HISTORICO-THEOLOGICI
CARMELI
ARMAMENTARII
PARS II.

HISTORICO-THEOLOGICI CARMELI ARMAMENTARII PARS II.

PROFERENS

Omnis generis scuta, sive Sacræ Scripturæ, Summorum Pontificum, Sanctorum Patrum, Historicorum, Geographorum, & Doctorum, tam antiquorum, quàm recentiorum Authoritates, traditiones, & rationes, quibus omnium Amicorum, dissidentium, præcipuè verò è Societate Jesu R.R.dorum Patrum GODEFRIDI HENSCHENII, & DANIELIS PAPEBROCHII TELA, sive argumenta novitia, in Ordinis Carmelitarum antiquitatem, Originem, & ab Elia sub tribus votis essentialibus, in Monte Carmelo hæreditariam successionem, hucusque legitimè non interruptam, vibrata, fortiter & suaviter enervantur, & ad perpetuam concordiam disponuntur.

AUTHORE

R. P. F. FRANCISCO BONÆ SPEI.

ORD. FF. B. MARIÆ VIRGINIS DE MONTE CARMELI, PROVINCIÆ Flandro-Belgicæ bis Exprovinciali, nunc ejusdem Provinciæ Primo Definitore, & in alma Universitate Lovaniensi S. Theologiæ Professore emerito.

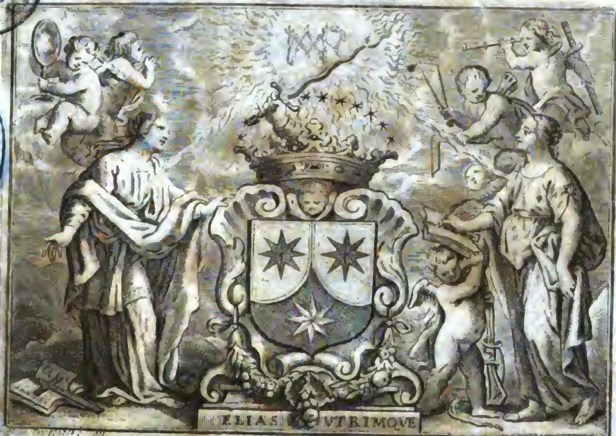

Coloniæ Agrippinæ; Typis PETRI ALSTORFF. Anno 1677.

Permissu Superiorum.

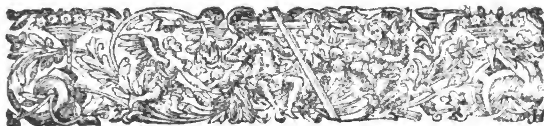

AD LECTOREM.

L*Ege, Amice Lector*, ANTIGRAPHUM, *sub hujus* Partis II. ARMAMENTARII *initium*, & *in fine Indicem, habebis, ni fallor, undè illius Lectione tuæ curiositati, Historicæ veritati, & juri suo, præsertim integro Ordini religioso, religiosè & justè servando, satisfacias, quod mihi sufficit: possem quidem omnia & singula Papebrochii* Tela, *eorumque fundamenta, in* Acta Sanctorum, *quibus valdè incautè suam* Apologiam *inseruit, & quæ Papebrochius & sui Magistri in multos tomos collegerunt, efficaciter retorquere; sed modò nihil urget, nec plus lædere, quàm necesse sit, moderamen inculpatæ tutelæ, quò dirigor, justitia & prudentia suadent. Videbimus intereà, quid in proximo Mense Majo de Ordinis nostri Sanctis edent.*

LICENTIA

Reverendissimi Patris Prioris Generalis totius Carmelitani Ordinis.

Fr. ÆMILIUS JACOMELLI Sacræ Theologiæ Magister, Procurator Generalis ac Commissarius Generalis Fratrum B.mæ Virginis Mariæ de Monte Carmelo à Rever.mo Patre Francisco Scannopicio ejusdem Ordinis Priore Generali Apostolico institutus.

Authoritate nobis delegata ab eodem R.mo Patre Nostro Generali, committimus R.do Adm. Patri JACOBO EMANS *in Academia Coloniensi Sacræ Theologiæ Doctori & Professori, & nuper Assistenti Generali Ordinis nostri, examen & revisionem Secundæ Partis Armamentarii ejusdem Ordinis nostri à R.do Adm. Patre* FRANCISCO BONÆ SPEI *Primo Definitore Provinciæ Nostræ Flandro-Belgicæ elucubratæ, & ab aliis Theologis ejusdem Provinciæ approbatæ: & casu quo digna prælo judicetur, nec quidquam Orthodoxæ fidei, aut bonis moribus adversetur, illam confestim typis Coloniensibus imprimi curet. Dat. Romæ die 8. Augusti 1676.*

Fr. ÆMILIUS JACOMELLI Procurator & Commissarius Generalis Carmelitarum.

L.S.

Fr. ANTONIUS MARIA TUSCHI, Secretarius Ordinis.

AP-

APPROBATIO

Ex Commiſſione R.[mi] Patris Generalis Ordinis edita à R. A. P. M. JACOBO EMANS S. T. D. & Profeſſore Colon.

LIbrum, cui titulus eſt: CARMELI ARMAMENTARII HISTORICO THEOLOGICI PARS II. ex Commiſſione R.[mi] P. Magiſtri Æmilii Jacomelli totius Ordinis noſtri nunc Vicarii Generalis, aſſiduè & attentè pervolvendo, primitùs inhorrui, dum in eo legi R.[di] Patris Danielis Papebrochii, inſignis cæteroquin hagiographi, paſſim obvias, quas in vita S. Alberti Patriarchæ Jeroſolymitani 8. Aprilis, & in Propylæo antiquario, in S. Religionem noſtram, ejusque antiquitatem, venerandasque traditiones effutivit calumnias, contumelias, ſubſannationes, ſarcaſmos, ſatyras; nec non injurias, quibus tum varios S. Ordinis noſtri Sanctos; imò & recentioris memoriæ ſanctitate vitæ & inſigni doctrina præcellentes viros, R.[mum] Ordinis noſtri Generalem Henricum Sylvium Henrici, tandem à Paulo V. Pontifice Maximo ad Cathedram Epiſcopalem Juræenſem ſubvectum Antiſtitem, nec non variis editis libris celeberrimum hujus ſæculi ſcriptorem P. Joannem Baptiſtam de Lezana, quem Univerſa Roma, velut veritatis ex Tripode pronuntiatæ ſuſpexit Oraculum; turpiter conſpurcavit, dum illos pſeudos, vel impoſtores, fabulatores, nugivendulos temerè aſſerere non dubitavit. Inhorrui, inquam, ſæpiuſque cum profundo cordis ſuſpirio ingeminavi: Hiccine eſt penes hunc virum Acta Sanctorum continuò evolventem, conſiderantem, examinantem, illuſtrantem laboris ſui Sacroſancti in multos uſque annos continuati fructus? Ergone ex Actis Sanctorum, Religionem à multis fundatam ſæculis, atque in optimæ famæ & exiſtimationis poſſeſſione conſtitutam calumniari, ſubſannare, ſarcaſmis, ſatyris & injuriis laceſcere didicit? idque tanta cum fiducia, ut calumnioſum hoc ſcriptum ipſis Sanctorum Actis non dubitet inſerere; longè profectò pretioſiorem è Sanctorum Actis fructum

ctum gloriosus Illustrissimæ Societatis Jesu Patriarcha S. Ignatius novit elicere, qui cum è vulnere ante Pampilonam accepto decumberet, Vitas & heroica Sanctorum gesta in lecto lectitans, animoque volvens, à sæculo ad Deum se convertere cœpit. Sanctus quoque Joannes Columbinus vitam sanctæ Mariæ Ægyptiacæ, obiter licet, legens, trutinansque, eundem expertus est fructum, dum non tantum vitæ perfectæ se addixit, sed & Ordinem Jesuatorum instituit. Denique S. & Seraphica Virgo & Soror nostra Theresia à Jesu, non mediocrem, dum adhuc juvencula esset, tenellis præcordiis suis sentiebat injici ardorem ex lectis Martyrum nonnullorum suppliciis & cruciatibus.

De B. Epiphanio lectioni sacræ incumbente scribit D. Ennodius in ejus vita ajens: *Pingebat actibus suis paginam quam legisset, si Propheta fuisset in manibus, Prophetantem videres, Codice amisso, lectorem: si Testamenti veteris recensuisset volumina, Moysi dignus æmulator incedebat.* Ac proindè non immeritò obstupescendum quod R. P. Papebrochius tot annis sacræ lectioni Actorum Sanctorum omninò deditus, adhuc profanus esse, id est Religionem Carmelitanam non solùm calumniari, sed & è primis suis fundamentis convellere, imò si posset ex vindictæ undequaque spirantis cupidine subvertere non desinat, dignus quem D. Isidorus Pelusiota L. 1. Epist. 27. his verbis perstringat: *Etenim mihi valdè mirari subiit, quî factum sit, ut Divinus Amor* (qui & in proximum se protendit) *te minimè sauciaverit, neque ex assidua lectione Sanctorum voluntatis atque instituti in te mutationem effecerit, quippe qui non modò aliena convellere vetat, sed etiam propria spargere monet; Quare aut legens agnosce, aut non agnoscens lege,* scilicet ut tuum agnoscas & emendes errorem. Enimverò secundam hanc partem Armamentarii Carmelitani ab Adm. R.do P. FRANCISCO BONÆ SPEI Ordinis nostri in Provincia Flandrobelgica dignissimo Provinciali nec non S. Theologiæ in Universitate Lovaniensi Professore dudum emerito (cujus anima in sancta pace quiescat) studiosissimè fabricati, attento considerationis oculo iterum iterumque pervolvens resumpsi animum, dum in toto libri illius corpore clarè perspexi, benememorarum Armamentarii Authorem, tanquam veterarum, atq; in isto argumento optime exercitatum pugilem

Novi-

Novitia Henſchenii, & Papebrochii tela, in argumentis merè negativis, aut conjecturis Novitiis, in ſolo vaniloquio fundatis, admixtisq; ubique injurioſis ſatyris, ſarcaſmis, & fabulis conſiſtentia, per adductas S. Scripturæ & SS. Patrum oportunas authoritates, per irrefragabilem Scriptorum, tam antiquorũ, quàm modernorum multitudinem & traditionem, Bullas, ac Brevia Apoſtolica, Breviaria, ac Miſſalia à S. Sede approbata, per antiquiſſima, & indubitata monumenta, & inſtrumenta, ac demũ per probatam poſſeſſionem immemorialem, atq; pacificam, adeò fortiter atq; viriliter conſtringere, elidere, atq; enervare, ut verè de telis Henſchenii & Papebrochii illud Davidicum Pſal. 63. v. 8. dici poſſit: *Sagittæ parvulorum factæ ſunt plagæ eorum*, id eſt, tela ipſorũ facta ſunt, veluti quæ à pueris evibrari ſolent, tela vel ſagittæ ludicræ, ac proindè non alias poſt ſe plagas, aut vulnera relinquunt, quam quibus tela ludicra ſauciare ſolent, id eſt, in ſpeciem gravia, reipſa verò nulla, aut verò neminem, niſi ipſoſmet ſagittarios ſaucìantia, quia, ut in eodem verſu dicitur, *infirmatæ ſunt contra eos*, id eſt, in ipſorummet ſagittantium pernitiem & confuſionem, *linguæ*, ſeu calami *eorum*.

Porrò cum hujus Hiſtorico-Theologici Armamentarii Carmeli Pars II. nihil in ſe ſcutorum, alteriuſq; armaturæ contineat, quod vel ſanam fidei orthodoxæ, SS. Patrum, Conciliorum, ac ſacrorum Canonûm, & Decretalium doctrinam, vel bonos mores impugnet, aut Charitatem, citra inculpatæ moderamen tutelæ, uſpiam lædat, hoc meum de hoc Armamentario conſtans eſt judicium, quod ad abſtergendas ab innoxio Carmelitarum grege, calumnias, convitia, & contumelias, atque ad ſtabiliendam ejuſdem Ordinis à SS. Patribus noſtris Eliæ & Eliſeo Prophetis deductam Originem, & ad hæcuſque tempora continuatam ſine interruptione ſucceſſionem utiliſſimè edetur in lucem. Quod hiſce atteſtor Coloniæ die 27. Martii Anno 1677.

Fr. JACOBUS EMANS *Ord. Carmelitar. SS. Theologiæ Doctor & Profeſſor Ordinarius, ejuſdemque ſacræ Facultatis in Univerſitate Coloniensi pro tempore Senior mp.*

 AP-

APPROBATIO

R. A. P. M. Henrici Hilden Ord. Prædicatorum SS. Theol. Doct. & Professoris Ord. publici.

DEfensivum *Carmelitici* Decoris & Antiquitatis pro *Parte Secunda* ARMAMENTARIUM, quâ voluptuosè cum gaudio, quâ tædiosè cum dolore perlustravi. *Illô quidem*, quod *Novitia Tela Senior*, in armis jam dudum emeritus Pugil P. FRANCISCUS BONÆ SPEI &c. tàm generosè enervet, ut vel ipsam *inimici linguam, tanquam victoriæ pignus teneat.* Ex mente *S. Basilii Seleuci Orat.* 15. Nec ille vanæ gloriolæ umbram Carmelitico splendori affingere putandus est, qui vernantem ejus etiamnum Antiquitatem, contra Aggressores coactus solidis Antiquorum & Recentiorum propugnat auctoritatibus: Sancti enim, dum coguntur bona narrare, quæ faciunt, non elationi serviunt, sed utilitati, ut disertè pronuntiat *Divus Gregorius lib.* 19. *Moralium cap.* 19. Tædium autem dolorosum in evolvendo hoc ARMAMENTARIO percepi: nam intimè condoleo, inermi Adversantium impugnationi, & inglorio conatui, qui majoris Censuræ reus est, quàm olim meruerint dormitabundæ puellæ, quæ *Matth.* 25. 8. fatuæ appellantur, quas aliqualiter excusat *Emissenus Homil.* 7. *ad Monach.* inquiens: *Stultæ illæ Virgines, quamvis stultæ essent, non tamen alienas extinguere,* prout hîc rivales evanidè laborant: *sed suas lampades illuminare cupiebant.* Prodeat ergo in lucem publicam hoc ARMAMENTARIUM, quâ dignissimum. Ita sentio, & censeo. Coloniæ in Conventu S. Crucis Ord. Prædicatorum Anno gratiæ M.DC. LXXVI. XX. Augusti.

Fr. HENRICUS HILDEN, *SS. Theologiæ Magister, ejusdemque in Universitate Coloniensi Ordinarius ac publicus Professor.*

AP-

APPROBATIO
R. A. P. M. JOANNIS SCHVVEITZER Ord. Eremit. S. Augustini SS. Theol. in Universitate Colon. Doctoris & Professoris Ordin. nuper Studii Theol. Regentis, nunc Prov. Colon. Rectoris Provincialis &c.

POtest esse dilectio in vindicante, inquit, Augustinus *lib.* contra *Adimantum* cap. 17. Probat id Adm. R. P. FRANCISCUS BONÆ SPEI, *Provinciæ Flandro-Belgicæ Ordinis B. M. V. de Monte Carmelo bis Provincialis, & S. Theol. Professor emeritus* in Adversariis, quorum *Tela*, in Ordinem suum evibrata, positivis & solidis argumentis in hac *Secunda* CARMELI ARMAMENTARII *Parte*, ità enervat, errores corrigit, Ordinemque vindicat, ut charitatem non lædat, neque in Fide Catholica erret. Ità censeo Coloniæ ad S. August. anno 1676. die 28. Julii.

Fr. JOANNES SCHWEITZER *Ordinis Erem. S. Augustini, S. Theol. in Universitate Coloniensi Doctor & Professor Ordinarius, & Studii Theol. Regens. mp.*

APPROBATIO.
R. A. P. M. SYLVESTRI SCHVVEITZER Ord. Minorum Conventualium S. Francisci Guardiani, Colon. & Definitoris perpetui Provinciæ, & in Universitate Colon. SS. Theol. Doctoris & Professoris Ordinarii.

S*Icut turris David, mille clypeis circumquaque dependentibus* (Cant. 4. v. 4.) munita, mihi videtur Adm. R. P. FRANCISCI BONÆ SPEI, *Provinciæ Flandro-Belgicæ Ordinis B. M. V. de Monte Carmelo bis Provincialis, & SS. Theologiæ Professoris emeriti*, Armamentarium: non enim calamo, instar gladii exacuto, ferit; sed tela novitia, in Carmelitarum Ordinem ab Adversariis evibrata, tam modestæ quàm justæ defensionis Clypeo ita retorquet, ut tamen, neque in charitatem, neque in veritatem, multò minus in fidem Catholicam impingat. Quare dignum censeo ut Typographorum operâ publici Juris fiat. Coloniæ in Conventu Fratrum Minorum Conventualium,

Fr. SYLVESTER SCHWEITZER *Ord. FF. Minorum S. Francisci Conventualium, Provinciæ Coloniensis Definitor Perpetuus, & in Universitate Coloniensi Doctor & Professor Ordinarius mp.*

APPROBATIO.

Adm. R. P. M. Caspari von Kollen, Ord. FF. Prædicator. in Universitate Colon. SS. Theol. Doct. & Profess. Ordinarii, per Archidiœcesin Coloniensem, partesque annexas Inquisitoris Apostolici.

CARMELI ARMAMENTARII *Pars Secunda*, adversus Tela Novitia &c. Authore Adm. R. P. FRANCISCO BONÆ SPEI Ord. B. M. V. de Monte Carmelo &c. antiquissimum Sacri Carmeli decoris florem, fidei & bonorum morum integritate servata, solidè propugnare ac expugnare satagens, cuivis æquo arbitro, obvia ut sit, beneficio typi, lucem publicam videre poterit. Ita censeo Coloniæ 15. Martii. Anno 1677.

Fr. CASPARUS von KOLLEN *Ord. Prædicat. S. T. D. & Apostolicus Inquisitor Generalis Coloniæ partesque annexas. mp.*

FACULTAS

R. ADM. PATRIS PROVINCIALIS.

FR. Jacobus à Sancto Antonio, humilis Prior Provincialis Fratrum B.mæ Virginis Mariæ de Monte Carmelo per Flandro-Belgium, Rev. Admodum Patri FRANCISCO BONÆ SPEI, Exprovinciali, nunc Provinciæ Definitori, & in alma Universitate Lovaniensi. S. T. Professori emerito, auctoritate, quâ fungimur, ac tenore præsentium, licentiam concedimus, ut librum, cui titulus, *Secunda Pars* ARMAMENTARII CARMELI, adversus *Tela novitia* &c. à duobus Theologis perlectum & approbatum, servatis servandis, prælo tradere, & in lucem edere possit. In quorum &c. Datum in Carmelo nostro Bruxellensi, die 1. Junii 1676.

Fr. JACOBUS à S. ANTONIO Provincialis.

A P-

APPROBATIO.

R. Adm. P. Historiographi Ordinis Carmelitarum.

AMicorum nonnullorum diffidentium multiplicia *Tela* in Ordinis nostri Antiquitatem, Originem, & ab Elia Propheta, sub tribus votis essentialibus in Monte Carmelo hæreditariam, ac ininterruptam successionem, evibrata, fortiter & suaviter retudit & enervavit R.dus Adm. P. FRANCISCUS BONÆ SPEI, *Provinciæ nostræ Flandro-Belgicæ nunc Diffinitor, aliàs bis Provincialis, ac studii nostri Generalis in Alma Universitate Lovaniensi Philosophiæ & Sacræ Theologiæ Professor dudum emeritus*, in suo *Historico-Theologico* CARMELI ARMAMENTARIO; ad perpetuam concordiam, congestis in eo omnis generis SCUTIS, sive S. Scripturæ, Summorum Pontificum, Sanctorum Patrum, Historicorum, Geographorum, & Doctorum, tàm antiquorum, quàm recentiorum Authoritatibus, traditionibus, & rationibus, omnium æquorum rerum æstimatorum plausu exceptis, & judicio comprobatis. His vel non lectis, vel potiùs & veriùs, neglectis, aut despectis, altoque obinde silentio suppressis, R. P. DANIEL PAPEBROCHIUS, *Societatis Jesu*, insignis alioqui Hagiologus, in *Commentario ad vitam* S. ALBERTI *Patriarchæ Hierosolymitani*, nec non *Tractatu* quodam præliminari, PROPYLÆUM ANTIQUARIUM *in Acta Sanctorum Mensis Aprilis* insculpto, ac nuperrimè evulgato, omnia Amicorum diffidentium contra eandem Ordinis nostri Antiquitatem, Originem, & ab Elia Propheta in Monte Carmelo hæreditariam successionem, non sine novo fœnore, instauraturus, antiquiores Ordinis nostri Historias, Summorum Pontificum, ac Sanctæ Sedis maturô judiciô, & certâ scientiâ approbatas, nec non Sacræ Rituum Congregationis summo studio iteratò recognitas, sæpiùs examinatas, & confirmatas, ac ut tales, *Breviario* Ordinis nostri insertas, ad *commenta, & fabulas, ac apocrypharum Scriptionum, & temerè traditarum per manus fabellarum nugas*, non est veritus relegare; Carmelitarum antiquitatem, *asperum aculeis senticetum*, nuncupare; Scriptores ejusdem nostri Ordinis primarios, aliosque horum in eadem causa insignioris notæ patronos, tanquam *pseu-*

dos, fabulatores, ignorantes, commentorum, fabularum, & narratiuncularum vacillantium &c. *figulos* traducere, & sugillare varios Sanctos, Kalendario Ordinis nostri dudum inscriptos, & sub ritu Officii Duplicis, Sacræ Congregationis præfatæ Auctoritate, in toto Ordine nostro, tanquam ejusdem alumnos, publico cultu, honoratos expungere, multaque alia, additis etiam præter morem suum hactenus, sculptis, & ad majorem invidiam concitandam, adaptatis laminis & tabellis, in prætactum finem congerere: idque argumentis plerumque, nedum ab authoritate merè negativa mutuatis; verumetiam veritati, manifestè dissonis. Quæ cùm non solùm in summum Ordinis nostri apertè cedant præjudicium; sed etiam in gravissimam Summorum Pontificum, S. Sedis, ac S. Congregationis injuriam, coram toto mundo clamant justam defensionem, ac proindè validum, fortem, & suavem vindicem palàm exigunt. Talem in hac *Secunda* ARMAMENTARII sui, qualem anteà in *prima* ejusdem *Parte* sese omninò exhibet R. Adm. P. FRANCISCUS præfatus; in qua præterea, ex commissione Superiorum attentè perlectâ, & penitiùs examinatâ, cùm nihil offenderim Fidei Orthodoxæ, bonisque moribus non consentaneum, æquum, justum, dignum, & necessarium censeo, ut quamprimum publici juris fiat, & prælo mandetur. Datum Antverpiæ XIX. Decembris anno 1675.

Fr. DANIEL à VIRGINE MARIA, Provinciæ Belgicæ Fratrum Ordinis B. Mariæ Virginis de Monte Carmelo bis Provincialis, Sacræ Theologiæ Professor, & ejusdem Ordinis Historiographus.

A P-

APPROBATIO.

RR. PP. Sacræ Theologiæ Professorum Ordinis.

NOs infrascripti cum ingenti stupore pariter & mærore *R. Adm. P.* DANIELIS PAPEBROCHII *Societatis Jesu*, in utrumque Carmelitarum Ordinem *Tela*, si non mera potiùs scommata, & commenta, studiosè excogitata, perlegimus, iisque à R.do Adm. Patre FRANCISCO BONÆ SPEI *Provinciæ nostræ bis Provinciali, jam primo Definitore, & à pluribus annis Lovanii S. Theologiæ emerito* Professore *Enervationes*, aut claras potiùs justitiæ & veritatis demonstrationes, in hac sui ARMAMENTARII CARMELI *Parte II.* providissimè subnexas, maturâ discretione perpendimus: prout autem ista, absque ulla authoritate positiva, aut ratione solida, arbitramur dicto Ordini injuriosissima, nec absque prædicti Ordinis infamia gravissima, imò & ruina, potuisse dissimulari, ità judicamus, has esse ab authoritate & ratione convincenter justissimas; ideóque hanc ARMAMENTARII CARMELI *Partem II.* suo Authore, post tot libros editos, integrum nempè Cursum Philosophicum, integrum Theologicum, & in diversis occurrentibus materiis Tomos quatuor aut quinque minores alios, condignam, præloque dignissimam censemus, utpote prorsus necessariam, nec quidquam Orthodoxæ Fidei, aut bonis moribus dissonum continentem. Datum in Carmelo nostro Lovaniensi 27. Decembris anni 1675.

Fr. MARCUS à RESURRECTIONE DOMINI
Definitor, ac Sacræ Theologiæ Lovanii Professor.

Fr. SEBASTIANUS à S. PAULO, S. Theologiæ Lovanii Professor.

CEN-

CENSVRA ORDINARII COLONIENSIS.

CArmeli Armamentarii Pars Secunda, *quâ Admodum R.^dus P.* Franciscus Bonæ Spei *Ordinis B.M.V. de Monte Carmelo bis Provincialis, SS. Theologiæ Professor emeritus. &c. Justo zelo, citra aliorum injuriam, antiquitatem, honorem, ac dignitatem Ordinis sui laudatissimi propugnat & tuetur, cum nihil Orthodoxæ fidei, aut bonis moribus contrarium contineat, Lucem è prælo jure merito aspicit publicam. Coloniæ Agrippinæ.* 17. *Martii.* 1677.

Joannes Francken Sierstorpff
Metrop. Eccl. Colon. Canonic. Capit.
Lib. Censor Ordinarius. mp.

CENSVRA ORDINARII BRUXELLENSIS.

R*Everendus Admodum P.* Franciscus Bonæ Spei, *Ordinis FF. B. M. V. de Monte Carmelo Provinciæ Flandro-Belgicæ bis Provincialis, ac S. T. Professor emeritus*, Armamentarii Carmeli Parte Secundâ, *adversus* Tela novitia, *pro dignitate & Antiquitate sui Ordinis* Scutum *opponit validum, laboriosæ disquisitionis malleo, ad vetustissimorum monumentorum incudem procusum: quô, cum nec fidem, nec bonos mores lædat; sed justæ dumtaxat defensioni fabricet arma: æquum est, ut publicam lucem videat. Actum Bruxellis* 21. J*anuarii anno* 1676.

J. Roucourt S. T. L. Eccles.
DD. Michaëlis & Gudulæ Plebanus, Librorum Censor.

SYNOP-

SYNOPSIS CONCLUSIONUM HISTORIÆ CARMELITANÆ

Ad mentem & ſcopum Authoris.

1 PRimò : ELIAS *obedientiam, paupertatem, & Caſtitatem opere ſervavit.* Secundò : *Etiam ſub tribus, quæ per revelationem prænoverat, votis eſſentialibus.* Tertiò: *Fuit verè & propriè quoad Religionis Monaſticæ ſubſtantiam* (ſive præciſis in Lege nova adjectis, ſolemnitate, perfectione, & poteſtate clavium prout legis gratiæ) *Religioſus.* Quartò : *Carmeli Montem incoluit, & in eo, Filiorum Prophetarum, Eſſenorum, antiquorum & modernorum Carmelitarum Ordinem, ſub tribus Votis eſſentialibus fundavit, & inſtituit.* Quintò : *Regulam illis verbô & exemplo tradidit, quam ab Alberto Patriarcha Jeroſolymitano deſcriptam, hodiè Carmelitæ moderni obſervant.* Sextò : *Carmelitæ moderni ab Elia, per imitationem & generativam propagationem Monaſticam, tanquam à ſuo Fundatore, Inſtitutore & Patriarcha deſcendunt.* Septimò : *Ab Eliæ tempore in Monte Carmelo hæreditariam ſucceſſionem, hucuſque legitimè non interruptam, tenent.*

Nè fortè quiſpiam incautè *Amicorum diſſidentium* dicteriis præoccupatus, prius Carmelitarum Hiſtoriam, ut fabulam, & paradoxum, ut aiunt, abjiciat, quam fuſius hîc deductam legat : ut evidenter appareat, quantum à Scriptura Sacra, & communi Sanctorum Patrum, Summorum Pontificum, Doctorum & Hiſtoricorum, tàm antiquorum, quàm modernorum traditione, aberrent recentiores iſti, nullius antiquorum fundatâ authoritate nixi, conſultò Lectorem ècontra hâc *Synopſi* præoccupandum duxi : *Synopſi*, inquàm; quia compendii gratiâ neceſſe eſt plurima prætermittere, quæ ſuis locis, unà cum objectionum ſolutionibus ſubjiciendis, commodius in Opere ſuperaddemus, nec ingenuos doctrinæ & veritatis amatores legiſſe pœnitebit. 2

* * * *

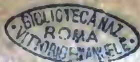

PUNCTUM I.

Elias Obedientiam, Paupertatem, & Castitatem opere servavit.

3 Patet quoad obedientiam: ex Scriptura 3. Reg. cap. 19. *Abiit quocumque eum ferebat voluntas Dei, & fecit juxta verbum Domini.* Plusquam præcepta decem, à Deo familiariter Eliæ facta, referuntur *n. 26. & 69.* Sapientissimus autem Sylveira *Tomo ult.* Variorum Opusculorum *Opusc. 3. Resol. 3. n. 42.* refert, & probat plusquam viginti. Undè Joannes 44. *lib. de Instis. Monachorum* cap. 9. *Elias semetipsum prorsus abnegans, & voluntati propriæ abrenuntians, semper Superioris, id est, Dei voluntatem, promptè secutus fuit.* Dominicus Gravina *lib.* vox turturis *p. 2.* cap. 5. *Eliam Patres & Doctores appellant obedientiæ Prototypum.* Platus *lib. 2. de bono status religiosi cap. 2.* & Turrianus *lib. 5.* cap. 2. *Exemplar obedientiæ.* Et meritò; quia, inquit, noster Sylveira *tomo citato, Opusc. 3. resol. 3.* n. 42. *In ista sequela divinæ voluntatis stat summa & perfecta obedientia, ut docent* Bellarminus *lib. 1.* de Monachis *cap. 21. Suarez* tom. 3. de Relig. *lib. 3. cap. 2. n. 5. & 6.* statimque *n. 43.* probat plusquam viginti præcepta à Deo facta Eliæ. Quod verò de Eliæ obedientia, homini tanquam Superiori reddita, nihil legatur, mirum non est; quia, uti sapienter noster Wastelius *Vindiciarum* lib. 1. *sect. 3. art. 4. §. 5. Ut à notioribus in hoc Occidente exemplum capiam, SS. Religiosorum Patriarcha, Benedictus, Bruno, Dominicus, Ignatius, cui ipsi ejusdem corporis Superiori suberant?*

Quoad paupertatem: ex Scriptura 3. *Reg. 17. Recede hinc, & vade contra Orientem, & abscondere in torrente Carith, qui est contra Jordanem, & ibi de torrente bibes, corvisque præcepi, ut pascant te ibi.* Et infrà: *Surge, & vade in Sarepta Sidoniæ, & manebis ibi; præcepi enim mulieri viduæ, ut pascat te.* Ibidem: *Da mihi paululum aquæ in vase, ut bibam &c. affer mihi obsecro & buccellam panis in manu tua. 4. Reg. 1. Vir pilosus & Zona pellicea accinctis renibus.* Undè Joannes 44. *lib. 4. de Instit. Monach.* cap. 9. *Elias recessit nutu Dei de Terra & de cognatione sua, & de domo Patris sui, in solitudinem, relinquens de cætero mundanas divitias non solùm mente, sed etiam opere, ne per domesticam curam, aut per facultates & terrenas possessiones impediretur à consecutione vitæ Monasticæ, ad quam per Deum tunc vocabatur.* Chrysostomus *lib. 3.* de provid. *Elias ità erat pauper, ut, præter melotem, nihil terrenum ei fuerit.* Et homil. 2. ad populum Antioch. *Quid enim, dic mihi, Elia pauperius?* Basilius in Isaiæ cap. 3. *Nonnulli sunt pauperes beati dicti, qui ardore tuendæ religiosæ paupertatis, omnia contempserunt, & ejusmodi erat pauper ille Joannes, & ejusmodi Elias.* Antiochus Palæstinus *tom. 1. Biblioth. Patrum* 4

Patrum homil. 89. de inopia laudatus à Baronio an. 614. *qui se exuit possessione facultatum, Eliæ comperitur esse imitator, Joannis item, & eorum, qui dicunt ecce nos reliquimus omnia.* Gregorius S. Basilii frater in orat. de laudibus ejus: *in scipso vestes pelliceas & res mirabiles Eliæ expressit.* D. Isidorus Hispalensis *lib. 2. Officiorum* cap. 2. *Unde ad Monachos studium desluxit paupertatis? Quantum attinet ad auctoritatem veterum Scripturarum, hujus propositi Princeps Elias, & discipuli ejus Eliseus, sive Filii Prophetarum.*

5 Adstipulantur Sozomenus lib. 3. Historiæ cap. 13. *Ad exemplum Eliæ Thesbitis pellibus se induebant.* Em. Bellarminus lib. 2. de Monach. cap. 5. *habemus deindè in eodem Testamento veteri, Eliam sine divitiis in hoc mundo vixisse.* Dominicus Gravina lib. *vox turturis* p. 2. cap. 5. *Eliam primum colendæ paupertatis prototypon Patres & Doctores appellant.* Bradleyus ad an. 1444. in lib. de Instit. Ord. B. M. V. de Monte Carmelo cap. 1. *Elias obtentu contemplationis divinæ, & desiderio sublimioris perfectionis, longè ab urbibus recedens, & seipsum cunctis terrenis & mundanis exuens, religiosam & Prophetalem vitam Eremiticam primus hominum ducere cepit.* Salianus ad an. mundi 3204. *Hic est, qui religiosæ paupertatis thesauro dives* &c. *innumerabilium Religiosorum parens atque propagator* &c. Quare meritò S. Bernardus in Serm. ad Fratres de Monte Dei: *Hæc novitas non est novella vanitas; res enim est antiquæ Religionis perfectæ, fundatæ in Christo pietatis: antiqua hæreditas Ecclesiæ Dei à tempore Prophetarum præmonstrata, tamque, nova gratiæ Sole exorto, in Joanne Baptista instaurata & innovata.* Et infrà: *Post passionem verò, calente adhuc in fidelium cordibus effusi sanguinis recenti memoriâ, solitariam hanc vitam eligentibus, paupertatem hanc sectantibus* &c. *deserta repleta sunt.*

Addit noster Sylveira locô citatô *n. 48.* 6
„ Et hoc maximè probatur ex Apostolo
„ ad Hebræos 11. ubi de Patribus anti-
„ quis ait: *Circuierunt in melotis, in pelli-*
„ *bus caprinis egentes, angustiati, afflicti,*
„ *quibus dignus non erat mundus.* Sub
„ quibus verbis Apostolus signatim in-
„ telligit *Eliam,* ut ipsum expresse di-
„ cunt, & nominant D. Chrysostomus,
„ Euthymius, Theophylactus, D. Re-
„ migius, Theodoretus, D. Anselmus,
„ D. Thomas ibi, & 2. 2. *q. 187. art. 6. in*
„ *argum.* ubi expressè ait, quod Aposto-
„ lus præcipuè intelligit Eliam. Glossa
„ Interlinealis, Glossa ordinaria, Car-
„ thusianus, Card. Hugo & Cajetanus,
„ Benedict. Justinianus, Lyranus, Cor-
„ nelius, Estius &c. „ Ità ille. Ex quibus, & statim præmissis, videre poterit Papebrochius, quâ injuriosè contra S. Scripturam, SS. Patres & alios affingat infrà in hac *2. Part.* Armamentarii. *Pharetra I. Telo XIV.* S. Prophetæ Eliæ Archiepiscopale ex Camelotto pallium.

Quoad castitatem: ex Scriptura 3. 7
Regum 18. *Accinctisque lumbis currebat ante Achab,* super quo eruditè noster R. P. Matthias à Corona *de sanctitate Ecclesiæ Romanæ* tom. 2. cap. 7. n. 5. *Per Eliam, in lumbis præcinctum, homo castus intelligitur.* Conformiter ad Regulam nostram *cap. XIV.* de armis spiritualibus: *accingendi sunt lumbi vestri cingulô castitatis.* Apostolum ad Ephes. 6. *State ergo succincti lumbos vestros* &c. Et Gregorium homil. 13. in Evangelia: *Lumbos præcingimus cum carnis luxuriam per continentiam coarctamus.* Petrum Chrysologum serm. 25. *Hinc est ergo, quod*

principaliter Dominus lumbos nostros astringi jubet balteô castitatis. Casſianum lib. 1. de instit. Monach. cap. 2. *Itaque Monachum, ut militem Christi, in procinctu belli semper positum, accinctis lumbis jugiter oportet incedere, hôc enim Habitu, etiam illos ambulasse, qui in veteri Testamento hujus professionis fundavere primordia, Eliam scilicet & Eliseum, divinarum Scripturarum authoritate demonstratur.* Et Philippum Abbatem lib. in cantica cap. 16. *fluxus restringere forti cinctorio castitatis, basis quædam solida est, & initium sanctitatis.*

8 Confirmant cæteri Patres, ac imprimis præcitatus Chrysologus serm. 127. *Elias est Magisterium vitæ, sanctitatis forma, norma justitiæ, virginitatis speculum, pudicitiæ titulus, castitatis exemplum* &c. Joannes 44. lib. de instit. Monach. cap. 9. *Elias, ut per puritatem castitatis, & incorruptionem suæ carnis, æquaretur Angelis, seipsum virginitate perpetuâ primus hominum sponte decoravit.* S. Chrysostomus lib. de virg. tom. 5. *Quàre, quæso, differebant ab Angelis Elias, Eliseus, Joannes, veri hi virginitatis amatores?* Ambrosius lib. de virginibus: *Elias nullius corporei coitus fuisse permistus cupiditatibus legitur* &c. Hieronymus in Epist. ad Eustochium: *Virgo namque Elias, virgo Eliseus* &c. Epiphanius lib. 2. hæresi 79. *Elias ab ortu suo virginitatem perpetuò servavit.* Item in Ancorato post medium: *Elias erat in virginitate, ut prærogativa virginitatis immortalitatem prædicaret mundo.* S. Anastasius Synaita qq. super Scripturam q. 66. *Eunuchi, qui se castraverunt propter regnum cælorum, hi sunt in lege nova Apostoli, & in lege veteri Elias.* Et adstipulatur S. Ephrem Syrus in Resp. ad quemdam Monachum: *Sæcularibus permisit legitime matrimonio jungi, at qui sæculo se abdicarunt, hos continere, & quidem legitimè se continere, voluit: quandoquidem si verba illa, quosvis concernerent, melius est nubere, quam uri; nemo hanc virtutem excoluisset, non Elias Thesbites, non Eliseus, non Joannes, non quicumq; se castraverunt propter regnum cælorum, castamque suam carnem servaverunt Deo.* D. Isidorus Hispalensis lib. 2. de Offic. Eccles. cap. 5. *Quantum pertinet ad vetus Testamentum, Elias, Jeremias, & Daniel castitatis & continentiæ bonum constituisse dignoscuntur.* Et cap. 17. ait: *Eliam primum sacræ virginitatis integritati studuisse.* Undè Gravina lib. *Vox Turturis Part. 2. cap. 5.* de Elia scribit: *Quem primum colendæ virginitatis auctorem Patres & Doctores appellant.* Gaspar Sanchez in 3. Reg. 17. n. 6. *Eliam virginitatem coluisse perpetuam communis est veterum Patrum constansque sententia.* Suarez tom. 1. in 3. p. q. 28. art. 4. disp. 6. sect. 1. *Multi viri sanctissimi in illa lege virginitatem ut meliorem coluerunt.*

9 Sequitur ex præmissis, nostram sententiam: *Elias obedientiam, paupertatem, & castitatem opere servavit.* Imò & nostri Thomæ Bradleyi, sive Scropi in lib. de instit. Ord. B. M. de Monte Carmelo cap. 1. *Elias obtentu contemplationis divinæ, & desiderio sublimioris perfectionis ab urbibus recedens, & seipsum cunctis mundanis exuens, religiosam & Prophetalem vitam Eremiticam primus hominum ducere cepit &c. discipulos etiam congregavit, quos prius in Eremo Carith docuit servare castitatem, paupertatem, obedientiam,* &c. Et Ægidii Camarti, Generalis Minimorum, *de rebus* Eliæ *cap. 6. sect. 8. Elias omnium Monachorum parens fuit, qui tria essentialia vota Religionis primus ipsô opere implevit.* esse quoad tria illa in S. Scriptura, SS. Patribus, & Doctoribus fundatissimam.

PUN-

PUNCTUM II.

Elias sub tribus votis Evangelicis, quæ per revelationem prænoverat, Obedientiam, Paupertatem, & Castitatem servavit.

10 PAtet 1. Quod Elias vota Evangelica per revelationem prænoverit, ex S. Scriptura quoad illorum materiam *Puncto I.* citata; quoad vota verò, quæ isti materiæ præcisè addenda erant, ex Levit. cap. 27. *Qui votum fecerit, & spoponderit Deo animam suam.* Deut. 23. *Cùm votum voveris Domino Deo tuo, non tardabis reddere.* Judicum II. *Votum vovit Domino, dicens* &c. 2. Regum 15. *Vadam & reddam vota mea in Hebron, vovens enim vovit servus tuus.* Genesis 28. de Jacob: *Vovit etiam votum, dicens: si Dominus fuerit mecum.* Psal. 21. de Davide: *Vota mea Domino reddam.* 3. Reg. 15. de Asa: Intulit, *quæ Pater suus voverat in domum Domini aurum & argentum.* Undè meritò Ovandus in 4. dist. 3. Propos. 8. *Notum erat Judæis, quod opus factum ex voto erat laudabilius, & magis placere Deo virginitatem cum voto.* Posuisset Elias totam votorum Evangelicorum materiam, vovissentque isti, & ista tria vota non addidisset Elias Propheta Dei sanctissimus? de quo Augustinus lib. 2. in Exod. q. 65. *Sicut dicitur spiritus Eliæ, qui est spiritus Dei, cujus particeps factus est Elias.* S. Thomas in cap. 17. Matth. *Elias omnibus Prophetis sanctior fuit.* & 22. q. 186. art. 2. ad 6. *Non aliter homo potest vitam totam suam Deo exhibere, nisi per voti obligationem* 1. 2. q. 107. art. 1. ad 2. *Fuerunt tamen aliqui in statu veteris Testamenti habentes charitatem & gratiam Spiritûs Sancti qui principaliter expectabant promissiones spirituales & æternas, & secundùm hoc spectabant ad legem novam.* Ambrosius lib. de Elia cap. 2. *Elias cælestem vitam in corpore & supernæ usum conversationis exhibebat in terris.* Metaphrastes in Sermone de Elia: *vir fuit sacrosanctus & divinus; quia à Deo accepit omnium maxima.* Sed ad dictam prænotionem redeamus, ea, inquam, patet etiam ex Augustino Tomo 6. lib. 4. contra Faustum cap. 2. *Patriarchæ & Prophetæ intelligebant, revelante sibi spiritu Dei, quid tempori illud congrueret, & quibus modis Deus per illus omnes res gestas, & dictas, futura figuranda decerneret, magisque desiderium eorum de novo testamento erat.* Chrysostomo homil. de BB. Job. & Abraham: *Job vidit futura, qui ità mentis curam habuit, vidit Evangelium ante datam legem.* Hieronymo in Epistola ad Demetriadem de eodem Job exclamante: *O virum ante Evangelia Evangelicum, & Apostolicum ante Apostolica præcepta discipulum Apostolorum.* Gregorio de eodem lib. 1. Moralium cap. 4. *Consideremus, cujus sanctitatis vir iste fuerit, qui ad tam sedula*

Dei obsequia sic occupatus vacavit; necdum præcepti virtus emicuerat, quæ omnia relinqui præciperet; sed tamen B. Job ejusmodi jam præceptionis vim in corde servabat. Ambrosio serm. 11. *Evangelica præcepta David, anterior licet Incarnationis Sacramento, jam tamen audiebat in spiritu, & quasi Christi discipulus non subtrahebat se passionibus, sed certaminibus offerebat.* Ista tamen Evangelicorum ab istis prænotio, videtur limitanda, juxta illud D. Thomæ 3.p.q.27.art.4. & 5. ad 1. *Deus dat gratiam proportionatam ei, ad quod eligitur*; ac proindè non omnes isti omnia Evangelica, nec eadem præcognoverunt; cognoverunt tamen Job, David, & alii, Evangelica, ad quæ eligebantur: & non cognovisset Elias Propheta Dei sanctissimus, ut præmissum est, vota Evangelica secundùm eorum materiam ad quam, & vota eligebatur? Profectò neutrum est credibile, cùm insuper Tertullianus libro adversus Phichicos cap. 6. scribat: *Eliam Prophetam in spelunca divertentem, familiarissimo Dei congressu fuisse exceptum.* Vide *Armamentarium I. part. n. 26.* Et doctissimum Suarem *n. 12.* ubi sic: *licèt etiam veteres per fidem in Christum aspicerent, & ità eum imitari potuerint* &c. *nihilominus non habebant tàm expressam cognitionem vitæ & morum futurorum in Christo, nec experimentalem earum rerum cognitionem: & propterea, licèt cognitio ista in uno vel altero* (Elia scilicet & Joanne Baptista) *fuerit sufficiens, & ideò ipsa imitatio & perfectio in aliquibus esse potuerit; tamen communiter ac regulariter non erat generalis illa tàm distincta cognitio; & ideo nec perfectio ipsa, quoad statum publicum & omnibus propositum, potuit aut debuit esse illo tempore, in eo gradu, & modo, quo nunc est.* Ibi enim totum concedit, quod hîc prætendimus, exceptâ *perfectione* statûs, in eo gradu, & modo, quo nunc est, quam, uti & *solemnitatem ac potestatem clavium prout legis gratiæ*, expressè excludemus,

Patet 2. Quod tria vota essentialia Elias fecerit; quandoquidem; non solùm pateat ex dictis *hîc & Puncto I.* Eliam Dei Prophetam sanctissimum, tria vota Evangelica prænovisse, & totam illorum materiam servasse, dicatque Suarez tom. 2. de relig. lib. 8. cap. 2. *Ex iisdem locis & verbis quibus Christus Dominus* (idem est de Deo in veteri Testamento, in quo, ut vidimus, votum erat licitum) *paupertatem consuluit, votum hoc etiam consuluisse censendum est: quia si paupertatem consuluit; ergo & perpetuitatem ejus; ergo & immobilitatem seu firmitatem, propter quam votum adhibetur. Item, consuluit paupertatem propter perfectionem! ergo multò magis perfectionem ipsam, & paupertas voto consecrata Deo, & perfectior est, & magis ad perfectionem confert.* Præmiserat autem: *cùm ergo ostensum sit paupertatem voluntariam esse materiam debitam, & proportionatam divino cultui, evidenter concluditur votum illius.* Sed insuper, quod Elias inter Eunuchos sit recensendus, juxta illud Epiphanii hæresi 58. *Quinam igitur Eunuchi? Gloriosi Apostoli* &c. *Monasticam vitam degentes* &c. *Elias in veteri Testamento* &c. Et hæresi 63. *Elias, & Eliseus, & Joannes, qui per magnam hanc formam, imitatores Angelorum, rectè secundùm Evangelicam Domini ordinationem seipsos propter regnum Dei castraverunt.* Tertullianus verò *lib.* de Monogamia cap. 8. agens de Transfiguratione Christi ait; *Moysem & Eliam secum mavult alterum monogamum, alterum spadonem.* Explicat ejus Scholiastes Pamelius;

melius: *Eliam Spadonem castum cum voto.* D. Anastasius Sinaita *tom. 6.* in Bibliotheca in suis quæstionibus Scripturæ sacræ q. 66. *Eunuchi, qui se castraverunt propter regnum cœlorum, hi sunt præclari Apostoli, atque deinceps fuerunt virgines & eunuchi: Joannes quidem, & Jacobus filii Zebedæi, & post illos, quot millia, monasticam vitam agentia, sicut Elias, & Daniel in veteri Testamento.* D. Amandus de laudibus B. Virginis *cap. 11.* referens, *Eunuchos propter regnum cœlorum,* numerat *Joannem, Eliam, & Eliseum.* S. Ephrem apud Salianum *tom. 4.* Annalium ad ann. 3123. *n. 21. S. Ephrem Syrus Eliam, & Eliseum, & Joannem, & Apostolum Paulum in eorum numero recenset, qui se castraverunt propter regnum cœlorum.* Vide Athanasium, & alios Puncto I. citatos. Em. Bellarminus autem *lib. 2. de Monachis cap. 23.* ex DD. Epiphanio, Irenæo, Augustino, & Fulgentio dicit: *Ipsa Eunuchorum appellatio perspicuè indicat votum; non enim est eunuchus, qui solum continet se, sed qui non se continere non potest.* Et etiam ex eisdem Patribus cum D. Chrysostomo, D. Anselmo, D. Ambrosio, D. Thoma, idem docet Suarez *tom. 3.* de Relig. c. 1. n. 16. 17. uti rectè noster Sylveira *Opusc. 3.* cit. *n. 83.* Addunt de Nazaræis (quorum eadem est ratio, nam Hieronymus *in Ezechielem cap. 6.* ait: *Nazaræus Eliseus*) Chrysostomus tom. 3. Homil. 4. de Epiphania: *Nazaræi secundùm legem nuncupabantur, qui castitatem Deo insigni voto mancipabant.* Damascenus lib. 4. de fide cap. 25. *An non denique lex Nazaræi ingens votum nuncupat.* Albertus Magnus in 4. dist. 38. art. 13. *Ab initio fuerunt modi approbati à Synagoga vel Ecclesia, sicut modus juris Nazaræorum, qui votum vovebant perpetuum & Rechabitarum.* &c. Et ante illos Origenes Hom. 24. in Numer. *Ille verò, qui appellatur Nazaræus, semetipsum Deo vovet, hoc est votum Nazaræi, quod est super omne votum, semetipsum Deo offerre, nec alieno labore, sed proprio placere, perfectius est cæteris omnibus votis, quod qui facit, imitator est Christi.* Cornelius à Lapide in cap. 4. Thren. *Nazaræi, id est separati, consecrati, ac coronati erant, qui se Deo devovebant.*

Adde 1. S. Joannem Baptistam vovisse, aut cæteros primitivæ Ecclesiæ Monachos non vovisse, cùm etiam fuerit horum in Evangelio Author, juxta illud D. Hieronymi Epist. 13. ad Paulinum: *Ut ad Scripturarum authoritatem redeamus, noster Princeps Elias, noster Eliseus, nostri Duces Filii Prophetarum: hujus etiam in Evangelio Joannes Baptista Author extitit. Deindè progeniti sunt hujus conversationis nobilissimi Principes Paulus, Antonius, Hilarion, Macharius, cæterique Patres, quorum exemplis per universum mundum adolevit institutio Monachorum.* Idem habet Isidorus *lib. 2. de Officiis cap. 15.* Numquid & hi voverunt? Scriptura autem de Joanne Lucæ 1. dicit: *Ipse præcedet ante illum in spiritu & virtute Eliæ.* Matthæi 2. *Si vultis recipere, Joannes ipse est Elias.* Infert Augustinus in qq. veteris Testamenti q. 26. *Parem ergo Joannem Eliæ ostendit.* Et infrà: *Elias ergo par est illi.* Hieronymus in Matth. 11. *Vitæ austeritas rigorque mentis Eliæ & Joannis pares sunt.* S. Thomas lect. 8. in cap. 11. Epist. ad Hebr. *Quoniam Joannes esset Elias,* sic exponit: *non fuit in persona, sed in spiritu & virtute, quoniam similitudinem ostendebat cum Elia in operibus & modo vivendi.* Vide Bernardum suprà n. 5. Sed de his plura infrà. 12

Adde

13 Adde 2. S. Bernardum *in Serm. ad Fratres de Monte Dei*, aliquos vitæ Monasticæ, quam tunc indubiè sub tribus votis Evangelicis profitebantur, antiquitatem & sanctitatem novitatis insimulantes, & vanitatis, sic arguere. *Hæc novitas non est novella vanitas, res enim est antiqua religionis perfectæ* (nota) *fundatæ in Christo pietatis, antiqua hæreditas Ecclesiæ, à tempore Prophetarum præmonstrata* (numquid præmonstrata cum votis, dum perfecta?) *jamque nova gratiæ Sole exorto in Joanne Baptista instaurata & innovata*; *certè non sine votis, ut statim vidimus.* Et infrà: *Post Passionem verò, calente adhuc in fidelium cordibus effusi Sanguinis recenti memoriâ, solitariam hanc* (nota) *vitam eligentibus, paupertatem hanc* (nota) *sectantibus, & in spiritualibus exercitiis, & in contemplatione Dei pingue otium alterum in altero zelantibus, deserta repleta sunt, ex quibus legimus Paulum, Macharium, Antonium, Arsenium, & alios quàm plures in sanctæ hujus conversationis* (numquid cum votis?) *republicâ consulares viros.* Adstipulatur Baronius in notis Martyrologii Romani ad diem 19. Octobris: *Porrò ipsum Monasticum Institutum non est recens; sed ab initio nascentis Ecclesiæ viguisse* (numquid cum votis?) *Ex his, quæ scribit Philo de Essæis, & quæ habet Dionysius Areopagita, & alii, facilè colliges, licèt nomen ipsum non adeò vetus fuerit.* Genebrardus de Essæis lib. 1. Chronol. mundi an. 3171. *Eliseus construxit cellas Prophetis in Jerichuntis solitudine, manavit institutum & loci religio ad posteros, fuitque desertum hoc ab Essenis habitatum.* Et de Joanne Chartagena tom. 4. lib. 17. Homil. 2. Object. 10. *Sine dubio Joannes vitam egit in desertis* (utique cum votis) *inter Filios Prophetarum, tunc dictos Essenos, qui Monasticam Eliæ disciplinam profitebantur.* Votum exprimit Robertus Episcopus Arboricensis tom. 2 de Cœlibatu tuendo: *Voti obedientiæ antiquissimum Institutum liquidò demonstratur: constat enim Filios Prophetarum olim appellatos, in quos ipsi Prophetæ jus paternum exercerent, eos eruditione instruendo & moribus: erat ergo Pater spiritualis, quem hodiè Abbatem* (numquid cum votis?) *vocamus: sicq; ab eo tempore in hanc usque ætatem deducta est* (numquid cum votis?) *spiritualium filiorum selecta ac verè* (nota) *monastica obedientia, cui præstandæ obnoxii erant ii, qui Filii dicebantur Prophetarum.* P. Franciscus de Paz Salmanticensis affert. 10. inter Romæ disputatas, & relatas in Menolog. Carm. pag. 46. & 47. *Forma monastica disciplinæ, sub observantia trium votorum essentialium non est novum inventum in Ecclesia, sed ab Elia primordialiter emanavit, & ad hæc usque tempora perseverat.* Josephus Sigvenda *lib. 2. discur. 2.* de la Castidad. *de los Hijos de los Prophetas, que en la escuola de Elias, è Eliseo, vivian sin mugeres, sin Haziendas, donde tam claramente estan calificados los tres votos.* M. F. Joannes Sagyensis lib. de virtutibus moral. lib. 4. c. 3. n. 7. *Præclarum de hac re habemus documentum, & maximè in Elia, ac Eliseo, qui tribus votis Religionis se Deo consecraverunt.*

Adde 3. Em. Bellarminum lib. 2. de Monachis cap. 2. Religionem Monasti- 14
cam sic definire: *Religio, ut hic à nobis accipitur, status est hominum ad perfectionem Christianam per paupertatis, continentiæ, & obedientiæ vota tendentium.* Et tamen ibid. cap. 39. dicit: *Vita Eremitica & culmen & perfectio vitæ religiosæ.* Item: *Quocirca veteres Patres Eliam & Joannem Eremitas* (utique cum votis, si ista sub-

subsistant, & contradictionem, ut debes, renuas) *& Principes Eremitarum faciunt, ut Basilius epist. ad Chilonem. Nazianzenus in Apologia, postquam ex fuga redisset, Chrysostomus Hom. 69. in Matth. Hieronymus, partim in epist. ad Paulinum de instit. Monach. partim in epist. ad Eustoch. de Virginit. Cassianus collat. 18. cap. 6. Sozomenus lib. 1. Hist. cap. 12. Theophilactus in 1. cap. Lucæ. Isidorus lib. 2. cap. 15. de Officiis divinis.* Nec refert, quod hi ipsorum vota non exprimant: quia ipso, *ibid. cap. 13.* fatente, expressio hæc ad explicationem, non ad necessitatem pertinet; nam ad hæc Fulgentii: *Quique seipsum castraverit propter regnũ cœlorum* ultima verba, *& in corde suo continentiam voverit,* subdit: *ubi illud & ad explicationem pertinet.* Exprimit tamen satis Hieronymus *epist. 4. ad Rusticum* docens: *in veteri Testamento Monachum fuisse Eliam, sicut in novo fuerit Paulus, Antonius, Hilarion, & Macharius.* Et Epist. 13. ad Paulinum sine discrimine voti scribens: *Nos autem habeamus propositi nostri Principes, Paulum, Antonium, Julianum, Hilarionem, Macharium, & ut ad Scripturarum authoritatem redeamus, noster Princeps Elias* &c. S. Macharius in sermone ad Monachos, *Fratres charissimi* &c. *Eliam, & Eliseum, ac Filios Prophetarum, quos constat veraciter* (nota, quomodò veraciter, si sine votis?) *veteris Testamenti Monachos, imitari curate.* Et infrà: *Hos secuti sunt Paulus, & Antonius, & multi hujus propositi sectatores, qui idcircò laudibus extolluntur; qui à cœpto Ordine nullatenùs leguntur deviasse.* Et Rupertus lib. 4. in Reg. S. Benedicti cap. 12. *Monachi Filii Prophetarum, & post aliis nominibus Assidæi, sive Esseni dicebantur.* Item in exposit. cap. 4. Cant. *Eliam, & Eliseum & Filios Prophetarum fuisse Monachos* (non igitur sæculares, uti essent, sine votis) *in veteri Testamento consentit authoritas venerabilium Patrum.*

Addo 4. Quoad recentiores, præter 15
Ordinis nostri Authores omnes unanimes, pro Eliæ votis penè innumeros citari posse, è quibus sequentium rationes illa evincunt: Chartagenæ imprimis, lib. 17. Homil. 2. ad Object. 7. *Tandem Eliam ejusmodi successores, tàm paupertatis votum, quàm reliqua substantialia Religionis emisisse, vel illa una ratio nervosè satis suadet: quod si Elias, ejusque successores Monachorum institutum amplectentes, Deo se consecrarunt, castitatem, paupertatem & obedientiam colentes, certè cùm prædicti Patres non ignorarunt, fore Deo gratissimum, longèque magis meritorium, propositum suum voto firmare (hoc enim, ut suprà præmisimus, in veteri Lege notum compertumque fuit) & præterea cùm apertè scirent, plurimum valere hanc votorum emissionem* &c. *non est dubium, quin hoc votorum adminiculo ad prædictos fines juvarentur &c. quarè existimo Scripturæ & rationi valdè consentaneum esse, viros illos divino lumine ductos, Institutum Monasticum tribus votis firmasse, maximè cùm Elias speciali Dei revelatione Monasticæ professionis initium dederit, ut testatur S. Isidorus lib. 2. de Divinis Officiis cap. 15. Sozomenus lib. 1. Eccles. Hist. cap. 12. Nicephorus lib. 8. cap. 39.* Deindè Ovandi in 4. dist. 3. propos. 8. *Notum erat Judæis, tàm ex lege, quàm ex Prophetis, tàm exemplo Jacob, Genes. 28. quàm multorum aliorum, quod vota Deo placebant, & quod idem opus factum ex voto, erat laudabilius, utpote procedens ex voluntate magis firmata in bono: notum etiam erat eis Deo placere virginitatem & castitatem, alioqui non*

illam servassent &c. *Quarè igitur antè adventum Messiæ non se conformarint per votum etiam illis, qui castitatem & virginitatem servaturi erant post Messiam.* Ægidii Camarti Minimorum Generalis lib. de Elia Thesbite: *Elias id habet praeminentiæ supra illos, quod non solum virginitatem excoluit, sed & prætereà author fuit cur plurimi discipulorum se penitùs addixerint; collegia enim, quæ ibi instituit, viris in cœlibatu degentibus plena erant, quò fit ut Hieronymus, Joannes Jerosolymitanus, Cassianus, & alii quotquot de Monasticis rebus scripserunt, asseruerint Eliam omnium Monachorum parentem fuisse; quia* (nota) *tria essentialia Religionis vota primus opere adimplevit.* Denique nostri sapientissimi Sylveiræ novissimè *opusculo 3. cit. n. 82.* præmissis aliis, hanc rationem quarto loco afferētis. ,, Quartò probatur nostra sen- ,, tentia: quia ELIAS & ELISEUS per ,, totam vitam suam firmiter perseve- ,, rarunt absque eo, quod in aliquo mi- ,, nimo discreparent, ac discederent à ,, Dei obsequio, ac ejus obedientia, vi- ,, vendo in summa paupertate, ac ca- ,, stitate; ergo interveniente votorum ,, vinculo. Antecedens patet ex *quæst. 6.* ,, *&* *7.* consequentia est D. Thomæ 2. 2. ,, *quæst. 186. art. 6. ad 2.* ubi ait, *non ali-* ,, *ter potest homo totam vitam suam Deo* ,, *exhibere, nisi per voti obligationem.* ,, Cùm enim ipsa perseverantia sit in re ,, multum repugnante humano appe- ,, titui, exacta obedientia cum abnega- ,, tione propriæ voluntatis, cum rigi- ,, da, ac extrema paupertate, cum inte- ,, gra castitatis puritate refrænante om- ,, nes appetitus, non potest perdurare, ,, nisi adstringatur voti vinculo, ut re- ,, ctè explicat Suarez *tom. 3. de Relig.* ,, *lib. 2. cap. 3. n. 2.* *Cùm hoc sit de re valdè* *difficili, & de se non necessaria, sed vo-* ,, *luntaria, nisi aliquo morali vinculo fir-* ,, *mata sit, facilè fluctuabitur.* Ergo cum ,, in Elia, ac Eliseo non fluctuarit, sed ,, firmiter perseverarit, morali voto- ,, rum vinculo extitit stabilita. Confir- ,, matur, quia ut docet Cardinalis Bel- ,, larm. *lib. 2. de Monachis cap. 21.* ubi ,, ait. *Perfecta sequela Domini, quæ in ab-* ,, *negatione sui ipsius, id est in perfecta obe-* ,, *dientia consistit, necessariò involvit vo-* ,, *tum, quo quis ita se ipsum abnegat, ut* ,, *non possit retrocedere: non enim perfecta* ,, *est abnegatio sui obedire alteri ad tem-* ,, *pus.* Cùm ergò Elias fuerit in tot, & ,, tantis mandatis exequendis cum exa- ,, ctissima obedientia, cum summa sui ,, abnegatione, ut suo altissimo zelo ni- ,, hil aliud quæreret, nisi gloriam, & ,, contempto omni suo periculo, Reges ,, argueret, eisque mortis sententiam ,, denuntiaret, tam perfecta ergo seque- ,, la cum voti vinculo firmata est. Hanc ,, rationem apponunt M. Franciscus à ,, S. Maria in Apologia, & M. Fr. Anto- ,, nius à Spiritu Sancto, de Primatu E- ,, liæ *n. 37.* ,, Et hanc sententiam pergit *ibid.* stabilire auctoritate SS. Patrum, ac gravissimorum Doctorum, subnexâ etiam argumentorum & objectionum, sive ex sublimi dignitate Christi, ac sanctissimæ Virginis Mariæ, sive ex imperfectione legis veteris, sive ex repugnantia cum lege, sive ex summa legis Evangelicæ perfectione, ac præclara dignitate Apostolorum, sive aliundè petitarum solutione.

Sequitur ex præmissis, nostram sententiam: *Elias, sub tribus votis Evangelicis, quæ per revelationem noverat, servavit* &c. imò & nostri Venerabilis P. Thomæ à Jesu *Part. 1. de variis Regul. Carm.* cap. 1. §. 1. *ostensuri Ordinem nostrum*

ſtrum à magno illo antiquatæ legis vate Elia ortum habuiſſe, oportuit præmittere, cum Evangelicæ legis conſilia divino ac prophetico ſpiritu prævidiſſe, primoque omnium obſervaſſe. Et R. P. Salian. ad an.3124. *edoctus Elias divinitùs formam, quam ipſe deindè cum pleriſque, quos ipſe Dominus aggregaturus erat, perfectioris vitæ ſtudioſis eſſet acturus:* Eſſe in S. Scriptura, in SS. Patribus, & Doctoribus, quoad Eliæ tria vota eſſentialia, fundatiſsimam: nihilominus ipſa aliquos habet modernos *diſſidentes Amicos*, qui volunt votum caſtitatis fuiſſe in lege veteri prohibitum, quorum rationes infrà ſolvemus.

PUNCTUM III.

Elias fuit verè & propriè quoad Religionis Monaſticæ ſubſtantiam, ſive præciſis in lege nova adjectis, *ſolemnitate, perfectione, & poteſtate clavium, prout legis gratiæ,* Religioſus.

17 PAtet evidenter ex duabus præmiſsis *Puncto I. & II.* ſententiis, in S. Scriptura, SS. Patribus, & Doctoribus fundatiſsimis: undè meritò Supremus S. Inquiſitionis Hiſpanicæ Senatus anno 1639. in judicio contradictorio, per ſententiam definitivam, ſequentes Propoſitiones inter alias approbavit:

Quod in Lege ſcripta fuit votum caſtitatis & virginitatis voluntariæ.
Quod in Lege ſcripta fuit votum obedientiæ perpetuæ.
Quod in Lege ſcripta fuit votum paupertatis perpetuæ.
Quod in Lege ſcripta fuit verus Monachatus & Religio.

Currant impreſſæ, ut jacent, & de novo poſſint imprimi, dummodo declaretur non fuiſſe Monachatum in Lege ſcripta, cum ſolemnitate, & perfectione, & cum poteſtate clavium, ſicut in Lege gratiæ: quia iſtius (in tota ſua perfectione) Author & Inſtitutor fuit Redemptor Jeſus Chriſtus, & illius in Lege ſcripta fuit cauſa exemplaris & meritoria. Cùm verò æmuli necdum acquieſcerent; ſed novas difficultates opponerent; idem ſacer Senatus, in judicio contradictorio, re iterum examinatâ, eandem ſententiam rurſus confirmavit die 6. Martii anno 1673. referente noſtro Sylveira *loc. cit. num. 89.* Quæ omnia, ſalvò meliori judiciò, ſalvantur, à vero Monachatu & Religione veteris Legis excludendo, non quidem tria obedientiæ, caſtitatis, & paupertatis vota, aut veritatem Monachatus &

Religionis, uti ex allatis propositionibus manifestè sequitur, quibus hîc alioqui contradiceretur; sed ea omnia, quæ Christus istis tribus votis, ac vero Monachatui & Religioni, suâ Authoritate & Institutione adjecit, v. g. gratiæ prærogativas, & dependentias à potestate clavium, S. Petro, & Successoribus ejus ab eo collata, quæ procul dubio Christo Redemptori tribui debent, ac per consequens Monachatus & Religio quatenùs in Lege gratiæ istis informantur, & perficiuntur: quo sensu ille dici potest umbra & figura hujus duntaxat.

18 Approbavit insuper has Propositiones: *Quod sanctus Propheta Elias adæquat in sanctitate magnum Baptistam. Quod æqualis est in sanctitate Apostolis. Possunt currere, & currant liberè.* Quibus longè plus sancto Prophetæ Eliæ conceditur, quàm præcisè dicendo, quod fuerit verè & propriè quoad Religionis Monasticæ substantiam sive præcisis &c. Religiosus.

Sequitur ex præmissis, nostram sententiam: *Elias fuit verè & propriè quoad Religionis Monastica substantiam, sive pracisis in lege nova adjectis*, solemnitate, perfectione & potestate clavium, prout legis gratiæ, *Religiosus*. Imò & S. Macharii in Serm. ad Monachos: *Eliam constat veraciter veteris Testamenti Monachum*: Non solum esse in S. Scriptura, SS. Patribus & Doctoribus *Puncto I. & II.* præcitatis fundatissimam; sed & Supremi S. Inquisitionis Hispanicæ Senatus, in judicio contradictorio, sententiam definitivam: nihilominus, ipsa aliquos habet modernos *dissidentes Amicos*, qui Eliæ Monachatum sub tribus votis, explodunt, tanquam fabulam, multis injuriosam, quibus infrà satisfaciemus. 19

PUNCTUM IV.

Elias Montem Carmeli incoluit, & in eo Filiorum Prophetarum, Essenorum, ac antiquorum & modernorum Carmelitarum Ordinem, sub tribus votis essentialibus, fundavit & instituit.

20 PAtet 1. Quod Elias Montem Carmeli incoluerit. Ex S. Scriptura 3. Reg. cap. 18. *Congrega ad me universum Israel in Monte Carmeli &c.* Infrà autem: *Elias autem ascendit in verticem Carmeli.* Ex S. Basilio in Epist. ad Quilonem: *Hic mons celeber Carmelus, in quo Elias perplacuit Deo.* Gregorio Nysseno S. Basilii fratre, in Baptismo Christi: *Elias Carmelum incolebat; clarus autem mons propter virtutem inhabitantis, & famâ celebratus.* Cyrillo Alexan-

xandrino in Amos cap. 1. *Carmelus Mons est Judææ, in quo Elias Thesbites habitavit.* Abulensi 4. Reg. 1. q. 5. *Manebat Elias in Monte Carmelo, nam postquam accepit ibi ignem à Domino pro sacrificio, & occidit ibi Prophetas Baal, semper voluit manere in Monte illo, religiosè vivens.* S. Antonino tit. 15. Hist. cap. 1. *Elias anachoreticam vitam duxisse videtur habitans in Monte Carmelo.* Willelmo Episcopo Tyri de bello sacro: *Carmelus Mons est in Syria, Eliæ, Elisei, & Filiorum Prophetarum incolatu valde nobilis.* Undè Em. Baronius ad an. Christi 1182. *duxitque in Montem Carmelum, Eliæ habitatione olim egregiè nobilitatum.* Numquid etiam, attentis præmissis *Puncto I. II. & III.* reverà Elias fuit Religiosus Carmelita, juxta illud Gregorii Nazianzeni Epist. 236. *Elias Carmelicola.* Et sic de aliis istius montis cultoribus?

21 Patet 2. Quod *in Carmelo Filiorum Prophetarum & Essenorum Ordinem fundavit & instituit.* Ex Sacra Scriptura Eccli. 48. *Qui Prophetas facis successores post te.* Isaiæ 32. *Habitabit in solitudine judicium, & justitia in Charmel sedebit.* Michææ 7. *Pasce Domine pasce populum tuum in virga tua* (juxta illud Psalmi 44. *virga directionis virga regni tui.*) *gregem hæreditatis tuæ, habitantes solos in saltu in medio Carmeli: pascentur Basan & Galaad* (per quos intelligitur populus Dei, cujus pars nobilissima Filii Prophetarum) *juxta dies antiquos,* Eliæ scilicet. Ex Joanne 44. lib. de Instit. Monachor. cap 10. *Reversus itaque jussu Dei Elias de spelunca Montis Horeb in terram Israel, confestim instar auræ tenuis sibilavit, id est convocavit suos discipulos.* Item infrà: *Quia igitur ex tunc, & non antea, studuit ipse deinceps Religionem, quam inchoaverat, in loco idoneo plantare: anno quidem decimo regni Regis Israel, ad suam & suorum discipulorum jugem mansionem elegit præ aliis Eremis Carmeli Montem, tanquam commodiorem ad Propheticam disciplinam & vitam Monasticam in eo edocendam melius, & exercendam. Mons quidem Carmelus præbet Eremitæ homini ex sua solitudine silentium & quietem, ex suis antris congruam mansionem; ex suo eminenti situ aërem salubrem, ex suo saltu jucunditatem; ex suo fonte aquæ vivæ haustum dulcem: propter quæ omnia Elias in Monte isto, nedum habitare elegit, verum etiam domum orationi consecratam, appellatam Semnion, in eo ædificavit.* Gaspare Sanchez in 3. Reg. 17. *Elias extra Montem Carmelum religiosum habuit cœtum, quem posteà in Montem Carmeli secum adduxit, ubi discipulis, qui posteà Filii Prophetarum vocati sunt, Monasticæ vitæ normam indixit.* Cornelius à Lapide in 7. Cantic. *Elias in Monte Carmelo religiosam familiam virorum Deo servientium, qui in libris Regum Filii Prophetarum vocantur, instituit: undè ab hoc Monte Religiosi Carmelitæ, quasi Eliæ posteri nomen acceperunt.* Genebrardo lib. 4. Chronologiæ. *Sed Carmelitarum origo altius repetitur, nempè à Prophetis Elia & Eliseo, qui Carmelum Montem Terræ Sanctæ primitùs consecrarunt; & discipulos illic reliquerunt, quos Scriptura Filios Prophetarum appellat.* Henriquez tom. 2. lib. 12. cap. 5. *Ab Elia ferunt Essenorum Religiosorum ortum habuisse in Monte Carmelo.*

Confirmat S. Scriptura 4. Regum 6. 22 *Dixerunt autem Filii Prophetarum* (habitantes in Carmelo, primum ibi ab Elia fundati & instituti) *ad Eliseum: ecce locus, in quo habitamus coram te, angustus est nobis, eamus usque ad Jordanem, & tollant singuli de silva materias singu-*

 las,

lis, & ædificemus nobis ibi locum ad habitandum; qui dixit: ite, & ait unus ex illis: veni ergo & tu cum servis tuis, *respondit:* ego veniam, *& abiit cum eis.* Super quo Waldensis in doctrinali fidei lib. 3, art. 1. *Post Eliam Eliseus in Monte Carmelo statuit multos de Filiis Prophetarum, qui ad tantum numerum devenerunt, ut spatiosum illud desertum non posset eis sufficere: unde venientes ad Eliseum Præceptorem suum, dixerunt:* Ecce locus &c. *& sic tandem multi manserunt ibidem juxta littus Jordanis: & mansit hæc Religio Prophetarum usque ad adventum Christi.* Antiquissima Chronica Romana: *Fuit tempore prædicationis Jesu Christi, quod Fratres de Monte Carmelo Jerusalem accesserunt, & quidam illorum anno septimo à Passione Domini, regnante Romano Imperio usque ad tempus Titi & Vespasiani, apud Jerusalem in porta aurea religiosè consederunt.* Josephus Antiochenus in Speculo perfectæ militiæ primit. Eccles. cap. 12. *Perfectorum militum Christi Apostolorum coadjutores surrexerunt viri strenuissimi, solitarii, contemplationi dediti, SS. Prophetarum Eliæ & Elisei sequaces, qui de Monte Carmeli descendentes &c.* Armacanus Hiberniæ Primas in Concione de concept. B. V. coram Em. Card. an. 1341. habita. *Ut dicunt Historiæ fide dignæ, à tempore Eliæ & Elisei, qui sæpius morabantur in Monte Carmeli, juxta Civitatem* Dominæ *nostræ ad tria milliaria, solebant homines devoti secretiùs habitare usque ad tempora Salvatoris.* Ac proindè meritò Balbinus in Epist. ad Antoninum Imperatorem anno 140. exclamavit, scribens: *O Antonine, inter mirabilia in hac Regione, Mons est Carmelus, in quo vetus Religio & sanctitas ab Elia* (putà Institutore & Fundatore) *antiqua est.* Et Gregorius Nazianzenus in oratione de pauperum amore, *ut ab omni negotio tranquillè Philosopharer, mecumque ipsius colloquium haberem, Eliæ Carmelum cogitabam, Joannisque desertum, ac cælestem eorum, qui hoc Philosophiæ genus profitentur, vitam.* Numquid isti omnes Prophetarum Filii, Esseni &c. de Carmelo descendentes, reverà erant Carmelitæ, uti Elias; dum tot alii Monachi à loco suæ institutionis & fundationis nomen sortiuntur? Vide in *Armament. Carm.* part. 1. *n. 860. & 874.* ad *886.*

Patet 3. Quod *antiquorum & modernorum Carmelitarum Ordinem in Carmelo fundavit & instituit.* De *antiquis*, patet ex statim præmissis: de *modernis*, patebit evidenter ex dicēdis *Puncto VII.* Nec obscurè infertur ex S. Scriptura, suppositis aliis, paulò ante præmissis; Isaiæ 32. *Et habitabit in solitudine judicium, & justitia in Charmel sedebit; & erit opus justitiæ pax, & cultus justitiæ silentium, & securitas usque in sempiternum.* Cui respondet recepta revelatio S. Petro Thomasio à D. Virgine facta (quam in ejus vita approbat Henschenius) & habetur in 5. lect. officii ipsius, à S. Congregatione approbari: *Pro sui Ordinis perpetua conservatione & augmento frequenter ad Deum & beatissimam Virginem orationes fundens, intimaque inter orandum edens suspiria, ipsâ nocte Pentecostes, cùm id instantius postularet, à Beatissima Virgine mirabili hoc responso dignatus est:* CONFIDITO PETRE, RELIGIO ENIM CARMELITARUM IN FINEM USQUE SÆCULI EST PERSEVERATURA: ELIAS NAMQUE EJUS INSTITUTOR (quid efficacius) JAM OLIM A FILIO MEO ID IMPETRAVIT. Imò & illud Jeremiæ 35. *Pro eo, quod obe-*

23

obedistis præcepto Jonadab Patris vestri, & custodistis omnia mandata ejus, & fecistis universa, quæ præcepit vobis: propterea hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel, non deficiet vir de stirpe Jonadab Filii Rechab, stans in conspectu meo cunctis diebus. De his autem Hieronymus Epist. 13. ad Paulinum. *Noster Princeps Elias, noster Eliseus, nostri Duces Filii Prophetarum &c. de his sunt & Filii Rechab.* Joannes 44. lib. de Instit. Monachor. cap. 25. *Cinæi itaque ab hoc Rechab descendentes, & cum Jonadab Filio ejus Religionem Elisei Eremiticam sequentes, dicti sunt Rechabitæ.* Boulducus in lib. 3. de Eccles. ante leg. cap. 16. *Eliæ autem & Eliseo successit in officio vir sapientiâ & ætate celeberrimus Jonadab, qui passim in Scriptura vocatur Filius Rechab.* Cui teste Lezana *Apparatus cap. 7. ad tom. 1. Annal.* Suidas vetustus author verbo *Essæi* S. Nilus *in Ascetic. sub initium.* Georgius Peccator Monachus in Chronico m. s. Scaliger, Serarius, Villalpandus, & alii *ibidem* citati adstipulantur. Et Ægidius Gelenius lib. 3. Colon. Agrip. Syntagm. 43. *Hic igitur Ordo Propheticus, sub Rechabitarum, Assidæorum, & Essenorum continentium nomine, (quos inter non pauci ex SS. Prophetis & Propheticis viris claruerunt) perdurans usque ad tempora Christi & Apostolorum, à S. Joanne Baptista ad Christi fidem comparatus* &c. Undè Em. Baronius ad an. Christi 64. n. 7. *Cæterum, haud incongruum erit dicere Essenos à Rechabitis descendere; nam etsi Rechabitarum instituta cessassent, non tamen genus* (id est generatio) *illorum extinctum est: de eis enim Dominus dixerat Jeremiæ 53.* Non deficiet vir de stirpe Jonadab stans in conspectu meo cunctis diebus. *Meminit quidem Hegesippus apud Eusebium lib. 2. cap. 22. de homine Rechabita, qui interfuit neci Jacobi justi.* Dicit autem: *Etsi Rechabitarum instituta cessassent*, propter supererogata ab Essenis, juxta illud Dominici Gravinæ lib. de voce Turturis p. 2. cap. 5. *Permanserunt hi Prophetarum Filii usque ad tempora Apostolorum ex Eusebio: successerunt eis illi, qui supra Eliæ institutiones alias supererogaverunt, fortè ab Eliseo Propheta eorum Magistro, & Authore acceptas; hi fuerunt Esseni* &c. Sed hinc nulla propriè dicta cessatio, quin potius prioris Instituti perfectio: nisi velis cessasse Ordinem quemlibet primævum ob institutiones ab aliquo Reformatore supererogatas; hincque cessare genus propter speciem, Ordinem regularem, tàm Clericalem, quàm Monasticum à Christo & Apostolis, quodammodò in communi, institutum, cessasse propter speciales Regulas S. Augustini pro Canonicis Regularibus, Basilii & Benedicti pro Monachis; & Ordinem S. Francisci apud Capuccinos, Recollectos & alios etiam cessasse: quæ nullus dixerit, cùm indè sola quædam Ordinis ante stantis extensio, instar generis ad species, aut subjecti ad accidentia, sequatur. Undè si Regulares Canonici Lateranenses probare posint, uti velle debent Pennotus, Bordonus, & alii, Apostolos non promiscuè Monachos ordinasse Clericos, aut Clericorum Regularium, qui Monachi non essent, Ordinem instituisse, aut ex Evangelio, vel aliundè, ab Apostolis eos accepisse exempla & documenta, loco Regulæ, quæ non erant quibuscumque Monachis sive religiosis Clericis communia; prout S. Elias non Monachos instituit Carmelitas, Carmelitarum, qui non erant Monachi, sed sæculares, Ordinem instituit, & Carmelitæ ab Elia acceperunt exem-

pla

pla & documenta, loco Regulæ, quæ non erant sæcularibus ullis communia: non video, cur Regulares Canonici Lateranenses non meritò longè retrò S. Augustinum, non obstante Regula & Institutionibus ab eo acceptis, suam originem ad Christum & Apostolos trahant, uti prætendunt: quô suppositô, vix telum contra nostrum ab Elia originem, suppositis Eliæ votis, vibratur, quod illam ipsorum ab Apostolis originem non impetat, ut infrà consideranti patebit.

24 Adde: Pontifices, Joannem XXII. in Bulla *Sacratissimo*, in qua refertur Revelatio D. Virginis ei dicentis: *Amplam meo sancto ac devoto Carmelitarum Ordini confirmationem debes piè concedere, per Eliam & Eliseum in Monte Carmeli inchoato*; quam confirmarunt Alexander V. Clemens VII. Paulus III. Gregorius XIII. de qua plura *Armam.* 1. part. n. 174. & 175. Sixtum IV. in duplici Bulla, *Dum attenta*, de Carmelitis dicentem, *Sanctorum Prophetarum Eliæ & Elisei, & aliorum Patrum, qui Montem sanctum Carmeli juxta Eliæ fontem inhabitarunt, successionem hæreditariã tenentes.* Quam confirmavit Julius II. in Bulla *Ad Sacrum Ordinem*, uti & utriusque Bullas istas Gregorius XIII. in Bulla *Ut laudes.* Clementem VIII. in Bulla, *In Apostolicæ dignitatis*, & alia *Dominici Gregis*. Et litteris ejusdem ad Scichabam potentissimum Persarum Regem datis an. 1604. quæ hæc verba continent: *Habuerunt olim Religionis hujus Professores, sicut à Romanis Pontificibus, Prædecessoribus nostris, memoriæ proditum est, sui Instituti Authores, sanctos Prophetas Eliam & Eliseum, omnibus gentibus & nationibus notos* &c. Scio, quod Summi Pontifices novæ Religioni & Ordini, antiquioris Religionis & Ordinis Regulam decernere observandam, eique ex gratia permittere possint, ut istius antiquioris Religionis & Ordinis Institutorem & Patriarcham, publicè, etiam celebri Officiô Divinô, colat ac veneretur, tanquam, per privilegiatam communicationem ex indulto Apostolico, suum: sed quod hucusque decreverint ipsi novum Ordinem illum ab hoc antiquioris Religionis & Ordinis Institutore & Patriarcha *hæreditariam*, ac proindè ipso jure, *tenere successionem*, non scio factum, nec puto factum; cùm in eo involvi videatur contradictio in terminis, videlicet, quod sit novus, & non novus, utpotè jure hæreditario antiquus; & quotiescumque hoc jus supponitur, Institutor & Patriarcha, absque ulla quæstione, aut innovatione, præsupponitur, prout est in nostro Ordine respectivè ad Eliam sanctissimum Dei Prophetam in Confirmatione Ordinis & Regulæ à S. Alberto Patriarcha Jerosolymitano scriptæ, & alias semper, absque ulla tali quæstione aut innovatione præsuppositum: & meritò, ut patet ex præmissis, & clarius ex sequentibus à traditione, & Historicorum, ac aliorum authoritate patebit.

Sequitur ex præmissis, nostram sententiam, *Elias Montem Carmeli incoluit, & in eo Filiorum Prophetarum Essenorum, & antiquorum, ac modernorum Carmelitarum Ordinem, sub tribus votis essentialibus, fundavit & instituit.* Imò & doctissimi Patris Suarez tom. 4. de Religione lib. 2. cap. 10. *Est autem valdè recepta & satis antiqua traditio* (de qua *Punctis* sequentibus plura) *Religionem hanc* Carmelitanam *à temporibus Prophetarum, & signatim ab Eliæ Institutione, suam ducere originem, & quasi hæreditariam successionem* (quam ab Elia ad nos probabimus statum non fuisse inter- 25

tер-

terruptam) *in Monte Carmelo, è quo nomen etiam accepit: quam traditionem ut veram suscipimus.* Esse in S. Scriptura, SS. Patribus, & Doctoribus, ac Pontificum Bullis, & S. Inquisitionis decreto, hucusque citatis, aliisque infrà citandis, fundatissimam: nihilominus ipsa aliquos habet modernos *dissidentes Amicos,* & inter illos novissimè Papebrochium, qui traditionem hanc, ut frivolam rejiciunt, & Carmelitarum Ordinem sub Alexandro III. alii sub Alberto Patriarcha Jerosolymitano, originem absolutè & simpliciter sumpsisse volunt, quibus ista sufficere debuissent, ut ad verisimilia & utiliora suum studium converterent. Quod si fecisset Papebrochius, puduisset ipsum contra Ordinem nostrum evomere hæc scommata. Primum tom. 1. *in Prologem. ad vitam S. Alberti Patriarchæ Jerosolymitani VIII. Mensis Aprilis* n. 9. *Existimo ego, haud minorem ordine esse calamitatem, quod defectum illum* (scilicet negligentiam, quâ sua non curarunt describere, aut descripta amisere) *voluerunt supplere posteri, ex traditionibus malè consutis, levissimèque fundatis conjecturis, commenti Historias anachronismis & contradictionibus refertas: has, qui nesciunt habere de falsitate suspectas, labyrintho inexplicabili se implicant, & dum pro naturali erga suos affectu & reverentia eosdem defendunt animosius, aut sollicitius excusant, labore magnò & successu sæpè erubescendô.* Secundum *ibid.* n. 84. *Hic, hic inquam, non in veteri Testamento, usque ad Eliam, non in novo usque ad Christum (de quibus, absque coevorum Scriptorum authoritate & testimonio, volentibus, andabatarum more pugnare, gratis cedent, quicumque nolent disputare de nomine) sed hic in sæculo Christi XII. adeò nobis propinquo, tot Scriptorum monumentis illustrato, hîc rhodus est, hîc saltus, qui exigitur, non altius promovendus, quam usque ad principium istius sæculi.* Primum tamen contra ipsum refellitur in hac 2. *Part. Armament.* n. 62. & n. 445. ad 447. Secundum verò *ibid.* n. 76. ad 127. & n. 209. ad 221.

PUNCTUM V.

Elias Filiis Prophetarum & suis Carmelitis Regulam verbo & exemplo tradidit, quam ab Alberto Patriarcha Jerosolymitano descriptam hodiè moderni Carmelitæ observant.

26 PAtet: Quia, cùm constet ex Scriptura, SS. Patribus, Doctoribus, imò & Summis Pontificibus, Eliam fuisse verè & propriè sub tribus votis essentialibus, *solemnitate, perfectione, & potestate clavium, prout legis gratiæ,* præcisis, religiosum, taliumque Religiosorum Ordinem fundasse & insti-

ftituiffe, uti *Punctis praecedentibus* efficaciter probavimus, nec alibi Regula ab eo fcripta legatur, evidenter concluditur, fanctifsimum Dei Prophetam Filiis Prophetarum & fuis Carmelitis Regulam verbo & exemplo tradidiffe.1.prout Evangelium ipfe Chriftus Apoftolis & primis Chriftianis verbo & exemplo tradidit, juxta illud Act. 1. *Primum quidem fermonem feci de omnibus, O Theophile, quæ cæpit Jefus facere & docere, usque in diem, qua præcipiens Apoftolis per Spiritum Sanctum, quos elegit, affumptus eft.* Et in ipfo Evangelio Matth. 5. dicitur: *qui autem fecerit, & docuerit, hic magnus vocabitur in regno Cælorum.* Imò ipfum Evangelium fuiffe primum verbo & exemplo ab eo & Apoftolis traditum, nihil certius: de Elia autem fcriptum eft Eccl. 48. *Surrexit Elias quafi ignis, & verbum ejus quafi facula ardebat.* De ipfius Regula verbo & exemplo Effenis tradita, fic fcribit Philo in lib. de vita contemplativa: *dant operam Philofophiæ* (id eft vitæ Propheticæ & Monafticæ) *per manus acceptæ à majoribus.* Nicephorus lib. 2. Hiftoriæ Ecclefiafticæ cap. 16. *Vitam Propheticam flagranti atque ferventi fide meditantur atque æmulantur.* Cedrenus in Compendio Hiftoriæ in Carolo Imperatore: *Vatum prifcorum æmulantur, atque imitantur vitam.* Et infrà: *Sacras enim litteras legentes, Philofophiam paternam exercent.* Porphyrius in lib. 4. de rerum animat. abft. apud Eufebium: *Variis luftrationibus, Prophetarumque dictis, affiduè atque diligenter informantur.* Ambrofius lib. de Elia cap. 2. *Elias cæleftem vitam in corpore, & fupernæ ufum converfationis exhibebat in terris.* S. Dorotheus Martyr in Synopfi Prophetarum relata tom. 1. Bibliothecæ Sacræ: *Elias hic primus ex hominibus eft, qui hominibus curfum ad cælum fubminiftravit: primus ex hominibus vitam Angelorum & hominum vitam oftendit.* Palatius ad ifta verba Eccli. 48. *Surrexit Elias Propheta* &c. *Elias fua vita, fua doctrina ac exemplo totum Orbem illuminavit, & omnium corda in amore Dei inflammavit.* B. Soretius in Præfat. Expofit. fuæ ad Regulam Carm. *Elias itaque cæpit facere & docere Regulam hujus Sacræ Religionis, & quidem perfectè quoad effe fuum fubftantiale, divina revelatione edoctus.* Sanchez in 3. Reg. 17. *Elias extra Montem Carmelum religiofum habuit cætum; quem tamen poftea in Montem Carmeli fecum adduxit, ubi difcipulis, qui poftea Filii Prophetarum vocati funt, monafticæ vitæ normam indixit.* Gravina lib. de voce turturis p. 2. cap. 5. *Permanferunt hi Prophetarum Filii ufque ad tempora Apoftolorum ex Eufebio, fucceſſerunt ei illi, qui fupra Eliæ inftitutiones aliis fupererogaverunt, fortè ab Elifeo Propheta eorum Magiftro & Anthore acceptatas: hi fuerunt Effeni* &c. Beyerlinck Theatri vitæ hum. tom. 6. verbo Religio. *Conftat ex fuperiori titulo de antiquitate hujus Ordinis, quomodò primitiva fua fundamenta ad Eliam & Elifeum referat, tandemque per filios eorum fpirituales creverit inftar lucis fplendentes, & ad perfectum diem paulatim devenientes: fiquidem ab Apoftolis Chrifti Evangelium edocti, illius fectatores, primordiis nafcentis Ecclefiæ fupra illius candelabrum etiam pofiti fuere, normamque ab Elia præfcriptam, & à Prophetarum filiis & tot fæculis obfervatam, ftrenuè fibi fervandam exiftimarunt, adjectis illis, quæ lege Evangelicâ addenda cenfuerunt viri fancti & Apoftolici. Itaque non aliam vivendi normam, quàm veterem illam amplexati fuerunt primis quadringentis*

poft

post Christum annis. Adstipulatur Chartagena *Armam.* 1. part. *n.882.* & alii *n.885.* Albertus Magnus 4. dist. 38. art. 13. *Ab initio fuerunt modi approbati à Synagoga vel Ecclesia, sicut modus juris Nazaræorum, qui votum vovebant perpetuum, & Rechabitarum, & hujusmodi illi modi erant loco Regulæ.* De Nazaræis autem & Rechabitis scribit Boulducus lib 3. de Eccles. ante legem cap. 16. *Qui Nazaræi & Filii Prophetarum nuncupati fuerunt, deinceps Rechabitæ* (de quibus *Puncto II. Parte 3.*) *sunt appellati, quod idem est, ac si Eliaitæ vel Eliseitæ dicerentur.* Et Hieronymus in cap. 7. Ezechielis dicit: *Eliseus licet corporis haberet calvitium, tamen quia Nazaræus Domini erat* &c. Stellartius Augustinianus lib. 2. de tonsuris & coronis cap. 13. hunc habet titulum: *de Elia Thesbite Propheta, religioso, Nazaræo* &c. quibus adstipulatur Ægidius Camartus Minimorum Generalis *lib. de Elia Thesbite cap. 3. sect. 18.*

27 Profectò, nisi Elias suis verbô & exemplô Regulam tradidisset, non appareret, quâ ratione S. Hieronymus toties scripsisset: *Princeps noster Elias, Eliseus, nostri Duces Filii Prophetarum*; totque, ac penè omnes SS. Patres eum fecissent omnium Eremitarum & Monachorum Principem: aut quomodo in primitiva Ecclesia fuissent verè & propriè dicti Monachi, si præter S. Scripturam, & talem Regulam, verbo & exemplo traditam, necessaria fuisset alia scripta; hincque frustrà Regulares Canonici Lateranenses suam ab Apostolis continuatam Institutionem deducere niterentur, quod oriri ex Regulæ defectu non fatebuntur, cùm doctissimus Suarez de Religione tract. 7. lib. 2. cap. 15. dicat: *Conditio una esse potest, ut talis possessio sit secundùm aliquam Regulam ab Ecclesia probatam, & aliter facta non valeat: hac autem necessitas non est absoluta; quia potuisset Ecclesia nihil tale statuere, sed in solo naturali ac divino jure rem totam relinquere, & tunc sine Ecclesiæ approbatione posset religiosus status assumi, servando tantum ea, quæ suppositâ fide, secundùm rectam rationem & Christi doctrinam ac Institutionem* (supple aut antiquum Testamentum & Propheticam Constitutionem) *ad talem statum sufficiunt.* Bordonus in suo *libello* de juribus Paroch. Can. Regul. Lateranensium cap. 4. *In votis paupertatis, castitatis, & obedientiæ, consistit essentia regularitatis & status religiosi*, omnes Canonistæ *in cap. cùm. de Monast. & statu Monach.* Glossa V. *Religiosus cap. 3. de procur.* D. Thomas *2. 2. q. 186. art. 6.* Sanchez *lib. 5. cap. 1. n. 18.* addit: *Pro illo tempore* (scilicet primitivæ Ecclesiæ) *satis fuisse Regulam sancti Evangelii.* S. Cyrillus autem Constantinopolitanus *de processu & variis Regulis Ordinis Carm. cap. 1.* scribit: *Sacræ hujus Religionis prisci Professores institutionem suam dudum in divina Scriptura, tanquam in amœno paradiso, speculabantur, ubi & Fundatorum dicta Religionis virtuosa exemplaria, ab eis imitanda, ipsi intuebantur, à Prophetis commendata, & multis sacrorum voluminum testimoniis approbata.* Clarius Tritemius in lib. de laude & Instit. Ord. Carm. cap. 3. *Quamvis Elias Carmelitis Regulam scriptam non dederit, eis tamen exemplo conversationis, vivendi norma fuit, quibus post se, & habitum & locum concessit.* cap. 4. autem: *Sancti etenim Patres, qui in Monte Carmelo, juxta fontem Eliæ, ante Christi nativitatem habitabant, Regulam conscriptam habuisse non leguntur: sed ipsi norma & Regula sibi fuerunt, qui exemplo Eliæ concorditer vivebant. Deindè post Passionem Domini,*

mini, multiplicatâ per Judæam fide Christianâ, hi, qui in Monte Carmelo vitam, imitatione Eliæ, ducebant Eremiticam, secundùm Evangelium Christi vivere cœperunt (prout scilicet tunc fore vivendum Elias per figuras tradiderat, juxta illud Philonis in *libro* Quod omnis probus: *pleraque per figuras, more veterum Philosophorum, sunt eis tradita.* Relege verba Gravinæ statim citata.) Et infrà: *Hæc est vita Apostolica, quam Fratres Carmelitæ in primitiva Ecclesia studiosissimè observabant, Regulam super his Evangelium in cordibus suis habentes conscriptam.* Quamobrem non abs re Theophilus Raynaudus *tom. 5. pag. 378. contra Sectarios* probat ex eruditissimo P. Henschenio in *Præludio* ad vitam S. Antonii à §. 8. ad 12. *S. Antonium proposuisse legem vitæ sanctã & perfectam, non legem duntaxat, quæ in actu signato lex dicatur; sed legem vivam & animatam, ut Philo loquitur* lib. 1. de Abraham, *appellans Sanctas, leges rationabiles & animatas, ostendentes opere, & in actu exercito regulantes aliorum vitam melius & commodius, quàm id præstent leges scriptæ, quarum commentarios ait esse vitas Patrum.* Imò quod Elias Regulam conscriptam suis discipulis tradiderit, tenet & docet hic magnus ingenio & doctrina Pater Hieronymus de Guevara ex Soc. Jesu *tom. 1.* ad *cap. 1.* Matth. *vers. 1.* observatione 16. n. 11. *fol.* 159. ubi sic ait: *Nõ abnuam dicere, Eliam, qui prior Religiosorum parens, & vitæ Monasticæ fuit Institutor, nonnullas scripsisse regulas, quibus vivendi formam uniformem illis Religiosorum Conventibus, qui in Carmelo erecti fuerunt, præscripsit, quod jugi tenore sacrarum familiarum Fundatores, qui illius sunt vestigia secuti inviolabiliter observarunt.* Ità ille, inquit, noster Sylveira *loco sup. cit.* n. 170. subdens *ibid.* varia argumenta, quibus idipsum confirmat.

Ista quidem *Puncti Partem 1.* concernunt: sed *Pars 2.* non minus patebit infrà *Scuto XI.* reducendo singula capita Regulæ S. Alberti Patriarchæ Jerosolymitani, ad singula capita normæ religiosè vivendi, quam à Prædecessoribus suis per traditionem acceperunt, & observarunt: quia autem reductio difficulter unô compendiô demonstrari potest, Lectorem consultò ad *Scutum XI.* infrà remitto. 28

29 Sequitur ex præmissis, nostram sententiam: *Elias Filiis Prophetarum & suis Carmelitis, Regulam verbo & exemplo tradidit, quam ab Alberto Patriarcha Jerosolymitano descriptam hodie moderni Carmelitæ observant,* Imò & Joannis 44. in lib. de Instit. Monach. cap. 11. *Omnes quippè hujus Religionis veri sectatores, tàm in Monte Carmeli, quàm alibi, habitantes, profitentur, se humiliter sequi illam sanctam vitam & Propheticam justitiam vitæ Monasticæ, quam Propheta Dei Elias servavit, & instituit, ac quam esse sequendam ipse, secundùm formam à Deo sibi traditam, & verbo pariter & exemplo discipulis suis tradidit, & in Eremo Montis Carmeli residendo maximè docuit, ac demonstravit:* tot exemplis & tantâ authoritate firmari, ut nullatenùs negari possit, modernos Carmelitas, ob defectum Regulæ, ab Elia originem sumere, aut affirmari eos, ob acceptam ab Alberto Patriarcha Jerosolymitano Regulam scriptam, orignem primam ab eo sumpsisse. Nihilominus ipsa aliquos habet modernos *dissidentes Amicos* atque inter illos novissimè Papebrochium 1. tum qui acriter illud priùs negant, tum qui posterius affirmant, & ità quidem ut utriusque oppositum velint esse para-

rado-

radoxum; quibus consentire nequimus, nisi ista & *Punctis* prioribus aliis præmissis, efficaciter solvant; quod non fecit Papebrochius, & interim contrariæ suæ opinationi pertinaciter adhæsit: quo ductu, quo spiritu, patebit ex dicendis in hac 2. Part. *Armament.*

PUNCTUM VI.

Carmelitæ moderni ab Elia per imitationem & generativam spiritualem propagationem descendunt.

30 PAtet pars posterior (de qua sola est controversia, & ex qua ad priorem evidens est argumentum) ex locis S. Scripturæ suprà *Puncto IV.* n. 21. citatis: *qui Prophetas facis successores post te:* quod omninò sic intelligi debet, qui per *generativam spiritualem propagationem Prophetas* sive Filios Prophetarum, veraciter Monachos, *facis successores post te.* Quia ibi illud, *facis,* nullô modô intelligi potest de *successoribus* per *solam Eliæ imitationem:* tum quia imitatio est imitantium actio, non Eliæ; nec est Eliæ, ut causæ efficientis, sed objectivæ tantum: quia idæa quæcumque, etiam lignea aut lapidea, suos habet imitatores, & tamen non dicitur facere *successores post se:* tum quia multi ob nomen suũ imitantur SS. Franciscum, Dominicum, Ignatium &c. tanquam Patronum, quos tamen, utpotè ad aliũ Ordinẽ spectantes, *non fecit successores post se*, defectu juris, sibi aut suis, succedendi per se aut suos successores, illis communicati per acceptatam horum, à se, vel suis successoribus, sui Instituti professionem. Vide dicta *n. 24.* alioqui remotâ tali acceptatione, novus Ordo institutus sub obligatione assumendi Regulam S. Augustini, Francisci, aut aliam, jure successionis (quidquid sit de privilegiata communicatione Summi Pontificis) non videtur magis ad sanctum Augustinum, aut Franciscum pertinere, quàm Franciscanus ad Augustinum, aut Augustinianus ad Franciscum; quia illud jus succedendi fundatur in intentione Fundatoris, quæ ad istum novum Ordinem se non extendit: actus autem agentium (ac proindè nec jus illud) non operantur ultra intentionem eorum. Undè ulteriùs patet, neque alterum locum S. Scripturæ *n. 23.* citatum: *pro eo, quod obedistis præcepto Jonadab patris vestri, & custodiistis omnia mandata ejus & fecistis universa, quæ præcepit vobis: proptereà hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel, non deficiet vir de stirpe Jonadab, filii Rechab, stans in conspectu meo cunctis diebus.* Posse intelligi de stirpe Jonadab, *per imitationem tantum*, cùm, ut vidimus, imitatio sola ad stirpem non pertineat; ac proindè sic tota illa maximi ponderis benedictio evanesceret. Et idem est de revelatione *ibidem* relata, ac SS. Patribus & Doctoribus *n. 21. & 23.* consequenter citatis, & fusiùs *Puncto seq.* citandis.

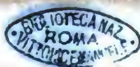

PUNCTUM VII.

Carmelitæ moderni ab Eliæ tempore in Monte Carmelo hæreditariam successionem, hucusque legitimè non interruptam, tenent.

31 PAtet ex locis S. Scripturæ *n. 30.* citatis *ibidem*, & *n. 21.* ac *23.* expositis, Bullis Pontificum *n. 24.* allatis, & SS. Patrum ac Doctorum authoritate, ut ità dicam, invincibili.

32 *Primò*: Ex S. Hieronymo in Epist. ad Paulinum: *Noster Princeps Elias, noster Eliseus, nostri Duces Filii Prophetarum, qui habitabant in agris & solitudinibus, & faciebant sibi tabernacula propè fluenta Jordanis, de his sunt & illi Filii Rechab, qui vinum & siceram non bibebant, qui morabantur in tentoriis, & qui Dei per Jeremiam voce laudantur, & promittitur eis, quod non deficiet de stirpe eorum vir, stans coram Domino.* Suida pag. 1049. *Essæi Judæi ascetæ, majores Jonadab Filii Rechab &c.* Abulensi in 1. Paralip. cap. 2. q. 21. *Isti Rechabitæ erant veri Religiosi in veteri Testamento, sicut nunc sunt Monachi.* Boulduco lib. 3. de Ecclesia ante legem cap. 16. *Eliæ autem & Eliseo successit in officio, vir sapientiâ & ætate celeberrimus Jonadab, qui passim in Scriptura vocatur filius Rechab.* Em. Baronio ad annum Christi 64. n. 7. *Cæterum haud incongruum erit dicere, Essenos à Rechabitis descendere; nam etsi Rechabitarum instituta cessassent, non tamen genus* (id est generatio, sive progeniti) *illorum extinctum est, de eis enim Dominus dixerat Jeremiæ 53.* non deficiet vir de stirpe Jonadab stans in conspectu meo cunctis diebus. *Meminit quidem Egesippus apud Eusebium lib. 2. c. 12. de homine Rechabita, qui interfuit neci Jacobi justi.* Ex istis habes hæreditariam Eliæ successionem usque ad Jonadab & Essenos ininterruptam; imò etiam usq; ad Hieronymum ipsô fatente; quidni & usque ad Baronium, ipsô id ex *Jeremiæ 53.* probante.

Secundò: Ex Jacobo Zeglero in descript. Palæstinæ in Monte Adumim fol. 38. *In hujus solitudinis parte sedit Eliahu Propheta, & Eliasa construxit cellas Prophetis, manavit institutum & loci Religio ad posteros, fuitque desertum hoc ab Engaddi habitatum ab Essenis, sub quorum Institutum educatus fuit Joannes Zachariæ, & habitus in Essenis unus præcipuæ sanctitatis.* Chartagena tom. 4. lib. 17. homil. 2. Object. 10. *Sine dubio Joannes vitam egit in desertis inter Filios Prophetarum, tunc dictos Essenos, qui Monasticam Eliæ disciplinam profitebantur.* Auberto Myræo in lib. de orig. & increm. Ord. Carm. *Illi verò, Prophetarum Filii Esseniique Palæstinam incolentes (quemadmodum posteà & Esseni in Ægyptum traducti) miris exemplis captam institutionem usq; ad Virginis partum perduxerunt.* Vvaldensi doct. Fidei lib. 3. art. 1. cap. 4. *Post Eliam Eliseus in Monte Carmelo statuit multos de Filiis Prophetarum, qui ad tantum numerum* 33

merum

merum devenerunt, ut spatiosum illud desertum non posset eis sufficere: undè venientes ad Eliseum Præceptorem suum dixerunt: Ecce locus &c. *& sic tandem multi manserunt ibidem juxta littus Jordanis, & mansit hæc Religio Prophetarum usque ad adventum Christi.* Genebrardo lib. 1. Chronograph. ad an. 3272. *Eliseus miris & inusitatis operibus insignis 4. Regum 12. &c. construxit cellas Prophetis in Jerechuntis solitudine: manavit institutum & loci Religio ad posteros. Quæ continuata est*, inquit Honuphrius Manescalcus tom. 1. Concionum in Conc. B. M. de Monte Carmelo, *per Prophetarum Filios, aut per eos Religiosos, qui Esseni ab Eliseo appellati sunt.* Fernandez in Com. vis. veteris Testam. Præfat. vis. 9. n. 8. *Eliam verò secutus Joannes Baptista &c. Spiritus ergo Eliæ continuatâ serie in deserto per homines religiosæ vitæ, denique in Joannem transmissus, illum quoque exhibuit mundo Monachorum Parentem.* Josepho Antiocheno de perf. milit. primit. Ecclesiæ cap. 12. *Perfectorum militum Christi & Apostolorum coadjutores surrexerunt viri strenuissimi, solitarii, contemplationi dediti, SS. Prophetarum Eliæ & Elisei sequaces, qui de Monte Carmelo descendentes, per Galilæã, Samariam & Palæstinam fidẽ Christi constantissimè sparserunt.* Quibus similia habes Armam. *1. part. n. 881.* Ex *Joanne Bonifacio, Luitprando, Sigiberto Gemblacensi, antiquissimo Chronico Romano, Armacano, Uvaldensi, Chronica Ord. Prædicatorum*, & aliis. Ex istis autem & his habes hæreditariam Eliæ successionem usque ad Rechabitas, Essenos, ac nominatim Joannem Baptistam, Christum & Apostolos, ex unanimi Historicorum sententia ininterruptam.

34 *Tertiò:* Ex Cassiano lib. 1. cap. 2. *Itaque Monachum, ut militem Christi, in procinctu belli semper positum, accinctis lumbis jugiter oportet incedere; hoc enim Habitu etiam illos ambulasse, qui in veteri Testamento professionis hujus fundavere primordia, Eliam scilicet & Eliseum, divinarum Scripturarum auctoritate monstratur: ac deinceps Principes Authoresq; novi Testamenti Petrum & Paulum, cæterosque ejusdem Ordinis* (nota) *viros taliter incessisse cognoscimus.* Ibidem: *Et idcircò hæc, quæ nec à veteribus Sanctis, qui hujus Professionis fundamenta jecerunt, neque à Patribus nostri temporis, qui eorum per successiones* (nota) *Instituta nunc usq; custodiunt, tradita videmus exempla* &c. Isidorus libro 2. de officiis cap. 15. *Quantum enim pertinet ad authoritatem veterum Scripturarum, hujus propositi* Princeps *Elias, & discipulus ejus fuerunt* &c. *hujus etiam propositi* (nota) *in Evangelio Joannes Baptista extitit* &c. *jam deindè progeniti sunt conversationis hujus* (nota) *nobilissimi Principes, Paulus, Antonius, Hilarion, cæterique Patres* &c. Idem habet Hieronymus n. 10. citatus. Nec recedit S. Macharius in Serm. ad Monachos: *Fratres charissimi* &c. *Eliam & Eliseum, ac Filios* Prophetarum, *quos constat veraciter veteris Testamenti Monachos, imitari curate.* Et infrà: *Hos secuti sunt Paulus, & Antonius, & multi hujus propositi sectatores, qui idcirco laudibus extolluntur; quia à cœpto ordine* (nota) *nullatenus leguntur deviasse.* S. Odilone Cluniacensi in *vita S. Majoli* in Bibliotheca Patrum: *Cœpit Ordo* (nota: ergo extabat) *repullulare, & ut veriùs dicam, reviviscere, quem ab Elia, & Joanne Baptista novimus processisse.* Quibus adstipulantur citandi infrà n. 850. *Myræus, Uvaldensis, Jacobus Zeglerus, Genebrardus, Abbas Jeropolitanus, Petrus Opmerus, & Adrianus Adrianus.* Vide n. 852. *Laurentium Beyerlinck* (præter

ter *Hieronymum, Isidorum, & Machariū,* statim citatos) *Joannem Bonifacium, Paleonydorum, Chartagenam, & Henricum Henriquez* n.854. *Eusebium Cæsariensem Ruffinum, Bedam, Adonem, Usuardum, & Petrum de Natalibus* n.855. *Luitprandum, Honuphrium Menescalcum, & Baptistam Mantuanum.* Undè ex citatis n. 31. & his habes hæreditariam Eliæ successionem usq; ad Rechabitas, Essenos, Joannem Baptistam, Christum, Apostolos, & S. Hieronymum, Cassianum, Isidorum, Majolum, ac Odilonem ininterruptam. Prænominatorum autem Eliæ successorum neminem sibi fecisse hæreditariè successores, qui usque ad tempora Bullonii & recuperatæ Terræ Sanctæ, aut etiam Aymerici & Alberti Patriarchæ Jerosolymitani, qui Montem Carmeli, avitum omnibus suæ primæ fundationis locum, ininterruptè, quantum persecutiones permittebant, incolerent, quis credat? Præsertim attentis præmissis n.23. Vvaldensi doct. Fidei lib.1. cap.4. *Elias zelans multiplicare Religionem Prophetarum, sollicitè huic operam dedit: Eliseum primò instituens, Pallio suo induens, & demùm alios post eum magnò numerô, providens ab intento, ut sancta Religionis successio semper staret, secundum quod sapiens ad Eliam loquens dixit.* Prophetas facis successores post te. *Eccli.48.*

35 Verumtamen pro ista hæreditaria successione ab Elia usq; ad S. Albertum Patriarcham Jerosolymitanum ininterrupta, & indè ad nos, nè nostra nimium protendatur Synopsis, Authores plurimos dabimus infrà commodius *n.883.* ad *886*. Et in hac 2. *part.* Armament. *n.75.* ad *114*.

36 *Quartò:* Ex traditione S. Scripturæ n. 21. & 23. Summorum Pontificum n.24. SS. Patrum, Historicorum & Doctorum plurimorum irrefragabilis authoritatis hucusque citatorum, ac totius Carmelitarum Ordinis, nè unô quidem Authore excepto, ut i apparebit *Scuto XVII.* sub finem. Undè meritò doctissimus P. Suarez tom.4. de relig. t.9. lib. 2. cap. 10. *Est autem valdè recepta & satis antiqua traditio, Religionem Carmelitarum à temporibus* Prophetarum, *& signatim ab Eliæ Institutione, suam ducere originem, & quasi hæreditariam successionem in Monte Carmelo, à quo nomen etiam accepit, quam traditionem ut veram suscipimus; præcipuè quia Summi* Pontifices *Sixtus IV. Joannes XXII. Julius III.* Pius *V. Gregorius XIII. Sixtus V. & Clemens VIII. in Bullis huic Ordini concessis, de* Professoribus *hujus sancti Instituti ita loquuntur,* tanquam Religionis speculum & exemplar charitate fulgentes, sanctorumque Prophetarum Eliæ & Elisei & aliorum Sanctorum Patrum, qui Montem S. Carmeli juxta Eliæ fontem inhabitarunt, successionē hæreditariam tenentes &c. *Unde Sixtus V. huic Religioni concessit,* ut Eliam & Eliseum, tanquam suæ Institutionis *Patronos coleret* (nec colit, nec unquam coluit, alium ut talem) *Dies Festos in eorum honorem celebrando, propriaque officia in eorum memoriam recitando, quod ipsa Religio studiosè servat, & in ipsô officio nomen & solemnitatem* Patroni, *Eliæ tribuit.* Gaspar Sanchez in 3. Reg. cap.17. n.12. *Hinc* (id est à Carmeli Monte) *opinor ortum habuerunt antiquum & nobilem, qui nostro ævo Carmelitæ dicūtur, viri Religionis gloria & vitæ sanctitate conspicui. Quod, ut credam, facit, non solum illius Ordinis, sed & omnium penè gentium constans & perpetua traditio: & quidem si ab hac mea cogitatione nihil staret præter traditionem, omni memoriâ superiorem, satis putaretur habere præsidii; quia communis conspi-*

ransque

ransq; consensio, nullo interrupta tempore, eam habet authoritatem, quam nulla, nisi magna fides, convellere, aut infirmare posset &c. Salianus ad an. mundi 3139. *Ac ne quis nostrum hoc benevolentiæ potius erga religiosissimum Carmelitarum Ordinem, quàm veritatis, testimonium putet, quod eos Eliæ sanctissimi discipulos ac imitatores agnoscamus, audiat is Sixti IV. Romani Pontificis Constitutionem anno à sacrosancto Christi Natali 1477. editam, ubi inter alia,* Ordinem, *inquit* &c. Hieronymus Platus lib. 2. de bono Relig. statu cap. 22. *Carmelitarum quoq; Institutum, etsi annis demùm mille ducentis* (quod diu ante, probavimus *Scuto XV.*) *post Christum natum, in Italiam illatum est, multo tamen tempore antiquius fuisse, asserunt viri gravissimi, cum memoriæ proditum sit, ipso anno salutis 412. Joannem Jerosolymitanum Patriarcham, qui ex hoc ipso Ordine anteà fuerat, eique præfuerat, Regulam ei condidisse, ex quo apparet, ipsum etiam vetustius esse. Certè non desunt multi, inter quos Vvaldensis vir gravis, qui existiment, jam tum ab Apostolorum tempore* (malè omisit ex Vvaldensi, *& prius ab Elia*) *inchoatum in Monte Carmelo, & argumentum est nomen ipsum* &c. Franciscus de Flores in cap. 24. Eccli. n. 68. *Hæc omnia tàm illustria Carmelitanæ antiquitatis testimonia, cùm præ oculis haberemus, nempè Summorum Pontificum oracula, magnorum Scriptorum responsa, sepulchra, Epitaphia, lapides, famosas Imagines, Episcopos, Academias, ac denique densissimam gravissimorum Testium nubem, haud consultum nobis videbatur tantæ authoritati refragari, illamvè ejusdem Carmelitici Ordinis venerabilem abjicere traditionem, cum eâdem licentiâ alias ejusdem notæ liceret aliorum Ordinum antiquare traditiones* (imò & penè, omnes Ecclesiasticas, uti *Scuto XVIII.* efficaciter probabimus:) *Ergò non valdè meditatò scriptum censemus à Cæsare Baronio* (hujus benigniorem sensum dabimus Pharet. 7. Telo I. & II.) *tom. 6. Annal. ad an. 444. cum S. Cyrilli Alexandrini Monachatum Carmelitanum rejiceret,* flagrans quidem cupido nobilitatis avitæ cogit interdum homines delirare: *non inquam, consultò scriptum: neque enim tot Pontifices Summi, neque Summates Viri, omni eruditione cultissimi, præter unum Baronium, delirasse, aut dicendi, aut credendi fuerunt. Quod verò Cyrilli Carmelismum eousque Baronius projecit, injuriâ id factum, neq; firmô ullô argumentô ab Ecclesiastico historico abnegatum* &c. Adstipulantur Ferdinandus Salazar S. Inquis. Hispanicæ Inquisitor & Archiepiscopus, lib. de Immac. Concept. sæcul. IV. argum. 12. *Illud tamen scias velim Illust. Card. Baronium, & Bellarminum seriò affirmasse, librum* de Institutione Monachorum *non esse Joannis Jerosolymitani germanum opus, eâ ratione ductos, quia meminit Carmelitarum, eorumque Habitum graphicè depingit, quos,* ajunt, *Joanne Jerosolymitano longè posteriores fuisse. Sed absit, ut ego gloriam istam Carmelitanis Patribus invideam, ne dictum Joannem inter suos Protoparentes numerent. Vidi certè, atque evolvi, non pauca antiquitatis monumenta, ut in hac controversia aliquid definirem: nihil tamē reperi, quod non suaderet, præmissum Joannem Carmelitā fuisse, & dictum librum de Instit. Monach. ab ipso conscriptum: atque adeò hanc sententiam libentius amplector, & antiquissimo Ordini, quæ sua sunt, liberè restituo.* Chartagena tom. 4. Homiliarum Homil. 2. ad 5. object. *Cùm de hac antiquitate sit immemorabilis traditio in tota Carmelitarum Religione, prudenter standum est tali traditioni, ut ratio ipsa*

præscribit: nam si, cùm quis possidet rem aliquam bonâ dumtaxat fide per trienniū, perpetuô gaudet præsidiô, ut habetur q. 16. cap. 6. præscriptionum, *multò rationabilius Religio habens traditionem à Prædecessoribus suis per multos annos de antiquitate fundationis illius, præsidiô talis antiquitatis debet gaudere.* Bertrandus Lot. S. T. Doctor Duacenus, *Casuum Belgii* q. 7. de Carmelitis. *Quæstio movetur propter sanctissimos Prophetas Eliam & Eliseum, an verè fuerint Monachi & Religiosi: si enim tales fuerunt* (quod patet ex *Puncto II. & III.*) *consequens videtur, Ordinem Carmelitarum fuisse in veteri lege, & Carmelitas ex tunc fuisse verè Religiosos: quia valdè recepta & satis antiqua traditio est* &c. subdit & approbat verba doctissimi P. Suarez supra citata. Vide *Scutum XVII.* ubi plures damus.

36 Adhæc noster Sylveira *opusc.* sæpè *cit.* n. 40. „ Cum nostri æmuli adversarii se videant oppressos, ac convictos, tantâ auctoritate, ac testimonio Summorū Pontificum, tantâ approbatione Sacræ Congregationis Eminentissimorum Dominorum Cardinalium, tantis authenticis, & examinatis, ac approbatis revelationibus, & tàm perenni traditione magnorum Sanctorum, ac illustrissimorum virorum, tantôque pondere gravissimorum Auctorum, ut in *prima quæstione* hujus *Resolutionis* monstravi, dicunt; *omnia illa esse intelligenda de quadam hæreditaria successione, quæ aut erit solitudinis, aut Carmeli, aut aliarum asperitatum vitam solitariam, & contemplationi deditam, comitantium, & si velis etiam paupertatem, castitatem, & obedientiam eorum successionem, sine voto tamen in eo Monte servatam dici non contendam;* quia cùm Religio absque votis non consistat; tunc non dabatur Religio, ac proindè illa succesio non est secundùm statum religiosum, sed secundùm aliquas observantias, & vitam contemplativam. Hæc cogitaverūt, sed in vanum laboraverunt. „ Et pergit *ibidem* consequenter, ista adversariorum effugia, solidis argumentis refutare, quæ, ne *Synopsis* nimium excrescat, omitto.

37 Sequitur ex præmissis nostram sententiam: *Carmelitæ moderni ab Eliæ tempore in Monte Carmelo hæreditariam successionem, hucusque legitimè non interruptam, tenent.* Imò & Werneri Rolevinck Chartusiani in *Chronico*, sive *Fasciculo temporum* ad an. 1284. *Nobilissima civitas Acconis à Saracenis destruitur, ac demùm Monasterium Deiferæ Mariæ in Carmelo, ad quatuor milliaria Civitati vicinum, ab eis igne crematur, Fratribus in eo degentibus, perfidorum gladiis trucidatis, & tunc* (*proh dolor:*) *Ordo Carmelitarum mellifluum locum ex toto perdidit, in quo ab Eliæ & Elisei Prophetarum tempore duobus millibus ducentis & viginti uno annis perstiterant,* Esse in S. Scripturæ testimoniis, Pontificum Bullis, Patrum sententiis, gravissimorum Historicorum relationibus, ac celeberrimorū Doctorum approbata traditione & assertis fundatissimam, ita ut inter purè Ecclesiasticas, & quæ fidei divinæ non sunt, vix altera, tot irrefragabilibus testimoniis contestata, reperiatur Historia: nihilominus ipsa, nescio quô fatô, potius quā tot aliæ, incomparabiliter minus fundatæ, suos habet *diffidentes Amicos*, qui incautam nostrorum, ex nimia istiusmodi Historicæ veritatis confidentia, dissimulationem & silentium suspectantes, itá multiplicantur & invalescunt, ut tandem suæ solius authoritatis pondere, istam, nisi opportunè defendatur, supprimere possent veritatem. Hi autem sunt

Primò:

38 *Primò:* R.P. Franciscus Salinas Societatis Jesu, qui tom.2. Exposit. litteralis in cap.2. Jonæ 435. & alibi XXV. argumentis illam impetit. I. à silentio S. Scripturæ de Eliæ & Filiorum ejus Religione, castitatis voto in antiqua lege &c. II. à differentia novæ à veteri. III. ab obscuritate Scripturæ super voto Nazaræorum perpetuo. IV. à Scriptura non aliter Eliæ vota indicante, quàm prædecessorum Seth, Enoch &c. V. à non reperta hæresi evidentioribus non roborata Scripturæ testimoniis. VI. à defectu requisitorum ad veram traditionem. VII. à traditionibus Carmelitarum antiquorum, quas moderni non recipiunt. VIII. à præcepto nuptiarum in lege veteri. IX. à maledicto sterilitatis in lege veteri. X. à virginitatis primatu Deiparæ Virginis. XI. ab Authoritate Patrum & aliorum istam prærogativam ei tribuentium. XII. ab omniũ ferè silentio de dicta traditione, & à quibusdã ejus ad fabulas revocatione. XIII. à traditione ista, ardore obtinendi antiquissimam originem commenta. XIV. à votis acceptis ab Alberto juxta Clementem VIII. & successione in aliis, quàm votis. XV. à successione ab Elia, non alia, quàm ab Enoch. XVI. à sensu, quo traditionem agnovit Sanchez ob nostrorum importunitatẽ & improbitatem. XVII. à Joannis Baptistæ Principatu Monachorum. XVIII. à Joanne Dei suorum Institutore sine votis. XIX. à Gastone, Antonianorum Institutore, non Antonio. XX. à S. Bernardo Cisterciensium Institutore sine votis ab eo acceptis. XXI. à Paulino Nolasco non Religioso, Ordinis Mercenariorum Fundatore. XXII. à Nazaræis non Religiosis, nisi in umbra & figuris. XXIII. ab Elia, Carmelitarum quidem Patre, sed non Religioso. XXIV. ab Essenorum hæresi. XXV. ab authoritate Vvaldensis Eliæ Institutum cum Seth & Enoch confundente.

39 *Secundò:* R.P. Chrystophorus de Vega, ejusdem Societatis, *Theol. Marianæ Palestra 19. certam. 19.* Aliis XI. argumentis. I. à censura S. Inquisitionis. Virginitate sine voto in veteri lege. II. à contrarietate cum doctrina D. Thomæ & Thomistarum. III. à Catena Doctorum pro Deiparæ primatu virginitatis. IV. ab injuria reliquis legis gratiæ Religionibus. V. Etiam statui Clericali. VI. etiam D. Thomæ, & Scholæ ejus. VII. à dissensu Carmelitarum universæ observantiæ. VIII. à labefactatione legis Evangelicæ. IX. ab extenuatione specialissimæ Apostolorum prærogativæ. X. à surreptione primatus virginitatis voto confirmatæ à D. Virgine. XI. ab Eliæ perfectione infrà novæ legis Fundatores dumtaxat.

40 *Tertiò:* R.P. Petrus Redanus, ejusdem Societatis, *lib.1. Com. in Machab. cap.2.* Aliis V. argumentis. I. ab Institutione Essenorum post natum Christum. II. à sufficienti Ordinis illustratione per unam S. Theresiam. III. à Monachatus Eliani, sub tribus votis, displicentia Doctoribus ferè omnibus. IV. à Doctorum censura sententiæ de statu verè religioso ab Elia instituto. V. à non negando Deiparæ primatu Virginitatis, cùm ad ejus laudem faciat.

41 *Quartò:* R. P. Franciscus Suarez, vel potius alii, ab ipso malè intellecto, *tom. 4. de Religione t.9. lib.3. cap.1. & 2. ac tom. 3. in 3. p. disp.6. sect.3.* Aliis VII. argumentis. I. à Statu Religionis, substantialiter perfectæ, proprio legis gratiæ. II. ab incertitudine votorum Filiorum Prophetarum. III. à speciali Dei revelatione pro voto castitatis necessario in veteri lege. IV. ab Essenorum non vera fide, nec vera paupertate, & castitatis ac obedientiæ in-

 in-

incertitudine. V. à defectu potestatis tria vota in veteri lege acceptandi nomine Dei. VI. ab immediata Christi Institutione Status religiosi. VII. à silentio Scripturæ, & nullius fide de voto castitatis ante D. Virginem emisso.

42 *Quintò:* R.P. Miranda Ord. S. Francisci *Manualis Prælat. tom. 1. q. 3. art. 1. & 2.* Aliis II. argumentis. I. à Religiosorum statu immediatè à Christo instituto, non ab alio, & per purum aliquod inventum humanum. II. à vulgi errore, & stultitia multorum de opposito.

43 *Sextò:* R.P. Franciscus Bordonus, Tertii Ord. S. Francisci, *tom. 5. cap. 1. de professione regulari.* Aliis XI. argumentis. I. à nulla vera Religione sub tribus votis ante Christum, nisi in nube & umbra. II. à definitione Religionis, & necessitate Regulæ approbatæ. III. à Statu religioso à Christo immediatè instituto, ac proindè non ab Elia. IV. Ab authoritate Ecclesiæ in Collecta de SS. Petro & Paulo. V. à sensu Bullarum de successione ab Elia, secundùm denominationem & imitationem tantum. VI. ab ista successione in sola vita contemplativa & activa. VII. à successione, non per generationem religiosam, sed imitationē duntaxat. VIII. à Carmelitis non verè Religiosis in antiquioribus Conventibus Ordinis. IX. à prima Regula accepta ab Alberto, non ante. X. à religiosè vivendi norma non Regula, quæ ante fuit. XI. à cæterorum Ordinum Mendicantium præcedentia.

44 *Septimò:* Em. Card. Cæsar Baronius, vel potius alii ex ipso malè intellecto, *ad annum Christi 1181. & 444.* Aliis II. argumentis. I. ab origine Ordinis Carmelitarum sub Alexandro Pontifice, & Aymerico Patriarcha Antiocheno. II. à ficto quodam Chronico apud Regem Franciæ, & ficto Carmelisino S. Cyrilli Alexandrini ac Joannis Patriarchæ Jerosolymitani, ob antiquorū de illis silentium.

45 *Octavò:* R.D. Laurentius Landtmeter, Ordinis Præmonstratensis, *lib. 3. de veteri Clerico. Monach. &c. cap. 3.* Aliis V. argumentis. I. ab authoritate Hieronymi in vita S. Hilarionis: *necdum tunc erant Monasteria in Palæstina; nec quisquam Monachum ante Hilarionem in Syria noverat: ille fundator & eruditor illius conversationis & studii in hac Provincia primum fuit.* II. à claritate verborum Hieronymi, ac proindè Monasterio Montis Carmeli non existente S. Hilarionis tempore. III. à non notis tunc in Syria Monachis ad non frequentatum tunc in Syria Carmeli Monasterium, nec in hoc Sacellum Deiparæ sacrum. IV. ab Hilarione in Syria Monastices primo Fundatore & eruditore ad negationem Monastices à Carmeli Monte, ut à fonte derivatæ. V. à Sacello isto à Paula Romana non visitato, aut inintelligibili silentio S. Hieronymi de illo ab ea visitato.

46 *Nonò:* R.D. Franciscus Bivarius Ordinis Cisterciensis *De Monachatu lib. 2. c. 1. 6. & alibi.* Aliis VI. argumentis. I. à Joanne Baptistâ non perfectè & absolutè Monacho, votisq; ejus, si voverit, simplicibus, & nomine Ecclesiæ non acceptatis. II. à SS. Paulo & Benedicto non verè propriè Monachis, defectu istiusmodi acceptationis. III. à Joanne Baptista à nullo Monacho, aut Esseno, erudito. IV. à Joanne Monachorum Principe absque discipulis. V. ab erectione scholæ perfectionis, non ad legem, sed ad gratiam spectante. VI ab Elia Monachorum omnium Patre & Patrono absque discipulo, solôque exemplô, non doctrinâ & magisteriô.

47 *Decimò:* R.PP. Godefridus Henschenius & Daniel Papebrochius, Societatis Jesu, *in Vitis & Actis Sanctorum ad Mensem*

sem Martium in vita S. Bertholdi, & Cyrilli Constantinopolitani. Aliis V. argumentis, dubiis saltèm & obscuris. I. à translatione Ordinis è Terra Sancta in Europam post annum 1099. II. à S. Bertholdo primo Ord. in Monte Carmelo Priore. III. à sententia Em. Baronii de origine Ordinis Carmelitarum sub Alexandro Pontifice, & Aymerico Patriarcha Antiocheno. IV. à flore Ordinis Carmelitarum sæculo XII. & XIII. Et tunc Generalium acceptione. V. à Joannis de Lezana & Danielis à Virgine Maria novarum narrationum scriptionibus. Adjiciuntur litteræ suâ præoccupatione dignæ.

48 Non obstantibus verò nostris in *1. Part. ARMAMENTARII*, cui hanc *Synopsim* præfiximus, istorum argumentorum solutionibus, quæ Papebrochius indubiè vidit; iis, vel neglectis, vel potius, ac veriùs, superbô & præsumptuosô supercíliô despectis, quasi secum jurasset ac statuisset, Ordinis nostri antiquitatem, per omne fas & nefas evertere, eadem argumenta, non jam dubiè & obscurè, sicut priùs; sed ex certa scientia uti sibi ob annorum duodecim, & amplius in hac Historia studium, imaginatur; sed totô cœlô aberrat) nedum instaurando; sed novo fœnore, ex sequentibus capitibus petito, adaucta, recudendo. I. Ab Ordinis calamitate, cujus posteri, suorum prædecessorum neglіgentiam in conservandis, vel examinandis propriis antiquis monumentis, voluerint supplere ex traditionibus, malè cõfutis, levissimèq; fundatis conjecturis, commenti Historias anachronismis & contradictionibus refertas. II. à vita Alberti ante Patriarchatum, sic tractata à Scriptoribus Carmelitanis, ut afferente Vghello, portentosas de Alberto narrationes instituerint. III. à Carmelitarum in antiquis rebus commemorandis infelicitate, ipsos impediente, ne verum dicere possent absq; falsi admixtione, & deindè ab eodem omninò deviare fecerit. IV. à constanti negatione Canonicorum Lateranensium, se quidquam nosse de Officio S. Alberti, & pœnâ promeritâ ab illo, qui hoc S. Congregationi falsò imposuit. V. Ab Alberti ab eo die, quem statuit Ordo, in alium rejectione, nullo ejus cultu; sed solâ morte memorabilem. VI. à silentio Scriptorum Latinorum rerum Orientalium de Bertholdo, & Carmelitico Instituto vel Reformatione sub ipso, uti & de Regula ipsis ab Alberto præscripta, utpotè tanquam privatâ instructione, scriptò non commendandâ. VII. ab exiguo semine Ordinis Carmelitici in solitudine, post Regulam in ramosam arborem excrescente, & ab Elia quondã plantatam, legi gratiæ per Apostolos insertam, feliciusq; revirescentem, Orientem Monachis implente, donec inutiles rami ab Ecclesiæ agro per schisma excisi, nominis tanti jus amisére; quod tantum conservatum in pauculis sub Bertholdo (putà decem) Eremitis. VIII. à desiderio solidioris viæ, quâ Carmelitæ, veteribus, novisque fictionibus repudiatis, progrediantur ad conciliandam verisimilitudinem traditionibus suis. IX. ab eo, quod Albertina Regula ne minimum indiciũ habeat, ex quo prudenter inferre possit aliquis, novellum sub Brocardo germen, ultra Carmelum diffusum fuisse, dum Albertus dictaret Regulam, aut alibi, quã juxta fontem habitasse. X. ab eo, quod non satis certum videatur ante Brocardum alium aliquem exstitisse, cui ipse in regimine Fratrum successerit: imò ipsa ejus persona videri posset gratis conficta, uti gratis assertæ traditiones, *de Elia ac*

Successoribus ejus, de Virginis & Elianorū familiaritate, primoque ipsius apud ipsos Sacello, de frequentia ac successione Monachorum in Carmelo, de Regula ab ipsis observata, de crudelitate Saracenorum adversus eosdem, & eorū multiplicatis martyribus, deque aliis ejusmodi rebus, quarum apud antiquos Scriptores, nullum extet vestigium; *gratis*, inquam, *asserta istæ traditiones*, utpotè, quæ profluxerint à decem Eremitis, à quibus sub Bertholdo Ordo Carmeliticus inceperit. XI. ab eo, quod omnia, quæ de statu dicti Ordinis usque ad Regulæ descriptionem, narrantur à Lezana, & aliis, sumpta sint, aut ex Authoribus vacillantes narratiunculas secutis, aut ex duobus pseudopigraphis scriptis, primò *JOANNIS* XLIV. *Jerosolymitani Patriarchæ*; secundò *CYRILLI Prioris III.* nomen falso præferentibus. XII. ab eo, quod istum Joanni Jerosolymitano imputatum librum, fuisse in rerum natura, cùm Regulam suam dictaret Albertus, necdum idoneò ullô authore cognoverit, utpotè à primis Carmelitis, ex unius Philippi Riboti fide, oblatum. XIII. à Wastelii torsione, ut ostendat verè Græcum hominem libri istius auctorem fuisse. XIV. à Carmelitis, gratis asserentibus, Brocardum antiquarum Constitutionum fuisse Authorem; sibiq; mirificè placentibus in commento quodam, de prima *B.V. MARIÆ* Ecclesia, jam indè à temporibus Apostolorum, in Carmelo ædificata, à qua factum, ut vocarentur *Fratres S. MARIÆ de Monte Carmelo*. XV. ab eo, quod nullo idoneo Teste probari posit, quod ipsa Eliæ Prophetæ, in Carmelo memoria, olim à Christianis, annumerata sit locis, in sacra peregrinatione adeundis. XVI. ab eo, quod Basilidem Sacerdotem, in nuda Carmeli ara sacrificantem, obindè faciant Carmelitæ Elianum Cœnobiarcham. XVII. à mala Chronotaxi Carmeliticorum Scriptorum. XVIII. à Regula ab Alberto Patriarcha præscripta Carmelitis in solo Carmelo subsistentibus, non verò per plura diversarum Diœcesion Eremitoria sparso Ordini sufficiente, & proportionatâ. XIX. à Bostio & Palæonydoro historiam vitæ Cyrilli & Bertholdi insulsè tradentibus. XX. à debilibus fundamentis, & Auctoribus majorî ex parte suppostitiis, quibus nituntur omnia de Carmelitarum antiquitate asserta. XXI. à libro *Joannis*, cujus veritatem frustrà Epistola S. *Cyrilli* stabilire conetur; tunc necdum confictò, quandò debuisset servire pro Regula, & ad hoc inepto. XXII. à Carmelitarum Regula, quæ modum & stylum epistolæ non excedat. XXIII. à Lezana corrigente illos, qui Innocentii Bullam cum Regulæ dáta subscribunt; non minus tamen incauto in cæteris. XXIV. ab origine Carmelitarum à sæculo XII. dumtaxat ducenda. XXV. à Sanctis Kalendario Carmelitico, tanquam istius Ordinis, malè inscriptis. XXVI. à figura ELIÆ in cappa ex syrico cum quibusdam virgis circulata, quam esse Habitum Ordinis narrent Bergomensis & Antoninus; soli propriam Orientali. XXVII. à *pseudo-Cyrillo* præjudicante, quandò uni fabulæ substituens aliam, & sui æquè *pseudo-Joannis* insistens vestigiis, multa de albo pallio ELIÆ garrit. XXVIII. à commento de Sabachæ visione, non habente Authores SS. Epiphanium & Dorotheum, ut prætenditur; sed fabulatores quosdam non admodùm vetustos. XXIX. ab infelicitate Joannis Anni Viterbiensis, quod commentitio suo Beroso, eque similibus Manethoni, atque Magasthenì non admiscuerit aliquid de ELIÆ Prophetæ

phetæ diſcipulis in Aſſyriam translatis ſub Salmanaſſare, vel in Babylonem ſub Nabuchodonoſore, & Elianum Inſtitutum inter gentes illas retinentibus ac progagantibus; alioqui Carmelitas vindices habituri, & tanquam ſcriptor indubitabilis, ad cœlum uſque præconiis attollendi. XXX. à Lezana fabulatore Luitprandi cauſam ſuſcipiente. XXXI. ab Hiſtoriæ Carmelitanæ initio in Bertholdo & Brocardo faciendo. XXXII. à plauſu à Carmelitis Papebrochio debito, eo quod veritatem Hiſtoriæ Carmelitanæ eruerit è tenebris, & pulſis apocrypharum ſcriptionum, & temerè traditarum per manus fabellarum nugis, necnon adſcititiô, adulterinôque fucô, proprio ſuo candori reſtituerit. XXXIII. ab eo, quod necdum cuiquam in mentem venerit, ante XIV. ſæculum translatos in Europam Carmelitas. XXXIV. ab Annalibus Lezanæ, triginta circiter Conventus, velut ante annum MCCXXVIII. inchoatos, ſine ſolido fundamento comminiſcentibus. XXXV à Diplomate, quod Carmelitæ Florentini finxerint. XXXVI. ab horrore Papebrochii in Carmeliticam Hiſtoriam, tanquam in aſperum aculeis ſenticetum, ingrediendi. XXXVII. à parum authentica fide atteſtationis Florentinæ, cui imperitè à Lezana, recentioribuſque Scriptoribus credatur. XXXVIII. à *pſeudo-Cyrillo* duos Humaros, annis 80. diſtantes, conflante in unum. XXXIX. ab indiciis falſitatis atteſtationis de Diplomate Florentino. XL. à fictione Notarii Authoritate Imperiali, ab atteſtationis, nunquam ſatis explodendæ figulo adducti. XLI. ab inſcriptione Lapidis ſepulchralis Boppardienſis. XLII. à defectu probationis ſufficientis de eo, quod fuerint Monaſteria Carmelitana ante ſæculum XIII.

Undecimò: R. D. Petrus Creſcentius Romanus, Theologus Em. Card. Colonna *lib. II. Præſidio Romano*, ſive *de militia Eccleſiaſtica, & Ordinibus, tàm militaribus, quàm Regularibus* §. *Filii Prophetarum.* Aliis XIII. argumentis. I. à ſenſu Hieronymi & locutione de ſe & ſuis Monachis, non de modernis Carmelitis. II. ab Eſſenis tempore Joannis Baptiſtæ non amplius Carmelum inhabitantibus, & Eliæ ſucceſſoribus non ſepultis in Carmelo, in eoque à Claudio erecta ara ſuperſtitionis. III. à ſequela ex rationibus Carmelitarum, quod Eſſeni, à quibus S. Hieronymus Monachiſmum didicit, & Habitum accepit, fuerint veri Carmelitæ, & Congregatio Hieronymiana verè Carmelitana. IV. ab exploſione Carmeliſmi S. Cyrilli Alexandrini, & ſolâ uſurpatione noſtrâ antiquorum Monachorum præcisè pro Carmelitis, quâ ſupponimus, quod probare debemus. V. à non reperto apud Scriptores antiquos continuationis Carmelitanæ veſtigio. Ab authoritate Em. Bellarmini, ſcribentis *inauditum Carmelitarum nomen.* VI. ab apocrypha Joannis 44. Patriarchæ Jeroſolymitani Hiſtoria. VII. ab authoritate unius Hieronymi prævalente centum millibus Authorum à noſtris citatorum; & neceſſaria probatione ex Scriptoribus coævis. VIII. à Carmelitis octavi ſæculi, ſi fuerint, Ordini S. Hieronymi adſcribendis. A non repertis, ante Sixtum IV. Bullis pro Ordine Carmelitarum. Ab eorum tranſitu ad alium Ordinem. Ab errore Pontificum, uti aliorum in quæſtionibus facti & Hiſtoriarum, & infirmitate argumenti ex Sixti IV. Bulla. IX. A reclamatione omnium Scriptorum contra Eccleſiam in Carmelo dicatam D. Virgini, omnium in Orbe primam. X. à præceden- 43

cedentia aliorum Ordinum Mendicantium, & elusione Acconensium litterarum pro Carmelitarum antiquitate. XI. ab origine Ordinis Carm. sub Haymerico ex militibus Godefridi Bullonii (vide *n. 917.*) primum sine obligatione voti, Regula, Instituto, particulari cultu & cæremoniis. Deindè sub Regula Basilii, Augustini, & Alberti Patriarchæ, & cappis barratis. XII. à imitatione formæ, Coloris, Regulæ, Tituli, Instituti, Loci; ficto Joannis 44. libro, & Scriptoribus Carmelitis post invicem. XIII. à falsitate Carmelitanorum operum, istius Joannis, & Tritemii. Somnio illorum, qui dicunt Carmelitas dilatatos in Italia ante alios tres Mendicantium Ordines. Authoritate Polydóri Vergilii, & Approbatione Pontificum restricta ad solum Carmeli Montem.

Hæc sunt potissima *Amicorum diffidentium* argumenta, quæ post exactam diligentiam undequaque colligere potui: plausibilia quidem primô intuitu; sed quæ instar aurichalci, præter colorem, parum auri & veritatis habent, uti in corpore *1. Part.* ARMAMENT. facilè demonstravimus, & in hac 2. ejusdem *Parte*, signanter contra RR. PP. Danielem Papebrochium, & Godefridum Henschenium demonstrare pergimus. Quo faciliùs, uti speramus, vel ad profitendum veritatem, totâ hâc *Synopsi* prælibatam, vel ad debitam injuriarum universo Ordini nostro injustè illatarum reparationem, vel saltèm ad imposterum in rebus, Ordinem nostrum concernentibus, cautiùs, modestiùs, & sine ulteriori offensa procedendum, adducentur. Quod faxit Deus.

AMICE LECTOR.

AD omnem confusionem evitandam, de pauculis te breviter commonendum duximus. Imprimis, quod præinsertam *Synopsim*, in hac *2. Parte* ARMAMENTARII tibi reproduxerimus, ab ipso Authore recognitam, in nonnullis paululum immutatam, & adauctam, & huic *2. Parti* (quantum fieri potuit) accommodatam. Idcircò etiam *numeros marginales* ad ista proportionaliter diversificavimus & adauximus. Nè verò alteratio foret tanta, citationes seu remissiones ferè, prout in ea præjacebant, reliquimus; nonnullis, majoris claritatis & commoditatis gratiâ, distinctiùs expressis; & aliis huic *2. Parti* ARMAMENTARII accommodatis. Hoc solùm observa, quod *numeri marginales*, aut *Scuta*, vel *Tela*, ad quæ in hac Synopsi remittitur, si nihil aliud expressè addatur, sint quærenda in corpore *1. Partis* ARMAMENTARII.

Deindè, sicubi Author in hac *2. Parte* ARMAMENTARII remittat Lectorem ad *Pharetram IV.* recurrendum est ad hanc *Synopsim*; nam loco Synopsis (de qua huic *2. Parti* præfigenda fecerat in ea mentionem) mutatô posteà consiliô, intenderat adjicere *Pharetram IV.* sed, eheu; morte præventus non potuit; uti nec huic Operi, aliisque valdè notabilibus & solemnibus, quæ habebat præ manibus, ultimam manum apponere.

CARMELI

CARMELI ARMAMENTARII PARS II.

ANTIGRAPHUM.

1 PRæfatio RR. PP. Joannis Bollandi & Godefridi Henschenii *Tomorum* in Acta Sanctorum *ad Mensem Januarium* hanc habet in fine protestationem gravissimo juramento firmatam: *Si tamen peccavi uspiam imprudens (nam Sanctos, Deumque arbitrum mentis meæ testor, spontè id nec fecisse, nec facturum unquam, etiamsi me millies eâ causâ mortem necesse esset oppetere) sed si nesciens uspiam hoc in genere sum hallucinatus, monete Eruditissimi ac Religiosissimi Patres, vel alius quivis veritatis studiosus, corrigam illicò: neque hoc solùm corrigam, quæ tanti sunt momenti; sed si quid aliud, quantumvis exiguum, circa Chronologiam, Topographiam, Acta ipsa, remvè aliam quamcumque peccavi, à quocumq; cognovero veritatem, continuò retractabo.* Et uterque in altera ad Mensem Februarium: *Quandoquidem benevolis eruditisque Lectoribus cordatè & ingenuè sæpius denuntiavimus, atque adeò inculcavimus, si quæ ipsis sinceriora, quàm quæ habuimus Sanctorum Acta, monumentaque alia occurrent, aut si in nostro opere quidpiam reperient, ubi quod verum rectumque erat, non simus assecuti, deque his nos admonere dignabuntur, nos illis maximos habituros esse gratias, & quæ perperam scripseramus, emendaturos.*

Nostri autem Antverpiæ audientes, quod RR. PP. Henschenius & Papebrochius in *Mense Martio* essent hallucinatione quâdam novitiâ, à benè cæpto in *Januario* nostræ antiquitatis tramite seducti; priusquam *Mensem Martii* evulgarent, ipsos, juxta protestationes præmissas, convenerunt, humaniter repræsentantes, deviationem istam fore Ordini nostro valdè injuriosam; & confidentes prædictas ipsorum protestationes non esse illusorias, aut de eorum sinceritate suspectas, eos melius informarunt, ac de expensis, ne gravarentur, si folia tum impressa juxta suas protestationes corrigere vellent, spoponderunt: sed nostros exploserunt, prætendentes eorum informationes non esse meliores iis, quas aliundè acceperant; ac sic in sua speculatione novitia persistentes illa contra Ordinem nostrum evulgarunt non correcta. 2

Quamobrem emunctæ naris nonnulli, prævidentes ibi esse quoddam Ordinis 3

dinis nostri ab ipsis præmeditatæ persecutionis præludium, prout reverà fuisse, confirmant ea, quæ Mensis Aprilis die VIII. ad Vitam S. Alberti Patriarchæ Jerosolymitani *n.* 71. scribunt: *Cæterum quæcumque de SS. Cyrillo, Brocardo, aut Bertholdo ante hanc tàm operosam Carmelitica Historiæ discussionem, dicta in Martio sunt, aut etiam in Mensibus præcedentibus de alio quocumque Ordinis sancto, professo, vel adscriptitio, omnia ad hunc Commentarium exigenda, & corrigenda sciat Lector: non enim semper, quâvis occasione possumus disquisitiones illas arduas instituere, quæ longam consequentiarum seriem post se trahunt, maximè quandò prævidetur alius opportunior, aut etiam necessarius locus, ubi à fundamentis possit, & debeat res tota excuti; qui dum expectatur, progredimur probatiori aliorum eâdem tractantium via, nisi melior occurrat ratio.* Judicarunt scriptis reciprocis esse tantæ Ordinis injuriæ occurrendum, ut ipsi, quam in suis protestationibus petunt, meliorem haberent rationem, & informationem: illicò igitur occursum est, eisque melior informatio per *Armamentarii Carmeli Partem I.* contra sua & suorum *Tela* reciprocè impressam religiosè & modestè data est.

4 Sed frustrà, nisi ut quamplurima superadderent minus tolerabilia, & Ordinem totum acutiùs pungerent, non obstantibus suis protestationibus, & litteris unius ex primariis Provinciæ nostræ viris ad R. P. Papebrochium anno 1669. ut sequitur præmissis: *Legatur, obsecro, vester contextus, & statim apparebit, non ità S. Bertholdum per sententiam istam attingi, uti Ordinis nostri originem, quam Armamentarii Carmeli Author obindè credidit impeti: si inconsultò, primâ opportunitate cotextus ille explicetur, mens Em. Baronii debitâ explicatione illustretur, & polliceor, quod ipse statim post, si Deus vitam dederit, clarè fatebitur, se mentem vestram, aut contextum illum malè intellexisse. Quidquid tamen sit: vel mentem vestram benè, aut malè interpretatus est? Si benè: justa non est vestra querela. Si malè: ut dixi, positâ utrimque declaratione istâ satisfactum erit. Etenim nihil particulare Reverentia vestra tangit, in quo Author Armamentarii excesserit: totum ipse ad unam conclusionem reduxit, ad quam totus contextus vester deducit: hæc autem vestra est, vel non? Si vestra: benè scripsit. Si secùs, fiat id ex parte vestra, quod scripsi, & faciet id ex parte sua, quod addidi: non enim in materia tanti momenti, dum utraq; pars conqueritur, verbis querulosis intendere possumus; sed rei, quæ Ordinis nostri fundamenta concernit, & quam tueri debeo, aut me Carmelitam reipsà diffiteri: ipse indè, & aliundè satis notus, plura dum vivit (de posteris curam aliis relinquens) respondere poterit: nam Authorum, quos refellit, verba præcitavit, & prout sonant, refutavit, non prout imaginariè sibi effinxit: suas resolutiones & aliarū refutationes authoritatibus munivit, non quæsitis in spatiis imaginariis (quod alii certè non judicabunt,) sed in Sacra Scriptura, SS. Patrum, & aliorum libris in Ecclesia receptissimis authoritatibus & fundamentis &c.*

Frustrà, inquam, etenim illorum unus, lectâ *Armamentarii Carmeli Parte I.* 5
in hæc verba cum felle erupit: *Libellum istum semel perlegi: faciam contra eum Apologiam, quam addam Actis Sanctorum, quæ cum libris nostris manebit; libellus autem iste interibit.* Sicque suam quinque annis fovit vindictam, quæ, ut juxta comminationem foret solemnior, Ordinisque nostri injuria totum pervolaret Orbem, Apologiam suam *Tomo I. Mensis*

sis Aprilis ad *vitam S. Alberti Patriarchæ Jerosolymitani.* VIII. ejusdem Mensis, & *Tomo II. Propylæo II.* inseruit, fundatam in solis argumentis merè negativis, conjecturisque merè novitiis, quæ contra antiquos bonæ fidei possessores, non aliter solutis horum fortioribus principiis positivis, serenam mentem movere non solent, nec vel etiam in dubiis Apologistam deberent, nè iram, vel odium redoleant, quæ innuit Cæsar apud *Salustium in bello Catil.* scribens: *Omnes homines, qui de rebus dubiis consultant, ab ira, & odio vacuos esse debere: haud facilè animum providere verum, ubi illa officiunt.* Cujus rationem dat S. Chrysostomus *Homilia 14. in Epist. ad Ephes.* ajens: *disceptantes habent inimicitias non indicantes veritatem: si sit amicitia, etiam falsa videntur vera; alia est mens, aliud judicium, non ex æquo audiens, sed cum magna inclinatione, & in alteram partem propensione: quomodò enim in libra plumbum additum, totum trahit, ita hîc etiam pondus inimicitiarum, cum sit plumbo gravius.*

6 Suspendat tamen super his judicium benevolus Lector, donec sequentia Henschenii & Papebrochii in Ordinem nostrum vibrata *Tela* cum suis enervationibus contulerit, & viderit, quàm odiosis totum Ordinem nostrum funditùs evertere conentur argutiis: tamen *fœdum est*, inquit Theodoricus Rex *apud Cassiodorum* lib. 4. Epist. 10. *Inter jura publica privatis odiis licentiam dare.* Et fœdius velle justitiæ vindicias injuriâ solemniori opprimere, dicendo: *Libellum istum semel perlegi: faciam contra eum Apologiam, quam addam Actis Sanctorum, quæ cum libris nostris manebit; libellus autem iste interibit*; non attendendo, quod talis in suū authorē redundet Apologia, juxta S. Hieronymum *in cap. 3. Sophoniæ*, ubi, his præmissis verbis Eccles. 23. *Qui mittit lapidem in Excelsum, super caput suum mittit.* Addit: *Quia enim Sion & Jerusalem in Excelso positæ sunt, quicumque Sion detrahit & Jerusalem, & mittit in eam contumeliarum lapides, in suum eos caput jacit, & revertetur opprobrium in caput.* Quod de ipso verificatum ostendemus, cùm vix argumentum habeat, quod in sua de *Sanctorum Vitis* & *Actis* Collectanea non cadat, ea enervet, & magis suspectæ fidei reddat.

Verum quidem est, quod ipsi *n. 13. Propylæi citati* hanc protrudant excusationem: *Præcisa necessitas ad hæc nos adigit, uti sciunt, qui scripta quædam legerunt, ad hoc nuper vulgata, ut nobis & insignibus aliquot nostræ Societatis Scriptoribus, apud Ordinem, imò in Orbem ipsum, actio intendatur contumaciæ, nisi vel fateamur, fidem nobis factam esse Carmeliticæ, etiam in Europa, antiquitatis, per ejusmodi probationes; vel palàm edicamus, quæ argumenta contraria cogant ipsis illam negare.* 7

Sed excusationem esse in noxiis, & quidem studiosè iterandis, nimium clarè patet ex propria ipsorum confessione *numero 3.* adducta: non enim ob aliam rationem *Pars I. Carmeli Armamentarii* est edita, quàm ob *ibidem n. 3.* datam: neque prudenter, cum jàm in edito *Mense Martio* præmeditatæ persecutionis præludium dedissent, negligi poterat; fucata alioqui ipsis in promptu fuisset excusatio, & ad feras Ordinis querelas respondere potuissent: *jam serius est, legistis id, quod de Ordine vestro edidimus in Martio, alia consequenter edituri in posterioribus Mensibus, nostrasque legistis protestationes: vos non opposuistis, melius non informastis, sed acquiescentes tacuistis: ac proindè, si quid patiamini, vestro id totum indiscreto silentio & negligentiæ tribui debet.* 8

Ut autem hanc præoccuparemus excusationem, de judicio prudentum, *Carmeli Armamentarii Pars I.* contra ipsos & suos salvâ semper modestiâ religiosâ & charitate Christianâ, edita est, cum sincera intentione, *Manifestô vulgari* omnia retractandi, quæ contra illos in eo scripta erant, si suam mentem esse sinistrè interpretatam aliquâ declaratione simili firmarent, ut patet ex litteris *num. 4.* citatis: sed tantum abest, ut hanc fecerint, quin potius evidenter prodiderint, suam mentem benè & prudenter fuisse interpretatam, ut patet ex præmissis *ibidem num. 4.* Ac proindè ista Ordinis nostri injuriosa persecutio ab *Armamentarii Carmeli Parte I.* contra eos ità suaviter & fortiter edita, ut ne vel semel eam, aut vel unicam ejus periodum contra justitiam, charitatem, modestiamvè religiosam ex ea citent, & arguant, quod alioqui facere, potius quam se contra utrumque Carmelitarum Ordinem vindicare, debuissent, nec omisissent indubiè, si reperissent, originem non trahit, uti prætendunt, & Socii spargunt; sed ab eorum speculatione novitia, quâ in *Martii Mense*, post reditum ex Italia, præoccupati, de Ordine nostro nonnulla præliminariter prioribus *Mensibus* contraria ediderunt, cætera sibi in *Mensem Aprilis* reservantes, uti fatentur, & res ipsa probat.

9 Undè videor dicere posse cum S. Basilio *Epist. 79.* ad Eustachium Sebastiæ Episcopum: *neque enim ex malitia aliqua, sed per ignorantiam talia contra nos dici arbitrabar: quoniam verò inimicitiam unà cum ipso tempore invalescere video, & adversarios meos ab iis, quæ initiô sparserunt, nihil immutari, nec aliquam impendere curam, quâ præteritis medeatur; sed magis illa repetendo obfirmare, & ad scopum, quem sibiipsis in initio præfixerunt, compositô gressu contendere, ut & vitam nostram* (utique in Ordinis antiquitate, honore, Sanctis, Scriptoribus, vivendi forma ante S. Albertum, & Regula ab eo accepta) *& nominis nostri opinionem apud Fratres* (suis per totum Orbem dispersis *in Acta Sanctorum* Tomis) *callidô commentô polluant: jam mihi non videtur necesse, ut silentiô me cohibeam amplius; sed subit animum illud Esaiæ dicentis:* silui, num semper silebo, & feram: patiens fui, ut parturiens loquar: *Utinam & mercedem silentii assequamur, & potentiam quandam redarguendi recipiamus, ut dum eos, qui nos vituperant, redarguimus, acerbum illud adobruentis nos mendacii torrentem exsiccemus, quô & nobis dicere liceat,* torrentem pertransivit anima nostra; *& illud,* nisi fuisset Dominus in nobis, cùm insurgerent homines in nos, utique vivos absorbuissent nos.

Nec sufficit nobis id, quod *num. 1. Propylæi* citati unus illorum scribit: *Equidem professus sum ad VIII. Aprilis in B. Alberto, & iterum hîc protestor, nolle me prætensam Ordinis ab Elia Propheta successionem attingere, nedum impugnare.* Quia etiam mollitos aculeos & velatas injurias sentimus, dicente Propheta: *molliti sunt sermones ejus super oleum, & ipsi sunt jacula.* 10 Nec protestationes attendimus in sensu æquivoco, veritati à nobis prætensæ contrario, prout illas esse, tota hæc demonstrabit *Armamentarii Carmeli Pars II.* Viri enim non eluduntur verbis: nam si ab Elia nostram hucusque successionem attingere nolint, cur arte novitiâ, contra illam antiquitatem in omni genere authoritatis, S. Scripturæ, SS. Patrum, Scriptorum, tàm antiquorum, quàm modernorum celeberrimorum, fundationum, Bullarum, Breviariorum, Missalium, & traditionis à nobis & Extraneis,

ticis, etiam Soc. Jesu, receptissimæ, fundatissimam nova emittunt *Tela*, à sola authoritate negativa, & conjecturis novitiis petita? Cur, ante S. Bertholdum negant in Oriente, imò etiam in Occidente, Carmelitas? Cur libros antiquissimorum ac celeberrimorum Scriptorum, qui de antiquitate Ordinis tractant, *fabulosos* proclamant, & si quid alibi contra eam fabulosum legerunt, tanquam verum objiciunt? Cur, an S. Bertholdus fuerit in rerum natura, in dubium vocant, & ante ipsum fuisse Carmelitas in Oriente negant? Cur Joannis XLIV. Patriarchæ Jerosolymitani librum *de Institutione Monachorum ad Caprasium*, & S. Cyrilli Constantinopolitani *librum de processu & variis Regulis Ord. Carm. ad Eusebium* figulis attribuunt? Cur, omnes ante S. Albertum Patriarcham Jerosolymitanum fundationes Conventuum nostri Ordinis, signanter Florentinam & Boppardiensem, suâ ætate privant? Cur omnes Authores, & antiqua monumenta, qui de Carmelitis ante sanctos Bertholdum & Albertum testantur, suspectos habent & pseudos? Ista sunt & addenda *n. 14. ad 48. & 414. ad 446.* remissivè, quibus Ordinem nostrum evertere præsumunt, argumentis absque ulla antiquorum authoritate negativis, aut conjecturalibus arte novitiâ confictis.

11 Etenim Papebrochius, istis præoccupatus principiis, primitivæ Ecclesiæ Carmelitas explodit. Quasi verò tunc non fuissent à *Carmelo Carmelita*, uti ab *Eremo Eremita*, à *Christo Christiani* &c. atque ob duorum, aut trium in terra sancta peregrinorum de *Monte Carmelo* silentium, illius à S. Scriptura, & SS. Patribus assertam negat celebritatem: & ne eum de Carmelitarum, seu Carmeli Eremitarum, incolatu tunc celebri, antiquissimorum Scriptorum authoritate, convincamus, *Josephum Antiochenum*, *Joannem XLIV. Patriarcham Jerosolymitanum*, *S. Cyrillum Constantinopolitanum*, & alios vocat *pseudos*, eorumque scripta falsariis recentioribus affingit: omnes ante annum 1200. pro Carmelitis Pontificum Bullas, & 30. in Europa fundationes ante annum 1238. habet suspectas: Carmelitarum ab Elia & Filiis Prophetarum hæreditariam ab Ecclesia approbatam successionem ad sensum detorquet hæteroclitum, & sanctos Patres pro illa adductos contortè aliò distrahit: in dubium vocat, an *S. Bertholdus* (quem affirmat fuisse, post Carmeli reformationem, Ordinis primum Generalem) fuerit in rerum natura: hic ea omnia retractat, quæ Venerandi PP. Bollandus & Henschenius, sui se longè sapientiores Magistri, scripsere contraria suis argumentis merè negativis, & conjecturis novitiis, quasi solus sapiat, & tota antiquitas, suique Magistri suæ cedere debeant novitati: unò verbô, quidquid alibi per errorem, vel calumniam scriptum, aut pictum, legit, aut vidit, Historiæ Carmelitanæ incongruum, aut Ordinis primigenio ac hæreditariæ successioni nocivum, assumpsit in *Telum*, & insculpi curavit in Ordinis vilipendium, suas satyras & sarcasmos addere non suffusus, licèt ipsum non lateat, nos ex libris contra suam Societatem ubique ferè terrarum editis, mordaciores in illam retorquere posse, nec in locis istis deesse pictores, qui de Sociis infamiora pingant emblemata: sed adeò perditæ frontis, aut depravatæ religionis, non sumus, ut similia vel solùm cogitare præsumamus, mallemque millies mori, quàm vel semel sic justitiam vindicare, & ulcisci; Societatem Jesu veneror,

neror, & suspicio, eamque semper dilexi, & diligo, quantumvis Papebrochius non minus injuriosè, quàm gravissimè totum Ordinem nostrum læserit, despiciens suæ Societatis Scriptores præcipuos, qui ipsi opposita, etiam nuperrimè, in favorem nostri Ordinis conscripserunt.

12 Ista, & alia *n. 14. ad n. 48.* addenda, sunt, de quibus meritò totus Ordo noster conqueritur: quia, ut rectè S. Basilius *Epist. 86.* ad Bosporium Episcopum: *Reverà namque*, ut Salomon inquit, *calumnia virum humiliat, & nemo ità stupidus est, qui omninò nullam sentiat molestiam, & ad terram usque non dejiciatur, si incidat in ora ad mentiendum proclivia.* Ista autem esse, materialiter saltèm, mendacia, per Dei gratiam ostendemus, præjactis præcipuorum ipsiusmet Soc. Jesu Doctorum principiis; etenim, prætermissis Scriptoribus aliis, & lumine rationis manifesto, Em. Bellarminus *lib. 2. de Rom. Pontif. cap. 8.* scribit, argumenta negativa contra antiquitates positivas, nihil concludere: *Respondeo*, inquit, *nihil concludi ex argumentis ab authoritate negativa; non enim sequitur, Lucas, Paulus, & Seneca non dicunt, Petrum fuisse Romæ: igitur Petrus non fuit Romæ; non enim isti tres omnia dicere debuerunt, & plus creditur tribus testibus affirmantibus, quàm mille nihil dicentibus.* Et Theophilus Raynaudus *tom. 7. lib. de Scapulari Mariano illustrato* p. 2. q. 1. *Mihi universa hæc ratiocinatio planè straminea videtur, & digna, quæ sibilis explodatur. Usi sanè hàc argumentandi inanitate Anabaptistæ, asseruerunt, narrationem de homine ad piscinam probaticam sanato, fabulosam esse, & à falsario quopiam intrusam in Joannis Evangelium; cùm nulla unquam fuerit Hierosolymis piscina probatica, quod probarunt ducto argumento: ex Josephi de ea piscina silentio. Ridet eam argumentandi ruditatem Toletus* in cap. 4. Joan. annot. 3. *Simili modò homo parum sobrius, Ulricus Velenus indè probabat falsum esse Romanum sancti Petri Pontificatum, quod sanctus Lucas tam minuta de Paulo recensens in libro Actorum, siluerit tamen de sancti Petri Romam appulsu, & collocutione cum Paulo, cum quo tamen non potuisset Petrus non agere, si ambo simul Romæ vixissent. Hujus argumentationis insulsitatem, Joannes Fischerus* lib. contra Velenum, *fuso pro Christo sanguine, quàm purpura clarior, manifestè revicit. Et ipse Baronius* in Martyrol. ad 23. Septemb. *Qui apud adversarium profertur veluti crepido hujus argumenti; rectè observavit, sanctum Lucam in Actis pleraque reticuisse, quæ ex ejus silentio insimulare falsitatis, ridiculum sit, ac puerile. Hàc item argumentandi futilitate, narratio de vita sancti Alexii, argueretur fabulositatis. Quomodò enim in tam clara luce Christianitatis, viventibus eo tempore SS. Augustino, Hieronymo, Paulino, Severo, aliisque innumeris, nemo inventus esset, qui tantum Dei opus, tàm insigne exemplar calcati seculi, vel syllabâ exaratâ attigisset, ante Metaphrastem tot seculis posteriorem? Itaque juxta regulam, non Baronianam, sed Launoyanam, Historia sancti Alexii esset figmentum ne exsibilandum quidem: quod qui effutiret, non sibilo sanè, sed fuste esset excipiendus.* Item tomo 12. post Præfationem: *deindè, quod hoc genus argumentationis est? Siluit de ea re unus quispiam: ergo narratio est commentitia, & calumniæ ac mordacitatis nomine allegandæ. Dialecticorum pueros, quanti sit argumentum ab authoritate negativa, non latet.* Undè reflexionem merentur hæc S. Basilii verba *in Epist.* ad Episcopos transmarinos: *Qui verò calumnias, nobis quidem offundit, non autem,*

tem, quæ dicit certò probat, videtur sibi ipsi mali nominis accersere appellationem, ex eo, quod verbis iniquè & absurdè utitur.

13 Si verò Henschenius & Papebrochius sibi persuadeant, quod Ordini nostro indebitam tueri velim antiquitatem, valdè falluntur: quia imprimis solus me movet timor Dei, de quo Eccli. cap. 3. *Qui timet Dominum, honorat parentes.* Observantia in parentes, seu Eliam Ordinis Patriarcham, & alios ejusdem Sanctos, de qua noster S. Cyrillus Alexandrinus lib. 4. in Genes. *Qui rectam viam sequi voluerint, mirum in modum proficient, si didicerint, nullam rem excellentiorem fore, quàm pietatem filiorum, & observantiam in suos parentes.* Et ipsa Lex divina, de qua ipse *ibid.* paulò infrà: *Quod autem parentes, res sanctissima inter omnes nationes habeatur, lex quoque divina planè docebit, quæ cùm jussisset, Dominum ex tota anima, & ex toto corde oportere diligere, hoc etiam addidit: Honora patrem tuum, & matrem tuam* (quæ mihi est Religio) *ut benè sit tibi, sisque longævus super terram: parentes enim imaginem Dei quodammodo gerunt.* Et cum solis veris honorentur titulis, horum nudam quæro veritatem, quam solis argumentis negativis, aut merè conjecturalibus novitiis, ab Ordine nostro, sine manifesta injuria, eripi non posse, contendo, & contendam, donec nostra solverint argumenta positiva, & pro opposita parte veriora ac solidiora produxerint fundamenta: alioqui meritò justitiam imploro, quæ, ut non minus Carmelitis, quàm Jesuitis faveat, velatis depingitur oculis.

Scribit quidem Papebrochius ad *vitam S. Alberti* VIII. Aprilis num. 50. *Certamen litterarium est, nemo offendatur: quod etsi etiam pugnam vocamus, non lædet ea charitatem, & Virginem, & Ordinem ejus sincerè amant ii, qui circa hujus originem, & illius cultum in Carmelo, aliter sentiunt, quam ex illo dubiæ authoritatis libro,* nempè Joannis Jerosolymitani, *docentur.* Sed charitatem læsit, & justitiam, uti infrà *num. 15 ad 58. & n. 414. ad 446.* remissivè patebit: nec Virginem, & Ordinem ejus sincerè amat, dum odiosâ novitate, contra invincibilem Bullarum, Breviũ, & Breviariorũ Apostolicorũ, Sententiarum S. Scripturæ, & penè omnium Sanctorum Patrum, Ordinis monumentorum antiquissimorum, Annalium, & traditionis antiquitatem, prætendit, non aliundè Ordinis Carmelitarum originem, & D. Virginis cultum in Carmelo, quàm ex *Joannis Jerosolymitani libro* desumi: ideòque uterque Carmelitarum Ordo pugnæ Papebrochii injuriâ meritò offenditur; nam teste Chrysostomo *Homil. 9.* super Epist. 2. ad Corinth. *Novitas omnium animos offendit: ea verò acerbitatem majorem affert, quæ priscorum rituum fundamenta effringit.* Ut tamen acerbitati parcam, dico modestè cum Waftelio *lib. 1. Vindiciarum* sect. 1. art. 5. §. 5. *Mirabile est, quod viri, etiam in primis illustres, inter Scriptores, sic de Virginis familia errent crassè, ut vel referre tantùm pudeat, quod in libris suis ipsi exerraverint.* Et cum ista absque summo Ordinis mei præjudicio dissimulare non possim, cogor, addere cum S. Hieronymo *Apologia* 1. contra Ruffinum: *Hoc mihi præstiterunt amici mei, ut si tacuero reus, si respondero, inimicus judicer: dura utraque contradictio; sed è duobus eligam, quod levius est.* Igitur

Ut noveris, Amice Lector, hujusmodi controversiam inter me, seu potius u- 14
trumque omnium Carmelitarum in toto orbe dispersorum Ordinem ex una parte, & R. P. Danielem Papebrochium

Societatis Jesu ex altera, non esse obolarem, aut de uno dumtaxat parvi ponderis puncto; sed gravissimam, & de valdè multis gravissimi momenti punctis, à quibus omninò pendet Ordinis nostri essentia, honos, & fama, nostrorumque erga suos Fundatores, & Ordinis Sanctos debitus cultus, & pietas: ipsius in Aprilem Tomi contra veritatem ab authoritate & ratione omninò convincentem, fabulis & commentis ascribunt ea quæ obindè prætendimus.

Nam primò: *Commentum* nuncupant primam Eliæ, & Carmelitarum Ordinis Historiam, à præstantissimis Scriptoribus traditam, nempè Visionem, quâ Sobach S. Prophetæ Eliæ Pater vidit Viros candidis vestibus amictos, Eliam, cùm nasceretur, salutantes.

Secundò: Negant S. Eliam Prophetam esse specialem Ordinis Carmelitarum modernorum Fundatorem, & Patronum originalem, ac sic hos faciunt, sine originali Fundatore & Patrono acephalos.

Tertiò: Negant ab Elia usque ad Christum, & à Christo usque ad Bertholdum fuisse Carmelitas hæreditariam Eliæ successionem tenentes; & ècontra affirmant, Ordinem Carmelitarum post ramorum unà cum suo trunco, seu Carmelitarum cum S. Propheta Elia, ab Ecclesiæ agro per schisma excisionem, sumpsisse exordium à S. Bertholdo, & quidem sic, ut dubitent, an S. Bertholdus fuerit in rerum natura.

Quartò: Etiam negant in primitiva Ecclesia, tempore Apostolorum, fuisse ab Eliæ successoribus in Monte Carmelo ædificatum ad honorem B. Mariæ Virginis Sacellum, & hinc Carmeli Eremitas vocatos *Fratres B. Mariæ de Monte Carmelo:* & ècontra affirmant, titulum istum incepisse demùm post annum 1230.

Quintò: Etiam negant S. Brocardum post Ordinis sub S. Bertholdo reformationem, Ordinis constitutiones composuisse.

Sextò: Asserunt, nullam in Ordine Carmelitarum ante S. Albertum Patriarcham Jerosolymitanum anno 1206. fuisse Regulam; sed ab illo demum post Ordinis sub S. Bertholdo reformationem, Regulam accepisse, & quidem per modum Epistolæ familiaris pro decē dumtaxat Carmelitis sufficientem; non verò pro toto Ordine, alioqui insufficientem.

Septimò: Asserunt, S. Prophetam Eliam, licèt pauperrimum Eremitam, tulisse pallium barratum, undulatum, ex syrico, cameloto &c. instar Episcoporum, Archiepiscoporum, & Patriarcharum.

Octavò: Asserunt pallium barratum non esse à Carmelitis coactè assumptum sub annum 639. ex Saracenorum interdictione pallii purè albi; sed verosimillimum esse, S. Albertum Patriarcham Jerosolymitanum post Regulam anno circiter 1209. scriptam, Carmelitis assignasse pallium barratum.

Nonò: Contendunt, Carmelitas in Europa ante annum 1238. nulla habuisse monasteria, licèt Annales Ordinis probent prius habuisse circiter 30.

Decimò: Sustinet Ordo noster, cum aliis plurimis Doctoribus celeberrimis, libros antiquissimos Josephi Antiocheni *de primitiva Ecclesia.* Joannis 44. Patriarchæ Jerosolymitani *de Institutione Monachorum* SS. Epiphanii & Dorothei, *de Vitis Prophetarum.* S. Cyrilli Constantinopolitani *de processu & variis Regulis.* Trithemii *de Laudibus Carmelitarum* &c.

Verè

verè esse istorum Auctorum fœtus, uti & veras esse Bullas Pontificum pro Carmelitis ante annum 1100. emanatas: econtra volunt, tam has, quàm illos esse à Recentiore confictos, suppositos &c. sicque insuper de omnibus antiquis monumentis, quibus Ordo noster solidissimè probat suam ante S. Bertholdum antiquitatem.

Undecimò: scribunt; nullum Alberto Patriarchæ Jerosolymitano cultum inter Canonicos Regulares deferri; nec ullo cultu, sed solâ morte esse memorabilem: licèt tàm Regulares Canonici Lateranenses, quàm Carmelitæ, juxta suum Missale & Breviarium à summis Pontificibus, Cardinalibus, & S. Rituum Congregatione approbatum meritò de ipso celebrent officium divinum Canonicum.

Duodecimò: Quantumvis Carmelitæ eodem jure de SS. Theslesphoro, Serapione, Anastasio, Euphrasia, Eufrosina, &c. Officium divinum ab immemoriali tempore celebrent, asserere non verentur, dubium esse, an S. Bertholdus fuerit in rerum natura, & in vita S. Bertholdi valdè insulsa, ac de S. Alberto portentosa narrari, immeritòque SS. Thelesphorum, Serapionem, Spiridionem, Anastasium, Euphrasiam, Euphrosinam &c. ante S. Bertholdum mortuos, Sanctorum Ordinis nostri Catalogo inscribi.

Decimotertiò: Lezanam sapientissimum Annalium Ordinis Romæ editorum Authorem, & omnes antiquiores alios, qui de Historia Ordinis scripserunt, in plerisque habent fabulatores, & sic de aliis. Undè patet, quod ipsi Ordinem nostrum privent suo Patrono & Fundatore, suo vero Titulo, sua legitima Veste, suis Sanctis, sua Antiquitate, sua Regula, suis Indulgentiis, suis antiquis monumentis, suorum Scriptorum fide & authoritate, *unô verbô*, essentia, honore, & fama; Nosque abstrahant à debitis erga nostrum Patronum, & nostri Ordinis Sanctos pietate & cultu, quod sine gravissimo, & summa Ordinis injuria dissimulare nequimus. Alia plura suppeditabit dictorum Tomorum lectio. Nè tamen videar, quod absit, ementitô prætextu conqueri, & Ordinis injurias fingere, quæ non sunt (quod tàm iniquum sentio, quàm vim vi repellere, omni jure æquum) Podromos, qui de prædictis certa ferant nuntia submitto.

In Carmelitarum Ordinem injuriosæ hallucinationes, Satyræ, & Sarcasmi ex RR. PP. Godefridi Henschenii, & Danielis Papebrochii Societatis Jesu Tomo I. in Prologomenis ad vitam S. Alberti Patriarchæ Jerosolymitani VIII. Mensis Aprilis.

15 NUmero 9. *Existimo ego, haud minorem Ordinis esse calamitatem, quod defectum illum* (scilicet negligentiam, quâ sua non curarunt describere, aut descripta amisere) *voluerint supplere posteri, ex traditiunculis malè consutis, levissi-*

mèque fundatis conjecturis, commenti historias anachronismis & contradictionibus refertas: has, qui nesciunt habere de falsitate suspectas, labyrintho inexplicabili se implicant, dum, pro naturali erga suos affectu & reverentia eosdem defendunt animosius, aut sollicitius excusant, labore magnô, & successu sæpè erubescendô. Refellitur *n.62.& n.445.ad 447.*

16 Num. 10. *Quod igitur vitam Alberti ante Patriarchatum attinet (nam de aliis partibus infrà agemus) ea sic tractatur à Scriptoribus Carmelitanis, ut Italiæ Sacræ author Ughellus, vir ingenii sedatissimi, ac modestissimi, non se potuerit continere, quin diceret, quod portentosas de Alberto narrationes instituerunt.* Refellitur *n. 64. ad 69.& n.154. ad 159.*

17 Num. 30. *Quid autem Carmelitæ? Sua in antiquis rebus commemorandis infelicitas, hic quoque impedivit eos, nè verum dicere possent, absque falsi admixtione, & deindè ab eodem omninò deviare fecit.* Refellitur *n.154.155.& 445.*

18 Num. 38. *Nunc autem sæpiùs interrogati pergunt negare Canonici Regulares, quidquam se nosse de officio S. Alberti; proindè non modò fidem nullam, sed pœnam gravissimam commeruit, qui talia obtulit S. Congregationi tanquam à Canonicis Lateranensibus ex Indulto Pontificio recitari solita.* Refellitur *n.154. ad 158.*

19 Num. 40. *Timemus, nè irritentur multò gravius, si Albertum ab eo die, quẽ statuit Ordo, rejiciamus in alium, nullo ejus cultu, sed solâ morte memorabilem.* Refellitur *n. 156. 159.*

20 Num. 41. *Apud orientalium rerum Scriptores Latinos nulla invenitur mentio Bertholdi, & Carmelitici Instituti sub ejus ductu cœpti, aut (ut loqui Ordo iste mavult) reformati: nulla etiam Regulæ ejusdem Instituti Professoribus ab Alberto præscripta, ne quidem in synopsi vita apud Vercellenses &c. pauculorum igitur Eremitarum adunatio, & certa quadam vivendi formula brevi instructione iisdem explicata, ultra privatas, ac veluti domesticas Patriarchæ curas, eminere tunc nemini visa est, ideoque nec scriptô commendanda.* Refellitur *n.152. ad 155.& 159.*

Num. 42. *Valuit profectò in Eremiticis, quotquot nunc florent Ordinibus, si valuit uspiam, & nominatim, in Carmelitano, quod dixit Salvator:* Simile est regnũ Cœlorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo, & minimum quidem est omnibus seminibus, cum autem creverit, majus est omnibus oleribus, & fit arbor. *Cum autem dico, semen exiguum in Carmeli solitudine, silvarumque condensis, cœlô propemodum solô consciô jactum, & usque dum Regula tenero germini congrua adjungeretur, lentis auctum progressibus, soli autem nativi malignitate victâ, in ramosam denique excrevisse arborem: hæc cùm dico, nolo sic accipi, quasi intendam negare, ipsum illud exiguum semen decisum fuisse ex vasta aliqua & annosa arbore, quæ (sicut habet Ordinis Carmelitici qualiscumque traditio) ab Elia quondam plantata fuerit, & legi gratiæ per Apostolos inserta, feliciusq; revirescens Orientem implerit Monachis, quorum successores ac posteri Elianum Institutum propagarint, donec inutiles rami ab Ecclesiæ agro unà cum suo trunco per schisma excisi, nominis tanti jus amisere; quod tamen conservatum sit in semine, in illis, inquam, pauculis sub Bertholdo Eremitis, qui licèt linguâ, ritu, fide, moribusque diversi ab iis, in quorum locum successisse præsumuntur; possunt tamen dici etiam ipsi Eliani Instituti propago.* Refellitur *n. 209. ad 226.* 21

Num. 43. *Deus faciat, ut ii, quorum* 22

causâ

causâ laborem hunc sumo, diu ac sapè declinatum, sic deinceps suo abundent sensu, ut veteribus novisque fictionibus repudiatis (quarum justa accusatio, multò magis ipsorum causæ officit, quàm alia quæcumq; adversantium argumenta) solidiori, si fieri potest, viâ progrediantur, ad conciliandum verò similitudinem traditionibus suis. Refellitur *n.125.& 445.*

23 Num. 45. *Nec Albertina Regula vel minimum indicium habet, ex quo prudenter inferre possit aliquis, novellum sub Brocardo germen ultra Carmelum diffusum fuisse, cùm hæc dictaret Albertus, aut alibi, quàm juxta fontem habitavisse.* Propositum *erat, vitam Eremiticam sub obedientia ducere: hoc annorum aliquot usu, absque ullo forsitan voti arctioris vinculo continuatus, comprobaverat: nulla adhuc certa vitæ formula scripta erat, ad quam se obligarent: petita hæc ab Alberto est: brevem is scripsit; nec enim humili tunc arbusto, & nihil minus promittente, quàm secutam postmodum proceritatem, longa opus erat pertica, ut stare posset.* Refellitur *n.160. ad 201.*

24 Num. 47. *Scio, viros aliquos eruditos diu sese torsisse ambiguos, an satis certum esset, ante Brocardum alium aliquem extitisse, cui ipse in Fratrum regimine successerit: propterea quod, quæ habebantur, tam male omnia cohærerent, ut ipsa ejus persona videri posset gratis conficta.* Et paulò infrà: *Quod autem ab istis decem* (à quibus sumit Ordinis initium) *profluxerint ea, quæ prætenduntur traditiones, de Elia ac successoribus ejus, de Virginis & Elianorum familiaritate primoque ipsius apud ipsos sacello, de frequentia ac successione Monachorum in Carmelo, de Regula ab ipsis observata, de crudelitate Saracenorum adversus eosdem, & eorum multiplicatis martyriis, deque aliis ejusmodi rebus plurimis, quarum apud antiquos Scriptores nullum extat vestigium; quod, inquam, ab istis decem fluxerint hujusmodi traditiones, sicut gratis assereretur, ità facile negaretur.* Refellitur quoad 1. partem *n.378. ad 383.* Quoad *quod autem* &c. *n.89. ad 106.* Quoad *D. Virginem & Sacellum* n.332.333.& 608. ad 611. Quoad *successionem & traditionem* n.89. ad.112.

Num. 49. *Nec plura de statu dicti Ordinis usque ad Regulæ descriptionem, vel ex hujus verbis elicere, vel ex idoneæ authoritatis testimoniis scire possumus. Quæcumque ab his diversa, aut illustriora narrantur à Lezana & aliis, sumpta sunt omnia, aut ex Authoribus vacillantes narratiunculas secutis, aut ex duobus pseudopigraphis scriptis, primò titulum Joannis* XLIV. Jerosolymitani Patriarchæ; *secundò* Cyrilli Prioris III. *nomen falsò præferentibus.* Refellitur *n.76. ad 127. n. 209. ad 226. & n. 258. ad 281. & n.292.* 25

Num. 50. *At istum Joanni Jerosolymitano imputatum librum fuisse in rerum natura, cùm Regulam suam dictaret Albertus, necdum idoneô ullô auctore cognovimus: primi Carmelitæ nobis eum offerunt ex unius Philippi Riboti fide, ipsum inserentis Operi suo* de Institutione & peculiaribus gestis Ordinis Carmelitarum, *annis plusquam centum post Ordinem traductum in Europam.* Refellitur *n.257. ad 281.* 26

Num. 53. *Torquet se in omnem partem Vuastelius (seu potiùs Vuastelii auxiliator aliquis linguæ Græcæ scientiam majorem, quam haberet, promittens, cujus verbis Vuastelius usus) ut ostendat verè Græcum hominem libri auctorem fuisse: sed iis argumentis, quæ si retorquere quis velit, fortassis probabilius faceret ipsum Flandrum, aut Francum fuisse ex idiotismis, & solæcismis, quos vindex pro* 27

Hellenismis obtrudit. Refellitur *n. 283. ad 291.*

28 Num. 56. *Hac antiquitate non contenti Carmelitæ hodierni (quamquam ipsi ibi dicantur, Fratres B. M. Virginis de Monte Carmeli, deinceps per Apostolica privilegia vocati, & talia privilegia initium habeant cum Innocentio IV. ut infrà docebimus) malunt Brocardum ipsum antiquarum Constitutionum authorem dicere, quod gratis assertum, non indiget refutatione; probaret tamen, si verum esset, saltèm Brocardi ævo ignotum Carmelitis fuisse librum, Joanni Jerosolymitano suppositum à posteris.* Et infrà: *Placet enim illis mirificè commentum quoddam de prima B. V. Mariæ Ecclesia, jam indè à temporibus Apostolorum in Carmelo ædificata, à qua factum sit, ut jam tunc, qui degebant ibidem Eremitæ, vocarentur Fratres S. Mariæ de Monte Carmelo; sed nullâ solidâ authoritate probabunt, nomen illud, vel sub Alberto, in usu fuisse, nedum tot seculis ante.* Refellitur quoad *initium* &c. n. 134. ad 139. Quoàd *Constitutiones* n. 128. 129. & n. 318. ad 321. Quoàd *primam* &c. n. 608. ad 611.

29 Num. 57. *Quia autem de Carmelo facta est mentio, deque Ecclesia, quæ ibi in Deiparæ honorem fabricata fuisse fingitur, & apud quam Elianorum Institutum perpetuâ successione floruerit, ut appareat, quàm sine fundamento talia asserantur: dico amplius, & assero, nullò idoneò teste probari posse, quod ipsa Eliæ Prophetæ in Carmelo memoria olim à Christianis annumerata sit locis in sacra peregrinatione adeundis.* Refellitur *n. 70. 93. 332. n. 608. ad 611.* & quoad *dico* &c. *n. 325. ad 333.*

30 Num. 60. *Vide autem, ad quam insulsas conjecturas ea sollicitudo impulerit quosdam novissimos Scriptores? Narraverat Suetonius in Vespasiano, quod huic in nuda Carmeli ara sacrificanti (nec enim ibi simulacrum Deo, aut templum erat) Basilides Sacerdos inspectis extis, pronuntiarit, feliciter cessura, quæcumque agitabat animô: continuò satis hoc fuit, ut Basilidem ex gentili Aruspide (qualem describit Suetonius) Elianum facerent Cœnobiarcham, parum considerantes eâdem Suetonii authoritate, illam prætensam suam Ecclesiam Apostolicam everti.* Refellitur *n. 334. ad 339.*

Num. 64. *Atque hæc Chronotaxis* 31 *(præterquam quod omnes eos evadat scopulos, ad quos miserrimum naufragium fecit Carmeliticorum Scriptorum omnium recentiorum Chronologia hisce duobus aut tribus seculis, quibus eam conati sunt ad Æræ vulgaris annos aptare) aliud commodum adfert momenti præcipui* &c. Refellitur *n. 245. ad 251.*

Num. 68. *Albertus Patriarcha rogatus* 32 *Regulam Carmelitis scribere, non tantum ipsam scripsit solis Eremitis, juxta fontem in Monte Carmeli morantibus; sed talem scripsit, quæ in solo Carmelo subsistentibus sufficiens, per plura autem diversarum diœceseon Eremitoria sparso Ordini insufficiens, & improportionata fuisset.* Refellitur *n. 187. ad 201. n. 227. ad 232. n. 342. ad 354.*

Num. 70. *Ad Cyrillum, quod attinet,* 33 *vereor, nè sola nominis Græci ratio fecerit, eum Græcum videri: tota autem vitæ Historia à Bostio & Palæonydoro conscripta, non tantum talis est, ut optabile foret antiquorum Scriptis confirmari posse ea, quæ ibi dicuntur tam illustria, ut ab Historicis illorum temporum necessariò fuerint, si verè contigerant, attingenda: sed cum dicta Historia omninò nihil contineat, quod in sola talium Scriptorum fide credi mereatur, rectius prætermissa foret die VI. Martii, sicut ad XXV. ejusdem Martii, quæ ibidem*

ibidem de Bertholdo habent, tàm insulsa, ut nisi aliquid dandum traditioni putavissemus, potuerimus cum viris quibusdam eruditis dubitare, utrum aliquando fuisset Bertholdus ille in rerum natura. Refellitur *n.356.ad 383.*

34 Num.71. *Intelligens, quàm debilibus fundamentis, & Auctoribus majori ex parte suppositititiis, nitantur omnia isthic asserta.* Refellitur *n.383.ad 399.*

35 Num.73. *Liber Joannis, cujus veritatem frustrà hac Epistola* (id est S. Cyrilli *Liber* de processu &c.) *stabilire conatur, praterquam necdum tunc confictus fuerit, non erat aptus, ut serviret pro Regula.* Refellitur per totum *Telum XI. & XII. n. 160.ad 169. &* *n.176.ad 179.*

36 Num.74. *Carmelitarum Regula, qua modum & stylum Epistola non excedit.* Refellitur *n. 227. ad 232.& n.242. ad 254.*

37 Num. 75. *Ut ut sit, rei indignitate commotus Lezana,* qui prædictam, *inquit,* Innocentii Bullam cum Regulæ data subscribunt, nedum corrigendi, sed expungendi sunt, cùm, quod in Registro non extat, in exemplari apponere non verentur: *quam censuram, ut plurium similium imposturarum auctoribus, partim jam convictis, partim deinceps convincendis applicent alii, per me licet. Utinam exemplò non unò doctus Lezana, cautiorem se gessisset, in cateris novis narrationibus recipiendis! fortassis superfluum duxisset, implere tres tomos ab Elia ad Bertholdum de rebus ad Ordinem suum (saltèm ut est Ordo distinctus ab aliis Ereniticis) nihil, aut perparum attinentibus.* Refellitur *n.202.ad 206.*

38 Num.84. *Hic, hic, inquam, non in veteri Testamento, usque ad Eliam, non in novo usque ad Christum (de quibus, absque coavorum Scriptorum authoritate & testimonio, volentibus Andabatarum more pugnare, gratis cedent, quicumque nolent disputare de nomine) sed hic in seculo Christi XII. adeò nobis propinquo, tot Scriptorum monumentis illustrato, hic Rhodus est, hic saltus, qui exigitur, non altius promovendus, quàm usque ad principium istius seculi: sed ò! quàm difficilis!* Refellitur *n.76.ad 127. & n.209. ad 221.*

Num.91. *Quos autem, prater suprà nominatos, vel ex Ordine suo aggregarunt Sanctis, vel ex antiquorum Sanctorum numero ad se transtulerunt, quò jure id fecerint, non disquiro; puto tamen quoad antiquos, primam eos colendi occasionem non esse à Carmelitis acceptam, quod crederent Ordinis sui fuisse, sed quia eorum notabiles aliquas possidebant reliquias.* Refellitur *n. 88. ad 127. n. 383. ad 398.* 39

Num.122. *Vides hanc figuram Elia, eo in Habitu, quem ipsius more gestari à se antiquiores in Europa Carmelita jactabant, ut Bergomensis* [putà, ut *n.*121. in supplem. Chronicarum ad an. 1200. edit. anno 1503. *Albertus Jerosolymitanus Patriarcha &c. in Regula pro Habitu Fratribus ejusdem Ordinis cappam ex Syrico* (editio anni 1535. habet ex *serico*) *cum quibusdam largis virgis, scilicet albis & griseis circulatam, more Elia Propheta (ut tradunt) assignavit, & deferendam constituit*] *& Antoninus narrant. Jungitur Eliana Imagini Imago B. Josaphati, Archiepiscopi Polocensis ex Ordine S. Basilii &c. idque ad confirmationem & explicationem eorum, qua ad sacrarum barrarum dignitate prafanda hic sunt, ut intelligi possit, quàm ea honorifica Carmelitis fuerint, & quanto in pretio habenda.* Refellitur *n.299. ad Telum XV.* 40

Num.125. *Multò igitur magis sibi debebunt gratulari Carmelita de hac figura* 41

 pallii,

pallii, soli propria Orienti, per quam fit, ut tandem unum aliquod Orientalis Monachismi vestigium ostendi in Oriente ipso petentibus possint quadamtenus respondere. Refellitur *n.311 ad 317.*

42 Num. 136. *Præjudicavit Pseudo-Cyrillus, quandò uni fabulæ substituens aliam, & sui æquè pseudo-Joannis insistens vestigiis, qui multa de albo pallio Eliæ garrit.* Refellitur *n.160 ad 168.*

43 Num. 139. *Totum hoc de Sabacha commentum, non habet authores S. Epiphanium, & Dorotheum, ut prætenditur; sed fabulatores quosdam non admodùm vetustos.* Refellitur *n.144 ad 148.*

44 Num. 140. *O te! infelicem Joannes Anni Viterbiensis, quod commentitio tuo Beroso, eique similibus Manethoni, atque Megasthenei non admiscueris aliquid de Eliæ Prophetæ discipulis in Assyriâ translatis sub Salmanassare, vel in Babylonem sub Nabuchodonosore, & Elianum Institutum inter gentes illas retinentibus ac propagantibus. Quàm multi pro te surrexissent vindices, qui nunc sub pedibus jaces Goropii Becani lib. 4. originum Antverpiensium, supra ruinas tuas exstruentis sua nihilo saniora commenta. Te quoque infelicem! quisquis es Humbalde, qui Chlodovei, primi inter Reges Francos Christiani, ætatem tibi arrogans, Trithemio compendium Annalium scripturo, suppeditasti seriem, & Historiam Francorum Regum quadraginta duorum ante Pharamundum, eorum genus à Trajanis repetens, in eoque consentiens pseudo-Manethoni Annii, Francum Hectoris filium in theatrum adducenti, pro isto labore te, tuumque abbreviatorem Trithemium ingrata exsibilat Francia: qui si eadem fide dedisses seriem Carmeliticorum Patrum ab Elia usque ad regnum Chlodovæi, & hanc idem Trithemius, nihil tibi non crediturus, potuisset inserere libello de laudibus Ordinis Carmelitani, quàm fores Scriptor indubitabilis, quantis in Cœlum usque attolleres præconiis.* Refellitur *n.148 ad Telum V.*

Num. 141. *Ex Ordine autem Carmelitico primus Luitprandi causam suscepit Lezana* ad annum Christi 40. *Lezanam verò secuti sunt, quotquot post eum manus applicuere Carmelitanæ antiquitati, & tamen eorum aliqui, quos nequeo excusare, legerant in primo tomo Martii nostri* &c. Subdit: *Si nescivit fabulator ille, fore ut aliquando falsitas sua ex originariis Græcorum fontibus patesceret, jam patefactam non potuerunt ignorare Luitprandi assertores ultimi, quandò legerunt* Martium *nostrum.* Refellitur *num. 148. ad Telum V.* 45

Num. 142. *Interim dum prodit nemo, nec proditurum quenquam persuadet irritus hactenùs scrutantium labor & in scrutinio deficientium, faciamus Historiæ Carmelitanæ initium in Bertholdo & Brocardo.* Refellitur *num. 76. ad 127. & 387. ad 398.* 46

Num. 144. *Neque possum non gratulari; primum quidem veritati, quæ elucescit è tenebris; tum Ordini, cui nihil potest esse jucundius, quàm pulsis apocryphorum scriptionum & temerè traditarum per manus fabellarum nugis, apparere se, non adscititiô adulterinôque fucô splendentem, sed propriô suô candore.* Et infrà: *Quocircà iterum gratulor tam felicem operæ tantæ successum. Plaudet omnis Historicorum, qui verè sunt Historici, natio; uti plausere vestro Dagoberto, Guilhelmo, Suiberto, & sexcentis hujusmodi, quæ eruderata ex barbariæ maceriis dirutis, debet Orbis vestris vigiliis. Neque verò habenda ratio eorum, qui Berosos, Hunibaldos, Dextros, Luitprandos, & hujusmodi mon-* 47

monstra vel amant, vel etiam imitantur: non scribitis Noctuis, aut Vespertilionibus, quibus intolerabilis lux est, ad quam se speluncis includunt; sed Aquilis, quæ quasi luce ab infantia pastæ, exploratæ ad meridiem, solò jubare plenæ diei lætantur. Ità judico J. V. C. Refellitur *num. 403. ad 447.*

48 Item EX PROPYLÆI ANTIQUARII P. II. ante *Tom. II.* n. 1. *Necdum enim cuiquam in mentem venerat ante XIV. seculum translatos in Europam Carmelitas dicere.* ibid. ad Marg. *seculo XIV. primum migrasse in Europam Carmelitas.... Abundent, ut volent, in isto suo sensu Carmelitæ; tantùm ne patiantur pro eo confirmando imponi sibi figmenta recentia, vetustatis pallio obtecta: neque indignentur, quod ea recipienda non putemus.* Refellitur *n. 447. ad 451. & 681. ad Telum I.*

49 Num. 3. *Totos Lezanæ Annales evolvi, & quæ ille statuit Conventuum singulorum initia, sollicitè scrutatus, ex triginta circiter, quos nominat, velut ante annum MCCXXVIII. inchoatos, nec unum quidem reperi, cujus probationem difficile esset manifestæ vanitatis, aut etiam falsitatis convincere.* Refellitur *n. 447. ad 451. & 681. ad Telum 1.*

50 Num. 8. Carmelitæ Florentini finxerunt *Diploma, nec Romanis, nec Goticis, nec Longobardicis litteris, sed prorsus barbaris exaratum, quales scilicet Polonus Frater noverat, & sui insolentia antiquitatis fidem obtenturas apud Senenses credebant alii.* Refellitur *n. 503. ad 531. & n. 534. ad 544.*

51 Num. 11. *Horrebamus, fateor, in Carmeliticam antiquitatem, cujus fallaces probationes plurimis experimentis habebamus delibatas, tanquam in asperum aculeis senticetum ingredi.* Infrà: *Hoc verò in Tomo 3. Annalium apud Lezanam reperiens, nullumque penè verbum in eo legens, quod non præferret manifestum evidentis imposturæ indicium, iterum exhorrui.* Refellitur *quoad 1. partem* n. 76. ad 127. n. 209. ad 221. & n. 529. *Quoad 2.* verò num. 447. ad 451. & num. 534. ad 544.

Num. 14. cap. 2. præfigitur hic Titulus: *Indicantur novitiæ imposturæ, tot penè argumenta, quot sunt fictitiæ attestationis verba.* Et statim additur: *Quàm parum sit authentica fides attestationis Florentinæ, & quàm imperitè ei à Lezana recentioribusque Scriptoribus credatur, non est opus exponere ei, qui vel minimum istiusmodi rerum usum habet.* Refellitur *n. 547. ad 576.* 52

Num. 19. *Adeò ut appareat hinc quidem pseudo-Cyrillus duos Humaros annis 80. distantes conflavisse in unum, quandò Mahometis successori adscripsit sævitiam in Christianos exercitam; indè Florentinus impostor* &c. Refellitur *num. 479. ad 503.* 53

Num. 7. *Sed juvat, primam fictionis totius causam discere* &c. num. 17. *Cùm verò Ughellus judicium suum rogatus est declarare, ecce ut in tribus primis verbis.* Nos Thomas. Miseratione Divina. Et Florentiæ Episcopus. *Totidem indicia falsitatis redarguit.* Refellitur *n. 507. ad 531. & 582. ad 608.* 54

Num. 22. *Extrema porrò amentia fuit pro eo tempore, quo Italiæ dominabantur Longobardi Reges, & de restituendo Orientis Imperio nemo nec cogitabat quidem, Imperiali Authoritate Notarium fingere. Si attestationis nunquam satis explodendæ figulus, tantam adhibere voluisset ad scribendum cautelam, quantam attulit ad fingendum audaciam, curavisset invenire aliquod veteris temporis Diploma, ex multis, quæ Florentiæ habebantur, & littera-* 55

rum

rum ductus, ac locutionum formam imitans, inspersisset aliquod seculi barbarismi sollecismos; sed providit Deus, ne faceret: quis enim tunc potuisset à talis figmenti defensione abducere Carmelitas, qui tàm evidentem fabulæ totius novitatem, vix etiam nunc intelligere, aut possunt, aut volunt, variis occasionibus moniti. Adeò enim his mentionibus nihil profeci, ut novissimè prodiens quidam, cum hoc insigni scuto, aliisque similibus, præfari sit ausus, Carmelitarum Historiam sic undique esse munitam, ut subsistere illa debeat, aut nulla; alius minus benevolè affectus reponeret, tàm ruinosis totam fundamentis niti, ut fabulosa haberi debeat ipsa, aut nulla. Refellitur *n. 678. ad 681.* quoad primam partem. *n. 531.* quoad secundam *Adeò* &c.

56 Num. 26. *Quamvis enim nulla appareret Epitaphiorum seculo XII. Usitatorum forma, nec dubitaremus, quin periti rerum judicaturi essent, ipsum hoc seculo primum esse compositum; apparebat tamen difficulter extorquendam impostura confessionem; verum ubi lapis ipse apparuit veris sui avi versibus inscriptus, conversa est sollicitudo illa in admirationem animorum, usque adeò occupatorum opinationibus suis, ut quidquid imaginando præconceperint, id clamare etiam lapides credant.* Refellitur *n. 710.*

57 Num. 30. *Nunc quamdiu id non probant* (scilicet fuisse Monasteria ante seculum XIII.) *imò contrarium suadent ipsorummet certiora documenta, licebit nobis, cum bonâ eorum veniâ, novitias istas, & hoc primum seculo allegari captas antiquitates, reprobare.* Refellitur *n. 447. ad 451. & 681. ad 704.*

58 Et sic de aliis per totum Apologiæ ipsorum contextum dispersis: quorum si probationes attendas; non vir, sed novitius contra solida antiquæ authoritatis monumenta suas scribit conjecturas novitias, & absque ulla antiquorum authoritate argumenta merè negativa: si justitiam; ad oculum patet, esse injurias ad vindictam studiosè meditatas: si veritatem; subesse non potest, nisi istiusmodi Apologiæ Auctor, unà cum Ordine nostro, consequenter, suis iisdem conjecturis & argumentis merè negativis, innumeras *Sanctorum Vitas & Acta* evertat, quæ cum Magistris Joanne Bollando & Godefrido Henschenio *Mensibus Januario, Februario, Martio, & Aprili* inseruit, & successivè inseret aliis: nam si contra Ordinem nostrum ab istiusmodi conjecturis & authoritate negativa valeat argumentum, valet à fortiori contra omnes *Sanctorum Vitas & Acta* ab ipsis relata ex Auctore anonymo, aut ex antiquis manuscriptis anonymis, quæ apud alios non leguntur, quæ sunt penè innumera: & cum pro cæteris, in Canonizatione Sanctorum à S. Sede nondum approbatis, plerumque unicum eorum referat authorem, sæpiùs ejusdem Ordinis, Ecclesiæ &c. non coævum, sed recentiorē, necesse est continuò in hoc suum contra Ordinem nostrum impingat principium: *Tota autem vita N. Historia ab Authore conscripta, non tantum talis est, ut optabile foret, antiquorum Scriptis confirmari posse ea, quæ ibi dicuntur tam illustria, ut ab Historicis illorum temporum necessariò fuerint attingenda: sed cum dicta Historia nihil omninò contineat, quod in sola talium Scriptorum fide credi mereatur, rectiùs prætermissa foret.* Nos verò tale principium tanquam perniciosum improbamus, utpotè quò, Henschenió & Papebrochió fateri coactis, omnes *Vita & Acta Sanctorum*, nondum à S. Sede, per horum

horum Beatificationis, aut Canonizationis processum, approbata, melius prætermissa forent, ideoque duodecim ipsorum *in Acta Sanctorum* Tomi essent ad unum non ita crassum, qualem Surius habet, reducendi; quod nolim, quidquid incautè per suam injustam Apologiam velint, uti *Armamentarii Partem*. Si pergant, coacti demonstrabimus, sua contra nos principia in *Titulum* præfigendo, & ex illis nostras contra ipsos deducendo sequelas: non quidem istorum Vitas & Acta improbando; sed in suis illorum approbationibus minus solidis & firmatis inconsequentias & partialitates demonstrando, quæ Acta illa auferant, si per ipsos nostra non subsistant. Nec meritò conquerentur; nam cùm voluerint suam contra Ordinem Apologiam esse partem *Vitarum & Actorum Sanctorum*, insinuarunt satis, se in istis & cæteris insistere velle istis principiis. Vide dicenda *n. 202*.

59 Quamobrem mirari non debes, benevole Lector, si hinc indè in R.P. Papebrochium potiùs, quàm in P. Henschenium, suas retorqueam hallucinationes, Satyras, & Sarcasmos, cum summa Ordinis nostri injuria per totum Orbem, ad perpetuam & solemniorem vindictam, dispersos; quia licèt uterque, attentô *Tomorum* dictorum *capitali Titulo*, sit Auctor eorum, quæ sub illo studiosè inseruerunt: attamen cum Henschenius in *Mense Januario*, priusquam ei associaretur Papebrochius, opposita melius senserit, & ediderit, ipseque grandævus Jubilarius securam mortem magis, quàm adeò enormes & perpetuas unius Ordinis injurias meditetur, harum *Danielem Papebrochium*, prout *author D. P.* ad marginem signatus personare videtur, Auctorem putamus & originem. Intereà te rogatum velim humanissimè. *Primò*: ut si interdum in *Telorum enervatione* aliquid bilis deprehendas, attendere digneris ad illud R.P. Joannis Bollandi, imò & Godefridi Henschenii, totius *Operis in Acta Sanctorum* Auctoris & directoris primarii *in Præfatione* ad Mensem Januarium: *sunt inter eos quidam, eâ petulantiâ, aut potius furore, ut difficile sit, non commoveri, cùm in eorum scripta incideris.* Ubi indubiè sibi non persuasit, se habiturum talem discipulum. *Secundò*: ut in lectura subjiciendi textûs contra Ordinem nostrum Apologetici (utriusvis sit, aut utriusque Henschenii & Papebrochii) mente teneas Martini Damiensis Episcopi *lib. de Vitiis Cardinalium cap. 1.* monitum: *Non te moveat dicentis auctoritas, nec quis, sed quid dicat, intendito.* Etenim mecum, ni fallor, vereberis, nè illud S. Cypriani *Epist. 42.* verificetur. *Jactare interim gestiunt, quæ probare non possunt, & cùm innocentiam destruere, atque expugnare non valeant, satis habent, famâ mendaci & falso rumore maculas inspergere.*

Ratio est: quia Papebrochius parùm attendens, quæ, quibus, & de quibus scripserit, illa sua quæcumque contra Ordinem nostrum, Pontificum Bullas, aut Brevia Apostolica, Missalia, Breviaria, & Ordinis Sanctos, antiquissima ejusdem monumenta, Annales, & traditionem, tum ab utroque nostro & Discalceatorum Ordine, tum à præcipuis suæ Soc. Jesu Scriptoribus, plurimisque commendatissimæ doctrinæ aliis receptam, commenta conscripsit. Et, quod mirum, de antiquorum authoritate majori, Juris præsumptione fortiori, & ratione solidiori producendis, aut sibi suisque in *Acta Sanctorum* Tomis 60

contradictionibus removendis non fuit solicitus: sed solis ad vindictam inhæsit hallucinationibus novitiis, Satyris suprà *n. 15. ad 48.* fabulis infrà *n. 414. ad 446.* collectivè relatis, & argumentis merè negativis seu stramineis, uti infrà probabimus, quasi se adversus Ordinem nostrum quôvis modô vindicasse, esset justè & verè scripsisse, Adversariumque de justitiâ & veritate vicisse.

Sed quantum fallatur, per *Telorum* suorum *Enervationes*, Apologiamque nostram absolutè necessariam, imus demonstratum; quod nullus, ut spero, in re tanti momenti sinistrè interpretabitur: nam justam defensionem esse omni jure humano, divino, & naturali licitam, fatentur omnes, & sanctissimi Viri Hieronymus, Augustinus, Cyprianus, Chrysostomus, Basilius, Bernardus, Bonaventura, Thomas, & alii, pro Religione suas ediderunt Apologias.

Si verò Papebrochius conqueratur: pro me respondebit S. Hieronymus *Epist. 16.* ad Augustinum: *Nec ego tibi, sed causa causæ respondit, & si culpa est, respondisse, quæso, ut patienter feras, multò major est provocasse.* Et noster Baptista Mantuanus in sua Apologia: *Quod si in hoc certamine quidquam mali exempli fortè videbitur, in litis Auctores retorqueto. Nos enim non ad offendendum, sicut ipsi, sed ad defendendum arma suscipimus: non mittimus in eos tela; sed potius repellimus in nos missa.* Imò ipse sibi respondet Papebrochius *Propylæi citati n. XI.* scribens: *Sed locus tergiversationi nullus erat, cogitavique, paucorum culpam non posse trahi in alicujus integri Ordinis infamiã.* Arnobius autem *lib. 1. contra Gentes* addit: *Ab hominibus hæc scripta, & illa sunt ab hominibus scripta mortalibus edisserata sermonibus, & quidquid dicere de nostris conscriptoribus intenderitis, & de vestris hæc dicta paribus sumite, atque habetote, momentis: vultis vera esse, quæ in vestris comprehensa sunt scriptis, & quæ in nostris consignata sunt litteris, confitcamini, necesse est, esse vera.* Sit igitur

PHARETRA I.

Ex RR. PP. Godefridi Henschenii, & Danielis Papebrochii Societatis Jesu Tomo I. ad Mensem Aprilis in vita S. Alberti Patriarchæ Jerosolymitani VIII. ejusdem Mensis.

61 ETsi RR. istis Patribus placuerit à fundamentis totum Ordinem nostrum concutere, sub specioso solidiora quærendi fundamenta prætextu, cùm alia ratio pateat ex *Antigrapho n. 3. ad 9.* Id tamen non ità ægrè ferendum videtur, ut quidam apprehendunt; quia, uti sapienter Nicolaus 1. *in Epist.* ad Michaë-

chaëlem Imperatorem: *Justitia sapiùs ventilata, plus lucet.* Casſianus lib. 1. de Incarn. cap. 6. *Semper veritas ventilata, plus rutilat.* Quibus adſtipulatur Boetius *lib. 3. de conſol. proſa 12.* docens: *operæ pretium eſſe, rationes invicem collidere, cum ex hujuſmodi conflictatione, pulchra quædam veritatis ſcintilla diſſiliat.* Nam, uti etiam ſapienter S. Leo *in Epiſtola ad Theodoretum,* poſitâ ad calcem operum Theodoreti: *ipſa veritas, & clarius innoteſcit, & fortius retinetur, dum quæ fides prius docuerit, hac poſteà examinatio confirmarit.* Equidem ſemel erant facturi, quod tàm diu comminati; & *levius eſt,* inquit S. Hieronymus *lib. 2. Apologet.* in fine, *profeſſum inimicum cavere, quàm hoſtem latentem ſub amici nomine ſuſtinere.* Ideoque cum ex præmiſſis à *n. 15. ad 58.* & dicendis *n. 414. ad 446.* apertè nimis ſe profiteantur Ordinis noſtri ſub ſpecioſo prætextu perſecutores, ſolidioribus & veris argumentis illos nobis reconciliare conabimur.

Verum quidem eſt, quod pungat, mordeantque ultra cutem; ſed locum hic habere poteſt id, quod noſter Thomas Waldenſis *Tom. 2. de Sacram. cap. 75.* ex Linconienſi in hunc Pſalterii, *& dederunt in eſcam meam fel,* Verſum: *fel,* inquit, *ſecundum Auguſtinum, hi ſunt contradictores Evangelii, qui amaritudine ſuæ contradictionis fidelium & probatorum viſum clarificant interiorem: dum enim ſuâ contradictione amaricant, alios excitant ad perſcrutandum fortius, & ſubtilius, & intelligendum lympidius Evangelii veritatem.* Quod hîc ſic intelligo: *fel, ſi ſunt contradictores Ordinis Carmelitarum, qui amaritudine ſuæ contradictionis, Carmelitarum viſum clarificant interiorem: dum enim ſuâ contradictione amaricant, illos excitant ad perſcrutandum fortius, & ſubtilius, & intelligendum lympidius ſui Ordinis veritatem.* Intentum promovet S. Cyrillus in *Præfat. ad Oſeam* huic objectioni: *Exiſtimabit fortè quiſpiam otioſum eſſe quodammodò, & cum temeritate conjunctum, parumque conducibile, etiam ante à pluribus diſputata, & explicata tantùm non refodere, perſcrutarique velle, & laboribus aliorum prateritis novos ſuperaddere* &c. Reſpondens: *Ego verò magnoperè contra ſenſerim.* Rationem optimam ſubminiſtrat S. Anſelmus *in Præfat.* ad lib. de Incarn. *Nam & illi, quia breves dies hominis ſunt, non omnia, quæ poſſent, ſi diutiùs vixiſſent, dicere potuerunt, & veritatis ratio, tàm ampla, tamque profunda eſt, ut à mortalibus nequeat exhauriri.* Undè eſt, quod illis Ordo de ſuis contra ſe ſcriptis gratias reddere debeat, juxta illud Commentatoris ad 2. Metaph. Ariſtot. *Non tantùm oportet reddere gratias eis, qui docuerunt nos veras opiniones; ſed etiam illis, cum quibus non convenimus: iſti enim excitaverunt noſtrum intellectum.*

Nè tamen in variis parergis ad intentam finis principalis veritatem impertinentibus, oleum & operam perdam, do gratis Papebrochio id, quod *ibid. n. 9.* ſcribit: *Agnoſcunt, & deplorant viri ex Ordine Carmelitarum eruditi Majorum ſuorum, vel infelicitatem, vel negligentiam, quâ, aut non curarunt deſcribere ſuis quique temporibus res domi foriſque memorabiles, aut deſcriptas forſitan amiſere.* Ut compendioſius attingam veritatis metam, quàm unicam intendo: quia non ſolum Joannes Hildesheimenſis S. Petri Thomæ diſcipulus *Defenſorii cap. 1.* ſcribit de Carmelitis: *tempore revelata gratia ſapiùs per Saracenos deſtructi ſunt, & Martyrio coronati: & ſi ſcripturas habuerunt, utique totum perdiderunt:* 61

runt: quia, uti *cap. 2.* subdit: *Scripta Carmelitarum per infideles sæpè fuerunt combusta.* Sed PP. Bollandus & Henschenius *in Actis Sanctorum ad XVII. Januarii* Vitæ S. Antonii *cap. 3. n. 15.* similem defectum fatentur, scribentes: *de altero S. Antonii Ordine, quem ipsemet instituit, formavitque, SS. Macarius, Amathas, & alii, ut ante dictum, propagarunt, nihil admodùm suppetit, quod addatur, monumentis omnibus antiquis, vel barbaricà clade abolitis, vel latentibus inter tesqua illa olim sacrosancta.* Sed quod subdit Papebrochius: *Existimo ego, haud minorem Ordinis esse calamitatem, quod defectum illum voluerint supplere posteri ex traditiunculis malè consutis, levissimèque fundatis conjecturis, commenti Historias anachronismis & contradictionibus refertas,* à nobis ferendum non judico; quia in Lezanæ *Annalibus Ordinis* (quidquid sit de Privatorum scriptis in iisdem correctis, quæ mihi non attraho) nullas reperio Historias commentitias anachronismis & contradictionibus refertas; sed solas ad unam usque veriores & solidiores, quàm Papebrochius suis injuriosis Satyris & Sarcasmis superare possit, uti singula ejus *Tela* cum nostris Enervationibus conferenti ad oculum patebit.

43 Prætermitto 1. ea, quæ Papebrochius *n. 12. ad cap. 3.* objicit, contra Thomæ Saraceni scripta: etenim, sicut noster Lezana *Annalium Ordinis tomo 4. ad annum Christi 1171. à n. 4. ad n. 7.* Thomam Saracenum rejicit, & quidem *n. 5.* sic: *Ex tabulis Vercellensis Ecclesiæ, ubi Alberti Jerosolymitani Patriarchæ vita, morsque cum gestis ferè ab ineunte ætate ad unguem exarata cernuntur, prout inferius suo loco ex Joanne Stephano Ferrerio in lib. de Episcopis Vercellensibus afferemus, compertum est, Albertum Jerosolymitanum Patriarcham primum ex Canonico Regulari Mortariensi, ibique Priore, ad regimen Bobiensis Episcopatûs, & exindè ad Vercellensem; indè tandem, post viginti annos, ad Solymorum Patriarchatum assumptum fuisse.* n. 6. *Albertus enim, qui Carmelitis Regulam tradidit, etsi Pater Carmelitarum jure dicatur, Carmelita tamen non fuit, ut inferiùs, dum de ipso agemus, dicetur.* Et n. 7. addit: *Sed quænam ansam præbuerunt doctis multis Religionis Scriptoribus, qui errori prædicto subscripserunt? Sanè, si dicere licuisset, inscitiæ temporum Chronologiæ rem ascriberem: nam de tempore, quo Albertus Vercellensis Regulæ nostræ Auctor ad Hierosolymitanam Sedem assumptus est, oblivio penitùs apud Nostrates ex Syria ob barbarorum rabiem ejectos* (quod iterum asserit *ad an. 1199. n. 8.* scribens: *Etsi authenticis testimoniis ob ipsorum, cum monasteriorum ruina, è Syria expulsione comprobari non possit.*) *extabat, donec diligentia Joannis Stephani Ferrerii, Vercellensis etiam Antistitis, compertum est ex Registro Innocentii III. in Vaticano Archivio, Pontificatûs ejusdem Innocentii anno 7. id accidisse.* Ità & nos eum rejicimus.

Undè Papebrochius hæc consultiùs, 64
utpotè *Annalibus Ordinis,* & suo sensui conformia, omninò supposuisset, quàm *Thomæ Saraceni,* ex dicta inscitia hallucinationem, satis in *Annalibus Ordinis* rejectam, recantasset, cum velle non possit, Sociorum unius hallucinationem toti Societati Jesu, eam scriptis expressis abnuenti, & corrigenti, tribuendum. Confuderit Saracenus duos Albertos, & duorum tempora in unum: illa certè hanc Papebrochii post Vghellum, uti scribit *n. 10.* (nullô citatô locô, quod

quod nobis suspectum) portentosam exaggerationem (*portentosas de Alberto narrationes instituerunt*) non meretur; cùm Baronius *ad annum 604. n. 40.* S. Gregorium Nazianzenum in similem errorem incidisse, ità referat: *Nihil est, ut quantàvis, sive sanctitatis, sive doctrinæ cujuslibet prærogativâ viri, quod non factum sit unquam, ut factum asserentis, ipsi veritati præjudicium possit inferre; cum in his, quæ sunt facti* (qualia sunt ea, de quibus Saracenus) *non dogmatis, potuerit quisque sanctissimus, atque doctissimus fidei orthodoxæ Professor, atque defensor, aliquandò falli. Sit exemplum, quod, qui major sit Damasceno Theologus, ità antonomasticè dictus, celeberrimus sanctitate atque doctrina Gregorius Nazianzenus, in ea oratione, quam de sancto Cypriano ad populum habuit, manifestissimo lapsus errore cognoscitur, cum duos in unum Cyprianos conflat, Antiochenum & Carthaginensem, quos constat fuisse diversos, inter seque distinctos.* Ibi enim obindè non carpit Gregorii Nazianzeni *narrationem* tanquam *protentosam*; sed eam justissimâ ratione excusat, quô Papebrochium modestiam religiosam insigniter docet: Plurima similia exempla ex ipsismet Bollandi, Henschenii, & Papebrochii *Tomis* parata habemus, suo tempore producenda, cùm illud modò sufficiat.

65 Verum quidem est, quod Papebrochius *ibidem n. 24.* scribat: *Ità instructus Albertus opportuno tempore cum Genuensium classe in Terram Sanctam vela fecit, anno verosimiliter in hyemem vergente: ideoque Theodoricus Pauli annum sequentem, scilicet MCCVI. primum Patriarchatûs annum vocat.* Et n. 28. addat: *Ex manuscripto Vercellensi, dum per octo annos ab adventu in Terram Sanctam numerandos, ibidem tàm sanctè & laudabiliter vixisset Albertus, ut non solùm à Christianis, qui eum tanquam Patrem sanctissimum diligebant, verum etiam à Saracenis & Paganis, in reverentia magna, & veneratione haberetur: diabolicus quidam vir de loco Caluxii, Eporediensis Diœcesis, quem idem Pater de suis excessibus corrigebat, eundem Venerabilem Virum, Pontificalibus indutum, & in hac die gloriosa Exaltationis Sanctæ Crucis Civitatis Acconensis, processionem cum Clero solemniter agentem, cultellô petiit, & occidit: & sic gloriosus Pater per Martyrii palmam ex hac vita migravit.* Undè per ipsum sequitur S. Albertum Patriarcham obiisse anno 1214. Concordant Annales Ordinis *ad annum 1205. n. 2.* Ubi sic: *Hoc igitur, ut diximus, anno sub 13. Kalendas Martii Pontifex Innocentius III. Albertum Vercellensem Episcopum ab Almerico Hierosolymorum Rege, assensum præbentibus Archiepiscopis & Episcopis, in Patriarcham Hierosolymorum expetitum, litteris suis datis monuit, imò & coegit, præfatam dignitatem acceptare, his verbis* &c. Ubi *ad annum 1214.* sic: *Accidit hoc anno pretiosa B. Alberti Patriarchæ Hierosolymitani mors. Tradunt Marinus Sanutus Torsellus* in *lib. secretorum fidelium Crucis* 3. part. 11. cap. 5. *Bernardinus Corius* in Historia Mediolanensi sub hoc anno. *Joannes Balæus in Catalogo Scriptorum Britanniæ* Cent. 3. in Appendice ad Gualt. Morganium, & *quod magis, Tabula Ecclesiæ Vercellensis, hisce verbis:* Decimo octavo Kalendas Octobris 1214. Indict. XI. præsenti die de carnis ergastulo egressus est felicis memoriæ Venerabilis Pater & Dominus Albertus Hierosolymitanus Patriarcha, hujus Ecclesiæ quondam Episcopus Deo & hominibus dilectus &c. *Ubi etiam*

mèque fundatis conjecturis, commenti historias anachronismis & contradictionibus refertas: has, qui nesciunt habere de falsitate suspectas, labyrintho inexplicabili se implicant, dum, pro naturali erga suos affectu & reverentia eosdem defendunt animosius, aut sollicitius excusant, labore magnô, & successu sæpè erubescendô. Refellitur *n.62.*& *n.445.ad 447.*

16 Num. 10. *Quod igitur vitam Alberti ante Patriarchatum attinet (nam de aliis partibus infrà agemus) ea sic tractatur à Scriptoribus Carmelitanis, ut Italiæ Sacræ author Vghellus, vir ingenii sedatissimi, ac modestissimi, non se potuerit continere, quin diceret, quod portentosas de Alberto narrationes instituerunt.* Refellitur *n. 64. ad 69.*& *n. 154. ad 159.*

17 Num. 30. *Quid autem Carmelitæ? Sua in antiquis rebus commemorandis infelicitas, hic quoque impedivit eos, nè verum dicere possent, absque falsi admixtione, & deindè ab eodem omninò deviare fecit.* Refellitur *n.154.155.& 445.*

18 Num. 38. *Nunc autem sæpiùs interrogati pergunt negare Canonici Regulares, quidquam se nosse de officio S. Alberti; proindè non modò fidem nullam, sed pœnam gravissimam commeruit, qui talia obtulit S. Congregationi tanquam à Canonicis Lateranensibus ex Indulto Pontificio recitari solita.* Refellitur *n.154. ad 158.*

19 Num. 40. *Timemus, nè irritentur multò gravius, si Albertum ab eo die, quē statuit Ordo, rejiciamus in alium, nullo ejus cultu, sed solâ morte memorabilem.* Refellitur *n. 156. 159.*

20 Num. 41. *Apud orientalium rerum Scriptores Latinos nulla invenitur mentio Bertholdi, & Carmelitici Instituti sub ejus ductu cœpti, aut (ut loqui Ordo iste mavult) reformati: nulla etiam Regula ejusdem Instituti Professoribus ab Alberto præscripta, ne quidem in synopsi vita apud Vercellenses &c. pauculorum igitur Eremitarum adunatio, & certa quadam vivendi formula brevi instructione iisdem explicata, ultra privatas, ac veluti domesticas Patriarchæ curas, eminere tunc nemini visa est, ideoque nec scriptô commendanda.* Refellitur *n.152. ad 155.*& *159.*

Num. 42. *Valuit profectò in Eremiticis, quotquot nunc florent Ordinibus, si valuit usquiam, & nominatim, in Carmelitano, quod dixit Salvator:* Simile est regnū Cœlorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo, & minimum quidem est omnibus seminibus, cum autem creverit, majus est omnibus oleribus, & fit arbor. *Cum autem dico, semen exiguum in Carmeli solitudine, silvarumque condensis, cœlô propemodum solô csonsciô jactum, & usque dum Regula tenero germini congrua adjungeretur, lentis auctum progressibus, soli autem nativi malignitate victâ, in ramosam denique excrevisse arborem: hæc cùm dico, nolo sic accipi, quasi intendam negare, ipsum illud exiguum semen decisum fuisse ex vasta aliqua & annosa arbore, quæ (sicut habet Ordinis Carmelitici qualiscumque traditio) ab Elia quondam plantata fuerit, & legi gratiæ per Apostolos inserta, feliciusq; revirescens Orientem impleverit Monachis, quorum successores ac posteri Elianum Institutum propagarint, donec inutiles rami ab Ecclesiæ agro unà cum suo trunco per schisma excisi, nominis tanti jus amisere; quod tamen conservatum sit in semine, in illis, inquam, pauculis sub Bertholdo Eremitis, qui licèt linguâ, ritu, fide, moribusque diversi ab iis, in quorum locum successisse præsumuntur; possunt tamen dici etiam ipsi Eliani Instituti propago.* Refellitur *n. 209. ad 226.* 21

Num. 43. *Deus faciat, ut ii, quorum causâ* 22

causà laborem hunc sumo, diu ac sæpè declinatum, sic deinceps suo abundent sensu, ut veteribus novisque fictionibus repudiatis (quarum justa accusatio, multò magis ipsorum causa efficit, quàm alia quæcumq; adversantium argumenta) solidiori, si fieri potest, viâ progrediantur, ad conciliandam verò similitudinem traditionibus suis. Refellitur *n.125. & 445.*

23 Num. 45. *Nec Albertina Regula vel minimum indicium habet, ex quo prudenter inferre possit aliquis, novellum sub Brocardo germen ultra Carmelum diffusum fuisse, cùm hac dictaret Albertus, aut alibi, quàm juxta fontem habitavisse.* Propositum *erat, vitam Eremiticam sub obedientia ducere: hoc annorum aliquot usu, absque ullo forsitan voti arctioris vinculo continuatus, comprobaverat: nulla adhuc certa vitæ formula scripta erat, ad quam se obligarent: petita hæc ab Alberto est: brevem is scripsit; nec enim humili tunc arbusto, & nihil minus promittente, quàm secutam postmodum proceritatem, longa opus erat pertica, ut stare posset.* Refellitur *n.160. ad 201.*

24 Num. 47. *Scio, viros aliquos eruditos diu sese torsisse ambiguos, an satis certum esset, ante Brocardum alium aliquem extitisse, cui ipse in Fratrum regimine successerit: proptereà quod, quæ habebantur, tam malè omnia cohærerent, ut ipsa ejus persona videri posset gratis conficta.* Et paulò infrà: *Quod autem ab istis decem (à quibus sumit Ordinis initium) profluxerint ea, quæ prætenduntur traditiones, de Elia ac successoribus ejus, de Virginis & Eliänorum familiaritate, primoque ipsius apud ipsos sacello, de frequentia ac successione Monachorum in Carmelo, de Regula ab ipsis observata, de crudelitate Saracenorum adversus eosdem, & eorum multiplicatis martyriis, deque aliis ejusmodi rebus plurimis, quarum apud antiquos Scriptores nullum extat vestigium; quod, inquam, ab istis decem fluxerint hujusmodi traditiones, sicut gratis assereretur, ità facilè negaretur.* Refellitur quoad 1. partem *n.378. ad 383.* Quoad *quod autem &c. n.89. ad 106.* Quoad *D. Virginem & Sacellum* n.332.333. & 608. ad 611. Quoad *successionem & traditionem* n.89. ad.112.

Num. 49. *Nec plura de statu dicti Ordinis usque ad Regulæ descriptionem, vel ex hujus verbis elicere, vel ex idoneæ authoritatis testimoniis scire possumus. Quæcumque ab his diversa, aut illustriora narrantur à Lezana & aliis, sumpta sunt omnia, aut ex Authoribus vacillantes narratiunculas secutis, aut ex duobus pseudopigraphis scriptis, primò titulum Joannis* XLIV. Jerosolymitani Patriarchæ; *secundò* Cyrilli Prioris III. *nomen falsò præferentibus.* Refellitur *n.76. ad 127. n.209. ad 226. & n.258. ad 281. & n.292.* 25

Num. 50. *At istum Joanni Jerosolymitano imputatum librum fuisse in rerum natura, cùm Regulam suam dictaret Albertus, nècdum idoneô ullô auctore cognovimus: primi Carmelitæ nobis eum offerunt ex unius Philippi Riboti fide, ipsum inserentis Operi suo* de Institutione & peculiaribus gestis Ordinis Carmelitarum, *annis plusquam centum post Ordinem traductum in Europam.* Refellitur *n.257. ad 281.* 26

Num. 53. *Torquet se in omnem partem Vuastelius (seu potiùs Vuastelii auxiliator aliquis linguæ Græcæ scientiam majorem, quam haberet, promittens, cujus verbis Vuastelius usus) ut ostendat verè Græcum hominem libri auctorem fuisse: sed iis argumentis, quæ si retorquere quis velit, fortassis probabilius faceret ipsum Flandrum, aut Francum fuisse ex idiotismis, & solœcismis, quos vindex pro* 27

Hellenismis obtrudit. Refellitur *n. 283. ad 291.*

28 Num. 56. *Hâc antiquitate non contenti Carmelitæ hodierni (quamquam ipsi ibi dicantur, Fratres B. M. Virginis de Monte Carmeli, deinceps per Apostolica privilegia vocati, & talia privilegia initium habeant cum Innocentio IV. ut infrà docebimus) malunt Brocardum ipsum antiquarum Constitutionum authorem dicere, quod gratis assertum, non indiget refutatione, probaret tamen, si verum esset, saltèm Brocardi ævo ignotum Carmelitis fuisse librum, Joanni Jerosolymitano suppositum à posteris.* Et infrà: *Placet enim illis mirificè commentum quoddam de prima B. V. Mariæ Ecclesia, jam indè à temporibus Apostolorum in Carmelo ædificata, à qua factum sit, ut jam tunc, qui degebant ibidem Eremitæ, vocarentur Fratres S. Mariæ de Monte Carmelo; sed nullâ solidâ authoritate probabunt, nomen illud, vel sub Alberto, in usu fuisse, nedum tot seculis ante.* Refellitur quoad *initium* &c. n. 134. ad 139. Quòad *Constitutiones* n. 128. 129. & n. 318. ad 321. Quòad *primam* &c. n. 608. ad 611.

29 Num. 57. *Quia autem de Carmelo facta est mentio, dèque Ecclesia, quæ ibi in Deiparæ honorem fabricata fuisse fingitur, & apud quam Elianorum Institutum perpetuâ successione floruerit, ut appareat, quàm sine fundamento talia asserantur: dico amplius, & assero, nullô idoneô teste probari posse, quod ipsa Eliæ Prophetæ in Carmelo memoria olim à Christianis annumerata sit locis in sacra peregrinatione adeundis.* Refellitur *n. 70. 93. 332. n. 608. ad 611.* & quoad *dico* &c. *n. 325. ad 333.*

30 Num. 60. *Vide autem, ad quam insulsas conjecturas ea sollicitudo impulerit quosdam novissimos Scriptores? Narraverat Suetonius in Vespasiano, quod huic in nuda Carmeli ara sacrificanti (nec enim ibi simulacrum Deo, aut templum erat) Basilides Sacerdos inspectis extis, pronuntiarit, feliciter cessura, quæcumque agitabat animô: continuò satis hoc fuit, ut Basilidem ex gentili Aruspide (qualem describit Suetonius) Elianum facerent Cœnobiarcham, parum considerantes eâdem Suetonii authoritate, illam prætensam suam Ecclesiam Apostolicam everti.* Refellitur *n. 334. ad 339.*

31 Num. 64. *Atque hæc Chronotaxis (præterquam quod omnes eos evadat scopulos, ad quos miserrimum naufragium fecit Carmeliticorum Scriptorum omnium recentiorum Chronologia hisce duobus aut tribus seculis, quibus eam conati sunt ad Æræ vulgaris annos aptare) aliud commodum adfert momenti præcipui* &c. Refellitur *n. 245. ad 251.*

32 Num. 68. *Albertus Patriarcha rogatus Regulam Carmelitis scribere, non tantum ipsam scripsit solis Eremitis, juxta fontem in Monte Carmeli morantibus; sed talem scripsit, quæ in solo Carmelo subsistentibus sufficiens, per plura autem diversarum diœceseon Eremitoria sparso Ordini insufficiens, & improportionata fuisset.* Refellitur *n. 187. ad 201. n. 227. ad 232. n. 342. ad 354.*

33 Num. 70. *Ad Cyrillum, quod attinet, vereor, nè sola nominis Græci ratio fecerit, eum Græcum videri: tota autem vitæ Historia à Bostio & Paleonydoro conscripta, non tantum talis est, ut optabile foret, antiquorum Scriptis confirmari posse ea, quæ ibi dicuntur tam illustria, ut ab Historicis illorum temporum necessariò fuerint, si verè contigerant, attingenda: sed cum dicta Historia omninò nihil contineat, quod in sola talium Scriptorum fide credi mereatur, rectius prætermissa foret die VI. Martii, sicut ad XXV. ejusdem Martii, quæ*

ibidem

ibidem de Bertholdo habent, tàm insulsa, ut nisi aliquid dandum traditioni putavissemus, potuerimus cum viris quibusdam eruditis dubitare, utrum aliquando fuisset Bertholdus ille in rerum natura. Refellitur *n.356.ad 383.*

34 Num.71. *Intelligens, quàm debilibus fundamentis, & Auctoribus majori ex parte supposititiis nitantur omnia isthic asserta.* Refellitur *n.383.ad 399.*

35 Num.73. *Liber Joannis, cujus veritatem frustrà hac Epistola* (id est S. Cyrilli *Liber* de processu &c.) *stabilire conatur, præterquam necdum tunc confictus fuerit, non erat aptus, ut serviret pro Regula.* Refellitur per totum *Telum XI. & XII. n. 160.ad 169.* & *n.176.ad 179.*

36 Num.74. *Carmelitarum Regula, quæ modum & stylum Epistolæ non excedit.* Refellitur *n. 227. ad 232.* & *n.242. ad 254.*

37 Num.75. *Ut ut sit, rei indignitate commotus Lezana,* qui prædictam, *inquit,* Innocentii Bullam cum Regulæ data subscribunt, nedum corrigendi, sed expungendi sunt, cùm, quod in Registro non extat, in exemplari apponere non verentur: *quam censuram, ut plurium similium imposturarum auctoribus, partim jam convictis, partim deinceps convincendis applicent alii, per me licet. Utinam exemplò non unò doctus Lezana, cautiorem se gessisset, in cæteris novis narrationibus recipiendis! fortassis superfluum duxisset, implere tres tomos ab Elia ad Bertholdum de rebus ad Ordinem suum (saltèm ut est Ordo distinctus ab aliis Eremiticis) nihil, aut perparum attinentibus.* Refellitur *n.202.ad 206.*

38 Num.84. *Hic, hic, inquam, non in veteri Testamento, usque ad Eliam, non in novo usque ad Christum (de quibus, absque coævorum Scriptorum authoritate & testimonio, volentibus Andabatarum more pugnare, gratis cedent, quicumque nolent disputare de nomine) sed hìc in seculo Christi XII. adeò nobis propinquo, tot Scriptorum monumentis illustrato, hic Rhodus est, hic saltus, qui exigitur, non altius promovendus, quam usque ad principium istius seculi: sed ô! quàm difficilis!* Refellitur *n.76.ad 127.* & *n.209. ad 221.*

Num.91. *Quos autem, præter suprà nominatos, vel ex Ordine suo aggregarunt Sanctis, vel ex antiquorum Sanctorum numero ad se transtulerunt, quô jure id fecerint, non disquiro; puto tamen quoad antiquos, primam eos colendi occasionem non esse à Carmelitis acceptam, quod crederent Ordinis sui fuisse, sed quia eorum notabiles aliquas possidebant reliquias.* Refellitur *n. 88. ad 127. n. 383. ad 398.* 39

Num.122. *Vides hanc figuram Eliæ, eo in Habitu, quem ipsius more gestari à se antiquiores in Europa Carmelitæ jactabant, ut Bergomensis* [putà, ut *n.*121. in supplem. Chronicarum ad an. 1200. edit. anno 1503. *Albertus Jerosolymitanus Patriarcha* &c. *in Regula pro Habitu Fratribus ejusdem Ordinis cappam ex Syrico* (editio anni 1535. habet ex *serico*) *cum quibusdam largis virgis, scilicet albis & griseis circulatam, more Eliæ Prophetæ (ut tradunt) assignavit, & deferendam constituit*] *& Antoninus narrant. Jungitur Elianæ Imagini Imago B. Josaphati, Archiepiscopi Polocensis ex Ordine S. Basilii &c. idque ad confirmationem & explicationem eorum, quæ ad sacrarum barrarum dignitate præfanda hìc sunt, ut intelligi possit, quàm ea honorificæ Carmelitis fuerint, & quanto in pretio habendæ.* Refellitur *n.299.ad Telum XV.* 40

Num.125. *Multò igitur magis sibi debebunt gratulari Carmelitæ de hac figura* 41

pallii, soli propria Orienti, per quam fit, ut tandem unum aliquod Orientalis Monachismi vestigium ostendi in Oriente ipso petentibus possint quadamtenus responderе. Refellitur *n.311. ad 317.*

42 Num. 136. *Prajudicavit Pseudo-Cyrillus, quandò uni fabulæ substituens aliam, & sui aquè pseudo-Joannis insistens vestigiis, qui multa de albo pallio Eliæ garrit.* Refellitur *n.160. ad 168.*

43 Num. 139. *Totum hoc de Sabacha commentum, non habet authores S. Epiphanium, & Dorotheum, ut prætenditur; sed fabulatores quosdam non admodùm vetustos.* Refellitur *n.144. ad 148.*

44 Num. 140. *O te! infelicem Joannes Anni Viterbiensis, quod commentitio tuo Beroso, eique similibus Manethoni, atque Megastheni non admiscueris aliquid de Eliæ Prophetæ discipulis in Assyriâ translatis sub Salmanassare, vel in Babylonem sub Nabuchodonosore, & Elianum Institutum inter gentes illas retinentibus ac propagantibus. Quàm multi pro te surrexissent vindices, qui nunc sub pedibus jaces Goropii Becani lib. 4. originum Antverpiensium, supra ruinas tuas exstruentis sua nihilo saniora commenta. Te quoque infelicem! quisquis es Hunibalde, qui Chlodovei, primi inter Reges Francos Christiani, ætatem tibi arrogans, Trithemio compendium Annalium scripturo, suppeditasti seriem, & Historiam Francorum Regum quadraginta duorum ante Pharamundum, eorum genus à Trojanis repetens, in eoque consentiens pseudo-Manethoni Annii, Francum Hectoris filium in theatrum adducenti, pro isto labore te, tuumque abbreviatorem Trithemium ingrata exsibilat Francia: qui si eadem fide dedisses seriem Carmeliticorum Patrum ab Elia usque ad regnum Chlodovæi, & hanc idem Trithemius, nihil tibi non crediturus, potuisset inserere libello de laudibus Ordinis Carmelitani, quàm fores Scriptor indubitabilis, quantis in Cœlum usque attollerere præconiis.* Refellitur *n.148. ad Telum V.*

Num. 141. *Ex Ordine autem Carmelitico primus Luitprandi causam suscepit Lezana* ad annum Christi 40. *Lezanam verò secuti sunt, quotquot post eum manus applicuere Carmelitanæ antiquitati, & tamen eorum aliqui, quos nequeo excusare, legerant in primo tomo Martii nostri* &c. Subdit: *Si nescivit fabulator ille, fore ut aliquando falsitas sua ex originariis Græcorum fontibus patesceret, jam patefactam non potuerunt ignorare Luitprandi assertores ultimi, quandò legerunt* Martium *nostrum.* Refellitur *num. 148. ad Telum V.* 45

Num. 142. *Interim dum prodit nemo, nec proditurum quenquam persuadet irritus hactenùs scrutantium labor & in scrutinio deficientium, faciamus Historiæ Carmelitanæ initium in Bertholdo & Brocardo.* Refellitur *num. 76. ad 127.* & *387. ad 398.* 46

Num. 144. *Neque possum non gratulari; primum quidem veritati, quæ elucescit è tenebris; tum Ordini, cui nihil potest esse jucundius, quàm pulsis apocryphorum scriptionum & temerè traditarum per manus fabellarum nugis, apparere se, non adscititiô adulterinôque fucô splendentem, sed propriô suô candore.* Et infrà: *Quocircà iterum gratulor tam felicem operæ tantæ successum. Plaudet omnis Historicorum, qui verè sunt Historici, natio, uti plausêre vestro Dagoberto, Guilielmo, Suiberto, & sexcentis hujusmodi, quæ eruderata ex barbariæ maceriis dirutis, debet Orbis vestris vigiliis. Neque verò habenda ratio eorum, qui Berosos, Hunibaldos, Dextros, Luitprandos, & hujusmodi* 47

mon-

monstra vel amant, vel etiam imitantur: non scribitis Noctuis, aut Vespertilionibus, quibus intolerabilis lux est, ad quam se speluncis includunt; sed Aquilis, quæ quasi luce ab infantia pastæ, explorata ad meridiem, solò jubare plenæ diei lætantur. Ità judico J. V. C. Refellitur *num. 403. ad 447.*

48 Item EX PROPYLÆI ANTIQUARII P. II. ante *Tom. II.* n. 1. *Necdum enim cuiquam in mentem venerat ante XIV. seculum translatos in Europam Carmelitas dicere.* ibid. ad Marg. *seculo XIV. primum migrasse in Europam Carmelitas.... Abundent, ut volent, in isto suo sensu Carmelitæ; tantùm ne patiantur pro eo confirmando imponi sibi figmenta recentia, vetustatis palliò obtecta: neque indignentur, quod ea recipienda non putemus.* Refellitur *n. 447. ad 451. & 681. ad Telum I.*

49 Num. 3. *Totos Lezanæ Annales evolvi, & quæ ille statuit Conventuum singulorum initia, sollicitè scrutatus, ex triginta circiter, quos nominat, velut ante annum MCCXXVIII. inchoatos, nec unum quidem reperi, cujus probationem difficile esset manifestæ vanitatis, aut etiam falsitatis convincere.* Refellitur *n. 447. ad 451. & 681. ad Telum 1.*

50 Num. 8. Carmelitæ Florentini finxerunt *Diploma, nec Romanis, nec Goticis, nec Longobardicis litteris, sed prorsus barbaris exaratum, quales scilicet Polonus Frater noverat, & sui insolentia antiquitatis fidem obtenturas apud Senenses credebant alii.* Refellitur *n. 503. ad 531. & n. 534. ad 544.*

51 Num. 11. *Horrebamus, fateor, in Carmeliticam antiquitatem, cujus fallaces probationes plurimis experimentis habebamus delibatas, tanquam in asperum aculeis senticetum ingredi.* Infrà: *Hoc verò in Tomo 3. Annalium apud Lezanam reperiens, nullumque penè verbum in eo legens, quod non præferret manifestum evidentis imposturæ indicium, iterum exhorrui.* Refellitur *quoad 1. partem* n. 76. ad 127. n. 209. ad 221. & n. 529. *Quoad 2. verò* num. 447. ad 451. *&* num. 534. ad 544.

Num. 14. cap. 2. præfigitur hic Titulus: *Indicantur novitiæ imposturæ, tot penè argumenta, quot sunt fictitiæ attestationis verba.* Et statim additur: *Quàm parum sit authentica fides attestationis Florentinæ, & quàm imperitè ei à Lezana recentioribusque Scriptoribus credatur, non est opus exponere ei, qui vel minimum istiusmodi rerum usum habet.* Refellitur *n. 547. ad 576.* 52

Num. 19. *Adeò ut appareat hinc quidem pseudo-Cyrillus duos Humaros annis 80. distantes conflavisse in unum, quandò Mahometis successori adscripsit sævitiam in Christianos exercitam; indè Florentinus impostor* &c. Refellitur *num. 479. ad 503.* 53

Num. 7. *Sed juvat, primam fictionis totius causam discere* &c. num. 17. *Cùm verò Vghellus judicium suum rogatus est declarare, ecce ut in tribus primis verbis.* Nos Thomas. Miseratione Divina. Et Florentiæ Episcopus. *Totidem indicia falsitatis redarguit.* Refellitur *n. 507. ad 531. & 582. ad 608.* 54

Num. 22. *Extrema porrò amentia fuit pro eo tempore, quo Italiæ dominabantur Longobardi Reges, & de restituendo Orientis Imperio nemo nec cogitabat quidem, Imperiali Authoritate Notarium fingere. Si attestationis nunquam satis explodendæ figulus, tantam adhibere voluisset ad scribendum cautelam, quantam attulit ad fingendum audaciam, curavisset invenire aliquod veteris temporis Diploma, ex multis, quæ Florentiæ habebantur, & littera-* 55

rum

rum ductus, ac locutionum formam imitans, insparsisset aliquod seculi barbarismi sollecismos; sed providit Deus, ne faceret: quis enim tunc potuisset à talis figmenti defensione abducere Carmelitas, qui tàm evidentem fabulæ totius novitatem, vix etiam nunc intelligere, aut possunt, aut volunt, variis occasionibus moniti. Adeò enim his monitionibus nihil profeci, ut novissimè prodiens quidam, cum hoc insigni scuto, aliisque similibus, præfari sit ausus, Carmelitarum Historiam sic undique esse munitam, ut subsistere illa debeat, aut nulla; alius minus benevolè affectus reponeret, tàm ruinosis totam fundamentis niti, ut fabulosa haberi debeat ipsa, aut nulla. Refellitur *n. 678. ad 681.* quoad primam partem. *n. 531.* quoad secundam *Adeò* &c.

56 Num. 26. *Quamvis enim nulla appareret Epitaphiorum seculo XII. Usitatorum forma, nec dubitaremus, quin periti rerum judicaturi essent, ipsum hoc seculo primum esse compositum; apparebat tamen difficulter extorquendam impostura confessionem; verum ubi lapis ipse apparuit veris sui avi versibus inscriptus, conversa est sollicitudo illa in admirationem animorum, usque adeò occupatorum opinationibus suis, ut quidquid imaginando præconceperint, id clamare etiam lapides credant.* Refellitur *n. 710.*

57 Num. 30. *Nunc quamdiu id non probant* (scilicet fuisse Monasteria ante seculum XIII.) *imò contrarium suadent ipsorummet certiora documenta; licebit nobis, cum bonâ eorum veniâ, novitias istas, & hoc primum seculo allegari captas antiquitates, reprobare.* Refellitur *n. 447. ad 451.* & *681. ad 704.*

58 Et sic de aliis per totum Apologiæ ipsorum contextum dispersis: quorum si probationes attendas; non vir, sed novitius contra solida antiquæ authoritatis monumenta suas scribit conjecturas novitias, & absque illa antiquorum authoritate argumenta merè negativa: si justitiam; ad oculum patet, esse injurias ad vindictam studiosè meditatas: si veritatem; subesse non potest, nisi istiusmodi Apologiæ Auctor, unà cum Ordine nostro, consequenter, suis iisdem conjecturis & argumentis merè negativis, innumeras *Sanctorum Vitas & Acta* evertat, quæ cum Magistris Joanne Bollando & Godefrido Henschenio *Mensibus Januario, Februario, Martio, & Aprili* inseruit, & successivè inseret aliis: nam si contra Ordinem nostrum ab istiusmodi conjecturis & authoritate negativa valeat argumentum, valet à fortiori contra omnes *Sanctorum Vitas & Acta* ab ipsis relata ex Auctore anonymo, aut ex antiquis manuscriptis anonymis, quæ apud alios non leguntur, quæ sunt penè innumera: & cum pro cæteris, in Canonizatione Sanctorum à S. Sede nondum approbatis, plerumque unicum eorum referat authorem, sæpiùs ejusdem Ordinis, Ecclesiæ &c. non coævum, sed recentiorē, necesse est continuò in hoc suum contra Ordinem nostrum impingat principium: *Tota autem vita N. Historia ab Authore conscripta, non tantum talis est, ut optabile foret, antiquorum Scriptis confirmari posse ea, quæ ibi dicuntur tam illustria, ut ab Historicis illorum temporum necessariò fuerint attingenda: sed cum dicta Historia nihil omninò contineat, quod in sola talium Scriptorum fide credi mereatur, rectiùs prætermissa foret.* Nos verò tale principium tanquam perniciosum improbamus, utpotè quô, Henscheniô & Papebrochiô fateri coactis, omnes *Vitæ & Acta Sanctorum*, nondum à S. Sede, per horum

horum Beatificationis, aut Canonizationis processum, approbata, meliùs prætermissa forent, ideoque duodecim ipsorum *in Acta Sanctorum* Tomi essent ad unum non ita crassum, qualem Surius habet, reducendi; quod nolim, quidquid incautè per suam injustam Apologiam velint, uti *Armamentarii Partem*. Si pergant, coacti demonstrabimus, sua contra nos principia in *Titulum* præfigendo, & ex illis nostras contra ipsos deducendo sequelas: non quidem istorum Vitas & Acta improbando; sed in suis illorum approbationibus minus solidis & firmatis inconsequentias & partialitates demonstrando, quæ Acta illa auferant, si per ipsos nostra non subsistant. Nec meritò conquerentur; nam cùm voluerint suam contra Ordinem Apologiam esse partem *Vitarum & Actorum Sanctorum*, insinuarunt satis, se in istis & cæteris insistere velle istis principiis. Vide dicenda *n. 202.*

59 Quamobrem mirari non debes, benevole Lector, si hinc indè in R.P. Papebrochium potiùs, quàm in P. Henschenium, suas retorqueam hallucinationes, Satyras, & Sarcasmos, cum summa Ordinis nostri injuria per totum Orbem, ad perpetuam & solenniorem vindictam, dispersos; quia licèt uterque, attentô *Tomorum* dictorum *capitali Titulo*, sit Auctor eorum, quæ sub illo studiosè inseruerunt: attamen cum Henschenius in *Mense Januario*, priusquam ei associaretur Papebrochius, opposita melius senserit, & ediderit, ipseque grandævus Jubilarius securam mortem magis, quàm adeò enormes & perpetuas unius Ordinis injurias meditetur, harum *Danielem Papebrochium*, prout *author D. P.* ad marginem signatus personare videtur, Auctorem putamus & originem. Intereà te rogatum velim humanissimè. *Primò*: ut si interdum in *Telorum enervatione* aliquid bilis deprehendas, attendere digneris ad illud R.P. Joannis Bollandi, imò & Godefridi Henschenii, totius *Operis in Acta Sanctorum* Auctoris & directoris primarii *in Præfatione* ad Mensem Januarium: *sunt inter eos quidam, eâ petulantiâ, aut potius furore, ut difficile sit, non commoveri, cùm in eorum scripta incideris.* Ubi indubiè sibi non persuasit, se habiturum talem discipulum. *Secundò*: ut in lectura subjiciendi textûs contra Ordinem nostrum Apologetici (utriusvis sit, aut utriusque Henschenii & Papebrochii) mente teneas Martini Damiensis Episcopi *lib. de Vitis Cardinalium cap. 1.* monitum: *Non te moveat dicentis auctoritas, nec quis, sed quid dicat, intendito.* Etenim mecum, ni fallor, vereberis, nè illud S. Cypriani *Epist. 42.* verificetur. *Jactare interim gestiunt, quæ probare non possunt, & cùm innocentiam destruere, atque expugnare non valeant, satis habent, famâ mendaci & falso rumore maculas inspergere.*

Ratio est: quia Papebrochius parum attendens, quæ, quibus, & de quibus scripserit, illa sua quæcumque contra Ordinem nostrum, Pontificum Bullas, aut Brevia Apostolica, Missalia, Breviaria, & Ordinis Sanctos, antiquissima ejusdem monumenta, Annales, & traditionem, tum ab utroque nostro & Discalceatorum Ordine, tum à præcipuis suæ Soc. Jesu Scriptoribus, plurimisque commendatissimæ doctrinæ aliis receptam, commenta conscripsit. Et, quod mirum, de antiquorum authoritate majori, Juris præsumptione fortiori, & ratione solidiori producendis, aut sibi suisque in *Acta Sanctorum* Tomis 60

contradictionibus removendis non fuit sollicitus: sed solis ad vindictam inhæsit hallucinationibus novitiis, Satyris suprà *n. 15. ad 48.* fabulis infrà *n. 414. ad 446.* collectivè relatis, & argumentis merè negativis seu stramineis, uti infrà probabimus, quasi se adversus Ordinem nostrum quòvis modô vindicasse, esset justè & verè scripsisse, Adversariumque de justitiâ & veritate vicisse.

Sed quantum fallatur, per *Telorum* suorum *Enervationes*, Apologiamque nostram absolutè necessariam, imus demonstratum; quod nullus, ut spero, in re tanti momenti sinistrè interpretabitur: nam justam defensionem esse omni jure humano, divino, & naturali licitam, fatentur omnes, & sanctissimi Viri Hieronymus, Augustinus, Cyprianus, Chrysostomus, Basilius, Bernardus, Bonaventura, Thomas, & alii, pro Religione suas ediderunt Apologias.

Si verò Papebrochius conqueratur: pro me respondebit S. Hieronymus *Epist. 16.* ad Augustinum: *Nec ego tibi, sed causa causa respondit, & si culpa est, respondisse, quæso, ut patienter feras, multò major est provocasse.* Et noster Baptista Mantuanus in sua Apologia: *Quod si in hoc certamine quidquam mali exempli fortè videbitur, in litis Auctores retorqueto. Nos enim non ad offendendum, sicut ipsi; sed ad defendendum arma suscipimus: non mittimus in eos tela; sed potius repellimus in nos missa.* Imò ipse sibi respondet Papebrochius *Propylæi citati n. XI.* scribens: *Sed locus tergiversationi nullus erat, cogitavique, paucorum culpam non posse trahi in alicujus integri Ordinis infamia.* Arnobius autem *lib. 1. contra Gentes* addit: *Ab hominibus hæc scripta, & illa sunt ab hominibus scripta mortalibus edisserata sermonibus, & quidquid dicere de nostris conscriptoribus intenderitis, & de vestris hæc dicta paribus sumite, atque habetote, momentis: vultis vera esse, quæ in vestris comprehensa sunt scriptis, & quæ in nostris consignata sunt litteris, confiteamini, necesse est, esse vera.* Sit igitur

PHARETRA I.

Ex RR. PP. Godefridi Henschenii, & Danielis Papebrochii Societatis Jesu Tomo I. ad Mensem Aprilis in vita S. Alberti Patriarchæ Jerosolymitani VIII. ejusdem Mensis.

61 ETsi RR. istis Patribus placuerit à fundamentis totum Ordinem nostrum concutere, sub specioso solidiora quærendi fundamenta prætextu, cùm alia ratio pateat ex *Antigrapho n. 3. ad 9.* Id tamen non ità ægrè ferendum videtur, ut quidam apprehendunt; quia, uti sapienter Nicolaus I. *in Epist.* ad Michaë-

chaëlem Imperatorem: *Justitia sæpiùs ventilata, plus lucet.* Cassianus lib. 1. de Incarn. cap. 6. *Semper veritas ventilata, plus rutilat.* Quibus adstipulatur Boetius *lib. 3. de consol. prosa 12.* docens: *operæ pretium esse, rationes invicem collidere, cum ex hujusmodi conflictatione, pulchra quædam veritatis scintilla dissiliat.* Nam, uti etiam sapienter S. Leo *in Epistola ad Theodoretum*, positâ ad calcem operum Theodoreti: *ipsa veritas, & clarius innotescit, & fortius retinetur, dum quæ fides prius docuerit, hæc posteà examinatio confirmarit.* Equidem semel erant facturi, quod tàm diu comminati; & *levius est*, inquit S. Hieronymus *lib. 2. Apologet.* in fine, *professum inimicum cavere, quàm hostem latentem sub amici nomine sustinere.* Ideoque cum ex præmissis à *n. 15. ad 58.* & dicendis *n. 414. ad 446.* apertè nimis se profiteantur Ordinis nostri sub specioso prætextu persecutores, solidioribus & veris argumentis illos nobis reconciliare conabimur.

Verum quidem est, quod pungat, mordeantque ultra cutem: sed locum hìc habere potest id, quod noster Thomas Waldensis *Tom. 2. de Sacram. cap. 75.* ex Linconiensi in hunc Psalterii, *& dederunt in escam meam fel,* Versum: *fel,* inquit, *secundum Augustinum, hi sunt contradictores Evangelii, qui amaritudine suæ contradictionis fidelium & probatorum visum clarificant interiorem: dum enim suâ contradictione amaricant, alios excitant ad perscrutandum fortius, & subtilius, & intelligendum lympidius Evangelii veritatem.* Quod hìc sic intelligo: *fel, si sunt contradictores Ordinis Carmelitarum, qui amaritudine suæ contradictionis, Carmelitarum visum clarificant interiorem: dum enim suâ contradictione amaricant, illos excitant ad perscrutandum fortius, & subtilius, & intelligendum lympidius sui Ordinis veritatem.* Intentum promovet S. Cyrillus in *Præfat. ad Oseam* huic objectioni: *Existimabit fortè quispiam otiosum esse quodammodò, & cum temeritate conjunctum, parumque conducibile, etiam anteà pluribus disputata, & explicata tantùm non refodere, perscrutarique velle, & laboribus aliorum præteritis novos superaddere* &c. Respondens: *Ego verò magnoperè contra senserim.* Rationem optimam subministrat S. Anselmus *in Præfat.* ad lib. de Incarn. *Nam & illi, quia breves dies hominis sunt, non omnia, quæ possent, si diutius vixissent, dicere potuerunt, & veritatis ratio, tàm ampla, tamque profunda est, ut à mortalibus nequeat exhauriri.* Undè est, quod illis Ordo de suis contra se scriptis gratias reddere debeat, juxta illud Commentatoris ad 2. Metaph. Aristot. *Non tantùm oportet reddere gratias eis, qui docuerunt nos veras opiniones; sed etiam illis, cum quibus non convenimus: isti enim excitaverunt nostrum intellectum.*

Nè tamen in variis parergis ad intentam finis principalis veritatem impertinentibus, oleum & operam perdam, do gratis Papebrochio id, quod *ibid. n. 9.* scribit: *Agnoscunt, & deplorant viri ex Ordine Carmelitarum eruditi Majorum suorum, vel infelicitatem, vel negligentiam, quâ, aut non curarunt describere suis quique temporibus res domi forisque memorabiles, aut descriptas forsitan amisere.* Ut compendiosius attingam veritatis metam, quam unicam intendo: quia non solum Joannes Hildesheimensis S. Petri Thomæ discipulus *Defensorii cap. 1.* scribit de Carmelitis: *tempore revelatæ gratiæ sæpiùs per Saracenos destructi sunt, & Martyrio coronati: & si scripturas habuerunt, utique totum perdiderunt:* 62

runt: quia, uti *cap. 2.* subdit: *Scripta Carmelitarum per infideles sæpè fuerunt combusta.* Sed PP. Bollandus & Henschenius *in Actis Sanctorum ad XVII. Januarii* Vitæ S. Antonii *cap. 3. n. 15.* similem defectum fatentur, scribentes: *de altero S. Antonii Ordine, quem ipsemet instituit, formavitque, SS. Macarius, Amathas, & alii, ut ante dictum, propagarunt, nihil admodùm suppetit, quod addatur, monumentis omnibus antiquis, vel barbaricà clade abolitis, vel latentibus inter tesqua illa olim sacrosancta.* Sed quod subdit Papebrochius: *Existimo ego, haud minorem Ordinis esse calamitatem, quod defectum illum voluerint supplere posteri ex traditiunculis malè consutis, levissimèque fundatis conjecturis, commentis Historias anachronismis & contradictionibus refertas,* à nobis ferendum non judico; quia in Lezanæ *Annalibus Ordinis* (quidquid sit de Privatorum scriptis in iisdem correctis, quæ mihi non attraho) nullas reperio Historias comentitias anachronisinis & contradictionibus refertas; sed solas ad unam usque veriores & solidiores, quàm Papebrochius suis injuriosis Satyris & Sarcasmis superare possit, uti singula ejus *Tela* cum nostris Enervationibus conferenti ad oculum patebit.

43 Prætermitto 1. ea, quæ Papebrochius *n. 12. ad cap. 3.* objicit, contra Thomæ Saraceni scripta: etenim, sicut noster Lezana *Annalium Ordinis tomo 4. ad annum Christi 1171. à n. 4. ad n. 7.* Thomam Saracenum rejicit, & quidem *n. 5.* sic: *Ex tabulis Vercellensis Ecclesiæ, ubi Alberti Jerosolymitani Patriarchæ vita, morsque cum gestis ferè ab ineunte ætate ad unguem exarata cernuntur, prout inferius suo loco ex Joanne Stephano Ferrerio in lib. de Episcopis Vercellensibus afferemus, compertum est, Albertum Jerosolymitanum Patriarcham primum ex Canonico Regulari Mortariensi, ibique Priore, ad regimen Bobiensis Episcopatûs, & exindè ad Vercellensem; indè tandem, post viginti annos, ad Solymorum Patriarchatum assumptum fuisse.* n. 6. *Albertus enim, qui Carmelitis Regulam tradidit, etsi Pater Carmelitarum jure dicatur, Carmelita tamen non fuit, ut inferiùs, dum de ipso agemus, dicetur.* Et n. 7. addit: *Sed quænam ansam præbuerunt doctis multis Religionis Scriptoribus, qui errori prædicto subscripserunt? Sanè, si dicere licuisset, inscitia temporum Chronologia rem ascriberem: nam de tempore, quo Albertus Vercellensis Regulæ nostræ Auctor ad Hierosolymitanam Sedem assumptus est, oblivio penitùs apud Nostrates ex Syria ob barbarorum rabiem ejectos* (quod iterum asserit *ad an. 1199. n. 8.* scribens: *Etsi authenticis testimoniis ob ipsorum, cum monasteriorum ruina, è Syria expulsione comprobari non possit.*) *extabat, donec diligentia Joannis Stephani Ferrerii, Vercellensis etiam Antistitis, compertum est ex Registro Innocentii III. in Vaticano Archivio, Pontificatûs ejusdem Innocentii anno 7. id accidisse.* Ità & nos eum rejicimus.

Undè Papebrochius hæc consultiùs, 64
utpotè *Annalibus Ordinis*, & suo sensui conformia, omninò supposuisset, quàm *Thomæ Saraceni*, ex dicta inscitia hallucinationem, satis in *Annalibus Ordinis* rejectam, recantasset, cum velle non possit, Sociorum unius hallucinationem toti Societati Jesu, eam scriptis expressis abnuenti, & corrigenti, tribuendum. Confuderit Saracenus duos Albertos, & duorum tempora in unum: illa certè hanc Papebrochii post Vghellum, uti scribit *n. 10.* (nullô citatô locô,

quod

quod nobis suspectum) portentosam exaggerationem (*portentosas de Alberto narrationes instituerunt*) non meretur; cùm Baronius *ad annum 604. n. 40.* S. Gregorium Nazianzenum in similem errorem incidisse, ità referat: *Nihil est, ut quantâvis, sive sanctitatis, sive doctrinæ cujuslibet prærogativâ viri, quod non factum sit unquam, ut factum asserentis, ipsi veritati præjudicium possit inferre, cum in his, quæ sunt facti* (qualia sunt ea, de quibus Saracenus) *non dogmatis, potuerit quisque sanctissimus, atque doctissimus fidei orthodoxæ Professor, atque defensor, aliquandò falli. Sit exemplum, quod, qui major sit Damasceno Theologus, ità antonomasticè dictus, celeberrimus sanctitate atque doctrina Gregorius Nazianzenus, in ea oratione, quam de sancto Cypriano ad populum habuit, manifestissimo lapsus errore cognoscitur, cum duos in unum Cyprianos confiat, Antiochenum & Carthaginensem, quos constat fuisse diversos, inter-seque distinctos.* Ibi enim obindè non carpit Gregorii Nazianzeni *narrationem* tanquam *protentosam*; sed eam justissimâ ratione excusat, quò Papebrochium modestiam religiosam insigniter docet: Plurima similia exempla ex ipsismet Bollandi, Henschenii, & Papebrochii *Tomis* parata habemus, suo tempore producenda, cùm illud modò sufficiat.

65 Verum quidem est, quod Papebrochius *ibidem n. 24.* scribat: *Ità instructus Albertus opportuno tempore cum Genuensium classe in Terram Sanctam vela fecit, anno verosimiliter in hyemem vergente: ideoque Theodoricus Pauli annum sequentem, scilicet MCCVI. primum Patriarchatûs annum vocat.* Et n. 28. addat: *Ex manuscripto Vercellensi, dum per octo annos ab adventu in Terram Sanctam numerandos, ibidem tàm sanctè & laudabiliter vixisset Albertus, ut non solùm à Christianis, qui eum tanquam Patrem sanctissimum diligebant, verum etiam à Saracenis & Paganis, in reverentia magna, & veneratione haberetur: diabolicus quidam vir de loco Caluxii, Eporediensis Diœcesis, quem idem Pater de suis excessibus corrigebat, eundem Venerabilem Virum, Pontificalibus indutum, & in hac die gloriosæ Exaltationis Sanctæ Crucis Civitatis Acconensis, processionem cum Clero solemniter agentem, cultellò petiit, & occidit: & sic gloriosus Pater per Martyrii palmam ex hac vita migravit.* Undè per ipsum sequitur S. Albertum Patriarcham obiisse anno 1214. Concordant Annales Ordinis *ad annum 1205. n. 2.* Ubi sic: *Hoc igitur, ut diximus, anno sub 13. Kalendas Martii Pontifex Innocentius III. Albertum Vercellensem Episcopum ab Almerico Hierosolymorum Rege, assensum præbentibus Archiepiscopis & Episcopis, in Patriarcham Hierosolymorum expetitum, litteris suis datis monuit, imò & coegit, præfatam dignitatem acceptare, his verbis* &c. Ubi *ad annum 1214.* sic: *Accidit hoc anno pretiosa B. Alberti Patriarchæ Hierosolymitani mors. Tradunt Marinus Sanutus Torsellus* in *lib. secretorum fidelium Crucis* 3. part. 11. cap. 5. *Bernardinus Corius* in Historia Mediolanensi sub hoc anno. *Joannes Baleus in Catalogo Scriptorum Britanniæ* Cent. 3. in Appendice ad Gualt. Morganium, & *quod magis, Tabula Ecclesiæ Vercellensis, hisce verbis:* Decimo octavo Kalendas Octobris 1214. Indict. XI. præsenti die de carnis ergastulo egressus est felicis memoriæ Venerabilis Pater & Dominus Albertus Hierosolymitanus Patriarcha, hujus Ecclesiæ quondam Episcopus Deo & hominibus dilectus &c. *Ubi etiam*

inferiùs, quô genere mortis interierit, sic exprimitur: Diabolicus quidam vir *&c.* verbotenus, ut suprà: sed contra hoc Martyrium agemus infrà *Telo V.* Intereà etiam ibi nulla est de Alberto portentosa narratio, cum sit perfecta cum Papebrochio concordia, quam videns non vidit in Lezana, ideoque ipsum & sequaces injuriosè afficit suo scommate *n. 17.* relato.

66 Prætermitto 2. ea, quæ Papebrochius *ibid. n. 30. & 31.* in *Baptista Cataneo, Joanne de Vineta, Antonio Alegrè de Casanate,* carpit. Tum quia *Baptistam Cataneum* esse incorrectum fatemur; *Antonium Alegrè,* utpotè in plerisque fabulosum, nostri non sequuntur, & in *Annalibus Ordinis* ut fabulosus rejicitur. Tum quia Authorum Ordinis defensionem adversus Papebrochium non suscepi; sed justitiæ & veritatis adversum ejus injuriosas aberrationes. Addit quidem *ibidem* n. 31. *Ignoscendum Saraceno fuerat, si Cataneum, & Vinetam secutus, ipse etiam simile quid scripsisset.* Sed cur ipsos non sit secutus, alia est quæstio, quàm hîc discutere nobis necesse non est; quandoquidem *Annalium Ordinis* (quibus, utpotè hallucinationum aliorum correctoriis ab Auctore sapientissimo, insistimus, concordiam cum *Tabulis Vercellensibus* ostenderimus; atque etiam illæ concordent cum Marino Panutio *lib. 3. de recuperat. Terræ Sanctæ cap. 5.* ubi sic ad annum 1214. *Albertus Patriarcha Jerosolymitanus in processione mortuus est, cui successit Rudolphus.*

67 Prætermitto 3. etiam ea, quæ *ibidem* Papebrochius *n. 1. & 33. ad cap. 3.* Tàm de *cultu, & officio S. Alberti,* quàm horum occasione multa de *Missali, Breviario, Martyrologio* &c. *Ordinis Carmelitarum* ut enervet cultum S. Alberto Patriarchæ Jerosolymitano debitum, & illi à toto nostro Ordine sub *officio duplici* cum magna devotione ac veneratione à tempore immemoriali exhibitum, ut benè probat Lezana *ad annum 1214.* juxta Missale, & Breviarium sui Ordinis à variis Summis Pontificibus & Sacra Congregatione recognitum, & approbatum, etiam sub Clemente X. prout Papebrochius agnoscit *ibidem n. 36.* scribens: *Potest quadamtenùs censeri eadem Congregatio approbasse antiquum B. Alberti cultum, de quo prior Congregatio sub Paulo V. nihil ordinaverat, permittens fieri ex consuetudine, donec scilicet, & quousque distinctiùs de iis cognosceretur.* Et *n. 37.* subdens: *Factum id demùm anno 1672. quandò Clemens X. Matthæo Orlando Generali concessit, prout testata est V. Aprilis Sacra Rituum Congregatio.* Istis equidem non obstantibus, hôc modô *n. 40. in fine* Carmelitis minatur: *ideoque timemus, nè irritentur multò graviùs, si Albertum ab eo die, quem statuit Ordo, rejiciamus in alium, nullô ejus cultu, sed solâ morte memorabilem.* Quod, præmisso infrà *n. 154.* testimonio sui Ordinis Prælatorum Canonicorum Lateranensium unà cum Extracto Officii Canonici de S. Alberto Patriarcha Jerosolymitano, refutabimus *n. 158. 159.* demonstrantes evidentem Papebrochii fallaciam, ne dicam *imposturam,* licet ab hac aliquoties nostros commendet.

Prætermitto 4. denique *totum cap. 9.* 68
cujus titulus: *Breviarum ex usu S. Sepulchri, Eremitis ab Alberto præscriptum in Regula, quale fuerit, & quale Martyrologium:* eô quod extra scopum meum sit, & Carmelitarum *Sanctorale* concernat, quod alius componit: verumtamen

tamen non notare non possum Papebrochii, id de Alberti Regula scribentis, manifestum errorem; cum ipsemet Regulam istam verbotenùs *ibidem cap. 5. n. 44.* referat, & nè vel verbum in ea habeatur de *Breviario ex usu Sancti Sepulchri*; sed hæc dumtaxat verba: *Hi, qui litteras noverunt, & legere psalmos, per singulas horas eos dicant, qui ex institutione SS. Patrum, & Ecclesiæ approbata consuetudine ad Horas singulas sunt deputati: qui verò litteras non noverunt, viginti quinque vicibus dicant* Pater noster *in nocturnis Vigiliis* &c. Deindè alium, quô *ibidem numero 83.* propter hæc verba Regulæ S. Francisci cap. 3. *Clerici faciant officium secundùm consuetudinem Clericorum; Laici verò dicant* Credo in Deum, *&* viginti quatuor Pater noster *cum* Gloria Patri *&c.* subdit: *Quàm autem ridiculum foret allegare S. Franciscum ad Regulam S. Basilii, aut similem aliam, ex qua ista sumpserit: ità absurdum erit, credere aliud spectasse Albertum, quam ut vivendi normam Eremitis, quales in Europa cognoverat, congruam delinearet.* Quasi verò ista Regulæ S. Alberti verba, quibus obligat ad legendum per singulas Horas *psalmos,* etiam Laicos, qui eos legere noverunt, sint illa Regulæ S. Francisci, quibus hos ad *Psalmos* non obligat: undè tàm ridiculum est, obindè credere, *aliud non spectasse Albertum, quàm ut vivendi normam Eremitis, quales in Europa cognoverat, congruam delinearet,* quàm contradictoria idem significare: Albertum verò aliud Eremitarum Montis Carmeli propositum (quidquid sit de Regula S. Basilii, ad quam æquè absurdum est Carmelitas, ac S. Franciscum ablegare) spectasse, & non esse à Carmelitis relictum S. Alberto Patriarchæ Jerosolymitano Regulam ad nutum suum dare; sed omninò ad propositum illorum eam composuisse, tàm ex verbis Regulæ, quàm aliundè, efficacitèr probabimus *n. 165. & 166. n. 228. & 229.* Necesse enim est, ut nonnullas Papebrochii blattas & vappas prætermittamus, alioqui ejus vaniloquiorum refutandorum vix daretur finis.

Quia tamen omnia penè Papebrochii *Tela* non obscurè impingunt in Breve Apostolicum Clementis X. quod ferè unicum ad ea omnia enervanda sufficit, illud hîc ante omnia præmittimus, ut suis locis ad illud Papebrochium remittamus. 69

BREVE APOSTOLICUM CLEMENTIS PAPÆ X.

70 *PRo parte Serenissimæ Mariæ-Annæ Hispaniarum Reginæ, quæ ob summum pietatis studium, quô Sanctissimam Virginem Mariam de Monte Carmelo prosequitur, suis specialibus litteris Sanctissimo D. N. Clementi Papæ X. directis, eique porrectis per eminentissimum D. Cardinalem Nitardum, supplicatum fuit, quatenùs dignaretur concedere, ut in posterum ab*

ab omnibus Christi Fidelibus utriusque sexûs, tùm Secularibus, tùm Regularibus, qui ad Horas Canonicas tenentur in omnibus Ecclesiis Hispaniarum, Regnorum, ac Provinciarum, & Ditionum Majestati Catholicæ subjectarum, celebrari possit Festum Beatissimæ Virginis Mariæ de Monte Carmelo, singulis annis, die 16. Iulii, seu alio die infra Octavam, cum eodem Officio, & Missa propria, quibus utuntur Auctoritate Apostolicâ Religiosi Carmelitæ, adinstar concessionis à Sanctitate Sua aliàs sub die 16. Septembris 1671. factæ ad preces pariter ejusdem Serenissimæ Reginæ pro Festo Sanctissimi Rosarii: accedentibus etiam precibus Patris Fratris Æmilii Jacomelli, Procuratoris Generalis Carmelitarum, nomine suæ Religionis. Et per Sanctitatem Suam remissis supradictis precibus ad Sac. Rituum Congregationem pro suo sensu, Eminentissimi Domini Cardinales, eidem Sac. Congregationi præpositi, agnoscentes id tendere ad majorem Omnipotentis Dei, ejusque Genitricis Virginis Mariæ laudem, Divinique cultûs erga Fideles augmentum, censuerunt gratiam petitam posse concedi pro Regnis Hispaniarum tantùm, si eidem Sanctissimo Domino nostro visum fuerit. Hâc die 17. Novembris 1674.

Et factô de præfatis verbô cum Sanctissimo per me Secretarium, Sanctitas Sua, nedum sensum ejusdem Sacræ Congregationis approbavit, & confirmavit, verum etiam prædictam gratiam extendendo, concessit pro omnibus Ecclesiis Provinciarum ac Ditionum Majestati Catholicæ subjectarum, & litteras in forma Brevis expediri mandavit. Die 21. ejusdem Mensis Novembris, & anni 1674.

V. Episcopus Portuen. Cardinalis Carpineus.

Locus † Sigilli.

Bernardinus Casalius Sac. Rit. Congreg. Secret.

OFficii autem Titulus est: *Officium Commemorationis Solemnis, B. Virg. Mariæ de Monte Carmelo, duplex Majus. Iuxta Decretum S. D. N. Clementis X. ab omnibus utriusque sexûs Fidelibus, tàm Secularibus, quàm Regularibus Regnorum Hispaniarum, aliorumque Regnorum, Provinciarum, & Ditionum Regi Catholico subditarum, qui ad Horas Canonicas tenentur, recitandum die 16. Iulii, aut aliâ die infra Octavam.*

Lectio IV. *Cùm Sacra Pentecostes die Apostoli cælitus afflati, variis lin-*

linguis loquerentur, & invocato augustissimo Iesu nomine, mira multa patrarent: viri plurimi, qui vestigiis Sanctorum Prophetarum Eliæ ac Elisei institerant, & Ioannis Baptistæ præconio ad Christi adventum comparati fuerant, rerum veritate perspectâ, atque probatâ, evangelicam Fidem confestìm amplexati sunt, ac peculiari quodam affectu, Beatissimam Virginem (cujus colloquiis, ac familiaritate feliciter frui potuêre) adeò venerari cœperunt, ut primi omnium in eo Montis Carmeli loco, ubi Elias olim ascendentem nebulam, Virginis typo insignem, conspexerat, eidem purissimæ Virgini Sacellum construxerint.

Lectio V. *Ad novum ergo Sacellum sæpè quotidiè convenientes, ritibus piis, precationibus, ac laudibus, Beatissimam Virginem, velut singularem Ordinis tutelam colebant. Quamobrem Fratres Beatæ Mariæ de Monte Carmelo passim ab omnibus appellari cœperunt, eumque Titulum Summi Pontifices, non modo confirmarunt, sed & Indulgentias peculiares iis, qui eo titulo, vel Ordinem, vel Fratres singulos nuncuparent, concessêre. Nec verò nomenclaturam tantum magnificentissima Virgo tribuit & tutelam; verum & insigne Sacri Scapularis, quod Beato Simoni Anglico præbuit, ut cœlesti hâc veste Ordo ille Sacer dignosceretur, & à malis ingruentibus protegeretur. Ac demùm cùm olim in Europa Ordo esset ignotus, & ob id apud Honorium Tertium non pauci pro illius extinctione instarent, astitit Honorio noctu piissima Virgo Maria, planèque jussit, ut Institutum & Homines benignè complecteretur.*

Lectio VI. *Non in hoc tantùm sæculo Ordinem sibi tàm acceptum multis prærogativis Beatissima Virgo insignivit; verum & in alio (cum ubique & potentiâ, & misericordiâ plurimùm valeat) filios in Scapularis Societatem relatos, qui abstinentiam modicam, precesque paucas eis præscriptas frequentarunt, ac pro sui statûs ratione castitatem coluerunt, materno planè affectu, dum igne Purgatorii expiantur, solari, ac in cœlestem patriam obtentu suo quatocyus piè creditur offerre. Tot ergo tantisque beneficiis Ordo cumulatus, solemnem Beatissimæ Virginis Commemorationem ritu perpetuo ad ejusdem Virginis gloriam, quotannis celebrandam instituit.*

Oratio: *Deus, qui Beatissimæ semper Virginis & Genitricis tuæ Mariæ singulari titulo Carmeli Ordinem decorasti: concede propitius; ut cujus hodiè Commemorationem solemni celebramus officio, ejus muniti præsidiis, ad gaudia sempiterna pervenire mereamur. Qui vivis & regnas, &c.*

71 Undè Papebrochius, in *Appendice* ad tomum 1. Aprilis, *Titulo* de B. Alberto, *ad pag. 779. n. 45.* injuriam fecit Reverendo Admodum D. Auberto van den Eede, Ecclesiæ Cathedralis Antverpiensis Canonico Archidiacono, Illustrissimi ac Reverendissimi D. Episcopi Vicario Generali, & Librorum Censori, de ipso hæc referens: *His visis, animadvertit, in tota B. Alberti Regula, nullum inveniri vestigium peculiaris cujusdam erga Beatissimam Virginem Mariam devotionis, ac nè Fratribus quidem litterarum imperitis, dum præscribitur, Psalmorum locô, Dominica Oratio, certô numerô recitanda, addi pariter mandatum de salutatione Angelica; cujus tamen usus non ignotus Ecclesiæ erat, & eo ferè tempore per S. Dominicum ejusque sequaces inceperat vehementer celebrari in Europa. Undè vir iste eruditissimus consequens esse censet, peculiare istud Mariæ Virginis patrocinium, quô nunc tantoperè, & tantô jure gloriatur* Ordo Carmeliticus, *ad S. Alberti tempora nequaquam spectare; sed initium habuisse ab Ecclesia novâ & ampliori, quam circa extremos Brocardi annos, sub titulo B. Mariæ Virginis ædificatam infrà ostendemus, novum nomen peperisse Eremitis, qui eatenùs nuncupabantur à fonte, juxta quem oratorium suum habebant.* Quia, præterquam quod hic sit Regulæ Titulus: *Regula Fratrum Beatissimæ Dei Genitricis & Virginis Mariæ de Monte Carmelo.* Clemens X. & Sacra Congregatio *Lectione IV. & V.* prædicti *Officii Carmelitarum,* etiam primitivæ Ecclesiæ peculiarem eorum devotionem erga Beatissimam Virginem Mariam suo *Brevi Apostolico* approbant, & confirmant; ac sic *Titulum* istum diutissimè Albertum præcessisse, & Carmelitas in primitiva Ecclesia fuisse, uti infrà efficaciter probabimus; illudque unicum *Armamentarii Carmeli Scutum* sufficit ad enervanda omnia Papebrochii *Tela,* priùs aliundè efficaciter enervata, uti ex dicendis patebit.

Nec refert, quod ibi dicat: *Ac nè Fratribus quidem litterarum imperitis, dum præscribitur, Psalmorum locô, Dominica Oratio, certô numerô recitanda, addi pariter mandatum de salutatione Angelica, cujus tamen usus non ignotus Ecclesiæ erat, & eô ferè tempore per S. Dominicum ejusque sequaces inceperat vehementer celebrari in Europa.* Quia primævæ Constitutiones S. Dominici *cap. XV. de Conversis.* sic habent: *Cùm surrexerint ad Matutinas, dicant Pater noster & Credo in Deum, quod & faciendum est ante Primam, & post Completorium. In matutinis, dictô Pater noster & Credo in Deum, erigant se dicendo, Domine labia mea aperies* &c. *Pro matutinis in profestis diebus dicant viginti octo Pater noster, & in fine tantummodò dicant Pater noster, quô dictô, dicant per Dominum nostrum* &c. *dicendo, Benedicamus Domino* &c. *In Vesperis verò quatuordecim Pater noster. In aliis Horis septem Pater noster.* Ibi autem nulla est mentio *Ave Maria.* Additur quidem declaratio Capituli Trevirensis, ut sequitur: *Declaramus, quod Fratres conversi, quoties recitant Pater noster, persolvendo etiam suô modô Canonicas Horas, toties Ave Maria recitare teneantur, sicut fuit declaratum apud Treverim.* de quo ibidem ad *cap. III.* de suffragiis mortuorum: *declaramus, quod Fratres conversi, quoties dicunt Pater noster in Horis, toties Ave Maria dicere tenentur. Treviris 1266.* annis 45. post mortem S. Dominici. Undè evidenter falsum est, quod ibi de S. Dominico scribit Papebrochius, cùm S. Dominicus in suis ad Regu-

Regulam S. Augustini Constitutionibus non majorem faciat mentionem *Ave Maria*, quam S. Albertus in Carmelitarum Regula; imò nec sanctus Franciscus, teste ipsômet Papebrochiô ad Vitam S. Alberti *VIII. Aprilis n. 83.* de S. Francisci Regula scribens: *In hac cap. 3. sic præcipit:* Clerici faciant Officium secundùm consuetudinem Clericorum: Laici verò dicant *Credo in Deum* & viginti quatuor *Pater noster*, cum *Gloria Patri* pro Tertia, Sexta, Nona, pro qualibet istarum septem Pater noster cum *Gloria Patri*: pro Vesperis autem duodecim, pro Completorio septem, & *Credo in Deum* cum *Gloria Patri*: *Huic ordinationi consonat Albertinæ Regulæ Articulus 6.* uti & prædictæ ordinationi S. Dominici. Albertus verò, Dominicus, & Franciscus, fuerunt coævi.

73 Quamobrem non solùm evidenter falsum est, quod tempore S. Dominici Salutatio Angelica in Horis, de quibus agitur, inceperat vehementer celebrari in Europa; sed temerarium valdè, ex tali fundamento inferre, *consequens esse, peculiare istud Mariæ Virginis patrocinium, quo nunc tantoperè & tantò jure gloriatur Ordo Carmeliticus, ad S. Alberti tempora nequaquam spectare; sed initium habuisse ab Ecclesia nova & ampliori, quam circa extremos Brocardi annos, sub titulo Beatæ Mariæ Virginis ædificatam, infrà ostendemus novum nomen peperisse Eremitis, qui nominabantur à fonte, juxta quem Oratorium suum habebant.* Quandoquidem à tempore immemoriali in *Officio Commemorationis solemnis* à Summis Pontificibus approbato, & à Clemente X. per *Breve Apostolicum*, ut suprà, ad Ecclesias extra Ordinem extenso, præfatas Lectiones *Nocturni II.* habuerimus, & nomen illud fuisse in primitiva Ecclesia à Josepho Antiocheno, & Constitutionibus S. Brocardi ante Regulam S. Alberti editis usitatum probabimus infrà *Telo XVII.* Cùm verò *infrà*, ad quod remittit, sic scribat; *Quia autem de Carmelo facta est mentio, deque Ecclesia, quæ ibi in Deiparæ honorem fabricata fuisse fingitur, & apud quam Elianorum Institutum perpetua successione floruerit, ut appareat, quàm sine fundamento talia asserantur, dico amplius, & assero, nullò idoneò Teste probari posse, quod ipsa Eliæ Prophetæ in Carmelo memoria, olim à Christianis annumerata sit locis in sacra peregrinatione adeundis.* & hoc totum commodiùs discutietur *Telo XVII.* hinc petenda est, utriusque Papebrochii fabulæ amplior dissolutio. Solùm hîc nota 1. Quod ibi non probet, novam & ampliorem Ecclesiam, circa extremos Brocardi annos, fuisse sub titulo *B. Mariæ Virginis* novo in Carmelo ædificatam. 2. Quod agnoscat antiquam minorem, quam *Oratorium* vocat, de qua sola contenditur, & declarat prædictum *Breve Apostolicum*, tempore Apostolorum in Carmelo ad honorem B. Mariæ Virginis ædificatam extitisse, cujus oppositum non probat, nisi per meram fabulam ex omisso *Ave Maria* in Horis Laicorum, ut statim vidimus. 3. Quod ibi non declaret, & multò minus probet, quis, quô aliô titulô, & quô tempore, istam antiquam minorem Ecclesiam in Carmelo ædificarit; quod non solùm ad palliandam fabulam istam necessarium erat; sed etiam ad probandam aliam suam fabulam de *initio Ordinis in Bertholdo & Brochardo*, de qua *infrà n. 83. ad 122.* Et aliis istiusmodi Papebrochii fabulis *Telo XX.* Deniquè 4. fabulam istam esse

post *Breve Apostolicum* evulgatum, quod reverentiam illi debitam non sapit.

Attramentum & operam non perdo in describendis Authoribus, quibus probem, quod facilè possum, *Breve* illud esse pro Ordinis nostri, & Tituli ejusdem Ordinis antiquitate testimonium irrefragabile; quia videtur indubitatum; & quidem apud Patres Societatis Jesu, qui Lovanii in *Thesibus publicis* hanc *Conclusione 1.* defenderunt sententiam, Julii 23. anno 1675. *Hæc si cum Pontificis ea ipsa approbantis Authoritate conjungas, satis dixit, ut fastidiosorum quorundam hominum supercilium ac censuram Scholastica Theologia non reformidet:* Idem verò est de Sacra Historia: & *ibidem* dicitur *Teste Pontifice Lect. VI. Officii S. Ignatii.* Imò ipsemet Henschenius & Papebrochius in *Præfat. ad tom. 1. Aprilis* hanc habent protestationem: *multò sanè æquius est, nos S. Sedis Apostolicæ judicio ac decretis obtemperare: nam Cælites omnes, Deumque ipsum testamur, nos eandem Sacrosanctam Sedem, ut veritatis (quæ unicè proposita esse Historiam scribentibus debet) Magistram revereri, neque ab ejus scitis jussisque vel latum unguem declinare velle.* Sed an non plus *lato ungue à Sacrosanctæ Sedis scitis, jussis, & veritate, unicè Historiam scribentibus proposita* declinent, prodent *n. 413.* fabulæ 32. quibus suum Commentariolum contra Carmelitarum Ordinem Apologeticum sustentant. Quod, ut probemus, eorumque hallucinationes, Satyras, & Sarcasmos *suprà n. 15. ad 58.* collectos refellamus. Sit eorum ex *Tomo 1.* Mensis Aprilis ad *Vitam S. Alberti*

TELUM I.

Papebrochius ibidem n. 84. *Nihilominus incredibile est, cœtum illum* (putà ex decem circiter sub Bertholdo) *qui tunc erat totus Ordo, coaluisse ex hominibus, non tantùm Latini, sed etiam Græci & Syriaci ritus; quamvis hoc videantur præsumere Carmelitæ, cùm ad explicandam suam Elianam successionem, persuadere nituntur, maiores suos sub Bertholdo, non ad normam Eremitarum Europæorum (qui in Elia nihil aliud, quàm solitariæ vitæ exemplum habent) sed ex disciplina eorum vixisse, quos ipsi putant ab Elianis immediatè fluxisse. In hac tamen connexione demonstranda cardo vertitur prætensæ antiquitatis, à nobis quidem non negata, sed nec ab illis solidè probatæ per hoc, quod connexionem istam, ipsis Carmelitis eam asserentibus, citra examen passim crediderint multi, quorum nomina & testimonia, longo ordine, sed parum efficaci, passim produntur. Exemplum Eliæ & Elisei, ad quod vitam aliquos in Carmelo instituisse dicit Jacobus de Vitriaco, etiam ad Latinos spectabat; & sic meritò eos tanquam Patronos Ordinis colunt Carmelitæ. Ut etiam Fundatores dicantur, oporteret, quod eorum successores fuerint Brocardo & Sociis ejus saltèm Instructores atque Magistri. Hi, hi, inquam, non in veteri Testamento usque ad Eliam, non in novo usque ad Christum (de quibus,*

bus, absque coævorum Scriptorum authoritate & testimonio, volentibus Andabatarum more pugnare, gratis cedent quicumque nolent disputare de nomine) sed hic, in sæculo Christi XII. adeò nobis propinquo, tot Scriptorum monumentis illustrato; hic Rhodus est, hic saltus, qui exigitur, non altius promovendus quàm usque ad principium istius seculi: sed ô! quàm difficilis!

75 *Annis duodecim, & amplius, in hac illustrandæ Historiæ arena versatus, idque sub Magistro annos fermè quadraginta idem agente, pro singulari desiderio gratificandi Ordini mihi charissimo, intentos semper habui oculos in omne fundandæ connexionis istius argumentum; annis autem his quatuor postremis, aut quinque, nihil majori contentione egi, quàm in illum finem scrutari omnia monumenta, Historiam Orientalem medii ævi concernentia, uti apparebit in principio Maji ex Catalogo Patriarcharum Jerosolymitarum, unicô studii istius fructu. Verum quantò ea inspexi profundius, tantò magis desperare cœpi inventurum me, quod tam ardenter cupiebam. Nihil verò ante ipsorum in Europam transitum scriptum reperiens, quô talis successio probaretur; nihil nunc in aliqua parte totius Instituti inveniens, quod Græcorum, aut Monachorum, aut Eremitarum redoleat disciplinam (nam cellularum discretarum ratio, quæ veterum quandoque Laurarum fuit, ex Camaldulensibus Eremitis, latè per Italiam fusis, & integro sæculo progressis Bertholdi initia, pridem Europæis nostris nota fuit) nihil, inquam, tale inveniens, solum pronuntio, non liquere. Quàm justè; planum erit, si intelligat Lector, cujus Ecclesiæ fuerit* approbata consuetudo, *Brocardi Sociis præscripta ab Alberto.* Ex quibus & similibus *n. 142.* concludit: *esse Historiæ Carmelitanæ initium in Bertholdo, & Brocardo.*

Enervatio.

76 Respondeo 1. Ad hæc Papebrochii verba: *Nihilominus incredibile est, cœtum illum, qui tunc erat totius Ordo, coaluisse ex hominibus, non tantùm Latini, sed etiam Græci ritûs, quamvis hoc videantur præsumere Carmelitæ, cùm ad explicandam suam Elianam successionem persuadere nituntur, Majores suos sub Bertholdo, non ad normam Eremitarum Europæorum (qui in Elia nihil aliud, quàm solitariæ vitæ exemplum habent) sed ex disciplina eorum vixisse, quos ipsi putant ab Elianis immediatè fluxisse.* Ista, & cætera, quæ ex similibus absque ulla authoritate positiva deducit, esse verba solùm, & arenam, in qua omnes suas struit in utrumque Carmelitarum Ordinem injurias *num. 14. ad 58.* relatas. Sed verba dantur pueris, authoritates & solidæ rationes viris historicis.

Quæro igitur: undè Papebrochius probet, quod totus erat Carmelitarum Ordo in decem circiter Carmeli Eremitis sub Bertholdo: nos oppositum probabimus *n. 184. ad 201. & n. 699.* Undè etiam probet, cœtum istum non coaluisse ex hominibus, non tantùm Latini, sed etiam Græci ritus: Nos etiam oppositum probabimus efficaciter *num. 108. ad 121. & n. 118. ad n. 201.* Uti & *n. 369.* S. Cy- 77

rillum Montis Carmeli Eremitam fuisse natione Græcum. Ex quibus evidenter sequitur, majores nostros sub Bertholdo, non ad normam Eremitarum Europæorum, sed ex disciplina eorum vixisse, quos meritò putamus ab Elia immediatè fluxisse, haud secùs quàm ab Augustino Augustinianos, à Benedicto Benedictinos, de quibus Jacobus de Vitriaco *Hist. Orient. cap. 58.* disparitatem exspecto.

78 Quod verò respuit: *Non ad normam Eremitarum Europaeorum, qui in Elia nihil aliud, quàm solitaria vitæ exemplum habent:* est primò verum; quia modò Eremitæ Europæi, nec sunt Religiosi à S. Sede, uti Carmelitæ, approbati; nec solùm S. Eliam Prophetam, suum Patriarcham Fundatorem & Patronum agnoscunt, uti Carmelitæ; sed indifferenter unum ex S. Eremitis, vel Paulum, vel Antonium, vel Hilarionem &c. nec S. Sedes unquam declaravit, eos ab Elia in Monte Carmelo hæreditariam tenere succesionem, prout de Carmelitis; nec succesionem illam reipsâ unquam tenuerunt, prout Carmelitas reipsâ tenuisse statim probabimus: si verò hæc verificari posint de iis, *qui in Elia nihil aliud, quàm solitaria vitæ exemplum habent,* Papebrochius consequenter dicere debet, Jesuitas in S. Ignatio, Franciscanos in S. Francisco, Dominicanos in S. Dominico &c. *nihil aliud, quàm religiosæ vitæ exemplum habere.* Quod est evidenter falsum, & suæ Societati, ac cæteris Ordinibus religiosis valdè injuriosum. *Hic Rhodus est, hic saltus, qui* à Papebrochio è contra *exigitur* &c.

79 Respondeo 2. Ad hæc Papebrochii verba: *In hac tamen connexione demonstranda cardo vertitur prætensæ antiquitatis: à nobis quidem non negatæ; sed nec ab illis solidè probatæ, per hoc, quod connexionem istam, ipsis Carmelitis eam asserentibus, citra examen passim crediderint multi; quorum nomina & testimonia, longo ordine, sed parum efficaci, passim producuntur.* Ista iterum esse Papebrochii verba & voces, nulla fundamenta & rationes: nam si connexionem illam non neget, cur tàm infamem Apologiam contra Ordinem scripsit, ut vidimus *n. 15 ad 58.* specialiter *n. 21. & 46.* Nos igitur illam demonstramus.

Primò: Quia S. Propheta Elias imprimis *Montem Carmelum incoluit*, uti *Armamentarii Carmeli Part. I. Synopsis n. 17.* efficaciter probabimus ex S. Scriptura *3. Reg. cap. 18.* S. Basilio *in Epist. ad Quilonem*, S. Gregorio Nysseno *In Baptismo Christi*, Gregorio Nazianzeno, *Epist. 236.* S. Cyrillo Alexandrino *in Amos cap. 1.* Abulensi *4. Reg. 1. q. 5.* S. Antonino *tit. 15. Hist. cap. 1.* Willelmo Episcopo Tyri *de bello sacro.* Baronio *ad annum Christi 1182.* Quibus addi potest Em. Jacobus de Vitriaco *Hist. Orientalis cap. 52.* infrà citandus: Vide *n. 169.* 80

Deindè: Quia S. Elias *in Monte Carmelo Filiorum Prophetarum, Essenorum* &c. *Ordinem fundavit & instituit*, uti *ibidem n. 18.* efficaciter etiam probamus *locis citatis.* Ex S. Scriptura *4. Regum 6.* Waldensis *in doctrinali Fidei lib. 3. art. 1.* Antiquissima Chronica Romana. Josephus Antiochenus *in Speculo perfectæ militiæ primitivæ Ecclesiæ cap. 12.* Armacanus Hiberniæ Primas *in Concione de Conceptione B. V. coram Em. Cardinalibus anno 1341.* Balbinus *in Epist. ad Antoninum Imperatorem anno 140.* Gregorius Nazianzenus *in Orat. de pauperum amore.* Vide *n. 170 ad n. 179.* 81

Denique: Quia *S. Elias antiquorum* 82

& mo-

& modernorum Carmeli Eremitarum,
seu Carmelitarum (quæ solò nomine
differunt) *Ordinem in Carmelo funda-*
vit, & instituit. De antiquis patet ex sta-
tim præmissis. De modernis etiam pro-
bamus *ibidem n. 19.* Ex S. Scriptura *Isaiæ*
32. Revelatione *S. Petro Thomasio* à D.
Virgine facta, & relata *Lect. V. Officii de*
ipso à Sacra Congregatione approbati,
consonanter *cap. 35. Jeremiæ.* Et aliis
plurimorum authoritatibus adjunctis.
An autem omnes isti *Carmelitis id asse-*
80 *rentibus citra examen crediderint,* ut vult
Papebrochius, judicare poterit sapiens
Lector, præsertim cum ipsemet Pape-
brochius *loco citato n. 42,* scribat: *Hæc*
cùm dico, nolo sic accipi, quasi intendam
negare, ipsum illud exiguum semen (putà
in SS. Bertholdo, Brocardo &c. circa an-
num 1200.) *decisum fuisse ex vasta aliqua*
& annosa arbore, quæ, sicut habet Ordinis
Carmelitici qualiscumque traditio (me-
lius & fortius, *sicut etiam habent tot S.*
Scripturæ, & Patrum, & antiquorum
Auctorum Ordini Carmelitico extraneo-
rũ testimonia, scripsisset, sed ne suæ præ-
tentioni obesset evidenter, maluit dimi-
81 nutivè, & truncatè veritatem profer-
re) *ab Elia quondam plantata fuerit, &*
Legi gratiæ per Apostolos inserta feliciús-
que revirescens, Orientem impleverit Mo-
nachis, quorum successores, ac posteri Elia-
num Institutum propagarint. Hæc au-
tem non scripsit Papebrochius, contra
Ordinem Carmelitarum Apologista,
ipsis Carmelitis id asserentibus citra exa-
men passim credens: nullus verò turpius,
quàm propriis vincitur armis, prout ibi
ipse suis.

83 Secundò: Quia Carmelitæ moderni
ab Eliæ tempore in Monte Carmelo hæ-
reditariam successionem, hucusque le-
gitimè non interruptam tenent, uti pro-
bamus *ibidem in Synopsi puncto 7. n. 28.*
Imprimis *de hæreditaria Eliæ successione*
usque ad Jonadab & Essenos ininterrupta,
probamus ex S. Scriptura, & S. Scriptu-
ræ Interpretibus celeberrimis. Deindè:
n. 29. Ex S. Hieronymo *in Epistola ad*
S. Paulinum. Suida *pag. 1049.* Abulensi
in Paralipomenon cap. 2. q. 21. Boulduco
in Ecclesia ante legem cap. 16. Em. Baro-
nio *ad annum Christi 64. n. 7.* Item *n. 30.*
Ex Jacobo Zeglero *in descriptione Pale-*
stinæ in monte Adumin fol. 38. Charta-
gena *tom. 4. lib. 17. Homil. 2. object. 10.*
Auberto Myræo *in libro de origine & in-*
crementis Ord. Carm. Waldensi *lib. 3.*
Doctrin. Fidei art. 1. cap. 4. Genebrardo
lib. 1. Chronograp. ad annum 3272. Ho-
nuphrio Menescalco *tom. 1. Concion. in*
Concione B. M. de Monte Carmelo. Fer-
nandez *in Comment. Vis. veteris Testa-*
menti. Præfat. *Vis. 9. n. 8.* Josepho An-
tiocheno *de perfecta militia primitivæ*
Ecclesiæ cap. 12. Item *n. 31.* ex Cassiano
lib. 1. cap. 2. Isidoro *lib. de Officiis cap. 15.*
S. Hieronymo *in cap. 11. Matthæi.* S. Ma-
chario *in Serm. de Monachis.* S. Odilone
Cluniacensi *in Vita S. Majoli,* quæ habe-
tur *in Bibliotheca Patrum.* Et iterum
Waldensi *Doctr. Fidei lib. 3. art. 1.* cap. 4.
Elias zelans multiplicare Religionem
Prophetarum, sollicitè huic operam dedit:
Elisæum primò instituens, palliô suô indu-
ens, & demùm alios post eum magnô nu-
merô, providens ab intento, ut sancta Re-
ligionis successio semper staret, secundum
quod Sapiens ad Eliam loquens, dixit:
Prophetas facis successores post te. *Eccli.*
48. Cui consonat Revelatio D. V. facta
S. Petro Thomasio, de qua paulò ante
n. 77. infrà *n. 172.*

Deindè: Idem *de hæreditaria illa suc-* 84
cessione à Jonadab usque ad Christum in-
interrupta, probamus *Armamentarii*
part.

part.1.n.879. juxta illud 4. Regum 6. *Dixerunt autem Filii Prophetarum ad Eliseum: Ecce locus, in quo habitamus coram te, angustus est nobis, eamus usque ad Jordanem, & tollant singuli de silva materias singulas, & ædificemus nobis ibi locum ad habitandum, qui dixit: ite. Et ait unus ex illis: veni ergo & tu cum servis tuis. Respondit: ego veniam, & abiit cum eis.* Undè Waldensis locô citatô: *Post Eliam Eliseus in Monte Carmelo statuit multos de Filiis Prophetarum, qui ad tantum numerum devenerunt, ut spatiosum illud desertum non posset eis sufficere: undè venientes ad Eliseum præceptorem suum dixerunt. Ecce locus &c. Et sic tandem multi manserunt ibidem juxta littus Jordanis, & mansit hæc Religio Prophetarum usque ad adventum Christi.* Genebrardus lib. 1. Chronograph. ad an. mundi 3272. *Eliseus miris & inusitatis operibus insignis 4. Reg. 12. &c. construxit cellas Prophetis in Jerichuntis solitudine: manavit institutum & loci Religio ad posteros.* Honuphrius Manescal. tom. 1. Concionum in Conc. B. M. de Monte Carmelo. *Continuata est per Prophetarum Filios, aut per eos Religiosos, qui Esseni ab Eliseo appellati sunt.* Myræus lib. de orig. & incremento Ord. Carm. sub initium: *Illi verò Prophetarum Filii, Essenique Palæstinam incolentes (quemadmodum & Esseni postea in Ægyptum traducti) miris exemplis captam institutionem usque ad Virginis partum perduxerunt.* Et Dominicus Gravina in lib. de voce Turturis p. 2. cap. 5. *Permanserunt hi Filii Prophetarum usque ad tempora Apostolorum, ex Eusebio: successerunt eis illi, qui suprà Eliæ institutiones alias supererogaverunt, fortè ab Eliseo Propheta eorum Magistro & Authore acceptas; hi fuerunt Esseni &c.* de quibus Henriquez Summæ tom. 2. lib. 12. cap. 5. *Ab Elia fertur, Essenorum Religionem ortum habuisse in Monte Carmelo.* Vide ejusdem *part. 1. n. 32. 33. 40. 66.* Undè ibidem Gravina cap. 26. *Non ad momentum spiritum permansurum reliquit Elias, sed ad posteros transmisit, continuâ successione non sopitum in quocumque eventu.* Antonius Fernandez in Com. Visionum veteris Testamenti Præfat. Vis. 9. n. 8. *Eliam verò secutus Joannes Baptista &c. Spiritus ergo Eliæ, continuatâ serie in deserto per homines religiosæ vitæ; denique in Joannem transmissus, illum quoque exhibibuit mundo Monachorum parentem.* Jacobus Zeglerus in descriptione Palestinæ in Monte Adumin fol. 38. *In hujus solitudinis parte sedit Eliahu Propheta, & Eliasab construxit cellas Prophetis, manavit institutio & loci Religio ad Posteros, fuitque desertum hoc usque ad Engaddi habitatum ab Essenis &c. sub quorum instituto educatus fuit Joannes Zachariæ, & habitus in Essenis unus prædicatæ sanctitatis &c.* Carthagena *tom. 4. lib. 17. Homil. 3.* object. 10. *Sine dubio Joannes vitam egit in desertis inter Filios Prophetarum, tunc dictos Essenos, qui Monasticam Eliæ disciplinam profitebantur,*

Sed ne Papebrochius omnium recentissimus illos ut recentiores respuat, testimonium accipiat antiquiorum ex suæ Societatis doctissimo Theologo Emanuele Ortigas in *Censura Consultorum variorum* P. Laurentii Angeli Espin. *Tradit D. Bernardus* serm. ad Fratres de Monte Dei. *Quæ antiqua hæreditas (Carmeli scilicet) Ecclesiæ Dei à tempore Apostolorum demonstrata, nova gratia Sole exorto, in Joanne Baptista instaurata, &* renovata fuit. *Et per antiquus Abbas Hierosolymitanus ad illud cap. 1.* Joan. miserunt Judæi ab Hierosolymis ad Joannem 85

annem Baptistam. *Addit* : habitantem cum Carmeliticis Confratribus suis in Eremo propè fluenta Jordanis. *Josephus Antiochenus in Speculo Eccles. primit. cap. 12. & 72. Eusebiusque Cæsariensis lib. 1. Historiæ Eccles.* Unà cum Apostolis Spiritum Sanctum in Cœnaculo accepisse, fidemque propagasse cum illis, *Carmelitas largè docent : & forsan ab illis fuit nomen acceptum illud* Fratrum *communissimum discipulis in Ecclesiæ incunabulis. Quid si memorem cum Dionysio Carthusiano, quem sequuntur Bergomensis* lib. 1. Illust. fœm. *Guillelmus Emsenizuer laudati à Beyerlinch in* Theatro: *Divam Virginem Deiparam Monasterium centum quinquaginta Monialium Eliadum instituisse, ejusdemque curam habuisse &c.*

36 Denique : Idem probamus etiam *de hæreditaria illa successione à Christo ad Cosroe, & Humar Christianorum captâ Jerosolymâ anno 639. persecutorem ininterrupta* similiter *Armamentarii Carmeli Part. I.* ex Josepho Antiocheno *de perfecta milit. primitivæ Ecclesiæ cap. 12.* scribente: *Perfectorum militum Christi & Apostolorum coadjutores surrexerunt viri strenuissimi solitarii, contemplationi dediti Sanctorum Prophetarum Eliæ & Elisei sequaces, qui de Monte Carmelo descendentes, per Galilæam, Samariam, & Palæstinam Fidem Christi constantissimè sparserunt.* Undè Joannes Bonifacius in Historia Virgin. lib. 2. *Neque solùm se Apostolorum benevolos, sed etiam adjutores præbuerunt, & cùm ex Monte Carmelo descendissent, Christi Fidem per Galilæam, Samariam, & Palæstinam universam constantissimè prædicaverunt.* Et Cedrenus in Compendio de S. Marco *fol. 163. in Claudio* scribit: *Monachos Evangelicos, qui in Ægypto post S. Marcum Evangelistam floruerunt, fuisse Essenos, Hebræos, & antiquorum Prophetarum tenuisse Institutum.* Chronica Ordinis Prædicat. in fine Constit. *factô sermone* de Joanne Teutonico & Hugone Card. *Fuerunt ab initio nascentis Ecclesiæ in Terra Sancta, maximè in Carmelo, Eremitæ multi, sicut patet ex Chronicis, & multorum Sanctorum vitis.* Waldensi *tom. 3. de Sacram. tit. 9. cap. 89.* ex antiquissimo Romanorum Chronico, & Armacano Hiberniæ Primate sub annum 1342. florente: *A tempore Eliæ & Elisei Prophetarum, Religiosi de numero eorum, qui morabantur in Monte Carmeli, juxta Civitatem Dominæ nostræ Nazaret, secretiùs solebant inhabitare usque ad tempora Salvatoris, qui tandem, prædicantibus Apostolis, in fide confirmati, in uno latere ipsius Montis primò Ecclesiam in honorem Virginis Mariæ construxerunt.* Et ipsemet Waldensis, tùm *locô citatô*, tùm *lib. 3. doctrinal. fidei* art. 1. cap. 4. *Quidam autem manserunt in Carmelo, quidam in Monte Ephraim; multi etiam in Suburbiis Civitatum, regulares tractabant observantias; maximè autem in Galgala, quem locum frequentabat Samuel; in Bethel quoque multi manserunt, in Jerusalem, in Sarepta, in Samaria, in Jericho, seu Jerichunte, Civitatibus, ut processivè patet* 3. Reg. & 4. *& mansit hæc Religio Prophetarum continuò usque ad adventum Christi, & deinceps facti sunt Principes religiosæ militiæ Christianæ.* Ex Balbino *in Epist. ad Antoninum Imperatorem anno 140.* sic exclamante: *O Antonine, inter mirabilia in hac Regione Mons est Carmelus, in quo, & vetus Religio, & sanctitas ab Elia antiqua est.* Denique ex Cassiano *lib.* de Institutis Monachorum cap. 2. *Monachum, ut militem Christi, in procinctu belli semper positum,*

accinctis lumbis jugiter oportet incedere, hoc enim habitu, etiam illos ambulasse, qui in veteri Testamento hujus professionis fundavere primordia, Eliam scilicet & Eliseum, divinarum Scripturarum Auctoritate demonstratur. Ex quibus Em. Baronius *tom. 3.* ad annum Christi 342. *Erat quidem in Oriente summum illud vivendi genus instar Eliæ & Joannis Baptistæ, cunctis hominibus, etiam Ethnicis, & Imperatoribus ipsis venerandum.* Et in *Annot.* ad Martyrol. Rom. 19. Octob. *Ipsum Monachorum Institutum non recens, sed ab initio nascentis Ecclesiæ viguisse, ex his, quæ scribit Philo de Esseis, & quæ habent Dionysius Areopagita, & alii, facilè colliges, licet nomen ipsum non adeò vetus fuerit: tamen ut Augustinus* in Joannem tract. 97. *ait:* Monasteria & Zenodochia posteà sunt appellata novis nominibus; res autem ipsæ ante sua nomina erant. Vide suprà sub *Brevi Apostolico* Clementis X. *n. 73.*

87 Pro eadem autem succesione posterioribus seculis: Ex S. Isidoro Hispalensi lib. 2. de officiis cap. 15. *Undè autem ad Monachos studium desluxit paupertatis? Vel quis hujus conversationis extitit Auctor? Cujus isti Habitum imitantur? Quantum enim, inquam, pertinet ad authoritatem veterum Scripturarum, hujus Propositi Princeps Elias & discipulus ejus fuerunt* &c. *hujus etiam Propositi in Evangelio Joannes Baptista extitit* &c. *Jam deindè progeniti sunt conversationis hujus* (nota) *nobilissimi Principes, Paulus, Antonius, Hilarion, cæterique Patres* &c. *ad imitationem scilicet Eliæ & Joannis Baptistæ, qui Eremi secessus penetrarunt.* S. Hieronymo, sub iisdem ferè verbis, *Epist. 13.* ad Paulinum. *Nos autem habeamus propositi nostri Principes Paulum, Antonium, Julianum, Hilarionem, Macharium, & ut ad Scripturarum Authoritatem redeamus; noster Princeps Elias, noster Eliseus, nostri Duces Filii Prophetarum. Hujus etiam in Evangelio Joannes Baptista Author extitit. Deindè progeniti sunt hujus conversationis* (nota) *nobilissimi Principes, Paulus, Antonius, Hilarion, Macharius, cæterique Patres, quorum exemplis per universum mundum adolevit S. Institutio Monachorum.* S. Machario *in Serm.* ad Monachos: *Fratres charissimi* &c. *Eliam & Eliseum ac Filios Prophetarum, quos constat veraciter veteris Testamenti Monachos, imitari curate.* Et infrà: *Hos secuti sunt Paulus, & Antonius, & multi hujus propositi sectatores, qui idcircò laudibus extolluntur, quia à cœpto Ordine* (nota hos & suprà nominatos omnes ejusdem Eliæ, Elisei, & Filiorum Prophetarum Ordinis præstituti) *nullatenùs leguntur deviasse.* S. Odilone Cluniacensi in Bibliotheca Patrum & vita S. Majoli: *Cœpit Ordo* (nota iterum) *repullulare, & ut verius dicam, reviviscere, quem ab Elia, & Joanne Baptista novimus processisse.* Et Damiano Epist. 19. *Certè nostri Ordinis* (nota) *fuerunt greges Prophetarum.* Undè Bellarminus lib. 2. de Monachis cap. 39. *Veteres Patres, Eliam & Joannem Baptistam Eremitas & Eremitarum Principes faciunt, ut Basilius* in Epistola ad Chilonem. *Nazianzenus* in Apolog. postquam è fuga rediit. *Chrysostomus* Homil. 96. in Matth. *Hieronymus* in Epist. de virgin. ad Eustochium. *Isidorus* lib. 2. de officiis cap. 2. Item ex Josepho Miechoviensi *tom. 2. in Litan. Lauret.* disc. 252. n. 3. *Suam namque* (Carmelitæ) *originem ab Elia & Eliseo Prophetis veteris Testamenti reducunt, anno ante Christum natum 930.* &c. Atque etiam ex Serario Societatis Jesu in cap. 6. lib. 4. Regum:

Regum: *Prophetarum istorum* (utique Eliæ & Elisei) *Institutum, locique illius* (utique Carmeli) *Religio ad posteros manavit, dum tot Monachi postmodum eum habitarunt.* Et Ægidio Gelenio *lib. 3. Coloniæ Agrippinæ* Syntag. 43. *Hic igitur Ordo Propheticus, sub Rechabitarum, Assidæorum, & Essenorum continentium nomine (quos inter non pauci ex Prophetis & Propheticis viris claruerunt) perdurans usque ad tempora Christi* &c. Infrà: *Licèt idem Ordo temporibus persecutionum Imperatorum Ethnicorum variè exagitatus, at nequaquam suppressus, mirificè tamen auctus, atque per Orbem transplantatus fuit, usque ad Cosdroæ Persarum ac Humar Arabiæ Regum: quorum posterior an. Christi 636. (aliis 639.) captâ Jerosolymâ, totam Syriam atque Ægyptum subjugavit.* Iterum infrà: *Per Imperatores hæreticos Iconoclastas ab anno præsertim 726. variè afflicti, ac plurimi eorum, destructis ipsorum cœnobiis, martyrio affecti sunt, ideoque ex tunc nonnulli eorum in Europam transmigrantes, præcipuè in Italiam, nova illic loca inquisierunt.* Corroborat Arnoldus Bostius *lib. 5. suæ Histor.* cap. 78. anno Dom. 637. *Cosdroe hujus nominis primus, cœpit regnare apud Persas, & hic sequenti anno cum valida manu Syriam intrans cepit Jerusalem Civitatem Sanctam: deindè anno sequenti veniens ante Antiochiam, in multitudine gravi expugnavit eam &c. Tota ergo Jerosolymitana Ecclesia destruitur, nec manet aliquis locus incontaminatus, solis Eremi Cultoribus exceptis, qui in Monte Carmeli, & circa Jordanem, & in Eremo Quarentenæ, nec non & in Montanis nigris, Domino serviebant, & fidem rectam observabant.* Et Trithemius in *Opusculo* de laud. Carm. cap. 8. *Cum propter scelera populi, Terra Sancta in manus perfidæ gentis Saracenæ redacta esset, anno post Domini passionem 639. Fratres Carmelitæ, qui dudum in Urbibus, etiam multiplicati, habitabant nimium ab Infidelibus afflicti, ad Eremum Carmeli Montis redire sunt compulsi: non enim in Civitatibus diutiùs manere poterant, quos Saraceni in tantum affligebant, ut nullum eis Deo famulandi tempus quietum relinquerent, ac victui necessaria funditùs negarent. Manserunt itaque Fratres in Monte Carmelo, solitariam vitam in paupertate non modica ducentes, donec, multis evolutis annis, Terra Sancta per Christianos iterum fuit recuperata, & peregrinis iter ad illam in pace compositum. Facta fuit hæc Terra Sancta recuperatio per Ducem Gotfridum an. Dom. 1099. Deindè post annos paucos, confluentibus undique Peregrinis, & maximè de Regionibus Europæ, numerus Fratrum in Monte Carmelo multiplicatus est in tantum, ut præ multitudine montes implerent, & Urbes* &c.

Quamobrem Clemens Raynerus in libro, cui titulus est, *Apostolatus Benedictinorum in Anglia* scribit: *Simili causâ, nec eos, qui ante D. Patrem Benedictum vivebant; sive ex Lirinensi, & Agaunensi, aut Massiliensi, clarissimis cœnobiis Galliarum, sive per Monasteria Italiæ, Ægypti, vel Syriæ, arrogamus tanquam Ordinis Communitates; quia Regulæ nostræ, quæ anima est, & forma Ordinis nostri, non fuere subjecta: quarè propter eandem hanc in disciplina monastica continuatam successionem, quod nos non facimus (qui ultra Regulæ nostræ Legislatorem Benedictum Natales nostros non arcessimus,) suò tamen jure videntur facere Carmelitæ, qui cùm reverà à Monachis Syriæ & Palestinæ per non interruptam seriem sese dederint (à Carmeli enim Mo-* 88

nasteriis in Angliam, ab Anglia in reliquas Provincias sese dilataverunt) meritò antiqui monachatus Ægyptii Palæstinique Professores, tanquam Patres suos, Ordinisque sui sydera colunt, & venerantur.

Item Jodocus Clictoveus in Serm. de Excel. Ord. Carm. *Hujus Religionis utilitas in eo innotescit, quod ipsa fuerit exemplar omnibus aliis monasticè vivendi legibus, quibus ut perfectione, ita quoque & tempore multò prior extitit; quandoquidem omnes cæterarum Religionum Professores ab hac una suum Institutum & Regulam desumpserint.* Itē Leander Granatensis in vita S. Gertrudis: *existimo, quod optimè & verissimè ad hanc Religionem reduci queant omnia Cœnobia Orientis, omnesque viri illustres sanctitate & doctrina, qui ex illis prodierunt omnes Patriarchæ, Archiepiscopi, & Episcopi, qui Orientalem Ecclesiam rexerunt.* Quibus P. Petrus Oxea Soc. Jesu in Dedicatoria sui Tractatus de Virtutibus Theologicis anno 1670. subdit: *Nescio sanè an aliquid grandius, & illustriùs de aliqua Religione dici, vel excogitari queat, maximè si attendamus ad diuturnitatem temporis, quo hæc fœlicitas duravit. Quod enim asserit hic gravissimus scriptor, primis quadringentis à nativitate Christi annis perseverasse exploratum est. Quos quidem annos multi Scriptores appellant aurea Ecclesiæ tempora, ob castissimos & sincerissimos mores, qui in eis floruerunt, & ob ingentem copiam virorum sapientiâ, & sanctitate præstantium qui ea tempora illustrarunt, quorum plurimos, imò ferè omnes, videlicet Cyrillum & Joannem Patriarchas Hierosolymitanos, Joannem Chrysostomum, Cyrillum Alexandrinum, Magnum Basilium, Gregorium Nazianzenum cognomentô Theologum, Joannem Damascenum, ac plures alios Monachis Carmelitanis annumerandos esse, satis constat, ut videri potest in decore Carmeli à R. P. Josepho Andres è Societate nostra Primariæ Theologiæ Cathedræ in Collegio Cæsar-Augustano moderatore, & apud Sacrum Tribunal causarum fidei Censore, conscripto. Hæc eadem tempora nobilitarunt è Sacra Carmelitana familia multi illustrissimi Martyres, quos longum esset commemorare: sed prætermitti non potest magnum illud Carmeli decus S. Anastasius Persa, clarissimò Martyriò celebris, cujus nomen Inferorum potestatibus terrorem incutit, cujus imaginis aspectu fugari dæmones, morbosque curari acta secundi Concilii Nicæni testantur.* P. Andres vide infrà *n. 448.*

Atque etiam Aubertus Myræus, toti Belgio notissimus, Prothonotarius Apostolicus tract. de orig. & increm. Ord. Carm. *Quidquid enim Orientis Austrique Primores, quorum genere Monachorum gloriantur, tradidere, quidquid etiam ab Oriente ad Occidentem extat inventum, non minima ex parte institutionis Eliæ quædam expolitio, & ad nationes diversas coaptatio est, sive contemplationis studium, sive solitudinem, sive austeritatem, sive paupertatem velimus expendere.* Trithemius de orig. & laud. Ord. Carm. cap. 12. *Quàm uberes fructus, quàm suaves in Ecclesia Dei odores ager iste Carmelitici Ordinis protulit, neminem ignorare credimus, qui veterum Historias legit: nam, ut de his interim sileamus, qui in Monte Carmeli sub Lege claruerunt, tot sancti Fratres sub gratia in isto Ordine fuerunt, ut penitùs numerari nequeant: enim verò, si quis stellas cœli dinumeret, & hujus Ordinis Sanctos numerare poterit.*

Plures citat, de Carmelo in justitia & veri-

veritate optimè meritus, R. P. Josephus Andres Societatis Jesu in Collegio Cæsar Augustano ejusdem Societatis Primariæ Cathedræ Theologiæ moderator, ac sancti Officii Qualificator, in *Opere*, cui titulus *Decor Carmeli*. n. 157. 158.
„ 159. ut sequitur. Tantæ hujus prærogativæ Carmeli assertor quoque est vir omnimoda eruditione conspicuus *Laurentius Beyerlinch in Theatro vitæ Human. verb. Religio*; ubi Ordinis Carmelitani origine & antiquitate discussis: *Instar lucis splendentis, & ad perfectum diem paulatim devenientis crevisse*, pronunciat: *Siquidem ab Apostolis Christi Evangelium edocti illius Sectatores*, asserit ipse, *primordiis nascentis Ecclesiæ supra illius candelabrum etiam positi fuere, normamque ab Elia præscriptam, & à Filiis Prophetarum tot sæculis observatam strenuè sibi servandam existimarunt, adjectis illis, quæ lege Evangelica addenda censuerunt Viri sancti, & Apostolici. Itaque non aliam vivendi normam, quàm veterem illam amplexati fuerunt primis quadringentis annis*. Hactenùs Eruditissimus *Laurentius*. Hinc est, quod *Joan. de Carthagen. lib. 17. homil. 3.* Quotquot ab Elia in speluncis, cavernis, montibus, & desertis Ægypti, ac Thebaidæ, & aliarum Regionum Monasticam vitam professi sunt, Eliani Instituti fuisse cultores enuntiet, quibus consentit vir eximius *Magister Leander Granatensis*, in vita S. Gertrudis: *Existimo*, inquit, *quod optimè & verissimè ad hanc Religionem reduci queant omnia Cœnobia Orientis, omnesque viri illustres sanctitate, & doctrinâ, qui ex illis prodierunt, omnes Patriarchæ, Archiepiscopi, & Episcopi, qui Orientalem Ecclesiam rexerunt*. Hæc luculentissima Leander, quæ Hispanò idiomate, sic versat *P. Josephus Fernandez*, in ea sæpè à nobis *Approb.* commendata. *Todos los Monasterios del Oriente en los dorados y primeros siglos de la Iglesia, que llevaron sino exercitos de Monges, o Anachoretas perfectissimos del Instituto Eliano? Que Varones grandes sublimò la Iglesia Oriental à las mitras, que no los sacasse de aquellas oficinas de santidad y letras? Los Basilios, los Nazianzenos, los Chrysostomos, los Cirilos, los Juanes, los Albertos, alli se labraron para Lumbreras, Columnas firmes de la Fè, que la sustentò en aquellas partes su zelo, y siempre la sustenta su doctrina.*

„ Etenim circa Honorii, & Arcadii Imperatorum tempora, qui regnare cœperunt, ann. 398. inquit Neapolitanus Juris-Consultus *Carolus de Tapia* in opere super auth. Ingressi *cap. 17. n. 10. produxit Carmeli uberrima vinea Cyrillum Patriarcham Hierosolymitanum 43. Joannem item Hierosolymitanum Præsulem 44. Caprasium, qui hæreticorum Eutichianorum persecutionis tempore suos misit discipulos ob Christianæ Fidei defensionem, Joannem Chrysostomum, Cyrillum Alexandrinum Patriarcham 28.* Hæc doctissimus hic Juris-Consultus, qui ibidem Elianorum numero adscripserat S. Basilium, S. Gregorium Nazianzenum, S. Hilarionem, S. Joannem Damascenum S. Eutichium Priorem Montis Carmeli. Videatur *Vin. n. 419.* At hujusmodi Heroes sunt ex Monachismo selectissimi, qui per tertium, & quartum sæculum à Christi Domini Natali floruerunt; si ergo hi ad Elianum pertinent Institutum, quinam rogo, ab eo sunt excludendi? Meritò

„ ergo egregius ingenio & doctrina Vir „ D. *Vincentius Ybannes de Aoyz*, in Ap- „ probat. cujus meminimus, *n. 149.* „ appositissimè hæc coannectit: *Los* „ *Thelesphoros, Dionisios, Serapiones,* „ *Frontonios, de aqui son, y los que queda-* „ *ron à ennoblecer los desiertos, como los* „ *Antonios, Paulos, Macharios, y entre* „ *ellos Proto, y Jacinto, sin que huviesse* „ *casi en los primeros quatrocientos annos* „ *de la primitiva Iglesia otro instituto, y* „ *de este eran aquellos venerandos Mon-* „ *ges y toda aquella venerabie antiguedad* „ *Monastica, que honrò, y poblò los desier-* „ *tos de Palestina, y Egipto. En todos los* „ *siglos ha avido illustres operarios, que* „ *han salido de el Monachato à dar luz al* „ *pueblo Christiano*, inquit alter ingenii „ acumine compar, ac doctrinæ splen- „ dore ornatissimus *D. Dominicus Re-* „ *dorad*, in alia, quam confecit, appro- „ batione ejusdem Summæ, & Indicis „ Moralis R.P.M. Joannes Anastasii de „ Arana: *En los primeros quatrocientos* „ *annos, los que salian reconocian por Ma-* „ *triz general al Instituto Eliano.*

„ Hinc est, quod sanctissimos illos A- „ nachoretas, ac fortissimos Martyres ex „ Monachismo, quorum Ecclesiæ ager „ feracissimus fuit in aureis illis primis „ sæculis, Carmelitarum maximus En- „ comiastes *Abbas Trithemius de laudi-* „ *bus Carmel. cap. 12.* Carmelitano an- „ tiquissimo Ordini adscribebat: *Quam* „ *uberes*, inquit, *fructus, quàm suaves in* „ *Ecclesia Dei odores ager iste Carmelitici* „ *Ordinis protulerit, neminem ignorare* „ *credimus, qui veterum Historias legit;* „ *nam, ut de iis interim sileamus, qui in* „ *Monte Carmelo sub Lege claruerunt,* „ *tot sancti Fratres in Ordine isto fue-* „ *runt, ut penitùs numerari nequeant:* „ *Enim verò, si quis stellas Cœli dinume-* „ *ret, & hujus Ordinis Sanctos dinume-* „ *rare poterit.* Hæc Trithemius. Et verbotenùs præmissa præfatus *P. Andres.* locô citatô.

Quæ autem hîc, & hoc *numero 88.* citavi, adeò convicerunt Henschenium & Papebrochium, ut in ipsamet sua contra Ordinem Carmelitarum *Apologia n. 42.* illis consentire sint coacti, scribentes: *Neque volumus improbare, nedum obstare, quominus Carmeliticus Ordo eos omnes Sanctos habeat pro suis, qui in Palæstina, vel Syria Eremiticam, aut Monasticam professionem suarum virtutum splendore illustrarunt.* Quidquid huncsuæ passionis adjiciant nodulum: *tantum petimus vicissim gratiam unam, ut patienter ferant, nos abstinere ab Ordinis sui titulo iisdem Sanctis adscribendo, donec certius nobis constiterit de talis tituli veritate.* Hoc enim est *nodum in scirpo quærere:* sed ità solutum ex jam præmissis, & statim subjiciendis, ac specialiter pro tituli istiusmodi veritate dicendis *n. 218. ad 221. & 608. ad 609.* ut ultra nequeat renodari. Ex quibus patebit, non solùm, quàm injuriosè celaverint titulum Ordinis nostri in suis 12. *in Acta Sanctorum Tomis* scribentes Sanctorum ejusdem Ordinis Vitas; sed & quod injuriosissimè *ibidem n. 71.* ita scribant: *Cæterum quæcumque de SS. Cyrillo, Brocardo, aut Bertholdo, ante hanc tàm operosam Carmelitica Historiæ discussionem, dicta in Martio sunt, aut etiam in Mensibus præcedentibus de alio quocumque Ordinis Sancto professo, vel adscriptitio, omnia ad hunc Commentarium exigenda & corrigenda sciat Lector.* id est, ut, juxta statim præmissa, *patienter feramus, ipsos abstinere ab Ordinis nostri titulo, SS. Cyrillo, Brocardo, Bertholdo, & alteri cuicumque Ordinis Sancto professo, vel*

ascriptitio, de quibus ipsi in Martio & Mensibus præcedentibus, adscribendo, licèt de illis Ordo noster sub titulo Sanctorum ejusdem Ordinis Authoritate Pontificiâ faciat Officium Canonicum, donec certius ipsis constiterit de talis tituli veritate: quod, attento locorum remissivè citatorum textu, virtualiter est dicere, *donec certius ipsis constiterit de luce Solis in meridie.* Sed de his plura adversus *Telum XIX.* Verumtamen, nè penè omnes Societatis Jesu Scriptores celeberrimos pro Historia Carmelitana adversum unius ejusdem Societatis Papebrochii in eam & ipsos *Telum 1.* emittentis videamur minus spectare, quàm mereantur.

89 Adde 1. Ex Cornelio à Lapide Societatis Jesu celeberrimo S. Scripturæ Interprete *in 3. Regum 18.* ad hæc verba: *Ascendit autem Elias in verticem Carmeli.* Vers. 42. *Porrò Abulens. hinc colligit, Eliam ab hoc tempore, quô in Monte Carmelo calitùs ignem devocavit, eoque Baalitas prostravit, habitationem suam in eodem Monte ad memoriam tanti beneficii & miraculi deinceps fixisse, atque eodem confluxisse ad ipsum plures Viros religiosos, qui se totos Deo, orationi & divinis rebus, laudibusque tradebant. Quos post Christum imitati sunt, qui in eodem Monte religiosè Deum coluerunt; indeque orta est antiqua & sancta Carmelitarum Religio & Familia. Undè septem Summi Pontifices, Sixtus IV. Joannes XXII. Julius III. Pius V. Gregorius XIII. Sixtus V. & Clemens VIII. in Bullis huic Ordini concessis, de Professoribus hujus sacri Instituti ità loquuntur:* tanquam Religionis speculum, & exemplar claritate fulgentes, sanctorumque Prophetarum Eliæ & Elisei, & aliorum Patrum, qui Montem sanctum Carmeli, juxta Eliæ fontem habitarunt, successionem hæreditariam tenentes. *Undè & Sixtus V. huic Religioni concessit, ut Eliam & Eliseum tanquam suæ Institutionis Patronos coleret, dies festos in eorum honorem celebrando, propriaque officia in eorum memoriam recitando, quod & ipsa Religio studiosè servat, & in ipso officio nomen, & solemnitatem Patroni Eliæ tribuunt.* Et in cap. 7. Cantic. *Elias in Monte Carmelo religiosam familiam virorum Deo servientium, qui in libris Regum Filii Prophetarum vocantur, instituit; undè ab hoc Monte Religiosi Carmelitæ, quasi Eliæ posteri nomen acceperunt.*

Secundò: Ex Suare ejusdem Soc. Jesu sapientissimo Doctore *tom. 4. de Relig.* t. 9. lib. 2. cap. 10. *Est autem valdè recepta, & satis antiqua traditio, Religionem Carmelitanam à temporibus Prophetarum, & signatim ab Eliæ Institutione, suam ducere Originem, & quasi hæreditariam successionem in Monte Carmelo, à quo nomen etiam accepit; quam traditionem ut veram suscipimus, præcipuè, quia Summi Pontifices Sixtus IV. Joannes XXII. Julius III. Pius V. Gregorius XIII. Sixtus V. & Clemens VIII. in Bullis huic Ordini concessis, de Professoribus hujus sacri Instituti ità loquuntur,* tanquam Religionis speculum & exemplar, charitate fulgentes, sanctorumque Prophetarum Eliæ & Elisei, & aliorum sanctorum Patrum, qui Montem sanctum Carmeli, juxta Eliæ fontem inhabitarunt, successionem hæreditariam tenentes, &c. *Undè Sixtus V. huic Religioni concessit, ut Eliam & Eliseum, tanquam suæ Institutionis Patronos coleret, dies festos in eorum honorem celebrando, propriaque officia in eorum memoriam recitando, quod ipsa Religio studiosè servat, & in ipso officio nomen, & solemnitatem* 90

Patroni

Patroni Eliæ tribuunt. Ita ille profundissimus Societatis Jesu Theologus. Istis autem Bullis accessit Breve Apostolicum Clementis X. *n. 70.* relatum: aveo scire, quid ad hoc & illas respondeat Papebrochius, attentis *n. 82.* dictis. *Hic Rhodus, hic saltus* &c.

91 Tertiò: Ex Gaspare Sanchez, etiam Soc. Jesu, Sacræ Paginæ expositore clarissimo in 3. Reg. cap. 17. n 12. *Hinc* (putà *à Carmeli Monte, ipso Eliæ nomine & sacrificiis illustri,* ut præmittit, pro quibus plura vide *n. 169. ad 179.*) *opinor ortum habuerunt antiquum & nobilem, qui nostro ævo Carmelitæ dicuntur, Viri Religionis gloriâ & vitæ sanctitate conspicui. Quod, ut credam, facit non solùm illius Ordinis, sed & omnium penè gentium constans & perpetua traditio. Et quidem, si ab hac mea cogitatione nihil staret, præter traditionem omni memoriâ superiorem, satis putaretur habere præsidii; quia communis, conspiransque consensio, nullò interrupta tempore, eam habet auctoritatem, quam nulla, nisi magna fides convellere, aut infirmare posset. Quâ de re nos pluribus in nostro libello de adventu S. Jacobi in Hispaniam tract. 2. sed præter traditionem, quæ (ut diximus) constans existimatur, atque perpetua, sunt alia multa, quæ ad hanc cogitationem plurimum afferunt momenti: Doctorum nimirum, non tantùm ex illa religiosa familia, quorum ingens numerus; sed externorum, quos longum esset numerare, gravis auctoritas, & tàm veteres, quàm recentes Historiæ, & Sacri Ordinis antiqua monumenta. Accedit ad hæc Pontificum judiciò gravissimum pondus, qui Sacrum hunc Ordinem ab Eliæ disciplina, atque Instituto exordium habuisse testantur. Ità sanè apertè in suis Bullis Sixtus IV. Julius II. Gregorius XIII. Clemens VIII. qui dicunt Carmelitanæ Familiæ Viros, ab Elia atque Eliseo hæreditariam successionem tenere. Hæc mihi gravissima sunt, neque pauca, neque levia, quæ, si Carmelitanæ causæ vindicem agerem, libens adducerem, à quibus in præsentia abstineo, nè ab Interpretis munere (quod longas digressiones non admittit) defecisse videar. Plura nobis dicenda sunt de Elia, quæ in commodiorem locum reservamus.* Ità ille magnus vir.

Quartò: Ex Saliano Societatis Jesu Annalistarum *veteris Testamenti,* judicii acrimoniâ, rerum copiâ, & sermonis elegantiâ celeberrimo, qui *tom. 4. suorum Annalium* Eliam Carmelitarum Antesignanum fuisse sæpiùs inculcat, & *ad annum Mundi 3139. ante Christum 914.* sic de illo & Carmelitis scribit: *Hic est, qui medios inter sonoræ tempestatis fragores, & concussos flagrantesq; in Horebo montes, suavissimâ auræ sibilū, apertò vultu, pallio excepit, qui Reges ungit, & Prophetas vindices injuriarū Dei, qui corda filiorum convertit ad Patres, imò ad omnium Parentem Deum, & per medios iniquitatis torrentes, lectos Prophetarum & Religiosorum in Carmelo, totaque Chananitide manipulos, sui æmulos atque imitatores Instituti, ad cælestem vitam mundo ignotam, & contemptam, traducendam adduxit, tot seculis suarum precum, quasi facularum ardore, calefecit, & ad hunc diem tot inter rerum, locorum, temporumque varietates, constantes reddidit, magni sui Patriarchæ sectatores.* Et ibid. n. 45. *Ac nè quis nostrum hoc, benevolentiæ potiùs ergà religiosissimum Carmelitarum Ordinem, quàm veritatis testimonium putet, quod eos Eliæ sanctissimi discipulos, ac imitatores agnoscamus. Audiat is Sixti IV. Romani Pontificis Constitutionem, anno à Sacrosancto Christi natali* 92

tali 1477. editam, ubi inter alia: Ordinem, *inquit*, ipsum *&c.*

93 Quintò: Ex Paulo Sehentner ejusdem Societatis in *Promont. malæ Spei* lib. 3. pag. 13. *Carmelitana Religio ex Elia sanctissimo Vate, ejusque Asseclis, hæreditariâ successione Originem suam trahit, quod non tantum copiosis rationibus Chartagena adstruit; sed etiam diversi Pontifices diversis Bullis confirmant.*

94 Sextò: Ex Ildefonso de Flores, præclaro S. Paginæ è Soc. Jesu Interprete, de Familia Carmelitarum sic scribente: *Etenim cùm videam hanc nobilissimam Familiam à temporibus Prophetarum, & signatim à sanctissimi Eliæ Institutione, suam trahere originem, & quasi hæreditariam successionem, idque septem Pontificum Sixti IV. Joannis XXII. Julii III. Pii V. Gregorii XIII. Sixti V. & Clementis VIII. Authoritate roboratum animadvertam: cùm videam à Sixto V huic Ordini jure meritò datum, ut Eliam & Eliæ discipulum Eliseum, tanquam suæ Institutionis Patriarchas festivè colant: cùm videam tot, eosque nobilissimos Scriptores, & è nostra Jesuitarum Familia quamplures, vetustissimam hanc traditionem suscipere, nefas duxi, nonnihil huic Sacræ Carmelitarum Familiæ de sua vetustate detrahere.*

Infrà autem post. *n. 1680.* idem Flores subdit: *Advertam alia per Ordinem diversi generis testimonia, ex quibus constet, singulis fermè seculis Carmelitarum memoriam extitisse. Luitprandus, qui floruit anno Domini 970. asserit in Chronico, Monasterium Agaliense ad Toletum, Regiam Hispaniæ Urbem, Carmelitarum fuisse, antequam Benedictinis adjudicaretur, ut ex eo refert noster Franciscus Portocaverus, libro de descensu Deiparæ ad Templum Toletanum cap. 8. Constat verò ante mille annos id Monasterium Benedictinis cessisse. Igitur antiquitatem millenaria vetustiorem retinent in Hispania Monachi Carmelitæ. Item Hispali, postquam ea Urbs, exactis Arabibus, ad Christianos rediit, dum novo substruendo ædificio, alta effoderentur fundamenta, inter egerenda rudera, extrahendasque parietinas*, marmoream inventam fuisse statuam Monachi Carmelitæ, *eô locô à Gothorum imperio occlusam, Testis est Morgadus lib. 5. de Historia Hispalensi cap. 13.*

Pisis Tusciæ in veteri Epitaphio nomen Carmelitarum Monachorum *legitur, Auctore Coria in suo elucidario lib. 1. cap. 25. rursus ibidem refert. Senæ apud hæredes Alexandri Vannocei, antiquissimum asservari librum compendium nempè ejus Urbis Annalium, in quo ab anno Domini 797. extat Carmelitarum memoria. Deindè, tempore Gregorii VII. circa annum 1100. edidit Sigisbertus Gemblacensis Historiam Jerosolymitanam, in qua sic scribit*: Cùm Carmelitæ in sanctâ Pœnitentia perseverassent à tempore SS. Eliæ & Elisei Prophetarum, tandem Christum prædicantem audierunt. Qui Religiosi, fidem Catholicam confitentes, in Christo baptizati sunt. Deindè, perseverantes in doctrina Apostolorum, habentes gratiam ad omnem plebem, veritatis Evangelicæ, Nuntii fideles, & Religionis Christianæ legitimi Confessores effecti sunt. *Paulò post an. Domini 1188. claruit Cyrillus Constantinopolitanus, qui integrum librum conscripsit ad Eusebium Confratrem, in quo antiquissimam hanc ab Elia successionem asseruit; cujus verba refert Palæonydorus lib. 3. Trimerici an. 1272. & 1287. duo templariorum & S. Joannis in Jerusalem Generales Pontifici scripserunt, Ordinem Carmeli-*

melitarum, ante omnem hominum memoriam, apud Palæstinos fuisse; Teste Waldensi de Sacramentalibus Titulo 9. cap. 89. neque omittendum Academiæ Cantabrigiensis testimonium, quæ post longam disputationem decrevit, Carmelitanorum nomen, Ordinemque antiquissimum fuisse. *Id verò Decretum à Gregorio XI. confirmatum fuisse, Auctor est Thomas à Jesu, vir in Eliana Familia doctrinâ ac pietate clarus. In Regul. Carmel. part. 1. cap. 1.*

Itaque singulis ferè sæculis, satis locupletes hujus antiquitatis Testes protulimus; ut liquidò constaret, quàm meritò Summus Pontifex dixerit, Carmelitas hæreditariam successionem ab Elia ipso possidere. Sed juvat ejusdem successionis plerosque Testes, qui eam scriptis confirmarunt, confertim aggerere. Ac primum quidem Ordinem jure sibi vindicant illi, qui rem seriò explorandam, atque ex Instituto probandam, susceperunt. Nempè, Cyrillus Constantinopolitanus, Gulielmus Samucus, Sybertus Becha, Philippus Ribotus, Joannes Grossius, Joannes Bacconus, Joannes Ciminetus, Joannes Vineta, Joannes Hildeshemius, Thomas Bradleyus, Petrus Brunus, Arnoldus Bostius, Martinus Italus, Joannes Gluelus, Joannes Malinis, Joannes Gouda, qui hac de re singulares Tractatus condiderunt, & recensentur à Paleonydoro in Epist. ad Rumoldum, *quam Trimerico præfixit.*

93 Septimò: Ex Laurentio Chrysogono Societatis Jesu *Mundi Mariani* discursu 17. à n. 47. *Inter Religiosorum Ordines, primum & præcipuum in Ecclesiæ viridario manu Sacrosanctæ Virginis Deiparæ consitos, meritò numerandam censuerim sanctam & venerabilem Patrum Carmelitanorum Religionem, quam, sicut ipsa Virgo PLANTAVIT, sic eam peculiari semper pietatis benevolentiæque affectu prosecuta est.* Quæ sumpsit ex *Bulla* Sixti IV. *dum attentâ,* edita anno 1477. *dum attentâ meditatione pensamus, quod Virgo venustissima, & omnium virtutum floribus insignita, Virgo Dei Genitrix* &c. *produxit sacrum Ordinem B. Mariæ de Monte Carmelo.* Et *Bulla* Gregorii XIII. *Ut laudes* edita anno 1577. *Sacrum Ordinem sub invocatione ejusdem B. Mariæ de Monte Carmelo, quem eadem Virgo venustissima & omnium virtutum floribus insignita EDIDIT, propriique nominis titulo INSIGNIVIT.* Et subdit: *Nec refert, quod sanctus Elias Propheta perhibeatur Fundator: hæc enim ille, nomine Beatæ Virginis jecit fundamenta tunc, cum in latere Montis Carmeli* 3. Reg. 8. v. 44. *nubeculam parvam quasi vestigium hominis ascendentem de Mari contemplatus est. Cùm enim nubecula illa, communi Patrum asseveratione, Deiparæ typus esset ac imago, divinâ revelatione, sine dubio, intellexit, illam Montem Carmelum destinasse, velut sui futuri Ordinis sedem, dilectissimumque domicilium, immò & hortum ac paradisum suarum PLANTATIONUM, quem ipsa, velut fæcunda nubes divinæ gratiæ imbribus plena, ac gravida irroraret, ac fæcundaret, & ab æstu mundi, carnisque cupiditatum, nec non Sathanæ impugnationibus protegeret.* Adstipulatur è Dominicanis Vincentius Baronius *tom. 2. Homiliarum* folio 341. & 342. *Elias tempore legis scriptæ cœpit practicare eminentiorem perfectionem Evangelicam: vota fecit castitatis, & voluntariæ paupertatis, &, ut ait S. Hieronymus, primus vexillum erexit vitæ Monasticæ: nubecula (figura Deiparæ) prænuntiante Prophetæ isti virginitatem fæcundam & pariturum Deum: ista enim induxit, ut virginitatem voveret,*

ret, & hic fructus fuit quasi anticipativè exempli Virginis Sanctæ. Petrum Okeam, & Josephum Andres ejusdem Societatis vide supra *n. 94.*

94 Quid ad præmissas auctoritates à *n. 86.* hucusque allatas, mi Papebrochi? Nondum habes sufficientia Antiquorum & modernorum testimonia pro nostra hæreditaria ab Elia successione, & cum eo propagativa connexione demonstranda? Numquid meritò ad tuam exclamationem, *Hic Rhodus, hic saltus &c.* reclamare possum, *Hic Rhodus est; hic saltus, qui à te exigitur?* Debes enim omnium recentissimus solidiorem antiquorum & modernorum producere authoritatem, ut calcaneum tuum leves contra tot & tantos Scriptores, etiam tuæ Societatis præcipuos, quod jam expendere poteris. Sed nondum statim finis; quia

95 Adstipulantur præmissis alii ex singulis Ordinibus Doctores & Historiographi celebres. Primò, è *Benedictinis*: Trithemius Abbas Benedictinus *lib.* de orig. & laud. Carm. cap. 3. *Antiquissimus omnium Ordinum in Ecclesia Dei Carmeliticus est, à quo cæteri Ordines principium & formam suæ Institutionis acceperunt.* Item Haefthenius ejusdem Ordinis Abbas *lib. 1. disquisit. Monast.* tract. 1. *Eximium Prophetarum veterisque Testamenti decus Elias Propheta, qui præter naturæ Ordinem factus est Paradisi Colonus, & in mortali corpore immortalitatis candidatus, Religiosorum omnium dux & Patriarcha est appellandus, de quo, nè sine Teste loquamur, ità S. Hieronymus: Noster Princeps Elias &c.*

96 Secundò, è *Cisterciensibus*: Chrysostomus Henriquez Historiographus Cisterciensis in *Apolog.* pro Benedicto II. & in *Vita* Ven. Annæ à S. Bartholomæo. *Certum est, Ordinem Carmelitarum nomenclaturam accepisse à Monte Carmelo, unde & Originem trahit, & Magnum Prophetam Eliam esse Patrem, & Institutorem Religiosorum istius nominis.* Ferè similiter Marulus Cisterciensis in *Mari Oceano Religionum.* De quibus sparsim plura R. D. Argaiz in suis Tomis, quibus titulus *Poblacion Eccles. de España* Ord. S. Benedicti, à nobis nunquam satis laudandus.

Tertiò, è *Carthusianis*: Wernerus Rovelinch in *Fasciculo temporum* ad an. 4300. *ante Christum 923. Elias Propheta, auriga Israel, & Origo Ordinis Carmelitani, Eliseo vivente, rapitur.* Et ad an. post Christum 1291. *Nobilissima Civitas Acconensis à Saracenis destruitur, ac domus Deiferæ Mariæ in Carmelo ad quatuor milliaria Civitati vicina ab eis igne crematur, Monasteriumque, Fratribus inventis in eo perfidorum gladiis trucidatis; & tunc (proch dolor) Ordo Carmeliticus mellifluum locum ex toto perdidit, in quo à tempore Eliæ, & Elisei Prophetarum, duobus millibus viginti & uno annis perstiterant.* 97

Quartò, è *Dominicanis*: Dominicus Gravina *lib.* Vox Turturis part. 2. cap. 15. *de Carmelitarum Vinea quid eloquar? Certè gloria Libani data est ei, & decor Carmeli. Mons verè celeberrimus, in quo fructuosus ille palmes Elias commoratus solitariam ab hominum consortio semotam professus est vitam, quem primum colendæ virginitatis Auctorem Patres & Doctores appellant, obedientiæ & paupertatis Prototypon, quem Principem Monachorum Hieronymus vocat, cum Eliseo, cum Filiis Prophetarum, qui habitabant in agris, in solitudine, & ædificabant sibi tabernacula juxta fluenta Jordanis, ad quos* 98

allusit Apostolus, circuierunt in melotis, in pellibus caprinis, in solitudinibus errantes, in montibus & speluncis, & in cavernis terræ. *Quorum alii in Galgala, alii in Bethel, alii in Hiericho, alii in Samaria morabantur, orationi & contemplationi vacantes, ad quos Eliseus post Eliæ translationem, ejusque pallii receptionem, se recepit. Ex Lyrano, permanserunt hi Prophetarum Filii usque ad tempora Apostolorum. Ex Eusebio, successerunt eis illi, qui suprà Eliæ institutiones supererogaverunt, ab Eliseo Propheta eorum Magistro & Auctore acceptas.* Josephus Miechoviensis in *Litaniis Lauretanis*.

99 Quintò, è *Franciscanis*: Carthagena *lib. 17. Homiliarum Homil. 2.* Ad hanc object. 5. *Hieronymus Romanus* lib. 6. *quem vocat* de Republica *cap. 10.* ait: *Religionem Carmelitarum non habuisse primordia ab Elia & ejus successoribus in Monte Carmelo; sed anno 796. tempore Leonis Papæ III. accepisse quandam Regulam ex approbatis ab Ecclesia, Basilii scilicet, Augustini, aut Benedicti.* Respondet: *Cæterum, ut clariùs innotescat delirium omnium, qui isti sententiæ adhærent, apertissimè eam monstrabo ab Elia Religionem usque ad nostra tempora perdurare sub titulo B. M. de Monte Carmelo, quam Ordo Carmelitarum qui nunc mirificè viget in Ecclesia, profitetur* &c. *Accedit, quod extat Apostolicæ Sedis Decretum cum Cardinalium consilio à Sixto V. editum, in quo cautum est, ut Carmelitarum Religio Eliam & Eliseum sui Instituti Patronos colat, & in eorum memoriam dies festos celebret, & propria eorum officia recitet. Certè universa nostra Hispania, non alio graviori innixa fundamento profitetur, Apostolum Jacobum terram ejus calcasse, quàm quod Romani Pontifices speciali Officio, in quo adventus ejus in Hispaniam mentio fit, illum ut Patronum colendi facultatem præbent.* Homil. 3. *Quod si mons ille Carmelus arborum amœnitate, & herbarum suaveolentiâ, degentium in eo animos delectabat, sanè Carmelitarum Ordo, viridarium est amœnissimum, ager fœcundissimus, cum tot sanctitate & doctrinâ conspicuos viros, velut fructiferas arbores, ac fœminas mirâ virginitatis suaveolentiâ fragrantes germinarit. Quarè, cum ibi omnes Carmelitanæ Religionis alumni Deiparæ Virgini speciali ratione se devoverint, ac ejus obsequio & famulatui perpetuò se sacraverint, rectè in hanc sacram Religionem conveniunt verba illa:* Gloria Libani data est ei, decor Carmeli *&c.*

Sextò, ex *Augustinianis*: Petrus Valderama in *Theatrò Religionum* serm. de S. Elia. *Illustrissime Patriarcha, Antesignane, & primum Caput Religionum! felices amici tui, qui te viderunt*, &c. *Beata Religio tua sacra, quæ tali Patre & Fundatore fruitur, quem nos omnes Patrem appellare possumus, quandoquidem vitæ Monasticæ initia dedit.* Vide Onuphrium Panvinium infrà *n. 198.* 100

Septimò, è *Minimis*: Camartus Ord. Generalis in *Opere*, cui titulus est: *Elias Thesbytes*, seu *de rebus Eliæ Prophetæ cap. 5. sect. 10.* loquens de Elia dicit: *Si tot, & tam celebres discipulorum scholas, reliquit Propheta in Carmelo, Bethel, Jericho, Galgalis, cur non in Galaad? credibile certè est, Eliæ discipulos diu in illa viguisse, nec defuisse, donec ad Christi discipulos, Evangelicamque doctrinam, confluerent, ut ubi abundavit delictum, superabundaret & gratia: quanquam enim Galaatitidæ, & quidem primi, ut Auctor est Hieronymus, in captivitatem abierint sub Rege Salmanasar, sicut & Bethelitæ, Jerichuntini, Galgalitæ; Eliæ tamen discipulos* 101

los iis in locis numquam defecisse, sed usque ad Christi tempora perseverasse, Auctor est Joannes Jerosolymitanus. Ex eorum verò reliquiis, tanquam ex equo Trojano, prodiit celeberrimus in Ecclesia Ordo Beatissimæ Virginis de Monte Carmelo. Item cap. 6. sect. 8. *Elias id habet præeminentiæ super illos* (putà alios Prophetas) *quod, non solùm virginitatem excoluit, sed & præterea Auctor fuit, cur plurimi discipulorum ei se penitus addixerint: Collegia enim, quæ ibi instituit, viris in cælibatu degentibus referta erant: quo fit, ut Hieronymus, Joannes Jerosolymitanus, Cassianus, & alii quotquot de monasticis rebus scripserunt, asseruerint, Eliam omnium Monachorum Parentem fuisse, qui tria essentialia Religionis vota primus opere adimplevit.* Qualia autem fuerint vota illa, resolutum est *Armamentarii Part. I.* & suprà in Synopsi *Puncto III.* compendiosè dictum.

102 Octavò, ex *Hieronymianis*: Didacus de Yepes Philippi II. à Confessionibus in *Vita* S. Theresiæ cap. 1. *Processit autem posteà Religio ista Carmelitana nova luce prædicationis Evangelicæ perfusa eisdem passibus, quibus primitiva Ecclesia gradiebatur.* Michaël de la Sierra *in Annalibus Mundi.* Garcia *tomo 1. Politicorum Regul.*

103 Nonò: Ex Laurentio Beyerlinch *lib. 16. verbo* Religio: *Constat de antiquitate hujus Religionis, quomodò primæva sua fundamenta ad Eliam & Eliseum referat, tandemque per Filios eorum spirituales crevit instar lucis splendentis, & ad perfectum diem paulatim devenientis: siquidem ab Apostolis Christi Evangelium edocti, illius sectatores primordiis nascentis Ecclesiæ supra illius candelabrum ità positi fuere, normamque ab Ecclesia præscriptam, & à Filiis Prophetarum, tot seculis observatam, strenuè sibi servandam existimarunt, adjectis illis, quæ ex lege Evangelica censuerunt Viri sancti & Apostolici.* Ista autem efficaciter comprobant effatum Polydori *lib. 7.* de invent. rerum cap. 7. *Quidquid virtutis & perfectionis est in quovis Ordine à castissimo Propheta, & Patre Elia tanquam à primordiali Eremitarum, Monachorum, & etiam universorum Religiosorum Institutore velut à fontali principio emanavit.* Attende ad præmissa *n. 94.*

Verumtamen præmissa confirmant irrefragabiliter Summi Pontifices, Joannes XXII. In Bulla *Sabathina* dicta, 104
quæ incipit, *Sacrosancto uti culmine.* refert Approbationem hanc D. Virginis: *Istam gratiam & amplam meo sancto & devoto Carmelitarum Ordini confirmationem debes præconcedere, per Eliam & Eliseum in Monte Carmelo inchoato.* Integram refert, & confirmat Alexander V. Bulla: *Tenore cujusdam.* Clemens VII. Paulus III. Pius V. Gregorius XIII. Sixtus IV. *dum attenta* quæ *Mare magnum Privilegiorum Ord. Carm.* vocatur, Cui Sixtus IV. aliam anno seq. addidit, etiam, *dum attenta, ex motu proprio, & certa scientia.* In qua repetit, *Ordinis Carmelitarum successionem à SS. Prophetis Elia & Eliseo.* Julius II. in Bulla datà anno 1504. declarat: *Ordinem Beatæ semper Virginis Mariæ de Monte Carmelo, ejusque Professores, sanctorum Prophetarum Eliæ, & Elisei, & Enoch* (utique de Amathim) *nec non Sanctorum aliorum Patrum, qui Montem sanctum Carmeli, juxta Eliæ fontem inhabitarunt, successionem hæreditariam tenere* &c. Eadem habet Gregorius XIII. in Bulla *ut laudes* an. 1577. Sixtus V. in Bulla *Eximium quid in vobis 1589.* approbavit, & confirmavit Officia SS. Prophe-

tarum Eliæ & Elisei tanquam Ordinis Carm. Fundatorum. Clemens VIII. in Bulla, *Apostolicæ dignitatis* ait de Carmelitis: *Sanctorum Prophetarum Eliæ & Elisei, aliorumque sanctorum Patrum, quorum hæredes sunt, vestigiis insistentes* &c. In *litteris* verò ad Regem Persarum *dat. Romæ 5. Octob. 1604.* de iisdem ait: *Habuerunt olim hujus Religionis Professores sicut à Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris memoriæ proditum est, sui Instituti Auctores SS. Prophetas Eliam & Eliseum omnibus nationibus & gentibus notos.* Quibus & aliis attentis, Gaspar Sanchez è Societate Jesu in 3. Regum, cap. 17. *Accedit ad hæc à Pontificum judicio gravissimum pondus, quô sacrum hunc Ordinem ab Eliæ disciplina, atque Instituto exordium habuisse testantur. Ità sanè in suis Bullis Sixtus IV. &c. qui docent Familiæ Carmelitanæ Viros ab Elia & Eliseo hæreditariam successionem tenere. Hæc mihi gravissima sunt.* Carthagena verò lib. 17. Homiliarum Homil. 2. ad object. 5. *Quamvis autem prædictorum Pontificum testimonia non id tradant, tanquam fide divina credendum; infra limites tamen humani testimonii, nullum majus, aut firmius proferri potest, quàm tot Summorum Pontificum testificatio.* Numquid, mi Papebrochi, *Hic iterum Rhodus est, hic saltus, qui à te exigitur. &c.*

105 Non obstantibus equidem præmissis, omni Authoritate S. Scripturæ, Summorum Pontificum, SS. Patrum, Historiographorum, Chronologistarum, suæ Societatis, & omnium aliorum Ordinum celeberrimorum Scriptorum, ac traditione manifestâ invictissimè corroboratis, sic Papebrochius Apologiam suam *n. 142.* concludit: *Habes Lector Historiam Ordinis,* utique Carmelitarum, *non è concavo Lunæ, aut fungi instar unâ orti nocte (quam nobis opinionem videtur nonnemo voluisse affingere) sed Christianæ Æra sæculo XII. ex Eliæ Prophetæ revelatione in Monte Carmelo, aspirante Aymerici Antiocheni favore, conceptа: sæculo autem XIII. sub Alberto Jerosolymitano formati.* Quid vobis videtur? Ordinis Carmelitarum Fundationem cum Eliæ revelatione sæculo XII. quam non probat, nec fuit, & Eliam quà illius Patronum & Fundatorem cum Elia quà revelatore confundit, & sic omnem prædictam Authoritatem omni exceptione majorem ad illud insomne detorquet somnium: tales verò Papebrochii præmissæ, qualis conclusio. Certè ad talem probandam Conclusionem opus non erat tot injuriis, Satyris, & Sarcasmis suprà *n. 15. ad 48.* relatis, & fabulis suprà triginta *n. 414. ad 448.* referendis, cum vel solâ suâ Conclusione se satis prodiderit, qualis sit. Vide judicium Carthagenæ *n. 103.*

Addit quidem 1. *Vel (si mavis ad ætatem Eliæ primos ipsius ortus attollere) sub jam dictis Patriarchis regenerati reformatique; atque post hanc, seu primam, seu secundam originem, congruis, sed modicis incrementis successivè aucti.* Sed insomne somnium simile priori; quia sicut in præmissis Authoritatibus, nè vel est umbra duorum Ordinis Carmelitarum Fundatorum primi & secundi; sed unius dumtaxat sub hæreditaria in Monte Carmelo ab Elia successione Fundatoris, ità nec duarum ejusdem originum, primæ & secundæ: nullus autem dicit Ordinis alicujus reformationem esse ejusdem originem, aut illius reformatorem esse ejus Patronum & Fundatorem. Si verò juxtà Authoritates præmissas admittat ab Elia ad Aymericum Antiochenum 106

num & Albertum Jerosolymitanum in Monte Carmelo hæreditariam successionem, & sub hac seculo XII. esse inchoatam aliquam Ordinis in Monte Carmelo reformationem dumtaxat, non debuit adeò injuriosam edere Apologiam; quia in *Armamentarii Carmeli Parte I.* eam ultrò concessimus. Vide dicta suprà *n. 86.*

107 Addit ibidem 2. *Si alius felicior uspiam habet, servatque idonea pro sæculis Bertholdum prægressis successionis quæsitæ testimonia, succurrat nobis, & sanctissimo Ordini, antiquioris Originis probandæ cupientissimo. Interim dum prodit nemo, nec proditurum quemquam persuadet irritus hactenùs scrutantium labor, & in scrutinio deficientium: faciamus Historiæ Carmelitanæ initium in Bertholdo & Brocardo, in quibus indubitabilis de ea cognitionis invenitur principium.* Sed Papebrochius, ante omnia nobis edicere debuisset, quis apud ipsum sit *homo,* cum non obstantibus tot S. Scripturæ, Pontificum, SS. Patrum, Scriptorum antiquorum, & modernorum omnis Ordinis, celeberrimorum, etiam suæ Societatis præcipuorum testimoniis pro illa successione productis, scribat: *Interim dum prodit nemo, nec proditurum quemquam persuadet irritus hactenùs scrutantium labor.* Certè si illi omnes sint *nemo,* Papebrochius est plusquam *nemo,* & à *nemine* editi sunt sui & suorum 12. *in Acta Sanctorum Tomi* Vide infrà *n. 202.* quia ista est aperta nimis insolentia, ut pluribus retundi mereatur.

108 Quid igitur, præmissis maturè perpensis, ad Papebrochium in *Vita S. Alberti* VIII. Aprilis n. 9. scribentem: *Agnoscunt, & deplorant viri ex Ordine Carmelitarum eruditi Majorum suorum, vel infelicitatem, vel negligentiam, quâ aut non curarunt describere, suis quique temporibus, res domi forisque memorabiles, aut descriptas forsan amiserc. Existimo ego haud minorem esse Ordinis calamitatem, quod defectum illum voluerint supplere posteri ex traditiunculis malè consutis, levissimèque fundatis conjecturis commenti historias, anachronismis & contradictionibus refertas. Has qui nesciunt habere de falsitate suspectas, labyrintho inextricabili sese implicant* &c. Item n. 56. *Non est facilè erudito huic sæculo, quo omnia ad fundum excutiuntur, plumbum pro auro supponere, sic ut diu fraus lateat. Plausum fortassis initio referunt aliquem, dum fulgent magni nominis specie obducta; sed ubi intimius considerantur, & criticum examen talia subeunt, in risum vertitur admiratio, & causæ, cui fulciendæ fuerant fabricata, mirum in modum ista præjudicant.*

Respondeo: Etiam vel ipsam S. Ecclesiam deplorare nonnullos S. Scripturæ libros esse injuria temporum amissos, de quo non est quæstio; sed an Authoritates hucusque à nobis præmissæ ad probandum Eliam Prophetam ità esse Ordinis Carmelitarum Fundatorem & Patronum, ut ab illo in Monte Carmelo hæreditariam teneamus successionem, sint *traditiunculæ malè consutæ, levissimèque fundatæ conjecturæ, & Historiæ anachronismis refertæ, quas qui nesciunt habere de falsitate suspectas, labyrintho inextricabili sese implicant* &c. An tot Summi Pontifices præcitati, ac Doctores celeberrimi, nixi S. Scripturæ, & SS. Patrum, ac Historicorum copiosissimâ Authoritate, *qui nescierunt* hanc *habere de falsitate suspectam, labyrintho inextricabili se se implicarint?* Deindè: an hi omnes *per latentem fraudem plumbum pro auro supposuerint?* Deniquè: an eorum- 109

rum-

rumdem omnium Authoritates solùm *fulgeant magni nominis specie obducta, qua ubi intimius considerantur, & criticum examen subeunt, in risum vertantur?* Si ista intimius considerentur, & criticum examen talia subeant, in admirationem èeontra vertitur Papebrochii risus tot Summorum Pontificum præcitatorum ac Doctorum celeberrimorum S. Scripturæ & SS. Patrum, ac Historicorum copiosissimâ Authoritate nixorum. *Hic Rhodus, hic saltus* &c. Sed ad *textum*, seu *Telum I.* redeamus

110 Sic habet *Teli 1.* textus: *Carmelita persuadere nituntur Majores suos sub Berthoido ex disciplina eorum vixisse, quos ipsi putant ab Eliams immediatè fluxisse. In hac tamen connexione demonstranda, cardo vertitur pratensa antiquitatis.* Si per Papebrochium *in ista connexione demonstranda cardo vertatur pratensa antiquitatis*, ipsius in Ordinem Carmelitarum injuriæ sunt inexcusabiles; quia authoritatibus suprà maxima ex Parte *Armamentarii Carmeli Part. I.* allatis connexionem illam habuit demonstratam, nec in tota sua Apologia istis vel unam pro se opponit. Deindè sic: *à nobis non negata.* Cui responsum est suprà *n. 86.* Item sic: *sed nec ab illis solidè probata.* Certè, si præmissis authoritatibus connexio illa non sit solidè probata, nulla, quod absit, Historia Ecclesiastica, defectu solidæ probationis, per ipsum subsistet; cùm nulla sit solidiùs probata, quàm, prout illa, ex S. Scriptura SS. Patribus, Bullis Pontificum, traditione & Authoribus celeberrimis, tàm antiquis, quàm modernis, penè innumeris. Deniquè: *per hoc, quod connexionem istam, ipsis Carmelitis eam asserentibus citra examen passim crediderint multi, quorum nomina & testimonia longò Ordine, sed parùm efficaci, passim producuntur.* Sed evidens est ex præmissis, quod falsò connexionem illam attribuat *Carmelitis eam asserentibus*; quandoquidem nullum Carmelitam, præter Thomam Waldensem à cunctis receptum Doctorem, pro ea citaverim, licèt in eam totus conspiret Carmelitarum Ordo.

Undè ipse nimis temerè carpit omnes 111
præcitatos sanctos Patres, & Doctores celeberrimos, tàm antiquos, quàm modernos, quasi *Carmelitis eam asserentibus citra examen passim crediderint*: non enim tanti Viri debuerunt in re sua, & sui ævi, expectare examen unius Papebrochii, multis sæculis post oriundi, qui ab illis discere debet, quæ scribit, non ab illo ipsi: nec ipse prudenter præsumere potuit, fore, ut, aut sola sua verba, & quidem integro Ordini religioso valdè injuriosa, aut sua argumenta absque ulla Antiquorum authoritate merè negativa, aut suas conjecturas contra Antiquorum torrentem, & antiquissimam traditionem novitias, toti superexaltentur antiquitati, authenticisque instrumentis, uti *Pharetra II. & III.* probabimus, antiquissimis: præsertim cum nec ipse, nec Magistri sui Bollandus & Henschenius, in omnibus suis in *Acta Sanctorum* Tomis ullam habeant Historiam tanta, exceptâ, dum accessit, positivâ S. Sedis, Authoritate munitam, & æquè solidè probatam, quam omnem proindè corruere necesse sit, nisi illa subsistat uti aliquoties *infrà* probabimus, ex eo, quod plurimas referant Sanctorum Vitas ex antiquis Auctoribus, manuscriptis, monumentis &c. anonymis, aut multis sæculis, si proprio Authoris nomine signentur, recentioribus, quæ si suppositítia haberentur, eo jure, quô, non obstantibus præmissis auctoritatibus

bus

bus omni exceptione majoribus, Historiam Carmelitanam habet Papebrochius supposititiam, ut patet ex prænotatis in *Antigrapho*, ferè nullum suorum *duodecim Tomorum* remaneret vestigium. *Hic Rhodus, hic saltus; qui exigitur, non altius promovendus* &c.

112 Fateor Papebrochium, & ante ipsum Magistros suos Bollandum & Henschenium, evulgandis sanctorum Vitis & Actis undequaque collectis operam præstitisse à nemine unquam satis laudandam: sed cùm faciliùs sit ex aliorum Actorum Collectaneis multos Tomos edere, quàm unum ex propriis, non videtur obindè Papebrochius sibi tantam acquisivisse auctoritatem, ut tot sancti Patres, & celeberrimi propriorum Scriptores, antiqui & moderni, etiam totius Societatis Jesu celeberrimi, à quorum doctrina & sapientia plurimùm unus distat Papebrochius, exauctorari, & illi cedere debeant. Vitis quidem & Actis Sanctorum ab alio Auctore scriptis & compositis suos addidit *Commentariolos* & *Notas*: sed, hôc ipsô, quod Carmelitanam Historiam, ob aliquorum Carmeli Auctorum hallucinationes, dissensus, & contradictiones, vult esse fabulosam, illos Commentariolos velle debet esse tales, cùm vix unus sit, qui non contineat Historicorum, Chronologicorum, Martyrologistarum &c. hallucinationes, dissensus, & contradictiones, sitque impertinens cujus Ordinis, ubi de veritate Historiæ agitur, quidquid sit de Auctorum hallucinationibus, dissensibus, & contradictionibus: veritatem inquirimus, non Auctorum hallucinationes, dissensus, & contradictiones, quæ si Historiam Carmelitanam verè suspectam reddant, consequenter Papebrochius suis *Commentariolis* & *Notis* penes omnes Sanctorum Vitas & Acta parùm pensatè reddidit suspecta, quod valdè dolendum; & insuper cùm pro illius veritate Auctores nostros non citemus, propter hos non minus injuriosè, quàm impertinenter, illam habet suspectam.

Equidem mirum est, quod Papebrochius ità frivolè Auctorum nostrorum exaggeret hallucinationes & dissensus, moveatque disputationes de nomine *Carmelitæ* infra *n. 186.* ac Ordinis titulo *n. 218. & 608.* contra plurimorum irrefragabilia testimonia, cùm ne vel ipsa Societatis Jesu recens Historia videatur à similibus exempta; Quia, omissis illis, quæ illam lædere possent, quod nolo, Maffeius *lib. 2. cap. 5. Vitæ S. Ignatii* scribit: quod Christus S. Ignatio eunti Romam se præsentem fecerit, ipsique hæc locutus fuerit: *Ego vobis Romæ propitius ero*: atque hoc ipsum vel imprimis causæ fuisse, quod S. Ignatius confirmatæ postmodùm Societati salutare potissimùm nomen Jesu indiderit. Idem scribit Ribadeneira in vita ejusdem *lib. 2. cap. 12.*

Quod àutem nomen Jesu indiderit Societati ante illius confirmationem, evidens est ex supplicatione sua ad Paulum III. inserta Bullæ ejusdem confirmationis, ubi: *Quicumque in Societate nostra, quam Jesu nomine insigniri cupimus.*

P. Montaignes Jesuita Gallus in *libro*, cui titulus. *La verité defenduë c. 66.* dicit, Papam & Concilium Tridentinum *sess. 25. de Regularibus cap. 16. vocans* Religionem Clericorum Societatem Jesu, *hôc tituló Jesuitarum Ordinem decorasse.*

Idem asserit P. de la Fon. *c. 35.* dicens: *populum sic Ordinis hujus Viros nuncupasse*;

passe, eò quod eorum Societas à S. Sede de nomine Jesu nuncupata sit; & paulò post Jesuitæ non se Jesuitas nominarunt, sed Sancta Sedes eos Societatem Jesu appellavit.

Ista inter se non ità conveniunt, quamvis Authores illi, saltèm Ribadeneira & Masseius fuerint vel tempore S. Ignatii, vel saltèm paulò post.

Isti Patres de Montaignes, & de la Fon scripserunt in favorem Societatis, quandò in Parlamento Parisiensi impugnatum fuit illud nomen, seu titulus *Societatis Jesu* anno 1564.

Prius tamen 15. Decembris 1561. in consessu Poihiacensi totius Gallicanæ Ecclesiæ nomine interdictum fuit, ut ab appellatione *Jesu* & *Jesuitarum* deinceps abstinerent.

Et quia à Guilielmo Episcopo Claromontano Cardinali Pratensi *Collegium Claromontanum* Parisiis ipsis donatum fuit, *Sodales Claromontanæ scholæ* aliquamdiu vocati sunt, ut refert Thuanus, seu de Thou *Histor. Gall. lib. 35. pag. 735.*

Sorbonensis Facultas in suo decreto facto primâ Decembris 1554. loquendo de *Jesuitis*, dicit: *His qui Societatis Jesu nomine insigniri cupiunt.* Et infra: *Hæc nova Societas insolitam nominis Jesu appellationem sibi vendicans.*

Eôdem modô nominati sunt à Parlamento Parisiensi in variis Senatus Consultis, ut videre est in uno dato 21. Augusti 1597. ubi: Postquam Procurator Generalis exposuit se certum esse, quod quidam, *qui antehac è Societate illa de nomine Jesu dicta* &c. & infra: *quemquam Presbyterorum, aut Scholarium de Societate nominis Jesu.*

In alio dato 16. Octobris ejusdem anni, ubi: *quemquam Presbyterorum & Scholarium de Societate nominis Jesu se dicentium.*

In alio dato 1598. 18. Augusti, ubi: *ut Presbyteros & Scholares de Societate nominis Jesu se dicentes.*

Et quandò aperuerunt scholas Parisiis, Portæ Collegii sui inscripserunt: *Collegium de Societate nominis Jesu.*

Admissi sunt Jesuitæ in Regno Galliæ 7. Calendas Octobris 1561. à Clero Gallicano hâc conditione inter cæteras, ut aliud, quam *Societatis Jesu* nomen acciperent.

Initio nominarunt *Societatem nominis Jesu.* Id patet ex approbatione cujusdam libri infra scripta, facta à R.do Patre Laynez Generali, ubi inscribit *Generalem Societatis nominis Jesu.*

Sancta Maria Magdalena de Pazzi inter litteras, quas rapta in extasi dictavit ad varios Religiosos, reperitur una dictata die 27. Julii 1586. cujus inscriptio est. *Al R.do Patre Rettore della Compagnia del dolce nome di Giesu, con tutti li Padri e Fratelli a lui sudditi.*

Et una altera dictata die 1. Augusti ejusdem anni, cujus inscriptio est. *Al R.do Patre Pietro della Compagnia del suave nome di Giesu.*

Thomæ Campegii Bononnien Episcopi Feltren lib. de auth. Sacror. Conciliorum cum Privilegio Summi Pontificis Pii IV. Venetiis apud Michaëlem Tramesinum 1561. Approbatio

Ego Jacobus Laynez Generalis Societatis Nominis Jesu de mandato R.mi Patris Magistri sacri Palatii, perlegi Librum, quem R.mus D.nus Episcopus Feltren de rebus ad Concilium pertinentibus conscripsit, & non solùm nihil contra fidem Catholicam, aut bonos mores, sed etiam multa utilia, & huic tempori accommodata continere, ac proindè dignus, qui

in

in lucem edatur visus est. Ita est. Jacobus Laynez.

Unde cùm similes hallucinationes & dissensus Auctorum Societatis, disputationesque de nomine *Jesuitæ* ac Jesuitarum Ordinis titulo vanæ videantur, & prudenter omittendæ, non satis apparet, quâ utilitate & prudentiâ eas Papebrochius moveat contra Carmelitas.

113 Quamobrem satis mirari non possum, quod Papebrochius *ibidem n. 85.* ità fidenter addat: *Annis duodecim & ampliùs in hac illustranda Historiæ arena versatus, idque sub Magistro annos fermè quadraginta idem agente, pro singulari desiderio gratificandi Ordini mihi charissimo, intentos semper habui oculos in omne fundandæ connexionis istius argumentum: Annis autem his quatuor postremis, aut quinque, nihil majori contentione egi, quàm in illum finem scrutari omnia monumenta, Historiam Orientalem medii ævi concernentia, uti apparebit in principio Maji ex Cathalogo Patriarcharum, unicô istius studii fructu.* Etenim nullam reperio in ejus paulò ante *n. 105.* rejecta *Conclusione* Ordinis gratificationem, minus in reliquis *n. 15. ad 48.* relatis, & fabulis 32. *n. 414. ad 446.* referendis, ei consultius erat prius se impendere Historiæ nostræ veritati, quàm illius illustrationi, eô modô, quô fecit, securiusque saltèm secutus fuisset Venerandum P. Bollandum Magistrum suum, *qui annos fermè quadraginta idem egit*; sed securiori longè modô, & debitis principiis, quàm omnia retractasset, quæ sapienter pro veritate & Ordinis nostri commendatione scripsit, prout retractasse patebit infrà commodiùs *n. 383. ad 386.* Quàm verò *Ordo noster* sit Papebrochio *charissimus*, patet ex relatis ejus verbis in Antigrapho *n. 15. ad n. 58.* Nec certè *intentos semper habere debuit oculos in omne fundandæ connexionis istius argumentum*: quia si amicô, aut saltèm serenô oculô, vel unâ solùm horâ *Carmeli Armamentarii Partem I.* legisset, vidisset fundandæ istius connexionis omnia præmissa argumenta solidissima: vidit indubiè, sed vindex passio, oculum ipsius & mentem turbavit. Neque debebat in illum finem omnia scrutari monumenta, cùm illa haberet in prædicta *Armamentarii Parte I.* collecta, nisi ut opposita quæreret, quæ reperire non potuit, cum nulla opposita citarit, præter merè negativa *NN. hoc non dicit, non videtur, non apparet* &c. uti infrà *n. 586.* quæ, contra tantæ auctoritatis positiva argumenta, straminea sunt, & nihil concludunt, ut vidimus *n. 12.* ex Bellarmino, & Raynaudo; nam è nostris positivum unicum plus dicit, quàm mille talia merè negativa. Equidem, quàm turpiter etiam utatur argumentis merè negativis, ostendemus *Pharetra III.* sub finem *Enervationis Teli ultimi.*

Respondeo 3. Ad hæc Papebrochii verba: *Ut etiam Fundatores dicantur, oporteret, quod eorum successores fuerint Brocardo & Sociis ejus Instructores, atque Magistri. Hic, hic, inquam, non in veteri Testamento usque ad Eliam, non novo usque ad* Christum *(de quibus absque coævorum authoritate & testimonio, volentibus Andabatarum more pugnare, gratis cedent, quicumque nolent disputare de nomine) sed hic in sæculo XII. adeò nobis propinquo, tot Scriptorum monumentis illustrato: hic Rhodus est, hic saltus, non altiùs promovendus, quàm usque ad principium hujus sæculi: sed ô! quàm difficilis!* Modestè, modestè, mi Papebrochi, noli *triumphum ante victoriam cantare*; 114

nè debeas *recantare*. Nos probamus, Eliæ & Elianorum successores fuisse Bertholdi, post recuperatam Jerosolymam anno 1099. facti primi Latinorum Generalis sub Aymerico Patriarcha Antiocheno anno circiter 1143. (de quo infrà *Telo X. n. 236. ad 246.*) Instructores atque Magistros, id est Carmelitas illos, qui propter Humar & Successorum ejus persecutiones à capta Jerosolyma anno 639. ad illam recuperatam anno 1099. in Oriente latuerant: etenim cùm *ibidem n. 42.* scribas: *Hæc cùm dico, nolo sic accipi, quasi intendam negare, ipsum illud exiguum semen* (putà Bertholdi, Brocardi, & Sociorum) *decisum fuisse ex vasta aliqua & annosa arbore, quæ* (*sicut habet Ordinis Carmelitici qualiscumque traditio*) *ab Elia quondam plantata fuerit, & legi gratiæ per Apostolos inserta, feliciusque reviresecens, Orientem impleverit Monachis, quorum Successores ac posteri Elianum Institutum propagarint.* Et tuus Magister Bollandus *Januarii 28. ad vitam S. Petri Eremitæ in Palæstina sæculo VI. ante in Cathalogo Sanctorum Carmelitarum ignoti*, addat: *ideò Carmelitis meritò accensendus.* Februarii verò 23. ad Vitam S. Dosithei n. 5. *Miror Joannem Baptistam de Lezana accuratissimum Scriptorem Annalium Ordinis Carmelitici, nec quinto, nec sexto sæculo, Barsanuphii, Seridi, Dorothei, Dosithei meminisse, cùm utrumque Zozimum, aliosque quamplurimos commemoret inter sui Instituti Professores, & Magni Eliæ imitatores, quod de Dorotheo Sociisque potiori jure asserere potuit, cùm, ut diximus, nonnulli eos in ipso Monte Carmelo habitasse putent.* Quibus satis innuit sæculo V. & VI. fuisse Carmelitarum Instituti Professores. Et meritò: quia de S. Anastasio Persa Ordinis Carmelitarum Martyre anno 628. in Officio Divino à S. Congregatione approbato, & ab Urbano VIII. confirmato hanc *Orationem* legimus: *Deus in te sperantium virtus, qui de Carmeli solitudine ad subeundam Martyrii palmam beatum Anastasium evocasti* &c. Theophanes autem Monachorum persecutiones à Leone Isaurico & filio ejus Constantino Copronymo ab anno 726. ultra 770. enarrat; Bullas verò Pontificum pro Carmelitis, & alia testimonia dabimus *n. 108.* licèt hucusque sufficientia præmiserimus. Cùm, inquam, ista sint ac plerique alii magni nominis fortiora, citata *à n. 93. ad n. 105.* præmiserint.

115 Credibile non est, tempore recuperatæ Jerosolymæ anno 1099. nullos successores fuisse Carmelitarum seu Elianorum, qui ab Apostolis usque ad annum 639. persecutionis Humar Orientem impleverant Monachis: neque id credam, donec efficaciter probaverit, *Religionem Legi gratiæ per Apostolos insertam, & ità felicius reviresecentem*, ut *Orientem* usque ad captam Jerosolymam anno 639. *impleverit Monachis*, totaliter post captam usque ad ejus recuperationem anno 1099. defecisse, ita ut nullus Elianus alibi in Oriente latuerit, qui isto persecutionis tempore clàm sibi & suo Fundatori Eliæ successores fecerit: nam imprimis infrà *n. 134.* probabimus *Leonem IV.* qui sedere cœpit anno 847. *Adrianum II.* qui anno 867. *Stephanum V.* qui anno 885. *Sergium III.* qui anno 903. *Joannem X.* qui anno 913. *Joannem XI.* qui anno 930. & *Sergium IV.* qui anno 1009. dedisse Indulgentias istas Ordini, qui jam ante ab anno 639. totaliter defecerat. Undè Hieronymus Romanus, de quo Carthagena *lib. 17. Homiliarum* Homil. 2. Object. 5. *Hieronymus Romanus* lib. 6.

quem

quem vocat de Repub. cap. 10. ait: *Religionem Carmelitarum non habuisse primordia ab Elia & ejus successoribus in Monte Carmelo; sed anno 796. tempore Leonis Papæ III. accepisse quandam Regulam ex approbatis ab Ecclesia, Basilii scilicet, Augustini, aut Benedicti.* Cautius, nè ad petram Apostolicam offenderet pedem suum, istum ab anno 639. ad 1099. totalem Ordinis defectum non finxit, sed anno 796. extantem agnovit. Equidem ibi ad *object.* Respondet Carthagena: *Cæterum, ut clariùs innotescat delirium omnium, qui isti sententiæ adhærent, apertissimè eam monstrabo ab Elia Religionem usque ad nostra tempora perdurare sub titulo B. Mariæ de Monte Carmelo, quem Ordo Carmelitarum, qui nunc mirificè viget, in Ecclesia profitetur.*

Deindè: sicut tempore persecutionis Infidelium, vel hæreticorum, semper remanent aliqui in fide vera constantes, qui in ea suos clàm instruant, & sibi faciant successores; ità illo tempore semper manserunt aliqui in Religione Eliana constantes, qui in ea suos clàm instruxerunt, & sibi fecerunt successores, quamquam ob Tyrannorum persecutiones manserint occulti, & ignoti: & ità contigisse, non solum ratione satis palpabili probo; sed etiam testimonio ferè coëvi Bertholdo S. Cyrilli Constantinopolitani *libro de processu & variis Regulis Ord. Carm.* cap. 3. *In illo itaque tempore* (putà persecutionis Humar & successorum ejus post captam Jerosolymam anno 639.) *quamvis pauci, verumtamen probatissimi Monachi nostræ Religionis, dimissis mansionibus, quas habebant in Urbibus & Villis, hunc Carmeli Montem non deserentes, jugiter in eo, & in quibusdam aliis Eremis Terræ Sanctæ permanserunt, & sub disciplina Monastica vita Eremitica per Eliam Prophetam instituta, & in prædicto Joannis Libro descripta.* Quod non obscurè confirmat Em. Jacobus de Vitriaco *Historiæ Orientalis* cap. 52. *Alii*, putà post recuperatam Terram Sanctam anno 1099. *ad exemplum & imitationem sancti Viri & solitarii Eliæ Prophetæ in Monte Carmelo, & maximè in parte illa, quæ supereminet Civitati Porphyriæ, quæ hodiè Cayphas appellatur, juxta fontem, qui Eliæ dicitur, non longè à Monasterio Beatæ Virginis Margaretæ, vitam solitariam agebant in alvearibus modicarum cellularum, tanquam apes Domini dulcedinem spiritualem mellificantes.* Ubi notet illud *agebant*, perseverantiam vitæ solitariæ, prout scribit S. Cyrillus, denotare, quod confirmant plerique Auctores citati à *n. 93. ad 105.* vide infra *n. 118.* Imò etiam Chronica Ord. Prædicatorum de Joanne Theutonico IV. Generali & Ugone Card. florentibus anno 1240. *Fuerunt ab initio nascentis Ecclesiæ in Terra Sancta, & maximè in Carmelo Eremitæ multi, sicut patet ex Chronicis & multis Sanctorum Vitis: horum* (nota) *conversationem videns felicis recordationis B. Albertus Patriarcha Jerosolymitanus multùm eos spiritualiter in Domino nutriebat.* Quæ ex libro S. Cyrilli desumpta videntur, ut statim patebit: ibi autem ex ly *horum* sequitur Eremitarum Montis Carmeli ab initio nascentis Ecclesiæ usque ad Albertum continuationem: & ly *maximè*, etiam tempore Alberti habuisse Monasteria extra Montem Carmelum. Ista Papebrochius non superabit, nisi fortioribus allegatis authoritatibus, quidquid supra *n. 113.* dicat: *quinque annis scrutatus sum omnia monumenta, Historiam Orientalem medii ævi concernentia.*

116 Nec magis credibile est, Carmelitas, qui

 qui

qui post captam à Saracenis Jerosolymam anno 639. in Europam ob Humar & successorum ejus persecutiones fugerant, & in Europa sibi Monasteria acquisierant, ut vidimus ex Geleno *n. 93.* ac Flores *n. 98. 99.* & *Pharetra II. & III.* per authentica testimonia probabimus, auditâ Terræ Sanctæ recuperatione, non transmigrasse in Orientem ad incolendum primum suæ Elianæ Fundationis Conventum, si in eo defecissent alii, prout transmigrasse zelus Religionis suadet, & scribit S. Cyrillus locô suprà citatô cap. 4. *Erat autem in diebus illis* (putà paulò post recuperatam Jerosolymam) *Patriarcha Antiochenus, & in Terra Sancta Apostolicæ Sedis Legatus, vir quidam amabilis Deo & hominibus, nomine Aymericus Malafaida, natione Lemovicensis, de Villa appellata Salmiacum, qui prædictorum antecessorum nostrorum Eremitarum, Fratrum Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, laudabilem Conversationem attendens, eosque multum specialiter suo tempore in Domino enutrivit. Intelligens autem quosdam eorum* (nota) *qui ab Occidente supervenerant, spretis seniorum monitis, non rectè ambulare ad veritatem religiosæ vitæ eremiticæ in prædicto Joannis Libro descriptæ, & perpendens hoc ideò maximè contingere, quia Græcas litteras ignorantes, nesciebant codicem illum legere, fecit librum illum de Græco in Latinum transferri.* Adventasse autem tunc Religiosos ex Europa, ac proindè non minus Carmelitas, quàm alios, confirmat Em. Card. Jacobus de Vitriaco *Historiæ Orientalis cap. 51.* aiens: *Ex tunc cœpit Orientalis Ecclesia revirescendo* (nota, non revirescit, nisi quod viruit) *florere, & cultus religionis in partibus Orientis ampliari &c. A diversis enim mundi partibus, ex omni tribu & lingua, & omni natione, quæ sub cœlo est, odore sanctorum & venerabilium locorum tracti devoti Deo peregrini, & homines religiosi ad Terram Sanctam confluebant. Reparabantur Ecclesiæ veteres, novæ fabricabantur. Monasteria Regularium largitione Principum, & eleemosynis fidelium in locis idoneis construebantur.*

Non est autem etiã credibile illos permisisse S. Bertholdum, Brocardũ, & Socios, Elianæ hæreditatis invasores, si Elianos instructores non habuerint & Magistros, tenere primum suæ fundationis & Institutionis Conventum, illisque propriæ hæreditatis invasoribus cohabitasse; quæ alioqui quodammodò contra rationis lumen fieri debuissent, nisi ipsos Eliani aliqui seniores, à quibus Ordini Eliano incorporarentur, præcessissent, prout præcessisse, ibi iterum scribit S. Cyrillus. Quantumvis tamen non scripsisset, id ipso jure præsumitur, juxta hanc in *l. super longi temporis cod. de præscript.* Glossam: *Si quis possedit, jam sunt decem anni, & possidet hodiè, præsumitur medio tempore possedisse.* Et illud Berthachini *in Repertorio verbo* possessio. *Possessio continua probatur, probatis extremitatibus temporis; quia medio tempore præsumitur.* Deindè: *Possessio præsumitur continuata per eum, qui in præteritum possidet, nisi contrarium probetur, scilicet quod alius posteà possederit.* Denique: *Possessio præsumitur continuata tempore turbationis & litis contestationis, quandò actor probat de antiquiori.* Contra præmissa autem non Papebrochii verba sola, sed positivum aliquod exigimus fundamentum. 117

Necesse tamen non est Bertholdi immediatos Prædecessores ex Occidente accurrentes quærere. Quia imprimis 118

juxta

juxta Theophanem pag. 409. circa annum 808. adhuc varia in Terra Sancta erant Monasteria: *In duarum*, inquit, *Laurarum Monasteria, sancti dico Charitonis & Cyriaci, atque S. Sabæ, & in reliqua Sanctorum Euthimii & Theodosii Cœnobia, maxima clades erupit.* Em. de Vitriaco istius sæculi Author oculatus in *Historia Orientali cap. 32.* de Antiochia sic scribit: *habet autem à septemtrionali parte Montem quemdam, qui vulgariter Montana nigra dicitur, in quo sunt multi Eremitæ, ex omni gente & natione, & plura Monasteria tàm Græcorum, quàm Latinorum Monachorum.* Guillelmus Tyrius autem ejusdem Historiæ *lib. 4. anno 1097. cap. 10.* de isto Monte loquens, ait: *ubi & priscis temporibus multa traduntur fuisse Virorum religiosorum Monasteria, & usque in præsens Deum timentium loca plura fovet, & nutrit venerabilia.* Addit lib. 7. cap. 23. anno 1098. *Quatuordecim millia aureorum, tum à Patriarcha, qui Urbi* Hierosolymitanæ *præerat, tum à populo Civitatis, tum ex adjacentibus Monasteriis abstulerunt.* Et Cantipratensis, qui sæculo XI. vivebat, narrat *lib. 1. de Apibus cap. 53. particul. 22.* Quod suus Parens Montem istum visitarit, & in eo varia Monasteria reperit: eò quod scilicet tempore persecutionum singulis annis tributa Saracenis penderent, ut scribit Baronius ad annum 817. Undè Concilium Constantiense anno 869. *Act. 1.* de Saracenis loquens, ait: *Multam benevolentiam & compassionem ostendunt in nos, licentiam nobis præbentes ædificandi Ecclesias nostras, & tenendi, sine prohibitione, mores nostros, justè agentes & in nullo injuriam vel violentiam inferentes.*

Si verò in dictis Lauris & Montanis nigris, seu Monte Neroy fuerint tunc, & ante, multi Eremitæ & Monasteria, quidni & in Monte Carmelo, juxta illud ejusdem Em. Jacobi de Vitriaco *ibidem* cap. 52. *Alii ad exemplum & imitationem sancti Viri & solitarii Eliæ Prophetæ in Monte Carmelo, & maximè in parte illa, quæ supereminet Civitati Porphyriæ, quæ hodiè Caiphas appellatur, juxta fontem, qui fons Eliæ dicitur, non longè à Monasterio beatæ Virginis Margaretæ, vitam solitariam agebant in alvearibus modicarum cellularum, tanquam apes Domini, dulcedinem spiritualem mellificantes.* Imò Baptista Mantuanus *Tomo 4.* Operum suorum Antverpiæ an. 1576. edit. *pag. 240.* sic testatur: *Habeo apud me decretum Godefridi, qui captâ Jerosolymâ, de Tyris triumphavit, super quadam pietate, quam omni Sabatho jubebat exhiberi Fratribus nostris, qui tunc incolebant Montana Judeæ, per quæ transivit Maria, cum ad salutandum Elizabeth se conferret. Floruit autem Godefridus circa annum Christi millesimum centesimum, ante Franciscum & Dominicum saltèm annis centum. Attulit autem Decretum hoc ex Cypro cum quatuor Bullis Romanorum Pontificum in Fratrum nostrorum favorem ad Patriarchas Jerosolymitanos F. Jordanis Mantuanus Ordinis nostri &c.*

Accedit: Quod Sixtus IV. uti infrà *n. 134.* videbimus, confirmet Indulgentias Leonis IV. Papæ anno 847. Adriani II. Papæ an. 867. Stephani VI. Papæ an. 885. & aliorum, pro *omnibus Christi fidelibus, qui Ecclesias Beatissimæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmelo devotè visitaverint, seu domos confractas ejusdem Ordinis refecerint.*

Undè mirum est, quod Papebrochius supra *n. 113.* citatus scribat: *Annis autem his quatuor postremis, aut quinque, nihil majori contentione egi, quàm in illum*

finem

finem (putà fundandæ connexionis cum Bertholdo & prædecessoribus Elianis) *scrutari omnia monumenta, Historiam Orientalem medii ævi concernentia.* & illa apud Theophanem, Em. Jacobum de Vitriaco, Guillelmum Tyrium, & Bullarium, Auctores obviissimos, non repererit: Ego certè maluissem Apologiam talem omittere, quàm in talia quærendo quinque annos magnâ contentione impendere, & aliis obviissima non reperire. Crediderim tamen ista solùm scripsisse, ut ipsi fidem darent incauti: sed recordari debuisset eorum, quæ præmiserat *num. 56.* relata infra *n. 119.* in fine.

119 Quamobrem contra Papebrochium sic argumentor 1. Vel Eliana seu Carmelitana Religio, quæ per ipsum supra *n. 114.* relatum: *Legi gratiæ per Apostolos inserta feliciusque revirescens Orientem implevit Monachis*, & per Magistrum suum Bollandum *ibid.* de variis Palæstinæ Eremitis adhuc sæculo VI. perseverabat, totaliter defecit à VI. ad XII. ita ut nec in Oriente, nec in Occidente, nec in toto Orbe ulli essent Religiosi Eliæ successores legitimi; vel non, sed semper aliqui hucusque remanserunt?

Si prius: Id imprimis directè militat contra positiva testimonia Theophanis, Em. Jacobi de Vitriaco, Guillelmi Tyrii, Leonis IV. Adriani II. Stephani VI. & aliorum Pontificum, Concilii Constantiensis, & S. Cyrilli Ord. Carm. Generalis, qui in Monte Carmelo floruit sub annum 1200. statim & *n. 116.* citata.

Deindè id etiam militare videtur contra S. Scripturam Jeremiæ 35. *Pro eo, quod obedistis præcepto Jonadab patris vestri, & custodistis omnia mandata ejus, & fecistis universa, quæ præcepit vobis: propter hæc dicit Dominus exercituum Deus Israël, non deficiet vir de stirpe Jonadab Filii Rechab, stans in conspectu meo cunctis diebus.* De Rechab autem, & Jonadab, non solùm Joannes XLIV. Patriarcha Jerosolymitanus S. Hieronymo coævus *lib. de Instit. Monachorum cap. 25.* scribit: *Cinæi itaque ab hoc Rechab descendentes, & cum Jonadab filio ejus Religionem Elisei Eremitarum sequentes, dicti sunt Rechabitæ.* Sed & Boulducus in *lib. 3. de Eccles. ante leg.* cap. 16. *Eliæ autem & Eliseo successit in officio vir sapientiâ & ætate celeberrimus Jonadab, qui passim in Scriptura vocatur filius Rechab.* cui, teste Lezana *Apparat. cap. 7. ad Tom. 1. Annal.* Suidas vetustus author verbo *Essæi.* S. Nilus in *Ascetico sub initium.* Gregorius Peccator Monachus in *Chronico n. 5.* Scaliger, Serarius, Villalpandus, & alii *ibid.* citati adstipulantur. Et Ægidius Gelenius *lib. 3. Colon. Agrip.* Syntagm. 43. *Hic igitur Ordo Propheticus, seu Rechabitarum, Assidæorum, & Essenorum continentium nomine (quos inter non pauci ex SS. Prophetis & Propheticis viris claruerunt) perdurans usque ad tempora Christi, & Apostolorum à S. Joanne Baptista ad Christi fidem comparatus* &c. Undè Em. Baronius ad an. Christi 64. n. 7. *Cæterum, haud incongruum erit dicere, Essenos à Rechabitis descendere; nam etsi Rechabitarum instituta cessassent, non tamen genus* (id est generatio) *illorum extinctum est: de eis enim Dominus dixerat Jeremiæ 53.* Non deficiet vir de stirpe Jonadab stans in conspectu meo cunctis diebus. *Meminit quidem Hegesippus apud Eusebium lib. 2. cap. 22. de homine Rechabita, qui interfuit neci Jacobi justi.* Dicit autem: *Etsi Rechabitarum instituta cessassent*, propter supererogata ab Essenis, juxta illud

Domi-

Dominici Gravinæ *lib. de voce Turturis p.2.*cap.5. *Permanserunt hi Prophetarum Filii usque ad tempora Apostolorum ex Eusebio: successerunt eis illi, qui suprà Eliæ institutiones alias supererogaverunt, fortè ab Eliseo Propheta eorum Magistro & Authore acceptas; hi fuerunt Esseni* &c. Sed hinc nulla propriè dicta cessatio, quin potius prioris Instituti perfectio: nisi velis cessasse Ordinem quemlibet Primævum ob institutiones ab aliquo Reformatore supererogatas; hincque cessare genus propter speciem; Ordinem regularem, tàm Clericalem, quàm Monasticum à Christo & Apostolis, quodammodò in communi institutum, cessasse, propter speciales Regulas S. Augustini pro Canonicis Regularibus, Basilii, & Benedicti pro Monachis.

Imò etiam contra S. Scripturam Isaiæ 32. *Et habitabit in solitudine judicium, & justitia in Charmel sedebit; & erit opus justitiæ pax, & cultus justitiæ silentium, & securitas usque in sempiternum.* Cui respondet recepta Revelatio S. Petro Thomasio à D. Virgine facta, quam in ejus vita approbat Henschenius, & habetur *in V. Lectione Officii* ipsius à Sacra Congregatione approbati: *Pro sui Ordinis perpetua conservatione & augmento frequenter ad Deum & Beatissimam Virginem orationes fundens, intimaque inter orandum edens suspiria, ipsâ nocte Pentecostes, cùm id instantiùs postularet, à Beatissima Virgine mirabili hôc responsô dignatus est:* CONFIDITO PETRE; RELIGIO ENIM CARMELITARUM IN FINEM USQUE SÆCULI EST PERSEVERATURA: ELIAS NAMQUE EJUS INSTITUTOR (quid efficacius) JAM OLIM A FILIO MEO ID IMPETRAVIT. Ex quibus manifestum est, Papebrochiũ verbis ex *n. 42.* citatis parùm consideratè hanc limitationem subdere: *Donec inutiles rami, ab Ecclesiæ agro unà cum suo trunco per schisma excisi, nominis tanti jus amisere:* quod non solùm est contra S. Scripturam, & Revelationem præcitatam; sed asserit Elianæ Religionis *Legi gratiæ per Apostolos insertæ, feliciusque revirescentis, ita ut Orientem impleverit Monachis,* uti suprà scribit, *inutiles ramos ab Ecclesiæ agro unà cum suo trunco per schisma excisos,* quasi tota illa Religio fuisset aliquandò schismatica, & ob schisma aliquandò ab Ecclesiæ gremio excisa; idque asserit absque ulla authoritate, aut ratione, quod prudenter dissimulare nequimus, cum Ordini nostro gravissimam merè calumniosè inferat injuriam. Nos verò n. 109. oppositum authoritate positiva Em. Card. Jacobi de Vitriaco, Guillelmi Tyri, Theophanis, Leonis IV. Adriani II. Stephani VI. & aliorum Pontificum probavimus. Undè, præterquam quod satisfacere debet locis S. Scripturæ præcitatis, probare debet, tunc temporis omnes Orientis Monachos tanquam *inutiles ramos ab Ecclesiæ agro cum suo trunco* (qualiscumque fuerit, quia non major de uno, quàm de alio) *per schisma excisos fuisse:* ac proindè fallere Jacobum de Vitriaco, Tyrium, Theophanem, & Pontifices statim citatos; & fallaciter in Officio Divino à Gregorio XIII. anno 1584. approbato haberi de S. Elia in primis Vesperis: *In Festo S. Eliæ Ducis & Patris nostri.* In Hymno primarum Vesperarum: *Hic sacri est Ductor, columen, decusque Ordinis nostri, Superisque gratus. O Pater salve, placidus tuosque excipe alumnos.* In Hymno Laudum: *Decet hoc die nostri nos memores Ducis* &c. *Nos nunquam auxilium destituat Pater* &c.

In Hymno secundarum Vesperarum: *Ordinis nostri columen, tuaque gloria gentis.* In Festo Commemorationis solemnis B. M. V. de Monte Carmelo à Clemente X. ad omnes Regis Hispaniarum ditiones extenso, Lect. IV. *Cum Sacra Pentecostes die, Apostoli cœlitùs afflati variis linguis loquerentur, & invocatò augustissimò Jesu nomine, mira multa patrarent: viri plurimi, qui vestigiis Sanctorum Prophetarum Eliæ & Elisei institerant* &c. In Festo S. Angeli Martyris: *Insignem sanctitatis virum, Patribusque suis Eliæ & Eliseo persimilem miraculis Deus similibus illustravit.* Ibi autem, & dictis à n. 109. est *Rhodus, & sàltus, qui exigitur* &c.

Si posteriùs: Habemus intentum. Nec indè solũ corruunt omnia, quæ scribit de exordio Ordinis nostri à SS. Bertholdo, Brocardo, Alberto Patriarcha &c. sæculo XII. ac sic quæcumq; in suo *Commentario* contra Ordinem nostrum injuriosè scripsit: sed, ipsô fatente, reus est statim præmissæ calumniæ Ordini nostro injuriosissimæ, cujus, & cæterarum injuriarum, reparationem meritò expetimus. Miror sanè, quod Papebrochius in similibus non magis attenderit ad ea, quæ *n. 56. ibidem* scribit: *Non est facile erudito huic sæculo, quò omnia ad fundum excutiuntur, plumbum pro auro supponere, sic ut diu fraus lateat: plausum fortassis initio referunt aliquem, dum fulgent magni nominis specie obducta; sed ubi intimiùs considerantur, & criticum examen talia subeunt, in risum vertitur admiratio, & causæ, cui fulciendæ fuerant fabricata, mirum in modum ista præjudicant.* Quia *cecidit in foveam, quam fecit.*

120 Argumentor contra eundem 2. Ex paulò ante præmissis ejus verbis: *Donec inutiles rami, ab Ecclesiæ agro unà cum suo trunco per schisma excisi, nominis tanti jus amisere; quod tamen conservatum sit in semine, in illis, inquam, pauculis sub Bertholdo Eremitis.* Hoc semen est decisum ex dicta Religione Eliana, *Legi gratiæ per Apostolos inserta, feliciusque revirescente, ita ut Orientem impleverit Monachis,* ante excisum truncum, vel post excisum truncum? Si priùs: perseverabat truncus, seu dicta Religio Eliana sub Bertho'do, ac sic cum gravissima Ordinis injuria scribit: *truncum,* seu *dictam Religionem Elianam fuisse priùs per schisma excisam.* Si posteriùs: manifestam implicat contradictionem; cùm velle debeat, aut truncum post excisionem emisisse semen, quod ipsius propago non sit, aut semen à trunco propagatum non spectare ad truncum tanquam verum parentem, quæ manifestam implicant contradictionem. Equidem hìc salvare debet suum *à nobis quidem non negata,* dum supra *à n. 86.* impugnatus ait: *in hac tamen connexione demonstranda cardo vertitur prætensæ antiquitatis; à nobis quidem non negata.*

Argumentor contra eundem 3. Urbanus VIII. anno 1631. corrigens Breviarium Romanum, quod in Lectionibus Festi S. Jacobi habebat, traditionem esse in Hispania S. Jacobum in ea fuisse, id, omissâ traditione, absolutè posuit; non ob aliam rationem, quàm quod traditio inferret veritatem absolutam. Baronius *ad annum Christi 51. n. 54.* scribit: *S. Barnabam in Italiam venisse, & in Liguria prædicasse Evangelium, nobilissimamque Mediolanensium Ecclesiam erexisse, ac longè lateque Christi fidem feliciter propugnasse, firmæ traditiones ejusdemque Ecclesiæ monumenta complurium Scriptorum testimoniis confirmata fidem certam atque indubitatam faciunt.* Papebro-

brochio autem S. Eliam esse Fundatorem, Patriarcham & Patronum Ordinis Carmelitarum, nosque ab illo hæreditariam tenere successionem, utriusque Ordinis Carmelitarum traditiones, monumentis & testimoniis S. Scripturæ, Summorum Pontificum, SS. Patrum, & quamplurimorum Scriptorum, tàm antiquorum, quàm modernorum omnis ferè Ordinis regularis, & Societatis Jesu præcipuorum confirmatæ, veritatem istam sufficienter probant, vel non? Si prius: contra illam vana est tota ipsius Apologia. Si posterius: aut majora fundamenta pro præmissis duabus de S. Jacobo, & Barnaba traditionibus, & aliis similibus, quas Bollandus, Henschenius, & ipse in suis *Sanctorum Actis* referunt, & sequuntur, producere debet, aut illas omnes similiter repudiare. *Hic* iterum *Rhodus, hic saltus, qui ab eo exigitur* &c.

322 Istis itaque præmissis, hæc Papebrochii ante victoriam triumphantis verba: *Hic, hic, inquam, non in veteri Testamento usque ad Eliam, non in novo usque ad Christum (de quibus absque coævorum authoritate & testimonio volentibus Andabatarum more pugnare, gratis cedent, qui nolent disputare de nomine) sed hic in sæculo XII. adeò nobis propinquo, tot Scriptoribus nominatis illustrato. Hic Rhodus est, hic saltus non altius promovendus, quàm usque ad principium hujus sæculi. Sed ô! quàm difficilis!* In suum triumphantem Authorem sic regero.

Primò: Hìc hìc probare debet Papebrochius, quod attentis *Resp. 1. & 2. à n. 75. ad n. 114.* præmissis, *pro nostra ab Elia hæreditariæ successionis connexione à sæculo VI. usque ad Christum, & à Christo usque ad Eliam,* vel contra, *absque coëvorum authoritate & testimonio Andabatarum more pugnemus*, cùm nec ipse, nec Magistri sui Bollandus & Henschenius ullam habeant Sanctorum vitam tanta, ut vidimus, S. Scripturæ, SS. Patrum, Pontificum, & antiquissimorum Historicorum, ac recentiorum authoritate præmunitam, ita ut illa stare debeat, aut nulla ex his subsistere possit: *Hic Rhodus, hic saltus, non altius promovendus, quàm ad istam probationem,* à Papebrochio necessariò dandam, ut illam, Andabatarum more, suam purget injuriam.

Secundò: Hìc hìc, positivis authoritatibus & argumentis, probare debet Papebrochius, quod, attentis totô hôc *Resp. 3.* præmissis, pro *nostra ab Elia hæreditariæ successionis connexione etiam à Bertholdo usque ad sæculum VI.* ac sic usque ad Eliam, *eam efficaciter non convincamus*, etiam suis propriis armis. *Hic* iterum *Rhodus, hic saltus, non altius promovendus, quàm ad efficaciorem oppositi probationem*, à Papebrochio expectatam, ut purget calumniam, quâ, verbis paulò ante datis, scribit Carmelitas aliquandò, tanquam *inutiles ramos ab Ecclesiæ agro unà cum suo trunco per schisma excisos nominis tanti jus amisisse*, Ordini nostro (utpotè qui pro sua ininterrupta ab Elia successione hæreditaria munitur authoritate irrefragabili, ut vidimus *à n. 75. ad 114.* nec præter Eliam, alium Fundatorem & Patronum huc usque agnovit unquam) summè injuriosam: non enim ejus, *absque coævorum authoritate, & testimonio, Andabatarum more pugna* nobis adeò injuriosa, esse potest grata; nec sibi persuadere debet, quod argumentis purè negativis, aut conjecturis pascamur novitiis, quibus solis contra Ordinem, ut patebit ex decursu, injuriosè utitur: si verò probationes dede-

rit efficaciores, manum dabimus, cùm solam veritatem & justitiam tueri velimus.

123 Intereà notet prudens Lector hæc Papebrochii *ibid. n. 84.* probra: *Nihilominus incredibile est cœtum illum* (putà ex Bertholdo & decem circiter in Monte Carmelo Sociis) *qui tunc erat totus Ordo* (nota) *coaluisse ex hominibus, non tantum Latini, sed etiam Græci, & Syriaci ritus; quamvis hoc videantur præsumere Carmelitæ, cùm ad explicandam suam Elianam successionem, persuadere nituntur, Majores suos sub Bertholdo, non ad normam Eremitarum Europæorum* (*qui in Elia nihil aliud, quàm solitariæ vitæ exemplum habent* (nota;) *sed ex disciplina eorum vixisse, quos ipsi putant ab Elianis immediate fluxisse* Item hæc n. 94. alia ejusdem: *Unde longè consultius videtur, Ordinem hunc, quem novimus Carmelitarum, considerare tanquam diversum à quocumque Ordine Græcorum, aut Syriorum.* Quasi verò, juxta huc usque præmissas authoritates, *Græcus* non esset, aut *Syrius* Ordo ille, qui in Monte Carmelo ab Elia Propheta suam habet originem, & primam Fundationem.

Ibidem n. 97. *Cogimur omninò credere, principia Ordinis sub Brocardo adeò fuisse tenuia adhuc, ipsamque Regulam privatæ instructionis in modum sic traditam paucis illis Eremitis, ut ipse Albertus, nesciens quantæ rei semen jaceret, non magis de ea cogitaverit informare Pontificem, quàm de Pontifice appellando tunc cogitasset, quivis alius Episcopus piam quampiam inter subditos confraternitatem instituens, ac legibus privatim ordinans, ad propositum adunationi novæ scopum consequendum: quod ipsum multò magis sentiendum de Aymerico Antiocheno & Amalrico Jerosolymitano Patriarchis, sub quibus Eremitæ isti primùm sunt collecti, & fortè etiam jus religiosæ professionis adepti.* Quasi verò non probassemus efficaciter Ordinem ab Elia, & Christo, perseverasse usque ad Bertholdum, Brocardum *&c.*

Item n. 142. *Si alius felicior uspiam habet, servatque idonea pro sæculis Bertholdum prægressis successionis quæsita testimonia, succurrat nobis, & sanctissimo Ordini, antiquioris originis probandæ cupientissimo. Interim, dum prodit nemo* (nota) *nec proditurum quemquam persuadet irritus hactenùs scrutantium labor, & in scrutinio deficientium: faciamus Historiæ Carmelitanæ initium in Bertholdo & Brocardo, in quibus indubitabilis de ea cognitionis invenitur principium.* Quasi verò omnes Auctores præcitati sint *nemo*, & ipse sit *omnis homo*, juxta illud socii sui Raynaudi *Tom. VIII.* pag. 444. *Quilibet enim ex Ignatii alumnis est* omnis homo; *quia* &c. Cùm ipse viderit, & legerit omnes à nobis præmissas authoritates in *Parte I. Armamentarii Carmeli*, nec ulli respondeat; sed totus in verbis & vaniloquiis, adeò falsa, & Ordini nostro injuriosa, de quibus sigillatim suis locis infrà, scribere non veretur, & novitiè eundem Ordinem impetere *Telis* ante trecentos annos per *Decretum* Universitatis Cantabrigiensis *juridicum* fractis, ut statim patebit.

Etenim scribit Joannes de Lezana, 124 ob Scriptorum multitudinem toti mundo celeberrimus, (quidquid suâ vaniloquentiâ eum unus explodat Papebrochius, similiter è suis, ut vidimus à *n. 95. ad 103.* doctissimos PP. à Lapide, Suarez, Sanchez, Salianum *&c.* explodere non veritus) Annalium Ordinis Tom. 1. cap. 6. n. 8. *Temporis etiam Ordo postulat, ut Cantabrigiensis Academiæ*

in

in Anglia celeberrima, & Doctorum ipsius egregium testimonium, decisio, ac sententia pro parte, quam tuemur, in medium producatur. Accidit enim circa annum Domini 1374. ut nonnulli Universitatis prædictæ Scholastici, juvenili forsan levitate ducti, & ab aliquibus ex majoribus excitati, institutionem, intitulationem, & confirmationem Ordinis, adeò præsumptuosè cavillarentur, ut cum quidam alii veritatis propugnatores in medium prosilirent, rixæ & discordiæ inter ipsos suscitarentur. Erat eo tempore quidam Ordinis nostri Professor ac Regens in ea Universitate, Joannes Hornebius, vir doctus ac pius, qui pro Religionis honore sugillantium ora obtrudere cupiens, rem ad Universitatis Cancellarium juridicè discutiendam detulit. Hic, convocatis Assistentibus, & aliis Academiæ Collegis, sub die vigesima tertia Februarii anni prædicti sequens promulgavit Decretum, prout in Speculo Ordinis fol. 81. & aliis Ordinis „ monumentis apparet. Universis San- „ ctæ Matris Ecclesiæ Filiis, præsentes „ litteras inspecturis, Joannes de Do- „ nelhico, Cancellarius Universitatis „ Cantabrigiæ, salutem in Domino „ sempiternam. Cùm nuper à nonnul- „ lis Universitatis prædictæ studenti- „ bus, Institutio, Intitulatio, & Con- „ firmatio Ordinis Fratrum B. Mariæ „ de Monte Carmelo nimis præsum- „ ptuosè revocabantur in dubium, un- „ dè discordiæ & rixæ quamplurimæ „ inter Scholares ejusdem Universitatis „ fuerant suscitatæ, nec non magna per- „ turbatio invalescebat in eadem: ea „ propter religiosus vir Frater Joannes „ de Hornebio, S. Paginæ Professor di- „ cti Ordinis Beatæ Mariæ de Monte „ Carmeli, Confrater in ipsa Univer- „ sitate Regens, nobis in plena Congre- gatione Regentium, & non Regen- „ tium, humiliter & devotè, pro reme- „ dio opportuno per nos ordinando in „ præmissis, instanter supplicavit. Nos „ verò Cancellarius antedictus, cupien- „ tes materias dissensionum, ac jurgio- „ rum amputare, & veritatem præmis- „ sorum indagare, ac prout ad nos atti- „ net, quietem ipsius Universitatis Scho- „ laribus reparare, præfiximus certum „ diem dicto religioso Viro Fratri Joan- „ ni de Hornebio, ad comparendum „ coram Nobis, ac aliis Venerabilibus „ per Universitatem Regentium, & non „ Regentium, unanimi assensu eorum- „ dem nominatis electis, & ad assisten- „ dum nobis deputatis, & omnibus, „ quorum interest, in hac parte legiti- „ mè præmunitis, exhibituro, ac propo- „ situro evidentias, & monimenta quæ- „ cumque dictas Institutionem, Intitu- „ lationem, & Confirmationem ipso- „ rum Fratrum B. Mariæ de Monte „ Carmeli concernentia. Quo quidem „ die idem Frater Joannes comparuit, „ & quædam privilegia Sedis Aposto- „ licæ, ac Regulam eorum per eandem „ Sedem approbatam, ac etiam alia mo- „ nimenta, & antiquas Scripturas, co- „ ram nobis Cancellario & Deputatis „ antedictis exhibuit, consensu & assen- „ su dicti Ordinis Confratrum præha- „ bitis, & cum instantia nos requisivit, „ ac rogavit nomine suo ac Ordinis „ sui, & Confratrum suorum prædicto- „ rum, ut, auditis rationibus & allega- „ tionibus, visisque privilegiis, lectis, „ & examinatis unà cum nonnullis a- „ liis monumentis, & scripturis anti- „ quis, ac diligenter rimatis, & dis- „ cussis super præmissis veritatem deci- „ deremus, & declararemus. Nos verò „ Cancellarius memoratus attendentes „

„ præmissa, consona esse juri, & rationi, „ auditis rationibus, & allegationibus, „ visisque privilegiis, lectis & examina- „ tis unà cum nonnullis aliis monu- „ mentis, & scripturis antiquis, de con- „ silio, & consensu Discretorum, & Ju- „ risperitorum dictæ Universitatis, no- „ bis assistentium in ea parte, & per e- „ andem deputatorum, dictum Ordi- „ nem Fratrum B. Mariæ de Monte Car- „ meli in jure communi, ac speciali con- „ firmatum, & titulo B. Mariæ Dei Ge- „ nitricis fore specialiter insignitum, ac „ etiam Fratres dicti Ordinis prout suf- „ ficienter apparuit per præmissa exhi- „ bita, producta, & allegata, Eliæ & E- „ lisei Sanctorum Prophetarum fore „ imitatores & successores. Causæ co- „ gnitione, & Juris ordine, in ea parte „ de Jure requisitis ad plenum observa- „ tis, reputamus, decidimus, & deci- „ dendo declaramus in his scriptis. In- „ hibentes quibuscumque nostris, & di- „ ctæ Universitatis subditis, nè contra „ has, decisionem, & declarationem no- „ stras in ipsorum Fratrum præjudici- „ um, & dictæ Universitatis vitupe- „ rium, & studentium in eadem inquie- „ tationem, venire temerè præsumant, „ sub pœnis & censuris, nostrô & succes- „ sorum nostrorum arbitriô, debitè in „ contravenientes ferendis. In quorum „ omnium, & singulorum testimonium „ præmissorum, præsentes litteras, de- „ cretum nostrum continentes, sigilli „ Officii nostri appensione fecimus „ communiri. Data Cantabrigiæ vige- „ simo tertio Mensis Februarii anno „ Domini 1374.

Undè Pater Ildefonsus de Flores Societatis Jesu *loco suprà citato*, ait: *Neque omittendum Academiæ Cantabrigiensis testimonium, quæ post longam disputationem decernit*, Carmelitarum nomen, Ordinemque antiquissimum fuisse. *Id verò Decretum à Gregorio XI. confirmatum fuisse, Author est Thomas à Jesu, vir in Eliana familia, doctrinâ ac pietate clarus. In Regul Carmelit. p. 1. cap. 1.*

125 Confirmatur: Gravi ad intentum nostrum testimoniô, quod Comes Antonius Montecatinus, Consistorialis Aulæ Advocatus, coram Urbano VIII. in publico Consistorio anno 1629. pro sancti Andreæ Corsini Canonizatione postulanda protulit, his verbis: *Carmelitanæ Familiæ dat nomen Andreas, aut potiùs flos hic jam delibatus è spinis in amœnissimo Carmeli vertice collocatur. Et sapienter ille quidem hanc sibi præ cæteris religiosam familiam selegit, quæ tum originis antiquitate, quàm vel ab ipsis Prophetis Elia, atque Eliseo repetit, tum Instituti integerrimi sanctitate, tum illustrium vitâ, doctrinâque Virorum copiam Christiana Respublica floruit semper, ac magis, magisque floret indies.* Hæc verò magni ponderis esse refragabitur nemo, si coram sublimissimo Summi Christi Vicarii, & Eminentissimorum Ecclesiæ Cardinalium cœtu, dicta esse animadvertat. Quid, mi Papebrochi, ad probationes pro nostra antiquitate *à n. 76. huc usque* præmissas, nunquid te coegerunt, ut scriberes locô *n. 51.* citato: *Horrebamus, fateor, in Carmeliticam antiquitatem, cujus fallaces probationes plurimis experimentis habebamus delibatas, tanquam in asperum aculeis senticetum ingredi?* Expectamus, ut tua plurima experimenta producas, quibus probationes illas habeas fallaces: nos verò infrà *n. 529.* eas non fuisse horroris tui causam probabimus. Quid prætereà dictis probationibus attentis, ad tuum votum suprà *n. 22.* relatum: *Deus faciat,*

ne

ut ii, quorum causâ laborem hunc sumo, diu ac sæpè declinatum, sic deinceps suo abundent sensu, ut veteribus novisque fictionibus repudiatis (quarum ista accusatio multò magis ipsorum causæ officit, quàm alia quæcumque adversantium argumenta) solidiori, si fieri potest, viâ progrediantur, ad conciliandam verosimilitudinem traditionibus suis? Numquid dolosum? Vide infra *n. 445.*

126 Intereà non pudet Papebrochium *ibidem n. 140.* Ordinem Carmelitarum hôc valdè injuriosô scommate impetere: *O te infelicem! Joannes Annii Viterbiensis, quod commentitio tuo Beroso, eique similibus Manethoni, atque Magasthení, non admiscueris aliquid de Eliæ Prophetæ discipulis in Assyriam translatis sub Salmanazare, vel in Babylonem sub Nabuchodonosore, & Eliacum Institutum inter gentes istas retinentibus ac propagantibus: quàm multi pro te surrexissent vindices, qui nunc sub pedibus jaces Goropii Becani lib. 4. originum Antverpiensium supra ruinas tuas extruentis in nihilo saniora commenta!* Ad hæc hæreo totus attonitus: cum Ordinis Carmelitarum Historiam ab Elia Propheta usque ad S. Albertum Patriarchā Jerosolymitanum, ultra quem cessat difficultas, comparare non possit *Joannis Annii Viterbiensis Commentitio Beroso,* nisi velit S. Scripturam, penè omnes SS. Patres, Bullas Pontificum, etiam Clementis X. nuperrimum Breve Apostolicum, Breviaria, & Missalia à S. Congregatione & Summis Pontificibus approbata, primorum sæculorum Scriptores, & modernorum cujuscumque Ordinis, ac maximè Societatis Jesu celeberrimos, quibus eam suprà efficaciter probavimus, *sub pedibus jacere Goropii Becani &c.* Hoc sanè ab uno religiosissimæ Societatis Jesu Scriptore, & quidem *Actorum Sanctorum,* expectavi nunquam. De Joanne Annio Viterbiensi Aubertus Miræus suæ *Bibliotheca Ecclesiastica Part. 1. pag. 279.* scribit: *Reliquit antiquitatum libros viginti septem, sæpius recusos; sed nugis mendacibus plenos: nam Berosus, Manetho, & alii Scriptores veteres, quos se producere dicit, prorsus sunt supposititi.* Undè Papebrochius ostendere debet, ea, quæ contra *Telum I.* præmisimus esse *nugis mendacibus plena,* & Scriptores, quos præcitavimus, *prorsus esse suppositítios,* ut infamem illam, quam Ordini fecit, excuset injuriam: & benè attendere, quod longè potiori jure attentis ejus Sarcasmis & Satyris *à num. 15. ad 58.* præmissis, & fabulis ejusdem plusquam triginta *à n. 414. ad 446.* adferendis, ipsum ad *Joannis Annii Viterbiensis Commentitium Berosum* remittere possimus; sed consultò ipsi talia relinquimus; cum attentis præmissis authoritatibus, nobis omninò sufficiat illud Christi Matth. 10. *In ore duorum, vel trium stet omne verbum.* Ipsi verò evidenter officiat illud Eccles. 7. *Noli esse justus multum: neque plus sapias, quàm necesse est, nè obstupescas.* Quasi diceret: *Neque suprà veritatem & justitiam sapias, nè ad tuam tibi demonstratam insipientiam obstupescas, prout nonnulli.*

****

CON-

CONFIRMATIO Præmissorum ex R. Adm. P. M. Joanne de Sylveira Carmelita Olyssiponense.

DEcreveram Ordinis Carmelitarum ab Elia Fundatore antiquitatem ex sola S. Scriptura, Sanctis Patribus, Brevibus Apostolicis, Historicis, & Scriptoribus extraneis, sufficientissimè stabilitam, ut vidimus, nullâ Nostrorum authoritate confirmare; cum omnes illos ut fabulatores fabulosus explodat Papebrochius. Sed operæ pretium est experiri: an etiam nostrum *Joannem de Sylveira*, ob suos in Evangelia & Apocalypsim sapientissimos Commentarios in tota Ecclesia celeberrimum, sit explosurus ut fabulatorem; quandoquidem ejusdem *Tomum*, cui titulus *Opuscula varia* nuperrimè anno 1675. Lugduni editum, videre non potuerit, dum suis commentis se, & Ordinis nostri antiquitatem, *in Actis Sanctorum Mensis Aprilis* turpissimè infamavit. Itaque

Scribit 1. Sylveira *Opusculo 3. Resol. 2.* „ *n. 1. & seq.* Sanctum Eliam esse Au- „ ctorem, ac Fundatorem Carmelitani „ Ordinis expressè tradunt, & affirmant „ septem Summi Pontifices. Joannes „ XXII. Alexander V. Sixtus V. & aper- „ tis verbis dicunt, *Ordinem Carmeli-* „ *tarum per Eliam, & Eliseum in Monte* „ *Carmeli inchoatum.* Sixtus IV. Julius „ II. Gregorius XIII. asserunt his ver- „ bis, quod Carmelitani Patres, *Sancto-* „ *rum Prophetarum Eliæ, & Elisei, &* „ *Henoch, nec non aliorum Sanctorum* „ *Patrum, qui Montem Sanctum Car-* „ *meli, juxta Eliæ fontem inhabitarunt,* *successionem hæreditariam tenentes.* Cle- „ mens VIII. non solum in suis Bullis „ Apostolicis concessis pro nostris Pa- „ tribus Discalceatis: *in Apostolica digni-* „ *tatis*, & in alia: *Dominici gregis:* sed et- „ iam in quadam Epistola Missa ad Re- „ gem Persarum, ut refert M. Franciscus „ à S. Maria *tom. 1. in Historia Prophe-* „ *tica, lib. 1. cap. 10.* ubi expressè ait Sum- „ mus Pontifex: *Religionis hujus Pro-* „ *fessores, sui instituti Auctores habere* „ *sanctos Prophetas Eliam & Eliseum.* „ In quorum verbis Summorum Pon- „ tificum illa maximè notanda sunt: „ *successionem hæreditariam tenentes:* ut „ sapienter advertit M. Franciscus Sua- „ rez magnus Sacræ Societatis Jesu „ splendor *tom. 4. de Religione, tract. 9.* „ *lib. 2. cap. 10.* His septem Pontificibus „ cohærent alii quinque, Paulus V. Ur- „ banus VIII. Innocentius X. Alexander „ VII. Clemens X. qui approbarunt Of- „ ficia Sanctorum nostri Ordinis con- „ tenta in nostro Breviario Carmelita- „ no, in quibus sanctus Elias dicitur Pa- „ ter, Institutor, Auctor nostræ Religio- „ nis, ut *infrà n. 3. 4. 5. & 9.* & ità duo- „ decim Pontifices approbant, confir- „ mant, & corroborant nostrum asser- „ tum. „

Et quamvis Summi Pontifices hoc „ non dicant, tanquam definiendo, ac „ veluti rem de fide divina credendam; „ tamen inter limites historiæ humanæ „ faciunt quandam moralem certitudi- „ nem, ut nulla major possit dari, ut do- „ ctè advertit Mag. Joannes Carthage- „ na, *tom. 3. lib. 17. homil. 2. ad objecta 5.* „ & ait: *Quamvis autem prædictorum* „ *Pontificum testimonia, non id tradant* „ *tanquam rem de fide divina creden-* „ *dam, infra limites tamen humani testi-* „ *monii nullum majus, aut firmius pro-* „ *ferri*

„ *ferri potest, quàm tot Summorum Pon-* „ *tificum testificatio.* Similiter Doctor „ Gaspar Sanchez insignis scripturarius „ ex Sacra Societate Jesu , postquam „ produxit multa monumenta, quibus „ comprobat Collegia Religiosorum, „ qui de Monte Carmelo erant, subdit: „ *Accedit ad hæc à Pontificum judicio* „ *gravissimorum pondus , quò sacrum* „ *hunc Ordinem ab Eliæ disciplina, atque* „ *instituto exordium habuisse testantur.* „ *Ità sanè Sixtus IV. Julius II.* &c. *qui do-* „ *cent Familiæ Carmelitanæ viros ab Elia,* „ *& Eliseo successionem hæreditariam te-* „ *nere. Hæc mihi gravissima sunt.* Hanc „ auctoritatem tot Summorum Ponti- „ ficum, tanquam firmissimum, ac ma- „ ximè venerandum fundamentum „ hujus veritatis adducunt ex eadem „ Societate M. Franciscus Suarez *jam ci-* „ *tatus,* & diligentissimus temporum „ indagator Salianus *tom. 4. Annalium* „ *veteris Testamenti ad annum ante Chri-* „ *stum 914.* Cornelius à Lapide *in 3. Re-* „ *gum cap. 18.* ad illa verba: *Ascendit* „ *Elias in vertice Carmeli.* Petrus Poy- „ ræus *de triplici Corona Virg. tract. 1.* „ *cap. 12. num. 14.* Alphonsus Flores, „ & Josephus Andreas, ac alii citandi ad „ calcem quæstionis.

„ Probatur secundò: ex Officio Divi- „ no, ac Breviario Carmelitano appro- „ bato per multos Romanos Pontifices: „ nam Sixtus V. anno 1589. die 27. Julii, „ ut habetur in sua Bulla, *eximium quod* „ *nobis*; & refertur *in Bullario tom. 2. pa-* „ *gina 665.* concessit Carmelitis, ut va- „ leant recitare Officia propria *Sancto-* „ *rum sui Ordinis,* inter quæ est inte- „ grum Officium *sancti Eliæ*; quod et- „ iam iterum concessit Paulus V. anno „ 1609. & eandem concessionem nobis „ dedit Urbanus VIII. anno 1628. die 12. Junii, de quo latiùs §. *sequenti,* & in- „ ter cætera in Officio *sancti Eliæ* di- „ citur:

Hic sacri est ductor columen decusque „
Ordinis nostri, superisque gratus, „
O Pater salve, placidusque tuos „
Excipe alumnos.

Et Summi Pontifices Innocentius „ X. Alexander VII. Clemens X. appro- „ barunt nostra Officia, ut sunt in Bre- „ viario, & apposuerunt in Collecta S. „ Eliæ *Patrem nostrum,* & dicimus: „ *Præsta quæsumus Omnipotens Deus,* „ *ut sicut beatum Eliam Prophetam tuum,* „ *& Patrem nostrum,* &c.

Probatur tertiò, & maximè corro- „ boratur superius fundamentum: Ex „ auctoritate sacræ Congregationis Il- „ lustrissimorum Cardinalium , qui „ sunt deputati à Sanctissimo Domino „ Papa pro examinandis, ac approban- „ dis historiis, ac actibus Sanctorum, „ quæ ut approbatæ & examinatæ sunt „ apponendæ in Breviario: Et cùm Of- „ ficia Sanctorum nostri Ordinis reci- „ tanda in Breviario proponerentur, „ tribus vicibus fuerunt examinata, & „ approbata à Sacra Congregatione sub „ Sixto V. ut jam dixi. Iterum sub Pau- „ lo V. anno 1609. assistente, & subscri- „ bente Eminentissimo Cardinali Bel- „ larmino: Et iterum sub Urbano VIII. „ assistente, & subscribente Eminentis- „ simo Cardinali Torres, inter quæ con- „ tinetur Officium S. Eliæ, ut Patris & „ Fundatoris nostri. Et in Festo S. An- „ geli die 5. Maji, in quinta Lectione ha- „ betur: *Insignem sanctitatis Virum pa-* „ *rentibus suis Eliæ, ac Eliseo persimilem* „ *miraculis Deus similibus illustravit.* Et „ in Officio, ac Missa S. Spiridionis die „ 14. Decembris, in oratione decanta- „ tur: *Sancti Spiridionis Confessoris tui,* „

„ *atque Pontificis nos Domine Festa tueantur, & sicut ille Religionis à Propheta Elia instituta orationibus, & operibus fuit fidelis imitator.* Et in solemnitate S. Petri Thomæ die 29. Januarii in quinta Lectione refertur, quod cùm ille rogaret pro conservatione suæ Religionis, Sacratissima Virgo apparens ait ei: *Confidito Petre, Religio enim Carmelitarum in finem usque sæculi est perseveratura, sic Elias ejus namque Institutor, jam olim etiam à filio meo id impetravit.* Et in Festo sancti Avertani die 25. Februarii in 5. Lectione dicitur: *Sibi Christum, & magnum Eliam Prophetam sui Ordinis Fundatorem, in exemplum paupertatis proposuerat.* Et Historiæ, quæ habentur in Breviario approbato à Sancta Sede Apostolica, sunt magni ponderis & auctoritatis: *Veluti historiæ ab Ecclesia canonizatæ censentur*, ut habet Rota Romana in una decisione Cæsar. Augusti Cathedralis coram Domino Coccino anno 1630. Et Sacra Congregatio Eminentissimorum Cardinalium anno 1618. die 14. Junii: *Historia, quæ in Breviario per Sanctam Sedem Apostolicam approbato recitantur, ut maximè veræ ab Ecclesia venerantur.*

„ Tota hæc doctrina confirmatur: Quia Sacra Congregatio Illustrissimorum Cardinalium, Auctoritate Sedis Apostolicæ nihil approbat, nisi præmisso altò examine, profundâ consideratione, magnâ diligentiâ adhibitâ, ac maturò consilio, & appositis certis, & authenticis monumentis. Et indè, quæ sunt approbata à Sacra Congregatione, & in Breviario apposita sunt magnæ ac supremæ auctoritatis. Et indè universa tota Hispania, non alio graviori innixa fundamento profitetur Apostolum Sanctum Jacobum, terram ejus calcasse, in Hispaniaque prædicasse, quàm quod Ecclesia in proprio ejus Officio ità affirmat, & dicit, ut rectè contra Baronium probant, & dicunt Mariana *tract. de Adventu S. Jacobi in Hispaniam.* Morales *in Chronic. lib. 9. cap. 14. & lib. 8. fol. 213.* Joannes Carthagena *tom. 3. lib. 17. homil. 2.* ad objecta quinta. Ireneus à Sancto Jacobo *tractatu de Immaculata Virginis protectione, sect. 1. cap. 1. §. 2.* Thomas Aquinas à Sancto Josepho *in dissertatione de Patriarchatu Eliæ, part. 1. sectione 6.* Ex quibus multi notant, quod inde peculiares revelationes multis Sanctis factæ, ut Divo Francisco: *Crucifixus apparens inter alas effigiatus.* D. Thomæ: *Benè scripsisti de me Thoma.* D. Ignatio: *Ego Romæ vobis propitius ero*; & aliæ multæ revelationes factæ nostris Sanctis, Alberto, Andreæ Corsino, Theresiæ, Magdalenæ de Pazzi, ut certissimæ & infallibiles habentur; quia constat ex eorum testimonio, & habentur in Breviario, ac Officio Ecclesiastico, approbato à Sede Apostolica. Atqui cùm à D. Virgine sit revelatio facta Sancto Petro Thomæ, ut constat ex ejus testimonio, & sit approbata ab Ecclesia, & posita in Breviario, ut certa habenda est. „

„ Validè corroboratur hæc veritas ex officio relato. Cùm hæc tamen revelatio haberetur tantum scripta per Philippum Mazericum in ejus vita, ac simul aliquorum Scriptorum traditiones: & aliundè P. Lucas Wadingus, præexcellens Chronographus Ordinis Minorum S. Francisci, hæc suo Petro Theutonico tribueret pro stabilitate sui Ordinis, S. Congregatio

sub

„ sub Urbano VIII. approbans Officia „ Sanctorum nostri Ordinis, dubitans „ renuebat Officium S.Petri approbare, „ sed prædictam revelationem volebat „ expungere, ac delere, quod maximè „ nostros Religiosos in Transpontina „ molestavit. Inde Reverend. M. Fr. „ Theodorus Stratius dignissimus Ge- „ neralis, indictis multis diebus jejunii, „ multis orationibus, ac precibus Deo „ fusis, ac decantatâ solemni Missâ D. „ Petro Thomæ, atque impetratâ licen- „ tiâ lustrandi Archivium Vaticanum, „ post longam, ac largam disquisitio- „ nem, Deo afflante, & S. Petro inter- „ cedente, reperta fuit Bulla peranti- „ qua Innocentii VI. in qua inscripta „ erant verba, Petri Thomæ Ordinis „ Fratrum B. Mariæ de Monte Carme- „ lo; ex qua constabat tota veritas rei, & „ quô modô post obitum Petri Theu- „ tonici ad illam dignitatem, ac Episco- „ patum Pactensium assumptus fuit no- „ ster D. Petrus Thomas, quô visô, & „ consideratô, Sacra Congregatio Emi- „ nentissimorum Cardinalium, statim „ Officium S. Petri cum prædicta reve- „ latione approbavit, ut est modò in „ Breviario, & M. Fr. Lucas Wadingus „ (de quo dicam illud, quod ait Justus „ Lipsius de Avicenna) more magno- „ rum Virorum, suam sententiam re- „ tractavit, afferens talem revelatio- „ nem factam fuisse D. Petro Thomæ „ Ordinis Carmelitarum. Ità habet in „ vita ejusdem D. Petri Thomæ *in Ap-* „ *pendice Bullarum, Bulla 3. & 4.* M. „ Ferdinandus Vghellus Monachus Ci- „ stercienfis *in sua Italiâ Sacra tom. 2. in* „ *Appendice.* M. Lezana *tom. 4. Annal.* „ *ad annum Christi 1354. n. 5. & 6.* & „ M. Daniel à Virg. Maria Vinea Carmeli „ *in Appendice, fol. 754.*

Demonstratur quartò hæc veritas: „ ex Bulla Joan. 22. *Sacratissimo uti cul-* „ *mine*; ex quâdam apparitione Sanctis- „ simæ Virginis Mariæ ei facta. Ait Pon- „ tifex: *Mihi flexis genibus Virgo visa* „ *fuit Carmelita,* (id est, Carmelitano „ Habitu induta) *sequentem affata ser-* „ *monem: O Joannes, ô Joannes Vicarie* „ *dilecti Filii mei, velutì te à tuo eripiam* „ *adversario,* &c. *Istam gratiam, &* „ *amplam meo sancto, & devoto Carme-* „ *litarum Ordini confirmationem debes* „ *præconcedere per Eliam, & Eliseum in* „ *Monte Carmeli inchoato.* Nota verba, „ *per Eliam, & Eliseum in Monte Car-* „ *meli inchoato.* Hanc Joannis Bullam „ integram Alexander V. suo diplomati, „ cujus initium est, *Tenore cujusdam,* „ inseruit; & hæc Bulla authentica per „ publicum Notarium, coram Judici- „ bus, ac aliis debitis solemnitatibus, „ vetusto charactere servatur in Con- „ ventu Genuensi; & in Belgica in Con- „ ventu Mechliniensi, ut testantur Ire- „ næus à Sancto Jacobo *in tract. Theolo-* „ *gico de singulari protectione Sanctissimæ* „ *Virginis Mariæ ad finem.* Gregorius à „ D. Basilio *lib. Parthenicæ adoptionis,* „ *part. 2. cap. 17.* Bostius *in speculo histo-* „ *riali, lib. 7. cap. 36.* Balduinus Leer- „ sius *in Collectaneo exemplorum cap. 6.* „ Paleonydorus, & alii, quos citat, ac se- „ quitur M. Lezana *Maria Patrona, cap.* „ *5. n. 24.* & quod magis est de hac Bulla „ citata Joan. 22. faciunt mentionem „ Romani Pontifices in suis diplomati- „ bus, *Sixtus IV. Clemens VIII. Pius* „ *V. Gregorius XIII. Paulus V.* Prædi- „ ctamque Bullam se vidisse, ac legisse „ scribit Joannes Balæus Anglus hæreti- „ cus *in Cathalogo Scriptorum Britaniæ* „ *centuria 5. in Appendice ad Nicolaum* „ *Trimeth*; & ut ait D. Chrysost. homil. „

„ 42. in Joan. *Veritatis maximum argu-* „ *mentum est, cum quis inimicos ad testi-* „ *monium vocat.*

„ Demonstratur quintò hæc veri- „ tas: Ex antiqua, perpetua, constanti- „ que traditione absque aliqua varieta- „ te, dubitatione, ac controversia, deve- „ niens per manus innumerabilium „ Sanctorum, quibus Religio Carmeli- „ tana fœcundata est, quæ semper, ac „ perenniter venerata est magnum E- „ liam ut suum Parentem, Fundatorem, „ ac Institutorem. De tradiзione ait Di- „ vus Chrysostomus 2. ad Thessalon. „ cap. 2. homil. 4. *Itaque traditionem* „ *Ecclesiæ fide dignam putamus: Tra-* „ *ditio est, nil quæras amplius.* Non in- „ tendimus comparare hanc nostram „ traditionem cum traditionibus Ec- „ clesiæ, quæ faciunt rem certam fide „ divinâ; sed indè sumimus ansam ad „ ostendendam auctoritatem nostræ „ traditionis inter limites fidei hu- „ manæ.

„ Ad intentum. Quomodò credibile „ est, quod una familia tam ampla, ac „ maximè dilatata per totū Orbem, per „ tot secula, in qua multi Viri Illustris- „ simi virtute, sanctitate, ac litteris flo- „ ruerunt, sustinerent, comprobarent „ errorem, fallitatem, ac rem alienam „ à veritate, fallentes populos, ac menti- „ entes fidelibus. Quomodò est pos- „ sibile, quod tot Viri sancti, ac puri do- „ ctrina & vita, agnoscentes aliquem „ errorem, ac depravitatem, ipsam uon „ corrigerent, ac emendarent; quod „ ipsi non fecerunt, sed semper verbô, „ & scriptis docuerunt, ac comproba- „ runt. Et ideò post raptum Eliæ in „ Monte Carmeli filii Prophetarum ei „ erexerunt, & consecrarunt Oratori- „ um, tanquam Religionis Parenti, ut testatur Genebrardus ad annum „ 3284. de quo facit mentionem Sueton. „ *in Vespasianum, cap. 5.* & alii multi „ Auctores, quos latè citant nostri Hi- „ storiatores. Tempore autem Aposto- „ lorum hæc traditio perseverabat: „ nam, ut bis ait Sacra Congregatio Il- „ lustrissimorum Cardinalium sub Pau- „ lo V. & Urbano VIII. Summis Pon- „ tificibus. *Viri plurimi, qui vestigiis san-* „ *ctorum Prophetarum Eliæ, ac Elisei in-* „ *stiterant, & Joannis Baptistæ præconiò* „ *ad Christi adventum comparati fue-* „ *rant*, &c. Ut habetur *Lect. IV. in Fe-* „ *sto Commemorationis solemnis.* Idem- „ que testatur Josephus Antiochenus „ *anno Christi 230. in speculo præfatæ mi-* „ *litiæ Christianæ, cap. 12.* Joannes Jero- „ solymit. 44. *qui floruit anno 400. lib.* „ *de Institut. Monachor.* per totum, com- „ probat Eliam esse Patrem, & Funda- „ torem Religionis Carmelitanæ. *cap. 2.* „ *3. 4. & 10.* S. Bertholdus primus Ge- „ neralis ex Latinis anno 1141. *Qui Bea-* „ *tam Virginem venerabatur ut Ma-* „ *trem, & Sanctum Eliam ut Patrem.* S. „ Brocardus secundus Ordinis Genera- „ lis ad annum Christi 1191. in exordio „ *Constitutionum*, quas composuit, pro- „ bat Eliam esse Patrem, ac Funda- „ torem Religionis Carmelitanæ. Idem „ probat S. Cyrillus Constantinopolit. „ *lib. de processu Ordinis, cap. 1.* Sanctus „ Petrus Thomas *lib. de peccato originali,* „ *cap. 3.* venerabilis, ac insignis Doctor „ Thom. Waldens. *tom. 3. de Sacramenta-* „ *libus tit. 9. cap. 89.* Joannes Bachonus *in* „ *expositione Regulæ Carmelit.* & in pecu- „ liari *Tractatu Institutionis Ordinis* „ *Carmeli.* & alii multi Sancti, ac Do- „ ctores, qui manifestè inter terminos „ humanæ fidei faciunt quandam tra- „ ditionem magnæ auctoritatis, ac præ- „

emi-

„ eminentiæ ; & ideò ad comprobandam hanc veritatem tanquam primum fundamentum, ac basim hanc traditionem proponit insignis Doctor, ac semper venerandus Magister meus Magn. Suar. *tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. cap. 10.* dicens: *Est valdè recepta, & antiqua traditio, hanc Religionem à temporibus Prophetarum, & signatim ab Elia institutione suam ducere originem.* De quo iterum dicam *q. 3. n. 29.*

„ Sextò demonstratur hæc veritas: Ex multis apparitionibus, quibus sanctus Elias seipsum habitu Carmelitano manifestavit; quia tali indumento ejusdem nempè coloris utebatur ille, dum viveret. Cùm ad petitionem Saulis *Pythonissa* suscitaret Samuelem, ait mulier: *Vir senex ascendit, & ipse amictus est pallio, & intellexit Saul, quod Samuel esset.* 1. Reg. 28. *n. 14.* Saul intellexit ex habitu, quod esset Samuel, quia tali habitu utebatur, dum viveret. Ait Rabbi Salomon apud Abulens. *q. 32. ad finem, & sequenti, q. 33.* ait ipse Abulens. *Finxit Samuei habitum de aëre, quod esset ejusdem figuræ, & coloris, cujus erat pallium suum, quo utebatur, dum viveret.* Idē habent Lyranus, Gaspar Sanchez: ergo cùm Sanctus Elias apparet habitu Carmelitano indutus, signum evidens est, quod in vita tali indumento utebatur.

„ *Venerabili Beatrici* à Matre Dei Fundatrici Conventus Hispalensis, de cujus admirabili vocatione scribit S. Theresia *cap. 25. lib. suarum fundationum*; Apparuit Venerandus senex & vividus habitu Carmelitanô indutus, barbâ oblongâ, capillis veluti argenteis; & interrogata ipsa Venerabilis Beatrix, quem existimabat esse illum venerandum senem, qui ei apparuit. Respondit, fuisse *nostrum Patrem Eliam.* Ita testificati sunt gravissimi Patres, quibus illa hanc visionem manifestavit; ut refert M. Franciscus à S. Maria *tom. 1. de Reformatione Discalceatorum, lib. 3. cap. 38. n. 8.* Et etiam Venerabili Catharinæ de Cordona, de cujus admirabili vita, & incredibili austeritate, ac pœnitentia magnum testimonium præbet Sancta Theresia, *eodem libro fundationum cap. 27.* Illi apparuit Christus Dominus habitum Carmelitanum ostendens, monensque ut illum assumeret; simulque vidit Parentem nostrum Eliam indutum habitu Carmelitano ostensò à Christo, & zona pellicea succinctum. Undè ipsa Venerabilis Catharina dicebat: *Vidi in carne, & ossibus nostrum Patrem Eliam.* Hoc ipsa dixit gravissimis Patribus Fr. Angelo à Præsentatione, & Fr. Basilio de S. Alberto, ut ipsi sub juramento juridicè deposuerunt; & refert *citatus* M. Fr. Franciscus à S. Maria, *allegato 1. tom. lib. 4. cap. 15. n. 4.* Huc etiam veniat alia visio facta Venerabili Annæ à S. Bartholomæo Sociæ Sanctæ Theresiæ, in vita ipsius, ab ea suorum Superiorum mandato *conscripta quæ c. 24.* testatur, quod tempore cujusdam capituli Ordinis nostri, viderit *Patrem nostrum Eliam* extendentem pallium suum album super Conventum suorum filiorum Vallisoleti, in quò celebrabatur Capitulum, & ejus admirabilis successus ostendit protectionem tanti Parentis. „

Septimò. Probatur hæc veritas: Magno gravissimorum Auctorum pondere; & primus sit Josephus Antiochenus, qui, ut jam dictum est, flo-

„ floruit circa annum Christi 130. *in speculo perfectæ militiæ Christianæ cap. 12.* „ Cujus verba referam *quæstione 3.* pro „ nostra sententia stat Eusebius Cæsariensis *lib. 2. Historiæ cap. 3.* Ex nostris antiquissimi Auctores, & gravissimi Patres Joannes Jerosolymit. Sanctus Bertholdus, S. Brocardus, S. Cyrillus Constantinopolit. S. Petrus Thomas, Venerabilis Waldensis, Bachonius, Paleonidorus, *jam citati hoc cap. n. 9.*

„ Ex aliis decisio celeberrima Universitatis Cantabrigiensis in Anglia anno 1374. Richardus Armacanus *serm. de concept.* Trithemius ex Ordine S. Benedicti, *de laudibus Carmelitar.* Genebrardus in sua *Chronographia ad an. 1142.* Ex Cisterciensi familia, *Chrysostomus Henriquez:* Ex Ordine Præmonstratensi, *Dionysius Modzaert.* Ex Ordine Prædicatorum, *Dominicus Gravina*; *Petrus Calvus* Regius Prædicator. Ferdinandus *de Castriglio.* Franciscus de Aravio. Et hoc etiam habetur *in Chronico compendioso Prædicatorum.* Ex Ordine Eremitarum S. Augustini, *Prosper Stellatius, Petrus Valderrama*; *Baptista à Glano*; Ægidius Lusitan. *lib. 2. Primas Augustini.* Fr. Joannes Nævius *lib. 2. de Institutione Ord. D. Augustini cap. 7.* Ex Seraphico Ordine doctissimus *Joannes Carthagena. Cœlestinus à Monte Marsano.* Ex Ordine Minimorum, Generalis *Ægidius Camartus.* Ex Sacra Societate *M. Suar. Gaspar Sanchez. Saltanus, Petrus Poyraus, & Petrus Oñeda in informatione pro concept.* Et alii multi.

„ Multi alii graves Doctores eandem sententiam firmant, & tenent; Miræus, Guilielmus, Eisingrenius, Carolus de Tapia, Laurentius Beyerlinck, Petrus Bertius, & alii plures, quos latè referunt M. Franciscus à S. Maria *in Historia Prophe. lib. 1. cap. 10. n. 14.* M. Lezana *tom 1. Annalium in Apparatu cap. 6. & latius cap. 10.* M. Petrus Wastelius *lib. 1. Vindiciarum sect. 5. art. 13. & 14.* M. F. Daniel à Virg. Maria Vinea Carmeli *part. 2. cap. 2. & 3. fol. 95,* ubi adducunt allegationes, & verba prædictorum Auctorum. „

Quibus & addendi sunt gravissimi alii Auctores: Illustrissimus, ac Reverendissimus Dominus Rodericus à Cunha dignissimus Archiepiscopus Vlyssipponensis *1. part. Decret. dist. 54. n. 2.* Illustrissimus, ac vir valdè celeberrimus in Hispania, Dominus Episcopus Joannes Pelafox *in notis ad Monit. S. Theresiæ ad monitum 8.* Sapientissimus Doctor Fr. Leo à D. Thoma Ordinis sancti Benedicti, Insignis Primarius Sacræ Theologiæ in Regia Conimbricensi Academia, *in sua Benedictina, tom. 1. Præludio 1. in ultimis duobus paragraphis, fol. 7.* Ex Societate Jesu, Cornelius à Lapide, & Tyrinus *ad 3. Regum cap. 17.* Ferdinandus Salazar *de Concept. Argument. 9. cap. 38. n. 11.* M. Alphonsus Flores *in cap. 24. Ecclesiast. parte tertia in tractatu Ascetico, sectione 36.* Adrianus Lyræus *in tractatu Mariano, lib. 1. Sono 35. & lib. 2. modo 31.* M. Josephus Andreas *De core Carmel. 34. à n. 129.* Mag. Emanuel Ortilei *Triumpho Carmel. ex eadem sacra Societate.* Joannes Caramuel Abbas Cisterciens. *tomo primo Theologiæ Moralis, disputatione 34. numero 349. folio 149.* ubi multos alios citat. M. Laurentius Angles, *primum in Consultis Epistol. Dedicator. n. 14.* & citat Antonium Abbatem „

Ver-

„ Vercellensem, Abbatem Maulloricum, „ Leandrum Granaten. Clementem „ Reynerum, & tandem R. P. Grego- „ rium de Argaiz *tom. 1. Poblacion Ec-* „ *clesiast. de España* ad finem, in uno „ Tractatu: *El major credito de los Mor-* „ *tos*, fol. 21. Clemens Reynerus *lib. de* „ *Apostolatu Benedictinorum Angli.* „ *tract. 1. sect. 1.* Joannes Pitseus *lib. de* „ *illustribus Britanniæ scriptoribus ætate* „ *5. n. 41.* & pro hac sententia præter „ Auctores citatos, plus quam quadra- „ ginta referunt sapientiss. Mag. Ilde- „ phonsus de Flores ex sacra Societate „ Jesu *in cap. 24. Ecclesiastici n. 1680.* „ Insignis Doctor Franciscus Bonæ Spei „ *de immaculata Concept. disp. 3. à n. 3.* „ *& à n. 37.* Et insignis Doctor Fr. Isi- „ dorus à Luce Ordinis Sanctissimæ „ Trinitatis in Regia Conimbricensi A- „ cademia controversiarum publicus „ Professor, in suis *Partitis* hanc senten- „ tiam sæpè dictavit, & ideò pro hac ve- „ ritate confirmanda plusquam centum „ quinquaginta Auctores poteram ad- „ ducere.

„ Proindeque ad hoc nostrum asser- „ tum comprobandum, ac firmandum, „ ex omnibus ferè sacris Religionibus „ gravissimi Auctores conspiraverunt; „ ex antiqua familia D. Benedicti se- „ ptem; ex Cisterciensi reformatissima „ quatuor; ex gravi Præmonstratensi „ tres; ex doctissima Religione D. Do- „ minici novem; ex Seraphico Ordine „ duodecim; ex illustrissimis Eremitis „ D. Augustini quinque; ex Religiosissi- „ mis Patribus D. Hieronymi tres; ex „ gravissima, ac sacra Societate Jesu „ plusquam viginti duo; ex Religiosissi- „ mis Fratribus Sanctissimæ Trinitatis „ duo; ex magna Minimorum familia „ tres; & sic de omnibus aliis Religio- nibus. Plures ex unaquaque Religione „ sapientissimus Mag. Josephus Andreas „ ex eadem Societate *in decore Carmeli* „ *à n. 313. & 314.* & qui præclarè de re- „ bus Carmelit. agunt.

Quod Auctores cùm asserunt, & „ approbant rem valdè antiquam, eo- „ rum auctoritas est magni ponderis, ac „ considerationis; quia, licèt non sint „ contemporanei cum illa antiquitate; „ tamen suâ probitate, scientiâ, ac eru- „ ditione sunt judices integerrimi, ac „ magni testes, quod fundamenta, quæ „ pro illa antiquitate præferuntur, sint „ optima, & valida, ac efficacia, ut talis „ sententia sit amplectenda, ac tenenda; „ nisi enim illi ità judicassent, à tali sen- „ tentia discederent, & eam rejicerent, „ & minimè approbarent. „ Ità Ille.

Scribit 2. *Ibidem n. 18.* „ Fuerunt „ aliqui Auctores, qui hanc gloriam Sa- „ cræ Religioni Carmelitarum denega- „ re intentarunt, quod scilicet à Magno „ Patriarcha Elia habeat suam origi- „ nem, ac institutionem, quorum asser- „ tum, nescio, an dici possit opinio; quia „ ex eo habuit exordium, quod Consti- „ tutiones Apostolicas, ac antiqua do- „ cumenta non inspexerunt, ac maturâ „ consideratione legerunt; & fortè unus „ transcribens ex alio talem sententiam „ protulit; & cùm isti Auctores à veri- „ tate deflecterent, varia placita sibi con- „ stituerunt; nam, ut doctè ait Joannes „ Echius contra Luther. *Qui à veritate* „ *deflectunt, in varios reflexus, ac ambi-* „ *gines abeunt, ac tendunt.* „ Ità Ille

Scribit 3. *Ibidem n. 24. 25. 26.* contra Raphaëlem Vollateranum *in Tropologia lib. 21.* asserentem, Carmelitarum Religionem ortum habuisse ab Alberto Patriarcha Jerosolymitano. Contra D. Antoninum *3. Part. tit. 20. cap. 5.* asserentem,

rentem, ortum habuisse sub Innocentio III. Et contra Cardinalem Baronium *Tomo 12. ad annum Christi 1181.* asserentem, cœpisse anno 1141. per Aymericum Patriarcham Antiochenum S. Se-
„ dis in Oriente Legatum. „ Hæ omnes
„ tres (inquit) prædictæ sententiæ, as-
„ serentes, Religionem ortum habuisse
„ sub Alberto, Innocentio III. vel Ay-
„ merico, per authentica Apostolica Di-
„ plomata, apertè & manifestè ostendo,
„ esse omninò alienas à veritate, nul-
„ lumque probabilitatis vestigium ha-
„ bere posse: Nam Summi Pontifices
„ Stephanus V. qui floruit anno 816.
„ Leo IV. anno 847. Adrianus II. ann.
„ 868. Sergius III. ann. 907. Joannes X.
„ ann. 913. Joannes XI. anno 931. Alexan-
„ der II. anno 1061. Qui omnes Summi
„ Pontifices concesserunt varias Indul-
„ gentias visitantibus Ecclesias Fratrum
„ Ordinis Beatissimæ Virginis Mariæ de
„ Monte Carmeli in diebus Festivis.
„ Has omnes concessiones Apostolicas
„ refert Sixtus IV. in sua Bulla secunda
„ pro Religione Carmelitarum, & in-
„ cipit *dum attenta*; *quod gloriosissima*,
„ & etiam eas refert Gregor. XIII. in sua
„ Bulla; *Ut laudes*, quæ habentur au-
„ thenticæ in nostro Conventu Trans-
„ pontino, & in hoc Carmelo Ulysip-
„ ponensi, & in Bullario Carmelita-
„ rum Discalceatorum *fol. 117.* & *fol.*
„ 326. & apud Bullarium Rodrig. Et alios
„ Ex his septem Summis Pontificibus
„ sex floruerunt ante annum millesi-
„ mum, ex quibus Stephanus V. Leo IV.
„ Adrianus II. ferè per tercentos annos
„ fuerunt ante Aymericum; & ferè per
„ trecentos, & quinquaginta ante Al-
„ bertum, ac Innocentium. Et Pontifi-
„ ces Sergius III. Joannes X. Joannes XI.
„ suum Pontificatum tenuerunt, ante
Aymericum plusquam ducentos an- „
nos, & ante Albertum, & Innocen- „
tium III. & Concilium Lateranense, „
ferè ducentos & quinquaginta annos. „
Alexander II. suum Pontificatum ges- „
sit, ante Aymericum excedens spatium „
centum annorum; & ante Albertum, „
& Innocentium III. ferè per centum „
quinquaginta annos. Ergo apertè per „
Bullas Apostolicas authenticas de- „
monstratur, quod nostra Religio per „
multas centenas annorum præcessit „
Aymericum, Albertum, Innocentium „
III. ac Concilium Lateranense, & con- „
sequenter, quod per nullum illorum „
habuit exordium. „

Quartò; Hieronymus Romanus „ *lib. 6. sua Republica cap. 10.* ait: Reli- „ gionem Carmelitanam habuisse suum „ principium anno 706. sub Leone III. „ Summo Pontifice, meritò M. Joannes „ Carthagena *tom. 3. in Evangel. lib. 17.* „ *homil. 2. objectione 5* appellat hoc di- „ ctum, non sententiam, nec opinio- „ nem, sed delirium; nam iste bonus Au- „ ctor, nullum fundamentum, nec ra- „ tionem, nec Auctorem profert, ob „ quod dicendum sit, Religionem tali „ anno fuisse institutam, & non potius „ anteà, vel posteà. „ Ità verbotenus ille.

Scribit 4. *Ibidem n. 29. & seq.* „ Imprimis nostram traditionem vene- „ ratur & approbat Doctor Fran- „ ciscus Suarez magnus splendor sacræ „ Societatis, ac hujus sæculi *tom. 4. de* „ *Relig. lib. 2. cap. 10. in princip.* & ait: „ *Est valdè recepta, & satis antiqua tra-* „ *ditio Religionem hanc à temporibus* „ *Prophetarum, & signatim ab Elia insti-* „ *tutione suam ducere originem.* Hanc „ eandem traditionem approbant, & „ confirmant omnes Auctores, quos su- „ periori *quæst. n. 13. 14. 15. & 16.* „

Nec

„ Nec omnia, quæ facta sunt antiquis „ temporibus scripta sunt. Ut notat „ Theophylactus *1. Corinth. 11. Vers. 2.* „ & ait: *Liquet ex his, tum Paulum,* „ *tum reliquos Apostolos, haud qua-* „ *quam omnia litteris mandasse.* Et de hac „ re multa adducit Bellarminus *lib. de* „ *traditionibus*; & ex eo, quod aliqui „ Auctores antiqui non faciunt men- „ tionem de aliqua re, deindè eam de „ falsitate arguere, ridiculum est, de quo „ optimè Theophilus Raynaudus *lib. de* „ *Scapular. Carmel. part. 2. quæst. 1.* ait: „ *Mihi universa hæc recitatio planè stra-* „ *minea videtur*; *usi sunt planè hac argu-* „ *mentandi inanitate Anabaptistæ: asse-* „ *rebant, narrationem de homine ad pisci-* „ *nam probaticam sanato fabulosam esse,* „ *& à falsario quodam intrusam in Joan-* „ *nis Evangelium; cùm nunquam fuerit* „ *Hierosolymis piscina probatica; quod* „ *probant ducto argumento, ex Josephi de* „ *ea piscina, silentio,* cùm fuerit diligens „ Auctor de rebus Judaicis: *Ridet eam* „ *argumentandi ruditatem Toletus. Joan.* „ *5. Annotat. Simili modo, homo parum* „ *sobrius Vlricus Velenus, indè probat fal-* „ *sum esse S. Petri Pontificatum, quod San-* „ *ctus Lucas tam minuta de Paulo recen-* „ *sens in lib. Actorum, siluerit tamen de* „ *S. Petri Romam appulsu, & collocutio-* „ *ne cum Paulo; cum quo tamen non po-* „ *tuisset Petrus non agere, si ambo simul* „ *Romæ vixissent.* Et statim subdit: *In-* „ *de graves Auctores observant sanctum* „ *Lucam in Actis pleraque reticuisse, quæ* „ *ex ejus silentio insimulare falsitatis, ridi-* „ *culum sit, ac puerile.*

„ De Christo Domino multa non sunt „ scripta in Evangelio, ut testatur, D. „ Joan. *cap. 21. n. 25.* & tamen multa de „ mysteriis ejus nativitatis, vitæ, pas- „ sionis, mortis, Ascensionis revelata sunt B. Brigittæ, ac aliis Sanctis, quæ „ pro certis habentur, ac indubitatis, ut „ quod natus sit media nocte, quod fla- „ gella fuerint quinque millia &c. „ Quamvis ergo de nostra antiquitate, „ ac traditione nullum esset scriptum „ documentum, sat erat revelatio facta „ B. Petro Thomæ de stabilitate Ordi- „ nis, quæ revelatio tripliciter fuit exa- „ minata, recognita, confirmata, & ap- „ probata à Sancta Sede Apostolica sub „ Sixto V. Paulo V. Urbano VIII. ut jam „ dixi *superiori quæst.* Virgo Sacratissima „ apparens B. Petro dixit: *Confidito Pe-* „ *tre, Religio enim Carmelitarum usque* „ *in finem sæculi est perseveratura, sic* „ *Elias, ejus namque Institutor, jam olim* „ *etiam à Filio meo id impetravit.* Hoc „ Sacratissimæ Virginis testimonium „ sat erat pro confirmanda hac veritate. „ Et maximè cum nostra origo ab Elia „ sit valdè antiqua, & antiquitas ipsa „ edax est librorum, potissimè cum no- „ stra principia fuerint in Syria, ac Pa- „ læstina, ubi Mauri, Persæ, ac Christiani „ nominis hostes multas clades, deva- „ stationes, ac incẽdia intulerunt, ac ma- „ gna rerum monumenta perierunt, ta- „ men adhuc nostræ antiquitatis habe- „ mus præclarissima ac firmissima do- „ cumenta; de hoc iterum dicam *Resol. 3.* „ *quæst. 14. n. 122.*

Imprimis sunt septem Summi Pon- „ tifices, qui per suas Bullas authenticas „ testantur Carmelitanum Ordinem ab „ Elia, & Eliseo fuisse inchoatum, ab eis- „ que habere hæreditariam successio- „ nem, ut vidimus in hac *Resolutione* „ *quæst.* 1. in exordio, & aliis Pontifici- „ bus, qui Eliam dicunt Constitutorem „ & Patrem Religionis, & ex Decreto „ Sacræ Congregationis jam citato, & „ iterum citando in hac quæst. n. 39. Jo- „

„ sephus Antiochenus, de quo dixi superiori quæst. vicinus tempori Apostolorum floruit anno Christi 130. in speculo *perfectæ militiæ Christianæ, cap.* 12. ait: *Perfectorum militum Christi Apostolorum coadjutores surrexerunt strenuissimi, viri solitarii, contemplationique dediti, sanctorum Prophetarum Eliæ, & Elisei imitatores, qui de Monte Carmelo descendentes per Galilæam, Samariam, Palæstinam, fidem Christi constantissimè sparserunt, quique in Virginis Mariæ honorem in Montis Carmeli declivio fabricantes Oratorium, Salvatoris Matri specialissimè servierunt.* De cujus antiquitate magno pondere Auctorum multa scribit M. Lezana *tom. 1. Annal. cap. 6.* Eusebius Cæsariensis floruit circa annum 350. *lib. 2. Historiarum cap. 3.* ait: *Apud Antiochiam florentissima congregatur Ecclesia, in qua erant plurimi viri Prophetici Ordinis.* Luitprandus, seu Ferrandus, nobilis, & perantiquus Auctor, claruit circa annum 960. *in fragmentis 263.* facit mentionem de discipulis sanctorum Eliæ, Elisei, ac eorum successoribus. Antiquissimum Chronicum Romanum apud Paleonydorum *lib. 1. cap. 6.* Luitprandus de quo infra.

„ Deindè pro hac nostra sententia stant quatuor sanctissimi viri ab Ecclesia canonizati, S. Bertholdus, S. Brocardus, Sanctus Cyrillus Constantinopolitan. sanctus Petrus Thomas, quos retuli *quæst. 1. n. 9.* & tot sanctorum Virorum auctoritate satis firma, & corroborata est hæc sententia, & aliorum, quos retuli *citata quæst. 1. n. 13. 14. 15. & 16.* „ Ita verbotenus ille

Undè: Ibidem n. 36. addit: „ Videat ergo Lector, quo fundamento dici potest, quod *nostra traditio nunquam tradita in nullo Sanctorum est inventa, imò nec gravissimorum Doctorum.* Cùm pro se habeat tot Romanos Pontifices, tot Sanctos Canonizatos, & in magno numero tot gravissimos Doctores & antiquissimos, nam ut rectè argumentatur Theophilus Raynaudus citatus, Historias à Patribus, & sanctis viris traditas Ecclesiæ, maximè venerandas esse, & ideò ut certam habemus vitam S. Pauli Thebæi, & S. Hilarionis scriptam à S. Hieronymo. Item & vitam S. Antonii à solo sancto Athanasio descriptam; quomodò quis negare audebit, quæ nostra sunt, cum tradita habentur à tantis Summis Pontificibus, à tantis Sanctis Canonizatis, à tot, & tantis, gravissimisque Auctoribus, ac antiquissimis, ac revelationibus approbatis à sancta Catholica Ecclesia, & plus eis credendum, quàm tali adversario. „ Ità verbotenus ille.

Scribit 5. *Ibidem n. 40.* „ Cùm nostri Æmuli, adversarii se videant oppressos ac convictos tantâ auctoritate, ac testimoniô Summorum Pontificum, tantâ approbatione Sacræ Congregationis Eminentissimorum Dominorum Cardinalium, tantis authenticis, & examinatis, ac approbatis revelationibus, & tàm perenni traditione magnorum Sanctorum, ac illustrissimorum Virorum, tantoque pondere gravissimorum Auctorum, ut in prima quæstione hujus Resolutionis monstravi, dicunt: *Omnia illa esse intelligenda de quadam hæreditaria successione, quæ aut erit solitudinis, aut Carmeli, aut aliarum asperitatum vitam solitariam, & contemplationi deditam,*

„ *ditam, comitantium, & si velis etiam* „ *paupertatem, castitatem & obedientiam eorum successionem, sine voto tamen in eo monte servatam dici non contendam*; quia cùm Religio absque votis non consistat, tunc non dabatur „ Religio, ac proindè illa succesio non „ est secundum statum religiosum, sed „ secundùm aliquas observantias, & vitam contemplativam. Hæc cogitaverunt, sed in vanum laboraverunt.

„ Primò contra: In illis Patribus antiquis Elia, & Eliseo, ac Filiis Prophetarum fuerunt illa tria vota obedientiæ, ac paupertatis, & castitatis, qualia „ dari potuerunt in illa antiqua lege imperfecta, ut ostenditur infrà *Resolutione* 3. ac proindè totum adversariorum fundamentum corruit. Ac proindè Carmelitæ habent ab eis successionem prout fuerunt cum talibus „ votis.

„ Secundò: Ex verbis Sanctissimæ „ Virginis Mariæ, quæ semper in omni „ adversariorum causa pro suis Carmelitis stat, eosque tuetur, ac defendit. „ Nam, cùm noster D. Petrus Thomas „ anno 1351. in nocte Pentecostes maximè exoraret pro firmitate, ac stabilitate sui Ordinis, ipsa Sacratissima „ Virgo apparens dixit ei: *Confidito Petre, Religio enim Carmelitarum in finem usque sæculi est perseveratura*; *Elias namque ejus Institutor, jam olim etiam à Filio meo id impetravit*. Hæc revelatio est maximè authentica, tripliciter „ examinata, & approbata in judicio „ contradictorio à Sacra Congregatione Eminentiss. Dominorum Cardinalium, & habetur in nostro Breviario die 29. Januarii *in V. Lectione*, approbato à multis Romanis Pontificibus, ut supra dixi *quæst. 1. n. 6.* Tunc „ sic arguo: Sanctissima Virgo loquitur „ de Religione Carmelitana, prout est „ duratura usque in finem sæculi; sed ut „ sic dicitur Elias ejus Institutor; ergo „ Elias est ejus Institutor cum substantia Religionis usque in finem sæculi. „ Major & minor patent ex ipsa revelatione. Consequentia probatur: quia „ Religio ut tunc erat tempore revelationis, & juxta ipsam revelationem „ erit usque in finem sæculi, est cum substantia Religionis, ac cum tribus votis: sed ut sic Elias dicitur ejus Institutor; nam illa particula *ejus* ad Religionem refertur: ergo Elias cum tali statu „ est illius Institutor cum substantia „ Religionis, quæ consistit in tribus votis, aliàs non potest dici illius Institutor, sed cujusdam vitæ solitariæ ac Eremiticæ, quod est quid valdè diversum. Et confirmatur; quia sanctus Petrus orabat pro stabilitate, ac firmitate suæ Religionis, prout erat in præsenti cum tribus votis: sed ut sic dicitur à Beatissima Deipara illius Institutor Elias:„ ergo &c.

Forsitan respondent Adversarii: „ quod Sanctissima Virgo loquitur impropriè, & latò modò. Potiori jure dicam ego, quod ipsi loquuntur impropriè, quàm quod ipsa Sanctissima „ Virgo totius sapientiæ ac veræ proprietatis fons, & mater, aliquid improprium dicat, & loquatur. Deindè „ hæc promissio de stabilitate Ordinis „ fuit donum, ac beneficium supremi „ Principis, ac Reginæ Cœlorum; beneficium autem supremi Principis, in „ omni genuino, ac proprio sensu, ad „ gratiam, & favorem est interpretandum, ac explicandum, ut fatentur „ omnes Juristæ *ex cap. Cùm olim de ver-* „

„ *borum significatione.* & ex *leg. Benefi-* „ *cium de Constit. Principum.* Pro quo „ multos Doctores in magno numero „ citat Sanchez *lib.8.de Matr.disp.à n.4.* „ Suar. *8. de legibus cap. 27. n. 3.* Salas „ *disp.17.sect.6.n.43.* Azor. *part. 1. lib. 5.* „ *cap.23.quæst.2.* Ergo cùm hæc Reve- „ latio extiterit magnum ac peculiare „ beneficium supremæ Principis, ac Re- „ ginæ Cœlorum cum omni proprietate „ est explicandum.

„ Confirmatur: Quia locutio im- „ propria, per respectum, ad verum, & „ genuinum sensum, importat fictio- „ nem, & falsitatem, ut ex multis pro- „ bant Juristæ, Mendocius *de privilegio* „ *ad instar. quæst. 2. n. 15.* Menoch. *de* „ *arbitr. casu 314. n. 13.* Gama Lusitan. „ *decis. 123. n. 2.* Cenedo *decis. 33. n. 2.* & „ multi alii, quos citat Barbosa *in di-* „ *ctionibus, diction. 252. n. 2.* Ac proin- „ dè talis locutio simpliciter & absolutè „ non est vera, & patet in præsenti, si per „ respectum ad Religionem duraturam „ usque ad finem sæculi, hoc est cum „ substantia, & statu Religionis, ut Deo „ confidimus, Elias dicitur ejus Institu- „ tor, cum reverà non fuerit secundùm „ statum Religiosum, sed tantum quoad „ aliquas pœnitentias, jam simpliciter „ & absolutè non est verum dicere, „ quod est ejus Institutor, ergo cùm ta- „ lis dicatur à Sanctissima Virgine, verè „ est ejus Institutor secundùm statum „ duraturum. Deindè, quia verba sunt „ intelligenda, & interpretanda in pro- „ prio, & genuino sensu, maximè cùm „ sint prolata à persona gravi, & magnæ „ dignitatis, Principis vel Regis, ut pa- „ tet *ex l. Non aliter, ff. de legatis, ex l.* „ *cum lege, ff. de Testam. l. 1. §. Quod* „ *autem, ff. de coactione ultim. volunta-* „ *tis*; & latè explicant Cravet. Paris. Decianus, Soto, Cardosus, Tusch. „ Mendez à Castro, Salvianus, & alii „ multi, quos citat ac sequitur Barbosa „ *axiomate 222. n. 4.* Ergo & hæc ma- „ ximè verba, cùm sint prolata à supre- „ ma Regina hominum & Angelorum. „ Confirmatur iterum: Christus in E- „ vangelio, quantum sapio, quantum „ capio, nunquam locutus est verbum „ improprium; ergo nec ejus Sanctissi- „ ma Mater.

Tertiò contra prædictam senten- „ tiam: Romani Pontifices, confirman- „ tes & approbantes Religionem Car- „ melitarum, cum substantia, ac statu „ Religioso, ac cum tribus votis, ac obe- „ dientia Priori Generali, ut Joan. XXII. „ Alexander V. Sixtus IV. & alii, quos „ citavi in hac *Resolut. quæst. 1. n. 1.* Vel „ ignorant Auctorem hujus Religionis, „ vel agnoscunt, vel ab hac re se absti- „ nent, & nolunt judicium proferre; „ sed quidquid dicatur, in contrarium „ adurget contra se argumentum. Non „ potest dici, quod ignorent; quia Sum- „ mus Pontifex in omnibus, quæ agit, „ ac disponit, magnam habet circum- „ spectionem, & cognitionem, *cap. 1. de* „ *constitutionibus*, & omnia illa viden- „ tur & examinantur à Sacra Congre- „ gatione Illustrissimorum Cardina- „ lium, multis monumentis adhibitis, „ magnò interpositò examine, adjun- „ ctis doctissimis viris, & si aliquid in „ hac re non certò cognoscit, non affir- „ mat, sed se abstinet, & suspendit judi- „ cium: atqui Pontifices agentes, & ap- „ probantes Religionem Carmelita- „ nam, cum substantia, & statu Reli- „ gioso, non suspendunt judicium, sed „ affirmant habere successionem ab „ Elia, & Eliseo, eosque esse ejus Au- „ ctores; ergo dicunt eos esse ejus Au- „ ctores,

„ ctores, ac Institutores, non solùm
„ quoad aliquas asperitates, sed etiam
„ quoad substantiam Religionis, quam
„ confirmant, & approbant. Confirmatur : quia tota substantia Religionis consistit in votis; ergo qui instituit, & dat vota, est Institutor talis Religionis. Atqui Romani Pontifices, confirmantes, & approbantes nostram Religionem, solum assignant Eliam, & Eliseum, à quo habeamus successionem, nostrosque Auctores esse confirmant; ergo hi tantum sunt illius Institutores. Probatur hæc Consequentia : quia Pontifices, nec nominant Albertum, nec Aymericum, nec Joannem 44. sed tantum Eliam, & Eliseum; ergo hi non solum sunt Auctores quoad aliquas asperitates, sed etiam quoad statum religiosum; de quo agunt, approbant, & confirmant.

„ Quartò: Quia, ut docet D. Thomas *2.2. quæst. 186. art. 6. ad 2.* permanentia, ac consistentia status non potest perdurare, ac persistere, nisi aliquò voti vinculò interveniente, & quia familia instituta ab Elia perduravit usque ad Christum Dominum, ut dixi superiori *quæst. n. 39.* ex Decreto Sacræ Congregationis; ergo consequens erat, ut esset ibi aliquod voti ligamen, quæ latiùs dicam infrà *Resolut. sequenti*, dum ostendam in Elia ac Eliseo vota. „ Ità verbotenùs ille.

Numeros Marginales hic consequenter præmissis addere non potui; quia prædictus R. Adm. ac Eximii I. M. Joannis de Sylveira *Opusculorum variorum Tomus* non prius ad manus meas, utpotè anno 1675. Lugduni primum editus, pervenit, quàm aliquot hujusce Armamentarii Carmeli Partis II. folia essent impressa, sic ut nec *NN. Marg.* ubique intra corpus citati possent absque magno labore, & confusionis periculo mutari, nec ad *Confirmationem* illam suis locis remissiones fieri, quas equidem illius felicem benevoli Lectoris memoriam, ut poterit, suppleturam confido, ubi, & quando iis, quæ suprà scripsimus, & infrà scribemus, aliquid ex *Confirmatione* ista supplendum judicaverit: In ea quidem tanguntur *Vota Eliæ & Elisei*, quæ in hac *Armamentarii Carmeli Part. II.* à nobis non tanguntur, eò quod de illis fusè egerimus *in Part. 1. ejusdem Armamentarii*, quam Authorem illum nondum vidisse puto; quia solum *Librum* nostrum *de Visione Eliæ*, seu *Immaculata Conceptione* citat: de illis tamen compendiosè & remissivè ago in *Synopsi*, quam huic *Parti II.* præfigam, ob rationes ibi datas.

****

TELUM II.

127 PApebrochius ibid. n. 97. *Ex iis Innocentii III. Papæ litteris, quas ad Albertum, Sedis Apostolicæ in Terra Sancta Legatum, idem Apostolicus dedit, satis apparet, ipsum Legatum nihil magnæ alicujus rei egisse, de quo pro Legatorum more, ad ipsam Sanctam Sedem non retulerit, consilium mandatumque præstolans: nec enim facilè Legatus quispiam utitur potestatis sibi commissæ plenitudine, ubi nullum in mora periculum est, & majoris ad Rempublicam momenti negotium tractatur. Plures ejusdem ad eundem Epistolas si reperisset in Registro Vaticano Lezana, totum accuratè scrutatus, & in iis vel minimam quorumcumque in Syria Eremitarum mentionem reperisset, inseruisset haud dubiè suis Annalibus. Quod cùm factum non sit, neque in iis, quas editas diximus, tale quidpiam legatur; cogimur omninò credere, principia Ordinis sub Brocardo adeò fuisse tenuia adhuc, ipsamque Regulam privatæ instructionis in modum sic traditam paucis illis Eremitis, ut ipse Albertus, nesciens quantæ rei semen jaceret, non magis de ea cogitaverit informare Pontificem, quàm de Pontifice appellando tunc cogitasset quivis alius Episcopus, piam quampiam inter subditos confraternitatem instituens, ac legibus privatim ordinans ad propositum adunationi nova scopum consequendum. Quod ipsum multò magis sentiendum de Aymerico Antiocheno, & Amalrico Hierosolymitano Patriarchis, sub quibus Eremitæ isti primum sunt collecti, & fortè etiam ius religiosæ professionis adepti.*

Ast si unius obedientiæ, tanquam Prioris Generalis, *subjicienda fuissent Eremitoria, vel omnia, vel multa, etiam Græcorum, aut Syriorum, linguâ, moribus, institutis, ritibus diversorum; aut si iisdem anteà permixti Latini debuissent priorum Superiorum obedientia eximi, ut sub unum suæ gentis caput colligerentur; & iterum, si ipsis, per plura Monasteria jam divisis, neque silvas tantum, sed Urbes etiam inhabitantibus, tradenda Regula per totam volitasset Palæstinam; quot Patriarchæ litteris, quot Pontificis de hoc responsis opus fuisset? Exemplo esse poterunt, quæ circa Eremitarum Augustinianorum, aliorumque in Hetruria non admodùm discrepantium unionem, acta invenies in prævio ad S. Guilliehnum commentario, ad X. Februarii; & tamen vix sunt pars decima monumentorū, quæ allegari potuissent. Nihilo minori molimine res acta est, quando imitatione Lucensium quorundam Canonicorum, qui in Ecclesia S. Frigidiani ad vitæ Apostolicæ normam se reduxerant, alii aliis locis, atque etiam Romæ ad Lateranensem Basilicam, cœperunt regulariter cohabitare, unde natus, vel renatus est Ordo Canonicorum Regularium. Igitur quodcumque & quantumcumque incrementum Carmelitis accessit, quod sua magnitudine posset in oculos hominum sermonesque incurrere, id totum accessit post datam Regulam, imò post ipsius Alberti mortem.*

Ipsô vivis exemptô, celebratum est anno MCCXV. Concilium Oecomenicum Lateranense, in eoque Decretum conditum

hujus-

hujusmodi: Nè nimia Religiosorum diversitas gravem in Ecclesia Dei offensionem inducat, firmiter prohibemus, nè quis de cætero novam Religionem inveniat: sed quicumque voluerit ad Religionem converti, unam de approbatis sumat; similiter qui voluerit domum de novo fundare, Regulam & Institutionem accipiat de approbatis. *Hoc, uti & cætera Concilii illius Decreta, perlatum quidem confestim in Syriam est, & citò Episcopis communicatum, non tamen nisi paulatim contra Carmelitas motæ sunt molestiæ, & spectabiliori quotidiè eorumdem ad fontem incremento auctæ, Prælatis, aliisque quærentibus contra constitutiones Concilii peccari, quod ipsi absque Regulæ ullius in Europa notæ & receptæ professione, sic vivere & augeri sinerentur: Sic verò auctæ multiplicatæque querelæ, Brocardum & Fratres impulerunt, ut ad Apostolicam Sedem pro remedio accurrerent, quatenùs in suscepta Alberti Regula permitterentur manere, ipsaque à Pontifice approbata censeri posset. Ad hoc autem obtinendum, non allegarunt sui Ordinis antiquitatem, non alia infinita, quæ allegari potuissent, si vera essent ea omnia, quibus pleni sunt Annales Lezanæ: non dixerunt, majores suos habuisse pro Regula tot antegressis sæculis librum Joannis de Institutione Monachorum; quia cùm hæc quærerentur, necdum erat ille confictus; non denique à S. Basilii Regula, toto Oriente & Occidente probatissima, excusationem novitatis petierunt, futuram, si vera erat, efficacissimam. Quid igitur? Id nempè solùm, quòd solùm in rescripto suo Pontifex indicat: solent enim supplicationibus conformari apostillæ. Rescriptum autem tale est:*

Honorius Episcopus servus servorum Dei, dilectis Filiis Priori & Fratribus Eremitis de Monte Carmelo salutem & Apostolicam benedictionem. Ut normam vivendi regulariter, à bonæ memoriæ Hierosolymitano Patriarcha editam (*excidit fortè transcribentibus nomen Alberti, qui pro more illius ævi per solum A initiale scriptum*) quam ante generale Concilium vos dicitis humiliter suscepisse, imposterum vos & successores vestri quantum cum Dei adjutorio poteritis, observetis, in remissionem vobis injungimus peccatorum. Datum Reate III. Kalendas Februarii Pontificatus nostri anno X. *id est Christi MCCXXVI. Hæc est prima Apostolica Bulla, quæ scitur data* Fratribus Eremitis de Monte Carmeli: *& hoc nomen videtur auctiori ac magis jam noto cœtui placuisse, tanquam dignius famosiusque eo, quô sub Alberto adhuc utebantur, quandò dumtaxat nominabantur* Fratres ad fontem.

Enervatio.

128 RESpondeo 1. Argumentum ex *Innocentii III. Papæ litteris &c.* esse argumentum purè negativum, ideoque stramineum, juxta dicta *n. 12.* & cùm Concilium Lateranense, ut fatetur Papebrochius, demum, ipsô Albertô Patriarcha è vivis exemptô, sit celebratum, hoc ejusdem Decretum: *Nè nimia Religiosorum diversitas gravem in Ecclesia Dei offensionem inducat, firmiter prohibemus, nè*

ne quis de cætero novam Religionem inveniat: sed quicumque voluerit ad Religionem converti, unam de approbatis sumat: similiter, qui voluerit domum de novo fundare, Regulam & Institutionem accipiat de approbatis, movere non potuit Albertum Patriarcham, ut ab Innocentio suæ Regulæ approbationem, aut confirmationem peteret; nec aliundè debuit; quia juxta *cap.* nuper de sententia excom. *Id quod non est Superiori reservatum, nec inferiori prohibitum, præsumitur & ipsi inferiori esse concessum.* Undè Carthagena lib.17. Homiliarum Homil. 2. ad object. 4. *Hoc sanè puerile cavillum est, cùm constet Institutum Monasticum ante Concilium Lateranense non indiguisse speciali Summi Pontificis confirmatione, sed sufficisse illam, quâ ipsi Pontifices, atque Sancta Concilia Monachismum approbarant: hinc nemo facilè ostenderit, ante Innocentium III. Institutum sancti Antonii, Basilii, Hieronymi, Benedicti, atque aliorum antiquorum ab ullo Pontifice habuisse approbationem.* Consentit Lessius *lib. 2. de just. & jure cap. 41.* dub. 1. n. 12. *Religiones enim antiqua Sanctorum Antonii, Basilii, Augustini, Benedicti, non videntur initio sic approbatæ; sed ab Episcopis, quibus tunc suberant, ipso usu admissæ sunt, non repugnante Pontifice: deindè seorsim à Conciliis laudatæ, & confirmatæ.* Nec dissentit vel ipse Papebrochius *ibidem n. 124.* scribens: *observa 2. ex Balsamone* ad Can. VII. Concilii CP. sub Photio; *jus fuisse Patriarchis eximendi monasteria quædam à jurisdictione Ordinaria Episcopi, sibique immediatè subjiciendi, quæ exinde libera monasteria appellabantur, æque ac ea, quæ sub Romani Pontificis patrocinio constituta apud nos alium nullum Superiorem agnoscunt; quod quibus cæremoniis fieret, videsis apud Isaacum Habertum* pag. 844. *de Crucis-fixione.* Ergo & illis dandi Regulam, uti prosequitur: *His observatis, dico, Albertum jure suo Patriarchali usum, cum Regulâ suâ* (nota) *instructos Carmelitas absolveret à potestate Episcopi Acconensis; quod privilegium omnium Patriarchalium primum ac præcipuum erat.* Ac proindè non solùm totum illud Papebrochii argumentum ab *Innocentii III. litteris* est stramineum; sed ex propria ejusdem confessione convincitur evanidum: non enim solent Patriarchæ, aut Episcopi, ea submittere Summo Pontifici, quæ jure suo faciunt. Cùm verò Albertus Patriarcha similia Innocentio III. non communicarit, prout jure suo utens non debuit, mirùm non est, si Lezana Registrum Vaticanum accuratè scrutatus, nihil in litteris Innocentii III. ad Albertum de Syriæ Eremitis repererit: sed mirum est, quod Papebrochius obindè *cogatur omninò credere, principia Ordinis sub Brocardo adeò fuisse tenuia adhuc, ipsamque Regulam privatæ instructionis in modum sic traditum paucis illis Eremitis, ut ipse, Albertus, nesciens quantæ rei semen jaceret, non magis de ea cogitaverit informare Pontificem, quàm de Pontifice appellando tunc cogitasset quivis alius Episcopus, piam quampiam inter subditos confraternitatem instituens, ac legibus privatis ordinans ad propositum adunationi novæ scopum consequendum.* Nam imprimis calumniatur evidenter ponendo *principia Ordinis sub Brocardo,* uti contra *Telum I. per totum* ab auctoritate S. Scripturæ, Summorum Pontificum, SS. Patrum, & quamplurimorum omnis generis & Ordinis Scriptorum antiquorum & modernorum, etiam suæ Societatis præcipuorum, irrefragabiliter probatum est, ipseque verbis

suis

ſuis *n. 114.* relatis his apertè contradicat, aiens: quod Religio Carmelitana *ab Elia quondam plantata, & legi gratiæ per Apoſtolos inſerta, feliciusque revireſcens, Orientem impleret Monachis, quorum ſucceſſores ac poſteri Elianum Inſtitutum propagarint*, hocque ab eo tempore uſque ad Bertholdum & Brocardum nunquam defeciſſe, efficaciter probaverimus *à n. 114. ad 127.* Quod verò addit: *Ipſamque Regulam privatæ inſtructionis in modum ſit traditam*, refelletur commodius *à n. 227. ad 230.* uti & hoc: *neſciens quantum ſemen iaceret.* Infrà *n. 188. ad n. 196.* Item hoc: *Quod ipſum multò magis ſentiendum de Aymerico Antiocheno, & Almarico Hieroſolymitano Patriarchis, ſub quibus Eremitæ iſti primum ſunt collecti* (putà ſub S. Bertholdo primo in unum collectorum Generali, quod concedimus) *& fortè etiam jus profeſſionis adepti.* In hac cauda venenum, ut patet ex præmiſsis puncto III. & IV. Synopſis, & innumeras auctoritates contra *Telum I.* allegatas. Ex quibus patet ea, quæ ibi opponit Papebrochius eſſe commentitia omninò & falſa.

129 Reſpondeo 2. Ad hæc Papebrochii verba: *Aſt ſi unius obedientiæ, tanquam* Prioris Generalis, *ſubjicienda fuiſſent Eremitoria, vel omnia, vel multa, etiam Græcorum, atque Syriorum, &c.* potuiſſe quidem ſubeſſe in iſta Carmelitarum in diverſis ditionibus diſperſorum ſub uno Generali obedientiæ voto collectione graviſsimam difficultatem, ſi omnes ubique ad illud ſimul & ſemel fuiſſent adſtricti; ſed prout ſolent reformationes ab uno Conventu inchoari, & ſic pedetentim ad cæteros extendi, donec accedat unum Decretum commune omnibus Pontificium; ita primùm ab Aymerico Patriarcha Antiocheno ad illud Eremitæ Carmeli Montis pacificè conſentientes adſtricti ſunt, quos alii in aliis Montibus diſperſi, grande in eo bonum ſpectantes, ſponte ſuâ ſecuti ſunt, aut diviſi, prout ante, abſque moleſtia relicti ſunt, uſque ad Regulæ S. Alberti ab omnibus Carmelitis ubique diſperſis acceptationem, juxta Decretum Oecumenici Lateranenſis Concilii anno MCCXV. *nè nimia Religioſorum diverſitas* &c. uti in *Telo*, quod omnem difficultatem, alioqui fortè futuram, modeſtè præoccupavit.

Reſpondeo 3. Ad hæc Papebrochii verba: *Hoc, uti & cætera Concilii illius Decreta, perlatum quidem confeſtim in Syriam eſt, & citò Epiſcopis communicatum non tamen niſi paulatim contra Carmelitas motæ ſunt moleſtiæ, & ſpectabiliori eorumdem ad fontem incrementò auctæ, Prælatis aliiſque querentibus contra conſtitutionem Concilii peccari, quod ipſi abſque Regulæ ullius in Europa notæ, & receptæ profeſſione, ſic vivere, & augeri ſinerentur.* Continere obſcuritatem affectatam: nam ſi hæc: *Prælatis, aliiſque querentibus contra conſtitutionem Concilii peccari*, referat ad Epiſcopos Syrios, & Carmelitarum ad fontem Eliæ incrementum, ratio ipſius: *quod ipſi abſque Regulæ ullius in Europa notæ, & receptæ profeſſione, ſic vivere, & augeri ſinerentur*; omninò claudicat; quia Epiſcopi Syrii noverant, Carmelitas ante Concilii conſtitutionem ab Alberto Patriarcha Jeroſolymitano Regulam recepiſſe, eoſque in Syria in ejus profeſsione vivere, & augeri; neque ad hoc eſſe neceſſe Regulam illam eſſe in Europa notam & receptam, ut patet: undè Papebrochius non producet unquam ullum ex Syriis, qui ſe oppoſuerit Regulæ Alberti ab Honorio III. Approbationi, ac Con- 130

Confirmationi, aut apud eum de Carmelitarum apud Fontem Eliæ incremento fuerit conquestus; quidquid duo Cardinales se illius approbationi & confirmationi opposuerint, eò quod, cùm dicerent se *Elianos*, olim in Europa Ordo esset ignotus, & aliundè viderent S. Dominici & S. Francisci Ordines esse paulò ante ab eodem Honorio Papa approbatos & confirmatos, ideoque plures Religiosorum Mendicantium Ordines expedire non judicarent: sed statim oppositæ sunt Carmelitarum Ordinis Confirmationes ab Honorii III. Prædecessoribus Alexandro III. & Innocentio III. de quibus non solùm Trithemius *lib.* de orig. & laud. Carm. cap. 5. *Multi Summi Pontifices Ordinem ipsum confirmarunt, de quibus Alexander Papa III. unus extitit.* Sed & è Societate Jesu Em. Card. Bellarminus in sua *Chronol.* ad lib. de Scriptoribus Eccles. *Ordo Carmelitarum confirmatur ab Alexandro III. anno 1180... Item ab Innocentio III. anno 1199.* Atque etiam aliundè fortior fuit Beatissima Virgo Maria, prout legitur in Officio duplici Majori *Commemorationis solemnis ejusdem* Lect. V. *Ac demùm, cùm olim in Europa esset ignotus, & ob id apud Honorium III. non pauci pro illius extinctione instarent, adstitit Honorio noctu purissima Virgo Maria, planeque jussit, ut Institutum & homines complecteretur:* Officium autem illud cum *Lectione* ista est à Sacra Congregatione Rituum sub Paulo V. anno 1609. recognitum & subscriptum ab Em. Cardinali Bellarmino. Deindè iterum ab Urbano VIII. anno 1628. & subscriptum ab Em. Cardinali de Torres, ac nuperrimè, quo nihil fortius, à Clemente X. suprà *n. 70.* citato ad extraneas Hispaniæ Ecclesias extensum. Istum verò casum referunt Bzovius *circa annum 1217.* Joannes Fridericus Montenesius Protonotarius Apostolicus *ibid.* Flavius Cherubinus *in Compendio Bullarii* circa Bullam octavam Honorii III. *Scholio II.* Hieronymus Platus Soc. Jesu *lib. 2. de bono status Religionis cap. 22.* Emanuel Rodriguez *tom. 2. qq. Regul. q. 96. art. 7.* Georgius Colvenerius Universitatis Duacenæ Cancellarius *in Kalendario Sacratissimæ Virginis die 30. Junii*, & Lezana in Annalibus ad annum 1226. Denique: Regulæ ab Honorio III. Approbationem & Confirmationem refert Papebrochius suprà, cum hac sua crisi: *excidit fortè transcribentibus nomen Alberti; qui pro more illius ævi, per solum A initiale scriptum,* ut vel etiam Bullæ Pontificum suam evadant crisim, in tantum de se præsumit, non attendens Regulam Bullæ immediatè subjungi, quæ sic incipit: *Albertus Dei gratia, Hierosolymitanæ Ecclesiæ vocatus Patriarcha, dilectis* &c. Ac proindè necesse non fuisse nomen *Alberti* Bullæ inserere. Crisis tamen illa non est ipsi insolita, attentis dictis *n. 73. 78. 94. 105. 110.* &c.

Respondeo 4. ad hæc Papebrochii verba: *sic verò auctæ multiplicatæque querelæ Brocardum & Fratres impulerunt, ut ad Apostolicam Sedem pro remedio accurrerent, quatenùs in suscepta Alberti Regula permitterentur manere, ipsaque à Pontifice approbata censeri posset.* Falsum in querelis istis supponere, ut statim vidimus; nam S. Brocardus, tunc Generalis Ordinis, ad Apostolicam Sedem recurrit, non pro remedio contra prævias Episcoporum Syriæ querelas; sed nè alioqui Regulæ in Europa & per totum Ordinem extensio, defectu obtentæ, juxta Decretum Concilii Lateranensis, à S. Sede Approbationis & Confirmationis, pateretur difficultatem, qualem 131

qualem prædicti duo Cardinales movere cœperunt, demùm post dictum recursum, ob rationem datam; quam etiam alii Mendicantium Ordines, uti refert Bzovius ad *annum 1245. n. ult.* passi sunt, eò quod in partem Ecclesiasticæ Hierarchiæ adjungerentur; ac sic Majorem noster post illos ad eam recurrens: si tamen velit, S. Alberti in Jerosolymitano Patriarchatu successorem prætendisse, Regulam Alberti per ipsum non fuisse ad mentem Concilii Lateranensis approbatam, & ideò Carmelitis movisse molestias, nostra nihil refert.

132 Respondeo 5. Ad hæc Papebrochii verba: *Ad hoc autem obtinendum non allegarunt sui Ordinis antiquitatem, non alia infinita, quæ allegari potuissent, si vera essent ea omnia, quibus pleni sunt Annales Lezanæ: non dixerunt, Majores suos habuisse pro Regula tot antegressis sæculis Librum Joannis de Institutione Monachorum; quià cùm hæc quærerentur, necdum erat ille confictus: non denique à S. Basilii Regula toto Oriente & Occidente probatissima, excusationem novitatis petierunt, futuram, si vera erat, efficacissimam.* S. Brocardum Ordinis Generalem, & Socios fuisse Papebrochio sapientiores, ut tales ipsius impertinentias allegarent. non enim agebatur de Ordinis antiquitate & antegressis sæculis; sed de approbatione Regulæ acceptæ, approbatæ & confirmatæ à S. Alberto Patriarcha Jerosolymitano, ante prædictum Lateranense Concilium, sed nondum post hujus Decretum à S. Sede approbatæ & confirmatæ: cùm verò Decreto illò extinguerentur quodammodo omnes Religiones antiquæ, non habentes Regulam de approbatis, similium allegatio fuisset omninò impertinens, ipsisque satis erat allegare, suam Regulam fuisse, ante Decretum illud, ab Alberto Patriarcha Jerosolymitano approbatam, & confirmatam, prout benè allegatum fuisse, & obindè ab Honorio III. dictam Regulam approbatam & confirmatam, patet ex ejusdem Bulla suprà à Papebrochio relata. Istas autem Papebrochii impertinentias, cùm easdem toties repetat, suis locis *infrà* refellemus commodiùs. Quare *de Fratribus ad Fontem*, quod nobis absque authore affingit, infrà *num. 608. ad 611.*

TELUM III.

133 Papebrochius ibid. n. 101. *Afferenti primam hanc Bullam* (putà Honorii III. *Telo II.* relatam) *opponentur* Indulgentiæ, *ab Leone IV.* (*ut fertur*) *concessæ* (*sedere autem Leo cœpit anno DCCCXLVIII.*) *& quidem sub hac formula.* Leo Papa IV. omnibus Christi fidelibus, qui Ecclesias Beatissimæ Virginis Mariæ de Monte Carmeli hujusmodi in Festis, Nativitatis Dominicæ, Paschæ, Apostolorum Petri & Pauli, Pentecostes, Assumptionis, Annuntiationis, Purificationis ejusdem B. Dei Genitricis semperque Virginis Mariæ, S. Michaëlis Archangeli, omnium Sanctorum, in duobus Festis S. Crucis, Nativitatis S. Joannis Baptistæ, SS. Martyrum Fabiani & Sebastiani, & in die Parasceves, & per Octavas prædictarum Festivitatum, & vocabulis omnium

Ecclesiarum dicti Ordinis devotè visitaverint, & pias eleëmosynas largiti fuerint, seu domos confractas ejusdem Ordinis refecerint, septem annos & duodecim Quadragenas. *Deindè nominantur* Adrianus II. *an. DCCCLXVII. creatus*, Stephanus V. *an. DCCCLXXXV. consecratus*, Sirgilius III. *omnibus Pontificum catalogis ignotus*; Joannes X. *an. DCCCCXIII. assumptus*, Joannes XI. *suffectus DCCCCXXXI.* Sergius V. *quem oportet adhuc venturum speremus*; *nam hujus nominis ultimus, an. MIX. promotus, Quartus numeratur*; & Innocentius IV. *qui dicuntur, Ecclesias prædictas visitantibus, adjuvantibus &c.* tertiam partem omnium delictorum in Domino relaxasse.

Extat apud Lezanam ad annum 1245. n. 7. ex Speculo Ordinis edita & verosimiliori stylo conscripta istius Innocentii Bulla, quâ Priori & Fratribus Eremitis de Monte Carmeli rogat subsidia charitatis erogari, *utpotè tunc ex Syria in Europam numerô majori transgressis, septennio postquam Cypru aliquot & Siculi Fratres initium fecerant emigrandi, utque ad pium istud opus faciat promptiores*, omnibus verè pœnitentibus & confessis, qui eis manus porrexerint charitatis, decem dies de injuncta sibi pœnitentia misericorditer relaxat: *Videat nunc Lector utrum hæc parcitas cum ea conveniat largitate, quæ uni eidemque Pontifici in eadem causa suprà tribuitur. Sanè si vera est Bulla hæc ultima (nec enim in mari magno privilegiorum talis reperitur, sed alia, quâ conceditur Fratribus tempore Interdicti divina celebrare) si, inquam, vera Bulla est posterior, prætensam ejusdem Pontificis aliorumque antegressorum, ac potissimùm Leonis IV. Bullam efficaciter evertit. Quid enim Carmelitis opus erat solicitare Pontificem, pro parva decem dierum Indulgentia cum onere confessionis præmittendæ, si certi erant de obtentis, ante annos circiter quadringentos, pro eadem causa, & absque tali onere indulgentiis annorum septem & duodecim quadragenarum.*

Norunt, & jam passim consentiunt eruditi in Curia Romana viri, ejusmodi Indulgentiarum dandarum formulas, non nisi XI. ac XII. sæculo cœptas in Ecclesia usurpari; & cum difficultatem refellunt unum alterumve temporis anterioris fictitium exemplum, quod posset in contrarium objici. Nolo dicere, nihil in tota Bulla istius, quæ Leoni attribuitur, forma esse, quod Pontificiarum istius ævi litterarum stylum referat. Convincendæ imposturæ sufficiunt tria prima verba, Leo Papa Quartus. Quis enim eò tempore sic exorsus est Pontifex? Vide quotquot Ughellus toto suo Opere habet Pontificum Bullas, IX. sæculo, aut vicinis datas; invenies hâc omnes ordiri formâ N. Episcopus Servus Servorum Dei: *sic Quintus post dictum Leonem Marinus, sui nominis Primus, anno DCCCLXXXII. scripsit Danieli Solenniacensi in Galliis Abbati tom. 1. Italiæ Sacræ, col. 132. sic alii post illum passim sæculis aliquot, sic ante illum probabiliter omnes post S. Gregorium Magnum, qui Joannis Constantinopolitani retusurus fastum, Patriarcham Oecumenicum se scribentis, Primus* Servus Servorum Dei, *titulô posteris laudatissimô, se appellavit.*

Enerva-

Enervatio.

134 REfpondeo 1. Bullam Leonis IV. effe certiorem & veriorem, quàm fua crifi novitiâ corrodere pofsit. Quod enim *n. 103.* dicit. *Convincendæ impoſturæ ſufficiunt tria prima verba*, Leo Papa Quartus: *quis enim eò tempore ſic exorſus eſt Pontifex*, evincendæ potiùs Cenforis illiteraturæ, aut procacitati fufficiunt, quàm Bullæ Summi Pontificis impofturæ convincendæ: quia imprimis Bulla ifta non refertur, prout in fe exorditur; fed prout continetur in Bulla Sixti IV. *Dum attenta.* Romæ apud S. Petrum anno 1477. Kalend. Aprilis, *quæ eſt authentica*, inquit Lezana in Annal. ad annum 847. n. 6. *per Auditorem Cameræ ſimul cum Mari magno noſtrorum privilegiorum per eundem Sixtum IV. collecto, & extat etiam* in Libro Speculo Ordinis *nuncupato* fol. 95. *& in Bullario Rodriguez in Sixto IV.* Bulla 38. *ac inter Privilegia Ordinis S. Mariæ de Mercede inſerta. Habetur quoque* in Bulla, ut Laudes *Gregorii XIII.* Romæ apud S. Petrum 18. Aprilis 1577. *Etſi ibi cum aliqua moderatione, mutationis videlicet particula* de manibus adjutricibus, *quæ in hac & ſimilibus Indulgentiis reperitur, in alia opera: ac noviſſimè ſub Paulo V.* anno 1609. die 11. Februarii *& aliis libris, & Summariis Indulgentiarum & Privilegiorum Ordinis.* Item in nuperrima Bulla Clementis X. *Commiſſa nobis divinitùs.* VIII. Maji 1673. ubi fic: *Summarium Indulgentiarum à diverſis Summis Pontificibus conceſſarum Chriſti fidelibus viſitantibus Eccleſias Ordinis Beatiſſimæ Virginis Mariæ de Monte Carmelo &c. Primò: Leo Papa IV. omnibus Chriſti fidelibus, qui Eccleſias B. Mariæ de Monte Carmelo hujuſmodi in Feſtis Nativitatis, Annunciationis, Purificationis Dei Genitricis Mariæ, S. Michaelis Archangeli, omnium Sanctorum, in duobus Feſtis S. Crucis, Nativitatis S. Joannis Baptiſtæ, SS. Martyrum Fabiani & Sebaſtiani, & in die Paraſceves, & per Octavas præfatarum Feſtivitatum, & vocabulis omnium Eccleſiarum dicti Ordinis devotè viſitaverint, ſeptem annos, & totidem* (Papebrochius falsò vertit *duodecim*) *quadragenas. Secundò, & Adrianus II. Stephanus V. Sergius III. Joannes X. Joannes XI. Sergius IV. & Innocentius IV. omnibus Chriſti-Fidelibus verè pœnitentibus, contritis & confeſſis, qui præfatas Eccleſias piè viſitaverint in præfatis Feſtivitatibus, & earum Octavis, tertiam partem omnium peccatorum in Domino relaxarunt.*

Undè neceffe eft, quod Papebrochius probet Sixtum IV. Gregorium XIII. 135
Paulum V. & Clementem X. effe impoftores, quod abfit; aut agnofcat cenfuram adeò gravem à fe effe nimis procaciter latam: præfertim cum aliundè etiam ipfius admirantis quæftio, *Quis enim eò tempore ſic exorſus eſt Pontifex. Vide quotquot Ughellus toto ſuo opere habet Pontificum Bullas IX. ſæculo, aut vicinis datas, invenies hâc omnes ordiri formâ*, N. Epifcopus Servus Servorum Dei: *ſic* &c. Parvam vim habeat: nam forma illa eft Summis Pontificibus arbitraria; quandoquidem ante Gregorium Magnum, à quo, fatente Papebrochiô, incepit, Pontifices fint alia forma ufi, & poft ipfum, apud Cherubinum, Urba-

nus IV. *in Bulla Canonizationis. S. Ricardi Episcopi* ea non utatur: Neque Clemens IV. *in Bulla Canonizationis Hedvvigis Ducissæ Poloniæ.* Neque Gregorius X. in *Bulla*, quæ incipit, *Exultat Mater Ecclesia.* Et alia immediatè sequenti, *Habes Fili.* Neque Bonifacius VIII. *in Bulla Canonizationis S. Ludovici Regis Franciæ.* Neque Clemens V. in Bulla, quæ incipit, *Regnans in Cœlis.* Et altera, *Ad providam Christi.* Neque Joannes XXII. in Bulla, quæ incipit, *ex parte vestra.* Et altera, *Exhibita nobis.* Item alia, *Unigenitus Filius.* Iterum alia: *Super illius Specula.* Neque Clemens VI. *in Bulla de Canonizatione S. Ivonis presbyteri.* Neque Gregorius XI. in Bulla, quæ incipit, *Admodum dolenter.* Neque Eugenius IV. in *Bulla*, quæ incipit, *Inter cætera gravia.* Et sic de aliis successivè, quos hîc recensere foret nimis longum; qui enim tales sub alia forma habere voluerit, necesse non est, adeat *Ughellum*, qui Bullas tantum refert ad suum intentum accommodatas; Sed *Bullarium* Cherubini adire debet. Intereà nota, attentis verbis Lezanæ præcitatis & extractô Bullæ Leonis IV. quod *ibidem* Lezana refert, Papebrochium minorem occasionem non præbere, verba, quæ n. 107. subdit: *Video in Annalibus Lezanæ (ad quos elaborandos constat ex mandato Generalis omnia totius Ordinis scrinia & archivia excussa fuisse) & tot Pontificum Bullis, quot in Sixtina illa citantur, nè unum quidem exemplar repertum esse.* De *impostura* similiter gravandi; sed à similibus censuris, ipsi nimium familiaribus, abstinere consultiùs, & Papebrochio sufficere debuit, quod Bulla Leonis IV. prædictorum Pontificum Bullis inseratur. Vide similem Papebrochii censuram *numero 495.* falsificatam *num. 150. 151. & num. 500. ad 511.*

Respondeo 2. Ad ea, quæ *n. 101.* addit Papebrochius Bullæ Leonis IV. *Deindè nominantur* Adrianus II. *anno DCCCLXVII. creatus.* Stephanus V. *anno DCCCLXXXV. consecratus.* Sirgilius III. *omnibus Pontificum Catalogis ignotus.* Joannes X. *anno* DCCCCXIII. *assumptus.* Joannes XI. *suffectus* DCCCCXXXI. Sergius V. *quem oportet adhuc venturum speremus; nam hujus nominis ultimus anno MIX. promotus, Quartus numeratur:* Et Innocentius IV. *qui dicuntur &c.* insignem profectò esse unius Papebrochii cavillationem, quæ ipsum coëgit, ut taceret Pontificem & authorem, Bullam & locum, in quibus isti errores, & descriptiones tales reperiuntur: etenim si legisset Bullam Sixti IV. *Dum attenta meditatione 38.* apud Rodriguez relatam in *Speculo Carmel.* fol. 95. *In Vinea Carmeli* fol. 104. *In clavi aurea Thesauri Partheno-Carmelitici* fol. 19. *In Compendio Privilegiorum Augustini à V. Maria* fol. 357. *In Speculo Minorum tract. 2.* fol. 104. Quæ extat originaliter sub plumbo in Archivio Conventûs Rhedonensis, capsula *oopp.* legisset. *Et Adrianus II. Stephanus V. Sergius III. Joannes X. Joannes XI. Sergius IV. & Innocentius IV.* Intereà non benè sic Bullas Pontificum Hæreticorum ludibrio exponit, & ridiculum reddit Henschenii & Papebrochii, uti alias supra *n. 1.* relatas, protestationem ad *tom. 1. Mensis Aprilis* præfixam, his verbis: *multò sanè æquius est, nos S. Apostolicæ Sedis judicio ac decretis obtemperare; nam Cœlites omnes, Deumque ipsum sanctè testamur, nos eamdem Sacrosanctam Sedem, ut veritatis &c. Magistram revereri, neque ab ejus scitis, jussisque, vel latum* 136

tum unguem declinare: nisi velit Bullas Sixti IV. Gregorii XIII. Pauli V. & Clementis X. arguere falsitatis, non esse *à Sacrosanctæ Sedis veritatis Magistra scitis, jussisque vel latum unguem declinare.* Vide suprà n. 121. & infrà num. 521. 522.

137 Respondeo 3. Ad hæc Papebrochii verba n. 102. *Videat nunc Lector, utrum hæc parcitas cum ea conveniat largitate, quæ uni eidemque Pontifici in eadem causa suprà tribuitur.* Hanc *parcitatem*, illam *largitatem* in suo vigore relinquere, & aliquid plus, ibi non concessum, indulgere, videlicet *decem dies de injuncta pœnitentia*, quæ si Papebrochio injuncta esset, ut duodecim diebus disciplinam acciperet, & in pane & aqua jejunaret, non diceret, esse parvam indulgentiam, sibi per Bullam Innocentii IV. *decem istius pœnitentiæ injunctæ dies remitti:* sed à cavillatione nihil tutum, dum etiam contra Pontificum Bullas licita temerè præsumitur: vidit enim per dictam Leonis IV. Bullam à Sixto IV. Gregorio XIII. & Paulo V. ac Clemente X. ut dictum est, relatam, subsistere non posse suum novitium de primo Ordinis nostri exordio sub *Bertholdo, Brocardo, Alberto Patriarcha Jerosolymitano* &c. commentum, quin illam, uti istius circiter temporis fundationum authentica instrumenta, de quibus *Pharetra II. & III.* suis subjiceret cavillis; ideoque, fine non rectô, utrumque cavillari, sibi licitum præsumpsit: sed frustrà; quia nimis insulsum est, vel solum cogitare, prædictos Pontifices confirmasse Bullas à suis Prædecessoribus ante annum millesimum datas Ordini, quem scivissent anno circiter millesimo ducentesimo exortum fuisse. Numquid fortè ostendet pro Dominicanis & Franciscanis, paulò post annum 1200. exortis, similes Bullas esse confirmatas? Exemplar expectamus: intereà his cavillis plurimos alios infrà, signanter *Pharetra II. Telo VII. & VIII.* retundendos aggregabimus.

138 Respondeo 4. Ad hæc verba Papebrochii: *Norunt, & jam passim consentiunt eruditi in Curia Romana viri ejusmodi Indulgentiarum dandarum formulas nonnisi sæculo XI. ac XII. captas in Ecclesia usurpari, & citra difficultatem refellunt unum alterumve temporis anterioris fictitium exemplum, quod posset in contrarium objici.* Evidens esse ex Bullis Sixti IV. Gregorii XIII. Pauli V. & Clementis X. præcitatis, Papebrochium ista fingere, aut velle istos quatuor Pontifices Prædecessorum suorum, in formulis istis Indulgentias fictitias approbasse, & renovasse, ac per consequens Indulgentiarum fictores esse, quod absit, ut fingat Catholicus. Numquid fortè per Papebrochium demùm sæculo XI. & XII. Summi Pontifices à Christo Auctoritatem acceperunt Indulgentias sub formulis istis concedendi? Id sine manifesto errore asseri non potest: ergo eam ab Ecclesiæ initio à Christo acceperunt, eosque tali authoritate ante sæculum XI. & XII. usos probavimus ex multorum Pontificum Bullis, & confirmamus 1. ex veteri marmorea tabula Ecclesiæ SS. Sylvestri & Martini Romæ, in qua hæc exarata leguntur: *Temporibus Sergii Junioris Papæ recondita sunt in hoc sacro Altari Beati Sylvestri Præsulis Corpora, & Beati Martini* &c. *statuens omni anno, in Festivitatibus eorum, Indulgentiam trium annorum, & trium quadragenarum, omnibus ad ea devotè venientibus.* Et in altera pendente ad Colum. 2. Ecclesiæ Lateranensis latere dextro hæc: *Ante annos mille, circa annum Christi sexcentesimum*

mum S. Gregorius I. & ante istum S. Sylvester Indulgentiam plenariam, quocumque tempore anni, omnibus ad Ecclesiam Lateranensem venientibus concessere. Ita Theodorus Stratius Ordinis nostri Generalis in Opusculo de Indulgentiis Romæ scripto, approbato, & excusso. Adstipulatur D. Thomas *in 4. sent. dist. 2. q. 1. art. 3.* aiens: *sicut quando Papa dat Indulgentiam, quod qui vadit ad unam Ecclesiam, habet septem annos de Indulgentia, cujusmodi etiam Indulgentia à B. Gregorio in Stationibus Romæ instituta sunt.* Ipse solus negat, & negando absque ulla ratione, aut probatione, falsarios facit Pontifices præcitatos, quod non benè audit, licèt non semel parum pensatè id faciat, negando Eliam esse nostrum Fundatorem, Titulum Fratrum B. Virginis Mariæ de Monte Carmelo esse Alberto antiquiorem, nos fuisse ante annum MCLXXXV. contra Pontificum Bullas n. 95. ad 99. citatas, ac signanter Clementis X. n. 70. ad 77. præter Bullam Leonis IV. de qua hìc à *n.* 134. *ad* 138.

TELUM IV.

139 Papebrochius ibidem n. 132. *Interim mysteria illa sic placuerunt Trithemio, aut potius ei, qui Trithemio obtulit sub ejus nomine vulgandum libellum, ab aliquo* Carmelita *compositum (quomodò scio, & demonstrare possum, Carthagena, Mirao, Bollando, Henschenio, Hazaert, aliisque varia hujus generis scripta, à stylo ipsorum diversissima, esse oblata, rogatis, ut ea in nomen suum adsciscerent, quod à Carthagena & Mirao impetrarunt) sic, inquam, mysteria ista placuerunt auctori libri, qui de ortu & progressu Carmelitarum Trithemii titulum, ut ea verbotenùs non dubitarit transcribere.*

Item pag. 801. n. 139. *Quod ad Eliæ vestimenta attinet, satius fuisset, solum hoc dicere, quod solum de eis Scriptura nos docuit* lib. 4. Reg. 1. *quod scilicet fuerit* vir pilosus & zona pellicea accinctus renibus? *Pallio quoque usum scimus, ex iis quæ* capite 2. *narrantur de ejus in cœlum subvectione. Albumve, an atrum id fuerit, nemo nos docuit; neque album fuisse, docere nos poterit Pseudo-Joannes, dicens,* quod Elias per hoc docuit Monachos, hanc Religionem profitentes, debere palliô supervestiri albô, quemadmodum eos indutos albis Dominus præostendit Sabachæ Patri Eliæ &c. *Etenim totum hoc de Sabacha commentum non habet Auctores SS. Epiphanium & Dorotheum, ut prætenditur; sed fabulatores quosdam non adeò vetustos. Theophilum Raynaudum audi, in talibus versatissimum,* Dorotheo, patria Tyrio, Presbytero Antiocheno, ac Martyri sub Juliano, viro doctissimo, juxta Eusebium *lib. 7. hist. cap. ult.* suppositus est liber infantilis, cui titulus *Synopsis de vita Prophetarum & discipulorum Domini*, scatens fabulosis narrationibus, ut Bellarminus observavit. *Hunc Doctorem secutus pseudo-Joannes est. Nam qui linguam Græcam prorsus ignoravit, legisse non potuit similem*

lem libellum, sub Epiphanii nomine Græcè scriptum de vita Prophetarum eorumque obitu & sepultura: *quem ipsum tamen etiam esse* Ψευδεπίγραφον interpreti Petavio persuaserunt sexcentæ mendaciorum nugæ, quibus ille liber refertus est, *ut testatur Sirmondi successor & scriptorum heres Philippus Labbe*, in Dissertatione *de Scriptoribus Ecclesiasticis.*

140 *Sed quamvis pseudo-Dorotheum, qualem dixi, secutus pseudo-Joannes Carmeliticus, suæ suppositionis præferat indicia plurima; Vindicem tamen reperit, & etiam nunc habet propugnatores omnes eos, qui existimant, vix quidquam certius optari posse ad notitiam Historiæ Carmelitanæ, quàm sit iste Liber, eique succenturiata Cyrilli Epistola. O te infelicem! Joannes Annii Viterbiensis, quod commentitio tuo Beroso, eique similibus Manethoni, atque Megasthenì, non admiscueris aliquid de Eliæ Prophetæ discipulis, in Assyriam translatis sub Salmanassare, vel in Babylonem sub Nabuchodonosore, & Elianum Institutum inter gentes istas retinentibus ac propagantibus. Quàm multi pro te surrexissent Vindices, qui nunc sub pedibus jaces Goropii Becani* lib. 4. Originum Antverpiensium, *supra ruinas tuas exstruentis sua nihilo saniora commenta. Te quoque infelicem! quisquis es Hunibalde, qui Chlodovei, primi inter Reges Francos Christiani, ætatem tibi arrogans, Trithemio, compendium Annalium scripturo, suppeditasti seriem & Historiam Francorum Regum quadraginta duorum ante Pharamundum, eorum genus à Trojanis repetens, in eoque consentiens pseudo-Manethoni Annii Francum, Hectoris filium, in theatrum adducenti. Pro isto labore te, tuumque abbreviatorem Trithemium, ingrata exsibilat Francia: qui si eâdem fide dedisses seriem Carmeliticorum Patrum, ab Eliâusque ad regnum Chlodovei, & hanc idem Trithemius, nihil tibi non crediturus, potuisset inserere libello de laudibus Ordinis Carmelitani, quàm foret scriptor indubitabilis, quantus in cælum usque attollerere preconiis!*

Errorem hunc vestrum viderunt, & caverunt Annio & pseudo-Hunibaldo simillimi impostores illi, qui Dextri Chronicon, Luitprandi fragmenta, Juliani Petri commenta; & Gregorii Boetici Martyrologium & similia plura procuderunt, crediderruntque non defuturos sibi Patronos, si ruinosis quorundam populorum atque Ordinum traditionibus fulciendis tam magna commodarent nomina. Ergo, tum alia multa commenti sunt pluribus placitura, quia opinationibus eorum vacillantibus conformia; tum Carmelitas nominatim conciliare sibi studuerunt, fingendo, S. Elpidium Sociosque Episcopos (quos Romanum Martyrologium Chersonæ tribuit IV. Martii) fuisse Monachos Carmelitas, atque Apostolorum prædicatione conversos, & à S. Jacobo consecratos Episcopos, Christianam fidem intulisse Hispaniis, & post fundatas diœceses decem, Martyres ibidem obiisse. Non fuit irritus placendi conatus, nec sua mendaces Scriptores spes fefellit. Defenduntur enim à multis eorum, quorum interest vera credi, quæ scripsere: ex Ordine autem Carmelitico primus Luitprandi causam suscepit Lezana ad annum Christi 40.; Lezanam verò secuti sunt, quotquot post eum manus applicuere Carmelitanæ antiquitati. Et tamen eorum aliqui, quos nequeo excusare, legerant in primo tomo Martii nostri, S. Elpidium & alios cum eo nominatos Episcopos Diocletiani ævo in Scythiam successivè directos ab Hermone Jerosolymitano Episcopo, fidem à se 141

prædicatam Chersone, in Taurica, non in Hispanica Chersoneso, morte suâ obsignasse, post quos denique missus eòdem Capito sub magno Constantino, fructus collegit Martyrum sanguine irrigatos, & Confessor gloriosus colitur à Græcis, unà cum cæteris VII. Martii, insigni totius diei officiô. Si nescivit fabulator ille, fore ut aliquando falsitas sua ex originariis Græcorum fontibus patesceret; jam patefactam non potuerunt ignorare Luitprandi assertores ultimi, quandò legerunt Martinum nostrum. Quod si ista de Elpidio & sociis forsitan non legerunt, majore eos curâ urgente, ut nisi in dicto Mense invenirent probatas opinationes suas, invenirēt saltèm suarum de nobis querelarum argumentum; negare non poterunt lectam à se fuisse Præfationem ad Acta Februarii, ubi satis diximus, ut sciret unusquisque, Luitprandi fragmenta esse figmentis adnumeranda.

Enervatio.

142 RESpondeo 1. ad *n. 132.* Verosimile quidem omninò esse Trithemio & aliis esse à Carmelitis suppeditatam ex testimoniis fide dignissimis contra *Telum I.* fusè relatis materiam scribendi librum *de ortu & progressu Carmelitarum*, uti Bollando, Henschenio, & Papebrochio suppeditata est materia à quacumque Ecclesia, Congregatione, Ordine &c. scribendi de suis Sanctis & eorum Actis: sed hoc tale probrum non meretur, nec obindè materia illa esse potest de veritate suspecta, nisi omnes Sanctorum vitæ & Acta in duodecim Bollandi, Henschenii & Papebrochii tomis, sub horum titulo relata, tanquam de veritate suspecta exprobrari debeant; quia ipsi omnia illa ab aliqua Ecclesia, Congregatione, Ordine &c. tradita, imò & composita, receperunt, uti singulorum Vitas & Acta examinanti patebit, & ut obtinerent, etiam me & nostros sollicitarunt, ut patet ex Bollando *in Præfatione Generali ad Januarium cap. 4. §. 2.* Ubi sic scribit Bollandus: *Præter hunc domesticum & assiduum*, putà Henschenium, *alii fuere adjutores quamplurimi; qui vel manuscriptos codices subministrarunt, vel Vitas sua manu descripserunt, vel quas ipsi edere parabant, eos operi inserendas meo obtulerunt, vel undè adipisci nonnullas possem monuerunt, vel quæ olim editis inessent mēda, suggesserunt.* Et infrà: *Fateor enim plurimùm mihi subsidii attulisse Venerabiles Patres Benedictinos Belgas, Anglos, Germanos; Carthusianos Germanos ac Belgas; Cistercienses Belgas & Gallos; Præmonstratenses Germanos ac Belgas; Canonicos Regulares Instituti Augustiniani Germanos & Belgas; Carmelitas* (nota) *Belgas; Prædicatores Germanos & Belgas; Franciscanos, præcipuè Hibernos, atque alios quamplurimos. Sed quæ à singulis accepi, suis locis edico, quid adhuc ab aliis expetam, infrà aperiam.* Ubi *cap. 5. §. 2.* ad eruditos Lectores: *Neque solùm, ut ineditas adhuc Vitas submministretis, rogo; sed &, si quæ exteris in Regionibus excusæ sunt à Viris doctis, si quæ alia extant monumenta lucem studiis meis allatura.* Est autem Regula juris in 6. *Quod ob gratiam alicujus conceditur, non est in ejus dispendium retorquendum.* Sed quid dicam? omnia nostra carpendi passio-

paſsio plerumque hominem etiam in propriũ præcipitat præjudicium. Quid, obſecro, addidiſſent, niſi Acta ab illis emendicata obtinuiſſent. Verumtamen Trithemium eſſe verum Authorem, & non ſolum prout iſti *Actorum Sanctorum*, relatorem & collectorem, patet; tum ex eo, quod ipſemet in fine Cathalogi ſuorum librorum ſcribat: *Laudes Ordinis Carmelitarum Libri II.* tum ex eo, quod Joannes Duracluſius Trithemii diſcipulus, Arnoldus Wion, Antonius Poſſevinus in Apparatu verbo Trithemius, & alii ejuſdem Librorum Cathalogo iſtos duos inſerant.

143 Reſpondeo 2. ad *n. 139.* Nos de veſtimentis Eliæ nihil plus dicere, quàm de eis *Scriptura* nos docuit, & ſi Papebrochius ſecutus fuiſſet id, quod ibi ſatiùs indicat, probroſas de Eliæ cappis barratis picturas exſculpi & ſuis Sanctorum Actis inſeri non curaſſet. Inſignis profectò proſopopeia: poſtquam ad præcordia punxit, ſatiùs non pungere dicit. Neque de illis agit Joannes 44. *lib. de Inſtit. primorum Monachorum cap. 47.* ſcribens: *Palliò quoque indutum fuiſſe primum Fundatorem hujus Religionis Eliam Thesbitem ſacræ Scripturæ auctoritate monſtratur: nempè hoc habitu operuit Elias vultum ſuum, cum in Monte Orob tranſiret Deus ante eum: hoc quoque pallium miſit ipſe ſuper Eliſeum, quando accepit eum in diſcipulum: pallium autem iſtud fuit veſtis rotunda, deſuper corpus operiens, à collo uſque ad medias tibias deſcendens, ante aperta, alibi clauſa, ſuperius anguſta, inferiùs amplitudine expanſa. Elias hoc pallium Eliſeo dimiſit, dum ab eo in Paradiſum voluptatis aſcendit.* Ubi inter tot pallii Eliæ deſcriptiones, nè vel umbra eſt *coloris illius albi*, aut *nigri*. Subdit quidem immediatè: *Docuit autem Elias Monachos, hanc Religionem profitentes, debere palliò ſuperveſtiri albô, quemadmodum eos indutos albis Dominus præoſtendit Sabachæ Patri Eliæ: ante quippe filii ſui Eliæ nativitatem, vidit Sabacha in ſomnis viros candidos, qui ipſum ſalutabant; quæ viſio ſibi præſignavit, quales ejus filius Elias imitatores ſuæ vitæ Monaſticæ habiturus eſſet.* Ubi *pallium* ab Eliæ pallio, *colorem* verò ejus *album* petit à viſione poſterorum Eliæ albis indutorum, quos Dominus præoſtendit Sabachæ Patri Eliæ: ac proindè non eſt, cur Papebrochius obindè Joannem 44. Patriarcham Jeroſolymitanum calumnietur, ſcribens: *neque album fuiſſe, docere nos poterit pſeudo-Joannes dicens, quod* Elias per hoc docuit Monachos *&c.* Aut etiam S. Cyrillum ibidem *n. 139.* addens: *Præjudicavit pſeudo-Cyrillus, quando uni fabulæ ſubſtituens aliam, & ſui æquè pſeudo-Joannis inſiſtens veſtigiis, qui multa de albo pallio Eliæ garrit* &c. Quandoquidem ipſemet econtra huic ſuæ fabulæ quampluṙimas addat, quarum infrà num. 414. ad num. 446. ſaltèm 32. collectas referemus.

Reſpondeo 3. Ad hæc Papebrochii verba: Etenim totum hoc de Sabacha commentum non habet authores SS. Epiphanium & Dorotheum, ut prætenditur; ſed fabulatores quoſdam non admodum vetuſtos. Sola opus eſſe pœna libri ad calumniam retundendum. Etenim ſcribit Epiphanius *in lib. de Vitis Prophetarum* de Elia loquens: *Quem cum eniteretur parens ejus, ejuſmodi Sobac Patri viſio apparuit. Viri niveum quendam præſeferentes habitum, puſionem ſalutabant, matriſque uberibus in ignem evellebant, quin & flammam ignis cibi loco miniſtrabant. Profectus eſt itaque* 144

in Hierusalem, visaque ad Sacerdotes retulit. Respondit autem illi Chrematismus (hoc est oraculum, sive responsor,) cave manifestum facias. Erit quippe lumen filii hujus domicilium, sermoque ejus demonstratio, ac sententia brevis, & judicabit Israel cùm in igne, tum rumphea. Dorotheus in Synops. Prophet. in vit. S. Eliæ sic casum refert: *Cùm nasciturus esset Elias, pater ejus Sabbacha vidit illum ab Angelis albicantibus salutari, & igne tanquam fasciis involvi, & flamma ignis veluti cibo ali; & Jerosolymam profectus rem istam indicavit, dictumque illi ex oraculo, nè timeret; fore enim, ut puer nasciturus in luce habitaret, & quæ diceret, firmam sententiam haberent, judicaretque Israëlem in gladio & igne.* Joannes quoque ille Jerosolymitanus Antistes *in lib. relato cap. 40.* hæc habet: *Ante quippè Eliæ nativitatem vidit Sabbacha in somniis viros candidatos, qui ipsum salutabant: quæ visio sibi præsignavit, quales ejus filius Elias imitatores suæ vitæ Monasticæ habiturus esset. Cernens namque Sabbacha viros candidos, vidit in spiritu Religiosos per Eliam instituendos, quos ideò candidatos vidit, quia Eliam velut monasticè vivendi exemplar erant imitaturi in candore, nedum mentali sinceræ puritatis, sed etiam corporali Habitûs albi eos desuper tegentis.* Quibus meritò annumeratur S. Isidorus Hispalensis in *lib. de vita & obitu Sanctorum cap. 56.* Edit. Colon. 1617. *Elias Thesbites de terra Arabum, cùm esset in utero matris in Galaaten, Saba pater ejus somnium vidit, quod nascentem Eliam viri candidis utentes vestibus salutabant: quem in igneis institis fascibus obvolvebant, atque pro cibo ignem ad nutriendum eum subministrabant.* Librum verò istum esse verum S. Isidori Hispalensis opus agnoscunt celeberrimi Auctores in Præfatione dictæ editionis citati: Braulius Episcopus Cæsaraugustanus ante mille annos, Sigebertus Gemblacensis, Joannes Trithemius, Bellarminus &c.

Addit Lezana *Annalium Tom. I. ad annum Mundi 3123.* n. 7. *De hac visione consulatur Cassiodorus* in vita S. Eliæ; *Simeon Metaphrastes* in homil. de Elia *apud Surium* sub die 20. Mensis Julii; *Comestor* in Histor. Scholast. n. 4. Reg. 2. *Petrus Canisius* lib. 1. de corruptel. verb. Dei cap. 1. & ante ipsum specialiter *Hugo Cardinalis* super 4. Reg. 2. Adde Thomam Beauxamis in *Harmon. Evangelic.* tom. 1. fol. Mihi 164. *in illud* Joann. 1. v. 21. *Elias es tu?* Brunetum Latinum *lib. thesaur. cap. 46.* & ex recentioribus Gasparem Sanchez, & Cornelium *in 3. Reg. cap. 17.* & Hippolytum Marracium *de Fundatoribus Marianis cap. 1.* ac S. Rotam *in relatione ad Paul. V. pro Canonizatione sancti Andreæ Corsini.* Et refertur in *Officio Divino de S. Elia lect. 4.* Consentiunt illis Metaphrastes *in Com. de gestis magni Prophetæ Eliæ*; Aloysius Lippomanus, & Laurentius Surius *ad diem 20. Julii* hisce verbis: *Hic ergo vir sacrosanctus & divinus cùm esset ex Tribu Aaron, & natus in Arabia, tempore ortus sui, quô est in lucem editus, viros candidis vestibus indutos vidit pater ejus, & eum in igne ligantes fasciis & dantes flammam ignis, quâ vesceretur; quod cùm dixisset Sacerdotibus, ii dixerunt, eum magnum futurum Dei puerum, qui futurus esset semper luce plenus, & indicaret Israel in romphæa & igne.* An verò S. Isidorus & omnes post citati haberi debeant fabulatores non admodum vetusti, uti describit Papebrochius? Sapiens Lector dijudicet: ut & an non consequenter ad fabulas & commenta similes re-

receptissimæ visiones sint abjiciendæ, ut v. g. visio, quâ mater S. Bernardi vidit catellum candidum & latrantem se in utero habere. Quâ Mater S. Dominici vidit, se in utero gestare catulum, ardentem ore faculam ferentem, egressumque ab utero totum mundum flammis ab ejus ore prodeuntibus illuminatum. Quâ Summus Pontifex vidit S. Franciscum humeris suis Ecclesiam Lateranensem sustinere. *Hic Rhodus, hic saltus*, inquit Papebrochius, *non ultra promovendus*.

Quantumvis tamen Joannes 44. Patriarcha Jerosolymitanus scripsisset, S. Prophetæ Eliæ pallium fuisse album, non magis vocari deberet fabulator, quàm sequentes Scriptores: Palladius in Lausiaca cap. 38. *Quilibet habeat melotem Caprinam albam.* Auctor vitæ S. Pachomii *in Regula* ei ab Angelo tradita: *habeant singuli melotem, id est Caprinam pellem confectam albam.* Josephus de bello Judaico *lib. 2. cap. 7. de Essenis*, Elianis, uti *Armamentarii part. 1.* probavimus: *semper in veste sunt candida*, etiam afferens, *quod tyronibus traderetur vestis candida.* Et Porphyrius lib. 4. de abstinentia: *perpetuum candidæ vestis usum honori ducunt.* Undè, ex ipsa antiquissima Elianorum praxi, Joannis Patriarchæ Jerosolymitani, & aliorum præcitatorum confirmatur de veste candida narratio: ideoque Thomas Bradleii anno 1446. Episcopus Dromorensis sui *Chronici* cap. 6. *Fundatoris Carmelitarum Ordinis Propheta Dei Eliæ Habitus ex iis integraliter constabat: melote induebatur: Zona pellicea circa renes cingebatur: superhumerale (quod nos nunc scapulare appellamus) indesinenter deferebat: super hac pallium album portabat.*

145 Sed quid ad censuræ Papebrochii rationem: *Theophilum Raynaudum audi in talibus versatissimum:* Dorotheo Patria Tyrio, Presbytero Antiocheno, ac Martyri sub Juliano viro doctissimo juxta Eusebium *lib. 7. Hist. cap. ult.* suppositus est liber infantilis, cui titulus *Synopsis de vita Prophetarum & discipulorum Domini*, scatens fabulosis narrationibus, ut Bellarminus observavit. *Hunc Doctorem secutus pseudo-Joannes est* &c. Respondeo imprimis Papebrochium censuram istam extendere ad Epiphanii librum de Vitis Prophetarum, ad quem, nec Raynaudus, nec Bellarminus eam extendit: imò Em. Bellarminus scribit librum istum esse S. Epiphanii fœtum indubitatum *in lib. de Scriptoribus Ecclesiasticis*, ubi in libris S. Epiphanii, *Historia brevis de Prophetarum vita.* & omnibus recensitis subdit: *De his operibus nulla dubitatio est.* Baronius verò in *Notis ad* Martyrologium *ad diem 20. Julii*, & alibi sæpè illius Authoritate nititur. An obindè ipse econtrà velit haberi *fabulator?* Judicet.

Deindè non probabit unquam, quod Joannes 44. Patriarcha Epiphanio coevus (quem pseudo-Joannem calumniatur) librum Dorothei sit secutus, non verò Epiphanii, aut quod id ex eodem fonte non hauserit, quo Epiphanius; uti nec etiam, quod *Cassiodorus, Simeon Metaphrastes, Comestor, Petrus Canisius, Hugo Cardinalis, Thomas Beauxamis, Brunetus Latinus, Gaspar Sanchez, Cornelius à Lapide, Hipolytus Maraccius, S. Rota, & Breviarium Carmelitarum*, in eo non sint secuti Epiphanium & Joannem Patriarcham Jerosolymitanum coëvos: priusquam autem ità insultet, debet omnes istos celeberrimos Scriptores probare esse *fabulatores non admodùm vetustos*, quod calumniosum di- 146

 cimus:

cimus: nec satis calumniam purgat unus *Petavius, Sirmondus*, aut *Philippus Labbe* invicem cum gravi S. Epiphanii & istorum præcellentiorum Scriptorum injuria secuti, ita ut unicus Petavius censeri debeat, quem in uno S. Epiphanio vidisse *sexcentorum mendaciorum nugas*, quas nec isti Scriptores celeberrimi, nec alii ante *Petavium* viderint, tàm citò credendum non est, quia Eccli. 19. dicitur: *qui credit citò, levis corde est, & minorabitur*.

147 Deniquè: Si S. Epiphanius, aut etiam Dorotheus, haberi debeant *fabulatores*, nisi libri isti illis à recentiori aliquo suppositi dicantur, eò quod tractent de Prophetarum Vitis & Actis ante Christum: omnes illi Scriptores, qui historias antiqui Testamenti referunt, de quibus *n. 208. ad n. 213.* haberi debent *fabulatores*, nisi libri ipsorum illis à recentiori aliquo suppositi dicantur: tales vero non habentur; quia sicuti libri Moysis & aliorum Prophetarum ad eos, & nos usque pervenire potuerunt, ità & alia antiquissima monumenta: nec certè hoc adeò mirum, cùm ipsemet Bollandus, Henschenius & Papebrochius, hodie, mille sexcentis post sæculis, suos Tomos repleant *Sanctorum Vitis & Actis*, quæ primis Christi sæculis contigerunt: an autem propter distantiam temporum, aut coëvorum authentici testimonii defectum, prudenter velle possint, illa esse fabulas, & se, aut alios illorum auctores, esse *fabulatores non admodùm vetustos*, ipsis & aliis pensandum relinquo; quandoquidem ipsemet in *Præfatione ad tom. 1. Februarii cap. 5.* Mænea Græcorum recipiant, & sequantur, licèt addant: *Sunt tamen in iis multa, quæ videntur correctionis egere, ut sæpe Lectorem admonemus, cùm occasio incidit*, quod etiam de libris istis dici posset, & potius dicere debuissent, cùm satis constet in variis antiquorum libris aliqua esse à malevolis intrusa.

Respondeo 4. ad *n. 140.* Probrum illud sensibile nimis non indigere probatione, cùm sit manifestum: sed priusquam Papebrochius tantoperè Ordinem læderet, attendere debuisset, an *liber* Trithemii *de laudibus Carmelitarum* non sit fundatus in S. Scriptura, SS. Patribus, celeberrimis aliis Historicis antiquis & modernis, Bullis Pontificum, Breviariis, Missalibus, de quibus hucusque signanter *Telo I.* & antiquissimis fundationum instrumentis, de quibus *Pharetra II. & III.* vel saltèm allegare unum fabulonem *Joanni Annio Viterbiensi*, aut *Joanni Humbaldo* similem, in quo Trithemius fundet ea, quæ *de laudibus Carmelitarum* scripsit. Numquid celeberrimus ille Auctor Trithemius, qui Actis Sanctorum, præsertim Benedictinorum, ab ipsomet Papebrochio, & Magistris suis Bollando & Henschenio passim laudatur, si viveret, Papebrochio refricaret querelam S. Basilii Epist. 86. ad Bosporium Episcopum: *Quo, putas, animum meum dolore affecit fama calumniæ illius, quam mihi offuderunt quidam non metuentes Judicem, perditurum omnes loquentes mendacium? Tanto videlicet, ut prope totam noctem propter dilectionis tuæ verba insomnem duxerim; ità ipsa cordis mei penetralia concepta mœstitia occupavit. Reverà namque, ut Salomon, inquit, calumnia virum humiliat, & nemo ita stupidus est, qui animò non sentiat molestiam, & ad terram usque non dejiciatur, si incidat in ora ad mentiendum proclivia: at necesse est, ut omnia feramus, omnia patienter toleremus, ultionem ipsorum Domino committentes, qui non despiciet* 148

ciet nos, nam qui calumniatur pauperem, factorem illius ad iracundiam provocat. Qui novam hanc intentatæ nobis calumniæ fabulam composuerunt, videntur prorsus nullam habere Domino fidem, qui rationem nos in die judicii de verbo otioso reddituros esse pronuntiavit? Judicet Papebrochius.

149 Intereà locum habere potest in Papebrochium retortio, hoc modo: Quid si Joannes Annius Viterbiensis, aut Joannes Hunibaldus videret, Papebrochio, & Magistris suis Bollando & Henschenio multum in *Sanctorum Vitis & Actis* placere quamplurimos Auctores illorum Anonymos, & quamplurima de illis antiqua monumenta anonyma? Numquid exclamare posset, uti Papebrochius non parùm injuriosè utrumque contra Trithemium virum eruditissimum intrudit exclamantem: *O me infelicem, si eâdem fide dedissem Sanctorum Vitas & Acta, Auctore anonymô, aut antiqua monumenta anonyma, & hæc Bollandus, Henschenius, & Papebrochius, nihil illis non credituri potuissent inserere suis in Acta Sanctorum tomis, quam fores scriptor indubitabilis, quantis in cœlum usque attollerere præconiis.* Scripta, quæ ipsi sequuntur anonyma, taxare non prætendo: sed ob Papebrochii probrosam scriptorum Trithemii, ac, indirectè saltèm, Ordinis nostri laudum explosionem, ab illo solidam disparitatem expecto; cùm longè efficacius probare possim vera esse, quæ *de laudibus Carmelitarum* scripsit Trithemius, quam ipse veraces *esse* Auctores anonymos, & vera esse monumenta anonyma, quibus passim insistunt. Hìc enim reflectere debuisset ad *Præfationem* generalem sui Magistri Bollandi *Januario* præfixam: *Vitas Rosvveydus, ut dixi, nullas opere misceri statuerat, nisi vel exemplar manu exaratum nancisceretur, vel certè constaret eas ipsas ex archetypis fideliter & integrè expressas: tàm angustas mihimet ego metas non pono: nam cum maximorum etiam Sanctorum, & quidem plurimorum mandata litteris acta non sint, aliorum interciderint; extet tamen utrumque frequens apud Scriptores memoria; cur non licebit hìc gesta eorum ex iisdem accepta Scriptoribus commemorare? Quid si aliquorum nulla quidem Acta in manibus sunt, qualia principio conscripta fuisse constet; reperiatur tamen eorum epitome, nec stylo polita, nec satis ad historiæ normam exacta, & quandoque fortassis ab eo, quod eruditi homines animo perceperint, aberrans; cur hoc avido & famelico Lectori ferculum subtrahas, etsi minus aptè conditum videatur, nec, quo è macello allatum sit, noris, & num quidpiam malignè præceptum? Quid, cùm neque ejusmodi extat monumentum, nec probati Scriptoris monumentum, viget tamen Sancti alicujus memoria, ejusque celebrantur benefacta & miracula, vel solâ populi famâ, vel positis etiam imaginibus & anathematis, nefas fuerit, quid majorum sermonibus traditum sit, quamque id probabile videatur, exponere? Abstinuisset his omnibus manum Rosvveydus; non ego, qui nihil, quod ad Sanctorum honorem amplificandum, conservandamque memoriam facere videatur, existimem esse negligendum.* Et infrà cap. 3. *Non eadem mea nunc ratio est, qui ab aliis tradita litteris edo solùm in lucem, quæ neque spectavi ipse, nec semper aliorum firmare certis testimoniis possum.* Quia Papebrochius in tota sua Apologia suos Magistros deserendo, & Rosvveydum sectando, omnia sua & suorum Magistrorum in istis decreto Rosvveydi contrariis, enervat, & suspectæ fidei reddit,

dit, quod est unicus Apologiæ ejus fructus; quia equidem Carmelitana Historia adeò firmis nititur fundamentis, ut vidimus, & magis in decursu videbimus, ut, etiam sistendo in rigorosis Rosvveydi principiis concuti non possit, quidquid sui & Magistrorum suorum injuriâ attentaverit Papebrochius.

150 Respondeo 5. ad n. 141. *Errorem hunc vestrum viderunt, & caverunt Annio & pseudo-Hunibaldo simillimi impostores illi, qui in Dextri Chronicon, Luitprandi fragmenta, Juliani Petri commenta, Gregorii Boetici Martyrologium, & similia plura procuderunt, crediderúntque non sibi defuturos Patronos, si ruinosis quorundam populorum, atque Ordinum, traditionibus fulciendis tam magna commodarent nomina: ergò, tum alia multa commenti sunt pluribus placitura; quia opinationibus eorum vacillantibus conformia; tum Carmelitas nominatim conciliare sibi studuerunt, fingendo S. Elpidium, Sociósque Episcopos (quos Romanum Martyrologium Chersonæ tribuit IV. Martii) fuisse Monachos Carmelitas, atque Apostolorum prædicatione conversos, & à S. Jacobo consecratos Episcopos, Christianam fidem intulisse Hispaniis, & post fundatas Diœceses decem, Martyres ibidem obiisse.* Prædicti probri esse continuationem non minus injuriosam, cùm Historiæ Carmelitanæ veritas ab istorum Scriptorum non pendeat authoritate, ùt patet ex allegata aliundè *Telo I. II. & III.* abundatissima omni exceptione majori; licèt de superabundanti ex illis aliquid peti possit, quandoquidem adhuc hodiè Madriti acerrimè disputetur inter Patres de veritate istius *Chronici, & fragmentorum*, verisque illorum Auctoribus *Dextro & Luitprando*, hosque esse veros illorum Auctores evincere videantur ab eruditissimo D. Argaiz Benedictino nuperrimè editæ probationes. De quo noster Laurentius Espin S.T. in Universitate Cæsaraugustana Decanus Doctor ad finem suorum Consultorum variorum an. 1669. sic habet: *Appendix eorum omnium, quæ circa Carmeli Ordinem inveniuntur in duobus voluminibus editis Madriti anno 1668. sub titulo Publication Ecclesiastica de España à R. Adm. P. M. Gregorio Argaiz* &c. Deindè n. 1535. habet hoc extractum: *pag. 71. n. 132. Col. 2.* verbo *Toleto*, ex S. Gregorio Granatensi. *Toleti S. Leocadia Virgo.* De hac sacra Virgine, quoad Martyrium scribunt omnes, qui nobis legendas Sanctorum Hispanorum tradiderunt. De natalibus verò ipsius, ac professione Monasticâ Carmelitica agunt Dexter anno 305. *n.* 15. Luitprandus, *in fragment. n. 100.* his verbis: *Sunt, qui putent, quod & ego credo, S. Leocadiam Monialem fuisse Ordinis Carmelitarum, quem Ordinem Monachi Carmelitani ad fidem Christi conversi in Hispaniam intulerunt, ex quibus S. Elpidius primus Toletanus Præsul à S. Jacobo constitutus.* Idque suadent verba numeri sequentis, quæ sunt hujusmodi: *S. Elpidius, quem S. Jacobus præfecit Toletanis primum Pontificem, Carmelita Monachus fuit, & in prima Petri Concione conversus ad fidem, cum Sociis multis venit in Hispaniam, & Toleti fundavit Monasterium Virginum, & Monachorum, ubi posteà fuit Algaliense.* Sic ergò Leocadia Monialis fuit, & Toletana, & Toleti erexit S. Elpidius Carmelita Monasterium Virginum, utique sui Ordinis erat Monasterium, cùm tunc in Hispania, aut in Ecclesia (teste Argaiz *suprà n. 1527.* in fine) *exorta non fuit alia nisi Religio Carmeli.* Videatur Julianus Perez,

rez, vel Petri in Adversar. *n. 278.* de S. Leocadia, *vide infrà num. 1571.* Ista ille

151 Quia autem verosimiliter Papebrochio placebit magis audire suæ Societatis Auctores, addo tres in Hispania eruditissimos, qui nuperrimè scripserunt, teste R.P. Josepho Andres è Societate Jesu in Collegio Cæsar Augustano ejusdem Societatis Primariæ Cathedræ Theologiæ Moderatore, ac S. Officii Qualificatore: *Decore Carmeli XLVII.* Ubi sic. „ Hæc etiam felicissima Hispaniæ nostræ Provinciis contigerunt, ut sanctissimi illi, ac religiosissimi viri, quos Fidei Christianæ primos, ac communes habuere Magistros, quique socii Hispaniarum Patroni, ac Apostoli sanctissimi Jacobi earum gentes Evangelicæ veritatis lumine illustrarunt, Carmeli verticis Accolæ fuerint, ac Institutionum Propheticarum observatores. Ut autem sublimem hanc Eliani Ordinis Prærogativam multiplici Scriptorum testimonio firmemus, præmittendum est, quod ex Actibus Apostolorum cap. 8. constat, nempè post S. Stephani acerbissimam necem, persecutionem magnam in Dei Ecclesiam fuisse concitatam, & Christianos in varias regiones dispersos, præter Apostolos præcipua Religionis Christianæ fulcra, qui ut eam sustinerent, ac propagarent, commota tempestate spreta constantissimi tunc, ac imperterriti Hierosolymis permanserunt. Et quamvis ex Scripturis Sacris tantummodò constet, dispersos fuisse per Regiones Judææ, & Samariæ, etiam in alias exteras, & remotas Provincias discessisse, testatur Ecclesiasticarum rerum Annalista summus, ac Eminentissimus Cardinalis Baronius ad annum Christi 33.

Istorum quam plures Hispaniam appulisse tradit antiquissimus Auctor *Lucius Dexter* sub eodem anno: occiso, inquit, lapidibus Stephano, magna persecutio Hierosolymis, & in confiniis exoritur, plusquam quindecim mille viri, qui prædicantibus Apostolis Christum crediderant, fugantur: alii in Asiam, nonnulli in Europam veniunt. Ex his plusquam quingenti navem Cypro educti ad portum Carthaginensem Hispaniæ pertingunt. Divisi per Hispaniam mortem Christi, Resurrectionemque renunciant, & Mariæ vitam, ad quam frequens ex Hispania fiebat peregrinatio. Hæc *Lucius Dexter*, quibus subscribit Scripturarum Interpres celeberrimus *P. Cornelius à Lapide in cap. 8. Actuum Apostol. v. 9.* & communis omnium Historicorum traditio.

Quam plures eorum, qui è Hierosolymis detrusi ad Hispaniam pervenerunt, Monachos fuisse Carmelitas, seu Scholæ magni Eliæ Alumnos testatur author quoque antiquissimus, ac gravissimus *Luitprandus* in fragmentis: Magna pars eorum, inquit n. 194. qui dispersi in persecutione S. Stephani ad varias partes trajecerunt, & ad Hispaniam plurimi venerunt, erant ex Monachis Montis Carmeli prædicationibus Christi, & Apostolorum ad Fidem conversis, in quibus Elpidius & Socii Pontifices à S. Jacobo, & post Martyres facti. Hæc vir gravissimus Luitprandus, quibus simillima præmiserat n. 118. Sanctus, inquiens, Elpidius, quem S. Jacobus præfecit Toletanis primum Pontificem, Carmelita Monachus fuit, & in prima Petri Concione conversus ad Fidem venit in Hispaniam, & Toleti fundavit Mona-

„ nasterium Virginum, & Monacho-
„ rum,ubi posteà fuit Agalliense, quod
„ fuerat B. Virgini Sacrum Monialium
„ harum Matri. Et n. 286. de eodem san-
„ ctissimo Antistite Elpidio subjicit ipse-
„ met Luitprandus, sanctum Elpidium,
„ & ejus Socios Episcopos fuisse de nu-
„ mero Religiosorum Carmelitarum,
„ qui in Hispania, & per alias Regiones,
„ Monachatum introduxerant. Eos
„ vocat Eusebius *lib. 2. cap. 3.* Prophe-
„ tici Ordinis.

„ His subscribens vir eximius P. An-
„ tonius de Quintanadvenas in erudi-
„ tissimo eo opere cujus meminimus
„ suprà n. 192. & inscribitur: Santos de
„ la Imperial Ciudad de Toledo. S. Elpi-
„ dio, asserit in ejus vita: Discipulo del
„ Apostol Santiago primer Arçobispo
„ de Toledo, Primado de las Españas, y
„ Martir de Christo en Peñiscola 4. de
„ Março. Habitava Elpidio el Carmelo
„ celebre Monte entre Siria, y Judea,
„ donde aquellos Zelosos Hiios de los
„ Patriarchas *Elias, Enoch, y Eliseo* ha-
„ bitaron desde sus primeros siglos ha-
„ sta los dorados de la ley de gracia. En
„ estos esparcidos por las Ciudades de
„ Judea, Samaria, y Galilea, oyendo la
„ predicacion de Christo Señor nuestro,
„ de su Precursor el Baptista, y de los A-
„ postoles, no solon fueron illustrados
„ con los resplandores del Euangelio,
„ sino constituidos por Coadjutores de
„ los mismos Apostoles para la gloriosa
„ empressa de la conversion del mundo,
„ y eligidos de ellos por Maestros, y Pre-
„ lados de varias Regiones, y Provin-
„ cias donde en su compañia plantaron
„ la Fè. Vno de estos fue Elpidio a quien
„ comunicò sus primeras luzes Evan-
„ gelicas, ò Christo Señor nuestro, ò el
„ Apostol San Pedro, que en su primer
Sermon averse convertido, afirman „
acreditados testimonios, como tam- „
bien aver sido vno, de los que esparci- „
dos en la persecucion de S. Esteban a- „
portaron a España, donde le hallè el „
Apostol Santiago, a q'uien acompañò, „
y sig'niò, ilustrando en su compañia „
con su predicacion los Lugares, y Ciu- „
dades de ella, hasta que llegò a la nobi- „
lissima de Toledo, en que el sancto A- „
postol le consagrò por primer Arçobis- „
po. Hæc luculentissima Author præ- „
dictus.

Honrase tambien el Occidente con „
Hiios Santissimos del Carmelo, inquit „
alter Jesuita P. Josephus Fernandez, in „
ea, cujus sæpè meminimus, approba- „
tione Concionum R. A. P. M. Sorribas; „
desde que nuestro Apostol, y Patron „
Santiago los conduxo a España, y les „
entregò las Prelacias de estas, y otras „
Provincias, como a Athlantes de la „
verdad Catholica. Et inferiùs: Aquel „
Elpidio primer Arçobispo de Toledo, „
consagrado por el Apostol Santiago, „
que con su sangre estableciò la firmeza „
de la Fè en España, aviendo estableci- „
do en dos Monasterios para vno, y o- „
tro sexo el Instituto Santo del Carme- „
lo. Hæc celebris hic Jesuita. Eadem fir- „
mant, quæ fusè dedimus dec. 38. à n. „
160. *Ita verbetenùs ille.*

Si verò isti quinque celeberrimi Au-
ctores Hispani, etiam suæ Societatis, ha-
berent illos, qui Dextri Chronicon, &
Luitprandi fragmenta procuderunt An-
nio & pseudo-Hunibaldo simillimos
impostores talia non scriberent: nec cre-
do fore, qui uni Papebrochio, majorem,
quàm illis, habeat fidem, cum infra *n.
414. ad 446.* remissivè simus probaturi,
quod ipse in uno contra Ordinem Car-
melitarum 12. circiter foliorum Com-
men-

mentariolo habeat plusquam 30. fabulas, & nè vel unam probet haberi in *Chronico isto & Luitprandi fragmentis*, nec tot Auctores citet pro illorum suppositione, quot pro veritate citare possumus; Quidquid tamen de eo sit, de quo posteà ex professo agemus. Intereà

Quantumècontra possint ea, quæ de S. Elpidio, & aliis Martyribus scripsit Papebrochius *ad VII. Martii* ex Græcis *Menæis*, & Maximo Episcopo Cytereo (nisi fortè duos Elpidios in unum confuderint, uti & alios *n.64. & 620.* probamus) ex subsequentibus, etiam Em. Card. Bellarmini, discere poterit: sic enim è Familia S. Dominici doctissimus P. Joannes Martinez de Prado *3. p. q. 72. dub. 5. num. 15.* scribit: Confirma- „ tur 2. nam Cardinalis Bellarminus „ *libro 4. de Romano Pontifice cap. 11. ad 2.* „ ait: Erat consuetudo Græcorum ferè „ ordinaria, corrumpendi libros. Nam „ in hac ipsa Sexta Synodo, *Actione 12. &* „ *14.* deprehenderunt plurimas corru- „ ptiones, ab Hæreticis factas in Quintò „ Concilio. Et Leo in *Epist. 83. ad Pala-* „ *stinos*, conqueritur de Græcis, quod „ Epistolam suam ad Flavianum, se ad- „ huc vivente, corruperint. Gregorius „ *lib. 5. epist. 14. ad Narsem*, asserit, Con- „ stantinopolitanos corrupisse Syno- „ dum Chalcedonensem: & idem se „ suspicari de Ephesina. Et addit codices „ Romanorum longè esse veraciores, „ quàm Græcorum. *Quoniam* (inquit) „ *Romani, sicut non acumina, ita nec im-* „ *posturas habent.* Denique Nicolaus Pri- „ mus in *Epistola ad Michaelem*, remit- „ tens Imperatorem ad Epistolam A- „ driani. *Si tamen* (inquit) *non falsata* „ *more Græcorum; sed sicut à Sede Apo-* „ *stolica missa est, penes Ecclesiam Constantinopolitanam, hactenùs conservatur.* Nec sine causa hoc dixit: nam quæ „ ipse allegat in *epist. ad Photium*, ex *epi-* „ *stola Hadriani ad Tharasium*, non ha- „ bentur in illa epistola, ut legitur in „ Septima Synodo: detraxerunt enim „ Græci locum; quia contra honorem „ Tharasii faciebat. Si ergo corruperunt „ Græci Tertiam, Quartam, Quintam, „ & Septimam Synodum; quid mirum, „ si etiam Sextam corruperint? Præser- „ tim cùm constet paulò post Sextam „ Synodum conclusam, iterùm ascen- „ disse Constantinopolim multos Epi- „ scopos, & edidisse Trullanos Canones; „ quorum Episcoporum non alius sco- „ pus videtur fuisse, quàm taxandi, & „ reprehendendi Romanam Ecclesiam. „ Hactenùs Bellarminus de consuetu- „ dine Græcorum corrumpendi libros. „ Et Franciscus Mendoza in *Viridario* „ *libro 5. Problema 49.* proponit: sit ne „ illud verum: *Græcia mendax?* Alia ex- „ empla videri possunt apud Gravinam „ *controv. de Papæ infallibilitate in Decretis Fidei q. 2. art. 6. fol. 116.* „ Bollandus autem Magister ejus in *Præfatione generali* Januario præfixa *cap. IV. §. XI.* sic de Menæis Græcis: *Timidè primùm ea volvere cœpi, veritus, nè quos schismatis adversus Latinam Ecclesiam propugnatores Menæis inseruissent: itaque eram affectus animô, ut mallem aliquos præterire, etiamsi pietate illustres, sed mihi ignotos, quàm temerè ullum immeritò ornare titulô sanctitatis.*

Hunc verò timorem, si non quoad prædictos Sanctos, saltèm quoad tempus, & locum martyrii à nobis excutere debet Papebrochius, priusquam ob *menæa* ista Dextrum & Luitprandum arguamus fabulositatis; nec Tamayum Salazarem, Bivarium, Cardosum, Le-

zanam, Argaiz, & alios multos celeberrimos Scriptores, qui Chronicon istud & fragmenta dicta, sub aliqua correctione sequuntur, citant & propugnant, describere defuisset *fabulatores*, priusquam controversia dicta, quæ adhuc hodiè Madriti inter Hermenegildum Hieronymianum *contra*, & Argaiz Benedictinum viget, *pro* sit decisa, maximè cum suspectam reddat in Hispania receptissimam de S. Jacobo Hispaniarum Apostolo traditionem: si enim *lite pendente nihil innovandum*, ante decisionem litis non est contemnenda istorum authoritas; etenim facilè est fraudem suspicari, sed evincere in antiquissimorum Auctorum scriptis plerumque difficillimum, prout benè ostendit dictus Argaiz vir eruditissimus. Undè meritò Bollandus & Henschenius sapientiùs & modestiùs, quàm Papebrochius, in *Præfatione* ad Februarii Tomum I. *Ista porrò sic allata sunt à nobis, magis ut rationem Lectori reddamus, cur testimonia ex illis Chronicis deprompta arbitremur ejusmodi non esse, ut necessariò iis acquiescere debeamus, quàm ut eos, qui magnorum illorum Auctorum fœtum esse putant, refellamus: si argumenta, ob quæ, tum hic generatim, tum alibi particulatim dissentiamus, claris & certis rationibus dissolverint, ingenuè illis assentiemur.* Atque Raynaudus *Tom. XI.* Erotem. 10. n. 269. *Flavii Dextri Chronicon, quod nuper prodiit, magna excitavit dissidia. Aliquod Chronicon verè fuisse à Dextro conscriptum, constat, cùm S. Hieronymus ejus sibi à Dextro inscripti meminerit: sed an id, quod nuper prodiit, sit verum illud Dextri Chronicon, controversia est.*

Dic, obsecro, mi Papebrochi, an, istis, & tuæ Societatis eruditissimi P. Flores verbis suprà *n. 94.* perpensis, justam habeas causam de Carmelitis, post & cum Lezana *Annalium Ordinis* Auctore, Luitprandi fragmenta nuper Antverpiæ impressa citantibus scribendi, *Annio & Hunibaldo simillimi impostores illi.* Et de Lezana Doctore celeberrimo, cujus ab Henschenio laudabile encomium habes infrà *n. 515.* addendi, *fabulator ille*: an non potiùs, istiusmodi scommatibus, quàm illi merearis impeti, attentis tuis in uno *Commentariolo* plusquam triginta fabulis infrà *n. 414. ad 446.* referendis? Quid si contra te appellarem ad celeberrimum tuæ Societatis Doctorem Theophilum Raynaudum, quem jactas *in talibus versatissimum*, tom. XI. *Erotem. IX. n. 164.* scribentem: *Cùm item aliquis alium malè appetivit, dignum & justum est, ut experiatur, fas esse læso reponere, quod ad plenam indemnitatem suam necessarium duxerit. Ridiculè tamen, & admodùm sanè insulsè aliqui, cum prodigi ipsi fuerint conviciorum & maledictorum in alios, si vel verbulò referiantur, asperitatem incusant. Levissimi Judices in causa sua, severissimi in aliena, qui spoliatos vellent adversarios suos eo jure, quod vilissimis quibusque animantibus natura consevit, ut scilicet pressa & obtrita sentire se prodant.* Ac ideò tibi æquè mordaciter rescriberem? Provocasti quidem: sed absit, cùm scribat Apostolus ad Rom. 12. *Noli vinci à malo, sed vince in bono malum.* Et aliundè Raynaudus satis tuum scribendi modum damnet, ibidem *n. 168.* addens: *Absit tamen, ut patrocinium suscipiam mordacitatis iniquæ, & ut suffragari velim asperis, & sine causa idonea, ac plus justo, aculeatis Scriptoribus. Qui enim ejusmodi sunt, & calamum suum, sagittam vulnerantem ac lanceam faciunt, meritò configuntur: ideòque jam olim Archilochum, mordacitate*

tate in Lycambem, Neobulum, Chidum, & Periclem meritò infamatum, Lacedemonii mulctarunt, ut scribit Valerius lib. 6. cap. 3. de severitate, *quam exscribit Sarisber.* lib. 8. Polycrat. cap. 2. *verbis illis:* Lacedemonii, libros Archilochi è civitate sua exportari jusserunt, quod eorum parum verecundam ac pudicam lectionem arbitrabantur: noluerunt enim eâ librorum suorum animos imbui, nè plus moribus noceret, quàm ingeniis prodesset. Itaquè maximum Poëtam, aut certè summo proximum, quia domum sibi invisam obscœnis maledictis laceraverat, carminum exitiò mulctarunt. *Hipponacti quoque carò stetit mordacitas.*

Quamobrem, ut sileam potiùs, quàm mordaciter rescribam, P. Papebrochium unicè rogo, ut suas in Ordinem nostrum satyras, & scommata *à n. 15. ad 58.* relata, & suas de eodem Ordine plusquam triginta fabulas *à n. 414. ad 446.* relegere dignetur, nobis sufficit: intereà accipiet ex præmissis responsum ad satyras *n. 43. 44. 45. & 48.* ibi insertas.

TELUM V.

Papebrochius *ibidem n. 41.* scribit: *Apud Orientalium rerum Scriptores Latinos nulla invenitur mentio Bertholdi, & Carmelitici Instituti, sub ejus ductu cœpti, aut (uti loqui Ordo iste mavult) reformati: nulla etiam Regulæ, ejusdem Instituti Professoribus ab Alberto præscripta; ne quidem in Synopsi vitæ apud Vercellenses servata.* Præmiserat

Ibid. *cap. 4.* de obitu S. Alberti, & cultu in Ordine Carmelitarum *n. 28.* dum per octo annos, *ab adventu in Terram Sanctam numerandos, ibidem* tàm sanctè & laudabiliter vixisset *Albertus,* ut non solùm à Christianis, qui eum tanquam Patrem sanctissimum diligebant, verum etiam à Saracenis & Paganis in reverentia magna & veneratione haberetur; diabolicus quidam vir, de loco Caluxii, Eporediensis Diœcesis, quem idem Pater de suis excessibus corrigebat, eumdem venerabilem virum, Pontificalibus indutum, & in hac die gloriosa Exaltationis sanctæ Crucis, in Ecclesia Sanctæ Crucis civitatis Acconensis, processionem cum Clero solenniter agentem, cultello petiit, & occidit: & sic gloriosus Pater per Martyrii palmam ex hac vita migravit. Priùs tamen hujus (Vercellensis) Ecclesiæ sponsæ suæ memor, pretiosis eam donariis honoravit; videlicet candidis sericis paramentis ad indumenta Pontificalia facienda, scilicet Planetam, Pluviale, Dalmaticam, Tunicellam: item Cathedra deaurata ad usum Episcopi, insuper duobus urceolis crystallinis aurô argentôque decoratis, & bacilla cum urceolo magno, & baculis de crystallo ornatis ad usum Cantorum. *In his finitur MS. Vercellense, quod ad Lydium veritatis lapidem, consensum scilicet aliorum ejusdem temporis monumentorum, pro parte majori*

comprobatum. præ cæteris quoque alibi non expressis debet haberi fide dignissimum. Econtra narrationes, ab his diversa, licèt fortè contineant aliqua, auctori tam fido non contraria, sed prætermissa, quæ proindè vera esse possint; tamen iis ipsis quæ forsitan vera dicunt, non tribuunt, sed derogant veri similitudinem, qua niti prudens Lector possit.

Ibid. n. 37. *Factum id demùm anno MDCLXXII. quando* Clemens X. Matthæo Orlando Generali concessit, *prout testata est die V. Aprilis Sacra Rituum Congregatio,* ut ad formam Brevis alias, *sub Clemente VIII.* anno MDCII. expediti, Breviarium Ordinis per ipsum accuratè examinetur, & si quæ depravata, aut omissa, præsertim circa festa Sanctorum dicti Ordinis esse animadverterit, emendare & restituere procuret; apponendo præsertim Officia nova, à Sancta Sede Apostolica approbata; utque sic emendatum & restitutum in universo Ordine divulgari, & usu recipi possit. *Igitur ex vi hujus indulti prodiit typis Antverpiensibus novum Ordinis Breviarium; atque inter* Officia nova, à Clemente X. concessa, *invenitur* pro Festo S. Alberti duplex minus, *cum Oratione & Lectionibus propriis, Oratio hæc est:* Tuæ benedictionis plenitudo super nos quæsumus, Domine, copiosa descendat; & jugiter S. Alberti Confessoris tui atque Pontificis placare suffragiis: *Lectiones IV. & V. acceptæ sunt quoad sensum ex solo MS. Vercellensi. VI. an, & quatenùs emendanda sit, altiori judicio definiendum relinquimus. Interim facilè discernet Lector, utri judicandi sint solidiùs ad indagandam veritatem progressi; ìnè qui suis occupati præjudiciis, Saraceno credidere quidquid nondum erat manifestæ falsitatis convictum, idque huic inseruere Lectioni; an nos, qui abrogatâ Saraceno fide, non nisi ex antiquiorum & fideliorum scriptorum testimoniis hujus historiæ seriem petendam existimamus.*

Ibid. n. 38. *Neque hactenùs ullus Alberto cultus inter Canonicos Regulares defertur, uti adhuc nuperrimè quærentibus nobis respondere curavit totius Ordinis Canonici in Romana Curia Procurator Generalis. Nihilominùs Carmelitæ quidam, his Antverpiam miserunt.* Orationem & Lectiones II. Nocturni, pro Officio S. Alberti Patriarchæ Jerosolymitani die VIII. Aprilis, depromptas ex Officiis Sanctorum Ordinis Canonicorum Regularium S. Joannis Lateranensis, & ad Ordinem Carmelitarum extensas à Sacra Congregatione Rituum die XVIII. Junii MDCLXXI. *Lectiones, quia ex Saraceno desumptæ, non indigent alia reprobatione. Mirandum est autem, etiam nunc dubitasse auctorem, an Albertus fuerit Episcopus Vercellensis, cautè addens,* ut dicitur: *sive (ut in secundo Ecgrapho legi)* ut traditur: *majori jure cautionem aliquam adhibuisset, cum finivit his verbis,* claruit sub Honorio VI. Imperatore, *sive (ut rursum mutavit Ecgraphi secundi scriptor)* sub Henrico VI. Imperatore, *ubi* Fridericum II. *scripserat Saracenus.* Honorium VI. *nullum norunt Historiæ;* Fridericus II. *annis post Alberti obitum sex pervenit ad Imperium;* Henricus *hujus nominis* VI. *non* Imperator *sed* Rex Germaniæ, *sex annis prius obiit quàm Albertus in Patriarcham eligeretur: qui verò in Ordine Imperatorum nominatur sextus Henricus Lucemburgensis Comes, anno MCCCVIII. electus Rex, anno dumtaxat MCCCXII. coronam Imperii non tàm obtinuit quàm extorsit. Quisquis igitur Lectionum istarum Sacræ Congregationi offerendarum auctor fuit,*

fuit, hunc oportet eas somniantem scripsisse: certè nonnisi somnians vidisse potuit Canonicorum Officia propria, in quibus ipsius legerit. Concessit Canonicis illis Pius V. anno MDLXX. præter communes omnibus Romano Breviario utentibus, proprias quasdam festivitates, quæ in Diplomate Apostolico nominatim exprimuntur singula, cum facultate iisdem accommodandi proprias Orationes & Lectiones: sed nulla uspiam Alberti mentio. Juxta hoc privilegium excusus mox est propriorum officiorum libellus, idemque etiam auctior sub nova Sacræ Congregationis approbatione prodiit Romæ MDCXIII. Venetiis MDCXLIII. Montibus MDCXLV. quas editiones omnes & singulas habemus, ut nihil dicā de Breviario anni MDVIII. vel Ordinario anni MDXXI. sed abest à cunctis Alberti nomen. Nunc autem sæpiùs interrogati pergunt negare Canonici Regulares quidquam se nosse de Officio S. Alberti; proindè non modò fidem nullam sed pœnam gravissimam commeruit, qui talia obtulit Sacræ Congregationi, tanquam à Canonicis Lateranensibus ex Indulto Pontificio recitari solita: & meritò Carmeliticus Ordo ipse, istis Lectionibus repudiatis (de quibus nescio, an credere debeam, receptas unquam fuisse) novas substituit in Breviarii sui editione anni MDCLXXII. Meretur interim S. Albertus, ut ejus cultum etiam Canonici Regulares suscipiant cum Officio, quod totum melius ex Vercellensium monumentis sumetur, quam aliquid addatur ex Saraceno, vel ex supposititio officio jam indicato.

Ibid. n. 40. *Timemus, nè irritentur multò gravius, si Albertum ab eo die, quem statuit Ordo, rejiciamus in alium, nullò ejus cultu, sed sola morte memorabilem.*

Enervatio.

152 RESpondeo 1. Orientalium Scriptorem fuisse S. Cyrillum Constantinopolitanum, qui floruit sub annum 1178. & *in Epistola ad Eusebium Abbatem Montis Neroi*, seu *libro de processu & variis Regulis Ord. Carm. cap. 4.* ita scribit: *Patriarcha Aymericus &c. Bertholdum de unanimi omnium assensu anno Domini MCXXI.* (annum à sciolo intrusum credimus juxta dicenda) *Priorem eis instituit, & ei curam animarum caeterorum injunxit.* cui librum istum vindicavimus in *Armamentarii Parte 1. n. 808. 812. 849.* & infrà *n. 166. 167. n. 196. ad 200. n. 292. ad 297. n. 303. & n. 480. ad n. 503.* Quem Occidentales secuti sunt Philippus Riboti, qui floruit sub annum 1370. *in Speculo Carm. lib. 8. cap. 2.* Guillielmus de Sanvico vel Samuco, qui floruit in Terra Sancta circa annum 1280. de quo sic scribit Gesnerus in *Bibliotheca, quam evulgavit:* Guillelmus de Samuco natione Syrus, seu Palæstinus, Eremita montis Carmeli, Saracenorum violentiâ ab Achonensi Urbe fugatus, ad Cyprum pervenit, ac tandem scripsit Chronicon de perditione Terræ Sanctæ, ac de multiplicatione Ordinis per Europam, *Librum unum.* In Regulam sui Ordinis, *librum unum.* Decretales Religiosorum, *librum unum.* Super sententias *libros quatuor.* Joannes de Chi-

Chiminetto *in Speculo Ordinis.* Joannes de Vineta, Joannes Grossi, Joannes Paleonydorus, Petrus Lucius, & alii, qui usque ad sæculum XV. de reformatione Ordinis sub Aymerico Patriarcha scripserunt; è quibus etiam Honuphrius Panuinus in Chronico Ecclesiastico ad annum 1141. *Ordo Carmelitarum restitutus ab Aymerico Malefaida Lemovicensi Patriarcha Antiocheno, & Apostolicæ Sedis transmare Legato, in Monte Syriæ Carmelo, quorum primus fuit Frater Bertholdus vir sanctus.* Et Wernerus Rolevinck: *S. Bertholdus Carmelitici Montis Eremicolis ab Aymerico Antiocheno Patriarcha in Priorem assignatus, fama celebri multis innotescit. Hic, inter cætera præclara suæ sanctitatis indicia, animas quamplurimorum Fratrum, quas Saracenorum absumpsit gladius, cum corona Martyrii ab Angelis in Cœlum deferri vidit.* De quibus plura vide apud Lezanam in *Annalibus Ordinis tom. 4. ad annum 1141.* Quæ si Henschenio & Papebrochio non sufficiant, ad agnoscendum unum Bertholdum istô tempore Carmeli incolam & Priorem, minus sufficient ad agnoscendum innumeros penè Sanctos, Sanctorumque vitas, & gesta, quibus suos constant in *Acta Sanctorum* tomos, manuscripta, plerumque anonyma, multis sæculis recentiora, & nullâ aliorum authenticâ fide roborata, uti argumentô à fortiori, locis suprà citatis, ob hanc & similes alias extravagantes hallucinationes, demonstrare nos coëgerunt invitos; dum similia suæ, post tot centenos annos, & monasteriorum nostrorum in Syria à Saracenis devastationem, Religiosorum occisionem, aut indè expulsionem, combustis, aut in manibus Saracenorum relictis, antiquioribus & coëvis monumentis, novitiæ crisi subjiciunt, licèt parem, pro dictis suis *manuscriptis,* exhibere non ipsi præcitatorum respuant authoritatem, eò quod isti omnes, præter Panvinum & Rolevinck, sint Carmelitæ, ipso omnium Sacrarum Religionum inconcusso usu concordantes Historiographi in rebus sui Ordinis potissimum sunt audiendi, juxta illud cap. *super prudent.* 14. q. 2. *Cæterum in possessionum, vel hujusmodi negotiis, hi potissimum assumendi sunt, qui eadem negotia tractaverunt, de quorum auditu & usu hæsitatio esse non debeat.* Et colligitur clarè ex *cap. nuper de Testibus.* & *Authentica de Monachis* §. *cogitandum collat. 1.* videatur Farinacius *de Testibus q. 60. tom. 2. pag. 149.* & Mascardus de probationibus concl. 487. n. 11. & 12. ubi probat, quod in rebus probatu difficilibus præsumptiones & conjecturæ sufficiant, ut illis assentiamur, juxta legem Lucius ff. de condit. & demonstrat. legem Neque natales. Cod. de probat. & addit: *Quod hoc maximè verum est, si essemus in antiquis, quia in eo casu, judicia & conjectura pro plena probatione habentur.* Verum quidem est, quod Wiclephus nostro Thomæ Waldensi *Tom. 3. de Sacramentis* illud ex Joannis 8. objecerit: *Tu de teipso testimonium perhibes, testimonium tuum non est verum.* Sed optimè respondet noster Espin Consulto 14. n. 1303. *Præterquam quod ea sunt verba Pharisæorum Christo Domino objecta, retundi possunt aliis Divini Spiritûs verbis* Deut. cap. 32. *interroga patrem tuum, & annunciabit tibi; majores tuos, & dicent tibi veritatem.* Præcitati autem sunt Patres & Majores nostri; quorum fidem sequimur, quamdiu non convincitur fallitatis; idque non solâ jurium præmissorum authoritate fulti,

sed

ſed & Alexandri III. adjectæ *Appendicis* ad Concilium Lateranenſe *typis Regiis. t. 27. pag. 549.* ubi *part. 8. cap. 3.* ait: *Prædicti Canonici non ſunt à ferendo teſtimonio ſuper proprio negotio Eccleſiæ ſuæ repellendi.* Et cap. 8. refert Decretum Eugenii III. pro Trinitariis, ſub his verbis: *Inſuper etiam auctoritate noſtrâ ſtatuimus, ut liceat vobis in cauſis Eccleſiæ veſtræ teſtimonium ferre, dummodò unus vel duo ex vobis ad agendum & reſpondendum inſtituantur, quorum teſtimonium in cauſis, in quibus, Actores, vel Reſponſales ſunt inſtituti debent admitti.* Et Henriquez *Ord. Ciſtercienſis Hiſtoriæ pag. 58.* refert Bullam, quâ Urbanus III. ſic decernit: *In cauſis autem propriis, ſive civilem, ſive criminalem contineant quæſtionem, liceat vobis Fratrum veſtrorum, quos ad hoc idoneos eſſe conſtiterit, teſtimoniis uti, nè ex defectu Teſtium, jus veſtrum valeat deperire.*

153 Reſpondeo 2. Ad hæc verba Papebrochii: *nulla etiam mentio Regulæ, ejuſdem Inſtituti Profeſſoribus ab Alberto præſcriptæ, nequidem in Synopſi vitæ apud Vercellenſes ſervata.* Eſſe ejuſdem furfuris *Telum*, cum Miſſalia & Breviaria, S. Cyrillus, & ferè omnes ſuprà nominati, S. Albertum Patriarcham Jeroſolymitanum ultimæ Regulæ Authorem fateantur; Regula incipiat: *Albertus Dei gratiâ Hieroſolymitanæ Eccleſiæ vocatus Patriarcha* &c. Honorius III. illam, ut talem confirmarit; Innocentius IV. & Eugenius IV. illam ut talem mitigarint; & Sixtus IV. in Bulla, *dum attenta* apud Cherub. *Tom. I. Bullarii* in Sixto IV. *Conſtit. 11.* ſic ſcribat: *Et quia in Regula eorumdem Fratrum Carmelitarum eis ab Alberto Patriarcha Hieroſolymitano tradita, & ab Innocentio IV. Alexandro etiam IV. & Nicolao ſimiliter IV. Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris approbata & confirmata* &c. Et ipſemet Papebrochius *ibid. n. 27.* addat: *De eodem S. Patriarcha notat Sixtus Senenſis* lib. 4. Bibliothecæ Sacræ *his verbis:* Albertus, Patriarcha Hieroſolymitanus, vir ſanctitatis & doctrinæ admirandæ, qui Fratribus Carmelitis, adhuc in Terra-Sancta commorantibus, vivendi formam, Regulamque dedit, juſſu Innocentii Papæ ejus nominis Tertii, ſcripſit de ſitu & Terræ Sanctæ non contemnendos Commentarios. *De Regula, quando Carmelitis data videatur, infrà diſquiremus: quandonam verò de Terra-Sancta ſcribere Albertus juſſus ſit, ſcire non magni refert: potius optandum eſt, ut ipſi illi Commentarii alicubi inveniantur, & ex tenebris prodeant in lucem publicam.* Non ſatis perpendens antiqua Ordinis Carmelitarum monumenta, uti Commentarios iſtos, periiſſe, & quod veroſimiliter non minus in eis, quàm iſtis, ſi occurrerent, plura reperiret, quàm ipſius ferant hallucinationes; niſi fortè illa, uti antiquiora, ſignanter Epiſcopi Florentini *Diploma*, Conventus Boppardienſis *Epitaphium*, ac aliorum 28. Conventuum Fundationis inſtrumenta, & S. Cyrilli coëvi *librum*, ſtatim haberet ficta & ſuppoſititia, prout ſtatuiſſe videtur habendum, quidquid pro Carmeli, ante Albertum Patriarcham Jeroſolymitanum, Eremitis facit, etiã retractando quidquid Prædeceſſores ſui pro majori eorũ antiquitate ſcripſerunt, ut infrà videbimus: ſed quàm inconſultò, cum ſuos *in Acta Sanctorum* Tomos plurimis, ut videbimus infrà, conferciat, & condenſet minus probabilibus teſtimoniis, in quæ ſemper ſua eſt, & erit ad manum retorſio irrefragabilis.

154 Sed ut videant, quod *ibid. n. 30.* non minus injuriosè, quàm leviter scribant: *Quid autem Carmelitæ? sua in antiquis rebus commemorandis infelicitas, hic quoque impedivit eos, nè verum dicere possent, absque falsi admixtione, & deindè ab eodem omninò deviare fecit*, ad cæterorum contra S. Alberti cultum solutionem præmitto irrefragabile testimoniũ, quod penes me habeo authenticum.

Nos infrascripti Canonici Regulares Congregationis Salvatoris Lateranensis Ordinis sancti Augustini, Omnibus, ad quos spectat, fidem indubitatam facimus, quod B. Pius V. Pontifex Maximus per litteras suas in forma Brevis expeditas 18. *Decembris* 1570. *nostræ Congregationi motu proprio concessit, ut Officia S. Augustini, & plurium Sanctorum in iisdem litteris expressorum, & generaliter omnium aliorum dictæ Congregationis & Ordinis Sanctorum Festa sub duplici Officio celebrare, atq; omnibus iis, & singulis proprias eorum, atque authenticas Lectiones, servatâ Breviarii Romani formâ, accommodare, nec non prædicta eorum particularia Officia, seorsim & separatim à Breviario, ubicumque placuerit, absque alia Summi Pontificis, vel Commissarii Apostolici in illis partibus licentiâ, imprimi facere valeremus. Vi cujus concessionis compositus est Libellus Officiorum, tam Sanctorum nostri Ordinis in præfatis litteris expressorum, quàm aliorum in eis non expressorum, in variis locis recusus, cui postmodum inserta sunt Officia plurium Sanctorum nostri Ordinis, inter quæ est Officium S. Alberti Patriarchæ Hierosolymitani ad diem octavam Aprilis, nempè tres Lectiones propriæ secundi Nocturni cum Oratione propria, quæ cum aliis ad Officia aliorum Sanctorum dicto libello tunc adjunctorum spectantibus, à R.mo Patre Domino Abbate Philippo Picinello Mediolanensi Canonico nostro composita, jussu R.mi Domini Gasparis à Castro S. Petri Abbatis Generalis dictæ nostræ Congregationis insertæ sunt præmemorato libello, reimpresso Mediolani anno* 1666. *& posteà recuso Venetiis anno* 1672. *Quæ Lectiones & Oratio in Officio præfati S. Alberti ab omnibus Canonicis dictæ nostræ Congregationis per totam Italiam quotannis die octavâ Aprilis recitantur; ita ut si quis inficiari id ausus esset, vel temeritatis, vel crassæ rerum ad nostram Congregationem spectantium ignorantiæ notam effugere non posset. In quorum fidem præsentibus propriâ manu nostrâ subscripsimus, & sigillum solitum nostræ Canonicæ apposuimus. Romæ in Canonica nostra S. Mariæ de Pace die nona Novembris* 1675. *Signatum erat, Ego D. Alexander Pacius Abbas & Procurator Generalis Congregationis Lateranensis. Ego D. Ioannes Bapt. Lamia Cremonensis Abbas Congregationis Lateran.*

Ego

Ego D. Bonifacius Bono Core Neapolitanus Abbas Congregat Lateranensis. Ego Ioannes Franciscus Moschenus Abbas Congregationis Lateran. Ego D. Laurentius Turiettus Canonicus Lateranensis. Ego D. Horatius Maria Bonfiolus Parochus S. Mariæ de Pace, Canonicus Regularis Lateran. manu propriâ.

L.S.

In Dei nomine Amen. Præsenti publico Instrumento recognitionis manus cunctis ubique pateat evidenter, & sit notorium, quod anno ab ejusdem Domini nostri Iesu Christi salutiferâ Nativitate millesimo sexcentesimo septuagesimo quinto, die verò decimâ sextâ Novembris, Indictione decimâ tertiâ, Pontificatûs autem S.mi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Clementis, Divinâ favente Clementiâ Papæ Decimi, anno ejus sexto. In mei &c. Præsentes & personaliter constituti suprascripti R.mi Domini Alexander Pacius Abbas & Procurator Generalis Congregationis Lateranensis. Ioannes Baptista Lanua Cremonensis suprascriptæ Congregationis. Bonifacius Bono Core Neapolitanus pariter Abbas. Laurentius Turiettus Canonicus, & Horatius Maria Bonfiolus Parochus S. Mariæ de Pace omnes Congregationis Lateran. mihi &c. cogniti, sponte &c. ac omni &c. mediato tacto pectore, more &c. recognoverunt, & quilibet ipsorum recognovit, & recognoscit suprascriptos ejus caracteres, manus, subscriptiones, & appositum sigillum dictæ Congregationis in forma, omniaque & singula contenta in suprascriptis fide. vera fuisse & esse affirmarunt, non solum modô & forma præmissis; verum etiam omni meliori modo &c. super quibus &c. Actum Romæ in Venerabili Conventu S. Mariæ de Pace, præsentibus DD. Iosepho Maria Mitello filio quondam Augustini Bononiensis, & D. Francisco Grimaldo quondam Pauli pariter Bononiensis Testibus. Pro D. Felice Antonio Petrocchio Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ Notario, de præmissis rogatus ego Ioseph Fecchius Notarius præsens Instrumentum subscripsi, & publicavi requisitus.

L. S.

Nos Aloysius de Aquino Prothonotarius Apostolicus, utriusque signaturæ S.mi Domini Nostri Papæ Referendarius, nec non Curiæ Causarum Cameræ Apostolicæ Generalis Auditor, Romanæque Curiæ Iudex &c. Universis &c. fidem facimus, & attestamur suprascriptum D. Iosephum Fecchium,

qui pro dicto D. Antonio Felici Petrocchio de præmissis rogatus, præsens Instrumentum subscripsit, verum fuisse, & esse publicum, legalem, authenticum, & Curiæ nostræ fide dignum Notarium, ac talem qualem se facit, scripturisque suis, tàm publicis, quàm privatus, in judicio, & extra semper adhibitam fuisse, & de præsenti quoque plenam & indubiam adhiberi fidem, prout Nos indubiam adhibemus. In quorum fidem &c. Datum Romæ ex Ædibus nostris his die & anno prædictis. Signatum erat Antonius Malvetius Commissarius.

L. S.

Extractum ex Libro Officiorum cui Titulus Officia propria Sanctorum ex speciali Sanctissimi D. N. Pii Papæ V. concessione à Canonicis Regularibus Lateranensibus recitanda, nunc denuò ad Regulas Breviarii Romani ejusdem Pii V. Clementis VIII. & Urbani VIII. Auctoritate recogniti, reformata. Additis in fine Notationibus in singulas Historias singulorum Sanctorum.

Mediolani M.DC. LXVI. Ex Typographia Francisci Vigoni

Superiorum Permissu.

Festa Aprilis.

„ 8. Alberti Episc. & Confess. Dupl.

Fol. 120. die 8. Aprilis.

In Festo S. Alberti Episcopi & Confessoris Can. Reg. Duplex.

„ In fine dicti libri Officiorum sunt Notationes in Historias Sanctorum, & fol. 74.
„ dictarum Notationum sic habetur. 8. Aprilis.
„ Notatio 30. in Historiam Sancti Alberti Patriarchæ & Confessoris, quæ legi-
„ tur die octava Aprilis.
„ *Albertus* &c. *Tradunt nonnulli in publica Processione ad Sanctissimæ Crucis hono-*
„ *rem ab ipso instituta mucrone vulneratum, & Martyrio coronatum migrasse ad*
„ *Christum; sed res certo fundamento non nititur, & inter sanctos Confessores, non ve-*
„ *rò Martyres annumeratur. Plura Saracenus loco citato, & Abbas Pennotus in Historia*

„ *storia Tripartita. Ejus Festivitas à Patribus Carmelitis sub ritu Duplici celebratur*
„ *ex concessione Pauli V.*
„ Subscriptum erat. *Ego Antonius Felicis Petrocchius Sabinus Curiæ Causarum.*
„ *Cameræ Apostolicæ Notarius præsentem copiam ex suo proprio originali extraxi, cum*
„ *quo facta collatione, in fidem me subscripsi, & publicavi requisitus.*

Undè patet etiam ipsos Canonicos Regulares non habere fidem suis tabulis Vercellensibus, quoad violentam Alberti Patriarchæ Jerosolymitani occisionem, quam ex illis refert Papebrochius, si referant, imò & Carmelitas ex concessione Pauli V. ejus Festivitatem sub ritu duplici celebrare: ex quibus & aliis præmissis, judicare poterit Papebrochius, quàm pensatè scripserit: *ideoque timemus, nè irritentur multò gravius Carmelitæ, si Albertum ab eo die, quem statuit Ordo, rejiciamus in alium, nullo ejus cultu, sed solâ morte, memorabilem.* Sic mutat quadrata Rotundis, Officia Sanctorum, & Brevia Apostolica veneratur Papebrochius. Vide *n. 79. & 80.*

Ex præmissis autem patet, Papebrochium non minus injuriosè, quàm falsò scripsisse ibid. n. 38. *Neque hactenùs ullus Alberto cultus inter Canonicos Regulares defertur, uti adhuc nuperrimè quærentibus nobis respondert curavit totius Ordinis Canonici in Romana Curia Procurator Generalis.* Et infrà: *Nunc autem sæpius interrogati pergunt negare Canonici Regulares, quidquam se nosse de Officio S. Alberti: proindè non modò fidem nullam; sed pœnam gravissimam commeruit, qui talia obtulit S. Congregationi, tanquam à Canonicis Lateranensibus ex Indulto Pontificio recitari solita:* imò & illud: quod *n. 28.* præmisit, de *Alberti Martyrio*, subdens: *In his finitur MS. Vercellense, quod ad Lydium veritatis lapidem, consensum scilicet aliorum ejusdem temporis monumentorum* (quorum nulla citat) *pro parte majori comprobatum, pro cæteris quoque alibi non expressis debet haberi fide dignissimum.* Quid ad hæc? Numquid Papebrochius, qui contra adeò authentica testimonia scribere talia non veretur, fidem in suis contra Ordinem nostrum injuriosis hallucinationibus *n. 15. ad 58.* & fabulis *n. 414. ad 146.* referendis demeretur? Malim ipse judicet. Quia tamen Papebrochius scribit: *proindè non modò fidem nullam, sed pœnam gravissimam commeruit, qui talia obtulit S. Congregationi,* &c. qui obtulit, seipsum prodit, ut illum ad pœnam aggrediatur Papebrochius, si ausit.

„ Ego infrascriptus F. Seraphinus à Jesu Maria Provincialis
„ Scotiæ, & Secretarius Generalis Ordinis Carmelitarum fi-
„ dem facio, quod libellum supplicem, seu memoriale, ut vo-
„ cant, ad Sacram Congregationem Rituum, pro obtinenda li-
„ centia recitandi orationem, & Lectiones proprias de S. Alber-
„ to Patriarcha Jerosolymitano (cujus tenor infrà describetur)
„ composuerim, & porrexerim, quodque bon. mem. Eminentis-

„ ſimus & Reverendiſsimus Cardinalis Bona, cui ut plurimum
„ Officia Sanctorum revidenda ab eadem Sacra Congregatio-
„ ne committebantur) mihi in Menſe Julio 1671. reddiderit e-
„ undem libellum ſupplicem, cui infraſcripta erant, & adhuc
„ ſunt à tergo hæc verba. *Die 18. Julii 1671. conceſſæ ſunt, me refe-*
„ *rente, Lectiones cum Oratione.* Et ſubſcriptum eſt. *I. Card. Bona.*
„ Quæ quidem verba affirmo, eſſe ſcripta propriâ manu dicti
„ Cardinalis; tum quia ille mihi dixit, ſe ea ſcripſiſſe, tum quia
„ ejus ſcripturam probè novi. Actum Romæ in Conventu no-
„ ſtro S. Mariæ Tranſpontinæ die 12. Decembris 1675.

„ Fr. Seraphinus à Jeſu Maria qui ſuprà manu propriâ.

———„ Tenor autem præfati libelli eſt hic ———

„ Eminentiſſimi ac Reverendiſsimi Domini. Fratres Carme-
„ litæ recitant Officium S. Alberti Patriarchæ Hieroſolymi-
„ tani die 8. Aprilis ex conceſſione facta ab hac S. Congrega-
„ tione 12. Junii 1628. quod etiam recitant Canonici Regula-
„ res Lateranenſes: & quia Carmelitæ non habent Orationem,
„ nec Lectiones proprias ſecundi Nocturni, humillimè ſuppli-
„ cant, ut VV. EE. eis velint concedere facultatem recitandi
„ Orationem, & Lectiones annexas, deſumptas ex Officiis pro-
„ priis dictorum Canonicorum Regularium Auctoritate felic.
„ record. Pii V. compoſitis. Quas Deus &c.

———„ A tergo autem eſt ſcriptum ———

„ Sacræ Rituum Congregationi prò Generali Carmelita-
„ rum; & ibidem ſcriptum eſt. Die 18. Julii 1671. conceſſæ
„ ſunt, me referente, Lectiones cum Oratione. I. Card.
„ Bona.

In nomine Domini Amen.

„ Præſenti publico Inſtrumento univerſis ubique pateat evi-
„ denter, & ſit notum, quod anno ab ejuſdem D. N. Jeſu Chriſti
„ ſalutifera Nativitate milleſimo ſexcenteſimo ſeptuageſimo
„ quinto, Indictione decima tertia, die verò decima quarta De-
„ cembris, Pontificatûs autem Sanctiſſimi in Chriſto Patris, &

D. N.

„ D. N. D. Clementis (divina favente Clementia) Papæ Deci-
„ mi Anno ejus Sexto. In mei Notarii publici infrascripti præ-
„ sens, & personaliter constitutus Adm. R. P. Frater Seraphinus
„ à Jesu Maria Provincialis Scotiæ, & Secretarius Ordinis Car-
„ melitani, Romæ degens, mihi & cognitus, spontè & omninò
„ tacto pectore, more Sacerdotali, recognovit, & recognoscit
„ retroscriptam suam manum, litteras, caracterem, & subscri-
„ ptionem in forma &c. mihique juramento, tacto pectore, &
„ dixit, & affirmavit omnia & singula in retroscripta testifica-
„ tione contenta vera fuisse, & esse. Immò insuper exhibuit in
„ actis meis Originale libelli supplicis, sui memorialis retroscri-
„ pti, quod ex Archivio Ordinis sui existente in Conventu B.
„ Mariæ Transpontinæ Urbis, de Superiorum Licentia extra-
„ xisse asseruit, cum quo originali libello supplici, copiam re-
„ troscriptam contuli, & illam ipsi per omnia conformem re-
„ peri, & secum dictum originale reportavit: non solùm isto,
„ sed, & omni alio meliori modo &c. super quibus omnibus &
„ singulis scriptis petitum fuit à me Notario publico infrascri-
„ pto, ut unum vel plura, publicum, seu publica Instrumentum,
„ seu Instrumenta conficerem, atque traderem, prout opus fue-
„ rit, & requisitus ero. *Subscriptum erat.* Ego Antonius Felicis
„ Petrochius Sabinus, Curiæ Causarum Cameræ Apostolicæ
„ Notarius, de præmissis rogatus, præsens Instrumentum sub-
„ scripsi, & publicavi requisitus.

155 Quid ad hæc, mi Papebrochi, juncta testimonio tot Prælatorum Congregationis Canonicorum Regularium Lateranensium? Numquid ad hæc, quæ leviter nimis, uti alia multa, scripsisti: *nunc autem sæpiùs interrogati pergunt negare Canonici Regulares, quidquam se nosse de Officio S. Alberti? proindè non modo fidem nullam; sed pœnam gravissimam commeruit, qui talia obtulit S. Congregationi, tanquam Canonicis Lateranensibus ex Indulto Pontificio recitari solita?* Potiori jure respondetur: *Nunc autem sæpiùs interrogati pergunt affirmare Canonici Regulares*: si quis inficiari ausus esset, vel temeritatis, vel crassæ rerum ad nostram Congregationem spectantium ignorantiæ notam effugere non posset: *proindè non modo fidem nullam, sed pœnam gravissimam commeruit, qui talia inficiando scripsit.* Atque etiam ipsius in Carmelitas scomma *n. 154.* relatum: *Quid autem Carmelitæ? Sua in antiquis rebus commemorandis infœlicitas hìc quoque impedivit eos, nè verum dicere possent, absque falsi admixtione, & deinde ab eodem omninò deviare fecit.* In ipsum meritò retorquetur: cum *sua* vel

etiam

etiam in præsentibus *rebus commemorandis infelicitas hic quoque impedivit eum, ne verum dicere posset absque falsi admixtione. Et deinde* aliarum fabularum infrà *n.414.ad 446.* relatarum aggregatio *ab eodem omninò deviare fecit.*

156 Respondeo 3. ad *n. 28.* ubi ex Manuscripto Vercellensi dicitur: *Vir quidam diabolicus de loco Caluxii, Eporediensis Diœcesis, quem idem Pater de suis excessibus corrigebat, eundem Ven. Virum Pontificalibus indutum, & in hac die gloriosa Exaltationis S. Crucis in Ecclesia S. Crucis Civitatis Acconensis processionem cum Clero formaliter agentem cultello petiit & occidit,* non esse indubitatæ fidei, cum ejusdem Ordinis Canonici Lateranenses, non solum id rejiciant, sed absque ulla mentione istiusmodi mortis, Officium de S. Alberto, tanquam Confessore faciant, uti & uterque Carmelitarum Ordo, neque ab Auctore vitæ coëvo mors illa violenta referatur; neque quidquam apud ullos Orientalium rerum Scriptores antiquos, *Guillelmum Tyrium, Jacobum de Vitriaco, Marinum Sanutum,* seu *Torsellum*, vel alios, de ista trucidatione, & pro virtute Christiana morte violenta, reperiatur vestigium: imò nec Alberti Hierosolymitani vitæ Scriptor (de quo Papebrochius *ibid. n.3.* hoc subdit: *Hactenùs fidelis, & quantum ex ipso contextu colligere licet, coævus Scriptor vitæ*) quid simile habeat; sed *n. 1.* præmissis: *Eximiam vitæ sanctitatem, putà Alberti Patriarchæ Hierosolymitani, morte sanctissimâ confirmatam aggredior explicare, ipsis verbis antiquissimarum membranarum ex Archivio Vercellensi acceptarum, & testimoniis certorum, atque authenticorum ejus, quo floruit, ævi documentorum*: subdit *n.2.* hæc præcisè verba: *Decimò octavò Kalendas Octobris 1214. Indictione 11. præsenti die, de carnis ergastulo egressus est, felicis memoriæ Ven. Pater & Dominus Albertus, Hierosolymitanus Patriarcha, hujus Ecclesiæ quondam Episcopus, Deo & hominibus dilectus* &c. Ego autem mihi persuadere non possum, quod vitæ S. Alberti coëvus, ut vult Papebrochius, tale S. Alberti Martyrium in ejus vitâ neglexisset, si taliter Martyr fuisset: & aliundè præsumere non possum, quod Papebrochius, relationi istius Martyrii, nescio à quo, & quandò tabulis istis postmodum adjecti, majorem fidem habeat, quàm Authori vitæ coëvo, qualem ipse asserit, quàm *Tabulis Veronensibus* de Ordine suorum Episcoporum, de quibus *n.457. & 498.* aut quam antiquis Ecclesiæ Mediolanensis monumentis, de quibus *n. 611.* aut quam dicto Officio Canonico.

Respondeo 4. ad n. 38. *Quisquis* &c. etiam commentum patere, & quidem cum censura, ex prædicto testimonio, ubi sic: *Quæ Lectiones & Oratio in Officio præfati sancti Alberti ab omnibus Canonicis dictæ nostræ Congregationis per totam Italiam, quot-annis die octavâ Aprilis recitantur; ita ut si quis inficiari id ausus esset, vel temeritatis, vel crassæ rerum ad nostram Congregationem spectantium ignorantiæ notam effugere non posset.* Ista signat Procurator Generalis in Romana Curia totius Congregationis Lateranensis, cum tribus aliis Abbatibus, & uno Canonico ejusdem Congregat. sub sigillo &c. scribit Papebrochius: *Neque hactenùs ullus Alberto cultus inter Canonicos Regulares defertur: uti adhuc nuperrimè quærentibus nobis respondere curavit totius Ordinis Canonici in Romana Curia Procurator Generalis. Nihilominus* 157

Car-

Carmelitæ quidam, bis Antverpiam miserunt Orationem & Lectiones 11. Nocturni pro S. Alberto Patriarcha Jerosolymitano die VIII. Aprilis, depromptas ex Officiis Sanctorum Ordinis Canonicorum Regularium S. Joannis Lateranensis, & ad Ordinem Carmelitarum extensas à S. Congregatione Rituum die XVIII. MDLXXI. Numquid fortè S. Congregatio Rituum per imposturam extendit *Lectiones depromptas* &c. Numquid Carmelitæ, *qui bis miserunt Antverpiam Orationem & Lectiones 11. Nocturni pro Officio S. Alberti depromptas* &c. sunt impostores? & similiter præfati Procurator Generalis, tres Abbates, & unus Canonicus ejusdem Congregationis Lateranensis, qui propriâ manu & nomine sub sigillo communi Congregationis prædictum testimonium signarunt, haberi debent impostores? Judicabunt alii ex verbis Papebrochii præcitatis, uti & de his ejusdem *n. 37.* præmissis: *Interim facilè discernet Lector, utri judicandi sint solidius ad indagandam veritatem progressi, illnè, qui suis occupati præjudiciis, Saraceno credidere, quidquid nondum erat manifestæ falsitatis convictum, idque huic inseruere Lectioni; an nos, qui abrogatâ Saraceno fide, non nisi ex antiquiorum & fideliorum scriptorum testimoniis hujus Historiæ seriem petendam existimamus.* Quidni ex prædictis Lectionibus Divini Officii, & Congregationis Lateranensis, & Carmelitarum tàm Discalceatorum, quàm nostrorum utriusque Ordinis à Sacra Congregatione Rituum approbatis? Vide dicta *n. 80.* nè, quod de nostra fœditate imaginariâ infrà *n. 531.* scribit, & absque vera probatione fingit aiens: *Iterum exhorrui, dubitavique, utrum salvâ religiosâ modestiâ & charitate, liceret tam insignem fœditatem redarguendo denudare*; de ista ipsius fœditate vera, cum indignatione & probatione verissima, ostendam acrius redarguendo, verificatum. Equidem præcitatum testimonium non parum firmat fidem de 32. saltèm Papebrochii in tantillo Commentariolo fabulis infra *n. 414. ad 446.* collectivè relatis.

Respondeo 6. Ad hæc verba Papebrochii n. 40. *Timemus, nè irritemur multò magis, si Albertum ab eo die, quem statuit Ordo, rejiciamus in alium, nullo ejus cultu memorabilem.* Cur hoc timeat, me non videre; quia insulsum nobis foret, contra S. Congregationis Rituum, & officii Divini Congregationis Lateranensis, & utriusque Ordinis Carmelitarum, Nostri & Discalceatorum, contemptorem irritari cum hôc ipsô secum suam ferat condemnationem. Quidquid tamen de illo sit, ex post facto, & assumpto S. Alberti Officio, non est, cur illi Canonici Vercellenses S. Alberto Jerosolymitano cultum non detulissent, si ab initio eum verè Martyrem habuissent: sed ideò ipsum Martyrem non habuerunt; quia prudenter notarunt, testimonium suis Tabulis adjectum, quod Papebrochius *n. 28.* pro ejus Martyrio refert, esse de fide, & veritate suspectum, utpotè desumptum ex Baptista Cataneo in Speculo Ord. B. Virg. de Monte Carm. apud Ferrerium in hoc malæ fidei, cùm Speculum illud multa correctione indiguerit, aut ex Antonio Allegre de Casanate ad annum 1234. cujus plerasque enarrationes, tanquam fabulosas rejicimus. Undè meritò istiusmodi S. Alberti Martyrii Vercellenses Canonici certiorem informationem expectantes, de illo cultum & officium suspenderunt: non quod dubitarent, an *Beati* nomen mereretur; nam Papebrochio *ibidem n. 3.* teste: *Vitam*

153

tam Alberti Patriarchæ Hierosolymitani, verbis quidem minus elegantibus, fide tamen dignissimis, in Ecclesiæ Tabulis commemoratam reperisse se, profitetur Joannes Stephanus Ferrerius Vercellensis Episcopus in Tractatu, quem de vita & rebus gestis S. Eusebii Vercellensis Episcopi, ac Successorum ejus, Clementi VIII. Pontifici Maximo inscripsit, & anno 1611. Romæ publicavit: addit autem idem Ferrerius, postquam de B. (nota) *Alberto Episcopo 72. egit à pag. 177. ad pag. 185. ipsam hanc vitam se eò libentiùs reddere,* quod undequaque illustrem Apostolicumque virum ostendat. Ibidemque *n. 28.* ex Manuscripto Vercellensi addit: *Dum per octo annos tam sanctè ac laudabiliter vixisset, ut non solùm à Christianis, qui eum tanquàm Patrem sanctissimum diligebant, verum etiam à Saracenis & Paganis in reverentia magna ac veneratione haberetur.* Sed quia suspensi hærebant, an unius Confessoris, an unius Martyris cultum & officium ei deferrent: alioqui ipsemet Papebrochius *ibid. n. 38.* sic scribit: *Meretur interim S.* (iterum nota) *Albertus, ut ejus cultum etiam Canonici Regulares suscipiant cum officio, quod totum melius ex Vercellensium monumentis sumetur, quàm aliquid addatur ex Saraceno, vel ex supposito Officio jam indicato.* Quid ad hæc? *n. 40.* in fine scribit: *Ideòque timemus, nè irritentur* (putà Carmelitæ) *multò gravius, si Albertum ab eo die, quem statuit Ordo, rejiciamus in alium, nullò ejus cultu, sed solâ morte memorabilem.* Concilia si possis relata ex *n. 3. 28. & 38.* cum his, *nullo ejus &c.* sic enim Papebrochius celeberrimò opposita asserit; & ut ostendat, sibi licere *mutare quadrata rotundis,* ibid. Officium, quod de S. Alberto etiam cum Authoritate Clementis X. moderni Pontificis facimus, *suppositum* vocat, propter Saracenum, & errores ejus, quos isti Officio, in quo tamen nulla Saraceni mentio, affingit, ut sic nihil prætermittat, in quo Ordinem nostrum concutiat. Sed Deus dabit, aut S. Sedes, huic indomitæ licentiæ quoque finem, cum pepererit injurias, *n. 14. ad 58.* & injuriosas fabulas 32. relatas *n. 414. ad 446.* easque ad infamiam Ordinis nostri majorem suis *Sanctorum Actis* inseruerit, & in Dicatoria *Tomi I.* Mensis Aprilis Clementi X. Summo Pontifici, ac *Tomi III.* Amplissimo Abbati S. Michaëlis illarum tanquam victricium veritatum commemorationem fecerit. Sed de S. Alberto, Saraceno &c. Vide plura *n. 63. ad 69.*

Quia verò de S. Bertholdo Ordinis nostri primò Latinorum Generali etiam infamiùs scribit infrà *n. 378.* Optarem, ea legeret, quæ de se & sui occasione scripsit *Carolus Moschenius* in sua *Confutatione collectionis novarum Opinionum, quas futiles nonnulli compilarunt, & leves,* Edita Anconæ *typis Francisci Seraphini anno 1675. cum Superiorum permissu,* ubi sic: *Videat Pater Papebrochius differentiam &c. Caveant interim Catholici Scriptores, nè eorum folia mendaciis aspergant, & veteribus nova insuendo, amabilem veritatis vultum non immutent, nè adinstar Hæreticorum Apostolicam Historiam deturpent, animò revolvant mendacia in hominem, quantumvis justum & religiosum, notam irrogare, cum Ecclesiastes* cap. 20. *inquit,* Mores hominum mendacium, sine honore. *Ubi Cornelius à Lapide:* Mores & virtutes insignes jacent, & debito honore carent, si qui illis præditus est, mendax jure appellari potest. *Timeant tandem justum Dei judicium, pœnamque eis statutam, qui apertò bellò in veritatem insurgen-* 159

surgentes omninò falsa pro veris piorum oculis obtrudunt, dum teste Davide, perdet omnes, qui loquuntur mendacium: *Pater Papebrochius, si ingenuè Acta Sanctorum P. Joannis Bollandi ejusdem Societatis Jesu (jam è vivis erepti) perficere & imitari profitetur, ab illo ne vel latò ungue discedere debet* &c. Præmiserat autem de Papebrochii opinione: *multa sanè in hac opinione apocrifa & improbabilia Acta cumulantur, & commiscentur.* Undè primus non sum, qui in Papebrochio talia noto, & discutio.

TELUM VI.

PApebrochius ibidem n. 45. *Hac est primæva seu primigenia Regula Carmelitarum, Ordinis anima & forma à non nemine dicta; à Romanis Pontificibus postmodum probata, & variè mitigata. Quàm conferens cum suprà memorata S. Augustini Regula, scripta ad institutionem unius solius Parthenonis, in quo ipsa sancti Doctoris Soror Præposita fuerat, posteà autem ad plura, etiam virorum, Monasteria usu approbante deducta; prorsus in hoc simillimam invenio, quod sicut Augustiniana, ex sui Authoris mente, longius se non extendebat, quam ad illas paucas Sanctimoniales, quibus scribebatur, utpotè quarum nulla esset cum aliis Cœnobiis communio regiminis, aut dependentiæ mutuæ) ità nec Albertina vel minimum judicium habeat, ex quo prudenter inferre possit aliquis, novellum sub Brocardo germen ultra Carmelum diffusum fuisse, cùm hac dictaret Albertus; aut alibi, quàm juxta fontem, habitavisse.* Propositum *erat, vitam Eremiticam sub obedientia ducere: hoc annorum aliquot usus, absque ullo forsitan voti arctioris vinculo continuatus, comprobaverat. Nulla adhuc certa vitæ formula scripta erat, ad quam se obligarent: petita hac ab Alberto est. Brevem is scripsit; nec enim humili tunc arbusto, & nihil minus promittente, quàm secutam postmodùm proceritatem, longa opus erat pertica, ut stare posset. Exteriorem vitæ formulam primum articulis undecim, aliis deindè quinque interiorem composuit: nihil de ministeriis erga proximum, nihil de studiis litterarum, nihil de Superiorum plurium inter se subordinatione, nihil de cura, aut regimine Sanctimonialium, nihil de cantu, aut Choro præcipit: quod certum est argumentum, nihil adhuc tale inter Eremitas illos, aut reipsà fuisse usu inductum, aut cogitatione designatum.*

Enervatio.

160 REspondeo 1. Ad hæc Papebrochii verba: *Hac est primæva, seu primigenia Regula Carmelitarum,* (putà S. Alberti Patriarchæ Hierosolymitani,

quàm præmisit) *Ordinis anima & forma à non nemine dicta; à Romanis Pontificibus postmodùm probata, & variè mitigata.* Distinguendo assumptum: hæc est primæva, seu primigenia Regula Carmelitarum, ad sui Instituti antiquioris Reformationem in Monasterio sub obedientia unius Prioris claudi petentium: concedo assumptum. Absolutè primæva & primigenia Carmelitarum primi ante Reformationem illam Instituti: nego assumptum. Ad clariorem autem intelligentiam primi membri distinctionis.

161 Nota 1. S. Cyrillum Constantinopolitanum S. Alberto Patriarchæ Jerosolymitano coëvum in *Epistola ad Eusebium Abbatem Montis Neroi*, seu *libro de processu & variis Regulis Ord. Carm. cap. 1.* sic scribere: *Sacræ hujus Religionis prisci Professores institutionem suam dudum in Divina Scriptura, tamquam in amœno Paradiso speculabantur, ubi & Fundatorum dictæ Religionis virtuosa exemplaria, ab eis imitanda, ipsi intuebantur, à Prophetis commendata, & multis sacrorum voluminum testimoniis approbata. Ex quibus dicti Professores diversos profundæ sapientiæ tractatus deducebant, quibus tamquam copiosis dapibus reficiebantur.*

162 *Fuit autem tempore Arcadii & Honorii Imperatorum in Monte Carmeli Pater dictorum Religiosorum quidam vir miræ virtutis & perfectionis, Joannes nomine, qui cæteros consortes suos, ejusdem Montis Monachos, exemplô suô, & Magisteriô sollicitè inducebat ad perfectionem inquirendam, secundùm Propheticam disciplinam vitæ Monasticæ, per Eliam Prophetam institutæ: quam Joannes eis exponebat ex diversis dictis, tàm veteris, quàm novæ legis, & ex nonnullis Tractatibus editis à Professoribus Prædecessoribus suis. Qui tandem, propter ejus sanctitatem, in Pontificem Hierosolymitanæ Ecclesiæ sublimatus, Apostolo Jacobo in Episcopatu ejusdem Ecclesiæ XLIV. successit. Hunc Joannem, charissimus ejus discipulus, nomine Caprasius, ejusdem Montis & Religionis Monachus, suppliciter flagitavit, ut quæ de Institutione hujus Religionis, & primis ejus Fundatoribus, & de perfectione, ad exemplum eorum acquirenda frequenter disseruerat, dignaretur sibi, & suis consortibus breviter redigere in unum volumen, in quo omnia per ordinem intuerentur; ne oporteret eos librorum numerositatem evolvere. Joannes ergo cernens, quod propter occupationem suscepti officii non posset ulteriùs jugem in Monte Carmeli residentiam trahere, quod Caprasius ab eo flagitaverat, opere complevit. Scripsit enim eidem Caprasio librum de Institutione nostræ Religionis, eloquiô & litteris Græcis (quibus tunc Terra-Sanctæ Ecclesia maximè utebatur) in quo libro primariam nostræ Religionis Institutionem, & Fundatorum ejusdem dignitatem, atque priscorum Professorum gesta sancta, & gloriosas virtutes, exterioremque habitus ornatum, prædictus Joannes propterea brevi & lucidô eloquiô ordinatè descripsit; ut successores dictorum Patrum in illo libro, tanquam in nitido speculo, Institutionem suam intuentes, eam observare propensiùs conarentur, & sanctam vitam, ac virtuosos mores dictorum Patrum, ex totis præcordiis imitarentur. Quem librum ipse Joannes Sodalibus suis Religiosis, Eremitis Montis Carmeli, legendum, & observandum tradidit, tempore Honorii Imperatoris anno Domini 412. Et ex tunc Professores nostræ Religionis sategerunt ad perfectionem, & finem vitæ solitariæ tendere, secundùm formam Insti-*

Institutionis Prophetæ Eliæ, per dictum Joannem in præfato libro descriptæ. In cujus disciplina usque ad tempora Heraclii Imperatoris, per annos circiter ducentos quinque, ad exemplum Fundatorum, & Priscorum Patrum dictæ Religionis, pacificè in Terra-Sancta conversati fuerunt. Hôc autem prænotatô.

163 Sic argumentor: Liber ille, qui ibi dicitur à Joanne Patriarcha Hierosolymitano *ad Caprasium* scriptus, extitit in rerum natura, ante *Epistolam* seu *Librum* dictum S. Cyrilli Constantinopolitani; vel non? Si prius: sequitur, etiam fuisse ante S. Albertum S. Cyrillo Constantinopolitano coëvum: ac proindè, eô semel admissô, evidenter corruunt omnia, quæ Papebrochius ibi, absque ulla ratione & authoritate, quâdam speculatione novitiâ effingit. Si posteriùs: S. Cyrillus istius libri Joannis Patriarchæ Jerosolymitani, qui nondum extabat, ut supponitur, mentionem facere non potuit, quam fecit.

164 Nec dicat Papebrochius 1. *Epistolam ad Abbatem. Montis Neroi*, seu *librum de processu &c.* falsò tribui isti S. Cyrillo, & esse cujusdam pseudo-Cyrilli recentioris. Quia *Epistolam* istam seu *librum* locis suprà *n. 153.* citatis efficaciter vindicavimus, & pro illius vindicatione hîc etiam aliquid infrà addemus: hôc autem datô, sequitur, *librum Joannis Patriarchæ Jerosolymitani* extitisse in rerum natura, priusquam S. Cyrillus Constantinopolitanus suum scriberet, imò etiam priusquam S. Albertus Carmelitis Regulam traderet, quod satis innuit Regulæ S. Alberti proëmium: *Albertus Dei gratiâ Hierosolymitanæ Ecclesiæ vocatus Patriarcha, dilectis in Christo Filiis, Brocardo & cæteris Eremitis, qui sub ejus obedientia juxta fontem in Monte Carmelo morantur.* Quia hinc liquet, quod ante Regulam ab Alberto acceptam, Carmelitæ sub Brocardi obedientia viverent; vita autem Eremitarum istis anterioribus sæculis erat vita verè religiosa; nec est, cur vita istorum Priorum Carmelitarum, non fuerit, ut S. Cyrillus scribit, secundùm Joannis Patriarchæ Hierosolymitani *librum de Institutione Monachorum.* Hoc asserit S. Cyrillus, S. Alberto coëvus, cui propter vitæ sanctitatem, & antiquitatem est deferendum, donec convincatur, *librum istum* esse S. Cyrillo ab aliquo recentiore suppositum: Primus est Papebrochius, qui post quadringentos annos, obloquitur; Novitias ejus conjecturas, *locis citatis,* de quibus infrà iterum, dissolvimus, uti & in *Armamentarii Parte I.* Novitiorum aliorum similes contra *librum* Joannis Patriarchæ Hierosolymitani. Quid verò plus prætendere possit, ut faciat id, quod *n. 42.* scribit: *Tantum petimus vicissim gratiam unam, ut patienter ferant, nos abstinere ab Ordinis sui titulo iisdem Sanctis adscribendo, donec certius nobis constiterit de tituli veritate*: non video, cum illud *donec,* de quo fusiùs infrà, attentis vel solis istorum librorum, ac fundationum Conventûs Florentini an. 743. Senensis saltèm sub annum 797. & Boppardiensis sub annum 1000. vindiciis dandis infrà, sit sufficienter spiritui sereno ac libero verificatum; quidquid sit de illo, qui statuit, prout Papebrochium statuisse, non obscurè ex tota hac *Armamentarii Parte 2.* dictis, & dicendis infertur, omnia potiùs, & quæcumque pro Ordinis antiquitate monumenta antiqua, novitiis, absque ulla veterum authoritate, conjecturis reprobare, quàm dictam Ordinis nostri antiquitatem approbare. Vide infrà *n. 280.*

165 Confirmat S. Albertus, quod ibi, ut dixi, innuit, verbis immediatè sequentibus: *Multifariam multisque modis sancti Patres instituerunt, qualiter quisque, in quocumque Ordine fuerit, vel quemcumque modum religiosæ vitæ elegerit, in obsequio Jesu Christi vivere debeat, & eidem fideliter de corde puro & bona conscientia deservire: verum, quia requiritis* (vos utique *juxta proœmii initium*, dilecti in Christo Filii, Brocarde & cæteri Eremitæ, qui sub ejus obedientia juxta fontem in Monte Carmelo morantur) *à nobis, ut juxta Propositum vestrum, tradamus vobis vitæ formulam, quam tenere imposterum debeatis.* Tum quia, cùm Regulam expressè scribat, *dilectis in Christo Filiis, Brocardo & cæteris Eremitis, qui sub ejus obedientia juxta fontem in Monte Carmelo morantur*, per hæc verba: *qualiter quisque, in quocumque Ordine fuerit, vel quemcumque modum vitæ religiosæ elegerit*, supponit, ipsos fuisse *in aliquo Ordine*, vel *aliquem modum religiosæ vitæ elegisse*, prout etiam his: *Verum quia requiritis à nobis, ut juxta propositum vestrum*: nam, cùm expressè scribat: *Dilectis* &c. ut dixi, *propositum ipsorum* aliud esse non poterat, quàm votum obedientiæ, & clausuræ in uno Monasterio sub unius Prioris obedientia, de qua sub initium proœmii, *Brocardo & cæteris Eremitis, qui sub ejus obedientia, juxta fontem in Monte Carmelo morantur*, ob statutum ab Aymerico Patriarcha Antiocheno acceptum: *statuit enim, quod ex ipsis*, utique tam Occidentalibus, de quibus ex S. Cyrillo suprà citato, quàm Orientalibus, *unus, qui dicitur Prior*, utique Generalis, *deinceps ità præesset, ut quilibet aliorum obedientiam ei devoverent, sub cura cujus & regimine omnes viverent* &c. *Et in hoc Monte Carmeli in honore B. M. Virginis Dei Genitricis Monasterium ædificare faciebat, murò altò circulariter circumdatum, in quo quidem eos includere intendebat; sed priusquam hoc Monasterium consummasset, sustulit eum de mundo Deus.* Ex quibus patet, quod ab Alberto non petierint *fieri Religiosi, suum Ordinem institui, aut Institutum suum confirmari*; quia jam ista in esse reali supponebantur; sed decretalem aliquam regulam, ad clausuram in Monasterio sub unius Prioris obedientia servandam (quam nondum habuerant Carmelitæ, & habebant Benedictini) videntes *librum Joannis Patriarchæ Hierosolymitani de Institutione Monachorum* de clausura in Monasterio, sub unius Prioris obedientia non agere, potiusque esse consilia, & exhortationem observantiæ liberæ, quam regulam Decretalem observantiæ necessariæ. Undè manifestum est, quod Papebrochius ibidem *n. 45.* truncatè nimis scribat: *Propositum erat vitam Eremiticam sub obedientia ducere*; quia, ut statim vidimus, longè aliud erat *Propositum* regulam ab Alberto petentium.

166 Reverà, nisi aliqua violentia istis Regulæ verbis & textui inferatur, aliud non significant: ac sic, non solùm Liber S. Cyrilli Constantinopolitani nihil habet contrarium Regulæ; sed tantùm declarat, qualiter S. Alberti Regulam Carmelitarum Ordo, seu vitæ religiosæ modus, & uni Superiori obedientia, juxta Librum Joannis Patriarchæ Jerosolymitani *de Institutione Monachorum*, præcesserant: ad quod nulla fingendi Authorem *Libri S. Cyrilli Constantinopolitani* recentiorem, & unum *pseudo-Cyrillum* confingendi necessitas; quia, quæ in libro isto scribuntur, sunt vera & S. Cyrillo priora, vel falsa & illo posteriora?

Si

Si vera & S. Cyrillo priora: cur liber ille figulo posteriori tribuitur; repugnatnè uni sancto Generali referre vera se priora? Si falsa & posteriora: in medium producantur, & manum dabimus, si solidè & sufficienter excusari non possint; nihil autem tale adfertur, imò nec quidpiam contra alicujus momenti, quod responsum mereatur, uti videbimus *n. 292. ad n. 297. & n. 303. ad 316. ac 480. ad 503.* Equidem esse non potest alicujus recentioris; tum quia inscribitur *Eusebio Abbati Montis Neroy* coëtaneo; tum quia statim, post mortem S. Cyrilli, Carmelitæ ob Saracenorum persecutionem migrarunt in Europam: asserere verò, Carmelitam aliquem Europæum supposuisse proprium fœtum *S. Cyrillo* jam mortuo, & inscripsisse *Eusebio Abbati Montis Neroy* in Oriente etiam defuncto, colorem non habet, nisi puriècontra figmenti, quidquid Papebrochius. Undè patet, quàm parùm pensatè Papebrochius ibidem *n. 73.* scribat: *nam liber Joannis, cujus veritatem frustrà hac Epistola*, id est *Liber* S. Cyrilli Constantinopolitani, *stabilire conatur, præterquam quod necdum confictus tunc fuerit*, &c.

187 Deindè, ut quid, quæso, recentior ille *Librum* istum, vel alius alium *Joannis Patriarchæ Jerosolymitani*, post Regulam ab Alberto Patriarcha Jerosolymitano acceptam finxisset? Non imprimis ad faciliùs ab Alberto obtinendam Regulam; quia hâc posterior prætenditur, & post acceptam solùm servire poterat ad verificandum, priùs fuisse Carmelitarum Ordinem, seu vitæ Religiosæ modum, quod ipsa satis evincit Regula, ut statim vidimus. Item non etiam ad evincendam majorem antiquitatem, seu Ordinis ab Elia ante Christum, & post Christum existentiam; quia hanc in *Armamentario Carmeli Part. I.* & *infrà Resp. 2.* ex aliis, etiam Bollandi, Henschenii, & Papebrochii testimoniis *n. 181.* citatis, quam librorum Joannis Patriarchæ Jerosolymitani, & Cyrilli Constantinopolitani, sufficienter probamus authoritatibus: Tela autem contra illam *Pharetra VII. Part. I.* enervavimus: ac proindè etiam ad hoc neuter Librorum istorum erat fingendus, aut à Recentiore aliquo illis supponendus, præsertim cùm nihil, aut parum, profutura erat talis suppositio, aut figmentum, nisi contra modernos Criticos probare possemus istiusmodi antiquitatis veritatem, pro qua, ut videre est in *Synopsi part. 1. Armamentarii*, & præmissis *Telo I.* tot sunt Scripturæ, Sanctorum Patrum, & antiquorum Historicorum testimonia, ut vix ulla sit Historia Ecclesiastica, quæ tot & tantis nitatur testimoniis. Aliundè verò nulla est istiusmodi suppositionis & figmenti necessitas: nec verosimile est, Parentem, & quidem Religiosum, voluisse absque ulla necessitate proprium fœtum, & quidem cum notæ falsarii periculo, abjicere; *omnis autem homo debet haberi bonus & verax, quamdiu non probatur malus & mendax*. Cyrilli autem Constantinopolitani Librum contra novitia Papebrochii Tela iterum vindicamus *n. 238. ad 243. 251. 252. n. 292. ad 297. 303. ad 316. & n. 480. ad 503.* uti & alterum Joannis Patriarchæ Jerosolymitani iterum *n. 257. ad 291.* & *n. 318.* Undè patet ad satyram Papebrochii *n. 42.* relatam.

Respondeo 2. Ad hæc Papebrochii verba: *Ordinis anima & forma à non nemine dicta*; similiter distinguendo assumptum: Alberti Regula est Ordinis 188

Car-

Carmelitarum absolutè, & primi ante Reformationem Instituti, anima & forma: nego assumptum: Reformati, & secundi post Reformationem dictam Instituti: concedo assumptum. Ad clariorem autem intelligentiam primi membri distinctionis.

169 Nota 1. Ex dictis in *Carmeli Armam. Parte I.* Quod *Elias Montem Carmeli incoluerit.* Ex S. Scriptura 3. Reg. cap. 18. *Congrega ad me universum Israël in Monte Carmeli* &c. Infrà autem: *Elias autem ascendit in verticem Carmeli.* Ex S. Basilio in Epist. ad Quilonem: *Hic mons celeber Carmelus, in quo Elias perplacuit Deo.* Gregorio Nysseno S. Basilii Fratre, in Baptismo Christi: *Elias Carmelum incolebat; clarus autem mons propter virtutem inhabitantis, & famâ celebratus.* Cyrillô Alexandrin. in Amos cap. 1. *Carmelus Mons est Judeæ, in quo Elias Thesbites habitavit.* Abulens. 4. Reg. 1. q. 5. *Manebat Elias in Monte Carmelo; nam postquam accepit ibi ignem à Domino pro sacrificio, & occidit ibi Prophetas Baal, semper voluit manere in Monte illo, religiosè vivens.* S. Antonino *tit.* 15. Hist. cap. 1. *Elias Anachoreticam vitam duxisse videtur habitans in Monte Carmelo.* Willelmo Episcopo Tyrii de bello sacro: *Carmelus Mons est in Syria, Eliæ, Elisei & Filiorum Prophetarum incolatu valdè nobilis.* Undè Em. Baronius ad ann. Christi 1182. *Duxitque in Montem Carmelum, Eliæ habitatione olim egregiè nobilitatum.* Numquid etiam attentis præmissis *à n. 87. ad 103.* reverà Elias fuit Religiosus Carmelita, juxta illud Gregorii Nazianzeni Epist. 236. *Elias Carmelicola.* Et sic de aliis istius Montis cultoribus? Negari nequit.

170 Nota 2. Quod *in Carmelo Filiorum Prophetarum & Essenorum Ordinem fundavit & instituit.* Ex Sacra Scriptura Eccli. 48. *Qui Prophetas facis successores post te.* Isaiæ 32. *Habitabit in solitudine judicium, & justitia in Charmel sedebit.* Michææ 7. *Pasce Domine pasce populum tuum in virga tua* (juxta illud Psal. 44. *Virga directionis virga regni tui*) *gregem hæreditatis tuæ, habitantes solos in saltu, in medio Charmeli: pascentur Basan & Galaad* (per quos intelligitur populus Dei, cujus pars nobilissima Filii Prophetarum) *juxta dies antiquos,* Eliæ scilicet. Ex Joanne 44. lib. de Instit. Monachor. cap. 19. *Reversus itaque jussu Dei Elias de speluncа Montis Horeb in terram Israel, confestim instar auræ tenuis sibilavit, id est convocavit suos discipulos.* Item infrà: *Quia igitur ex tunc, & non anteà, studuit ipse deinceps Religionem, quam inhabitaverat, in loco idoneo plantare: anno quidem decimo regni Regis Israël, ad suam & suorum discipulorum jugem mansionem & vitam monasticam in eo edocendam, melius & exercendam. Mons quidem Carmelus præbet Eremitæ homini ex sua solitudine silentium & quietem, ex suis antris congruam mansionem; ex suo eminenti situ aerem salubrem; ex suo saltu jucunditatem; ex suo fonte aquæ vivæ haustum dulcem: propter quæ omnia Elias in Monte isto nedum habitare elegit, verum etiam domum orationi consecratam, appellatam* Semnion *in eo ædificavit.* Gaspare Sanchez in 3. Reg. 17. *Elias extra Montem Carmelum religiosum habuit cœtum, quem posteà in Montem Carmeli secum adduxit, ubi discipulis, qui posteà Filii Prophetarum vocati sunt, monasticæ vitæ normam indixit.* Cornelio à Lapide in 7. Cantic. *Elias in Monte Carmelo religiosam familiam virorum Deo servientium, qui in libris Regum Filii Prophetarum vocantur, instituit: Undè*

ab

ab hoc Monte Religiosi Carmelitæ, quasi Eliæ posteri nomen acceperunt. Genebrardo lib. 4. Chronologiæ: *Sed Carmelitarum origo altiùs repetitur, nempè à Prophetis Elia & Eliseo, qui Carmelum Montem Terræ Sanctæ primitùs consecrarunt, & discipulos illic reliquerunt, quos Scriptura Filios Prophetarum appellat.* Henriquez Tom. 2. lib. 12. cap. 5. *Ab Elia fertur Essenorum Religiosorum ortum habuisse in Monte Carmelo.*

171 Confirmat S. Scriptura 4. Reg. 6. *Dixerunt autem Filii Prophetarum* (habitantes in Carmelo, primùm ibi ab Elia fundati & instituti) *ad Eliseum: ecce locus, in quo habitamus coram te, angustus est nobis, eamus usque ad Jordanem, & tollant singuli de silva materias singulas, & ædificemus nobis ibi locum ad habitandum; qui dixit*: ite, *& ait unus ex illis*: Veni ergo & tu cum servis tuis. *Respondit*: ego veniam, *& abiit cum eis.* Super quo Waldensis in doctrinali fidei lib. 3. art. 1. *Post Eliam Eliseus in Monte Carmelo statuit multos de Filiis Prophetarum, qui ad tantum numerum devenerunt, ut spatiosum illud desertum non posset eis sufficere: undè venientes ad Eliseum præceptorem suum, dixerunt*: Ecce locus &c. *& sic tandem multi manserunt ibidem juxta littus Jordanis, & mansit hæc Religio* Prophetarum *usque ad adventum Christi.* Antiquissima Chronica Romana: *Fuit tempore prædicationis Jesu Christi, quod Fratres de Monte Carmelo Jerusalem accesserunt, & quidam illorum anno septimo à Passione Domini, regnante Romano Imperio usque ad tempus Titi & Vespasiani, apud Jerusalem in Porta Aurea religiosè consederunt.* Josephus Antiochenus in Speculo perfectæ militiæ primit. Eccles. cap. 12. *Perfectorum militum Christi Apostolorum Coadjutores surrexerunt viri strenuissimi, solitarii, contemplationi dediti, SS. Prophetarum Eliæ & Elisei sequaces, qui de Monte Carmeli descendentes* &c. Armacanus Hiberniæ Primas in Concione de Concept. B. Virginis coram Em. Card. an. 1341. habita: *Ut dicunt historiæ fide digna, à tempore Eliæ & Elisei, qui sæpiùs morabantur in Monte Carmeli, juxta civitatem Dominæ nostræ ad tria milliaria in hac Regione, mons est Carmelus, in quo vetus Religio & sanctitas ab Elia* (putà Institutore & Fundatore) *antiqua est.* Et Gregorius Nazianzenus, in *Oratione* de pauperum amore, *ut ab omni negotio tranquillè philosopharer, mecumque ipsius colloquium haberem, Eliæ Carmelum cogitabam, Joannisque desertum, ac cœlestem eorum, qui hoc Philosophiæ genus profitentur, vitam.* Numquid isti omnes Prophetarum Filii, Esseni &c. de Carmelo descendentes, reverà erant Carmelitæ, uti Elias; dum tot alii Monachi à loco suæ Institutionis & Fundationis nomen sortiuntur? Vide *Armamentarii Carmeli Partem 1. n. 860. & 874. ad 886.* Nam *Carmeli incola* & *Carmelita* solâ voce differunt.

Nota 3. Quod *antiquorum & modernorum Carmelitarum Ordinem in Carmelo fundavit & instituit.* De antiquis patet ex statim præmissis: de modernis patet evidenter ex dictis à *n. 92. ad n. 122.* Nec obscurè infertur ex S. Scriptura, suppositis aliis paulò ante præmissis, Isaiæ 32. *Et habitabit in solitudine judicium, & justitia in Charmel sedebit, & erit opus justitiæ pax, & cultus justitiæ silentium, & securitas usque in sempiternum.* Cui respondet recepta revelatio S. Petro Thomasio à D. Virgine facta, quam in ejus vita approbat Henschenius, & habetur in *5. Lect. Officii* ipsius 172

Q à S.

à S. Congregatione approbati: *Pro sui Ordinis perpetua conservatione & augmento frequenter ad Deum & Beatissimam Virginem orationes fundens, intimaque inter orandum edens suspiria, ipsâ nocte Pentecostes, cùm id instantiùs postularet, à Beatissima Virgine mirabili hôc responsò dignatus est*: CONFIDITO PETRE, RELIGIO ENIM CARMELITARUM IN FINEM USQUE SÆCULI EST PERSEVERATURA: ELIAS NAMQUE EJUS INSTITUTOR (quid efficacius) JAM OLIM A FILIO MEO ID IMPETRAVIT. Imò & illud Jeremiæ 35. *Pro eo, quod obedistis præcepto Jonadab Patris vestri, & custodistis omnia mandata ejus, & fecistis universa, quæ præcepit vobis: propterea hæc dicit Dominus exercituum Deus Israël, non deficiet vir de stirpe Jonadab filii Rechab, stans in conspectu meo cunctis diebus.* De his autem Hieronymus Epist. 13. ad Paulinum: *Noster Princeps Elias, noster Eliseus, nostri Duces Filii Prophetarum* &c. *de his sunt & Filii Rechab.* Joannes 44. *lib. de Instit. Monachor.* cap. 25. *Cinæi itaque ab hoc Rechab descendentes, & cum Jonadab filio ejus Religionem Elisei Eremiticam sequentes, dicti sunt Rechabitæ.* Boulducus *in lib. 3. de Eccles. ante leg.* cap. 16. *Eliæ autem & Eliseo successit in officio vir sapientia & ætate celeberrimus Jonadab, qui passim in Scriptura vocatur filius Rechab.* cui teste Lezana *Apparatus cap. 7. ad tom. 1. Annal.* Suidas vetustus author verbo *Essæi* S. Nilus in *Ascetico sub initium.* Georgius Peccator Monachus in *Chronico MS.* Scaliger, Serarius, Villalpandus, & alii *ibid.* citati adstipulantur. Et Ægidius Gelenius *lib. 3. Colon. Agrip.* Syntagm. 43. *Hic igitur Ordo Propheticus, sub Rechabitarum, Assidæorum, & Essenorum continentium nomine (quos inter non pauci ex SS. Prophetis & Propheticis viris claruerunt) perdurans usque ad tempora Christi & Apostolorum, à S. Joanne Baptista ad Christi fidem comparatus* &c. Vide Papebrochium propriis armis victum *n. 89.*

173 Undè Em. Baronius ad an. Christi 64. n. 7. *Cæterum, haud incongruum erit, dicere Essenos à Rechabitis descendere, nam etsi Rechabitarum instituta cessassent, non tamen genus* (id est generatio) *illorum extinctum est: de eis enim Dominus dixerat Jeremiæ 53.* Non deficiet vir de stirpe Jonadab stans in conspectu meo cunctis diebus. *Meminit enim Hegesippus apud Eusebium lib. 2. cap. 22. de homine Rechabita, qui interfuit neci Jacobi justi.* Dicit autem: *Etsi Rechabitarum instituta cessassent*, propter supererogata ab Essenis, juxta illud Dominici Gravinæ *lib. de voce Turturis p. 2.* cap. 5. *Permanserunt hi Prophetarum Filii usque ad tempora Apostolorum ex Eusebio: successerunt eis illi, qui supra Eliæ institutiones aliis supererogaverunt, fortè ab Eliseo Propheta eorum Magistro & Authore acceptas; hi fuerunt Esseni* &c. Sed hinc nulla propriè dicta cessatio, quin potius prioris Instituti perfectio: nisi velis, cessasse Ordinem quemlibet primævum ob institutiones ab aliquo reformatore supererogatas; hincque cessare genus propter speciem; Ordinem regularem, tàm Clericalem, quàm Monasticum à Christo & Apostolis, quodammodò in communi, institutum, cessasse propter speciales Regulas S. Augustini pro Canonicis Regularibus, Basilii, & Benedicti pro Monachis; & Ordinem S. Francisci apud Capuccinos, Recollectos, & alios etiam cessasse: quæ nullus dixerit, cùm indè sola quædam Ordinis ante stantis extensio,

tensio, instar generis ad species, aut subjecti ad accidentia, sequatur. Nec obstat, defectus Regulæ ab Elia scriptæ; quia sicut Regulares Canonici Lateranensis prætendunt, ut probent suam ab Apostolis originem, Apostolos promiscuè non Monachos ordinasse Clericos, & Clericorum Regularium, qui Monachi non essent, Ordinem instituisse, qui ex Evangelio, vel aliundè ab Apostolis sua accepit exempla & documenta, locô Regulæ, quæ non erant quibuscumque Monachis, sive religiosis Clericis, communia; ità S. Elias non Monachos instituit Carmelitas, Carmelitarum, qui non erant Monachi, sed sæculares, Ordinem instituit, & Carmelitæ ab Elia acceperunt exempla & documenta, locô Regulæ, quæ non erant sæcularibus ullis communia. Deindè, uti Regulares Canonici Lateranenses, illô datô, longè ante S. Augustinum, non obstante Regulâ & institutionibus ab eo acceptis, suam originem à Christo, & Apostolis trahunt, ità Carmelitæ suam ab Elia longè ante S. Albertum, non obstante Regula ab eo accepta; nec contra illam *Telum* vibratur, quod illam ipsorum ab Apostolis originem non impetat.

174 Adde: Pontifices; Joannem XXII. in Bulla *Sacratissimo*, in qua refertur Revelatio D. Virginis *Honorio III.* in Speculo Ord. Carm. *part. 3. cap. 12. 13. & 14.* dicentis: *Amplam meo sancto ac devoto Carmelitarum Ordini confirmationem debes piè concedere, per Eliam & Eliseum in Monte Carmelo inchoato*; quàm confirmarunt Alexander V. Clemens VII. Paulus III. Gregorius XIII. de qua plura n. 609. & Sixtum IV. in duplici Bulla, *dum attentâ*, de Carmelitis dicentem: *Sanctorum Prophetarum Eliæ & Elisei, & aliorum Patrum, qui Montem sanctum Carmeli, juxta Eliæ fontem inhabitarunt, successionem hæreditariam tenentes* quam confirmavit Julius II. in Bulla: *ad Sacrum Ordinem*, uti & utriusque Bullas istas Gregorius XIII. in Bulla, *ut laudes*. Clementem VIII. in Bulla, *In Apostolica dignitatis*, & alia, *Dominici Gregis*. Et literis ejusdem ad Sichabam potentissimum Persarum Regem datis an. 1604. quæ hæc verba continent: *Habuerunt olim Religionis hujus Professores, sicut à Romanis Pontificibus, Prædecessoribus nostris memoriæ proditum est, sui Instituti Authores, SS. Prophetas Eliam & Eliseum, omnibus gentibus & nationibus notos* &c. Vide dicta *n. 95. ad 104.* Possunt quidem Summi Pontifices novæ Religioni & Ordini antiquioris Religionis & Ordinis Regulam decernere observandam, eique ex gratia permittere, ut quoque istius antiquioris Religionis & Ordinis Institutorem & Patriarcham, publicè, etiam celebri officiô divinô, colat & veneretur, tamquam per privilegiatam communicationem ex indulto Apostolico, suũ: sed quod hucusq; decreverint ipsi, novum Ordinem illum ab hoc antiquioris Religionis & Ordinis Institutore & Patriarcha *hæreditariam*, ac proindè ipsô jure, *tenere successionem*, non scio factum, nec puto factum, cùm in eo involvi videatur contradictio in terminis, videlicet, quod sit novus, & non novus, utpotè jure hæreditariô antiquus; & quotiescumque hoc jus supponitur, Institutor & Patriarcha, absque ulla quæstione, aut innovatione, præsupponitur, prout est in nostro Ordine, respectivè ad Eliam sanctissimum Dei Prophetam, in confirmatione Ordinis & Regulæ à S. Alberto Patriarcha Jerosolymitano scriptæ, & aliàs semper,

absque ulla tali quæstione, aut innovatione præsuppositum: & meritò, ut patet ex præmissis, & clariùs ex sequentibus à traditione, & Historicorum ac aliorum authoritate, patebit.

175 Sequitur ex præmissis, nostram sententiam, *Elias Montem Carmeli incoluit, & in eo Filiorum Prophetarum, Essenorum, & antiquorum ac modernorum Carmelitarum Ordinem per se & primordialiter fundavit, & instituit.* Imò & doctrinam hanc P. Suarez tom. 4. de Religione lib. 2. cap. 10. *Est autem valdè recepta & satis antiqua traditio Religionem hanc Carmelitarum à temporibus Prophetarum, & signatim ab Eliæ Institutione, suam ducere originem, & quasi hæreditariam successionem* (quam ab Elia ad nos probabimus statim fuisse interruptam) *in Monte Carmelo, è quo nomen etiam accepit: quam traditionem ut veram suscipimus.* Esse in S. Scriptura, SS. Patribus, & Doctoribus, ac Pontificum Bullis, & S. Inquisitionis Decreto hucusque citatis, aliisque infrà citandis, fundatissimam. Vide suprà *Telum I.* Nihilominùs ipsa aliquos habet modernos dissidentes amicos, signanter Henschenium & Papebrochium, qui Carmelitarum Ordinem sub Bertholdo, Brocardo, & Alberto Patriarcha Jerosolymitano originem absolutè & simpliciter sumpsisse volunt, quibus ista sufficere debuissent, ut ad verisimilia, & utiliora suum studium converterent, prout in reditu in *Armamentarii Carmeli Part. III.* si pluribus agendum fuerit, ostendemus.

176 Nota 4. Quod Elias Filiis Prophetarum & suis Carmelitis Regulam verbô & exemplô tradiderit, hinc probari. Quia, cùm constet ex Scriptura, SS. Patribus, Doctoribus, imò & Summus Pontificibus, Eliam fuisse verè & propriè sub tribus votis essentialibus, *solemnitate, perfectione & potestate clavium, prout Legis gratiæ, præcisis,* Religiosum, taliumque Religiosorum Ordinem fundasse & instituisse, uti *Armamentarii Part. I.* efficaciter probavimus, nec alibi Regula ab eo scripta legatur, evidenter concluditur, sanctissimum Dei Prophetam Filiis Prophetarum & suis Carmelitis Regulam verbô & exemplô tradidisse. 1. prout Evangelium ipse Christus Apostolis & primis Christianis verbô & exemplô tradidit, juxta illud Act. 1. *Primum quidem sermonem feci de omnibus, ô Theophile, quæ cœpit Jesus facere, & docere, usque in diem, quâ præcipiens Apostolis per Spiritum Sanctum, quos elegit, assumptus est.* quod ipsi Evangelio Matth. 5. consonat: *Qui autem fecerit, & docuerit, hic magnus vocabitur in Regno* Cœlorum. Imò ipsam Eliæ Regulam fuisse primùm verbô & exemplô Essenis traditam, sic scribit Philo in *lib.* de vita contemplativa: *Dant operam Philosophiæ* (id est vitæ Propheticæ & Monasticæ) *per manus acceptæ à Majoribus.* Nicephorus lib. 2. Hist. Ecclesiasticæ cap. 16. *vitam Propheticam flagranti atque ferventi fide meditantur, atque æmulantur.* Cedrenus in Compendio Historiæ in Carolo Imperatore: *Vatum priscorum æmulantur, atque imitantur vitam.* Et infrà: *Sacras enim litteras legentes, Philosophiam paternam exercent.* Porphyrius in *lib. 4. de rerum animat. abst.* apud Eusebium: *Variis lustrationibus, Prophetarumque dictis, assiduè atque diligenter informantur.* Ambrosius lib. de Elia cap. 2. *Elias cœlestem vitam in corpore, & supernæ usum conversationis exhibebat in terris.* S. Dorotheus Martyr in *Synopsi Prophetarum* relata *tom. 1.* Bibliothecæ

Sacræ:

Sacræ: *Elias hic primus ex hominibus est, qui hominibus cursum ad Cœlum subministravit: primus ex hominibus viam Angelorum, & hominum vitam ostendit.* Palatius ad ista verba Eccli. 48. *Surrexit Elias Propheta* &c. *Elias suâ vitâ, suâ doctrinâ, ac exemplô totum Orbem illuminavit, & omnium corda in amore Dei inflammavit.* B. Soretius in *Præfat. Exposit. suæ* ad Regul. Carm. *Elias itaque cœpit facere & docere Regulam hujus Sacræ Religionis, & quidem perfectè quoad esse suum substantiale, divinâ revelatione edoctus.* Sanchez in 3. Reg. 17. *Elias extra Montem Carmelum religiosum habuit cœtum, quem tamen posteà in Montem Carmeli secum adduxit, ubi discipulis, qui posteà Filii Prophetarum vocati sunt, Monasticæ vitæ normam indixit.* Gravina lib. de voce Turturis p. 2. cap. 5. *Permanserunt hi Prophetarum Filii usque ad tempora Apostolorum ex Eusebio, successerunt ei illi, qui suprà Eliæ institutiones aliis superrogaverunt, fortè ab Eliseo Propheta eorum Magistro & Authore acceptatas: hi fuerunt Esseni &c.* Beyerlinck *Theatri vitæ hum.* tom. 6. *verbo* Religio: *Constat ex superiori titulo* de antiquitate hujus Ordinis, *quomodò primitiva sua fundamenta ad Eliam & Eliseum referat, tandemque per Filios eorum spirituales creverit instar lucis splendentis, & ad perfectum diem paulatim devenientis: siquidem ab Apostolis Christi Evangelium edocti illius sectatores, primordiis nascentis Ecclesiæ supra illius candelabrum etiam positi fuere, normamque ab Elia præscriptam, & à Prophetarum Filiis tot sæculis observatam, strenuè sibi servandam existimarunt, adjectis illis, quæ lege Evangelicâ addenda censuerunt viri sancti & Apostolici. Itaque non aliam vivendi normam, quàm veterem illam amplexati fuerunt primis quadringentis post Christum annis.* Adstipulatur Chartagena *n. 2.* citandus. Albertus Magnus 4. dist. 38. art. 13. *Ab initio fuerunt modi approbati à Synagoga, vel Ecclesia, sicut modus juris Nazaræorum, qui votum vovebant perpetuum, & Rechabitarum, & hujusmodi illi modi erant locô regulæ.* De Nazaræis autem & Rechabitis scribit Boulducus *lib. 3. de Eccles. ante legem* cap. 16. *Qui Nazaræi & Filii Prophetarum nuncupati fuerunt, deinceps Rechabitæ sunt appellati, quod idem est, ac si Eliaitæ, vel Eliseitæ dicerentur.* Et Hieronymus *in cap. 7. Ezechielis* dicit: *Eliseus, licèt corporis haberet calvitium; tamen quia Nazaræus, Domini erat* &c. Stellartius Augustinianus *lib. 2. de tonsuris & coronis cap. 13.* hunc habet titulum: *De Elia Thesbite Propheta, Religioso, Nazaræo,* &c. quibus adstipulatur Ægidius Camartus Minimorum Generalis *lib. de Elia Thesbite cap. 3. sect. 18.*

Profectò, nisi Elias suis verbô & exemplô Regulam tradidisset; non apparet, quâ ratione S. Hieronymus toties scripsisset: *Princeps noster Elias, Eliseus, & nostri Duces Filii Prophetarum;* 177 totque, ac penè omnes SS. Patres, eum fecissent omnium Eremitarum & Monachorum Principem: aut quomodò in primitiva Ecclesia fuissent verè & propriè dicti Monachi, si præter S. Scripturam, & talem Regulam, verbô & exemplô traditam, necessaria fuisset alia scripta; hincque frustrà Regulares Canonici Lateranenses suam ab Apostolis continuatam Institutionem deducere niterentur, quod oriri ex Regulæ defectu non fatebuntur, cùm de sanctissimo Patre Augustino canat Ecclesia ex Possedonio Calamensi Episcopo in *Officio* die 28. Augusti. *Lect. 4.* ad Matut. *Au-*

gustinus presbyter factus familiam instituit Religiosorum, quibus cum victu communi eodemque cultu utens, eos ad Apostolicæ vitæ doctrinam diligentissimè erudiebat. Et Antiphona 3. ad Laudes: *Factus ergo presbyter Monasterium Monachorum mox instituit, & cœpit vivere secundùm Regulam sub sanctis Apostolis constitutam,* id est, secundùm Evangelium. De Carmelitis verò idem canit Ecclesia in *Officio Commemorationis solemnis* die 16. Julii Lect. IV. *Rerum veritate conspectâ, atque probatâ, Evangelicam fidem confestim amplexati sunt.* Vide Bullam Clementis X. *n. 70. & 73.* Atque adeò similiter, *cœperunt vivere secundùm Regulam sub sanctis Apostolis constitutam,* usque ad Joannem 44. Patriarcham Jerosolymitanum: *Hæc est,* inquit Trithemius *lib.* de Orig. & Laud. Carm. cap. 3. *Vita Apostolica, quam Fratres Carmelitæ in primitiva Ecclesia observabant, Regulam super his,* putà exemplo Eliæ acceptis, *Evangelium in cordibus suis habentes conscriptam.* Cap. 2. autem præmisit: *Multis annis Ordo S. Hieronymi in Ecclesia Christi viguit, qui tamen Hieronymi Regulam non accepit, donec Frater Lupus Oliveti Hispanus ejusdem Ordinis Generalis, tandem sub Martino V. ex variis ejusdem Patris dictis novam Regulam comportavit. Deniq; multos Ordines sub quorundam Sanctorum titulis esse cognovimus, de quorum Regula nihil invenimus.* Et Alphonsus de S. Victore in *Sole Occidentali Præludio 4. cap. 5. n. 20.* De Relig. B. M. de Mercede agens, scribit: *Doze años avia que estava fundata esta Religion, i estava sin regla alguna, con que se prueba con evidencia, que para ser verdaderamente Religiosos, los tres votos, que se hazen, basta, i no es menester, que miluen de baio de alguno regla. i es advertencia singular, que esta fundacion se hizo despues del Concilio Lateranense.* Et n. 23. de S. Benedicto quosdam Religiosos gubernante: *Cõ sus santas costũbres los gouvernava, su vita era la regla.* Et citat S. Gregorium lib. 2. Dialog. cap. 36.

Confirmat: Communi omnium, qui 177
de hac materia tractarunt, calculo: Ità Suarez *de Relig. tract. 7. lib. 2. cap. 15.* dicit: *Conditio una esse potest, ut talis professio sit secundùm aliquam Regulam ab Ecclesia probatam, & aliter facta non valeat: hæc autem necessitas non est absoluta; quia potuisset Ecclesia, nihil tale statuere, sed in solo naturali ac divino jure rem totam relinquere; & tunc sine Ecclesiæ approbatione posset religiosus status assumi; servando tamen ea, quæ supposità fide, secundùm rectam rationem & Christi doctrinam ac institutionem* (supple aut *antiquum Testamentum & propheticam constitutionem* ante Christum) *ad talem statum sufficiunt.* Bordonus in suo *libello de Juribus Paroch. Can. Regul. Lateranensium* cap. 4. *In votis Paupertatis, Castitatis, & Obedientia consistit essentia regularitatis, & status religiosi.* Omnes Canonistæ *in cap. de Monast. de statu Monach.* Glossa V. *Religiosus cap. 3. de procur.* D. Thomas *2. 2. q. 186. art. 6.* Sanchez *lib. 5. cap. 1. n. 18.* addit: *pro illo tempore* (scilicet primitivæ Ecclesiæ) *satis fuisse Regulam sancti Evangelii.* S. Cyrillus autem Constantinopolitanus *de processu & variis Regulis Ordinis Carm. cap. 1.* scribit: *Sacra hujus Religionis prisci professores institutionem suam dudum in Divina Scriptura, tamquam in amœno paradiso, speculabantur, ubi & Fundatorum dictæ Religionis virtuosa exemplaria, ab eis imitanda, ipsi intuebantur à Prophetis commendata, & multis sacrorum voluminum testi-*

testimoniis approbata. Clariùs Trithemius *in lib. de laud. & instit. Ord. Carm.* cap. 3. *Quamvis Elias Carmelitis Regulam scriptam non dederit, eis tamen, exemplô conversationis, vivendi norma fuit, quibus post se, & habitum, & locum concessit.* cap. 4. autem: *Sancti etenim Patres, qui in Monte Carmelo, juxta Fontem Eliæ, ante Christi Nativitatem habitabant, Regulam conscriptam habuisse non leguntur: sed ipsi norma & regula sibi fuerunt, qui exemplô Eliæ concorditer vivebant. Deindè post Passionem Domini, multiplicatâ per Judæam fide Christianâ, hi, qui in Monte Carmelo vitam, imitatione Eliæ, ducebant Eremiticam, secundum Evangelium Christi vivere cœperunt* (prout scilicet tunc fore vivendum S. P. N. Elias per figuras tradiderat, juxta illud Philonis in *libro.* Quod omnis probus: *Pleraque per figuras, more veterum Philosophorum, sunt eis tradita.* Relege verba Gravinæ *n. 176.* citata.) Et infrà: *Hæc est vita Apostolica, quam Fratres Carmelitæ in primitiva Ecclesia studiosissimè observabant, Regulam super his Evangelium in cordibus suis habentes conscriptam.* Quamobrem non abs re Theophilus Raynaudus *tom. 5. pag. 378. contra Sectarios* probat ex eruditissimo P. Henschenio in Præludio ad vitam S. Antonii à §. 8. ad 12. *S. Antonium proposuisse legem vitæ sanctam & perfectam, non legem dumtaxat, quæ in actu signato lex dicatur; sed legem vivam & animatam, & Philo loquitur lib. 1.* de Abraham, *appellans Sanctos, leges rationabiles, & animatas ostendentes opere, & in actu exercito regulantes aliorum vitam meliùs & commodiùs, quàm id præstent leges scriptæ, quarum commentarios ait esse vitas Patrum.* Ità ille. Undè patet ad Papebrochium ibid. n. 45. *nulla adhuc certa vitæ formula scripta erat.* Contra quod vide *n. 228. 229.*

178 Sequitur ex præmissis, nostram sententiam: *Elias Filiis Prophetarum & suis Carmelitis, Regulam verbô & exemplô tradidit, quam ab Alberto Patriarcha Jerosolymitano descriptam hodie moderni Carmelitæ observant.* Imò & Joannis 44. in lib. de Instit. Monach. cap. 11. *Omnes quippe hujus Religionis veri sectatores, tam in Monte Carmeli, quàm alibi habitantes, profitentur, se humiliter sequi illam sanctam vitam & propheticam justitiam vitæ Monasticæ, quam Propheta Dei Elias servavit, & instituit, ac quam esse sequendam ipse, secundum formam à Deo sibi traditam, & verbô pariter & exemplô discipulis suis tradidit, & in Eremo Montis Carmeli residendo maximè docuit, ac demonstravit:* tot exemplis & tantâ authoritate firmari, ut nullatenùs negari possit, modernos Carmelitas ob defectum Regulæ, ab Elia originem sumere; aut affirmari eos, ob acceptam ab Alberto Patriarcha Jerosolymitano Reformationis Regulam scriptam, originem primam ab eo sumpsisse, uti ex *Teli VIII. Enervatione* manifestiùs erit. Undè patet contra satyram *n. 35.* relatam, *librum Joannis fuisse aptum, ut serviret pro Regula.*

179 Quæret fortè Papebrochius: undè *Ordo* ille, *Institutum* &c. Carmelitarum potiùs, quàm aliorum Religiosorum Pauli, Antonii, Basilii &c. suorum Principum ab Elia & Eliseo progenitorum, Eliam Prophetam tenet, & colit tamquam immediatum Fundatorem & Principem.

180 Respondeo: Ex eo, quod Carmelitæ dicti inter Eliam & hoc ævum numquam agnorint alium Principem, cujus religiosè vivendi formam ab ea, quàm verbô

verbô & exemplô tradiderat ipsis Elias, deindè Christus, diversam practicarint, licèt receperint eamdem scriptô, primum per Joannem 44. Patriarcham Jerosolymitanum per modum exhortatoriæ instructionis, deindè ab Alberto etiam Patriarcha Jerosolymitano per modum Regulæ, additis nonnullis ad Reformationem necessariis, traditam: ideoque se solos prætendunt immediatos, sive nullô aliô mediante Religionis Principe, Eliæ & Elisei successores legitimos, & ad suum Ordinem pertinere omnes Orientis Monachos & Eremitas, qui alterius Principis, licèt ab Elia & Eliseo progeniti, religiosè vivendi formam non sunt amplexati: quia hinc solùm ille Eliæ & Elisei Ordo dici potest in diversos Ordines illi subordinatos diversus, & diversorum Ordinum Religiosi, qui illos sunt amplexati; secùs alii, qui, ut dictum est, alium Principem numquam agnoverunt, & hucusque perstiterunt in Eliæ & Elisei Ordine, ac religiosè vivendi forma ab eis tradita, licèt postmodùm scripta. Quibus ità expressis & probatis, non apparet, undè magis Papebrochio constare possit de *Ordinis* nostri *titulo*, & jure, quô prætendimus, omnes illos Orientis Monachos, de quibus non constat, agnovisse alium Ordinis sui Principem, licèt ab Elia & Eliseo primogenitum, cujus religiosè vivendi formam, ab ea, quam Elias & Eliseus verbô & exemplô tradiderant, notabiliter diversam, amplexati sint, fuisse Ordinis nostri, prout fuissent à nobis indistincti, si per agnitionem alterius Principis immediati, non Ordinis distincti; identitas etenim prior manet, quamdiu distinctio, prout unitas, quamdiu divisio, non probatur: ideoque totus Ordo Carmelitarum magnam sibi à Papebrochio injuriam fieri clamat, dum tales ei non ascribit; sed aut sui titulum *Ordinis* reticet, aut alteri ascribit *Ordini*, quos obindè meritò suo tempore sibi revindicabit, idque attentis præmissis, & defectu omnis pro Papebrochio auctoritatis: quod utiliùs fecissent Historici nostri, quàm in palliandis, & excusandis prædecessorum suorum in Chronologia hallucinationibus manifestis tempus & operam perdidissent, cùm tales sint Historicis, Chronolologistis &c. communes, ut videre est in ejus in *Acta Sanctorum* Tomis. Vide infrà *num. 566. ad 576. num. 610. ad 635.*

Undè meritò quidem ad sensum istum, Henschenius & Papebrochius loco citato *n. 42.* scribunt: *Neque volumus improbare, nedum obstare, quominus Carmelitarum Ordo omnes Sanctos habeat pro suis, qui in Palæstina vel Syria eremiticam, aut Monasticam professionem, suarum virtutum splendore, illustrarunt.* Sed quasi solis pasceremur verbis, ut hoc ipsum eludant, subdunt: *Tantum petimus vicissim gratiam unam ut patienter ferant, nos abstinere ab Ordinis sui titulo iisdem Sanctis adscribendo, donec certiùs nobis constiterit de talis tituli veritate.* Nam ipsis de talis tituli veritate non *magis* constare potest, quàm *evidenter*; de Ordinis autem talis tituli veritate non solùm constabit *n. 218. ad 226. & n. 608. 609.* sed constat ex propria confessione, quâ Henschenius *ad vitam S. Jacobi Eremitæ in Palæstina sæculo VI.* (in Catalogo Sanctorum Carmelitis ignoti) addit: *ideò Carmelitis meritò accensendus.* Papebrochius verò hic in suo textu suprà citato: *Hæc cum dico, nolo sic accipi, quasi intendam negare ipsum illud exiguum semen decisum fuisse* 184

ex

ex vasta aliqua & annosa arbore, quæ (sicut habet Ordinis Carmelitici qualiscumque traditio) ab Elia quondam plantata fuerit, & legi gratiæ per Apostolos inserta feliciusque revirescens, Orientem repleverit Monachis, quorum successores ac posteri Elianum Institutum propagarint &c. Traditionem autem illam à doctissimis Societatis Jesu Suarez, Sanchez, Flores Scriptoribus, & extraneis aliis innumeris recipi ex relatis *n. 95. ad 104.* & infrà *n. 223.* patet. *Arborem verò vastam, annosam, ab Elia quondam plantatam, & Legi gratiæ per Apostolos insertam*, esse Ordinem seu Religionem Elianam per se patet, & efficacissimis authoritatibus *ibid. & n. 210. ad 226.* comprobatur: ergo juxta Henschenium & Papebrochium Ordo, seu Religio Eliana, ab Elia originem sumpsit, fuitque *per Apostolos Legi gratiæ inserta, feliciusq; revirescens Orientem replevit Monachis, quorum successores ac posteri Elianum Institutum propagarunt*, saltèm usque ad S. Jacobum Eremitam in Palæstina sæculo VI. juxta illud Henschenii supra, *ideò Carmelitis meritò accensendus*. His positis.

182 Sic argumentor: Vel Ordo, seu Religio illa Eliana, de qua ipsis, ut statim vidimus, evidenter constat, fuit una eademque indivisa in Oriente usque ad S. Jacobum Eremitam in Palæstina sæculo VI. Vel divisa in plures, quæ specialem Patriarcham, seu sui Instituti Patronum immediatum coluerunt: atqui utrumvis asserant, vera manet nostra præmissæ quæstionis resolutio: ergo mera est justitiæ & veritatis elusio, quâ subdunt: *tantum petimus vicissim gratiam unam, ut patienter ferant, nos abstinere ab Ordinis sui titulo iisdem Sanctis adscribendo, donec certius nobis constiterit de talis tituli veritate: & abstinendo ab Ordinis nostri titulo iisdem Sanctis*, de quibus non constat, alium, quàm Eliam, coluisse sui Instituti Patriarcham, seu Patronum immediatum, eosque non adscribendo Ordini nostro, qui alium talem numquam coluit, manifestam faciunt injuriam. Major patet: quia medium non datur.

Probatur Minor *pro 1. parte*: quia, si asserant, fuisse unam eamdemque Elianam in Oriente indivisam usque ad *S. Jacobum Eremitam sæculo VI.* hôc ipsô asserunt solum Ordinem, seu Religionem nostram Elianam, fuisse in Oriente usque *ad S. Jacobum* &c. quò minus prætendit nostra præmissæ quæstionis resolutio. 183

Probatur Minor *pro 2. parte*: quia, si asserant, fuisse divisam in plures, quæ specialem Patriarcham, seu sui Instituti Patronum immediatum coluerunt, divisio primævam non abstulit, ut patet ex divisione Ordinis, seu Religionis Augustinianæ, Benedictinæ, Franciscanæ &c. Hodiè cum primevæ subsistentia in multas divisæ imò & nostræ Carmelitanæ, quæ per accessum Carmelitarum Discalceatorum Ordini, ablata non est, & nec olim fuisse ablatam patet, tum ex propria confessione Henschenii *de S. Jacobo Eremita* in Palæstina sæculo VI. *ideò Carmelitis meritò accensendus*. Tum ex eo, quod Ordo noster in Missalibus, Breviariis, divinis obsequiis, & scriptis nullum umquam, præter Eliam Prophetam, in Patriarcham, & Fundatorem seu Patronum immediatum agnoverit. Vide præmissa *n. 172. 174. & 180. ad 181.* 184

Positâ autē Majoris & Minoris saltèm *pro 2. parte* veritate, consequentia *pro utraque parte* est manifestè vera. 185

186 Scio quod Henschenius & Papebrochius hîc in suo *Commentario Apologetico n. 51.* scribant, *illis temporibus nomen Carmelitarum Religiosorum erat planè inauditum.* Sed de nomine cum Logomachis disputant, contra propriam *ibid. n. 69.* scripturam, *Quid enim ad nos quæstiones de nomine*; imò & contra S. Augustinum lib. 1. de quantitate animæ cap. 6. ubi nomen solum, non rem ipsam attendere volenti respondet: *Voca quidquid vis, non enim mihi de nominibus laborandum est, cùm res aperta sit* &c. *Moneo, ut semper rerum curam magis, quàm verborum, te habere delectet.* Ratio est: tum quia, ut *ibid. cap. 35.* ait: *Innumerabilibus modis eadem res & appellari & dividi possunt.* Tum quia nomina sunt substantiæ accidentia, quæ substantiam sequuntur, non præcedunt, juxta illud S. Basilii lib. 2. contra Eunomium cap. 1. *Nec natura rerum nomina sequitur, sed posteriora rebus nomina inventa sunt.* Ut patet in nomine *Consubstantiales* de tribus Personis divinis introducto primùm in Concilio Nicæno anno 325. Erant tamen ab æterno *Consubstantiales.* & nomine *Christiani*, quod nec in veteri Testamento, nec in Evangelio reperitur: Apostoli tamen tempore Christi erant Christiani. Vide infrà *n. 267.* Tempore autem Eliæ, Elisei, & Filiorum Prophetarum fuisse Eremitas Carmeli incolas, efficaciter probatum est suprà *n. 86. ad 104.* & *n. 169. ad 172.* Ex Sacra Scriptura, & sanctis Patribus, nec ullum scio, qui neget: Carmeli verò Eremita, & Carmelita sunt res una, & solùm nomine differunt: ac sic res ipsa nominis *Carmelitæ* manifestè fuit ante suum nomen, quod nobis sufficit: ideoque Theophilus Raynaudus Societatis Jesu Scriptor celeberrimus *tom. XI. pag. 156. Itaque tunc disputatio circa aliquam vocem, est contentio de nomine, levisque & odiosa videri potest, cum diverso ac multiplici vocis cortici eadem sensus medulla subest.* Undè frustrà est ista nominis cavillatio. Vide *n. 112. 219. 267. & 606.*

Respondeo 3. Ad hæc Papebrochii verba: *quam conferens cum sua memorata S. Augustini Regula, scripta ad institutionem unius solius Parthenonis, in quo ipsa S. Doctoris Soror Præposita fuerat, posteà autem ad plura, etiam virorum Monasteria usu approbante deducta; prorsus in hoc simillimam invenio, quod sicut Augustiniana ex sui Authoris mente, longius se non extendebat, quàm ad illas paucas Sanctimoniales, quibus scribebatur (utpotè quarum nulla esset cum aliis cœnobis communio regiminis, aut dependentiæ mutuæ) ità nec Albertina, vel minimum indicium habeat, ex quo prudenter inferri possit, novellum sub Brocardo germen, ultra Carmelum diffusum fuisse, cùm hæc dictaret Albertus, aut alibi, quàm juxta fontem habitasse.* Imprimis nullam posse fieri comparationem inter Regulam S. Augustini & S. Alberti Patriarchæ Jerosolymitani, quia manifestum est, quod ante S. Augustinum nulli erant Religiosi Augustiniani, aut Sanctimoniales Augustinianæ; ante S. Albertum autem, qui sæculo XII. floruit, non solùm fuisse Carmelitas, seu Eremitas Eliæ successores, manifestum est ex præmissis *Resp. 2.* & quidem *sæculo I. II. & VI.* fuisse, ipsimet Bollandus, Henschenius, & Papebrochius fatentur locis *n. 181. & 392.* infrà commodiùs assignandis; sed & Monasteria ad Capitulum Generale conficiendum & celebrandum, priusque à S. Brocardo scriptas Constitutiones, in quibus de Officio *Generalis* agitur, 187

tur,

tur, patebit partim infrà *n. 228.* ad *n. 232.* partim ex dicendis statim.

188 Deindè: non solùm minimum subest indicium, quô prudenter inferatur, ante S. Alberti Regulam, imò & ante S. Brocardum, Ordinem Carmelitarum fuisse diffusum ultra Carmelum; sed convincentia argumenta.

189 *Primò*: Quia Guillelmus de Sanvico, qui floruit in Terra Sancta *circa annum 1280.* ipso SS. Alberti & Brocardi sæculo Montis Carmeli Eremita, *cap. 2. Chronicæ de multiplicatione Religionis Carmelitarum per Provincias Syriæ & Europæ, & de perditione Monasteriorum Terræ Sanctæ*: sic scribit: *In Monte Carmeli, prope Fontem Eliæ Prophetæ, Monasterium, quod Aymericus inceperat, eis ædificavit, secundùm formam figuræ in prædicta Regula descriptæ. Propter quod ex tunc, juvante munificentiâ Virorum nobilium, & largitate hominum fidelium, ceperunt dicti Religiosi in diversis Eremis, & Urbibus Syriæ Monasteria suæ Religionis similiter construere, apta & commoda ad vitam solitariam in eis observandam, secundùm memoratam Regulam. Horum autem Monasteriorum nobiliora nunc exprimam: Quippè in Provincia Syriæ, quæ appellatur* Phœnix, *à Monte Carmelo procedendo, versus mundi partem aquilonarem ad quatuor milliaria, est Accon Civitas magna super mare sita, quæ alio nomine in Sacra Scriptura vocatur* Pholomayda, *in qua dicti Religiosi ædificaverunt, & habuerunt Monasterium sui Ordinis. De Pholomayda verò procedendo ulteriùs ad decem Leucas, est Tyrus civitas munitissima in corde maris sita, cujus exterior planities rigatur rivis procedentibus ex puteo aquarum viventium, cujus meminit Salomon in canticis Canticorum: Qui nec per leucam distat à Tyro: in hac civitate ædificaverunt etiam dicti Fratres, & habuerunt Monasterium suæ Religionis. Porrò de Tyro procedendo ulteriùs ad quinque leucas, est Sarepta Sydoniorum, supra mare sita, civitas quondam gloriosa, nunc autem vix habet octo domos; ante cujus portam Australem Fratres hujus Religionis olim ædificaverunt cappellam quandam ad honorem Virginis Mariæ; quæ adhuc extat in eodem loco, in quo Elias obviavit mulieri viduæ, apud quam in Sarepta mansit, & cujus filium Jonam à mortuis resuscitavit. Ulteriùs autem procedendo de Sarepto ad viginti sex leucas, est Tripolis Civitas nobilis in corde maris sita, cujus planities rigata est flumine procedente de fonte hortorum, cujus etiam meminit Salomon in canticis Canticorum: est enim Paradiso voluptatis assimulata, in hac etiam civitate similiter ædificaverunt, & habuerunt Monasterium suæ Religionis prædicti Fratres. Sed de Tripoli procedendo ulteriùs quasi contra Orientem ad tres leucas, occurrit Mons Libani, in cujus pede ibidem oritur abundanter* (*in exemp. MSS.* humiliter) *fons hortorum, fluens impetu de Libano: ex quo fonte subitò nascitur invalescens flumen magnum; quô rigantur horti, & tota planities Civitatis Tripolitanæ, cujus aquæ sunt limpidæ, dulces, frigidæ, & optimæ: & ibi in solitudine propè Montem Libani, ædificaverunt dicti Fratres, & habuerunt juxta fontem hortorum Monasterium appellatum* Belli loci, *propter pulchritudinem dicti loci.*

Prædicta autem omnia Monasteria fuerunt ædificata in Provincia Syriæ Phœnicea. In Provincia autem Syriæ, quæ Comagena (*in alio exemp.* Cœlesyria) *dicitur, est Antiochia, Civitas nobilis, & gloriosa, distans à Monte Carmeli per duodecim dietas versus Aquilonem, in qua Pro-* 190

 fesso-

fessores hujus Religionis ædificaverunt solemne Monasterium sui Ordinis, & habuerunt. In eadem quoque Provincia ab Antiochia procedendo versus Aquilonem, occurrit mons dictus Neroi, *id est aquosus, qui est rivis & fontibus totus irriguus:* Neros *enim Græcè, dicitur* aqua *Latinè: sed quia vulgares Neros interpretantur* Neyre *(exemp.* Neure) *id est nigra; ideò dictus Mons vulgariter appellatur* Montana nigra. *In hujus Montis solitudine ædificaverunt Fratres nostri Ordinis, & habuerunt suæ Religionis Monasterium. Quoniam autem hæc Provincia Comagena est extra terminos Terræ Sanctæ, ideò Fratres nostri plura Monasteria non ædificaverunt in ea, neque prædicta ædificassent, nisi quoque Aymericus Patriarcha Antiochenus aliquos eorum duxisset in solitudinem Montis Neroi.*

191 *In Provincia autem Syriæ, quæ Palæstina nominatur, habuerunt dicti Professores antiquitùs in omnibus penè locis mansiones suæ Religionis. Sed duplici ratione non potuerunt hôc novissimo tempore Monasteria construere in locis & Urbibus, in quibus solebant olim habitare. Primò: quia propter dissipationes crebras hujus Provintiæ, aliquæ dictarum Urbium sunt funditùs eversæ, ut Samaria: & aliæ sunt quasi ad nihilum redactæ, ut Bethel, & Galgala, & Jericho, quæ vix habent octo domos numerô. Secundò: quia Saladinus, genere Turcus, Rex Syriæ & Ægypti, nuper, anno Domini scilicet millesimo centesimo octuagesimo-septimo, post celebrem victoriam, quam de Christianis obtinuit in bello, apud Cephorum commisso, in quo fuit Sancta Crux amissa, & Rex Jerusalem Guido captus, cum Magistro Templi, & innumeris Christianis, occupavit ferè omnem Palæstinam, auferendo à Christianis ejus dominium. Propter quod ex tunc difficile fuit dictis Religiosis in hac Provincia ædificare Monasteria sui Ordinis, vel diruta reædificare. Verumtamen, juvantibus devotis peregrinis Christianis, Sepulchrum Domini visitantibus, ædificaverunt ipsi in eadem Provincia in Regione Judeæ, & habuerunt Monasterium suæ Religionis in Civitate Sancta Jerusalem, quæ à Monte Carmeli distat per triginta duas Leucas versus Austrum. In eadem quoque Provincia in Regione Samariæ, inter Galgalem & Jericho, est desertum Quarentenæ, distans à Monte Carmeli per viginti leucas versus Nothum, ubi dicti Religiosi ædificaverunt propè Fontem Elisei, & habuerunt Monasterium suæ Religionis, quod fuit appellatum* Domus in Eremo Quarentenæ. *In eadem etiam Provincia in Regione Galileæ ad duodecim leucas de Monte Carmeli contra Orientem, est Eremus illa, in qua Christus frequenter prædicavit, de qua dictum est suprà, ubi prædicti Religiosi ædificaverunt, & habuerunt Monasterium sui Ordinis, quod fuit appellatum Monasterium* Valim; *quia fuit constructum sumptibus cujusdam nobilis viri, qui dicebatur* Valim. *Omnia autem prædicta Monasteria sumpserunt institutionem, & Regulam à Monasterio Montis Carmeli, & fuerunt subjecta dicto Monasterio, & ejus Priori.* His positis & aliis *à n. 118. ad n. 126.*

Sic argumentor: Ista sunt Papebrochio vera, vel falsa. Si vera, evidenter 192
falsum est quod ibi scribit Papebrochius. Si falsa esse velit: authoritate, ac ratione fortiori positivâ (nam negativam nihil concludere, & stramineam esse patet ex præmissis *n. 12.*) ea refellere debet.

Secundò: Quia ante S. Alberti Regulam fuisse in Europa 30. circiter Carme- 193
litarum

ſitarum Monaſteria, probat Lezana in Annalibus Ordinis: illorum quidem duo, *Florentinum* ſcilicet & *Boppardienſe*, evertere conatur Papebrochius; ſed negationibus & conjecturis ità debilibus, ut vix ſolutionem mereantur, & magis ipſum, quàm ipſa Monaſteria, evertant, uti infrà *Pharetra II. & III.* videbimus.

194 *Tertiò:* Quia S. Brocardus ante Regulam S. Alberti Conſtitutiones Ordinis compoſuit, in quibus egit de Capitulo Generali, & ſtatuit Priorem Generalem à Diffinitoribus Capituli Generalis deponi poſſe. ut infrà probabimus *n. 216.* Atqui tam *Conſtitutiones* illæ, quàm *Capitulum Generale, Generalis, & Diffinitores Capituli Generalis* convincunt, *novellum ſub Brocardo* (juxta Papebrochii placitum) *ultra Carmelum diffuſum fuiſſe, cùm iſta dictaret Albertus; & alibi, quàm juxta fontem habitaſſe: ergo fallitur Papebrochius Regulam Albertinam conferens cum ſupra memorata Auguſtini Regula, ſcripta ad inſtitutionem unius ſolius Parthenonis, in quo ſancti Doctoris Soror Præpoſita fuerat, poſteà autem ad plura, etiam virorum Monaſteria uſu approbante deducta:* niſi probet hæc Monaſteria fuiſſe antecedenter legitimâ authoritate ità adunata, ut Capitulum Generale haberent, & ſui Ordinis unum Generalem, prout antecedenter ad Alberti Regulam Carmelitarum Monaſteria habuiſſe indè convincitur, quidquid Papebrochius noviter in ſuppreſsionem Ordinis, illius reviriſcentiam & Reformationem cum primæva ſub Brocardo origine confundens, abſque ulla antiquorum authoritate, & ſolida ratione commentetur. Vide infrà *num. 228. ad 232.* & *num. 317.* ubi Papebrochius Conſtitutiones illas agnoſcendo, prodit, qualis ſit.

Quartò: Quia præfatus Guillelmus de Sanuco, ſcribit ſua ferè ætate eſſe celebratum Capitulum Generale in Monte Carmelo *ibidem cap. 3.* aiens: *Quamobrem cœperunt Pagani Terram Sanctam efficaciùs ſolitò invadere, pleroſque milites, & aliquos Nobiles, multoſque alios Chriſtianos anno Domini milleſimo ducenteſimo trigeſimo ſeptimo propè Gazam interfecerunt, & ceperunt: propter quod aliqui infirmiores Profeſſores hujus Religionis conturbati, & perterriti de ſequentibus incurſibus Paganorum, quos patiebantur, maximè in Monaſteriis, quæ erant in Eremis, optabant Terram Sanctam deſerere, &, ſi fieri poſſet, licitè ad Regiones proprias, undè venerant, redire: deſiderabant enim in ſuis Regionibus Monaſteria hujus Religionis conſtruere, in quibus poſſent ſecurè Domino Deo, & ejus Matri Virgini Mariæ, jugiter deſervire. Super qua re, an licita, congregatum fuit Capitulum in Monaſterio Montis Carmeli, & habitum Concilium ibi &c.* Sic etiam ex ipſo Arnoldus Boſtius à ducentis circiter annis *lib. 7. Speculi Hiſtorialis* cap. 9. & 10. *Optabant enim &c. ſuper qua re, an eſſet licitum, aggregatum fuit Generale Capitulum, ſtatim poſt mortem S. Cyrilli ſupra dicti in Monaſterio Montis Carmeli &c.* Infrà autem: *Quia ergo vacabat propter mortem S. Cyrilli Generalatûs Officium, eodem tempore ad electionem novi Prioris Generalis acceſſerunt: & quia dicta Religio in Europæ Regionibus tranſplantanda erat, mox, invocatô Spiritu Sanctô, religioſum & devotum virum, nomine Bertholdum, natione Longobardum, in quartum Priorem Generalem ejuſdem Ordinis elegerunt, virum utique ſcientiâ & probitate præclarum.* Brocardus ante 195

Regulam S. Alberti immediatè ſucceſsit Bertholdo I. Cyrillus, aliquot annis poſt Regulam ab eo acceptam, immediatè Brochardo, Cyrillo immediatè Bertholdus II. ut videbimus infrà *num. 245.* in *Chronotaxi* Generalium, & ibi admittit Papebrochius: Capitulum autem iſtud *Generale,* & Brocardi II. Latinorum Generalis Conſtitutiones de Capitulo Generali ſua decreta continentes, Ordini probroſum Papebrochii commentum evidenter falſitatis convincunt, niſi etiam Sanvici librum iſtum, uti S. Joannis 44. & S. Cyrill Conſtantinopolitani & omnes quoſcumque tractatus, & contractus, Ordinis antiquitatem efficaciter probantes, affingat, ut ſolet, cuipiam recentiori: ſed *incauta vulpes continuò cecidit in caſſes*, etiam *proprios.*

196 *Quintò:* Quia S. Cyrillus Conſtantinopolitanus *ibidem cap. 4.* cui titulus: *De reſtauratione ac reformatione Ordinis per Aymericum Patriarcham Antiochenum, & inſtitutione S. Bertholdi in Archimandritam,* dictum *Priorem* Generalem primum Latinorum. Sic ſcribit: *Erat autem diebus illis Patriarcha Antiochenus, & in Terra Sancta Apoſtolicæ Sedis Legatus, vir quidam amabilis Deo & hominibus, nomine Aymericus Malafaida, natione Lemovicenſis, de Villa appellata* Salamiacum: *qui prædictorum anteceſſorum noſtrorum Eremitarum, Fratrum Beatæ Mariæ de Monte Carmeli, laudabilem converſationem attendens, eos multùm ſpiritualiter, ſuo tempore in Domino enutrivit. Intelligens autem quoſdam eorum, qui ab Occidente ſupervenerant, ſpretis ſeniorum monitis, non rectè ambulare ad veritatem religioſæ vitæ Eremiticæ in prædicto Joannis libro deſcriptæ: & perpendens hoc ideò maximè contingere; quia Græcas litteras ignorantes, neſciebant codicem illum legere; fecit librum illum de Græco in Latinum transferri. Et, ut illorum improborum coerceretur audacia, tutaque inter eos eſſet Seniorum Eremitarum hujus Montis innocentia, ipſos omnes per obedientiæ vinculum colligavit. Statuit enim, quod ex ipſis unus, qui diceretur* Prior, *deinceps eis ità præeſſet, ut quilibet aliorum obedientiam ei devoveret, ſub cura cujus & regimine omnes viverent. Quibus anteà, licèt ſemper unus ex ipſis præeſſet, quem* Abba, *lingua Syra, &* Patrem *Latina appellabant, ſub regimine cujus etiam tunc temporis manebant, & cui etiam tanquam Patri, ſecundùm Inſtitutionem, obediebant; nunquam ad obediendum alicui ſe voto ſpeciali priùs obligaverant: donec prædictus Patriarcha Aymericus omnes primò ad hoc adſtrinxit. Inter quos ipſe Fratrem ſuum habuit, ſcilicet Fratrem Bertholdum, perfectum Religioſum, ſanctumque Presbyterum: quem de unanimi omnium aſſenſu, anno Domini MCXXI.* (hic annus eſt ab alio intruſus, de quo infrà n. 240.) *in primum Priorem eis inſtituit, & cui curam animarum cæterorum injunxit. Et in hoc Monte Carmeli in honore B. Mariæ Virginis Dei Genitricis Monaſterium ædificari faciebat, murô altô circulariter circumdatum: in quo quidem eos includere intendebat; ſed priuſquam hoc Monaſterium conſummaſſet, ſuſtulit eum de Mundo Deus.* His autem prænotatis

Sic argumentor: Quæ ibi S. Cyrillus ſcribit concernentia Aymericum Patriarcham Antiochenum ſunt vera, vel falſa? 197

Non poſteriùs: tum quia iſta non obſcurè confirmat Em. Baronius *ad annum Christi 1181.* ſcribens: *Conſtantior illa* 198

vide-

videtur assertio, quod Ordo Religiosorum Carmelitarum, qui in Palæstina in ipso Carmeli Monte fixêre sedes, sub eodem Alexandro Romano Pontifice sumpsit originem; quotô autem annô ejus Pontificatûs habetur incertum. Horum autem Promotor, Propagator, & Custos fuit ille, qui fungebatur in Oriente Legatione Apostolicæ Sedis, Aymericus Patriarcha Antiochenus, qui considerans quàm plures ex Occidente, qui venerant vitam Ereniticam acturi, in Terra Sancta, hinc indè dispersos, expositos Barbarorum incursibus, collegit eos in unum, duxitque in Montem Carmelum Eliæ habitatione egregiè olim nobilitatum. Fuêre ista principia, ex quibus, ut ex parva scaturigine flumen immensum, est auctus cœtus Religiosorum Virorum. Hæc Baronius. Cui adstipulatur Onuphrius Panvinus in *Chronico Ecclesiastico ad annum Christi 1141.* ubi sic: *Ordo Carmelitarum restitutus, & reformatus ab Haymerico Malafaida Lemovicensi Patriarcha Antiocheno, & Apostolicæ Sedis transmare Legato, in Monte Syriæ Carmelo, quorum* (utique jam reformatorum) *primus Prior fuit Frater Bertholdus, vir sanctus.* Genebrardus *lib. 4. Chronol. circa annum Christi 1180.* referens & approbans hæc Paleonydori verba: *Ordo Carmelitarum (qui tunc variegatâ clamyde induebatur) initium habuit in desertis Syriæ, Almerici Antiocheni Antistitis operâ.* Polyd. *lib. 7. de Invent. rerum cap. 3.* Addit: *Sed eorum origo altiùs repetitur, nempè à Prophetis Elia & Eliseo, qui Carmelum Montem Terræ Sanctæ primi consecrarunt, & discipulos illic reliquerunt, quos Scriptura Filios Prophetarum appellat.* Cui additamento consentit Wernerus Rolevinck in Fasciculo temporum circa an. 1291. *Nobilissima civitas Acconensis à Saracenis destruitur, ac demùm Monasterium Deiferæ Mariæ in Carmelo, ad quatuor miliaria civitati vicinum ab eis igne crematur, Fratribus inventis in eo, perfidorum gladiis trucidatis; & ex tunc, proch dolor, Ordo Carmeliticus mellifluum locum ex toto perdidit, in quo à tempore Eliæ & Elisei Prophetarum, duobus millibus ducentis & uno annis perstiterant.* Undè approbamus quidem id, quod Baronius ibi de Ordinis Reformatione sub *Aymerico* scribit; sed Ordinis nostri originem altiùs esse petendam in *Armamentario Carmeli Pharetra VII.* contra ipsius *Telum 1.* & *2.* efficaciter probavimus: ideoque Chartagena *lib. 17. Homiliarum Hom. 2. object. 7.* scribit: *Haymericum non dedisse primordia huic Sacro Ordini, illud apertè confirmat, quod ante Haymericum Patriarcham Leo IV. Adrianus II. Stephanus V. Sergius III. Joannes X. Joannes XI. Sergius V. Clemens III. & Alexander II. varia privilegia concesserint Monachis Montis Carmeli. Etenim, cùm propter hostium incursus, varia eorum Monasteria fuissent eversa, Summi Pontifices concesserunt varias Indulgentias Christi Fidelibus, qui ad eorum restaurationem, & Monachorum victum, alicujus eleemosynæ subsidium impenderent. Nè autem quispiam hoc in dubium vertat, locupletissimus Testis, omni exceptione major est Gregorius XIII. qui in Bulla Carmelitano Ordini concessa, cujus initium est,* UT LAUDES; *compendiumq; privilegiorũ, plura horum Pontificum privilegia refert.*

Si prius, quod dicendum indè sequitur: nullatenùs verum esse potest id, quod ibi scribit Papebrochius: Tum, 199
quia certa vitæ formula scripta erat in libro Joannis Patriarchæ Jerosolymitani, juxta S. Cyrilli verba: *Intelligens autem,*

autem, utique Aymericus, *quosdam eorum, qui ab Occidente supervenerant, spretis seniorum monitis, non rectè ambulare ad veritatem religiosæ vitæ in prædicto Joannis libro descriptæ, & perpendens hoc ideò maximè contingere; quia Græcas litteras ignorantes, nesciebant codicem illum legere; fecit librum illum de Græco in Latinum transferri:* Hicque liber etiam erat forma scripta, ad quam obedientiæ voto se obligabant, ut sequitur tam ex verbis istis, quàm Regulæ suprà citatis: *Dilectis in Christo Filiis, Brocardo & cæteris Eremitis, qui sub ejus obedientia, juxta Fontem in Monte Carmelo morantur.* Et Papebrochii, quod pro se *n. 46.* citat, testimonio cujusdam *Joannis Phocæ*, quem vidisse, ait, sancta loca an. 1185. ac plusquam 20. annis antequam S. Albertus suam Carmelitis traderet Regulam: *Subsequitur Mons Carmelus, de quo in veteri recentiorique Scriptura plurimus sermo est. Jugatur Mons, ab ipso Maris sinu, qui circa Ptolemaidem & Caipham incurvatur, initium ducens & ad Galileæ fines perveniens. In extrema parte jugi, quà mare respicit, Prophetæ Eliæ spelunca spectatur, in qua Angelicam vitæ rationem cum exegisset mirificus vir ille, in aera sublatus est. Erat eò loci antiquitùs Monasterium magnum, ut structurarum vestigia ad hæc usque tempora commonstrant: sed illud tempore, quod omnia in senium impellit, est gentium variis incursionibus penitùs abolitum. Verum ante aliquot annos quidam Monachus, dignitate Sacerdos, capillitio albus, è Calabria oriundus, ex Prophetæ revelatione in Montem appellens, ea loca, Monasterii nempè reliquias, vallô perparvô cinxit, & turri ædificatâ, templòque non ingenti extructô, Fratribusque fermè decem collectis, etiamnum sanctum illum ambitum colit.* Istis autem *suprà triginta annis Monachum illum dignitate Sacerdotem, capillitiô album*, ejusque prædecessores, habuisse *formam religiosæ vitæ in prædicto Joannis libro descriptæ* scribit S. Cyrillus, & indè confirmatur; nec parum juvat ad probandum *librum* Joannis Patriarchæ Jerosolymitani *de Institutione Monachorum*, esse istis antiquiorem, & verè ipsius, uti *librum de processu & variis Regulis Ord. Carm.* esse *S. Cyrilli*, non verò *pseudo-Cyrilli*, quidquid novitiè, & injuriosè nimis contra speculetur, & essutiat Papebrochius.

200 Nec minus pro istis contra ipsum Papebrochium militat id, quod *ibidem n. 48.* refert ad annum 1204. Ex Gunthero *tom. 5. antiquarum Lectionum Canisii*: ut sequitur: *Est enim in partibus illis territorium, quod tam modernô usu quàm apud veteres scripturas* Mons Carmeli *nominatur, locus omnibus bonis uberrimus, fertilis frugum, vestitus optimè vineis, oleis, & aliis arborum generibus eleganter consitus, pascuis etiam copiosis exuberans. In hoc Monte sunt tria Monachorum cœnobia, distincta ab invicem, & latas possessiones habentia, quibus cœnobiis vel singulis uteretur, vel in unum redactis ipse Abbas & Dominus præsideret. At verò, si mallet sui Ordinis Fratribus, quàm aliis præesse, cœnobita illi ad alia loca satis commodè transferrentur: Abbas verò, assumptis sui Ordinis hominibus, quibus vellet, & quanto vellet numero, totum præfati Montis territorium, tàm ipse, quàm sui successores, perpetuâ ditione tenerent.* Nam in istis tribus Montis Carmeli Monasteriis fuisse anno 1204. Benedictinos, ut dubiè prætendit Papebrochius, dubium est in aëre absque

ulla

ulla prorsus authoritate fundatum, fuisseque Carmelitas præmissa convincunt, ideoque prætermitto tamquam sufficienter locis citatis rejecta, quæ subdit Papebrochius à *num. 49. ad 55.* Pro residuo Teli VI. textus: *Petita hac ab Alberto est* &c. Vide infrà *Telum IX.*

TELUM VII.

201 PApebrochius ibidem n. 72. *Annum datæ Regulæ nullum notavimus capite 6. Quamvis in Cherubini Bullario exprimeretur annus* MCLXXI. *cui diffidere nescius Lucius Belga, in Bibliotheca Carmelitana* pag. 24. *continuò subtexuit, velut certam sequelam, datam esse Regulam* annis plus minus quadraginta ante Dominicanæ & Franciscanæ Religionis approbationem. *Duos scilicet istos Mendicantium Ordines, in Concilio solemnissimè approbatos, cùm adhuc constitutum non haberet Ecclesia, quid de Eremitis Carmelitanis statueret, præferri sibi non patiuntur. Sed hoc ipsis disceptandum relinquo: annum, in Bullario notatum, dico esse fictitium; quia tunc neque Brocardus Prior, neque Albertus Patriarcha erat, imò nec Episcopus. Idem quoad Brocardum & Alberti Patriarchatum dico de anno MCXCIX. quem, teste Daniele à Virgine Maria,* habent pleraque exemplaria Epistolæ, *S. Cyrillo suppositæ, & ubique in veram Chronologiam impingentis; ut vel hoc solùm satis esse possit eidem repudiandæ. Quomodò enim toties, & tam turpiter, fuisset hallucinatus Cyrillus, quoties aliquis Christianæ Æræ annus exprimendus fuit, in rebus sua ætate gestis? Nam & Bertholdum eadem Epistola anno MCXXI. adscribit, apparetque non posse errorem credi socordis librarii, sed auctoris, veriorem Chronologiam ignorantis; qui cùm, ex suorum fortè tunc communiori sententia, Cyrillum mortuum existimaret anno MCCIII. & sui regiminis tertio, consequens erat ut saltèm ante hujus electionem datam Regulam diceret; atque ab anno* MCC. *retrocedens per annos Brocardi XXXIII. & Bertholdi XLV. (qui, ut ait. non immediatè, sed* post lapsum temporis *sibi successère,) vix seriùs, quàm anno MCXXI. potuit Bertholdi regimen auspicari.*

Enervatio.

202 REspondeo 1. Papebrochium frustrà, & ad solùm Ordinis nostri probrum, hîc notare errorem *Lucii Belgæ in Bibliotheca Carmelitana* post Cherubini Bullarium: quandoquidem ipsemet *n. 74.* ità scribat: *Ut ut sit rei indignitate commotus Lezana* (is est Annalium Ordinis & multorum aliorum in omni materia tomorum, author celeberrimus, *qui prædictam,* inquit, *Innocentii Bullam cum*

Regula data subscribunt, nedum corrigendi, sed expungendi sunt, cum, quod in Registro non extat, in exemplari apponere non verentur, Cherubinus Lucium fefellit, Lezana utrumque modestè corrigit, & Papebrochius *n.74.* verbis Lezanæ subdit: *quam censuram ut plurium similium imposturarum auctoribus, partim jam convictis, partim deinceps convincendis, applicent alii, per me licet.* Quo Cherubinum imposturæ notat, propter solum errorem anni, cui similes Bollandus, Henschenius, & Papebrochius in suis Notis ad singulas penè Sanctorum Vitas in omnibus penè Historiis corrigunt, & tamen eos *impostura* non arguunt, & si ab illis reciprocè sui in anno errores corrigerentur, ægrè ferrent imposturarum auctores describi. Quinam sunt illi *imposturarum auctores convicti,* & quæ eorum *impostura,* præter illas, quas suprà *n.15.ad 35.* ex Papebrochio tanquam in Carmelitarum Ordinem injuriosas hallucinationes, satyras & sarcasmos, extraximus, & locis *ibidem remissivè* notatis efficaciter refutamus? Quinam illi deinceps imposturarum convincendi, & quæ similiter eorum imposturæ, præter illas, quas ibi consequenter *n. 35. ad 59.* ex eodem extraximus, & similiter locis *ibidem* remissivè notatis efficaciter refutamus, uti & plusquam 30. ejusdem fabulas infrà *n. 414. ad 446.*? Mirum sanè, quod in nostrorum oculo festucam videat, & in proprio trabem non videat, nec præmissa *n. 112.* attendat.

Addit equidem Papebrochius: *Utinam exemplo non uno doctus Lezana, cautiorem se gessisset in cæteris novis narrationibus recipiendis! fortassis superfluum duxisset implere tres tomos ab Elia ad Bertholdum de rebus ad Ordinem suum (saltèm ut est Ordo distinctus ab Eremiticis) nihil aut perperam attinentibus.* Sed Ordinis nostri ab Elia Propheta ad Bertholdum hæreditariam successionem ininterruptam, contra *Telum I.* ità irrefragabiliter probavimus ex S.Scriptura, Bullis Pontificum, SS. Patribus plurimis, Scriptoribus antiquis, & modernis, etiam Societatis Jesu omnibus præcipuis ac cæterorum Ordinum aliis celeberrimis, ut si in illis tanquam *novis narrationibus se cautiorem gerere debuerit Lezana,* ab imcomparabiliter fortiori Bollandus, Henschenius, & ipse Papebrochius se cautiores gerere debuerunt in Vitis Sanctorum, quas S. Sedes nondum approbavit, suis tomis 12. inscribendis, quia nè vel una illarum tanta munitur auctoritate, aut etiam adeò fundata traditione: quod si benè perpendisset Papebrochius, vidisset, suum illud commentum evincere, quod Bollandus, Henschenius, & ipse superfluum ducere debuissent, Vitis istis implere 12. tomos, quod cùm absurdissimum arbitremur, ità & Papebrochii commentum, ex quo evidenter sequitur: nec commentum suum satis hac limitatione *saltèm ut est Ordo distinctus ab Eremiticis*; quia non reperiet in Lezana Ordinis nostri ab Elia ad Bertholdum distinctionem ab Eremiticis. *Hic Rhodus, hic saltus,* de quo suprà *n.106.*

Recolat, obsecro, Papebrochius hæc, quæ ipsum Magister suus Bollandus in *Præfatione Generali* ad Mensem Januarii *cap.3. §.4.* docet: *Si quid est in Actis quibusdam, quod neque traditæ divinitùs doctrinæ adversetur, neque depravare vitiorum illecebris Lectorum animos videatur, repugnet tamen omnibus earum ætatum, quibus extitisse Sancti illi dicuntur, Historicis, aut plerisque, ac maximè probatis;* 203.

batis; id quidem quodcumque est vel paterer expungi, vel ipse certè notarem. At si est quidpiam, quod uni solum antiquæ Historiæ non congruat, non ideò id proscribi æquum est, cùm inter sese frequenter Scriptores dissentiant, & veteres, & moderni, etiam qui res suæ ætatis scribunt, & quibus gerendis ipsi interfuerunt. Nec video cur Ammiano Marcellino, hosti Christianorum, aut alteri ejusdem farinæ, plus haberi fidei debeat, quàm Christiano cuipiam, rudi licèt & imperito scriptori: Nam etsi fuerit hic fortassis, ut dictitant, nimis credulus; ast ille invidià callidè reticet, vel malignè deterit nostrorum decora.

204 Deindè id, quod ipsemet Papebrochius in suo *Comment. Apologetico n. 5.* scribit: *prout fusè narrat Honorius III. in ejusdem præcepti confirmatione anno* MCCXXVIII. *expedita, quàm apud Vghellum* in Bobiensibus *integram vide: sed quoad numeros* Pontificatûs *& Indictionis à transcribentibus vitiatam corrige, & annum* Pontificatûs II. Indictionem IV. *lege.* Item n. 62. *Contingit enim sæpè, idque in Romanorum Pontificum Catalogis vidimus, de annorum, quo quisque rexit numero firma haberi documenta; sed in iisdem ad Æram communem applicandis fluctuare opiniones.* Iterum *n. 121.* contra hæc Bergomensis, *Albertus in Regula pro habitu Fratribus ejusdem Ordinis cappam ex Syrico* &c. *assignavit, & deferendam constituit* verba, addit: *Ast quod in Regula dicatur præscriptus habitus, in qua nulla omninò illius fit mentio, id sanè correctione indiget.* Recolat, inquam, ista, & videbit ex propria & Magistri Bollandi sententia tales auctores obindè non esse statim omninò repudiandos, sed corrigendos, multò minùs esse *impostturarum Auctores* vocandos. Cur autem Papebrochius *ibid.* Vghellum potiùs, Bergomensem, & errores in Æra Pontificum, quàm Scriptores Carmelitas & eorum in Æra errores, corrigat, & excuset? Est quæstio, si non passionata materiæ & personarum acceptio.

Respondeo 2. Quoad B. Brocardi Prioratum, & S. Alberti Patriarchatum satisfieri infrà commodiùs *n. 246. ad 248.* uti & quoad Exemplaria *Epistolæ* seu *libri* S. Cyrilli *de processu & variis Regulis Ord. Carm. ad Eusebium* partim suprà *n. 166. & 167.* partim infrà *n. 238. ad 243. n. 251. 252. 292. ad 297. n. 303. 316. & 480. ad 503.* Quia nauseat, Papebrochii continua eorumdem inordinata repetitio. Quare sit 205

TELUM VIII.

206 PApebrochius ibidem n. 41. *Valuit profectò in Eremiticis, quotquot nunc florent, Ordinibus, si valuit uspiam & nominatim in Carmelitano, quod dixit Salvator,* Simile est regnum cœlorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo, & minimum quidem est omnibus seminibus, cùm autem creverit, majus est omnibus oleribus, & fit arbor.

Item n. 42. *Cùm autem dico semen exiguum, in Carmeli solitudine silva-* 207

rumque condensis, cœlò propemodum solò consciò jactum; & usque dum Regula tenero germini congrua adjungeretur, lentis auctum progressibus; soli autem nativi malignitate victà, in ramosam denique excrevisse arborem: hac cùm dico, nolo sic accipi, quasi intendam negare, ipsum illud exiguum semen decisum fuisse ex vasta aliqua & annosa arbore, quæ (*sicut habet* Ordinis Carmelitici *qualiscumque traditio*) *ab Elia quondam plantata fuerit, & legi gratiæ per Apostolos inserta, feliciusque revirescens, Orientem implêrit Monachis; quorum successores ac posteri Elianum Institutum propagarint, donec inutiles rami ab Ecclesiæ agro unà cum suo trunco per schisma excisi, nominis tanti jus amisêre; quod tamen conservatum sit in semine, in illis, inquam, pauculis sub Bertholdo Eremitis, qui licèt linguâ, ritu, fide, moribusque diversi ab iis, in quorum locum successisse præsumuntur; possunt tamen dici etiam ipsi Eliani Instituti propago. Patitur quidem traditio ista de Elia, deque Elianis, primùm usque ad Christum, secundò à Christo usque ad Bertholdum, contradictiones non leves virorum eruditorum, requirentium pro re tanta totque sæculis, ut prætenditur, credita, probationem solidiorem, quàm sit nuda traditio, eorum præsertim, quorum assertiones in rebus aliis, non tàm longè ab ætate nostra recedentibus, quàm recedunt Eliæ & Christi tempora, in sæculo inquam XII. ac XIII. multipliciter inter se variant, & frequentibus evidentissimisque erroribus deprehenduntur obnoxiæ. Nos tamen istis contradictionibus non permovemur, ut in eo argumento, ubi major de nomine, quàm de re videtur esse disputatio, permittamus immisceri nomen nostrum: neque volumus improbare, nedum obstare, quo minus Carmeliticus* Ordo *eos omnes Sanctos habeat pro suis, qui in Palæstina vel Syria Eremiticam, aut Monasticam professionem suarum virtutum splendore illustrarunt. Tantum petimus vicissim gratiam unam, ut patienter ferant, nos abstinere ab Ordinis sui titulo iisdem Sanctis adscribendo, donec certiùs nobis constiterit de talis tituli veritate.*

Item n. 43. *Sub hac protestatione, quod scilicet processionem Ordinis Carmelitici ab Elia silentiò nostrò non velimus reprobare; & quod dicenda de Eremitis Albertinâ Regulâ instructis, ad processionis prætensæ eversionem trahi nolimus; imò nihil magis exoptemus, quàm invenire solidas ad illam stabiliendam probationes: sub hac, inquam, protestatione, conabor explicare Historiam Eremi Carmeliticæ pro eo statu, quem caput habere sub tribus suis primis inter Latinos Prioribus, Bertholdo, Brocardo, atque Cyrillo, quatenùs is cognosci poterit, tum ex auctoribus eorum, & viciniorum temporum, tum ex ipsamet Regula, tenero novelloque germini ad suæ exiguitatis mensuram congruè applicatâ à beato Alberto Patriarchâ.* 208

Enervatio.

209 RESpondeo 1. Non solùm *valuisse profectò in Eremiticis, quotquot nunc florent, Ordinibus*, sed in ipsa quoque Soc. Jesu, *si valuit uspiam*, quod ibi *dixit Salvator*.

vator. Sed quod non fuerit Ordinis Carmelitarum semen ità exiguum ante S. Alberti Patriarchæ Jerosolymitani tempora, ut Papebrochius prætendit, patet ex authoritatibus *Telo* 1. *Resp.* 1. præmissis, & sequentibus, quibus una refelluntur ipsius satyræ *num.* 22. *ad* 25. *allata*.

210 *Primò*: Ex S. Hieronymo in Epist. ad Paulinum: *Noster Princeps Elias, noster Eliseus, nostri Duces Filii Prophetarum, qui habitabant in agris & solitudinibus, & faciebant sibi tabernacula propè fluenta Jordanis, de his sunt & illi Filii Rechab, qui vinum & siceram non bibebant, qui morabantur in tentoriis, & qui Dei per Jeremiam voce laudantur, & promittitur eis, quod non deficiet de stirpe eorum vir, stans coram Domino.* Suida pag. 1049. *Essai Judæi ascetæ, majores Jonadab filii Rechab* &c. Abulensi in 1. Paralip. cap. 2. q. 21. *Isti Rechabitæ erant veri Religiosi in veteri Testamento, sicut nunc sunt Monachi.* Boulduco lib. 3. de Ecclesia ante Legem cap. 16. *Eliæ autem & Eliseo successit in officio, vir sapientiâ & ætate celeberrimus Jonadab, qui passim in Scriptura vocatur filius Rechab.* Em. Baronio ad annum Christi 64. n. 7. *Cæterum haud incongruum erit dicere, Essenos à Rechabitis descendere; nam etsi Rechabitarum Instituta cessassent, non tamen genus* (id est *generatio, sive progeniti*) *illorum extinctum est, de eis enim Dominus dixerat Jeremiæ* 53. non deficiet vir de stirpe Jonadab stans in conspectu meo cunctis diebus. *Meminit quidem Egesippus apud Eusebium lib. 2. cap. 12. de homine Rechabita, qui interfuit neci Jacobi justi.* Ex istis habes hæreditariam Eliæ successionem usque ad Jonadab & Essenos ininterruptam; imò etiam usque ad Hieronymum, ipsô fatente, quidni & usque ad Baronium, ipsô id ex *Jeremiæ* 53. probante? Numquid ibi plus, *quàm nuda traditio?* Numquid ibi plus, *quàm nuda traditio?*

211 *Secundò*: Ex Jacobo Zeglero in descript. Palæstinæ in Monte Adumim fol. 38. *In hujus solitudinis parte sedit Eliahu Propheta, & Eliasa construxit cellas Prophetis, manavit Institutio & loci Religio ad posteros, fuitque desertum hoc ad Engaddi habitatum ab Essenis, sub quorum Institutum educatus fuit Joannes Zachariæ, & habitus in Essenis unus prædictæ sanctitatis.* Carthagena tom. 4. lib. 17. hom. 2. object. 10. *Sine dubio Joannes vitam egit in desertis inter Filios Prophetarum, tunc dictos Essenos, qui Monasticam Eliæ disciplinam profitebantur.* Auberto Myræo in lib. de orig. & increm. Ord. Carm. *Illi verò Prophetarum Filii Essenique Palæstinam incolentes (quemadmodum posteà & Esseni in Ægyptum traducti) miris exemplis cœptam Institutionem usque ad Virginis partum perduxerunt.* Waldensis doctr. fidei lib. 3. art. 1. cap. 4. *Post Eliam Eliseus in Monte Carmelo statuit multos de Filiis Prophetarum, qui ad tantum numerum devenerunt, ut spatiosum illud desertum non posset eis sufficere, undè venientes ad Eliseum Præceptorem suum, dixerunt:* Ecce locus &c. *& sic tandem multi manserunt ibidem juxta littus Jordanis, & mansit hæc Religio Prophetarum usque ad adventum Christi.* Genebrardo lib. 1. Chronograph. ad an. 3272. *Eliseus miris & inusitatis operibus insignis 4. Reg. 12. &c. construxit cellas Prophetis in Jerichuntis solitudine: manavit Institutum & loci Religio ad posteros. Quæ continuata est.* inquit Honuphrius Manescalcus tom. 1. Concionum in Conc. B. Mariæ de Monte Carmelo, *per Prophetarum Filios, ante*

per eos Religiosos, qui Esseni ab Eliseo appellati sunt. Fernandez in Com. vis. veteris Testam. Præfat. vis. 9. n. 8. *Eliam verò secutus Joannes Baptista* &c. *Spiritus ergo Eliæ continuatâ serie in deserto per homines religiosa vita, denique in Joannem transmissus, illum quoque exhibuit mundo Monachorum Parentem.* Josepho Antiocheno de perf. Milit. primit. Eccles. cap. 12. *Perfectorum militum Christi & Apostolorum coadjutores surrexerunt viri strenuissimi, solitarii, contemplationi dediti, SS. Prophetarum Eliæ & Elisei sequaces, qui de Monte Carmelo descendentes, per Galilæam, Samariam, & Palæstinam fidem Christi constantissimè sparserunt.* Quibus similia habes *Armamentarii Part. 1.* n. 881. *Ex Joanne Bonifacio, Luitprando, Sigeberto Gemblacensi, antiquissimo Chronico Romano, Armacano, Waldensi, Chronica Ord. Prædicatorum* & aliis. Ex istis autem & his habes hæreditariam Eliæ successionem usque ad Rechabitas, Essenos, ac nominatim Joannem Baptistam, Christum, & Apostolos, ex unanimi Historicorum sententia ininterruptam. Numquid ibi plus, *quàm nuda traditio?* Numquid ibi plus, *quàm nuda traditio?*

212 *Tertiò*: Ex Cassiano lib. 1. cap. 2. *Itaque Monachum, ut militem Christi in procinctu belli semper positum, accinctis lumbis jugiter oportet incedere; hoc enim habitu etiam illos ambulasse, qui in veteri Testamento professionis hujus fundavere primordia, Eliam scilicet & Eliseum, Divinarum Scripturarum auctoritate monstratur: ac deinceps Principes Authoresq; novi Testamenti Petrum & Paulum, cæterosque ejusdem Ordinis* (nota) *viros, taliter incessisse cognoscimus.* Ibidem: *Et idcircò hæc, quæ nec à veteribus Sanctis, qui hujus professionis fundamenta jecerunt, neque à Patribus nostri temporis, qui eorum per successiones* (nota) *Instituta nunc usque custodiunt, tradita videmus exempla* &c. Isidoro lib. 2. de Officiis cap. 15. *Quantum enim pertinet ad authoritatem veterum Scripturarum, hujus Propositi Princeps Elias & discipulus ejus fuerunt* &c. *hujus etiam Propositi* (nota) *in Evangelio Joannes Baptista extitit* &c. *jam deindè progeniti sunt conversationis hujus* (nota) *nobilissimi Principes, Paulus, Antonius, Hilarion, cæterique Patres* &c. Idem habet Hieronymus *n. 9.* citatus. Nec recedit S. Macharius in Serm. ad Monachos. *Fratres charissimi* &c. *Eliam & Eliseum, ac Filios Prophetarum, quos constat veraciter veteris Testamenti Monachos, imitari curate.* Et infrà: *Hos secuti sunt Paulus & Antonius, & multi hujus Propositi sectatores, qui idcircò laudibus extolluntur; quia à cœpto Ordine* (Nota) *nullatenùs leguntur deviasse.* S. Odilone Cluniacensi *in vita sancti Majoli* in Bibliotheca Patrum: *cœpit Ordo* (nota: ergo extabat) *repullulare, &, ut veriùs dicam, reviviscere, quem ab Elia & Joanne Baptista novimus processisse.* Quibus adstipulantur citati *Armamentarii Part. 1.* n. 850. *Myreus, Waldensis, Jacobus Zeglerus, Genebrardus, Abbas Jeropolitanus, Petrus Opmerus, & Adrianus Adrianius.* Vide ibidem n. 852. *Laurentium Beyerlinch,* (præter *Hieronymum, Isidorum, & Macharium* statim citatos) *Joannem Bonifacium, Paleonydorum, Chartagenam, & Henricum Henriquez.* n. 854. *Eusebium Cæsariensem, Ruffinum, Bedam, Adonem, Usuardum, & Petrum de Natalibus.* n. 855. *Luitprandum, Honuphrium, Menescalcum, & Baptistam Mantuanum.* Undè ex citatis à *n. 210.* & his habes hæreditariam Eliæ successionem usque ad Rechabitas,

bitas, Essenos, Joannem Baptistam, Christum, Apostolos, & S. Hieronymum, Cassianum, Isidorum, Majolum, ac Odilonem ininterruptam. Prænominatorum autem Eliæ successorum neminem sibi fecisse hæreditariè successores, qui usque ad tempora Bullonii, & & recuperatæ Terræ-Sanctæ, aut etiam Aymerici & Alberti Patriarchæ Jerosolymitani, qui Montem Carmeli, avitum omnibus suæ primæ Fundationis locum, ininterruptè, quantum persecutiones permittebant, incolerent, quis credat? Præsertim attentis præmissis *n. 172. 144.* & Waldensi *Doctr. fidei* lib. 1. cap. 4. *Elias Zelans multiplicare Religionem Prophetarum, sollicitè huic operam dedit: Eliseum primò instituens, pallio suo induens, & demùm alios post eum magno numero, providens ab intento, ut sancta Religionis successio semper staret, secundùm quod Sapiens ad Eliam dixit*: Prophetas facis successores post te. *Eccli. 48.*

213 Verumtamen pro ista hæreditaria successione ab Elia usque ad S. Albertum Patriarcham Jerosolymitanum ininterrupta, & indè ad nos, Authores plurimos damus p. 1. Armament. *n. 883. ad 886.* uti suprà *n. 92. ad 122.* & *n. 168. ad 201.*

214 *Quartò*: Ex traditione S. Scripturæ, *ibidem n. 18. & 19.* Summorum Pontificum, *n. 20.* SS. Patrum, Historicorum, & Doctorum plurimorum irrefragabilis authoritatis hucusque citatorum, ac totius Carmelitarum Ordinis, nè unò quidem Authore exceptò, uti apparet *Scuto XVII. Armam. P. 1.* sub finem. Undè meritò doctissimus P. Suarez *tom. 4. de Relig.* t. 9. lib. 2. cap. 10. *Est autem valdè recepta & satis antiqua traditio, Religionem Carmelitanam à temporibus, & signatim ab Elia Institutione, suam ducere originem, & quasi hæreditariam successionem in Monte Carmelo, à quo nomen etiam accepit, quam traditionem ut veram suscipimus; præcipuè quia Summi Pontifices Sixtus IV. Joannes XXII. Julius III. Pius V. Gregorius XIII. Sixtus V. & Clemens VIII. in Bullis huic Ordini concessis, de Professoribus hujus S. Instituti ità loquuntur*, tanquam Religionis speculum & exemplar charitate fulgentes, sanctorumque Prophetarum Eliæ & Elisei, & aliorum Sanctorum Patrum, qui Montem sanctum Carmeli, juxta Eliæ Fontem, inhabitarunt, successionem hæreditariam tenentes &c. *Undè Sixtus V. huic Religioni concessit*, ut Eliam & Eliseum, tanquam suæ Institutionis *Patronos coleret* (nec colit, nec umquam coluit alium ut talem) *dies festos in eorum honorem celebrando, propriaque officia in eorum memoriam recitando, quod ipsa Religio studiosè servat, & in ipso officio nomen, & solemnitatem Patroni, Eliæ tribuit.* Gaspar Sanchez in 3. Reg. cap. 17. n. 12. *Hinc* (id est à Carmeli Monte) *opinor ortum habuerunt antiquum & nobilem, qui nostro ævo Carmelita dicuntur, viri Religionis gloriâ & vita sanctitate conspicui. Quod, ut credam, facit, non solùm illius Ordinis, sed & omnium penè gentium constans & perpetua traditio: & quidem, si ab hac mea cogitatione nihil staret, præter traditionem, omni memoriâ superiorem, satis putaretur habere præsidii; quia communis conspiransque consensio, nullò interrupta tempore, eam habet authoritatem, quam nulla, nisi magna fides, convellere, aut infirmare posset* &c. Salianus ad an. mundi 3139. *Ac nè quis nostrum hoc benevolentiæ potiùs erga religiosissimum Carmelitarum Ordinem,*

nem, quàm veritatis, testimonium putet, quod eos Eliæ sanctissimi discipulos ac imitatores agnoscamus, audiat is Sixti IV. Romani Pontificis Constitutionem anno à Sacrosancto Christi Natali 1477. editam, ubi inter alia: Ordinem, *inquit*, &c. Hieronymus Platus lib. 2. de bono Relig. statu cap. 22. *Carmelitarum quoque Institutum, etsi annis demùm mille ducentis* (quod diu ante, probabimus infrà *Pharetra II. & III.*) *post Christum natum, in Italiam illatum est; multò tamen tempore antiquius fuisse, asserunt viri gravissimi, cum memoriæ proditum sit, ipso anno salutis 412. Joannem Jerosolymitanum Patriarcham, qui ex hoc ipso Ordine anteà fuerat, eique præfuerat, Regulam ei condidisse; ex quo apparet, ipsum etiam vetustius esse. Certè non desunt multi, inter quos Waldensis vir gravis, qui existiment, jam tum ab Apostolorum tempore* (malè omisit ex Waldensi, *& priùs ab Elia*) *inchoatum in Monte Carmelo, & argumentum est nomen ipsum* &c. Franciscus de Flores in cap. 24. Eccli. n. 68. *Hæc omnia tam illustria Carmelitanæ antiquitatis testimonia, cùm præ oculis haberemus, nempè Summorum Pontificum oracula, magnorum Scriptorum Responsa, sepulchra, Epitaphia, Lapides, famosas Imagines, Episcopos, Academias, ac denique densissimam gravissimorum Testium nubem, haud consultum nobis videbatur tantæ authoritati refragari, illamve ejusdem Carmelitici Ordinis venerabilem abjicere traditionem, cum, eâdem licentiâ, alias ejusdem notæ liceret aliorum Ordinum antiquare traditiones* (imò & penè omnes Ecclesiasticas, uti *Scuto XVIII. Armament. p. 1.* efficaciter probavimus) *ergo non valdè meditatò scriptum censemus à Cæsare Baronio* (hujus benigniorem sensum dedimus *ibidem* Pharet. 7. Telo I. & II.) *tom. 6. Annal. ad an. 444. cum S. Cyrilli Alexandrini Monachatum Carmelitanum rejiceret,* flagrans quidem cupido nobilitatis avitæ cogit interdum homines delirare: *non inquam, consultò scriptum: neque enim tot Pontifices Summi, neque summates viri, omni eruditione cultissimi, præter unum Baronium, delirasse, aut dicendi, aut credendi fuerunt. Quod verò Cyrilli Carmelismum eò usque Baronius projecit, injuriâ id factum, neque firmô illô argumentô ab Ecclesiasticô Historico abnegatum* &c. Adstipulantur Ferdinandus Salazar S. Inquis. Hispanicæ Inquisitor & Archiepiscopus, *lib. de Immac. Concept.* sæcul. IV. argum. 12. *Illud tamen scias velim Illust. Card. Baronium & Bellarminum serio affirmasse, librum* de Institutione Monachorum *non esse Joannis Jerosolymitani germanum opus, ea ratione ductos; quia meminit Carmelitarum, eorumque habitum graphicè depingit, quos, aiunt,* Joanne Jerosolymitano longè posteriores fuisse. *Sed absit, ut ego gloriam istam Carmelitanis Patribus invideam, ne dictum Joannem inter suos Protoparentes numerent. Vidi certè, atque evolvi, non pauca antiquitatis monumenta, ut in hac controversia aliquid definirem: nihil tamen reperi, quod non suaderet, præmissum Joannem Carmelitam fuisse, & dictum librum* de Instit. Monach. *ab ipso conscriptum: atque adeò hanc sententiam libentiùs amplector, & antiquissimo Ordini, quæ sua sunt, liberè restituo.* Carthagena Tom. 4. Homiliarum homil. 2. ad 5. object. *Cùm de hac antiquitate sit immemorabilis traditio in tota Carmelitarum Religione, prudenter standum est tali traditioni, ut ratio ipsa præscribit: nam si cùm quis possidet rem aliquam, bonâ dumtaxat fide per triennium, perpetuô gaudet præsidiô, ut habe-*

tur

tur q. 16. cap. 6. præscriptionum, *multò rationabilius Religio habens traditionem à Prædecessoribus suis per multos annos de antiquitate fundationis illius, præsidiò talis antiquitatis debet gaudere.* Bertrandus Lot. S. T. Doctor Duacenus, *Casuum Belgii* q. 7. de Carmelitis. *Quæstio movetur propter sanctissimos Prophetas Eliam & Elisæum, an verè fuerint Monachi & Religiosi: si enim tales fuerunt* (quod patet ex *Armamentarii Part. I.*) *consequens videtur, Ordinem Carmelitarum fuisse in veteri lege, & Carmelitas ex tunc fuisse verè Religiosos: quia valdè recepta & satis antiqua traditio est* &c. subdit & approbat verba doctissimi P. Suarez suprà citata. Per præmissa tamen non intendimus negare, sub Elia primo Ordinis Fundatore fuisse exiguum Ordinis semen, prout Jesuitarum sub Ignatio; sed non magis exiguum ante Bertholdum, Brocardum, & Albertum fuisse, quàm Jesuitarum ante *Lessium*, affirmare, nosque pro eo solidiorem probationem adferre, quàm sit nuda traditio, quæ haud minus Papebrochio, quàm istis sufficere debuisset, ut in eo longiùs ab hæreticis recederet.

215 Respondeo 2. Non satis intelligibile esse id, quod addit Papebrochius: *Hæc cùm dico, nolo sic accipi, quasi intendam negare, ipsum illud exiguum semen decisum fuisse ex vasta aliqua & annosa arbore, quæ (sicut habet Ordinis Carmelitici qualiscumque traditio) ab Elia quondam plantata fuerit, & legi gratiæ per Apostolos inserta feliciusque reviviscens, Orientem implêrit Monachis, quorum successores ac posteri Elianum Institutum propagarint: donec inutiles rami ab Ecclesiæ agro, unà cum suo trunco per schisma excisi, nominis tanti jus amisere.* Quia truncus hic aliud esse non potest, quàm Eliana Religio, vasta & annosa arbor, legi gratiæ per Apostolos inserta, seu Religiosi Elianæ Religionis per Apostolos propagati. Igitur, mi *Papebrochi*, aut vis *truncum istum & hos Religiosos ab Ecclesia agro per schisma excisos, nominis tanti jus amisisse*; aut eos per adjectas Regulas à Sancta Sede approbatas, & votorum solemnitates ab eadem decretas, esse ad statum cujusdam Reformationis perfectiorem à S. Sede elevatos. Si posteriùs: non satis sapienter scribis, illos tanquam *inutiles ramos ab Ecclesiæ agro unà cum suo trunco per schisma excisos, nominis tanti jus amisisse*, nisi velis ab Ecclesia ad perfectiorem statum reformari, esse, *inutiles ramos ab Ecclesiæ agro, unà cum suo trunco per schisma excidi, & Prioris nominis tanti jus amisisse*, quod summè injuriosum omnibus penè Religionibus, in & ab Ecclesia reformatis. Si priùs: consequenter velle debes, Elianos Religiosos, ab Apostolis propagatos, esse tamquam *ramos inutiles ab Ecclesia agro, unà cum Elia suo trunco per Apostolos legi gratiæ inserto, per schisma excisos, & nominis tanti jus amisisse*, quod an blasphemiam sapiat & hæresim? Tibi & aliis judicandum prætermitto: quia tuas injuriosas censuras decrevi referre, non referre reciprocas. Equidem pro tua diminutiva, *qualiscumque traditio*. Vide *n. 214*.

Quia autem subdis: *quod tamen conservatum sit in semine, in illis, inquam, pauculis sub Bertholdo Eremitis, qui licet linguâ, ritu, fide, moribusque diversi ab iis, in quorum locum successisse præsumuntur; possunt tamen dici, etiam ipsi Eliani Instituti.* Ulteriùs quæro: quodnam sit jus illud *conservatum in pauculis sub Bertholdo Eremitis*, si unà cum trunco & ramis sit amissum. Numquid isti sub Berthol- 216

do Eremitæ erant rami dictæ arboris vastæ & annosæ legi gratiæ per Apostolos insertæ? Negare non potes, dum esse illius semen asseris; quia rami istius arboris ab ejusdem semine non distinguuntur magis, quàm filii à parente, successores à propagante prædecessore. Si verò istius rami: quomodò *ab Ecclesiæ agro unà cum suo trunco per schisma excisi, & nominis tanti jus amiserunt?* Si rami vastæ & annosæ arboris legi gratiæ per Apostolos insertæ, quomodò *fide diversi?* Hæc non capio, nisi velis Eliæ & Apostolorum fidem ab Ecclesiæ agro excisam, in pauculis sub Bertholdo Eremitis, tamquam semine, revixisse: sed quid iterum hoc sapiat, etiam Tibi & aliis judicandum relinquo; uti &, *possunt tamen dici Eliani Instituti, sed fide diversi*; cùm indè sequatur, hos sub S. Bertholdo Eremitas, & Elianos per Apostolos in lege gratiæ propagatos, fuisse à Prioribus diversi fidei, ac proindè hos, vel illos, fuisse hæreticos.

217 Respondeo 3. Ad id, quod subdit Papebrochius: *Patitur quidem traditio ista de Elia, deque Elianis, primùm usque ad Christum, secundo à Christo usque ad Bertholdum, contradictiones non leves virorum eruditorum, requirentium pro re tanta totque sæculis, ut prætenditur, credita, probationem solidiorem, quàm sit nuda traditio* &c. Nos Resp. 1. *à n. 209. ad 215.* suprà pro ista traditione dedisse tam solidam ab authoritate aliorum, quàm Carmelitarum, probationem, ut nulla, præter Apostolicas, & à S. Sede approbatas ac receptas, solidiori confirmetur, vel saltèm, quàm probetur vitæ, de quibus infrà ad *Pharetram II. num. 487. ad 495. & 523. ad 544.* quas cum suis Magistris Bollando, & Henschenio Papebrochius approbat, & recipit. Undè etiam ex omnibus contra hanc suam *Pharetram I.* præmissis manifestè sequitur, quod nimiùm se intricet, ut suas, quas in *Armamentario Carmeli à n. 768. ad n. 830.* impugnavimus, vindicet hallucinationes novitias.

Respondeo 4. sic quidem protestari Papebrochium: *Neque volumus improbare, nedum obstare, quo minùs Carmeliticus Ordo eos omnes Sanctos habeat pro suis, qui in Palæstina & Syria Eremiticam, aut Monasticam professionem suarum virtutum splendore illustrarunt. Tantùm petimus vicissim gratiam unam, ut patienter ferant nos abstinere ab Ordinis sui titulo iisdem Sanctis adscribendo, donec certiùs nobis constiterit de talis tituli veritate. Sub hac protestatione, quod scilicet processionem Ordinis Carmelitici ab Elia silentio nostro non velimus reprobare; & quod dicenda de Eremitis Albertinâ Regulâ instructis, ad processionis prætensæ eversionem trahi nolimus; imò nihil magis exoptemus, quàm invenire solidas ad illam stabiliendam probationes: sub hac inquam, protestatione, conabor explicare Historiam Carmeliticæ Eremi pro eo statu, quem cœpit habere sub tribus suis primis inter Latinos Prioribus, Bertholdo, Brocardo, atque Cyrillo, quatenùs is cognosci poterit, tum ex auctoribus eorum & viciniorum temporum, tum ex ipsamet Regula, tenero novelloque germine ad suæ exiguitatis mensuram congruè applicata à B. Alberto Patriarcha.* Sed quis protestationem illam intelligat: *non vult improbare, nedum obstare, quominus Carmeliticus Ordo eos omnes Sanctos habeat pro suis, qui in Palæstina & Syria Eremiticam, aut Monasticam professionem suarum virtutum splendore illustrarunt*, & vult improbare, dum *vult abstinere ab Ordinis Carmelitici titulo iisdem Sanctis* ad- 218

adscribendo. Quasi verò *Ordo* suum secum non conferat *titulum*, & hoc ipso, quod *Ordo*, non sit *Ordinis titulus*. Videat Papebrochius præmissa suprà *n.187. ad n.205.* & videbit, ante annum 1200. non solùm fuisse Constitutiones *Ordinis nostri*, de quibus vide *num. 229.330.* plures Conventus ejusdem *Ordinis*; sed Priorem Generalem, Capitulum Generale, & Capituli Generalis Diffinitores: &, ut sibi certò constet, quod titulus ille anno 1200. fuerit antiquissimus, benè perpendat authoritates *Telo VII. Resp.2.* relatas, statim videbit, non posse recipi elusionem novitiam, quâ addit: *donec nobis certius constiterit de talis tituli veritate.* Quasi verò, ut dictas *n. 217. vitas* suis *in Acta Sanctorum* Tomis insereret, exspectarit, *donec sibi certiùs constaret de illarum veritate*, quàm de tituli Ordinis Eliani veritate, à nobis probata suprà *Respon. 1.* authoritatibus incomparabiliter solidioribus, quàm sint illæ, quibus vitas illas approbat, & recipit. Undè non solùm protestatur & detestatur, dicit & contradicit; sed suis Sanctorum Actis gravissimam infert injuriam, dum illa omnium explosioni, argumentô à fortiori ex se desumptô, incautè exponit: nè tamen credat titulum istum non esse S. Brocardo antiquiorem.

219 Respondeo 5. Constitutum Papebrochio *titulum* statim dictum esse S. Brocardo antiquiorem, si benè perpendat illud *Eccli. 48.* de Elia: *qui Prophetas facis successores post te.* Eusebium Cæsariensem *lib.2. Histor. Eccles. cap. 3.* edit. Basileanæ. *Jam indè quàmplurimi, & ex aliis gentibus apud Antiochiam ad fidem veniunt eorum prædicatione pertracti* &c. *per quos & apud Antiochiam florentissima congregatur Ecclesia, in qua erant etiam Prophetici* (nota) *Ordinis quamplurimi.* Ruffinum *Hist. Eccles. lib. 1.* cap. 5. *Ex eorum numero, & si quid adhuc eminentius, fuisse dicitur etiam Spiridion Cyprius, vir unus ex Ordine* (nota) *Prophetarum &c.* De quo Beda, Ado, Usuardus in suis Martyrologiis *ad 14. Decemb.* dicunt, *Propheticam duxisse vitam.* Hieronymum *Epist. 13.* ad Paulinum: *Nos autem habeamus propositi nostri Principes, si ad Scripturarum* (putà *Eccli. 48.* suprà. Et *4. Regum cap. 6.* Dixerunt autem Filii Prophetarum &c.) *authoritatem redeamus: Princeps noster Elias, noster Eliseus, nostri Duces Filii Prophetarum, hujus etiam in Evangelio Joannes Baptista* (de quo Chartagena *tom. 4. Homiliarum* Homil. 2. object. 10. *sine dubio Joannes vitam egit in desertis inter Filios Prophetarum.* Et Gillemannus Canonicus Regularis Ord. S. Augustini in *Martyrologio* ad 29. Augusti: *Hic Joannes Baptista vitam Eremiticam ab Elia institutam, adhuc puer assumpsit.*) *Author extitit: deindè progeniti sunt hujus nobilissimi Principes, Paulus, Antonius, Hilarion, Macharius, cæterique Patres, quorum exemplis per universum mundum adolevit sancta Institutio* (nota) *Monachorum.* S. Odilonem Abbatem Cluniacensem *in vita S. Majoli* in Bibliotheca Patrum: *Cœpit Ordo* (nota, utique Filiorum Prophetarum) *repullulare, & ut veriùs dicam reviviscere, quem ab Elia & Joanne Baptista novimus processisse.* S. Macharium in Serm. ad Monachos: *Fratres charissimi* &c. *Eliam & Eliseum, ac Filios Prophetarum, quos constat veraciter veteris Testamenti Monachos, imitari curate* &c. *hos secuti sunt Paulus, & Antonius, & nonnulli hujus Propositi Sectatores, qui idcircò laudibus extolluntur, quia à cœpto Ordine* (nota) *nullatenus leguntur deviasse.* S. Damia-

num Epist. 19. *Certè Ordinis* (nota) *nostri Authores fuerunt greges Prophetarum.* Thomam Waldensem lib. 3. Doctrinal. fidei art. 1. cap. 4. *Elias zelans multiplicare Religionem Prophetarum, sollicitè huic operam dedit: Eliseum primò instituens, & palliô suô induens, & demùm alios post eum magnô numerô, providens ab intento, ut sancta Religionis successio semper staret, secundùm quod Sapiens ad Eliam loquens* dixit: *Prophetas facis successores post te.* Unde meritò Venerandus Abbas Jeropolitanus in cap. 1. Joannis exclamat: *O Carmelitarum Religio, quàm magna es in domo Domini! Numquid olim à modico & tenui fonte Propheta Dei Elia Principium habuisti? Et ecce nunc in magnum fluvium crevisti. Tu olim plantata es in Eremo, nunc autem facta es Civitas magna in populo. Tu autem habes Fundatorem in Paradiso adhuc viventem, & Gloriosam Virginem Mariam, Reginam Cœli, Dominam mundi, & Imperatricem Infernorum, in Patronam singularem.* Et sic de plurimis aliis, contra *Telum I. & VI.* allegatis, quibus adde

Extractum Libri, cui Titulus

Portraits en petit de treze Braves, & d'vne Heroine de la Maison de Dieu par le R. P. Turien le Feure de la Compagnie de Jesus.
A Dovay
Chez la veuve Jacque Mairesse au Pelican d'or M.DC.LXX.
Avec privilege & approbation.

Premier Brave S. Eliæ
Aux RR.PP. Carmes

„ Mes Reverends Peres.

„ Quoy que le S. Prophete Elie eut encore des batailles a donner, & des ennemis a vaincre, il a este enlevè dans le Paradis terrestres sur vn char de flammes, tirè par des cheuaux de feu; mais avant que destre conduit en conquerant, & en victorieux dans ce lieu de delices, il a laissè des heritiers de son Esprit, & des successeurs de son zele, qui ont commencè sous le nom des Enfans des Prophetes, continuè sous celuy des Esseniens; & qui, apres l'etablissement de l'Eglise, ont paru sous le titre de Religieux du Mont Carmel. C'est le mesme

Ordre

„ Ordre qui passe sous diverses titres, comme ces grandes re-
„ vieres, qui prennent divers noms des diverses rivages, quelles
„ arrosent, quoy que ce soit tousiours la meme eau. Je vous
„ regarde donc, mes Reverends Peres, comme les Images de cet
„ illustre Fondateur, qui parmy les changemens, & les revolu-
„ tions des siecles, conservez les beaux traits de ses vertus. Les
„ Souverains Pontifes Sixte IV. Jean XXII. Jules III. Pie V. &
„ Clement VIII. ont approuvé par des Bulles expresses votre
„ ancienne Filiation, de sorte, quon vous recognoit pour les le-
„ gitimes successeurs de ces incomparables solitaires du Car-
„ mel. Or comme votre Ordre est l'ame de tous les autres, puis
„ quil a porté le nom de Marie, avant que Marie eut vn nom,
„ il est juste, que nostre petite Compagnie, qui est presque la
„ Cadette de toutes les Religions, vous offre le portrait en pe-
„ tit de votre grand Patriarche, le premier Prophete, & le se-
„ cond Precursseur du Fils de Dieu. Cest vn temoigniage
„ du respect, que tous ceux de ma robe vous rendent, comme
„ des Cadets a leurs Ainez.

„ *Permission du R. Pere Provincial*

„ Je soubsigne Provincial de la Compagnie de Jesus en la en
„ Hault Belgicque permet a la Veuve Jacque Mairesse d'im-
„ primer vn liure intitulé, portraict en petit de treize Braves,
„ & d'vne Heroine de la Maison de Dieu composé par le Pere
„ Turien le Feure de la mesme Compagnie. fait a Dovay le 13.
„ de Decembre 1669.

„ Jean van Riest.

„ *Approbatio*

„ Vidit & approbavit Duaci die 23. Decembris 1669.
„ Matthias Gertman S. Theol. Doctor, & Professor
„ Regius, Librorumque Censor.

Vide dicenda *n. 608. 609*: ubi Papebrochius æquè futiliter alterum Carmelitarum Ordinis titulum impugnat. Item præmissa suprà *n. 88*.

2240 Sic argumentor ad hominem: Vel, mi Papebrochi, ex statim; & tota hac *Armamentarii Carmeli: Parte II.* præmissis, invenisti rationes solidas ad stabilien-

liendam Ordinis nostri Carmelitarum, seu Eremitarum Albertinâ Regulâ instructorum, ab Elia processionem: vel non?

Si priùs: Cur, secùs quàm aliorum Ordinum, Historiam, nostræ Eremi Carmelitanæ pro eo statu, quem cœpit habere sub Elia, nostro verò & primo Fundatore ac Institutore, explicare detrectas, eamque restringis ad Christi *sæculum XII.* & Priores inter Latinos *Bertholdum, Brocardum, & Cyrillum?* Cur priores Bertholdo, Brocardo, & Cyrillo Sanctos, qui, uti nos, ab Eliæ prima fundatione & Institutione processerunt, S. Eliæ primo Fundatori & Institutori, ac Ordini nostro, ab eo fundato & instituto, non solùm non adscribis, prout S. Augustino, Benedicto, Bernardo, Norberto, Dominico, Francisco, & horum Ordini adscribis omnes Sanctos, qui à prima horum fundatione & institutione processerunt; sed retractas insuper illi à tuis Magistris ascriptos? Cur fingis Eliæ Fundationem & Institutionem ab Ecclesiæ agro fuisse per schisma excisam: *Successores ac posteri*, inquis, *Elianum Institutum propagarunt, donec inutiles rami ab Ecclesiæ agro unà cum suo trunco per schisma excisi, nominis tanti jus amisere*; quod aliud non est, quàm ab Elia Fundationem & Institutionem unà cum Elia Fundatore & Institutore amisisse? Hîc sunt injuriæ tres gravissimæ, quas Ordini nostro, ac S. Eliæ Prophetæ ejus primo Fundatori & Institutori passionatè nimis intulisti, quarum reparationem hâc meliori informatione sollicitamus: *Hic Rhodus est, hic saltus, qui à te exigitur.*

Si posteriùs: Idipsum apertè rescribas, Ordinique injurias istas injustissimè illatas repares; & facies, quod virum religiosum & Christianum decet. Cujusque Ordinis Sanctorum Vitas & decora silere, aut inscribere, esse tibi liberum, fateor; sed vitas & decora referre, Ordinis verò Titulum silere, dum aliorum omnium inscribitur, imò & cum ejus titulo benè inscriptas retractare, est Vitas illas & decora injuriosè nimis, & odiosissimè isti Ordini, potius quam sua Ordinibus cæteris, denegare (præsertim à te, qui continuò contra Ordinem ab argumento negativo concludere præsumis) quod justum non est: multò minus de uno Religioso è quatuor Mendicantibus Ordine injurias *n. 15. ad 58.* & fabulas 32. ei injuriosas *n. 404. ad 446.* relatas, in *Actis Sanctorum* toto Orbe evulgandas conscribere. Vidisti indubiè te authoritatibus *Armamentarii Part. I.* convictum in eo, quod *ad Vitam S. Bertholdi 29. Martii* incautè addideras 1. Ordinem nostrum *sub Alexandro sumpsisse originem.* 2. *flagrantem cupidinem nobilitatis avitæ cogere interdum homines delirare:* & ut tuas injuriosissimas palliares vindicias, hinc indè cautè simulos protestationes coactus intrusisti; sed *Æthiopem lavasti*, & te ante tales vindicias, benè meditari expediebat id, quod *ibid. n. 56.* gloriosè scripsisti: *non est facilè erudito huic sæculo, quô omnia ad fundum excutiuntur, plumbum pro auro supponere, sed ut diu fraus lateat: plausum fortassis initio referunt aliquem, dum fulgent magni nominis* (Tomorum utique in *Acta Sanctorum*, quibus ista contra Ordinem nostrum inseruisti) *specie obducta: sed uti intimius considerantur, & criticum examen talia subeunt, in risum vertitur admiratio, & causa, cui fulcienda fuerant fabricata mirum in modum ista præjudicant.* Sed hujus veritas magis elucescet *Telo XIX.* dum ea expendemus,

quæ

quæ Papebrochius de sanctis Cyrillo, Brocardo, & Bertholdo scribit. *Telo XX.* Dum ejusdem Commentarii Apologetici Censores verosimiliter esse suppositios, vel ipsummet esse Papebrochium probabimus, illorumque, vel hujus censuram equidem esse ab omni authoritate, & solida ratione exorbitantem. Deindè, dum *Pharetra II.* per totam ejusdem oppositiones contra Diploma Thomæ Episcopi Florentini pro parva Ecclesia Conventûs nostri Florentini, hujusque Conventûs fundationis antiquitatem expendemus, & malè fundatas contra fundatissimam juris præsumptionem ostendemus. Deniquè, dum *Pharetra III.* ejusdem manifestas hallucinationes super lapide sepulchrali Prioris primi Conventûs nostri Boppardiensis aperiemus. Etenim ex illis cuivis manifestum erit, *quod ejus causa, cui fulciendæ fuerunt fabricata, mirum in modum ista præjudicent.*

221 Nè tamen, istis non obstantibus, adhuc tergiversetur Papebrochius, optarem sequentes quatuor rationes ex doctissimo Joanne Baptista Thiersio. *cap. 9. suæ Defensionis adversus Launojum in Armamentario Carmeli n. 259.* citatas, hîc purô oculô & pacatô relegeret; quia vel subsistunt, vel penè innumeræ Sanctorum vitæ ab eo, Bollando, & Henschenio in suis in *Acta Sanctorum* Tomis relatæ ex auctoribus anonymis, aut manuscriptis, tàm antiquis, quàm recentioribus sine authentico coëvorum ad singula Acta testimonio non subsistunt, ut consideranti patebit: quod Papebrochius attendere debuisset, priusquam Ordinem nostrum ità injuriosè, ut vidimus *n. 12. ad 58.* aggrederetur. Sit igitur

" *Prima*: Si enim solis Auctoribus " æqualibus, aut suparibus credendum " sit, oleum utique lusit & operam om- " nem Josephus Hebræus in describen- " dis priorum mundi ætatum historiis; " nec non in gestis quibusdam enarran- " dis, quæ fuerant à Moyse prætermissa: " quoniam ipsi tam antiqua, atque à suis " temporibus adeò remota in *Antiqui-* " *tatum Judaicarum* libris referenti, au- " ctoritas omnis hôc ipsô deroganda " erit, quod sub Imperatore Vespasiano " floruerit. Josepho tamen inter *Eccle-* " *siasticos Scriptores* locum dare, nullate- " nùs dubitavit S. Hieronymus in *Ca-* " *talogo virorum illustrium*, ideoque ip- " sius de *rebus gestis* monumenta inter " *Ecclesiasticas Historias* recensere: & " Egesippus (sive aliquis alius, *in proœmio* " *librorum de excidio Jerosolymitano*; Jo- " sephi *Historiam* laudat egregiè; eam " Eusebius, Zozomenus & Nicephorus " (ut omittam cæteros) miris encomiis " extollunt, tantùm abest, ut contem- " nant tanquam inutilem. Si uni rebus " gestis æquales, aut tempore proximi " Scriptores audiantur, nonnè asinum " totondit Julius Africanus, qui *quin-* " *que de temporibus ab origine mundi vo-* " *lumina* conscripsit, quorum multa " fragmenta referunt Eusebius & S. Hie- " ronymus. Nonnè idem fecit Paulus " Orosius, ac ii, qui ad sepulchrum mor- " tuo jocum dicunt, quandò *septem Hi-* " *storiarum ab Orbe condito libros* poste- " ritati reliquit? An non Æthiopem " conati sunt dealbare, & Eusebius Cæ- " sariensis, & Marcellinus Comes, & " Cassiodorus Senator, & sanctus Ni- " cephorus Constantinopolitanorum " Episcopus, & Ado Viennensis Archie- " piscopus, & Marianus Scotus, Pulden- " sis Monachus, & Otho Frisingensis, & " Gotefridus Viterbiensis, qui sua *Chro-* "

nica

,, *nica* à mundi exordiis ad plurima re-
,, trò sæcula perduxerunt? Nonnè di-
,, verberarunt nebulas Freculphus ad
,, Juditham Ludovici Imperatoris uxo-
,, rem scribens, Gregorius Cedrenus,
,, Joannes Zonaras, Helinandus Mona-
,, chus, Marcus Antonius Coccius, Sa-
,, bellicus, & alii nonnulli, dum *Histo-*
,, *riam*, seu *Historiæ compendium à mun-*
,, *di exortu* contexerunt? Quis in aqua
,, scripsisse non fateatur Lambertum
,, Scafnaburgensem, *Historiæ Germani-*
,, *cæ à mundi initio ad annum Christi*
,, *MLXXVII.* Scriptorem, si in solis
,, æqualium subpariumve Scriptorum
,, libris sita sit authoritas? Quis innu-
,, meras ex Eusebii & Nicephori Callisti
,, *Ecclesiasticis Annalibus à Christi Do-*
,, *mini Nativitate inchoatis*, eradendas
,, esse paginas, inficias eat, si solis Scri-
,, ptoribus ἴσοις vel Παρίσις danda sit
,, fides? Quantumvis multa comme-
,, morent facta, quorum ætati, neque
,, æquales fuerunt, neque subpares: in-
,, digni tamen non sunt, quibus no-
,, strum præbeamus assensum, Anasta-
,, sius Bibliothecarius, in *Romanorum*
,, *Pontificum Vitis*, Aimoïnus Monachus
,, Gallus, in *Historia de rebus gestis Fran-*
,, *corum*, Ingulfus Abbas, in *Monasterii*
,, *Augiæ Historia.* Leo Marsicanus, Osti-
,, ensis Episcopus *in Chronico Monasterii*
,, *Cassinensis*, Willelmus Malmesburien-
,, sis *in libris de rebus gestis Regum &*
,, *Pontificum Anglorum*, Henricus Hun-
,, tindoniensis *in Historia Anglicana*,
,, Hermoldus Canonicus Buzoniensis
,, *in Historia Henetorum*, seu *Sclavorum*:
,, Suffridus Presbyter Misnensis, *in epi-*
,, *tome Historiarum*: Flavius Blondus *in*
,, *Romana Historia*: Matthæus Palme-
,, rius *in Prosperiani Chronici continuatio-*
ne: ac denique Baptista Platina, *in* ,,
Pontificum Urbis Romæ vitis. ,,

Quis ergo sanæ mentis, omnibus e- 222
numeratis hucusque Scriptoribus fidem omnem & authoritatem detrahendam putet, quod multa, tum in Chronologiis, tum in Historiis suis, facta memoratu dignissima recenseant, quorum temporibus, neque æquales fuerunt, neque compares, de quibus etiam nihil apud Authores æquales, aut ætate proximos, in iis monumentis, quæ ad nostram memoriam pervenerunt, reperitur, & quæ proindè ab iis accepisse, demonstrare nemo non potest. Hîc profectò habent, quod meditentur Henschenius & Papebrochius, qui in antiquorum testimoniis suas fundant SS. Vitas, & tamen audent, antiquitatem, pro qua contendimus, rejicere omni jure rigorosô probatam, etiam quà *B. M. Virginis de Monte Carmelo*, uti videbimus *n. 608. ad 611.*

Secunda: Si apud istos Auctores *re-* ,, 223
rum gestarum æquales vel compares, ,,
quærenda sit earum veritas, maxima ,,
eorum pars, quæ à S. Epiphanio, in ,,
Historia brevi de Prophetarum vita, & ,,
à S. Isidoro Hispalensi, *in libro de ortu* ,,
vel obitu Patrum, memoriæ prodita ,,
sunt, rejectaneis erunt accensenda; ,,
cum novi Testamenti Scriptores fue- ,,
rint SS. Epiphanius & Isidorus, qui ,,
veteris Testamenti Prophetarum & ,,
aliorum quorumdam hominum vi- ,,
tas, vel obitus descripsere, plurima de ,,
illis asserendo, quorum ne verbum ,,
quidem, ne gry aut my legitur in an- ,,
tiquis, quæ Christi Domini adven- ,,
tum præcessere, monumentis. Si nul- ,,
lis, nisi solis æqualibus aut subparibus ,,
Scriptoribus asserenda sit auctoritas, ,,

plurima

„ plurima contemnantur, necesse erit,
„ quæ à S. Hieronymo, S. Isidoro, Sige-
„ berto Gemblacensi, & Henrico Gan-
„ davensi in *libris de Scriptoribus Eccle-*
„ *siasticis* tradita sunt, tum quoad pecu-
„ liares quasdam circumstantias, ad Au-
„ thorum vitas, qui eos duobus de am-
„ plius sæculis antecesserunt, pertinen-
„ tes; tum maximè in recensendis illo-
„ rum operibus, quorum pleraque, quo-
„ niam nunc non extant, dici potuerunt
„ falsò ac perperam iis adscripta, quibus
„ & à S. Hieronymo, & à S. Isidoro, &
„ à Sigeberto, & ab Henrico Ganda-
„ vensi adscribuntur: quia nimirum
„ eorum Auctorum æquales, aut com-
„ pares non fuêre, cùm S. Hieronymus
„ à S. Petro Apostolorum Principe in-
„ cœperit, & ad sua usque tempora,
„ Theodosio imperante, perrexerit: S.
„ Isidorus initium fecerit, vel à Xisto
„ Romanæ Urbis Episcopo, (juxta edi-
„ tionem ejus operum à Jacobo Brolio
„ factam) vel ab Hosio Cordubensi
„ (secundùm editionem ipsius libri de
„ viris illustribus ab Auberto Miræo ad-
„ ornatam) in Maximo Cæsaraugusta-
„ no Episcopo finiens: Sigebertus verò
„ Ecclesiasticos Scriptores à Marcello
„ Marci Præfecti Urbis Romæ, ac Theo-
„ doricum Monachum & Abbatem S.
„ Trudonis recensuerit: ac denique
„ Henricus de Gandavo à S. Fulberto
„ Carnotensi, ad Ebrardum seu Eve-
„ rardum Betuniensem, Catalogum
„ suum perduxerit. O morosam nimis
„ Joannis Launoy (*idem dicendum à*
„ *fortiori de Henschenio & Papebrochio*
„ *dictam antiquitatem rejicientibus.*)
„ Dialecticam, quæ ità præstantium Vi-
„ rorum authoritatem infirmare docet,
„ quorum vigiliis & laboribus summo-
„ perè juvatur Ecclesia Dei, literariaque
Respublica mirum in modum deco- „
ratur. Qui tetricæ illius Dialecticæ „
regulas sequi voluerit, descriptas mul- „
tâ cum curâ à Simeone Metaphraste „
multorum Sanctorum, de quibus dis- „
serit, æqualis non fuit, vel tempore „
proximus. Dicam amplius: quisquis in „
hujus Dialecticæ verba juraverit innu- „
meros ex Sanctorum albo beatos viros „
ἀθάνατος τῆς θρυλὸν εὐρὸν ἔχοντας, „
levi brachio eradet, qui in veteribus „
Martyrologiis S. Hieronymi (ut vulgò „
creditur) Bedæ, Usuardi, Adonis, ac „
Rosuveydiani percensentur: propte- „
reà quod eorum Auctores, à ferendo „
de illis Beatis hominibus, illorumque „
depositionis die, testimonio, per æta- „
tem impediuntur. O incommodam „
Dialecticam, quæ publica Ecclesiæ in- „
strumenta (Martyrologia & appro- „
batas Sanctorum vitas intelligo) ma- „
ximam partem rejiciendi methodum „
præscribit: quæ in multis rebus scru- „
pulosos fidelium animos efficit, quæ „
timoratas conscientias austeritate suâ „
offendit. De ea sanè licet nobis hæc „
sancti Hieronymi in libro 1. adversus „
Pelagianos verba usurpare: hæc argu- „
mentatio tortuosa est, Ecclesiasticam „
simplicitatem inter Philosophorum „
spineta concludens. „ Hanc censu-
ram non evadit Papebrochius, dum
Bollandum & Henschenium deserit, ut
vidimus *n. 149.*

Tertia: Vir clarissimus & doctissi- „ 224
mus Hadrianus Valesius in cap. 6. *Dis-* „
ceptationis, quam inscripsit, *de Basili-* „
cis, quas primi Francorum Reges condi- „
derunt, an ab origine Monachos habue- „
rint, solis Auctoribus æqualibus vel „
subparibus assentiendum non esse, lu- „
culentissimis & elegantissimis verbis „
probat: quæ, licet brevitatis causâ „

„ prætermittamus, ad citatum tamen *Disceptationis* illius locum Lectores remittimus, ne uberrimo doctrinæ fructu destituantur. Admonentes intereà Valesianam rationem eâdem methodô procedere, quâ duas nostras priores, cùm hæ ad illius instar conscriptæ fuerint.

225 „ *Quarta:* Denique idem, qui suprà, vir clarissimus Hadrianus Valesius, ultimam nobis rationem subministrat validissimam, quâ solis Auctoribus æqualibus, vel subparibus fidem tribuendam non esse, persuadeamus. Nam in defensione *Disceptationis* suæ de Basilicis, *prioris partis cap. 10.* probat: Scriptores æquales & subpares nonnunquam in rebus ætatis suæ enarrandis graviter errare, & à recentioribus emendari. Quô fit, ut haud dubiè solis Scriptoribus Ἴσων aut Παρίσων verbis semper standum non sit; sed Auctorum pro suo cujusque meritò habenda ratio. Quod quomodò fieri debeat exponemus *sequenti capite.* „ Ità ille, quæ, attentis præmissis hîc, suprà *n. 84. ad 122. & n. 169. ad 201.* pro Ordine Carmelitarum ab Elia fundato, fortissimè concludunt Ordinis antiquitatem, pro qua contendimus, esse fundatissimam, ut diximus suprà, evertuntque evidenter Papebrochii novitiam speculationem, quâ frivolè isti solidissimæ adversatur traditæ quoad utrumque titulum Ordinis nostri antiquitati.

TELUM IX.

226 PApebrochius ibidem n. 45. *Petita certa vitæ formula ab Alberto est: brevem is scripsit; nec enim humili tum arbusto, & nihil minus promittente, quàm secuturam postmodum proceritatem, longa opus erat pertica, ut stare posset. Exteriorem vitæ formulam primum articulis undecim, aliis deindè quinque interiorem composuit: nihil de ministeriis erga proximum, nihil de studiis litterarum, nihil de Superiorum plurium inter se subordinatione, nihil de cura, aut regimine Sanctimonialium, nihil de cantu, aut choro præcipit: quod certum est argumentum, nihil adhuc tale inter Eremitas illos, aut reipsâ, fuisse usu inductum, aut cogitatione designatum.*

Enervatio.

227 REspondeo 1. Regulæ S. Alberti brevitatem ejus substantiæ non obesse: quia paucis multa complectitur, haud secùs quàm longè brevior ipse decalogus, ipsaque in quocumque Ordine formula professionis, & vel solùm obedientiæ

tiæ

tiæ uni Superiori votum: quidquid sit, talis est, & fuit, ut à quingentis circiter annis toti nostro ac Carmelitarum Discalceatorum Ordini, per totum Orbem diffusis sufficiat, & suffecerit, licèt Papebrochius satis contemptibiliter scribat: *Nec enim humili tunc arbusto* (quare non addit, ut suprà: *ex vasta aliqua, & annosa arbore, quæ sicut habet Ordinis Carmelitici qualiscumque traditio ab Elia &c.?*) *& nihil minus promittente, quàm secuturam postmodùm proceritatẽ* (cur minus quàm arbustum S. Augustini, Benedicti, Dominici, Francisci, Ignatii, & aliorum? Eratnè fortè Deus minus potens unum, quàm aliud arbustum exaltare, & ampliare?) *longa opus erat pertica, ut stare posset*: intereà si velit Societati Jesu longa opus fuisse pertica, ut vi effusæ rethoricæ stare posset, nos gratiâ Dei, quâ sumus, & fuimus sub brevi S. Alberti Regula reformati, sumus contenti; attamen arbustum illud fuisse tale tempore S. Alberti, ut prius in Italia, Francia, Hispania, & Germania fuerit extensum, probant *Annales Ordinis*, quod pro Italia ac Germania contra Papebrochium *Pharetra II. & III.* confirmabimus: arbustum verò S. Ignatii & aliorum non fuit tale ab initio, quale illud erat ante S. Alberti Regulam, est manifestum ex præmissis *n. 84. ad 122. & n. 169. ad 201.*

228 Respondeo 2. Petitam quidem ab Alberto Patriarcha Jerosolymitano Regulam, non tamen ad Alberti nutum, sed juxta propositum à S. Cyrillo Constantinopolitano Montis Carmeli incola, & S. Alberti cœvo, *lib. de processu & variis regulis Ord. Carm. cap. 5.* relatum: *obnixè requirebant à prædicto Patriarcha Alberto, ut juxta propositum eorum, traderet eis de quibusdam articulis per eos tunc sibi oblatis, conversationi monasteriali necessariis, brevem vitæ formulam, quam tenere imposterum deberent.* Et primò: *qualiter Prior, cui promittenda erat ab aliis obedientia, esset deinceps in suo officio instituendus.* Secundò: *ut describeretur eis figura Monasterii ædificandi apta, & commoda, ad vitam solitariam in eo observandam; & qualiter ab eorum Laicis deberent horæ dici.* Quartò: *an eis in Monasterio inclusis liceret, aliquid habere in proprio, vel saltèm in communi; & qualiter deberent superventura eis bona distribui.* Quintò: *in qua parte Monasterii potiùs deceret Oratorium collocari.* Sextò: *si culpæ in aliquo eorum Fratre essent deprehensæ, an illas possent, & qualiter corrigere ipsi.* Septimò: *quantò tempore anni deberet iejunium ab eis observari, & quando esset ab esu carnium abstinendum; vel quandò liceret eis carnibus vesci.* Octavò: *quibus armis quàm maximè essent ipsi specialiter muniendi contra diabolum pugnaturi.* Nonò: *an liceret eis propriis manibus corporaliter operari, aut cessare totaliter ab opere corporali.* Decimò: *quibus horis diei esset præcipuè silentium ab eis tenendum, & quandò liceret eis loqui. Nam quamvis ipsi in cæteris essent benè instituti, de primis tamen decem articulis dubietas & opinionum diversitas apud eos exorta fuerat, de qua nequibant per institutionem eorum determinatè certificari. Dictus autem Dominus Patriarcha Albertus, lectâ primò institutione eorum antiquâ, in prædicto Joannis libro descriptâ, & visô, quod nullus prædictorum articulorum plenè per eum determinabatur, annuit eorum humili requisitioni, & de prædictis decem articulis certam vitæ formulam (continentem statuta decem) secundùm quam vivere deberent, Latinô eloquiô eis scripsit.* Undè

patet ratio, cur S. Albertus brevem Regulam scripserit: puncta autem decem prædicta erant ex Constitutionibus S. Brocardi extracta, quas *Balaus in Catalogo Scriptorum Britanniæ Centur. 3.* post Gualterum de Constantiis malè *Regulam* vocat, addens: *quam Albertus Patriarcha Jerosolymitanus abbreviavit, confirmavit, atque observandam ipsis tradidit.* Quo etiam sensu in Appendice ad Henricum Plantagenet scribit, *Albertum abbreviasse Carmelitarum Regulam.* Neque id obscurè innuit ipsa S. Alberti Regula in proœmio: *Albertus Dei gratia Hierosolymitanæ Ecclesiæ vocatus Patriarcha, dilectis in Christo Filiis, Brocardo & cæteris Eremitis, qui sub ejus obedientia in Monte Carmeli morantur, salutem in Domino, & Spiritûs Sancti benedictionem* &c. *Verum quia requiritis à nobis, ut juxta propositum vestrum, tradamus vobis vitæ formulam, quam tenere imposterum debeatis.* Illud verò *propositum* in dictis S. Brocardi Constitutionibus S. Alberto, ut eas ad Regulæ formam reduceret, oblatis continebatur, nec commodiùs, quàm sic, exponi potest.

229 De istis autem Constitutionibus ità loquitur Alexander IV. in *Mari Magno Ordinis n. 37.* in sua Bulla: *Dilectis Filiis*, data anno 1256. *Lecta coram nobis siquidem vestra petitio continebat, quod Regula vestri Ordinis* &c. *Ac etiam secundùm Constitutiones ejusdem Ordinis, Prior ipsius, qui pro tempore fuerit, à Prioratus officio absolvi & amoveri potest à Diffinitoribus Capituli Generalis.* Ibi est arbustum, cui juxta Papebrochium, *nihil minus promittenti, quam secuturam postmodum proceritatem longa non erat opus pertica, ut stare posset.* Ibi sunt illi fermè decem Fratres, à quibus juxta Papebrochium ibid. n. 47. *innotescit quoque eorumdem primorum Carmelitarum numerus*, & de quibus n. 59. scribit: *verum postquam ibi cœpit habitare Bertholdus, quamvis cum decem solis Sociis.* Quasi verò Ordo habens Priorem Generalem, & Diffinitores Capituli Generalis, talem non habeat proceritatem, ut egeat pertica ad standum satis longa. Quasi verò fermè decem Fratres indigeant Priore Generali, & Diffinitoribus Capituli Generalis: hæc sanè sunt vel sola unius viri sapientis cogitatione indigna. Vide de Conventibus tunc extantibus præmissa *n. 189. ad 201.* & *227.* Ex istis autem præmissis hîc, & suprà *n. 188. ad 201.* evidenter refelluntur Papebrochii satyræ *n. 32. & 36.* relatæ.

Respondeo 3. Ad hæc Papebrochii verba: *nihil*, putà in S. Alberti Regula, *de ministeriis erga proximum: nihil de studiis litterarum, nihil de Superiorum plurium inter se subordinatione, nihil de cura, aut regimine Sanctimonialium, nihil de cantu, aut choro præcipit.* Verum quidem esse, Regulam illam S. Alberti fuisse magis, prout Basilii, Brunonis, & aliorum, ordinatam ad vitam contemplativam, quàm activam; ministeria tamen erga proximum satis innuit per hæc verba cap. IV. *Cellula Prioris sit juxta introitum loci, ut venientibus ad eumdem locum primus occurrat, & de arbitrio & dispositione ipsius postmodum, quæ agenda sunt, cuncta procedant.* De studiis verò cap. 13. *Faciendum est vobis aliquid operis, ut semper vos diabolus inveniat occupatos, nè ex otiositate vestra aliquem intrandi aditum ad animas vestras valeat invenire: habetis ad hoc Pauli Apostoli magisterium pariter & exemplum, in cujus ore Christus loquebatur,* 230 qui

qui positus est, & datus à Deo Prædicator & Doctor gentium in fide & veritate: ad prædicandum autem & docendum alios in fide & veritate, aliquod litterarum studium nobis est necessarium.

231 Cap. 1. agit de Priore Generali, & aliorum illi subordinatione, statuens, ut sequitur: *Illud imprimis statuimus, ut unum ex vobis Priorem habeatis, qui ex unanimi omnium assensu, vel majoris & sanioris partis, ad hoc officium eligatur, cui obedientiam promittat quilibet aliorum, & promissam studeat operis veritate servare.* Qualem ante fuisse, satis denotant S. Cyrilli verba *Resp. 1.* citata: *Intelligens autem quosdam eorum, qui ab Occidente supervenerant* &c. *statuit enim, quod ex ipsis unus, qui diceretur Prior,* utique Generalis, *deinceps eis ità praeesset, ut quilibet aliorum,* utique etiam Occidentalium Conventuum, *obedientiam ei devoveret, sub cura cujus, & regimine omnes viverent.* Nec ostendet Papebrochius ab alio statuto posteriori incepisse Ordinis Generalium Orientis & Occidentis Carmelitarum Institutionem: de privatorum autem *Prioribus singulis* subordinatione agit *cap. 2. Præterea juxta situm loci, quem inhabitare proposueritis, singuli vestrum singulas habeant cellulas separatas, sicut per dispositionem Prioris ipsius,* utique loci, quem inhabitare proposueritis, *& de assensu aliorum Fratrum, vel sanioris partis, eadem cellula cuique fuerint assignatæ.* Et cap. 3. *Nec liceat alicui Fratrum, nisi de licentia Prioris,* utique loci, quem inhabitare proposueritis, *qui pro tempore fuerit, deputatum sibi locum mutare, vel cum alio permutare.* Et maximè cap. 4. *Cellula Prioris sit juxta introitum loci* &c. ut suprà.

Sanctimoniales autem in Regula Carmelitarum tangere non magis, quàm in Regula Jesuitarum, fuit necessarium, & idem est de *choro & cantu*; licet *chorus & cantus* sufficienter innuantur *cap. 6.* his verbis: *Hi, qui litteras norunt, & legere psalmos, per singulas horas eas dicant, qui ex Institutione Sanctorum Patrum & Ecclesiæ approbata consuetudine ad horas singulas sunt deputati.* Et cap. VIII. *Oratorium, prout commodè fieri poterit, construatur in medio cellularum, ubi manè per singulos dies ad audienda Missarum solemnia convenire debeatis, ubi hoc commodè fieri poterit.* Undè meliùs Papebrochius se intra suæ Regulæ cancellos continuisset, quàm ad alienam extendisset suam crisim novitiam; quia in substantia Religionis, seu votis essentialibus, hujus perfectionem non habet; siquidem subsistere posset in voto obedientiæ & castitatis, retentô dominiô voluntatis & corporis, dimissô solô usu independenter à voluntate Superioris, uti in voto paupertatis juxta praxim Societatis. 232

***

TELUM X.

233 PApebrochius *ibidem n. 62.* scribit: *Ego ex Paleonydoro accipiam Bertholdi annos XLV. & Brocardi XXXIII. tanquam ex certiori majorum traditione acceptos: contingit enim sæpè, idque in Romanorum Pontificum Catalogis vidimus; de annorum, quo quisque rexit, numero firma haberi documenta, sed in iisdem ad Æram communem applicandis fluctuare opiniones. Istô annorum numerô positô, videor mihi posse rem, hactenus obscurissimam intricatissimamque, in patentem lucem educere, modò mihi permittatur pro certo assumere, quod ut tale Lezana ad annum 1224. assumit, solis tribus annis rexisse Cyrillum; & modo id, quod auctor Chronicæ de multiplicatione Ordinis per Europam asserit, maneat etiam inconcussum, videlicet, quod eodem tempore, quò per mortem Cyrilli vacabat officium Prioratûs,* accesserunt ad electionem novi Prioris: & quia Religio in Europæ Regionibus transplantanda erat (*hoc enim Cyrillo dicitur revelatum fuisse, & ab eo subditis sibi Eremitis persuasum*)... Bertholdum, natione Longobardum in quartum Priorem elegerunt; nam quia de Europæ Regionibus fuit progenitus, ideò aliis aptior repertus est ad transplantandum Ordinem in cismarinis partibus: & ejus tempore aliqui ex Fratribus, natione Cyprii, in Insulam Cypri transfretaverunt; alii verò, Siculi natione, ad Siciliæ Insulam navigaverunt.

234 *Hæc si tenere permittar, velut ab antiquiori & ideò fidei melioris auctore asserta, nihil erit quo minus credamus vetusto auctori Chronicæ Carmelitanæ apud Balæum in Scriptoribus Angliæ pag. 279. asserenti*, Cyrillum Græcum, tertium Carmelitarum Præsidem, obiisse anno MCCCXXXIV. *Sicut enim ab hoc anno, per annos septem Bertholdi II. & Alani annos quinque (tot autem annis utrumque rexisse scribit Palæonydorus) præcisè venitur ad annum MCCXLV. quo electum esse B. Simonem Stock, ex eadem sua antiqua Chronica scribit idem Balæus, & in hoc assentientes sibi nunc habet Carmelitas omnes post Segerum Pauli, atque Lezanam; ita credibile est eadem accuratione numerare Palæonydorum annos Prioratuum præcedentium, licet erraverit in illis ad Æræ Christianæ annos applicandis. Assignatos autem ab eo dictorum Prioratuum annos supputando ab obitu Cyrilli, pervenitur ad annum MCLVI. qui fuerit S. Bertholdi Prioris primi primus: & eo moriente sui regiminis anno XLV. cœperit Carmelitarum Eremum gubernare is, cujus causâ hæc tractantur, Brocardus, anno scilicet MCC. quinto antequam in Syriam appelleret Albertus, Regulam Carmelitis daturus.*

Atque hæc Chronotaxis (præterquam quod omnes eos evadat scopulos, ad quos miserrimum naufragium fecit Carmeliticorum Scriptorum omnium recentiorum chronologia, hisce duobus aut tribus sæculis, quibus eam conati sunt ad Æræ vulgaris annos aptare) aliud commodum af- 235
fert

fert momenti præcipui, viamque sternit salvandæ utcumque Carmelitarum traditioni, de Aymerico Patriarcha Antiocheno, quasi ejus auctoritate, & consilio Eremitæ quidam per Terram Sanctam sparsi, collecti fuerint in unum corpus, persuasique Carmelum habitare sub obedientia B. Bertholdi.

Enervatio.

236 RESpondeo 1. Lezanam in Annalibus *ad annum 1130. n. 4.* optimè probare Aymericum fuisse Patriarcham Antiochenum sub annum 1137. ex Guillielmo Tyrio *lib. 15. cap. 15. & 16.* Honufrio Panvino, Pineda, Genebrardo, Hieronymo Bardo, Maschardo, Frechero, Lucio, Muñioz &c. Tyrii autem ante annum 1138. *lib. XV. cap. 17.* verba sunt: *Clerus Antiochenus, & maximè, qui in depositione Domini Radulphi conspiraverant, instinctu & suggestione Principis, & maximorum, ut dicitur, interventu munerum, elegerunt sibi quemdam ejusdem Ecclesiæ Subdiaconum, Aymericum nomine, Lemovicensem natione* &c. Attamen: quia *lib. XIX. cap. 1. ad annum 1163.* scribit: *Præsidente S. Romanæ Ecclesiæ D. Alexandrô Pontificatûs ejus anno tertio; Sanctæ verò Resurrectionis Ecclesiæ D. Amalricô, Latinorum Patriarcha nono, Pontificatûs ejus anno quarto; Sanctæ autem Antiochenæ Ecclesiæ D. Aymerico, Latinorum in eadem Civitate Patriarcha tertio, anno Pontificatûs ejus vigesimo*: & si ab annis 1163. demas 20. restabit annus 1143. Verosimile est ibi incepisse annum ab ipsa *electione*; hîc verò à morte sui prædecessoris, quæ anno 1143. contigit, quasi ante illam adhuc dubia fuisset ab Aymerico Patriarchatûs possessio, adhuc reluctante Radulphô Patriarchâ depositô, in quorum ultimo Baronius *ad annum 1134.* Tyrium sequitur.

Sed difficultas restat: quô annô Bertholdus, & quô annô Aymericus, nati sint. Item quô anno ætatis mortui sint. 237 Quandoquidem Bostius & Palæonydorus apud Lezanam *ad annum 1061. n. 4.* scribant, *illorum parentes Guidonem de Malesuida, & neptem Solonis seu Salomonis Regis Hungariæ, matrimonio junctos anno 1045.* in quo *ibid. n. 5.* notat esse Chronologiæ errorem: & meritò; quia Melchior Inchofer Soc. Jesu *tom. 1. Annalium Hungaricorum* scribit: Quod Andreas, Salomonis pater, coronatus fuerit Rex Hungariæ anno Domini 1047. & obierit anno 1059. Salomon verò sit coronatus in Hungariæ Regem anno 1053. dum esset *quinquennis*; ac proindè natus anno 1048. qui proindè anno 1045. neptem suam tradere non potuit Guidoni in uxorem, uti scribunt: ego autem crediderim, matrimonium illud demùm contigisse circa annum 1065. per errorem Typographiæ, vel aliter scripto, 4. *loco 6.* Tum quia Beyerlinck tomo 5. *verbo* Magistratus *ad annum 1062.* sic habet: *Salomon Andreæ filius ab Henrico Imperatore socero restitutus* &c. Tum quia id congruit morti Bertholdi circiter anno 1187. ætatis anno 115. uti habent Lectiones nostri Breviarii, Palæonydorus, Lezana &c. ita ut Aymerus, vel Ademarus & Bertholdus Fratres germani fuerint progeniti inter annum 1066. & 1073. sic enim sufficiens tem-

tempus etiam reperitur, ut fuerint *Doctores Parisiis*, Ademarus *Episcopus Podiensis*, & sub annum 1095. simul cum Bertholdo Fratre in expeditione Terræ-Sanctæ, prout isti scribunt.

238 Cùm verò juxta Beyerlinck *in Theatro vitæ humanæ* locô citatô verbo *Salomon Rex Hungariæ*, Salomon bello superatus, regno spoliatus, & Monachus factus obierit, nullâ relictâ posteritate; & Andreæ Regis Hungariæ patris Salomonis Bela & Leventa fuerint Germani fratres, & Salomonis patrui, neptis Salomonis, quam Guido duxit in uxorem, debet fuisse filia, aut Belæ vel Leventæ, aut unius fratris vel sororis Salomonis, de quo, aut qua nihil legi: si unius horum, propriè fuit nepos vel neptis Salomonis; si vero unius illorum, impropriè. An verò similiter Bertholdus & Aymericus fuerint Germani Fratres & propriè, an solùm consanguinei & impropriè, ut innuunt Bostius & Palæonydorus, qui Bertholdum nuncupant *Aymerici consanguineum*, etiam non constat. Si prius: *Ademarus, Bertholdus*, & *Aymericus* fuerunt tres propriè fratres, ut præsumitur. Si posteriùs: eô sensu *Aymericus* à S. Cyrillo dicitur *Bertholdi frater*, quô *Genesis 13*. Abraham Lot *fratrem* vocat: *fratres enim sumus*. Et in Evangelio variis locis *Fratres Domini*, id est *consanguinei*; quô etiam accipi potest illud S. Cyrilli *cap. 4*. suprà citato: *donec prædictus Patriarcha Aymericus omnes primò ad hoc adstrinxit: inter quos ipse fratrem suum habuit, scilicet fratrem Bertholdum, perfectum Religiosum, sanctumque presbyterum, quem de unanimi omnium assensu* (non quidem *anno 1121*. uti sciolus aliquis postmodùm addidit, aut 1141. uti, attentâ commodiori correctione, sibi persuaserunt posteri, quasi *annus 1121*. fuisset in authographo expressus, quod, ob rationem infrà *n.240*. dandam, non credo; sed verosimilius *anno 1143*. quandò Aymericus Patriarchatus Antiocheni ob Radulphi mortem pacificus possessor, & antequam ejus pro S. Sede Legati officium in subsidium Alberici Cardinalis contra Radulphum Legati Romam circiter anno 1138. reversi, expirasset, ut infrà *n. 239*. dicetur) *in primum Priorem eis instituit, cui curam cæterorum injunxit*. Ego autem, si in iis, quæ certo scriptæ non leguntur, antiquitatibus, verisimilitudini aliquid detur, crediderim Aymericum tertium Latinorum Patriarcham Antiochenum fuisse filium Godefridi de Malefayda, Patrui Bertholdi, cujus uxor fuerit soror Petri l'Hermite, Castellani Antiocheni, quô sollicitante, Aymericus factus est Patriarcha Antiochenus; qui proindè tantum fuit Bertholdi consanguineus, fortè tunc dictus *Frater* ob idem cognomen, consanguinitatem, & familiaritatem. De Godefrido isto videri potest Everardus Rishtonus in *Synopsi* à Georgio Colvenerio recognita & aucta: sic enim varia hic à nonnullis obscurè insinuata, cùm in Historiis antiquis non semper solida adferri possit demonstratio, elucidari possunt.

Nec refert 1. quod Papebrochius *ibidem n. 65*. scribat: *Ipsum tamen*, putà Aymericum, *etiam à Romano Pontifice habuisse aliquandò potestatem Legati Apostolici, non tantum ideò non credam; quia in tota Sacri Belli Historia omninò nullus invenitur Legatus in Oriente factus; sed omnes immediatè ex Occidente missi dicuntur: verum etiam; quia illô ipsô ferè tempore, quô cum tali potestate Carmelitas stabilisse debuisset Aymericus iste, missum* 239

missum cum ea ab Alexandro III. ad partes Orientis Joannem, dicit Tyrius lib. 18. cap. 19. *Virum admodum litteratum, & Romanæ Ecclesiæ presbyterum Cardinalem tituli SS. Joannis & Pauli:* Primò; quia Aymericus censetur unus cum Alberico Cardinali ex Occidente præmisso Legatus, utpotè ad hujus causam prosequendā Legatus, à quo non procul recedit Baronius *ad annum 1136.* scribens: *Quibus ritè peractis, prædictus Legatus ad Acconensem rediens Civitatem, indè, paratò navigiò, Romam reversus est. Hactenus Alberici Ostiensis Episcopi totius Legationis periodus. Porrò ista omnia hoc anno cepta, quò Bernardus Patriarcha obiit, propagata esse ad annum saltèm 1139. oportuit.* Ex quo sequitur Albericum non rediisse Romam ante annum 1139. Cùm verò ad annum 1143. scribat: *Hoc eodem anno ex hac vita sublatò Radulphò.* Et ad annum 1181. n. 13. addat: *Horum autem,* scilicet Carmelitarum, *promotor, propagator, & custos fuit ille, qui fungebatur in Oriente Legatione Apostolicæ Sedis, Haymericus Patriarcha Antiochenus:* sequitur hunc fuisse Legatum à S. Sede subrogatum *ad prosequendam causam Alberici Legati*; quia nec verisimilior, nec alia causa adfertur. Secundò: quia Joannes Ecclesiæ Romanæ presbyter ab Alexandro III. circiter 20. annis post, missus est Legatus, cùm Alexander III. demùm fuerit Pontifex an. 1159. idque ad aliam causam, videlicet tollendum schisma in Ecclesia subortum. Tertiò deniquè: quia Honuphrius Panvinus *ad annum 1141.* sic scribit: *Ordo Carmelitarum restitutus & reformatus ab Aymerico Malefaida Lemovicensi Patriarcha Antiocheno, & Apostolicæ Sedis Legato &c.* Et Aubertus Miræus *lib. 3.* de orig. Carm. *Horum exemplo post Christum natum plurimi exindè Anachoretæ locum illum tenuere, qui demùm Aymerici Malefaidæ Lemovicensis Patriarchæ Antiocheni, Sedisque Apostolicæ trans mare Legati operâ, in unum certis legibus, uno sub capite, seu præfecto coiere, cùm antea sparsim incolerent.*

Nec refert 2. Quod Papebrochius 240 ibidem *n. 72.* scribat: *Bertholdum eadem Epistola anno 1121. adscribit, apparetque non posse errorem credi socordis librarii, sed authoris veriorem Chronologiam ignorantis.* Quia id paulò ante præoccupatum est: Etenim cùm S. Cyrillus *libri sui cap. 2.* annos per litteras ad longum scribat: *Rex Persarum Jerosolymam adveniens, totam Terram Sanctam devastavit; circa annum verò Domini sexcentesimum decimum septimum sacrilegus Cosroe &c. Sanctamque Civitatem Jerusalem anno Domini sexcentesimo trigesimo nono cœpit:* non verò per cyfram, aut numerales litteras Latinas: Et in aliis locis annum omittat, ut cap. 1. *Fuit autem tempore Arcadii & Honorii Imperatorum in Monte Carmeli Pater dictorum Religiosorum, quidam vir miræ virtutis & perfectionis, Joannes nomine &c. scripsit enim eidem Caprasio librum de Institutione nostræ Religionis &c. In cujus disciplina usque ad tempora Heraclii Imperatoris per annos circiter ducentos quinquè ad exemplum Fundatorum & priscorum Patrum dictæ Religionis, pacificè in Terra Sancta conversati fuerunt.* Ubi in tribus desideratur annus, uti & cap. 2. *Saraceni autem molestè ferebant, quod nostræ Religionis professores veste alba desuper induti incederent.* Cap. 3. *Illo itaque tempore, quamvis pauci, verumtamen probatissimi Monachi nostræ Religionis, dimissis mansionibus, quas habebant in Urbibus*

bibus & Villis, hunc Carmeli Montem non deserentes &c. cap. 4. *Erat autem in diebus illis Patriarcha Antiochenus, & in Terra Sancta Apostolicæ Sedis Legatus, vir quidam amabilis Deo & hominibus nomine Aymericus, natione Lemovicensis* &c. *statuit enim* &c. Cap. 5. *Processu autem temporis, mortuô eorum Priore* &c. *tandem post lapsum temporis* &c. In quibus omnibus, & aliis multis desideratur similiter *annus* : mihi verosimile omninò est (quidquid nostri plerique Historiographi se fatigent ad excusandum *anni 1121.* per cyfram, aut numerales litteras Latinas, errorem, eumque, mutatione aliquâ, reducendum ad historicam veritatem) S. Cyrillum in suo libro posuisse annos per litteras Latinas ad longum, dum posuit, aut omninò eos omisisse, dum ad longum non posuit: ac proindè hæc cap. 1. *anno Domini 412.* cap. 3. *anno Christi MXCIX.* cap. 4. *anno Domini MCXXI.* cap. 5. *anno Domini MCXCIX.* & infrà: *eôdem annô.* esse à sciolo aliquo, qui primò librum illum imprimi curavit, incautè addita, uti & datæ Regulæ *annum*; ex quibus processerunt penè omnium illius Posterorum nostrorum in Historia Ordinis contradictiones, quibus excusandis, aut exponendis tempus terere, perdere arbitror, quod mihi consultum non videtur; sed anni isti, tamquam in authographo omissi, prout in Regula, aliundè determinandi. Vide *n. 208.*

241 Nec refert 3. Quod Papebrochius *ibidem n. 66.* scribat: *Erat enim Bertholdus (ut Joannes Phocæ nos primus docuit) oriundus ex Calabria, ideoque Antiocheno Principi in temporalibus, Patriarchæ in spiritualibus, subjectus: ac verosimiliter unus eorum Monachorum Latinorum, qui in Montanis nigris juxta Antiochiam sua habebant Monasteria, teste Vitriacô.* Quia imprimis ipsemet Papebrochius non obscurè contra se fatetur, fuisse Gallum, ac per consequens Lemovicensem, dum ibidem infrà *n. 56.* scribit: *quem vel ex nomine colligas à Francis Normanisve Calabriæ dominantibus originem trahere*, ita ut Joannes Phocæ verosimiliter intellexerit *à Calabria peregrinus*, etsi scripserit *è Calabria oriundus*. Deindè Joannes Phocæ, ut patet ex præmissis ejus verbis suprà *n. 199.* de Bertholdo non loquitur, sed de *Monacho dignitate Sacerdote, capillitiô albô*, qui alius à Bertholdo esse potuit: nec verosimile est fuisse Bertholdum, cùm scribat *ex Calabria oriundum*, nec dicat fuisse valdè senem; erat tamen anno 1185. quô Joannes ille Loca Sancta vidisse dicitur, plusquam 110. annorum, cujus mentionem fecisset. Deindè: narratio Joannis Phocæ est mihi suspecta. 1. Eò quod impressa Amstelodami demùm *anno 1654.* Idque mutuatô nomine Kalcovii Coloniensis Typographi; si enim *liber*, in quo ipsius relatio istô annô impressa reperitur, non fuisset in variis *fabulosus, apocryphus*, & fortè *Catholicis perniciosus*, Impressor hæreticus nomen Typographi Coloniensis Catholici non mutuasset. 2. Quia commemorat Prophetæ revelationem factam B. Bertholdo, de qua in Historia Ordinis nihil legitur. 3. Quia cùm manuscriptum de *anno 1185.* primùm prodierit, & quidem tali modô impressum, *anno 1654.* non statim, absque ulteriori examine, antiquis fidei authenticæ monumentis adstipulandum est.

Quidquid tamen de illo sit, contra Papebrochium, qui illi fidem habet, nobis servire potest, pro verificatione ejus, 242

quod

quod S. Cyrillus sui *libri de processu* &c. cap. 4. de S. Bertholdo scripsit: *& in hoc Monte Carmeli in honore B. M. Virginis Dei Genitricis Monasterium ædificari faciebat, murô altò circulariter circumdatum; in quo quidem eos includere intendebat, sed priusquam hoc Monasterium consummasset, sustulit eum de mundo Deus.* Deindè pro verificatione propositi Carmelitarum ab Alberto petentium Regulam pro clausura in Monasterio sub unius Prioris obedientia, in quod tota S. Alberti Regula collimat. Denique sub Bertholdo, non sub SS. Brocardo & Alberto incepisse Ordinis reformationẽ quoad Carmelitarum, prius in cellulis hinc indè dispersis viventium, clausuram sub uno Priore in uno Monasterio: quæ cùm sensim, uti ipsa Monasteria, fieri deberet, mirum non est, quod ex dicto Joanne *anno 1185*. scribente, *de decem collectis fratribus*, refert Papebrochius: *Verum ante annos aliquot quidam Monachus dignitate Sacerdos, capillitiô albus* &c. *ea loca Monasterii, nempè reliquias, vallô perparvô* (quia isto tempore nondum erat consummatum) *cinxit, & turri ædificatâ, temploque non ingenti extructô, fratribusque fermè decem collectis, etiam sanctum illum ambitum colit.* Ac proindè non rectè Papebrochius Reformationem istam *n. 45*. vocat, *novellum sub Brocardo germen.* nec melius *n. 47*. addit: *innotescit*, utique ex dicta relatione, *quoque eorumdem primorum Carmelitarum numerus*; quia erant tantum primi Carmelitæ Montis Carmeli, per clausuram sub obedientia unius Prioris in Monasterio, quod S. Bertholdus ædificabat ad instar Monasteriorum, quæ in Europa ipse & frater ejus Aymericus Patriarcha Antiochenus viderant, reformati.

Dic igitur Aymerum, seu, ut alii, Aldemarum, vel Aydemarum, Bertholdum & Aymericum, vel, ut alii, Almericũ fuisse tres, saltẽ sensu *n. 238*. datô fratres, quorum junior fuit Aymericus, quo anno natus nobis non constat: senior Aymerus Episcopus Podiensis est in expeditione Terræ Sanctæ mortuus Antiochiæ: medius Bertholdus, qui simul cum Aymero Parisiis Lauream Doctoralem accepit, & ad Terræ Sanctæ expeditionem ivit, uti ante 300. annos scripsit Bostius *lib. 6. Speculi Historiarum cap. 2.* (etsi in Chronologia turpiter errarit, ut diximus *n. 237*. quod satis commune est Historicis, qui frequenter in ea invicem opponuntur) & sub annum circiter 1100. paulò post captam Jerosolymam, factus est in Monte Carmelo Religiosus, prout Antiochiæ voverat. Undè non capio id, quod Papebrochius *n. 66*. scribit: *Igitur, cùm in Hierosolymitano Patriarchatu Aymericus Antiochenus, quamvis exul, maximâ gratiâ & authoritate apud Regem & Patriarcham valeret, prudentissimè Bertholdus egit, quod ab Elia Propheta admonitus de habitando Carmelo, ad ipsum accesserit consilii & auxilii causâ, imò & necessariæ facultatis.* Tum quia, ut Carmelum inhabitaret, nec Patriarchæ Antiocheni egebat auxilio, nec necessaria erat facultas Patriarchæ Jerosolymitani; sed solùm pro Carmeli Eremitarum sub clausura reformatione, & ut fieret primus eorum sub illa reformatione Generalis. Tum quia, cùm Aymericus demùm, juxta Tyrium *lib. 18. cap. 1.* anno 1155. exul manserit Jerosolymis, anteà fuerat annis circiter 55. Montis Carmeli Eremita. Tum quia, cum fuerit annis 45. Generalis, non solum fuisset per Aymericum simul factus Montis Carmeli Eremita & Generalis, 243

sed

ſed cùm natus ſit anno circiter 1073. fuiſſet octogenarius, dum factus eſt Montis Carmeli Eremita, & vixiſſet ad annum 1200. cùm tamen obierit anno circiter 1187. Quæ omnia ſpeciem veritatis non habent.

244 Quod verò *n. 68.* addit Papebrochius: *Cæterum quod, eodem Aymericô Antiochenô agente & procurante, omnia, aut pleraque Terræ Sanctæ Eremitoria Latina (hoc enim ut minimum prætendunt Carmelitæ) fuerint ſubjecta Bertholdo, tanquam Priori Generali, nemo perſuaſerit. Tum quia res illa maximi fuiſſet ſtrepitus atque moliminis, & extra Epiſcoporum omnium Orientalium Synodum nequaquam ſolidè conſtituenda; ſic autem conſtituta, à Scriptoribus minimè prætereunda:* ſatis apparet, quod Bertholdi ad Aymericum acceſſus fuerit pro Generalatu; non verò pro Carmeli incolatu: neque ad hoc, ut omnia Terræ Sanctæ Eremitoria, alium Fundatorem & Patronum, quàm Eliam Prophetam, non agnoſcentia, forent Bertholdo ſubjecta, requirebatur omnium Epiſcoporum Orientalium Synodus: ſed una Aymerici S. Sedis Legati ſufficiebat, prout hodiè ad talem effectum una S. Sedis ſufficeret, & ſi nollent amplecti, deſertores haberentur; aliquos tamen tales fuiſſe non legimus. Vide *n. 128.* Iſtis autem præmiſsis.

245 Advertendum, pro faciliori Generalium Ordinis Carmelitarum Chronotaxi, quod Aymericus de Malefaida Lemovicenſis Patriarcha Antiochenus Alberico S. Sedis Legato, poſtquam depoſuerat Rodulphum Patriarcham Antiochenum, redeunti Romam, ſit in Legatione ſubrogatus ad proſequenda contra eundem Rodulphum negotia & anno circiter 1142. Bertholdum ſuum Fratrem inſtituerit Generalem, qui à nonnullis, quia Latinus, primus Latinorum Generalis dictus eſt, in quibus, & conſequenter in aliis, varii ex noſtris Hiſtoricis non parum ſunt hallucinati, non ſatis ad præmiſſa attendentes; quod tamen mirum non eſt; quia, ut rectè Papebrochius *ibidem* n. 62. *Contingit enim ſæpè, idque in Romanorum Pontificum Cathalogis vidimus, de annorum, quo quiſque rexit, numero firma haberi documenta, ſed in iiſdem ad Æram communem applicandis fluctuare opiniones*: hôc tamen attentô, non debuiſſet, propter minus congruam ab illis annorum ſupputationem in Hiſtoria Ordinis, eſſe tam ſeverus ipſorum exactor, aut adeò illorum criticus exploſor; præſertim cùm tales annorum ſupputationes in Martyrilogiſtis invicem contrarias, & procul diſtantes, tomi in *Acta Sanctorũ* ipſius, ac Magiſtrorum ſuorum Bollandi & Henſchenii, contineant innumeras, nec obindè *Acta Sanctorum* ſuſpecta habeat, aut ipſos *Martyrologiſtas* obindè tanquam *ignorantes* & *fabuloſos* explodat: Cur non hos, uti illos? Suo tempore, ſi ulterior occaſio detur, congruâ horum cum illis collatione factâ, diſparitatem exigere poterimus: nam noſtris Hiſtoricis contingere potuit id, quod Epiphanio & Nicephoro contigiſſe ſcribunt Henſchenius & Papebrochius *ad vitam S. Cyrilli 18. Martii* n. 24. *Hinc porrò varii relinquuntur errores in Epiphanii & Nicephori Catalogis corrigendi: nam intra Alexandri Imperatoris annos, qui anno Chriſti CCXXXV. vitam & imperium finivit, concludit Epiphanius Epiſcopi Alexandri tempus: utique non ex ſua ſententia, ſed ex Catalogo, quem imperitiſſimè compilatum tranſcripſit. Ipſe enim Epiphanius in lib. de ponderibus & menſuris*

ſuris n. 19. in perſecutione, *inquit*, Decii Martyrium ſubiit Babylas Antiochiæ; Fabianus Romæ; Alexander Epiſcopus Hieroſolymorum Cæſareæ. *Mazabenes deindè ad Gallum & Voluſianum, id eſt annum Chriſti* CCLI. *ſediſſe dicitur, Hymenæum uſque ad Aurelianum, imò uſque ad initium Probi anno* CCLXXVI. *Undè novos & proprios calculos ſubducere incipit Epiphanius. Priores autem illius calculi quàm parum ſint apti, ex allegatis Euſebii teſtimoniis liquet; uti etiam quàm parum hâc quoque in parte Epiſcopalium annorum numeri apud Nicephorum ſubſiſtant, qui ab initio Alexandri uſque ad Zabdam annos ſolùm conficiunt LXII. cùm reverà fuerint LXXXVI. A Zabdæ exordio ad Macarium anni Nicephoro XIX. ſunt, qui ſolùm XVI. ſunt Euſebio. Denique tota annorum Epiſcopalium ſumma ex Nicephoro collecta à Chriſti ortu uſque ad Macarium pauciores habet, quàm par ſit, annos omninò centum.* Intereà

246 Hæc ſit prætacta Generalium Chronotaxis. *S. Bertholdus I.* poſt Reformationem ab Aymerico, ut dictum eſt, factus eſt primus, ſenſu *n. 243.* datô, Generalis anno circiter 1142. obiit anno circiter 1187. ergo fuit Generalis circiter 45. annis, juxta S. Cyrilli librum *de proceſſu & variis regul. Ord. Carm.* cap. 5. *Proceſſu autem temporis mortuo primo eorum Priore, videlicet Fratre Bertholdo, ſub regimine cujus quadraginta quinque annis manſerat.* S. Brocardus, factus eſt Generalis II. prout S. Cyrillus ibidem ſcribit: *Poſt lapſum temporis, Fratrem Brocardum, virum perfectum unanimiter præficientes, & omnes obedientiam promiſerunt.* Hæc autem verba: *tandem poſt lapſum temporis* denotant Electores aliquamdiu fuiſſe congregatos, antequam Generalem eligerent, ad maturè deliberandum ſuper difficultate, de qua *ibidem* S. Cyrillus *Perplexitas magna eorum animos invaſit de ſucceſſore ejus inſtituendo, de cujus inſtitutione nullam certam formam prædictus Patriarcha Aymericus, morte præventus, eis reliquerat.* Ac tandem, ſuperatâ difficultate, S. Brocardus anno 1187. factus eſt Generalis II. obiit circiter anno 1221. Ergo fuit Generalis 33. annis, juxta illud S. Cyrilli ibidem: *ſub regimine cujus triginta tribus annis permanſerunt.* S. Cyrillus factus eſt Generalis III. anno circiter 1121. obiit anno 1224. Ergo Generalis fuit tribus annis. Bertholdus II. factus eſt Generalis IV. anno circiter 1224. obiit circiter anno 1231. Ergo fuit Generalis 7. annis. Alanus factus eſt Generalis V. anno circiter 1231. obiit, vel officio renunciavit anno circiter 1245. Ergo fuit Generalis 14. annis. S. Simon Stockius factus eſt Generalis VI. anno circiter 1245. obiit anno 1265. Ergo fuit Generalis poſt Alanum (cujus aliquot annis fuerat Vicarius) 20. annis. Undè patet, Papebrochium inconſultò ſcribere: *ad ſcopulos miſerrimum naufragium feciſſe Carmeliticorum Scriptorum omnium Chronologiam, hiſce duobus, aut tribus ſæculis*, quia in illa, quam amplectuntur Waſtelius, Lezana, Daniel à Virg. Maria, & ſucceſſivè alii, non apparent ſcopuli.

Quamobrem rejiciendum arbitramur aliam Papebrochii *ibidem n. 62. & 63.* Chronologiam. Primò: quia Chronologiæ difficultates non minuit; ſed auget, dum Generalatuum exordii & finis annos, ſeu primos & ultimos non determinat, & in his determinandis penè tota ſit difficultas, & hallucinatio communis, licèt hanc benè excuſet *n. 62.* ſcribens: *Contingit enim ſæpè, idque in* 247

Romanorum Pontificum Catalogis vidimus, de annorum, quo quisque rexit, numero firma haberi documenta; sed in iisdem ad Æram communem applicandis fluctuare opiniones. Secundò: quia rectè quidem S. Bertholdo I. tribuit Generalatûs annos 45. & S. Brocardo Generalatûs annos 33. juxta librum S. Cyrilli *cap. 5.* suprà citato: sed *n. 63.* malè scribit *Cyrillum Græcum tertium Carmelitarum Præsidem obiisse anno 1234.* quia non attendit S. Bertholdum obiisse anno 1187. post annos 45. Generalatûs, ut fatetur, & S. Brocardi post ipsum Generalatûs fuisse 33. annos; ac proindè S. Brocardum obiisse anno 1221. cui S. Cyrillus immediatè successit anno 1221. &, cùm fuerit tantùm 3. annis Generalis, obiit anno 1224. non verò anno 1234. uti scribit. Tertiò: quia B. Alano tribuit tantum Generalatûs 5. annos, qui saltèm 7. fuerunt, ut vidimus: id quidem fundat in Palæonydoro; sed malè, cùm ipsemet nobiscum meritò eum comprehendat inter hallucinatos, de quibus *n. 61.* scribit: *omnes autem adeò variant in hac parte (quemadmodum ad annum 1231. ingenuè fatetur Lezana) ut vix unus alteri cohæreat.* Et *n. 63.* de eodem Palæonydoro addat: *licèt erraverit in illis,* utique annis Generalatuum præcedentium, ad *Æra Christiana annos applicandis.* Quartò: quia addit, annum 1. Generalatûs Bertholdi I. fuisse 1156. his verbis: *pervenitur ad annum MCLVI. qui fuerit S. Bertholdi Prioris primi primus; &, eò moriente sui regiminis anno XLV. cœperit Carmelitanam Eremum gubernare is, cujus causâ hæc tractantur, Brocardus, anno scilicet* MCC. *quinto antequam in Syriam appelleret Albertus, Regulam Carmelitis daturus,* in quibus continuò errat. Imprimis in anno 1. Generalatûs Bertholdi I. quia si hic fuerit *annus 1156.* aut S. Bertholdus, utpotè mortuus anno 1187. non fuit, uti scribit, annis 45. Generalis; sed 31. annis dumtaxat, & si mortuus fuerit circiter anno 1200. paulò ante electionem Brocardi; cùm probaverimus suprà Bertholdum I. fuisse natum anno circiter 1072. fuerit annorum 128. dum obiit, quod est incredibile. Si verò neget Bertholdum & Aymericum Patriarcham Antiochenum ejus fratrem juniorem fuisse natos anno circiter 1072. paucis post invicem annis, certiorem assignare debebit, & salvare illud S. Cyrilli *lib.* de processu &c. *cap. 5.* citato: *Processu autem temporis, mortuo primo eorum Priore videlicet fratre Bertholdo, sub regimine cujus quadraginta quinque annis manserant, perplexitas magna eorum animos invasit de successore ejus instituendo, de cujus institutione nullam certam formam prædictus Patriarcha Aymericus, morte præventus eis reliquerat.* Et certius probare equidem Aymericum Patriarcham, & consequenter Bertholdum ejus fratrem, non esse mortuum anno circiter 1187. contra Lezanam, Onuphrium, Panuinum, Hieronymum, Bardum &c. in suis *Chronologiis,* cumque non solùm fuisse Patriarcham 50. circiter annis, ut habet communis, inchoando ab anno 1137. ut vidimus suprà, vel saltèm ante annum 1142. ut habet Jacobus de Vitriaco: sed mortuum circiter anno 1200. ac sic fuisse Patriarcham 63. annis, vel saltèm circiter 58. annis, Bertholdumque fuisse circiter 120. annorum, dum obiit, quæ sine efficaciori probatione non admittimus, & nisi certiùs determinet annos utriusque nativitatis, & parentes. Quintò: quia per hæc verba: *quintò, antequam in Syriam appelleret Al-*

Albertus Regulam Carmelitis daturus, quo supponit Albertum Patriarcham Jerosolymitanum demùm appulisse in Syriam anno circiter 1205. non solùm incidit in difficultates prætactas contra electionem Brocardi in Generalem anno 1200. sed electionem B. Simonis Stockii, quam ponit anno 1245. transferre debet ad annum 1258. & ejusdem mortem, quam ponit 1256. quô nondum fuisset Generalis, transferre debet ad annum 1279. uti ex nostra Chronotaxi manifestè sequitur. Istis ità discussis & præmissis

248 Consultiùs abstinuisset Papebrochius à vanitate, & vanâ præsumptione, quâ *n. 64.* subdit: *Atque hæc Chronotaxis (præterquam quod omnes eos evadat scopulos, ad quos miserrimum naufragium fecit Carmeliticorum Scriptorum omnium recentiorum chronologia, hisce duobus aut tribus sæculis, quibus eam conati sunt ad Æræ vulgaris annos aptare) aliud commodum affert momenti præcipui, viamque sternit salvandæ utcumque Carmelitarum traditioni, de Aymerico Patriarcha Antiocheno, quasi ejus auctoritate & consilio Eremitæ quidam per Terram Sanctam sparsi, collecti fuerint in unum corpus, persuasique Carmelum habitare sub obedientia B. Bertholdi. Cùm enim Carmelus ad Hierosolymitanum pertineat Patriarchatum, ab Urbe Sancta P. M. vix LXXX. ab Antiochia totis CCXL. & ampliùs remotus; nec appareret quomodò Patriarcha Antiochenus potuisset in Patriarchatu Hierosolymitano jurisdictionem exercuisse, pro tali Institutione necessariam; recurrendum sibi putaverunt Carmelitani Chronologi ad aliquem, qui fuisset Apostolicæ Sedis Legatus in partibus Orientis, atque adeò in utroque Patriarchatu statuere aliquid potuerit. Igitur ad Aymerum seu Hademarum Episcopum Podiensem respexerunt aliqui: eum scilicet, qui cum Godefrido Bullonio cæterisque Principibus Antiochenæ Urbi capiendæ interfuit Legatus Apostolicus, paulò post mortuus. Alii, in quibus Paleonydorus, ad tempora Calixti II. allegantes Bertholdi initia.*

Contra enim est 1. Quod jam ostenderimus Papebrochii Chronotaxim novam novos addere scopulos ad naufragium novum, nec omnes evadere scopulos, ad quos alliserunt nostri, sed omnes incurrere, defectu determinationis anni primi & ultimi Generalatûs, aut regiminis, ut vidimus, in quo defectu fuerunt omnes in nostrorum naufragium scopuli, statim satis excusati. 249

Contra 2. Ipsummet Em. Baronium scribere Aymericum Lemovicensem Patriarcham Antiochenum fuisse S. Sedis Legatum, vidimus suprà *n. 239.* & quô sensu id verificari possit *ibid. n. 239.* ostendimus; ipse autem Papebrochius nullum authorem profert, qui positivè scribat, illum non fuisse S. Sedis Legatum, etiam Alberico subrogatum: si qui autem nostrorum in eo, duos S. Sedis Legatos, aut illorum Legationis tempora confundendo, sint hallucinati, mirum non est, uti statim *n. 448.* vidimus, nec in Tomis in *Acta Sanctorum* ipsius, & Magistrorum suorum Bollandi & Henschenii, desunt exempla quamplurima, quibus Historici & Martyrologistæ *duos Sanctos*, & gestorum illorum *diversa tempora* in unum confuderunt: sicut tamen illos obindè non gravant *ignorantiæ & fabulositatis* censuris; sed modestè ab illis recedentes, id, quod sibi verosimiliùs, assumunt: ità nec nostros istiusmodi censuris gravare debuisset; sed mo- 250

modestè ab illis recedere, prout & nos ab illis recedimus, præcisè assumendo, quod verosimilius est, relictâ aliis ipsorum inter se & cum majori verosimilitudine concordiâ; cùm parum, aut nihil faciat, ad præsentem scopum nostrum, sive Ordinis nostri exordium, non à S. Bertholdo &c. sumendum, sed ab Elia Propheta, quidquid Papebrochius, quod, ut eludat, immeritò tales quærit tergiversationes: nam intendo tueri id, quod scripsi; non verò quod scripserunt alii, cùm nihil sit communius, etiam in ipsius Soc. Jesu authoribus, quàm invicem contradicere, & contra alios proprias sententias, desertis suorum plerumque invicem contradicentium sententiis, propugnare, easque tueri. Undè satis patet, Papebrochium immeritò mihi, ut se contra *Armamentarium* nostrum vindicet, obtrudere nostrorum hallucinationes, & inter sese contradictiones, quamdiu illas positivè non defendo. Equidem ista Papebrochii Chronotaxis meritò aggregari posset aliis 32. fabulis, referendis *n.414.ad 448.*

251 Respondeo 2. Ad hæc Papebrochii verba: *Idem ignorans, quod Aymericus Antiochenus fuerit homo nullius litteraturæ (ut testatur coevus author Tyrius lib. 14.cap.18.) fingit, quod intelligens quosdam, qui ab Oriente supervenerant, spretis seniorum monitis, non rectè ambulare ad veritatem religiosæ vitæ Eremiticæ, in prædicto Joannis libro, descriptæ; & perpendens hoc ideò maximè contingere, quia Græcas litteras ignorantes, nesciebant codicem illum legere, fecit librum illum de Græco in Latinum transferri.* Quod, sicut ad hoc intelligendum, & jubendum *Joannis librum de Græco in Latinum transferri*, nulla requiritur litteratura, cum Therefianæ Discalceatissæ, intelligentes in Gallia, Flandria, Germania, Italia, &c. suas Moniales idioma Hispanicum ignorantes nescire S. Theresiæ Constitutiones Hispanicas legere, illas jusserint de Hispanicis in Gallicas, Flandricas, Germanicas, Italicas &c. pro suis respectivè Monialibus transferri; ità nec de *eodem ignorante* figmentum: Undè Papebrochius non satis circumspectè S. Cyrillum ista scribentem effingit *ignorantem, & figulum.* Quid, obsecro, diceret, contra eum, qui ex tam futili fundamento scriberet, S. Ignatium, aut S. Xaverium fuisse *ignorantem & figulum?* Deus novit. Quidquid tamen sit: Tyrio ibi *lib. 15.* non *14.* Aymericum Patriarcham describenti, *hominem absque litteris, & conversationis non satis honestæ*, credo subaudiendum *attentâ Patriarchatûs exigentiâ* sive *absque litteris* eminenter ipsum ad tantam dignitatem commendantibus. Tum quia prædecessor ejus Rodulphus Patriarcha prius illum fecerat ejusdem Ecclesiæ Decanum. Tum quia fuit à Clero Antiocheno in Patriarcham electus, Patriarchæ à Clero non fiunt nullius litteraturæ. Tum denique, quia vir erat, qui, fatente Papebrochio n. 66. *Hierosolymis maximâ gratiâ & authoritate apud Regem & Patriarcham valeret.* Alioqui dici potest, Tyrium ex falsa relatione errasse in qualitate personæ, ut erravit in nomine Papæ, dum *libro 16.cap.3.* scripsit: *Anno Incarnationis Dominicæ 1142. Præsidente S. Rom. Ecclesiæ Dom. Eugenio Papa III. Antiochenæ Dom. Aymerico, Jerosolymitanæ Domino Willelmo &c.* Quia Eugenius demùm *an.1145.* fuit Papa. & *anno 1142.* Innocentius II. erat Papa; ex quo major est ratio negandi Tyrium fuisse coëvum, & asserendi, fuisse rerum istius temporis ignorantem, & figulum, quam

cx

ex fundamento suprà incongruè objecto S. Cyrillum fuisse talem, cum Aymerico ferè coëvus fuerit, & Carmeli incola.

252 Respondeo 3. Ad hæc Papebrochii *num. 55.* verba: *An etiam Græca omnia exemplaria aboleri? Certè nemo est, qui uspiam ullum sibi visum dicat, nec puto umquam fuisse, qui viderit.* Exemplaria Græca, quia in Latinum versa, non debuisse aboleri: sed omnia, præter pauca in Monte Carmelo conservata, periisse per Saracenorum persecutiones à tempore Humar usque ad Bullonium per trecentos circiter annos, prudenter præsumitur vide dicta *num. 155.* in fine. De cætero sufficit, quod S. Cyrillus ibi testetur S. Bertholdum, & alios sub ipso in Monte Carmelo Eremitas, Aymericum Patriarcham, & exemplaris de Græco in Latinum translatorem, ea vidisse, & scribat Joannem XLIV. Patriarcham Jerosolymitanum illius fuisse Authorem: nam per testimonium non adfert pro Regula S. Augustini, de qua ibidem *num. 41.* sic scribit: *Etenim neque Possidius, qui vitam Magistri sui scripsit, neque ipse sanctus Doctor, ex cujus scriptis plurima pars rerum ab eo gestarum nobis innotescit, uspiam mentionem fecere curæ impensæ Sanctimonialibus per Regulæ scriptionem; & ipsa Regula nusquam inter Augustini opera numeratur, licèt Possidius post vitam Cathalogum texuerit omnium, quorum potuit notitiam consequi, etiam singularium Epistolarum.* Non audet tamen obindè asserere Regulam illam esse S. Augustino suppositam, & esse recentioris cujusdam *pseudo-Augustini*, prout de *libro Joannis Patriarchæ Jerosolymitani*, & altero S. Cyrilli Constantinopolitani temerè dispariter asserit. Nec certè istis benè perpensis, contra tale testimonium prævalere potest unum unius Papebrochii *non puto*, nisi contra SS. Vitas infra *Pharetra II. n. 495. ad 502. num. 536. ad 540. num. 566. ad 576. num. 610. ad 635.* à fortiori valere debeat unum *non puto* &c. Liber autem ille, cùm esset hortatorius tantum, ut diximus suprà, non pugnabat cum aliqua in aliis Basilianæ Regulæ observantia; ac proindè aliqui Carmelitæ hanc & illum observare potuerunt. De cætero vana est Papebrochii quæstio: *quomodò etiam homo nullius litteraturæ* &c. Quia Aymericum *nullius fuisse litteraturæ* non credimus; & licet ità fuisset, isque Græcam linguam non intellexisset magis, quàm supradictæ Moniales Hispanicam, Versionis necessitatem discere poterat ab aliis. Vide dicta *Resp. 2.* ex quo patet Papebrochium non satis reverenter loqui de uno Ecclesiæ Patriarcha, ut suas vindicet hallucinationes, quas religiosiùs, & sibi honorabiliùs, suisque *Sanctorum Actis* utiliùs suppressisset.

***
**

TELUM XI.

253 PApebtochius ibidem num. 50. *At istum Joanni Hierosolymitano imputatum librum fuisse in rerum natura, cùm Regulam suam dictaret Albertus, necdum idoneô ullô auctore cognovimus. Primi Carmelitæ nobis eum offerunt, ex unius Philippi Riboti fide, ipsum inserentis Operi suo de Institutione & peculiaribus gestis Ordinis Carmelitarum, annis plus quàm centum post Ordinem traductum in Europam. Juvat verò, audire, quis de eo sensus sit virorum in discernendis germanis spuriisque libris versatissimorum: quod dum facio, liceat usurpare Wastelii, totis duobus libris, pro manu tenenda operis istius veritate, contra Paulum Sherlogum pugnantis, hæc verba:* Certamen litterarum est, nemo offendatur: quod etsi etiam pugnam vocamus, non lædet ea charitatem. *Et Virginem & Ordinem ejus sincerè amant etiam ii, qui circa hujus originem & illius cultum in Carmelo aliter sentiunt, quàm ex illo dubiæ auctoritatis libro docentur. Inter hos, quia tempore ultimus, & post multam utrimque disputationem de totius quæstionis statu informatissimus, Philippus Labbe, meritò primus nominabitur. Hic in opere de Scriptoribus Ecclesiasticis anni 1660. pag. 584. ità loquitur de eo, qui ad Caprasium scriptus dicitur à Joanne XLIX.* Hunc librum à posteriore aliquo Scriptore, eoque Latino, fuisse Joanni Hierosolymitano suppositum, eruditissimi & acutissimi viri censuerunt, Baronius, Bellarminus, Theophilus Raynaudus, & alii.

Item n. 51. *Baronii verba non proferam, quoniam id vel semel fecisse, cum de* 254
B. Bertholdo quæreretur, cui tempori esset attribuendus, capitalem penè huic nostro operi conflavit invidiam. Bellarminum audiamus: Tribuitur *inquit,* Joanni liber ad Caprasium de Institutione Monachi: sed hic liber videtur scriptus ab aliquo longè posteriori: siquidem in eo libro dicit auctor, se esse Ordinis Carmelitarum, & describit habitum Carmelitarum. At illis temporibus nomen Carmelitarum Religiosorum erat planè inauditum... Adde quod stylus est hominis Latini & temporum posteriorum. *Sed quia liber ad Caprasium passim inscribitur* de Institutione, *non* Monachi, *sed* Monachorum; *hunc calami seu memoriæ lapsum sufficere Wastelius credidit, ut* certum *esset,* quod Bellarminus ipse suis oculis librum Joannis non viderit, sive legerit, & bona solùm fide imitatus sit Joannem Brasichellensem. *Eôdem argumentô probari posset, nec hunc quidem à Bellarmino esse lectum, cùm titulum libri non exprimat Barasichellensis, solum Joannem Hierosolymitanum nominans, librum verò ei attributum notum esse supponens ex Bibliotheca Patrum Parisiensi anni 1589. quam totis duodecim annis ad manus Bellarmini non pervenisse, qui jam Cardinalis erat, & suum de Scriptoribus Ecclesiasticis librum moliebatur, quis credat? Quid autem Brasichellensis? Erat ipse,*

ipse, cum anno 1607. Indicem librorum expurgandorum impressit Romæ, Sacri Palatii Magister, singulosque à se notatos recognoverat ex officio, eodem mox anno factus Episcopus Polymnianensis in Apulia. Hic cùm protulisset argumenta, quæ genuinum esse opus in ambiguo ponant; *tandem sic concludit:* liber ipse fide vacillare deprehenditur, cùm multa de Monachis Carmelitis, primis Ecclesiæ temporibus jam vigentibus, prodat. Denique stylus ipse totus Latinus, multaque sine Majorum auctoritate, & fide ambiguâ huic operi inserta, satis arguunt alium auctorem, quàm Joannem, & quidem recentiorem. *Huic gravissimo judicio frustrà Wastelius objicit ipsius Indicis suspensionem aliquam, Guidoni Archiepiscopo Rhodiensi, & per Belgium Nuntio Apostolico indicatam anno 1612. quandoquidem ea nec progressum sciatur habuisse; nec probetur facta esse ad justificationem librorum istic notatorum; cum aliis multis de causis suspendi liber potuerit: nec denique efficiat, quo minùs ista fuerit sententia Brasichellensis, esto Ecclesia universalis eam facere suam noluerit.*

255 Item n. 52. *Theophilus Raynaudus, in tractatu de justa & injusta confixione librorum parte 1. Erotemate 10. ista habet:* Eidem Joanni Hierosolymitano Episcopo XLIV. suppositus est *liber de Institutione Monachi ad Caprasium.* Pugnat latissimè pro eo libro adscribendo huic Joanni auctor *Paradisi Carmelitarum,* & Michaël Muños *libro 2. Propugnaculi Eliæ,* ac Petrus Wastelius *lib. 1. Vindiciarum:* quò non nemo refert, quod Gennadius scripsit, exscripsitque Honorius Augustodinensis, scriptum scilicet ab hoc Joanne esse contra obtrectatores studii sui: id quippè dictum putat de laude religiosi Instituti, quod inter Carmelitanos professus erat, in quorum laudes eô Commentariô effunditur. Mihi neque hic Joannes æqualis S. Hieronymi, neque ullus Græcorum veterum libri istius auctor esse videtur: stylus enim clamat auctorem esse Latinum, nec adeò antiquum, ut S. Hieronymi coëvus dici possit. Sed idem, circa hunc *librum* asserendum Joanni, apud Scriptores Carmelitas obtegisse videtur, quod apud Augustinianos, circa *sermones in Eremo*, quos unanimiter Fratres Eremitæ S. Augustino adscribunt, sicut unanimiter Fratres Carmelitæ tribuunt prædicto Joanni, plaudente extra utrorumque cœtum nemine, *qui scilicet examinandos sibi illos assumpserit; alioqui non desunt illustres Scriptores, interque eos Salianus, Sanctius, Salazarius, Bonartius, Joannes Bonifacius, Cornelius à Lapide, aliique, omnes Societatis nostræ homines, qui nullam hic fraudem suspicati, in bona Carmelitarum fide usi sunt testimoniis petitis ex illo libro, tanquam verè per Joannem composito; quod majori cum cautela facturus fuisse credo, si eum habuissent usum dignoscendorum auctorum veterum, quem habuit P. Theophilus Raynaudus.*

Addiderunt in *Appendice ad tom. 1.* 256
de B. Alberto ad n. 50. *post* cognovimus: *Concordiam Regularum S. Benedictus Anianæ Abbas tempore Ludovici Pii conscripsit, ostendens quantam omnes habeant cum Benedictina Regula conformitatem. Extat ea Parisiis edita anno 1638. &c. Sed nulla usquam Joannis Jerosolymitani mentio. Et adhuc durum videtur alicui, quod audeat quis contradicere asserentibus, librum ab eo scriptum fuisse, qui plurimis in Carmelo & reliqua Syria Monasteriis per plura consequenter sæcula*

pro Regula fuerit? Aut stramineum dicetur argumentum ab authoritate negativa petitum, quando tacent ii, qui ex professo collegerunt, quotquot nancisci potuere scriptas Regulas? Scriptas dico, ne quis objiciat alias, quarum fortè mentio uspiam fit, & tamen absunt à collectionibus prædictis.

Enervatio.

257 Respondeo 1. Papebrochium Vindicem ad extremas videri redactum angustias, cum *Tela* non habeat, quibus se vindicet, nisi aliena jam in partes fracta *Armamentarii* nostri *parte 1.* Quod ut pateat evidenter, lege ibi *n. 848.* & *891. ad 898.* Item *968.* & *972.* nè tamen Papebrochium potiùs explodere videar, quàm ejus talia qualia enervare *Tela.*

258 Respondeo 2. ad *n. 50.* Primò: Argumentum hoc Papebrochii: *At istum Joanni Jerosolymitano imputatum librum fuisse in rerum natura, cum regulam suam dictaret Albertus, necdum idoneo ullo auctore cognovimus.* esse negativum, nihil concludere, & stramineum haberi, probavimus suprà *n. 12.* & infrà *736. ad 744.* Deindè quæro, quis sit futurus Papebrochio idoneus ille author? Si solus coëvus, præter Auctorem libri: non solùm fortissimè contra militant omnia argumenta à *n. 221. ad n. 226.* allata; sed insuper corruent *omnes SS. Vitæ & Acta.* suis Collectaneorum tomis inserta, quæ præter illorum auctorem, coëvum non habent testem; ac sic ex illis innumera expungi debebunt. Si verò ipsi, præter Auctorem, sufficiant Posteri, prout ad illa in omnibus suis *Sanctorum Vitarum & Actorum* Collectaneis ipsi sufficiunt; infrà, præter traditionem integri Ordinis nostri, quam sufficere, patet ex dictis n.... sufficienter dabimus *n. 260. & 263. ad 265.*

Mirum sanè est, quod Papebrochius non videat injuriam, quàm ista censurâ facit statui Ecclesiastico, quem hæretici arguunt novitatis, & in illo manifestè arguuntur falsitatis, cùm vel etiam ipsi illum recipiant hæretici. Balæus enim Centuria 2. & 14. de Scriptoribus Angliæ, scribit, Palladium Græcum Scotiæ primum Apostolum fuisse discipulum Joannis 44. Episcopi Jerosolymitani, cùm in Monte Carmelo maneret, & indè promotum ad Cathedram Patriarchalem, composuisse, *de Institutione primorum Monachorum librum allegoriis plenum, quem è Græco translatum vidi,* idque jussu Aymerici Patriarchæ Antiocheni: Gesnerus verò, aut potius Josias Simlerus, & Joannes Jacobus Frisius, qui illius Epitomen anno 1583. fecerunt fatentur anno 412. Joannem 44. Episcopum Jerosolym. composuisse librum de Institutione primorum Monachorum, quam misit ad Caprasium, postè translatum de Græco in Latinum per Aymericum Patriarcham Antiochen. Quæ fusiùs videri possunt apud Ludovicum à S. Theresia *cap. 167.*

Secundò: Retorqueo argumentum 259
in Regulam S. Augustini, hôc modò: per te, *mi Papebrochi* suprà *n. 252.* Regulam S. Augustino imputatam, *fuisse in rerum natura, dum S. Augustinus viveret, necdum idoneô ullô auctore cognovimus: primi, Augustiniani illam amplectentes, nobis*

bis eam offerunt. Tua hujus, erit nostra *tui Teli* enervatio. Etenim si dicas: Summi Pontifices Regulam illam sub nomine S. Augustini approbarunt: attentis à te dictis *supra n. 252.* hic supplere debes, *ut dicebant Augustiniani isti.* Quô positô, en argumentum à fortiori evinces tuum: Etsi ibi de Regula S. Augustini scribas: *Etenim neque Possidius, qui vitam Magistri sui scripsit, neque S. Doctor, ex cujus scriptis plurima pars rerum ab eo gestarum nobis innotescit, uspiam mentionem fecere curæ impensæ Sanctimonialibus per Regulæ scriptionem, & ipsa Regula nusquam inter Augustini opera numeratur, licèt Possidius post vitam Cathalogum texuerit omnium, quorum potuit notitiam consequi, etiam singularium Epistolarum.* Equidem, quia Augustiniani semper Regulam istam dixerunt esse S. Augustini, non audes asserere, illam esse alicujus recentioris *pseudo-Augustini*: Atqui non solùm Carmelitæ semper librum istum dixerunt esse Joannis Patriarchæ Jerosolymitani; sed S. Cyrillus Constantinopolytanus à quadringentis ferè annis Carmeli incola de illo scribit, ut statim *n.* 260. & ante ipsum Aymericus Patriarcha Antiochenus illum sub nomine Joannis Patriarchæ Jerosolymitani jussit de Græco in Latinum verti, & ità versus sub ejusdem nomine habetur in Bibliotheca Patrum, illumque idem Aymericus tunc approbavit tanquam Joannis Patriarchæ Jerosolymitani: ergo minus deberes asserere, hunc librum esse alicujus recentioris pseudo-Joannis. Ut autem evidenter pateat, Papebrochium fallere scribendo: *At istum Joanni Jerosolymitano imputatum librum fuisse in rerum natura, cùm Regulam suam dictaret Albertus, necdum idoneô ullô Auctore cognovimus: primi, Carmelitæ nobis eum offerunt, ex unius Philippi Ribotii fide, ipsum inserentis Operi suo de Institutione & peculiaribus gestis Ordinis Carmelitarum, annis plusquam centum post Ordinem traductum in Europam.*

Advertendum, quod illum offeramus ex Aymerico, Patriarcha Antiocheno anno 1137. provisionaliter, 1143. absolutè, ac sic 200. circiter annis ante Ribotum; ex S. Cyrillo Constantinopolitano S. Alberti coëvo, & sic ante eundem plusquam ante 150. annis; imò etiam ex ipso S. Alberto Patriarcha Jerosolymitano anno 1205. Sic etenim scribit S. Cyrillus *lib. de processu & variis Regulis Ord. Carm.* cap. 1. *Quem librum ipse Joannes Sodalibus suis Religiosis Eremitis Montis Carmeli legendum, & observandum tradidit, tempore Honorii Imperatoris* &c. Cap. 4. agens de Aymerico Patriarcha Antiocheno addit: *Intelligens autem quosdam eorum, qui ab Occidente supervenerant, spretis Seniorum monitis, non rectè ambulare ad veritatem religiosæ vitæ Eremiticæ, in prædicto Joannis libro descriptæ; & perpendens hoc ideò maximè contingere, quia Græcas litteras ignorantes nesciebant Codicem illum legere, fecit illum de Græco in Latinum transferri.* Et cap. 5. subdit: *dictus autem Dominus Patriarcha Albertus, lectâ primâ Institutione eorum antiquâ, in prædicto Joannis libro descripta, & visò, quod nullus prædictorum articulorum plenè per eum determinabatur, annuit eorum humili requisitioni, & de prædictis decem articulis certam vitæ formulam* &c. *scripsit.* S. Cyrillus autem fuit Ordinis Generalis ferè istius coëvus; nihil ibi scribit, quod verosimile non sit; Bollandus, Henschenius, & Papebrochius innumeris Auctoribus, etiam Anonymis, & quidem non Sanctis,

ctis, uti est Cyrillus, fidem habent, stupenda & mira SS. Acta se antiquiora referentibus: ergo non est, cur consequenter longè à fortiori credere non debeant S. Cyrillo ista scribenti, & quod Papebrochius adferet pro disparitate inter hæc, & Acta illa, illorumque Auctores, à fortiori efficacissimè retorquebimus.

261 Tertiò: Testimonium *Philippi Labbe* non potest statim præmissis prævalere; & est falsum; quia Baronius nusquam mentionem facit libri Joannis XLIV. Patriarchæ Jerosolymitani, licèt ipsum fuisse Carmelitam, diffiteatur *tom.6.ad annum 444. n.17.* quod *Armamentarii Part.I.n.635.ad n.702.* fusè rejecimus: ideoque Papebrochius id notans, verba ejus non profert, licèt aliò divertat excusationem, ne Philippum Labbe in eo arguere debeat falsitatis; & impingat in suorum contra Baronium & Bellarminum censuram paulò infrà *n.268.* subjiciendam. Nec ipse Labbe proprium istius Libri examen fecit; sed solam lectionem eorum, quos citat, & secutus non fuisset, si statim dicta, & contra ipsos dicenda, maturè perpendisset.

262 Quartò: adde (ne ampliùs Papebrochius in tantum hallucinetur, ut equidem velit, librum Joannis Patriarchæ esse S. Cyrilli Constantinopolitani, aut alicujus recentioris, qui hujus & illius librum illis supposuerit) quod Authores sequentes commemorent translationem libri Joannis Patriarchæ de Græco in Latinum factam, priusquam, verosimiliter natus esset S. Cyrillus Constantinopolitanus, cùm sit factus Carmelita anno circiter 1173. Carolus de Tapia *in Authent. Ingressi* verbo *Monast. cap.17. n. 4.* Gesnerus *in Bibliotheca.* Chartagena *tom.4. homil. lib.17.* Silvester Marulus Cisterciensis *in Oceano Relig. lib. 4.* Joannes Molanus *in sua Bibliotheca Theologica.* Possevinus *in Apparatu Sacro,* verbo *Joannes Jerosol.* Salianus *sub an. 3123. n. 7.* Ægidius Camartus *in lib. de gestis Eliæ cap.10. sect. 2.* Honuphrius Manescal. *tom.1. Concionum con. B.M. de Monte Carmelo.* Laurentius Beyerlinck *in Theatro vitæ humanæ tom. 6. litt. R.* verbo *Relig.* Deindè: cùm Papebrochius se fundet in authoritate Brasichellensis & Raynaudi, non apparet, quâ sinceritate id velit: quandoquidem Brasichellensis ita scribat locô citatô: *Petrus Lucius Belga in Bibliotheca Carmelitana videtur tribuere hoc opus Joanni illi Jerosolymorum, quem præceptorem suum vocat Joannes Damascenus in Epistola de Trisagio. In Chronographia S. Nicephori recensentur Episcopi Jerosolymitani Joannes 52. & 57. ante cladem Jerosolymitanam per Saracenos. Joannes quoque Jerosolymorum Episcopus vitam S. Damasceni conscripsit, quæ extat. Utri autem horum tribuendus sit liber iste, nescimus:* Ubi, ut vides, dubitat num uni ex istis S. Cyrillo longè antiquioribus non sit tribuendus. Raynaudus verò locô citatô illum tribuit uni Patriarchæ similiter Jerosolymitano, solùm *propter stylum Latinum*, de quo hallucinatio patebit infrà.

Respondeo 3. Ad Papebrochii verba *num. 51. 52.* Bellarmini, Brasichel- 263 lensis, & Raynaudi testimonia etiam statim præmissis prævalere non posse. Deindè si à posterorum authoritate sit argumentandum: præter Authores omnes Ordinis, qui à trecentis annis post S. Cyrillum Constantinopolitanum scripserunt, innumeros de extraneis opponimus, qui librum de Institutione Mona-

Monachorum Joanni Patriarchæ XLIV. Jerosolymitano tribuunt: Armacanum Hiberniæ Primatem apud Waldensem *Tom. 3.* de Sacram. tit. 9. cap. 89. *Qui insuper* (nempè Carmelitæ) *in principio nascentis Ecclesiæ in partibus illis prædicando Evangelium solicitè laborarunt, & consequenti tempore à Joanne Jerosolymitano, primò Carmelita, Regulam vivendi communiter susceperunt.* Quod clariùs ibi exprimit Waldensis: *à Joanne Patriarcha Jerosolymitano, primò Carmelita, Regulam vivendi Græcè scriptam accepit* (nempè Ordo Carmel.) *quam pleniori post sub Alberto, itidem Patriarcha, forma digestam accepit.* Trithemium *de laud. Carm. cap. 2.* Angelum de Paz *in Expos. Symb. lib. 5. cap. 22.* Petrum Canisium *de B. Virgine lib. 2. cap. 3.* Valentiam *22. disp. 10. q. 4. p. 1. §. 1. & lib. controv. tract. de votis relig.* Chartagenam *tom. 4. Homil. lib. 17.* Marulum Cistercienseṁ *in Oceano Relig. lib. 4.* Joannem Zuvellartium *in Hist. peregrin. Jerof. lib. 2. cap. 5.* Aubertum Miræum *in Chronic. ad an. 1207.* Possevinum *in Apparatu sacro* verbo *Joannes Jeros.* Gasparem Sanchez *in Reg. 17. n. 13.* Joannem Pitseum *de Illust. Angliæ Scriptoribus* agentem de Carmelitis. Leandrum de Granata *in vita S. Gertrudis.* Maggellanem *in cantic. Moysis lib. 3. sect. 2. annot. 6.* Suarem *tom. 4. de relig. tract. 9. lib. 2. cap. 10.* Walderamam *in Theatro relig. in serm. de Elia.* Petrum Oxedam *de concept. Virg. cap. 1.* Mexiam de la Cerda *tract. de Immac. Concept.* Ægidium à Præsca *lib. 3. de concept. q. 4. art. 1. §. n. 8.* Boulducum *lib. 3. de Eccles. ante legem cap. 16.* Ægidium Camartum *de rebus Eliæ cap. 5. sect. 10. & cap. 7. sect. 1.* Petrum Bertium *in Epist. ad Filium Carmelitam.* Joannem Serranum Episcopum Acemensem *de Immac. Concept. lib. 2. cap. 18. n. 10.* Theophilum Raynaudum *in Nomencl. Mariani.* Hipolitum Marrac. *de fundatoribus Marianis cap. 1.* Imò sub tali nomine reperitur (fatente ipsomet Papebrochio) in Bibliotheca Patrum edit. Parisiensis anno 1589.

Accedit: quod ipsemet Papebrochius *ibidem n. 52.* ità scribat: *alioqui non desunt illustres Scriptores, interque eos Salianus, Sanctius, Salazarius, Bonartius, Joannes Bonifacius, Cornelius à Lapide, aliique omnes Societatis nostræ homines, qui nullam hìc fraudem suspicati, in bona Carmelitarum fide, usi sunt testimoniis petitis ex illo libro, tamquam verè per Joannem composito.* Quo ostendit, non solius Carmelitarum Ordinis esse bonæ fidei traditionem, sed & aliorum omnium Societatis suæ hominum, præterquam Trithemii & aliorum de Exteris plurimorum statim citatorum. Undè mirum est, quod dicat *in bona Carmelitarum fide,* cùm omnes illi istius bonæ fidei Professores, & Possessores, sint Exteri, nullus Carmelita. Addit quidem: *quod cum majori cautela facturos fuisse credo, si eum habuissent usum dignoscendorum auctorum veterum, quem habuit P. Theophilus Raynaudus.* Sed imprimis Theophilus Raynaudus, talem usum dignoscendorum auctorum veterum habuit, ut ipsemet librum istum scripserit, à Joanne Patriarcha Jerosolymitano scriptum, *tomo 7.* in Nomenclatore Mariano *litt. n.* ubi sic: *Nubecula parva, quasi vestigium hominis, dulcis & parva, de mari salsissimo & inquinatissimo.* Joan. Jerosol. *de Instit. Monach. cap. 32. & seq.* Item in *Glossario* immediatè annexo *verbo* vapor: *Quamquam Joannes Jerosolymitanus lib. de Instit. Monachorum cap. 32. vestigium maluit ad castitatem referre, quod terræ conculcatione efformetur:* 264

tur. Ubi vides, Theophilum Raynaudum omnibus adſtipulari præcitatis, nec alio dignoſcendorum auctorum veterum uſu librum iſtum Joanni Jeroſolymitano tanquam vero auctori tribuere, quam tribuunt omnes iſti: velle autem ſolùm Theophilum Raynaudum, & iſtorum neminem, habuiſſe dignoſcendorum veterum auctorum uſum, nimium eſt iſtis celeberrimis auctoribus derogare, & plus Raynaudo arrogare, quàm oculus falſum non videat, ipſum Joanni Jeroſolymitano librum iſtum non adſcripſiſſe.

265 Verum quidem eſt Raynaudus *Erotemate 10.* à Papebrochio ſuprà citato: ſcribit: ***Mihi neque hic Joannes æqualis S. Hieronymi, neque ullus Græcorum veterum libri iſtius auctor eſſe videtur: ſtylus enim clamat auctorem eſſe Latinum, nec adeò antiquum, ut S. Hieronymi coëvus eſſe poſſit.*** Sed patet ex ſtatim dictis, quod, his non obſtantibus, librum iſtum tribuat Joanni Jeroſolymitano tanquam vero authori, & non *pſeudo-Joanni Jeroſolymitano*; etenim ſapientior fuit, quam id contra tot celeberrimorum Doctorum, & integri Ordinis traditionem faceret, prout aliquoties Papebrochius, in quo ipſum, dum ejus veneratur authoritatem, ſequi debuiſset. Neque ejus ratio quidquam probat: quia fateri poſsumus, libri Joannis Jeroſolymitani, ut verius, à Latino officiali Aymerici Latini Patriarchæ Antiocheni de Græco in Latinum translati ſtylum clamare, auctorem eſseLatinum, licèt Auctor Latinus non ſit; ſed ſolus translator, cujus translationi, & fortè nonnullorum Latinæ additioni, ea omnia tribui poſsunt, quæ pro helleniſmis idiotiſmos & ſolœciſmos ſapiunt; quod indubiè faſsus fuiſset Raynaudus, ſi exemplar Græcum cum Latinè translato contuliſset. Quia ipſe *Tomo 7. de Scapulari Mariano illuſtrato q. 2.* ità ſcribit: *Quid enim refert ea diverſitas, dummodò ſenſus ſit planè idem? ut hìc ſanè planè idem eſt in omnibus variantibus Lectionibus; & eòdem ſummò jure anxiè cavillandi circa voces diſcrepantes, æquè agi poſſet adverſus veritatem multarum ſcripturarum, quas Chriſtus & Apoſtoli allegarunt, eodem ſemper ſenſu, ſed cum variatione aliqua in minutiis, aut in cortice vocabuli. Item varii Evangeliſtæ eandem Chriſti ſententiam diverſis ſæpè verbis enuntiant; quis eos idcircò diſſidere dicat?* Nihil obſtat narrandi diverſitas, ubi eadem dicuntur. *ait Auguſtinus adductus* in Decretal. de verb. ſignif. cap. 7. *Et S. Gregorius lib. 1. Epiſt. 28.* ſenſum, non verba debemus conſiderare. *Panormitanus denique Add. c. nihil:* diverſitas verborum non vitiat, ſi idem in ſubſtantia concludatur. *Hoc in pleriſque allegationibus antiqui Teſtamenti per Chriſtum & Apoſtolos factis, deprehendi, ſenſu ſæpè allegatô, ſubjectiſque exemplis, docent Mariana* lib. pro Edit. vulg. cap. 6. Atque Ribera Malach. 3. n. 8. & Habacuc. 1. n. 14. *Non ergo facienda vis in aliquali verborum diverſitate in hoc negotio deprehenſa; quia ſemper ſenſus eſt idem: potuit autem ea in vocibus variatio accidere, ex eo, quod aliquis &c. pertæſus ad longum exſcribere, ſenſum repræſentavit compendiò, vel ut aliquid in ſpeciem obſcurum efferret clariùs, adhibuit brevem paraphraſim.* Veroſimile tamen omninò eſt Raynaudum, uti & Braſichellenſem, & Bellarminum, ſibi perſuaſiſse exemplar Latinum, quod viderunt, fuiſse primigenium Joannis; non verò ab alio verſum de Græco in Latinum, alioqui *ſtylum Latinum* non arguiſ-

guissent, Joanni Jerosolymitano Auctori Græco insolitum.

286 Undè si Papebrochius translationem Latinam libri Joannis cum autographo Græco contulisset, & ista attendisset, ob illam autographum Græcum non posse negari vidisset, seque malè scripsisse *n. 49. Quæcumque ab his diversa, aut illustriora narrantur à Lezana & aliis, sumpta sunt omnia, aut ex authoribus vacillantes narratiunculas secutis, aut ex duobus pseudopigraphis scriptis: primò titulum Joannis XLIV. Jerosolymitani Patriarchæ; secundò Cyrilli Prioris III. nomen falsò præferentibus.* Quia Raynaudus in quo se fundat, ipsum in scribendo majorem docuit modestiam, tam ibi, quàm *tomo 8. tit. de Piet. Lugdunensi n. XXVI.* scribens: *Tamen ultrò do, fuisse Patriarcham Jerosolymitanum, & quidem ritus Latini (cum toto opere Latinum se Scriptorem prodat) atque adeò multò posteriorem S. Hieronymo; sicuti longè serius eam tenuere Latini, subactâ per Francos Terrâ Sanctâ.* Quod quidem de translatore autographi de Græco in Latinum fatemur, sed de autographi auctore negamus, nobisque consensissent, attentis præmissis, Bellarminus, Baronius, & Raynaudus, si attendissent, librum, quem viderunt, fuisse à quodam Latino translatum de Græco in Latinum. De his plura vide *Armamentarii Parte I. num. 891. ad 898. & 968. ad 972.*

287 Idem proportionaliter respondeo ad Em. Card. Bellarminum, legisse, si legerit, libri Joannis Patriarchæ Jerosolymitani exemplar translatum de Græco in Latinum, de quo, & non de autographo Græco ista scribit, uti manifestè sequitur ex statim dictis: tempore autem Aymerici & S. Bertholdi sub annum 1150. nomen Carmelitarum Religiosorum erat, non solùm in Oriente, ut patet ex *libro* S. Cyrilli *de processu & variis regulis Ord. Carm.* Et translatione dicti libri sub Aymerico & S. Bertholdo, quidquid fortè translator obindè addiderit Carmelitarum, de quo infrà *n. 284.* Sed & in Europa, uti sub initium *Pharetræ II. & III.* ante Aymericum & Bertholdum, de quibus infrà. Quod tamen dixerit Bellarminus: *illis temporibus nomen Carmelitæ erat inauditum.* Parum refert: tum ob præmissa *n. 112. 186. &* dicenda *n. 608.* Tum quia Bellarminus indè non concludit, illis temporibus rem ipsam seu Carmelitas non fuisse, sibi contradiceret alioqui evidenter, loco *n. 12.* citatô, dicenti: *Respondeo nihil concludi ab authoritate negativa &c.* Numquid tempore Christi non erant Christiani; quia isto tempore *nomen Christiani erat inauditum*, ut patet ex Augustino *Armamentar. p. I. num. 870?* Numquid fortè tempore Apostolorum non erant Esseni; quia in Evangelio & scriptis ipsorum nomen *Esseni* est incognitum, ut patet ex dictis *Parte I. n. 870?* Dices Philo & Josephus de illis loquuntur. Sed contra: si fidas illis, cur non & Joanni XLIV. In Ecclesia Dei Patriarchæ, qui æquè de *Carmelitis* loquitur, ac illi de *Essenis?* numquid tempore Apostolorum non erant Christiani Catholici; quia *isto tempore nomen* Catholici *erat inauditum*, ut vidimus *ibid. n. 871.?* Numquid fortè ante S. Dominicum, Franciscum &c. non fuerunt Antoniani, Hieronomiani, Basiliani, Augustiniani, Benedictini; *quia ante Dominicum, Franciscum &c. nomen istud erat inauditum*, ut docet Bosius *ibid. n. 151.* citatus? Papebrochius itaque debet nobis assignare locum, ubi Bellarminus neget

istos omnes fuisse illis temporibus, quibus *nomen istorum erat inauditum*, quem indubiè non reperiet; aut ipsemet obindè negare, istos omnes illis temporibus fuisse, priusquam indè aliquid contra nos concludat: si verò id obindè neget, negare consequenter debet millenas Sanctorum Vitas, quorum nomen non reperitur auditum istis temporibus, quibus vixerunt, nec fortè multis post sæculis; imò & *Monachos* ante Hilarionem defectu *nominis*.

268 Sic se, & sua SS. Acta incautè intricat Papebrochius, dum in similibus principiis (quæ suo tempore statuam pro *titulo* Quæstionum: *an scripta sua & suorum Bollandi, & Henschenii sub istis NN. cohærere, & subsistere possint principiis, singula singulis subjiciendo Quæstionum titulis & principiis*) suas contra Ordinem nostrum fundat vindices conclusiones, consultiusque ipsi fuisset, quàm tales proferre, exemplum sequi sui Matthiæ Burgklehner *thesauri Historiarum tom. 1. lib. 4. pag. 299.* scribentis: *Hujus rei rationem, cùm nullam certam habeamus, conjecturis interdictis uti nolumus, rem totam Lectoris discretioni & judicio submittimus.* Audiat equidem quidnam de Baronii & Bellarmini testimoniis judicent alii suæ Societatis Authores celeberrimi, Ferdinandus Salazar S. Inquis. Hispanicæ Inquisitor & Archiepiscopus, *lib. de Immacul. Concept. Virginis sæculo IV. arg. 12.* ubi sic: *Illud tamen scias velim Ill. Card. Baronium & Bellarminum, seriò affirmasse, librum* DE INSTITUT. MONACHORUM *non esse Joannis Jerosol. germanum opus, eâ ratione ductos, quia meminit Carmelitarum, eorumque Habitum graphicè depingit, quos, ajunt, Joanne Jerosolymitano longè posteriores fuisse: Sed absit, ut ego gloriam istam Carmelitanis Patribus invideam, ne dictum Joannem inter suos Protoparentes numerem. Vidi certè, atque evolvi, non pauca antiquitatis monumenta, ut in hac controversia aliquid definirem: nihil tamen reperi, quod non suaderet, præmissum Joannem Carmelitam fuisse, & dictum librum de Instit. Monachorum ab ipso conscriptum: atque adeò hanc sententiam libentiùs amplector, & antiquissimo Ordini, quæ sunt liberè restituo.* Et Ildephonsus de Flores in c. 24. Eccli. n. 88. *Non valdè meditatò scriptum censemus à Cæsare Baronio* tom. 6. Annal. ad an. 444. *cum S. Cyrilli Alexandrini Monachatum rejiceret: flagrans quidem cupido nobilitatis avitæ cogit interdum homines delirare. Non inquam consultò scriptum* (nos tamen illius sensum benigniorem dedimus *Armamentarii* Part. 1. n. 676. ad 702.) *Neque tot Pontifices, neque tot summates Viri, omni eruditione cultissimi, præter unum Baronium delirasse, aut dicendi, aut credendi fuerunt, tot præsertim ac tantis argumentis persuasi* (vide ibi Synopsim.) *Quod verò Cyrilli Carmelismum eousque Baronius projecit, injuriâ id factum, neque firmô ullô argumentô ab Ecclesiastico Historico abnegatum. Fert quidem Carmelitarum antiquitas, & Cyrilli, & Joannis Patriarchæ, & aliorum Superiorum, etiam tunc Monachismum: nominatim verò illum Cyrillo Alexandrino adscribunt, Arnoldus Villanova, Ioannes Cassiodorus, Ioannes Hildunus, Thomas Novicensis, Waldensis, Ivo & alii, quos sequitur Palæonydorus lib. 3. Trimerici cap. 7.* Isti autem duo PP. Societatis doctissimi, non solùm librum Joannis Patriarchæ examinarunt, sed & Baronii ac Bellarmini testimonia, quæ, examinatis econtra antiquis Ordinis nostri monumentis, explo-

plodunt, & à fortiori exploderent totum unius Papebrochii exiguæ litteraturæ Commentum, si viverent, quò quantus sit, nimium ad suorum *in Acta Sanctorum* pondus manifestavit; Etenim ex Commento isto, præter istam, & alias, referemus 32. fabulas *n. 414. ad 446.* quæ istorum pondus non augent.

269. Alia censura Brasichellensis S. Palatii Magistri *in Indice librorum expurgandorum tom. 9.* in Joanne XLIV. *pag. 618.* est hæc: *An verò istud opus, quod hîc subjicitur, sit Joannis XLIV. Jeros. qui tempore S. Hieronymi sedit, genuinum opus? Multa sunt argumenta, quæ in ambiguo ponant. Primùm: quod Gennadius, qui hujus Joannis lucubrationes recenset; hujus libri nullò pactô meminit. Deindè author se facit Monachum Carmelitam, & de primis Institutoribus, Professoribus, Propagatoribus Monachismi Carmelitani, totum opus ex instituto componit. At de his audiamus virum disertum Baronium tom. 6. Annal. an. Christi 444. cap. 18. ità disserentem.* Sanè quidem respuimus. &c. *Hactenùs Baronius. Ex quibus, & Author hujus libri fuisse Joannes XLIV. Jerosolymorum Episcopus facilè refellitur, & liber ipse fide vacillare deprehenditur, cùm multa de Monachis Carmelitis primis Ecclesiæ temporibus jam vigentibus prodat. Denique stylus ipse totus Latinus, multa sine Majorum authoritate, & fide ambiguâ huic Operi inserta, satis arguunt alium authorem, quàm Joannem, & quidem recentiorem. Petrus Lucius Belga in Bibliotheca Carmelitana videtur tribuere hoc opus Joanni illi Jerosolymorum, quem præceptorem suum vocat S. Joannes Damascenus in Epistola de Trisagio. In Chronographia S. Nicephori recensentur Episcopi Jerosolymitani Joannes 52. & 57. ante cladem Jerosolymitanam per Saracenos. Joannes quoque Jerosolymorum Episcopus vitam S. Damasceni conscripsit, quæ extat. Utri autem horum tribuendus sit liber iste, nescimus: magis putamus esse opus Authoris Latini, & recentioris, nec esse ex omni parte sinceræ, & integræ fidei.* Sed contra

Respondeo 1. Ad primum ejus argumentum: *Gennadius, qui hujus Joannis lucubrationes recenset, hujus libri nullo pacto meminit.* esse negativum, ac proindè nihil concludere; sed stramineum esse, probatum suprà *n. 12.* Ded. *n. 223.* Item in simili contra silentium Jacobi de Vitriaco *n. 736. ad 744.* & manifestè retorqueri in ipsum Papebrochium *Resp. 3. ad Telum X. n. 252.* & ad hoc Telum XI. *Resp. 2. n. 259.* quoad Regulam S. Augustini. 270

Respondeo 2. Ad secundum ejusdem argumentum: *Deindè author se facit Monachum Carmelitam* &c. non attendisse ad statim præmissa *n. 276.* & multò minùs ad ea, quæ contra Baronium, vel potiùs ad veram mentis ejus expositionem præmisimus *Armamentarii Carmeli Parte I. n. 637. ad 702.* Ac proindè in eo Baronium non esse audiendum: nec usquam mentionem facere de libro Joannis XLIV. ut statim respondimus contra testimonium Philippi Labbe *n. 261.* Undè patet ipsum non satis cautè & circumspectè addere: *Hactenùs Baronius: ex quibus, & author hujus libri fuisse Joannes XLIV. Jerosolymorum Episcopus facilè refellitur.* Quia si Baronius nullam mentionem de illo libro faciat, & vox *Carmelitarum* toleretur, uti posse patet ex dictis *n. 267.* non solùm refellendi facilitas non est, sed summa difficultas; tum attentis statim præmissis; tum attentò *cap.* cùm causam. de probat. 271

Mandamus, quatenùs secundùm divisiones, quæ per libros antiquos, vel aliò modò meliùs probantur, nec non testes, famam, & quæcumque alia adminicula in negotio procedatis. Undè inferunt Juristæ, *quod in antiquis non requiruntur exactæ probationes, sed deficientes etiam admittuntur.* Quod sequitur Menochius *consil. 147. n. 1.* Barbosà *ibid. n. 14.* Quibus addi potest Plinius in Præfat. ad Vespas. Imperat. *Res ardua, vetustis novitatem dare, obsoletis nitorem, obscuris lucem.* Nos equidem pro libro Joannis dedimus *n. 260.* libros & Testes, qui floruerunt ab annis circiter quingentis; famam, & adminicula conjunximus illis *n. 263. 264.* Contra librum autem sola proferuntur hujus sæculi testimonia dubia in solis conjecturis super libro de Græco in Latinum translato malè putato autographô, fundata, quæ, nisi tota penè antiquitas cedere debeat novitiorum conjecturis, prævalere non possunt, nec debent: quod maximoperè militat contra Henschenii & Papebrochii collectos tomos ex Vitis & Actis Sanctorum, uti ad oculum demonstrabit collatio facienda, de qua suprà *n. 258. & 268.*

272 Respondeo 3. Ad 3. ejusdem argumentum: *Denique stylus ipse totus Latinus, multa sine Majorum authoritate, & fide ambiguâ, huic operi inserta satis arguunt alium authorem, quàm Joannem, & quidem recentiorem.* Quoad *stylum totum Latinum*, esse *n. 265. & 266.* satisfactum, eumque esse refundendum in Latinum translatorem de Græco in Latinum. Quoad *multa sine Majorum authoritate:* irrefragabiliter solutum suprà *n. 12. & 221. ad 226.* & *Resp. 2. n. 258.* per retortionem in *Vitas & Acta Sanctorum*, de quibus Bollandus, Henschenius, & Papebrochius in suis *Collectaneis.* Quoad fidem ambiguam: longè magis ambiguæ fidei narrantur ab auctoribus, de quibus suprà *n. 221. ad 226.* Imò etiam in omnibus ferè Vitis & Actis Sanctorum sæculi I. II. III. & successivè aliorum, à Sancta Sede nondum examinatis & positivè approbatis, à Bollando, Henschenio, & Papebrochio collectis, quod ob fidei Historicæ ambiguitatem, nec ab his, nec ab aliis exploduntur. Deindè: cùm Braschellensis in statim præmissis, ità turpiter hallucinetur, non credimus aliquâ esse fide ambiguâ libro Joannis Patriarchæ inserta, nisi specificet.

Hujus quidem specificationis defectum supplere conatur Papebrochius *ibid. 53.* addens: *Ac denique censet parum pro Dei Genitricis dignitate reverenter, & minùs verè dici cap. 34. quod* Professores Religionis hujus *Carmelitanæ* docti fuerunt à summo templi Pontifice, quod Beata Maria virginitatem Deo servare proposuerat ad exemplum Eliæ; & quod ideò Religiosi Carmelitæ Virginem Mariam, jam tempore Apostolorum, dicebant Sororem suam: & propter conformitatem spontaneæ virginitatis inter Dei Genitricem, & Religiosos Carmelitas, seipsos Fratres Beatæ Mariæ Virginis appellabant. 273

Sed contra 1. In eo saltèm Papebrochius attendere debuisset ad illud Em. Baronii in Annot. Martyrologii ad 9. Octobr. *Quodsi ob unum errorem, vel alterum, in Vitis Sanctorum inventum, cætera, quæ remanent, fide carere dixerimus, profectò omnes ferè Sanctorum vitas in maximum discrimen inducimus: cùm penè in omnibus aliquid notari possit, quod corrigendum videatur, sitque Canonicarum tantummodò Scripturarum singularis prærogativa, ut in eis cuncta vera,* 274

incon-

inconcussa, certaque narrentur. Certè si in Sanctorum Vitis id contingat, & meritò excusetur; magis excusari debet in antiquorum libris antiquissimis.

275 Contra tamen 2. quod ibi nihil dicatur, contra Dei Genitricis dignitatem, reverentiam, & veritatem, videre potuit Papebrochius ex dictis *Armamentarii Part. 1. num. 327. ad 330.* contra Salinam suum socium; idque manifestum est dicenti, prout *ibidem n. 314.* diximus: Eliam sanctissimum Dei Prophetam, ad Beatæ Deiparæ Virginis Mariæ exemplum *secundùm intentionem* vovisse castitatem; Beatam verò Deiparam Virginem Mariam ad Eliæ Dei Prophetæ exemplum *secundùm executionem* vovisse castitatem, prout *ibidem Telo VIII. Resp. 4. in Quæstiuncula*, incidenter probavimus: etenim datô, quod Elias spiritu Prophetico B. Virginem futuram, ejusque votum castitatis futurum, noverit, nihil obstat, nè castitatem ad B. Virginis exemplum *secundùm intentionem* voverit; & ècontra datô, quod Dei Propheta Elias ità castitatem ante B. Virginis Conceptionem voverit, etiam nihil obstat, nè B. Virgo castitatem ad Eliæ exemplum *secundùm executionem* voverit; sicut in diverso genere intentionis & executionis sibi invicem fuerint causæ exemplares: Eliam autem castitatem ad B. Virginis exemplum *secundùm intentionem* vovisse; quoad ly *secundùm intentionem* manifestè sequitur ex authoritatibus *ibid. Scuto I.* allatis, & aliis innumeris, quibus P. Salinas *ibid. à num. 121. ad num. 242.* probat B. Virginem esse voti castitatis Primiceriam; quoad ly verò *castitatem vovisse*, constat ex aliis *ibidem Scuto II. VI. XVII. & Pharetra ultima* accumulatis: Undè rectè concluditur, B. Virginem vovere potuisse castitatem ad Eliæ exemplum *secundùm executionem*, cùm jam in Elia voti castitatis executio præcessisse supponatur; an tamen ipsa actu castitatem ad Eliæ exemplum *secundùm executionem* voverit, nec ne, mihi necesse non est, alterum sustinere; sed solùm ostendere, quod utrumvis, sensu datô, nihil *contra Dei Genitricis dignitatem, reverentiam, aut veritatem* contineat, præsertim cùm Apostolus *ad Galatas 3.* dicat: *Lex Pedagogus noster fuit in Christo.* & ipsemet Christus dicat Matth. 5. *Non veni solvere legem, sed adimplere.* Nec ulla est difficultas in eo, quod Carmelitæ, seu Montis Carmeli Eremitæ *jam tempore Apostolorum D. Virginem* obindè dicebant *Sororem suam*; cùm illos fuisse ei coëvos probaverimus *Armamentarii parte 1. num. 925. 926. 928. 946.* & ipsemet Christus Matth. cap. 12. dicat: *Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in Cœlis est, ipse meus frater, & soror, & mater est.* Ut tamen specialius vinculum inter B. Virginem & illos deprehendas, vide *Pharet. II. n...*

Respondeo 4. ex Wastelio *lib. 1. Vindic. Ioannis Ierosolymitani* sect. 3. art. 4. 276
Vidi ego, manibus tenui, & legi Indicem illum expurgatorium novô pralô destinatum, omnibus ejus probationibus virgâ censoriâ cancellatis, ut tantum nudæ conclusiones in posterum vulgarentur: & verò, ubi rationes adferuntur, conjectura & sensa peculiarium Scriptorum, fas est, obviam illis eundo, afferre remedium; quomodò cum fructu fecerunt multi viri pii & docti &c. *Quin & post annos non multos, prudentissimè omnia disponente Ecclesiâ Dei, feliciterque*

terque retardante Belgicam illam impressionem, legi item in Epistola D. Guidonis Archiepiscopi Rhodiensis, Nuntii per Belgium, data 21. Januarii 1612. quæ veræ pro basi sint totius nostræ defensionis &c. *sic autem habet: de mandato Sanctissimi Domini nostri suspensus nuper fuit, ob nonnullas justas causas, expurgatorius librorum Index, impressus Romæ 1607. Quâ de recognoscimus per speciales litteras ad nos datas ab Illustrissimis DD. Cardinalibus, qui præsunt Congregationi, in qua de hujusmodi negotiis agitur: eundem Indicem, cum anno subsequenti ad te istîc imprimendum transmiserim, nunc te monendum putavi, cures typis non tradi, nisi jam traditus sit: si verò impressio sit absoluta, des operam ut omnia exemplaria supprimantur.* Censura autem juxta *Indicem* apposita *tom. 9. in Joanne XLIV. pag. 618.* est hæc: *An verò istud Opus, quod hîc subjicitur, sit Joannis XLIV. Jerosf. qui tempore S. Hieronymi sedit, genuinum opus? multa sunt argumenta, quæ rem in ambiguo ponant. Primùm: quod Gennadius, qui hujus Joannis lucubrationes recenset, hujus libri nullò pactò meminit. Deindè author se facit Monachum Carmelitam, & de primis Institutoribus, Professoribus, Propagatoribus Monachismi Carmelitani, totum opus ex Instituto componit.* &c. Itaque Index ille expurgatorius authoritatem nunc dumtaxat tenet privati Doctoris.

277 Nec obstat id, quod suprà scribit Papebrochius: *Huic gravissimo judicio frustrà Wastelius objicit, ipsius Indicis suspensionem aliquam Guidoni Archiepiscopo Rhodensi, & per Belgium Nuntio Apostolico indicatam anno 1612. quandoquidem ea nec sciatur progressum habuisse, nec probetur, facta esse ad justificationem librorum istîc notatorum.* Quia, hîc iterum est Papebrochii argumentum merè negativum, satis rejectum *num. 12. & 258.* ipsi autem incumbit probare, *non habuisse progressum*, cùm pro suspensione stet possessio; ex Regula Juris verò, *melior est conditio possidentis.* Progressum tamen habuisse, & suspensionem esse factam ad justificationem librorum istîc notatorum, videtur manifestum, quamdiu alia ratio solidior non datur, & probat *Responsum* R. Adm. P. Ludovici Perez de Castro S. Theologiæ Regentis in S. M. Transpontinæ 20. Decembr. 1668. ad litteras, quas desuper Romam ad ipsum scripsi: *Evolvi simul cum alio P. Lectore totum Indicem novissimum librorum prohibitorum, Romæ editum anno 1664. in quo diversi Indices continentur, cùm ille Concilii Tridentini, tùm alter Clementis VIII. & alii ex tunc formati vi Decretorum Pontificum, SS. Congregationum, & Magistrorum Sacri Palatii; & quidem in toto opere benè examinato, nulla fit memoria Joannis Jerosolymitani* &c. Equidem Papebrochius judicium illud Brasichellensis à S. Sede reprobatum vocat *gravissimum*, quod sufficit notasse, ut identidem de judicio Papebrochii in similibus *gravissimo* dijudices.

Respondeo 5. Ad *Additionem*: præmissis nihil obstare. Quia imprimis non probat, quod Abbas ille librum Joannis Jerosolymitani, licèt fortè viderit, inter *Regulas*, & non solùm inter *Instructiones spirituales* computaverit; nobis autem sufficit, cùm de *libro ut Regula* non disputemus, sed de primo Authore *libri*, talem ab aliis haberi ut Joannis Jerosolymitani, quod istô 278

argu-

argumentô non improbatur. Deindè non probat, quod omnes istius temporis *Regulas* collegerit: quia Regulæ S. Augustini mentionem non facit; alioqui militat contra Papebrochium suprà *num. 252.* Denique illud totum argumentum simile est illi, quod faciunt infrà *Pharetra III. Telo ultimo*, cujus solutionem ibi videre possunt, & huic applicare, ut videant hanc suam in *Appendice* esse omninò superfluam additionem, eamque ob dicta, & dicenda etiam *Telo XII.* nobis meritò videri durissimam.

279 Quid ad præmissa, mi Papebrochi, nondum habes *pro re tanta, totque sæculis tradita, probationem nuda traditione solidiorem*, aut tuum *donec certiùs nobis constiterit de talis tituli veritate*, uti *num. 42.* requiris? Audi Tertullianum *cap. 19.* Apologetici: *primam instrumentis istis authoritatem summa antiquitas vendicat.* Perpende támen S. Cyprianum Epist. 42. insigniter carpere eos, *qui vel furori suo, vel libidini servientes, & Divinæ Legis ac sanctitatis immemores, jactare interim gestiunt, quæ probare non possunt: & cum innocentiam destruere atque expugnare non valeant, satis habent famâ mendaci, & falsò rumore maculas inspergere.* Absit tamen, ut dicam te *Divinæ Legis ac Sanctitatis immemorem*: nam Deus judicat omnes.

280 Habes in præmissis *probationem nudâ traditione solidiorem*, & tuum *donec* adimpletum; vel non? Si habes: restituere debes injustè ablatum: nè videaris de numero illorum, de quibus Pius II. *in Epist.* ad Academiam Coloniensem: *Mortem quidam prius consciverint, quàm videri velint, aliquandò malè sensisse; & nonnulli, nè vel ad horam videantur errasse, semper errant: & dum ne vel tolerare honoris jacturam nequeunt, totum abjiciunt, & perpetuâ notantur infamiâ.* Ad cujus cautelam óptimè Salvianus in *Epistola* ad Aprum & Verum: *Incidere in falsæ opinionis errorem, priusquam vera cognoscas, imperiti animi est, & simplicis: perseverare verò in eo, postquam agnoveris, contumaciæ.* vide dicta *num. 164.* Si nondum habes: cogar tua in *solidiorem probationem*, & istius *donec* verificationem assumere, id est, insuper ostendere, quod in tuis, & Magistrorum tuorum Bollandi & Henschenii *Sanctorum Vitarum & Actorum* Collectaneis, vix ulla sint de nondum à S. Sede examinatis & positivè approbatis, quæ tantâ fulciantur authoritate, præsertim cùm in illis penè continuò subnotes Martyrilogistarum, Historicorum &c. silentium, aut inter se contradictiones, & pleraque sint absque antiquorum testimoniis longè recentioris Authoris, aut non raró Antiqui Anonymi. Vide *n. 258. & 268. nec non 271.*

***

TE-

TELUM XII.

281 PApebrochius *ibidem n. 53.* sic habet: *Franciscus Bivarius de veteri Monachatu libros sex composuit, postquam Wasteliana vindicia pridem lucem vidissent, & lib. 1. cap. ult. ad dicendam de libro controverso sententiam invitus accedens,* persuasum, *inquit,* habeo, minimè Joannis illius opus esse, sed auctoris multò recentioris. *Tum hujus sua persuasionis rationes adducit efficacissimas; ac denique censet parum pro Dei Genitricis dignitate reverenter, & minùs verè dici cap. 34. quod* Professores Religionis hujus Carmelitanæ docti fuerunt à Summo templi Pontifice, quod Beata Maria virginitatem Deo servare proposuerat ad exemplum Eliæ; & quod ideò Religiosi Carmelitæ Virginem Mariam, jam tempore Apostolorum, dicebant Sororem suam: & propter conformitatem spontaneæ virginitatis inter Dei Genitricem & Religiosos Carmelitas, seipsos Fratres Beatæ Mariæ Virginis appellabant. *Torquet se in omnem partem Wastelius (seu potius Wastelii auxiliator aliquis, lingua Graca scientiam majorem, quam haberet, promittens, cujus verbis Wastelius usus) ut ostendat verè Gracum hominem libri auctorem fuisse: sed iis argumentis, qua si retorquere quis velit, fortassis probabilius faceret, ipsum Francum aut Flandrum fuisse, ex idiotismis & solœcismis, quos Vindex pro hellenismis obtrudit. Infrà n. 136. dabo specimina auctoris lingua Graca aquè imperiti, quàm S. Thomas Aquinas, ex cujus Commentario super cap. 11. Epist. ad Hebraos ille verbotenùs desumpsit; ridiculam quidem; sed tamen sancti Doctoris atati indulgendam etymologiam Melota. O quàm multa hujusmodi plagia, hominis neminem citantis proditurа suppositionem, possent in illo libro inveniri, si cui esset otium animusque ad ingentem laborem pro re nihili suscipiendum.*

Cur autem id facere velit aliquis, cum obstinatis frustrà se acturum intelligens? Respondebunt enim cum Wastelio, nonnulla ex Hieronymo & Ambrosio verbotenùs accepta sibimet obiicienti, has esse interpellationes Philippi Riboti, qui librum Joannis, ut commodum sibi erat, minutim distraxerit in particulas, & qua idonea judicabat, adjecerit. Simili confidentiâ idem Wastelius negat aliquod Latini auctoris argumentum esse, quod omnia, aut pleraque Scriptura loca, non juxta lectionem LXX. Interpretum, sed juxta vulgatam versionem proferantur. Non occupati prajudiciis suis sciunt, quantum ista valeant, maximè quandò alia quoque plura accedunt, qua si non singula, simul tamen conjuncta omnia, plenam conficiunt novitatis evictionem. Caterum cùm liber pradictus extet Gallicè manuscriptus in Conventu Carmelitanarum Namurci, cumque ipse Wastelius statim in principio variarum lectionum ingenuè agnoscat, non esse dissimile veri, quod Græcus quispiam, Gallicè melius peritus, quàm Latinè, librum verterit in sermonem Gallicum, & alius indè in 282

Lat-

Latinum &c. Et paulò infrà: *nequeo interim animo capere, quomodo sibi persuadere possit quispiam, ejusmodi librum, non tantum scriptum fuisse à Joanne Jerosolymitano, sed etiam Carmelitis, id est, ut volunt ipsi, plerisque Palestinæ & Syriæ Monachis, aliisque ab ipsis totô Oriente deductis, fuisse pro Regula, per annos septingentos, eoque amplius; & simul credere, fieri potuisse, ut talis libri (cujus oportuisset tot ferè exemplaria Græca extitisse, quot Monasteria, aut cellas) nemo scriptorum anteriorum per tot sæcula meminerit, saltèm in asceticis; & ejusdem nullum uspiam inveniatur residuum exemplar Græcum.*

Enervatio.

283 RESpondeo 1. se torserit, aut non torserit Wasselius, ut ostenderet, verè Græcum hominem libri Joannis Jerosolymitani auctorem fuisse; nos longè minori tortione suprà *Telo XI.* probasse solidius ab Antiquorum & Recentiorum authoritate, librum esse Joannis Jerosolymitani Patriarchæ, hujusque authographum esse ante quingentos annos sub Aymerico Patriarcha Antiocheno, ab homine verosimiliter Latino translatum de Græco in Latinum; quam omnes istæ Papebrochii, absque ulla Antiquorum, imò & Recentiorum jam *ibidem* rejectorum non vacillante authoritate, argutiæ novitiæ superare possint: quia (quod Theophilus Raynaudus sæpè *sarissam Baronianam* vocat) *Quæ recentiores absque vetustiorum authoritate contra receptos veteres Historicos proferunt, meritò contemnuntur, & velùti novitia despiciuntur.* Quô nihil verius: Tum quia alioqui nihil esset stabile in Historia Ecclesiastica, nihilque fidei moraliter indubitatæ in Sanctorum Vitis, & Actis sæculi I. II. III. & cæterorum antiquorum à S. Sede nondum examinatis & approbatis, quod petulantium Recentiorum non eluderent, & riderent argutiæ novitiæ. Tum quia *Author*, ut quidam ait, *nostri temporis, non habet meliora fundamenta, quàm quæ nos fodimus.*

Respondeo 2. Papebrochium, in eo, quod hîc ex *Bivario* opponit, non esse pluris faciendum, quàm in eo, quod *Telo XI.* opposuit; quia etiam hîc utitur fractis telis *Aarmamentarii Carmeli part. I. n. 971.* ubi sic scripsi: *Respondeo 5.* D. Crescentium ex continua citatione Scripturæ conformiter ad versionem vulgatam (quod est primum argumentum *Bivarii*) malè inferre: *ergo Author non est Græcus*; & debuisse inferre: *ergo libri versio non est Græci hominis*, sed Latini, & quidem non ità eruditi, uti notavimus suprà. *Secundùm argumentum* D. Bivarii est: *totos 800. annos post Joannis obitum, id est usque ad annum Christi 1200. neminem antiquorum ejus operis seu Regulæ meminisse.* Argumentum est negativum & stramineum, satis præoccupatum. *n. 872. 886. 889. & 891.* Quartum; *verbo* hujus Religionis *utitur usque ad nauseam: at ejusmodi forma loquendi multò post Joannem emersit, nimirum postquam Monachorum Institutiones diversæ, non solùm esse, sed dici Ordines & Religiones diversæ cœperunt, de qua re latè egimus in comment. ad Chronic. M.* 284

Maximi in Epistola nuncupat. n. 30. Author verò idonea voce utitur, ut ostendat Religionem suam à cæteris multùm differre, præstareque omnibus vetustate, qui sanè præcipuus libri scopus est, valdè tamen à sæculo Joannis alienus. Argumentum supponit falsum: quia author nusquam suam Religionem ab aliis distinguit, aut antiquitate præstantiorem probat; patetque ipsum hoc non intendere; sic enim incipit: *Principium Religionis hujus, & quemadmodum, ac undè ipsa primò processit, rectè petis dilecte Caprasi, ante alia perscrutandum: quamvis namque conversationis hujus ratio in sola experientia consistat, ut nequaquam possit hæc ratio plenè verborum doctrinâ, nisi ab experto tradi; nec etiam à te totaliter percipi, nisi eam pari studio ac sudore per experientiam apprehendere laboraveris; multò tamen efficaciùs poteris susceptæ hujus professionis assequi disciplinam, & ad exercendam eam ardentiùs incitari, cum Authorum atque Fundatorum ejus agnoveris dignitatem, & primariam ipsius Religionis sciveris Institutionem.* An interea Translator libri de Græco in Latinum, plusquam sexcentis annis post, dum Religiones dicebantur diversæ, verbulum non addiderit ad distinctionem Carmelitanæ, alium, præter Eliam, non agnoscentis Patriarcham, ab aliis alium agnoscentibus, hodiè quingentis post probare nequimus; cùm nihil tale scriptum reperiamus. hôc tamen datô, autographum non perit Joanni primævo authori, ut patet. Ista ibi scripsi: vidit Papebrochius, & nihil respondet.

285 Ne verò hastis jam fractis *Armamentarii* hanc *P. II.* repleam consultò, dubium Lectorem remitto ad *part. I. n. 673. ad 678.* ex Lezana *n. 891. ad 898.* & de superabundanti ad R. P. Wastelii *Vindicias* libri Joannis Jerosolymitani *de Institutione primorum Monachorum.* Ubi *lib. 1. sect. 1 art. 2. & 3.* Authores refert & loca usque ad an. 1187. quibus probat, librum illum esse Joannis XLIV. eodemque *art. 3.* variis authoritatibus confirmat, *Epistolam,* seu *Tractatum de processu & variis Regulis Ord. Carm.* esse S. Cyrilli Constantinopolitani, Aymerico Patriarcha Antiocheno coævi. *Art. 4.* ostendit, dictum librum non esse authoris recentioris, & quidem illum esse ab Hieronymo & Casiano lectum, ac imitatum. *Art. 5.* libri stylum esse Græcum, quem non requirimus in Verso de Græco in Latinum ab homine Latino. *Art. 6. & 8.* libri antiquitatem à titulo authoris, & nomine ejus, cui librum dicavit. *Sect.* autem 2. aufert omnes obices ex contextu libri: ac imprimis *Art. 1.* ait: *Interpres enim pro contextu Græco, quem certè juxta Græcæ Ecclesiæ usum in authore reperit, nimium scrupulosè lectionem Latinam supposuit, errore Interpretum multorum communi inductus, qui putarent, rejectâ lectione Hebræâ & Græcâ, authenticam esse solam Latinam; vel certè timerent, nè fortè scandalo esse posset infirmis, animadversa non minima illa lectionis diversitas. Quod quidem à me dictum sit; non ut hunc nostrum Interpretem defendere cupiam multitudine peccantium: sed quia scire refert, etiam apud aliorum Græcorum Latinos Interpretes, Originis, exempli gratiâ, Eusebii, Chrysostomi, Cyrilli nostri Alexandrini, Theodoreti, Theophylacti, Euthymii, contextum Latinorum reperiri: verum abusu non tolerando &c.*

286 *Art. 2. 3. & 4.* enodat difficultates ex Scripturà. *Art. 5.* difficultatem ab Etymologia *nominis* Monachi. *Art. 6.* difficulta-

cultatem à sententiis Latinorum Patrum, nominatim Hieronymi in *Epist. ad Paulinum*, & *in Matthaum*, ac Ambrosii *Epist. ad Vercellenses*, in libro isto *cap. 29.* Per hoc, quod sententiæ illæ in puris exemplaribus manuscriptis, valdè antiquis, quorum tria hîc in Belgio extant exemplaria. Primum Gandavi, secundum Mechliniæ, tertium Namurci, non reperiantur: habet quidem Philippus Ribotus sententias illas cum nomine & loco Authorum suorum in exemplari, quod refert in libro *de Instit. ac peculiaribus gestis Carmelitarum*, sed à se per modum illustrationis propter dictam concordiam additas: ex quo absque purorum exemplarium inspectione, & ad illa reductione primùm editus est Venetiis; deindè secundò Parisiis in Bibliotheca Patrum juxta editionem Venetam, omisso nomine & loco Authorum istorum, undè tota provenit D. Crescentii, & Bivarii hallucinatio. *Art. 7.* difficultatem à derivatione nominis *Melota*, & sic deinceps de aliis, quarum solutiones, si maturè perpendisset Papebrochius, suo & nostro labori indubiè, ut piè credo, pepercisset. Nec uni nævo Græcismi in Versione Latina inhæsisset. Videat suum Raynaudum. *n.265.*

287 Nec dicat Papebrochius, Bivarium *ibid. n.8.* ità scribere: *Sed & cap. 30.* (putà *Libri* Joannis) *illud Actor.2.* Erant autem in Jerusalem habitantes Judæi, Viri Religiosi, *perperam ad Monachos detorquetur, cum sequentia,* ex omni natione, quæ sub Cœlo est &c. *declarent eos, qui undequaque ad diem festum celebrandum advenerant, Viros Religiosos vocatos ad cultum Dei, cujus gratia venerant, qui est actus Religionis. Ejusdem generis est, quod cap. 31. illud Petri Actorum 3.* Vos estis Filii Prophetarum, *quod ad omnes Judæos dictum est, ad solos Elisei discipulos contorquet,* quod ibi non solvitur. Quia quoad *1. locum* non apparet, quod agens de Religiosis per vota Deo ascriptis, reprehensione aliqua sit dignus, si scripturam illam ad intentum accommodet, cùm talis accommodatio sit omnibus Asceticis, etiam SS. Patribus, usitatissima, ut benè notat Theophilus Raynaudus Soc. Jesu tom. XI. de confict. lib. Erotom. X. n. 187. *Eò autem accommodare verba aliò sensu prolata, vitiosum non est, cùm tales accommodationes sint Patribus omnibus, & indubitatò Ambrosio frequentissima.* A rigoroso tamen sensu non procul recedit Jacobus de Vitriaco Card. *Hist. Occid. cap.13.* aiens: *Cœnobitæ autem dicuntur, qui Deo militant in Conventu, & Fratrum congregatione, bonum reputantes & jucundum habitare Fratres in unum, cujusmodi fuit primus Conventus fidelium* (nota:) *Hi scilicet, qui in primitiva Ecclesia tamquam primitiæ credentium, conversi sunt ad Dominum, de quibus dicitur Actorum 4. multitudinis credentium erat cor unum & anima una.* Vide Regulam S. Augustini *cap.1.* Quoad *2. locum* autem eadem est ratio. Si verò ista Papebrochio non sufficiant, addat solutionem aliam ex Baronio *Telo XI. n.274.* & benè digerat hæc verba Theophyli Raynaudi suæ Societatis celeberrimi Doctoris *tomo 8. in Prologomenis* ad Indiculum Epimetro II. *In ipsis Christianis Doctoribus, etiam in iis, qui Eminentissimi habentur, cujusmodi sunt Augustinus, Hieronymus, Chrysostomus, quam multa limam, vel cultrum deposcunt? Legendus in eam rem Franciscus Horantius* libro 5. de locis Catholicis cap.3. & *Canus 7.* de locis cap. 3. *Castro* libro 1. contra hæret. & *Mi-*

chaël de Palatio q. 5. prologi. *Ridendos verò se propinarunt Dennitio Thadeo, qui S. Thomam* (cui non æquiparamus Joannem Jerosolymitanum) *infallibilitatis prærogativa exornarunt, cum magna injuria Ecclesiæ, ut dixit Durandus* in 1. Prologo sent. *impugnans jurantes in verba Magistri.*

288 Respondeo 3. Ad hæc verba Papebrochii: *Torquet se in omnem partem Wastelius (seu potius Wastelii auxiliator aliquis, lingua Græcæ, scientiam majorem, quam haberet promittens, cujus verbis Wastelius usus) ut ostendat verè Græcum hominem authorem libri fuisse: sed iis argumentis, quæ si retorquere quis velit, fortassis probabilius faceret ipsum Francum, aut Flandrum fuisse, ex idiotismis, & solœcismis, quos vindex pro Hellenismis obtrudit. Infrà n. 136. dabo specimina auctoris linguæ Græcæ æquè imperiti, quàm fuit S. Thomas Aquinas &c.* Infrà autem *n. 138.* (non 136.) invehitur in hæc: *Melota propriè à mele animali dicta.* Item *in Charit*, id est *in charitate*, pleno stomacho debacchatur, addens: *Videat Lector, quam fidem possim adhibere iis, quibus adjutoribus usus Wastelius suas illas Vindicias compilavit, tam utique infelix Vindex, quàm author* (nempè Joannes Patriarcha, quem *pseudo-Joannem* vocat) *quem vindicare contendit.* Sit Papebrochius Wastelio magis Græcus, utpotè, qui *n. 138.* jactabundus ait, *equidem totis quatuordecim annis versatus in auctoribus Græcis evolvendis*; sit S. Cyrillo magis nominalis, utpotè, qui *n. 126.* fusè enarrat omnes *vocabularios*, quos consuluit; sit magis pictor, & sartor, utpotè, qui *ibidem cap. 12.* Eliæ & Carmelitis Orientis novam ex Syrico vestem Pontificalem, Archiepiscopalem, & Patriarchalem, de qua infrà *Telo XIV.* novitiè appinxit, & adsarcivit: non ideò tamen est magis juridicus, & moralis Theologus, utpotè sarcasmos tales non judicans esse vitiosos: nam ab eo, quod P. Wastelius ibi scribit, aut libri Joannis Patriarchæ de Græco in Latinum translator (Francus fuerit, aut Flander) non pendet difficultas hîc mota: *An Joannes Patriarcha non sit author Græci authographi, ante Albertum Patriarcham* (qui Carmelitis pro Reformatione Regulam dedit) *translati de Græco in Latinum*, uti esse *Telo X. & XI.* probavimus.

Id nobis concedat Papebrochius, & de ingrata Versione similium vocum Græcarum (*quam carpere*, inquit in simili Raynaudus *n. 194.* locô citatô *n. 287. est nimis emungere, & justo morosius argutari*) aut de nœvis à Joanne Jerosolymitano, ejus Translatore, Wastelio Vindice &c. contendat, prout libuerit, solùm reponam verba Em. Baronii suprà *n. 274.* Raynaudi. *n. 287.* præmissa, & quæ habet *tom. 8.* pag. 604. *Non libero scripturam à nœvis grammaticalibus, sive quos ab ipso primigenio Scriptore interdum habet, sive quos ex Interprete. Nam ipsum quidem textum primigenium, prout à primi Amanuensis calamo exiit (v. g. à calamo S. Pauli) posse talibus nœvis deformari docent solœci scripturæ densi ac crassi, quos nobis objectasse Ethnicos refert, ac ridet Arnobius* lib. 1. num. 40. & 41. *Nec esse corrigendos, quasi plus sapiamus Spiritu Sancto, qui eos Scripturæ immissos voluit: latè prosequitur Origines in Philocalia cap. 4. & 8. multa in hanc rem adduco in opere de calumnia* sect. 2. cap. 9. *ad finem tegens Agobardum. De abutente item vocibus S. Pauli, contra usum, Nyssenus sub finem* libri *de eo Pauli dicto*: tunc & ipse 289

ipse filius subjicietur ei. *Ex Interprete verò posse ejusmodi tubera in Scriptura cerni, multis confirmat Agobardus lib. contra Fredegisum Abbatem* ad 2. ejus interrogationem, *hos quoque nævos Interpretis libri cujuscumque Canonici amolientem*; *& Ribera* lib. 2. *de templo* cap. 2. num. 9. *Patetque in exemplo, quod D. Augustinus notavit* lib. 2. Doctrinæ Christianæ cap. 12. *nimirum loci ex* cap. 4. Sap. *in quo Interpretes ex errore Græcæ vocis,* vitulamina, *quæ Latinè, & absque barbaralexi, dicenda fuissent* plantationes. *In summa, quoad minutias, extra dogmata & mores, editionem vulgarem ex Interprete in Ecclesia recepto, quem tanti fecit Concilium Tridentinum sess. 4. posse plerumque meliùs habere, latè confirmat Joannes Mariana* Opusculo *pro editione vulgata* cap. 21. Ego verò librum Joannis Patriarchæ *non Sacræ Scripturæ*, Joannem Patriarcham *non Apostolo Paulo*, Versionem Translatoris de Græco in Latinum, Wastelii &c. *non editioni vulgari Interpretis in Ecclesia recepti, quem tanti fecit Concilium Tridentinum sess. 4.* æquiparo: ergo, si in istis tales nœvi, tubera, & minutiæ reperiantur, à fortiori in his reperiri possunt, & excusari debent, quò videre potest Papebrochius, quam sit in Ordinem, D.Thom. & Wastelium injuriosus.

290 Undè meritò Theophilus Raynaudus, locò suprà citato *num. 293. Non enim ferendum est audaculorum quorumdam supercilium, qui ut prima aliqua de vero operis cujusquam authore, cogitatione præventi fuerint; mox illud possessori abrogatum transferunt in alium: verticem temeritatis in hac parte occupavit Erasmus, qui, ut in sanctos plerosque Patres laborem impendit, ità præcipiti judiciô, ex nescio qua styli saliva, quâ volebat præ omnibus imbutus videri, varia indubitata opera, quibusdam Patribus per anteriorem hallucinationem fuisse supposita, commentus est, magnâ & Lectorum fraude, & Ecclesiæ dispendiô non levi.* Quo nihil Papebrochio accommodatius adferri potest, & quidem apprimè in ipsum à Socio, cujus patrocinium implorat, ut vidimus *num. 255.* Istis autem, & adjunctis aliis *num. 188. ad 201. & num. 259. 255.* præmissis, Papebrochius se prodit, qualis sit, ut ei tantæ molis Opera committantur, dum scribit: *nequeo interim animô capere, quomodò sibi persuadere possit quispiam, ejusmodi librum scriptum fuisse à Joanne Jerosolymitano, sed etiam à Carmelitis, id est, ut volunt ipsi, plerisque Syriæ & Palæstinæ Monachis, aliisque ab ipsis totô Oriente deductis fuisse pro Regula per annos septingentos, eoque amplius:* & alias 32. fabulas. *num. 414. ad 446.* referendas suo Commentariolo, & *Sanctorum Actis* inserit.

***
**

TELUM XIII.

291 PApebrochius ibidem n. 55. *Maximum Vindiciarum Wastelianarum, & aliarum quarumcumque robur, consistit in Epistola quadam producta sub nomine S. Cyrilli Prioris III. adeò ut non dubitent asseverare, omnes auctores præcitatos aliter sensuros fuisse de libro ad Caprasium, si istam Epistolam aliquando vidissent. Verùm tantum abest, ut epistola ista dimoveat me ab illorum fundatissima censura, ut in eadem confirmet quàm maximè. Evidenter enim ipsa se probat scriptam esse, non à Cyrillo, qui optimè norat, quis & cuias fuerit Bertholdus, quô annô data sit Regula, quæ esset habitus Carmelitici forma, quô is nomine appellaretur &c. sed ab aliquo, qui hæc omnia ignorans, tunc scripsit, cùm veteris habitus nomen & forma, non tantum ex usu, sed etiam ex memoria Carmelitarum exciderant, prout inferiùs manifestissimè demonstrabitur. Idem ignorans, quod Aymericus Antiochenus, fuerit* homo nullius litteraturæ (*ut testatur coævus auctor Tyrius* l.14.cap.18.) *fingit, quod* intelligens quosdam, qui ab Occidente supervenerant, spretis Seniorum monitis, non rectè ambulare ad veritatem religiosæ vitæ Eremiticæ, in prædicto Joannis libro descriptæ; & perpendens, hoc ideò maximè contingere; quia Græcas litteras ignorantes, nesciebant codicem illum legere; fecit illum librum de Græco in Latinum transferri. *An etiam Græca omnia exemplaria aboleri? Certè nemo est, qui uspiam ullum sibi visum dicat: nec puto umquam fuisse, qui viderit. Hæc autem quomodò consistunt cum antiquiori & receptiori apud Carmelitas traditione, quâ suos Majores, ante Albertum, Basilianæ Regulæ professores fuisse ajebant, fortassis non verè, sed ajebant tamen; quia Joannem istum necdum noverant. Quomodò etiam homo nullius litteraturæ, eô tempore, quô etiam litteratissimi Græcam linguam ignorabant, scivit Occidentales illos non vivere conformiter dicto libro, quem nemo adhuc Latinum fecerat: si tamen vel Latinam satis commodè intelligebat Aymericus iste.*

Enervatio.

292 REspondeo 1. (prætermissis iis, quæ tangunt exemplaria Græca Joannis Patriarchæ Jerosolymitani, de quibus suprà *n. 252.* & illiteraturam Aymerici Patriarchæ Antiocheni, de qua etiam suprà *n. 251.*) ad hæc Papebrochii verba: *Tantum abest, ut Epistola ista dimoveat me ab illorum fundatissima censura, ut in eadem confirmet quàm maximè: evidenter enim ipsa se probat, scriptam esse, non à Cyrillo, qui optimè norat, quis, & cuius fuerit Bertholdus: quo anno data sit Regula,*

gula, quæ esset habitus Carmelitici forma, quô is nomine appellaretur &c. Nos imprimis *n.239.240.251.252.* & infrà specialiùs *num. 303. ad 316. & 480. ad 503.* Epistolam seu librum de processf. & variis Regulis Carm. S. Cyrillo, ut vero Authori vindicare contra Papebrochium, unicum illius suspectatorem, licet nihil objiciat, quod nostras mereatur vindicias. Imprimis

293 Non quod *S. Cyrillus optimè norat, quis & cujas fuerit Bertholdus*: quia S. Cyrillus *ibid. cap. 4.* scribit: *Patriarcha Aymericus omnes primò ad hoc adstrinxit, inter quos ipse fratrem suum habuit, scilicet Fratrem Bertholdum perfectum Religiosum, sanctumque Presbyterum, quem de unanimi omnium assensu* (omitto annum ob rationem datam *n. 240.*) *in primum Priorem eis instituit, cui curam animarum cæterorum injunxit.* Quod verissimum arbitror, nec quidquam in contrarium probat Papebrochius: addit quidem n.70. *Ad XXV. Martii, nec essariò à nobis omissa sunt, quæ iidem de Bertholdo habent, tàm insulsa, ut nisi aliquid dandum traditioni putassemus, potuerimus cum viris quibusdam eruditis dubitare, utrum aliquandò fuisset Bertholdus iste in rerum natura.* Sed hôc datô, quomodò dicit Papebrochius *Cyrillum optimè nosse, quis & cujas fuerit Bertholdus?* Optimène ipse eum novit, qui in rerum natura non fuit? Recogitet Papebrochius, an in eo nihil involvat insulsius: nos insulsa illa infra *Telo XIX.* commodiùs expendemus.

294 Neque, quod *optimè norat, quô annô data sit Regula,* & tamen in ejus libro *cap. 5.* sit error in anno datæ Regulæ; quia error ille est annus à posteris per conjecturam malè fundatam intrusus, ut suprà *n. 240.* probavimus; & ex eo satis patet, quod *cap.6.* immediatè sequenti Regulam verbotenùs referat sine data anni, & absque ulla mentione ejusdem mitigationis, factæ ab Innocentio IV. qui floruit anno 1243. ex quo sequitur authorem libri istius esse antiquiorem, prout fuit S. Cyrillus; nec alium illius Authorem ullus Carmelitarum unquam agnovit: licet tamen error ille fuisset in autographo, amanuensi tribui deberet, non obindè parens suo fœtu privari, ut patet ex dictis *num. 289. & 290.*

Neque etiam, quod *optimè norat, quæ esset habitus Carmelitici forma:* Quia ipse *cap.11. ibidem* habitum & nomen describit, prout reverà fuit tempore à Saracenis interdicti pallii purè albi: quod autem Papebrochius opponit picturas pallium diversimodè barratum, in una orbiculariter, in altera perpendiculariter repræsentantes, non habent majorem vim, quàm illa, quâ pingi curavit S. Eliam cum pallio barrato: quod somnium est Pictoribus atque Poëtis familiare, ut dicemus infrà n. 712. Sed de hoc plura statim *n.299. ad 309.* 295

Respondeo 2. Ad hæc verba: *sed ab aliquo, qui hæc omnia ignorans tunc scripsit, cum veteris habitus nomen & forma, non tantum ex usu, sed etiam ex memoria Carmelitarum, exciderant, prout inferiùs manifestissimè demonstrabitur*: hujus calumniæ ècontra manifestissimæ ictum non posse commodiùs reparari, quàm *Teli XIV. & XV.* quibus id manifestissimè demonstrare prætendit, enervationibus. Quæ infrà videri possunt commodiùs, vel hôc solùm notatô, quod veteris habitus nomen & formam præsumat probare ex picturis, & vocabulariis multò recentioribus, quàm sit Auctor Carmeliti- 296

liticus, qui proprii habitus, quem gestavit in Oriente, tempore, quô erat Generalis Ordinis, *nomen* & *formam* in suo libro scripsit: Undè satis mirari non possum unius Papebrochii genium & tricas.

TELUM XIV.

297 PApebrochius ibid. cap. 12. *Philippus Bergomensis in supplemento Chronicarum ità loquitur ad annum MCC.* Ordo Carmelitarum per hoc ipsum tempus in Syria apud Carmelum Montem, ab Alberto Hierosolymitano Patriarcha excitatur, & multis privilegiis sublimatur: qui eidem Regulam suô jure confectam, conservandam primò obtulit, & confirmavit; in qua pro habitu Fratribus ejusdem Ordinis cappam ex Syrico, cum quibusdam largis virgis, scilicet albis & griseis, circulatam (more Eliæ Prophetæ ut tradunt) assignavit, & deferendam constituit. *Eàdem ferè descriptione cappæ ab Alberto præscriptæ utitur S. Antoninus. Ubi non miror Ordinis Carmelitici erectionem Alberto tribui, propter obscuritatem eorum, quæ præcessere initiorum; & quia necdum plenè constitutus censeri debet Ordo, cui sua necdum certa Regula, aut habitus est particularis. Ast quòd in ipsa Regula dicatur præscriptus habitus, in qua nulla omninò illius fit mentio, id sanè indiget correctione. Si ille præscriptus fuit ab Alberto (ut sanè est verosimillimum) præscriptus est post Regulam datam; cùm sub ea feliciter proficientes, seque Patriarchæ probantes quàm maximè, novis favoribus & privilegiis digni sunt habiti: de quibus; quia nihil in particulari legimus, nihil etiam præsumimus dicere: audeo tamen inter ea numerare insignem novi habitûs prærogativam, quâ non tantùm à vulgo Eremitarum distinguerentur Carmelitæ, sed supra omnes extollerentur.*

Id priùs quàm aggredior explicare verbis, subjicio ipsis oculis spectandam formam, qualis etiam hodiè spectatur Salmanticæ, in tabula altaris primarii, intra veterem Cathedralem, quam circa annum MC. construi captam, & à Sanctio de Castella Episcopo circa annũ MCCCCXXX. *picturis exornatam fuisse, docuit nos P. Gabriel de Henao, Soc. nostræ Theologus præstantissimus, quô agente, vir clarissimus Antonius de Mora y Varena, curavit coloribus excipiendum exemplar imaginis, Dominicæ Transfigurationis mysterium repræsentantis, unde sumptam vides hanc figuram Eliæ, eo in habitu, quem ipsius more gestari à se antiquiores in Europa Carmelitæ jactabant, ut Bergomensis & Antoninus narrant. Jungitur Elianæ imagini imago B. Josaphati, Archiepiscopi Polocensis ex Ordine S. Basilii, & egregii hoc sæculo in Russia Martyris, juxta exemplar Romanum, quale spectatur ante epitomen vitæ & miraculorum excusam Romæ anno MDCXLIII; idque ad confirmationem & explicationem eorum, quæ de sacrarum barrarum dignitate præfanda hic sunt, ut intelligi possit, quàm ea honorificæ Carmelitis fuerint, & quanto in pretio habenda.* Sed 298

Ener-

Enervatio.

299 RE spondeo 1. Quod non minus veritas, justitia, & religiosa charitas suadebant, istam Philippi Bergomensis fabulam, & calumniosum Papebrochii commentum non edere, quàm in simili Responsum Bivarii, seu Thomæ Gonezii ipsius Continuatoris *de Monachatu lib. 6. cap. 1. n. 19.* scribentis: *subjecta hæc argumento materies per se sola ipsi censura fuit est, qua Sixtus IV. an. Christi 1484. in quodam motu proprio, cujus initium.* Qui Apostolis præcepit, *quem afferunt Marquez & Peroso* in suis controversiis Augustinianis, *tanto verborum pondere & acerbitate, ut nesciam, undè quis hæc audeat refricare: verba ejus hæc sunt* (utique motus proprii Sixti IV.) *Sanè non sine mentis nostræ displicentia singulari, pluries jam dudum ad nostrum pervenit auditum, quod inter dilectos filios Canonicos Regulares S. Augustini Congregationis Lateranensis, & Fratres Ordinis Eremitarum ejusdem S. Augustini, quædam minus necessaria, minusque laudabilis controversia pullulare cœpit de ipsius præclarissimi Ecclesiæ Doctoris Augustini habitu ac pictura, & Ordinum hujusmodi institutione, parte quâlibet diversimodè sentiente, ac prædicante. Nec veriti sunt super hujusmodi levitatibus.* (nota) *tractatus componere, eosque legere, & aliis legendos tradere, non sine scandalo & perturbatione mentium legentium, & aliorum Christi fidelium, per ineptias* (nota) *hujusmodi, quos Deo lucrificare deberent, perdere festinantes. Nos attendentes, quod, clarissimum lumen Augustinum, præter Episcopalis dignitatis habitum, alium gestasse, aut professioni alienæ se subjecisse, aut affirmare, aut negare, ad rem non nisi quantum contentio supervacanea aucupari nititur, tam enorme facinus* (nota) *& periculosas contentiones de medio tollere, & penitùs extirpare volentes, motu proprio* &c.

300 Si verò Sixtus IV. tractatus de habitu & pictura S. Augustini arguat tanquam *levitates scandalosas, ineptias, facinus, & periculosas contentiones*, cùm de illis nihil certi habeatur, nec post mille annos reperiri possint testes idonei; à fortiori arguit Eliæ Prophetæ, qui circiter mille sexcentis annis S. Augustinum præcessit, habitum & picturam in *cappa ex Syrico, cum quibusdam largis virgis, scilicet albis & griseis circulatam*, à Papebrochio, post Bergomensem & fabulosos pictores, assertam. Numquid fortè prætendit Papebrochius Joannem Baptistam, Paulum, Antonium, Julianum, Hilarionem, Macharium, Hieronymum &c. gestasse *cappam ex Syrico, cum quibusdam largis virgis, scilicet albis & griseis circulatam*, uti ex Hieronymo sequeretur, *Epist. 4. ad Rusticum* scribente *in veteri Testamento Monachus fuit Elias, sicut in novo Paulus, Antonius, Hilarion, Macharius*, & Epist. 13. ad Paulinum: *Nos autem habeamus Propositi nostri Principes, Paulum, Antonium, Julianum, Hilarionem, Macharium, &, ut ad Scripturarum authoritatem redeamus, noster Princeps Elias* &c. Item ex S. Machario in Serm. ad Monachos: *Fratres charissimi &c. Eliam & Elisæum, ac Filios Prophetarum, quos constat veraciter veteris Testamenti Monachos, imitari curate.* Et infrà: *Hos secuti sunt Paulus & Antonius,*

 & multi

& multi hujus propositi sectatores, qui idcircò laudibus extolluntur; quia à cœpto Ordine nullatenùs leguntur deviasse. Vix sanè hæreticis, contra Monachatûs antiquitatem oblatrantibus, commodior eam totam irridendi & convitiandi ansa dari posset, quasi S. Elias, & alii sanctissimi veteres Eremitæ & Monachi opprobrium fuissent Catholicis, uti Infidelibus Saracenis.

301 Dixi 1. *Philippi Bergomensis fabulam.* Tum quia in editione Parisiensi anno 1535. non habet *ex Syrico,* sed *ex Serico:* Eliam autem, & antiquos Orientis Eremitas gestasse *cappam superiorem ex serico,* mera est fabula. Tum quia scribit, illis *cappam istam ex serico cum quibusdam largis virgis, scilicet albis & griseis circulatam, more Heliæ Prophetæ seu Elisei, in Regula assignatam;* hos autem talem cappam gestasse, etiam mera est fabula, cujus nec in S. Scriptura, nec in SS. Patribus, nec ullis aliis Historicis, nec in Regula est vestigium. Tum quia Bergomensis paulò infrà scribit: *postmodum Honorius Pontifex ejus nominis Tertius &c. devotione Ordinis commotus, primo sui Pontificatûs anno (mutatis priùs ipsis circulatis clamidibus) ob honorem Beatæ Mariæ in albas sub titulo Beatæ Virginis Mariæ de Monte Carmelo approbavit, & confirmavit:* quod etiam est mera fabula: nam imprimis Honorius III. Regulam approbavit sui Pontificatûs *anno decimo,* nec in approbatione ulla est mentio istiusmodi *tituli,* nec per Honorium III. *mutatæ fuerunt circulatæ clamides;* sed demùm sub *Honorio IV.* Ut *n. 308.* videbimus: Tum denique; quia scribit *ab Alberto Hierosolymitarum Patriarcha datum anno 1200.* Quod etiam est mera fabula: quia demùm anno 1204. factus est Patriarcha.

Dixi 2. Et *calumniosum Papebrochii commentum.* Tum quia fabula ista utitur in Ordinis nostri opprobrium, & 302
sua commenta addit non minus probrosa, & Ordinem infamantia, ut infrà videbimus; licèt ex pudore tàm enormis Philippi Bergomensis fabulæ, ausus non sit, Bergomensis voce uti, *serico,* juxta editionem Parisiensem anno 1535. tamen loco *ut ajunt,* supposuerit, *ut tradunt,* ut per hanc falsissimam traditionem nusquam apud Carmelitas repertam, veras eorum per illam eludat traditiones; nec etiam sit veritus addere, *quem Eliæ more gestari à se antiquiores in Europa Carmelitæ jactabant,* ut *Bergomensis:* quasi verò, *ut ajunt* præcisè, idem esset, ac *ut antiquiores in Europa Carmelitæ jactabant.* Equidem ista Papebrochio, ad se in opprobrium Ordinis vindicandum, sufficiunt. Patientia; sed dura nimis.

Intereà: cùm Papebrochius de Auctore *libri de processu, & variis Regulis Ord. Carm.* scribat, ut vidimus n. 291. 303
sed ab aliquo, qui hæc omnia ignorans tunc scripsit, cùm veteris habitus nomen & forma, non tantum ex usu, sed etiam ex memoria Carmelitarum exciderant, prout inferiùs manifestissimè demonstrabitur. Quæro 1. cur potius Bergomensi in fabula ista fidem habeat, quam eidem in veritate de S. Cyrillo scribenti ad annum 1199. *scripsit quædam ingenii sui opuscula.* Ad Abbatem Joachim *de oraculo Angelico librum unum, qui incipit,* Tempore annorum Christi. *Item de processu sui Ordinis librum unum?* nisi, quia in vindictam vera dissimulare, falsa in vilipendium Ordinis nostri objicere placuit.

Quæro 2. Undè probet, quod Bergomensis non potius hæc omnia ignorans 304

rans tunc scripserit, qui florebat anno 1494. post Antoninum, qui floruit anno 1454. Quandoquidem ab hoc diversa scribat; & statim *n. 303.* simus daturi testimonia ducentis annis antiquiora; & quidem eorum, qui cappas illas, seu pallia barrata gestarunt, Carmelitarum, quibus in rebus suis indubiè major est habenda fides, quàm uni Bergomensi Augustiniano, quem ipsemet Papebrochius evidentis ibi arguit falsitatis, & Antonino Dominicano; qui non visis dictis omni exceptione majoribus testimoniis scripserunt absque discussione istam, prout audierunt, fabulam.

305 Quæro 3. quomodò hæc verba Papebrochii, *eadem ferè descriptione cappæ ab Alberto præscriptæ utitur S. Antoninus* concilientur cum his ejusdem, *ast quod in ipsa Regula dicatur præscriptus habitus, in qua nulla omninò illius sit mentio, id sanè indiget correctione?* Qui dicit & sibi contradicit, fabulator est, si aliquis. Addit quidem, *si ille præscriptus fuit ab Alberto (ut sanè est verosimillimum) præscriptus est post Regulam.* Sed præterquam quod ibi loquatur absolutè, *cappæ ab Alberto præscriptæ*: hîc sub conditione, *si ille habitus præscriptus fuit ab Alberto*, quæ nihil ponit in re, *si cœlum rueret* &c. Prodit se non minus eorum, quæ ibi scribit ignorantem, quàm ruinæ cœli; cùmque talia sint Papebrochio *verosimillima*, verendum nè judicent alii, quod talia in *Actis Sanctorum* à se editis, haud secus, quàm ista, inserere potuerit, & alios fallere: undè incautè nimium suam ad tam ardua inidoneitatem prodidit, attentis etiam aliis 32. fabulis ejusdem infrà *n. 414. ad 446.* referendis, & *Actis Sanctorum* insertis. Vide *num. 713.*

Quæro 4. ad hæc Papebrochii verba: *Ubi non miror Ordinis Carmelitici erectionem Alberto tribui, propter obscuritatem eorum, quæ præcessere initiorum; & quia necdum plenè constitutus censeri debet Ordo, cui sua necdum certa Regula, aut habitus est particularis.* Quænam imprimis sint illa obscura, quæ præcesserunt initia. Si in Elia & Filiis Prophetarum: obscuriora non sunt ipsâ S. Scriptura, & innumeris SS. Patrum & aliorum celeberrimorum Doctorum & Historicorum testimoniis contra *Telum 1. 2. 3. & 4.* citatis. Si in Bertholdo, Brocardo & Sociis: in his fingit initia Ordinis, ab Elia altius plusquam mille quingentis annis repetenda, uti hucusque efficacissimè probavimus, & adeò clarè, ut Papebrochius, absque ulla eorum solutione, ad argumenta merè negativa, & conjecturas absque ulla antiquorum authoritate novitias, se, ad vitandam confusionem, si obmutesceret, convertere debuerit, augendo tamen, non minuendo. Deindè: *an ut Ordo censeretur plenè constitutus*, ante Concilium Lateranense, de quo *n. 126.* requireretur certa Regula scripta, & habitus particularis. Hoc ipsum probaturum diffitemur, priusquam probet, omnes Elianos, Eremitas, & Monachos primitivæ Ecclesiæ, de quorum Regula scripta præter Christi Evangelium, & veste particulari nihil legitur, non fuisse in Ordine, more istius temporis, plenè constituto; ipse id probabit, dum sua somnia fuerint veritatis oracula. Vide dicta *n. 177.* Undè, quod ipse non miretur Ordinis Carmelitici erectionem Alberto tribui, non miror ego; quandoquidem in seipso, viro alioqui religioso, suas non miretur in Ordinem nostrum injuriosas hallucinationes, satyras, & sarcasmos, de quibus

num. 15. ad 56. & suas saltèm 32. fabulas in Commentariolo *Actis Sanctorum* inserto relatas infrà *num. 414. ad 446.*

307 Respondeo 2. Papebrochium, antequam talia ederet, non videri legisse, quod optarem, suæ Societatis Theophilum Raynaudum *de libris famosis Erotem. VIII. n. 3.* ex Nicephoro Gregora *lib. 1. Histor. Rom.* scribentem: *Hi me admiratione omnium maximâ affecerunt, qui tam falsa maledicta sua mandare litteris non dubitarunt; nam convitia, quæ linguà proferuntur, statim aura dissipat; quæ verò scribuntur, & libris imprimuntur, diutius & gravius eos, quos læsère injuriâ, premunt.* Et n. 117. *ibidem* addentem: *Quia verò hæc noxa gravior & tetrior est, cùm libellus famosus toti alicui corpori infamiam creat, jure Alexander IV. excommunicatione perculit eos, qui statum Ordinum SS. Dominici & Francisci* (eadem est ratio Ordinis Carmelitarum) *appetierint famosis scriptionibus.* Cavisset, ut spero, hos sarcasmos addere: *audeo tamen inter ea numerare insignem novi habitûs prærogativam, quâ non tantum à vulgô Eremitarum distinguerentur Carmelitæ, sed supra omnes extollerentur.* Et infrà: *idque ad confirmationem & explicationem eorum, quæ de Sacrarum barrarum dignitate præfanda hîc sunt, ut intelligi possit, quàm hæ honorificæ Carmelitis fuerint, & quanto in pretio habendæ.* Præsertim cùm paulò infrà *n. 123.* subdat ex Isaaco Haberto *ad Pontificalem librum Ecclesiæ Græcæ pag. 17. in margine:* Vestis illa Hieromonachis quidem simplex, Pontificibus verò undulata fit, *quomodò hîc vides in pallio Josaphati, utique Archiepiscopi Polocensis Rutheni, & videre licet in pallio Patriarchæ Constantinopoli apud Jacobum Goar in notis ad Euchologium pag. 115.*

Undè, cùm Papebrochius S. Eliæ & Carmelitis det vestem undulatam, seu barratam, Pontificalem, Archiepiscopalem, & Patriarchalem, quam denegat *Hieromonachis*, scribens fuisse *simplicem, non undulatam*, seu *barratam*, & *Speculum Ordinis*, excusum Venetiis anno 1507. *lib. 8. cap. 7.* habeat: *In Capitulo eorum*, scilicet Carmelitarum, *Generali in Monte Pessulano anno Domini 1287. in Festo S. Magdalenæ celebrato, pallium prædictum auctoritate dicti Summi Pontificis & Sedis Apostolicæ dimiserunt, & ad imitationem Fundatorum & priscorum Professorum hujus Religionis, ipsi eorum successores pallium album, quod dudum à Saracenis compulsi dimiserant* (uti habet S. Cyrillus Constantinopolitanus) *lib. de processu & variis Regulis Ord. Carm.* cap. 2. *Saraceni autem molestè ferebant, quod nostræ Religionis Professores, veste alba desuper induti incederent, cùm soli eorum Satrapæ hujusmodi coloris habitu desuper uterentur, propter quod gestationem pallii albi dictis Professoribus interdixerunt.* (quô etiam contra Papebrochium probatur, hunc librum non esse recentioris, uti etiam ex Chronico Dominicanorum *n. 107.*) Similiter scripsit ad Abbatem Joachimum *in lib. de pecul. gestis Carm.* nec obscurè sibi contradicens fatetur Papebrochius infrà *n. 302.* citatus.) *in Generali eodem Capitulo reassumpserunt: cui pallio caputium album addiderunt.* Quæ sunt confirmata per Bullam Bonifacii VIII. Pontificatûs anno 1. *Sanè lecta coram nobis vestra petitio continebat, quod olim bonæ memoriæ Latino Hostiensi Episcopo & Gervasio tituli S. Martini in Montibus Presbytero Cardinali, significantibus per suas litteras, inter alia continentes, Priori Generali, cæterisque Fratribus vestri Ordinis,* 308

dinis, in Generali tunc instanti Capitulo congregandis, quod felicis recordationis Honorius Papa IV. Prædecessor noster, de Fratrum suorum consilio, eis piâ & providâ deliberatione concesserat, ut eorum habitum, sive varietatem ipsius, minus decentem, & displicentem quampluribus, in album decentem commutarent. Idem Prior Generalis & Fratres postmodum in Capitulo Generali prædicto, deliberatione super mutatione hujusmodi præhabitâ diligenti, unanimiter statuerunt, ut ex tunc cæteri Priores & Fratres ipsius Ordinis, mantellis diversorum colorum, quibus uti consueverant (putà tanquam signo ad Satraparum distinctionem compulsivè inducto) *dimissis, omninò cappis albis imposterum uterentur. Nos itaque vestris supplicationibus inclinati, quod circa hujusmodi mutationem habitus in hac parte providè factum est, ratum & firmum habentes, id Authoritate Apostolicâ confirmamus &c.*

Cæterum aliis dijudicandum relinquo, an similes sarcasmi à mordaci insultatione excusari possint. Dat S. Eliæ Prophetæ & Carmelitis caputium, quod demùm anno 1287. plusquam bis mille annis, post Eliam, pallio, seu cappæ, S. Sedis Authoritate addi derunt. Saraceni Carmelitis usum pallii purè albi, quod ad imitationem suorum Fundatorum ac priscorum Professorum gestabant, interdixerunt, cùm soli eorum Satrapæ hujusmodi coloris habitu uterentur, Saracenorum interdictionem sub annum circiter 640. extendit ad S. Eliam & priscos Carmelitas, exclusis *Hieromonachis*. Carmelitæ, juxta interdictionem illam, suis cappis albis addiderunt barras alterius coloris ad distinctionem Satraparum Saracenorum pallii; Honorius verò IV. & Successor ejus judicarunt, cappas illas ut sic barratas esse minus decentes, & displicentes quampluribus, & ideò purè albas more Fundatorum ac priscorum Professorum resumendas: vult barratas ab Alberto præscriptas Carmelitis & ipsi Sanctissimo Eliæ Prophetæ attribuit in pictura & scriptis suis pallium Pontificale, Archiepiscopale, & Patriarchale, isto tempore usitatum, esse *minus decens*, & insuper *displicens quampluribus*. Non est opus pluribus, ad oculum patet sarcasmus, & calumniæ ictus, toti Ordini nostro, Sanctissimo Prophetæ Eliæ, ac S. Sedis Authoritati valdè injuriosus: pro habitu verò Eliæ videat dicta *n. 142. & 212.* & an omnibus Sanctis Elianis ibi citatis quadret *pallium Pontificale, Archiepiscopale, & Patriarchale*, quod Eliæ & Elianis pauperibus Eremitis appingit, & affingit.

Papebrochius equidem, nè S. Prophetæ Eliæ, & Elianis pauperrimis Eremitis vestem relinquat Episcopali, Archiepiscopali, & Patriarchali viliorem, 309 *ibidem n. 128.* cappam ex syrico exponens ait: Syricus *ergo* pannus, *pannus est advectus ex Syria; quæ quia nunc Turcis est subjecta, passim nunc* Turcicus *pannus dicitur; non laneus (nam tales indè nihil advehi opus, cùm præstantiores iis habeantur in Europa) sed ex Capellarum pilis contextus, à quibus & nomen habet ipse pannus, ut* Camellottus *dicatur, corruptè pro* Capellottus &c. *Capras autem in hanc rem aptissimas, quarum pilus mollissimus & mirâ vetustate resplendens, bombycinam elegantiam quandamtenùs æmulatur, nutrit Syria.*

310 Sed ad hoc antiquorum Eremitarum in sua summa paupertate Sanctorum scomma manifestum, opus non est, quod aliud respondeam, quàm id, quod

Petrus Canisius ejusdem Societatis Jesu *lib. 1. de corrupt. cap. 3.* ad hæc verba Chytræi: *Vestis Joannis* (de quo *Joan. 1.* Elias es tu) *erat contexta ex pilis Cameli, similis ei, quam hodie* Camelis *vocamus* Kamlot, vel Schamlot, *Latinè* undulatam &c. Respondit: *O præclarum Scholasten, ac insignem Grammaticum, qui talem vocabulis sensum affingit, qualis nè per somnium quidem doctissimis artis Grammaticæ Auctoribus in mentem unquam venit. Vestem bissidam è pilis Camelorum contextam, & ad corpus affligendum studiosè comparatam, hic novus Grammaticus cum veste undulata componit* &c. *Testatur Plinius, undulatam vestem primò è lautissimis fuisse. Quis verò, nisi insanus, aut lingua Latinæ prorsus ignarus, hujusmodi vestimenti genere tàm delicato, quàm pretioso, Joannem* (Eliam) *præsertim in vasta Eremo, usum esse affirmet. Valeat igitur cum suo Kamlot & Schamlot Chytræus, qui hoc inauditum figmentum, ut Joannis* (Eliæ) *vestitum obscuraret, ac imperitis simul imponeret, adhibuisse videtur.* Aut etiam id, quod habet D. Thom. *22. q. 187. art. 6.* argum. Sed contra. *Sed contra est, quod ad Hebr. 11. Apostolus dicit*: Circuierunt in melotis, in pellibus caprinis. *Glossa interlinearis ibid.* Ut Elias & alii. *Et* in Decret. 21. quæst. 4. *dicitur*: si inventi fuerint deridentes eos, qui vilibus & religiosis vestibus amicti sunt, corrigantur: *Priscis enim temporibus omnis sacratus vir cum mediocri, aut vili veste conversabatur.* Quod consonat Palladio & Auctori vitæ S. Pachomii citatis *n. 144.* ac Theodoreto de Marciano Episcopo Cypri apud Rosveydum *cap. 3. pag. 806.* scribenti: *eum simul conjungentes cum Elia, & Joanne, & similibus, qui circumibant in ovinis & caprinis pellibus* &c. Quid ad ista mi Papebrochi?

Quia tamen Papebrochius *Telo IV.* præmisit: *Quod ad Eliæ vestimenta attinet, satius fuisset, hoc solum dicere, quod solùm de iis Scriptura nos docuit.* lib. 4. Regum 1. *Quod scilicet fuerit vir pilosus,* & zona pellicea accinctus renibus? *Pallio quoque usum scimus de iis, quæ* cap. 2. *narrantur de ejus in Cælum subvectione. Albumve, an atrum id fuerit, nemo nos docuit; neque album fuisse, docere nos poterit pseudo-Joannes* dicens, quod Elias per hoc docuit, Monachos hanc Religionem profitentes debere palliô supervestiri albô, quemadmodum eos indutos albis præostendit Sabachæ Patri Eliæ &c. *Etenim totum hoc de Sabacha commentum non habet.* &c.

Quæro 1. Ubinam Papebrochium doceat Scriptura, vestimentum, aut pallium Eliæ potius fuisse ex panno Syrico, Turcico, undulato, Camelotto &c. quàm album, & non atrum. 2. Quis præter Chytreum, à suæ Societatis Canisio insigniter censuratum, ut statim vidimus, ipsum docuit, tale fuisse S. Eliæ vestimentum, aut pallium? 3. An tot celeberrimos Auctores proferre possit pro S. Eliæ & successorum ejus tali vestimento, & pallio ex panno Syrico, Turcico, undulato, Camelotto &c. quod pro albo *Telo IV.* protulimus? 4. An vel unum antiquum Patrem, aut saltèm non censuratum recentiorem habeat pro tali S. Eliæ vestimento, aut Pallio, Doctorem, dum *ibid. Telo IV.* quamplurimos pro visione Sabachæ protulimus? 5. An non videat tale suum S. Eliæ vestimentum & pallium, potius vocari debere commentum, quàm Sabachæ visionem, & se potius *pseudo-Papebrochium fabulatorem* quàm Joannem Pa-

Patriarcham Jerosolymitanum *pseudo-Joannem*, ac SS. Epiphanium & Dorotheum *fabulatores?* Interrogasse sufficit: *Hic Rhodus, hic saltus*, inquit, *altius non promovendus*; nam verba ejus patent. *Hic Rhodus est, hic saltus* addit Telo I. *qui exigitur, non altius promovendus*. &c. Vide alios ipsius Sarcasmos suprà *n.15. ad 58.* aliasque ejusdem 32. saltèm fabulas *n.414. ad 446.* Scribit Arnobius *lib. 1.* contra Gentes. *Ab hominibus hac & illa sunt ab hominibus scripta, mortalibus edisserata sermonibus, & quidquid dicere de nostris Conscriptoribus intenderitis, & de vestris hac dicta paribus sumite, atque habetote momentis: vultis vera esse, qua in vestris comprehensa sunt scriptis; & qua in nostris consignata sunt literis confiteamini, necesse est, esse vera.*

TELUM XV.

PApebrochius Sarcasmum suum prosequitur *n. 135.* subdens: *si qui igitur ante Bertholdum fuerunt Carmelita, eodem, quo Bertholdus & posteri ejus usi sunt Habitu, sed non similiter variegato: aliàs enim antiquiori nomine Græcis, Syrisque usurpato illum perrexissent appellare: nunc autem intelliguntur novum & ex Italica lingua nomen fecisse, sicuti nova erat ipsa variegatio, Europæis Eremitis tunc primùm indulta, citra aliorum Monachorum Eremitarumve exemplum.*

Carpitam *scilicet appellaverunt, quod nomen, ut dixi, Italicum est, ipsam illam variegationem propriissimè significans, in eo cui intexitur panno. Hujus assertionis testes habeo auctores Academici Vocabularii della Crusca, collecti ex solis scriptoribus sæculi XIV. quod Tuscanæ linguæ aureum sæculum æstimatur, & Venetiis impressi anno 1623. Producunt hi Franciscum Berni, in suis Rythmis burleschis sive satyricis, ita jocantem:* Mi vien veduta, attraverso à vn desco, una carpita di lana di porco, *id est*, video, transversim in disco positam, carpitam ex lana porcina contextam; *videlicet* setaceam.

Enervatio.

311 REspondeo 1. Papebrochium, dum Carmelitis insultare pergit Rythmo burlesco, non satis attendere illud sui Theophili Raynaudi *n.112. Erotem.* citati *n.307. Praiverat Lex 12. tabularum in hac verba, si quis carmen occentassit, actitassit, condidissit, quod alteri flagitium faxit, capitale esto: memorat eam legem S. Augustinus lib. 4. contra gentes. ipseque Tullius 4. Tuscul. & Flaccus lib. 2. Epist. 1.* Sed hôc, cùm Ordinem nec clarè, nec directè lædat, prætermissô.

Respon-

312 Respondeo 2. Si, uti Papebrochius scribit: *ante S. Bertholdum Carmelitæ usi sunt habitu non similiter variegato*; cur tribuit S. Prophetæ Eliæ pallium variegatum *n.122.* & subdit: *Vides hanc figuram Eliæ eo in habitu, quem ipsius more gestari à se antiquiores in Europa Carmelitæ, jactabant, ut Bergomensis & Antoninus narrant.* n.125. autem: *Patriarchæ, Episcopi, Monachique tàm Græci, quàm Armeni utuntur adhuc hodiè veste (nisi quod color omnibus totus est niger) omninò tali, qualem Salmanticensis pictura Eliæ vestem superiorem describit* &c. *Quare nihil est, cur tam diu ignorati, & nunc primum in lucem reducti habitus insolentia offendat Carmelitas.* Sensit igitur Papebrochius istam habitûs insolentiam Carmelitas offendere, & nihilominus istiusmodi picturæ insolentiâ eos offendere voluit, quod notasse sufficit, ut illius suo tempore amplior habeatur ratio: etenim quæstio non est, an non isti *adhuc hodie utantur veste omninò tali, qualem Salmanticensis pictura Eliæ vestem superiorem describit*: sed an Papebrochius spontè volens offendere Carmelitas, S. Prophetæ Eliæ Salmanticensem picturam suis *Sanctorum Actis* inserendo, eam non renovet insolentem, fictam, & scandalosam; præsertim cùm fateatur non solùm *Hieromonachos veste simplici* non undulatâ, aut barratâ usos; sed & *ante Bertholdum Carmelitas, eôdem, quô Bertholdus, & posteri ejus, usos esse habitu non similiter variegato*, licèt hoc esse falsum de posteris, incipiendo ab anno circiter 640. sub Cosroa Tyranno, ostenderimus *n.308.* & infrà fusiùs *n. 712. ad n. 716.* ex S. Cyrillo, & Pontificum Bullis? Item ubinam ipse Bergomensis apud Carmelitas legerit hoc commentum & calumniam, quam renovat, quod Carmelitis *cappa ex Syrico cum quibusdam largis virgis, scilicet albis & griseis, circulata, more Eliæ Prophetæ sit assignata, & ad deferendum constituta*; præsertim cùm Bergomensis mendaciter scribat, illam esse Alberti Jerosolymitani Patriarchæ Regulâ ipsis assignatam, & ad deferendum constitutam, cùm in ipsius Regula ne vel istiusmodi umbra habeatur; ideoque ipsemet Papebrochius suprà subdat: *quod in ipsa Regula dicatur præscriptus habitus, in qua nulla omninò illius fit mentio, id sanè indiget correctione?* Præstolamur Papebrochii responsum

313 Sed cùm mendacium fateatur: cur calumniam sequitur, nisi sycophantari in vindictam lubeat, quod non satis tegit hôc suô palliô verè circulatô: *si cappa, seu habitus ille præscriptus fuit ab Alberto (ut sanè est verosimillimum) præscriptus post Regulam datam*; quia calumniam aggravat, & S. Albertum Patriarcham Jerosolymitanum absque ulla assignata ratione, calumniæ reum facit; cùm sine calumnia dici non possit, quod pauperibus Montis Carmeli Eremitis *cappam Pontificalem, Archiepiscopalem, & Patriarchalem*, uti fusè describit Papebrochius, *assignarit, & deferendam constituerit, idque more Eliæ Prophetæ*: aut potiùs, prætermissô istô Papebrochii sarcasmô, adeò *indecentem & displicentem quampluribus*, ut Summi Pontifices cappæ barras & variegationem in purè albam, more priscorum, corrigere & mutare debuerint. Doleo sanè, quod Papebrochius, per hoc, quod talia in *Sanctorum Actis* à se inserta habeat *verosimillima*, ea reddat valdè suspecta; sibi, illisque magnam injuriam

faciat,

faciat, præsertim attentis 32. aliis fabulis infrà *n.414. ad 446.* relatis unà iisdem insertis.

314 Ibi equidem non sistit Papebrochius; sed *ibidem* infrà addit: *multò igitur magis sibi debebunt Carmelitæ gratulari de hac figura pallii, soli propriâ Orienti, per quam fit, ut tandem, unum aliquod Orientalis Monachismi vestigium ostendi in Ordine ipso petentibus, possint quadamtenus respondere.* Quasi verò Regula ab Alberto Patriarcha Jerosolymitano Montis Carmeli Eremitis expressè tradita ad hoc non sufficiat, aut Orientalis Monachismi vestigium non habuerint, qui barrata pallia ex Syrico seu Serico non gestarunt. Satyram & sarcasmum notasse sufficit, ut suo tempore serviat.

315 Respondeo 3. Quærendo: quis, quando S. Cyrillus Constantinopolitanus paucis annis post Regulam à S. Alberto Patriarcha acceptam scripsit *lib.* de processu & variis regulis Ord. Carm. cap. 2. *Hoc pallium Professores hujus Religionis antiquitùs appellabant carpitam, postmodum consueverunt vocare chlamydem seu mantellum.* Europæis Eremitis primum indulsit novam pallii variegationem, de qua Papebrochius scribens: *sicut nova erat variegatio Europæis Eremitis primum indulta, citra aliorum Monachorum Eremitarumve exemplum?* Quomodo *variegatio nova* &c. Cùm S. Cyrillus scribat, *hoc pallium antiquitùs* (putà à tempore Cosroæ sub annum circiter 640.) *Professores hujus Religionis antiquitùs appellabant carpitam?* Numquid fortè Papebrochio, qui novitatibus suis totam nostram antiquitatem evertere præsumit, unum idemque sunt *antiquum & novum?* Præterea: quodnam est illud *novum nomen*, quod Carmelitæ suo pallio ex Italica lingua fecerunt? *Carpitam*, inquit, *appellaverunt, quod nomen, ut dixi Italicum est.* Sed optarem scire, cur sit *novum*, quia *Italicum*; cùm etiam Itali suarum rerum nomina habeant antiquissima, quorum, etiam in aliis Regionibus sit usus, quidquid de nomine hîc insigniter disputet Papebrochius contra se infrà *n.343.* scribentem: *quid ad nos quæstiones de nomine?* sit nominalis, uti suprà *num. 288.* est Græcus: Nos rem attendimus, & dicimus ab anno circiter 640. ad annum 1287. cappam purè albam fuisse Carmelitis in Palæstina à Saracenis interdictam, & ideò assumptam barratam ex barris contextis, aut instar contextarum assutis, quam *carpitam* vocabant, barrasque illas, ac sic cappam barratam, fuisse totô illô tempore nostræ Religionis apud Saracenos signum.

Undè resumptô eô, quod *Telô XIII. Resp. 2. num. 296.* remissivè ad hoc, & *Telum XIV.* diximus: Adde contra Papebrochium, tantum abesse, ut S. Cyrillus Constantinopolitanus *veteris habitûs nomen & formam descripserit, quæ non tantum ex usu, sed etiam ex memoria Carmelitarum exciderant*, quin potiùs Philippus Bergomensis, in quo suam manifestissimam fundat demonstrationem, ista omninò ignorans, per manifestum mendacium & calumniam aliter scripserit, uti è contra manifestissimè jam demonstravimus: ideòque hæc sua in Papebrochium *num. 56.* verba: *Non est facilè erudito huic sæculo, quô omnia ad fundum excutiuntur, plumbum pro auro supponere, sic ut diu fraus lateat: plausum fortassis initiò referunt aliquem, dum fulgent magni nominis* 316

 specie

specie obducta; sed ubi intimiùs considerantur, & criticum examen talia subeunt, in risum vertitur admiratio, & causa, cui fulcienda fuerunt fabricata, mirum in modum ista præjudicant, accommodissimè retorquentur.

TELUM XVI.

317 PApebrochius ibidem n. 56. *Ceterum, tam ipsum Joanni XLIV. imputatum librum, quàm Cyrillo adscriptam Epistolam ignorasse debuit, qui primus compilavit Constitutiones Ordinis, addens Præfationem ad instruendos Fratres*, quomodò debeant competenter satisfacere, quærentibus, à quo, vel quomodò, Ordo sumpsit exordium, vel quarè dicuntur Fratres Ordinis Beatissimæ Dei Genitricis & Virginis Mariæ de Monte Carmeli. *Non enim alium invenit, quem citaret Testem, quàm Josephi cujusdam Antiocheni librum* de perfecta militia primitivæ Ecclesiæ; *adjuncturus haud dubiè etiam Joannem, si quidquam tunc scivisset Ordo de eo. Habemus Constitutiones, anno* MCCCCXCIX. *impressas Venetiis, quales in Capitulo Bruxellensi anno* MCCCCLXIV. *publicasse dicitur Joannes Soreth; sed haud dubiè diversissimas à primis Ordinis Constitutionibus, quas allegat Alexander IV. in Bulla anni* MCCLVI. *quasque optaremus genuinas nancisci: nam quæ nunc exstant, plurimùm mutata & aucta sunt; atque* imprimis *statuunt*, quod in Ordine sint Provinciæ viginti duæ; *quarum postrema sit Arragonia, ut distincta à Provincia Hispaniæ, quæ est decima; distinctionem autem istam Lezana refert ad annum* MCCCCXVII. *Interim ejusdem cum prima collectione antiquitatis videtur esse ipsa Præfatio, quoad primam sui partem (nam altera manifestè Sorethi est) & istam Præfationem seu rubricam, velut* ab antiquo editam & antiquarum Constitutionum primam, *allegant Joannes Bacconus, qui anno* MCCCXXX. *floruit, & Bernardus Olerius sub Urbano VI. Magister Ordinis Generalis; Josephum quidem Antiochenum non nominantes; sed ipsa ferè usurpantes verba, quæ ibi allegantur. Hâc antiquitate non contenti Carmelitæ hodierni (quamquam ipsi ibi dicantur* Fratres Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmeli, deinceps per Apostolica privilegia vocati, *& talia privilegia initium habeant cum Innocentio IV. ut infrà docebimus) malunt Brocardum ipsum antiquarum Constitutionum auctorem dicere; quod gratis assertum, non indiget refutatione; probaret tamen, si verum esset, saltèm Brocardi ævo ignotum Carmelitis fuisse librum, Joanni Jerosolymitano suppositum à posteris. Quod autem ad Josephum Antiochenum attinet, cujus testimonio ibi confirmatur, quod* Apostolorum coadjutores, Eliæ & Elisei sequaces, de Monte Carmeli descendentes, fidem Christi sparserunt; & Oratorium ædificantes, elegerunt ut dicerentur Fratres B. Mariæ Virginis de Monte Carmeli. *Hic inquam liber, quamvis pseudo-Joannis libro fortassis uno sæculo antiquior, non meretur ad Brocardi ætatem aspirare, quandò nomen*

men istud Fratrum adhuc ignotum erat: & licèt id ei concederetur, deberet nihilominus, æquè ac liber Joannis, censeri spurium vitulamen, sæculo Christi II. malè attributum, & toti ignotum antiquitati, auctorisque proculdubio Latini & multis sæculis posterioris, uti suadet Ecclesiæ primitivæ *appellatio, præmaturè in titulo usurpata, ac phrasis reliqua, quatenùs in Præfatione habetur; nam ipse liber hactenùs nusquam comparuit.*

Enervatio.

318 RESpondeo 1. verba dictarum Constitutionum à S. Brocardo compilatarum esse sequentia: *Cùm quidam Fratres nostri Ordinis juniores, quærentibus à quo, vel quomodò Ordo noster sumpsit exordium, vel quare dicimur Fratres Ordinis Beatissimæ Dei Genitricis & Virginis Mariæ de Monte Carmeli, nesciant satisfacere competenter: hinc est, quod in scriptis formam talibus respondendi volumus relinquere, & testimonium veritati perhibentes, dicimus: quod tempore Eliæ & Elisei ejus discipuli Montem Carmeli, qui non longè ab Achon distat, devotè inhabitarunt multi sancti Patres, tàm veteris, quàm novi Testamenti, solitudinis Montis ejusdem pro contemplatione cælestium veri amatores, ibidem juxta fontem Eliæ in sancta pœnitentia sanctis successibus continuata sunt, proculdubio conversati laudabiliter, ac religiosè: prout testatur quarti Regum Historia cap. 6. & Josephus Antiochenus libro de perfecta militia primitivæ Ecclesiæ cap. 12. dicens: Perfectorum militum Christi* &c. Ibi autem specialem mentionem facit libri Josephi Antiocheni *de perfecta militia primitivæ Ecclesiæ*; quia Josephus ille plusquam annis 200. præcessit Joannem Patriarcham Jerosolymitanum; nec hujus libri mentionem facere debuit; quia in manibus ipsorum versabatur jussu Aymerici Patriarchæ Antiocheni de Græco in Latinum versus: & aliundè, cùm altius esset sumendum Ordinis exordium, ad probandum efficacior erat Josephi Antiocheni extranei authoritas antiquior, quàm intranei Joannis Patriarchæ Jerosolymitani recentior.

Quod verò S. Cyrilli *Epistola ad Eusebium*, seu *libri de processu* &c. mentionem non fecerit, mirum non est; quia 319 cùm S. Brocardus fuerit Generalis 33. annis, ità ut mortuus censeatur anno circiter 1223. eique immediatè successerit S. Cyrillus, *Epistola*, seu *liber* ille nondum erat compositus: refert tamen *cap. 5.* articulos ex Constitutionibus S. Brocardi extractos, & à S. Brocardo ac cæteris Eremitis, qui sub ejus obedientia vivebant, Alberto Patriarchæ Jerosolymitano oblatos, ad regulam, juxta illos, ac in illis suum *propositum*, conficiendam, ut sequitur: *Tandem post lapsum temporis Fratrem Brocardum, virum perfectum, unanimiter præficientes, ei omnes obedientiam promiserunt, sub regimine cujus triginta tribus annis permanserunt. Quo eis præsidente, Patriarchæ Jerosolymitano Domino Alberto proposuerunt, quod à tempore, quò prædictus Patriarcha Aymericus eos omnes sub cura unius Prioris per obedientiæ vinculum colligaverat, ipsi desideraverant vivere inclusi in Monasterio, sub observantia religiosæ vitæ solitariæ, per Eliam Prophetam institutæ; qui, licèt per eorum institutio-*

nem essent certi, qualiter unusquisque eorum singulariter degens deberet ad perfectionem, & finem vitæ solitariæ tendere: quia tamen proponebant in hoc Carmelo includi in Monasterio, in quo nequaquam fuerant adhuc inclusi; ideò priusquam in eo includerentur, obnixè requirebant à prædicto Patriarcha Alberto, ut, juxta propositum eorum, traderet eis de quibusdam articulis per eos tunc sibi oblatis, conversationi Monasteriali necessariis, brevem vitæ formulam, quem tenere imposterum deberent. Et primò: *qualiter Prior, cui promittenda erat ab aliis obedientia, esset deinceps in suo officio instituendus.* Secundò: *ut describeretur eis figura Monasterii ædificanda, apta, & commoda, ad vitam solitariam in eo observandam: & qualiter ipsi deberent conversari ibi.* Tertiò: *qui psalmi essent maximè ab eis in singulis horis Canonicis dicendi, & qualiter ab eorum Laicis deberent horæ dici.* Quartò: *an eis in Monasterio inclusis liceret aliquid habere in proprio, vel saltèm in communi, & qualiter deberent superventura eis bona distribui.* Quintò: *in qua parte Monasterii potiùs deceret Oratorium collocari.* Sextò: *si culpæ in aliquo eorum Fratre essent deprehensæ, an illas possent, & qualiter corrigere ipsi.* Septimò: *quantò tempore anni deberet jejunium ab eis observari, & quando esset ab esu carnium abstinendum, vel quandò liceret eis carnibus vesci.* Octavò: *quibus armis quàm maximè essent ipsi specialiter muniendi contra diabolum pugnaturi.* Nonò: *an liceret eis propriis manibus corporaliter operari, aut cessare totaliter ab opere corporali.* Decimò: *quibus horis diei esset præcipuè silentium ab eis tenendum, & quandò liceret eis loqui. Nam quamvis ipsi essent in cæteris benè instituti, de præmissis tamen decem Articulis dubietas & opinionum diversitas apud eos exorta fuerat, de qua nequibant per institutionem eorum determinatè certificari. Dictus autem Dominus Patriarcha Albertus, lectâ primò Institutione eorum antiquâ, in prædicto Joannis libro descriptâ, & visô, quod nullus prædictorum Articulorum plenè per eum determinabatur, annuit eorum humili requisitioni, & de prædictis decem articulis certam vitæ formulam (continentem statuta decem) secundùm quam vivere deberent, Latinô eloquiô eis scripsit, quam tempore sempiterno imposterum ab eis & successoribus eorum observandam ipse anno Domini MCXCIX.* (dixi *n.* 240. hic annum fuisse à sciolo aliquo additum *manuscripto*, dum imprimeretur) *eis tradidit.*

Nec certè de aliis Constitutionibus intelligi potest loqui Alexander IV. anno sui Pontificatûs II. & Christi MCCLVI. Bulla 37. relata in Mari Magno Ordinis (vide Lezanam ad annum 1256.) per Joannem Mariam collecto n. 37. ut sequitur: *Alexander Episcopus, servus servorum Dei dilectis Filiis Priori Generali, & Fratribus Ordinis Gloriosissimæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, salutem & Apostolicam benedictionem. Qui ex Apostolici cura tenemur officii, circa Religionis augmentum prompti, & vigiles inveniri, super his vestris votis libenter annuimus, in quibus honorem vestri Ordinis, & animarum profectum contineri sentimus. Lecta siquidem coram nobis vestra petitio continebat, quod in Regula vestri Ordinis per Sedem Apostolicam confirmata, dignoscitur esse statutum, ut Fratres ipsius Ordinis unum ex eis Priorem habeant, qui ex unanimi omnium assensu, vel eorum majoris, & sanioris partis ad Prioratus officium eligatur, cui obedientiam promittat quilibet aliorum, & promissam studeat operis veritate* 320

ritate servare cum castitate, & abdicatione proprietatis, ac etiam secundùm Constitutiones ejusdem Ordinis Prior ipsius, qui pro tempore fuerit, à Prioratûs officio absolvi, & amoveri potest à Diffinitoribus Capituli Generalis. Et licet tu Fili Prior, & Prædecessores tui, juxta ejusdem Ordinis consuetudinem observatam hactenùs, & à Sancta Sede toleratam eadem, statim postquam electi secundùm statutum hujusmodi extitistis, curam gesseritis Fratrum Ordinis memorati, officium Prioratûs plenè, & liberè in omnibus exercentes, iidemque Fratres vobis devotè, ac humiliter obedierint, intenderintque reverenter. Quia tamen de præmissis nuper dubitationis scrupulus in vestris, & plurimis dictorum Fratrum conscientiis, est exortus humiliter petiistis vobis super hoc de providentia Sedis Apostolicæ subveniri. Nos itaque volentes, omnem ambiguitatis scrupulum in hac parte de vestris cordibus amputare, & Ordinem ipsum à S. Sede approbatum eâdem honestate floridum, & virtute facundum, privilegiô Apostolicæ gratiæ attollere speciali, ac vestris supplicationibus inclinati, quidquid super præmissis per te Prior, dictosque Prædecessores Fratres, & Diffinitores factum, & observatum est hactenùs ratum habentes, & firmum, vobis auctoritate præsentium indulgemus, ut successores tui Prior, qui erunt pro tempore, statim postquam electi fuerint secundùm Regulam, & Constitutiones Ordinis vestri, eô ipsò veri ejusdem Ordinis effecti Priores, curam animarum Fratrum ipsius Ordinis plenè habeant, & liberè gerant, ipsosque Fratres authoritate propriâ ligare, & solvere valeant, nec non in eodem Ordine agere, quæ ipsi, & præfati Diffinitores juxta memoratas Regulam, & Constitutiones secundùm Deum eisdem Ordini & Fratribus viderint expedire, aliâsque Prioratûs officium licitè in omnibus exercere, iidemque Fratres tibi Priori, & Successoribus ipsis, devotè, ac humiliter obediant, & intendant, & præfati successores, & tu Prior à Diffinitoribus Capituli Generalis ipsius Ordinis secundùm Constitutiones jam dicti Ordinis absolvi, & amoveri possitis, concessa tibi Priori, tuisque Successoribus ante absolutionem, & amotionem hujusmodi exequendi Prioratûs officium quoad præmissa omnia, & alia, nihilominus liberâ facultate. Nulli ergo hominum liceat &c. si quis &c. Datum Lateran. 6. Kal. Martii, Pontificatûs nostri anno secundo. Ibi autem per hæc verba: *ac etiam secundùm Constitutiones ejusdem Ordinis*, convincitur *Constitutiones* illas fuisse à Regula condistinctas. Et per hæc: *Licèt tu fili Prior, & Prædecessores tui juxta ejusdem Ordinis consuetudinem observatam hactenùs, & à Sede toleratam eadem, statim postquam electi secundùm statutum ejusmodi extitistis,* atis insinuat Constitutiones illas, seu statutum illud de electione Prioris Generalis, qui ad vitam erat, fuisse tunc, sive anno 1256. in consuetudine, quæ ibi moraliter importat annos 50. qui à morte Brocardi non intercesserunt: imò Possevinus, verbo *Brocardus* sic scribit: *Brocardus Jerosolymitanus & Eremita Montis Carmeli, Latinè scripsit Canonem sui Ordinis, statuta item in Carmelo, alterô librô.* Et Gesnerus in sua Bibliotheca: *Brocardus Patriâ Jerosolymitanus, Palæstinorum Doctor, Hebræus, ac Latinè scripsit Canonem seu Ordinis librum unum, Statuta in Carmelo Librum 1. Exhortationes pias librum 1.* Bachonius verò, Arnoldus Bostius & alii Statuta illa vocant *Ordinis Constitutiones antiquas,* seu *ab antiquo editas.* Nec inter Bertholdum & Alexandrum IV. unquam

quam fuerunt aliæ, quàm Brocardi Constitutiones, omnesque aliæ, quas ibi recitat Papebrochius, fuerunt Alexandro IV. longè posteriores. Undè satis patet, Papebrochium leviter nimis effutire: *malunt Brocardum, ipsum antiquarum Constitutionum auctorem dicere, quod gratis assertum non indiget refutatione.* Quod, attentis præmissis, melius de hac sua explosione indigna dixisset; meam tamen addidi refutationem, ut manifestum fiat, quàm frivolè ubique antiqua nostri Ordinis explodat monumenta, sæpiùs per unum *non puto, non videtur, non legitur*, & similia, de quibus *n. 586.* absque ulla antiquorum authoritate argumenta purè negativa, quæ aliud responsum non merentur, quàm *contra merè negantem principia positivè probata non esse argumentandum.* Quia tamen Papebrochius suæ Societatis Authores audiet libentiùs, videat Em. Card. Bellarminum, & Theophilum Raynaudum suprà *n. 12.*

321 Respondeo 2. Ad hæc Papebrochii verba: *Quod autem ad Josephum Antiochenum attinet, cujus testimonio ibi confirmatur, quod Apostolorum coadjutores, Eliæ & Elisei sequaces, de Monte Carmeli descendentes, fidem Christi sparserunt, & Oratorium ædificantes, elegerunt, ut dicerentur Fratres B. M. Virginis de Monte Carmelo. Hic, inquam, Liber, quamvis pseudo-Joannis libro fortè unô sæculô antiquior, non meretur ad Brocardi ætatem aspirare, quando istud nomen Fratrum adhuc ignotum erat.* Imprimis quod istud nomen *Fratrum B. M. V. de Monte Carmelo* fuerit usitatum anno 1256. patet ex ipsa Bulla Alexandri IV. *n. 320.* citata, & Confirmatione Regulæ S. Alberti per Honorium III. sub an. 1226. *Honorius Episcopus, servus servorum Dei, Dilectis Filiis Priori, & Fratribus Eremitis Ordinis Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmeli.* Deindè, quod similiter ante, videri potest suprà *n. 80. 81.* & infrà *n. 608. 609.* Ex quibus patebit evidenter istud esse merum Papebrochii figmentum.

Respondeo 3. Ad hæc ejusdem verba: *Hic, inquam, liber, pseudo-Joannis libro fortassis unô sæculô antiquior, non meretur ad Brocardi ætatem aspirare*, patere responsum ex præmissis contra *Telum XI. & XII.* Nam imprimis Emanuel Romanus *in elucidationibus Carmel. elucidat. 27.* asserit, se illud legisse in Bibliotheca univers. Salmant. Ribotus illud citavit ante annos 330. *in Speculo Ord. lib. 5. cap. 8.* Bostius *in Patronatu Mariano cap. 2.* Palæonydorus *lib. 1. cap. 6. & alii* ante 240. annos S. Brocardus *in Constitutionibus Ord.* ante 480. annos. B. Sorethius in Constitutionibus Reformationis ante 200. Thomas Waldensis *tom. 1. doctrin. fidei lib. 4. art. 2. cap. 27.* Ascensius Badius *lib. 3. Parthenices Marianæ.* Laurentius de Zamora *in Concion. pro Carmel.* Joannes Bonifacius *Historiæ Virgin. lib. 2.* Chartagena *tom. 4. Homiliarum Homil. de Ord. Carm.* Sylvester Marulus *in Mari Ocean. Relig. lib. 4.* Laurentius Beyerlinck *in Theatro vitæ humanæ tom. 6. litt. R.* verbo *Religiosus.* Et è Societate Jesu, Possevinus *in Apparatu* ex *Philippo Riboto* Quintanadvennas *de Sanctis Toletanis part. 2. §. 1. pag. 137.* Petrus Oxeda *de Concept. fund. 1. cap. 1.* Ildefonsus de Flores *in cap. 24. Ecclesiast. n. 1680.* Et ipsimet PP. Bollandus & Henschenius, Papebrochii Magistri, *in vita S. Telesphori Papæ §. 3.* ubi sic: *Is itaque natione Græcus ex Orientis partibus ortus, Anachoreta Eliani, sive Prophetici Carmelitarum Instituti,* 322

ex

ex eorum numero unus fuit, de quibus Josephus Antiochenus, vetustissimus auctor eidem contemporaneus, loco supra citato scribit &c. Et paulò infrà: in additis Notis: *Hæc Josephi Antiocheni in præsenti* §. *adducta auctoritas ab omnibus penè tam antiquis, quàm modernis citatur pro Carmelitana Antiquitate Scriptoribus; nam præter Auctores superiori* §. *memoratos Ribotum, Bostium, Palæonydorum, Didacum, proferunt eamdem Constitutiones Ord. Carmelitarum à Sede Apost. approbatæ* part.1.cap.1. §.*1. Joannes de Molinis* in Speculo Historiali cap. 4. *qui claruit an. 1360. Bernardus Olerius Generalis Ord. sui* ad Urbanum VI. Pontificem Maximum *an. 1378. Thomas Waldensis celeberrimæ famæ Doctor, & insignis sanctimoniæ Vir* doctrinalis fidei lib.4. art. 2.cap.27. *an.1420. Thomas Scropæus cognomento Bradley Episcopus Dromorensis* lib. ad Eugenium IV. Papam *an. 1480. & plures alii etiam non domestici. Ipsum autem Josephum Antiochenum claruisse anno Christi 130. videri poterit in Bibliotheca Tigurina* fol. 517. *& apud Antonium Possevinum Soc. Jesu in Appar. Sacro.* Nec certè aliud suadet *Ecclesiæ primitivæ appellatio,* quam esse recentiorem prætendit Papebrochius, quia, sive dixerit *nascentis Ecclesiæ,* quo termino utitur Eusebius *Historiarum lib. 8.* sive *primitivæ Ecclesiæ,* eadem est ratio; nam uti *nascens,* ità *primitiva*; potuitque appellationem illam sumpsisse ex verbis Pauli ad Hæbreos 12. *Sed accessistis ad Sion Montem &c. & Ecclesiam primitivorum.* similes tamen minutias seu mutationes minutas, uti de nomine *Carmelitæ,* posse tribui, 700. circiter annis post, de Græco in Latinum translatori, ostendimus suprà *Telo XI. n. 265. & 264.* vide infrà *n. 608.*

Addit quidem Papebrochius : *liber ille hactenus nusquam comparuit.* 323 Sed (præterquam quod istud *nusquam comparuit* unius Papebrochii, contra tot celebrium Virorum, & inter eos Magistrorum suorum testimonia prævalere non possit) vim habet, si aliquam, contra ipsum maximè, si dicatur de *Sanctis,* quorum vitas refert ex uno manuscripto solo antiquo, eoque plerumque anonymo, ut videbimus infrà *n. 566. ad 576. & 610. ad n. 635. Nusquam comparuerunt Sancti isti:* & signanter de Martyrologio S. Hieronymi, de quo suprà, *nusquam inter opera S. Hieronymi comparuit,* ut patet apud Possevinum verbo *Hieronymus:* & tamen hoc & illos in suis *Sanctorum Actis* habet pro veris & legitimis. Undè Papebrochius, propter suum *nusquam comparuit,* quasi verò id, quod in ipsius Musæo non est, nusquam sit, parum pensatè scripsit: *non est facilè erudito huic sæculo, quô omnia ad fundum excutiuntur plumbum pro auro supponere, sic ut diu fraus lateat:* quia, si sua ad fundum excutiat dictorum *Sanctorum Acta,* pro illis non reperiet tot Authorum adeò antiquam authoritatem, quantam pro Josephi Antiocheni *Ecclesiæ primitivæ speculo.* An obindè Papebrochius sibi applicare debeat id, quod subdit: *plausum fortassis initiò referunt aliquem, dum fulgent magni nominis specie obducta; sed ubi intimius considerantur, & criticum examen talia subeunt, in risum vertitur admiratio, & causæ, cui fulciendæ fuerant fabricata, mirum in modum ista præjudicant?* Ipse viderit: hoc tamen unum mihi persuadeo, quod omnium, quæ ibi fusissimè contra Ordinem nostrum scripsit, & *pro pylai parte 2.* ante *tom. 2. Aprilis,* contra ejus antiquissimas fundationes addidit, *in risum*

sit

sit vertenda admiratio, dum intimiùs considerabitur, quod solis nitantur conjecturis novitiis, *& per criticum examen deprehenditur*, quod quamplurimas in suis *Sanctorum Actis* inserat, & afferat vitas, longè inferiori nixas authoritate; ac sic *sibi mirum in modum prajudicare* à se attentatam Ordinis nostri eversionem: prout *Armament. P. III.* ostendam, sua in *titulum* præfigendo *Principia* isti similia, & ex præsupposita per ipsum illorum veritate, mea contra ipsum, Magistrosque suos Bollandum & Henschenium deducendo argumenta & conclusiones, ut appareat, an nostrorum magis, quàm suorum, in *risum sit vertenda admiratio, & causa, cui fulciendæ fuerunt fabricata, mirum in modum ista præjudicent.*

324 Respondeo 4. Ad hæc Papebrochii verba: *Et istam Præfationem seu rubricam velut ab antiquo editam, & antiquarum Constitutionum primam &c. Allegant Bachonius, qui anno MCCCXXX. floruit, & Bernardus Olerius sub Urbano V. Magister Ordinis; Josephum quidem Antiochenum non nominantes, sed ipsa ferè usurpantes, quæ ibi allegantur.* Utrumque Præfationem illam ut talem benè allegare, & utriusque positivam authoritatem suo argumento negativo præponderare; sed insuper falsum esse, quod de Olerio scribit; quia hæc sunt ejus verba in *tract.* cui Titulus *Informatio* &c. art. 1. *Josephus Antiochenus* in Speculo perfectæ militiæ primitivæ Ecclesiæ *dicit sic* Capitulo XII. *Perfectorum militum Christi Apostolorum coadjutores surrexerunt strenuissimi viri solitarii, contemplationique dediti, Sanctorum Prophetarum Eliæ & Elisei sequaces, qui de Monte Carmeli* &c. Quod verò addit Papebrochius suprà: *& talia privilegia initium habent sub Innocentio IV.* rejectum est supra Responsis ad Telum III. sed specialius *num. 71. 80.* & infrà *num. 608. 609.* Undè totum istud *Telum* nihil ferè continet probabile, & idem ferè est de sequenti.

TELUM XVII.

Papebrochius *ibidem n. 57.* scribit: *Quia autem de Carmelo facta est mentio, deque Ecclesia, quæ ibi in Deiparæ honorem fabricata fuisse fingitur, & apud quam Elianorum Institutum perpetua successione floruerit, ut appareat, quàm sine fundamento talia asserantur; dico ampliùs, & assero, nullò idoneò Teste probari posse, quod ipsa Eliæ Prophetæ in Carmelo memoria, olim à Christianis annumerata sit locis in sacra peregrinatione adeundis. Testes appello, quotquot in Terram Sanctam profecti suarum peregrinationum rationem posteris reliquere scriptò, vel aliis scribendam dimisere.* Et n. 58. *Cogor vehementer dubitare, utrum rudera illa, de quibus loquitur Joannes Phocas, verè alicujus Monasterii fuerint, & non potius reliquia habitationis illius, quæ occasione profani oraculi, quod istic Vespasiani ævo consulebatur, olim fuerat excitata.*

Enerva-

Enervatio.

325 RESpondeo 1. Peregrinationes esse peregrinis, ad quæcumque loca voluerint, liberas; ac proindè Historiam nostram non tangere, cùm non asserat peregrinos istos in Monte Carmelo fuisse, licèt propter S. Eliam & Carmelitas Elianos fuerit primis Ecclesiæ sæculis celeberrimus, teste Balbinô *in Epistola ad Antoninum Imperatorem* an. 140. ubi exclamat: *O Antonine, inter memorabilia in hac Regione, Mons est Carmelus, in quo, & vetus Religio, & sanctitas ab Elia antiqua est*, S. Basiliô in *Epistola* ad Quilonem Anachoretam: *Hic Mons celeber Carmelus, in quo Elias demoratus perplacuit Deo*. S. Gregoriô Nyssenô, Basilii fratre, in Baptism. Christi. *Elias Carmelum incolebat, clarus autem Mons propter virtutem inhabitantis, & famâ celebratus*. S. Gregoriô Nazianzenô Epistola 236. *Elias Carmelicola* & in *Oratione* de pauperum amore: *præclara est solitudo, & vita ab hominum commercio semota, idque nunc docet Eliæ Carmelus, & Joannis desertum*. Et iterum infrà: *Ut ab omni negotio tranquillè philosopharer, mecumque ipsius colloquium haberem, Eliæ Carmelum cogitabam, Joannisque desertum, ac cælestem eorum, qui hoc Philosophiæ genus profitentur, vitam*. S. Antoninô tit. 15. Historiæ cap. 1. *Elias Anachoreticam vitam duxisse videtur, habitans in Monte Carmelo* &c. Undè satis liquet, Papebrochium non satis pensatè scribere: *dico ampliùs, & assero, nullô idoneô Teste probari posse, quod ipsa Eliæ Prophetæ in Carmelo memoria, olim à Christianis annumerata sit locis in sacra peregrinatione adeundis*.

Respondeo 2. Papebrochium contra jam præmissa incassum, *Testes appellare, quotquot in Terram Sanctam profecti suarum peregrinationum rationem posteris reliquêre scriptô, vel aliis scribendam dimisêre* &c. Cùm sint milleni & milleni, qui sunt ad limina Apostolorum, Lauretum, ad S. Jacobum, S. Claudium, Montem Serratum &c. peregrinati, & suam peregrinationem posteris non reliquêre scriptô, vel aliis scribendam dimisêre: non sequitur tamen eos non esse eò peregrinatos, sed illos solùm, qui id scriptô tradiderunt, aut tradenda curarunt. Quoad S. Paulam verò; non quia Carmelum fortè non adiit, S. Hieronymus, ejus peregrinationem describens, Carmeli mentionem non facit; sed verosimilius, quia, cùm in eo Carmelitas reperisset sub Institutione, seu *Libro* Joannis 44. Patriarchæ Jerosolymitani, religiosè viventes, ne Joannem XLIV. quo non utebatur, ut patet ex variis hujus contra Joannem litteris, laudaret in ejus Fratribus, sub ejus Institutione religiosè viventibus, prætermisit: aut etiam quia S. Hieronymus obindè verosimiliter S. Paulæ suæ filiæ spirituali inhibuerat, ne Montis Carmeli Religiosos visitaret. Hedœporicon verò S. Wilibaldi ad annum circiter 720. nobis nihil obstat; quia cùm tunc Carmelus esset sub Humar & Saracenis Christianorum persecutoribus, potuit tunc ob actualem in Monte Carmelo persecutionem, vel similem rationem, esse major libertas adeundi Montem Thabor, & Oppidum Nazareth, quàm Montem Carmelum. Quidquid tamen de istis & simi- 326

similibus sit, illud est tantum argumentum negativum, de quo vide *n. 221. ad 226.* ubi consequenter similia argumenta ob sequelas absurdissimas exploduntur; sed quia suæ Societatis præfert Authores;

327 Audi Theophylum Raynaudum Soc. Jesu Doctorem celeberrimum libro de Scapulari Parthen. Carm. p. 2. q. 1. *Mihi universa hac ratiocinatio planè straminea videtur, & digna, quæ sibilis explodatur. Usi sanè hac argumentandi inanitate Anabaptistæ, asseruerunt, narrationem de homine ad piscinam probaticam sanato, fabulosam esse, & à falsario quopiam intrusam in Joannis Evangelium; cum nulla umquam fuerit Hierosolymis piscina probatica, quod probarunt ducto argumento ex Josephi de ea piscina silentio. Ridet eam argumentandi ruditatem Toletus. Simili modo homo parum sobrius Ulricus Velenus, indè probabat falsum esse Romanum S. Petri Pontificatum; quod sanctus Lucas tam minuta de Paulo recensens in libro Actorum; siluerit tamen de S. Petri Romam appulsu, & collocutione cum Paulo: cum quo tamen non potuisset Petrus non agere, si ambo simul Romæ vixissent. Hujus argumentationis insulsitatem, Joannes Fischerus fuso pro Christo sanguine quàm purpura clarior, manifestè revicit. Et ipse Baronius, qui apud Adversarium profertur veluti crepido hujus argumenti, rectè observavit, sanctum Lucam in Actis pleraque reticuisse; quæ ex ejus silentio insimulare falsitatis, ridiculum sit, ac puerile. Hâc item argumentandi futilitate, narratio de vita sancti Alexii, argueretur fabulositatis. Quomodo enim in tam clara luce Christianitatis, viventibus eo tempore SS. Augustinô, Hieronymô, Paulinô, Severô, aliisque innumeris; nemo inventus esset, qui tantum Dei opus, tam insigne exemplar calcat sæculi, vel syllabâ exaratâ attigisset, ante Metaphrastem tot sæculis posteriorem? Itaque juxta Regulam, non Baronianam, seu Launoyanam, Historia sancti Alexii esset figmentum, ne exsibilandum quidem: quod qui effutiret, non sibilô sanè, sed fustè esset excipiendus.* Vide suprà *n. 12.* & infrà *n. 737. ad 743.*

Respondeo 3. Papebrochium ob dictum S. Hieronymi & S. Willibaldi de celebritate Montis Carmeli silentium, supponere falsum, dum *n. 58.* addit: 328 *Quod si neque tempore S. Hieronymi, neque tribus post sæculis celebrius aliqua loci fuit,* ut patet, tum ex statim dictis; tum ex authoritatibus *Resp. 1.* relatis, quibus adde Willelmum Episcopum Tyri de bello sacro, apud varios (fortè ex lib. 20. cap. 30.) *Heliæ familiaris Carmelus Mons in Syria Eliæ, Elisei, & aliorum Prophetarum incolatu valdè nobilis.* Jacobum de Vitriaco in Historia Orientis cap. 52. *Alii ad exemplum & imitationem S. Viri solitarii Eliæ Prophetæ in Monte Carmelo, maximè in parte illa, quæ supereminet civitati Porphyriæ, quæ hodiè Cayphus appellatur, juxta fontem, qui fons Eliæ dicitur, non longè à Monasterio B. V. Margaretæ vitam solitariam agebant, in alvearibus modicarum cellularum, tanquam apes Domini dulcedinem spiritualem mellificantes.* Vide præmissa *n. 169.* Joannem Phocæ relatum suprà *n. 199.* Guntherum *n. 200.* Vernerum Rolevinck Chartusianum in Chronico ad annum 1284. *Nobilissima civitas Acconis à Saracenis destruitur, ac demùm Monasterium Deiferæ Mariæ de Carmelo, ad quatuor milliaria civitati vicinum, ab eis igne crematur, Fratribus in eo degentibus perfidorum gladiis trucidatis: & tunc proch dolor, Ordo Carmelitarum mellifluum locum ex toto perdidit, in quo ab Elia & Elisei Prophetæ-*

phetarum tempore, duobus millibus ducentis & viginti uno annis perstiterant. Beyerlinck *tom.6.Theatri vitæ humanæ* lib. 16. verbo Religio: *Igitur, ut Elias Religionem Carmeli inchoavit in Lege veteri, sic & in nova Joannes circa Jordanem, & B.Enoch quidam in Carmelo eam continuarunt, aliisque post se tradiderunt.* Bartholomæus Salgniacus Protonotarius Apostolicus sui Itineris Jerosymitani tom. 10.cap.6. *Prodigium visitur in Monte Carmeli &c. Montem enim hunc olim Prophetæ sancti Elias & Elisæus incolere soliti erant, cum filiis Prophetarum, quorum successores sunt, qui Carmelitæ vocantur.* S. Basilius in Epist. ad Quilonem: *Hic Mons celeber Carmelus, in quo Elias demoratus perplacuit Deo.* Gregorius Nyssenus frater ejus, in Baptis. Christi: *Elias Carmelum incolebat, clarus autem Mons propter virtutem inhabitantis, & famâ celebratus.* Cyrillus Alexandrinus in Amos cap.1. *Carmelus Mons est Judææ, in quo Elias Thesbites habitavit.* Abulensis in 4. Regum 1. quæst. 5. *Manebat Elias in Monte Carmelo: nam postquàm accepit ibi ignem à Domino pro sacrificio, & occidit ibi Prophetas Baal, semper voluit manere in Monte illo religiosè vivens.* Gaspar Sanchez in 3. Reg.17. *Elias extra Montem Carmelum, religiosum habuit cœtum, quem tamen postea in Montem Carmeli secum adduxit, ubi discipulis, qui posteà Filii Prophetarum vocantur, instituit: undè ab hoc Monte Religiosi Carmelitæ, quasi Eliæ posteri, nomen acceperunt.*

329 Adde solitam in Montem Carmeli peregrinationem confirmari ex S. Scriptura *4.Regum cap.4.v.23.* ubi Maritus Sunamitidem, Carmelum adire volentem, percunctatur: *Quam ob causam vadis ad eum? hodiè non sunt Calendæ, neque Sabathum*; quibus subdit Gaspar Sanchez: *hinc constat, usitatum esse inter Hebræos, ut diebus sacris atque solemnibus, rationis ac religionis gratiâ, loca quædam adirent religioni & pietati destinata, qualia erant oratoria, & templa, aut Sanctorum Cœnobia, qualia videntur fuisse illa, quæ instituerunt Elias & Elisæus, quorum præcipuum videtur fuisse in Monte Carmelo, ubi magnus habitabat Prophetarum numerus, qui divinis laudibus assiduè vacabant.* Franciscus Suarez *tom. 4. de Religione tract.9. lib.2.cap.10.* similiter subdit: *In his verbis insinuantur duo: unum est, habuisse illam fœminam consuetudinem adeundi illis diebus in Carmelum, ad conveniendum Prophetam illîc habitantem: aliud est, solitam esse illuc ire causâ religionis, ad verbum Dei cum aliis audiendum à Propheta, vel orandum, & canendum divinas laudes, sicut mos est Hebræis eundi ad orationis loca in diebus Sabathorum & Calendarum, & festivis aliis, ut docuit Lyranus, & latiùs Abulensis q. 30.* Et infrà: *Erat igitur Mons ille habitatio istorum Prophetarum, & in eo habebant locum aliquem operibus religionis & divini cultus destinatum.* Et Tyrinus in 4. Reg.cap.4.v.8. *Sunam, oppidum erat in Tribu Issachar ad radices Montis Carmeli: colligitur ex V. 23. ubi insinuatur usitatum fuisse à personis piis, & salvâ religione licuisse Sabatho & Calendis ex Sunam proficisci ad Cœnobium Elisei in Carmelo, utique, ut divinis istic laudibus & sanctis exhortationibus interessent; ergo intervallum non erat, nisi Sabathi iter bis mille cubitorum.* Rudolphus de Saxonia *in vita S. Annæ in fine libri de vita Christi* ex Petri Dorlandi *Historia* in compendium redacta: *Septuaginta septem* (ut D.Cyrillus Carmelita ait) *ante divini Verbi Incarnationem annis,* flo-

floruit in Judæa Virgo quædam generosissima, ex David stirpe nata, Emerentia nomine &c. *quæ cum parentum venia filios Prophetarum in Monte Carmelo visitare solita ab eisdem moribus & prudentia ac sanctitate plurimum illustrabatur* &c. Cajetanus, Serarius, & alii plures. Vide suprà *n. 70 ad 84*. Officium *Commem. solemnis* à Clemente X. speciali Decreto ad omnes Hispaniarum Ecclesias extensum: *Ac peculiari quodam affectu Beatissimam Virginem (cujus colloquiis ac familiaritate feliciter frui potuere) adeò venerari cœperunt, ut primi omnium in eo Montis Carmeli loco, ubi Elias olim ascendentem nebulam Virginis typo insignem conspexerat, eidem purissimæ Virgini Sacellum construxerint. Ad novum ergo Sacellum sæpè quotidiè convenientes* (nota) *ritibus piis, præcationibus, ac laudibus, Beatissimam Virginem, veluti singularem Ordinis tutelam colebant*. Prohibuit autem Gregorius XIII. in *Bulla* approbationis *Breviarii Carmel.* quidquam detrahere, aut immutare: audet tamen Papebrochius ista suis involvere commentis. Undè

330 Sic argumentor: Papebrochius hanc in Montem Carmeli peregrinationem ipsô S. Scripturæ textu probatam, Summi Pontificis declaratione tempore Apostolorum augmentatam, & plusquam mille ducentis annis ante Paulam Romanam, ac ipsum S. Hieronymum, usitatam & solitam, agnoscit, vel non? Si priùs: licèt illa, de qua agit, non fuisset; subsistit, fuisse in Carmelo Monte ante illos, hanc, vel saltèm in eo agnitum & frequentatum Monasterium, ac Monachos: quod, dubitando de peregrinatione S. Paulæ in Montem Carmelum, evertere nititur; sed frustrà, priori istâ peregrinatione ad Montem istum agnitâ, ut patet. Si posteriùs: rationem dubitandi non adfert, & sine ulla ratione negat id, quod sacer textus, ipse Summus Pontifex Decreto speciali, ac Doctores celeberrimi affirmant: quô jure? Ipse viderit. Verumtamen illam priorem ad Montem Carmelum peregrinationem, post erectum in illo Seunium ad Deiparæ Virginis honorem, ut vidimus suprà, fuisse continuatam, &, quàm antè, solemniorem factam, suadet omnibns Christianis, ad visendum loca vicina ipsi consecrata, quodammodò innata devotio; cujus devotionis antiquitas à Catholicis deprimi non deberet, sed potiùs commendari: quia sicut, quô antiquior est consuetudo, traditio &c. eò magis recepta, firmior & securior est, ità & ad loca Deiparæ consecrata miraculis peregrinatio, ac erga illam devotio. Finio igitur cum vulgari adagio, quod non satis ponderavit Papebrochius: *plus sapit stultus in domo sua, quàm sapiens in aliena*, in quo continuò impingit, dum in nostra, plusquam nos, sapere præsumit.

Respondeo 4. Ad hæc verba Papebrochii n. 58. *Cogor vehementer dubitare, utrum rudera illa, de quibus loquitur Joannes Phocæ, verè alicujus Monasterii fuerint, & non potius reliquiæ habitationis illius (utrumque enim vox μονὴ) quæ occasione profani oraculi, quod istic Vespasiani avo consulebatur, olim fuerat excitata*. Mirum esse, quod vir religiosus, in describendis *Sanctorum Actis* zelosissimus, conetur donum Dei, seu Sanctorum Prophetarum Eliæ & Elisei Monasterium, convertere in domum diaboli, seu oraculi Vespasiani, dicente Scriptura 4. Reg. 6. *Dixerunt autem Filii Prophetarum* (utique habitantes in Carmelo) *ad Eliseum: ecce locus, in quo habitamus* 331

coram

coram te, angustus est nobis, eamus usque ad Jordanem, & tollant singuli de silva materias singulas, & ædificemus ibi locum ad habitandum, qui dixit, ite: & ait unus ex illis: veni & tu ergo cum servis tuis. Respondit: ego veniam: & abiit cum eis. Super quo Waldensis in *Doctrinali fidei* lib.3. art.1. *Post Eliam Eliseus in Monte Carmelo statuit multos de Filiis Prophetarum, qui ad tantum numerum devenerunt, ut spatiosum illud desertum non posset eis sufficere; undè venientes ad Eliseum Præceptorem suum, dixerunt:* ecce locus &c. Wernerus Rolevinck in *Chronico* seu *Fasciculo temporum* ad annum 1284. *Nobilissima civitas Acconis à Saracenis destruitur, ac demum Monasterium Deiferæ Mariæ in Carmelo, ad quatuor milliaria civitati vicinum ab eis igne crematur, fratribus in eo degentibus, perfidorum gladiis trucidatis; & tunc proch dolor, Ordo Carmelitarum mellifluum locum ex toto perdidit, in quo ab Eliæ & Elisei Prophetarum tempore duobus millibus ducentis, & viginti unò annis perstiterant.* Ægidius Camartus *lib.* cui titulus *Elias Thesbites* cap.5. sect.10. *Celebres discipulorum scholas reliquit Propheta in Carmelo, Bethel, Jericho* &c. Cornelius à Lapide in 7. Cant. *Elias in Monte Carmelo religiosam familiam virorum Deo servientium, qui in libris Regum* Filii Prophetarum *vocantur, instituit: undè ab hoc Monte Religiosi Carmelitæ, quasi Eliæ posteri, nomen acceperunt.*

332 Adde ex antiquissimo Romanorum Chronico relato è Lezana *tom. 1. Annal. Apparat. cap.6.* & aliis: *à tempore Eliæ & Elisei Prophetarum, Religiosi de numero eorum, qui morabantur in Monte Carmeli, juxta civitatem Dominæ nostræ Nazareth, secretiùs solebant inhabitare usque ad tempora Salvatoris; tandem, prædicantibus Apostolis, in fide confirmati, in uno latere ipsius Montis primò Ecclesiam in honorem Virginis Mariæ construxerunt.* Eadem ferè verba refert Armachanus Hiberniæ Primas, qui floruit circa annum 1330. atque ex Armachano Waldensis *tom. 3. de Sacramentalib. tit. 9. cap. 89. contra Wicleff.* verba Armachani sunt: *Ut dicunt fide digna Historiæ, à tempore Eliæ & Elisei, qui sapiùs morabantur in Carmelo, juxta Nazareth civitatem Dominæ nostræ ad tria milliaria, solebant homines devoti secretius habitare, usque ad tempora Salvatoris, & tunc illi Eremitæ, prædicantibus Apostolis, inter cæteros sunt conversi, & in uno latere montis ipsius primò Ecclesiam, sive Oratorium, in honorē B. Virginis construxerunt, in loco illo, scilicet in quo didicerant ipsam in vita sua cum sodalibus virginibus cohabitasse; & ob hoc nimirum inter omnes Religiosos Dominæ nostræ primitùs sunt adscripti, ut vocarentur Fratres B. Mariæ de Monte Carmelo* &c. Waldensis autem hæc: *Tacent Carmelitæ, dum talis ac tantus Testis, magnus indubiè, Præsul Ecclesiæ, & vir altæ peritiæ in sacris litteris testimonium perhibet Carmelitis: Ordinem suum dixerat, dum Virginem sacram commemorat, primò omnium illi Virgini dicatum* &c. Omnes Scriptores Ordinis idem sentiunt, legitur in *Constitutionibus* diversorum Generalium, Brocardi circa an. 1200. S. Cyrilli Constantinopol. in *lib.* de processu & variis Regulis Ord. Carmel. cap. 5. *Renovari jussit* (scilicet Albertus Patriarcha) *Capellam, quam ad honorem B. Dei Genitricis Mariæ prædecessores eorum, post Ascensionem Domini construxerant.* Vide infrà *n. 608. 609.* Bernardi Olerii ante annos trecentos, & B. Joannis Soretii, cujus Constitutiones approbavit Clemens VII. an. 1524.

in quibus Josephus Antiochenus, & verba ejusdem *n. 321.* relata citantur; ita ut sit totius Ordinis recepta traditio. Accedit auctoritas S. Rituum Congregationis sub Paulo V. anno 1609. subscribente Em. Card. Bellarmino, deindè sub Urbano VIII. sequentis in Officio Commemorationis Solemnis B.V.M. de Monte Carmelo approbantis: *Cùm sacra Pentecostes die Apostoli cœlitùs afflati variis linguis loquerentur, & invocato augustissimo Jesu nomine mira multa patrarent, viri plurimi, qui vestigiis SS. Prophetarum Eliæ & Elisei institerant, & Joannis Baptistæ præconio ad Christi adventum comparati fuerant, rerum veritate perspectâ atque probatâ, Evangelium Christi confestim amplexati sunt, ac peculiari quodam affectu Beatissimam Virginem (cujus colloquiis ac familiaritate feliciter frui potuere) adeò venerari cœperunt, ut primi omnium, in eo Montis Carmeli loco, ubi Elias olim ascendentem nebulam, Virginis typò insignem, conspexerat, eidem purissimæ Virgini Sacellum construxerunt: ad novum ergo Sacellum sæpè quotidiè convenientes ritibus piis, precationibus ac laudibus Beatissimam Virginem, velut singularem Ordinis tutelam colebant: quamobrem Fratres B. Mariæ de Monte Carmelo passim ab omnibus appellari cœperunt, eumque Titulum Summi Pontifices, non modò confirmarunt, sed & Indulgentias particulares iis, qui eo titulo, vel Ordinem, vel Fratres singulos nuncuparent, concessere.* Hoc autem Officium Clemens X. speciali Brevi Apostolico fecit commune omnibus Regni Hispaniarum Ecclesiis, quod præcipuum evertit Papebrochii intentum. Vide suprà *num. 70. ad 82.* & infrà *num. 608. ad 611.*

333 Certè mi Papebrochi, uti in Carmelo Eliæ, Elisei, & Filiorum Prophetarum incolatus, locus ad habitandum, familia, schola, Ecclesia fuit, ità & *antiquissimum* illorum *Monasterium*, quod rerum sacrarum vilipendio & irreverentiæ nota converti non potest in *domum diaboli*, seu *oraculum Vespasiani*, attentis iis, quæ scribunt Nicolaus Papa dist. 12. cap. *Ridiculum est, & satis abominabile dedecus, ut temporibus nostris, vel falsò insimulari Sanctam Dei Ecclesiam permittamus; vel ejus traditiones, quas antiquitùs à Patribus suscepimus, pro libito semper errantium, infringi patiamur.* Et Hieronymus *ibid.* cap. illud. *Traditiones Ecclesiasticas, præsertim quæ fidei non officiunt, ita observandæ, ut à Majoribus traditæ sunt.* Joannes Phocæ, quem *ibidem n. 46.* laudas & sequeris, per te anno 1185. Montem Carmelum visitavit, & scripsit: *In extrema parte jugi, quà mare respicit, Prophetæ Eliæ spelunca spectatur, in qua Angelicam vitæ rationem cùm egisset mirificus vir ille, in aera* sublatus est. *Erat eò loci antiquitùs Monasterium magnum, ut structurarum vestigia ad hæc usque tempora commonstrant, sed illud tempore, quod omnia in senium impellit, est gentium variis incursionibus penitùs abolitum.* Reflecte, ipsum dicere: *erat eò loci antiquitùs Monasterium magnum:* non verò, erat eò loci antiquitùs oraculi Vespasiani ædificium magnum: nullus igitur te cogit, ut, contra litteram, Monasterium, seu domum Dei, convertas in oraculi Vespasiani ædificium, seu domum diaboli. Item post ipsum 33. annis Willibrandus ab Olderborgh Hilesemiensis Canonicus, Episcopus, posteà Paderboniensis, & deindè Ultrajectinus in suo *Itinerario* à te citato *ibid. n. 59.* scribens: *Super Caypham urbem directè jacet Mons Carmelus, in quo hodiè monstratur*

stratur mansio Eliæ (non *Oraculi Vespasiani* nota) *& honoratur, in quo loco quotidiè Missarum solemnia celebrantur.*

Si tibi illi non sufficiant, accipe antiquissimum testimonium Jacobi de Vitriaco ad an. 1124. cap. 51. *Reparabantur Ecclesiæ veteres, novæ fabricabantur: Monasteria Regularium, largitione Principum & Eleemosynis fidelium in locis idoneis construebantur, Ecclesiarum ministri, & alia ad servitium, & ad cultum divinum pertinentia sufficienter & competenter ordinabantur ubique* &c. *alii ad exemplum & imitationem sancti Viri & solitarii Eliæ Prophetæ in Monte Carmelo, & maximè in parte illa, quæ supereminet Civitati Porphyriæ, quæ hodie Cayphas appellatur, juxta fontem, qui fons Eliæ dicitur, non longè à Monasterio B. V. Margaretæ, vitam solitariam agebant in alveariibus modicarum cellularum* (utique donec suum Monasterium & Ecclesia reædificarentur,) *tanquam apes Domini dulcedinem spiritualem mellificantes.* Reflecte, dici, *reparabantur Ecclesiæ veteres*, non verò *reparabatur domus oraculi Vespasiani, seu diaboli.*

Quamobrem: Quæro, mi Papebrochi, quid *te cogat, vehementer dubitare, utrum rudera illa, de quibus loquitur Joannes Phoca, verè alicujus Monasterii fuerint, & non potius habitationis illius, quæ occasione profani oraculi, quod istic Vespasiani ævo consulebatur, olim fuerit excitata.* Cùm Authorem nullum cites, qui unquam scripserit, olim in Monte Carmelo, præter Eliæ Prophetæ Monasterium, templum &c. fuisse erectam habitationem, occasione profani Oraculi, quod in Monte Carmelo Vespasiani ævo consulebatur. Lego apud Jamblicum de *Vita Pytagoræ* cap. 3. *Porrò negligenter parumque sollicitè ab Ægyptiis quibusdam nautis, opportunissimè in littora, quæ subsunt Carmelo Monti Phœniciæ, appellentibus, transvectus fuit Pytagoras: ubi solus in templo* (addit è tua Societate P. Josephus Andres Decore Carm. 39. *ab Elia videlicet erecto, & Virgini Deum parituræ dicato*) *ut plurimum degebat.* Idem subdit: *Hæc author iste vetustus de mansione Pytagoræ in Carmelo, quam asserunt etiam Nicolaus Eremita S. Augustini* in Collectaneis de Vita Pytagoræ. *Augustinus Eugubinus, & Lyppomanius* in psal. 4. Lego in Genebrardo *lib. 1. Chronologiæ* ad annum 3284. *Eliæ post mortem* (potiùs raptum) *Synagoga sive Sacellum in Carmelo Monte, vulgato ipsius habitaculo, dicatum est, in quo vigebat Oraculum, de quo Suetonius in Vespasiano cap. 5.* Lego apud Nicephorum lib. 8. cap. 30. de Ecclesiis, quas Helena Constantini Mater sub annum 326. Terram Sanctam visitans ædificare jussit: *aliam ad acclivitatem Montis*, utique Carmeli, *Eliæ Thesbitæ.* Dixi, *utique Carmeli:* quia Andricomius *in Issachar n. 21.* refert, quod in Promontorio Carmeli S. Helena Ecclesiam ædificarit. Affinia lego apud Salianum *ad annum 3127. n. 28.* Ex Itinerario Rabbi Benjamin. Ubi sic: *littori Maris ex latere uno Mons Carmeli imminet; ad Montis radices Israëlitarum quamplurimorum sepulchra sunt* (addit Salianus ad an. Mundi 3127. n. 28. eorum, qui illic habitabant Religiosi) *inque ipso Monte, Eliæ Prophetæ antrum visitur, juxta quod Christiani Sacellum construxerunt S. Eliæ dictum.* Lego etiam apud Cornelium à Lapide S. Scripturæ interpretem præstantissimum in 3. Regum cap. 18. *Nicephorus* lib. 8. cap. 3. *asserit Helenam Magni Constantini Matrem in Carmelo templum ædificasse Eliæ Prophetæ:*

phetæ. Sanè tempore Eliæ & Elisei in Carmelo fuisse Oratorium, vel Synagogam, ad quam festis diebus populus conveniret, tum Orationis causa, tum ut Eliam, Eliseum, & similes Concionatores audiret, satis significatur lib. 4. Regum 4. 23. *Idque ibidem docent Lyranus, Abulensis, & alii.* Denique apud Em. Baronium ad hæc Martyrologii Romani: *In Monte Carmelo Sancti Eliæ Prophetæ*, verba: *de æde Eliæ nomine, DOMINICUM, nuncupata, extat Epigramma S. Gregorii Nazianzeni. Rursus autem de Templo Eliæ per Basilium Imperatorem restituto meminit Cedrenus in comp. Hist. in Basilio.* Epistola Balbini *ad Michaëlem Imp.* sic refert: *Mons est nomine Carmelus, in quo vetus Religio & sanctitas antiqua est: Elias illic Sacrificia semper offerebat; apparent etiam nunc vestigia de ara Sacrificiorum.* Relatio Joannis Phocæ, quem laudas, & sequeris, paulò ante citati, est hæc: *Erat eò loci antiquitùs Monasterium magnum, ut structurarum vestigia ad hæc usque tempora commonstrant.*

Profer igitur paria testimonia pro illa habitatione, de cujus ruderibus asseris, *te cogi, vehementer dubitare* &c. nè nos cogamur, ècontra vehementer dubitare, te, etiam hîc, fabulari, & Eliæ Prophetæ *Oraculum Sacrum* profanè nimis vertere in *profanum* & *Vespasianum*; cùm Em. Baronius *ad annum 340. n. 8.* scribat: *Erat quidem in Oriente* (prout etiam ante fuerat in Rechabitis & Essenis Eliæ Filiis) *summum illud genus vivendi instar Eliæ & Joannis Baptistæ cunctis hominibus, etiam Ethnicis, & Imperatoribus ipsis venerandum* &c. ita ut ad Elianos tanquam oracula confluerent: nam, ut rectè Lezana *Annal.* tom. 2. ad an. 69. n. 6. *Ethnici quoque ipsi agnoscebant in Carmelo Dei veri cultum haberi, prout exprimit Abulensis* in 3. Reg. 20. q. 10. *Lyrani vestigia sequens.* Quod verò Suetonius suam narrationem superstitione aliquâ infamarit, mirum non est; quia ipsum, utpotè Ethnicum superstitiosum, pudebat, suos veri Dei Oracula consuluisse: undè meritò Baronius *ad annum 328. §. quibus* &c. *nec mirari quis debet, si obscurè, neque adeò dilucidè, Ethnicus Scriptor mysteria nostra sit prosecutus, cùm idipsum sit observare in cæteris Scriptoribus Gentilibus, qui rerum Christianarum meminerunt: nam eadem obscurè, concisè, dubiè, haud usquequaque fideliter in omnibus, quæ vera, referre consueverunt, ut Suetonius* (nota) *Tacitus, Lucianus, & alii.* Quid ad præmissa, bone vir, & id, quod *ibidem n. 9.* scribere non puduit: *Existimo ego haud minorem Ordinis esse calamitatem, quod defectum illum voluerunt supplere posteri, ex traditiunculis malè consutis levissimèque fundatis conjecturis, commenti Historias, anachronismis & contradictionibus refertas. Has qui nesciunt habere de falsitate suspectas, labyrintho inextricabili sese implicant?* An illæ sint nostræ *traditiunculæ malè consutæ, levissimè fundatæ conjecturæ, & commenti Historia anachronismis & contradictionibus referta?* Si illam tuam & alias tuas suprà 32. fabulas infrà *n. 414. ad 446.* referendas cum hac nostra conferas, erubesces, ni fallor.

334 Scio: quod Papebrochius *ibidem n. 60.* addat: *Vide autem, ad quam insulsas conjecturas ea solicitudo impulerit quosdam novissimos Scriptores. Narraverat Suetonius in Vespasiano, quod huic, in nuda Carmeli ara sacrificanti* (nec *enim ibi* simulacrum Deo, aut templum *erat*) Basilides Sacerdos inspectis extis *pronuntiarit, feliciter cessura quæcumque agitabat.*

tabat animô. Continuò satis hoc fuit, ut Basilidem ex gentili aruspice (qualem describit Suetonius) Elianum facerent Cœnobiarcham; parum considerantes, eâdem Suetonii auctoritate illam prætensam suam Ecclesiam Apostolicam everti, de qua suprà.

335 Sed imprimis: *maledicta convitiaque jaculari non est Disputatoris; sed plebeum & indignum Philosopho vitium, ac furoris indicium, cùm deberet rem propositam examinare candidè, & quantum fieri potest, nihil alienum ab ea dicere*, juxta Origenem *lib. 1. in fine ad Celsum contumeliosum:* Alioqui Papebrochius attendere debuisset suam, contra tot & tantas authoritates præmissas, ex his verbis, *narraverat Suetonius in Vespasiano, quod huic in nuda Carmeli ara sacrificanti*, conjecturam, de qua paulò antè, *quod rudera, de quibus Joannes Phoca, non verè alicujus Monasterii fuerint, sed potiùs reliquiæ habitationis illius, quæ occasione profani oraculi, quod istic Vespasiani avô consulebatur, olim fuerat excitata.* longè apparere insultiorem: quia, si nuda fuerit ara; ergo rudera ista non fuerunt reliquiæ istiusmodi habitationis; sed *nudæ aræ* ad summum; nisi per ipsum *nuda ara* fuerit, uti *habitatio* seu *Monasterium* ampla, quod est insulsissimum, uti & simili conjecturâ authoritates eludere *n. 331. ad 334.* allatas.

336 Deindè ad tam horribile figmentum, debuisset Papebrochius Suetonium legere, priusquam ipsi & nobis calumniam istam affingeret: etenim ista non habet Suetonius; sed hæc *in Vespasiano* cap. 5. *Apud Judæam Carmeli Dei Oraculum consulentem ita confirmavere sortes, ut quidquid cogitaret, volveretque animo, quantumlibet magnum, id esse proventurum pollicerentur.* Ibi autem *sortes* aliud non sunt, quàm Dei Oraculi responsa, de quibus *numero sequenti.* Verba verò præcitata sunt Cornelii Taciti *lib. 2. de Vespasiano*, qui cùm anno Christi 110. scripserit, & Suetonius anno 112. videtur in eo à Suetonio correctus. Quidquid tamen de hac correctione sit, perpendo verba Cornelii Taciti, ubi sic: *Est Judæam inter Syriamque Carmelus, ita vocant Montem, Deumque; nec simulacrum Deo, aut templum, sic tradidere Majores, ara tantum & reverentia.* Quod videtur desumptum ex Historia Eliæ in Monte Carmelo contra Prophetas Baal *3. Regum cap. 18.* Quia Cornelius Tacitus scribit 1. *est Judæam inter, Syriamque Carmelus.* Ibi verò dicitur: *Congrega ad me universum Israël in Monte Carmeli, & Prophetas Baal quadringentos quinquaginta, Prophetasque lucorum quadringentos, qui comedunt de mensa Jezabel* &c. Scribit 2. *Ità Montem vocant, Deumque.* Ibi autem dicitur: *Cùm jam tempus esset, ut offerretur holocaustum, accedens Elias Propheta ait: Domine Deus Abraham, & Isaac, & Iraël, ostende hodiè, quia tu es Deus Israel, & ego servus tuus, & juxta præceptum tuum feci omnia verba hæc: exaudi me Domine, exaudi me, ut discat populus iste; quia tu es Dominus Deus, & tu convertisti cor eorum iterum. Cecidit autem ignis Domini, & voravit holocaustum, & ligna, & lapides, pulveremque, & aquam, quæ erat in aquæductu lambens. Quod cùm vidisset omnis populus, cecidit in faciem suam, & ait: Dominus ipse est Deus, Dominus ipse est Deus.* Ego autem non video, aliundè potuisse Ethnicum illum, & post ipsum alios, *Carmelum* vocare *Deum*; si verò Papebrochius aliud habeat, discam libenter. Scribit 3. *Nec simulacrum Deo, aut templum, aram tantum & reverentiam.*

tuam. Ibi autem dicitur: *Dixit Elias omni populo: venite ad me: & accedente ad se populô, curavit Altare Domini, quod destructum fuerat, & tulit duodecim lapides, juxta numerum Tribuum Filiorum Jacob, ad quem factus est sermo Domini dicens: Israel erit nomen tuum: & ædificavit de lapidibus altare in nomine Domini.* In quibus, *nec simulachrum Deo, aut templum, sed ara tantum & reverentia.* Scribit 4. *Sic tradidere Majores:* quibus verbis satis insinuat se referre Historiam Eliæ antiquam, quæ nihil habet commune cum adjectis de Vespasiano.

337 Quia tamen ipse, & alii Ethnici volunt, istud Eliæ miraculum contigisse superstitiosô opere diaboli, & tempore Vespasiani sciebant, Eliæ successores, ac inter eos *Basilidem,* verosimiliter alicujus nominis Elianum Sacerdotem, in Monte Carmelo morari, in explosionem Eliæ miraculi opprobriumque *Basilidis,* & aliorum Montis Carmeli incolarum, miraculum istud commemorantium, calumniosè addidit de Vespasiano fabulam superstitiosam, juxta illud Rhodogini *Lectionum antiquarum* lib. 30. cap. 21. *Sciendum verò hæc in parte, quod huic loco congruit præcipuè: Christianæ veritatis hostes, dum animæ illudunt suæ, ineuntque cum Antitheo societatem intimam, infando etiam picturæ genere ausos Dei summi filium deformare, ac velut in pergula prætereuntibus ostentare asininis auribus, pede alterô inungulatum, ac togatâ specie cum libro in manibus, additô etiamnum scelestiore titulô, ceu Christianorum is foret Deus, Onochelus.* Sic enim ista proportionaliter intelligere debuerunt Bollandus & Henschenius ad Vitam S. Thelesphori ad V. Januarii, scribentes sequentia. *Agunt de Basilide presbytero, & Ordinis hujus Rectore, seu Abbate Montis Carmeli, inter alios Didacus de Coria* lib. 7. cap. 3. per totum, *& fusè Petrus Thomas de Saracenis* in Menol. part. 1. fol. 77. usque ad 81. *Ex quibus, & aliundè* (nota) *satis patet Basilidem hunc, non Ethnicum & advenam; sed Catholicum Sacerdotem, Carmeli incolam, virum sanctum extitisse: nec Gentilium ritu; sed Christianorum more, per incruentum Altaris sacrificium: non Diis gentium; sed Deo Cœli viventi; idque in ara ac templo Deiparæ Virgini sacro, præsente Vespasiano, sacrificasse (quod contigit anno Christi 68. ipso exordio belli Judaici, ante Urbis Jerosolymæ excidium anno quinto) Vide Verronium* in Nerone. *Licet Cornelius Tacitus gentilis in odium Christianorum, & favorem gentis suæ, prædicta aliter accidisse mentiatur. Sanè Tertullianus vetustissimus & celeberrimæ famæ vir (qui haud longè post Cornelium anno Christi 197. florebat) hæc de eodem in Apologetico cap. 15.* At enim idem Cornelius Tacitus, sanè ille mendaciorum loquacissimus in eadem Historia refert. *Hæc Tertullianus: & quid mirum, si illum mendacii arguamus, dum negat templum in Carmelo, sed aram tantum extitisse? Reclamante expressè Josephô Antiochenô, de quo infrà.*

Quid ad hæc dicet Papebrochius? 338
Estnè *insulsa* illa suorum Bollandi & Henschenii Magistrorum conjectura? Ipsisnè suis Venerandis Magistris *continuò satis hoc fuit, ut Basilidem ex Gentili aruspice (qualem describit Suetonius) Elianum facerent Cœnobiarcham?* Mentiunturnè Magistri sui scribentes: *Licèt Cornelius Tacitus Gentilis in odium Christianorum & favorem gentis suæ prædicta aliter accidisse mentiatur?* Aut per ipsum mentiuntur ipsi, aut mentitur Cornelius

lius Tacitus? Non prius: quia mihi persuadere non possum, quod velit, Magistros suos potius mentiri, quàm Cornelium Tacitum Gentilem, quem ibi Tertullianus vocat *mendaciorum loquacissimum*, quales per eum indubiè non sunt adeò Venerabiles Magistri sui: ergo posteriùs; ac sic per ipsum mentitur ipse Tacitus, ac proindè Tacitum nobis in opprobrium Ordinis nostri objicere non debebat ut veracem; sed post suos Magistros eum declarare mendacem. Quid plus? Insuper adeò clara sunt hæc eorum verba: *non diis gentium, sed Deo Cœli viventi, idque in ara ac templo Deiparæ Virgini sacro, præsente Vespasiano sacrificasse.* Et infrà: *quid mirum, si illum mendacii arguamus, dum negat templum in Carmelo, sed aram tantum extitisse:* ut difficulter mihi persuadere possim, Papebrochium non solò vindicandi studiò scripsisse: *cogor vehementer dubitare, utrum rudera illa, de quibus loquitur, verè alicujus Monasterii fuerint, & non potiùs reliquiæ habitationis illius, quæ occasione profani oraculi, quod istic Vespasiani ævo consulebatur, olim fuerat excitata?* Plura taceo, cùm plus loquantur authoritates oppositæ *n.331.ad 338.* quàm ipsius hallucinatio ferre possit.

339 Subdit ibidem Papebrochius: *Conciliis Constantinopoli celebratis anno* CCCCXLVIIII. *&* DXXXVI. *subscripserunt* Eusebius, Silas, Babylas, Presbyteri Monasterii Eliæ & Archimandritæ. *Mox velut indubitatum assumitur, eos ex Terra Sancta, & quidem ex Carmelo venisse, ac successivè fuisse ibidem Priores; idque tam confidenter, quasi fidem extorquere deberet affirmandi temeritas; non probandi veri idonea auctoritas. Atqui non solùm in Palæstina extra Carmelum, sed etiam in pluribus Constantinopolitani Imperii Regionibus, suas Ecclesias ac Monasteria S. Elias Propheta habuit, & præter ipsum, varii Sancti Eliæ fuere, Monasteriaque & Ecclesias à se nominatas reliquere, quorum octo, aut decem possem vel ex nostris catalogis nominare.*

Sed contra 1. Mirum est, quod tam facilè ubique in censuras erumpat: *quasi fidem extorquere deberet,* inquit, *affirmandi temeritas, non probandi veri idonea authoritas;* non attendens, se maximè illâ censurâ innodari, cùm argumentis aliis, quàm purè negativis, aut absque ulla authoritate merè conjecturalibus, nostram impetat antiquitatem, ut patet ex præmissis. Quis, obsecro, videat hodiè in aliqua Synodo subscribentem, Priorem Monasterii S. Dominici, Guardianum Monasterii S. Francisci, Rectorem Collegii S. Ignatii, & non dicat, illum esse Dominicanum, Franciscanum, Ignatianum, seu Soc. Jesu &c. absque ulla temeritatis nota, licet aliam probationem non adferat? Undè meritò Zozimus Papa Epistola 3. *Magnum pondus examinis, magna desiderant, ut non sit in rebus ipsis, quæ geruntur, inferior libra judicii.* Et Sarisberiensis lib. 5. Polycrat. cap. 12. *Judicia festinata pœnitentiam pariunt.* Contendimus omnes istius temporis Monachos, qui præter Eliam Prophetam alium Fundatorem agnovisse non probantur, fuisse nostri Ordinis Eliani; quia unitas perseverare censetur, quamdiu divisio non probatur: an unò hôc efficaciter probatò *n.179. ad 187.* obindè censuram meritò incurrisse censeamur? Ipse judicet; tunc autem in Oriente plures erant Priores, Abbates, seu Archimandritæ Eliani, quàm in quavis Europæ Provincia Priores Monasterii S. Dominici, Guardiani Monasterii S. 340

Francisci, Rectores Collegii S. Ignatii &c; esto; obvium, aliquos in Patronum sui Monasterii suum assumere Fundatorem. Vide infrà *n.350. 351.*

341. Contra 2. Eusebius Archimandrita Monasterii Eliæ anno 448. subscribit Concilio Constantinopolitano, ut patet ex ejusdem Actis Concilio Calcedonensi anno 451. celebrato insertis. Item in altero Concilio Constantinopolitano anno 536. ità legitur: *Silas Presbyter & Prior Monasterii Eliæ rogatus subscripsi*, & quidem in sex diversis locis; & ob Silæ absentiam, aut mortem post Actionem V. ejusdem sic: *Babylas presbyter & Archimandrita Monasterii nominati S. memoriæ Eliæ subscripsi.* Concilio autem Nicæno II. anno 787. sic duo subscribunt: *Nicetas Hegumenus Sancti Eliæ; Theophylactus Hegumenus S. Eliæ.* Istis autem attentis, Papebrochii censura adeò gravis, aliquam saltèm exigebat authoritatem, quâ probaret tunc temporis aliqua in Palæstina extitisse Monasteria alterius, quàm Carmelitarum Ordinis, ad honorem S. Eliæ erecta: ipse autem nullam adfert, & sola, more solito, nobis dat verba: *In Palæstina extra Carmelum, & in pluribus Constantinopolitani Imperii Regionibus suas Ecclesias & Monasteria S. Elias Propheta habuit.* Quo loco? Cujus Ordinis? Quo anno erecta? Quo scribente Auctore? Non sunt sermones: nos istis subscriptionibus authenticis fortiorem authoritatem quærimus, prout ipse à nobis suprà *n. 25.* non verba, quæ dantur pueris: non positiva auctoritas à nobis allegata cedere debet suæ negativæ ipsi usitatissimæ, ob rationes suprà *n. 12. & 327.* datas.

Nec melioris farinæ est, quod addit: *Præter ipsum, varii Sancti Eliæ fuere, Monasteriaque & Ecclesias à se nominatas reliquere.* Quia probare debet 1. Quod isti Sancti Eliæ in Oriente ante annum 448. & 451. fuerint. 2. Quo in loco, ante annum 448. & 451. Monasteria, & Ecclesias à se nominatas reliquerint: fuisse in Carmelo constat ex præmissis contra *Telum I.* & ad istorum annorum Concilii Constantinopolitani subscriptiones sufficit, quod solis suis verbis absq; ulla auctoritate allegata enervare non potest. 3. Quo anno ista Monasteria fuerint ad honorem alterius sancti Eliæ Monachi Orientis, quàm Eliæ Prophetæ erecta. 4. Quo anno tales Ecclesiæ fuerint sancto Eliæ Orientis Monacho ab Elia Propheta distincto dicatæ. 5. Quod Priores & Archimandritæ, qui annis istis Concilio Constantinopolitano, ut præmissum est, subscripserunt, fuerint talis Monasterii S. Eliæ Monachi, alterius, quàm Eliæ Prophetæ Ordinis; alioqui sua censura manebit ventosa, & prout omnes aliæ evanida. Neque etiam id, quod subdit: *Ex Terra Sancta nec unus quidem Episcopus interfuit, fortè nec vocatus est ad Concilium* &c. Quia ibi tangimus, non Episcopos, sed Priores, Abbates &c. quorum *Actione 1. Constantinopolitanæ Quintæ* subscriptiones, & has insuper legimus: *Theodorus miseratione divina Diaconus & Monachus novæ Lauræ, & pro omnibus Monasteriis Eremi Jerosolymorum supplicavi & subscripsi.* Et tres alii consequenter. Item, *Cosmas Dei miseratione Monachus de prima Palæstina supplicavi & subscripsi. Strategius Dei mis. Diaconus Palæstinæ supplicavi, & subscripsi. Salamines Dei miserat. Presbyter & Prior, & pro omnibus Archimandritis tertiæ Palæstinæ supplicavi & subscripsi.* Paulò infrà in novis: *Dominicus Dei misericordia presbyter & Prior Monasterii Syriorum*

rum subscripsi & tradidi. Petrus Dei miseric. presbyter & Prior Monasterii Epiclin. Hierosolymorum subscripsi & porrexi. Cassianus Dei miseric. presbyter & Primicerius Lauræ de Saba sermonem faciens pro omnibus Monachis de Eremo sub sancta Civitate subscripsi & porrexi. Salamines Dei miseric. presbyter & Primicerius, & pro omnibus Monachis & Archimandritis in tertia Palæstina, subscripsi. Ex quibus satis patet subscripsisse Priores, & Abbates Terræ Sanctæ, quidquid Papebrochius. Quarè sit

TELUM XVIII.

342 Papebrochius ibidem n. 68. *Cæterum, quod eodem Aymericô Antiochenô agente, & procurante, omnia, aut pleraque Terræ Sanctæ Eremitoria Latina (hoc enim ut minimum prætendunt Carmelitæ) fuerint subjecta Bertholdo, tamquam* Priori Generali, *nemo persuaserit. Tum quia res illa maximi fuisset strepitus, atque moliminis, & extra Episcoporum omnium Orientalium Synodum nequaquam solidè constituenda; sic autem constituta à Scriptoribus minimè prætereunda: tum quia in Bullis Apostolicis, usque ad annum* MCCXXX. *unicus dumtaxat locus Priori Carmelitico subjectus nominatur, ut infrà videbimus: tum denique quia Albertus Patriarcha, rogatus Regulam Carmelitis scribere, non tantum ipsam scripsit solis* Eremitis, juxta fontem in Monte Carmeli morantibus; *sed talem scripsit, quæ in solo Carmelo subsistentibus sufficiens; per plura autem diversarum Diœceseon Eremitoria sparso Ordini insufficiens, & improportionata fuisset. Hoc tamen non impedit, quo minus, ut testatur Sanvicus, in Chronica, reversus Antiochiam Aymericus aliquos novæ Institutionis Eremitas ex Carmelo accersierit, eisque in Monte Nigro locum & Priorem dederit, à Carmelitico Priore independentem; quomodo in prima Ordinis Benedictini ætate, deducti ex Monte Cassino Monachi fundaverunt Monasteria, Cassinensi Abbati nullatenus subjecta, quamvis eamdem Regulam profitentia. Atque ità verosimile etiam fiet, quod, ut verum supposuit, & fortassis à fide digniori auctore accepit, auctor Epistolæ, sub nomine* Cyrilli III. *Prioris confictæ, videlicet ipsum Cyrillum exemplar Regulæ, per B. Albertum Brocardo Decessori suo traditæ, misisse ad Eusebium Priorem Eremitarum Montis Nero, ut eâdem etiam ipsi informarentur, & ab eodem orti principio eamdem porrò vitæ normam tenerent: quæ res occasionem dederit Epistolæ ejus, quàm suprà rejecimus, & pluribus infrà confutabimus, comminiscendæ.*

Jacobus de Vitriaco, Episcopus Acconensis Urbis, quatuor dumtaxat milliaribus distantis à Carmelo, *circa annum* MCCXX. *scribens lib. 1. cap. 58. postquam de Monasteriis Latinis, tum Regularium Canonicorum, tum Benedictinorum egisset, ità loquitur:* Alii ad exemplum & imitationem sancti Viri & solitarii Eliæ Prophetæ, & maximè in parte illa, quæ supereminet Civitati Porphyriæ, quæ hodiè Cayphas appellatur, juxta fontem, qui fons Eliæ dicitur, non longè à Monasterio B. V. Margaretæ, vitam so- 343

litariam agebant, in alvearibus modicarum cellularum, tamquam apes Domini dulcedinem spiritualem mellificantes. *Poterant hi profectò, si quis Eremitici propositi auctores primos requisivisset, dicere cum Hieronymo ad Paulinum*; noster Princeps Elias, noster Eliseus, nostri Duces Filii Prophetarum, qui habitabant in agris & solitudinibus, & faciebant sibi tabernacula prope fluenta Jordanis: *poterant etiam gloriari* de hæreditaria *tantorum* Patrum successione, *quamvis interrupta tã longò sæculorum, forsitan viginti, hiatu. Sed ut hæc vera sint, non est opus, aut Eliam fuisse Monachum sub tribus essentialibus votis Religionis; aut continuam quamdam succedentium sibi Eremitarum, & ab invicem procedentium, seriem statuere, aut Bertholdi primos Socios à Græcis Syrisve schismaticis accepisse vitæ eremiticæ normam. Hanc enim prout in Europa exerceri viderant ubique regionum, ita in Palæstina cœperant exercere Latini quamplurimi, quorum isti pars aliqua, aut propago fuere. Qui tamen prædicta omnia voluerit mordicus sustinere, uti faciunt aliqui, pro indeficienti ista in ipso Carmelo successione, tanquam pro aris ac focis pugnantes, ei non repugnabimus, nec si totum quidem antiquum Monachismum pertrahere velit in Ordinem Carmelitarum. Quid enim ad nos quæstiones de nomine?*

Enervatio.

344 RESpondeo 1. Ad hæc Papebrochii verba: *Cæterum, quod eòdem Aymericò Antiochenò agente & procurante, omnia, aut pleraque Terræ Sanctæ eremitoria Latina (hoc enim ut minimum prætendunt Carmelitæ) fuerint subjecta Bertholdo, tanquam* Priori Generali, *nemo persuaserit. Tum quia res illa maximi fuisset strepitus atque moliminis, & extra Episcoporum omnium Orientalium Synodum nequaquam solidè constituenda; sic autem constituta à Scriptoribus minimè prætereunda.* Ad Partem I. satisfactum suprà *Telo VI. n. 189. ad 199. n. 215. ad 220. n. 318. ad 321.* Quoad 2. Part. *n. 127. & 244.*

345 Respondeo 2. Ad hanc primam Papebrochii rationem: *tum quia in Bullis usque ad annum 1230. unicus dumtaxat locus Priori Carmelitico subjectus nominatur*: id non provenire ex eo, quod alia loca non essent ab ipso dependentia; sed quod aliorum locorum ab illo dependentium ipse esset Prior Generalis, cujus sedes erat in Carmelo; ac ideò ab ipso & Carmeli incolis libelli supplices S. Sedi, nomine totius Ordinis præsentarentur, ut patet ex Bulla approbationis Regulæ suprà *n. 127.* relata; quæ, sicuti pro toto Ordine fuit, cum alia ejus pro toto Ordine Approbatio Pontificia hucusque non fuerit, & ideò hæc majoris *Eremitis Fratribus juxta fontem in Monte Carmeli morantibus*, claritatis gratia omittit: nec dicit, *Eremitis Fratribus in Monte Carmelo*; sed *Eremitis Fratribus de Monte Carmelo*. Undè talis est, & fuit S. Alberti Regula, ut sicuti adhuc hodiè sufficit pro dirigendis duobus Ordinibus per totam Dei Ecclesiam propagatis; ità & tunc, nisi probet, consequenter unum Breve Apostolicum, imò unum præceptum Ecclesiasticum, quod decem afficit, non sufficere, ut millies decem afficiat,

ciat, quod est novitium nimis & ludicrum. Vide dicta à *n. 227. ad 230.* & *n. 232.* nè, uti Papebrochius, eadem continuò repetamus. Adstipulatur Chronicum Ordinis Prædicatorum de Joanne Theutonico IV. Generali anno 1241. & Ugone Cardinali, ejusdem Ordinis, adjectum Constitutionibus sic habens: *Fuerunt ab initio nascentis Ecclesiæ in Terra Sancta, & maximè* (ergo etiam extra) *in Monte Carmelo Eremitæ multi, sicut patet ex Chronicis, & ex multis Sanctorum Vitis: horum conversationem* (utique in Monte Carmelo & extra) *videns felicis recordationis D. Albertus Patriarcha Jerosolymitanus, multum eos spiritualiter in Domino nutriebat:* quæ cum sint deprompta ex *libro* S. Cyrilli de *processu* &c. hic non potest esse alicujus Recentioris, uti fingit Papebrochius.

Respondeo 3. Ad hanc Papebrochii reflectionem: *Hoc tamen non impedit,*
346 *quo minus, ut testatur Sanvicus in Chronica, reversus Antiochiam Aymericus aliquos novæ Institutionis Eremitas ex Carmelo accersierit, eisque in Monte nigro locum, & Priorem dederit, à Carmelitico Priore independentem:* Papebrochium de proprio addere, *novæ Institutionis,* & à *Carmelitico Priore independentē:* ut palliet commentum, quô manifestã veritatem statim elusit, scribens: *unicus dumtaxat locus Priori Carmelitico subjectus nominatur,* quasi solius Carmeli locus ei fuisset subjectus: hæc enim sunt Guillelmi de Sanvico (qui in Terra Sancta floruit anno 1280. Prior in Monte Carmelo sub annum 1289. scriptis *Chronici* de perditione Monasteriorum Terræ Sanctæ, & multiplicatione Ordinis per Europam *libri* in Regulam sui Ordinis. *Libri* in Decretales Religiosorum. *Librorum 4.* super sententias &c. ut videre est apud Tritemium *de Scriptoribus.* Philippum Bergomensem *in Supplemento Histor.* Petrum Lucium *in Bibliotheca Carm.* Possevinum in *Apparatu sacro,* & Marcum Guazzum *in Chronico.* Ubi eum vocat: *Magnum Philosophum & Theologum, elevati ingenii, magnæ eloquentiæ, & venerandæ conversationis*) verba: *post hæc autem anno Domini millesimo nonagesimo nono, Godefridus de Bulyon Dux Lotharingiæ, & exercitus Christianorum cruce signatus* (in alio *signatorum*) *Civitatem Jerusalem de manibus Infidelium recuperaverunt, & eam, totamque Terram Sanctam, infidelibus hominibus paulatim exclusis, ad dominium & potestatem Christianorum reduxerunt. Propter quod cœpit tunc cultus hujus Religionis iterum in Terra Sancta dilatari: à diversis enim mundi partibus multi devoti Christiani, desiderantes Terram illam videre, in qua Dominus noster Jesus Christus fuit conceptus, natus, conversatus, baptizatus, tentatus, transfiguratus, passus, mortuus, sepultus, resuscitatus & in Cœlum assumptus; accedebant ad eam, lustrantes tunc securè, non solùm loca sancta, in quibus sancti Patres veteris Testamenti magnifica egerunt; sed præcipuè illa, in quibus Christus Jesus Sacramenta Redemptionis generis humani adimplevit. Hos itaque devotos diversarum nationum advenas sancta conversatio, & abundans justitia illorum Religiosorum Montis Carmeli ità ædificabat, & ad contemplationem cœlestium trahebat, ut multi ex ipsis advenis intuentes dictos Religiosos in pulchritudine pacis internæ, & in montis requie virtutibus opulenta, in antris Carmeli Montis residere, se felices putarent, cùm per devotionem, relictis mundi oblectamentis, poterant eorum consortio aggregari.*

Qui cùm ità multiplicati fuissent, ut in 347
Monte

Monte Carmeli omnes commodè recipi non possent, repleverunt desertas Terræ Sanctæ solitudines, in quibus prædecessores eorum antiquitùs habitaverant (alibi habitare consueverant,) *quarum famosiores hìc commemorabo. Aliqui enim eorum sequentes vestigia sanctorum Patrum hujus Religionis, videlicet Beati Joannis Baptistæ, & Filiorum Prophetarum, construentes sibi modica tabernacula, in solitudine Jordanis latuerunt. Quidam autem ipsorum desertum Montis Quarentenæ elegerunt, ut illic vitam solitariam in modicis cellulis Domino ducerent prope fontem, cujus aquas steriles, & amaras Eliseus Propheta sanavit, & in quo deserto Dominus Jesus Christus quadraginta diebus, & quadraginta noctibus jejunavit. Alii verò eorum in Eremo illa, quæ adjacet mari Galileæ, in qua Jesus frequenter turbis prædicavit, & ex quinque panibus hordeaceis, duobusque piscibus* (in Cod. Gandensi *pisciculis*) *multitudinem magnam hominum saturavit, & variis miraculorum signis illustravit, solitariam sibi elegerunt habitationem. Nonnullos quoque eorum duxit Aymericus Patriarcha Antiochenus in solitudinem Montis Neroi, qui alio nomine montana nigra appellatur, ubi in antris absconsam vitam Domino servabant. Qui omnes, quamvis essent locis sejuncti, eandem tamen vitam solitariam servare satagebant, quam servabant Eremitæ Montis Carmeli.*

348 Nota 1. dici: *Post hæc autem anno Domini millesimo nonagesimo nono &c. cœpit tunc cultus hujus Religionis iterum* (nota) *in Terra Sancta dilatari.* Concordat Jacobus de Vitriaco Cardinalis, qui floruit anno 1220. in Historia Orientali cap. 51. *Ex tunc cœpit Orientalis Ecclesia reviviscendo florere, & cultus Religionis in partibus Orientis ampliari, & vinea Domini novos botros germinare.* Et cap. 52. *Alii ad exemplum & imitationem sancti Viri & solitarii Eliæ Prophetæ in Monte Carmelo, & maximè in parte illa, quæ supereminet Civitati Porphyrianæ, quæ hodiè Caiphas appellatur, juxta fontem, qui Fons Eliæ dicitur, non longè à Monasterio B. Virginis Margaretæ, vitam solitariam agebant in alvearibus modicarum cellularum, tamquam apes Domini dulcedinem spiritualem mellificantes.* Concordat etiam Marinus Sanutus, qui floruit sub annum 1300. lib. 3. de Secretis fidel. Crucis part. 7. cap. 3. *Sic cœpit Orientalis Ecclesia* (quæ indubiè ante fuerat) *germinare, quasi vinea Domini botros novos, dum à diversis mundi partibus ex omni tribu, lingua, & natione, ad venerabilia & sacratissima loca, ubi steterunt pedes Domini concurrerunt* &c. *nonnulli Eliæ provocati exemplo, in Monte Carmelo, & maximè in parte, quæ supereminet Civitati Caiphæ juxta fontem, qui dicitur Fons Eliæ, non longè à Monasterio Beatæ Margaretæ solitariam vitam agebant, in alvearibus cellularum tanquam ingeniosè in servitio Domini mellificantes, dulcedinem spiritus.* Concordat etiam S. Odilo in vita S. Majoli: *Deindè cœpit Ordo Monasticus pullulare, & ut veriùs dicam, reviviscere, quem à beatis Elia & Joanne Baptista novimus processisse, & ità per Apostolicam conversationem, & vitam, & incrementa virtutum, & exercitia in sanctorum spiritualium Patrum, ad nos usque gaudemus pervenisse.* Ergo falsum est, quod scribit Papebrochius: *hoc tamen non impedit, quo minus reversus Antiochiam Aymericus* (putà sub finem anni 1160. uti *n. 66.* scribit) *aliquos novæ Institutionis Eremitas ex Carmelo accersierit.* Quia testantibus istis, non erant *novæ Institutionis*, sed Carmelitanæ *Reli-*

Religionis iterum in Terra Sancta dilatatæ & flore revirescentis.

349 Nota 2. dici: *Qui cùm ità multiplicati fuissent, ut in Monte Carmeli omnes commodè recipi non possent, repleverunt desertas Terræ Sanctæ solitudines,* in quibus prædecessores eorum antiquitus *habitaverant: quarum famosiores hìc commemorabo: aliqui enim eorum, sequentes vestigia sanctorum Patrum hujus Religionis, videlicet beati Joannis Baptistæ & Filiorum Prophetarum, constituentes sibi modica tabernacula in solitudine Jordanis latuerunt. Quidam autem ipsorum desertum Montis Quarentenæ elegerunt, ut illic vitam solitariam in modicis cellulis Domino, prope fontem, cujus aquas steriles & amaras Eliseus Propheta sanavit, & in quo deserto Dominus Jesus Christus quadraginta diebus, & quadraginta noctibus jejunavit. Alii verò eorum in Eremo illa, quæ adjacet* &c. Concordat etiam Jacobus de Vitriaco cap. 53. *Quamplures verò in solitudinibus Jordanis, ubi Joannes Baptista fugiens hominum turmas, ut liberiùs Deo vacaret, ab annis puerilibus delituit, mortui mundo, ut viverent Deo, quietis sepulchrum elegerunt.* Præmiserat cap. 52. *Alii exemplo Domini specialiter ducti desertum illud desiderabile, in quo Dominus noster post baptismum quadraginta diebus solitarius jejunavit, quod Quarentena appellatur, ut vitam ducerent eremiticam præeligentes in modicis cellulis Domino devotissimè militabant.* Concordat etiam Marinus Sanutus loco citato: *Reparabantur Ecclesiæ veteres, construebantur novæ, ædificabantur Monasteria & habitacula pœnitentiæ apta in locis variis & diversis, unusquisque secundùm devotionis suæ propositum, opportunum & tutum inveniebat refugium. Nonnulli enim Christi sequentes vestigia desertum eligunt,* ubi Dominus jejunavit 40. diebus, & 40. noctibus, *ibique cum diro hoste conflixit, quod dicitur Quarentena, secundo lapide distans à Jericho, juxta aquas sanatas ab Eliseo, illic, parvulis constructis cellulis Christo Domino militabant. Nonnulli provocati Eliæ exemplo* &c. ut suprà. *Quamplures verò in solitudinibus Jordanis, ubi fuerat Joannes Baptista, in multa austeritate Domino serviebant, etiam Conventualiter sub Priore, quorum unus sciscitatus de locustis, quas Joannes edebat, continuò respondit, sæpè in Refectorio Fratribus herbam apponi, quam* langustam *id est* locustam, *nominabant, cujus circa Monasterium magna copia habebatur.* Ut autem ostendat se locutum de Monasteriis, quæ Elianorum erant, prout ista ante fuerant, subdit: *de Ordinibus quoque* Cistercienfium & Præmonstratensium *in locis idoneis Monasteria constructa sunt: in Ecclesia quoque Domini, & Montis Sion, & Montis Oliveti erant Abbates & Canonici secundùm* Beati Augustini *Regulam, Domino servientes: in Ecclesiis verò de Latinis & Vallis* Josaphat, *sunt Abbates secundùm Regulam* Beati Benedicti &c. *Nigrorum etiam Monachorum Abbatia erat in Monte Thabor.* Ergo falsum est, quod scribit Papebrochius, *unicus dumtaxat locus Priori Carmelitico subjectus nominatur:* quia omnia ista loca tunc Priori Carmelitico, prout priùs Prædecessoribus ejus, subjecta erant, uti manifestè sequitur: ac proindè etiam falsum est, quod Albertus Patriarcha Jerosolymitanus *Regulam scripserit solis Eremitis juxta fontem in Monte Carmeli morantibus;* licet illis scripserit tanquam cæterorum stipitibus, Capitibus, & originariis, sed non *solis.*

Nota 3. dici: *Nonnullos quoque eorum* 350

duxit Aymericus Patriarcha Antiochenus in solitudinem Montis Neroi, quæ aliò modò Montana nigra appellatur, ubi in antris absconsam vitam Domino servabant: qui omnes, quamvis essent locis sejuncti, eamdem tamen vitam solitariam servare satagebant, quam servabant Eremitæ Montis Carmeli. Concordat Arnoldus Bostius, qui à 200. circiter annis floruit, lib. 6. Speculi Historialis cap. 8. *Nonnullosque eorum præcedenti tempore Aymericus Patriarcha Antiochenus duxit in solitudinem Montis Neroy, qui alio nomine Montana nigra appellatur, ubi in speluncis & antris absconsam vitam servabant Domino famulantes; qui omnes, quamvis essent locis sejuncti, eandem vitam solitariam, habitum & regulam servare satagebant, quam servabant Eremitæ Montis Carmeli.* Non parum concordat etiam Jacobus de Vitriaco cap. 32. *Habet autem à septentrionali parte Montem quemdam, qui vulgariter montana nigra dicitur, in quo sunt multi Eremitæ, ex omni gente & natione, & plura Monasteria, tam Græcorum, quàm Latinorum Monachorum.* Imò Guillelmus Tyrius lib. 22. cap. 26. *Nonnulli verò,* inquit, *ex eisdem* (putà *militibus*) *in Monte Thabor* (*quod priùs fuerat inauditum*) *ascenderunt, & Monasterium Græcorum, quod dicitur S. Eliæ pro libero tractantes arbitrio, ipsum etiam majus Monasterium effringere tentaverunt.* Hoc autem fuisse Carmelitarum ad honorem sui Patriarchæ in memoriam transfigurationis, sequi videtur ex Jacobo de Vitriaco cap. 54. *In Monte Thabor, qui sublimis est, & arduus valdè, in quo Dominus coram Petro & Jacobo, præsentibus Moyse & Elia transfiguratus gloriam futuræ resurrectionis ostendit, propter loci reverentiam & honorem, Monasterium construxerunt.* Nam hâc loci reverentiâ, & honore Patriarchæ, ad Monasterium in eo construendum præ cæteris fuisse motos, ipsa ratio dictat, uti & circa aquas Jordanis, quas Elias palliô percussit, & divisit, juxta illud ejusdem Jacobi de Vitriaco cap. 53. *Elias autem & Eliseus aquis Jordanicis Eliæ palliò percussis, & in duas partes divisis, per siccum transierunt; multi igitur ex viris religiosis propter fluminis sanctitatem & aquarum opportunitatem, vicinas fluvio construxerunt habitationes.* Vix autem mihi persuadere possum, quod tunc essent tot Carmeli Eremitæ, ut omnes juxta præmissa capere non posset, & indè dimissi non quæsivissent præ cæteris loca ob gesta sui Patriarchæ magnâ veneratione digna, aut quæ antiquitùs sui prædecessores inhabitaverant, cùm præ cæteris ad illa jus haberent: estque obindè omni fide humanâ dignum, quod Baptista Mantuanus *in Apologia pro Carmelitis* scribit: *Habeo apud me Decretum Godefridi, quô captâ Jerosolymâ, de Syris triumphavit, super quadam pietate, quam omni Sabatho jubebat exhiberi Fratribus nostris, qui incolebant Montana Judeæ, per quæ transivit Maria cum ad salutandum Elizabeth se conferret.* Ergo falsum est, quod scribit Papebrochius: *Aymericus aliquos novæ Institutionis Eremitas ex Carmelo accersivit, eisque in Monte nigro, locum, & Priorem dedit à Carmelitico Priore independentem.* Cujus

351 Ratio est: quia, cùm Papebrochius fateatur, fuisse ejusdem Institutionis Eremitas, utpotè vitam solitariam, habitum & Regulam servantes, quæ servabant Eremitæ Montis Carmeli: Aymericum autem Patriarcham Antiochenum Auctoritate Apostolicâ constituisse S. Bertholdum primum Generalem

lem Latinorum, sensu dato suprà *n.245.* juxta totius Ordinis, nemine unquam refragante, traditionem, fateri debet, aut Bullam producere, quâ postmodùm dumtaxat Authoritate Apostolicâ Carmelitarum Ordo Generalem accepit, quem habuisse saltèm anno 1281. fateri debet tàm ex eo, quod *n. 127.* scribit: *Patet ex hoc Decreto Londinensis Capituli Generalis in Anglia anno 1281. celebrati, quod tale est* &c. quàm quod *ibidem n. 63.* præsumat nobis dare novam Generalium Chronotaxim, quorum primum nominat S. Bertholdum: constat autem Conventus ejusdem Institutionis esse à suo Generali dependentes, nisi positivè probentur Authoritate Pontificiâ exempti, & S. Sedi immediatè subjecti: ergo tam falsum est, quod ibi scripsit, quàm quod *ibidem* scribit: *Albertus Patriarcha rogatus Regulam Carmelitis scribere non tantum ipsum scripsit solis Eremitis, juxta fontem in Monte Carmeli morantibus; sed talem scripsit, quæ in solo Carmelo subsistentibus sufficiens; per plura autem diversarum Diœceseon Eremitoria sparso Ordini insufficiens & improportionata fuisset*, nisi assignet postmodum aliam sufficientem & proportionatam esse acceptam. Ista equidem sunt novitia *Tela* unius Papebrochii, quibus totum Ordinem nostrum, Monasteria, Generales, & Regulam ipsam evertere præsumit, prout ipsum, si necesse fuerit *Armament. P. III.* ostendemus, Sanctorum penè omnium *Vitas & Acta* evertere, aut saltèm illorum fidem notabiliter minuere, allatis continuò Martyrologistarum & Historicorum inter se desuper contradictionibus.

352 Respondeo 4. Henschenium & Papebrochium *ad VI. Martii in vita S. Cyrilli* sic scribere: *Cùm Ordo hic*, nempè Carmelitarum, *post Terram Sanctam à Christianis recuperatam sæculo XII. & XIII. in dicta Regione*, putà *Palæstina, floreret, accepit suos Priores Generales, quorum tres primi cœlitibus adscripti Ecclesiastico cultu honorantur: primus Bertholdus 29. Martii. Secundus Brocardus 2. Septembris. Tertius Cyrillus, hoc 6. Martii, de quo agimus.* Quæ nullatenùs conciliari possunt, cum eo, quod scribunt hîc *n. 66. Igitur cùm in Jerosolymitano Patriarchatu Aymericus Antiochenus* (putà intra annum 1154. & 1160. uti ibi) *quamvis exul, maximâ gratiâ & authoritate apud Regem & Patriarcham valeret, prudentissimè Bertholdus egit, quod ab Elia Propheta admonitus de habitando Carmelo, ad ipsum accesserit, consilii & auxilii causâ, imò & necessariæ facultatis.* Et ibidem n. 68. *usque ad annum 1230. unicus dumtaxat locus Priori Carmelitico subjectus nominatur.* Primò: quia ibi fatetur S. Bertholdum fuisse Ordinis Generalem, dum Ordo in Palæstina floreret; suprà autem *n.233.* fuisse 45. annis Generalem; ergo ante annum 1160. quô saltèm per Papebrochium Bertholdus Aymericum accessit pro habitando Carmelo, florebat Ordo in Palæstina. Secundò: quia istô saltèm annô 1160. quô Aymericum accessit, factus est primùm Religiosus in Carmelo, vel factus est Carmeli Prior & Generalis? Si prius: cùm Bertholdus ex una parte mortuus sit anno circiter 1188. ex altera verò non fuerit prius Prior Generalis, quàm anno circiter 1160. factus Religiosus, intereà temporis floruerit Ordo in Palæstina, dum factus est Generalis, ad quod saltèm anni decem ab eo, quô factus est Religiosus requiruntur: demùm juxta Papebrochium anno circiter 1170. factus est Generalis, nec

 fuit

fuit annis 45. sed 15. circiter solùm Generalis. Si posteriùs: anno circiter 1160. quò factus est Generalis florebat Ordo in Palæstinâ, cùm per ipsum Ordo acceperit ipsum Generalem *cùm floreret Ordo in Palæstina*: ergo ante sæculum XII. & XIII. florebat Ordo in Palæstina. Deindè, cùm Papebrochius cum Ordine supponat, Bertholdum fuisse Generalem, *dum floreret Ordo in Palæstina*, & quidem *45. annis Generalem*, fateri debet Generalatum ejus incepisse anno 1143. ac sic Ordinem in Palæstina floruisse anno 1143. aut efficaciter probare, contra sensum totius Ordinis, Bertholdum non esse mortuum anno 1188. aut Ordinem accepisse suos Generales priusquam floreret in Palæstina, & extra; quia prætendit non fuisse extra, nisi diu post annum 1200. Quæ omnia arguunt evidenter multas ipsius contradictiones. Denique, cùm Papebrochius *ibidem n.68.* scribat: *usque ad annum 1230. unicus dumtaxat locus Priori Carmelitico subjectus nominatur*, velle debet, tempore, quo Bertholdus factus est Generalis, non solùm fuisse unicum Montis Carmeli Conventum, decem circiter Religiosorum, ut sæpè repetit, ac sic Priorem Generalem unius dumtaxat Conventus decem circiter Religiosorum; sed & Ordinem floruisse in Palæstina unius dumtaxat Conventûs decem circiter Religiosorum: quæ non minus repugnant rationi, quàm Priorem unius dumtaxat esse Generalem, & unum Conventum ex decem circiter Religiosis esse Ordinem florentem. Secundò: *Si Ordo ipsum acceperit Generalem, dum floreret in Palæstina, & usque ad annum 1230. unicus dumtaxat locus Priori Carmelitico subjectus fuerit nominatus*, Bertholdus non fuit Ordinis Generalis ante annum 1230. ac sic 43. annis post suam mortem, & quidem florentis Ordinis, unici dumtaxat Conventûs decem circiter Religiosorum: ista autem omnia esse plena contradictionibus & falsitatibus, licèt loco *floreret*, ipse & Henschenius scripsissent, *refloreret*, uti debuisse. n.346. ad 352. & fusiùs *Armamentarii Parte I. n. 801. ad 806.* contra eosdem ostendimus, ad oculum patet. Undè ipsis objicere possum illud Gregorii Nysseni, initio *libri* de Trinitate: *visi sunt igitur mihi, qui nulla de causa, nullóve prætextu, adversùs nos odium susceperunt, haud diversum facere ab eo, quod est in Esopica fabula &c.* Ipsi equidem similibus fabulis præsumunt Ordinem nostrum cædere & mortificare, sed frustrà: quia meritò alia ipsis opponitur fabula, de qua Nazianzenus *Orat. 27.* n. 23. *Est quædam in fabulis arbor, quæ cùm cæditur, viret, & adversus ferrum certat; ac (si de re nova, novô modô loquendum est) morte vivit, & sectione pullulat, atque cùm absumitur, crescit.* Talis est Ordo noster, quidquid adversùs illum Henschenius & Papebrochius, ut videre est ex tota hac *Armamentarii Parte II.* contra ipsos tutrice. Vide alias 32. ipsorum fabulas *n. 414. ad 446.*

Respondeo 5. Ad hæc Papebrochii *ibid. n. 69.* verba: *Non est opus Bertholdi primos Socios à Græcis, Syrisve schismaticis accepisse vitæ Eremiticæ normam: hanc enim prout in Europa exerceri viderant ubique Regionum, ità in Palæstina cæperant exercere Latini quamplurimi, quorum isti pars aliqua & propago fuere:* non esse quæstionem *necessitatis*, sed *facti*: an Bertholdus & Sociì Palæstinis Montis Carmeli Eremitis non acceperint 353.

vitæ

vitæ Eremiticæ formam, uti Cistercienses, Præmonstratenses, Olivetani, & alii aliorum Montium & locorum Monachi, ab aliis secundùm Augustini, Benedicti &c. Regulam viventibus tunc, captâ Jerosolymâ anno circiter 1100. vitæ Monasticæ formam accepere: alioqui, sicut per Papebrochium opus non fuit Bertholdo & aliis ejus Sociis ab illis vitæ Eremiticæ formam accipere; quia illam ubique Regionum exerceri viderant: ità his opus non fuit ab istis vitæ Eremiticæ formam accipere; quia illam ubique Regionum exerceri viderant. Hi ergo ab istis juxta Papebrochium vitæ Monasticæ formam acceperunt, vel non? Si prius: idem dicimus de Bertholdo, cùm certissimum sit, & ex S. Scriptura manifestum, quod priùs in Palæstinæ Monte Carmelo fuerint Eremitæ, qui vitæ Eremiticæ formam ab Elia, & Filiis Prophetarum acceperant, quàm in quibusvis aliis Montibus, & locis, qui secundùm Augustini, Benedicti &c. Regulam viverent. Si posteriùs: Papebrochii argumentum æquè militat contra istius temporis Augustinianos, Benedictinos, Cistercienses, Præmonstratenses, Olivetanos &c. & quisque sibi suam vitæ Eremiticæ, aut Monasticæ formam isto tempore tribuit, ac sic tot fuere capita, quot membra, nullius ab uno capite dependentia, omnia, aut membra acephala, aut capita emembria, nullus Ordo regularis &c. quæ penè totam evertunt Historiam Ecclesiasticam, usque ad annum 1215. quò duodecimum Generale Concilium Lateranense sub Innocentio III. *cap. 3.* ità decernit: *Nè nimia Religiosorum diversitas gravem in Ecclesia Dei offensionem inducat, firmiter prohibemus, ne quis de cætero novam Religionem inveniat; sed quicumque voluerit ad Religionem converti, unam de approbatis sumat: similiter, qui voluerit domum de novo fundare, regulam & institutionem accipiat de approbatis.* Undè Papebrochius *cecidit in Scyllam, volens vitare Charibdim*; volens, inquam, in Oriente nostrum Ordinem evertere, Ordines evertit Augustinianorum, Benedictinorum, Cisterciensium, Præmonstratensium, Olivetanorum &c. ac totam penè Historiam Orientalem Ecclesiasticam, & sua Sanctorum Acta de Orientalibus istorum Ordinum Monachis. Sic injusta vindicta interdum excæcat hominem, quidquid apud Cassiodorum *lib. 4. Epist. 10.* Theodoricus Rex: *iniquum quippè nimis est, quod delectat iratum: furentes justa non sentiunt; quia dum commoti animo in vindictam sæviunt, rerum temperantiam non requirunt.*

***

TELUM XIX.

354 PApebrochius ibid. n. 70. *Ad Cyrillum, quod attinet, vereor ne sola nominis Græci ratio fecerit, eum Græcum videri; tota autem vita Historia à Bostio & Palæonydoro conscripta, non tantum talis est, ut optabile foret, antiquorum scriptis confirmari, posse ea, quæ ibi dicuntur, tam illustria, ut ab Historicis illorum temporum necessariò fuerint, si verè contigerant, attingenda: sed cum dicta historia omninò nihil contineat, quod in sola talium scriptorum fide credi mereatur, rectius prætermissa foret die VI. Martii; sicut ad XXV. ejusdem Martii necessariò à nobis omissa sunt, quæ iidem de Bertholdo habent, tam insulsa, ut nisi aliquid dandum traditioni putavissemus, potuerimus cum viris quibusdam eruditis dubitare, utrum aliquandò fuisset Bertholdus iste in rerum natura. Idem Cyrillus novello cœtui nomen suum dedit sub Bertholdo, si vera est chronotaxis nostra, etsi verè Cyrilli Epistola est, quam ad Cælestinum Papam III. (obiit hic anno MCXCVIII.) scripsisse dicitur, his verbis concludens,* in Monasterio Carmeli terrestres Angelos reperi, quorum in cœlis conversatio est.

355 *Cæterum quæcumque de SS. Cyrillo, Brocardo, aut Bertholdo, ante hanc tam operosam Carmelitica Historia discussionē, dicta in Martio sunt, aut etiam Mensibus præcedentibus, de alio quocumque Ordinis Sancto, professo, vel adscriptitio; omnia ad hunc Commentariū exigenda & corrigenda sciat Lector. &c. Non erat igitur, quod quærerentur nonnulli, crederentque, ob istam in Martio brevitatem, sua nos neque legisse, neque legere velle, ne cogeremur, præjudiciis (ut illi interpretabantur) depositis, ipsorum amplecti placita. Nam etsi necdum plenè haberemus constitutum quid deberemus de Ordinis initio progressuque dicere; satis tamen in eorum scriptis eramus versati, ut jam sciremus, quid circa præcipuum punctum oporteret tacere; donec sub manus veniret Albertus, cujus historia vix posset à plena Carmeliticarum rerum tractatione separari. Vita S. Telesphori Papæ, die V. Januarii, Commentariique ad eamdem, non sunt Joannis Bollandi opus; sed Segeri Pauli, ut indicat ipse titulus: quarè, nec sub Bollandi nomine citari possunt. Hoc tamen fieri videns ipse, & usu discernendi certa a dubiis paulatim crescente, jam intelligens, quàm debilibus fundamentis, & auctoribus majori ex parte suppositiis, nitantur omnia illic asserta; pœnituit eum facilitatis nimiæ, per quam in isto suo operis hujus tirocinio persuasus fuerat, eidem inserere alienum fœtum: omninòque laudavit, quod datus sibi studiorum socius propositum haberet, cautius in talibus agere, nihilque scribere, quô vel probari, vel improbari Eliana successio videretur, donec otium foret eam funditùs examinandi: quô nunc factô, adhuc censemus à ferenda sententia abstinere nos posse, in gratiam Ordinis nobis dilectissimi.*

Encr-

Enervatio.

356 RESpondeo 1. Ad hæc verba Papebrochii: *Ad Cyrillum, quod attinet, vereor, nè sola nominis Græci ratio fecerit, eum Græcum videri.* Unum *vereor* Papebrochii absque ulla prorsus allegata ratione, aut ullius authoritate, non prævalere auctoritati officii ejus à S. Sede approbati, cujus Lectio III. sic habet: *Cyrillus Carmelita, Constantinopoli nobilibus parentibus ortus, cùm ab Infantia Joannis Baptistæ & Samuelis exēplo Deo se dicasset* &c. Arnoldi Bostii, qui floruit à 200. circiter annis, *lib. de Viris illustrib. Ord. Carm.* cap. 1. *Cyrillus Græcus melliflui Carmeli Eremicola* &c. Palæonydorus Bostii coëvus *in Præfat.* ad Historiam Carmel. *Magnus Cyrillus Doctor Græcus Constantinopolitanus, Montis Carmeli post Brocardum Prior Generalis.* Jacobus Philippus Bergomensis, qui floruit anno 1494. *Supplementi Chronicorum lib. 12.* ad annum 1199. *Cyrillus natione Græcus, ejusdem Ordinis Montis Carmeli Generalis Prior* &c. Wernerus Rolevinck qui floruit anno 1450. *In fasciculo temporum* ad annum Christi 1204. *Sanctus Cyrillus Græcus melliflui Carmeli Prior, Doctorque* &c. à pluribus abstineo; quia contra volentem, absque ulla allegata ratione, aut ullius authoritate, omnia nostra reddere suspecta, nec ratio, nec authoritas valet, ipseque indubiè plura potest negare, quàm Sapiens probare; & talis quidem prætendit esse judex, magistraliter aiens, *adhuc censemus à ferenda sententia abstinere nos posse:* talis Judex, qualis Magister. Vide *n. 405. ad 447. & n. 742. 743.*

Respondeo 2. Ad hæc Papebrochii verba: *Tota autem vitæ S. Cyrilli Historia à Bostio & Palæonydoro conscripta, non tantum talis est, ut optabile foret antiquorum scriptis confirmari posse ea, quæ ibi dicuntur, tàm illustria, ut ab Historicis illorum temporum, necessariò fuerint attingenda. Sed cum dicta Historia omninò nihil contineat, quod in sola fide talium scriptorum credi mereatur, rectiùs prætermissa foret die VI. Martii.* 357

Primò: Quod Papebrochius ibi parùm pensatè requirat authores coëvos, uti probatum est *n. 221. ad 226.* & si in eo pertinaciter sistat, vix ex suis Sanctorum ab Ecclesia nondum Canonizatorum Vitis & Actis ulla sunt, quæ correctione non egeant, uti *Armament. Part. III.* ex illo principio ostendemus, modò prælibata exempla n. 495. ad 502. n. 536. ad 540. n. 566. ad 576. n. 610. ad 635. videre sufficit. 358

Secundò: Quod Papebrochius non magis pensatè suspectando Authores ejusdem Ordinis, suspecta reddat Vitas & Acta Sanctorum cujuscumque alterius Ordinis scripta à Religiosis ejusdem Ordinis, quibus sui *tomi* copiosè abundant, uti etiam *Armament. Part. III.* ex illo principio ostendemus: intereà vide *n. 361. ad 374.* 359

Tertiò: Quod Papebrochius Bostium & Palæonydorum, qui à 200. circiter annis floruerunt, dumtaxat citet, & taceat, non solùm Guillelmum Sanvico, qui floruit anno 1280. & fuit, uti S. Cyrillus, Carmeli Montis Prior anno 1289. post S. Cyrilli mortem, solis 50. circiter annis, 360

annis, *lib. de multiplicat. Ord. cap. 3.* ubi ità scribit: *propterea quidem ità voluit Deus, sicut revelavit beato Cyrillo Eremitæ Montis Carmeli, quod novissimis diebus istis viri diversarum nationum profiterentur sacram hanc Religionem, ut cùm adveniret persecutio, propter quam oporteret eos de Terra Sancta fugere, tantò patientiùs tolerarent Religionem istam de terra illa eradicari, quantò amplius ex hoc viderent eam in diversis mundi Regionibus, & maximè in suis propriis nationibus, copiosius multiplicari, sicut per B. Cyrillum eis prophetice prædixit.* Et Philippum Riboti, qui floruit anno 1370. *Cyrillus fuit Propheta & Eremita Montis Carmeli, scripsit de his, in quibus processit Religio ista à tempore prædicti Joannis usque ad dationem Regulæ Religionis prædictæ.* Sed & Joannem Molanum *in Martyrologio* scribentem: *In Monte Carmelo beati Cyrilli presbyteri, Carmeli Eremicolæ perdevoti, cui Deus, tanquam fideli amico, de futuro mundi statu quamplurima revelavit*; Franciscum Maurolicum in *Martyrologio*; Joannem Gillemannum *in Hagiologio*; & Philippum Ferrarium *in Catalogo Generali*, ubi Molano similia habent. Wernerum Rolevinck in *Fasciculo temporum* ad annum 1204: *S. Cyrillus Græcus melliflui Carmeli Prior, Doctorque, tum vitæ sanctitate, tum prophetiæ spiritu conspicuus, multa posteris sæculis profutura conscripsit, & copiosis miraculis Deo procuravit gloriam, mundoque stuporem.* Bergomensem loco *n. 356.* citato: *Cyrillus, natione Græcus, ejusdem Ordinis Montis Carmeli Generalis Prior, & ipse hàc tempestate anno Dom. 1199. & doctrinâ, & propheticò spiritu illustratus, insignis multum fuit, qui cùm esset admodùm doctus, scripsit quædam ingenii sui opuscula*: ad Abbatem Joachim de Oraculo Angelico *librum unum, qui incipit,* Tempore annorum Christi: *item de processu sui Ordinis librum unum.* Tritemium *lib.* de Scriptoribus Ecclesiasticis: *Cyrillus presbyter & Monachus Montis Carmeli, & ejusdem Ordinis tertius Prior Generalis &c. vir sanctus & prophetico spiritu illustratus:* Item Ordinis vetusta & recentiora Calendaria, quæ idem ferè habent, imò missalia & Breviaria; in quibus ab anno circiter 1400. *Officium Duplex* de S. Cyrillo celebratur. Undè non video, quâ fronte Papebrochius scribere potuerit: *sed cum dicta historia omninò nihil* (nota) *contineat, quod solâ fide talium Scriptorum credi mereatur, rectiùs prætermissa foret die VI. Martii.* Cùm in suis *Sanctorum Vitarum & Actorum* Collectaneis plurima occurrant de Sanctis ab Auctoribus ejusdem Ordinis, plerumque Anonymis, longè minori fide digna, quæ obindè à fortiori rectiùs etiam prætermissa forent.

Ut exempli gratiâ, ea, quæ Bollandus & Henschenius scribunt ad 1. Januarii de S. Claro Monacho Salighenstadiensi anno 1043. ex solis *Martyrologiis Monasticis*, & addunt: *non legitur quidem de eo officium ullum in Salighenstadiensi Monasterio; celeberrima est ejus sanctitatis memoria, quò locò ejus conditæ sint reliquiæ, ignoratur.* 361

Quæ ad 4. Januarii de *B. Rogerio Abbate Ellantio* anno 1175. referunt ex Chrisostomo Henriquez hujus sæculi Authore ejusdem Ordinis. 362

Quæ ad 7. Januarii de *B. Vitale Abbate Saviniacensi* anno 1120. ex Andrea Saussayo, & Chrisostomo Henriquez hujus sæculi Authoribus, ejusdem Ordinis, & *Manuscripto Florario* sub uno *fortassis*, addentes: *de hoc fortassis Vitale* 363

Abbate

Abbate agit manuscriptum Florarium XXIX. Januarii, his verbis; *Ipso die B. Vitalis Abbatis.*

364 Quæ ad 8. Januarii de *Moronto*, sive *Morontio Abbate S. Florentini veteris*, sæculo VII. nullo producto testimonio, nisi ferè hujus sæculi, & quidem Auctoris ejusdem Ordinis.

365 Quæ ad 11. Januarii de *S. Tatione Monacho*, anno 729. Authore solo Philippo Ferrerio hujus sæculi.

366 Quæ ad 12. Januarii de *S. Aeldredo*, seu *Ealredo Abbate Rievallensi in Anglia*, anno 1166. Authore Anonymo ex Legenda Joannis Capgravii.

367 Quæ ad 26. Januarii *de beato Alberico primo Abbate Cisterciensi* mortuo circiter anno 1107. Authore Chrisostomo Henriquez hujus sæculi ejusdem Ordinis: licèt *n. 7.* scribant: *abstinet Saussayus* Sancti *ac* Beati *titulo; at Cister. tenses, ut ex viris gravissimis ejus Ordinis accepimus*, Sanctum *appellant, etsi officio Ecclesiastico minimè venerentur.*

368 Quæ ad 28. Januarii de *S. Joanne Abbate Reomaensi in Gallia* circiter anno 545. ex Authore Monacho Reomaensi Anonymo; & Petro Roverio Societatis Jesu, licèt præmittant Authorum circa *locum, personam* &c. contradictiones multas & hallucinationes.

369 Quæ ad eumdem diem de *Tribus primis Abbatibus Valcellensibus, Instituti Cisterciensis, Radulfo, Richardo, & Nicolao* sæculo XII. *sanctitate conspicuis*: solò ferè hôc Bollandi & Henschenii fundamentô: *& videtur sanè talis translatio ad aliquam venerationem instituta, neque, ut erat ejus temporis disciplina, temerè absque Romani Pontificis Auctoritate suscepta.*

370 Quæ ad 29. Januarii de *S. Gilda sapiente Abbate Ruyensi* sæculo VI. Auctore Ruyensi Monachô Anonymô saltèm 400. annis recentiore ex Bibliotheca Floriacensi Joannis Boscii.

371 Quæ ad 29. Januarii de *B. Radigunde Virgine Ordinis Præmonstratensis in Hispania* anno 1152. ex solo Hagiologio Rmi D. Chrysostomi van der Steer, hujus ævi Abbatis Monasterii S. Michaëlis, Antverpiæ Ord. Præmonst.

372 Quæ ad eumdem diem de *Carolo VIII. Villariensi Abbate in Brabantia* sub initium sæculi XIII. Auctore Monachô Villariensi Anonymô ex manuscriptis Rubeæ Vallis.

373 Quæ ad 31. Januarii *de beato Eusebio Monacho S. Galli Martyre* anno 884. ex sola relatione *Necrologii* ejusdem Monasterii, facta sibi à Daniele Feldnero Societatis Jesu. De his plura vide infrà *n. 567. ad 576. n. 611. ad 634.*

374 *Ex ungue Leonem*: si tot, variis prætermissis, in unico Mense *Acta Sanctorum* referant, Auctore ejusdem Ordinis recentiore, & plerumque Anonymô, quantò plura reperientur in Februario, Martio, & Aprili: iis tamen non addunt: *tota Vita, aut Actorum N. Historia, à tali auctore conscripta, non tantùm talis est, ut optabile foret Antiquorum scriptis confirmari posse ea, quæ ibi dicuntur tam illustria, ut ab Historicis illorum temporum necessariò fuerint attingenda.* Cur autem hanc infamantem notam solis Ordinis nostri Sanctis inurant, de quibus ipsi spontè sua in *Martio* scripserunt, ut vidimus n. 352. *Tres primi Cœlitibus adscripti Ecclesiastico cultu honorantur: primus Bertholdus 29.* Martii. *Secundus Brocardus 2.* Septembris. *Tertius Cyrillus* hoc 6. Martii, *de quo agimus?* Stat pro ratione vindicta, dicunt & sibi contradicunt, tractant & retractant, quæ benè scripserunt, ut se vindicent, & hæc retractando in-

innuunt, se tomos duodecim in *Acta Sanctorum* itâ dubiâ fide scripsisse, ut datâ vel potiùs accepta vindictæ occasione, sint ea omnia retractaturi. O passio! O cæcitas: Equidem

375 Adverte: quod ea, quæ de SS. Bertholdo, Brocardo & Cyrillo referuntur, non solùm sint fundata in Ordinis Kalẽdariis, Missalibus, & Breviariis, quibus ab immemoriali tempore sub *Officio Duplici* coluntur; sed & reperiantur in Authoribus boni & certi nominis, ad istorũ tempora, uti paulò infrà patebit, incomparabiliter magis accedentibus, quàm præcitati alii ad tempora illorum, quorum *Acta* scribunt. Deindè, quod *Acta*, authore Anonymo, aut ex manuscriptis seu monumentis Anonymis, licèt antiquis, in quæstionibus facti aliundè non probati, suspecta & parum probabilia videantur: quia, ut rectè Claudius Mamertus lib. 1. de statu animæ cap. 2. *Si benè conscius disputas*, aut scribis, *cur nomen occultas? si agnosci metuis, cur opus prodis?* Et infrà: *nemo enim studet occultari, nisi qui formidat agnosci.* Undè Tertullianus lib. 4. contra Marcion. cap. 2. *Possem jam hîc gradum figere, non agnoscendum contendens opus, quod non erigat frontem,* utique nomine authoris, *quod nullam constantiam præferat, nullam fidem repromittat de plenitudine tituli, & professione debita authoris.* Et Theophilus Raynaudus Soc. Jesu *Tom. XI. Part. I. Erotem. XIX.* n. 408. *Expendatur probrum libri, quod non erigit frontem: eò ipsò enim innuitur esse reprobum; quia veritas, ut alibi trado, non amat latere; sed gestit erumpere, ac manifestari: dumtaxat falsitas & malitia avet celari, ut rectè assumit* Tertullianus *cap. 1. Apolog.*

376 Ratio autem est: quia in judicio quæstionum facti, testimonium anonymũ, vetus, aut recens non recipitur, cùm posit esse hominis isto tempore infamis & mendacis, aut fabulosi, cui fidem dare nequit ulla antiquitas: nec certè, ob periculum falsi cultus, talia testimonia de *Sanctorum Actis* illustribus, & miraculosis ullâ ratione præferri posse videntur testimoniis Auctorum certi & boni nominis, prout Henschenius & Papebrochius hîc præferunt; quia Testes Anonymi (magis Auctores,) studiosè potuerunt suas falsitates & fabulosa commenta istis inserere *Actis*, sub spe, quod tamdiu laterent, donec alii Sanctis istis obiissent coëvi, qui de falsitate testimonium perhibere possent: undè mirum non foret, si semel ab illis omnium istorum nominum, temporum, & locorum exigerentur authenticæ probationes ad suam in Apologiæ suæ principiis, quæ maximam suorum scriptorum *in Acta Sanctorum* evertunt partem, purgandum partialitatem nimiam.

Nec refert, quod ab Henschenio & Papebrochio *Acta* illa suis *Tomis* inserantur cum approbatione Ordinarii; 377
quia hæc fidem illis non dat, quàm in se non habent: sed solius censuræ alioqui per Concilium Lateranense *sub Leone X. sess. 10.* & Tridentinum *sess. 4. de Decreto de usu & edit. sacrorum librorum,* latæ aliquousque vitat periculum. Non ignoro tamen varios sanctorum Patrum & aliorum libros olim esse sine authorum nomine editos, qui hodiè magnô pretiô habentur, quoad ea, quæ sunt fidei Orthodoxæ conformia: sed in quæstionibus facti legitimum testimonium requirentibus, qualia sunt *Acta Sanctorum* illustria, & plerumque miraculosa, non puto fidem obtinere authenticam, nisi aliundè comprobentur:

non

non obindè equidem intendo reprobare omnia, quæ Bollandus, Henschenius, & Papebrochius ex Authore Anonymo, aut antiquis manuscriptis Anonymis, ediderunt *Sanctorum Acta*; sed solùm ostendere, quod si illis ità fidem habeant, ut non addant: *Tota autem vita istorum Sanctorum ab istis auctoribus Anonymis conscripta, non tantum talis est, ut optabile foret, antiquorum*, utique sub certo nomine, *scriptis confirmari posse ea, quæ ibi dicuntur, tam illustria, ut ab Historicis illorum temporum*, utique sub certò nomine, *fuerint attingenda: sed cum dicta Historia omninò nihil contineat, quod in sola fide talium scriptorum* Anonymorum *credi mereatur, rectiùs prætermissa foret*, vides retorsionem: hanc solam intendo, & patet, quod multò minùs talia in vindictam contra Ordinem nostrum addere debuisset Papebrochius Ordinis nostri Sanctorum Vitis & Actis, pro quibus non damus Anonymos, aut antiqua manuscripta anonymia; sed veri nominis Auctores, quorum unus centum Anonymis in judicio quæstionum facti prævalere debet, & debuit antiquitùs, ob rationem datam *n.375.376.*

378 Respondeo 3. Ad hæc Papebrochii verba: *sicut ad XXV. ejusdem Martii necessariò à nobis omissa sunt, quæ iidem de Bertholdo habent, tam insulsa, ut nisi aliquid dandum traditioni putavissemus, potuerimus cum viris quibusdam eruditis dubitare, utrum aliquandò fuisset in rerum natura.* Me nolle, ut aliquoties dixi, quæcumque nostri Historici scripserunt propugnare magis, quàm ipsi quæcumque de *Sanctorum Actis* scripserunt Historici, Annalistæ, Martyrologistæ, Chronologistæ &c. quorum ad singulas vitas contradictiones & hallucinationes adferunt longè magis insulsas, si *insulsum*, quod Papebrochius ibi *insulsum* vocat: nec me velle, ut Papebrochius omittat illa, quæ solidiori ratione & authoritate, omni semotâ passione vindici, judicat vacillare: sed mihi intolerabile videri, quod, non solùm nullâ allegatâ in contrarium solidiori authoritate, aut ratione, imò nullâ factâ specificatione scriptorum, ea vocet *insulsa*; verum etiam addere non pudeat, *nisi aliquid dandum traditioni putavissemus, potuerimus cum viris quibusdam eruditis dubitare, utrum aliquandò* S. Bertholdus *fuisset in rerum natura.* Hoc enim tantò intolerabilius est, quod, ut blasphemiam istam effutiat, nihil prorsus specificet, quod ipsum & viros istos quosdam eruditos ad tale dubium movere possit; imò sibi & illis *ibid. n. 142.* contradicens scribat: *faciamus Historiæ Carmelitanæ initium in Bertholdo & Brocardo, in quibus indubitabilis de ea cognitionis invenitur principium.* Non enim in Bertholdo *indubitabilis de ea cognitionis invenitur principium, si sibi & viris quibusdam eruditis dubium sit, utrum aliquandò S. Bertholdus fuerit in rerum natura*, nisi per ipsum *dubium* & *indubitabile* idem sint. Deindè notandum, quod in *Martio*, non obstante virorum istorum eruditorum dubiô, scripserit de S. Bertholdo, ut vidimus n. 374. *Tres primi Cœlitibus ascripti Ecclesiasticô cultu honorantur: primus Bertholdus 29. Martii* &c. Ergo tum ipse, tum isti viri eruditi non potuerunt dubitare, an fuerint in rerum natura Sancti, quos asserunt, *Cœlitibus ascriptos Ecclesiasticô cultu honorari*; quod quàm malè audiat, & quàm procul à suis in *Acta Sanctorum*

tomis fidem removeat, viris verè eruditis, non istis, quos immeritò laudat, judicandum relinquo, licèt eruditos tales viros dari non credam, nisi à Papebrochio unà cum cæteris contra Ordinem nostrum confictos. Vide infrà *n. 407. ad 447.*

379 Ut autem S. Bertholdi personam sanctam extitisse probem, abundè sufficit testimonium S. Cyrilli Constantinopolitani, secundi post ipsum Generalis Ordinis, & ferè coëvi, *libro de processu & variis Regulis Ord. Carm. cap. 4.* ubi sic: *donec prædictus Patriarcha Aymericus omnes primò ad hoc adstrinxit; inter quos ipse fratrem suum habuit, scilicet fratrem Bertholdum, perfectum Religiosum, sanctumque Presbyterum, quem de unanimi omnium assensu anno* (à sciolo insertum probavimus *n. 204.* & ideò omittimus) *primum Priorem eis instituit, & cui curam animarum cæterorum injunxit.* Hunc autem librum esse proprium S. Cyrilli Constantinopolitani fœtum (quod solus absque ulla authoritate, aut solida ratione negat Papebrochius, per librum istum in plerisque convictus erroris) probavimus & S. Cyrillo vindicavimus *n. 166. 167. n. 238. ad 243. 251. 252. n. 291. ad 297. n. 303. 316.* & infrà magis *n. 480. ad 503. & 541.* licèt de eo, uti an persona S. Bertholdi aliquandò fuerit in rerum natura, solus dubitet Papebrochius, præter dictos anonymos, qui pro confictis habentur.

380 Probo tamen insuper illud, quod ibi S. Cyrillus verè scripsit, nō solùm esse in Ordine per traditionem receptum; sed etiam ab Historicis nostris & aliis hucusque scripto traditum: & quidem à nostris, Joanne de Vineta Provinciali Franciæ, qui floruit an. 1370. in Chronico ubi sic: *Aymericus Patriarcha Antiochenus Bertholdum Sanctum, & famosum de unanimi omnium assensu in primum Priorem eis instituit.* Ità etiam Philippus Riboti, qui floruit anno 1370. *in Speculo Ordinis in decem libris.* à Joanne Grosso Ordinis Generali, qui floruit anno 1380. in *Viridario & Tractatu* de Sanctis: *S. Bertholdus, Prior Generalis Ordinis, quem Dominus Aymericus Patriarcha Antiochenus, ratione miraculorum, quibus claruit in populo, per electionem omnium Fratrum Montis Carmeli Priorem Generalem assignavit.* Idem ferè habent Arnoldus Bostius, qui floruit anno 1480. *in libro de Viris Illustribus Ord. Carm. cap. 1. & Speculo historiali* fusè *lib. 5.* Et Joannes Palæonydorus ipsi ferè coëvus *in Fasciculo tripartito lib. 3. cap. 1.* Ab Authore *Ordinis Speculi antiqui* Venetiis impressi anno 1507. *tit.* de Sanctis: *S. Bertholdus primus Prior Generalis Ordinis, qui in Terra Sancta, & præsertim in Monte Carmeli, multa fecit miracula, ubi corpus ejus requiescit:* Ab Exteris verò Wernero Rolevinck, qui floruit anno 1480. in fasciculo temporum: *Sanctus Bertholdus Carmelitici Montis Eremicolis ab Aymerico Antiocheno Patriarcha in Priorem assignatus, famâ celebri, multis innotescit: hic inter præclara suæ sanctitatis indicia, animas quamplurimorum Fratrum, quas Saracenorum absumpsit gladius, cum corona Martyrii ab Angelis in Cœlum deferri vidit.* Onuphrio Panvinio, qui floruit anno 1560. *in Chronico Ecclesiastico* ad annum 1141. *Ordo Carmelitarum restitutus & reformatus ab Aymerico Malefaida Lemovicense Patriarcha Antiocheno, & Apostolicæ Sedis transmare Legato, in Monte Syriæ Carmelo: quorum primus Prior fuit Frater Bertholdus, vir sanctus.* In Martyrologio Molani, seu Auctario ad Usuardum

dum Antverpiæ impresso anno 1583. *S. Bertholdi Confessoris, Ordinis Carmelitarum.* Ità quoque, & latiùs in *Martyrologio Gallicano*, & in *Cathalogo Generali* Philippi Ferrerii.

381 Accedit, quod Missalia, Breviaria, & Kalendaria Ord. Carm. ab immemoriali tempore *ad diem 29. Martii*, hunc præferant titulum: *In Festo S. Bertholdi Ordinis nostri, Duplex.* Oratio ad Missam & Horas Canonicas hæc sit. *Protegat nos Domine, sancti Bertholdi Confessoris tui veneranda solemnitas: qui sicut Carmelitarum Ordinem omni sanctitate rexit, & auxit, ità perpetuam ejus protectionem sentiamus. Per Dominum nostrum* &c. sitque in *propriis Officiis* Carmelitarum Discalceatorum à *Sacra Rituum Congregatione* iteratis vicibus approbatis, recognoscentibus & subscribentibus Cardinalibus Bellarmino & de Torres ad eumdem diem: *In Festo S. Bertholdi Ordinis nostri, Duplex.* Quæ confirmantur ex Breviario Venetiis impresso anno 1575. sub hoc titulo *Breviarium antiquæ professionis Regularium Beatissimæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ de Monte Carmelo, ex usu, & consuetudine approbata Jerosolymitanæ Ecclesiæ, & Dominici sepulchri: nuper Decreto Comitiorum Generalium ejusdem Ordinis Romæ habitorum, prisco candori restitutum, & suâ donatum antiquitate Venetiis apud Petrum Debuchinum an. 1573.* Ubi ad 29. Martii: *Pro sancto Bertholdo Confessore, Ordinis nostri, cujus Festum celebramus 29. Martii:* Oratio: *Protegat nos Domine sancti Bertholdi Confessoris tui veneranda solemnitas, qui sicut Carmelitarum Ordinem omni sanctitate rexit & auxit, ità, cujus Festum sine intermissione recolimus, perpetuam ejus defensionem sentiamus. Per Dominum nostrum.* &c. Quanti autem ista æstimari debeant, diximus *n. 62.* & infrà *408.* ex Gregorio VII. & ipsomet Papehrochio: intereà ista sufficiunt ad confirmationem eorum, quæ contra ipsum, & viros doctos ab eo confictos præmisi *n. 378.* & infrà *n. 407. ad 447.* Integer Ordo gravissimè injuriatus non pascitur verbis; sed re duntaxat, solidâ ratione, & fortiori auctoritate.

Quamobrem tantum abest, ut quidam viri eruditi, nisi fortè eruditione Papebrochii, potuerint dubitare, præmissis maturè perpensis, an S. Bertholdus aliquandò fuerit in rerum natura, quin potiùs omnes, qui præmissa legerunt, judicent tale dubium esse summè temerarium; eò quod alioqui centenos & centenos Sanctos, & Sanctas, quorum Bollandus, Henschenius & Papebrochius *Vitas & Acta* collegerunt, & absque ulla talis dubii mentione referunt, à fortiori dubios reddunt, an fuerint in rerum natura, uti *Armamentarii Part. III.* patebit, factâ collatione inter illa & præmissa de S. Bertholdo; pro cujus prælibamine operæ pretium est videre infrà *n. 495. ad 503. n. 536. ad 540. n. 566. ad 576. & n. 510. ad 535.* Mirum sanè, quod Papebrochius, quasi à desperatis vindictam quæreret, similibus utatur *Telis* adeò invidiosis, nec minus sibi & suis Bollando & Henschenio Magistris, quàm Ordini nostro, injuriosis, quibus, ut confido, usus non fuisset, si attendisset Arnobium *lib. 4.* scribentem: *illud verò acerbissimè vulnerat, quod inuris innoxios, & quod decus nominis atque æstimationis infamat.* Et S. Cyprianum Epist. 52. *Scias hoc esse opus semper diaboli, ut servos Dei mendaciò laceret, & opinionibus falsis gloriosum nomen infamet,* 382

met, ut qui conscientiæ suæ luce clarescunt, alienis rumoribus sordidentur. Undè patet ad *Partem I.* satyræ Papebrochii relatam *n.24.*

383 Respondeo 4. Ad hæc Papebrochii verba: *Cæterum quæcumque de S. Cyrillo, Brocardo, aut Bertholdo, ante hanc tam operosam Carmelitanæ Historiæ discussionem, dicta in Martio sunt, aut etiam Mensibus præcedentibus de alio quocumque Ordinis Sancto, Professo, vel Adscriptitio, omnia ad hunc Commentarium exigenda & corrigenda sciat Lector, &c.* fortè, eôdem jure, successorem ejus, & post alios alium tandem in *Decembri,* sive in *Actis Sanctorum* ultimi *Mensis,* omnia, quæ ipse & alii scripserint, ad novum suæ passionis Commentarium exacturum & correcturum, mittendo falcem in messem alienam: quo jure, quâ authoritate? Numquid fortè à pari unus P. Suarez, & quicumque præcellentes Societatis Jesu Scriptores exiguo interdum unius hominis judicio, & cœcæ passioni, omnium suorum scriptorum subjecerunt executionem & correctionem, ut ad talis hominis judicium & passionem à cæteris exigenda & corrigenda censeantur, non facilè credam, cùm ista sint authorum istorum ingenuo sensui extrinseca, &, ut plerumque judicant alii, longè minus probabilia: extrinseca autem nihil mutant intrinsecè; alioqui tantorum Societatis Jesu virorum sensa & scripta non essent pluris facienda, quàm talis hominis longè minus probabile judicium, cœca passio & præsumptio, obindeque ab ipsismet retractata, quod non est probabile. Undè Scriptorum sapientissimi Bollandi ad hunc unius Papebrochii Commentarium exactio, correctio, & retractatio, haud magis à viro sapiente, & ipsa Societate Jesu approbari posse videtur, quàm unius Papebrochii talis, qualem hîc perhibet, litteratura, nimiaque præsumptio & passio; quæ, argumentô à simili, consequenter dubia & suspecta reddit omnia *Sanctorum Acta,* quæ Prædecessores in *Januario, Februario, Martio, & Aprili* scripserunt, & in cæteris *Mensibus* scribent, ac sic omnem absolutam scriptis istis, & scribendis aliis, adimit fidem. Sed de hoc plura in *Part. III. Armamentarii,* si necesse fuerit.

Intereà dubium non est, quin venerandus P. Bollandus, piæ memoriæ, si viveret, has de Papebrochio suo discipulo funderet cum *Psalmista* querelas: 384 *homo pacis meæ, in quo speravi, qui edebat panes meos* SS. Historiarum, *magnificavit super me supplantationem.* Psal. 40. ubi Hebræa habent: *levavit contra me calcaneum suum.* Et psal. 54. *Si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique: etsi is, qui oderat me, super me magna locutus fuisset, abscondissem me forsitan ab ab eo: tu verò homo unanimis* discipulus *meus & notus meus, qui simul mecum dulces capiebas cibos* SS. Historiarum, *in domo Dei ambulavimus cum consensu.* Et ecce dulces meos SS. Historiarum cibos conculcas, magnificas super me Magistrum tuum supplantationem, levas contra me calcaneum tuum, maledicis mihi, scripta mea, quasi essent erronea & insulsa ad tuum talis, qualem hîc perhibes, litteraturæ, nimiæque præsumptionis, *Commentarium* exigis, & corrigis, ex quo gravissima sequuntur integro Ordini Carmelitarum, & nobis præjudicia, dum Rosweydi vestigia hîc premis, quæ expressè profiteor, me nolle sequi, ut benè notatum est suprà *n. 149.* ac sic penè omnes *Sanctorum Vitas* evertis, quas alio tramite ducti scripsimus,

& tu

& tu ipse ac Henschenius scribere pergitis; in quas meritò tuus jam retorquetur, & semper retorquebitur *Commentarius*, singula hujus resumendo principia, quæ dii ectè contra illas militant, ac evertunt: quia non probabis umquam. *Primò:* manuscripta, præsertim Anonyma, ex quibus quamplurimas edimus vitas, esse magis authentica libris Josephi Antiocheni *de perfecta militia primitivæ Ecclesiæ*, Joannis Patriarchæ Jerosolymitani *de Institutione Monachorum ad Caprasium*, S. Cyrilli Constantinopolitani *de processu & variis Regulis Ordinis Carmelitarum ad Abbatem Montis Neroi.* Nec tot umquam celeberrimos authores citabis, qui istorum manuscriptorum mentionem faciant, & illa approbent, quot approbantes pro his citant Carmelitæ; & quod peius est rejicis omnes Conventuum eorum fundationes in Europa ante annum 1238. quarum indubiè habent magis authentica, quàm sunt pleraque nostra Actorum Sanctorum testimonia, præsertim Anonyma. *Secundò:* non probabis umquam, traditionem de Sanctis istis, quorum vitas ex manuscriptis istis edimus, esse fundatam in S. Scriptura, communi Sanctorum Patrum, & quamplurimorum Doctorum tàm antiquorum, quàm recentiorum etiam Societatis Jesu, prout est traditio de propagatione modernorum Carmelitarum ab Elia Propheta. *Tertiò:* non probabis umquam, plerasque prædictarum vitas esse à Summo Pontifice, Sacra Congregatione & communi Antiquorum votô approbatas, uti est in istis Historia Carmelitana in *Officio Ecclesiastico Commemorationis solemnis.* Vide de illo suprà *n. 70. ad n. 82.* *Quartò:* non probabis umquam majorem fidem esse habendam manuscriptis illis, aliundè, quàm sua antiquitate, nullatenùs authenticis, quàm Missalibus & Breviariis Carmelitarum, in quibus ab immemoriali tempore Carmelitæ de S. Bertholdo, Brocardo, Cyrillo, & Alberto Confessore non Martyre celebrant Officium Duplex, & sic de plurimis aliis, quæ aut ut fabulosa rejicis, aut dubia & suspecta reddis, aut ità à proprio sensu detorques, ut vilipendi posse videantur. *Quintò:* non facilius verificabis tuas 32. fabulas *n. 414. ad 446.* relatas. Ista tamen omnia in nos efficaciter retorquentur: ideoque absit, ut tibi umquam tradiderim mea scripta ad tuum examen exigendi & corrigendi, ad nutum tuum tractandi & retractandi authoritatem: ista enim sunt majoris sapientiæ & pensi.

385 Undè mirum non est, quod Papebrochium non pudeat scribere: *cum dicta Historia S. Cyrilli omninò nihil contineat, quod in sola talium scriptorum fide credi mereatur, rectiùs prætermissa foret die VI. Martii, sicut ad XXV. ejusdem Martii necessariò à nobis omissa sunt tam insulsa, ut nisi aliquid dandum traditioni putavissemus, potuerimus cum viris eruditis dubitare, utrum aliquandò fuisset Bertholdus in rerum natura.* Cùm venerabilis sui Magistri Bollandi scripta sine ullo pudore retractet quasi insulsa: imò & propria sua & alterius Magistri sui Henschenii, quasi similiter insulsè scripsissent: ex quibus satis patet, quanti æstimari debeat gravis illa contra istos Ordinis nostri Scriptores censura, & sic de aliis, quæ ab eo *rectiùs prætermissa forent in Aprili, die VIII.* quàm ista in *Martio.*

386 Respondeo 5. Ad hæc Papebrochii verba: *non erat igitur, quod conquererentur nonnulli, crederentque ob istam in Mar-*

Martio brevitatem, sua nos, neque legisse, neque legere velle, ne cogeremur, præjudicus (ut illi interpretabantur) depositis, ipsorum amplecti placita. Esse, & fuisse, quod conquererentur isti, prout monstratum est, & probatum *Armamentarii Part. I. in Prætentionibus ex RR. Adm. PP. Joanne Bollando, Godefrido Henschenio, & Daniele Papebrochio Societatis Jesu*, ob scripta in *Mense Martio & solutionibus* datis *ibidem* à *n. 768. ad 850.* Quibus nullâ ratione, vel authoritate reperio satisfactum per præsentem Papebrochii Commentarium, uti præmissa demonstrant: sed potiùs in Papebrochio illud Gregorii Nysseni *initio libri de Trinitate* verificatum: *Erubescentes enim fortasse, si absque causa odisse* (contra Ordinem scripsisse in Martio) *videantur, causas adversum nos, & crimina* (suppositionis ac fictionis *librorum* Joannis 44. Patriarchæ Jerosolymitani & S. Cyrilli Constantinopolitani: *diplomatum*, & *30. fundationum* in Europa ante Albertum Patriarcham Jerosolymitanum, *Sanctorum*, aut *Actorum*, SS. Thelesphori, Bertholdi, Brocardi, Cyrilli &c. omniumque antiquissimorum pro antiquitate Ordinis *monumentorum*) *fingunt: nec in ullis suis dictis usquequò manent; sed nunc hoc, modò illud, inimicitiarum adversus nos causam dicunt* (ut patebit conferenti hunc Papebrochii Commentarium, cùm à se dictis *Armamentarii Part. I.* loco citato,) *ut nusquam firmiter consistat eorum malitia* (vindicta;) *sed cùm ab uno aliquo crimine* (sensu datô) *repulsi fuerint, alteri adhærent, & ab illo rursus aliud arripiunt; & si omnia crimina* (sensu datô) *dissoluta fuerint, odisse* (vindicare) *non desistunt:* quod patere videtur ex prædicto Papebrochii *Commentario*, & magis patebit ex replica, si non acquiescat: nam, ut rectè Theophilus Raynaudus Societatis Jesu auctor celeberrimus *Tom. XI.* partit. III. Erotem. III. n. 512. *Sunt quibus author* (Ordo) *exosus est, eumque, sive benè, sive malè scripserit, volunt videre lapsum: itaque in plano quærunt latebras, nec modò si aliquid ulcerosum, aut morbosum appareat, accurrunt illicò velut muscæ ad ulcus, aut Tuber, ut de quibusdam invidis S. Basilius* Homil. de invidia; *sed etiam cùm nihil occurrit, quod, rem rationabiliter attendendo, damnationem mereatur, ita obtorquent, & ad extraneos, ac inauditos sensus invertunt sententiam quampiam* (libros &c. ut suprà,) *ut criminationi & damnationi justæ patere aliquâ tandem ratione videatur, & quod ab Hæreticis erga Ecclesiam servari notavit S. Gregorius IV.* Moral. cap. 17. *omne rectum ad vitium fortitudinis inflectunt.*

Respondeo 6. Ad hæc Papebrochii verba: *Nam etsi necdum plenè haberemus constitutum, quid deberemus de Ordinis initio progressuque dicere; satis tamen in eorum scriptis eramus versati, ut jam sciremus, quid circa præcipuum punctum oporteret tacere, donec sub manus veniret Albertus, cujus Historia vix posset à plena Carmeliticarum rerum tractatione separari.* Præcipuum illud punctum videri expressum *infrà n. 142.* in Conclusione sui Commentarii, ubi sic: *faciamus Historiæ Carmelitanæ initium in Bertholdo & Brocardo, in quibus indubitabilis de ea cognitionis invenitur principium.* Ut sequatur, *satis in eorum scriptis eramus versati, ut jam sciremus, quid de Carmelitis, ante Bertholdum & Brocardum, oporteret tacere.* Sed 387

Contra 1. scientia est ex præmissis cer- 388

certis; tantum verò abest, ut hucusque istiusmodi scientiæ præmissas certas adduxerint Henschenius & Papebrochius, ut nè vel unam produxerint, vel solum verè probabilem: sed dubias solùm in novitiis, absque ulla antiquorum authoritate, aut solida ratione, conjecturis fundatas, aut merè negativas, *talis*, vel *talis hoc non dicit*, *non puto*, *non videtur*, *non apparet* &c. quas nihil concludere, stramineas esse &c. probavimus ex celeberrimis Societatis Doctoribus *n. 12. & 327.* infrà *n. 736. ad 744.* confirmabimus. Undè è contra *præcipuum* præsentis difficultatis *punctum* est, ut antiquorum authoritatibus & solidis rationibus, quas *Armamentarii Part. I.* & *hâc II.* prædicto Papebrochii *Commentario* opposuimus, reponat authoritates fortiores & rationes solidiores, nullas hucusq; pro suo *præcipuo puncto* dedisse, jam, ut spero, sufficienter probavimus.

389 Contra 2. scribit *ibidem n. 142.* Papebrochius: *Habes Lector Historiam Ordinis* &c. *Christianæ Æræ sæculo XII. ex Eliæ Prophetæ revelatione in Monte Carmelo; aspirante Aymerici Antiocheni favore, concepti; sæculo autem XIII. sub Alberto Jerosolymitano plenè formati: vel* (nota) *si mavis ad ætatem Eliæ primos ipsius ortus attollere, sub jam dictis Patriarchis regenerati reformatique, atque post hanc primam, seu secundam originem, congruis, sed modicis incrementis successivè aucti.* Nos verò (qui istam Eliæ revelationem fabulosam habemus) primos Ordinis ortus jure meritò attollendos ad Eliam, Eliseum, & Filios Prophetarum, in Monte Carmelo Ordinis primordia ponentium, probavimus *suprà* sex *primorum Telorum* Enervationibus respectivè ex S. Scriptura, SS. Patrum, & Historicorum primitivæ Ecclesiæ, Bullis Pontificum, & ipsâ traditione à plurimis, etiam doctissimo P. Suarez, ac toto Ordine receptissima; ac proindè Ordinem, propter Saracenorum persecutiones ab anno 600. ad 1000. deficientem, esse dumtaxat sub dictis Patriarchis regeneratum, seu potiùs reformatum ab iis, qui in Monte Carmelo Eliæ, Elisei, & Filiorum Prophetarum hæreditariam successionem tenuerunt: hoc autem, si nobis concedat Papebrochius, evidenter sibi contradicit, & sibi contradicendo de Ordine in re gravissima calumniatur, scribens: *faciamus Historiæ Carmelitanæ initium in Bertholdo & Brocardo*; totumque ejus præsentem *Commentarium*, argumentis merè negativis, conjecturis absque ulla antiquorum authoritate, aut solida ratione, purè novitiis, & picturis prorsus fabulosis, ad vindictam injustam studiosè confictum, & continua Ordinis nostri gravissima plenum infamatione, habemus, ac illius reparationem omni jure divinô & humanô, Ecclesiasticô & Civili prosequimur, cùm inexcusabilis videatur, utpotè, post debitam de opposito informationem *Parte I. Armamentarii Carmeli* datam, nullisque alicujus pensi argumentis ab antiquorum authoritate, aut solida ratione repositis, ad majorem & perpetuam Ordinis nostri injuriam suis in *Acta Sanctorum* inserta Tomis, ac resumpta in Dicatoria *Tom. I.* ad Clementem X. & *Tom. III.* ad Abbatem S. Michaëlis.

Contra 3. Ad hæc Papebrochii verba: *Vita S. Thelesphori, Commentariique ad eamdem non sunt Joannis Bollandi opus, sed Segeri Pauli, ut indicat ipse titulus: quarè nec sub Bollandi nomine citari possunt:* Respondeo: negari non posse, Bollandum & Henschenium vitam & 390

Commentarios istos, uti cæterorum Sanctorum Vitas ab aliis scriptas approbasse, & illos, uti has, tanquam à se approbatas suis *Sanctorum Actis* inseruisse, dum illos, uti has, suo *in Januarium* Tomo *ad V. ejusdem* inserunt; ac proindè non magis has, quàm illam & Commentarios istos sub nomine Bollandi & Henschenii citari posse, sive pariter de utrisque loquendum, quod nobis sufficit. Quidquid tamen de hoc sit, quæro: cur potiùs de S. Thelesphori vita & Commentario id scribat Papebrochius, quàm de cæterorum Sanctorum vitis ab aliis conscriptis, cùm tam hæ, quàm S. Thelesphori vita & Commentarius, sint ab aliis conscriptæ, & *liber Pontificalis* S. Damaso Papæ inscriptus, & jam olim ab Ecclesia receptus, habeat: *Thelesphorus natione Græcus ex Anachoreta*, utique *factus Monachus.*

391 Idem scribit de S. Dionysio Papa. *Ex Monacho, cujus generationem non potuimus reperire.* Quæ autem Segerus Pauli notat in vita S. Telesphori Papæ confirmantur ex manuscripto Sublacensi Parte 2. Collecto Holstenianæ de Pontif. in Vita S. Dionysii Papæ etiam Ordinis nostri, his verbis: *sicut modò audistis totius mundi lucernæ, cujus claritas fulgore veteris ac novi Testamenti interpretatione se illuminatam congratulabatur S. Ecclesia, Dionysius ex Monacho, cujus generationem non potuimus reperire &c. Religionem antiquitùs virtute fulgentem, in eo vigere audivimus, quare ut altiùs repetam ab Elia in veteri Testamento legitur initiata, in novo verò à Joanne Baptista dignoscitur observata; ab Apostolis quoque unanimiter consecrata, à B. Benedicto, aliisque innumeris Patribus firmiter est conservata.* Ac proindè non magis in puncto isto potest haberi Segeri Pauli vitam Thelesphori de veritate suspectam, quàm *Manuscriptum Sublacense*, quod, & ex quo varia *Acta Sanctorum* referunt, & sic de aliis consequenter *Manuscriptis*, quibus continuò nituntur.

Accedit Papebrochius *ibidem n. 42.* scribens: *Cùm dico semen exiguum in Carmeli solitudine, silvarumque condensis, Cælo propemodum solo conscio* (de quo nos ad *Telum VIII.*) *jactum, & usque dum Regula tenero germini congrua adjungeretur, lentis auctum progressibus, soli autem nativi malignitate vivida in ramosam denique excrevisse arborem. Hæc cùm dico, nolo sic accipi, quasi intendam negare, ipsum illud exiguum semen decisum fuisse ex vasta aliqua & annosa arbore, quæ (sicut habet Ordinis Carmelitici qualiscumque traditio) ab Elia quondam plantata fuerit, & Legi gratiæ per Apostolos inserta, feliciusque revirescens Orientem impleverit Monachis.* Undè sic argumentor: 392 Thelesphorus Papa anno 143. fuit Anachoreta *ex Arbore ab Elia quondam plantata, & Legi gratiæ per Apostolos inserta*, quæ *felicius revirescens Orbem implevit Monachis.* Atqui arbor ista erat Carmelitarum Religio, seu Institutum: ergo Thelesphorus Papa fuit Carmelitarum Religionis, seu Instituti, vel etiam ipsô fatente Papebrochiô: quod autem de nomine disputans dicere potest, nomen *Carmelita* fuisse in primitiva Ecclesia ignotum, est suprà *n. 267.* solutum, & militat contra Bollandum & Henschenium Magistros suos, qui in vita *S. Jacobi Eremitæ in Palæstina* scribunt *sæculo VI. juxta Porphyrionem & Carmelum* ad 28. Januarii, & quidem cum hac animadversione in Carmelitarum negligentiam ibid. n. 5. *Porphyreon juxta mare ad Carmeli Montis radices, parte Aquilonari sitam tradunt: ut meritò mirari*

vari quis possit, Sanctum hunc à M. Antonio Alegrè Carmelita non insertum esse Paradiso Carmelitici decoris, cum suo Ordini adscribat, quotquot, non solùm in Syria, Palæstina, & Ægypto, verum & reliquum per Orbem Monasticam vitam primis sæculis egerunt, aut aliquandò adumbrarunt. At sive Institutum illud vivendi indè à priscis illis temporibus, assiduâ serie huc usque est propagatum, probabilius est ibi viguisse, ubi prima dicuntur à Prophetis posita ejusmodi disciplinæ cunabula. Undè ad marginem addunt: *ideò Carmelitis meritò accensendus*, ubi argumentum partis adversæ solvit, & subdit: *illud ergo cæteraque Monasteria certiori ratiocinatione, suo possunt Ordini vindicare religiosissimi Patres Carmelitæ circa ipsum sita Carmelum.* Nomen autem Carmelitæ non magis sæculo VI. quàm sæculo I. & II. reperitur in extraneis saltèm Historicis specificatum: vide in istorum Confirmationem Henschenium *n.394. infrà*, in Vita S. Petri Thomasii Patriarchæ Constantinopolitani Carmelitarum Ordinis.

393 Contra 4. Hæc Papebrochi verba: *Hoc tamen fieri videns ipse Bollandus, &, usu discernendi certa à dubiis paulatim crescente, jam intelligens, quàm debilibus fundamentis, & Auctoribus majori ex parte suppositiis nitantur omnia istic asserta, pœnituit eum facilitatis nimiæ, per quam in ipso suo operis tyrocinio persuasus fuerat, eidem asserere alienum fœtum, omninoque laudavit, quod datus sibi studiorum Socius propositum haberet, cautius in talibus agere, nihilque scribere, quò vel probari, vel improbari Eliana successio videretur, donec otium foret eam funditùs examinandi.* Merum sapiunt Papebrochii, ad propriam exaltationem, Bollandi verò & Henschenii Magistrorum suorum depressionem, commentum, ut dicere possit *super senes intellexi*: Quia Bollandi, dum statim præmissa de S. *Jacobo Eremita* scripsit, socius fuit P. Henschenius, cùm habeatur in *titulo* Tomi I. ad Mensem Januarii *Joannes Bollandus, operam & studium contulit Godefridus Henschenius.* Et non solùm ad V. Januarii referant vitam *S. Thelesphori Papæ & Martyris* circa annum 143. in qua dicitur, *Carmelitanæ Religionis, Eliani seu Prophetici Carmelitarum Instituti* &c. Sed etiam præmissa *ad 28. ejusdem*: ac proindè tunc *propositum non habuit cautiùs in talibus agere, nihilque scribere, quò vel probari vel improbari Eliana successio videretur, donec otium foret eam funditùs examinandi.* Nec posteà alius hucusque fuit socius, præter Papebrochium; ergo de se, tunc nondum in Socium cogitato, istis cautiore loquitur: an verò & quomodò sit Bollando cautior? Habes *n.383. & 384.*

Deindè Bollandus & Henschenius propriâ authoritate & fundamentis, de *S. Jacobo Eremita in Palæstina sæculo VI.* scribunt, ideò *Carmelitis meritò accensendus*; & mirantur Sanctum hunc à Carmelitis non esse sibi assertum. Imò ipsemet Henschenius in Vita *S. Petri Thomasii Patriarchæ Constantinopolitani Carmelitarum Ordinis*, quam secundis curis anno 1659. illustravit, hanc revelationem approbat isti Sancto factam: *Cui Virgo Maria Dei Genitrix apparuit, consolans, & prædicens, ne de hoc timeret; quia statutum est apud Deum, quod Ordo suus manebit usque in finem sæculi: nam & Elias, primus Pater Carmelitarum, cùm esset in Monte Thabor cum Filio meo Jesu Christo, petiit, quod Ordo suus, quem in Monte Carmeli inchoavit, permaneret usque ad adventum suũ contra Antichri-* 394

ſtum, quod & ei promiſſum eſt. Et infrà in *Analectis* ex Boſtio: *Exiſtimandum planè non eſt, Moyſe pro populo, qui ſibi adeò rebellis & cervicoſus ſemper exſtiterat, ſollicitante, Eliam Carmeli Patriarcham, cœtum fratrum ſuorum neglexiſſe, cui Legiſlator fuerat, & præceptor non ſegniter auditus.* Iterum ibidem: *Carmelitana igitur Religio, cæterarum primaria, antiqua hæreditas Eccleſiæ Dei, & frondoſa vitis Iſrael, cui fructus adæquatus eſt.* Vita autem illa non eſt ab uno Carmelita, ſed extraneo, nec verba revelationis ſunt ab authoribus ſuppoſititiis, ſed à D. Virgine, referente, & approbante Henſchenio: ergo ibi nixi non ſunt Carmelitarum fundamentis & Auctoribus majori ex parte ſuppoſititiis prout habet Papebrochii commentum.

395 Denique Bollandus & Henſchenius in *ſuo Operis Tyrocinio* (uti Papebrochio vocare placet) ſive *Menſe Januario*, quoad ea, quæ de Ordine Carmelitarum ſcripſerunt fortioribus niſi ſunt fundamentis, quàm Papebrochius, poſt omnia à ſe funditùs examinata, ſuis argumentis purè negativis, & conjecturis, abſque ulla antiquorum authoritate poſitiva, aut ſolida ratione, novitiis deſtruere poſſit, quin penè omnia *Sanctorum* nondum à S. Sede Canonizatorum *Acta*, quæ Bollandus, Henſchenius, & ipſe ſuis inſeruerunt Tomis, deſtruat, uti jam toties diximus, & ſatis patebit ex dicendis infrà *n. 495. ad 503. n. 536. ad 540. num. 566. ad 576. & num. 610. ad 635.*

396 Quinam autem ſint illi Authores ſuppoſititii, quibus in *Menſe Januario* in ſanctis Ordini Carmelitarum aſſertis nitantur, non reperio ibi citatos, & quicumque ibi citantur, ſunt veri nominis Authores, quos longè faciliùs & ſolidiùs probare poſſum, eſſe ab omni ſapiente recipiendos, quàm probabit Papebrochius, ſi illi recipi non debeant, Anonymos *Sanctorum Vitarum & Actorum* Auctores, quos in ſingulis Tomis ſæpiſſimè referunt, & ſequuntur, eſſe recipiendos: ergo hinc iterum falſum eſt Papebrochii commentum; nec ſolùm Ordini Carmelitarum, ſed Bollando & Henſchenio, valdè injurioſum. Neque certè Bollandus *omninò laudare debuit, quod* Papebrochius *datus* (ſi datus fuiſſet, ut Henſchenius, non ipſe, tunc eſt datus) *ſibi ſtudiorum ſocius propoſitum haberet, cautiùs* (veriùs *incautiſſimè*, utpotè ſolis nitens contra nos fundamentis merè negativis, & conjecturis abſque ulla antiquorum poſitiva authoritate, aut ſolida ratione, novitiis, imò & fabulis, quarum ſaltèm 32. collectim referemus *n. 414. ad 446.* quæ, ut toties dixi, evertunt conſequenter ferè omnia, non ſolùm quæ Bollandus de Sanctorum à S. Sede nondum Canonizatorum ſapienter ſcripſit, ſed & quæ ſcripſerunt ipſi Henſchenius & Papebrochius) *in talibus agere, nihilque ſcribere, quò vel probari vel improbari Eliana ſucceſſio videretur, donec* Papebrochio *otium foret eam funditùs examinandi*; niſi omninò laudare debuerit, quod Papebrochius ſuis principiis novitiis omnia ferè ſua eſſet everſurus ſcripta, & ingentium librorum merita. Undè conſultius erat Papebrochio propriam ſuam laudem reticere, quàm ſe ſuper ſenes & Magiſtros ſuos cum tanto eorum præjudicio intelligentem buccinare, ut calvam illam effingeret excuſationem, contra quam ſatis patet ex præmiſſis *n. 1. ad 6.*

Contra 5. ſic finit Papebrochius: 397

Quò

Quò nunc factò, adhuc censemus, à ferenda sententia abstinere nos posse, in gratiam Ordinis nobis dilectissimi. Insignis sanè prolusio: *adhuc censet à ferenda sententia abstinere se posse in gratiam Ordinis dilectissimi*, post factam ejus ad exterminium, quantam potuit, persecutionem: *molliti sunt sermones ejus super oleum*, inquit David psal. 54. *& ipsi sunt jacula.* Certè si sententiam non tulerit, non debuit tot satyris & sarcasmis, scommatibus & calumniis nostrum Ordinem impetere; sed nudè sua contra eum fundamenta proferre, uti contra ipsum *Armam. Part. I.* fecimus, ad sententiam, prævio utriusque partis fundamentorum examine, ferendam: quidquid tamen de eo sit, si in gratiam Ordinis sibi dilectissimi adhuc à sententia ferenda abstineat, priusquam ea ferat, poterit fundamenta, quæ reponimus, examinare, quamque procul à veritate & justitia, charitate Christiana, & modestia religiosa recesserit, revidere in Autigrapho *n. 15. ad 58.* recapitulatis. Ex præmissis tamen sequitur refutatio satyræ Papebrochii *n. 39.* relatæ, de qua in *Sanctorali.*

398 Quæ addit Papebrochius *n. 72. ad 76.* juxta debitam coordinationem præoccupatata sunt *suis locis.* Quoad *sigillum Ordinis*, concernunt Miræum in *Fastis Belgicis ad 21. Novembris*, Thomam Saracenum in *Menologio*, Lucium, & Carmelitas Discalceatos, de quibus *n. 82.* subdit: *Carmelitæ autem Discalceati aperturam pallii ornaverunt cruculâ, quâ se ab iis, quos mitigatos vocant, indicabant aptè secernendos: rem oculis subjectam vide in schemate, & ipsum scutū, tàm purum, quā compositum confer cum pectore Carmelitæ Mantellati.* Quibus cùm subdat infamem, & unius Ordinis religiosi valdè despectuosam picturam, ista cum pictore & infami pictura potiùs, quàm excandescere, aut similes Societati Jesu repingere, quæ facilè idæari possunt, despicienda judico; præsertim cum *sigillum* sit signum ad cujusque utentis placitum; Carmelitarum verò *sigilli non Mantellati* usus est immemorialis; apud nos quidem cum stellis sine cruce; apud Carmelitas Discalceatos, etiam cum cruce: undè res illa non merebatur tàm infamis & despectuosæ sculpturæ sumptus. Scire debuisset Papebrochius proprium cujusvis Ordinis religiosi stemma suum solere in aliqua prærogativa designare Fundatorem & Patronum: cum verò Carmelitarum Ordo sit omnium aliorum originaliter primus, ut patet ex præmissis *Telo I.* habueritque Eliam Fundatorem & Patronum in re, ut ibidem probavimus, & Deiparam Virginem Fundatricem & Patronam in Visione Eliæ facta, ut infrà *Pharetra II. n. 608.* probabimus, in supremitate Stemmatis gestat coronam exiliente brachio cum gladio, à zelo, quo Elias dixit: *Zelo zelatus sum pro Domino Deo exercituum.* Et: *Apprehendite Prophetas Baal, & nè unus quidem effugiat ex eis; quos cùm apprehendissent, duxit eos Elias ad torrentem Cison, & interfecit eos ibi.* In corpore verò tres stellas, à quibus Deipara Virgo dicitur *stella matutina, stella maris, stella Eliæ.* Cujus corporis nativum album & subnigrum designat eorundem nativi coloris pallium album & inferiorem vestem subnigram: Patres autem Carmelitæ excalceati addiderunt *crucem* ob suæ sanctissimæ Matris Theresiæ proverbium: *Aut mori, aut pati.* Et: *In cruce salus.* Quid ibi, obsecro, incongruum, ut tàm infami pictura religiosissimus Ordo explodatur?

TELUM XX.

399 PApebrochius ibidem n. 143. *Ego, qui, quod humana diligentia assequi in hac materia potuit, majori ex parte me assecutum confido, postquam hunc tractatum, interpolatis vicibus, octies decies ve ad incudem revocavi totum (quem laborem si singulis Sanctorum Actis impenderem, vix mediô sæculô Mensis unus prodiret:) postquam etiam eumdem multò pluribus, quàm alias Societatis nostræ leges exigunt, Censoribus domesticis, externisque dijudicandum subjeci, nè verbum ullum imprudens relinquerem, quod justam meretur offensionem: postquam denique bonam paratæ materiæ partem sequestravi, quæ B. Albertum & acceptam ab eo institutionem minus directè spectabat, nè Carmelitarum errores plures accumulando absque necessitate, eosque operosius refutando, minus amicè egisse judicarer; videor mihi non de aliorum tantum Lectorum judicio securus posse degere, sed etiam de ipsius Carmelitici Ordinis favore, qui quantum res proprias amat, tantum debebit amare claritatem, iisdem operâ hâc allatam; & sinceritatem animi, unam spectantis veritatem. Ità certè sperare me jussit Censorum unus, acris imprimis exercitatique vir judicii, non tantum in disceptationibus scholæ severioris, sed etiam in Historiis profanis ac sacris; qui dum Commentarium hunc iterum tertioque relegisset, animi sui sensum scriptô, quod subjicio, testimoniô declaratum voluit in hæc verba:*

400 *Legi Alberti vitam, neque possum non gratulari; primùm quidem veritati, quæ elucescit è tenebris; tum Carmelitano Ordini, cui nihil potest esse jucundius, quàm pulsis apocrypharum scriptionum & temerè traditarum per manus fabellarum nugis, apparere se, non ascititiô adulterinôque fucô splendentem, sed propriô suô candore. Nunc poterit se efferre oculis eruditorum cum plausu, qui anteà aversabantur caliginem tantam incredibilium ineptiarum. Huc pertinet illud Pindaricum,* Ode prima.

Sanè, miraculum sunt multa.
Et utique mortalium mentem,
Magis quàm verus sermo,
Diversis mendaciis variegatæ
Abducunt fabulæ

Atque post pauca.

Sed posteri dies
Testes sunt sapientissimi.

Sic omnia tempus & labor elucidat. 401
Quocirca iterum gratulor tam felicem operæ tantæ successum. Plaudet omnis Historicorum, qui verè sunt Historici, natio; uti plausêre vestro Dagoberto, Guilielmo, Suiberto & sexcentis hujusmodi, quæ eruderata ex barbariæ maceriis dirutis, debet Orbis vestris vigiliis. Neque verò habenda ratio eorum, qui Berosos, Hunibaldos, Dextros, Luitprandos, & hujusmodi monstra vel amant, vel etiam mirantur. Non scribitis Noctuis, aut Vespertilionibus, quibus intolerabilis lux est, ad quam se speluncis includunt; sed Aquilis, quæ, quasi luce ab infantia pastæ, explo-

exploratæ ad meridiem, solò jubare plenæ diei lætantur. Ità judico. I. V. C.

402 Addunt autem in *Appendice ad tomum 1.* de S. Alberto &c. *Simile judicium, postquam impressus hic Commentarius erat, de eo tulerunt viri in dignitate, tam Ecclesiastica, quàm religiosâ constituti, & eruditionis notâ celebres, ex Italis, Francis, Anglis, Germanis, ac Belgis, rogati eum totum accuratè legere, ac relegere; cùm parati essemus, etiam post impressionem, mutare vel omittere, si quid displicuisset. Sed negarunt omnes quidquam mutandum, vel omittendum, mirificè probantes singula, nobisque testimonium dantes, quod solidissimè adstrueretur, quidquid hic affirmatur.*

Enervatio.

403 RESpondeo 1. Papebrochium confidenter nimis scribere, *se, quod, humanâ diligentiâ assequi in hac materia potuit, majori ex parte assecutum*, cùm ex præmissis pateat, vix unum esse hujus amplissimæ materiæ punctum, in quo veritatem sit assecutus, aut cùm Ordinis nostri injuria non commentus, quod non est veritatem assequi, sed persequi potiùs; ideoque meliùs scripsisset, *quod meâ diligentiâ in hac materia assequi potui, majori ex parte me assecutum confido*, quàm *quod humanâ diligentiâ assequi potuit*; nam uti plurimi homines ipsum sapientiâ superant, ità plurimorum humana diligentia assequi potuit, quæ suâ assecutus nõ est; quod non tantũ probat axioma, *plus sapit stultus in domo sua, quàm sapiens in aliena*; sed quantus & qualis sit, hæc ejus comprobant verba: *postquam*, inquit, *hunc tractatum, interpolatis vicibus, octies deciesque ad incudem revocavi totum* (*quem laborem si singulis Sanctorum Actis impenderem, vix mediò sæculò Mensis unus prodiret*) *&c.* quia Theologus, Jurista, & verus Historicus non debet *istum Papebrochii tractatum, interpolatis vicibus, octies deciesque ad incudem revocare*, aut *medium sæculum impendere*, ut videat, istiusmodi tractatus Auctorem seposuisse S. Theologiæ principia, quæ docent manifestas injurias, de integro Ordine calumnias, satyras, & sarcasmos, quibus abundat, ut vidimus *n. 15. ad 58.* esse gravissima peccata ad restitutionem obligantia. Deindè ipsum etiam seposuisse juris principia, quæ clamant, argumentis merè negativis, aut conjecturis absque ulla authoritate novitiis, nihil concludi contra certum, tempore immemoriali, possessorem; iis tamen, ut patet ex præmissis, nihil habet magis juridicum. Deniquè seposuisse veræ historiæ principia, quæ statuunt antiquas historias, nihil continentes contra fidem, aut bonos mores, non esse repudiandas ut figmenta & fabulas, nisi solidioribus argumentis convincantur tales: tantum verò abest, ut Historia Carmelitana in præmissis à Papebrochio solidioribus fundamentis probetur esse fabulosa, quin potiùs in duodecim suis & Magistrorum suorum tomis nè vel una, præter positivè à Sancta Sede approbatas, sit, quæ tot & tantis in essentialibus, de quibus suprà *n. 14.* à Sacra Scriptura, SS. Patribus, antiquissimis Scriptoribus,

Funda-

Fundationum instrumentis, Missalibus, Breviariis, & traditione tàm ab exteris viris doctissimis, etiam Soc. Jesu, quàm ab utroque Carmelitarum Ordine, recepta, respectivè muniatur auctoritatibus, longissimè fortioribus auctoritate Anonymorum, tàm Scriptorum, quàm manuscriptorum antiquorum, aut sub nomine multis sæculis Recentiorum, quibus ipse, & sui Magistri. 12. opplevertunt tomos, alioqui ad unum facilè reducendos.

404 Addit quidem Papebrochius 1. *Postquam etiam eumdem multò pluribus, quàm aliàs Societatis leges exigunt, Censoribus domesticis externisque dijudicandum subjeci, ne verbum ullum imprudens relinquerem, quod justam meretur offensionem.* Sed hoc, ni fallor, cedet in gravem virorum Soc. Jesu injuriam; nec mihi persuadere possum, eam non habere viros, nisi adeò rudes & cœcos, ut viderint, omnes Papebrochii in Ordinem Carmelitarum injuriosas hallucinationes, satyras & sarcasmos, collectos suprà à *n.15. ad 56.* & in illis non viderint, nedum *ullum verbum imprudens*; sed & plurima *esse in tractatu isto relicta, quæ justam Ordinis Carmelitarum mereantur offensionem.* Potiùs crediderim ego, omnes istos Societatis viros esse vaniloquiò unius Papebrochii, hucusque probatô satis, seductos, quàm vidisse & discussisse omnes istas in Ordinem Carmelitarum Papebrochii injuriosas hallucinationes, satyras & sarcasmos, & in illis *non vidisse ullum verbum imprudens relictum, quod justam Ordinis Carmelitarum meretur offensionem*; alioqui sequeretur evidenter, etiam magnis Societatis Jesu viris, cùm tales sint, parvam esse habendam fidem, quod eidem esset valdè injuriosum: ô cœca passio, quæ propriam non videt injuriam. Vide dicta *n.378.* in fine, an *Censores* isti adstipulandi non sint *viris doctis*, de quibus ibi, præsertim attentis fabulis à Papebrochio additis, quarum 32. referemus *n.414. ad 446.*

405 Addit 2. Papebrochius; *Postquam denique bonam paratæ materiæ partem sequestravi, quæ B. Albertum, & acceptam ab eo Institutionem minus directè spectabat, nè Carmelitarum errores plures accumulando absque necessitate, eosque operosius refutando, minus amicè egisse judicarer; videor mihi non de aliorum tantum Lectorum judicio securus posse degere; sed etiam de ipsius Carmelitici Ordinis favore, qui quantum res proprias amat, tantum debebit amare claritatem, iisdem hâc operâ allatam, & sinceritatem animi unam spectantis veritatem.* Sic ab uno Papebrochio *videtur justi simplicitas.* Non timuit sanè Papebrochius, *nè Carmelitarum errores plures accumulando absque necessitate, eosque operosius refutando, minus amicè egisse videretur*: quia pejus fecit, quàm *Moralis Jesuitica* fecerint Auctores: nam collegit ex Auctoribus Carmeliticis omnes errores, & nobis objecit, quos refert, & ideò refellit, sapientissimus Lezana *in Annalibus Ordinis Carmelitarum*, ut privatorum, non Ordinis, dicantur errores; istos proindè nobis ultrà objicere non debuisset Papebrochius, cùm amplius eos nobis non attrahamus: ipsi verò ex Auctoribus Jesuiticis collegerunt omnes errores, quos nullus Jesuitarum refert, & ideò corrigit in aliquo simili Annalibus Ordinis Carmelitarum libro, ut privatorum, non Societatis, dicantur errores: ergo pejus facit &c. præsertim cùm hi, utpotè morum, & magis perniciosi, magis sint corrigendi, quàm illi, utpotè, solius Geogra-

graphiæ, Chonologiæ, aut Historiæ nævi, omnibus ferè Historicis communes, & quibus similes innumeros Bollandus, Henschen. & Papebrochius continuò deglutiunt in singulis suis in *Acta Sanctorum* tomis, ut videre est, non in uno tantum, sed in singulis suis ad quaslibet *Sanctorum Vitas & Acta* Commentariolis & Notis. Ità tamen Societas Jesu ex ista *Morali Jesuitica* fuit offensa, ut illam gravi censura supprimi curarit obloquentibus multis: longè autem est intollerabilior Papebrochii in Ordinem Carmelitarum vindex tractatus ob rationem datam, tum ob *n. 15. ad n. 58.* præmissa; nihilominus eum scribere non pudet *se illum Censoribus domesticis externisque dijudicandum subjecisse, ne verbum ullum imprudens relinqueret, quod justam mereretur offensionem*; imò etiam *se bonam materiæ partem sequestrasse, nè Carmelitarum errores plures accumulando absque necessitate, eosque operosius refutando, minus amicè egisse judicaretur.* Quis ferat, cùm facilè sit talia contra Societatem reperire?

406 Sic ridet, & irridet Ordinem nostrum Papebrochius, obindè subdens: *Videor mihi, non de aliorum tantum Lectorum judicio securus posse degere; sed etiam de ipsius Carmelitici Ordinis favore, qui quantum res proprias amat, tantum debebat amare claritatem hác operâ allatam, & sinceritatem animi, unam spectantis veritatem.* Quinam sunt illi Lectores, de quorum judicio Papebrochius sibi videtur degere posse securus? Censores, de quibus nos *n. 378. 404.* domestici, quos suâ vaniloquentiâ seduxit, ut non tantum non viderent manifestas ejus in Ordinem Carmelitarum injurias, calumnias, satyras, & sarcasmos suprà à *n. 15. ad 58.* relatos contra communia S. Theologiæ, Jurisprudentiæ, ac veræ historiæ principia, uti *n. 403.* ostendimus; sed, &, qui absque discussione fundamentorum partis adversæ, ac sic inauditâ parte, illis applauderent, & laudarent. De quo *securus degere potest* Papebrochius? De istis suis manifestis in Ordinem Carmelitarum injuriis, calumniis, satyris, & sarcasmis, in quibus nè vel Deus ipse, potiusquam in Majestatis Divinæ offensis, securitatem aliquam dare potest; ejus autem domesticos Censores esse supra Deum, non credo, quidquid Papebrochius Humanista totus, Nomenclator, & Græcus, ut vidimus *n. 315.* de sua contra communia S. Theologiæ, Jurisprudentiæ, & veræ historiæ principia, quibus insistimus, præsumpserit vaniloquentia. De cætero, si in Papebrochii Theologia morali idem sit *Ordinis Carmelitarum favor & ejusdem injuriosissima diffamatio, veritas & claritas injuriosissimæ diffamationis,* aut ulla sit *sinceritas animi* unam in dictis injuriis, calumniis, satyris, & sarcasmis vindictam spectantis, ista sunt in Carmelitarum & communi Theologia morali diversissima, nec in his est ulla animi sinceritas: undè mirari non debet, si cum communi ista longè aliter accipiamus, favoremque, veritatem, & sinceritatem, ob præmissa hucusque ad singula ejus parerga, diffiteamur.

Respondeo 2. Ad hæc Papebrochii verba: *Ità certè me sperare jussit Censorum unus, acris imprimis exercitatique vir judicii, non tantum in disceptationibus scholæ severioris, sed etiam in historiis profanis & sacris, qui dum Commentarium hunc iterum tertioque relegisset, animi sui sensum scriptò, quod subjicio, testimonio declaratum voluit, in hæc verba:* Legi Alberti vitam *&c.* ut suprà in Papebrochii 407

textu. Cautè quidem Papebrochium, totam suarum in Ordinem nostrum injuriarum, calumniarum, satyrarum, & sarcasmorum colluviem in Censorem Anonymum, similem illis, de quibus *n. 378. & 404.* ac fortè domesticum juxta ejus verba superiùs allegata, *Censoribus domesticis* (nota) *externisque dijudicandum subjeci*, aut externum, prout est *Petraccius*, de quo *n. 507. ad n. 517.* suam Papebrochii calamo censuram exprimentem: sed Censor Anonymus, apud omnes Censor nullus, aut unus idemque libri Auctor & Censor. Quidquid sit, licèt Anonymi censura non majorem, quàm Anonymi testimonium, fidem mereatur; eam discutiemus, ut appareat, quàm *acris imprimis exercitatique vir judicii, non tantum in disceptationibus scholæ severioris, sed etiam in Historiis profanis & sacris*, sit ille Censor, & contrarius S. Gregorio. 19. Mor. cap. 23. *Ne temerè indiscussa judicemus, nè qualibet mala audita nos moveant, nè passim dicta sine probatione credamus.*

408 Scribit 1. *Legi Alberti vitam:* à quo Authore compositam? A parte nobis adversa, & Papebrochio ipso, qui illum facit *Martyrem*, ut vidimus suprà *n. 157.* ex relatione incertissima tabulis Vercellensibus inserta, licet Ecclesia Vercellensis numquam eum ut *Martyrem* coluerit, colat Officio Duplici, ut *Confessorem*, ut patet ex præmissis *n. 154. 155.* quidquid ibi oppositum imponat Papebrochius; & cum ipsis totus uterque Carmelitarum Ordo illum, utpotè à quo pro reformatione Regulam accepit, approbante S. Sede, *ut Confessorem Pontificem non Martyrem*, à tempore immemoriali colat. Ex quibus monumentis antiquis desumptam? Ex tabularum istarum relatione, quoad ejus *Martyrium*, ut dixi, incertissima. Undè quoad *Martyrium* (in cæteris Annales Ordinis concordant, ni fallor) suspectæ fidei à prudenti Censore haberi debuit, propter dicti Officii pondus majoris authoritatis; nam Officium Divinum de Sancto aliquo à S. Sede approbatum vim habet authenticæ declarationis & institutionis; Gregorius VII. autem in Apologia pro Concilio à se Romæ habito scribit: *non ergo minus est resistendum pertinacibus authenticarum institutionum impugnatoribus, quàm sacræ fidei violatoribus.* Imò ipsemet Henschenius & Papebrochius *tom. 1. in Aprilem* (cui ista inseruerunt) in Cathalogo antiquorum Pontificum *fol. 19. n. 44.* etiam sic scribunt: *Annotat Baronius in his, quæ sunt Romanæ Ecclesiæ, majorem esse fidem adhibendam ejus alumnis, quàm cæteris, quod, ut sæpè diximus, ubique facimus*; si major fides sit adhibenda Ecclesiæ alumnis, quàm cæteris, indubiè etiam major S. Sedi, aut ejus S. Congregationi, quàm cæteris simplicium alumnorum controversis, uti in eo sunt Tabulæ Vercellenses, testimoniis. Vide dicta *n. 82.* Quod verò in vita illa benè aliquot nostrorum Scriptorum carpat in Geographia, aut Chronologia errores; nihil ad nos, ut dixi suprà *n. 405.* nam id ante ipsum noster Lezana fecit in Annalibus Ordinis, eosque in illis contigisse ipsum docuit; *quod* autem *ob gratiam alicujus conceditur, non est in ejus dispendium retorquendum.*

Scribit 2. *Neque possum non gratulari; primum quidem veritati, quæ elucescit in tenebris; tum Carmelitano Ordini, cui nihil potest esse jucundius, quàm pulsis apocrypharum scriptionum, & temerè traditarum per manus fabellarum nugis, apparere se, non ascitiò adulterinòque fucò splen-* 409

ſplendentem, ſed propriò ſuô candore. Quænam illa *veritas, quæ ex tenebris elucescit?* Niſi converſa in dictarum Papebrochii falſitatum, calumniarum, ſatyrarum & ſarcaſmorum tenebras *n. 15. ad 58.* ac ejuſdem 32. fabulas *n. 414. ad 446.* relatas, & hucuſque rejectas: hanc autem *tenebras,* non veritatem ex tenebris, vocari debuiſſe, hucuſque præmiſſa comprobant. Undè ad Papebrochianum Cenſorem, aut veroſimilius Papebrochium ipſum, non habeo, quod addam, præter illud 1. Joannis 2. *Tenebræ excæcaverunt oculos ejus.* Et illud Lucæ 11. ad hominem: *Vide ergò, nè lumen, quod in te eſt, tenebræ ſint: ſi corpus tuum totum lucidum fuerit, non habens aliquam partem tenebrarum, erit lucidum totum, & ſicut lucerna fulgoris illuminabit te.* Quænam ſunt illæ *Apocryphæ ſcriptiones, & temerè traditarum per manus fabellarum nugæ?* Illæ, quas Papebrochius per dictas in Ordinem Carmelitarum injurias, calumnias, ſatyras & ſarcaſmos fingit, ut patet ex hucuſque præmiſſis. Certè mi Papebrochiane Cenſor, ſi figmenta illa Ordini noſtro injurioſiſsima credas, illi eſſe jucunda, non parum falleris, & exemplum habes in jucunditate, quàm Societas Jeſu ex *Morali Jeſuitica* accepit, quæ longè eſt tolerabilior, quàm *Apologeticus Papebrochii contra Carmelitarum Ordinem tractatus.* Vide dicta *n. 405.* & quàm hîc ſincerè ſententiam ſuſpendat *n. 397.*

410 Scribit 3. *Nunc poterit ſe offerre,* utique Carmelitanus Ordo ſplendens propriô candore, *oculis eruditorum cum plauſu, qui anteà averſabantur caliginem tantam incredibilium ineptiarum.* Satyræ enormitas patet, exaggeratione non eget: etenim Papebrochius, incredibilibus ineptiis ſuprà à *n. 15. ad 56.* & infrà *n. 414. ad 446.* relatis, Ordinem Carmelitarum propriô, quô ſplendebat candore ſpoliavit, & hôc non obſtante infami ſpoliô, illi adhuc illudit cenſurâ ſimili. Sed quid ſi viri emunctæ naris reponant: fraus detecta eſt, fallitur Papebrochius: ſuis èontra incredibilibus ineptiis (parcat verbo, cum ipſius ſit) Ordinem Carmelitarum proprio ſplendore injuſtè ſpoliavit, ineptèque averſatus S. Scripturæ, SS. Patrum, celeberrimorum Scriptorum, tàm antiquorum, quàm recentiorum, Bullarum Pontificum, & antiquarum fundationum, authenticorum teſtimoniorum, Canonicorum Miſſalium & Breviariorum authoritatem, & traditionem, tàm ab exteris viris doctiſsimis, etiam Societatis Jeſu, quàm ab utroque Carmelitarum Ordine receptam, quibus Hiſtoria Carmelitana in eſſentialibus hîc potiſsimum controverſis. 1. *De Elia Propheta primario & unico Ordinis Carmelitarum modernorum Fundatore.* 2. *De Religione ab Elia Propheta in Carmelo instituta in hanc diem continuata & perſeverante.* 3. *De non accepto, poſt totalem in Eccleſia membrorum ejus ceſſationem novo à S. Bertholdo, Brocardo, aut S. Alberto Patriarcha Jeroſolymitano, novæ Religionis exordio, ſine ullo Inſtructore de vera propagatione Eliæ Prophetæ Carmelitano:* maximè nititur, & ab ipſo minimè enervantur, ſibi fucum fecit, & ſuos duodecim in *Acta Sanctorum* Tomos ſuſpectæ fidei reddidit; quia in his ne vel una Hiſtoria, præter poſitivè à S. Sede approbatas, eſt, quæ tantâ, & tam ſolidâ authoritate nitatur: ac proindè *Hiſtoria Carmelitana* jam contra tales Papebrochii ineptias juſtè vindicata, nunc magis, quàm *Tomi* iſti, & amplius, quàm anteà, poterit ſe offerre oculis Eruditorum

rum cum plausu, qui semper sunt aversati incredibilium Papebrochii contra integrum Ordinem ineptiarum caliginem. Hîc rhodus est, hîc saltus, in quo gradum sistere debet Papebrochius, uti modestè ac religiosè debuit priusquam in tales se ex mera passione præcipitaret ineptias. Undè meritò in Papebrochium & Censorem Papebrochianum regeritur *Ode*, quam Carmelitarum Ordini injuriosè occinit: *Sanè, miraculum sunt multa &c. Sic omnia tempus & labor elucidat.*

411 Scribit 4. *Quocirca iterum gratulor tam felicem operæ tantæ successum. Plaudet omnis Historicorum, qui verè sunt Historici, natio, uti plausère vestro Dagoberto, Guilielmo, Suiberto, & sexcentis hujusmodi, quæ erudera ta ex Barbariæ maceriis dirutis, debet Orbis vestris vigiliis.* Quàm infelix sit tantæ operæ Papebrochii successus, perhibent præmissa; ac proindè non est, quod in eo iterum glorietur Papebrochius, seu Censor Papebrochianus, clamante Evangeliô Joannis 7. *Qui à semetipso loquitur, gloriam propriam quærit: qui autem quærit gloriam ejus, qui misit eum, hic verax est, & in illo injustitia non est.* Et Apostolo ad Rom. 1. *Cùm cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt: sed evanuerunt in cogitationibus suis, & obscuratum est insipiens cor eorum, dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt.* Applaudet fortè omnis Historicorum natio, quæ de Papebrochii cognatione fuerit; neutiquam illa, ut confido, quæ; præmissis maturè perpensis, ad solam veritatem & justitiam attenderit. Quinam verò ejus *Dagoberto, Guilielmo, Suiberto, & sexcentis hujusmodi ex barbariæ maceriis dirutis applauserint*, ignoro: hoc tamen confidenter scribo, quod si argumenta merè negativa, & conjecturæ, absque ulla antiquorum authoritate, novitiæ, quibus solis, & vaniloquentiæ verbis nititur Papebrochius in punctis hucusque discussis vim habeant, & aliquid contra positivas authoritates à nobis allatas concludant efficaciter, iisdem principiis, quidquid pro *Dagoberto, Guilielmo, & sexcentis hujusmodi à Bollando & Henschenio scriptum est*, eversum demonstrabimus *Armamentarii Parte III.* Ex quo magis apparebit, quàm infelix fuerit operæ Papebrochii successus, ipsaque sibi iterata gratulatione vanior; *applaudetque*, ut confido, *omnis Historicorum, qui verè sunt Historici, natio* de Papebrochii falsis & fallacibus in vera Historia detectis principiis, quæ omnem penè historiam reddere possunt suspectam, licet id ei pares *Aquilæ*, quibus scribit, non videant in meridie. Vide infrà de Dagoberto *n. 662. ad 677.* Guilielmum non tango, cùm spectet ad S. Ordinem Eremitarum S. Augustini, qui suos habet viros doctissimos.

Scribit 5. *Neque verò habenda ratio eorum, qui Berosos, Humbaldos, Dextros, Luitprandos, & hujusmodi monstra, vel amant, vel etiam mirantur. Non scribitis Noctuis, aut Vespertilionibus, quibus intollerabilis lux est, ad quam se speluncis includunt, sed Aquilis, quæ quasi luce ab infantia pastæ, explorata ad meridiem solo jubare plenæ dies lætantur.* 412

Contra 1. Ut ad hæc commodius replicemus, & videamus, an Carmelitæ potius, quàm Henschenius & Papebrochius, *Borosos, Humbaldos* (de Dextro & Luitprando alia est sufficiens ratio, data suprà *n. 150. ad 155.*) *& hujusmodi monstra, vel amant, vel etiam mirantur*. Necesse est priùs benè perpendere. Primò: In Carmelitarum Ordinem injuriosas 413

riosas hallucinationes, satyras, & sarcasmos Henschenii & Papebrochii collectos suprà *n. 15. ad 58.* Secundò: sequentes 32. fabulas eorumdem suo contra Ordinem Carmelitarum Commentariolo Apologetico insertas, plures, quàm paginas.

414 *Prima:* Quod Ordinis initium faciat in Bertholdo & Brocardo. *In Vita* S. Alberti n. 142. *Faciamus Historiæ Carmelitanæ initium in Bertholdo & Brocardo.* Paulò suprà: *Habes Lector Historiam Ordinis &c. Christianæ Æra sæculo XII. ex Elia Propheta revelatione, aspirante Aymerici Antiocheni favore concepti: sæculo autem XIII. sub Alberto Jerosolymitano plenè formati.* Refellitur *n. 76. ad 127. & n. 387. ad 396.*

415 *Secunda:* Quod sit dubium, an S. Bertholdus fuerit in rerum natura. *Ibidem* n. 70. *Cum dicta Historia S. Cyrilli omninò nihil contineat, quod in sola talium Scriptorum fide credi mereatur, rectiùs prætermissa foret die VI. Martii, sicut ad XXV. ejusdem Martii necessariò à nobis omissa sunt tam insulsa, ut nisi aliquid dandum traditioni putavissemus, potuerimus cum viris quibusdam eruditis dubitare, utrum aliquandò fuisset Bertholdus iste in rerum natura.* Refellitur *n. 378. ad 386.*

416 *Tertia:* Quod Bertholdus non fuerit Prior Generalis plurium Terræ Sanctæ Eremitoriorum: Et quod Regula S. Alberti esset solis in Carmelo subsistentibus sufficiens. *Ibidem* n. 68. *Quod pleraque Terra Sancta Eremitoria Latina fuerint subjecta Bertholdo tanquam Priori Generali, nemo persuaserit.* Paulò infrà: *Albertus Carmelita Regulam talem scripsit, quia in solo Carmelo subsistentibus sufficiens per plura autem diversarum Diœceseon Eremitoria sparsa Ordini in-sufficiens & improportionata fuisset.* Refellitur *n. 344. ad 353.* & suprà *n. 227. ad 233.*

Quarta: Quod hactenùs nullus Alberto cultus inter Canonicos Regulares deferatur, uti ipsi nuperrimè curavit responderi totius Ordinis Canonici Procurator Generalis. *Ibidem* n. 38. *Neque hactenùs ullus Alberto cultus inter Canonicos Regulares defertur, ut adhuc nuperrimè quærentibus nobis responderi curavit totius Ordinis Canonici in Romana Curia Procurator Generalis.* Refellitur *n. 154. ad 156.* 417

Quinta: Quod salutatio Angelica, seu *Ave Maria*, tempore S. Dominici sit præscripta in Conversorum horis, locô Psalmorum. *In Appendice* ad Tom. 1. Aprilis: *His visis, animadvertit in tota Alberti Regula nullum inveniri vestigium peculiaris cujusdam erga Beatissimam Virginem Mariam devotionis, ac ne Fratribus quidem litterarum imperitis, dum præscribitur psalmorum locô, Dominica Oratio certô numerô recitanda, addi pariter mandatum de salutatione Angelica; cujus tamen usus non ignotus Ecclesiæ erat, & eo ferè tempore per S. Dominicum ejusque sequaces inceperat vehementer celebrari in Europa.* Refellitur *num. 71. 72. 73.* 418

Sexta: Quod Jacobus de Vitriaco in Historia Occidentali mentionem faciat de Prædicatoribus, non de Carmelitis, ex qua aliam infert, quod Carmelitæ tunc non fuerint in Europa. *Tom. 2. April.* Propylæi Part. 2. n. 30. *Progreditur ad describendos Cistercienses &c. Prædicatores, Minores &c. Carmelitarum colonias, si quas habuissent Cismarinas in Gallia, ac Teutonia Regiones, dubitari non potest, quin earum quoque mentionem fecisset: eo loco, ubi ex professo suscepit singulo-* 419

Ii 3 gulo-

gulorum Ordinum enumerationem. Refellitur *n.736. ad 744.*

420 *Septima*: Quod Eliæ Institutum aliquandò fuerit per schisma ab Ecclesia excisum. *In Vita* S. Alberti n. 42. *Successores ac posteri Elianum Institutum propagarunt, donec inutiles rami ab Ecclesiæ agro unà cum suo trunco per schisma excisi, nominis tanti jus amisere.* Refellitur *n.215. & 216.*

421 *Octava*: Quod S. Cyrilli Constantinopolitani liber *de processu & varius Regulis Ordinis Carmelitarum,* seu *Epistola ad Eusebium Abbatem Montis Neroy* fuerit ei supposita. *In Vita* citata n. 55. *Evidenter enim ipsa se probat scriptam esse, non à Cyrillo,* &c. *sed ab aliquo, qui hæc omnia ignorans tunc scripsit.* Refellitur *n.291. ad 297.*

422 *Nona*: Quod cappa ex Syrico cum quibusdam largis virgis, scilicet albis & griseis circulata sit pro habitu ab Alberto præscripta. *In Vita* citata n. 121. *Sanè est verosimillimum, quod Habitus ille præscriptus fuit ab Alberto post Regulam datam.* Refellitur *n.299. ad 317.* Quod confirmat *Propylai* citati n. 28. *Ego quidem barras ista in veste Carmelitana antiquiores esse nego Alberto Patriarcha & sæculo XV.* Refellitur *n.712. ad 719.* Quod, cappam barratam esse suæ Religionis signum pronuntiarit Generale Capitulum Lugduni. *Ibidem* paulò ante: *Carmeliticum Eliam nobis exhibuit vetus pictura Salmanticensis* &c. *in cappa barrata, quam esse suæ Religionis signum, paulò ante inductam Habitûs mutationem, pronuntiavit Generale Capitulum Lugduni.* Refellitur etiam *n.712. ad 719.*

Decima: Quod Eliæ Prophetæ in
423 Carmelo memoria, olim à Christianis annumerata non sit locis in Sacra peregrinatione adeundis. *In vita* citata n. 57. *Dico amplius, & assero, nullò idoneô Teste probari posse, quod ipsa Eliæ Prophetæ in Carmelo memoria, olim à Christianis annumerata sit locis in sacra peregrinatione adeundis.* Refellitur *num. 325. ad 331.*

Undecima: Quod cogatur vehemen- 424
tius dubitare, utrum rudera in Carmelo reperta, verè alicujus Monasterii fuerint, & non potius reliquiæ habitationis olim extructæ, occasione profani Oraculi. *In vita* citata. n. 58. *Cogor vehementer dubitare, utrum rudera illa, de quibus loquitur Joannes Phoca, verè alicujus Monasterii fuerint, & non potiùs reliquiæ habitationis illius, quæ, occasione profani Oraculi, quod istic Vespasiani ævo consulebatur, olim fuerit excitata.* Refellitur *n.331. ad 334.*

Duodecima: Quod per insulsam con- 425
jecturam, Basilidem ex gentili aruspice (qualem describit Suetonius) Elianum faciamus Cænobiarcham. *In vita* citata n. 60. *Vide autem, ad quam insulsas conjecturas ea solicitudo impulerit quosdam novissimos Scriptores. Narraverat Suetonius in Vespasiano, quod huic in nuda Carmeli ara sacrificanti* (nec *enim ibi* simulacrum Deo, aut templum erat) *BASILIDES SACERDOS INSPECTIS EXTIS pronuntiarit, feliciter cessura quæcumque agitabat animo: Continuò satis hoc fuit, ut Basilidem ex gentili aruspice (qualem describit Suetonius) Elianum facerent Cænobiarcham, parum considerantes, eàdem Suetonii auctoritate, illam prætensam suam Ecclesiam Apostolicam everti, de qua suprà.* Refellitur *n.334. ad 339.*

Decima-tertia: Quod fingatur Eccle- 426
sia olim fabricata in Carmelo ad honorem Beatæ Mariæ Virginis. *In Vita* citata n. 57. *Quia autem de Carmelo facta est*

men-

mentio, deque Ecclesia, quæ ibi in Deiparæ honorem fabricata fuisse fingitur. Refellitur *num. 70. n. 332. & n. 608. ad 611.* Item quod titulus Ordinis *Beatæ Virginis Mariæ* nequaquam spectet ad Alberti tempora, sed post initium habuerit. *Propylæi* citati n. 18. *Qui autem* Beatam Virginem de Monte Carmelo *cognominarit, nemo puto, invenietur ante sæculum XIII.* Refellitur *locis statim citatis.*

427 *Decima-quarta:* Quod liber Josephi Antiocheni *de perfecta militia primitivæ Ecclesiæ,* & liber Joannis Patriarchæ Jerosolymitani, non mereantur ad Brocardi ætatem aspirare. *In Vita* citata n. 15. *Hic, inquam liber, quamvis pseudo-Joannis libro fortassis uno sæculo antiquior, non meretur ad Brocardi ætatem aspirare.* Refellitur quoad *librum Josephi* n. 321. ad 324. & n. 608. Quoad *librum Joannis* n. 253. ad 291.

428 *Decima-quinta:* Quod Em. Baronius agnoscat Concilium Romanum, seu Appendiculam, uti Papebrochius, Concilii Romani sub Zacharia esse mendosissimam *Propylæi* citati n. 6. *Primus Thomam in serie Episcoporum Florentinorum collocavit Ughellus, nullô aliô fundamentô, quàm quod nomen ejus inveniatur subscriptum Canonibus Concilii Romani sub Zacharia Papa anno DCCXLIII. celebrati, secundùm Baronium n. 27. Sed appendicula illa Romani Concilii, quam mendosissimam esse idem Baronius agnoscit, inepti cujusdam hominis est.* Refellitur *n. 458. ad 463.*

429 *Decima-sexta:* Quod non satis fideli auctoritate cognoscatur vera Thomæ Episcopi Florentini existentia. *Propylæi* citati n. 17. *Fortè is erat anno DCCXLIII. rerum status, ut neque Thomas, cujus vera existentia non satis fideli auctoritate cognoscitur (utpote cujus nomen primus Baronius in lucem protulit ex fide unius tituli ut ait mendosissimè scripti, aut potius supposititii, ante cujusdam Synodi Romanæ Acta) neque omninò alius quispiam Episcopus fuerit, aut tunc, aut usque ad Carolum magnum.* Refellitur *num. 585. ad 589.*

Decima-septima: Quod Ughellus in Diplomate Thomæ Episcopi Florentini tria redarguat falsitatis indicia. *Propylæi* citati n. 17. *Cùm verò Ughellus suum judicium rogatus est declarare; ecce ut in tribus primis verbis:* Nos Thomas: Miseratione Divinâ: Florentinus Episcopus: *totidem indicia falsitatis redarguit.* Refellitur *n. 582. ad 602.* 430

Decima-octava: Quod Humar, captâ Jerosolymâ anno 636. aut melius 639. Christianorum persecutionem non inceperit, & à posteris continuata non fuerit. *Propylæi* citati n. 6. *Gratis verò assumitur à nonnemine, hac excusare volente, Humari persecutionem dici, quia ab ipso cœpta. & à posteris fuerit continuata; nam de hac continuatione nihil legitur apud Scriptores.* Refellitur *num. 464. ad 478.* 431

Decima-nona: Quod Rex Arabiæ, nomine Humar, Jerosolymâ anno DCCXXXVI. non DCCXXXIX. captâ, etsi Judæis faveret impensius, nusquam tamen legatur Christianos persecutus. *Propylæi* citati n. 19. *Hic enim captâ anno DCCXXXVI. (non autem IX. ut pseudo-Cyrillus) Hierosolymâ, etsi Judæis favebat impensius; nusquam tamen legitur Christianos persecutus.* Refellitur *n. 479. ad 491.* 432

Vigesima: Quod S. Cyrillus, quem *pseudo-Cyrillum* vocat, duos Humaros annis 80. ab invicem distantes conflarit in unum. *Propylæi* citati n. 19. *Adeò ut appareat hinc quidem pseudo-Cyrillus duos* 433

duos Humaros, annis LXXX. distantes, conflavisse in unum, quando Mahometis successori adscripsit sævitiam in Christianos exercitam. Refellitur *num. 491. ad n. 503.*

434 *Vigesima-prima*: Quod, ortâ lite inter Carmelitas Senenses & Florentinos de Primatu suorum Conventuum, Florentini composuere Diploma sub nota anni DCXLIII. & Thomæ Episcopi nomine. Et quod Antonius Cantalbertus testetur, quod curaverint ipsum scribendum in membrana à quodam Fratre Polono, qui tunc in Florentino degebat Carmelo. *Propylæi* citati n. 7. *Sed juvat primam fictionis totius causam discere ex prælaudato Petraccio, nobis circa hac quæstionem habentibus ità scribente:* Lis erat inter Carmelitas Senenses ac Florentinos de Primatu suorum Conventuũ, quos in Thuscia possident: & cùm Senensis locus primas habere in fundatione prætenderet, exhibendo donationem aliquam viris religiosis illius loci factam à Carolo Magno, Florentini (sicut à nobili virò Antonio Cantalberti fidelissimè accepi) composuêre Diplomá, sub nota anni DCXLIII. & Thomæ Episcopi nomine. *Sic autem composito Diplomate, quod mox proferemus, & quod* ego, *inquit Petraccius,* post multam operam & industriam ad id positam, tandem oculis propriis vidi ac manibus contrectavi; curaverunt ipsum (sicut Antonius Contalberti testatur) scribendum in membrana à quodam Fratre Polono, qui tunc in Florentino degebat Carmelo. Refellitur *num. 460. & 507. ad 531.*

435 *Vigesima-secunda:* Quod, repertô Inscriptionis Florentinæ fundamentô, id est *Diplomate Thomæ Episcopi Florentini anno DCCXLIII.* apud Lezanam, nullum verbum in eo legerit, quod non præferret manifestum evidentis imposturæ indicium. *Propylæi* citati n. XI. *Cùm autem Mensis hic advenit (in quo propter multiplicatas ipsorummet querelas nefas fuit diutius tenere silentium) nihil prius aggressus sum examinare, quàm illius toties nobis objectæ Florentinæ inscriptionis fundamentum. Hoc verò in tomo 3. Annalium apud Lezanam reperiens, nullumque penè verbum in eo legens, quod non præferret manifestum evidentis imposturæ indicium.* Refellitur *num. 534. ad 544.*

Vigesima-tertia: Quod nullus unquam veterum Episcoporum à Pronomine *Nos* sit auspicatus. *Propylæi* citati n. 15. *Nunquam aliquis veterum Episcoporum à Pronomine Nos auspicatus est: majorem illi humilitatem præ se ferebant.* Refellitur *n. 555. ad 559. & num. 582. ad 585.* 436

Vigesima-quarta: Quod phrasis, *Miseratione Divinâ Episcopus*, sit tantum moderna inter Recentiores. *Propylæi* citati n. 15, *Miseratione Divinâ Episcopi quidem erant; phrasis tamen ipsa moderna est inter Recentiores.* Refellitur *n. 590. ad 593.* 437

Vigesima-quinta: Quod Episcopi Florentiæ, non se *Florentinos*, sed *B. Joannis Episcopos* vocabant. *Propylæi* citati n. 15. Ipsique Episcopi, non se Florentinos, sed beati Joannis Episcopos dicebant. Refellitur *n. 593. ad 599.* 438

Vigesima-sexta: Quod Phrasis, *ad futuram rei memoriam*, ante sæculum XII. fortè nusquam inveniatur. *Propylæi* citati n. 17. *Ad futuram rei memoriam scribebantur quidem Acta; sed phrasim istam ante XII. sæculum nescio, an usquam sis inventurus.* Refellitur *num. 599. ad 602.* 439

Vige-

440 *Vigesima-septima:* Quod sæculo VIII. universaliter insolitum fuerit, aliqua usurpare cognomina. *Propylæi* citati n.18. *Quid quod universim insolens sæculo VIII. fuerit, aliqua usurpare cognomina; quæ tamen ibi tàm præsentium, quàm Testium, ipsiusque Notarii nominibus inveniuntur ascripta.* Refellitur *n.* 577. & 604. ad 608. *fortassis etiam ante XI. sæculum nihil tale invenias in publicis Actis: Nam prima, in quibus cognomina occurrunt, aut in Terra Sancta, aut tempore belli sacri, sunt confecta.* Refellitur *n.605. ad 608.*

441 *Vigesima-octava:* Quod anno 743. nulla erat Florentia: pro *sæculo VII.* scribendũ fuisset, sæculo VIII. pro *Palatio Episcopali,* Atrium domus S. Joannis. *Propylæi* citati n.20. *Interim Acta hæc dicuntur Florentiæ, quæ scilicet tunc nulla erat; in Palatio Episcopali, pro quo scribendum fuisset VIII. sæculo, actum Florentiæ feliciter in Atrio domûs S. Joannis.* Refellitur *n.635. ad 638.*

442 *Vigesima-nona:* Quod addatur annus per cyfram 743. qui, si fuisset notandus, per numerales litteras erat notandus, non autem per cyfras, quarum usus ante Bella Sacra minimè notus erat Europæis. *Propylæi* citati n.20. *Tum additur annus, & quidem per cyfram 743. qui, si notandus fuisset illo tempore (neque enim exempla habemus in Italia, nisi pro sæculo XI.) non fuisset notatus in fine, sed principio, idque integrè, aut saltem per numerales litteras Latinas; non autem per Arabicas litteras, quarum usus ante Bella Sacra minimè notus erat Europæis.* Refellitur *n.641. ad 645.*

443 *Trigesima:* Quod clausula &c. sit à paucissimis sæculis cepta usurpari. *Propylæi* citati n.21. &c. *quod in ficta attestatione bis notatur, à paucissimis sæculis ceptũ est usurpari.* Refellitur *n.653.*

Trigesima-prima: Quod vehementer dubitet, an Tabellionatûs signum sæculo VII. apud Italos fuerit in usû notariali, & certum sit, neque tunc, neque diu posteà, Notarios istius sui signi mentionem fecisse. *Propylæi* citati n. 22. *Tabellionatûs signum, quod apposuisse se dicit Notarius (ut de Tabellionis, & Tabellionatûs nominibus, usurpationis tunc pridem antiquatæ, & nunc recentissimæ vocibus nihil dicam) an eâ ætate in usu fuerit notariali apud Italos vehementer dubito.* Paulò infrà: *Certus autem sum, neque tunc, neque diu posteà, istius sui signi expressam mentionem illos fecisse.* Refellitur *n.654. ad 662.* 444

Trigesima-secunda: Quod sit extremæ amentiæ figmentum, asserere anno 743. fuisse Notarium Imperiali Authoritate insignitum. *Propylæi* citati n. 22. *Extrema porrò amentiæ fuit pro eo tempore, quò Italiæ dominabantur Longobardi Reges, & de restituendo Occidentis Imperio nemo nec cogitabat quidem, Imperiali Authoritate Notarium fingere.* Refellitur *n.678. 679.* 445

Et sic de aliis, quæ ad illas reduci possunt, signanter, quod scribunt in *Tomi I.* Aprilis *Dicatoria* ad Clementem X. *Fratrum quoque Carmelitarum, ac Minimorum exordia deducit ex Scriptorum vetustissimorum fide,* quorum ne unum quidem proferunt positivè de Ordinis nostri exordio à Bertholdo, aut Alberto, scribentem: & Tomi III. ad Amplissimum D. Macarium Simeone Abbatem Canonicorum Præmonst. Antverpiæ: *Etenim hoc curavimus semper, ut lucubrationes nostræ quàm longissimè recederent à falsitate; charitati verò apud alia sentientes incommodarent, quàm minimè.* De falsitate patet ex statim præmissis fabulis. De charitate ex relatis *suprà n.15.* 446

ad 58. Revera, dum Papebrochius istas omnes fabulas suarum contra *Armamentarii Carmeli Partem I. & Carmelitarum Ordinem* vindiciarum fundamenta jecit, magis attendere debuisset, fore, ut id, quod gloriosè scripsit VIII. Aprilis de B. Alberto n. 56. *Non est facilè huic erudito sæculo, quô omnia ad fundum excutiuntur, plumbum pro auro supponere, sic ut diu fraus lateat. Plausum fortassis initiò referunt aliquem, dum fulgent magni nominis specie obducta: sed, ubi intimiùs considerantur, & criticum examen subeunt, in risum vertitur admiratio, & causæ, cui fulciendæ fuerant fabricata, mirum in modum ista præjudicant*, in ipsum retorqueretur, & meritò retortum suæ gloriæ minueret vanitatem, prout & illud, quod *ibid.* præmittit n. 9. *Existimo ego haud minorem esse Ordinis calamitatem, quod defectum illum voluerint supplere posteri ex traditiunculis malè consutis, levissimè que fundatis conjecturis, commenti historias anachronismis & contradictionibus refertas: has qui nesciunt habere de falsitate suspectas, labyrintho inexplicabili se implicant, dum pro naturali erga suos affectu & reverentia easdem defendunt animosius, aut sollicitius excusant, labore magno, & successu sæpè erubescendo.* Numquid fortè fabulæ præmissæ sunt istis magis fundatæ? Numquid fabulæ istæ *Actis Sanctorum* insertæ, eorum augent fidem? Numquid sic se infeliciorem prodit Carmelitis, de quibus in *Vita S. Alberti n. 30.* leviter minus, uti *suprà num. 155.* demonstravimus, scripsit: *Quid autem Carmelita? Sua in Antiquis rebus commemorandis infelicitas hic quoque impedivit eos. ne verum dicere possent absque falsi admixtione, ac deinde ab eodem omninò deviare fecit?* Ipsi vulnera nostra repræsentare sufficit: judicent alii: Equidem aptè Augustinus lib. 6. musicæ cap. 11. ait: *Vera phantasmata habere pro cognitis, summus error est.* Undè ego PP. Henschenio & Papebrochio, quàm hic Carmelitis in *vita S. Alberti num. 42.* titulo veriori voveo: *Deus faciat, ut ii, quorum causâ laborem hunc sumo, diu ac sæpè declinatum, sic deinceps suo abundent sensu, ut veteribus novisque fictionibus repudiatis (quarum justa accusatio multò magis ipsorum causæ officit, quàm alia quæcumque adversantium argumenta) solidiori, si fieri potest, viâ progrediantur, ad conciliandam verosimilitudinem traditionibus suis.*

Verumtamen Papebrochius, aut Censor ille Papebrochianus, in Beroso & Hunibaldo non ostendet unquam tot & tanta monstra ad Historiam sacram & Ecclesiasticam pertinentia, quot & quanta ibi in ea referũtur in Henschenii & Papebrochii Commentariolo contra Ordinem Carmelitarum Apologetico: quam ob rem ex hac *Armamentarii Carmeli Parte II.* quâ *Historia Carmelitana* contra ista monstra defenditur, similia monstra demonstret, necesse est, ut rectè, jam auditâ parte, judicet Carmelitas, *Berosos, Hunibaldos, & hujusmodi monstra, vel amare, vel etiam mirari*; imò plura, & majora, demonstrare debet, ut potiùs de *Carmelitis,* quàm de *Henschenio & Papebrochio* scribat, *qui Berosos, Hunibaldos, & hujusmodi monstra, vel amant, vel etiam mirantur.* Potest, vel non potest? Si potest: demonstret, ego cedam, & certissimè me victum fatebor. Si non potest: se atrocissimæ injuriæ reum fateri debet, & injuriam, uti & ipsi omnes præmissas, reparare, quod solùm prætendimus. Ex præmissis autem patet ad

ttes Papebrochii satyras *n. 44. 45. & 48.* relatas.

Contra 2. Quid hæc verba: *Non scribitis Noctuis, aut Vespertilionibus, quibus intolerabilis lux est, ad quam se speluncis includunt, sed Aquilis* &c. innuant, capio: librum scripsi, cui titulus: *Noctua ad Aquilam*: sed miror, quod Papebrochius, cùm sit tantus Nomenclator & Græcus, utpotè, qui juxta præmissa *num. 288.* totis quatuordecim annis versatus sit in Auctoribus Græcis, & Nomenclatoribus evolvendis (laudo quidem bonum Humanistam, sed præfero bonum Theologum, Juristam, & Historicum verum) non repererit in illis rationales Noctuas & Vespertiliones, quæ in tenebris, seu de nocte clariùs vident se, & suis Aquilis istis, de quibus suprà *num. 404. ad 446.* in meridie; sed cavet illis scribere; quia in suis injuriosis hallucinationibus, satyris, sarcasmis, & fabulis, lumen recipere non vult, quod effundunt de nocte. Censuræ quidem & Censoris fœditatem, magis denudavi, quàm optassem, sed, prout Papebrochius *Propylai num. XI.* scribit: *locus tergiversationi nullus erat, cogitavi paucorum culpam non posse trahi in alicujus integri Ordinis infamiam.* Subsignat tandem: *Ita judico. J. V. C.* id est *Juris utriusque*, Ordinis Carmelitarum & Papebrochii, *Censor*; quod Papebrochio ità convenit, ut ipse unus possit esse *Approbationis Auctor*, & *Juris Utriusque Censor* atque *Judex*, quidquid Scriptura clamet: *muta fiant labia dolosa, quæ loquuntur adversus justum iniquitatem in superbia & abusione.* psal. 30. quàm autem illi sit fidendum, non solùm contra censuram allatam præmissa manifestant; sed & duplicia, quæ per se allegat testimonia, unum Procuratoris Congregationis Lateranensis, impugnatum suprà *num. 154. ad 159.* & alterum Jacobi de Vitriaco infrà *num. 738. ad 744.*

446 Respondeo 3. ad id quod addunt *num. 402.* Istos Italos, Francos, Anglos, Germanos ac Belgas esse adstipulandos illis Censoribus domesticis externisque, de quibus, & sua, aut Papebrochiani Censoris J. V. C. approbatione, satis suprà; si putet nos vaniloquentiâ eludere, uti suos in humanioribus scholis tyrones, multùm decipitur: viri isti in dignitate tàm Ecclesiastica, quàm religiosa constituti, & eruditionis nota celebres, jam auditâ parte replicent, aut ad replicandum efficaciter nostris fundamentis cooperentur & juvent: ego manum me daturum protestor, si solidiora produxerint fundamenta; quia novit Deus, quod pro sola veritate & justitia pugnare intendam, & sola vaniloquia refutare, quæ ad Ordinis, quem ex corde professus sum, injuriosam incautè effutiuntur diffamationem.

Cæterum omnes præfati Censores domestici & extranei, & Approbatores viri in dignitate, tàm Ecclesiastica, quàm religiosa constituti, & eruditionis notâ celebres, ex Italis, Francis, Anglis, Germanis, ac Belgis, sunt unà cum præmissis fabulis à Papebrochio suppositi; aut veri nominis post accuratam Commentarii ejusdem Apologetici lectionem & relectionem Censores & Approbatores

realiter & moraliter distincti. Si priùs: quod, attentis Papebrochii injuriis *num. 15. ad 58.* & fabulis *num. 414. ad 446.* relatis, prudenter præsumi potest; non plus Commentario isti tribuunt auctoritatis, quàm Papebrochius, utpotè illi & ipse unus, suis istis injuriis & fabulis. Si posteriùs: quidquid instar testium anonymorum in lite gravissimi momenti, præsertim tot farcita injuriis & fabulis, prudenter haberi possint suppositi: optandum foret, præmeditati fuissent illud Senecæ *lib.* 2. de ira cap. 29. *His quæ narrata sunt, non debemus citò credere: multi ementiuntur, ut decipiant: multi quia decepti sunt. Alius criminatione gratiam captat, & fingit injuriam, ut videatur doluisse factam.* Vide *Antigraphum suprà num. 68. 60.* Undè ex hucusque præmissis manifestum Papebrochium non satis pensatè *num. 142. ad vitam S. Alberti VIII. Aprilis* effutire: *Eam Historiam, quod ex coëvorum Scriptorum monumentis maluerim petere, quàm ex diu post compositis Auctorum suppositiorum narrationibus, inter se atque cum veritate pugnantibus, nemo reprehendet, qui lucem diliget & veritatem: non ipsam oppugnatum veni; sed quæsitum firmiora documenta, quàm quibus alii innixi toties, & tam turpiter, ut ostensum est.* 1. Quia nè vel unius coëvi Scriptoris monumentum citat. 2. Quæ nos citamus, aut sunt pro majori parte coëvorum, aut antiquiorum, quàm citet. 3. Quia injuriosè opponit Auctorum suppositiorum allegari narrationes inter se, atque cum veritate pugnantes, cum ipsius oppositiones sint merè conjecturales & fabulosæ, cum veritate pugnantes, uti patet ex præmissis. 4. Quia, ut quæsitum venisset firmiora fundamenta, allegatis à nobis prius firmiora adferre debuisset, non verò ob suas novitias conjecturas & argumenta merè negativa ab antiquissimis & ferè coëvis Authoribus & Instrumentis, Bullis Pontificum, etiam Clementis X. Breviariis, Missalibus &c. quibus innititur recedere, cum hoc ipso suis firmiora habeat fundamenta: ideoque incautè nos suæ eloquentiæ, & picturis fidem habituros supposuit.

***

PHA-

PHARETRA II.

Ex RR. PP. Godefridi Henschenii, & Danielis Papebrochii Societatis Jesu ad Mensem Aprilis Tomo II. Propylæi Parte II. contra Carm. Fundationem Florentinam.

447 NOvit indubiè Papebrochius antiquissimas Fundationes, Acta, vel Instrumenta esse difficillimæ probationis & verificationis, ideoque tam audacter *locô citatô n. 3.* scribit: *Totos Lezanæ Annales evolvi, & quæ ille statuit Conventuum singulorum initia sollicitè scrutatus, ex triginta scilicet, quos nominat velut ante annum MCCXXVIII. inchoatos; nec unum quidem reperi, cujus probationem difficile esset manifestæ vanitatis, aut etiam falsitatis convincere.* Sed ego ècontra novi pro istis antiquissimis Fundationibus, Actis, & Instrumentis stare præsumptionem, quæ passim admittitur, quamdiu authoritate, aut ratione aliqua judicium prudens convincente, non deprehenditur falsa & illegitima, ideòque non minus audacter repono: *Totos Bollandi, Henschenii & Papebrochii in Acta Sanctorum Tomos evolvi, & quæ illi statuunt Sanctorum singulorum Acta à S. Sede nondum positivè approbata sollicitè scrutatus ex millenis & millenis; quæ referunt, velut ante annum MCCXXVIII. contigisse, nec unum quidem reperi, cujus* nisi dictæ præsumptio retortione verbis ejusdem in *Vita S. Alberti n. 84.* utor: *Hic rhodus est, hic saltus non altius promovendus, quàm usque ad dictam præsumptionem*, quæ idipsum pro nostris Fundationibus, & Fundationum Instrumentis antiquissimis concludit, quod per ipsos pro dictis Sanctorum Actis. *O quàm difficilis disparitas!* Quid superaddere debeam, vix video: quia tantum abest, ut authoritates & rationes, quas Papebrochius infrà opponit præsumptioni pro Diplomate Thomæ Episcopi Florentini de positione primi lapidis parvæ Ecclesiæ Conventûs nostri Florentini, *anno 743.* Majoris verò à Joanne etiam Episcopo Florentino, *anno 1268. Kalendis Julii,* quin potius sua improbabilitate manifestâ pro horum antiquitate prædicta confirment præsumptionem. Cùm verò in similibus antiquitatibus impugnandis, aut propugnandis, potissimum præsumptioni sit insistendum, & sapientissimè scribat Fagnanus *in cap. ne innitaris* de Const. n. 231. *In optione opinionis, si non appareat, quæ tutior sit, servandæ sunt Regulæ à jure præscriptæ. Jura enim in his quasdam Regulas tradiderunt, quas in* du-

dubiis sequi oporteat, quæ sparsim habentur in titulis de regul. juris, de dubiis, de legibus, & passim alibi, quales sunt: In dubio judicandum, ut actus valeat potiùs, quàm pereat. *leg. quoties. & leg. 2. ff. de rebus dubiis.* quam reginam omnium interpretationum appellat Cardinalis Mantica *de Conjecturis ultimarum voluntatum lib. ult. tit. ult. n. 13.* Item in dubiis præferendum, quod in Regione, in qua actum est, frequentatur. *leg. semper in stipulationibus ff. de reg. jur.* Imò in opinionibus deligendis primò locô spectandam esse antiquam & probatam consuetudinem; quia minimè mutanda sunt, quæ certam sententiam semper habuerunt. *leg. minimè ff. de legib.* censet Matthæus *Mattesilius in suo Opusculo electionis verioris opinionis,* & Sylvester in verbo *opinio n. 2.* Item ubi contrariæ extant sententiæ, pronuntiandum est pro possessore *leg. res alienas Cod. de rei vindic.* & potiùs pro reo, quàm pro actore, nisi in causa favorabili, putà Matrimonii, libertatis, dotis, seu testamenti, *ut legitur in cap. fin. de re judicata.* Nos hîc contra Papebrochium soli dictæ insistemus præsumptioni; quia ante omnia probare debet illam esse falsam & illegitimam; quod ab eo factum absolutè negamus.

Primò: quia, uti *Telorum* ejus *Enervatione* patebit, omnes authoritates & rationes, quas profert, potiùs censeri debent improbabiles, quàm aliquousque probabiles.

Secundò: quia contra ipsum nobis favent omnes præcitatæ regulæ Juris. *Prima* quidem: *In dubio judicandum, ut actus valeat potiùs, quàm pereat.* Ex Papebrochii verò rationibus & authoritatibus, ut summum sequitur, dubium esse, an prædicta Thomæ & Joannis Episcoporum Florentinorum Diplomata sint vera, & valeant, uti infrà demonstrabimus. *Secunda* quoque: *In dubiis præferendum, quod in Regione, in qua actum est, frequentatur.* Ordo etenim stat pro Regione in rebus ad se spectantibus: constat, quod in Ordine Prior Florentinus ratione antiquitatis sui Conventûs semper præcesserit Priorem Senensem in omnibus Congregationibus & Capitulis, licèt extra omne dubium sit Conventum Senensem fuisse fundatum anno 797. uti infrà probabimus; ille tamen Conventus est in Regione Florentina, in qua ab eo tempore frequentissimè fuerunt Congregationes & Capitula. Si verò agat de frequentatione actus quoad solemnitates (præterquam quod Regula ista de altera frequentatione effectus consecuti possit intelligi) id non probabit unquam, nisi actuum in materia ista oppositorum istius temporis producat copias authenticas, quarum nullam profert. *Tertia:* quæ hîc quodammodò cum secunda coincidit: *In opinionibus deligendis primô locô spectanda est antiqua & probata consuetudo.* Quam à nobis stare, ex præmissis statim utroque allato sensu evincitur: & cùm Papebrochius suam oppositionem fundet in lite inter Conventum Florentinum & Senensem de majori antiquitate, ut videbimus *n. 503.* non solum supponere debet, Conventus istos in antiquitate esse ferè æquales, sed & Conventum Florentinum ex præcedentia, in cujus possessione est, & semper fuit, judicatum fuisse Conventu Senensi antiquiorem, quod mihi contra ipsum sufficit. *Quarta* denique: *ubi contrariæ extant sententiæ, pronuntiandum est pro possessore.* Conventum autem Florentinum esse possessorem dictorum

Di-

Diplomatum, negare non potest, cùm illa sub nomine antiquorum illius Conventûs munimentorum impugnet. Undè omnes prædictæ regulæ Juris (præter dicta *n. 12.* contra argumenta merè negativa, quibus passim nititur Papebrochius) nobis favent, & ipsum destruunt: quàm verò insignem præbeat ansam nostras contra se tuendi *Juris præsumptiones*, patebit infrà *n. 728. ad 737.* præsertim cùm præsumptiones, quæ sunt Juris, liquidissimè probare & manifestè concludere veritatem, constet ex *leg. licet imper.* & Alexandro *ibi.* Jasone *ff. de legib.* & multis aliis citatis à Mascardo *tom. 3. de probat. Conc. l. 1221. n. 11.* Item ex *leg. Antiqua cod. de beller.* leg. Ad Pio §. *si pignora ff. de re judicata*, & Doctoribus ibi: ità ut onus probandi contrarium incumbat oppugnatori, ut rectè Decius *Consilio 32. sub finem.* Parisius *Consilio 20. in principio*, & alii apud ipsos quamplurimi. Vide præmissa *n. 152.* in fine, & Tertullianum *n. 279.* supra dicentem: *primam instrumentis istis anthoritatem summa antiquitas vendicat.*

448 Accedit: Quod, cùm abundantissimè sufficiant præmissa contra *Telum I. Pharetræ I.* ad efficaciter probandum Ordinis nostri ab Elia sanctissimo Propheta ad S. Bertholdum, Brocardum, Albertum &c. hæreditariam successionem ininterruptam, quam *Armamentarii Carmeli Parte I. & II.* principaliter contra dissidentes amicos prætendimus, *Diplomata* ista, tanquam res ad intentum nostrum principale parum necessarias potuissemus prudenter dissimulare, eaque Criticis, non obstante ista evidenti juris, & Historiæ *n. 152.* citatæ, fusiusque infrà deducendæ, præsumptione, discutienda relinquere; nisi Papebrochius in sua *Diplomatum* istorum crisi Ordinem nostrum intolerabilibus & necessariò purgandis gravasset injuriis: quia ad destruendum ipsius Conclusionem, licèt ad nostrum principale intentum ferè impertinentem, sub his *Propylæi* ejusdem *n. 31.* terminis: *finio igitur, & rursum affirmo, Carmelitas ante annum MCCXXXVIII. nulla in Occidente habuisse Monasteria*, insuper abundè sufficiunt præmissa *n. 150. & 151.* quæ R. P. Josaphat Andres, eruditissimus in Collegio Cæsar-Augustano Societatis Jesu Primariæ Cathedræ Theologicæ Moderator, & S. Officii Qualificator confirmat, *Decore Carmeli XXXVIII.* scribens: „ Quantus hinc Ordini Eliano decor accrescat, facillimè conjicies, cùm indè fiat, suam ut buccinet illustrissimam illam nascentis Ecclesiæ portionem, Monachorum scilicet immensam propè multitudinem, quam potius ad omnipotentiæ ostentum, quàm ad imitationis exemplum Ecclesiæ tunc contulit Deus, uti ipsemet Opifex gratiæ, extraordinariò cujus adjumentò miraculum id perpetratum est, Brigittæ Sanctiss. aperuit. Ut igitur magis, magisq; firmetur tanta hæc prærogativa Carmeli, numeretque suos Monachos quotquot in Oriente, & Occidente per annos circiter 400. à Christi Salvatoris Natali insignissimi sanctitate præluxere, idque ex Authorum exterorum ore, ut minus eorum sensus suspicioni pateat, firmissimum munimentum adjiciam ex propagatione Ecclesiastica per Hispanias, quam duobus voluminibus absconditæ hucusque sacræ eruditionis Thesauro ditissimus edidit R. P. Fr. *Gregorius de Argaiz*, religiosissimæ Benedictinæ Familiæ

,, miliæ Alumnus, ac Chronologus Generalis, de tota equidem Hispania, præsertim tamen de Carmelitano Ordine, optimè meritus, *Chronicon Haudberti* antiquissimi Authoris Monachi quoque Benedictini, & *Scriptiones S. Gregorii Episcopi Granatensis* vulgari pro Hispanis idiomate nuper expendens. Ibi enim cum antiquissimis hiscè Chronologis, quotquot ex utriusque sexus Monachismo, aut sanctitatis splendore, aut Martyrii Laurea conspicui per Hispaniæ Provincias floruere, ad Elianum Institutum (utpotè in ea tempestate in Ecclesia solùm, uti tertio quoque verbo supponit) revocat, eorumque, quam subjicimus, synopsis demonstrabit. Gregorii, & Haudberti verba, *huiusce speciei characteribus*, signata reperies, reliqua ex Authore annectuntur.

Ex sancti Gregorii Episc. Granatens. scriptionibus tom. I. prima Parte contentis.

,, Num. 25. *Securæ in Betica Sancta Binna Virgo*, sanctæ Febroniæ Socia, utraque Carmelita.

,, 29. *Chartagine in Mari Oceano sancta Bassa Abbatissa*, subdit Aut. ex Haudb. & cum ea Paula, & Agathonica Martyres Carmel.

,, *Baniana propè Cordubam sancta Teresa Abbatissa, quæ cum 78. Sociis Virginibus patitur.* Adjiciat primam hanc secundæ Teresiæ antiqua Carmelitarum Religio.

,, *Rhoda circa Oceanum S. Paulus Abbas*, Ordinis nempè Carmelitani, qui in ea tempestate unicus erat.

,, 72. *Ocelli sancti Theodorus, & Stephanus Monachus CARMELITANUS.*

,, 132. *Toleti S. Leocadia Virgo*, Instituti scilicet Carmelitani, ex Dextro, & Luitprand.

,, Id ex scriptionibus S. Gregorii Granatensis Antistitis. Ex Ecclesiarum Hispaniæ serie, earumque Præsulum laudabili numero à tempore D. Jacobi Hispaniarum primi Magistri, usque ad annum 917. per *Haudbertum Monachum Benedictinum* congestis, aliquos qui ad Carmelum pertinent recenset: Antistites nempè Toletanos Martinum, Thuribium, & Gualdericum: Asturicenses Sabinum, & S. Thuribium: Pragenses Petrum Mart. diversum à primo etiam Martyr. Carmelit. à D. Jacobo ad vitam revocato, & Antistite constituto. Hic enim floruit ann. 40. ille ann. 200. S. Celidonium Martyr. & Fœlicem: Meritensem Exuperantium: Cordubensem Gratum, Monachos omnes Carmelitanos. Præsulibus hiscè sanctissimus Conventus Carmelitanos adjicit aliquos. Alium in aquis calidis, incolæ cujus in disseminanda Fide D. Jacobò individui comites extitere. *Pobl. tom. 1. p. 1. fol. 130.* erectusque est anno Domini 37. à Pimenio Monacho, qui passus est sub Adriano: *Ex Luitprand. Pobl. ibidem.* Alium Caucæ in Carpentaneis, Fidei quoque prædicationi apprimè collaborantem, *Pobl. fol. 138.* Alium Lidiæ in Ceretanis, *fol. 147.* Alium Mur-

„ Mureiæ, *fol. 163.* Caracæ in Carpentaneis alium, *fol. 202.* aliosque innumeros ex dicendis adjicies.

„ Hæc ex prima parte. In secunda expenditur Chronicon Haudberti ab anno Christi Domini Natalitio, usque ad annum 919. cujus testimonia prout in ipsomet Chronico extant *signata* legenti libabimus, adjectis pro opportunitate nonnullis ex Author. operis. numerus indicat annum.

„ An. 55. *Eliodorus Græcus Heremita Carmelitanus Caucæ Monasterium construxit*, tempore scilicet Apostolorum Petri & Pauli.

„ 58. *S. Eulogius Abbas Carmelita, Toleti obiit*; in Conventu scilicet Agaliensi à S. Elpidio, Monacho quoque Carmelitano, erecto.

„ 66. *Caucæ 200. Monachi Carmelitani combusti pro Fide intra Heremitorium, quod construxerant 15. die Julii.*

„ 86. *In Civitate Capræ circa Eburam passi sunt Fœlix, Carilippus, Athanasius, & quadraginta Monachi solitarii*; omnesque Ord. Carm. quandoquidem per id temporis nullus alius, qui suis adscriberet, vigebat.

„ 136. *Caracæ in Carpentaneis memoria S. Celerinæ Virginis, Monialis* Carmelitæ.

„ 137. *Per idem tempus florebat Secoviæ S. Entridis Abbatissa*, Carmelitana.

„ 139. *Verovisca passus est S. Antoninus Abbas. Bletissa circa Tritium S. Honorata Abbatissa, & Sociæ ejus. Ceæ in Galletia SS. Christi fortissimi Martyres Facundus, & Primitivus*, omnes ex Ordine Carmelitano.

„ 141. *Coiancæ floret memoria S. Tyedæ Abbatissæ, quæ in persecutione Neronis patitur pro fide.* Nota quam propè ad exordium Ecclesiæ erectum ibi fuerit pro Carmelitis Cœnobium. „

146. *Brachara S. Celina Abbatissa Monialium* Carm. *floret magna opinione sanctitatis*, earumque Conventus Fundatorem crediderim Bracharensis Ecclesiæ primorum Antistitum aliquem. „

155. *Libiæ in Ceretanis fortissima Martyres Catharina Abbatissa, & Sociæ ejus*, omnesque Carmelitanæ. „

181. *Borunda in Cantabris memoria S. Gereddis Abbatissæ & Martyris, quæ in persecutione Neronis in fluvio per medium Civitatis transeunte suffocata est à Severino Idololatra*, Monialis Carmelitanæ. „

200. *Pinciæ floret Theodulus Abbas, qui ex Syria venit in societate triginta Monachorum*, & hic est primus Conventus, isque Carmelitarum, quem ego Vallisoleti reperio. „

207. *Ebura in Carpentanis floret Abundus, qui anteà fuit Abbas 300. Monachorum*; Isceque Præsul erexit, uti par est credere, primum ibi Carmelitarum Conventum, quandoquidem solus illuc non adventaret. „

208. *Columba Virgo Carmelitana Toleti obiit*, in Conventu Agalliensi à S. Elpidio erecto. „

256. *Valentiæ in Editanis S. Anglina Abbatissa, & Sociæ ejus Virg. & Mart.* Carmelitanæ. „

295. *Maxima Abbatissa Carmelitana Gerunda floret.* „

300. *Voluca SS. Christi Martyres Victoria Abbatissa cum 53. Sociis Virg. 2. Augusti. Thermeda in Jacetanis S. Leodatus Monachus solitarius Martyr. 1. Julii. In Lusitania in Eremo Metillensi passi sunt SS. Christi Monachi* „

„ *Theoderus & Socii*, omnesque Carme- „ lit. subjicit Author, annectitque fol. „ 233. colum. 2. Dei famulum, cui no- „ men Vincentius.

„ *Toleti S. Leocadia Virgo post multa* „ *tempora in carceribus detenta animam* „ *Deo reddidit:* Instituti Carmelit. in „ Conventu Agall.

„ *In Monasterio Titalciensi S. Christi* „ *Monachi Fabricianus, & Philibertus* „ *Martyres*, Carmelitæ.

„ *Carthagine Spartaria Bassa Abba-* „ *tissa, & cum ea Paula, & Agathonica* „ *Virgines, & Martyres die 2. Martii*, ex „ Instit. Carmel.

„ 331. *Tuda in Galletia S. Audota Ab-* „ *batissa floruit in Conventu*, scilicet Car- „ melitarum Monialium.

„ 334. *Columba Abbatissa multarum* „ *Monialium, in tractu Vivariensi mori-* „ *tur 3. Novembris*, Instituti Car- „ meli.

„ 338. *Toleti obiit Libiciosa Abbatissa*, „ Conventûs nempè Agall. tunc Car- „ melitarum.

„ 362. *Sancta Maxima Monialis in* „ *Monasterio Cauriensi Romæ pro con-* „ *fessione Fidei patitur.* Carmelita, aut „ Antoniana.

„ Hæc subjicit Author; quia per id „ tempus ad Institutum Magni Antonii aliqui erigebantur Conventus, qui „ quidem per imitationem saltèm ad „ Carmeliticum quoque pertinebant, „ sicut & ipsemet Antonius, uti prædi- „ ctum est, *dec. 35. & seq.* Adjicere posses ex eodem Haudberto immensam „ prope Sanctorum Carmelitarum „ multitudinem; sed quia nostri Insti- „ tuti modò non est, eorum inquirere „ numerum, sed firmare proximè *De-* „ *corem* assertum, nempè Monachos, ac „ Anachoretas omnes, qui primis na- „ scentis Ecclesiæ sæculis floruerunt, In- „ stituti Eliani pressisse vestigia, quod „ abundè præstitum est, reliquis super- „ sedemus, Sanctorum, quam præter- „ mittimus, ingentem copiam, alibi „ daturi. „ Ità verbotenùs ille. Videatur Ildefonsus de Flores ejusdem Societatis suprà *n. 94. §. Infrà autem.*

Nè tamen ista Papebrochius, prout cætera, quæ contra *Telum I. Pharetra 1.* præmisimus, etiam suspecta habeat, & unà cum illis Argaiz & hos suæ Societatis Jesu Scriptores explodat, ad majorem securitatem, & securiorem insolentis ejusdem commenti suprà *n. 447. & 448.* allati refutationem.

Adjicio *primò*: sequentia pro nostro Conventu Florentino testimonia.

In Dei Nomine Amen.

„ *Anno salutis nostræ ab Incarnatione millesimo quingentesimo septua-* „ *gesimo tertio, Indictione secunda stylo Senensi, die verò decimâ octavâ* „ *Mensis Decembris, tempore Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris* „ *& D. N. Domini Gregorii XIII. Summi Pontificis, regnanteque glorioso* „ *Principe Domino Maximiliano Secundo Romanorum Imperatore, nec* „ *non Serenissimo Domino Cosmo Medices Magno Duce Etruriæ dominan-* „ *te, ut Senis publicè fertur.*

Per

„ *Per hoc præsens publicum documentum omnibus manifestum appa-*
„ *reat, qualiter requisitus ego Notarius publicus infrascriptus, tanquam*
„ *persona publica authentica, legalis, & fide digna, ac in officio publico*
„ *constituta, ad instantiam, & pro parte multum R.di Patris Magistri Io-*
„ *annis Baptistæ de Cafardis Senensis, Sacræ Theologiæ Professoris, Prioris*
„ *ad præsens Venerabilis Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Monte Carmelo in Ci-*
„ *vitate Senarum, vice & nomine dictæ suæ Ecclesiæ & Religionis, ut ad*
„ *æternam rei memoriam & pro veritatis dilucidatione fideliter exara-*
„ *rem, ac exemplarem quasdam Chronicas, & antiquas memorias, ex*
„ *quibusdam antiquis Chronicarum libris, & Codicibus, qui reperiuntur*
„ *in Civitate Senarum, penes & in manibus Magnificorum Virorum Do-*
„ *mini Francisci de Thommasiis, D. Orlandi de Malavoltis, D. Alexandri*
„ *de Biringucciis, & D. Pyrri de Landuccis Nobilium Civium Senensium,*
„ *collectorum, per se, & eorum antenatos Chronicarum, & rerum memo-*
„ *ratu dignarum Almæ Civitatis Senarum.*

„ *Volens satisfacere dicti Magistri Ioannis Baptistæ Prioris prædicti ju-*
„ *stæ petitioni & voluntati (ut fas est) ex dictis, & infrascriptis libris au-*
„ *thenticis, & fide dignis, & pro talibus communiter habitis, tentis, & re-*
„ *putatis publicâ voce & fama, palàm & apertè ab omnibus, in dicta Civi-*
„ *tate Senarum exemplavi, sumpsi, & exaravi infrascriptas Chronicas, &*
„ *antiqua monumenta de verbo ad verbum, nil addendo, vel diminuendo*
„ *ex dictis & infrascriptis libris, ut infrà designatis, & notatis vulgari ser-*
„ *mone, prout jacent; videlicet*

„ Del libro antico di Chroniche di M. Pirro Landucci di
„ grandezza di foglio, con cuperta de cuoio rosso, quale co-
„ mincia. Essendo utile & piacere li essempli delle buone me-
„ morie delli Antichi, massime della sua Patria, per questo trat-
„ taremo, & per piu per li Senesi, incominciando da primi Fon-
„ datori di Castel-Vecchio &c. & finisse detto libro d'Anno
„ 1476. à di 24. di Giugno Venne il Conte Carlo de Montone
„ cu furone cavite l'infrascritte parole in fol. 12. del detto
„ libro.

„ *Chronicha Senense copiata per Patritio Patricii.*

„ In detto Anno 797. tornaro tutti li Frati di Santa Maria di
„ Monte Carmelo alla Chiesa di San Niccolo la prima volta, &

„ per vn tempo vi ſtero li Romiti, e poi vi tornaro li predetti
„ Frati, di poi è divulgato de Mantellini, & per li Mantellini de i
„ Fanciulli botati alla Vergine Maria che era di pinta nella faccia
„ di fuore.

„ Nel predetto Anno gionſe Carlo Magno à Roma, e purificò la mala famà, che gl'era ſtata poſta al Papa, à torto.
„ Il medeſimo circa la præſente Cronica di parola in parola apariſce in vn libro di Chroniche di quarto foglio del ſopradetto M. Aleſſandro Biringueci Cronichiſta in fo. 18.

„ Del libro del ſopradetto M. Franciſco Thommaſi Cronichiſta
„ antico in quarto foglio con tavole de legno, ſtritto di
„ lettera, & caractere antichiſſimo, quale
„ comincia comme da baſſo.

„ Deus adſit

„ Anno primo Urbis conditæ jam Civitatis ambitu à duobus indomitis Tauris vomere deſignato, Remus Germanus Romuli &c. & finiſce à fol. 181. con l'infraſcritte parole. Piſa fu riconciliata da Papa Aleſſandro, e per queſto li Piſani ferò lo ſpedale nuovo di ſtagno, e fu dato alle donne d'ogni Santi di Piſa. Appare in detto libro in fol. 137. l'infraſcritta Cronica.

„ Cronica di Giovanni Biſdomini à ſuo tempo nel 1177.
„ in fol. 139.

„ E Frati di Santa Maria di Monte Carmelo in Siena havendo diſagio, e mancamento d'acqua, & havendo notitia della vena di diana ſotto Caſtel-Vecchio, la quale rigava ſotto terra per il loro orto, & haveva vſcita in Treſſa: deliberorno fare vn Pozzo par la detta acqua; onde ſchavorono accanto al loro orto circa ottanta braccia, e non trovando acqua di vena, ſalvo che alle ſeſſanta braccia trovorono Terra acquidoſa in

poco

„ poco luogo, verſo la via di Marenna: Onde ferno vn Ponte al „ pari di detta Terra acquidoſa, & in traverſo ſchavorono à „ modo di vn Buttino circa à Braccia ſei, & trovarò vn Ramo „ piccolo di detta vena onde entrava in detto pozzo, & era gia „ tramoto il ſole & laſſaro l'opera e partironſi. La mattina ri- „ tornando li Maeſtri all'opera, trovarono l'acqua eſſere ab- „ bondata ſopra il Ponte di detto Pozzo: onde poi di detta ve- „ na ſi dè l'acqua alla Trinità, e poi ſi de acqua ad vna fonte api- „ ci le poſſeſſioni di detti Frati al ſervitio de lavoratori.

„ La medeſima Cronica appariſce ancora ſotto l'anno 1177. „ nel libro delle Chroniche del ſopra detto M. Pirro Landucci „ nel ſuo antedetto libro de Chroniche del Chroniche in fol. „ 20. Et ancora la medeſima Cronica appariſce nel libro delle „ Croniche del detto M. Aleſſandro Biringucci ſotto detto „ anno 1177. in fol. 40. Et ſimilmente di M. Orlando Mala- „ volti nel ſuo libro di Croniche ſotto detto anno 1177. in „ fol. 30.

„ *Et quia ego Pamphilus de Bocciardis de Senis, publicus ſacris Apoſto-* „ *licâ & Imperiali Auctoritatibus, & in Archivio Romanæ Curiæ Nota-* „ *rius deſcriptus, Iudexque Ordinarius & Civis Senenſis, ſupradictas Cro-* „ *nicas, & monumenta antiqua, ut ſuprà jacent, ex dictis libris reſpecti-* „ *vè fideliter extraxi, & exemplavi, requiſitus, & rogatus, ut ſuprà.* „ *Ideò in fidem ac robur veritatis, ad perpetuam memoriam, hoc publi-* „ *cum Inſtrumentum confeci, quod, ad cautelam, manu propriâ ſcripſi,* „ *ſubſcripſi, ſignavi, & publicavi, ad laudem & gloriam Individuæ Tri-* „ *nitatis.*

L.S.

„ *Vniverſis & ſingulis, ad quos præſentes noſtræ litteræ pervenerint,* „ *fidem facimus, & atteſtamur, Nos Cap. Populi & Priores Gubernato-* „ *res Civitatis Senenſis pro Sereniſſimo Coſmo Medices Magno Duce Etru-* „ *riæ qualiter ſupraſcriptus ſp. Vir Pamphilus de Bocciardis Notarius, &* „ *noſter dilectus à tempore præfati rogitus proprium facti, & publicati ci-* „ *tra & ſatis ultra, fuit, prout hodie eſt, publicus Notarius, & pro tali fuit,* „ *& eſt, habitus, tentus, & reputatus, & ad præſens habetur, tenetur, &* „ *reputatur, ſuisque ſcripturis publicis, tàm in judicio, quàm extra, fuit*

 ſem-

„ *semper adhibita, & adhibetur fides indubia. In quorum testimonium*
„ *has nostras fieri mandavimus, nostrorumque sigillorum majoris & minoris impressione munitas. Ex Palatio publico Sen. die decima nona Mensis Decembris* M. D. LXXIII.

L.S. **L.S.**

„ *Lact.*mu *Boscalus Le Mand.*to B.

„ *Scipio Bandineus V. J. Doctor Senensis, ac Ill.*mi *&* R.mi *in Christo Patris & Domini D. Francisci Bandines de Piccolominibus, Dei & Apostolicæ Sedis gratiâ Archiepiscopi Senensis, in spiritualibus ac temporalibus Vicarius Generalis, Universis has nostras testimoniales & legalitatis litteras inspecturis salutem. Quoniam de fide & legalitate hominum interdum ob loci distantiam dubitatur, fidem indubiam facimus, pariterque testamur, quod sp. Vir Pamphilus Bocciardis Civis Senensis, qui scripsit Chronicas suprascriptas, fuit, & est publicus, legalis, & authenticus Notarius, suisque scripturis publicis, in judicio, & extra habetur, & adhibetur plena fides indifferenter ab omnibus. In cujus rei testimonium præsentes nostras litteras fieri, & per Notarium nostrum publicum infrascriptum subscribi, & sigillo Curiæ nostræ jussimus impressione solita communiri. Datum Senis in Palatio Archiepiscopatûs die XX. Mensis Decembris M.D.LXXIII.*

L.S. *Nic. Thurinons. Not.*s *M.*to

„ *Præsens Copia extracta fuit è suo proprio Originali, existente in Archivio Ordinis Carmelitarum in Conventu Sanctæ Mariæ Transpontinæ Urbis, in quo facta collatione concordare inveni. Ideò ego Antonius Felicis Petrochius Sabinus Causarum Curiæ Cam. Apostolicæ Notarius de præmissis rogatus præsens Instrumentum subscripsi & publicavi requisitus.*

TESTI-

TESTIMONIUM

RR. Adm. PP. Provincialium Provinciæ Florentinæ.

450 „ NOs infrascripti Sacerdotes professi Ordinis Fratrum Bea-
„ tissimæ Virginis Mariæ de Monte Carmelo in Provincia
„ Tusciæ, & ejusdem ante hac Priores Provinciales, omnibus,
„ ad quos spectabit, fidem facimus in verbo Sacerdotis, quod à
„ tempore, quo sumus professi, viderimus semper Priorem
„ Conventûs nostri Florentini in Capitulis & Congregationi-
„ bus, in quibus solent convenire Priores Conventuum Pro-
„ vinciæ, præcedere Priorem Conventûs Senensis; quia com-
„ muni traditione totius Provinciæ creditur Florentinus senior
„ fundatione Conventu Senensi; & istam præcedentiam ratio-
„ ne antiquitatis semper observatam fuisse audivimus ab anti-
„ quioribus Provinciæ; quodque nunquam viderimus ullam
„ oppositionem, litem, vel controversiam moveri inter Con-
„ ventûs nostros Florentinum & Senensem pro dicta antiquio-
„ ritate, & præcedentia, nec anteà motam fuisse, audiverimus
„ à quoquam dictorum Seniorum nostrorum; nec de ejusmodi
„ oppositione, lite, aut controversia ulla nota extat in litteris
„ dictæ Provinciæ, quos tempore Officii Provincialatûs, &
„ in aliis occasionibus sæpè legimus, & evolvimus. In quo-
„ rum fidem præsentibus subscripsimus die & loco infra-
„ scriptis.
„ Ità affirmo ego infrascriptus Fr. Aloysius Fabbri Sacræ Theo-
„ logiæ Magister Exprovincialis Provinciæ Tusciæ, ætatis an-
„ norum sexaginta duorum in Conventu nostro Florentiæ ma-
„ nu propriâ anno 1675. die 6. Decembris.
„ Ità pariter affirmo ego Fr. Cyrillus Grillanti Sacræ Theo-
„ logiæ Magister Exprovincialis Provinciæ Carmelitarum Tus-
„ ciæ ætatis annorum quinquaginta in Conventu nostro Flo-
„ rentiæ, manu propriâ die sextâ Decembris 1675.

Ità

„ Ità affirmo ego Frater Angelus Maria Malaſpina Sacræ „ Theologiæ Magiſter, nec non Sanctiſſimæ Inquiſitionis Flo- „ rentiæ Conſultor, Exprovincialis Provinciæ Carmelitarum „ Tuſciæ, ætatis annorum 44. in Conventu noſtro Florentiæ „ manu propriâ, die 6. Decembris 1675.

„ *Die decimâ Menſis Decembris 1675. Florentiæ conſtituti perſonaliter „ coram me Notario infraſcripto; ſupradeſcripti Admodum R R. Patres &c. „ dictam fidem facientes &c. causâ & occaſione eam recognoſcendi, quæ à „ me de verbo ad verbum coram eis lecta, & benè per eos cogitata, mediô „ eorum juramentô, tacto pectore more Sacerdotali, dixerunt, omnia cum „ dicta fide deſcripta vera fuiſſe & eſſe; illamque recognoverunt &c. aſ- „ ſerentes eam ſubſcripſiſſe eorum propriâ manu &c. in quorum fidem*

„ *Ego Cælius Nerius filius* J. *V. Doctor Aug. de Cerracchinis Notarius „ publicus Civis Florentinus de prædictis recognoſcendis rogatus fui, & in „ fidem me ſubſcripſi ad laudem Dei, & cum meo ſigno Notariali in margi- „ ne ſignavi.*

„ *Nos Hieronymus de Giuntinis* J. *V. D. Civis ac Notarius publicus „ Florentinus, nec non ad præſens Proconſul Collegii Iudicum, & Nota- „ rius Civitatis Florentiæ fidem facimus, & publicè atteſtamur, ſupraſcri- „ ptum D. Cælium Nerium de Cerracchinis fuiſſe, & eſſe Notarium pu- „ blicum Florentinum, & talem qualem ſe facit, legalem & fide di- „ gnum, ejuſque ſcripturis & ſubſcriptionibus ſemper adhibitam fuiſſe „ plenam & indubitatam fidem in judicio & extra ab omnibus indifferen- „ ter. In quorum teſtimonium &c. Datum Florentiæ hâc die decimâ ſtan- „ tis Menſis Decembris* 1675.

„ *Petrus Philippus de Barbianis Coad.*

Adjicio *ſecundò*: Teſtimonia pro noſtro Conventu Colonienſi ſub initium Pharetræ III. producenda. Intereà, ut ſingulas hic à P. Papebrochio Ordini noſtro illatas reparemus injurias. Sit

TELUM I.

451 PApebrochius *Propylæi* ſuprà citati *cap. 1.* cui titulus: *Examinatur Florentinæ Fundationis antiquitas, hôc ſæculô primùm excogitata.* Ubi *num. 4.* ſubdit: *Ante annos non admodùm multos, triginta forſitan, aut quadraginta, in*

in Florentini Conventus (utique Carmelitarum) *Claustro posita est inscriptio, his verbis concepta :* A Christi Nativitate anno DCCXLIII. Kalendis Maji, ad honorem Dei, & B. Mariæ Virginis de Monte Carmelo, erecta fuit parva quædam Ecclesia, cujus primum lapidem posuit Rev. DD. Thomas Episcopus Florentinus, in recessu prope civitatem, juxta viam Pisanam & flumen Arni, pro Eremitis quibusdam Montis Carmeli Genesio scilicet, Basilide, Cyrillo, Enoc, Phronto, Honuphrio, & Elpidio, Humar Arabiæ Regis, Mahometi successoris, tyrannidem fugientibus, nutu divinò in hanc Urbem perductis. Deindè anno MCCLXVIII. Kalendis Julii, extra civitatem, fundata fuit hæc Ecclesia secunda, per Reverendiss. DD. Joannem Florentinum Episcopum, sub Titulo Fratrum ejusdem Ordinis, præsentibus pluribus personis Secularibus & Regularibus: qui Antistes donavit pedem S. Agnetis Virginis & Martyris, & Caput S. Cordulæ itidē Virginis & Martyris, & Ursulæ Sociæ, quæ sunt adhuc in eadem Ecclesia. Post Fundationē verò anno MCCCCXXII. Dominica in Albis, die XIX. Aprilis, ex concessione Martini Papæ V. ad preces D. Francisci de Soderinis per Reverend. DD. Aymericum Corsinum, primum Florentiæ Archiepiscopum, solemniter consecrata fuit, Assistentibus RR. DD. Antonio Fidei Carmelita Episcopo Suanensi & Benotio Federigo Episcopo Fesulano Florentinis: in qua consecratione idem Reverendissimus donavit Reliquias de SS. Bartholomæo, Thoma, & Barnaba Apostolis, Marco Evangelista, Clemente & Antero PP. & MM. Laurentio, Sebastiano, & Pancratio MM. quæ in eadem Ecclesia conduntur: quam cuilibet contrito & confesso, in Dominica in Albis visitanti, idem Archiepiscopus pro tunc Indulgentiam quadraginta dierum concessit: quam plenariam & perpetuam fecit SS. D. N. Gregorius felic. record. D. PP. XIII. año salutis MDLXXXV ut constat ex Originalibus in Arca Conventûs positis, quorum copiæ fide dignæ in Sacristia extant affixæ.

Et n. 5. *Italiæ Sacræ auctor Ferdinandus Vghellus to. 3. colum. 166. citat Ferrinium in Catalogo Florentinorum Episcoporum asserentem, quod* Joannes *anno MCCLI. ad Florentinam Sedem subvectus,* anno MCCLXXV. die III. Januarii jecit primū lapidē Ecclesiæ Carmelitarum. *Ità illum ex ipsius, aut Episcopi, aut Conventûs monumentis accepisse nullus dubito: sed errorē obrepsisse in anni numero assentior Vghello vetus Kalendarium citanti, in quo Joannes iste dicatur obiisse die ultimo anni immediatè præcedentis. Facilè fuit unam cyfram (nam per cyfras Ferrinius annos notat) pro altera irrepere, & 75. pro 65. scribi: at unius Mensis nomen substitui pro altero, nō æquè facile. Quarè existimo reverà die III. Januarii jactum esse primum lapidem à Joanne, sed anno MCCLXV. anno autem post tertio, die I. Julii, tunc in Dominicam cadente, ipsam Ecclesiam esse consecratam: pro qua vel nimium exigua, vel temporis diuturnitate ruinam passura, post annos circiter centum quinquaginta, amplior alia exstructa sit, quæ etiam nunc extat. Quis enim credat tanto tempore usos esse Fratres Ecclesia non consecrata? Unde ante omnia hic noto, inscriptionis istius auctores, in tempore tanto nobis viciniore, adeò hallucinatos, ut inter fundationem ac consecrationem tàm immane intervallum ponerent; non magnam fidem mereri in iis, quæ de sæculo longè anteriori scripsere.*

Enervatio.

452 RESpondeo 1. Malum omen: Papebrochius à contradictione manifesta incipit, scribens: *Examinatur Florentinæ Fundationis antiquitas hôc sæculo primùm excogitata*, & *num. 5.* subdit: *Joannes anno MCCLI ad Florentinam Sedem subvectus, anno MCCLXXV. die III. Januarii jecit primùm lapidem Ecclesiæ Carmelitarum*: nam per ipsum sequitur, *Florentinæ Fundationis antiquitatem esse, & non esse primùm hoc sæculo excogitatam*. Item *Joannem Episcopum Florentinum fuisse, & non fuisse primùm hoc sæculo*. Uti verò errat in quatuor sæculis jacti primi lapidis à Joanne Episcopo Florentino, ità errare in novem jacti primi lapidis à Thoma similiter Episcopo Florentino, infrà *Telorum Enervatione* patebit: non enim magis credimus, *Diploma Thomæ* fuisse à Carmelitis Florentinis primùm hoc sæculo à 30. aut 40. annis fictum, quàm Joannem demùm tunc jecisse primum lapidem &c.

453 Respondeo 2. Mirum esse, quod Papebrochius non attendat, ad Decretum Salomonii: *Ubi verba sunt aperta, interpretatio contra manifestam vim verborum, nihil valet: neque communis opinio malè interpretantium, imò pervertentium, efficere potest, quod verba dicant id, quod non significant*. Diploma Thomæ Episcopi Florentini infrà *Telo III.* relatum habet: *primùm lapidem parvæ Ecclesiæ in remoto loco pro eisdem Eremitis Carmeli &c. propriis manibus, Deo dante, posuimus propè civitatem, juxta Pisanam viam & fluvium Arni. Acta sunt hæc &c. sub anno Domini 743.* Inscriptio Claustri addit: *Deindè anno 1268. Kalendis Julii extra civitatem fundata fuit hæc secunda Ecclesia per Reverendiss. DD. Joannem Florentinum Episcopum &c.* Papebrochius ista, propter errorem Ferrinii in *Mense & annis septemdecim*, cum manifesta vi verbis, tàm Ferrinii, quàm Diplomatis, & dictæ inscriptionis, illata, sic interpretatur: *Quarè existimo reverà die III. Januarii jactum esse primum lapidem à Joanne, sed anno 1265.* Hæc autem interpretatio vera esse non potest, nisi *verba*, tàm Diplomatis, quàm Inscriptionis Claustralis, *dicant, quod non significant*, ut verba conferenti ad oculum patet. Quis, obsecro, credat Papebrochio de asserente Ferrinio, *quod Joannes anno 1275. die III. Januarii jecit primum lapidem Ecclesiæ Carmelitarum*: scribenti: *Ità illum ex ipsius, aut Episcopii, aut Conventûs monumentis accepisse, nullus dubito*; nisi ipse Papebrochius sit *nullus*: cùm illud ex solo Ferrinio inferat, qui in anno & Mense obitus Joannis Episcopi errat, juxta Ughellum *ibid.* sic scribentem: *primum verò lapidem Ecclesiæ Carmelitarum nostrum Joannem jecisse scribi Ferrinius in Catalogo an. 1275. meliùs 1274. nam ille triduo antè excesserat, ut vetus Calendarium notat. Decessit autem Joannes postrema die Decembris anno 1274.* Undè Papebrochius, non solùm ab inscriptione; sed etiam à Ferrinio & Ughello in anno & Mense jacti primi lapidis recedit: quô fundamentô, quô Auctore? nullô: ergò ipse nullus, præsertim cùm id nullus ante ipsum scripserit; ipsum tamen id primò scribere, mirum non est, cùm penè solus manifesta

festa rejicere præsumat. Vide *n. 76. ad 112. n. 134. ad 139. n. 144. 148. 219. num. 307. ad 317. & 378. ad 382.*

454 Respondeo 3. Papebrochium videri aliis intendisse, dum contra expressa verba dictæ Inscriptionis Claustralis annum consecrationis 1432. novitiè adscribit anno 1268. Fundationis Ecclesiæ secundæ, idque per unum, sine ulla prorsus authoritate, novitium *existimo*: quasi verò solum ipsius *novitium existimo*, sufficeret ad antiqua plusquam nongentorum annorum monumenta evertendum: tanta equidem est unius Papebrochii præsumptio, ut sæpè notavimus suprà: Vide infrà *num. 585. 586.* Intereà hic notandum, quod Papebrochius evidenter contradicat his à se præmissis: *examinatur Florentinæ Fundationis antiquitas hoc sæculò primùm excogitata.* Nec illam sufficienter excusabit, dicens, se ibi loqui de prætensa anni 743. antiquitate: quia indistinctè loquitur, & de utraque ibi agitur: imò cum secundæ Ecclesiæ fundatio præsupponat primam antiquiorem, semper manet, quod tempore secundæ *sæculo XII.* excogitata fuerit prima *sæculo VII.*

Addit quidem: *pro qua* (videlicet *hac Ecclesia secunda*, prout Claustri habet inscriptio) *vel nimium exigua* (cùm tamen sit præsens valdè magna & vasta, uti pronomen *hac* in ipsa Inscriptione evincit, de qua Papebrochius *ibid. num. 4.* scribit: *ante annos non admodum multos, triginta forsitan, aut quadraginta, in Florentini Conventus Claustro posita est Inscriptio*) *vel temporis diuturnitate ruinam passura* (quô suum *existimo novitium* explodit, attentô pronomine *hac*) *post annos circiter centum quinquaginta amplior alia exstructa sit.* Sive autem per istam ampliorem intelligat hanc præsentem, quæ adhuc modò extat, sive ampliorem parvâ Ecclesiâ, cujus fundamenta sunt *anno 743.* jacta, manifestus est novitiæ hallucinationis error: quia pro *1. Parte* non ostendet, hâc Ecclesiâ ampliori, quæ adhuc modò extat, esse ampliorem post annos ab hac die, quo adhuc extat, futuros circiter centum quinquaginta extructam, ac sic futuro tempore & in spatiis imaginariis. Pro 2. verò *parte*, etiam non ostendet, hanc Ecclesiam, parvâ *anno 743.* fundatâ, ampliorem, esse fundatam centum circiter quinquaginta annis post, sive uti vult Papebrochius *anno 1225.* nisi per ipsum *annus 743.* non distet ab *anno 1225.* nisi centum circiter quinquaginta annis. Certè hæ Papebrochii novitiæ *existimationes* sunt nimis ludicræ, ad seria *Sanctorum Acta* in magnos ampliandа tomos. Vide dicta *n. 378. ad 399.* & statim *num. 454.*

Subdit equidem Papebrochius: *Quis enim credat, tanto tempore usos esse Fratres Ecclesia non consecrata?* Sed respondeo: omnes illi, qui antiqua Conventûs monumenta perlustrarunt, quæ unâ Papebrochii novitiâ exaggeratione non satis eluduntur; quia nec tantæ molis Ecclesia à pauperibus & mendicis Religiosis potuit unô terminô, ut vult, esse ædificata & consecrata: neque talis Ecclesiæ consecrationis dilatio, ob justas causas, est ità exorbitans, uti exaggerat, cùm in rigore sufficiat, priùs à superioribus benedictâ Ecclesiâ, Altaria, etiam portatilia, esse consecrata, &c.

Quamobrem hanc Papebrochii notam: *undè ante omnia hic noto, Inscriptionis istius auctores in tempore tanto nobis viciniore adeò hallucinatos, ut inter fundationem, ac consecrationem tam immane*

intervallum ponerent, non magnam fidem mereri in iis, quæ de sæculo anteriori scripsere. In suum sic refero auctorem: *Undè ante omnia hîc noto Papebrochium istius inscriptionis impugnatorem novitium, in tempore tanto nobis viciniore adeò hallucinatum, ut hanc Ecclesiam secundam Conventûs Florentini velle debeat esse ædificatam post futuros ab hac die, quô adhuc extat, circiter annos centum quinquaginta in spatiis imaginariis, & unô triennio post consecratam; aut alioqui annis centum circiter quinquaginta tribus antequam fuerit, consecratam: non magnam fidem mereri in iis, quæ contra fundationes Carmelitanas tot præcedentium sæculorum, ab hoc ascendendo usque ad septimum, novitiè scripsit*; imò nec majorem, quàm hodiè extare Ecclesias, prout ista, demùm post annos circiter centum quinquaginta ædificandas. Præmissa equidem sunt, quæ Papebrochius suprà *num. 401.* jactat, *se non scribere Noctuis, aut Vespertilionibus, quibus intolerabilis lux est, ad quam se speluncis includunt; sed Aquilis, quæ quasi luce ab infantia pastæ, exploratæ ad meridiem, solo jubare plenæ diei lætantur.* Fabulas ejusdem alias vide *n. 414. ad 446.*

TELUM II.

455 Papebrochius ibid. n. 6. *Ad Thomam Episcopum quod attinet, ejus nomen non invenitur in ullis Florentinorum Episcoporum catalogis, uti testatus est nobis Tiberius Petraccius, Vallumbrosanæ Congregationis vir eruditus, & ejusmodi rerum scrutator diligens. Primus illum in serie Episcoporum collocavit Vghellus, nullô aliô fundamentô, quàm quod nomen ejus inveniatur subscriptum Canonibus Concilii Romani, sub Zacharia Papa anno DCCXLIII. celebrati, secundum Baronium,* n. 27. *Sed appendicula illa Romani Concilii, quam mendosissimam esse idem Baronius agnoscit, inepti cujusdam hominis est, ità eam exordientis*, factum est hoc Concilium anno 11. Artabasdi Imperatoris, nec non Luitprandi Regis anno XXXIII. Indictione XII. *Etenim Indictio XII. & annus Luitprandi XXXII. non cum Artabasdi anno 11. Christi DCCXLII. sed cum sequenti concurrebant, ut patebit examinanti. Cùm igitur persuasum vellent auctores inscriptionis, Conventum suum antiquissimam habere originem in illo suburbano secessu; & cum de Humari persecutione aliquid ibidem crederetur, ex opinione tum primùm invalescente, de barratarum capparum auctore; ad istum annum, quô congruum intento suo Thomam invenerunt, à Baronio nominatum, omnia retulerunt, cum summa rerum ac temporis confusione.*

Ener-

Enervatio.

456 RESpondeo 1. Rationem, cur *Thomas Episcopus non inveniatur in ullis Florentinorum Episcoporum Cathalogis* sufficientem adferre *num. 15. ibid.* Vghellum, *Italiæ Sacræ* Authorem à Papebrochio valdè laudatum, ubi ait: *Denique ad totius populi Florentini placitum & consensum, primus Carmelitica fundationis lapis positus dicitur anno DCCXLIII. Quando* (nota) *Florentina Civitas tota penè jacebat diruta, & populus omnis erat dispersus, donec post annos aliquot, id est circa finem istius sæculi, Carolus Magnus hunc colligere, & istam readificare cœpit.* Quia, in ista devastatione & totius populi fuga, nonnulla Episcopii monumenta potuerunt esse furtivè ablata, lacerata, aut deperdita, prout in similibus contingere solet: alioqui constat ex Baronio *ad annum 743.* Thomam tunc fuisse Florentinum Episcopum, & comparuisse Romæ in Synodo sub Zacharia Pontifice, inchoata in Mense Septembri ann. 743. de qua *num. 24. & 25.* sic scribit: *De qua Synodo ista leguntur, sed mendosissimè in omnibus, quæ vidimus, exemplaribus. Præsidente Sanctissimo ac ter Beatissimo Zacharia Papa in Basilica Beati Apostolorum Principis Petri; ante confessionem, pro suprà memoratis Capitulis declarandis, unà cum Episcopis sanctissimis, quorum nomina subter adnectimus, ad Capitula pertractanda considentibus, sicuti dictum est, sanctissimis Episcopis, Joanne Segnensi, Sabatio Alatrensi, Handensio Perusino, Arcadio Clusino, Maurilio Hortano, Joanne Fallaritano, Thoma Florentino &c.* Quod argumento Papebrochii negativo, ac proindè stramineo, est positivè certius. Baronium autem sequitur Vghellus, Teste Papebrochiô *ibidem*, licèt ipsum fallere, scribendo, *primus illum in serie Episcoporum collocavit Vghellus, nullô aliô fundamentô, quàm quod nomen ejus inveniatur subscriptum Canonibus Concilii Romani, sub Zacharia Papa anno DCCLIII.* manifestum sit, ex ipso Vghello *tomo III. Italiæ Sacræ pag. 28.* Ubi sic. *Thomas Episcopus Florentinus interfuit Concilio Romano sub Zacharia Papa anno 743. ut habetur in antiquissimo MS. Codice Abbatiæ S. Salvatoris* (Numquid hîc fundamentum aliud?) *de quo etiam Baronius ad hunc annum.* Deindè addit: *Anno 790. Thomâ Episcopô adhuc vivente, qui in decimum septimum Italiæ regni Caroli magni ac decimum Pipini ejus filii incidit.* De quibus nulla mentio apud Baronium. Cur autem nec *tomum* nec *pag.* Vghelli citarit, indè, indè, satis inferri potest. Quis intereà similibus relationibus fidat, & junctis præmissis à *num. 449. ad 455.* aliisque suprà similibus multis, ferat pacatô animô hæc, quæ *n. 412.* ex ipso retulimus: *neque verò habenda ratio eorum, qui Berosos, Hunibaldos, Dextros, Luitprandos, & hujusmodi monstra vel amant, vel etiam mirantur,* cùm ad illos propius multò accedat, quàm alii, quos malè carpit, præsertim attentis ejusdem 32. fabulis *num. 414. ad 446.* subnexis.

Si tamen Papebrochius, aut potiùs Henschenius, benè attendisset ad sequentia, quæ Mensis Januar. 12. *de SS. Mart. Naiño, Jacobino &c.* scripsit: *Ferrarius quoque eos refert ex Galesinio: ne-* 457

gat tamen in tabulis Ecclesiæ Brixiensis usquam eorum extare memoriam: at Galesinus Brixiensium Annales citat. Item 16. ejusdem, *de SS. Martyribus Brixiensibus, Morino* &c. *Observat Ferrerius de eis nihil in tabulis Ecclesiæ Brixiensis ad usum sacrum confectis legi.* Iterum 14. Martii *de S. Innocentio Episcopo Veronæ in Italia.* num.3. *Confirmat alia marmorea pervetusta & fracta, quæ ad ingressum portæ meridianæ ipsius Ecclesiæ S. Stephani columnæ inserta est, hôc principiô.* In hac Ecclesia Sanctorum Confessorum hujus Civitatis Episcoporum corpora requiescunt, scilicet Simplicii, Innocentii, Felicis, Salvini, Senatoris, Probi, Andronici, Mauri &c. *præteritô, quod mirum; Gaudentiô; cujus tamen ossa quædam, à reliquo sejuncta corpore servantur in arca marmorea antiqua* &c. *colitur sanctus ille Gaudentius commune cum sancto Innocentio conditorium sortitus &c.* Vidisset, obindè non esse potius excludendum ab Ecclesia Florentina Thomam Episcopum, quàm à Brixiensi dictos Martyres, & S. Gaudentium à Veronensi. Sed talia in meridie ipsius non vident Aquilæ, de quibus satis *num. 445.*

458 Respondeo 2. Mirum quidem esse, quod Papebrochius, ut novitiè probet *Thomam* anno 743. non fuisse *Episcopum Florentinum*, audeat Concilii Romani sub Zacharia anno isto celebrati exauthorizare Canones, vocando Summi Pontificis, Episcoporum, & omnium Considentium nomina & signaturas, *Appendiculam Romani Concilii*, cùm hæc sit substantia Concilii: & addendo, *quam mendosissimam esse. Baronius agnoscit*; cùm Baronius illam tradat correctam, & solùm dicat: *legi mendosissimè in omnibus, quæ vidimus exemplaribus.* Sed quod magis mirum est, non veretur addere: *inepti cujusdam hominis est, ità eam exordientis: factum hoc Concilium anno 11. Artabasti Imperatoris, nec non Luitprandi Regis anno XXXIII.* Quasi verò totum illud Concilium Romanum esset *inepti cujusdam hominis* figmentum: quod tantum abest, ut sentiat Em. Baronius; quin potiùs *ibid. n. 17. ad annum 743.* ut facillimum Scripturæ excuset errorem in *anno II.* Artabasti pro *anno III.* etenim hæc sunt ejus verba. *Hoc eodem anno, ubi à bellis cessatum est, indicta est Synodus à Zacharia Pontifice: quæ & celebrata est Romæ hoc eodem anno, inchoata jam à Mense Septembri, Indictione duodecimâ, cùm & Luitprandus ingrederetur annum sui regni trigesimum secundum, & ejusdem Synodi Acta in fine ità declarant: Factum est hoc Concilium anno* (ubi additur ad marginem *tertio*) *secundo Artabasdi Imperatoris, nec non Luitprandi Regis anno trigesimo secundo, Indictione duodecimâ; sed quoad annum Artabasdi secundum, tertius restituendus est, ex epistolis ejusdem Zachariæ hoc anno datis. Huic autem Synodo congregatæ Zacharias Papa obtulit, quæ sequuntur à se anteà conscripta capitula, his verbis &c.*

Dicat obsecro, Papebrochius, an ibi legat 1. *inepti cujusdam hominis est?* 2. 459
An ibi legat? *ità exordientis?* Ego enim oppositum lego, per hæc verba, *ut ejusdem Synodi Acta in fine ità declarant; factum est hoc Concilium &c.* 3. An ibi legat: *nec non Luitprandi Regis anno XXXIII?* Non; quia litteris ad longum lego, *anno trigesimo secundo?* Velletnè equidem vocari, *ineptus quidem homo*, & obindè, quæ scripsit in *Acta Sanctorum*, quibus ista inseruit, dici *inepti cujusdam hominis mendosissima*, prout de ista

ista *Appendicula*, aut potiùs *authoritate totius Concilii*, scripsit: non credo; præsertim cum num. 446. Telo I. relato unum Ferrinium scribentem *anno 1275.* pro *anno 1265.* hôc modò excuset: *facilè fuit unam cyfram pro altera irrepere*, & *75. pro 65.* Cur de Actis Ferrinii ferè decuplò turpius, quàm ille, errantis, similiter non scribit: *inepti cujusdam hominis sunt?* Cœci vident: hic novitio Papebrochii nocet commento; ille favet. 4. An ibi legat, aut apud Em. Baronium alibi, *Appendiculam esse mendosissimam* propter rationem, quam subdit: *Etenim Indictio XII. & annus Luitprandi XXXII. non cum Artabasdi anno II. Christi DCCXLII. sed cum sequenti concurrebant?* Nequaquam; quia demùm Baronius *n. 24. & 25.* de ista, ut vult Papebrochius *Appendicula* agit, & ejus menda, non tamen à Papebrochio allatum, corrigit, propter quæ dicit, *leguntur mendosissimè.*

460 Sed quid ad hanc Papebrochii additionem: *Christi DCCXLII.?* Nec Baronii textus, nec Papebrochii relatio sub his verbis: *factum est hoc Concilium &c.* eam continet: undè studiosè errori errorem videtur adjecisse, nè tantillus error *anni II. Artabasdi* pro *III.* insufficiens appareret ad *Scriptorem* vocandum *ineptum quemdam hominem*; non obindè tamen sufficiens est, cùm in aliis longè turpiores excuset Scripturæ errores, uti *num. 487. 488. 490.* patebit: & quidem etiam in textu litterarum Petraccii *ibid. num. 7.* ipsemet erret in 100. annis scribens: *sub nota anni DCXLIII.* pro *DCCXLIII.* vel si ipse non erret, Petraccius erravit in 100. annis, quem errorem turpissimum excusare debet, & fateri se Scriptorem istum propter errorem centuplò leviorem injuriosè vocasse *ineptum quemdam hominem*: aut alioqui Petraccium sibi nugas vendidisse. nisi fortè *Petraccium* eô jure, quô *Censorem* suprà *Telo XX.* effinxisse videtur, effinxerit; cum litterarum Petraccii, nec locus, nec tempus detur, nec litis, de qua agit, tempus, nec Judex, coram quo, assignetur.

Respondeo 3. Papebrochii glossam: *cum igitur &c.* esse valdè infamem, & Nostris infamiter injuriosam. 461 Tum quia; vel *Authores inscriptionis persuasum voluerunt*, juxta antiqua sua monumenta *Conventum suum antiquissimam habere originem in illo suburbano secessu*; vel juxta proprium figmentum. Si prius: injustè arguuntur. Si posteriùs: dissimulatâ etiam calumniâ, ipsi non creditur, nisi figmentum probet, prout tenetur; nam per me calumniaretur ille, qui diceret, Papebrochius scripsit *Acta Sanctorum juxta proprium figmentum*, nisi probaret. Tum quia Authorem non citat, qui aliquandò scripserit, *& cùm de Humari persecutione aliquid ibi* (putà Florentiæ anno 743.) *crederetur*: hoc autem Papebrochius tanquam verum scripsit, aut finxit. Si priùs: per Dei revelationem habere debet, quod non credimus, hôcque dato, verificantur, quæ Carmelitas Florentinos infrà de Humaro effinxisse prætendit. Si finxerit, vulpes capta est. Ibi quidem addit istius causam, ex *opinione tum primum* (putà Florentiæ anno 743.) *invalescente de barratarum capparum authore.* Sed de hac opinione eadem est quæstio: aut finxit, aut Deus ipsi revelavit, cùm per se attingere nequeat Florentiæ anno 743. præterita; nec ullus unquam hoc scripserit: sive equidem aliquis hoc scripserit, sive non, causæ nostræ favet, & ipsi nocet, ut statim notavi: si tamen verum est,

eſt, quod anno 740. opinio primum invaluerit de barratarum capparum authore, falſificantur omnia, quæ de cappis barratis ab Alberto Patriarcha Jeroſolymitano præſcriptis commentus eſt ſuprà, & verificantur ea, quæ ex S. Cyrillo contra adduximus num. 299. ad 309. & num. 312. ad 317. vide infrà *num. 714. ad 719.*

462 Subdit: *Ad iſtum annum, quô congruum intento ſuo Thomam invenerunt à Baronio nominatum.* Quarè potiùs intento ſuo, quàm ad intentum Concilii Romani, cui interfuit tanquam Epiſcopus Florentinus, ut vidimus ſtatim? *A Baronio nominatum*, inquit. Numquid etiam ab iſto ſub Zacharia Papa Concilio Romano? Hoc fateri debet Papebrochius, aut Concilium iſtud, & Canones ejus, negare, quod non auderet. Pergit: *omnia,* utique ad annum Thomæ Epiſcopi Florentini, *retulerunt.* Ad alium certè referre non poterant, cùm ille Thomas Epiſcopus Florentinus primum lapidem ſuæ parvæ Eccleſiæ primæ fundationis, juxta ejus Diploma, poſuiſſet. Subdit: *Cum ſumma rerum ac temporum confuſione.* Hujus probationem etiam expecto, pro qua vide *Telum ſequens.* Intereà nota, in totam illam Papebrochii gloſſam apertè violentam, meritò retorqueri *titulum*, quem infrà præfixit cap. 2. *Indicantur novitia impoſturæ, tot penè argumenta, quot ſunt ſictitia* Papebrochii *gloſſæ*, quod de ſe dici voluit, dum talem *titulum* iſti *cap.* injuſtiſsimè præfixit, uti *Telo VII.* efficaciter probabimus. Præmiſſa equidem ſunt &c. Vide *num. 454.* in fine.

TELUM III.

463 PApebrochius *num. 6. citato*: ſuum injurioſum Ordini noſtro commentum novitium ſic probat: *Nam Umar iſte Arabum Dux, & Solymannô mortuô, ſummus Amer.us factus anno DCCXVIII.* qui Chriſtianos ad fidem Religionemque fœda deſertione conſpurcandam adegit, ex quo plures Martyres effecti ſunt (*ut ſcribit ad iſtud tempus Theophanes*) *anno DCCXXI.* poſt principatus annos duos & menſes quatuor, extinctus eſt, *juxta eumdem Theophanem: Umaro autem Izid, Izido Iſam, Iſamo Valid ſucceſſore, annis DCCXXI. XXV. & XLIII. Gratis verò aſſumitur à nonnemine, hæc excuſare volente, Humari perſecutionem dici, quia ab ipſo cœpta, à poſteris fuerit continuata; nam de hac cõtinuatione nihil legitur apud Scriptores: & quamvis legeretur de ea aliquid, apparet ſenſum inſcriptionis eò non poſſe, niſi per vim, trahi.*

Enervatio.

464 REſpondeo 1. Certum eſſe Humar (quem vocat Umar) intra annum 636. & 640. (ne hîc probans cum S. Cyrillo, quod *anno 639.* confuſionem pariam)

riam) captâ Jerosolymâ, in partibus istis suam fecisse persecutionem; nam Em. Baronius *tom. 8. pag. 433. ad an. Christi 636. num. 1.* sic scribit: *Ad præsentem namque annum spectant, quæ ex Theophane sunt anno superiori narrata his verbis:* Humar direxit aciem contra Palæstinam, & obsidens sanctam Civitatem biennii tempore, cæpit eam verbo, *pactis conventis scilicet*; Sophronius namque Jerosolymitanus Summus Sacerdos verbum accepit ad totius Palæstinæ securitatem: *egisse enim ipsum liquet, ut Christianis liceret securè, quæ sunt Christianæ Religionis sacra peragere. Ità Tyrius Episcopus, & alii tradunt. Sed pergit Theophanes. Cum Humar Sanctam Civitatem fuisset ingressus, cilicinis ex Camelis & sordidis indumentis amictus, simulationemque satanicam ostentans, templum exquisivit, quod Salomon construxerat, ad blasphemiæ suæ oratorium construendum videlicet*: hoc advertens Sophronius, ait: *In veritate istud est abominatio desolationis, quæ dicta est à Daniele Propheta, stans in loco sancto; multisque lacrymis hic pietatis propugnator Christianam deflevit plebem.* Et post pauca ex eodem Baronius: *Verum inter hæc Sophronius obiit.*

465 His non obstantibus Imposturæ novitiæ (absit *verbis* invidia; nam Papebrochii sunt, uti *Telo VII.* ex ejus verbis patebit) novitiam *ibid. num. 19.* addit. *Hic enim* Humar, *captâ annò 636.* (quod esse falsum ex ipsomet Papebrochio statim ostendemus) *Hierosolymâ, etsi Judæis favebat impensius, nusquam tamen legitur Christianos persecutus, cum quorum tunc Patriarcha S. Sophronio etiam perquam humaniter egisse invenitur.* Ego autem commentum hoc novitium non capio, cùm indubiè dicta *num. 464.* legerit, aut legere debuerit in Baronio; nisi velit Humarum *contra pacta conventa*, ipsò factò *templum exquisiisse, quod Salomon construxerat, ad blasphemiæ suæ oratorium construendum, quod advertens Sophronius* dixit, *in veritate istud est abominatio desolationis, quæ dicta est à Daniele Propheta*, non esse Humarum, *Christianos persequi*: aut etiam, nisi velit S. Sophronium in ista *contra pacta conventa abominationis desolatione, & multis lacrymis, quibus Christianam deflevit plebem, obiisse*, esse Humarum, *cum Sophronio perquam humaniter egisse*, quæ evidenter plus, & id Papebrochii esse commentum novitium, contestantur, & evincunt; nec benè audit, quod plus feratur pro tanti Tyranni excusatione, quàm pro veritatis confessione.

Papebrochius quidem *num. 6.* pro istiusmodi aperti commenti ratione adfert: *Umar iste Arabum Dux, & Solimannò mortuò, summus Ameras factus anno 718. qui Christianos ad fidem Religionemque fœdâ desertione conspurcandam adegit, ex quo plures Martyres effecti sunt* (ut scribit ad istud tempus Theophanes) *anno 721. post principatus annos duos, & Menses 4. extinctus est, juxta eundem Theophanem.* Et addit: *Umaro autem Izid, Izido Isam, Isamo Valid successère, annis DCCXXI. XXV. & XLIII.* 466

Sed ratio hæc valdè suspecta videtur 1. quia non citat authorem, ex quo successionem, annos istos, & nomina, habeat: ego autem lego in *Theatro vitæ humanæ* lib. 19. *Haumar* (ipse Umar) *an. Christi 719. ord. 12. durat. 2.* Gizid II. (ipse Izid) *an. 721. ord. 13. durat. 4.* Evelid Gizidis (ipse Isam) filius *an. 725. ord. 14. durat. 18.* Gizid III. cui à 467

suis occiso successit filius (ipse Valid) *an. 743. ord. 15. durat. 1.* Ulid autem (ipse Valid) *ibidem* ponitur *anno 707. ord. 10. durat. 9.* Cui respondet *Ecclesia Catholica speculum Chronologicum* Matthiæ Chesneux Augustiniani *Æra Christiana* sæculo VIII. *cap. 2. §. 6.* ubi sic. *Ulid, aut Evelid, Abdemelechi filius annos 9. & Menses aliquot, Christiani nominis fuit hostis acerrimus; primariam Damasci Basilicam in sua secta fanum convertit.*

468 Subdit ibidem 1. *anno 718. Haumar, aut Homar II. prædicti Polemarchus, & ex Ulido fratre nepos annum, & menses aliquot:* ergo post Humar non successit an. 743. nisi nepos senior suo patruo, aut avunculo, 25. annis senior ei successerit.

469 Subdit 2. *anno 720. Gizid II. aut Izit prædicti Germanus annos 4. & Menses 6.* Ergo Umaro non successit an. 725. Attamen hic, iterum erat *Homar.*

470 Subdit 3. *anno 724. Iscam, aut Isham* (ipse Isam) *prædicti frater (quem alii vocant* Evelid) *annos 19.* si verò hic fuerit frater Gizidis, & Gizid germanus frater Haumar II. uterque fuit Haumar, & cùm hic Isham Haumar fuerit anno 724. & rexerit annos 19. id est ad annum 743. rectè in *Diplomate* dicitur: *Ex eodem S. Monte ab Arabiæ iniquo Rege, Mahometi successore & discipulo, Humar fugientibus, & in hanc Provinciam decursis sub anno Domini 743.* præsertim cum ille Humar *an. 719.* aut juxta Papebrochium *an. 718.* fuerit *ord. 12.* & Blondus Flavius Forliviensis *Decadis 1. lib. 10. ad tempora Stephani II.* scribat: *suffectus Zulemoni Amithas Humar majus* (sive magis) *confirmandi principatus, quam obsessæ urbis impugnandæ negotium suscepit:* Stephanus II. verò rexit Ecclesiam anno 752. juxta Chronicon Genebrardi. Videatur Theophanes *pag. 347.* ubi refert Isam Arabum Principem an. 741. occidisse omnes ad unum Christianos in sua ditione captivos.

Notandum autem, quod Forliviensis, non solùm est valdè antiquus author, sed *ibidem* scribat: *Sed noster Bibliothecarius, qui illis temporibus fuit proximus, in Stephani II. vita narrat, Saracenos* &c. ubi reflectendum contra Papebrochium, quod ibi adhuc sit unus Humar Saracenus 12. annis post Humar anni 743. quem per commentum nimis novitium *n. 19.* dicit: *De Humar Arabiæ Rege, à quo fugisse illi dicuntur,* putà in Diplomate, *jam dictum est suprà, nullum fuisse.* Et ut magis firmetur, quod Haumar fuerit an. 743. subdit 4. *ibid.* Chesneux anno 743. *Abulid, aut Alulit, Gizi filius, cognomentò pulcher.* Gizidem autem fuisse fratrem Germanum Haumar, patet ex eodem suprà. 471

Respondeo 2. Gratìs, & plusquam gratìs, à Papebrochio assumi: *gratis verò assumitur à nonnemine, hæc excusare volente, Humari persecutionem dici; quia ab ipso cœpta, à posteris fuerit continuata; nam de hac continuatione nihil legitur.* Quia imprimis cœptam à capta Jerosolyma *anno 636.* (quem ipse Papebrochius post Duces suos Bollandum & Henschenium corrigit, uti *Enervatione Teli IV.* probabimus) vel potiùs juxta S. Cyrillum *anno 639.* ut *ibidem* patebit, per annos circiter 460. perseverasse, habes ex S. Cyrillo, sæculo XII. scriptum in *Epistola ad Eusebium* seu *libro de processu & variis Regulis Ord. Carm.* cap. 2. & 3. *Cùm enim Christianissimus Imperator Heraclius de profano Cosdroe prædicto victoriam obtinuisset, & post recuperatio-* 472

nem

nem Terræ Sanctæ, cum triumpho ad propria remeasset, mox quidam Rex Arabiæ, nomine Humar, discipulus perfidi Mahometi, atque regni ejus successor tertius, cum ingenti multitudine Saracenorum contra Terram Sanctam veniens, eam totam obtinuit, Sanctamque Civitatem Jerusalem anno Dom. 639. capit, alios ex Christianis hujus Patriæ necans, alios ad suam perfidiam trahens: cæteros autem, etsi non perfidiæ, suo tamen dominiô subdens. Saraceni autem molestè ferebant, quod nostræ Religionis Professores, veste albâ desuper induti incederent &c. cap. 3. autem: *Illo itaque tempore, quamvis pauci, verumtamen probatissimi Monachi nostræ Religionis, dimissis mansionibus, quas habebant in Urbibus & Villis, hunc Carmeli Montem non deserentes, jugiter in eo, & in quibusdam aliis Eremis Terræ Sanctæ permanserunt, sub disciplina Monasticæ vitæ Eremiticæ, per Eliam Prophetam institutæ, & in prædicto Joannis libro descriptæ: qui, sicut & cæteri Christiani hujus Patriæ, duro infidelium jugo dediti, multis tribulationibus & injuriis fuerint à Paganis per annos circiter 460. afflicti. Clamaverunt autem ipsi & cæteri hujus Patriæ Christiani, cùm tribularentur, ad Dominum, qui tandem de necessitatibus eorum eduxit eos; quoniam placuit ei, Civitatem Jerusalem anno Christi 1099. & consequenter totam Terram Sanctam, pedetentim à perfidis Saracenis liberare, & eam ac Indigenas ejus fideles, potestati & dominio Christianorum reducere. Propter quod cœpit tunc cultus nostræ Religionis in Monte Carmeli ampliari: quamplures enim devoti peregrini, qui ab Occidente supervenerant, odore hujus Sancti Loci tracti, & devotione Religiosorum Eremitarum, Montem hunc inhabitantium, permoti, mundo renuntiabant, & per contemplationem cœlestium se eorum contubernio jungebant.*

Scio quod Papebrochius hallucinatione novitiâ, & S. Cyrillo, ac Ordini nostro injuriosâ, velit *Epistolam* istam, seu *librum*, esse cujusdam *pseudo-Cyrilli*; eò quod suâ authoritate & antiquitate novitiam Papebrochii enervet, & confundat hallucinationem: sed vindicabitur infrà *n. 480. ad 503.* & *541.* commodius, prout incepimus suprà *n. 166. 167. & n. 238 ad 243. 251. 252. n. 291. ad 297. n. 303. & 316.* 473

Deindè persecutionem illam saltèm incepisse in altero Humar anno 718. fatetur ibi Papebrochius; desiisse autem ante annum 743. Humari, de quo agimus, evincere debet authoritate majori, quàm sit allata S. Cyrilli, quod evicturum diffidimus; ac proindè dicimus, illam ab uno ad alterum perseverasse in filiis, fratribus, aut consanguineis ab anno 718. ad annum 743.; imò & ab hoc anno 743. ad 1099. Godefridi Bullonii, perseverasse, manifestè sequitur ex S. Cyrillo statim citato, cui adstipulantur Matthias Chesneux *Æræ Christianæ* sæculo VII. cap. 7. *Anno 636. Hierosolymorum Civitas à Saracenis deditione capitur, jugum barbaricum non excussura per annos 463.* Ægidius Gelenius *lib. 3. Coloniæ Agrippinæ* Syntag. 43. *Per Imperatores hæreticos Iconoclastas ab anno præsertim 726. variè afflicti* (putà Carmelitæ, de quibus ibi) *ac plurimi eorum, destructis eorum Cœnobiis, martyriô affecti sunt, ideoque ex tunc nonnulli in Europam* (nota) *transmigrantes, præcipuè in Italiam, novâ illic loca inquisierunt.* Et alii plures, à quibus non recedit Baronius *ad annum 756.* scribens ex Theophane, qui, Baronio Teste *ad annum* 474

811. Hoc anno Constantinopoli degebat: *S. Michaël cum 66. Monachis, qui propè Sebastolim Monasticam vitam sectabantur, à Principe Saracenorum, Hali nomine, tentus, cum ab eo cogerentur negare Christum &c. Michaël Abbas omnes constanter agere cohortatus, singulis capite truncatis, ipse novissimè gladiò percussus, unà cum illis Martyrii coronam promeruit.* Baronius ad annum 757. ex eodem: *Hoc namque anno Habdalas, Princeps Saracenorum, tributorum rationem Christianis ampliavit, adeò ut omnes Monachos, & inclusos, atque Leonitas, qui Deo placere noscebantur, sub tributis redigeret.* Ubi paulò infrà: *Cæsis ex Saracenis quinquaginta quatuor millibus, quâ victoriâ nulla sublimior hactenùs fuerat de Saracenis accepta, cùm & Ducem eorum Amaymi* (ad marginem habetur *Omar*) *& alios plures capiens, omnes æquè neci tradidit.* Baronius ad annum Christi 766. ex eodem. *Abdallas cum Amiræ fungeretur honore, multa mala Christianis, sub principatu suo degentibus, demonstravit; siquidem & cruces Ecclesiarum abstulit, & vigilias nocturnas celebrare, & litteras discere prohibebat.* Baronius ad annum 773. *Quod pertinet ad res Orientalis Ecclesiæ Christiani populi; degentes in Syria, subditi Regi Saracenorum Habdallæ persecutionem passi sunt* &c. Baronius ad annum 775. n. 8. post hæc: *Altera verò pars Orientalis Orbis, Saracenis subjecta, & ipsa hoc anno alleviata est, morte persecutoris, qui dum vixit, Christianos afflixit, Habedallæ:* De quo anno Theophanes (subdit) *prætereà eodem anno, & eodem Mense, quô obiit Constantinus, moritur Habdalla Arabum Rex: cùm enim ambo hi, velut acerrimæ bestiæ, diuturnis temporibus, ac crudelitatibus humanum genus depasti sunt* &c. Baronius ad annum 808. *Quod rùrsus ad Orientales res pertinet: hoc eodem anno, mortuô Rege Saracenorum Aaron, de quo superius mentio facta est, ejus filii Mauhmat & Habdalla de primatu regni certantes, non inter se solùm cuncta corde miscentes, sed Christianos cædibus, incendiis, rapinis, infestantes, magnorum malorum causa fuere.* Ac per hoc Ecclesiæ (*inquit Theophanes*) quæ in Sancta Dei nostri erant Civitate, desertæ factæ sunt, & Monasteria *&c.* Idem autem Theophanes pag. 376. refert anno 772. Abdellam Principem Arabum & Saracenorum charactere manui impresso distinxit Christianos à Judæis, eosque ità crudeliter tractavit, quod multi Romam confugerint. Baronius verò ad annum 761. n. 19. Tunc Monachos plures Græcos reliquisse Orientem, & venisse Romam, ubi Paulus Papa ipsis Monasterium ædificavit. Et addit ad annum 812. ex Theophane: Quæ insuper in Palæstina hoc item anno evenerint mala, idem mox subdit his verbis: eodem anno multi Christianorum ex Palæstina à Syria in Cyprum venere, fugientes immensam Arabum afflictionem. *&c.*

Ex præmissis autem, non solùm constat de persecutione Humar ab anno 718. ad 743. sed ultra annum 770. perseverante: neque solùm ad eam vitandam nonnullos Orientis Monachos anno circiter 742. in Europam fugisse, sed & anno 761. & 772. Ad quæ nihil reponit Papebrochius, nisi *de hac continuatione nihil legitur.* Quod esse falsissimum, evidenter constat ex præmissis contra *Telum I. Pharetra I.* Idque esse argumentum stramineum, utpotè negativum,

vum, & suis *Sanctorum Actis* valdè perniciosum, videri potest *n.12.& 586.* ac *n.741.ad 744.*

476 Dixi 1. *falsissimum*, quod, ut clariùs pateat, accipe contextum præfati Chesneux *loco suprà citato sæculo VIII. cap.2. §.6.* de Regibus Saracenis: *Anno 720.* Gizid (quem Papebrochius *Izid* vocat) *fidem adhibens Judæo cuidam impostori diuturnum promittenti imperium, si Christi & Sanctorum Imagines abolerentur; eas omnes è subjectorum sibi Christianorum templis eliminari mandavit.* Deindè: *anno 724. Iscam aut Isham* (quem Papebrochius *Isam* vocat) *Asiam minorem magnis excursionibus afflixit: captivos Christianos interfici ad unum voluit omnes.* Ad sæculum autem VII. ibidem cap. 7. priùs scripsit: *anno 636. Jerosolymorum Civitas à Saracenis deditione capitur, jugum barbaricum non excussura per annos 463. usque ad Godefridum Bullonium anno Domini 1099.* & cap. 8. *Demùm Saraceni, sive Mahumetani, jurati hostes nominis Christiani, ab anno 629. ad 700. suam impietatem in Oriente ac Meridie statuere, in Europam quoque introducere, legem Evangelicam ex Asia, Africaque exturbare, modis omnibus sunt moliti: templa ab his canibus longè latèque profanata, vel certè in fana sua secta* (Meschitas, *seu* Mosqueas *ipsi vocant*) *commutata; illatas Terra Sancta injurias; vitia virginibus oblata; trucidatos Sacerdotum, Monachorum, & omnis generis fidelium greges, quis valeat recensere, siccisvè oculis legere?* Numquid putat Papebrochius inter annum 629. & 700. comprehendi an. 639. quo S. Cyrillus *Haumaro Mahometis successori adscripsit sævitiam in Christianos exercitam?* Numquid se calumniâ nimis durâ *num. 19.* S. Cyrillum obindè vocasse *pseudo-Cyrillum?* sed de hoc infrà *num. 484. ad 494.* commodius.

Undè ex præmissis, non solùm manifestè sequitur, præmissam Papebrochii narrationem de Humari persecutione esse parum sincerè truncatam; sed & hoc ipsius argumentum negativum, & hôc ipsô stramineum, *nam de hac continuatione nihil legitur apud Scriptores,* meram vindictæ redolere passionem, aut magnum litteraturæ defectum. Vide *num. 383. ad 386.* Non sic Domine non sic exauthorizantur Sancti & proclamantur *pseudi*: Vide *num. 487. ad 503.* Et attende, quod, benè perpensis præmissis, potiori jure huic *Enervationi* contra istud *Telum* præfigere potuerim titulum, quem contra Diploma nostræ fundationis Florentinæ *cap. 2. sui Propylæi* præfixit: *Indicantur novitiæ impostura tot penè argumenta, quot sunt fictitia attestationis verba,* loco *attestationis* ponendo *Papebrochianæ hallucinationis*; sed veritatem quæro; non sarcasmos addere, sed refellere. Vide infrà *Telum VII.* quàm temerè ac injustè titulum istum præfixerit Papebrochius. Præmissa equidem sunt &c. uti suprà *n. 454.* in fine. 477

***

TELUM IV.

478 PApebrochius ibid. num. 19. *De Humar Arabiæ Regiæ, à quo fugisse illi,* utique Carmelitæ in Diplomate nominati, *dicuntur, jam dictum est suprà, tunc nullum fuisse; & illa de successoribus persecutionem continuantibus evasio, multominus in hujus attestationis phrasim quadrat, quàm in ea, quâ usus est author Inscriptionis. Ab eodem autem Authore acceptus videtur hic Mahometi successor & discipulus pro anno* DCCXLII. *Undè authori Epistolæ Cyrillo affictæ, pro anno* DCCXXXIX. *innotuit quidam Rex Arabiæ nomine Humar, discipulus perfidi Mahometti, atque regni ejus successor tertius. Hic enim capta anno* DCXXXVI. (*non autem* IX. *ut pseudo-Cyrillus*) *Hierosolyma, etsi Judæis favebat impensiùs; nusquàm tamen legitur Christianos persecutus, cum quorum tunc Patriarcha S. Sophronio etiam perquam humaniter egisse invenitur. Adeò ut appareat, hinc quidem pseudo-Cyrillus duos Humaros annis LXXX. distantes conflavisse in unum, quando Mahometis successori adscripsit sævitiam in Christianos exercitam.*

Enervatio.

479 REspondeo 1. Humar Arabiæ Regem, à quo Carmelitæ in *Diplomate* nominati, fugisse dicuntur, verè fuisse post Humar an. 718. de quo Papebrochius, & signanter *an. 743.* probatum efficaciter *Enervat. Teli III.* Quod ipsemet Papebrochius non obscurè fatetur *ibid. cap. 1. n. 6.* scribens: *Cùm autem persuasum vellent Authores Inscriptionis, Conventum suum antiquissimam habere originem in illo suburbano secessu, & cum de Humari* (nota) *persecutione aliquid ibidem crederetur:* quô incautus contra se profert de *Humar* in Diplomate mentionato mille ferè annorum testimonium: neque prudenter præsumi potest, septem Carmelitas in Brevi nominatos id finxisse, quod *sui insolentia antiquitatis fidem obtenturum apud Senenses credebant,* uti infrà *n. 517.* asserunt: quia Senenses vicini, propter illud, nisi verum esse *Diploma* judicassent, Florentinis in suis Capitulis & Congressibus præcedentiam, quam semper tenuerunt Florentini, indubiè non cessissent: neque satis apparet, quâ prudentiâ scribere possit, Carmelitas Florentinos in eo, non solùm finxisse unum Humar Regem Arabiæ, qui per ipsum non fuit, secùs per alios, ut patet ex *Enervat. Teli III.* Sed & Florentinæ, ubi Diploma est in Claustro nostro publicæ omnium Florenti-

rentinorum lectioni expositum, *unum Thomam Episcopum Florentinum*, qui per ipsum non fuit; secus per Em. Baronium, Vghellum, & Concilium Romanum ex præmissis *Telo I. & II.* quæ his & aliis juncta Lectorem rapuerunt in hanc exclamationem: *O passio Socii Jesu, sed procul à Jesu.* Vide *n. 448.*

480 Respondeo 2. Quod indè Authori *Epistolæ Cyrilli ad Caprasium*, sive *libri de processu & variis Regul. Ord. Carm.* cap. 2. *innotuerit pro anno DCXXXIX. quidam Rex Arabiæ nomine Humar, discipulus perfidi Mahometi, atque Regni ejus successor tertius.* Undè Bollando, Henschenio, & Papebrochio innotuere sequentia, quæ in vita S. Sophronii XI. *Martii cap. 4. n. 38.* scripserunt: *Ad S. Sophronii historiam pertinet propiùs, quod anno DCXXXV. Saraceni, cæsis duobus Prætoribus, Sacellario & Bahane, quadraginta millia militum ducentibus, splendidè triumphantes, Damascum, Sophronii patriam, benè composito exercitu aggressi, eâque potiti sint, & reliquâ simul Phœniciæ Provinciâ: in qua cum proprias sedes constituissent, mox in Ægyptum tendunt, & ipsam quoque sibi subjiciunt: sequenti autem anno Umarus in Syriam destinavit Jasdium & totam Saracenico adjunxit imperio: per se verò expeditionem suscepit in Palæstinam: in qua cum omnia passim oppida præsidiis occuparet; agros verò viasquè haberet latrociniis infestas, non potuerunt sanctæ Civitatis incolæ diem natalem Domini in Bethleem solitâ pietate peragere; sed ad eos, Saracenorum metu intra Urbem conclusos, habuit orationem Sophronius, quæ in magna Patrum Bibliotheca extat, & illius temporis calamitates graphicè enarrat: nusquàm tamen obsidionis, vel oppugnationis in ea fit mentio; eòque magis movemur, ut credamus, nonnisi post Januarium anni DCXXXVI. datum esse obsidioni principium, quâ per biennium continuatâ, hoc scilicet anno, & XXXVII. fortassis toto (saltèm juxta Græcos annum à Septembri inchoantes) Urbem fide datâ Umarus obtinuit, ut narrat Theophanes, Umari ingressum, & sequutam Sophronii mortem describens* his verbis:

Sophronius autem, Hierosolymorum Antistes, fidem ab eo pro totius Palæstinæ incolumitate acceperat. Umarus itaque cilicinis Camelorum vestibus, iisque laceris & sordidis opertus, & hypocrisim planè diabolicam pietatis velamine ostentans, Sanctam Civitatem ingreditur; & mox templum à Salomone constructum, in impietatis & blasphemiæ oratorium illud conversurus, sibi ostendi postulavit. Hunc cùm Sophronius vidisset: Hæc est verè, *inquit,* abominatio desolationis à Propheta Daniel prænuntiata, quæ modò stat in loco sancto: *Multâque simul lacrymarum copiâ, insignis ille pietatis propropugnator, Christianam gentem deflebat. Intra templi igitur septa, dum ille moraretur, precibus apud eum agebat Patriarcha, ut acceptam à se syndonem ac vestem indueret: quam cùm assumere detrectasset, Episcopus vix exoravit, ut ista gestaret, donec solita indumenta lavarentur, & propriis resumptis, statim ista Sophronio restituit. In ea rerum calamitate Sophronius præclaris verbis & gestis Hierosolymorum Ecclesiam olim amplificans, de Heraclio & Monothelitarum ipsi addictorum pravitatibus & commentis, deque Sergio & Pyrrho confutatis clarissima trophæa referens, defunctus est.* 481

Quid ad hæc? Valdè abjectus est hostis, qui propriis vincitur armis: ibi ipsimet Papebrochius, ducibus Joanne Bol- 482

Bollando & Godefrido Henschenio Magistris suis, scribit: *non potuerunt Sancta Civitatis*, utique Jerosolymitanæ, *diem natalem Domini in Bethleem solitâ pietate peragere, sed ad eos, Saracenorum metu intra Urbem conclusos, habuit orationem Sophronius, quæ in magna Patrum Bibliotheca extat, & illius temporis calamitates graphicè enarrat: nusquàm tamen obsidionis vel impugnationis in ea fit mentio; eòque magis movemur, ut credamus, nonnisi post Januarium anni DCXXXVI. datum esse obsidioni principium, quâ per biennium continuatâ hoc scilicet anno & XXXVII. fortassis toto (saltèm juxta Græcos annum à Septembri inchoantes) Urbem fide datâ Umarus obtinuit, ut narrat Theophanes.* Hic autem sistendo, saltèm habemus ex propria confessione Papebrochii 1. *Post Januarium anni DCXXXVI. datum esse* Jerosolymæ *obsidioni principium.* 2. Obsidionem illam *per biennium continuatam*, cui consentit ex Theophane Baronius *ad an. Christi 636. n. 1.* his ejusdem verbis: *Haumar direxit aciem contra Palæstinam, & obsidens Sanctam Civitatem biennii tempore* (nota) *capit eam verbô*, addit Baronius, *pactis conventis scilicet.* 3. *juxta Græcos* (quorum unus Theophanes) *annum à Septembri inchoari.* Inchoatô autem juxta Græcos anno DCXXXVI. in Septembri: item post Januarium, hujus anni juxta Græcos quintum Mensem, datô obsidioni Jerosolymæ principiô, & durante juxta Græcos per biennium Jerosolymæ obsidione, non potest esse datum Jerosolymæ obsidioni principium, nisi juxta Latinos post Januarium anni DCXXXVII. & captâ Jerosolymâ juxta Latinos post Januariū anni DCXXXIX. ex quo patet S. Cyrillum, qui Græcè scripsit, optimè juxta Latinam Versionem scripsisse, *Sanctamque Civitatem Jerusalem anno Domini DCXXXIX. cepit.* Quod

Probatur 1. Ex eo, quod Genebrardus *Chronog. lib. 3. ad an. 637.* scribat. 483
634. (juxta alios 639.) Heraclii autem 20. Homar post ereptam Romanis Ægyptum, Syriam omnem usque ad Antiochiam & Euphraten, Mesopotamiam &c. 2. Palmerius Florentinus in Chronico ad annum 639. *Saraceni ab Heraclio rebellantes Hierusalem diripiunt, anno Salutis 639.*

Probatur 2. Ex ipsomet Papebrochio, Ducibus iisdem Bollando & Hen- 484
schenio Magistris suis ibid. *cum Phyrro tamen, necdum Patriarchâ Sophroniò, fuit, si qua fuit, contentio: hujus, utique Sophronii, namque annus primus cum XXIX. Heraclii componitur à Theophane, atque ideò cum anno Christi XXXIX.* (ubi apertè doctrinam S. Cyrilli de capta Jerosolyma *an. DCXXXIX.* confirmat cum Bollando & Henschenio Papebrochius; quia Sophronius per ipsum altero anno post captam mortuus est, ut sequitur,) *cùm intra paucos ab Urbe dedita Menses expiravit Sophronius.*

Undè aliis non egemus Testibus: 485
cùm ipsemet Papebrochius id ipsum fateatur *in Martio*, quod hìc quâdam halluciratione novitiâ, nè dicam vindictæ passione cœcâ, S. Cyrillo, quem obindè *pseudo-Cyrillum* proclamat, Ordini nostro, cujus antiquissimum Scriptorem Sanctum, & Generalem falsificat, Magistris suis Bollando & Henschenio, ac sibi ipsi injuriosus, impugnat. Imò, quod amplius, addit: *Neque enim Baronio possumus assentiri ad annum Heraclii XV.* (puto XXV.) *captam obsideri Urbem statuenti: nam quod ad annum XXVI.*

Hera-

Heraclii Theophanes susceptam referens in Palæstinam expeditionem, etiam Sanctæ Civitatis deditionem, & Sophronii mortem narret (reflectat ad ista sua verba Papebrochius annus XXVI. juxta Theophanem est Christi DCXXVI. inchoando à Septembri, ut suprà per ipsummet Papebrochium probavimus) *Id non alia facit de causa, quàm quod hujus expeditionis Historiam noluerit per plures annos distrahere, satisque habuerit indicasse, hoc anno sic cœptam obtineri Hierosolymam, ut nonnisi sequenti, id est biennio post capta sit.* Hôc autem positô.

486 Sequitur: Sophronium, si sit in Martio, die quo colitur, ex hoc sæculo translatus, *esse ingressum annum* DCXXXVIII. hôcque cum Theophane juxta Græcos inchoatô in Septembri, ut vult Papebrochius suprà, id est, *esse ingressum annum* DCXXXIX. *in Martio,* juxta Latinos: ac sic hôc annô captam Jerosolymam, prout S. Cyrillus in Versione Latina *Epistolæ ad Eusebium*, seu *libri de processu & variis Regul. Ord. Carm. cap. 2.* scripsit his verbis: *Mox quidam Rex Arabiæ nomine Humar discipulus perfidi Mahometi, atque regni ejus successor tertius, cum ingenti multitudine Saracenorum contra Terram Sanctam veniens, eam totam obtinuit, Sanctamque Civitatem Jerusalem annô Domini sexcentesimô trigesimô nonô cœpit.* Aut igitur Papebrochius est *pseudo-Papebrochius*, aut S. Cyrillus indè ab eo calumniatur *pseudo-Cyrillus.*

487 Quamobrem parùm cautè Papebrochius, nec prioribus suis scriptis satis attentus, S. Cyrillum obindè vocat *pseudo-Cyrillum*; potiusque imitari debuisset suos Magistros Bollandum & Henschenium *de Martyribus Ord. S. Francisci XVI. Januarii n. 4.* scribentes: *Martyrium peregerunt Sancti anno Christi 1220. licèt (haud scimus, quo errore) scripserint Carthusiani Colonienses in Annot. ad Usuardum an. 1358. & Pelbartus, de quo mox an. 1236. nisi (quod remur) utrobique mendum sit typographicum, ut esse in Wadingo & Ribadeneiræ Versione Latina fatendum est.* Cum Magistri sui Bollandus & Henschenius ipsum à puero *in Præfat. ad Mensem Januarium* ità instruxerint: *Virum egregiè doctum audivi narrantem, se, cùm primum vitæ Patrum ipsius Rosvveydi studiô recognitæ & illustratæ prodierunt, illicò investigasse, num inter eas esset Macharii Romani vita illius, qui juxta Paradisum habitasse dicitur, & trium Monachorum ad illum iter: ea cùm reperisset, neque satis Rosvveydi Annotationibus firmata, aut discussa, sprevisse se librum eâ causâ: imprudenter* (nota) *ille quidem, qui ingentem Thesaurum, cui vel unicus admixtus esset nummus adulterinus, contemnendum ideò existimarit, imò cùm nec adulterinus quidem esset fortassis, sed moneta ignota.* Et ipsemet Papebrochius ibid. *num. 5.* Ferrinium in Cathalogo Florentinorum Episcoporum adscribentem *Joannem* anno 1275. *pro* 1265. excuset dicens: *facile fuit unam cyfram pro altera irrepere, & 75. pro 65. scribi.* Non tamen obindè ipsum *pseudo-Ferrinium* vocet, uti nec *Notarium publicum* de quo *n. 654. ad n. 661.* commodiùs vocat *pseudo-Notarium*, licèt turpissimè erret, non in cyfra tantùm, sed in verbis, at equidem, ut decebat, in vita *S. Ambrosii Senensis XX. Martii* sic modestè illum excusat: *Hactenus instrumentum, in quo transcribendo, vel imprimendo necesse est Mensem* Majum *irrepsisse* pro Martio, *& credi verosimiliter potest*

pro die nona *legendum esse* vigesimam nonam: *siquidem omnia sequentia instrumenta facta sunt in virtute hujus indulti, ut patet ex clausula adjecta instrumento tertio signato die XIX. Aprilis. Quinque autem instrumentorum dictorum condita sunt in Mense Aprili, & duo paulò post, ante diem IX. Mensis Maji.* Ex quo patet, quod si crisim, quam exorbitanter severam adhibet *Epistolæ* seu *libro* S. Cyrilli, hîc adhibuisset, à fortiori 28. instrumenta, & miracula, quorum fidem faciunt, proclamare debuisset *pseudo-miracula*, quod si fecisset, indubiè non magis, quàm nos tacuissent PP. Dominicani: felices igitur Dominicani; quia à passione unius Papebrochii erant exempti.

488 Adde: Papebrochium *identidem*, nec Theophanem, nec Cedrenum, nec Metaphrastem vocare *pseudum*, licèt in illis hunc errorem: *duos annos Heraclii* XVII. & XVIII. *à Theophane & Cedreno in uno conflatos, quibuscum sensit Metaphrastes & Interpres antiquus hujus vitæ, dum annum in Actis Heraclii* XVII. & *Constantini* XV. *perperàm pro anno* XVIII. & XVI. *expresserunt.* arguat in vita *S. Anastasii 22. Jan. n.9.* Imò *ibid. n. 7.* ut infrà videbimus, *Diplomati*, seu *litteris testimonialibus* parvæ Ecclesiæ Eremitarum nostrorum Florentiæ ab Episcopo anno 743. datis opponit recentissimas Petraccii litteras ad se datas, licèt ab anno Diplomatis *100. annis* aberrent: & tamen solùm S. Cyrillum, quod *annum 639. pro 636.* & quidem verè, ut statim vidimus, posuerit, *pseudo-Cyrillum* vocat. Cur? Sola apparet excæcantis passionis cæca ratio. Vidit *Armamentarii Part. I.* veritatem contra se vindicari; ultionem promisit, & ultus est: alioqui, quod Henschenius scripsit *13. Januarii* agens de *S. Agricio* n.5. *Undè corrigas manuscriptum Florarium*, *in quo dicitur* S. Agaricius *obiisse anno 344. Et Annales Trevirorum manuscriptos, qui anno Dom. Incarn. 368. Episcopum esse factum tradunt*; *verum istorum Annalium Scriptor* (nota) *videtur aliam quandam secutus annorum supputandorum rationem.* Papebrochio à fortiori serviisset ad excusandum, si opus, S. Cyrillum, qui ipsum, aut Societatem Jesu numquam offendit magis, quàm omnes isti statim præcitati, quos modestè excusat.

Respondeo 3. Probatum efficaciter *Enervat. Teli III.* aliquem fuisse Humar Arabiæ Regem, à quo fugisse dicuntur Carmelitæ in *Diplomate* nominati: ac proindè novitia Papebrochii speculatio, quod tunc nullus fuerit, rejicienda est uti *Telo III.* quod verò ibi nulla sit *de successoribus persecutionem continuantibus evasio*, uti malè prætendit, *ibidem*, demonstratum est, esse falsum. 489

Respondeo 4. Quod, uti *Respons. 2.* probatum est, sicut ex vero S. Cyrillo, imò etiam ex ipsomet Papebrochio, Ducibus Bollandô, Henscheniô, innotuit, *quemdam Regem Arabiæ, nomine Humar, discipulum perfidi Mahometi*, *atque regni ejus successorem tertium pro anno* DCXXXIX. ità & ex vero Diplomate Thomæ Episcopi Florentini, & Anthoribus *Enervat. Teli I.* citatis, involvisse *Humarum alium pro anno* DCCXLII. imò etiam *pro anno* DCCXLIII. prout habet Diploma, non vero DCCXLII. uti Papebrochius: caveo tamen ipsum, licèt procul absit à S. Cyrilli meritis, obindè vocare *pseudo-Papebrochium*, alioqui vocandus esset *pseudosissimus*; quia *ibid. n. 6.* scribit: *an Luitprandi* XXXII. pro XXXIII. & *an. Christi* DCCXLII. pro DCCXLIII. Item *sub* 470

nota

nota DCXLIII. pro DCCXLIII. suprà *n. 485.* etiam scribit *Heraclii an. XV.* pro *XXV.* & sic de aliis plurimis. Sed absit, ut propter nævos tales ipsum vel solùm vocem *pseudum*; nam per Dei gratiam nondum eò usque deliravit mea passio.

491 Respondeo 5. Tam falsum esse, quod hinc appareat *S. Cyrillum* (quem Papebrochius injuriosè satis, & immodestè nimis vocat *pseudo-Cyrillum*) *duos Humaros annis* LXXX. *distantes conflasse in unum, quandò Mahometis successori adscripsit sævitiam in Christianos exercitam*; quàm quod Humar, de quo S. Cyrillus, *Christianos persecutus non sit, & cum S. Sophronio perquàm humaniter egerit*, uti ibi Papebrochius scribit, & *Enervat.* Teli III. *n. 464. & 465.* efficaciter rejectum est.

492 Dicat, obsecro, Papebrochius, quid sequentia indicent, *ibidem* ex Theophane de S. Sophronio relata: *in abominationis desolatione multis lachrymis Christianam deflevit plebem?* Quid hæc Matthæi Chesneux Æræ Christianæ sæculo 7. cap. 5. *S. Sophronius Jerosolymorum Præsul inauguratus anno 633. Hic mœrore confectus, ob captam à Saracenis Urbem Sanctam anno 636. & non secus ac alter Heli* (*de quo extat mentio 1. Reg. cap. 4.*) *vivere non sustinens, post ruinam populi, translatamque gloriam ab Israël, decessit eodem anno?* Et posteà cap. 7. *Anno 636. Jerosolymorum Civitas à Saracenis deditione capitur, jugum barbaricum non excussura per annos 463. usque ad Godefridum Bullonium an. Dom. 1099. mansit tamen istic* (putà Jerosolymis, cùm essent verbo, seu pactis conventis traditæ, uti *Telo III. n. 646.* vidimus) *Christianæ Religionis usus liber, debitusque locis sanctis* (saltèm excepto Salomonis templo) *honos?* Quid hæc Matthæi Palmerii in Chronico ad an. salut. 639. *Saraceni ab Heraclio rebellantes Hierusalem diripiunt.* Quid hæc Joannis Zonaræ Tom. 3. de Imperio Heraclii: *Anno* XXVI. *Umarus in Palæstinam cum infesto exercitu ingressus, Sacram Urbem certis conditionibus in potestatem accipit, Sophronio, tum Patriarchæ munere fungente: ut in eam pervenit, vestem ex Camelorum pilis contextam indutus atque sordidatus, satanicamque simulationem adhibens* &c. Quid hæc Genebrardi lib. 3. Chronici ad an. Christi 636. *Anno 636. ab iisdem Saracenis Duce Humare Hierosolyma, Damascus, & magna Syriæ pars Romanis erepta, & exindè Hierosolymitanorum Patriarcharum successio obscura &c. quoniam qui Sophronio sexagesimo quarto proximè successerit, nescitur?* Certè aliud non indicant, quàm Saracenos Christiani Sanguinis avidissimos, ac Fidei Christianæ infensissimos, alios ex Christianis Palæstinæ necasse, alios ad suam perfidiam traxisse, cæteros autem, etsi non perfidiæ, suo tamen dominio subdidisse, juxta illud S. Cyrilli, Scriptoris Græci, à 400. ferè annis, loco citato: *Rex Arabiæ nomine Humar, discipulus perfidi Mahometi, atque regni ejus successor tertius, cum ingenti multitudine Saracenorum contra Terram Sanctam veniens, eam totam obtinuit, Sanctamque Civitatem Jerusalem anno Dom. sexcentesimo trigesimo-nono capit, alios ex Christianis hujus Patriæ necans, alios ad suam perfidiam trahens: cæteros autem, etsi non perfidiæ, suo tamen dominio subdens.* Rationem differentiæ anni 639. à 636. habes *n. 480. ad n. 488.*

Ponderet igitur Papebrochius, an ista positiva argumenta suo argumento negativo, atque adeò stramineo, *nusquam* 493

tamen legitur Christianos persecutus, non præponderent? Fallor, si neget, nec proderit, nisi oppositum probet, & enervet præmissa *n. 12.* debuisset equidem, nè omnia, quæ ibi contra S. Cyrillum (quem aliquoties vocat *pseudo-Cyrillum*, cum gravissima ipsius, ac totius Ordinis injuria) scripsit, cœco vindictæ zelo tribuerentur, attendere, quod in anno captæ Jerosolymæ 639. S. Cyrillus à se, Bollando, & Henschenio suis Magistris non discrepet, & illud *pseudo*, quod in S. Cyrillum tàm insaniter projicit, in se, & hos resiliat: aut saltèm debuisset unum alicujus nominis authorem citare, qui obindè S. Cyrillum, se, ac Bollandum & Henschenium Magistros suos consequenter *pseudos* obindè vocaret. Non scribunt quidem hi cum S. Cyrillo *Christianorum persecutionem isto anno contigisse*; sed id à nobis præmissa evincunt; & ipse priusquam S. Cyrillum, qui id à 400. circiter annis scripsit, aliquoties obindè *pseudo-Cyrillum* vocaret, aliquem citare, qui ante 400. annos scripserit *Saracenos extra Jerosolymam* (nàm S. Cyrillus habet *extra Jerosolymam*; *& intra Jerosolymam* aliquousque impedierunt *pacta conventa*, uti ex Baronio diximus *n. 464.* suprà) *anno 639. Christianos non esse persecutos:* etenim censura adeò gravis aliquod irrefragabile antiquius merebatur testimonium.

494 Ut tamen etiam aliundè excessum istum, & à Papebrochio ac Magistris suis Bollando & Henschenio recessum, non satis pensatum, demonstrem: Nota, quod ipse & sui in 12. in *Acta Sanctorum* Tomis vix unam vitam referant, pro qua non citant variorum Authorum errores, S. Cyrilli erroribus, quos Papebrochius fingit graviores, & ipse ac Henschenius quamplurimas fabulas, quarum saltèm 32. collectim dedimus *num. 414. ad n. 446.* suo Commentariolo contra Ordinem nostrum Apologetico, & *Actis SS.* inseruerunt: si verò ob illos S. Cyrillus haberi debeat *pseudus*; illi omnes à fortiori debent dici tales; ac sic suos 12. in *Acta Sanctorum* Tomos vix aliis niti, quam authoribus *pseudis*: quod dicere non ausim, nec Papebrochius fateri. Nè tamen sola *verba dare* videar.

Scribunt 1. In Actis SS. Martyrum Heraclii, Zozomi &c. XI. Martii num. 2. *Denique in Martyrologio Romano in locum Gagii aut Gagi nomen Piperionis ex aliis substituitur, & pro Anonymis XX. leguntur* XX. Addunt *n. 3. Alia erroris scaturigo videtur hausta ex jam memorato MS. Martyrologio S. Hieronymi, quod apud nos extat: quod in eodem pridiè, sive ad X. diem Martii, ista legantur:* in Alexandria natale Candidi, Valerii, Petri, Marciani, & aliorum XV. Martyrum. *Verum hæc alicujus Amanuensis inscitia malè intrusa esse colligimus, quod illa omnia desint in Codicibus Lucensi & Blumiano ejusdem S. Hieronymi, & in hujus etiam Martyrologio Parisiis excuso, interim ex simili scaturigine error irrepsit in Martyrologia alia manuscripta &c.* 495

Cur non obindè Martyrologium Romanum vocant *pseudum*, & Scriptorem Martyrologii, quod continuò citant, S. Hieronymi, *pseudo-Hieronymum*; præsertim, cùm agentes de *S. Honorato an. CDXXX. Januar. XVI. n. 2.* Bollandus & Henschenius scribant, illum esse vetustissimo Martyrologio S. Hieronymi, qui sæculo III. mortuus est, ascriptum: hæc sunt ejus verba: *vetustissimum S. Hieronymi Martyrologium, sed quod vel hinc patet auctum esse:* ARELATI DEPOSITIO S. HONORATI 496

EPI-

EPISCOPI. Edicant, obsecro, an non longè majus sit, istis attentis, fundamentum suspectandi *Martyrologium S. Hieronymi*, quàm *Epistolam ad Eusebium*, seu *librum de processu* &c. *S. Cyrilli*, & illius Authorem potiùs vocandi *pseudo-Hieronymum*, quam hujus *pseudo-Cyrillum*, si Papebrochius hunc rationabiliter *pseudo-Cyrillum* appellet? Perpendere poterunt, si lubeat, etiam ea, quæ addemus *n*. 616.

497 Scribunt 2. In Actis S. Murani 12. Martii n. 4. *Hæc ad hunc diem Joannes Colganus, qui ætatem S. Murani initium fortè & medium refert: partim quia S. Columbæ vitam scripsit sub finem VI. sæculi ad Superos translati; partim quia ordine Genealogico quinque gradibus distat ab Eugenio Principe, Nielli filio, fratre Leogarii Regis, mortuo, juxta quatuor Magistros, an.* CCCCLXV. *Ità enim mendum à Colgano typographicum tollendum, quò DLXV. legitur, errore manifestissimô; quia patri defuncto successisse Regem Leogarium constat anno* CCCCXXVIII. Cur non obindè *Colganum* vocant *pseudo-Colganum*: quandoquidem, se judice, ibi erret in 100. annis, & S. *Cyrillum* vocent *pseudo-Cyrillum*, quia, se judice, & quidem solò judiciò suò sibi ipsis contradictoriò, ut vidimus *n. 480. ad 488.* in annis 3. erravit? Cur potiùs similiter non scripserunt, mendum à S. Cyrillo Typographicum tollendum, quò legitur DCXXXIX. pro DCXXXVI.? nisi quia, si scripsissent, videbant se manifestissimi erroris convinci & S. Cyrillum verè esse Authorem libri, quo totus suus falsificatur contra Ordinem nostrum Commentarius.

498 Scribunt 3. In Actis S. Innocentii 14. Martii num. 4. *Colitur S. Gaudentius, commune cum S. Innocentio conditorium sortitus, pridiè Idus Februarias, quò die de ipso egimus: sed ut de eo incertum est, quem tenuerit ordinem in Episcopatu, dum Purettus trigesimum nonum statuit, quem Ferdinandus Vghellus decimum quintum: ità nec conveniunt Authores de Innocentio: Nam Vghellus decimum quartum statuit, cui post duos intermedios successerit S. Lucius, quem ipse vocat Lucidum, Concilio Sardicensi anno* CCCXLVIII. *præsens: Perettus verò locum ei dat vigesimum tertium, decem locis posteriorem Lucillo (ità enim nominat, qui in Concilio prædicto Lucius) atq; adeò sæculi quinti anno circiter quinquagesimo proximum. Ex antiquis Ecclesiarum picturis, majorum traditioni innixis, certior fortassis conjectura haberetur; sed conjectura tantum: nam, post duodecim primos Episcopos ad annum CCLX. pertingentes, per plura sæcula* incompertum est, *ut Panvinii verbis utar*, quis invicem successor fuerit: tempora etiam, quibus singuli vixerunt, præter sex, qui suis locis & seculis exponuntur, & singulorum gesta obscurissima sunt & incerta: quæ res nimiâ jam vetustate, majorumque nostrorum fatali ignavia tenebris vetustatis oppressæ sunt. *Ferrario S. Innocentius est XIII. sed mendô typographicô pro XXIII. citat enim Valerium Augustinum, quem sequitur: prudenter tamen ad calcem adnotat* tempus & Acta ejus, uti & plerorumque Episcoporum ejus urbis, ignorari. *Florarium MS. Sanctorum Innocentio Episcopo* Euphrosium Confessorem *jungit nobis ignotum, hiscè verbis.* Ipsô die sanctorum Innocentii Episcopi & Eufrosii Confessoris. *De Euphrosio Martyre hoc die agimus, cujus & Florarium meminit.* Sed cùm de Sanctis istis agant ex tabulis Veronensibus,

bus, & in illis ac Auctoribus præcitatis majores arguant errores, quem in S. Cyrilli libro, quem ob ei confictos *pseudum* vocant. Quæstio est

499 Cur tabulas Sacristiæ Veronensis non vocant pseudo-tabulas ob ignoratum ordinem suorum Episcoporum, quem divini officii ordine continent; de quibus isti Authores tam varia scribunt, ut fateantur incertum esse, quem *tenuerint ordinem in Episcopatu?* Cur ob talem varietatem Perettum *pseudo-Perettum*, Vghellum *pseudo-Vghellum* non vocant? Quomodò ibi *n. 1.* scribunt: *Inter præcipuas gratiarum sibi divinitùs factarum prærogativas meritò* (nota) *reponit Veronensis Civitas, quod ex Episcoporum suorum numero Sanctorum 36. suô singulos die, jam inde ab immemoriali tempore, veneretur*; si, ut addunt n. 4. *post 12. primos Episcopos, ad annum CCLX. pertingentes, per plura sæcula incompertum est, ut Panvini verbis utar, quis invicem successor fuerit, tempora etiam, quibus singuli vixerunt, præter sex, qui suis locis & sæculis exponuntur, & singulorum gesta obscurissima sunt & incerta:* & subdant de Ferrario: *prudenter tamen ad calcem adnotat, tempus & acta Innocentii, uti & plerorumque Episcoporum ejus Vrbis ignorari.* Quandoquidem ex eo solo, quod S. Cyrillus (quæ vera esse pro *1. Parte* ex ipsis, & pro 2. parte ex aliis probavimus) scribat annū DCXXXIX. pro DCXXXVI. & eo anno Humarum fuisse persecutum Christianos, *S. Cyrillum* vocent *pseudo-Cyrillum?* Certè à fortiori alios 18. Episcopos, quorum, licèt Confessorum, & non Martyrum, *tempora & gesta obscurissima esse & incerta*, fatentur, & equidem *meritò reponi à Civitate Veronensi Sanctorum Fastis ascriptos* scribant, vocare debuissent *pseudo-Sanctos.* Cùm ipsi tamen id propter istius Civitatis traditionem meritò non fecerint; neque, propter totius Ordinis traditionem verum *S. Cyrillum* authorem *Epistola* &c. vocare debuissent *pseudo-Cyrillum*, ut sequitur. Neque obindè est, cur magis fidant Tabulis Vercellensibus, de quibus *n. 157.*

Deindè: Cur *Ferrarium* scribentem *Innocentium* ordine XIII. *pro* XXIII. non vocant *pseudo-Ferrarium*, si ab errore S. Cyrilli in *anno DCXXXIX.* pro *DCXXXVI.* & non obstante suâ sibi ipsi contradictione, ut suprà *n. 452.* notavimus, *S. Cyrillum* prudenter vocent *pseudo-Cyrillum?* Cur etiam *MS. Florarium Sanctorum* jungens Innocentio Episcopo Euphrosium Confessorem sibi ignotum non vocant *pseudo-Florarium*, si ab eo, quod scribat S. Cyrillus *Humarum Christianos persecutum*, propter suum fallax, *quod nusquam legitur* argumentum negativum, de quo *n. 12.* satis, *S. Cyrillum* prudenter vocent *pseudo-Cyrillum?* Patet passio vindex. 500

Scribunt 4. *In Actis S. Bernulfi 24. Martii num. 1.* habet Vghellus: *Anno* DCCCXXXV. *Roserius Transtanis Episcopis in Saracenos expeditionem parantibus* &c. *Huic consentit Philibertus Pignorius in Augusta Taurinorum pag. 24. ista referens: Anno Christi DCCCXXV. Saraceni infestis incursionibus adeo Italiæ littora lacerarunt* &c. Cùm verò hìc reperiant consensum inter *Vghellum* & *Philibertum* in distantia X. annorum, quorum obindè neutrum vocant *pseudum:* mirum est, quod consensum non reperiant inter se & S. Cyrillum in distantia (in qua tamen reipsâ conveniunt, ut vidimus *n. 480. ad 483.*) 3. Annorum, &, hâc triplo minori non obstante, S. Cyrillum obindè vocent 501

pseudo-

pſeudo-Cyrillum. Deindè *ibidem* S. Bernulfum conſtituunt *Epiſcopum X. Aſtenſem & Martyrem:* Attamen ſcribunt, quod Ferrarius *in Cathalogo generali ad 24. Martii* fateatur, *cujus Sedis Epiſcopus fuerit S. Bernulfus, ſcire hactenus non licuiſſe.* Item, quod Vghellus *Tomo 4. Italiæ Sacræ,* ipſum conſtituat *VIII. Epiſcopum Aſtenſem,* addens: *cujus Sacra lipſana ſub Altari apud Montis Regalis Eccleſiam requieſcunt, quamquam de genere Martyrii, aut tempore, quo ille paſſus ſit, non conſtat.* Item, quod Franciſcus Auguſtinus *in Hiſtoria Chronologica Regionis Pedemontanæ cap. 11.* ipſum conſtituit *tertium Epiſcopum Aſtenſem.* Nec adferunt aliud fundamentum conſtituendi ipſum *Martyrem,* quàm quod his continetur verbis: *interim tempora oſtenduntur, quibus graſſabantur Saraceni, à quibus potuit captus eſſe, & in odium fidei Chriſtianæ occiſus S. Bernulfus.* Cùm verò, non obſtante eò, quod nihil habeant, quò S. Bernulfum conſtituant X. Epiſcopum Aſtenſem, præter unum, *ſi Rogerio ſubſtituatur X. Aſtenſis Epiſcopus,* & quo *Martyrem* conſtituant, præter unum, *interim tempora oſtenduntur, quibus graſſabantur Saraceni, à quibus potuit captus eſſe, & in odium fidei Chriſtianæ occiſus,* quò non probant *fuiſſe,* ſed potuiſſe eſſe *Martyrem:* non apparet, quò rationis & juſtitiæ æquilibriò, *S. Cyrillum* vocent *pſeudo-Cyrillum,* eò quod, *capta ab Humaro Saraceno Jeroſolyma annũ DCXXXIX.* pro *DCXXXVI.* ſcripſerit, & iſtum *Humarum eſſe Chriſtianos perſecutum,* cùm ex una parte ſit inter iſtos annos minor diſtantia, quàm inter III. VIII. & X. Epiſcopum Aſtenſem, fundatum in uno, *ſi Roſerio ſubſtituatur X. Aſtenſis Epiſcopus;* & ex altera major ſit probabilitas, quod Humar Saracenus ſit iſtô tempore Chriſtianos perſecutus, ut ſuprà *n. 364. ad 372.* vidimus, quàm ſit in eo, quod, *quia S. Bernulfus à Saracenis potuit captus eſſe, & in odium fidei Chriſtianæ occiſus,* ideò *à Saracenis captus fuerit, & in odium fidei Chriſtianæ occiſus:* & tamen obindè auſi non ſunt *S. Bernulfum* vocare *pſeudo-Epiſcopum Aſtenſem & Martyrem.* Nec evadent opponendo pro ejus *Epiſcopatu & Martyrio* Montis Regalenſis traditionem; quia ſimiliter pro S. Cyrilli *Epiſtola ad Euſebium* ſeu *libro de proceſſu* &c. oppono totius Ordinis noſtri, & Carmelitarum Diſcalceatorum traditionem, & ſolidam expecto diſparitatem. Vide *n. 510.*

502 De his plura omitto: quia in Tomis Bollandi, Henſchenii, & Papebrochii, hucuſque *in Acta Sanctorum* editis, ſimilium finem non reperio: & præmiſſa ſufficiunt ad efficaciter probandum ex eodem fonte veritatis acceptos *duos Humaros,* unum ad annum 743. à Carmelitis in Diplomate Florentino citatos, & alterum à S. Cyrillo *in ſua Epiſtola ad Euſebium* ſeu *libro de proceſſu* &c. ad annum 639. ac proindè hanc novitiam Papebrochii hallucinationem: *Ab eodem autem fonte acceptus videtur hic Mahometi ſucceſſor & diſcipulus pro anno DCCXLII.* (diploma habet DCCXLIII) *undè Author Epiſtolæ Cyrillo affictæ pro anno DCXXXIX. innotuit quidam Rex Arabiæ nomine* Humar, *diſcipulus perfidi Mahometi, atque regni ejus ſucceſſor tertius,* eſſe frivolam, & S. Cyrillo, ac Ordini noſtro valdè injurioſam. Præmiſſa equidem ſunt &c. Vide ſuprà *num. 454.* in fine.

TELUM

TELUM V.

503 PApebrochius ibidem n.7. *Sed juvat primam fictionis totius causam discere ex prælaudato Petraccio, nobis circa hæc quæstionem habentibus ità scribente:* Lis erat inter Carmelitas Senenses & Florentinos de primatu suorum Conventuum, quos in Thuscia possident: & cùm Senensis locus primas habere in fundatione prætenderet, exhibendo donationem aliquam viris religiosis illius loci factam à Carolo Magno; Florentini (sicut à nobili viro Antonio Contalberti fidelissimè accepi) composuere Diploma, sub nota anni DCXLIII. & Thomæ Episcopi nomine. *Sic autem composito Diplomate, quod mox proferemus, & quod* ego, *inquit Petraccius,* post multam operam & industriam ad id positam, tandem oculis propriis vidi, ac manibus contrectavi; curaverunt ipsum (sicut Antonius Contalberti testatur) scribendum in membrana à quodam fratre Polono, qui tunc in Florentino degebat Carmelo. Sed à viris emunctæ naris facilè observata impostura fuit; cùm neque loquendi, neque litterarum formæ eæ essent, quibus antiquitùs assueverant Florentini. Ideòque difficillimum est, originale illud apud Carmelitas conspicere: quod utique, pridem falsitate convictos, pudeat ipsum amplius exhibere aliis, quàm sui Ordinis opinionisque hominibus; etenim omni ex parte novitatem redolet, uti optimè notarunt Illustrissimus Senator Carolus Stozzi, & Capitaneus Cosimus Della Rena. *Hactenùs ille.*

Quorum autem judicium finiens, laudat, eos nos vidimus audivimusque Florentiæ pro antiquariis peritissimis haberi, & reipsà tales sumus experti. Rogaveram ego, ut istius Diplomatis pauculas lineas, alteriusque sæculo VIII. scripti etiam paucas, peritiori manu sic curaret excipiendas, ut æri incisa ipsis oculis exhibere possent suæ ætatis differentiam. Sed respondit, utrumque difficillimè impetrandum à suspicacibus custodibus, à Carmelitis fortassis nullà ratione: videri autem superfluum fore laboris & pecuniæ impendium, cùm illud Carmeliticum plurimi ante hàc viderint, testarique possint ipsum, nec Romanis, nec Gothicis, nec Longobardicis litteris, sed prorsus Barbaris esse exaratum, *quales scilicèt Polonus Frater noverat, & sui insolentiâ antiquitatis fidem obtenturas apud Senenses credebant alii. Nos, quibus de dicti Conventûs certissimis antiquitatibus multa à variis dicta erant, cum anno MDCLXI. essemus Florentiæ, illuc quoque spectatum ivimus: atque à Claustro, ubi inscriptionem prædictam legeramus, ducti ad Sacristiam, aliud ibi non invenimus, quàm Indulgentiarum postremò concessarum copias suprà memoratas, & nescio, quæ alia, nihil proficientia ad conciliandam promissæ antiquitati fidem. Requirentibus autem, numquid in eam rem ultrà haberetur, quod posset monstrari, responsum est, nihil haberi, præter constantem in loco tradi-* 504

traditionem. Receſſimus igitur, nullum alind operæ pretium referentes, quàm quod ſatis certi nobis videremur, primam de Thoma Epiſcopo narrationem novitiam eſſe, æquè ac iſtius generis plures jam anteà pro novitiis agnitas. Diploma ipſius Thomæ, aut illius copiam, neque nos videre petiimus, qui de eo nondum audiverimus; neque nobis ultrò indicandum putavere, quibuſcum agebamus Patres.

505 *Interim Theologiam ſuam Carmeliticam anno MDCLXV. Romæ evulgavit Reverendiſſimus Pater Philippus à Sanctiſſima Trinitate, Diſcalceatorum Generalis, & quæſt. 12. art. 2. innectens relationem antiquitatis Florentinæ, eidem contrariam nobis, ac veritati, notationem ſubdidit, quæ Antverpiæ poſteà recuſa eſt, nè eam poſſemus ignorare. Illa autem talis eſt:* Nota, quod anno MDCLX. datâ occaſione, bis diſſerui de antiquitate noſtræ Religionis Carmelitanæ cum R. P. Godefrido Henſchenio Belga Societatis Jeſu, qui plurimùm in hiſtoria eruditus, negabat Carmelitas eſſe antiquiores S. Alberto Legislatore noſtro, qui à quingentis ferè annis vivebat. Sed cùm præſentem ei diſcurſum feciſſem, per tot ſæcula retrocedendo; tandem reſpondit, ſe non amplius dubitaturum de noſtra ſucceſsione hæreditaria ab Elia Propheta abſque interruptione, ſi vera eſſent, quæ modò ſcripſi de fundatione Conventûs Florentini: & quod in reditu foret tranſiturus Florentiâ, ad comprobandam hujus rei notitiam. Intererant ejus Socius junior, item Belga, ſucceſſor electus in ſcribendo; & ex noſtris P. Cæleſtinus à S. Lidovina Batavus, in noſtro Conventu S. Mariæ de Victoria ad Montem Quirinalem Romæ. Poſtmodùm reſcivi à R. P. Gabriele ab Annuntiatione Carmelita, ejus olim in Græca lingua diſcipulo, quod ipſi Florentiæ exiſtens ſcripſerat, ſe ibi vidiſſe monumenta antiquitatis noſtræ, de quibus jam non dubitabat: quod etiam confirmavit alteri Patri Carmelitæ in Belgio, ut litteris indè miſsis didici.

Hæc ſic impreſſa, vel imprimenda eſſe, ſi cognoviſſemus tunc (neque enim ante annum MDCLXX. ad aures oculoſve noſtros pervenere) curaviſſemus omninò, ut Reverendiſſimus ille Pater intelligeret, quantum ſua eum fefellerit memoria, & quàm longè abfuerimus ab ea certitudine, quàm alii, ſuæ opinioni faventes nimium, ad ipſum perſcripſere. Qui nos ad Conventum Florentinum deduxere viri illuſtriſſimi & eruditiſſimi duo, Andreas Cavalcantius & Antonius Magliabechius, teſtari poterant; nos, viſâ inſcriptionis dictæ novitate, obſtupuiſſe, vel ſimplicitatem, vel confidentiam hominum, in tantæ rei argumentum hoc ſolùm oſtentantium; adeoque contempſiſſe, ut nec in pugillares quidem dignatus fuerim annotare ætatis tam parvæ ſcripturam, ſicuti paſſim aliàs alibi ſcripturas annotabam. Antverpiam autem reverſi, quoties cum Patribus Carmelitis egimus (egimus autem cum multis, & ſæpè; quia cupiebamus in Bertholdo ſcribere aliquid, in quo poſſet & Ordini, & veritati, ſic fieri ſatis, ut tamen dici non poſſemus ſucceſſionem Elianam probare, vel improbare) identidem quærentibus quid de ſua antiquitate eſſemus dicturi, & inſtantibus, ut ſuæ parti accederemus, ſemper reſpondimus, nos inter amicitiam & veritatem medios, ſilentium de illa quæſtione ſervaturos; quippè cui in ipſorum favorem decidendæ nullum idoneum argumentum ſuppeteret, & quæ ad inſtitutum noſtrum parum, aut nihil faceret. Idem haud diu poſt reſpondimus 506

ipsi Reverendissimo P. Philippo, Antverpiam venienti, & in corona plurium suorum nos excipienti, eumque sermonem, quem Romæ habuerat, retexenti, ac nominatim de Florentina fundatione quærenti, numquid ea nobis probata fuisset: ad quod diximus, nihil ibi à nobis visum, quod fidem faceret tantæ antiquitatis: cæterum si qua probatio sufficiens afferretur, non defuturos nos ei affectui, quem erga Ordinem habere nos benevolentissimum profitebamur. Horrebamus fateor in Carmelitarum antiquitatem, cujus fallaces probationes pluribus experimentis habebamus delibatas, tanquam in asperum aculeis senticetum ingredi.

Enervatio.

507 RESpondeo: me quidem Petraccium, Cantalbertum, Strozzi, & del Rena non nosse: licèt tamen forent Viri Illustres Florentini, sinent, ut arbitror, salvâ honorificentiâ, sibi debitâ, suas illas litteras haberi suspectas, uti testimonium Canonicorum Lateranensium nobis oppositum *Telo V. Pharet. I.* & falsificatum *n.154. ad Telum VI.* ac Censuram, & 32. saltèm fabulas *ibidem Telo XX. ad Pharetra I.* refutatas; rationesque in litteris istis tactas ut similiter suspectas haberi, & præsumptione à nobis *n.447. 448.* probatâ evinci, esse nullas: ac proindè respondeo, suspecti nobis Petraccii rationes, tàm procul à dicta præsumptione enervanda abesse, quàm novitias Papebrochii de rebus, quæ à IX. sæculis contigerunt, hallucinationes, quas *Enervat. Teli I. & II.* comprobavimus esse evidenter falsas: *Lis erat*, inquit, unà novitius ille Petraccius, *inter Carmelitas Senenses & Florentinos*: quo anno? *de primatu suorum Conventuum*: in qua ratione; an Eremitorii primæ Fundationis, antequam Conventus essent in Provinciam erecti: an *formalis Conventus* cum voce & loco in Capitulo Provinciali post erectam Provinciam? Non primum: quia cum Eremitoria vocem & locum in Capitulis Provincialibus non habeant, nisi sint cum competenti Clericorum numero Conventus formales, lis frustrà fuisset. Neque secundum: quia, cùm in *Diplomate* non exprimatur, an Carmelitæ in eo expressi fuerint Clerici, an Laici, frustrà fuisset *Diploma* confictum, ut modò Florentini Primatum haberent in illis.

Addit 1. Petraccius: *Et cùm Senensis locus primas habere in Fundatione prætenderet.* Quo anno, quo in loco, & quo titulo *Primus prætenderet?* Non sunt sermones: Nos, talem pro primatu litem nunquam fuisse inter Florentinum & Senensem Conventum, probavimus suprà *n.447.* 508

Addit 2. *Exhibendo donationem aliquam Viris religiosis illius loci factam à Carolo Magno.* Infero: Ergo tempore Caroli Magni, partim sæculo VII. partim sæculo VIII. fuerunt Carmelitæ in Europa, quod Papebrochium destruit negantem, &, ut oppositum evincat, extrema novitiæ hallucinationis tentantem, cùm præmiserit n. 3. *Totos Lezanæ Annales evolvi, & quæ ille statuit Conventuum singulorum initia sollicitè scrutatus, ex 30. circiter, quos nominat, velut ante annum 1228. inchoatos, nec unum quidem* 509

quidem reperi, cujus probationem difficile esset manifestæ vanitatis, aut etiam falsitatis convincere. Sed hoc ipsum, cum manifesta vanitate, aut etiam falsitate, effutire, probabimus infrà *num. 681. ad 704.*

510 Addit 3. *Florentini (sicut à nobili Viro Antonio Contalberti fidelissimè accepi) composuere Diploma sub nota anni DCXLIII. Thomæ Episcopi nomine.* Quô annô? Numquid fortè Contalberto magis credendum, quàm Petraccio, æquè novitiis, de re, quæ utrumque ferè mille annis præcessit? Petraccius & ex Petraccio Papebrochius scribit: *sub nota anni DCXLIII.* Diploma autem evidenter habet *an. DCCXLIII.* ubi error est in 100. annis: equidem, ut patet ex *Telo IV.* probat S. Cyrilli *Epistolam ad Eusebium*, seu *librum de processu* &c. esse *pseudo-Cyrilli*, eò quod pro anno DCXXXVI. scripsit DCXXXIX. & quidem benè scripsit, ut *ibidem* probavi: cur igitur à fortiori non dicit litteras illas esse *pseudo-Petraccii*, & se referentem illas *pseudo-Papebrochium*? Quidquid sit, non satis apparet, quâ ratione Papebrochius ipse hic nobis obtrudit pro *veris* litteras Petraccii, agentes de Diplomate anni DCXLIII. quod numquam fuit, aut ab ipso Diplomate, quod anno DCCXLIII. fuit, in 100. annis errantes. Item quô titulô, aut necessitate, si dicta lis de Primatu numquam fuerit, uti *n. 447.* probavimus? Iterum non sunt sermones.

511 Addit 4. *Quod ego Diploma sic ab eis compositum, post multum operam & industriam ad id positam, tandem oculis propriis vidi, ac manibus contrectavi.* Ista certè difficulter conciliari possunt cum *seq. n. 8. Rogaveram ego, ut istius Diplomatis pauculas lineas, alterisque sæculo VIII. scripti etiam paucas, peritiori manu sic curaret excipiendas, ut æri incisæ ipsis oculis exhibere possent suæ ætatis differentiam: sed respondit, utrumque difficillimè impetrandum à suspicacibus custodibus, à Carmelitis fortassis nullâ ratione.* Nam (præterquam quod faciat Custodes Diplomatis distinctos à Carmelitis, quod falsum puto) si obindè id sit difficillimum hôc annô impetrare, fuit & alterô difficillimum *Petraccio* illud oculis propriis videre, ac manibus contractare; cum similibus sufficiat, copiam originalis in Archivio trium, aut quatuor clavium, reclusi exhibere. Deindè, undenam Custodes illi fuerunt de Petraccio suspicaces potiùs annô alterô, quàm priori? Denique, cur potius dicit suspicaces, quàm involuntarios ad Archivium plurium clavibus obseratum sine necessitate aperiendum? Fabulam aliis *n. 414. ad 446.* relatis aggregandam prosequimur.

Addit in iisdem litteris 5. *Curaverunt ipsum (sicut Antonius Cantalberti testatur) scribendum in membrana à quodam Fratre Polono, qui tunc in Florentino degebat Carmelo.* Hic latent mysteria. 512
1. præmissum est: *lis erat inter Carmelitas Senenses & Florentinos &c.* 2. *Florentini (sicut à nobili Viro Antonio Contalberti fidelissimè accepi) composuere Diploma sub notâ anni DCXLIII. Thomæ Episcopi nomine.* Ergo Diploma, quod Carmelitæ Florentini composuerunt, quandò lis erat inter Carmelitas Senenses & Florentinos &c. curarunt (sicut Antonius Contalberti testatur) scribendum in membrana à quodam Fratre Polono, qui tunc in Florentino degebat Carmelo: hæc autem esse supposita & falsa patet ex subjecto præfati Contalberti testimonio.

 „Jio-

„ Jiovedi sei Febraro mille seicento settanta cinque
„ in Firenze.

„ Io Antonio d' Alberto d'Antonio de Cont'Alberti dico e „ confesso, che ritrovandomi a gl'anni passati in conversazio- „ ne d'alcuni che fanno professione & ambiscano esser bene „ meriti dell' Antichità, discorrendosi della memoria posta ne „ chiostri della Chiesa del Carmine di Fiorenza attenente alla „ fondazione di detta Chiesa, haver detto che detta Bolla men- „ tovata in detta memoria l'havevo veduta scrivere da vn Pa- „ dre Pollacco, che di passaggio per Roma si era fermato in „ quel Convento, e questo dissi, per che l'havevo veduto scri- „ vere detta Bolla, come dico & affermo ancora, che lo veddi „ scrivere, ma non dissi che detto Padre Pollacco componessi „ detta Bolla, e che questo seguissi, com'asserisce chi fà la rela- „ tione all'Authore del Propileo, dicendo che lis erat inter „ Carmelitas Senarum, & Florentinos, de Primatu suorum „ Conventuum &c. e che perciò Florentini composuere Di- „ ploma &c. per che non ho mai sentito dire a detti Padri, che „ litigassero con i Padri Senesi di detto Primatu, ne mai ho „ veduto processo alcuno per conto di detto primatu e cosi „ non potevo dire, come non ho detto che i Padri Fiorentini „ habbin composto detta Bolla per detta lite. Et in fede del „ vero Jo Antonio d'Alberto d'Antonio de Cont'Alberti ho „ scritto e sotto scritto questo di sei Febraro mille seicento „ settanta cinque in Firenze di mano propria. Signatum Jo „ Antonio d'Alberto d'Antonio de Cont Alberti.

„ *Alexander Puccius I. C. Ecclesiæ Metropolitanæ Florentinæ Archipres- „ biter, & Prothonotarius Apostolicus , nec non Em.mi & R.mi DD. „ Francisci miseratione Divinâ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyteri Car- „ dinalis Nerlii Archiepiscopi Florentini Vicarius locum tenens, & Offi- „ cialis in spiritualibus & temporalibus Generalis, Vniversis attestamur „ supradicta die coram Nobis & Notario nostro Actuario personaliter, & „ in ejus propriam personam comparuisse Rev. D. Antonium de Cont' Alber-*

„ Albertis, & mediante suô juramentô tactus sacris præstitô recognovisse „ retroscriptam attestationẽ sub suo nomine cantantem, & affirmant con- „ tenta in ea vera fuisse & esse, illamque pro veritate fecisse & ejus propriâ „ manu scripsisse, & subscripsisse. In quorum &c. Datum Florentiæ in „ Archiep. Curia hâc die 6. Februarii 1675. signatum Alexander Puccius „ Vicarius Generalis Florent. Et inferius: Carolus Novellius Curiæ Archie- „ piscopalis Florentinæ Actuarius Duc.

L.S.

Versio Latina prædicti testimonii.

„ Die Jovis sexta Februarii anni millesimi sexcentesimi septua- „ gesimi quinti Florentiæ.

„ Ego Antonius d'Alberto, ex Antonio de Comitibus Alberti, dico & „ confiteor, quod cum his annis præteritis essem in conversatione quorum- „ dam, qui profitentur, & ambiunt Antiquitatis intelligentiam habere, „ sermoque fuisset institutus de memoria collocata in Claustris Ecclesiæ Car- „ melitarum Florentiæ, me dixisse, quod videram quemdam Patrem Po- „ lonum, qui Romam iter agens aliquamdiu in præfato Conventu stete- „ rat, Bullam in dicta memoria specificatam conscribentem; & hæc dixi; „ quia ipsum videram, dum dictam Bullam scriberet, sicut etiam nunc me „ ipsum vidisse scribere dico, & affirmo: Verum non dixi, quod præfatus „ Pater Polonus dictam Bullam composuerit, quodque id factum fuerit, „ uti asserit is qui relationem facit ad Authorem Propylæi, dicens, quod lis „ erat inter Carmelitas Senarum & Florentiæ de Primatu suorum Con- „ ventuum &c. & quod ob hanc rationem Florentini composuêre Diplo- „ ma; quia nunquam audivi à dictis Patribus, quod cum Patribus Senen- „ sibus de dicto Primatu litigarent; neque unquam vidi ullum processum, „ prædictum Primatum concernentem; & sic non poteram dicere, sicuti „ nullo modo dixi, quod Patres Florentini dictam Bullam occasione præfa- „ tæ litis composuerint; & in fide veritatis, Ego Antonius d'Alberto, ex „ Antonio de Comitibus Alberti ista omnia scripsi, & subscripsi die sextâ „ Februarii anni millesimi sexcentesimi septuagesimi quinti Florentiæ ma- „ nu propriâ. signatum. Io. Antonio d'Alberto d'Antonio de Cont' Al- „ berti.

Videtur quidem ab Amanuensi erratum in *anno 1675.* pro *1676.* sed quidquid de isto dubio sit, illud juramentum, & juramentô firmata declaratio ad fidem Historicam sufficiunt.

Sub juramento sic testatur: *Non dixi, quod præfatus Pater Polonus, dictam Bullam composuerit, quodque id factum fuerit, uti asserit is, qui relationem facit ad Authorem Propylæi, dicens, lis erat inter Carmelitas Senarum & Florentiæ de Primatu suorum Conventuum &c. & quod ob hanc rationem Florentini composuêre Diploma; quia nunquam audivi à dictis Patribus, quod cum Patribus Senensibus de dicto Primatu litigarent: neque unquam vidi ullum processum, prædictum Primatum concernentem; & sic non poteram dicere, sicut nullô modô dixi, quod Patres Florentini, dictam Bullam occasione præfatæ litis composuerint.* Cùm verò Petraccius Diplomatis à Florentinis conficti nullam adferat rationem, præterquam *lis erat* &c. & dicat, *sicut à nobilissimo Antonio Contalberti fidelissimè accepi.* Addatque: *Curaverunt ipsum*, utique originale, quod fictitiè composuerunt (*sicut Antonius Contalberti testatur*) *scribendum in membrana à quodam Fratre Polono, qui tunc in Florentino degebat Carmelo.* Non solùm evidenter sequitur, totam illam ex Petraccio relationem esse evidenter falsam, & Carmelitis Florentinis, ac toti nostro Ordini valdè injuriosam; sed & Papebrochium valdè leviter in re tanti momenti habuisse fidem unico Petraccio, potiusquam Viris religiosis Conventûs Florentini, Annalibus Lezanæ, àc integri Ordinis traditioni; leviusque fabulam istam inseruisse *Sanctorum Actis*, toto Orbe cum Ordinis injuria evulgandam: quô, ut toties dixi, sua Sanctorum Acta de simili mala fide suspecta reddit, non absque pari Sanctorum injuria, quorum utrumque valdè dolemus, & meritò dolere potest tota Societas.

Cùm igitur relatio Petraccii falsa reperiatur: Polonus ille (quem adhuc modò vivens Contalbertus vidit Diploma scribentem) Diploma illud composuit, vel ab aliis compositum exscripsit? Composuisse, nullô testimoniô, imò nec ullâ conjecturâ probat Papebrochius: ergo ab aliis compositum exscripsit: sed à quibus, & quô tempore? Non magis probat Papebrochius, quàm Polonum illud composuisse: nec respondere sufficit *compositum esse à Carmelitis Florentinis, quandò lis erat inter Carmelitas Senenses & Florentinos de suorum Conventuum Primatu*; quia hanc litem fuisse, non magis probat, quàm utrumvis istorum; nos verò non fuisse, authentico testimonio probavimus suprà *n.449.* quod solis fortioribus testimoniis convinci potest falsitatis; nulla autem adfert, minus talia. Neque prætendere potest, aliô tempore compositum fuisse à Carmelitis Florentinis; quia cùm sit de ista falsitate convictus, præsumptio stabit contra ipsum, quamdiu tempus non determinabit, & efficaciter non probabit, quô fuit à Carmelitis Florentinis compositum, præsertim cum, cessante lite istâ, non appareat ratio, cur tale Diploma finxissent, aut fictitiè composuissent. Neque ista eludet prudenter, dicens, quidquid de istis sit, equidem aliundè satis probatur, Diploma istud esse à Carmelitis Florentinis compositum; quia, cùm in cæteris contra Diploma istud argumentis suis etiam turpiter erret, aut efficaciter refellatur, ut patet ex præmisis, & magis patebit ex dicendis, semper manet quæstio, *undè*

undè id efficaciter probetur, & quamdiu istud *undè* efficaciter non probaverit, ſemper pro nobis contra ipſum ſtabit à ſimili præſumptio falſitatis. Intereà pergamus.

513 Addit in iiſdem 6. *Sed à Viris emunctæ naris facilè obſervata impoſtura fuit, cùm neque loquendi, neque litterarum formæ eæ eſſent, quibus antiquitùs aſſueverant Florentini.* Quinam Viri illi emunctæ naris? Quô annô impoſturam obſervarunt? Coram quibus? Niſi nominet, & ſpecificet Viros illos, annum, & Teſtes,ècontra jam obſervata eſt impoſturæ calumnia, non abſimilis illi, quâ Papebrochius ſuis emunctis naribus *Sanctum Cyrillum* olfecit *pſeudo-Cyrillum*, & fecit *Telo præced.* idem veroſimiliter utriuſque effictor, cùm ante Papebrochium, & litteras iſtas de ipſius ſuppoſitione meritò ſuſpectas, *Diploma* illud ſemper fuerit pro vero & legitimo habitum. Vide *n. 403. ad 447.*

514 Idem dico ad hanc, quam profert rationem: *cùm neque loquendi, neque litterarum eæ formæ eſſent, quibus antiquitùs aſſueverant Florentini.* Quia cum Diploma illud eſſet producendum in judicio, ſuper *lite inter Carmelitas Senenſes, ac Florentinos*, uti novitius ille *Petraccius* ſcribit, prudenter præſumi non poteſt, quod eô tempore fuerit compoſitum contra loquendi & litterarum formas, quibus antiquitùs aſſueverant Florentini: imò etiam, uti *n. 8.* addit: *nec Romanis, nec Goticis, nec Longobardicis litteris, ſed prorſus barbaris eſſe exaratum, quales ſcilicet Frater Polonus noverat*; quia ut ſic in judicio nihil profuiſſet, & à Judicibus exploſum fuiſſet. Undè etiam, ècontra arbitror, totam iſtam *Petraccii*, ſi ſcripſerit, *epiſtolam* eſſe de novitia impoſtura à fortiori ſuſpectam; parumque eſſe veroſimile, ipſum vidiſſe exemplar litterarum, quibus *Romani, Gotici, Longobardici, & Barbari* ſæculo VII. utebantur, & diverſa ab unoquoque illorum ſæculi VII. ſcripturâ fuiſſe exaratum *Diploma Florentinum*; quia exemplaria tam antiqua, tot & adeò diverſa, rarò hodiè uni homini iſtorum omnium characterum gnaro contingunt. Cùm verò hæc verba, *quales ſcilicet Frater Polonus noverat*, innuant hunc originale ſcripſiſſe: niſi Papebrochius hoc efficaciter probet, impoſturam econtrà, quam emunctioris naris Carmelitæ obſervant, non evadet. Vide Contalbertum ſuprà.

Addit in iiſdem 7. *Ideòque difficillimum eſt, originale illud apud Carmelitas conſpicere.* meritò ſanè; quia originalia Fundationum, tantæ, utpotè pluſquam 900. annorum, antiquitatis, ſolent in majori æſtimatione haberi, quàm paſſim lippis & tonſoribus, interdum malevolis, exhibeantur conſpicienda: is verò, cui copia non ſufficit publico conſpectui in ipſo Fundationis loco expoſita, & ab uno Lezana Viro celeberrimo in Annalibus Ordinis edita, hôc ipsô de malevolentia, quæ juſtè & prudenter cavetur, ſuſpectus perhibetur. Hæc autem ratio, ſufficiens eſſe debebat Papebrochio ad explodendum aliam, quam fingit, unius Petraccii, ad nutum ejus nuperrimè fabricatum, ſi dederit, teſtimonium, ſub his verbis: *quod utique pridem falſitatis convictos, pudeat ipſum ampliùs exhibere aliis, quàm ſui Ordinis opinioniſque hominibus.* à quo; ubi; & quandò convicti de falſitate Diplomatis? Niſi omnia probet, novitius ille Petraccius, aut quicumque teſtimonium iſtud effinxit alius; de falſitate teſtimonii convincitur calumnioſi: nam indubiè 515

biè *Lezana*, Vir Romæ pro sapientissimo agnitus, & à Papebrochio, ejusque Duce Henschenio *in Dedicatoria ad vitam S. Betri Thomasii suis secundis curis illustratam* sequentibus elogiis commendatus: *Litteris Roma ad nos datis intelligimus, eximium Patrem Lezanam, habitum hactenùs Romæ inter primarios viros ingeniô & doctrinâ conspicuos, nec minori æstimatione religiosæ virtutis, vitâ functum esse. Ità indè nostræ Societatis Sacerdos scribebat, paucis multa complexus.* Et infrà: *Hoc evicit sensus, judiciumque Sanctissimi Pontificis Alexandri VII. quem ferunt, intellectâ ejus morte, qui Dominicâ præcedente coram illo peroraret, sæpiùs ingeminasse, Patrem Lezanam verum Sanctum esse.* non erat, nec Henschenio & Papebrochio esse debebat, qui Annalibus suis *tom. 3. ad annum 643.* insereret *Diploma* Fundationis Florentinæ sui Ordinis pridem *convictum falsitatis, & quod, ipsum exhibere aliis, quàm sui Ordinis, opinionisque hominibus, pudeat*; alioqui indubiè virum tantum puduisset, tale *Diploma* suis inserere Annalibus, prout indubiè puduisset Papebrochium, tale Petraccii *testimonium* suis inserere Sanctorum Actis, nisi ad suæ vindictæ nutum fuisset fabricatum; cùm in eo penè tot sint ad legitimum testimonium defectus, quot verba.

516 Addit in iisdem 8. *Etenim omni ex parte novitatem redolet, uti optimè notarunt Illustrissimus Senator Carolus Strozzi & Capitaneus Cosmus della Rena.* Certè hi viri, æquè ac Petraccius in ista antiquitate novitii, tanti esse non deberent Papebrochio, qui ità rigorosus est criticus, ut propter *annum 639.* pro 636. à S. Cyrillo scriptum, *S. Cyrillum* vocet *pseudo-Cyrillum*; sed in re tanti momenti præponderare deberet illud Ecclesiastici cap. 19. *Qui credit citò, levis est corde, & minorabitur.* Dicat, quæso, ubi, & quandò, illi Testes novitii *Illustrissimus Senator Carolus Strozzi & Capitaneus Cosmus della Rena, Diplomatis ex omni parte novitatem notarunt?* Hoc etenim non minus de nigra impostura suspectum, quàm præmissa, haberi debet, cùm novitius ille Petraccius ibi suspectissima scribat: Imprimis: *ideoque difficillimum est Originale illud apud Carmelitas conspicere.* Ergo parum verosimile est *Carolum Strozzi & Capitaneum Cosmum della Rena* illud conspexisse. Deindè ex ipso *ibid. n. 8.* addit: *videri autem superfluum fore laboris & pecuniæ impendium, cum illud Carmeliticum plurimi ante hàc viderint, testarique possint ipsum, nec Romanis, nec Goticis, nec Longobardicis litteris, sed prorsus barbaris esse exaratum.* Ergo difficillimum non est Originale illud apud Carmelitas conspicere, cùm illud *viderint plurimi* adhuc superstites, utpotè qui *testari possunt.* Denique: si *nec Romanis, nec Goticis, nec Longobardicis litteris, sed prorsus barbaris sit exaratum.* Ergo novitatem non notarunt; sed potiùs litterarum sibi ignotarum antiquitatem: neque, hôc datô, *Carmelitæ Florentini illud composuerunt in lite contra Senenses producendum,* nisi lis fuerit inter ipsos, coram Judicibus, *nec Romanis, nec Goticis, nec Longobardis*, sed *coram prorsus barbaris*; quæ sunt barbara nimis, ut evidentis fabulæ effugiant notam. Quidquid sit, Florentini vicisse debent litem, si fuerit, ob dicta *n. 447.* Ergo tales erant litteræ, quas Judices non ignorarunt.

Subdit i. *ibid. num. 8.* de litteris istis; 517 *prorsus barbaris* Papebrochius: *quales scilicet Polonus Frater noverat, & sui insolen-*

solentiâ antiquitatis fidem obtenturas apud Senenses credebant alii. Ergo si *crediderint fidem obtenturas apud Senenses,* non erant *prorsus barbara,* nisi Senenses Judices fuerint *prorsus barbari.* Deindè hæc verba: *& sui insolentiâ antiquitatis fidem obtenturas,* non satis concordant cum statim præmissis, *ex omni parte novitatem notarunt.* Denique: quo teste, Papebrochius de illis, qui ferè mille annis ipsum præcesserunt, scribit, *credebant alii*; & quinam illi? Debet sanè, cum de infami unius *Diplomatis* suppositione agat Papebrochius, nominare istos *alios*, de quibus scribit, *credebant alii*; quia credibile non est, Carmelitas tunc temporis fuisse adeò *barbaros*, ut litteras *prorsus barbaras* crederent apud Senenses obtenturas fidem. Aliundè verò *Diploma* mentionem *Poloni* non facit, & Papebrochius *ibid. n. 19.* scribit: *nomina Eremitarum Græca esse omnia.* Neque reverà necessarium fuit assumere *Polonum* ad *exarandum litteras prorsus barbaras,* cùm potuerint alii, & Poloni Romanas, uti nos, scribant: ergo consequenter, ut calumniam vitet, probare debet illum fuisse Polonum, qui scripsit. Si litteræ fuerint *prorsus barbara,* quomodò nostri posteri, & quidem hoc fortè sæculo, illarum copiam Romanis litteris suo inscripserunt Claustro, & à paucis annis Lezanæ illius seorsim, ab Indulgentiis Inscriptioni Claustrali insertis, aliam miserunt copiam? Sint equidem Carmelitæ nimium suarum litterarum antiquitatis insolentiæ fidentes, & Papebrochius nimium suæ novitatis insolentiæ confidens, ut patet ex istis *litteris Petraccii*, similibus *Vghelli* infrà *Telo VII.* & *Approbatione* sui Commentarii suprà *Pharetr. I. Telo XX.* & passim aliis; ista novitia commenta nil nos morantur; justitiam & veritatem quærimus.

Subdit 1. *ibidem* Papebrochius. *Hactenùs ille. Quorum autem judicium finiens laudat, eos nos vidimus, audivimusque Florentiæ pro antiquariis peritissimis haberi, & reipsâ tales sumus experti.* Sed sermo obscurus est, ad quid ly *quorum* referatur, an ad Carolum Strozzi & Cosmum della Rena, an ad Carmelitas? Si posteriùs: meritò Carmelitæ, utpotè antiquissimi, zelosi dici possunt suarum antiquitatum defensores, & hôc sensu *antiquarii peritissimi.* Si priùs: hæc præcisè verba: *etenim omni ex parte novitatem redolet, uti optimè notarunt* &c. non plus authoritatis habent, quàm fragmentum litterarum Petraccii nobis suspectum; quia ratio dictat, quod Carmelitæ Florentini Diploma in judicio Florentiæ aut Senis contra Senenses producendum non exarassent, *nec Romanis, nec Goticis, nec Longobardicis litteris, sed prorsus barbaris.* Nam has, utpotè Judicibus ignotas, & evidenter suspectas, in tali judicio servire non posse prævidissent: nec, si esset tale, prudenter præsumi potest, sapientissimum Patrem Lezanam, qui unius *Allegrè*, & nonnullorum Ordinis Scriptorum malè sensata examinavit, & correxit, id suis *Annalibus* insertum, prout inseruit; aut Patres Ordinis esse adeò hebetes, ut propter tale *Diploma* Florentinis Romæ in suis Capitulis Generalibus concederent præcedentiam. Quid! Papebrochius *in Com. ad vitam S. Cyrilli n. 6.* scribit: *Si Petrus de Natalibus aliqua scripsisset de S. Cyrillo, necessariò hactenùs relatis Authoribus præponendus foret, utpotè qui anno 1369. inchoavit Cathalogum Sanctorum die S. Barbaræ, & absolvit anno 1371.* Et intereà explodit *Diploma* plus- 518

quam nongentorum annorum, authenticum hucusque legitimè præsumptum, & pro Conventûs Florentini antiquitate à toto Ordine nostro à primis hucusque Capitulis Generalibus Romæ celebratis, & aliis in Tuscia Provincialibus indubitatum, ac longè verosimilius, quàm plurima *Sanctorum Acta*, quæ suis Tomis inserit, ut infrà *n. 610. ad 635.* probabimus: id sanè rationi prorsus absonum videtur; præsertim cùm aliud non opponat, quàm novitiorum novitias attestationes ex omni parte de falsitate evidenter suspectas, uti de attestatione Petraccii jam vidimus, & infrà de attestatione *Ughelli* similiter probabimus. Undè vereor, nè Papebrochio plus noceat esse hîc, & in tota contentione hîc mota *novatorem*, quàm Carmelitis esse, suæ religiosæ Antiquitatis defensores, quandoquidem nulla contra eos Antiquorum auctoritate muniatur, ipsi verò contra ipsum omnimoda, qualem & quantam pro innumeris, quæ tanquam indubitata recipiunt, Sanctorum Actis, non producent unquam.

519 Respondeo 2. Ad cætera, quæ Papebrochius *n. 8.* addit: *Nos, quibus de dicti Conventûs certissimis antiquitatibus multa à variis dicta erant, cum anno MDCLXI. essemus Florentiæ, illuc quoque spectatum ivimus, atque à Claustro, ubi inscriptionem prædictam legeramus, ducti ad Sacristiam, aliud non invenimus, quàm indulgentiarum postremò concessarum copias suprà memoratas, & nescio, quæ alia, nihil proficientia ad conciliandam promissæ antiquitati fidem: requirentibus autem, num quid in eam rem ultrà haberetur, quod posset monstrari, responsum est, nihil haberi, præter constantem in loco traditionem.* Copias Fundationis anno 743. & alterius 1268. à multis annis Claustro inscriptas esse certissimas antiquitates apud illos, qui originalia habent, prout nostri Carmelitæ Florentini, negari non potest. Quod verò Henschenius & Papebrochius *Originalia videre non petierint*, ut fatentur, malæ fidei nostrorum tribui non debet, sed satisfactioni, quam de certissimis illis antiquitatibus acceperant, prout, post suum ex Italia reditum, testati sunt Reverendissimo P. Generali Carmelitarum Discalceatorum, & R. Adm. P. Gabrieli ab Annuntiatione tunc Commissario Generali Germaniæ Superioris, de quibus infrà: cùm itaque isti inscriptioni Claustrali meritò haberent fidem; quia eam exponi omnium oculis periculosum esset, nisi certissima foret; benè responsum est, nihil aliud haberi, præter constantem in loco traditionem, quam confirmant prioribus verbis: *Nos, quibus de dicti Conventûs certissimis antiquitatibus multa à variis dicta erant:* ergo fundatio ex traditione habebatur certissima.

Sed cum istis conciliare non possum sequentia: *Recessimus igitur, nullum aliud operæ pretium referentes, quàm quod satis certi nobis videremur, primam de Thoma Episcopo narrationem novitiam esse, æquè ac istius generis plures jam anteà pro novitiis agnitas: Diploma ipsius Thomæ, aut illius copiam, neque nos videre petiimus, qui de eo nondum audiveramus.* Quia, quod *non petierint videre Diploma ipsius Thomæ Episcopi*, non concludit, *satis certos sibi visos fuisse, primam de Thoma Episcopo narrationem esse novitiam*; quia, quod de ejus *Diplomate* nihil audiverant, fatentur, & alioqui homines adeò emunctæ naris petiissent videre testimonium istiusmodi narrationis authenticum: sed concludit, narratio- 520

rationem illam Claustris inscriptam, absque ulla dubietate, cum originalia Diplomata videre non petierint, sibi visam authenticam, & suo Diplomati consonam, prout confirmat ipsorummet relatio prædictis PP. Generali & Commissario Generali postmodùm facta. Deindè ibi subesse novitiam tricam aliquam, satis innuunt posteriora verba: *neque nos videre petimus: qui de eo nondum audiveramus:* nam legerant in Claustro illam de Thoma Episcopo narrationem, & fatentur *sibi de dicti Conventûs Florentini certissimis antiquitatibus multa à variis ante dicta fuisse*, ac se de dicta fundatione Florentina à prædicto Generali interrogatum, prout ipsi promiserat, quod in trãsitu foret transiturus Florentiâ ad comprobandam hujus rei notitiam. Vide suprà *n. 505. 506.*

Respondeo 3. Papebrochium *ibidem*
521 *n. 9.* evidens contra se pro nobis producere Reverendissimi P. Philippi à SS.ma Trinitate Carm. Disc. Generalis testimonium, verbis suprà relatis: *sed cùm præsentem ei discursum fecissem, per tot sæcula retrocedendo, tandem respondit, se non amplius dubitaturum de nostra successione hæreditaria ab Elia Propheta absque interruptione, si vera essent, quæ modò scripsi de fundatione Conventûs Florentini: & quod in reditu foret transiturus Florentiâ, ad comprobandam hujus rei notitiam: intererant hujus Socius Junior, item Belga, successor electus in scribendo, & ex nostris P. Cœlestinus à S. Lidovina Batavus in nostro Conventu S. Mariæ de Victoria ad Montem Quirinalem Romæ. Postmodum rescivi à R. P. Gabriele ab Annuntiatione Carmelita, ejus olim in lingua Græca discipulo, quod ipsi Florentiæ existens scripserat, se ibi vidisse monumenta antiquitatis nostræ, de quibus jam non dubitabat: quod etiam confirmavit alter P. Carmelita in Belgio, ut litteris indè missis didici.*

Nihil sanè illustrius adferri posset ad 522
præmissorum *Resp. 2.* Confirmationem, quod P. Henschenius Florentiæ existens audiverat prius aliquid de *Diplomate* Fundationis Florentinæ à Thoma Episcopo emanato, quod tunc non dubitaret de antiquitate Fundationis nostri Conventûs Florentini, & veritate inscriptionis in Claustro factæ; cùm de propria Henschenii confessione testetur, scriptis editis, cum debitis Testibus & circumstantiis, unus *Generalis Carm. Discalceatorum Ordinis*, adductis in confirmationem unà *P. Gabriele ab Annuntiatione*, tunc *Commissariô Generali Germaniæ Superioris*, & alterô Belga, nempè *P. Daniele à Virgine Maria bis Provinciæ Flandro-Belgicæ Provinciali*, quibus, post visa Florentiæ in transitu antiqua nostri Conventûs monumenta, *de quibus jam non dubitabat*, ista dixit, & scripsit.

Scio, quod *ibid. n. 10.* vim istius te- 523
stimonii eludere conentur, scribentes: *Hæc sic impressa, vel imprimenda esse, si cognovissemus tunc (neque enim ante annum MDCLXX. ad aures oculosve nostros pervenere) curassemus omninò, ut Reverendissimus ille Pater intelligeret, quantum sua eum fefellerit memoria.* Sed elusio hæc non habet colorem, contra testimonium adeò authenticum, & quidem confirmatum per duos Testes alios omni exceptione majores, unum *Commissarium Generalem*, alterum bis *Provincialem*, præter Socium præfati Generalis: nec aliundè istius eloquii parva est præsumptio, cùm Bollandus & Henschenius eousque multa in favorem antiquitatis Carmelitanæ, & nihil contra,

edidissent, ipseque Henschenius Romæ in primo congressu cum præfato Generali de antiquitate Conventûs Florentini differente dixerit: quod *in reditu foret transiturus Florentiâ ad comprobandam hujus rei notitiam*. Quis, obsecro, judicabit, istos Generalem, Commissarium Generalem, bis Provincialem &c. tale testimonium daturos, si, uti scribunt *n. 8*. illis dixissent: *A Conventu Florentino recessimus, nullum aliud operæ pretium referentes, quàm quod certi nobis videremur, omnem de Thoma Episcopo narrationem novitiam esse, aquè ac istius generis plures jam antea pro novitiis agnitas*. Non sic, Patres mei, non sic, tantorum Virorum edita benè eluduntur testimonia, de ante acceptam vindictæ occasionem datis.

524 Crediderim tamen, quod postmodum, uti aliàs notavi, lectô Crescentiô Placentiæ editô, priusquam esset ab Ecclesia prohibitus, super Ordinis antiquitate vacillare incœperint, statuerintque sensim Ordinis eludere antiquitatem, prout in Mense Martio in vita S. Cyrilli paulò post edita cœcô modô, & frivolis illius argutiis cedentes, incæperunt, quibus statim, ob rationes in *Præambulo* datas, per *Apologeticum Carmeli Armamentarium* responsum est; à quo tempore, videntes in eo præfatum testimonium sui *dicti eloquii*, utpotè sua contra Ordinis antiquitatem scripta in *Mense Martio* enervantis, penituit: & cùm non possent illa tueri, nisi testimonium illud eluderent, elusorias hujus temporis novitiorum attestationes contra plusquam nongentorum annorum Diploma, de quo suprà adversus *Petraccium* satis, novitias omni industriâ quæsierunt à se fabricatas, aut suppositas. *Sed serò sapiunt phryges*, si id sapere sit; nam & *Diploma*, & præfatum *testimonium*, talibus non enervantur meris elusionibus; quia *in ore duorum, vel trium Testium stabit omne verbum*. inquit Apostolus 2. ad Corinth. 13.

Subdunt quidem n. 10. *Qui nos ad Conventum Florentinum deduxere Viri Illustrissimi & eruditissimi duo Andreas Cavalcantius, & Antonius Magliabechius testari poterant, nos, visâ inscriptionis dictæ novitate, obstupuisse, vel simplicitatem, vel confidentiam hominum in tantæ rei argumentum hoc solum ostentantium; adeoque contempsisse, ut nec in pugillares quidem dignatus fuerim annotare, ætatis tam parvæ scripturam, sicuti passim alias alibi scripturas annotabam*. Sed 525

Contra est 1. Quod *testari poterant*, nihil ponat in actu, & similiter oppositum *poterant*, attentô tantorum virorum testimoniô actuali de opposito, cui mentò insistimus: imò allegati fidem reddit suspectam, non solùm illud adeò solemne testimonium; sed & quod videamus, illos sequi, aut supponere, attestationes, contra unum *Diploma* nongentorum annorum, ex omni parte de falsitate evidenter suspectas: nec prudenter præsumi possit, Henschenium & Papebrochium *obstupuisse, contempsisse* &c. copias Claustro inscriptas, non petitis, prout se non petiisse fatentur, ad videndum originalibus; quia nimis emunctæ naris sunt, ut ignorent, copias non debere esse suis originalibus instrumentis coëvas, ut ex illarum novitate Originalium prudenter inferant novitatem, quæ solâ dati in illis Originalium anni lectione destruitur: undè non possem viris tam gravibus adeò levem tribuere stuporem & contemptum, nisi (quidquid ejusmodi elusionibus sibi & scriptorum suorum fidei graviter præjudi- 526

judicent) incautè sibi tribui vellent.

527 Contra 2. Non erat, quod, ob dictam copiæ novitatem, *obstupescerent nostrorum Florentinorum, vel simplicitatem, vel confidentiam hominum in tanta rei argumentum hoc solùm ostentantium* : cùm etiam hodiè de rebus antiquissimis novæ copiæ authenticæ producantur in judicio; & cum *n. 8.* illos traducant ut *antiquarios peritissimos*, credere debuissent, & debent, illos ibi omnium conspectui non exhibuisse, nisi antiquorum suorum monumentorum copiam certam, & quam in judicio verificare possint, prout eos, nondum turbatâ mente vindictæ passione, credidisse, præcitatum evincit testimonium.

528 Contra 3. Mirum non est, *quod tunc, nec in pugillares quidem dignati fuerint annotare ætatis tam parvæ scripturam, sicuti alias alibi scripturas annotabant*: quia illam in Lezanæ *Annalibus* habebant editam: & aliundè illa solùm concernebant antiquitatem Ordinis in Europa, quam nec pro, nec contra protestantur se movere velle, ut patet ex eorum verbis sequentibus : *ut tamen dici non possemus successionem Elianam probare, vel improbare: identidem quærentibus, quid de sua antiquitate essemus dicturi, & instantibus, ut suæ parti accederemus, semper respondimus, nos inter amicitiam & veritatem medios silentium de illa quæstione servaturos.* Cur igitur Papebrochius modò silentium ità solvit, ut hodierna testimonia quæsierit, vel supposuerit, & sequatur, contra plusquam nongentorum annorum nostræ antiquitatis monumenta? Non video, nisi quod ipsum, ullius contradictionis impatientem, ità se vindicandi de *Armamentario Carmeli Apologetico* excœcarit passio, ut prioribus *Telis* suis *Scutorum* nostrorum nervô fractis, adhibere coëgerit speculationem novitiam ad disparata quæcumque, injuriam Ordini, palliatô quôvis modô, illatura ad vindictam; attamen de *Carmeli Armamentario* altum servat silentium, ne quis resciat per illud sua priora *Tela* esse confracta, & ex eo arripiat antiqua *scuta*, quibus facilè novitia ejus enerventur *Tela*: aut alioqui, quod ipsum pudeat, propalare se aliquem habere contradictorem, licet ipse injuriosè & infamiter toti nostro contradicat Ordini, imò & sibiipsi, ut vidimus *Telo IV. n. 480. ad 488.* hîc verò, nè longiùs curram, ex testimonio statim *n. 521. ad 528.* propugnato, & infrà turpiùs *n. 530. 599. 607. n. 611. ad 634. n. 736. ad 744.*

Respondeo ad id, quod Papebrochius ibid. n. 11. addit: *Horrebamus, fateor, in Carmeliticam antiquitatem, cujus fallaces probationes pluribus experimentis habebamus delibatas, tanquam asperum aculeis senticetum ingredi.* Esse horrorem fictum, uti insinuavimus *n. 125.* ob probationes ibid. à n. *76.* ad 125. præmissas pro Carmelitarum antiquitate ab omni authoritate irrefragabiles, quibus nulla *Acta Sanctorum* nondum in eorum canonica beatificatione aut sanctificatione à S. Sede approbata, similes habent, & tamen ipse cum suis Bollando, Henschenio Magistris non horruit illorum senticetum, incomparabiliter majus usque ad *Tomum XII.* ingredi. Nec alia videtur esse ratio istius calvæ, nobis tamen injuriosæ exaggerationis, quàm incautis antiquitatem Carmelitanam reddere suspectam, quod è contra plurimis experimentis *n. 15. ad 58.* & *n. 414. ad 446.* habemus delibatum, cum ubique sola nitatur contra illam nihil produ- 529

cat, præter argumenta negativa, sarcasmos, fabulas, verba & conjecturas novitias, uti tota hac Carmeli Arm. Parte II. probamus.

530 Mirum equidem, quod tanta sit unius Papebrochii adversus Ordinem nostrum passio, & tàm parva cum Magistris suis Bollando & Henschenio in prioribus Mensibus Januarii & Februarii concordia! Hi enim in *Præfat.* ad Mensem Januarium *cap. 2. §. VI.* ità scribunt: *Adversus omnes religiosorum hominum Congregationes, quam decet, reverentiam adhibeo, multaque de iis honorificè & libenter prædico, iisque gratulor, quod istorum institutis informati complures ad eximiam sanctitatem gloriamque pervenerunt: undè ipsos Ordines summa laus & summa gratia Ecclesiæ universæ est consecuta: nulla eorum decora, quæ quidem à sanctis hominibus in eos manarunt, sciens prætereo; si quid me latet, suggerant: de nullo Ordine parcius, quàm de nostro loquar.* Non solùm Papebrochius Carmelitarum Ordini, quam decet, reverentiam non adhibet, ejus decora præterit, & parcius de illo, quàm de suo loquitur; sed tot injuriis & calumniis gravat, ut in ruinam ejus conspirasse videatur, ut patet ex præmissis *Pharet. I. n. 15. ad 58.* locisque ad singulos citatis. Nec excusationem prætexere potest ex *Armamentario Carmeli* contra se & suos *Apologetico*; quia defensor, isque, non obstantibus gravissimis in totum Ordinem nostrum injuriis, modestissimus, non aggressor, fui, ut videre est suprà *n. 1. ad 10.* Item cap. 3. §. 3. *At si est quidpiam, quod uni solùm antiquæ historiæ non congruat, non ideò id proscribi æquum est, cum inter sese frequenter Scriptores dissentiant, & veteres, & moderni, etiam qui res suæ ætatis scribunt, & quibus gerendis ipsi interfuerunt.* Quàm procul autem ab hac instructione recesserit Papebrochius in proscriptione *libri* S. Cyrilli, ob imaginarium errorem in anno captæ Jerosolymæ ipsi affictum *Telo III. & IV.* ostendimus. Denique in ipsa *Protestatione* in fine Præfationis addita: *Si tamen peccavi uspiam imprudens (nam Sanctos Deumque arbitrum mentis meæ testor, spontè id nec fecisse, nec facturum umquam, etiamsi me millies eâ causâ mortem, necesse esset, oppetere) sed si inscius uspiam hoc in genere sum hallucinatus, monete eruditissimi ac religiosissimi Patres, vel alius quivis veritatis studiosus, corrigam illicò: neque hoc solùm corrigam, quæ tanti sunt momenti; sed si quid aliud, quantumvis exiguum, circa Chronologiam, topographiam, Acta ipsa, remve aliam quamcumque, peccavi, à quocumque cognovero veritatem, continuò retractabo.* Quod autem in præmissis & sequentibus *Telis* Papebrochius peccaverit imprudens & spontè contra tàm sanctũ Ducum suorum juramentum, Deo juvante ex præmissis & subsequentibus videre poterit: quod verò tantum absit, ut de aliqua in Martio contra Ordinem nostrum hallucinatione monitus, primum verbaliter ante Martium editum, deindè, post equidem editum, eâ graphicè probata *Armamentarii Carmeli Part. 2. n. 768. ad 830.* rationabili & justa, correxerit, quin potius contra eundem in vindictam disparatas alias addiderit injurias quamplurimas, ut patet ex præmissis *n. 15. ad 58. & 414. ad 446.* & quidem in suis *in Acta Sanctorum* tomis, ut simul cum illis totum pervolent Orbem, ac sic in Orbe toto infametur Carmelitarum Ordo, quod, an religiosum sit, vel etiam Christianum, est qui judicet. Præmissa equidem sunt,

sunt, quæ Papebrochius &c. Vide suprà *n. 454.* in fine.

531 Ut tamen astutè eas palliet, ibidem *num. 22.* allegat ècontra, se nostros de suis monuisse hallucinationibus, addens: *Adeò enim his monitionibus nihil profeci, ut novissimè prodiens quidam, cum hoc insigni scuto, aliisque similibus, præfari sit ausus, Carmelitarum Historiam sic undique esse munitam, ut subsistere illa debeat, aut nulla; alius minus benevolè affectus reponeret, tàm ruinosis totam fundamentis niti, ut fabulosa haberi debeat ipsa, aut nulla.* Verba meæ ad *Armamentarii Carmeli Part. I.* Præfationis sunt hæc: *Vix Ecclesiæ Historiam reperies tot, & tàm diversis impetitam telis, licèt alteram non reperias tot & tantis communitam scutis, ut Carmelitana subsistere debeat, aut nulla.* Hæc ibi probavi ab authoritate irrefragabili *octodecim scutis:* Papebrochius nullam opponit alicujus pensi auctoritatem. Apologiam contra edidit ex novitiis absque ulla auctoritate Telis, quæ, præter hallucinationes, satyras, sarcasmos, argumenta merè negativa, conjecturas novitias, & plusquam 30. absque probatione fabulas, aliud ferè non continet, uti hâc *Parte 2.* demonstramus; & tamen audet scribere: *alius minus benè affectus reponeret, tàm ruinosis totam fundamentis niti, ut fabulosa haberi debeat ipsa, aut nulla.* Legatur Synopsis suprà, aut vel sola *Pharetra I. Teli I.* Enervatio, miror, si judicium prudens moraliter non necessitetur ad inferendum ex repositione, *ergo testimonia S. Scripturæ, Bullarum Pontificum, & Brevium Apostolicorum, SS. Patrum plurimorum, Breviariorum & Missalium à S. Sede approbatorum, Doctorum penè innumerorum antiquorum & modernorum, tàm Sæcularium, quàm Regularium omnis Ordinis, & Societatis Jesu omnium præcipuorum, in illisque fundatæ ac receptissimæ traditionis, haberi debent fabulosa, & nulla.* Nè autem Papebrochius in scirpo nodum quærat, Historiam Carmelitanam restringimus ad Ordinis Carmelitarum antiquitatem & originem ab Elia sub tribus votis essentialibus (præcisâ solemnitate inductâ ab Ecclesia) in Monte Carmelo hæreditariam successionem hucusque legitimè non interruptam, prout habet titulus *Partis I. Armamentarii Carmeli.*

TELUM VI.

532 Papebrochius ibidem n.11. *Cùm autem Mensis hic advenit (in quo, propter multiplicatas ipsorummet querelas, nefas fuit diutiùs tenere silentium) nihil priùs aggressus sum examinare, quàm illius toties nobis objectæ Florentiæ inscriptionis fundamentum. Hoc verò in Tomo 3. Annalium apud Lezanam reperiens, nullumque penè verbum in eo legens, quod non præferret manifestum evidentis imposturæ indicium, iterum exhorrui, dubitavique, utrum, salvâ religiosâ modestiâ, & charitate, liceret tam insignem fœditatem redarguendo denudare.*

dare. Sed locus tergiversationi nullus erat, cogitavique paucorum culpam non posse trahi in alicujus integri Ordinis infamiam. Imò hinc potissimum censui incipiendum: ut viri inter Carmelitas cordati ac veritatis studiosi, hoc tam clarô exemplô admoniti, exuant præjudicium, de suorum quorumdam scriptorum fidelitate conceptum, quod eos non patitur de re quapiam dubitare, quæ favere videtur nimis ardenter concupitæ certitudini successionis Elianæ. Sed ipsum pulchrum Thomæ Diploma, quò tantoperè sese nunc passim Carmeliticæ Historiæ tractatores defensoresque efferunt, tanquam ineluctabili argumentô, prius totum exhibeamus, quàm singula aggredimur examinare. Est igitur tale.

,, Nos Thomas miseratione Divina Florentiæ Episcopus, protestamur expressè, ad perpetuam rei memoriam, & posteris futuram fidem, quod ad honorem Dei, & Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo, & omnium cœlestium Civium in cœlestibus triumphantium, præsentibus Mauritiô, Cioniô, Cotteriô, Ardinghô à S. Geminiano, & Gottifredô Cuffa, omnibus Ecclesiæ Florentinæ Presbyteris, nec non & præsentibus Eremitis ejusdem Carmeli Montis, Gennesiô, Basilide, Cyrillô, Enoc, Phrontô, Honuphriô, & Elpidiô, ex eodem sancto Monte ab Arabiæ iniquo Rege, Mahometti successore, & discipulo Humar, fugientibus, & in hanc Provinciam decursis, hâc præsenti die infrascriptâ, primum lapidem parvæ Ecclesiæ, in remoto loco pro eisdem Eremitis Carmeli, ad totius Florentini populi placitum & concursum, propriis nostris manibus, Deô dante, posuimus, prope civitatem, juxta Pisanam viam & fluvium Arni. Acta sunt hæc Florentiæ in Palatio Episcopali, Testibus ad omnia vocatis, Joseph à S. Vivaldo, Balduinô Balduini de Colle Vallis-Elsæ, & Gualteriô quôdam Vicedominô Florentinô, sub anno Domini 743. Mense Majo; ejus verò die primâ, indictione decimâ tertiâ &c. Ego Raynerius Simeonis à Signa, Apostolicâ & Imperiali Auctoritate Notarius Florentinus, rogatus manu meâ confeci, & signum mei Tabellionatûs apposui &c.

Locus ✠ Signi.

533 *Ferdinandus Vghellus tomo 1. Italiæ Sacræ similis farinæ instrumentum col. 451. proposuerat, cujus primarium exemplar in Archivo Cathedralis Ecclesiæ Aretinæ haberi prædicabatur, quoque sub annum à nativitate Domini circiter CCCLXX.*

CCCLXX. Zenobius tribunus filius Landerici fingebatur, in gratiam baptizatoris sui S. Donati, Episcopales census ad miraculum locupletavisse: eò autem proposito: hoc ego, *inquit*, instrumentum in medium adduxi, non quod, ut ex meo discursu colligo, verum illud arbitrer; sed ut Lectorum curiositatem expleam, qui aliquorum hominum artes, quibus vel ad suam illustrandam exornandamque patriam, vel ob alias utilitates aucupandas, fabulas non inelegantes adornant, ac instruunt, inspicere delectantur. *Nobis in hoc tam vasto opere non licet usque ad delicias exspatiari, maximè in refutandis opinionibus iis, quas integræ communitates sic propugnant, ut vel in dubium eas revocasse piaculum habeatur. Præcisa necessitas ad hæc nos adigit; ut sciunt, qui scripta quædam legerunt, ad hoc nuper vulgata, ut nobis & insignibus aliquot nostræ Societatis Scriptoribus, apud Ordinem, imò Orbem universum, actio intendatur contumaciæ, nisi vel fateamur fidem nobis factam esse Carmeliticæ, etiam in Europa, antiquitatis, per ejusmodi probationes; vel palam edicamus, quæ nos argumenta contraria cogant ipsis illam negare. operæ pretium erit Aretinum figmentum videre apud Ughellum, ac deinde legere quibus argumentis vir iste doctissimus manifestam faciat imposturam: nos, eo omisso, ad Florentinam fictionem partim iisdem, partim diversis ac pluribus notis revincendum, convertimur.*

Enervatio.

534 RE spondeo 1. In his Papebrochii verbis: *Hoc verò in tomo 3. Annalium apud Lezanam reperiens, nullumque verbum in eo legens, quod non præferret manifestum evidentis imposturæ indicium.* ly *in eo* aliquam involvere obscuritatem & æquivocationem, posseque appellare, aut Inscriptionis fundamentum, seu Diploma Thomæ Florentini, aut Lezanam illud referentem & probantem. Si priùs:ècontra istam esse imposturam ipsa cæterorum in singula verba Telorum Enervatione manifestare pergemus. Si posteriùs: debuisset Lezanam, post ei datum suprà *numero 515.* adeò insigne elogium, honestius tractare: ut autem illum ab impostura liberem, licet sufficiant benè fundatæ ex præmissis *num. 447. ad 451.* præsumptiones, ejus verba subjicio. Imprimis ait: *Occurrit maximè pro hoc tempore prima fundatio Conventûs Eremitarum Carmeli in clarissima Urbe Florentia, pro anno videlicet 743. qui huic tempori correspondet. Sic enim ex fide authentica ejus Conventus ad nos missa habetur,* quæ talis est. *Nos Thomas* &c. verbotenùs ut *suprà* refert Papebrochius.

Deindè statim subdit Lezana: *Pro cujus luce, animadversione dignum est, Humarum istum Mahometi discipulum in hoc Instrumento cognominatum, cujus persecutionem fugisse dicuntur hi Carmeli septem Anachoretæ, Genesius, Basilides, Cyrillus, Enoch, Phrontus, Honuphrius, & Elpidius, primi Florentini Conventûs fundatores, eum fuisse, de quo sub ann. 639. diximus ex nostris Historicis, B. Cyrillo, Joanne de Malinis, Bostio, & Palæonydoro, ac ex aliis exteris, Terram San-* 535

Rr *ctam*

ctam invasisse, expilasse, possedisse: & Carmelitas, urbibus relictis, ad Eremitoria, seu deserta loca confugere coegisse. Cujus Imperii tyrannica potestas, hoc etiam tempore continuata, per successores manebat, est ipsi veluti primo invasori, & Terræ Sanctæ exterminatori attributa. Præsertim, cùm unus ex ipsius successoribus, etiam Haumarus appellatus, qui circa annum 718. post Masalmam Imperii Saracenorum suscepit habenas, adeò in Christianos sevierit, ut edictum promulgaverit, quô ab eorum Religione recederent, pœnâ mortis detrectantibus impositâ. Similiter circa hoc tempus, sub anno scilicet 741. Evelid Rex Arabum successor Gizid authoris Iconomachorum, & sectæ Homaris soboles infecta, Christianos captivos in omni civitate suæ ditionis interfecerit. Hæc enim omnia ex Theophane Orientalium rerum Chronologo accipere potest Lector. Quid jam mirum, quod humiles, & egeni isti relati Montis Carmeli Eremitæ, à facie fugerent persequentis, gladii nempè Machometani totum fermè Orbem infestantis? Accedebat & alia ratio, ex Imperatorum Iconoclastarum hæresi, qui etiam gladiò vibrante mortem minabantur Catholicis, prout ex dictis sub ann. 731. ex eodem etiam Theophane compertum est. Corroborant intentum ea, quæ de persecutione Constantini, Copronymi *dicti, erga Orthodoxos, eò quod Imagines venerarentur, in sequentibus dicemus. Adeò enim immanis, & sæva fuit, ut urbes in solitudines redigerentur, propter multitudinem eorum, qui eas relinquebant, ut loca solitaria pro latibulis haberent; prout ex vita S. Andreæ Cretensis, apud Surium 17. Octobris habetur. Hinc Ægidius Gelenius in suo* de Coloniæ Agrippinæ magnitudine *Opere* libro 3. Syntagmat. 43. §. 1. *Inter alia inquit de nostris Carmelitis satis ad intentum præsens:* Per Imperatores hæreticos Iconoclastas ab anno præsertim 726. usque ad 842. variè afflicti, ac plurimi eorum, destructis ipsorum Cœnobiis, martyrio affecti sunt; ideoque extunc nonnulli eorum in Europam transmigrantes, potissimùm in Italiam, nova illic loca inquisierunt. Ex quibus unus fuisse existimatur vir sanctitate & doctrina clarus, *Zacharias* nomine, qui tandem anno Christi 741. exeunte, Romanus Pontifex creatus est. Vide præmissa *num. 447. 448. & 456. ad 463.* infra autem *n. 585. ad 590.*

Quodnam, obsecro, ibi *manifestum evidentis imposturæ indicium!* Non equidem in eo, quod dicat, *se habuisse ex fide authentica ad se missum* supradictum *Diploma*; quia tantus vir in hoc, nisi impostor & mendax probetur, non magis argui potest imposturæ mendacis, quàm PP. Bollandus & Henschenius, imò etiam Papebrochius, in sequentibus *primò:* dum scribentes vitam *S. Messalinæ sub Decio 23. Januarii,* addunt: *eam vitam se ex libro Francisci Crocchi fulginatis, aliisque monumentis, composuisse Jacobillus testatur, nos alibi nusquam S. Messalinæ mentionem reperimus.* Et sic de cæteris Vitis, quas suis Tomis inserunt, ut desumptis ab alio recenti Authore ex antiquis monumentis, Ecclesiæ N. Monasterii N. &c. quem non obindè impostorem habent, quod in istis monumentis sistat, neque hæc suâ crisi subjiciunt, alioqui vix unum reperiretur, quod minorem *Diplomate,* seu *litteris testimonialibus Thomæ Episcopi Florentini,* pateretur difficultatem, uti suo tempore ostendemus, si necesse fuerit, præsertim cum plurimas vitas referant ex Anonymo, aut Recentiore authore 536

multis post sæculis scriptas, & contradicentibus inter se Martyrologistis aut Historicis, de anno & Mense, de actis, martyrio, aut placida morte &c.

537 *Secundò*: dum inserunt *Acta S. Mamboli Martyris 23. Januarii* ex antiquis Codicibus manuscriptis Metropolitanæ Vesontinensis Ecclesiæ, descripta à Petro Francisco Chiffletio Soc. Jesu Authore hujus sæculi, absque anno vitæ & mortis, nec citato Martyrologio, quod ejus faciat mentionem. Cur & suum *Ciffletium*, uti *Lezanam* non habent impostorem, quod in istis Codicibus manuscriptis sistat? Cur hos, uti *Diploma Thomæ Episcopi Florentini*, suæ crisi non subjiciunt. Certè non satis est, *Cuffletium* esse suæ Societatis Jesu, Lezanam verò Carmelitam: plures tamen tales vitas inter alias Sanctorum ex Cifletio notavi, quas brevitatis causâ omitto.

538 *Tertiò*: dum agentes de *S. Timotheo Apostolo, Episcopo Ephesino Mart. Anno Christi IV. Januarii XXIV. n. 6.* scribunt: *de eo Sigebertus cap. 3.* Polycrates passionem S. Timothei Apostoli scripsit, & alia multa: *at Baronius in Notis ad Martyrologium de ea ità pronuntiat*: passionem Timothei à Polycrate scriptam fuisse, auctor est Sigebertus *de viris illustribus cap. 3.* sed ignotum id prorsus Eusebio, atque Hieronymo, qui agunt de Polycrate &c. *Aubertus Miræus in Bibliotheca Ecclesiastica*: fit in ea passione, *inquit*, mentio Iræpei Lugdunensis Episcopi, ex quo colligi datur, non posse eam attribui Polycrati, qui Timotheo post Onesimum succefsit &c. Quibus *n. 7.* addunt: *Ipse se Polycratem auctor vocat, qui sanè impostor habendus esset, si alieni nominis honorem sibi falsò arrogaret &c.* Quæ stilo suo, *inquit Petrus Halloix noster in notat. ad cap. 7. vitæ S. Policarpi*, satis clamant se è Græcis esse translata, *atque omninò Polycrati illa tribuit.* Quod verum supponunt *n. 8.* Sed cur Petrum Halloix suæ Societatis contra Baronium, Miræum, & alios de Timotheo, & Polycrate, ferè 700. annis antiquioribus *Diplomate Thomæ Episcopi Florentini*, testantem, à fortiori, quàm Lezanam, qui de isto *Diplomate* ferè 700. annis recentiore testatur, non habent impostorem? Non video; nisi, quod ille sit Societatis; Lezana verò Carmelita, licèt incomparabiliter illo majoris authoritatis.

Quartò: 24. Januarii *de sanctis Martyribus Romanis Emetrio, Maximo, Felicissimo* scribunt: *An iis jungi* FELICISSIMUS *debeat, haud nobis constat: multi eô nomine Martyres aliis diebus memorantur, Romæ coronati; hunc ab eis diversum remur; tum quia in Dungalensi, quod diximus, manuscripto, huic diei adscribitur; tum quia in vetustissimo Rhinauviensi manuscripto, ista quoque leguntur*, ROMÆ FELICISSIMI. Sed cur supponunt, & non probant, ista manuscripta esse fide digniora *Diplomate Thomæ Episcopi Florentini*, & se insistentes illis esse minus impostores, quàm velint Lezanam, insistendo isti. Hic est cardo difficultatis, qui contra ipsos in mille similibus vertitur. Quarè finem facio; quia in eorum crafsis Tomis similium finem non reperio; dabitur fortè major ampliandi occasio, dum Mensem *Majum* legerimus. Vide meam *Protestationem* in fine *Teli VIII.* quam hic locum habere volo. Equidem semper ero memor ejus, quod suprà *n. 533.* scribunt, ut de monumentis, quæ citant, an non sint similis farinæ, rationem exigam, fundatus in eorum fabulis *n. 414. ad 446.* collectis. 539

540 Respondeo 2. Ad hæc *ibidem* Papebrochii verba: *Hoc verò* in Tomo 3. Annalium *apud Lezanam reperiens, nullumque penè verbum in eo legens, quod non præferret manifestum evidentis imposturæ indicium.* Imprimis non esse *manifestum evidentis imposturæ indicium*, in eo, quod Lezana addit: *Humarum istum Mahometi discipulum in hoc Instrumento cognominatum, cujus persecutionem fugisse dicuntur hi Carmeli septem anachoretæ, Genesius &c. Primi Florentini Conventûs Fundatores, eum fuisse, de quo sub annum 639. diximus ex nostris Historicis B. Cyrillo, Joanne de Malinis, Bostio & Palæonydoro, ac aliis exteris, Terram Sanctam invasisse, expilasse, possedisse, & Carmelitas, urbibus relictis, ad Eremitoria, seu deserta loca confugere coëgisse:* Patet tum ex præcitatis authoribus id ipsum asserentibus: tum ex iis, quæ *sub annum 639. n. 6.* habet: *de exteris etiam Authoribus aliqua ex iis, quæ diximus, confirmat Reverendissimus Abbas Trithemius in lib. de laudibus Carmelitarum cap. 8. dicens:* Anno post Christi Domini Passionem sexcentesimo trigesimo nono, Fratres Carmelitæ, qui dudum in urbibus, etiam multiplicati, habitabant, nimium ab Infidelibus afflicti ad eremum Carmeli Montis redire sunt compulsi. Non enim in Civitatibus manere diutiùs poterant, quos Saraceni in tantum affligebant, ut nullum eis Deo famulandi tempus quietum relinquerent, ac victui necessaria funditùs negarent. *Item Aubertus Miræus insignis Chronologus nostri ævi, qui in Tractatu de Ordine Carmelitarum* in Præfatione ad Lectorem, *postquam de primordiis, & continuatione Religionis, ac Regula per Joannem Hierosolymitanum edita egerat, subjungit:* Series verò longa sub ea Regula per annos plurimos excurrit, multisque laboribus, & infestationibus Carmelus afflictus est, ad annum quippè sexcentesimum usque numerosa proles increvit: at posthàc persecutionibus gravissimis Ecclesiæ hostium exagitata in patrio Monte, quo se velut in asylum tota recepit, usque ad octingentesimum annum perseveravit. *Maximè verò Ægydius Gelenius Canonicus Coloniensis, & Historiographus Archiepiscopalis in opere de Coloniæ Agrippinæ magnitudine lib. 3.* Syntagm. 43. §. 1. *sic dicens de Ordine nostro Carmelitico:* Mirificè auctus, atque per Orbem transplantatus fuit usque ad tempora Cosdroæ Persarum, ac Humar Arabiæ Regum, quorum posterior anno Christi 636. (alibi 639.) capta Hierosolyma totam Syriam, atque Ægyptum subjugavit. Undè tametsi ex tunc pauci in Palæstina, ac præsertim in Monte Carmeli hujus Ordinis Professores sub jugo Saracenico remanserint, teste S. Cyrillo Constantinopolitano Presbytero apud Philippum Ribotum *lib. 8. cap. 1. de peculiaribus gestis Carmelitarum:* Plurimi tamen eorum ex Ægypto, & Syria tam præteritis sæculis, quàm & nunc maximè, hâc urgente persecutione, in utramque Armeniam, ac cæteras Asiæ Regiones, per multas Ægæi maris Insulas in Græciam usque transmigrarunt, ibidemque nobiliter floruerunt. Undè alia *Enervat. Teli IV.* per totam.

Deindè: quod Papebrochius, *nullum penè verbum* in istis testimoniis *legat, quod non præ se fert manifestum evidentis imposturæ indicium*, credere non possum, nec indubiè credent alii, qui sibi non persuaserint, Papebrochium habere mentem & oculos passione aliquâ fascinatos, prout habuit, dum *Telo IV.* S. 541

Cy-

Cyrillum *pseudo-Cyrillum* vocitavit, eò quod *in Epistola ad Eusebium* seu *libro de processu* &c. scripserit: *Mox quidam Rex Arabiæ, nomine Humar, discipulus perfidi Mahometi, atque regni ejus successor tertius, eum ingenti multitudine Saracenorum contra Terram Sanctam veniens, eam totam obtinuit, Sanctamque Civitatem Jerusalem anno Domini sexcentesimo trigesimo nono capit, alios ex Christianis hujus patriæ necans, alios ad suam perfidiam trahens:* uti efficaciter *ibid.* probavimus, ac insuper *Telo III. & IV.* ex multis aliis, etiam Henschenio & Papebrochio efficaciter confirmavimus ferè totum, quod Lezana *Diplomati Florentino* subdidit, ità ut ècontra, duram illam Papebrochii censuram jure æquiori in ipsum retorquere possim, hòc modô: *Quod ibi dixit Lezana reperi à Papebrochio sui Propylæi Parte 2. ad tomum 2. Mensis Aprilis, parum pensatè, sed novitiè nimis explosum, & leviter censuratum, nullumque penè verbum in ea censura legi, quod non præferret manifestum evidentis imposturæ indicium, & verè censuram, uti in multis præmissis aliis, ècontra mereretur.* Vide *n. 15. ad 43.* & *414 ad 446.*

542 Respondeo 3. Ad id, quod *ibid.* addit Papebrochius: *Iterum exhorrui, dubitavique, utrum, salvâ religiosâ modestiâ & caritate, liceret tam insignem fœditatem redarguendo denudare.* Meritò id exhorruit Papebrochius: tum quia prævidit fortè suam, seu suspectarum litterarum Petracçii *insignem fœditatem*, in qua se fundat, *arguendo* hâc occasione *denudandam*, prout eam arguendo *n. 507. ad 519.* denudavimus. Tum quia etiam prævidit, se non posse, absque ulla antiquorum authoritate, solâ suâ nixus hallucinatione novitiâ, tàm insignem fœditatem & injuriosam censuram, *salvâ religiosâ modestiâ & caritate*, Lezanæ (de quo vide *n. 515.*) Florentinis Religiosis, & uni Mendicantium Ordini affingere, prout affinxisse patet ex præmissis hîc, & suprà ad *Telum III. IV. & V.* magisque patebit *Enervat. Telo VII.* infrà. Vide ècontra ejus veram fœditatem *n. 157.* & fusiùs *n. 414. ad 446.*

Respondeo 4. Ad id, quod Papebrochius *ibidem* subdit: *Sed locus tergiversationi nullus erat, cogitavique paucorum culpam non posse trahi in alicujus integri Ordinis infamiam.* Veriùs scripsisset (licet Apologiam nostram insigniter justificet) Papebrochius; sed jam visa *Carmeli Armamentarii* contra me & nostros *Apologetici Parte I.* nullus erat, meam & nostrorum hallucinationes novitias defendendi, & me ac nostros contra illud vindicandi locus, nisi, aut imposturas illis affingerem, aut cum mea & nostrorum aliquali infamia antiquitatis illorum veritati cederem. Hoc tamen ipsi consultiùs erat, attentis suis & suorum Magistrorum *Protestationibus* suprà *n. 1. & n. 503.* allatis. Neque paucorum arguit culpam; sed culpam fingit, ubi non est, suâque fictione totius Ordinis in Europa rapit antiquitatem. Præmissa equidem sunt &c. Vide suprà n. 454. in fine. Ut autem pergamus ad id, quod 543
subdit: *Imò hinc potissimùm censui incipiendum* &c. sit

TELUM VII.

544 PApebrochius *ibid. cap. 2.* Cui titulus: *Indicantur novitiæ impostura, tot penè argumenta, quod sunt fictitiæ attestationis verba.* Sic scribit: *Quam parum sit* authentica fides *attestationis Florentinæ, & quàm imperitè ei à Lezana recentioribusque scriptoribus creditur, non est opus exponere ei, qui vel minimum istiusmodi rerum usum habet. Sed quoniam non omnium ea experientia est, & cum iis incidit disputatio, qui licèt nihil frequentius, quam summam antiquitatem, in ore habeant; illius tamen gustum verum nec primis videntur percepisse labris: enucleanda res accuratius est. Nè autem in hoc, nostrum dumtaxat judicium interponere videremur, voluimus totius Florentinæ nobilitatis, patriarum antiquitatum studiosissimæ exquirere sensum, circumlatâ per omnium manus copiâ attestationis prædictæ; qui omnes manifestam esse imposturam, pronuntiavere. Longum esset singulorum proferre verba, loquetur pro omnibus Ferdinandus Ughellus prælaudatus, qui totam, eamque longissimam, vitam impendit, Pontificum, Regum, Principumque Diplomatibus, publicarumque ac privatarum personarum conventionibus, atque Italicorum tabulariorum scriniis perscrutandis; maximè autem versatus in Florentinis rebus, inter quas lucubrationum suarum exordium fecit. Hic de proposita sibi attestatione sensum suum aperuit, his litteris anno MDCLXIX. die XVIII., Octobris, Româ ad me datis.*

545 Attestationem Thomæ Episcopi pluribus de causis suppofititiam existimo: neque enim ejusmodi Ecclesiæ tunc ædificatæ ulla extat memoria in Archivio Ecclesiæ Florentinæ, quod olim diligentissimè perscrutatus sum, & stylus ab antiquis monumentis diversissimus est. Numquam aliquis veterum Episcoporum à pronomine, Nos, auspicatus est: majorem illi humilitatem præseferebant. Miseratione Divinâ Episcopi quidem erant; phrasis tamen ipsa moderna est inter recentiores. Eò, quod prætenditur, tempore scripta instrumenta, si quando locum, in quo condita, notant; scribunt, Acta in atrio Episcopii S. Joannis: ipsique Episcopi, non se Florentinos, sed B. Joannis Episcopos dicebant, ut in pluribus eorum instrumentis observavi. Numquam etiam Florentinus ullus Notarius Apostolica & Imperiali auctoritate subscripsit, usque ad nostra tempora: sed benè Ego N. Imperiali auctoritate Judex, vel Notarius. Denique ad totius populi Florentini placitum & consensum, primus Carmeliticæ fundationis lapis positus dicitur anno DCCXLIII. quandò Florentina Civitas tota penè jacebat diruta, & populus omnis erat dispersus; donec post annos aliquot, id est circa finem istius sæculi, Carolus Magnus hunc colligere, istam reædificare cœpit: exindeque obtinuit, ut Populus Florentinus per Judices Imperiales regeretur. Et hanc formam servarunt cæteri Imperatores usque ad Henricum, qui Florentinis vendidit libertatem, quâ ad Medicæos usque Duces & Caroli V. tempora fruiti sunt. Hæc erant, quæ raptim

ptim & primò intuitu observata scribere volui, & eximiæ Paternitatis tuæ eruditioni per omnia submittere.

546 *Hactenus Vghellus, membranarum veterum usque adeò non severus censor, ut cum earum multis, quarum ecgrapha sibi mittebantur obelum figere posset, tamquam non eâ, quàm præferebant ætate confectis, vel non bonâ fide transcriptis; non tamen, nisi rarissimè, id fecerit; longè quidem melius de re litteraria in faciendo meriturus, sed multum amissurus de gratia amicorum talia submittentium, nec parvam molestiam suscepturum æmulorum, illa reprobari non ferentium, moram etiam longiorem injecturus properanti operi & intra octodecim annos ad novem volumina excrescenti. Ità in tomo suo VIII. de Beneventanis Episcopis agens, ex fide Codicis Vaticani, anno MCXIX. in Beneventano S. Sophiæ Monasterio compilati, non tantum protulit chartas aliquas sub nomine Alphani Episcopi & Arichis Principis Longobardorum, aliorumque ejusdem gentis Procerum pro sæculo VII. absque ulla, quam sanè merebantur, animadversione; sed totum eum librum tomo isti subjunxit, sub titulo Chronici, nusquam interponens judicium suum, quod meritò maximi Lectores fecissent, plusquam ducentorum triginta instrumentorum thesauro longè usuri securius, si eos de cujusque bona, aut mala fide docere commentando voluisset. Hoc autem ideò notandum à me fuit, ne quis contra prænotatam Vghelli epistolam ipsummet fortè jubeat testimonium dicere, allegando quædam in ejus operibus relata Diplomata sic dictata, quasi vel Episcopus quispiam antiquus Nos scripsisset, vel Notarius aliquid aliud usurpasset eorum, undè nunc arguitur novitas fictionis. Nempè hæc, cùm sint pauca in singulis; nec nisi à paucioribus observanda, dissimulare se posse credidit, propter MSS. exemplarium vetustatem: Attestationem autem Thomæ maluit ignorasse videri, quàm undique præbentem recentissimæ compositionis indicia, adhibere ad implendam centum annorum lacunam, quibus Episcopum nullum Florentini catalogi nominabant; esto ipsius Thomæ nomen, velut aliundè cognitum, noluerit præterire.*

Enervatio.

547 RESpondeo 1. Istiusmodi titulum (prætermissâ sui Authoris immodestiâ parùm religiosâ, quæ nimiam Papebrochii de sua contra antiquitatem speculatione novitia redolet præsumptionem, & antiquiorum Ordinis nostri, etiam sapientissimi P. Lezanæ vilipensionem) attentis *Telo I. II. & III.* præmissis, & statim dicendis, videat sic in suum Authorem posse retorqueri: *Judicantur Papebrochii novitia imposturæ, tot penè argumenta, quot excæcantis passionis verba*; nec aliud responsum mereri, quàm illud lib. 6. Cod. de postul. *Si quis adeò procax fuerit, ut non ratione, sed probris, putet esse certandum, opinionis suæ imminutionem patietur.* Aliter tamen: quia tales sarcasmi paucis sunt grati.

Respondeo 2. Econtra ex præmissis contra *Telum V.* patere, quàm parum sit authentica fides Epistolæ unius Petraccii, 548

tracci, ejusdem cum Papebrochio novitiatus, adversus nongentorum annorum attestationem Florentinam; & quàm imperitè isti Epistolæ à Papebrochio contra sapientissimum Lezanam, totiusque Ordinis traditionem, absque ullius hucusque in scriptis positiva contradictione, nongentenariam credatur, non esse opus exponere ei, qui vel minimum istiusmodi rerum usum habet, aut sapientiæ micam. *Sed quoniam* (passus Papebrochii sequor) *non omnium ea experientia est, & cum iis incidit disputatio, qui licèt nihil frequentius, quàm summam novitatem in ore habeant, antiquitatis tamen gustum verum nec primis videntur percepisse labris*, quod satis innuunt *n. 1. ibidem* scribentes: *Horrebamus, fateor, in Carmelitarum antiquitatem, cujus fallaces probationes pluribus experimentis habebamus delibatas, tanquam in asperum aculeis sentucetum ingredi*. Meritò quidem Henschenius & Papebrochius solis novitiæ hallucinationis vestiti conjecturis & attestationibus novitiis *horrebant Carmeliticam antiquitatem, tanquam asperum* S. Scripturæ, SS. Patrum, antiquorum Authorum, traditionis, officiorum divinorum, & Diplomatum *aculeis* in *Armamentarii Parte I.* contra se & socios suos expositis, & hic *Pharet. I. Telo I. II. III. IV. & VI.* reproductis, *sentucetum ingredi:* sed quàm fallaciter scribant, *cujus fallaces probationes pluribus experimentis habebamus delibatas*, nisi per *experimenta* intelligant suæ hallucinationis novitiæ conjecturas & attestationes novitias, non solùm evincitur *Pharet. I.* locis citatis, sed & *Telorum suorum* hucusque *Enervationibus* præmissis: istis autem figuratâ ejusmodi elusione non satisfit; sed authoritate majori, & argumento solidiori dumtaxat, *enucleanda res accuratius est*. Itaque

Respondeo 3. Ad Papebrochii enucleationem majorem: *nè autem in hoc &c.* ut *suprà:* ipsum solos consuluisse hujus ætatis secum novitios super *Diplomate*, quod plusquam nongentis ante se annis emanavit, quod in judicio (gratis datâ lite, de qua Papebrochius & Petraccius suprà *n. 507. ad 519.*) probarunt Judices, confirmat totius Ordinis traditio, sapientissimus Lezana refert in suis *Annalibus*, & Conventus Florentinus in suis antiquis continet monumentis, quæ novitiorum suæ ætatis testimoniis enervari non possunt, nisi suæ & aliorum novitiæ hallucinationi velit totam penè *Actorum Sanctorum* antiquitatem esse subjectam, quod indè sequitur, & viâ facti probat, dum aliud non profert, quàm novitiorum suæ ætatis, de re, quæ plusquam à nongentis annis contigit, testimonia, ut patet ex testimonio Petraccii *Telo V.* efficaciter refutato, & hîc addito simili ex *litteris* ab Vghello ad Papebrochium 18. Octobris 1669. Romæ scriptis. Cui 549

Respondeo 4. *Attestationem* Vghelli non magis obstare, quàm Petraccii suprà efficaciter refutatam, uti identidem singula ejus puncta enucleanti patebit: ac proindè de utriusque *Attestatione* non aliter sentire debuissent Henschenius & Papebrochius, quàm agentes de *S. Cyrino Mart. 25. Martii* senserint *de Ferrarii & Octavii Panciroli annotationibus*, his verbis: *sed nec satis fidendum similibus narrationibus, quæ sæpè potiùs conjecturis, quàm antiquorum authoritate nituntur*. Enucleemus tamen singula. 550

Scribit primò in sua Attestatione Vghellus, si Vghelli: *neque enim ejusmodi* 551

modi Ecclesiæ tunc ædificatæ ulla extat memoria in Archivio Ecclesiæ Florentinæ, quod olim diligentissime perscrutatus sum.

552 Contra enim est primò: Quod Henschenius & Papebrochius hîc attendere debuissent ad id, quod agentes *de SS. Mart. Naino, Jacobino* &c. 12. Januarii scribunt: *Ferrarius quoque eos refert ex Galesinio; negat tamen in tabulis Ecclesiæ Brixiensis usquam eorum extare memoriam: at Galesinius Brixiensium Annales citat:* sic enim potuit falli Vghellus. Quidquid tamen de eo sit, nihil concludet Vghellus, nisi priùs efficaciter probet, ab annis circiter nongentis, sive anno saltem 743. omnia Episcopi Florentini Diplomata & litteras testimoniales in Archivio Ecclesiæ Florentinæ reperiri, nullum & nullas esse omissas, omnia inclusa & inclusas, isto saltèm anno, adhuc hodiè reperiri, nec ullum aut ullas intereà surreptione, incuriâ, vel aliter periisse: etenim illud est argumentum negativum dumtaxat, de quo satis suprà *n.12.*& infrà *n.736. ad 744.*

553 Contra 2. Vghellus scribit: *Archivium, quod olim diligentissimè perscrutatus sum.* Si *olim*: certè nimium est fallibilis memoria, præsertim viro, qui juxta Papebrochium, *totam, eamque longissimam vitam impendit, Pontificum, Regum, Principumque Diplomatibus, publicarumque ac privatarum rerum conventionibus, atque Italicorum tabulariorum scriniis perscrutandis,* ut ejus soli in re tanti momenti fidatur memoriæ, tot & tantis negotiis, ab *olim* turbatæ; mirum sanè, quod hoc non videat Papebrochius.

554 Contra 3. Cur dicti Diplomatis, aut litterarum testimonialium in Archivio Ecclesiæ Florentinæ nulla, si verum est, extet memoria, ipsemet Vghellus rationem subministrat sufficientem, in fine suarum litterarum ad P. Papebrochium suprà, scribens: *primus Carmeliticæ fundationis lapis positus dicitur, quando Florentina Civitas tota penè jacebat diruta, & populus omnis erat dispersus, donec post annos aliquot, id est circa finem istius sæculi, Carolus Magnus hunc colligere, istam ædificare cœpit.* Primum autem, quod in tali dispersione & fuga fieri solet, est Civitatis, Episcopii &c. Archivia occultare, aut transferre: cùm verò *Diploma* illud, aut *litteræ testimoniales,* in Archivio Ecclesiæ Florentinæ occultato, vel ad 50. circiter annos translato, tunc includi non potuerint, si in eo tales litteræ tunc includi soluerint, & fortè in ista confusione postmodùm sint deperditæ, mirum non esset, si in illo nulla *Diplomatis,* aut *testimonialium* extaret memoria istiusmodi.

Scribit 2. Ibidem Vghellus: *Stylus ab antiquissimis monumentis diversissimus est: numquam aliquis veterum Episcoporum à pronomine* Nos *auspicatus est: majorem illi humilitatem præseferebant: miseratione Divina Episcopi quidam erant; Phrasis tamen moderna est inter recentiores.* 555

Contra 1. *Diplomatum,* & à fortiori litterarum testimonialium forma fuit tunc Episcopis libera, & sicuti modò non omnes ad unam adstringuntur, multò minus à nongentis circiter annis: potuit unus inter alios, & quidem utens opera, non proprii Secretarii, sed Notarii publici, esse in forma istarum *testimonialium* particularis, aut potiùs omnes illarum formæ esse particulares, nisi efficaciter probetur, tunc unam communem fuisse observatam; alioqui sicut istius temporis Episcopi non fuerunt 556

omnes ejusdem virtutis & genii, ità nec omnes ejusdem *Diplomatum*, aut *litterarum testimonialium* styli. Undè Raynaudus Societatis Jesu author celeberrimus *de confictione librorum* Erotem. X. n. 197. *Quid verò tricamur contra stylum, nimium quantum fallacem sæpenumerò, in abjudicandis operibus verò parenti rubricam Erasmicam?* Et ibidem n. 222. contra Vindingum arguentem Decretum S. Gregorii Magni *lib. 2. post Epist. 31.* esse ei suppositum, propter hanc Inscriptionem: *pretiosissimis lapidibus in Diademate Christi meritò renitentibus, omnibus S. Dei Ecclesiæ membris, quorum universale Caput est Christus, Gregorius, licet S. Romanæ Sedis Pontificio sublimetur, humillimus tamen Servorum Dei servus.* S. Gregorii solemni simplicitati non cohærentem. Rejiciendus tamen inquit, *est Vindingius, qui in re tanti momenti nihil debuit novare ob adeò frivolas ratiunculas. Quid enim vetuit, quò minus S. Gregorius in Decreto, quod ad omnes planè fideles exarabat, alium inscriptionis modum adhibuerit, quàm passim soleat in privatis, vel familiaribus Epistolis ad personas singulares?*

557 Contra 2. Verum non est, numquam aliquem veterum Episcoporum, usum esse pronomine *Nos*, aut ab eo auspicatum; quia prætermissis aliis *n. 584.* producendis, oppositum patet ex ipsomet Vghello *tomo 1. Italiæ Sacræ part. 1. col. 772.* In Diplomate Dominici &c. Episcopi Fundani anno 1412. *Nos igitur ad obsequenda* &c. col. 773. *Nos Marcellus* &c. *Episcopus Fundanus* &c. anno 1416. *Nos Bartholomæus* &c. *Episcopus Verulanus* &c. anno 1418. *Nos Joannes* &c. *Episcopus Aquinas* &c. anno 1418. *Nos Frater Xistus* &c. *Episcopus Ferentinus* &c. anno 1419. *Nos Maurus* &c. *Episcopus Fundanus* &c. anno 1427. *Nos Petrus* &c. *Episcopus Fundanus* &c. anno 1499. *Nos Nicolaus* &c. *Episcopus Fundanus.* &c. anno 1511. *Nos Jacobus* &c. *Episcopus Fundanus* &c. *anno 1536.* Part. 2. col. 320. *Nos Angelus* &c. *Viterbiensis & Tuscanensis Episcopus* anno 1313. In Appendice verò col. 441. In Diplomate Andreæ Episcopi Spoletini: *Nos nostrique successores* &c. *anno 1057.* Tomo II. autem col. 205. In Diplomate Henrici Regis, ubi nominatur *Sigifredus Episcopus S. Parmensis Ecclesiæ* &c. anno 929. *Nos Abbatiam Monasterii* &c. Ibid. col. 10. In privilegio Theodosii Cæsaris: *Nos Theodosius* &c. *anno 438.* Ibid. col. 250. In Diplomate Flavii Rathchis Regis: *Nos verò attendentes* &c. *Actum Ticinis in Palatio 4. die Mensis Martii anno 746.* Ibid. col. 765. Diploma Episcopi Firmani, sic incipit: *Nos quidem Adonulphus Firmanus Episcopus* &c. *anno 1209.* Ibid. col. 469. Diploma Episcopi Cæsenatensis sic etiam incipit: *Nos Joannes Dei gratiâ Episcopus Cæsenatensis* &c. *anno 1315.* De his plura infrà *n. 583. 584.*

Contra 3. Ipsimet Henschenius & Papebrochius *ibid. n. 16.* fidem Vghelli in puncto isto enervant, illum, quod *Codici Vaticano anno 1119. in Beneventano S. Sophiæ Monasterio compilato* fidem habuerit, redarguentes, his verbis: *Ità* 558 Vghellus *in tomo suo VIII. de Beneventanis Episcopis agens ex fide Codicis Vaticani anno MCXIX. in Beneventano S. Sophiæ Monasterio compilati, non tantum protulit chartas aliquas sub nomine Alphani Episcopi, & Arichis Principis Longobardorum, aliorumque ejusdem gentis procerum pro sæculo VII. absque ulla, quàm sanè merebantur, animadversione: sed totum eum librum tomo isti subjunxit sub titulo Chronici, nusquam interponens judi-*

judicium suum, quod meritò maximi Lectores fecissent, plusquam ducentorum instrumentorum thesauro longè usuri securius, si eos de cujusque bona, aut mala fide docere commentando voluisset. Hoc autem ideò à me notandum fuit (nota) *nè quis contra prænotatam Vghelli Epistolam ipsummet fortè jubeat testimonium dicere, allegando quadam in ejus operibus relata Diplomata, sic dictata, quasi vel Episcopus quispiam antiquus* Nos *scripsisset, vel Notarius aliquid aliud usurpasset eorum, undè nunc arguitur novitas fictionis.* Undè à nobis contra Henschenium & Papebrochium stat Vghellus, cùm ad oculum pateat, quod tota ista Vghelli ab his redargutio sit novitiè inventa ad enervandam antiquitatem styli, quam ipsemet Vghellus probat, ut suæ contra nostrum *Diploma* antiquissimum novitiæ vim tribuant hallucinationi; quia, uti ex verbis eorumdem *Resp.* 4. relatis, sequitur, *non satis fidendum similibus narrationibus, quæ sæpiùs potiùs conjecturis, quàm antiquorum authoritate nituntur*; ideoque benè omisit Vghellus id, quod omissum Papebrochius malè redarguit. De phrasi *miseratione divinâ.* Vide *n.590. ad 593.* De appellatione *Episcopi Florentini.* Vide *n.593. ad 599.*

559 Scribit 3. Vghellus: *Numquam etiam Florentinus ullus Notarius Apostolicâ & Imperiali Authoritate subscripsit, usque ad nostra tempora: sed bene ego N. Imperiali Authoritate Judex vel Notarius.*

560 Contra 1. Videtur Vghellus, si Vghelli *littera*, falsum supponere; quia *Diplomati*, aut *litteris testimonialibus* Episcopi Florentini, nullus *Notarius Apostolicâ & Imperiali Authoritate subscribit*; sed solùm Raynerus Simeonis à Signa. *Apostolicâ & Imperiali Authoritate Notarius Florentinus*: nullum verò ab anno 743. *usque ad nostra tempora* fuisse Florentiæ *Apostolicâ & Imperiali Authoritate Notarium*, non credimus, nisi sufficienter probetur, cùm, uti hodiè in singulis ferè Belgii Civitatibus & oppidis sint, & fuerint Authoritate Apostolicâ & Regiâ Notarii, ità & in Italia: imò ipsemet Papebrochius *ibid. n. 22.* agnoscit Italicos Imperiali Authoritate Notarios, aiens: *sub Imperatoribus Germanis ea res spectabilior ac distinctior fuit, uti ex speciminibus Ottoniani Henricianique Diplomatis apparet, & hinc paulatim ad Italicos Imperiali Authoritate Notarios ejusmodi signorum fluxisse usum, verosimiliter dici existimo:* Ergo ante erant *Italici Imperiali Authoritate Notarii.*

Contra 2. Si istis sæculis subscripserunt, *Ego N. Imperiali Authoritate Notarius*, quidni & *Apostolicâ*, cùm indubiè non minus Sedes Apostolica, quàm Imperatores, suos habuerit Notarios, cujus oppositum ob contrariam præsumptionem, saltèm in *Diplomate Thomæ Episcopi Florentini* fundatam, positivè à Patribus istis probari debet, & non solùm negativè per unum non *lego, ignoro, nescio* &c. quia sicuti plura vident oculi, quàm oculus, ità plura legunt, & sciunt plures sapientes, quàm unus tot &, tantis hallucinationibus hucusque deductis gravatus Papebrochius, cujus argumentum istud negativum est efficaciter præoccupatum suprà *n.12. & n.735. ad 744.* 561

Subdit 4. ibidem Vghellus: *Ad totius populi consensum & placitum primus Carmelitica fundationis lapis positus dicitur anno DCCXLIII. quando Florentina Civitas tota penè jacebat diruta, & populus omnis erat dispersus, donec post annos aliquot, id est circa finem istius* 562

 sæculi,

sæculi, Carolus Magnus hunc colligere, istam reædificare cœpit.

563 Contra 1. *Diploma* non habet, *ad totius populi placitum & consensum*; sed *ad totius populi placitum & concursum*, quæ tantum differunt, quantum ab indebito consensu *concursus*: nec certè quidquam communius, præsertim isto tempore, in quo novæ Regularium fundationes extant rarissimæ, quàm placitum & populi concursus, dum unus Episcopus propriis manibus primum novæ fundationis lapidem ponit. Si verò faciat vim in ly *totius* Florentini populi, retorquetur in verba Vghelli, *& populus omnis erat dispersus*; quia indubiè adhuc aliquis populus tantæ Civitatis remanserat, cui pascendo tanquam verus Pastor assistebat Thomas Episcopus. Neque etiam Diploma habet: *primus Carmeliticæ fundationis lapis*, sed *primus lapis parvæ Ecclesiæ*.

564 Contra 2. Indè nihil concluditur contra *Diploma Thomæ Florentini Episcopi*; sed omninò corroborantur, uti contra id, quod *n. 551.* scribit, vidimus. Imò indè solvitur aliud Henschenii & Papebrochii, quod subdunt *n. 18.* argumentum: *Ipsi deindè positioni lapidis non dicuntur adfuisse, qui primi solebant in Actis publicis adesse Episcopo*, Archipresbyter, Archidiaconus, Primicerius; *quique reipsâ primi subscripsere Diplomati Episcopi Speriosi: sed gesta res dicitur* præsentibus Mauritiô, Cioniô *&c.* omnibus Ecclesiæ Florentinæ Presbyteris, *ubi & tò*, omnibus, *novitatem phrasis maximam indicat.* Quia, præter dictam omnis populi, & verosimiliter cum ipso Archipresbyteri, Archidiaconi, & Primicerii, dispersionem, isti adesse non poterant; & licèt dispersi non fuissent, ipsorum assistentia non est de *positione primi lapidis parvæ Ecclesiæ* substantia. Quoad dictionem, *præsentibus Mauritiô, Cioniô* &c. *omnibus Ecclesiæ Florentiæ presbyteris*, omni tempore apud Latinos æquivaluit huic, *præsentibus Ecclesiæ Florentinæ presbyteris, Mauritiô, Cioniô* &c. Cùm enim priùs non essent appellati *Ecclesiæ Florentinæ presbyteri*, & omnes ibi præviè nominati essent tales, addi debuit, *omnibus Ecclesiæ Florentinæ presbyteris*: hoc autem arguere, est quasi à desperatis nodum in scyrpo quærere. Cætera enervabuntur commodiùs *Telo VIII.*

Undè Henschenius & Papebrochius sibi & tanto Viro magnam faciunt injuriam, similes nugas in *Actis Sanctorum*, quæ virili indigent maturitate, producendo, ad enervandum unum *Diploma*, adhuc extans, plusquam à nongentis annis emanatum, & integri Ordinis plusquam nongentaria traditione confirmatum: nam si isto passu, ne dicam passione, in examinandis antiquis *Actorum Sanctorum* monumentis, de quibus hucusque egerunt, processissent, tam multos, & adeò crassos tomos non haberent, sed ferè omnia in unum conclusissent, moti ratione, quam dant suprà *n. 553.* 565

Respondeo 5. Quod *si parum sit authentica fides Diplomatis Thomæ Episcopi Florentini*, plusquam à nongentis annis emanati, in judicio super lite (gratis datâ ex Petraccio & Papebrochio suprà *n. 507. ad 519.*) de primatu inter Carmelitas Senenses & Florentinos examinati, & non reprobati; à toto Ordine in Capitulis Generalibus, ac Provincia Tusciæ in suis Capitulis Provincialibus ad Florentinorum præcedentiam pro vero & legitimo agniti; à sapientissimo Lezana in suis *Annalibus* impressi, & ab 566

alius

aliis plerisque in suis scriptis relati; imò & in ipsius Conventûs Florentini Claustris omnium Florentinorum oculis inscripti, ut veri & legitimi, sequitur, monumentis, quibus passim nituntur *Bollandi, Henschenii, & Papebrochii Acta Sanctorum*, parum esse fidendum; ac sic pro magna parte corruere fidem *Actorum Sanctorum*, quæ tam operosè Bollandus, Henschenius, & Papebrochius scripserunt; quia pleraque eorum minoris fidei nituntur munimentis. Ut

567 *Primò*: Quæ habet de *S. Petro Balsamo anno CCXCI. Janu. III.* ubi sic: *Hujus gloriosi Atletæ pleraque meminere martyrologia; sed neque in nomine, neque loco, aut genere Martyrii conveniunt, & discordantius fusè referunt.*

568 *Secundò*: Vita S. Liberatæ circiter annum D. Jan. XVI. Attentis iis, quæ addunt: *hanc vitam ex gestis Sororum & tabulis illius Ecclesiæ concinnavit Ferrarius: cum peculiaris ejus vita, nec manuscripta, nec typis evulgata reperiatur, ut ait Cathalogus Sanctorum Italiæ, qui & in Genez. Cathalog. SS. ejus meminit.* Præsertim cùm agentes de S. Othone Solitario circa ann. MCXX. Martii XXIII sub finem addant: *mirum est, quod Ferrarius cōmentitia acta ubique secutus* &c.

569 *Tertiò*: Martyrologium *S. Hieronymi* citatum per omnes sparsim *in Acta Sanctorum* tomos, de quo vide præmissa. n. 495. Et confer ibi dicta de hoc *Martyrologio* cum dictis de *Diplomate* &c. n. 566.

570 *Quartò*: Vita *S. Treverii Monachi sæculo VI. Jan. XVI. ex veteri manuscripto Prioratus S. Treverii eruta à Petro Francisco Chiffletio Societatis Jesu*, de quo post cap. 1. addunt sequentia: *in nullo Martyrologio S. Treverii reperitur nomen, nè in Gallia quidem Saussii: extat tamen certè ejus nomine nuncupatum oppidulum in ditione Dombensi, vulgò S. Trivier vix duabus ab Arari leucis.* Numquid fortè per ipsos major habenda fides uni *Chiffletio* suæ Societatis Jesu, hujus sæculi, de Actis ante mille annos testanti, quàm uni *Diplomati* originali, cum tot Testibus, personis, ac Notario Imperiali & Apostolico nominatis, unius Episcopi Florentini? Judicent alii; equidem *vitam* illam *Actis Sanctorum* inserunt, & *Diploma* illud ab *Ordine Carmelitarum* explodunt, nè ejus fateri debeant in Europa antiquitatem, quàm & totum Ordinem nostrum suâ hallucinatione novitiâ enormiter læserunt.

Quintò: Vita *S. Sophiæ sæculo VI. Januarii XXIV.* de qua *n. 3.* scribunt: *Vitam S. Sophiæ contexuit scriptor Anonymus, imperitus & hebes. Reperimus eam in manuscripto Codice Rubeæ Vallis, & cum Joannis Capgravii editione per antiqua contulimus.* Et tandem subdunt: 571
Vita Authore Anonymô ex manuscripto Rubeæ Vallis, & Capgravio. Undè, obsecro, habent, quod sit magis authentica S. Sophiæ vita ex isto *Scriptore Anonymo, imperito, & hebete*, imò etiam ex illis duobus manuscriptis, quàm sit *Diploma* Thomæ Episcopi Florentini? Non apparet ulla ratio, & sic de Vitis, aut actis aliorum Sanctorum apud ipsos valdè multis; quæ Henschenius & Papebrochius perpendere debuissent, priusquam cum insigni injuria Ordinis nostri *Diploma* illud suæ crisi novitiæ adeò severæ subjicerent; quia sibi & nobis graviter nocuerunt, uti probabit eventus: sibi quidem volentes, quod dissimulatur; nobis verò jure invitis, quod meritò arguitur.

Sextò: Acta *S. Artemæ XXV. Januarii Auctore Petro ex manuscripto Eccl.* 572

Puteolanæ eruta ab Antonio beatillo Soc. Jesu. Quibus Bollandus, & Henschenius præmittunt: *Artema pueri ac Doctoris acta Neapoli accepimus ab Antonio beatillo nostro è vetustissimo descripta Ecclesiæ Puteolanæ Codice, sed mutila: nomen in Martyrologiis non reperimus, disertè saltem expressum.* Sed optarem scire, quis ille *Petrus*, & cur majorem fidem habeant isti Codici manuscripto & actis mutilis, quæ transcripsit *beatillus Societatis Jesu*, quàm integro *Diplomati Thomæ Episcopi Florentini*, quod transcripsit Lezana: non enim est majoris fidei *beatillus*, quia Societatis, quàm *Lezana*, quia Carmelitarum Ordinis? Expecto responsum.

573 *Septimò*: Vita *S. Prajecti Episcopi sæculo VII. Januarii 25.* Unà *ex manuscripto Ultrajectino, Auctore coetaneò Anonymò*. Alia: *Authore coëtaneò Anonymò ex tribus veteribus manuscriptis*. Sed vellem ipsi nobis ostenderent, quâ ratione *vitarum* ac *manuscriptorum* istorum sit magis authentica fides, quàm *Diplomatis Thomæ Episcopi Florentini*, quod ex omni parte requisitas habet solemnitates, ut vidimus: cur illa similiter, & innumera similia, quibus crassos conflant Tomos, suæ crisis severitati non subjiciant? Cœci vident.

574 *Octavò*: Vita *S. Notburgæ Viduæ sæculo IX. Januarii XXVI.* ubi scribunt: *Hujus res gestas Daniel Feldnerus noster à Parochis Kleggoviensis vicinæ ditionis, viris gravibus & eruditis, acceptas, nobis communicavit.* Sed, quod rerum illarum à S. Notburga gestarum communicatio ipsis facta à Feldnero Soc. Jesu, non ità sit fidei authenticæ, uti communicatio *Diplomatis Thomæ Episcopi Florentini* iisdem facta à nostro Lezana in suis *Annalibus*, licet Societatis non sit, sed Carmelita, cuivis critico videtur manifestum. Cùm verò in ipsorum Tomis similia præmissis occurrant penè infinita, finem facio, ut semel finiam: quia, cum offensivè agere non intendam, modestè & religiosè paucis perniciosam sequelam ostendisse sufficit, & Henschenio ac Papebrochio ob oculos opponere illud suum & Magistri sui Bollandi in sua *Præfatione ad Mensem Januarium* invincibile scutum: *Quid esse certum ac securum ei homini potest, qui absque causa ulla ubique fraudem suspicetur? Imò malitiosum esse & improbum eum, necesse sit.* Absit tamen, quod Papebrochium putem esse talem, sed quod optem eum procul fugere talem.

Protestor tamen, quod quoties Henschenio & Papebrochio sua scripta in *Sanctorum Acta* oppono, his Actis, aut eorum antiquis instrumentis & monumentis, fidem minuere nullatenùs intendam: sed solùm ostendere, quod novitiâ suâ crisi fidem *Diplomatis Thomæ Episcopi Florentini anno 743. dati*, & à toto Ordine Carmelitarum ab eo tempore in hanc horam pro indubitato habiti, suspectando, consequenter istorum *Actorum*, & de illis antiquorum instrumentorum ac monumentorum, fidem reddant suspectam, non absque pari Sanctorum injuria; quia, eâ ratione, quâ volunt, & non probant, illud *Diploma* esse à Carmelitis suppositum & fictitium, velle debent illa esse ab antiquorum manuscriptorum Authoribus supposita & fictitia, nisi efficaciter oppositum probent, quod peto & expecto; nam in plurimis consequentiam sustineo, non solùm à pari, sed etiã à fortiori, uti, si opus fuerit, *Armamentarii Parte III.* fusiùs ostendam, cũ validius ipsos vincere non possim, quã propriis scriptis. Præmissa equidem sunt &c. Vide suprà *n. 454.* in fine. 575

T E-

TELUM VIII.

576 PApebrochius equidem pergit n. 17. *Cùm verò Vghellus judicium suum rogatus est declarare, ecce ut in tribus primis verbis,* Nos Thomas. Miseratione Divina, & Florentiæ Episcopus, *totidem indicia falsitatis redarguit. Et fortè is erat anno DCCXLIII. rerum status, ut neque Thomas, cujus vera existentia non satis fideli auctoritate cognoscitur (utpotè cujus nomen primus Baronius in lucem protulit ex fide unius tituli, ut aut mendosissimè scripti, aut potius suppositii ante Synodi cujusdam Romanæ Acta) neque omninò alius quispiam Episcopus fuerit, aut tunc, aut usque ad Carolum Magnum.* Ad futuram rei memoriam *scribebantur quidem Acta: sed phrasim istam ante XII. sæculum nescio, an uspiam sis inventurus. Nunc verò, ut de reliquo totius attestationis stylo judices commodiùs, considera mihi, quomodò Speciosi Episcopi, anno DCCXXIV. sedentis, inchoetur Diploma, & formam sæculo VIII. usitatam cognosce. Ità is orditur apud Vghellum col. 27. paterna latifundia Ecclesiæ transscribens.* In nomine Domini & Salvatoris nostri Jesu Christi, regnante piissimo atque perpetuo à Deo conservando Domno Luiprando, Excellentissimo Rege gentis Lungubardorum, anno felicissimi Regni ejus duodecimo, pro indictione septima, feliciter. Et ideò, Christo Auctore, ego Speciosus Episcopus, nimis peccator & indignus, per præsentem salutem & æternam, sic volo atque dispono, qualiter &c. *Simili ferè forma inchoatur alterum col. 29. quod ad annum DCCXC. pertinens pro Monasterio S. Bartholomæi de Ripoli, in favorem Euphrasiæ Abbatissæ amitæ suæ, conficiendum nepotes curarunt.* In nomine Domini Regnante Domino nostro Carolo & Pipino ejus filio, viris excellentissimis Regibus anni regni eorum in Italia septimo decimo, & decimo, indictione decima tertia. Et ideò in Christi nomine constat, nos Atroald, Adovald, & Adopald germani filii quondam Atriperti, per præsentem &c.

Ipsi (ibid. n. 18.) *deindè positioni lapidis non dicuntur adfuisse, qui primi solebant in Actibus publicis adesse Episcopo,* Archipresbyter, Archidiaconus, Primicerius, *quique reipsâ primi subscripsere Diplomati Episcopi Speciosi: sed gesta res dicitur* præsentibus Mauritiò, Ciontò &c. omnibus Ecclesiæ Florentinæ Presbyteris: *ubi & tò,* omnibus, *novitatem phrasis maximam indicat &* Ardingus à S. Geminiano *nominatur tantò priùs, quàm oppidum illud ædificaretur, quod solùm anno DCCLVIII. factum, sub Desiderio Rege, notavit Reverendissimus Eugenius Gamurrini, Ordinis Cassinensis Abbas, & magni Hetruriæ Ducis familiaris Theologus, Historiâ Genealogicâ illustrium familiarum Hetruriæ, atque Umbriæ, feliciter elucidatâ clarissimus. Quid quod universim insolens sæculo VIII. fuerit, aliqua usurpare cognomina, quæ tamen ibi, tam præsentium, quàm Testium, ipsiusque Notarii nominibus inveniuntur* 577

ad-

adscripta. Fortassis etiam ante XI. seculum nihil tale invenias in publicis Actis; nam prima, in quibus cognomina occurrunt, aut in Terra Sancta, aut tempore belli sacri, sunt confecta; quandò plurium confluxus nationum, & eorum, qui unò eodemque nomine vocabantur, multitudo, talis usus necessitatem induxisse videtur. Sic apud Ughellum tom. 3. col. 465. & 489. invenies Diplomata Almerici Comitis Ascalonis, & Conradi Monferratensis, confirmata testimoniis Francorum in Terra Sancta militantium, qui omnes cognomentum habent à Patre, patria, aut possessione. Primum autem fuit homines, additò paterni nominis genitivò, distingui: sic instrumento, quod habetur col. 87. pro anno MVIII. apponuntur signa manuum Martini, filii Joannis; Donati, filii Boni &c. rogatorum Testium. *Qui autem* Beatam Virginem Mariam de Monte Carmelo *cognominaverit, nemo, puto, invenietur, ante seculum XIII.*

578 *Sequuntur nomina Eremitarum: quæ, si Latina forent, aut omnia, aut pleraque, possemus suspicari sub Alano, aut Simone Generali, primorum colonorum, in Florentino agro receptorum, vera esse nomina, quæ posterorum memoria conservarit: nunc verò cum Græca sint omnia, restat ut arbitrio compositoris delecta credantur. Quamvis enim non superaret fidem, si quis diceret, Orientales aliquos Eremitas, ritus Græci, Armeni, aut Syriaci, prope Florentiam aliquandò consedisse; quorum eremitorum prioribus incolis vacuum posteà cesserit Carmelitis; hoc tamen absque alio fide digniori indicio cogitari prudenter non potest, nedum affirmari. De Humar Arabiæ Rege, à quo fugisse illi dicuntur, jam dictum est supra, tunc nullum fuisse: & illa de successoribus persecutionem continuantibus evasio, multominùs in hujus attestationis phrasim quadrat, quàm in eam, qua usus est auctor Inscriptionis. Ab eodem autem fonte acceptus videtur hic* Machometti successor & discipulus, *pro anno DCCXLII. undè auctori Epistolæ Cyrillo afficta, pro anno DCXXXIX. innotuit* quidam Rex Arabiæ, nomine Humar, discipulus perfidi Mahometi, atque regni ejus successor tertius. *Hic enim captâ anno DCXXXVI. (non autem IX. ut pseudo-Cyrillus) Hierosolymâ, etsi Judæis favebat impensiùs, nusquam tamen legitur* Christianos *persecutus, cum quorum tunc Patriarcha S. Sophronio etiam perquam humaniter egisse invenitur. Adeò ut appareat hinc quidem pseudo-Cyrillus duos Humaros, annis LXXX. distantes, conflavisse in unum, quandò Mahometis successori adscripsit sævitiam in Christianos exercitam; inde Florentinus impostor, Mahometi discipulatum à primo ad ultimum transtulisse; per parem utrimque anachronismum. Sed huic minus ignoscendum, quàm illi: nam ipsemet S. Cyrillus facilè errare potuisset in rebus ante annos plus quàm sexcentos gestis; non item Eremitæ in ea, quam finguntur ex præsenti notitia, indicasse Episcopo, suæ fugæ causa.*

Interim Acta *hæc dicuntur* Florentiæ, *quæ scilicet tunc nulla erat,* in Palatio Episcopali *: pro quo scribendum fuisset VIII. seculo,* Actum Florentiæ feliciter in Atrio domus S. Joannis *: seculo autem XI. invenio primum* Palatium domus S. Joannis *dictum, in quodam Mathildæ Comitissæ Diplomate col. 114. Deindè nominantur Testes nulla Ecclesiastica dignitate insignes, cùm tamen semper primariæ notæ Canonicos subscribere talibus isto ævo videamus; nominatur autem etiam inter eos quidam* de Colle Vallis Elsa, *quæ tamen Urbecula, Sigoniò aliisque Scriptoribus* 579

atte-

attestantibus (uti Nos Abbas Gamurrinus docuit) anno dumtaxat MC. assurrexit. Nominatur etiam Vice-Dominus Florentinus, qui titulus, teste Borghinô Historicô Florentinô, sicut Petraccius nos monuit, circa annum dumtaxat millesimum cœpit Florentiæ usurpari. Tum additur annus Christi, & quidem per Cyfram 743. qui si notandus fuisset illo tempore (neque enim exempla habemus in Italia, nisi pro sæculo IX.) non fuisset notatus in fine, sed principio, idque integrè, aut saltèm per numerales Latinas litteras; non autem per Arabicas Cyfras, quarum usus ante bella sacra minime notus erat Europæis; imò (si Kirchero credimus) anno solum DCCCC. ad Arabes ex India transiit, postquam scilicet Mahometanorum imperium, quod armis creverat, etiam commerciis Indicis ditari cœpit; undè illas cyfras ipsi Arabes vocant Haruph el Hend, *id est* litteras Indicas.

580 *Christianæ Æra notandæ & ab ea inchoandi instrumenti exemplum, hoc habe ex sæpè citati tom. 3. Vghelli col. 46.* In nomine Domini nostri Jesu Christi, anno ab Incarnatione nongentesimo nonagesimo, Mense Februario, Indictione III. feliciter. Et ideò Christo Auctore ego Maria. *Eaque forma ab Hetruscis Notariis observata perseverabat adhuc anno MCCLXXXVII. quandò scripta sunt de B. Ambrosii Senensis miraculis instrumenta plurima, quæ dedimus XX. die Martii. Nolim tamen negare, anno, sive Regis (ut sæculo VIII. moris erat) sive Christi (ut posteà invaluit) sic in fronte notato, inveniri instrumenta, quibus idem annus etiam repetatur in fine; sed diversissimâ formâ. Speciosi Episcopi Diploma clauditur cum sola loci expressione:* Actum Florentiæ feliciter: *Ripolense autem, annis LXVI. post illud conditum, insuper addit,* XIV. die Mensis Julii Indictione & Regno exemplatis, *id est, in principio notatis. In cæteris porrò, quanta diversitas hujus figmenti ab usu octavi sæculi & multorum diu post sequentium sæculorum! Subscribebat scilicet suâ quisque manu, aut saltèm pro se crucem formabat, cætera scribente Notariô; & primum quidem subsignabat is, qui fieri instrumentum rogarat, deindè Testes; ac deniquè Notarius hôc modô*

Ego Speciosus Episcopus, hanc offersionem à me factam manu subscripsi.

Ego Deitifidi Archipresb. rogatus à D. Episcopo, subscripsi.

Ego Utto Archidiaconus, rogatus à Domno Specioso Episcopo subscripsi.

Ac deniquè post alios tres, simili modo signantes, postremus omnium ipse Notarius sic:

Ego Dardanus, scriptor hujus chartulæ, post Testium roborationem, complevi & dedi.

Atque ità per plura deinceps sæcula, pro eo, quod nunc signare *dicimus*, complendi *verbo usi inveniuntur Italici Notarii* &c. *quod in ficta attestatione bis notatur, à paucissimis sæculis cœptum est usurpari.*

Enervatio.

582 RESpondeo 1. In litteris Vghelli, quas profert Papebrochius, me non reperire hæc tria prima verba: *Nos Thomas, miseratione Divinâ, & Florentiæ Episco-*

pus, ſive conjunctim ſumantur, ſive diviſim: ac proindè Papebrochius de proprio addit, *totidem indicia falſitatis Vghellus redarguit*.

583 Dicit quidem 1. Vghellus: *nunquam aliquis veterum Epiſcoporum à pronomine* Nos *auſpicatus eſt: majorem illi humilitatem præſeferebant*: quod eſt Papebrochio *indicium falſitatis primæ*: ſed omninò falſum uti probavimus *n. 557. 558.* & ſtatim confirmabimus. Equidem probare debet, Epiſcopos Florentinos in ſuis teſtimoniis de primo lapide à ſe in Eccleſiis poſito, ante annum 740. ſolitos aliter incipere, quàm *Nos* &c. non credimus, niſi unum ſaltèm producat Epiſcopum Florentinum, qui tale teſtimonium ſic non incœperit, & tunc alterum addere debebit, nè ſolùm ſequatur, unum ſic, alterum ſic pro ſuo nutu incœpiſſe: quamdiu enim unum, aut alterum non produxerit Epiſcopum Florentinum, qui teſtimonium poſiti à ſe primi parvæ Eccleſiæ lapidis (nam productum in materia diſparata nihil contra nos) non ſic incœperit, potiùs ſequitur, prædeceſſores ſolitos ſic tale teſtimonium incipere, quàm aliter, quod argumentum eſt poſitivum contra ipſius negativum, & nullum apud ſapientes, ut patet ex dictis *n. 12.*

584 Verumtamen Epiſcopos, imò & Pontifices antiquiores, uſos eſſe voce authoritativa *Nos* ante ſæculum VII. patet ex Epiſtola 1. Clementis Papæ I. anno 100. quæ incipit, *Vrget nos.* Epiſtola 1. Evariſti Papæ anno 110. *Hæc verò reſcribimus*. Epiſtola Alexandri Papæ anno 119. quæ incipit, *Cogitantibus Nobis* Epiſtola 1. Callixti Papæ anno 221. quæ incipit, *Fraternitatis amore conſtringimur*, *& Apoſtolico moderamine cogimur*. Epiſtola 1. Fabiani Papæ anno 238. quæ incipit, *Divinis præceptis & Apoſtolicis monemur, ut pro cunctarum Eccleſiarum ſtatu impigro vigilemus affectu*. Epiſtola 1. Marcelli Papæ anno 304. quæ incipit, *Solicitudinem omnium Eccleſiarum juxta Apoſtolum circumferentes, divinæ circa nos gratiæ memores eſſe debemus, qui nos per dignationis ſuæ miſericordiam, ob hoc ad faſtigium Sacerdotale provexit* &c. Item in ſuo Decreto, *Illud autem ſtatuendum eſſe cenſemus*. Epiſtola 6. Vitalini Papæ anno 655. *Ad hoc nos Suprema Clementia in Orbe Terrarum præfecit Rectores & Cuſtodes*. Epiſtola 15. Gregorii Papæ anno 714. *Quanquàm ex miniſterio, quod ex miſeratione divina gerimus*. Item ex *Tomo II. Concil. edit. Colon.* Concilii Calced. *art.* 1. in Epiſt. Euſebii Epiſcopi Dorylei: *Euſebius Epiſcopus religioſiſſimus Dorylei, dixit, hæc & nos poſtulamus*. Ibid. in *Epiſtola* Cyrilli ad Joannẽ Antiochenũ: *Euſebius Reverend. Epiſcopus Ancyræ Galatiæ, dixit: conſentimus, & approbamus* &c. Ibid. *pag. 71. art. 5.* Conſtantinopolitani Concilii lecta Epheſi, ſed relecta Chalcedone, *Joannes Epiſcopus Nicopolitanæ Civitatis Armeniæ primæ dixit: ex porrectis libellis* &c. *Nos eadem, quæ Sanctiſſima Synodus, decernimus*. Ibidem: *Geruntius Epiſcopus Seleuciæ Syriæ, dixit: ex porrectis* &c. *invenimus* eum &c. *volumus* &c. Ibidem: *Vigilantius Epiſcopus Lariſſenæ Civitatis, dixit: ex lectis* &c. *Concordes ſumus etiam nos in ſententia nunc congregatorum Sanctorum Patrum & Conſacerdotum*. Ibidem: *Philocalus Epiſcopus Zagylenſis, dixit: ex libellis* &c. *propter quod & nos cognoſcentes eum ſic ſapere, decernimus* &c. Ibidem in quibuſdam relatis Epheſini Concilii actis pag. 49. *Stephanus Epiſcopus Hieropolitanus, dixit: His & nos conſentimus* &c. Ibidem pag. 95. *Dioſcorus Epiſcopus Alexan-*

Alexandria, dixit: Quoniam &c. *Undè & nos, quæ eorum sunt, confirmantes, memoratos, id est Flavianum & Eusebium ab omni Sacerdotali & Episcopali dignitate esse judicavimus alienos.* Ibidem pag. 100. *Zanon Episcopus Rhirocorurensis, dixit: licet severa* &c. *congemiscentes consentimus* &c. Item Actione V. *Quintæ Synodi Constantinopolitanæ* ibid. pag. 347. & 348. *Et postea Sanctissimus Archiepiscopus noster Epiphanius dixit* &c. *Anathematizamus* (quod in diversos quater iterat) *Posteà verò Joannes Reverendissimus Episcopus Ptolomaidis, dixit hæc ad populum: Anathematizamus quidem omnes, quos anathematizavit sanctissimus & beatissimus noster Archiepiscopus ac Metropolita, ac omnes hæreses: præcipuè autem* &c. *Dixit autem & Theodorus Reverendissimus Episcopus Porphyrionis: hos omnes, quos accipiens anathematizavit sanctissimus & beatissimus Archiepiscopus noster Metropolita, anathematizamus cum ipso: cum ipsis autem anathematizamus Severum* &c. *Dixit autem & Elias Episcopus Raclenus hæc: & nos secundùm vestigia sanctissimi & beatissimi Archiepiscopi nostri & Metropolitæ ambulantes, & ipsius bonæ doctrinæ persuasi credentes* &c. *Anathematizamus eos* &c. Undè manifestum est, Episcopos temporibus istis esse usos voce authoritativa *Nos*, neque vocem illam quidquam ipsorum humilitati magis detraxisse, quàm vox *sanctissimus, beatissimus, Reverendissimus* &c. quæ istis sæculis passim legitur attributa Episcopis, oppositumque videtur valdè ridiculum, cùm ipse Papebrochius Eliæ & sequacibus ejus pauperrimis & humillimis Eremitis adscribat vestem Pontificalem, Archiepiscopalem, & Patriarchalem, ut vidimus *Pharetra I. Telo XIV.* ob ista tamen ipsum non voco *fabulatorem*, licèt falsò & injustè ità nostros vocet. non *malum pro malo* &c. Vide suprà *n. 414. ad n. 446.*

585 Dicit 2. *Et fortè is erat anno DCCXLIII rerum status, ut neque Thomas, cujus vera existentia (non satis fideli authoritate cognoscitur, utpotè cujus nomen primus Baronius in lucem protulit ex fide unius tituli, ut ait,* mendosissimè scripti, *aut potiùs suppostitii, ante cujusdam Synodi Romanæ Acta) neque omninò alius quispiam Episcopus fuerit, aut tunc, aut usque ad Carolum Magnum.*

586 Contra 1. Adverbium *fortè* nihil magis ponit in re, quàm conditio *si*, si cœlum rueret &c. talia equidem sunt Papebrochii argumenta, quibus arguit *Carmelitas impostura & fictitiæ attestationis*; uti & paulò infrà unum *nescio, an usquam sis inventurus.* Item: *nemo puto invenietur.* Item *nusquam tamen legitur*: suprà verò n. 477. *de hac continuatione* persecutionis Humari *nihil legitur apud Scriptores*, hincque, ut videre est suprà in textu, S. Cyrillum vocat *pseudo-Cyrillum*, & Carmelitam ad *Diploma* Thomæ Episcopi Florentini informatorem, *impostorem Florentinum*, similiter *Propylæi n. 29.* per unum *si* conditionem, & *forsan* adverbium, *si penes Bopardiensem Magistratum adhuc haberentur Actorum post annum millesimum conscriptorum registra, possemus forsitan* &c. à Carmelitis Bopardiensibus eripit suæ fundationis antiquitatem; non attendens, quod si ista satis purgent evidentis calumniæ culpam, sine culpa celeberrimi Societatis Scriptores, Suarez, Vasquez, Bellarminus, Sanchez, Lessius, & alii, imò & ipsi Bollandus, Henschenius, ac Papebrochius, qui in plurimis *fortè falsum*, aut quæ *nusquam apud alios leguntur*,

tur, scripserunt, vocari possunt *pseudi*, *impostores* &c. Quomodò si Carmelitæ illos in publicis tomis per totum Orbem dispersis vocassent, aut vocarent, aut per unum *si*, *forsan* suas à Societate Jesu eriperet fundationes, indubiè vix Orbis eorum clamores capere posset. Quid ad hoc, mi Papebrochi? Expectabo responsum.

587 Contra 2. Non obstante *statu*, *qui*, per Papebrochium, *fortè erat anno DCCXLIII.* efficaciter probavimus *n.* 456. *ad* 463. Ex Concilio Romano sub Zacharia, Baronio, & ipsomet Vghello, in quo se fundat, *Thomam anno DCCXLIII.* fuisse *Florentiæ*, seu *Florentinum Episcopum*, contra quos illud *fortè*, nihil magis ponit, quàm conditio, *si*, si *non fuisset Thomas Episcopus Florentinus*. Nunquid Papebrochius propter hanc conditionem, *si Societas Jesu non fuisset*, auderet illum vocare *pseudum*, & *impostorem*, qui diceret Societatem Jesu non fuisse anno 1550? Etiam responsum expectabo.

588 Contra 3. Nec Baronius *Thomæ* nomen primum in lucem protulit, cùm non solùm reperiatur in Concilio Romano sub Zacharia, sed & in prædicto ejus *Diplomate Florentino*: neque *ex fide unius tituli*, ut ait, *mendosissimè scripti*; sed ex dicto Concilio mendosissimè scripto, & à se correcto, ut vidimus *n.* 458. & 459. Neque Baronius Concilium istud uspiam habet *suppostitium*, sed legitimum, cum Scriptoris menda in eo corrigat. Dicat nunc Papebrochius, an obindè non habeam majorem ansam ipsum vocandi *pseudo-Papebrochium* & *impostorem*, quàm ipse S. Cyrillum *pseudo-Cyrillum*, & dictum Carmelitam Thomæ informatorem, *impostorem*. Sed *non malum pro malo*. Alioqui longè alia, & quidem vera, in vindictam addere possem.

Contra 4. Non magis verum est, attentis jam dictis: *neque omninò alius quispiam Episcopus fuerit, aut tunc, aut usque ad Carolum Magnum*: quàm id, quod subdit: *interim Acta hæc dicuntur Florentiæ, quæ scilicet nulla tunc erat*: quasi verò nihil plus importet *Florentia pro majori parte diruta*, quàm *Florentia nulla*, & ob Florentiam, aut Ecclesiam pro majori parte dirutam, cessare debeat Episcopus, aut Pastor, contra experientiam tempore bellorum quotidianam: sicuti enim hæc leviter effutiuntur, ità facilè rejiciuntur. Vide infrà *n.* 635. ibi probamus ex Vghello etiam *Speciosum* tempore istiusmodi ruinæ fuisse Episcopum Florentinum, & sub Thoma Episcopo cœptam reædificare Florentiam. 589

Dicit 3. Vghellus: *miseratione Divinâ Episcopi quidem erant, phrasis tamen ipsa moderna est inter recentiores*: quod est Papebrochio *indicium II. falsitatis*. Sed 590

Contra 1. Nec Vghellus, nec Papebrochius Concilia legisse videntur, alioqui *Tom. II. Conciliorum edit. Coloniensis* pag. 424. & 425. *Act. I. Synodi V. Constantinopolitanæ*. Vidissent, quod Archimandritæ, Priores, & Monachi secundæ Syriæ &c. circiter *octogesies* scribunt indifferenter *miseratione Divinâ*, *Dei miseratione*, *misericordiâ Divinâ*, *Dei misericordiâ N.* &c. Iterum *ibid.* pag. 428. ad 432. plusquam *centies decies*. Et idem est de Episcopis, ut videre est *ibid.* pag. 443. *verbo* subscriptiones: *Joannes Dei miseratione Episcopus Cusereensis* &c. Item pag. 450. *Verbo* iterum subscriptiones: *Cyrus Dei miseratione Episcopus Constantinopolitanus* &c. pag. 488. *Hypalius Dei miseratione* 591

tione Episcopus Ephesinus &c. *Constantinus Dei miseratione Episcopus Heracleorum* &c. Ibid. Collat. V. pag. 549. *Joannes misericordiâ Dei Episcopus Justinopolitanæ Metropoleos*, & sic ibi *novem* Episcopi, se dicunt *misericordiâ Dei Episcopos*, & sub ista phrasi *165. Episcopi* subscribunt *Quintæ Synodo Constantinopolitanæ* pag. 599. Ac proindè *indicium II. falsitatis*, est evidenter falsum, uti I.

592 Contra 2. Ex eo, quod phrasis hæc, *miseratione divinâ Episcopus* sit *phrasis moderna inter recentiores*, non sequitur, non esse *phrasim antiquam inter antiquos* ut patet ex statim præmissis: & si aliqui, vel Episcopi, vel Notarii illam omiserint, vel alia usi sint, solùm sequitur, phrasim illam, prout antiquitùs, fuisse arbitrariam, absque ulla ad eam, vel aliam usurpandum, vel omninò omittendum, obligatione, quam, nisi positivè probet, sæculo VII. fuisse absolutè solam in usu negamus; & dicimus, exempla usus, vel omissionis, quæ adferre posset, arbitrium sonare, non obligationem. Undè ex illo etiam capite nullum prudenter arguitur *indicium falsitatis*.

593 Dicit 4. Vghellus: *Ipsique Episcopi, non se Florentinos, sed beati Joannis Episcopos dicebant:* quod est Papebrochio *indicium III. falsitatis.* Sed

594 Contra 1. Si Vghellus & Papebrochius legissent Concilii Nicæni subscriptiones, *Tomo I. Conciliorum.* Vidissent 316. *Episcopos* subscribere sub nomine sui *districtus Episcopalis.* Et *ibidem* sub eodem nomine *pag. 280.* eos inscribi *Concilio Eliberino.* Item Tom. 2. *Concilio Romano* sub Hilario Papa (ubi paulò post *pag. 286.* Epistola Simplicii Papæ ad *Episcopum Florentinum* scribitur, non verò ad *Episcopum beati Joannis.*) Item alteri *Synodo Romana pag. 330.* sub Symmacho Papa. Iterum alteri sub eodem *pag. 333. 336. 349. Pag.* verò 689. *Concilio Romano* sub Gregorio Papa I. Omnes sub expresso nomine *Civitatis Episcopalis*, prout sub illo *Chalcedonensi Act. 1.* subscripti reperiebantur. Item Tom. III. *Concilio Romano* sub Gregorio II. omnes sub expresso nomine *Ecclesiæ Episcopalis.* Et *ibidem* iterum *Synodo Nicana II.* Omnes sub nomine *districtus Episcopalis.* Et sic continuò de aliis. Ac proindè *III. indicium falsitatis* est evidenter falsum, uti I. & II.

Contra 2. Litteræ Vghelli præferri 595
non debent jam probato totius Ecclesiæ usui & consuetudini: neque hæc litterarum ejus verba: *ipsique Episcopi, non se Florentinos, sed beati Joannis Episcopos dicebant, uti in pluribus eorum instrumentis observavi*; plus probant, quàm quod ipsis arbitrarium fuerit, uti nomine suæ *Ecclesiæ, Civitatis*, aut *Episcopatûs:* quod verò in instrumentis nunquam se scripserint, aut à Notariis scripti sint, *Episcopi Florentini*, non credo; quia vita S. Zenobii Episcopi Florentini anno 376. juxta Vghellum Italiæ Sacræ tom. 3. col. 14. Ex *Laurentio Archiepiscopo Amalphitano*, ibid. col. 15. sic incipit: *Zenobius Florentiæ Civitatis Episcopus.* Et pag. 25. hanc inscriptionem approbat. *Anno ab Incarnatione Domini CCCCVIII. die XXVI. Januarii, tempore Imperatorum Arcadii & Honorii anno XI. Feria V. dum de Basilica S. Laurentii ad majorem Ecclesiam Florentinam corpus S. Zenobii Florentinorum Episcopi feretrò portaretur, erat hoc in loco ulmus arbor, arida tunc existens, quàm cùm feretrum sancti corporis tetigisset, subitò frondes ac flores miraculosè produxit, in cujus miraculi memoriam Christiani, Ci-*

vesque Florentini, in loco sublata arboris hinc, hanc columnam cum cruce in signo notabili erexerunt. Ibi autem nulla mentio Episcopi beati Joannis, sed *Florentiæ Civitatis, & Florentinorum Episcopi.* Imò ipsemet Vghellus indè ad *pag. 118.* sive ad *Godefredum Episcopum,* anno 1113. Cujus Diploma ibi relatum sic incipit: *In nomine Sanctæ & Individuæ Trinitatis. Gottifredus Dei gratiâ sanctæ Florentinæ Ecclesiæ Episcopus:* omnes vocat, aut ipsi in suis Diplomatibus se vocant *Florentinos,* aut *Ecclesiæ Florentinæ Episcopos,* & ne unum quidem *beati Joannis Episcopum.* Et Tomo II. *col. 302.* scribit: *Humbertum etiam Sichelmi Episcopi Florentini donationi in favorem suorum Canonicorum subscripsisse reperimus anno 963.* Vide Simplicium *n. 594.* & Concilium Constantin. *Act. IV.* ubi *Reparatus* subscribit se *Episcopum S. Ecclesiæ Florentinæ.*

596 Undè mirum esset, si Vghellus tales litteras, aut tale quid in suis litteris scripsisset: præsertim cum *Speciosum,* cujus *Diploma* nobis suprà *n. 580.* objiciunt Henschenius & Papebrochius *col. 27.* scribat *Episcopum Florentinum,* & hic in isto *Diplomate* ità statuat: *Ideò nec ego quidem Speciosus, neque ulli Episcopi, qui post meum decessum sedem accepturi sanctæ Florentinæ Ecclesiæ* &c. non verò *beati Joannis Ecclesiæ.* nec signat: *Ego Speciosus beati Joannis Episcopus.* Item cum *col. 33.* referat Rodingi, *qui,* inquit, *Florentinam Ecclesiam administravit anno 853.* Diploma, quod sic incipit: *Ego Rodingus nunc S. Florentinæ Ecclesiæ Episcopus.* Refert quidem col. 36. Diploma Lamberti Imperatoris, in quo sic legitur: *condonavimus Ecclesiæ Beati Joannis Episcopatui Florentino;* sed cum addito *Florentino;* & infrà omittit *beati Joannis,* dicens simpliciter *Florentini Episcopatus:* pag. autem 38. hæc addit ex Capituli tabulario: *Dum in Civitate Florentina in atrio domus Episcopatus beati Joannis Episcopio ipsius Civitatis:* sed ut rata haberetur donatio facta *Ecclesiæ beati Joannis,* hujus mentio specialiter fieri debuit.

Ut autem appareat continuatio istiusmodi tituli, notandum, quod Tomo III. Conciliorum *pag. 598.* legatur: *Nicolaus II. natione Allobrogus, Gerardus anteà vocatus, Episcopus Florentinus, fuit Papa anno 1059.* pag. 731. *Idem* Urbanus III. *Florentino Episcopo.* fuit Papa anno 1185. Apud Vghellum tom. 1. col. 469. *Innocentius III. Episcopo Florentino & Abbati Vallis Vmbrosæ.* fuit Papa anno 1198. Item tom. IV. ad *Concilium Generale Florentinum* hæc subscriptio: *Ego Ludovicus Archiepiscopus Florentinus me subscripsi.* &, quod caput, apud Baronium ad annum 743. in Concilio Romano sub Zacharia Papa celebrato legitur: *Præsidente sanctissimo ac ter beatissimo Zacharia Papa in Basilica beati Apostolorum Principis Petri ante confessionem pro supra memoratis Capitulis declarandis unà cum sanctissimis Episcopis* &c. *Thoma* Florentino. Intereà, quo judicio Vghellus ista voluerit esse *indicia 3. falsitatis,* si voluerit, ex præmissis inferri potest, cùm sint evidentis indicia 3. veritatis. Vide non absimilem Papebrochii censuram *n. 134.* rejectam, & alias *n. 15. ad 46. n. 403. ad 447.* ut appareat omnes ipsius *censuras* esse tot indicia veritatis à nobis stantis. 597

Quarè optarem, Henschenium & Papebrochium attendisse præmissa, priusquam Vghello hanc è contra falsitatis notam immeritò insisterent: *Cùm verò judicium suum rogatus est declarare,* 598

ecce,

ecce, ut in tribus primis verbis, Nos Thomas, miseratione Divinâ, *&* Florentiæ Episcopus, *totidem indicia falsitatis redarguit*. Neque ista solùm, sed & hanc, quam uterque accepit instructionem à Magistro suo Bollando *in Præfat.* ad Mensem Januarium §. 4. *At si est quidpiam, quod uni solùm antiquæ historiæ non congruat, non ideò proscribi æquum est, cùm inter sese frequenter Scriptores dissentiant, & veteres, & moderni, etiam qui res suæ ætatis scribunt, & quibus gerendis ipsi interfuerunt.* Et paulò infrà. *At loca non congruunt, aut tempora, nec quidquam simile memorant Scriptores illius temporis. Explicationem censebis oportere, vel excusationem quasi effugium, potius quam omninò repudies, quod ab hujusmodi authore compositum manifestè constat.* Undè Vghellus prudenter ista, quæ malè neglexerunt, observavit, dum rogatus, quid sentiret de Thomæ Episcopi Florentini *testimonialibus litteris*, aut *Diplomate*, nudè, absque censura *falsitatis*, raptim & primô intuitu, absque debito examine, respondit: *Hæc erant*, inquit, *quæ raptim & primô intuitu observata, scribere volui, & eximiæ paternitatis tuæ eruditioni per omnia submittere*: quibus satis ostendit, se dubiè & irresolutè primam suam apprehensionem, non verò judicium de *falsitate*, rescripsisse: & meritò; quia res tanti momenti adversus suas primas apprehensiones optimè fundata, ut vidimus, non erat à viro sapiente statim & primô intuitu in præjudicium notabile partis inauditæ, arguenda falsitatis. Undè Henschenio & Papebrochio non magis favet testimonium Vghelli, quàm *veritas* ab eo absque examine primô intuitu apprehensa dubia, ob rationes alterius judicio submissas. Quid verò sit dicturus Vghellus videns suas, si scripserit, litteras sensu sibi affictio editas? Audient alii.

599 Addit quidem Henschenius, vel Papebrochius ibidem: *Ad futuram rei memoriam scribebantur quidem acta: sed phrasim istam ante XII. sæculum nescio, an usquiam sis inventurus*: Sed præterquam quod innumera sint, quæ nescit; hæc crisis est præcedentibus similis, & novitia ac severa nimis, ut propter unum *nescio, an usquiam sis inventurus*, monumentum nongentis annis antiquum explodatur ut fictum; nam uti Bollandus locô statim citatô: *Dandum scilicet antiquitati aliquid.* ubi præmiserat §. 3. *Ita loquuntur, nec sine supercilio, critici quidam, qui ultra apices tamen & grammaticales lites parum norunt, licet ipsi se intelligere & sapere plusquam cæteros arbitrentur.* Vide *n. 583. ad n. 585.* Quidquid tamen de eo sit, si benè perpendissent *magnum Bullarium Romanum Cherubini*, non majorem super phrasi ista movissent difficultatem, quàm super particula *Nos* de qua *n. 584.* & phrasi *miseratione divinâ.* de qua *n. 591. & 592.* quæ, sicut fuerunt Episcopis ante sæculum XII. arbitrariæ, ità & illa. Etenim

600 Vidissent: quod ab anno S. Petri Primi Pontificis Maximi 33. usque ad annum Leonis Primi 440. nulla in eo referatur Prædecessorum Bulla. Secundò: quod prima ibi relata anno 447. sic incipiat: *Leo Papa universis Episcopis per Siciliam constitutis in Domino salutem.* Secunda anno 495. sic: *Gelasius Episcopus Urbis Romæ ad Dardanos.* Tertia anno 589. sic: Pelagius Papa Secundus *dilectissimis Fratribus, universis Episcopis, qui illicitâ vocatione Joannis Constantinopolitani Episcopi ad Synodum Constan-*

tino-

tinopolitanam convenerunt. Quarta anno 984. sic: *Joannes Episcopus, Servus Servorum Dei: omnibus Archiepiscopis, Episcopis, & Abbatibus in Gallia & Germania commorantibus salutem in Domino & Apostolicam benedictionem*. Quinta anno 1051. Leonis IX. *Populo salutem & Apostolicam benedictionem*. Sexta ejusdem anno 1053. *Coepiscopo salutem*. Septima Alexandri II. anno 1062. *In perpetuum*. Octavâ Gregorii VII. anno 1077. *Salutem & omnium peccatorum absolutionem & Apostolicam benedictionem*. Nona Urbani II. anno 1090. *Salutem & Apostolicam benedictionem*. Decima Paschalis II. anno 1100. *In perpetuum*. Undecima ejusdem anno 1106. *In perpetuum*. Duodecima ejusdem anno 1110. *Salutem & Apostolicam benedictionem*. Decimatertia Calixti II. anno 1122. Honorii II. 1130. Eugenii III. 1152. *Salutem & Apostolicam benedictionem*; & altera Eugenii ejusdem anni. *In perpetuum*. Idem anno 1145. *Salutem & Apostolicam benedictionem*. Decima-quarta Anastasii IV. anno 1154. *In perpetuum*. Decima-quinta Alexandri III. anno 1161. an. 1164. an. 1168. an. 1173. *Salutem & Apostolicam benedictionem*. Et ille idem an. 1195. *In perpetuam rei memoriam*. Iterum eodem anno: *In perpetuum*, quod idem reipsâ est. Iterum anno 1176. *In perpetuum*. Decima-sexta Urbani III. anno 1187. *In perpetuum*. Decima-septima Gregorii VIII. anno 1187. bis: *Ad quos litteræ istæ pervenerint salutem & Apostolicam benedictionem*. Decima-octava Cælestini III. anno 1192. & 1193. *Salutem & Apostolicam benedictionem*. Et ille idem anno 1197. *In perpetuum*. Decima-nona Innocentii III. anno 1198. bis: *Salutem & Apostolicam benedictionem*. Et ille idem anno 1204. & 1209. bis: *In perpetuum*.

Quamobrem manifestum est, phrasim illam à sæculo I. usque ad sæculum XII. fuisse à Pontificibus indifferenter usitatam, eosque in Bullis undecim ex circiter triginta, quæ à Cherubino referuntur à I. ad XII. sæculum editis, indifferenter usos ante sæculum XII. hâc phrasi: *In perpetuum*, seu *in perpetuam rei memoriam*. Undè manifestè sequitur, parvam esse habendam Henschenii & Papebrochii argumento negativo fidem, præsertim propter unum *nescio, an phrasim istam ante sæculum XII. usquam sis inventurus*, uti hucusque argumentis positivis probavimus: an verò prudenter in similibus argumentis negativis fundent gravissimas, quas Ordini nostro inferunt injurias, ipsi & alii ex præmissis specialiter *num. 12. & n. 586.* ac infrà *num. 736. ad 744.* judicare poterunt; ego præcisè, quod justum est, quæro. 601

Respondeo 3. sequentia n. 18. *Ipsi deindè positioni lapidis non dicuntur adfuisse, qui primi solebant in actibus publicis adesse Episcopo, Archipresbyter, Archidiaconus, Primicerius, quique reipsâ primi subscripsere Diplomati Episcopi Speciosi*: eandem redolere novitiam crisim severam nimis: quia ante omnia probare debent 1. quod ante annum 743. solebant adesse Episcopo, ponenti primum parvæ Ecclesiæ lapidem, *Archipresbyter, Archidiaconus, Primicerius, quique reipsâ primi subscripsere Diplomati Episcopi Speciosi*: Nam exempla, quæ adfert, sunt in materia dispparata, & unum *Diploma* incipit: *Ego Speciosus Episcopus, nimis peccator & indignus*: Alterum aliter: ex quo patet non fuisse 602

fuisse isto sæculo unam Diplomatum, & à fortiori litterarum testimonialium Episcoporum Florentinorum, formam, sed arbitrariam & ad cujusque Episcopi nutum, ut suprà *n. 583.* de similibus formis, & statim *num. 599.* de Pontificum phrasibus diximus. Ac proindè ista *Diplomata* pro nobis contra Henschenium & Papebrochium faciunt. Probare debent 2. quod isto sæculo *Archipresbyter, Archidiaconus, Primicerius* &c. solerent subscribere *Episcopi testimonialibus litteris*, uti *solemnibus ejusdem Diplomatibus*, propter quod dixi, *esse in materia disparata*. Probare debent 3. quod istô die, quô Episcopus Florentinus dictum primum lapidem posuit, isti fuerint Florentiæ; quia Henschenius & Papebrochius suam crisim fundant in *litteris Vghelli* ad se 18. Octobris 1669. Romæ datis, in quibus sic lego: *primus Carmelitica fundationis lapis positus dicitur anno 743: quando Florentina Civitas tota penè jacebat diruta, & populus erat dispersus*: ergo & *Archipresbyter, Archidiaconus, Primicerius*, inferre debebant, quandoquidem ipsi obindè etiam dubitent, *an ibi fuerit Thomas, vel alius Episcopus usque ad Carolum Magnum*, ut patet ex eorundem verbis suprà relatis: *& fortè is erat anno DCCXLIII.* &c. licèt novitiè & criticè nimis, etiam contra Baronium, & ipsum Vghellum, in cujus *litteris*, à quinque, aut sex annis ex prima apprehensione dubitanter, & irresolutivè, ut diximus *n. 598.* dumtaxat datis, suam incautè, contra plusquam nongentorum annorum *Diploma*, crisim fundant novitiam. Undè verendum est, ne multa similia, quæ suis in *Acta Sanctorum* crassis inseruerunt Tomis, minoris reperiantur fidei & authoritatis, maturâ adhibitâ crisi contrariâ, quam si pariformiter illis, uti præfato *Diplomati*, adhibuissent, indubiè eorum tàm crassi non fuissent in Acta Sanctorum Tomi, uti *Armamentarii Part. III.* ostendemus, si amplior occasio detur: id prælibasse satis; quia nocere nolumus; sed præcisè jus Ordinis nostri cum moderamine inculpatæ tutelæ contra injustos aggressores defendere.

Respondeo 4. Ea, quæ *ibid. n. 18.* subdunt, haud minus quàm præcedentia, esse nimium critica: *Ardingus à S. Geminiano*, inquiũt *nominatur, tantò prius, quàm oppidum illud ædificaretur, quod solùm anno DCCLVIII. factum, sub Desiderio Rege, notavit* &c. sed hallucinatio patet; quia non distinguunt *locum*, seu *pagum S. Geminiani* ab *oppido*, quod postmodum ædificatum est: ut autem id, quod criticè nimium prætendunt, aliquousque suadere possint, probare debent, ante *annum 743.* nullum, saltèm in Europa, fuisse *locum*, aut *pagum*, qui *S. Geminianus* vocaretur; fuisse verò non obscurè pro nobis, contra se probant scribentes: *Oppidum S. Geminiani ædificatum anno DCCLVIII.* prius etenim fuit *locus*, aut *pagus S. Geminiani*, quàm ædificaretur in *Oppidum*, ut solet. 603

Respondeo 5. Ad Henschenii & Papebrochii stuporem *ibidem* scribentium: *Quid! quod universim insolens sæculo VIII. fuerit aliqua usurpare cognomina; quæ tamen ibi tam præsentium, quàm Testium, ipsiusque Notarii nominibus inveniuntur adscripta.* Retorquendo: *Quid! quod Henschenius & Papebrochius ex Actis Sanctorum Tomos se crassiores edunt, & in sacris Bibliis cognomina non legerunt, non solùm post Christum sæculo I. sed & ante Christum multis sæculis*, ut exempli gratiâ: Eccles. 46. *Jesus nave*, 604

& ubique in novo Testamento *Jesus Christus.* Marci 15. *Joseph ab Arimathæa.* Actorum 1. *Joseph, qui vocabatur Barsabas, qui cognominatus est justus.* Et ibid. cap. 4. *Joseph autem, qui cognominatus est Barnabas ab Apostolis.* Joannis 1. *Joseph à Nazareth.* Exodi 15. *Maria Prophetissa.* Marci 15. *Maria Magdalena, Maria Jacobi, Maria Joseph.* Joannis 19. *Maria Cleophæ.* Matthæi 16. *Simon Petrus.* Lucæ 6. *Simonem, quem cognominavit Petrum* &c. *Jacobum Alphæi, & Simonem, qui vocatur Zelotes, & Judam Jacobi, & Judam Ischarioten.* Sed de his satis.

605 Addunt quidem Henschenius & Papebrochius: *fortassis etiam ante XI. sæculum nihil tale invenias in publicis Actis: nam prima, in quibus cognomina occurrunt, aut in Terra Sancta, aut tempore belli sacri, sunt confecta, quando plurium confluxus nationum, & eorum, qui unò eòdemque nomine vocabantur multitudo, talis usus necessitatem induxisse videtur.* Sed crisim suam contra unum monumentum plusquam nongentis annis antiquum fundare in uno *fortassis* &c. non est sapientis, ut vidimus suprà *n. 583. ad 586.* Estque apertè nimis incidere in crisim, quam Papebrochii Magistri Bollandus & Henschenius graviter redarguunt, & censurant suprà *n. 599.* Quasi verò in Europa extra Terram Sanctam, aut tempus belli sacri *sæculo VII.* non fuerit *plurium confluxus nationum, & eorum, qui unò eòdemque nomine vocabantur multitudo, ut cognominum necessitatem,* etiam Europæi, *usus induceret.* Videant, quæso, Critici isti, vel solùm *vitæ humanæ theatrum,* lib. 19. pag. 1340. 1341. & 1342. in *quarta Monarchia Romanorum ex suis deducta Principibus Italiæ & Tusciæ,* & ibi plura, quàm optent, antiquissima reperient cognomina: *Hercules Osiridis, Libius cognomine. Jasius Janigena. Tarquon Priscus. Sylvius Posthumus. Æneas Sylvius, Latinus Sylvius. Alba Sylvius. Sylvius Capetus. Capiis Sylvius. Caletus Sylvius. Ocnus Bianor Tuscorum. Pipinus Tuscorum. Nicius Fesulanus. Pisens Thriscus Pirata. Lukius Tuscus. Lucumno Clusinus. Porsenna Clusinus. Tolumnius Veiens. Livius Fidenas. Agrippa Sylvius. Remus Sylvius. Aventinus Sylvius. Procas Sylvius. Amulius Sylvius. Numa Pompilius. Tullius Hostilius. Ancus Martius. Tarquinius Priscus. Servius Tullius.* Et isti quidem Monarchæ Italiæ & Tusciæ præcesserunt Mundi *annum 3350.* Cond. Romæ *an. 138. & annos Christi.* Jam credat, qui voluerit, istos Monarchas nulla *publica Acta* fecisse, in quibus *nomen* suum cum *cognomine* habeant positum, ut sibi persuadeat, veram esse Henschenii & Papebrochii crisim novitiam, *ante XI. sæculum Christi nihil tale fuisse in publicis Actis,* licèt fortè non inveniantur hodiè; quia præ nimia sua antiquitate defecerunt, aut perierunt, quod in sua novitia crisi attendere debuissent, priusquam cum tanta Ordinis injuria illam ederent.

Verumtamen non tantum ante nativitatem Christi fuit in Europa & Imperio Romano talium cognominum usus; sed etiam post nativitatem Christi ab anno 1. ad an. 743. & ultrà: nam ibid. pag. 1342. post Christum sequentes enumerantur. *C. Julius Cæsar. C. Octavianus Augustus. Cl. Tiberius Nero. C. Cæsar Caligula. Tib. Claudius. Cl. Domitius Nero. Serg. Sulpitius Galba. Sylvius Ottho. Aul. Vitellius. Fl. Vespasianus. Cocceius Nerva. Vlpius Trajanus Crinitus. Ael. Adrianus. T. Antoninus Pius.* 606

M. Au-

M. Aelius Aur. Antoninus Philosophus cum l. Aurel. Commodo Vero l. Aur. Antoninus Commodus. Ael pertinax. Didius Julianus l. Sept. Severus. Aurel. Antoninus Baßianus Caracalla. Opilius Macrinus. M. Aur. Varius Heliogabalus. Aur. Alexander Severus. Et ſic conſequenter uſque ad annum Chriſti 288. *Diocletianus Jovius. Conſtantius Chlorus. Maximinus Galerius. Conſtantinus Magnus, Julianus Apoſtata. Theodoſius Magnus. Theodoſius Junior. Anaſtaſius Manichæus. Fl. Val. Juſtinus Junior. Tib. Conſtantinus. Philippicus Bardianus. Leo Iſaurus. Conſtantinus Copronymus* &c. quibus tandem ſæculi VIII. anno 12. additur, *Michael Curopalates.* Quæ abundè ſufficiunt ad evidenter Henſchenii & Papebrochii criſis inſolentiam, quâ ſcribunt: *Quid! quod univerſim inſolens ſæculo VIII. fuerit, aliqua uſurpare cognomina, quæ tamen ibi tàm præſentium, quàm Teſtium, ipſiuſque Notarii nominibus inveniuntur adſcripta*; retundendam.

607 Quamobrem novitium eorum dubium: *fortaßis etiam ante XI. ſæculum nihil tale invenias in publicis Actis* intolerabile eſt, & pluſquam criticum. Quaſi verò tot Europæi Monarchæ nulla ſub ſuis *nominibus & cognominibus* feciſſent *Acta publica*: illa, ut patet, ipſos latent, prout teſtimonia de particula *Nos* relata *n.584.* de phraſi *miſeratione divinâ* n. 591. ac tot *nomina & cognomina* ſummè obvia *n.594. ad 599. & n. 604. ad 607.* quod de tantis Scriptoribus mirum, latuerunt, uti etiam nomina & cognomina Pontificum in magno Bullario expreſſa: *Cornelius Soter* an. 175. *Abundius Zepherinus* an. 203. *Domitius Caliſtus* an. 221. *Calpurnius Pontianus* an. 233. *Fabius Fabianus* an. 238. *Julius Stephanus* an. 258. *Simplicius Caſtini.* an. 368. *Cœlius Symmachus* an. 499. *Cœlius Hormiſda.* an. 514. *Joannes II. Junior, cognomentò Mercurius.* an. 531. *Ruſticus Agapetus* an. 534. *Cœlius Sylverius* an. 536. *Joannes III. Catellinus cognomentò* an. 559. *Benedictus I. cognomentò Bonoſus.* an. 574. *Nicolaus I. cognomentò Magnus.* an. 858. *Hadrianus II. Junius* an. 867. *Nicolaus II. Gerardus Allobrox, cognomentò Burgundio, Epiſcopus Florentinus* an. 1059. Undè Henſchenius & Papebrochius non minus leviter, quàm fallaciter, ſuam novitiam criſim, Ordini noſtro valdè injurioſam, in uno *fortaßis* fundant, ſcribentes: *fortaßis etiam ante XI. ſæculum nihil tale invenies in publicis Actis.* Quod indubiè caviſſent, ſi ſuum obſervaſſent votum, quod in *Præfatione ad Menſem Januarium* his vocibus §. 2. exprimunt: *Veritati, quà licet, conſecremus ſtylum, ſtudia, actiones univerſas:* ſed votum vicit, & veritatem occultavit excæcantis vindictæ paßio injuſta, ut vidimus *n.1. ad 10.* cum ſumma Ordinis noſtri injuria, ut patet ex prænotatis *n.15. ad n.58.*

Reſpondeo 6. ad hæc Henſchenii & Papebrochii verba: *qui autem Beatam Virginem Mariam de Monte Carmelo cognominaverit, nemo puto invenietur ante ſæculum XIII.* 608 Ipſos hìc ſuam criſim novitiam non ſolidius, aut ſapientius, fundare in uno, *nemo puto invenietur ante ſæculum XIII.* &c. quam paulò ante eam fundaverint in uno, *fortaßis* (ut ſolent, vide *n. 583.*) *etiam ante XI. ſæculum nil tale invenias in publicis Actis,* quod eſſe evidenter falſum *n. 599. ad 602.* probavimus. Sed quid ipſi ad *S. Bernardum* ad hæc verba: *Caput tuum ut Carmelus.* Cant. cap. 7. n. 5. vel ad hæc: *Gloria Libani data eſt ei, decor Carmeli,*

meli, & Saron, Isaiæ cap. 35. n. 2. dicentem: *Data est Mariæ, juxta verbum Isaiæ, Gloria Libani, decor Carmeli, & Saron. Decor Carmeli, velùt loci cujuslibet, est insignium & sanctarum personarum locum talem inhabitantium cœtus, sicut & decor conchæ est pulchritudo margaritæ, quæ suum continens decorat refulgentia, cùm non propter locum gentem; sed propter gentem locum eligat Dominus.* Ecce rem habent ex S. Scriptura, & S. Bernardo: quidni etiam ex Sixto IV. in *Bulla.* Dum attentâ. an. 1477. *Dum attentâ meditatione pensamus, quod Virgo venustissima, & omnium virtutum floribus insignita, Virgo Dei Genitrix* &c. *produxit S. Ordinem B. Mariæ de Monte Carmelo.* Et Gregorio XIII. in *Bulla*, Ut laudes an. 1577. *Sacrum Ordinem sub invocatione ejusdem B. Mariæ de Monte Carmelo, quem eadem Virgo venustissima, & omnium virtutum insignita edidit, propriique nominis titulo insignivit.* Quibus è Societate Jesu Laurentius Chrisogonus in Mundo Mariano discursu 17. *Nec refert, quod S. Elias Propheta perhibeatur Fundator: hæc enim ille nomine Beatæ Virginis jecit fundamenta tunc, cùm in latere Montis Carmeli* 3. Reg. 18. v. 44. *Nubeculam parvam quasi vestigium hominis ascendentem de mari contemplatus est. Cùm enim nubecula illa, communi Patrum observatione, Deiparæ typus esset, ac imago, divinâ revelatione, sine dubio, intellexit, illam Montem Carmelum peculiariter destinasse, veluti futuri sui Ordinis sedem, dilectissimumque domicilium, imò & hortum, ac Paradisum suarum plantationum, quem ipsa, velut fæcunda nubes divinæ gratiæ imbribus plena, ac gravida irroraret, ac fœcundaret, & ab æstu mundi carnisque cupiditatum, nec non sathanæ impugnationibus protegeret.* Et Petrus Wastelius *lib. 1. Vindiciarum* sect. 2. art. 4. *Quod autem Instituto suo Propheticus Ordo intenderet etiam in Virginem Mariam Virginum Principem, testis est vel ipsa ædicula, quam Elias in Carmeli Monte erexit Virgini pariturae, nomenque ipsum Fratrum B. Mariæ Virginis inde natum.* Eodem ferè modo loquitur Eruditissimus P. Josephus Andres Societatis Jesu in Collegio Cæsar-Augustano S. Theologiæ Professor Primarius S. Officii Qualificator, suprà *n. 333.* citatus: In Carmelo Pytagoras *solus in templo, ab Elia videlicet erecto, & Virgini Deum pariturae dicato, ut plurimum orabat.* Quod magis extendit D. Vincentius Navarrete Doctor Cæsar-Augustanus in *Censura* Operis præfati P. Andres, scribens: *Quid verò mirum, si eum sibi Ordinem commendandum assumit, in quem ornandum quasi certatim omnia laudum stemmata confluxere? A Maria enim sub nube typica praeeunte, sæpiùs postmodum invisente, nomenclaturam ac Scapulare donante, Marianus existit. Ab Elia prima Ordinis fundamenta jacente, & Elisæum sibi successorem designante, Elianus asseritur.* A *Prophetis Carmelum incolentibus, Propheticus nominatur.* A *Baptista Principe Essenorum, Essenus audit. Ab Apostolis, quos Eliani Baptistæ Schola nutrierat, Apostolicus celebratur. A Monachis Heremos Palestinæ & Ægypti complentibus, Heremiticus dicitur.* Quibus consentit R. P. Turrianus le Feure Societatis Jesu suprà *n. 219.* citatus: *Le Prophete Elie laissé des heretiers de son esprit, & des successeurs de son zele, qui ont commencé sous le nom des enfans des Prophetes, continué sous celuy des Esseniens, & qui apres l'establissement de l'Eglise, ont paru sous le tiltre de Religieux du Mont. Carmel. C'est le mesme Ordre,* qui

qui passe sous diverses tiltres, comme ces grandes riviers, qui prennent diverses noms des diverses rivages, quelles arrosent, quoy que ce soit tousiours la mesme eau. Et paulò infrà: *Or comme vostre Ordre est l'ame de tous les autres, puis quil a porte le nom de Marie, avant que Marie eut vn nom, il est juste* &c. Præmissa autem irrefragabiliter confirmantur Auctoritate nuperrimi Brevis Apostolici Clementis X. *n.70.* relati. Ubi vide *Lect.IV. & V.* ac perpende ly *Ad novum ergo Sacellum* præsupponere *antiquum.* In istis sanè Henschenius & Papebrochius sistere debuissent: cum suæ Apologiæ *n.69.* explodant quæstiones de nomine scribentes: *Quid enim ad nos quæstiones de nomine?* Has tamen contra Carmelitas insigniter movent, ut videre est supra *n. 186.* uti & de alio Ordinis titulo *n.118. ad 121.* non obstantibus præmisis *n.112. n.186. 332. & 333.*

Intereà: cùm equidem vellent disputare de Ordinis *nomine, titulo* &c. contra *Armamentarii Carmeli Part.I.* scribere, ipsis incumbebat, aliter quàm per unum *nemo puto invenietur ante sæculum XIII.* satisfacere iis, qui ibi n. 925. inveniuntur, nempè Josephus Antiochenus (qui floruit anno Christi 130. teste Possevino in Apparatu) Speculi perfectæ Ecclesiæ primit. cap. 12. *Perfectorum militum Christi Apostolorum coadjutores surrexerunt strenuissimi viri solitarii, contemplationi dediti, sanctorum Prophetarum Eliæ & Elisei imitatores, qui de Monte Carmelo descendentes, per Galilæam, Samariam, & Palæstinam, fidem Christi constantissimè sparserunt, quique in Virginis Mariæ honorem in Montis Carmeli declivio fabricantes Oratorium Salvatoris Matri specialissimè servierunt.* Emanuel Romanus *in Elucid. Carmel. Elucid. 27.* asserit se illud legisse in Bibliotheca Univers. Salmant. &c. *n. 926.* Antiquissimum Romanorum Chronicon. *A tempore Eliæ & Elisei Prophetarum, Religiosi de numero eorum, qui morabantur in Monte Carmeli, juxta Civitatem Dominæ nostræ Nazareth, secretius solebant inhabitare usque ad tempora Salvatoris; tandem prædicantibus Apostolis in fide confirmati, in uno latere ipsius Montis primò Ecclesiam in honorem Virginis Mariæ construxerunt.* Eadem ferè verba refert Armachanus Hiberniæ Primas, qui floruit circa annum 1341. Atque ex Armachano Waldensis *Tom. 3. de Sacramental. tit. 9. cap. 89. contra Wicleff.* verba Armachani sunt: *Vt dicunt fide digne Historiæ, à tempore Eliæ & Elisei, qui sæpiùs morabantur in Carmelo, juxta Nazareth Civitatem Dominæ nostræ ad tria milliaria, solebant homines devoti secretius habitare, usque ad tempora Salvatoris, & tunc illi Eremitæ, prædicantibus Apostolis, inter cæteros sunt conversi, & in uno latere Montis ipsius primò Ecclesiam, sive Oratorium, in honorem B. Virginis construxerunt, in loco illo scilicet, in quo didicerant, ipsam in vita sua cum sodalibus virginibus cohabitasse; & ob hoc nimirum inter omnes Religiosos Dominæ nostræ primitùs sunt adscripti, ut vocarentur Fratres Beatæ Mariæ de Monte Carmelo* &c. Waldensis autem hæc: *tacent Carmelitæ, dum talis ac tantus Testis, magnus indubiè Præsul Ecclesiæ, & vir altæ peritiæ in sacris litteris, testimonium perhibet Carmelitis: Ordinem suum dixerat, dum Virginem Sacram commemorat, primò omnium illi Virgini dicatum* &c.

Omnes Scriptores Ordinis idem sentiunt, legitur in Constitutionibus diversorum Generalium, Brocardi circa annum 1191. *In Mariæ Virginis honorem*

in Montis Carmeli declivio fabricantes Oratorium Salvatoris Matri specialissimè servierunt, & hac ratione, ipsius titulum elegerunt. Imò in ejus vita sic in morte valedixisse Fratribus refertur: *Vocavit nos Deus ad Ordinem & numerum Eremitarum suorum fidelium, insuper appellati sumus singulariter, fratres beatæ Mariæ Virginis: videte ergò, nè post meum decessum hoc nomen falsum inveniatur in vobis.* S. Cyrilli Constantinopolitani coëvi lib. de processu & variis Regulis Ord. Carm. cap. 5. *Renovari jussit* (scilicet Albertus Patriarcha Jerosolymitanus) *Capellam, quam ad honorem Beatæ Dei Genitricis Mariæ prædecessores eorum, post ascensionem Domini construxerant.* In vita S. Angeli ab Enoch Patriarchâ Jerosolymitano anno 1227. scripta & Panormi impressa à Thoma Bellerofo anno 1525. Item ab Octavio Cajetano Societatis Jesu *Tom. 2. cap. 4.* refertur S. Angelum & Fratrem ejus Joannem ingressos Carmelitarum Religionem sub annum 1203. aut 1204. *Quia præcipuo Dei Genitricis titulo erat dicata.* Idem ferè habetur in vita S. Petri Thomasii & Lectionibus Officii ejusdem approbati à S. Congregatione Rituum sub Urbano VIII. & recognitione Cardin. de Torres 12. Junii 1628. ubi sic: *Petrus Thomas Condemii in Aquitania natus, cùm ab infantia litterarum studio deditus esset, & eximia pietate, ac præcipua erga beatissimam Virginem devotione niteret, in Condomiensi Cœnobio Habitum sacræ & antiquæ Religionis Deiparæ Virginis de Monte Carmelo suscepit.* Et infrà: *Undè cùm in cujusdam Monasterii visitatione de illius paupertie sublevanda anxius esset, ad solitum & tutissimum Virginis patrocinium accurrens ab ea audire meruit: nè timeas Petre, omnia tibi necessaria adjicientur &c. Pro sui Ordinis perpetua conservatione & augmento frequentes ad Deum & beatissimam Virginem orationes fundens, intimaque inter orandum edens suspiria, ipsa nocte Pentecostes, cùm id instantius postularet, à beatissima Virgine mirabili hoc responso dignatus est. Confido Petre; Religio enim Carmelitarum in finem usque sæculi est perseveratura: Elias namque ejus Institutor jam olim à Filio meo id impetravit.* Ità ferè etiam Bollandus & Henschenius in ejus vita. Quomodò autem, his non obstantibus, scribat Papebrochius ad vitam S. Alberti n. 135. *Joannes Hildesheimensis in Defensorio, vir utique tam in hoc verax, quàm in asserto Petri Thomæ martyrio, & nescio quâ illius visione,* & non videat (cùm vir ille fuerit Sancti discipulus Avinione, circa annum 1350.) hinc penè omnium, quæ ipse & sui in *Actis Sanctorum* scripserunt, fidem vacillare, non video.

Accedit authoritas S. Rituum Congregationis sub Paulo V. an. 1609. subscribente Em. Card. Bellarmino, deindè sub Urbano VIII. sequentia in Officio Commemorationis solemnis B. V. M. de Monte Carmelo approbantis, & jam per Breve Apostolicum Clementis X. relati suprà *n. 70.* ad sæculares Regni Hispaniarum extensi: Lect. IV. *Cùm Sacra Pentecostes die Apostoli cœlitùs afflati variis linguis loquerentur, & invocato augustissimo Jesu nomine, mira multa patrarent, viri plurimi, qui vestigiis SS. Prophetarum Eliæ & Elisei insisterant, & Joannis Baptistæ præconiò ad Christi adventum comparati fuerant, rerum veritate perspectâ, atque probatâ, Evangelium Christi confestim amplexati sunt, ac peculiari quôdam affectu, Beatissimam Virginem (cujus colloquiis ac familiaritate* 609

tate

tate feliciter frui potuere) adeò venerari cœperunt, ut primi omnium, in eo Montis Carmeli loco, ubi Elias olim ascendentem nebulam, Virginis typò insignem, conspexerat, eidem purissimæ Virgini sacellum construxerunt: ad novum ergò sacellum sæpè quotidiè convenientes, ritibus piis, precationibus ac laudibus Beatissimam Virginem, velut singularem Ordinis tutelam colebant: quamobrem Fratres B. Mariæ de Monte Carmelo passim ab omnibus appellari cœperunt, eumque titulum Summi Pontifices, non modò confirmarunt, sed & Indulgentias peculiares iis, qui eò titulò, vel Ordinem, vel Fratres singulos, nuncuparent, concessere. Et Lect. V. *Ac demùm, cùm olim in Europa Ordo esset ignotus, & ob id apud Honorium III. non pauci pro illius extinctione instarent, astitit Honorio noctu piissima Virgo Maria, planèque jussit, ut Institutum & homines benignè complecteretur.* Vide præmissa *n. 70. ad 82.* & *n. 174.* Joannem XXII. in Bulla *Sacratissimo*, in qua refertur revelatio D. Virginis pro Ordinis confirmatione Pontifici Honorio III. dicentis: *Ampliam meo sancto ac devoto Carmelitarum Ordini confirmationem debes piè concedere, per Eliam & Eliseum in Monte Carmeli inchoato.*

610 Aveo quidem scire: quid ad hæc, ob alterum suum tale commentum suprà *n. 127.* in fine, respondebunt Henschenius & Papebrochius; nam ibi reperiunt non solùm ante sæculum XIII. sed à tempore Apostolorum *Beatam Virginem Mariam de Monte Carmelo*, uti ante hunc annum in Belgio *Beatam Virginem Mariam Aspricollensem, Hallensem*, & sic alibi de multis aliis. Sed magis: utrum ipsi obindè istos antiquos Scriptores, Paulum V. Urbanum VIII. & Clementem X. non obstante sua protestatione, de qua *n. 82.* tàm infamiter explodent, quàm Carmelitas, ob ista & prædictum Thomæ Episcopi Florentini *Diploma* anno 743. infamiter explodant *n. 8.* scribentes: *eos nos vidimus, audivimusque Florentiæ pro antiquariis peritissimus haberi, & reipsà tales sumus experti.* Dura profectò censura: sed an satis habeat pensi, judicabunt Romani, qui prædicta *num. 608. 609.* & sapientissimi Joannis Baptistæ de Lezana Annales Ordinis, in quibus prædecessorum errores corrigit, examinaverunt, & approbarunt: Ego solùm ipsos rogo, utrum similiter *antiquorum manuscriptorum ac monumentorum* Authores, & ipsi, qui istis integros replent Tomos, pro *Antiquariis peritissimis* debeant haberi? Ab hoc nodo non parum pendet ipsorum novitiæ crisis dissolutio: quia ipsi in suis *Sanctorum Actis* approbant, & recipiunt, non solùm incomparabiliter minus probabilia præmissis *n. 608. 609.* sed & prædicto *Diplomate*. Nam, præter jam objecta *n. 567. ad 576.*

Primò: Agentes de *S. Martiniano anno CDXXXI. Januarii II.* sequuntur Josephum Ripamontium *lib. 6. Histor. Eccles. Mediolan.* & ex ipso refellunt Chronologiam Gelisinii & Baronii, de quibus addunt: *Martiniani vitam manuscriptam citat Gelisinius ex antiquis Ecclesiæ Mediolanensis monumentis: at Baronius solas tabulas Ecclesiæ Mediolanensis citat ab ipso Gelisinio illustratas.* 611 Atque etiam hæc verba Ripamontii: *sed grave mendum irrepsit in Ambrosiana monumenta, litterasque.* Ex quibus manifestè sequitur, majorem fidem esse habendam *Diplomati Thomæ Episcopi Florentini*, quod Lezana refert, & suprà probavimus authenticum, quàm Ripamontii Actis de S. Martiniano, cùm

hujus

hujus contradictiones non habeat, nec contradictores alios, quàm Henschenium & Papebrochium novitios & primos.

612 *Secundò*: Referunt *Acta S. Petri Balsami*, sive *Abselami martyris anno CCXCI. Januarii III.* de quo scribunt: *Hujus gloriosi Athletæ pleraque meminere Martyrologia; sed neque in nomine, neque in loco, aut genere Martyrii conveniunt: appellant enim* Anselanum, Auselamum, Abselanum, Apselanum, Balsamum, Abesalamiten, Abessalomiten. *Quidam Cæsareæ, alii Aulonæ, nonnulli in ditione Eleuteropolitana passum scribunt: satius est ipsorum verba Martyrologiorum referre. Beda* S. Petri Martyris. *Manuscriptum Societatis Jesu Antverpiæ, & manuscriptum S. Lamberti Leodii:* in civitate Aulana passio S. Petri, qui crucis suppliciò est interemptus. *Manuscriptum Richerii:* Civitate Aulana S. Petri Martyris. *Vetustum manuscriptum S. Martini Tornaci:* in Civitate Avelana passio S. Petri, qui crucifixus est sub Maximiano Imperatore. *Usuardus:* eodem die S. Petri, qui apud Civitatem Aulanam crucis suppliciò est interemptus. *Marolycus:* eodem die S. Petri, qui apud Civitatem Aulanam crucis suppliciò est interemptus, sub Severo Præside, Diocletianò imperante. *Rabanus & manuscriptum Martyrologium S. Maximini Treveris:* sub Maximiano Imperatore &c. ad extremum gladiò interfectus est. *Eusebius & Nolanus.* Cæsareæ per ignem, velut aurum purissimum fidem in Christum Dei generosò & excelsò animò accuratè probavit. *Ferrarius in generali Catalogo Sanctorum:* Aulonæ in Macedonia S. Petri Martyris, sub Diocletiano &c. Ego autem istis discordiis benè perpensis, optarem scire, quô fundamentô *Acta S. Petri Balsami*, quæ Henschenius & Papebrochius ibi referunt, &, istis nihil obstantibus, non explodunt, sint certiora *Diplomate Thomæ Episcopi Florentini* pro Carmelitis, quod, relatum à Lezana in *Annalibus* ut authenticum, & tale à nobis probatum suprà, explodunt infamiter tanquam à Carmelitis *antiquariis peritissimis* suppositum & fictum.

613 *Tertiò*: Agentes de *S. Luciano Episcopo apud Leontinos in Sicilia an.* CCCXXX. *Januarii III.* scribunt: *Lucianum Episcopum & Confessorem apud Leontinos in Sicilia, sub tempora Constantini Magni floruisse, celebrarique hôc die, testatur Octavius* Cajetanus *noster in Idæa Operis de Vitis Sanctorum Siciliæ, ex tabulis Ecclesiæ Leontinæ.* Sed certè non video, cur minus istas *Ecclesiæ Leontinæ tabulas* suæ Crisi subjiciant, quam *Diploma Thomæ Episcopi Florentini*, quod est Florentiæ in nostro Conventu: aut cur majorem fidem habeant *Octavio Cajetano suæ Societatis*, illas, quàm *Lezanæ* illud in suis Annalibus, referenti; cùm hujus relatio verificetur per suum ipsiusmet *Diplomatis* instrumentum authenticum, illius verò per solam *tabulis Ecclesiæ Leontinæ* inscriptionem, fortè pluribus centenis annis post Lucianum factam. Vide dicta *n. 157.*

614 *Quartò*: Referunt vitam *S. Melori*, *seu Meliori, anno CDXI. Januarii III.* & sic scribunt: *Vitam ejus à Joanne Capgravio scriptam, cum manu exarato Codice Rubeæ Vallis contuli: in hoc sacræ B. Meliori exuviæ Meldis asservari dicuntur; quas alioqui, ante aliquot sæcula ex Cornubia in Vviltoniam ad celebre cœnobium Ambresburiense deportatas, testatur Capgravius: indè sunt fortassis in Galliam advectæ.* Sed quæro, ex quo capite

capite *Vita* illa à Capgravio ſcripta, cum manu exarato Codice Rubeæ Vallis collata, & hic Codex, ſint fidei magis authenticæ, quàm *Diploma* Thomæ Epiſcopi Florentini, quod Lezana refert in ſuis Annalibus? Suam illis, & ſimilibus penè innumeris, novitiam adhibeant criſim, uti huic *Diplomati* incautè adhibent, indubiè illorum, quàm hujus, fidem reperient minus authenticam; licèt fides illorum, uti hujus, mihi ſufficiat; ipſi verò illorum, & ſine numero ſimilium, fidem tollant, dum hujus *Diplomatis* ità incautè fidem tollunt.

615 *Quintò*: Agunt de *S. Bertilia Virgine Mareoli in Arteſia. Anno DCLXXXVII. Januarii III.* & addunt n. 3. *S. Bertiliæ vitam, elevationeſque ac translationis hiſtoriam ex manuſcripto Marcolenſi deſcripſimus.* Quarè ſimiliter non ſcribunt: *Diploma Thomæ Epiſcopi Florentini, ponentis primum lapidem parvæ Eccleſiæ Carmelitarum Florentiæ ex antiquis monumentis Carmelitarum Florentinorum, cujus inſcriptionem in Clauſtro, & apud Lezanam, vidimus; cùm verò non ſit minoris fidei, quàm manuſcriptum Mareolenſe, & omnia alia, quæ laudamus, ſimilia, id deſcribimus?* Hoc ſanè erat æquiùs, ipſiſque conſultius, quàm unum rejicere magis, & aliud minus authenticum aſſumere.

616 *Sextò*: Agunt de *S. Æduo Epiſcopo IV. Januarii* non alio fundamento, quàm ut ſequitur: *Æduum Epiſcopum, cæteris Martyrologiis, quæ quidem vidimus ignotum, ſuggeſſit nobis manuſcriptum Martyrologium S. Hieronymi: nihil prætereà de eo comperimus: nam eſſe Æduorum quempiam Antiſtitem, cujus omiſſum ſit proprium nomen, non eſt, undè ſuſpicemur.* De iſto autem *manuſcripto S. Hieronymi Martyrologio* agentes de *SS. Martyribus Heraclio, Zozimo* &c. XI. Martii ſic ſcribunt: *Alia erroris ſcaturigo videtur hauſta ex jā memorato manuſcripto Martyrologio S. Hieronymi, quod apud nos extat.* Vide inſuper de illo *n. 495. 496.* Quid ad hoc? non obſtat, nè iſtud Martyrologium manuſcriptum ſequantur, non ſolùm IV. *Januarii* ſuprà, & alibi paſsim, ſed etiam *loco citato* ex XI. Martii, ubi ſic: *eadem leguntur in manuſcripto noſtro ejuſdem S. Hieronymi, & alio, quod apud nos extat ante mille ferè annos exaratum.* Et ſubdunt quamplurimorum *Manuſcriptorum* ac *Martyrologiorum de iſtis SS. Martyribus* contradictiones. Numquid fortè *Diploma Thomæ Epiſcopi Florentini* eſt erroris ſcaturigo, uti per ipſos *manuſcriptum Martyrologium S. Hieronymi?* Nequaquam, ut patet ex præmiſsis. Numquid ſunt plurimæ de illo contradictiones, uti de iſtis *SS. Martyribus?* Sola Henſchenii & Papebrochii novitia legitur. Quâ hi ſoli contradicunt ratione? Nullâ, quæ tantorum virorum ſapientiam redoleat, dum hìc objecta, & ſtatim objicienda, probant, & approbant. Ergo pro ipſorum ratione, aut vindictæ adverſus *Carmeli Armamentarium* contra ſe & ſuos Apologeticum paſsione, ſtat injurioſa voluntas? Judicent alii, quorum intereſt: ego ſolùm judicandi materiam exhibere intendo, ut injuria Ordini noſtro facta tollatur.

Septimò: ſic ſcribunt de *Theoido Martyre* V. Jan. *S. Theoidum à Carnificibus protritum celebrant Græcorum Menæa: Nihil de eo alibi legi.* Non obindè tamen explodunt, *Menæa Græcorum.* Cur igitur Diploma &c. potius explodunt, quod pluſquam à nongentis annis adhuc extat in rerum natura authenticum? Conjecturas ipſorum novitias 617

hucusque efficaciter solvimus, & quid de Menæis Græcorum sit sentiendum, habes *n. 150.*

618 *Octavò*: Agunt de S. *Patiente anno CLII. Januarii VIII.* ubi n. 2. addunt: *S. Patientis, aliorumque Metensis Ecclesiæ Antistitum Acta interiisse testatur Paulus Warnefridus in Cathalogo Episcoporum Metensium: quam tamen hìc damus de eo narratiunculam, ex antiquo manuscripto codice Ecclesiæ Metensis eruit Andreas Dinetus noster.* Cur illud Manuscriptum antiquum, & recenter à suo Andrea Dineto indè *erutam narratiunculam*, crisi suâ non exagitant, uti *Diploma* &c. Undè *istis* habent majorem fidem, quàm isti *Diplomati*, & Lezanæ illud ipsum referenti? *Manuscriptum* illud est Ecclesiæ Metensis, *Diploma* verò Carmelitarum Archivii Florentini monimentum antiquum, & *Dinetus* ille est suæ Societatis, *Lezana* verò Carmelitarum Ordinis: aliam majoris fidei rationem non reperio, quæ major non est, sed incomparabiliter minor, cum *Diploma* aliundè sit ex omni parte authenticum, & Dinetus Lezanæ non comparandus.

619 *Nonò*: Agunt *de SS. Claudio, Carbonano, Tibudiano, Planio anno CCLXX. Jan. VIII.* & addunt: *Hæc Ferrarius in Cathalogo Sanctorum Italiæ, & veteri manuscripto Martyrologio Ecclesiæ Interamnensis.* Undè probant: hunc *Catalogum*, & *vetus manuscriptum Martyrologium* esse majoris fidei quoad istos Martyres, quàm sit nostrum *Diploma Thomæ Episcopi Florentini* quoad suam antiquitatem, cùm contra ipsos hucusque probaverimus esse ex omni parte authenticum, & talia ipsis non sint ab erroribus libera. Vide *num. 157. & 623.*

Decimò: Agunt de *S. Maximo I. anno CCLXX. & Maximo II. anno DX. Jan. VIII.* & addunt: *Hunc Baronius vult esse S. Epiphanii successorem, qui VI. Synodo anno DIV. subscripsit; sed præter eum alius fuisse Maximus perhibetur,* nempè *anno* CCLXX. Sed, meo judicio, debuissent hujus perhibere testimonium, saltèm par *Diplomati Thomæ Episcopi Florentini anno 743.* priusquam istum alium *Maximum* assererent; hoc verò exploderent. 620

Undecimò: Agunt de *S. Pateo Martyre* & addunt: *Martyrologium S. Hieronymi. Et alio loco Pathei. Martyrem remur, cùm nulla sit secùs sentiendi causa, ut plerumque in eodem* Martyrologio. Cùm ità scribant de uno Martyre saltèm sæculi III. & quidem ex Martyrologio S. Hieronymi, de quo satis *n. 616.* Quarè similiter *de Diplomate Thomæ Episcopi Florentini* sæculi VII. non scribunt: *remur illud esse verum & authenticum ob suam antiquitatem, cùm nulla sit secùs sentiendi causa, ut jam monstratum est, & satis patet, ex omnibus antiquis monumentis, quæ citamus, & alioqui similiter suspecta haberi deberent, præsertim* Martyrologium *S. Hieronymi ob notam suprà n. 495. 496. & 616.* 621

Duodecimò: referunt vitam *S. Balduini Martyris sæculo VII. Jan. VIII.* ex manuscripto Monasterii Corsendoncani. Optarem scire, ex quo principio isti manuscripto, fortè multis post sæculis exarato, in eo habeant majorem fidem, quàm originali *Diplomati* Thomæ Episcopi Florentini sæculo VII. ipso præsente scripto. Vide *n. 619.* 622

Decimo-tertiò: De *S. Mauronto sæculo VII. Jan. VIII.* scribunt: *Antiqui illius Monasterii,* putà S. Florentii, *Abbas fuisse traditur, ac Childeberti floruisse tempori-* 623

poribus, non primi (ut in veteribus illius loci monumentis scribi testatur lib. 2. observat. Menardus, quæ comperisse se, ait, fœdè vitiata) sed illius, qui anno DCXCIV Clodoveo III. fratri successit, & DCCXI. obiit. Undè conficias, non anno DCXCI. (quod scribit idem Menardus & Claudius Robertus) è vita excessisse Maurontium, cùm necdum regnaret Childebertus. Sed, cùm imprimis admittant vetera illius loci monumenta esse fœdè vitiata, & ab illis recedant. Undè habent, quod Maurontius fuerit sæculo VII.? Certè non ex aliis, quàm ex istis monumentis fœdè vitiatis, quæ in uno rejiciunt, in alio amplectuntur. Sed cur obindè monumenta ista non asserunt esse ab aliquo juniore efficta, prout de S. Cyrilli Epistola ad Euseb. seu lib. de processu &c. Et Diplomate Thomæ Episcopi Florentini, in quibus, nè vel apparens ullus est error, uti hucusque probavimus, asserere non verentur? Quis penetret, nisi contra Armamentarium Carmeli Apologeticum cogitet animum vindicem?

624 *Decimo-quartò:* Referunt vitam *S. Frodoberti Abbatis, sub finem VII. sæculi* VIII. *Januarii ex authore* Monacho *Cellensi Anonymo.* Undè habent, quod Monachus ille, S. Frodoberto multis sæculis junior, vitam illam non effinxerit, quod de *Anonymo* plerumque præsumitur, dum vult Carmelitam, *Diplomate Thomæ Episcopi Florentini* multis sæculis juniorem, hoc effinxisse, licèt sit signatura Notarii Imperialis, & Apostolici, nominibusque Testium & aliorum præsentium expreßis incomparabiliter magis authenticum. Præmittunt quidem n. 5. *Primus Frodoberti vitæ & conversationis insignia, ut ipsius scriptò declaratum est, licèt justo brevius, litteris allegavit Lupellus ejus discipulus, ut* cap. 5. n. 21. *dicitur. Videtur tamen post eum alius quispiam miracula tradidisse litteris: nam cap. 7. &c.* Sed eadem est difficultas de *Lupello*: undè habent, quod sub finem sæculi VII. fuerit *Frodoberti discipulus*, nisi quia se talem scripsit, quod scribere potuit multis sæculis junior aliquis, uti ex *cap. 7.* colligunt, qui vitam simul & miracula ei affinxerit, eâ ratione, quâ volunt *Diploma Thomæ Episcopi Florentini* ex omni parte authenticum effinxisse Carmelitam multis sæculis juniorem? Ipsos & nos latere arbitror, undè id habeant, & hoc potiùs velint, nisi succurrat vindex animus. 625

Decimo-quintò: Agentes *de SS. Erardo & Alberto sæculo* VIII. *Januarii* VIII. subdunt n. 3. *Vitam S. Erardi triplicem damus, priores duas nobiscum communicavit Joannes Gamantius Societatis nostræ Sacerdos* &c. *Prima è vetustis Codicibus descripta erat, altera ex alio antiquiore. Illa titulum hunc præferebat:* Vita S. Erardi Rathobonensis Episcopi, Auctore quodam Paulo, viro religioso, ejus fermè contemperaneo. *Sed cùm non solùm S. Wolffgangi, sed & S. Leonis IX. Papæ meminerit, certum est circiter 300. aut etiam 400. annis Erardo juniorem esse.* Cùm verò per ipsos Author istius vitæ scribatur *Erardo* fermè *contemporaneus, & certum sit esse circiter 300. aut etiam 400. annis juniorem*, & quidem æquivalenter anonymum, *quidam Paulus*; non est, cur isti vitæ majorem habeant fidem, quàm *Diplomati Thomæ Episcopi Florentini*, in quo nullus, ut vidimus, & multominus adeò turpis error reperitur. Deindè, an ideò contemporaneus *Erardo*, quia scribitur talis? Si sic: omnes Carmelitæ inscripti *Diplomati* dicto fuerunt Florentiæ an. 743. contemporanei istius Episcopi. Si secùs:

 mil-

millena sua *Sanctorum Acta* ut à contemporaneo scripta reddunt suspecta, nisi contemporaneum fuisse probent. Denique duæ priores vitæ non ideò sunt magis authenticæ, quia illas communicavit Gamantius Societatis Jesu; quàm *Diploma* illud, quia id refert in *Annalibus* Lezana Ordinis Carmelitarum. Quid! etiam Authoribus anonymis continuò in *Actis Sanctorum* fidem habent, & illam negant sub nominibus Episcopi, Testium, Notarii publici, & aliorum authentico *Diplomati:* sequelam non satis perpendunt magnæ partis suorum in *Sanctorum Acta* Tomorum destructivam.

626 *Decimo-sextò:* Referunt vitam *S. Vaningi Confessoris circiter an.* DCLXXXIII *Januarii IX. ex veteri manuscripto* Monasterii *Fiscanensis.* Et n. 1. addunt: *Cum Molano sentit Uvion, qui* Sanctum *appellat; sed fallitur, dum scribit floruisse circa annum 730. Potius obiisse videtur circa annum 683. cum 20. annis vixerit post extasim illam, de qua in vita, quam habuit, regnante adhuc Lothariò III. Nec probatur, quod Ferrarius in Gen. Catalog. eum* Fiscanensem Monachum *vocat.* n. 2. subdunt *vitam* S. Waningi, *sed mutilam, ex Fiscanensis Monasterii schedis descriptam, Rotomago mihi transmisit R. P. Fredericus Flovetus noster.* Sed undè probant esse certius *manuscriptum* illud Monasterii Fiscanensis *Diplomate* Carmelitanorum Florentinorum? Quo anno, à quo scriptæ, & quàm authenticæ sunt schædæ istæ mutilæ? Certè, istis attentis, cùm ità criticè agant contra *Diploma Thomæ Episcopi Florentini* longè magis authenticum, ad illa suam crisim extendere debuissent, aut quoad illud, uti quoad hæc tacere, quod ipsis erat consultiùs, cùm suam crisim in magnas converterint tricas: non enim vita illa ideò est magis authentica, quia illam misit Flovetus Soc. Jesu, quàm istud, quia illud in *Annalibus* refert Lezana Ordinis Carmelitarum; ideoque in hoc & aliis meritò disparitatem peto.

627 *Decimo-septimò:* Agunt de *S. Filano Abbate sæculo VII. Januarii IX.* & *n. 2.* addunt, *ex Chronicis Paslatensibus & Breviario Aberdonensi (quæ non vidimus) refert Camerarius hanc vitæ S. Filani Epitomen.* Cur similiter de antiquitate Conventûs nostri Florentini non scribunt: *Ex antiquis monumentis (quæ non vidimus:) inscriptio Claustri istius Conventûs, Lezana & alii Scriptores istius Ordinis referunt Diploma Thomæ Episcopi Florentini sæculo VII.?* Numquid hi, & totus Carmelitarum Ordo, cujus res, & de illo traditio plusquàm à nongentis annis, æquè fide digni sunt, ac unus Camerarius?

628 *Decimo-octavò:* Ad vitam de *S. Paulo Thebæo anno* CCCXLI. *Januarii X.* scribunt: *Hanc vitam tot sæculorum judicio probatam, ausi sunt novitii quidam Aristarchi, Erasmus,* Magdeburgenses *Cent. 4. cap. 10. aliique ludicrum commentum dicere &c. non hebes Gelasius, qui hanc vitam, jocò, non seriò, scriptam, cum omni honore susciperet.* Cur hanc suam in se non convertunt censuram pro *Diplomate* Carmelitarum Florentinorum scribentes: *Hoc Diploma plusquam novem sæculorum totius Ordinis Carmelitarum judicio & traditione probatum, ausi sumus novitii Aristarchi, ludicrum commentum dicere: non hebes Ordo Carmelitarum, qui istud Diploma falsò, & non verè sæculo VII. scriptum cum omni honore susciperet?* Converterent, si audirent S. Augustinum dicentem in psal. 4. post medium: *nihil justius, quàm ut suis*

suis unusquisque peccatis, quàm alienis potiùs irascatur.

629 *Decimo-nonò*: Agunt de *S. Lupo sæculo VII. Januarii XXVII.* & *n. 4.* addunt: *Vitam S. Lupi ab Anonymo Auctore scriptam, sed aliquot post sæculis, ut legenti patet, è veteri manuscripto Jacobi Sirmondi nostri accepimus.* Et infrà: *Vita authore Anonymo, ex manuscripto Jacobi Sirmondi Societatis Jesu.* fide æquales, *author Anonymus*, & *hujus sæculi relator* vitæ S. Lupi sæculi VII. *ex veteri manuscripto Anonymo.* Quis non videat, *Diploma Thomæ Episcopi Florentini*, nominatis Testibus, & aliis istius sæculi circumstantiis suprà verificatis, sub signatura Notarii publici, esse fidei incomparabiliter majoris? Etiam ipsi indubiè vident, nisi velint relationem *vitæ sæculi VII.* factam ab uno P. Societatis *hujus sæculi*, esse certiorem *Diplomate sæculi VII.* signato, nominatis Testibus, & aliis, à Notario publico *sæculi VII.* quo casu non solùm corruunt omnes vitæ, quas referunt ex veteribus manuscriptis, sed & à Scriptoribus coëvis & contemporaneis, ac sic omnia penè sua Sanctorum Acta: nondum vident deplorandam ex sua crisi novitia perniciem? Ego, salvo meliori, maluissem hanc cavere, quàm sic me vindicare, præsertim attentis protestationibus ipsorum suprà in *Præfatione* relatis.

630 *Vigesimò*: Referunt ex manuscripto veteri vitam *S. Emerii Abbatis sæculo* VIII. *Januarii* XXVII. & *n. 3.* scribunt: *S. Emerii vitam nobis Cæsaraugusta transmisit Petrus Castelarnau Societatis nostræ Sacerdos, vir humanissimus, ex veteri codice descriptam, sed multis locis, ut conjicimus mutilam. Eandem Hispanicè recitat Vincentius Antonius Domeneccus lib. 2. de Sanctis Catalaniæ, ex veteri manuscripto Ecclesiæ, sive Sacelli S. Emerii in Parochia Guialbensi. Vitæ compendium exhibet Hugo Menardus lib. 2. observat. Et Antonius Yepes tom. 3. Chron. Ord. S. Benedicti Cent. 3. ad an. 778. ubi de hac vita ità* pronuntiat: *omninò digna lectu est, si omittantur quædam prodigia, & inusitata miracula, planèque stupenda, quæ ille author Domeneccus studiosè consectari consuevit.* Equidem vitam illam referunt ex veteri manuscripto, ut i Domeneccus, licèt eam *conjiciant mutilam*, & de illa *pronuntiet*, ut suprà statim *Antonius Yepes*; neutrumve ut fictitium explodunt, licèt ut fictitium explodant *Diploma Thomæ Episcopi Florentini* pro Carmelitis ex omni parte incomparabiliter magis authenticum, ut vidimus suprà: Cur? Deus novit: eam transmisit Castelarnau Societatis Jesu vir humanissimus, sufficit: Verumtamen *Stetit Jesus in medio eorum* Lucæ 24. *Quod autem Deus in medio dicitur*, inquit Augustinus in psal. 45. *hoc significat, quod æquus est omnibus, & personas non accipit.*

Vigesimo-primò: Referunt vitam *S. Gameiberti sæculo* VIII. XXVII. *Januarii, Auctore Anonymo, ex manuscripto Codice Chartusiæ Coloniensis transcripta à Joanne Gamantio Soc. Jesu.* Et ibidem *n. 2.* scribunt: *asservatur in Chartusia Coloniensi manuscriptus Codex, cui titulus est, antiquitates selectæ de Vitis Sanctorum ex manuscripto Chartusiæ Gaunicensis in Thuringia, operâ F. Jacobi Bilagii Erfordiensis Chartusiani.* Sed imprimis ista non satis concordant, *auctore anonymo*, & *operâ* F. *Jacobi Bilagii* &c. Deindè, quâ ratione magis probant, *antiquitates illas selectas* &c. *operâ dicti fratris*, quàm *Diploma Thomæ Episcopi Florentini* pro Carmelitis ex omni parte authenticum, ut vidimus: non certè propter *operam* 631

dicti Fratris, nec propter transscriptionem unius *Gamansii Societatis Jesu*; quia hi non sunt majoris fidei & authoritatis Notario publico, & tot Testibus, ac aliis in dicto *Diplomate* nominatis : ac proinde hoc, istis longè minoris fidei & authoritatis sine crisi & censura admissis, inconsequenter valdè ut fictitium explodunt. Similium rationem disparitatis expectamus, ut istam nostram antiquitatem magis authenticam confirmemus, si necesse fuerit.

632 *Vigesimo-secundò* : Agunt de B. Eusebio Monacho sæculo VIII. Januarii XXXI. & subdunt : *De quo ista in Necrologio ejusdem Monasterii, à Daniele Feldenero nostro Constantiâ accepimus*, ut sequitur : *Hodiè honorificata recolitur memoria beati* Monachi *nostri & Martyris Eusebii : qui è Scotia oriundus in cœnobio S. Galli religiosum institutum amplexus. Deindè solitariæ vitæ desiderio inflammatus, in montem S. Victoris secessit, ibique ad annum quinquagesimum sanctissimè vixit, atque eò sanctimoniæ processit, ut prophetiæ spiritu multa prædixerit. Demùm cum accolarum scelera verbis castigaret, eorũ quidam caput illi falce præcidit, sub annum* Christi *884. Verum ipse præsectum caput, manibus sublatum ad cellam suam in montem deportavit; ubi nunc ejus reliquiæ asservantur, & religiosò piorum hominum concursu visitantur.* Sed quod quærimus est : an Necrologium illud & Feldneri Societatis Jesu *transcriptio* sint majori fide digna *Diplomate* Thomæ Episcopi Florentini *inscriptione* ejus Florentiæ in Claustris nostris, & *relatione* nostri Lezanæ in suis *Annalibus*? Certè cum *Diploma* illud nihil, uti Necrologium istud, ità stupendum contineat, vel utrumque à nimia suæ crisis severitate eximere, vel utrumque illa gravare debuissent : quia, eò quod Feldenerus suæ Societatis *Necrologium* illud referat, *Diploma* autem Lezana Carmelitarum Ordinis, illud non est hoc magis authenticum, præsertim in re longè magis stupenda.

Sed finem facio Mensibus Februario, Martio & Aprili in aliam occasionem prætermissis; quia vix similium finem reperio : intereà, sicut Lezana sincerè & fideliter suis Annalibus inseruit *Diploma Thomæ Episcopi Florentini*, nihil prævidens, aut timens de futura crisi adeò exotica, unicum rogo, ut mihi dent inspectionem monumentorum antiquorum, ex quibus vitas prædictas & similes referunt, & meam similiter adhibeam communem, non exoticam, crisim : non audebunt indubiè; quia evidenter nimis appareret suæ crisis excessus, licèt quidquid negaverint, non minus sit, ob præmissa vehementer præsumptus, & quodammodò convictus : velim tamen benè perpendant à nobis dicta *n. 383. ad 387.* & suas fabellas *n. 414. ad 448.* relatas : nam indè mira contra suos in *Acta Sanctorum* Tomos deducere possum, quæ modò prudens taceo. 633

Verumtamen protestor iterum me ista novitiæ crisi ab Henschenio & Papebrochio immeritò & partialiter nimis adhibitæ *Diplomati Thomæ Episcopi Florentini* pro Carmelitis opponere, non quod Sanctorum illorum Actis fidem minuere velim; sed ostendere duntaxat, Henschenii & Papebrochii novitiam crisim esse nimis partialem, non esse satis pensatam, nec veram, Ordini tamen nostro intolerabiliter injuriosam, & consequenter suis in *Acta Sanctorum* editis Tomis, & Ecclesiis innumeris, quarum antiqua monumenta 634

per

per illam fecere pari ratione suspecta: Utinam, utinam benè attendissent ad illud, quod scribunt in vita S. Syncleticæ Virginis V. Jan. cap. 9. *Cùm interim præsumptio, memoria injuriarum, sugillatio, quæ leviter cadentia videntur tela & nullius considerationis, clanculum nos perdunt & incautos, ubi principales partes animæ occuparint.* Se aggressores, & nos purè defensores, à multis & magnis molestiis exemissent.

Ego igitur istis nihil plus prætendo, quàm ut originalia Actorum Sanctorum manuscripta, quæ RR. PP. Bollandus, Henschenius, & Papebrochius in suis 12. Tomis referunt ad eandem trutinam revocantur, quâ Papebrochius trutinavit antiquorum scripta & traditiones pro Ordinis nostri ante Bertholdum, Brocardum, Albertum &c. antiquitate, Summorum Pontificum Bullas, & S. Congregationis declarationes pro cultu Sanctorum ejusdem Ordinis ac S. Alberti Patriarchæ Jerosolymitani, item fundationis Conventuum instrumenta & monumenta pro ejusdem Monasteriis in Europa ante annum 1238. ut appareat, an hæc nostra in plurimis non præponderent istis suis, item quo jure potiori ista assumat, hæc verò rejiciat: atque etiam ut in memoriam revocet id, quod in S. Alberto VIII. Aprilis n. 84. scripsit: *Hic Rhodus est, hic saltus, qui exigitur, non altius promovendus,* quam ad istam trutinam: *sed ò quàm difficilis.* Si omnia sua originalia sint paria ibi productis de S. Alberto &c.

635 Respondeo 7. Ad hæc Henschenii & Papebrochii *n. 20.* verba: *Interim acta hæc dicuntur* Florentiæ *quæ scilicet tunc nulla erat,* in Palatio Episcopali; *pro quo scribendum fuisset* VIII. *sæculo, actum Florentiæ feliciter in Atrio domûs S. Joannis.* Imprimis tunc anno 743. sub Thoma Episcopo Florentino fuisse Florentiam, uti fuit anno 724. sub Specioso ejus prædecessore, cujus Diploma refert Vghellus *tom. III. col. 27.* & sic finit: *Actum Florentiæ feliciter. Ego Speciosus Episcopus hanc offersionem à me factam manu subscripsi.* Et col. 28. addit: *Thomas Episcopus Florentinus interfuit Concilio Romano sub Zacharia Papa anno 743. ut habetur in antiquissimo MS. Codice Abbatiæ S. Salvatoris Montisannatæ, de quo etiam Baronius ad hunc annum. Hujus Episcopi temporibus hæc urbs per Carolum Magnum reædificari cœpit, pristinum brevi tempore antiquumve recepit splendorem, de qua re sic noster Varinus.* lib. 1. de illust. ejusdem urbis: *Ast ubi bis centum destruxit barbarus annos: funditùs evertens latas Desiderius Urbes.* col. autem 29. subdit: *anno 790. Thomâ Episcopò adhuc vivente, qui in decimum septimum Italiæ regni Caroli Magni ac decimum Pepini ejus filii incidit* &c. Deindè: *Unde habent, scribendum fuisse sæculo* VIII. potius quam *anno 743.* cum hôc anno fuerit Florentia, uti *anno 724.* prout statim probavimus; nam intra bis centum ante sæculum VIII. æquè comprehenditur *annus 724.* ac 743. Denique etiam, cur scribendum: *in Atrio domus S. Joannis* potiùs, quàm *in Palatio Episcopi:* numquid fortè per Henschenium & Papebrochium *domus S. Joannis* habens *Atrium*, si *ab Ecclesia S. Joannis* secernatur, de quo statim, non erat Florentiæ Palatium Episcopi; aut proferre possint aliquod *Diploma Thomæ Episcopi Florentini,* aut alicujus Prædecessorum ejus, cum hac clausula *in Atrio domus S. Joannis?* Neutrum credo.

Fateor tamen Vghellum ibid. col. 38. 636
sic scribere: *Sichelmus Raimbaldo successit,*

cessit, qui anno 967. donationem sui Antecessoris ratam habuit. Cujus vigore Plebania Signina Cathedrales Canonici donabantur. Quod, cum visendum sanè monumentum mihi videretur, hic adscribendum curavi ex Capituli tabulario: dum in Dei nomine in Civitate Florentina in Atrio domus Episcopatus beati Joannis Episcopio ipsius Civitatis. Sed sensus est obscurus. 1. an per *domus Episcopatus* intelligatur *domus Episcopi*, an *Ecclesia B. Joannis.* Quia col. 49. refert fragmentum donationis, quod sic habet: *offerre & tradere pravidi in Ecclesia domus S. Joannis Baptistæ, sita intra hanc Florentinam Civitatem, ubi modò D. Podo Episcopus residet.* 2. An per *Episcopium* intelligatur *domus*, aut *Palatium Episcopi:* nam Speciosus Episcopus Florentinus in Diplomate *n. 580.* citato dicit, *Episcopio B. Joannis Baptistæ, vel Reparatæ Martis.* Et infrà: *In Ecclesia & Canonica B. Joannis Baptistæ* &c. Crediderim *Ecclesiam B. Joannis* intelligi, & ideò à nonnullis tunc *domum* vocatam; quia fuerat Templum Martis, juxta id, quod scribit Vghellus *ibidem col. 10. Martis antiquissimum templum fuit, quod repurgatum, & in Cathedralem designatum, S. Joanni Baptistæ consecrandum curarunt; sed cum indè fidelium multitudine gliscente, angustum videretur ad munia, S. Reparatæ Templum sanè visendum fundarunt, Arnulphô Lapô architectô, quod titulum Cathedralis haberet, testareturque Florentinos, Victoriæ fructum, contra Radagasium, Reparatæ Virgini se acceptum referre, quâ, ducentis millibus cæsis, patriæ optatissimam pepererunt libertatem.* Undè *Diploma Thomæ Episcopi Florentini* meritò habet: *Acta sunt hæc Florentiæ in Palatio Episcopali;* non verò *in Atrio domus S. Joannis*, id est in *Atrio Ecclesiæ S. Joannis*; cum specialiter Ecclesiam istam non concerneret, prout *Diploma Rodingi*, de quo Vghellus *ibid. col. 31.* quod sic finit: *Actum in Civitate Florentiæ in eadem domo feliciter.*

Addunt quidem Henschenius & Papebrochius: *sæculo autem XI. invenio primum palatium domus S. Joannis dictum in quodam Mathildæ Comitissæ Diplomate col. 114.* Sed sicuti ibi illud reperiunt, ità fuit aliquod ante, cùm Episcopi semper habuerint suum Episcopale Palatium, amplum, aut parvum: quia verosimilius est *Templum Martis*, de quo suprà, continuisse amplam domûs structuram, in cujus parte erat locus, qui *Templum Martis* dicebatur; alioqui non apparet, cur toties *domus* vocaretur. 637

Respondeo 8. Ad hæc *ibid.* Henschenii & Papebrochii verba: *Deinde nominantur Testes, nullâ Ecclesiasticâ dignitate insignes, cùm tamen primariæ notæ Canonicos subscribere talibus isto ævo videamus.* Esse repetitionem ejus, quod præmiserunt *n. 18.* & solvimus suprà *n. 564.* & *n. 602.* Certè, sicut ad positionem primi lapidis unius parvæ Ecclesiæ non requiritur assistentia *Archipresbyteri, Archidiaconi, Primicerii, qui reipsâ subscripsere Diplomati Speciosi*; ità nec illorum subscriptio simplici testimonio Episcopi de primo parvæ Ecclesiæ à se posito lapide: etenim ista pompa & solemnitas solùm in gravioribus Diplomatibus tunc requirebantur. 638

Addunt 1. *Nominatur autem etiam inter eos quidam de* Colle Vallis Elsa, *quæ tamen Vrbecula, Sigonio aliisque Scriptoribus attestantibus (uti nos Abbas Gamurrinus docuit) anno dumtaxat MC. assurrexit.* Sed hoc jam in simili de *Acdingo* 639

dingo à S. Geminiano, præoccupatum est suprà *n. 603.* nam *Collis Vallis Elsa* præcessit *Vrbeculam* Collis Vallis Elsa, ut fateri debent.

640 Addunt 2. *Nominatur etiam Vicedominus Florentinus, qui titulus, teste Borghinô Historicô Florentinô, sicut Petraccius nos monuit, circa annum dumtaxat millesimum cœpit Florentiæ usurpari.* Sed totum hoc reducitur ad fidem unius Petraccii hujus temporis, quæ quanta apud nos esse debeat, colligere est ex præmissis suprà *n. 507. ad 519.* contra ejus testimonium: licèt tamen titulus ille in certa persona permanens, demum circa annum millesimum cœpisset Florentiæ usurpari, non sequitur an. 743. in absentia *Domini Florentini* non fuisse transeuntem *Vicedominum Florentinum*, de quo *Diploma Thomæ Episcopi Florentini* commodissimè intelligi potest.

641 Addunt 3. *Tum additur annus, & quidem per cyfram 743. qui, si notandus fuisset illo tempore (neque enim exempla habemus in Italia, nisi pro sæculo IX.) non fuisset notatus in fine, sed principio, idque integrè, aut saltèm per numerales litteras Latinas; non autem per Arabicas litteras, quarum usus ante bella sacra minimè notus erat Europæis.* Sed, uti hæc novitiè de præteritis à nongentis ferè annis absque ulla antiquiorum authoritate allegata effutiuntur, ità exploduntur; præsertim cùm illud, *neque exempla habemus in Italia*, sit simile *nescio*, de quo suprà *n. 586.* quasi verò habeant omnia Italiæ publica Acta ante sæculum XI. Ego lego apud Vghellum *tom. III. Italiæ Sacræ* col. 672. sub Diplomate Rachis Regis: *Datum Idib. Maji anno Incarnationis Domini 742. indictione decima, anno regni serenissimi Rachis tertio. Actum Civitatis Clusinæ in Dei nomine feliciter.* Clusium autem est in *Hetruria* sub Constitutione Arnulphi Imperatoris Augusti. *Data 4. Kalendas Martii die, anno Incarnationis Domini 896. indictione 14. anno regni Arnulphi Regis in Francia nono, in Italia tertio. Actum Romæ in Dei nomine feliciter.* col. 36. sub Constitutione Lamberti Imperatoris: *Signum Domini Lamberti serenissimi Imperatoris Augusti. Andreas Notarius ad vicem Armolinis Archicancellarii recognovi, & conscripsi. Data anno Incarnationis Domini 898. Domini quoque Lamberti piissimi Imperatoris 7. decimo-secundo Kalendas Junii. Indictione prima. Actum Ravennæ in Dei nomine feliciter.* Hîc autem est cyfra, annus notatus in fine, non in principio, non per numerales litteras Latinas, sed per Arabicas litteras, quarum usum, ante bella sacra fuisse notum Europæis, indè patet *col. 37.* similiter sub *Constit.* Berengarii Regis. *Signũ Domini Berengarii gloriosissimi Regis Martinus &c. ad vicem Petri Episcopi & Archicancellarii recognovi. Data 7. Kal. Maji anno Incarnationis Domini 899. Domini autem Berengarii gloriosissimi Regis 12. Indictione 2. Actum Papiæ in Dei honorem feliciter.* tom. 2. col. 184. similiter sub *Constit.* Caroli Magni Regis: *Signum D. Caroli serenissimi Regis. Data 5. Idus Maji anno Dominicæ Incarnationis 872. Domini verò Caroli magni Regis in Bajoraria 4. & in Italia 3. Indictione 5. dat. ad Huotingam curtem Regiam, in Dei nomine feliciter. Amen.* Idem. col. 186. *Signum Caroli serenissimi Regis. Inquirinus Notarius ad vicem Lutuardi Archicancellarii recognovit. Data 6. Idus Januarii anno Incarnationis Domini* DCCCLXXX. *Indictione 13. an. verò Regni serenissimi Regis Caroli in Francia IV. in Italia 1. In Dei nomine feliciter. Amen.*

Similiter *col. 188. 189. 190. 191. 195. 196. 197. 199. 201. 202.*

642 Plura prætermitto; quia, cùm ità fidant suis in explodendo monumenta antiquissima novitiis conjecturis, fortè respondebunt, Vghellum de proprio mutasse *litteras numerarias Latinas in cyfras Arabicas*: sed jam similibus novitiis ipsorum elusionibus fractus, id credam, dum præmissorum copias producent authenticas: nec facilè novo credam testimonio Vghelli, cùm testimonium ejus suprà *n. 582. ad n. 599.* à nobis rejectum, si ipsius, nullam mereatur fidem. Dum verò copias illas producent authenticas, aliundè opponam authoritates similes, & fortè ostendam, *litteras originales numerarias* Diplomatis, quod se non vidisse nec petiisse videre, fatentur, Thomæ Episcopi Florentini *Latinas*, à nostro Lezana esse mutatas in *cyfras Arabicas*: intereà quis credat Arabes Episcopos & alios, ante bella sacra sæpius non scripsisse Romam, in Italiam, & Europam, suosque per cyfram non posuisse numeros? Id antiquorum authoritas sola mihi persuadebit, novitii scribant, quidquid placuerit.

643 Addunt 4. *Imò (si Kirchero credimus) anno solùm* DCCCC. *ad Arabes ex India transiit, postquam scilicet Mahometanorum imperium, quod armis creverat, etiam commercus Indicis ditari cœpit.* Sed scire optarem, cur igitur illas vocarit *Arabicas cyfras*, & non potiùs *Indicas.* Deindè, quis sit ille Kircherus, ubi hoc scribat, quo anno, & quomodò illud probet? Alioqui, ob præmissa de Censore J. V. C. *n. 407. ad 447.* & de Petraccio *n. 507. ad 519.* & de Vghello *n. 550. ad 566.* & *582. ad 599.* jam similium fidem perdidi: *non bis in idipsum*; neque, ut puto, difficilius, ista edocti, ipsum, quàm Petraccii & Vghelli suprà rejecta novitia testimonia, refutabimus.

Addunt 5. *Undè illas cyfras ipsi Arabes vocant* Haruphel Hend *id est litteras Indicas.* Sed hoc non est quæstio: nam quæritur, quis, quando, ubi, scribat, & quomodò esse Indicas probet: alioqui credo esse Europæas, ità ut Europæis à plurimis sæculis, & quod verosimiliter à primitiva Ecclesia earum, vel numerariarum litterarum, usus ille fuerit arbitrarius: nam *tom. 1.* Conciliorum *pag. 134.* in relatis ex *lib. Pontificali Damasi Papæ* de SS. Lino, Cleto, & Clemente, utrarumvis est indifferens usus. Item ex eodē *pag. 172.* Item ex eodem in relatis Decretis Sixti Papæ I. an. 117. aut 129. *pag. 178.* Item ex eodem in relatis Decretis Telesphori Papæ anno 127. aut 139. *pag. 180.* & sic infrà sæpè, Epistolæ Alexandri Papæ I. an. 109. aut 119. pag. 176. Data 9. Kalendas Augusti Trajano & Juliano Africano viris clarissimis Consulibus. *Pag. 179.* Epist. 1. Decretalis Sixti Papæ I. data 16. Kalend. Majii sub Hadriano & Vero. *pag. 180.* Epist. Sixti Papæ II, anno 257. *Data 9. Kalend. Hadriano & Vero viris clarissimis Consulibus.* pag. 184. ejusdem. *Data X. Kalend. Martii, Magno & Camerino Consulibus.* pag. 189. in Epist. Soteris Papæ anno 163. habentur hæ cyfræ: *Psalmo 30. in 72. in 86. in 77. in 118.* & sic de plurimis aliis in libris Sanctorum & Historicorum primitivæ Ecclesiæ. Intereà attendet benevolus Lector, quàm novitia sint ista à *n. 448.* hucusque in nos vibrata ad unius *Episcopi Florentini Diploma anni 743.* explodendum ut fictitium cum gravissimo Ordinis nostri præjudicio speculata: ego calamum contineo, nè excedat. 644

Respon-

645 Respondeo 9. Ad formam Diplomatis & signaturæ Notarii, quam *n. 21.* à posterorum sæculorum exemplis impugnant, tam procul abesse ab Henschenii & Papebrochii Enervatione, quantum distat annus 1287. quô *scripta sunt de B. Ambrosii Senensis miraculis instrumenta*, quæ referunt *XX. Martii*, ab anno 743. quô scriptum est prædictum *Diploma*, & à Notario publico cum nominatis Testibus & aliis præsentibus signatum. Quasi verò Henschenio & Papebrochio de alia forma, quam referunt anni 990. credi debeat, fuisse formam anni 743. id sanè non magis persuadetur, quàm ècontra formam anni 743. fuisse formam anni 400. & hujus anni formam fuisse sæculi I. Christi ab Apostolis traditam, quod est criticum nimis, ut credatur: præsertim cum *n. 21.* ità scribant: *Christianæ Æræ notandæ, & ab ea inchoandi instrumenti exemplum hoc habe, ex sæpè citati Tom. 3. Ughelli col. 46.* In nomine Domini nostri Jesu Christi ab Incarnatione nongentesimo nonagesimo, Mense Februarii Indictione 3. feliciter. Et ideò Christô Auctore Ego Maria. *Eaque forma ab Hetruscis Notariis observata perseverabat adhuc anno 1287. quandò scripta sunt de B. Ambrosii Senensis Miraculis instrumenta plurima, quæ dedimus XX. die Martii.* Etenim

646 Contra 1. Cùm *n. 17.* scribant: *Considera mihi, quomodo Speciosi Episcopi anno* DCCXXIV *sedentis, inchoetur Diploma, & formam sæculo* VIII. *usitatam cognosce: ità is orditur apud Ughellum col. 27. paterna latifundia Ecclesiæ transcribens:* In nomine Domini & Salvatoris nostri Jesu Christi, regnante piissimô, atque perpetuo à Deo conservandô, Dominô Luitprandô, Excellentissimo Rege gentis Longobardorum, anno felicissimi Regni ejus duodecimo, pro indictione septima, feliciter. Et ideò Christô Auctore Ego Speciosus Episcopus, nimis peccator, & indignus, per præsentem salutem & æternam, sic volo atque dispono, qualiter &c. manifestum est, hanc formam ab ista longè esse diversam; ac proindè istis sæculis formam illam fuisse arbitrariam, prout suprà *n. 592. 595. & 608.* probavimus ex iis, quas pariformiter nobis objecerunt phrasibus, *Nos miseratione divinâ Episcopus Florentinus. Ad perpetuam rei memoriam.* Reproducant nobis omnia anteriora Episcoporum Florentinorum instrumenta, prout Concilia & Pontificum Bullas produximus, & illam similiter fuisse arbitrariam ad oculum ostendemus, præsertim cùm Ughellus *ibid. col. 29.* statim post subdat alterius formæ instrumentum ejusdem ferè ætatis: *In nomine Domini regnante* &c. *& ideò in Christi nomine* &c.

Contra 2. Cùm scribant de priori forma: *eaque forma ab Hetruscis Notariis observata perseverabat adhuc anno* MCCLXXVII. *quandò scripta sunt de B. Ambrosii Senensis miraculis instrumenta plurima, quæ dedimus XX. die Martii.* Quæ hìc dederunt, attentè relegi, & nullam ibi talem formam reperi: nam Instrumentorum istorum *prima* sic incipit: *Anno Domini* MCCLXXVII. *Indictione XV. die quarto Maji. Omnibus appareat evidenter* &c. ubi omittitur, *In nomine Domini nostri Jesu Christi.* Item, *& ideò Christô Auctore, Ego.* estque diversissima verborum transpositio. 647

Tertia sic: *In nomine Domini Amen. Bonæ rei dare auxilium, præsentis vitæ habetur subsidium, & æternæ remunerationis habere noscitur præmium. Hinc est, quod D. Verde* &c. Ubi omittitur, *Anno* 648

ab Incarnatione N. Mense N. Indictione N. Et ad finem transfertur, imò in tota omittitur, *feliciter. Et ideò Christô Auctore*, Ego &c.

649 *Decima-tertia* sic: *Anno Domini* MCCLXXXVII. *die XII. Maji. Appareat evidenter* &c. ubi omittitur, *In nomine Domini nostri Jesu Christi.* Item, *Indictione N. feliciter. Et ideò Christo Auctore Ego.* in tota forma.

650 *Vigesima-sexta*, sic: *In nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti. Amen. Anno ejusdē ab Incarnatione MCCLXXXVII: Indictione V. die VII. Idus Julii. Omnibus* &c. Ubi omittitur, *feliciter. Et ideò, Christo Auctore, Ego.* Et in nomine *Domini nostri Jesu Christi* mutatur in tres personas SS. Trinitatis, *Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum.*

651 *Vigesima-septima* sic: *In nomine Domini Amen. Anno Domini* MCCCXVIII. *Indictione I. tempore Sanctissimi Patris & Domini D. Joannis Papæ XXII. die Mercurii quarto Mensis Januarii, ad honorem & reverentiam Omnipotentis Dei, & Beatissimæ Virginis Mariæ Matris ejus, & Beatorum Apostolorum Petri & Pauli, & B. Ambrosii, ob cujus reverentiam præsens Instrumentum per me infrascriptum Notarium conficitur publicandum. Existens Petrus* &c. Quæ forma omissione & additione est totaliter diversa à præmissis.

652 Undè evidenter sequitur, contra Henschenium & Papebrochium, formam *anni 990.* quam referunt ex Vghello observatam, non perseverasse ad annum 1287. sed fuisse Notariis arbitrariam. Quidni, obsecro; quandoquidem vel etiam penè omnia istorum sæculorum Concilia & Decreta, Pontificiæ Constitutiones & Bullæ, præter titulum *Servus Servorum Dei*, aliter, atque aliter incipiant. & *XX. Martii*, ad quem Henschenius & Papebrochius pro *scriptis de B. Ambrosii Senensis miraculorum instrumentis* nos remittunt, ibidem referant 13. instrumenta illius sæculi, absque titulo *In nomine* &c. ex abrupto incipientia, *Anno* &c. prout Notarius *Diploma Thomæ Episcopi Florentini*, absque titulo *In nomine* &c. ex abrupto incipit: *Nos Thomas* &c.

Respondeo 10. Ad Henschenii & Papebrochii *ibid. n. 21.* verba. *&c. quod in ficta attestatione bis notatur à paucissimis sæculis ceptum est usurpari.* Mirum esse, quod talia opponant; quandoquidem in Tomis Conciliorum Coloniæ Agrippinæ an. MDLXVII. editis non solùm *tomo I. in Actis Apostolorum Synodalibus pag. 18.* legatur plusquam duodecies *&c.* sed & *tomo II. in Actione 1. quinta Synodi Constantinopolitanæ pag. 443.* plusquam deciessexties *&c.* Item & *reliqua*, aut *rel.* plusquam octies. Ibidem *pag. 926.* plusquam centies *&c.* Item tomo III. Synodi Nicenæ II. *pag. 76.* circiter ducenties. *pag. 123.* circiter ducenties. *pag. 184.* circiter ducenties. Quæ credo in istis *Conciliorum Tomis* impressa, prout antiquitùs scripta in originalibus, uti ratio suadet, nè repetitio continua ejusdem omninò superflua & molesta nauseet: quod tunc obindè suasit ratio, suasit & sæculo VII. isti Notario Imperiali & Apostolico, uti in ipso *Diplomate Thomæ Episcopi Florentini* patet; quod, attentis istâ ratione & Conciliis, huic elusioni novitiæ, *à paucissimis sæculis ceptum est usurpari*, omninò præferendum est: nec magis illi fidimus, quàm aliis præmissis harum phrasium, *Nos miseratione divina. Episcopus Florentinus. Ad perpetuam rei memoriam.* ipsorum elusionibus novitiis suprà n. 582. ad 609. 653

efficа-

efficaciter rejectis: quidquid tamen sit, usus unius *&c.* licèt inusitati, leviter nimis assumitur ad gravissimi ponderis antiquissimum *Diploma* unius Episcopi Florentini censurandum, ut *novitium, & fictitium*, præsertim jam evidenter falsificatis cæteris ejusdem furfuris elusionibus aliis.

654 Respondeo II. Ad ea, quæ Henschenius & Papebrochius pro coronide *n.22.* addunt: *Tabellionatus signum, quod apposuisse se dicit Notarius (ut de Tabellionis & Tabellionatus nominibus, usurpationis tunc pridem antiquatæ, & nunc recentissimæ vocibus nihil dicam an ea ætate in usu fuerit notoriali apud Italos vehementer dubito.* Illud *vehementer dubito* nos amplius non movere 1. quia confundi debet cum suo *nescio*, & *neque exempla habemus in Italia*, de quibus suprà *n.586. & 641.* cùm multa indubiè sint in Italia istius ætatis Acta notorialia, quæ non habent. 2. quia Henschenius & Papebrochius non solùm vehementer dubitarunt, sed asseruerunt, phrases, *Nos miseratione divina. Episcopus Florentinus. Ad perpetuam rei memoriam.* & vocem *&c.* non fuisse eâ ætate in usu, sed multis demùm post septimum sæculis, cujus oppositum evidenter demonstravimus: *n.582 ad 609. & n.653.* nec proindè tanti apud nos est suum *vehementer dubito*, ut vel tantil'am vim habeat contra *Diploma Thomæ Episcopi Florentini* sub expresso *Tabellionis signo* anno 743. hocque signum fuisse in nonnullorum usu patet, ex *Diplomate* Leonardi Episcopi Cæsenatis *anno 1175.* quod sic finit: *Quod verò Instrumentum privilegii. Ego Petrus Turriensis Casenas Tabellio mandato supradicti Episcopi manu meâ scripsi, & absolvi. Ego Leonardus Episcopus in hoc privilegio à me facto subscripsi.* Apud Vghellum *tom.2.pag.264.* Alii autem passim *Tabellionem* appellarunt *Secretarium*, quod arbitrarium fuit, & quidem usque ad annos Innoc. III. sæculi XI. ut non obscurè colligitur ex eodem Innoc. III. *cap. sicut, nè Clerici vel Monachi.* ubi sic: *Fraternitati tuæ mandamus, quatenùs Clericis in sacris Ordinibus constitutis Tabellionatus officium, vel beneficiorum subtractionem, appellatione postpositâ, interdicas.* Quomodò autem hæc concordent cum suo *tunc pridem antiquatæ*, & *nunc recentissimæ*, non video, nisi velint tàm illud *Diploma*, quàm *Decretum* hoc Innoc. III. quæ plusquam à quingentis annis fuerunt, *nunc esse recentissima*, quod etiam est nimis novitium.

Intereà cùm Henschenius & Papebrochius scribant, *tunc quidem antiquatæ*; fatentur, *Tabellionis & Tabellionatus* nominum usurpationem fuisse pridem ante annum 743. Sed pridem ante etiam esse antiquatam: ideoque, jam similibus toties ab eis deceptus, rogo, ut id positivè probent, non verò negativè solùm per unum *non legitur, ignoro, dubito* &c. ipsis familiare, ut toties vidimus, signanter *n.586.641.* quò veritates nobis manifestas eludere præsumunt; quia illud nihil concludere, patet ex dictis *n.12.* & aliundè vix credo ipsis originalia instrumenta, tàm antiqua, & tot occurrere, ut solidè probare possent ante *annum 743.* fuisse usurpationem illam *antiquatam*; cùm ego jam positivè probaverim, adhuc tempore Innocentii III. sæculo XI. perseverasse, & ultrà; quia ad *B. Ambrosii Senensis vitam* referunt 30. Notorialia instrumenta anni 1128. cum signo notoriali: & Vghellus *tom. III. Italiæ Sacræ col. 36.* in *Diplomate* Rodingi anno 853. Ecclesiæ Florentinæ Episcopi, *tertiò* 655

 men-

mentionem facit *signi Testium*. & col. 3 . in *Diplomate* Lamberti Imperatoris sub Andrea anno 876. Rodingi successore, sic expressè habetur: *manu propriâ subsignavimus, nostroque annulô jussimus insigniri. Signum Domini Lamberti Serenissimi Imperatoris Lamberti*. Dum enim Imperator signi proprii mentionem expressam facit, & signi Testium expressa fit, non est, cur Notarius in instrumento unius Episcopi, pariter expressam non fecisset sui signi mentionem.

656 Addunt quidem Henschenius, vel Papebrochius *ibidem* primò; *certus autem sum, neque tunc, neque diu posteà istius sui signi expressam mentionem fecisse*. Sed

657 Contra 1. Statim oppositum probavimus: solum velim conciliet illud *certus sum* cùm *vehementer dubito*, de quo *n. 654*. & distinguat inter *nescio*. n. 599. *neque exempla habemus in Italia*. n. 641. *vehementer dubito* n. 654. & illud *certus sum*, cùm de hoc certus esse non posit, nisi certus sit se omnia notorialia tunc, & diu posteà, Acta vidisse, quod non credo. Aliundè verò, cùm parva sit differentia, inter expressam in actu signato, & expressam in actu exercito sui signi mentionem fecisse, Henscheniusque & Papebrochius fateantur, Notarios in prædictis 30. Notorialibus instrumentis signum suum apposuisse, in ista objectione parva vis est ponenda; quia ista non plus reipsâ differunt, quàm sequentia ex *tom. 2. Conciliorum*, quæ indifferenter in Conciliorum subscriptionibus reperiuntur, ut v. g. *pag. 90*. in Concilio *Chalcedonensi* act. 1. Omnes: *subscripsi*. Ibidem *pag. 101*. Omnes: *definiens subscripsi*. pag. 439. in Synodo Constantinopolitana V. act. I. *manu meâ subscripsi*. Eidem act. IV, pag. 488. Omnes: *diffinivi* & *subscripsi*. Eidem pag. 549. *In conspectu meo confecta sunt ante posita gesta & subscripsi*. Eidem pag. 599. Omnes, præmisso unius *subscripsi*, scribunt, *similiter* (Ità etiam Synodo Later. *pag. 777*. Eidem verò pag. 847. Omnes, *ut suprà*) Aurelianensi Concilio III. pag. 608. Omnes: *his Constitutionibus consensi*. Concilio Parisiensi 1. *pag. 649*. Omnes: *consensi* & *subscripsi*. Concilio Aurelianensi V. pag. 653. *Constitutionem nostram subscripsi*. Synodo Constantinopolitanæ VI. *pag. 1013*. indifferenter Omnes: *diffiniens subscripsi*, aut *subscripsi*. Numquid ibi omnes expressam mentionem faciunt suæ *subscriptionis*, *diffinitionis*, vel *consensus*? Numquid simplex ipsorum signatura in actu exercito posita æquipollebat istis in actu signato expressis? Numquid Notarius, qui scripsit *Diploma Thomæ Episcopi Florentini* potuit in actu signato expressam mentionem facere sui *signi*, uti omnes isti Episcopi suæ *subscriptionis*, *diffinitionis*, & *consensus*? Numquid ex istis sufficienter colligitur, istorum expressam mentionem facere, aut non facere, sed simpliciter *signare* aut *subscribere*, fuisse istis temporibus arbitrarium? Quàm temerè igitur Papebrochius ità asseveranter scribat, *certus sum* &c. indè patet.

Contra 2. Ipsimet Henschenius & Papebrochius *ibidem Propylæi part. 1. cap. 2. n. 23*. referunt *Diploma Dagoberti*, quod sic finit: *Et ut istius chartulæ confirmatio firma in ævum permaneat, describi eam præcepi, & nostrô sigillô eam indè firmavi. Actum pridie nonas Aprilis anno regni nostri XII. Moguntiæ feliciter. Amen. Signum ✠ Dagoberti Regis* (simile ejusdem Dagoberti regni VI. anno 627. refert Henschenius Diatribæ de tribus Dagobertis *pag. 28*. & infrà subdit: *quæ omnia* 658

omnia dicto Diplomati fidem conciliant indubitatam.) Ibid. n. 25. aliud ejusdem Dagoberti referunt, quod sic finit: *Et ut hac præsens traditio, tam sua, quàm nostra, stabiliorem in Dei nomine semper possit habere firmitatem: præceptum hoc indè conscriptum manu propriâ subter firmavimus, & sigilli nostri impressione insigniri jussimus. Actum anno DCXLVI. Incarnationis* Dominicæ. *Indictione IV. Kal. Sept. (per manus Grimaldi Majoris domus) anno regni* Domini Dagoberti *II. Actum Treviris in nomine* Domini *feliciter Amen. Signum* Dagoberti *Regis* ✠ Ibidem *n. 50.* Privilegium Clotharii Imperatoris, anno DCCCXLIII. Aquisgrani scriptum, quod sic finit: *& ut hac nostra largitionis authoritas firmior habeatur manu propriâ subter firmavimus, & annuli impressione adsignari jussimus nostri.* Ibidem *n. 51.* alterum Ottonis Imperatoris, verosimiliter an. 952. juxta Baronium ad hunc *annum,* quod sic finit: *Et ut hoc nostræ authoritatis præceptum firmum & stabile permaneat, chartam hanc conscribi, & annuli nostri impressione signari jussimus, quam & propriâ manu subtus firmavimus.*

659 Deindè Henschenius *lib. 1. Diatriba de tribus* Dagobertis §. *XI. pag. 55.* refert Diploma Regium Clotharii antiquorum & coëvorum Testium authoritate clarissima & gravissima firmatum, cujus hæc est clausula: *ut hæc præceptio firmior habeatur, & per tempora conservetur, nos & præcelsa genitrix nostra Domna Baldechildis, Regina maxima nostris signaculis subter eam decernimus affirmare. Signum gloriosi Regis. Signum præcelsæ Baldechildis Reginæ. data sub die 25. Mens. Decemb. an. V. regni nostri.* Et addit: *Is erat annus Christi 656.* pag. 74. Diploma alterius Childerici Regis refert, ferè similem habens clausulam. *pag. 85.* alterius Dagoberti Regis, similem. Item *pag. 89.* Dagoberti Regis, similem. Item *pag. 97,* Dagoberti Regis, similem. Item *pag. 110.* Dagoberti, similem. Item *pag. 123.* Dagoberti Regis, similem. Item *pag. 143.* Theodorici Regis, similem: cui subdit Henschenius, *hoc quoque Diploma certum atque indubitatum est.* Item *pag. 150.* Clodovei Regis, similem, an. 695. Item *pag. 181.* Godefridi Ducis anno CIↃLXIII. *pag. 187.* similem, anno CIↃXCVI.

Denique ad vitam B. Ambrosii Senensis XX. Martii, *primum* sic finit. ✠ 660
Ego Alexander quondam Joannis Clericus & Notarius prædictis interfui, & etiam ea omnia de mandato supradicti Domini Senensis scripsi & publicavi rogatus. Secundum sic. ✠. *Ego Jacobus Judex & Notarius, filius quondam Tholomai Sacramento prædicto interfui, & quæ superius continentur, scripsi, & publicavi rogatus.* Tertium sic ✠ *Ego Jacobus, quondam Rustici, prædicto juramento & omnibus prædictis interfui, &, quæ suprà continentur, scripsi, & publicavi rogatus.* Et sic de sequentibus aliis eorumdem Notariorum. Decimumnonum sic. ✠. *Ego Joannes olim Guidonis Judex & Notarius.... signavi & scripsi.* Vigesimum sic ✠ *Ego Balione Ugolini Judex Ordinarius & Notarius supradicta examinationi & juramentis, ut dictum est, interfui, & ea* &c. *inscripsi, & in hanc publicam juris formam redegi rogatus.* Item vigesimum secundum similiter ab eodem. Vigesimum septimum sic. *Et ego Bartholomæus Angelus de Bulseno Notarius & Judex ordinarius constitutus authoritate Almæ Urbis Præfecti, prædictis interfui, & rogatus à dicto Petro scripsi, & publicavi, signum meum prædictis proprium apponendo.*

nendo. Signum prædicti Bar✠tholomæi Notarii & Judicis ordinarii. Vigesimum octavum ab eodem, *ut suprà.* Quid ad præmissa *à n.658. hucusque?* Certè: valdè abjectus est hostis, qui propriis vincitur armis.

661 Patet autem ex præmissis tria Dagoberti Regis prima Diplomata, duo sequentia privilegia, & duo ultima instrumenta Bartholomæi Angeli, etiam facere expressam in actu signato mentionem sui signi; cætera autem in actu exercito, cum omnia sui Notarii signum habeant, quæ, ut diximus, æquipollent: omnes etiam Notarii dicunt in actu signato *scripsi,* cum in actu exercito scripsisse suum nomen, officium & signum sufficiat. Unde sequitur talium in actu signato expresiones, vel omissiones, fuisse istis temporibus, prout nunc, arbitrarias: ac proindè ex illis nihil de antiquitate, aut recentioritate Diplomatum, privilegiorum, aut instrumentorum colligi posse: ac proindè hujus eadem sit ac præcedentium clausula. Præmissa quidem sunt &c. Vide suprà *n. 454.* in fine.

662 Scio: quod Henschenius & Papebrochius *Diploma Dagoberti* anno 646. imposturæ recentioris arguant: Primò quidem Henschenius *Diatriba de tribus Dagobertis Francorum Regibus lib. 2. §. secundo:* uterque hic *n. 8.* scribens: *Horreense Diploma,* utique illud Dagoberti, *quô maximè nititur sententia adversa, undequaque ruinosum est, ac prorsus fictitium.* Sed censura illa novitii Scriptoris super Diplomate unius Regis sæculi VI. est valdè gravis; imò, quod notandum, Papebrochius, aut Censor Papebrochianus suprà *n. 411.* etiam *omnis Historicorum, qui verè sunt Historici, nationis* de invento *Dagoberto II.* contra nos jactat, & obtrudit plausum, idem facturus de *Historia Carmelitana,* nisi retundatur. Sed

Audiamus 1. fundamentum Henschenii in Diatriba *loco citato* pag. III. *Non favet etiam subscriptio Diplomatis, consultò à nobis in hunc locum rejecta, quæ hôc modô assutis laciniis reconcinnata:* Actum anno IↃCXLVI. Incarnationis Dominicæ. Indictione IV. data VII. Kalend. Septemb. per manus Grimoaldi Majorisdomus Regiæ, anno Regni Domini Dagoberti II. Actum Treviris in Dei nomine feliciter. Amen. Signum Dagoberti Regis. *Obiit Dagobertus I. an. IↃCXLIV die XIX. Januarii.* Ità ille. Sed 663

Contra 1. *Dagobertum I.* istô annô mortuum negant. Primò: Chronicon de gestis Regum Francorum, quod scribit: *Sigebertum & Clodoveum fuisse fratres germanos. Dagobertum in Spinogelo villa mortuũ esse. Regnasse annos* XXXIV. Secundò: In Diplomate S. Dionysii *apponuntur anni regni XXV. aut XXX.* Tertiò: *Ivo Carnotensis annos regni illius scribit XLIV.* Quartò: Trithemius in Historia Regum Francorum tradit mortuum esse anno IↃCLXV. Quintò: fragmentum Historicum, Chronico Alberti Argentinensis à Christophoro Urstitio præfixum, & inter Scriptores Francorum ab Andrea Chesnæo recusum, sic habet: Anno Domini IↃCLXXIV. *Dagobertus Rex obiit, & filii ejus duo regno substituuntur.* Ità fatetur Henschenius *ibidem pag. 49.* Diversitas autem ista provenire potuit ex vetustissima charta, & aliis scripturis, de quibus Henschenius *Diatriba* &c. *pag. 22.* sic scribit: *sufficiant hic paucula ex cap. 43.* (putà, Monachi S. Dionysii de Dagoberto scribentis annos regni & obitus) *verba:* unum, *inquit,* quod in charta vetustissima reperi, quàm, 664

quàm, ut ferebatur B. Andoenus scripserat, quodque memorato Regi ejus post mortem contigit, breviter narrabo miraculum. *Ejusdem Dagoberti gesta, quasi à pluribus scripta, citat Aimoinus lib. 4. cap. 17.* Cujus Dagoberti, *inquit*, actus, licet à nonnullis separatim digesti habeantur, tamen ne eos facta ejus lateant, apud quos præfata non invenitur scriptura, ea nos libuit perstringere. *Floruit Aimoinus Monachus Floriacensis sub annum Christi CIↃ.* Isti fortè, accuratius, quàm hi, chartam istam & scripturas examinarunt, & melius intellexerunt: & aliundè sibi contradicit Henschenius; nam dicti *Propylæi part. 1. n. 6.* scribit: *Obiit anno DCXXXVIII.* ibi verò *anno IↃCXLIV.*

665 Nos verò, cùm ex crisi illa novitia advertamus, pleraque antiquissima *Dagoberti* Diplomata, variasque Monasteriorum fundationes antiquissimas, ab eo de impostura suspectari, & jam suprà probaverimus ipsum & Papebrochium, novitiis conjecturis parum pensatis, identidem habere *Diploma* Episcopi Florentini anno 743. pro Carmelitis editum, de recentiorum impostura suspectum, licèt jam constet ex tota hac *Pharetra II.* præmissis, id esse ab omni sua crisi exemptum, istam quoque alteram eorum crisim tot & tantæ authoritatis antiquiorum testimoniis præferre non audemus: præsertim cùm cedat in gravissimum istorum Monasteriorum præjudicium, & aliud non adferant fundamentum, quàm hoc *ibidem* pag. 47. bellum à Dagoberto *anno regni XIV. Christi* IↃCXLI. *rebellantibus Wasconibus illatum, iisque clementiâ Dagoberti vitam indultam anno XV. Christi* IↃCXLII. *referunt Fredegarius cap. 78. Monachus S. Dionysii cap. 36. & 42. Aimoinus lib. 4. cap. 28. & 31. Qui mox capitibus sequentibus addunt: Dagobertum profluviô ventris in Spinogelo villa super Sequanâ fluvio laborare cœpisse, exindè ad basilicam S. Dionysii à suis delatum, anno regni sui XVI. exeunte, sub finem anni Christi* IↃCXLIII. *Nam regno Neustriæ & Burgundiæ filio Chlodoveo tradito, eoque & Nanthilde Majori-domus Æganı commendatis, ingravescente morbo humanis rebus exemptum esse XIV. Kalendas Februarias, observant in Gestis ejus Monachus S. Dionysii cap. 43. & Aimoinus cap. 43. Annus tum cœperat* IↃCXLIV. *qui primus Chlodovei II. numeratur: cujus regnum eo anno initium solidissimè confirmat S. Audoenus, Dagoberti Regis ante Referendarius.* Sed

Contra 2. sic scribit Henschenius *ibid. lib. 1. §. 4.* pag. 23. *Fredegarius cap. 46. tradit Bertetrudem Dagoberti matrem*, mortuam esse anno Clotharii XXXVI. *Christi* IↃCXIX. *ac biennio post* Dagobertum super Austrasios Regem institutum. Anno XXXVIII. Regni Clotharii, *Christi* IↃCXXI. Quo anno erat adolescens, juxta id, quod immediatè subdit Henschenius: *quem adhuc adolescentem potiùs arbitramur tunc primum Arnulpho Episcopo Metensi commendatum.* Si verò addantur anno Christi IↃCXXI. adolescentiæ Dagoberti anni XII. & regni ejusdem XVI. annus mortis Dagoberti nō erit Christi IↃCXLIV. sed IↃCXLIX si verò solùm addantur aliquot anni pueritiæ, annus mortis, & anni regni erunt incerti, prout ex istis primus regni, cum S. Dionysii Monachus scribat *cap. 2.* teste Henschenio *ibidem* pag. 22. *Dagobertum in annis puerilibus à genitore traditum esse Arnulpho Metensium Urbis Episcopo, ut eum secundùm suam sapientiam enutriret.* Cum his autem non conveni- 666

veniunt *Dagoberti profluvium ventris* sub finem anni Christi IↃCXLIII. & *mors* ejus ingravescente morbo, an. Christi IↃCXLIV. quia sic regnasset XXII. aut XXIII. annis, non verò solùm XVI. Ac proindè falsa est observatio Monachi S. Dionysii cap. 43. & Aimoini cap. 43. præsertim cùm Henschenius de his *ibid. pag. 22.* scribat: *Ambo præcipuam suæ Historiæ auctoritatem mutuantur à Fredegario, à quo pleraque describunt. Reliquis eorum scriptis non tam securam ubique fidem esse adhibendam infrà constabit.* Istud autem, quod ibi de anno mortis Dagoberti scribunt, est de istis *reliquis.* Ac per consequens etiam falsa est ex illis observatio Henschenii.

667 Contra 3. sic iterum scribit *ibidem pag. 24.* Henschenius: *Fredegarius* cap. 53. *anno XLII. regni Clotharii, Christi IↃCXXV. Dagobertus cultu regio & jussu Patris honestè cum Leudibus in Clippiaco, non procul Parisiis, venit, ibique germanam Sichildæ Reginæ, nomine Gomadrudem, in conjugium accepit.* Hic autem annus erat regni Clotharii XLII. Christi IↃCXXV. ut statim, referente Henschenio, vidimus, & Dagoberti regni IV. quos si à XVI. añis regni ejus tollas, non restant nisi regni ejus anni XII. quos si addas Clotharii anno Christi IↃCXXV. hinc dies mortis Dagoberti erit anno Christi IↃCXXXVII. non verò IↃCXLIV. uti ex Monacho S. Dionysii & Aimono vult Henschenius. Ex quo etiam capite patet, non esse Monacho isti S. Dionysii & Aimoino fidem habendam quoad annum mortis Dagoberti; nec magis Henschenio.

668 Contra 4. sic paulò ante §. 3. *pag. 20.* Henschenius: *Theudericus vero anno regni XVIII. Christi IↃCXIII. Metis profluvio ventris mortuus est: cujus filius Sigeberto, aliisque, & avia Brunechilde occisis, Clotharius II. anno regni paterni* XXX. *teste eodem Fredegario* cap. 49. *in Burgundia & Auster regnum arripuit, ejusque primus annus cum dicto anno IↃCXIII, quo Theodericus ejusque filii obierunt, computatur. Puer adhuc eo tempore Dagobertus I. erat, ex Bertetrude priore conjuge Clotharii II. natus.* Cùm verò hîc anno 1. regni Clotharii II. *Dagobertus I.* dicatur *fuisse puer,* & suprà loco citato ex *pag. 23.* iterum dicatur fuisse *adolescens,* aut *puer* juxta Monachum S. Dionysii, anno XXXVIII. regni Clotharii II. Ista intelligi non possunt, nisi dicatur, Dagobertum bis *fuisse puerum,* semel anno 1. regni Clotharii II. & iterum semel anno XXXVIII. vel saltèm anno XXVIII. regni ejusdem, à Dagoberto I. annos X. adolescentiæ detrahendo, quæ vix conciliari possunt.

Contra 5. Henschenius *ibidem lib. 2. §. 1. pag 64.* sic scribit: *Sigeberti vita habet,* obiisse Kalendis Februarii, anno ferè 31. regni 28. ab Incarnatione Domini 662. à transitu S. Martini 263. *Molanus in natalibus SS. Belgii ex vita eosdem ætatis, regni, & epochæ Christi annos retinet. Sed qui tempore Sigeberti Gemblacensis, illius vitæ auctoris, annus Christi numerabatur 662. nobis annum à Januario inchoantibus, esse sequentem 663. sæpius monet Bucherius.* Paulò ante præmittit: *Anno XI. à morte Patris Baronius.* Ex his autem evidenter sequitur, Dagobertum Sigeberti patrem obiisse *anno Christi 651.* aut *652.* annis XI. ante; non verò *anno Christi 644.* uti suprà ex Monacho S. Dionysii *cap. 43.* & Aimoino *cap. 43.* docet Henschenius. Ac proindè, cùm regnare cœperit *anno Christi 621.* regnavit saltèm 31. aut 32. annis, & ut citius obiit anno regni sui 32. vel 33. non verò 16. uti ibi, 669

post

post illos, vult Henschenius: quibus attentis, parum fidere debuit Monacho S. Dionysii & Aimoino, præsertim cum *ibidem lib. 1. §. IV. pag. 21.* hæc præmiserit: *Andreas Chesnæus tom. 1. Historiæ Francorum, exorditur Dagoberti Regis tempora* à gestis ejusdem Domni Dagoberti, scriptis à Monacho S. Dionysii, eumque anonymum quidem, sed contemporaneum *appellat. Petrus de Marcâ lib. 1. Historiæ Bearniæ cap. 26. §. 1. opinatur scripsisse illum* sub Chlodoveo II. *cum cujus obitu historiam finit. Verum plura sunt, quæ hunc auctorem aliquot sæculis juniorem esse persuadeant. Sufficiant hic paucula ex capite XLIII. verba:* unum, *inquit,* quod in quadam vetustissima reperi charta, quam, ut ferebatur, B. Audoënus scripserat, quodque memorato Regi ejus post mortem contigit, breviter narrabo miraculum. *Ejusdem Dagoberti gesta quasi à pluribus scripta citat Aimoinus lib. 4. cap. 17.* Cujus Dagoberti, *inquit,* actus licèt à nonnullis separatim digesti habeantur, tamen nè eos facta ejus lateant, apud quos præfata non invenitur scriptura, ea nos libuit perstringere. *Floruit Aimoinus Monachus Floriacensis sub annum Christi CIↃ, suamque Historiam inscripsit S. Abboni Abbati anno CIↃIV. interempto, cujus & vitam scripsit XIII. Novembris à nobis publico dandam. Aimoino quantò antiquior ille S. Dionysii Monachus fuerit, incertum est: antiquiorem tamen fuisse, ex dictis licet conjectare. Ambo præcipuam historiæ suæ auctoritatem mutuantur à* Fredegario, *à quo pleraque describunt. Reliquis eorum scriptis nam tam securam ubiquè fidem esse adhibendam, infrà constabit.*

670 Præmittit quidem *ibidem pag. 21.* Henschenius: *Fredegarius (quem infrà probamus, Chronicon ad caput LXXXX. sive ad quartum post obitum Dagoberti annum, solùm scripsisse) unus est, cujus præcipuè stare testimonio possimus, utpotè Dagoberto coëvus, & qui præfatur,* se Acta Regum & bella gerentium, quæ legendo simul & audiendo, etiam & videndo, cuncta certificatus cognovit, hujus libelli volumine scribere non siluisse, sed curiosissimè, quantum potuit, inserere studuisse. *Et quivis hoc Chronicon relegens, facilè advertet ex dictione circa Acta Dagoberti magis incultâ, ea primò illius calamò exarata esse; non, ut priora magis nitida, ex aliis auctoribus descripta, aut saltèm contracta.*

Sed imprimis: cùm ipse & Papebrochius explodant *Diploma Thomæ Episcopi Florentini* an. 743. ex omni parte authenticum, ut vidimus suprà, & de quo magis constat, quod sit istius anni, quàm quod Fredegarius fuerit Dagoberto coëvus: Undè habet Henschenius, quod Fredegarius fuerit *Dagoberto* coëvus: *quia,* inquit, *præfatur se Acta Regum* &c. Sed numquid, sicut vult *Diploma* illud esse à Carmelitis, multis sæculis junioribus, mendaciter & fictitiè scriptum, eôdem jure dicere possum, illud, quod ibi *præfatur* Fredegarius, esse ab eo multis sæculis juniore mendaciter & fictitiè præfatum, & scriptum? Expectabo disparitatem solidam, & meritò, suppositâ crisis & novitiarum utriusque conjecturarum efficaci enervatione hucusque præmissâ. 671

Deindè: supposito ex præmissis suprà *n. 678.* quod Dagobertus I. adhuc puer, aut adolescens fuerit anno Christi 621. Rex super Austrasios institutus; Sigebertus verò filius ejus obierit anno Christi 662. aut 663. à morte Dagoberti Patris anno XI. si ab anno Christi 621. retrocedas ad annum nativitatis Dago- 672

berti, erit verosimiliter annus Christi 613. quasi inter puerilem & adolescentem ejus ætatem medius, & tum ab anno obitus Sigeberti demas annos XI. quibus supervixit patri, vixerit Dagobertus I. annis 51. aut 52. Rex fuerit annis 45. aut 46. propius sensui Ivonis, & Trithemii suprà n.674. quod non solùm confirmant, & exindè verificantur, Diplomata S. Dionysii anno regni Dagoberti XXV. aut XXX. & sic de nonnullis aliis, quæ Henschenius & Papebrochius à juniore efficta volunt, quia data post annum XVI. regni Dagoberti I. Sed etiam Chronicon *de gestis Regum Francorum*, quô scribitur regnasse annos XXXIV. subaudi *saltèm*. Si verò non constet, prout non constat, Segebertum filiū Dagoberti I. supervixisse Patri, cum nusquam legatur occupasse regnum Franciæ post mortem patris, cujus de jure erat hæres; & Henschenius fusè probet Dagobertum II. successisse suo patri Sigeberto in regnum Austrasiæ, non verò in Regnum Franciæ, cujus alioqui post mortem Segeberti patris sui fuisset hæres: dici potest cum Trithemio in *Historia Regum Francorum*, Dagobertum I. supervixisse filio suo Segeberto, & mortuum esse anno Christi IↃCLXV. ac proindè regnasse annis XLIV. uti etiam docet Ivo Carnotensis suprà, & idipsum confirmant prædictum Chronicon ac Diplomata, saltèm quoad multos annos regni ejus suprà XVI.

673 Audiamus 2. Fundamentum Henschenii & Papebrochii *ad tom. 2. Aprilis Propylei part. 1. n. 8.* quod præcipuè ibi versatur in eo, quod faciat mentionem Irminæ, quæ non potuit esse filia Dagoberti I. quia *consequens est, ut Irmina minimū nonagenaria fuerit anno DCCVIII.* (quo, inquit paulò antè n. 5. *signavit donationem alterius possessionis sitæ in Villa Stankeim) utpote antè obitum patris viro nupta, eòque mortuô, fundatrix facta Monasterii; & quidem ex bonis, non tantum paternis; sed etiam à sponso relictis, quorum proprietas ante consummatum, vel plenè saltèm contractum matrimonium, ad eam non pertinuisset.* Sed

Contra 1. Suppone, quod verosimilius est, ob præmissa *n. 682.* Dagobertum I. regnasse annis XXXVIII. aut XXXIX. & mortuum esse anno suæ ætatis LI. aut LII. Christi verò IↃCLXIV. aut IↃCLXV. Hôc suppositô, licèt demus Irminam signasse donationem in Villa Stankheim anno Christi DCCVIII. & natam annis XXXIV. aut XXXV. ante mortem sui patris Dagoberti I. ac sic natam anno Christi IↃCXXX. aut IↃCXXXI. non fuerit anno DCCVIII. istiusmodi donationis, nisi ætatis annorum LXXXVIII. aut LXXXIX. quæ est satis communis, & ut videtur, non est necessè fingere unum Dagobertum II. Irminæ Patrem, à nullo unquam Scriptore, ante Henschenium, in scriptis relatum; cujus fictione necessè est, non solùm Chronico de gestis Regum Francorum, Ivoni Carnotensi, & Trithemio suprà citatis contradicere; sed & instrumenta ab eo post annum XVI. regni sui, & ætatis suæ XXXVII. vel XXXVIII. habere supposita & falsa, cum multorum injuria notabili, quod attentis præmissis suppositum potiùs & falsum haberi debet: quidquid de Dagoberto II. à se invento malè jactent. 674

Contra 2. Quoad hanc Diplomatis Horreensis datam: *Actum anno IↃCXLVI. Incarnationis Dominicæ, Indictione IV. Kalendis Septembris, per manus Grimoaldi Majorisdomûs Regiæ anno* 675

regni

regni Dagoberti II. Actum Treviris in Dei nomine feliciter. Amen. Signum Dagoberti Regis. Major eſt difficultas, quoad annum *regni II.* quàm quo ad *Grimoaldum Majorem-domûs Regiæ*; quia conſtat, quod hic iſto anno fuerit Major-domus Regiæ Sigeberti Auſtraſiæ Regis & filii Dagoberti I.* qui tunc eſse potuit Treviris, & ad tale *Diploma* aſſumptus: imò & quàm quoad annos Chriſti; quia uti fatentur dicti *Propylæi* part.1.n.34. *Conſtat Dionyſium exiguum Chriſtianæ Æræ inventorem primum floruiſſe circa annum DXXXIII. & S. Willebrordum ad ſuum Kalendarium proprià manu ſignaſſe ſui adventus in Franciam ordinationis in Epiſcopatum & memoriæ iſtis deſcriptæ annos ab Incarnatione Domini DCXC. DCXCV.* &c. Hoc autem addere (uti Indictionem apud Romanos, juxta illud Henſchenii *Diatribæ* &c. pag. 10. *à Romano Imperio ad Carolum Magnum, ejuſque poſteros delato, Franci cum nomine Imperatorum uſum indictionum, quibus Romani aſſueverant, etiam ſuſceperunt*) ſemper uni priori, uti poſteriori fuit liberum, & cùm reperiatur à Grimoaldo additum, uti ab eo addi potuit, *Diploma* ex hoc præcisè capite non rectè aſſeritur, *ruinoſum & prorſus fictitium.*

676 Undè tota difficultas reſtat quoad annum *regni II.* qui, ut diximus, veroſimiliter fuit XXV. & cùm Dagobertus II. non eſset Rex, non poſsit eſse Dagoberti II. *regni II.* crediderim potiùs, fuiſse primitùs regni *annum* inadvertenter omiſsum, & quod multis ſæculis poſt à quodam ſciolo ſit imprudenter adjectum II. quàm aſserere auſim, tale regiæ fundationis *Diploma* regium obindè eſse *ruinoſum & prorſus fictitium*; quia facilè eſt ſcribenti, unum verbum inadvertenter omittere: non credo tamen debere admitti, ut *Dagoberti II. regni II.* ſecùs ut *Dagoberti* I. præcisè. Quidquid tamen ſit de *Dagoberto* I. & *Dagoberto* II. eorumque *Diplomatibus*, de quibus aliorum ſit diſcuſsio: iſta tantùm præmiſi, ut probem 1. contra adeò antiqua tanti momenti & authoritatis monumenta, fortius quàm novitiis eſse agendum conjecturis, aut ſaltèm diſsimulandum, cùm, ob Communitatis traditionem adeò antiquam, aliquid ſit tribuendum antiquitati, ut ipſimet ſuprà *n.599.* aſserunt. 2. ut oſtendam Papebrochii, ſeu Papebrochiani Cenſoris jactantiam de *Dagoberto* eſse nimis vanam, plauſumque non ſatis fundatum, de quibus ſuprà *n. 411.*

Reſpondeo 12. Ad id, quod *ibidem n. 22.* addunt. *Hic ergo eſt primus, quem anno MCCLXXXV. ſtilo Senenſi, aliàs LXXXVI. ſigni ſui invenio meminiſſe.* 677
Oppoſitum jam eſse probatum ſuprà *n. 664. ad 671.* Ad id verò, quod ſubdunt: *necdum tamen aut ipſe, aut alius ſæculo iſti vicinus, ſignum tabellionatus nominat*: eſſe ſimiliter falſum; quia *officium tabellionatus*, & conſequenter *ſignum* fuiſse ante ſæculum VII. ac ſic ante ſæculum XII. ipſimet fatentur *ibidem* ſcribentes: *ut de Tabellionis & Tabellionatus nominibus, uſurpationis tunc antiquatæ, & nunc recentiſſimæ vocibus nihil dicam.* Vide dicta *n.664. ad 671.* ubi falſitatem iſtam demonſtravimus.

Reſpondeo 13. Ad id, quod *ibidem n. 22.* ſubdunt: *Extremæ porrò amentiæ fuit, pro eo tempore, quo Italiæ dominabantur Longobardi Reges, & de reſtituendo Occidentis Imperio nemo nec cogitabat quidem, Imperiali Authoritate Notarium fingere. Si atteſtationis nunquam ſatis explodendæ figulus tantam adhibere voluiſſet* 678

 ad

ad scribendum cautelam, quantam attulit ad fingendum audaciam, curavisset invenire aliquod veteris temporis Diploma ex multis, quæ Florentiæ habebantur; & litterarum ductus ac locutionum formam imitans, inspersisset aliquot sæculi barbarissimi solæcismos. Indè patere evidenter, non solùm, quod injuriosè nimis ibidem n. 8. *Diploma nec Romanis, nec Goticis, nec Longobardicis litteris, sed prorsus Barbaris esse exaratum, quales scilicet Frater Polonus noverat, & sui insolentia antiquitatis* &c. scribant, cum Carmelitas ob defectum fingendi artis *extremæ arguant dementiæ:* sed & se in arte ista fingendi longè peritiorem, dum Carmelitas docent fingendi artem, quam ignorarunt, & cum *extrema dementia* sit, illam suis meritò reliquerunt magistris, maluerunt q; religiosè & simpliciter attestationem Thomæ Episcopi Florentini petere, jam probatam *n. 447.* præsumptione, & Telorum ipsorum Enervatione, veram & authenticam, quam, simili arte, se diaboli laqueis & totius mundi opponere censuræ & ludibrio: verumtamen cùm Papebrochius se exhibeat in arte ista Magistrum, veremur, nè arte non absimili fabricarit approbationem Censoris, de qua, *Pharetr. I. Telo XX.* litteras Petraccii, de quibus *Pharetr. II. Telo V.* & testimonium Vghelli, de quo ibid. *Telo VII.* ob urgentes cuilibet ibi oppositas rationes, vel saltèm sub illorum signatura eā ad nutum disposuisse, aut reformasse.

679 Quantumvis autem ibi Carmelitas infament tanquam *extremæ amentiæ figulos,* quod de se & sua novitia crisi æquius dixissent, censuram illam parum modestam & nobis graviter injuriosam cum aliis præmissis dissimulo, cùm dicat Deus: *mihi vindictam, ego retribuam. ad Rom. 12.* & solùm dico ipsos in illam extremam ècontra amentiam incidere, fingendo annum 743. quò Notarius *Diploma Episcopi Florentini* signavit, fuisse *tempus, quo Italiæ dominabantur Longobardi Reges, & de restituendo Occidentis Imperio nemo nec cogitabat quidem:* tum quia sive Reges Longobardi tunc occuparint totum Imperium, sive non, quod hic frustrà moverem, cùm ad hanc difficultatem perindè sit; equidem eo tempore fuit unus Imperator, aut invadens, aut invasus; ac sic totus hìc eorum discursus: *Extremæ porrò amentiæ fuit, pro eo tempore, quo Italiæ dominabantur Longobardi Reges, & de restituendo Occidentis Imperio nemo nec cogitabat quidem, Imperiali Authoritate Notarium fingere,* meram sapit fabulam in amentia ista meritò in ipsos retorta fundatam, Ordini tamen nostro cum cæteris suprà *n. 414. ad 446.* relatis admodùm injuriosam; quod ut pateat clariùs. Vide Baronium *tom. 9.* ad *annum 743.* ubi *n. 9.* refert Epistolam *Zachariæ Papæ ad Bonifacium* sub hac data: *Dat: nonas Novembris, Imperante piissimo Aug. Artabasdo à Deo coronato magno Imperatore anno tertio* &c. & ad annum 744. n. 2. aliam refert ejusdem *Zachariæ Papæ* ad eundem *Bonifacium* sub hac data: *data Kalendis Julii Imperante Domino piissimo Augusto Constantino à Deo Coronato Magno Imperatore anno vigesimo sexto Imperii ejus quarto* (nam Artabastus Imperium invaserat) *Indictione duodecima:* imò etiam Author Theatri vitæ humanæ lib. 19. sub titulo *Romanorum Imperatorum* scribens: *anno Christi 742. Constantinus VI. Copronymus.* Sicut igitur tunc fuit Imperator Romanus, ità & aliquis Authoritate Imperiali Notarius; neque ad hunc adstruendum, necessarium est ullum, ut patet, *extrema dementia*

tiæ figmentum; sed ad destruendum potius. Undè Henschenius & Papebrochius dixissent innoxius, & omninò veriùs, *suam crisim* ex hoc capite, uti ex aliis suprà rejectis, *nunquam satis explodendam*, quàm *Thomæ Episcopi Florentini* pro Carmelitis *anno 743. attestationem*, quam in sola præsumptione, & Telorum ipsorum Enervatione sistendo, efficaciter probavimus recipiendam.

680 Intereà, quid, attentis hucusque Henschenii & Papebrochii *Telorum* novitiorum *Enervationibus* præmissis, pro *Thomæ Episcopi Florentini attestatione de primo parvæ Ecclesiæ Carmelitarum Florentinorum à se anno 743.* posito lapide, sit judicandum, uti &, an non potiori jure, attentis contra hoc *Telum VIII.* præmissis, dicere possem, quod Papebrochius suprà *Telo VII. n. 544.* scripsit: *Indicantur novitiæ imposturæ, tot penè argumenta, quot sunt fictitiæ attestationis* (Papebrochii oppositionis) *verba*; prudens aliis relinquo, cùm mihi sufficere debeat, quod primus non sim, uti probavi suprà *num. 159.* qui in Papebrochio talia noto, & discutio: nam Carolus Moschenus, quem ibi citavi, in suo Opusculo ad me Roma transmisso, cui titulus, *Confutatio Collectionis novarum opinionum, quas futiles nonnulli compilarunt, & leves.* Ubi, post nominatos in sua *Præfatione* Ferdinandum Vghellum, & Danielem Papebrochium, sic suam Confutationem *pag. 1.* incipit: *Uberrimus Historicorum Titus Livius, Historiæ Populi Romani exordium ducturus, anceps fuit, an à primordio Urbis res præscriberet, licèt cùm veterem, tùm vulgatam esse rem videret:* DUM NOVI SEMPER SCRIPTORES, AUT IN REBUS CERTIUS ALIQUID ALLATUROS SE, AUT SCRIBENDI ARTE, RUDEM VETUSTATEM SUPERATUROS CREDUNT, *ut in Præfatione inquit. Et hinc fit, ut contra vetusta monumenta conspirantes, Historicorum, qui prædecesserunt, dicta improbent, eorum scripta damnent, doctrinam oppugnent, & antiquam illorum traditionem (quam ipsi prorsus ignorant) jugulent: Nec pudet hos in errorem abripi ad genuinorum Actorum fidem convellendam, & credentes magnum aliquod esse, quod affirmant, & Sibillæ folium recitare, caligantes in obscura fallaciarum caligine.* NON VIDENT, QUÆ SUNT (*ut inquit Tertullianus in Apol. cap. 9.*) ET VIDERE VIDENTUR, QUÆ NON SUNT. Pag. 2. *Nonnulli hoc ævo Scriptores novorum figmentorum molem machinati sunt, cujus ope universa, quæ de translatione Hierosolymis Anconam, Sancti Corporis gloriosi, & invicti Martyris Cyriaci Hierosolymitanæ Ecclesiæ Patriarchæ, Anconæque Patroni præcipui, antiqui Scriptores tradiderunt, sursum, deorsum versare possent, & ad nihilum redigere valerent:* sic Papebrochius de S. Propheta Elia Ordinis nostri primo Fundatore & Patrono, & aliis suprà vindicatis. Pag. 14. *At ad majoris ponderis confutationes accedamus. Pater Daniel Papebrochius vir summi ingenii, cum aliis Patribus Societatis Jesu Antverpiæ, plura in Scriptores de Translatione Corporis Sancti Cyriaci notavit, & novis inventis eorum dicta, scriptaque tanquam procul à vero, ab Orbe eliminare conatur. Primo namque loco, Martyrologium, quod D. Hieronymo tribuitur in medium profert &c. multa sanè in hac opinione apocrifa, & im-*

improbabilia acta cumulantur, & commiscentur. Idem contingere in opinione Papebrochii contra Historiam Carmelitanam ostendimus suprà *n. 414. ad 446.* Plura taceo, ne causam alterius suscipere videar: & ad alia Henschenii & Papebrochii (aut solius Papebrochii, si malis) *novitia Tela* contra Fundationem Carmeli Boppardiensis ante annum 1238. ex antiquissimo Prioris *Epitaphio* finaliter pertransco. Quarè sit

PHARETRA III.

Ex RR. PP. Godefridi Henschenii, & Danielis Papebrochii Tomo II. citato Contra Fundationem Carmeli Boppardiensis ante annum 1238. Ex antiquissimo Prioris Epitaphio.

681 QUia autem similiter Fundatio Carmeli Coloniensis est anno 1238. antiquior, quidquid Papebrochius infrà scribere non vereatur: *Finio igitur, & rursum affirmo, Carmelitas ante annum MCCXXXVIII. nulla in Occidente habuisse Monasteria,* præmitto aliqua istius Fundationis Instrumenta, quorum Copias penes me habeo authenticas, ut pateat Papebrochium id temerè rursum affirmare, attentis istis Instrumentis & aliis *Pharetra II. n. 44. ad 451.* præmissis.

COPIA

Litterarum Vicarii Generalis Carmel. super donatione &c.

682 *FRater Ioannes de Lennia Vicarius Prioris Generalis Fratrum Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmeli Universis Prioribus & Fratribus ejusdem Ordinis in Provincia Alemaniæ existentibus, tam præsentibus, quàm futuris, salutem in eo, qui in se existentium omnium salus est & Protector. Quoniam exitus hominis varii sunt & incerti, providus est & discretus, qui in diebus sibi præstitis se cogitat providè moriturum. Igitur*

tur Fr. Bruno nostri Ordinis professus, nec non & ejus Domina Iutta nostri Ordinis Mater, & Filia, sanæ mentis & bonæ memoriæ existentes, breves dies hominis attendentes, in remissionem suorum peccaminum, & perpetuam memoriam animarum suarum habendam, sex solidos Coloniensis Monetæ perpetui census pro hostiis comparandis, & singulis annis domibus nostri Ordinis in Alemania longè latèque diffusis, prout uniuscujusque domûs expostulaverit necessitas, per Priorem & Fratres domûs nostræ Coloniensis erogandis, ad honorem Domini nostri Iesu Christi, & Beatæ Mariæ Virginis gloriosæ pia devotione, & assensu unanimi, contulerunt dictos sex solidos super censum hæreditarium de domibus sitis juxta Vulpem assignantes. Insuper prædicti, videlicet Fr. Bruno, & ejus Domina, in Fratrum Orationibus & laboribus quamplurimùm confidentes, Fratribus domûs Coloniensis septem solidos Coloniensis Monetæ pro perpetuis suarum animarum memoriis erogarunt, quos septem solidos accipiendos à Fratribus, & habendos super censum hæreditarium quatuor domorum sitarum in vico, qui vulgariter dicitur VVeyerstrasse, ordinaverunt, & proindè ac unanimiter præfixerunt, addentes & volentes omninò, quod medietas istorum septem solidorum in Anniversario dicti Fratris Brunonis, & alia medietas in Anniversario suæ Dominæ antedictæ Conventui domûs nostræ Coloniensis in pietantiam totaliter concedatur, nec unicus denarius in aliquos usus alios expendatur ullâ necessitate cogente. Cùm ergo prædicti, scilicet Fr. Bruno, & ejus Vxor Domina antedicta tot & multa alia charitatis beneficia Ordini, & præcipuè Fratribus domûs Coloniensis impenderint & concesserint; Nos, videlicet, Frater Ioannes Vicarius Prioris Generalis, eorum piis devotionibus ac justis petitionibus annuentes, Vobis, Prior domûs Coloniensis, & quicumque pro tempore fuerit, ac cæteris Fratribus sub vestra obedientia commorantibus, Auctoritate Patris nostri Prioris Generalis, quâ fungimur, præcipimus in virtute Sanctæ Obedientiæ, firmiter & districtè, quatenùs in quantum in Vobis est, præfatam donationem observetis innoxiam & illæsam, ità, quod in tempore opportuno, cum prædictis sex solidis hostias comparetis, & cæteris domibus secundùm earum indigentiam per nuntios aliquos destinetis. Prætereà, ut discant Posteri, quid fecere moderni, & ut charitas aliarum virtutum Mater & radix inter Nos floreat & concrescat, & ne Fratres nostri Filii ingratitudinis appellentur, volumus & præcipimus Vobis, Prior domûs Coloniensis & cunctis Fratribus ejusdem domûs, ut omni die in prima Missa pro Fratre Brunone & ejus

Vxore vita fruentibus dicatur una Collecta scilicet: Deus qui Charitatis dona. Et post mortem eorum dicatur eodem modo Collecta: Inclina Domine. Exceptis Festis totum Duplicibus & Duplicibus, & hoc volumus & præcipimus, ità fideliter & firmiter observari, quod nulli liceat contra istam ordinationem & præceptum temerè contravenire, aut contradicere, vel eam revocare, aut in aliquo obviare quantacumque gaudeat potestate, & Vos Prior & Fratres, si verbum Prophetæ consideraveritis: Oratio mea in sinu meo convertetur, præsens ordinatio & præceptum nunquam Vobis erit in fastidium vel gravamen; Vt autem hæc ordinatio perpetuè firma & robusta permaneat, sigillum nostri officii & sigillum Fratris Hermanni Prioris *Provincialis, & commune Sigillum Provinciæ præsentibus duximus apponendum. Datum in domo nostra Coloniensi Anno Domini millesimo ducentesimo trigesimo in die Trinitatis. Excipimus etiam tres dies ante Pascha, in quibus Fratres præfatas Collectas dicere non tenentur. &c.*

683 Dicitur 1. *Vicarius Generalis*: putà, ob difficilem accessum ad Ordinis Generalem, qui tum temporis seu *anno 1230.* adhuc in Monte Carmelo residebat.

684 Dicitur 2. *Fratrum Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo*: Ex quo iterum patet contra Papebrochium, istiusmodi titulum fuisse in Ordine usitatum ante annum 1230. Vide suprà n. 608. 609. 610.

685 Dicitur 3. *Universis Prioribus & Fratribus ejusdem Ordinis in Provincia Alemaniæ existentibus.* Ex quo etiam patet contra Papebrochium suprà, juxta istarum litterarum datam anno 1230. non solùm Carmelitas ante annum 1238. aliqua in Occidente habuisse Monasteria, sed & Provinciam ex multis Monasteriis, Prioribus & Fratribus formatam, quod in fine litterarum confirmatur his verbis: *ut autem hæc ordinatio perpetuò firma & robusta permaneat, sigillo nostri Officii, & sigillum Fr. Hermanni Prioris Provincialis, & commune sigillum Provinciæ præsentibus duximus apponendum.* Quantum verò temporis requiratur, & præcesserit dictum annum 1230. ad formandam Conventuum Provinciam cum Capitulo Provinciali cuivis prudenti, & ipsi Papebrochio erit perpendendum.

Dicitur 4. *F. Bruno Ordinis nostri professus: nec non & ejus Domina Jutta nostri Ordinis Mater & Filia,* putà secundùm statum conjugalem, qui, ut patet, in cujusque Ordinis Tertiariis nonnulli, Tertiariorum Professioni non repugnat. 686

COPIA

C O P I A

Alterius donationis verosimillimè Prænominati Brunonis, sed ista prius factæ.

687 *Viris Religiosis & discretis Fratribus P. Provinciali Fratrum Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmeli in Alemannia morantium, totique Capitulo Provinciali, Bruno Civis Coloniensis dictus de Bunregassen, salutem, & promotionis perpetuæ promptitudinem. Verum quia circa Ordinem & Fratres devotum & benignum gessi semper affectum, sperans bonis Fratrum operibus & orationibus devotis animam meam posse quandoque recreari, hinc est, quod Ordini meum favorem ostendere cupiens, Deo & Beatæ Virgini & Ordini ejus domum in Colonia sitam apud domum & Chorum Fratrum cum attinentiis & horto offero, censumque ejus remitto, quem Fratres jam dudum mihi solvere tenebantur, Ordini eam purè propter Deum & pro remedio animæ meæ resignans, numquam amplius aliquid à Fratribus de prædicta domo exposciturus, videlicet, quamdiu Fratres prædictum cupiunt inhabitare locum, vestram indè Charitatem rogans quàmmaximè, quatenùs mihi gratiam concessam à Fratre Richardo quondam Provinciali de voluntate Fratrum ratam & firmam habere velitis, eamque Fratres domûs Coloniensis moneatis observare, videlicet, ut quotidiè in una Missa cum una Collecta memoria mei & uxoris meæ & meorum in domo Fratrum Coloniensium habeatur. Post mortem verò meam & uxoris meæ cum una Collecta de defunctis quotidiè in una Missa memoriam animæ meæ & Uxoris meæ studeant fideliter habere. Valete.* Cujus etiam copiam authenticam penes me habeo.

688 Dicitur 1. *Viris Religiosis & discretis Fr. P. Provinciali Fratrum Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo in Alemania morantium, totique Capitulo Provinciali.* Quibus confirmantur præmissa statim de Conventuum Alemaniæ Provincia cum Capitulo Provinciali. Quia hanc donationem præcessisse alteram, de qua in præcitatis litteris: non solùm colligitur ex eo, quod hîc ille Bruno non dicatur Ordinis professus, sed Civis Coloniensis: Verumetiam ex eo, quod in antiquissimis Registris Conventûs prius scripta reperiatur, & prædictæ litteræ habeant *tot & multa alia charitatis beneficia Ordini, & præcipuè Fratribus domûs Coloniensis impenderint, & concesserint.* Imò consequenter Ægidius Gelenius in

ſuo Sacrario Coloniæ Agrippinæ lib. 3. Syntagmate 43. §. 2. ità ſcribat: *Cùm ſub annum Chriſti 1197. filius Saladini Tyranni ingentem exercitum duɛtaret in Chriſtianos, qui patri ſuo nobiliorem Aſiæ partem, Hieroſolymorum Regnum, extorſerant, cùm etiam Henricus VI. Imperator obiiſſet, & plerique Cruceſignati milites timore percuſſi patriam repeterent, quidam ex Vbiis nobilis Miles Bruno de Bonnerhoff anno Chriſti 1198. Religioſos Carmelitani Montis incolas B. Mariæ Virginis cultores, ſecum Agrippinenſem Coloniam deduxit. Docent hæc verſus in Camera, quam Hoſpitum dicunt.*

Victores Aſiæ Patriam plerique petentes,
E ſacro ſecum Monte tulere viros;
Miles Agrippinam deductis Bruno reverſus
Atria fundavit, auſpice, noſtra, Deo, &c.

689 *Deductis in Coloniam eo modo Religioſis anno 1219. temporibus S. Engelberti Archiepiſcopi, B. M. Virgini extructa eſt eis Eccleſia, non ea tamen amplitudine, quam modo videmus, ſed longè minore: gerebantque Fratres veſtem alterius nigro, & albo coloribus variegatam, quem Habitum aſſumere coacti fuerant nè incurrerent invidiam Tyrannorum, qui quondam Palæſtinæ dominantes, candore trabeatrum entitebant.*

690 Dicitur 2. *Cenſumque ejus remitto, quem Fratres jam dudum mihi ſolvere tenebantur.* Ex quo ſequitur Carmelitas dudum ante annum 1219. habuiſſe Coloniæ domum ex qua præfato Brunoni debebant cenſum, *apud domum & Chorum Fratrum,* quam *cum attinentiis & horto,* cenſuque ab illis ſuper illa ei debito, eis tunc obtulit, & remiſit. Quot verò annos importet illud *dudum,* difficile eſt determinare; cum Gelenius ibi ex una parte ſcribat, *deductis in Coloniam eo modo Religioſis anno Chriſti 1219. temporibus S. Engelberti Archiepiſcopi, B. M. Virgini extructa eſt eis Eccleſia, non ea tamen amplitudine, quam modò videmus, ſed longè minore.* Ex altera verò ſcribat Erhardus Vvinheim *de magnitudine Coloniæ Agrippinæ.* §. Vigeſima 1. Eccleſia. *Eccleſiæ hujus primus Fundator extitit è nobili genere Bruno quidam acerrimus contra Saracenos Miles Aſiæ Victor Bernhoff cognominatus; qui anno 1098. vires de Monte Carmeli (de quibus Joſephus Antiochenus libro de perfecta militia primitivæ Eccleſiæ cap. 12. diſertè ſcribit, dicens:* Perfectorum militum Chriſti, Apoſtolorum coadjutores ſurrexerunt ſtrenuiſsimi viri, ſolitarii, contemplationi dediti, ſanctorum Prophetarum Eliæ & Eliſei ſequaces: qui de Monte Carmeli deſcendentes, per Galileam, Samariam, & Judæam fidem Chriſti conſtantiſsimè ſparſerunt, quique in Mariæ Virginis honorem, in Montis Carmeli declivio, Oratorium fabricantes Salvatoris Matri ſpecialiſsimè ſervierunt) *Coloniam ſecum deducens, utramq; hanc Eccleſiam, lapidum ſcilicet congeriem, & viva Sancti Spiritûs Templa, uti verſus in hoc PP. Carmelitarum Conventu, ubi Ordinis auſpicium pulcherrimis figuris depictum videre eſt, in hæc verba prodit:*

Victo-

Victores Asiæ Patriæ plerique petentes,
E sacro secum Monte tulere viros;
Miles Agrippinam deductis Bruno reversus
Atria fundavit, auspice, nostra, Deo.

691 Ubi in adductis è Monte Carmelo Religiosis *centum annis* differunt, in quo, si conjecturæ probabili, remoto aliorum præjudicio, stare liceat, Erhardus videtur Gelenio præferendus, non solùm quia longè antiquior, sed tum quia Conventus Coloniensis in Capitulis Provincialibus semper Bopardiensem præcessit, & anno 1219. Provincia Coloniensis erat ex Conventibus ad Capitulum Provinciale sufficientibus formata, ut paulò antè vidimus: tum quia, *dudum*, de quo suprà, illud confirmare videtur, ita ut Asiæ victor redierit paulò ante captam Jerosolymam, quandò Saladinus ad eam liberandam exercitum habebat paratum, juxta illud Guillielmi Tyrii lib.9. cap. 10. *Per idem tempus, Urbe recens captâ, dum adhuc Principes, qui eam divino mancipaverant cultui nondum essent divisi ab invicem, rumor insonuit; & verè sic erat; quod Princeps Ægyptius, inter Orientales potentissimus, ex universis Regionibus, suæ ditioni subjectis, militares convocaverat copias, & exercitus collegerat infinitos, indignè ferens, quod populus Barbarus, de ultimis egressus terrarum finibus, in regnum suum introierat, & Provinciam imperio suo subditam occupaverat violenter: vocatoque ad se militiæ suæ Principe Elasdalio, qui alio nomine dicebatur Emircius, præcipit, ut universum Ægypti robur, & omnes imperii vires colligens in Syriam ascendat, & populum præsumptuosum deleat de superficie terræ, ita ut non memoretur nomen illius ultrà.* Undè dici potest, Gelenium ab Esladio malè transiisse ad Saladinum, nec satis attendisse adversus, quos pro se citat, *Victores Asiæ patriam plerique petentes* &c. quia cùm Saladinus, teste Em. Jacobo Vitriaco *Histor. Jerosol. cap. 94.* anno 1187. acceperit Jerosolymam, Bonnershoff inde anno 1198. non rediisset *Victor*, sed planè victus, ut patet; secùs si juxta Erhardum anno 1098. vel potius 1099. posito 8. pro 9. quod facilè fit: etenim in annis istis errasse Gelenium, etiam Conventus Coloniensis ad cæteros præcedentia originalis persuadet.

C O P I A

Donationis Alexandri de Ripa.

692 **N***Otum; quod Alexander de Ripa dedit & remisit Fratribus Stripetitiis, dimidiam marcam hæreditarii censûs, recipiendam in tertia fa-*

bricaſita juxta domum vocatam ad mitram, ſuperius verſus albas Dominas, in duobus terminis ſolvendam, prout cenſus alius de eadem domo ſolvitur, quæ dimidia marca prædicta debet converti in communes uſus Fratrum prædictorum in eorum coquinam, ut indè habeant communem conſolationem in eorum Refectorio bis in anno, & pro ea facient Fratres communiter memoriam ipſius Alexandri, Uxoris ſuæ & eorum Liberorum in terminis illis, quibus ſolvetur cenſus antedictus, nec alienare ſeu vendere debent, ſed perpetuo eam recipere ad ea ſervanda, quæ ſunt ſubſcripta. Acta ſunt hæc Gerardo Comite, Nicolao Caltruſen, Ioanne Overſtolz, Theodorico de Cotte, Henrico de Medone, & Hermanno Schonekint præſentibus. Pro quibus omnibus ſigillum Gerardi Comitis præſentibus eſt appenſum, quod Nos alii Officiati præſentibus apponi rogavimus, & omnia præmiſſa vera eſſe, & huic ordinationi & rogato de mandato Officialium domûs in Oyrsburg interfuiſſe proteſtamur. Fatemur etiam, quod dicti Fratres jus nobis de ſcriptura fecerint. Actum & datum Anno Domini 1231. Cujus etiam copiam authenticam habeo.

693 Dicitur *Fratribus Stripetiis,* id eſt cappas Barratas ſeu Bicolores ex una petia alba, & alia nigra alternatim perpendiculariter deſcendentes portantibus.

COPIA

Extracti Germanici in Latinum verſi ex quodam libro Archivii Eccleſiæ Parochialis S. Jacobi Apoſtoli Coloniæ.

Initium

694 *Fol. 4. pag. 1.* Liber Proviſorum, pauperum domeſticorum S. Jacobi, Originis Parochialis Eccleſiæ S. Jacobi, pariter & fundationum, ac duorum Monaſteriorum, Conventuumque in ea ſituatorum.

In anno poſt Nativitatem Jeſu Chriſti, cùm in Romano Regno inſcriberetur ſexcenteſimus quadrageſimus primus, tempore Dagoberti Chriſtianiſſimi Regis Franciæ, & Auſtriæ, qui tunc

tunc temporis Civitatem, & Coloniensem districtum obtinebat, & regebat.

Clausula concernens

695 *Fol. 4. pag. 2.* Cùm inscriberetur annus 1220. Carmelitarum Ordo, Civium ope, & cujusdam Equitis dicti Bonnerhoff, ædificavit domum unam Dei, & Cœnobium, ac Ordinis Fratres cœperunt in eodem variegatas albas & nigras cappas aut pallia deferre; fueruntque nuncupati variegati Fratres B. V. Frawen-Brüder.

696 Subscriptum erat: *Pro vero extracto ex prædicto originali libro in fidem extraxi, subscripsi, & signo Notariatus mei solito munivi Ego Servatius Bruggen sacris Apostolicâ & Cæsarea Authoritatibus publicus, in Curia Romana, Camera Imperiali Spirensi, nec non Cancellaria hujus liberæ Imperialis Civitatis Coloniensis approbatus & immatriculatus Notarius. Locus ✠ Sigilli.*

697 Undè verosimile omninò est, prædictum Bonnerhoff dici *ædificasse* &c. ob pia in illum finem relicta legata; quandoquidem Erhardus scribat, ipsum anno 1098. *viros de Monte Carmelo Coloniam secum deduxisse*, eumque vocet *Ecclesiæ hujus primum Fundatorem:* Gelenius autem: *deductis in Coloniam eo modo Religiosis anno Christi 1219. temporibus S. Engelberti Archiepiscopi Beatæ Virgini exstructa est eis Ecclesia, non ea tamen amplitudine, quam modò videmus, sed longe minore.* Quidquid tamen sit, de ista qualicumque non satis firma inter Erhardum & Gelenium differentia, & super dicti Bonnerhoff annorum diversitate, à qua nostram nolumus cum Papebrochio, scribente Propylæi part. 2. Carmelitas nulla ante annum MCCXXXVIII. in Europa habuisse Monasteria, & titulum Fratrum Beatæ Virginis demum incepisse anno MCCXXX. controversiam facere dependentem, sive Erhardum, sive Gelenium sequamur, præfata instrumenta in utroque à nobis evidenter contra Papebrochium stant. Ex quibus advertendum, Conventum nostrum Coloniensem habuisse tres Ecclesias. Primam, de qua Erhardus, & donatio de Bunregassen sub his verbis; *sitam apud domum & Chorum Fratrum.* Secundam, de qua Gelenius, *anno Christi 1219. temporibus Engelberti Archiepiscopi B. M. V. extructa est eis Ecclesia.* & extractum *Libri Parochialis Ecclesiæ S. Jacobi*; quæ indubiè prima esse non potuit, cùm alioqui fuisset 130. annis juxta Erhardum, & saltèm 30. annis juxta Gelenium, sine parva, in tanta Civitate, Ecclesia & Choro, quod credibile non est, attentis præmissis. Tertiam, quæ modò est, & de qua Gelenius sub his verbis: *non ea tamen amplitudine, quam modò videmus, sed longè minore.* Licet una eademque in eodem loco ampliari potuerit.

Addc:

698 Adde tamen turpius errare Papebrochium, dum ibid. n. 1. scribit: *Necdum enim cuiquam in mentem venerat ante sæculum XIV. translatos in Europa Carmelitas dicere.* Ubi addit ad marginem: *sæculo XIV. primum migrasse in Europam Carmelitas.*

699 Primò: quia præter præmissa pro fundatione Florentina Diplomate Thomæ Episcopi Florentini *n. 332.* ubi illud refert. Pro fundatione Senensi *n. 446.* utraque ante annum 800. Pro fundatione Boppardiensi *n. 705.* Pro fundatione Coloniensi hîc *n. 682. ad n. 698.* utraque ante annum 1200. Bulla Innocentii IV. quam refert ex Speculi Ord. *fol. 61. pag. 1.* Lezana *ad annum 1245.* hæc habet: *Hinc est, quod, sicut accepimus, dilecti filii Prior, & Fratres Eremitæ de Monte Carmeli, abdicatis sæculi opibus, titulum elegerunt paupertatis, ut mente & corpore expediti, liberam, & acceptam valeant impendere Domino servitutem, nullas possessiones, neque proprium, per quod sustentari valeant, possidentes. Propter quod vestrum est sibi subsidium opportunum, Universitatem vestram rogamus, monemus, & hortamur attentè, per Apostolica scripta mandantes, quatenùs de bonis à Deo vobis collatis, pias eis ad eorum sustentationem eleemosynas, & grata subsidia charitatis erogetis, ut per subventionem vestram eorum necessitatibus succurratis, & vos per hæc, & alia bona, quæ Domino inspirante feceritis, ad æterna possitis felicitatis gaudia pervenire. Nos enim, de Omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus verè pœnitentibus, & confessis, qui eis manum porrexerint charitatis, decem dies de injuncta sibi pœnitentia misericorditer relaxamus. Datum, ut suprà.* Illam contra Papebrochium vindicavimus suprà *n. 137.* Item alteram ibidem ex eodem: *Universis Christi fidelibus, ad quos literæ istæ pervenerint, salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum dilecti filii Prior, & Fratres Ordinis Eremitarum de Monte Carmeli securè nequeant, sicut accepimus, propter frequentes Paganorum incursus in mansionibus, quas habent in transmarinis partibus, commorari, & ob hoc oporteat ex ipsis aliquos se transferre ad Regiones varias, & remotas, Universitatem vestram rogamus, & hortamur, attentè per Apostolica vobis scripta mandantes, quatenùs ipsos, si ad vos eos advenire contigerit, benignè recipientes, ac tractantes, honestè eis de opportunis locis in quibus securè possint famulari Domino, pro Divina & nostra reverentia liberaliter, & charitative providere curetis.*

Secundò: Ex instrumento authentico, quod est Romæ in Archivio Conventûs Transpontini, ut sequitur: *die 21. Octobris 1634. Joseph Ferrarotto, Timotheus Brancato, Clericus Vincentius de Stephano, Hieronymus Parisi, & Jacobus Margio Urbis fœcundissimæ Leontinæ, &c. coram nobis mihi rogantis existentes interim venerabilem antiquissimam Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Monte Carmeli sub titulo Sanctæ Mariæ Annuntiatæ dictæ Urbis ad petitionem, & instantiam fratris Josephi Centamore Prioris ejusdem Venerabilis Conventus præsentis etiam mihi cogniti, & petentis vigore præsentis actus unanimiter, & concordes oculis prospexerunt tectum dictæ Venerabilis Ecclesiæ, quod coopertum est cum tabulis, & trabibus, viderunt, & legerunt quoddam scriptum, Epitaphium picturæ, quæ scriptura sic exponitur, videlicet:* die decima-quinta Februarii, undecima Indictione. 837. *Vigore cujus millesimi exponitur antiquitas* 700

tiquitas dicti Conventus, & ab antiquis temporibus semper est expositum per famam publicam, quod dictus Conventus est primus Conventus totius Ordinis Carmelitarum, præter de illo Conventu de Monte Carmeli extra Regnum. Undè ut in futurum, appareat pro rei futuræ memoria factus est præsens actus suis die, loco, & tempore valituris. In quorum, &c. Testes Petrus Patti, & Magister Franciscus Machina. Locus ✠ Signi. Ex actis Notarii Honufrii Ferranti Leontini, &c. Universitas fœcundissimæ Civitatis Leontinæ. Omnibus & singulis præsentem visuris testatur qualiter præfatus Notarius Honufrius Ferranti, qui istam copiam ab actis suis exstruxit, fuit, & est fide dignus, & prædictum officium exercet, & in testimonium veritatis has præsentes fecimus, & nostro solito munivimus sigillo, die vigesima nona Octobris 1634. Locus ✠ Sigilli. Lucius Frangua. Ubi post famam publicam, supple *Civitatis Leontinæ*, ob præmissa de Fundatione Florentina, & Senensi.

701 Tertiò: ex antiquissimis Diplomatibus Monasterii S. Placidi, & Urbani IV. quæ Rochus Pirrhus Abbas Netinus Notitia 2. Ecclesiæ Messanensis sic refert: *Lego in quodam Diplomate, quod extat in tabulario Monasterii S. Placidi Messanensis dato anno 1173. Mense Decembr. Indict. 9. Regni Uvillelmi 2. anno. Simonem quemdam Regium Siniscalcum pro anima Regis Rogerii, ejusque uxoris Helviræ multa prædia dedisse Fratribus Carmelitis Messanæ. Item in Diplomate Urbani IV. invenio ad annum 1261. 8. Septemb. 4. Indict. Cœnobium, in quo degebant Fratres Carmelitani datum esse Abbatissæ S. Mariæ de Flomaria, & S. Michaelis Ord. Cisterciensis: indè in aliud migrarunt extra urbem, eoque bellorum tempore fœdato, ut testatur rescriptum Nicolai 4. apud urbem veterem Kal. Feb. Pontif. anno 3. salutis 1291. novum ædificaverunt in urbe juxta Cathedrale Templum, ut in Guidoctto diximus. Tandem in Æ. de D. Cathaldi Jannuensium in Regione Pontileonis sedem fixerunt.* Ità Lezana in Annalibus *ad annum 1173.*

Quartò: Ex vita S. Angeli Hierosolymitani scripta anno 1227. ab oculato teste Enoch Patriarcha Jerosolymitano ubi cap. 19. *Primum itaque* [dd] *Messanam profecti Cœnobium Carmelitanæ professionis adivimus, Priorique, ex more obedientiâ præstitâ, & Cœnobitis salute datâ, hospitia charitatis accepimus, atque ipsa in urbe solemnia sacra peregimus, totâ civitate gestiente spectaculô eorum qui nuper Sacramentum fidei receperunt. Mulier tunc nobilitate insignis, nomine Constantia, filium mutum, ut eum sanum faceret, ante Viri Dei sancti pedes constituit; à quo, Deo oratione factâ, linguæ beneficium infans recuperavit; tribus postmodum religiosis Sermonibus habitis, ab oculis multorum tenebras effugavit.* Et cap. 22. *Benigna tandem à Pontifice Honorio III. venia impetrata, & sanctis Dominico & Francisco in Christo valere jussis, ab urbe profectus cum sociis per superiorem Italiam iter longum faciens, ubicumque moram trahere oportuit, evangelizando, & verbo, & opere in fide construendo multa & admiratione dignissima fecit miracula: &* [hh] *aliqua, tum in Apulia, tum in Campania, suæ professionis Cœnobitis loca suscepit.* Et infrà: *plurimisque interim Carmelitanæ professionis Habitum concedit, & loca aliqua Carmelo addit.* Obiit *anno 1220.* Ea autem, quæ ad præmissa respondebit Papebrochius, aut contra utrumque suum errorem allatum pu- 702

gnabunt, aut evertent penè omnia, quæ Bollandus, Henschenius, & ipse suis in Acta Sanctorum inseruerunt Tomis, ut videre est suprà *n. 695. ad 503. n. 536. ad 540. n. 556. ad 576. n. 610. ad 635.*

703 Adstipulatur Joannes Balæus (hæreticus quidem; sed laudatus Historicus) in *Catalogo Scriptorum Britanniæ* pag. 260. in *Appendice ex Thomæ Scropi Catalogo* scribens: *Anno 1212. Quidam Eremi cultores, ex Carmelo Syriæ venientes, Angliam intrabant: sed rebus illic sub Pontificis interdicto tumultuantibus nihil fecerunt*: secus in Regionibus aliis juxta illud Guillielmi de Sanvico, qui floruit sub anno 1282. lib. 9. Speculi Ord. cap. 5. *Intereà dum hæc prædicta à Fratribus agerentur, invidens diabolus bono eorum operi, & huius Religionis multiplicationi, nisus fuit eam impedire. Quamobrem incitavit Rectores, & Curatos Parrochialium Ecclesiarum adversus Fratres prædictos. Qui Fratres non permittebant in eorum Monasteriis divina celebrare, nec sepulturam Fratrum sui Ordinis habere. Cumque Fratres ad Dominos Diœcæsanos, pro compescendis Rectoribus, & Curatis à gravaminibus prædictis recurrerent, supplicantes eisdem, ut de licentia eorum, & gratia, possent in locis suæ Religionis divina celebrare, & sepulturam Fratrum sui Ordinis habere. Respondebant Prælati, quod cùm hæc Religio esset eis ignota, gratiam postulatam non concederent, donec super præmissis intentionem Summi Pontificis scirent. Ea propter dicti Fratres iterum ad Summum Pontificem Innocentium Quartum accesserunt, cui humiliter supplicaverunt, ut dignaretur Prælatis scribere sibi non esse displicibile, sed placabile, si licentiam Fratribus concederent, celebrandi divina in eorum locis, & habendi liberam sepulturam Fratrum sui Ordinis. Pontifex autem prædictus humili Fratrum petitioni annuens, super præmissis sexto Kalendas Augusti anno Domini 1246. Archiepiscopis, & Episcopis scripsit.*

TELUM I.

Papebrochius *Propylæi* supracitati *part. 2. cap. 3. n. 23.* scribit: *Est Boppardia Oppidum modicum ad Rhenum, in eoque Monasterium Carmelitarum, & in Monasterii Claustro sepulcralis lapis, anni MCXIII. inscriptus numero: de quo priusquam dicere aggrediar aliquid, ipsam ejus delineationem spectandam exhibeo, qualem anno MDCLXX. accepi beneficio R.P. Georgii Seltzer, tunc Prioris. Huic autem ex latere jungo lamellam similis Epitaphii, Yolandæ Priorissæ, Sanctimonialium Ordinis S. Dominici in Valle S. Mariæ, geminis ab Lucilburgo leucis intra Arduennam, positi annis centum ac septuaginta post mortem ejus, quem lapis Boppardiensis exhibet.*

Ener-

Enervatio.

704 RESpondeo: magnis quidem expensis, sed parvô fructu, Henschenium & Papebrochium curasse toties Epitaphium istud visitari, delineari, sculpi, & imprimi, sola eos movente, sine alio fructu, vindictâ: si uterq; benè attendisset, effigiem in eo delineatam esse sui Ordinis cappâ, seu clamyde albâ, quæ in nigro lapide repræsentari non potuit, superinductam, expensis illis pepercisset, & hallucinationibus infrà subjiciendis; nec *Tolandam* illi assimulasset Dominicanam, quæ clamydem gestat nigram; & vestem inferiorem albam, ille subnigram: quæ tantum differunt, quantum album & nigrum, verum & falsum, licèt hæc nimis turpiter vindictæ zelo excœcatus, prout hucusq; præmissis demonstravimus, confundat, & extra Germaniam impertinenter quærat unius Dominicanæ Epitaphium, Boppardiensi, etiam in vestis infra cucullum plicis, & aperturâ omninò dissimile, cum Epitaphia Carmelitarum similis vestis ante annum MCCCL. Defunctorum tria, aut quatuor habeat in Conventu nostro Trevirensi. Undè melius Boppardiensi præter tria aut quatuor jam dicta monumenta Trevirensia, antiquissimum simile Moguntinum, suo nomine visitatum junxisset, nisi eo vinci timuisset.

TELUM II.

705 PApebrochius ibid. n. 24. addit: Lapidem Boppardiensem, inquit Lezana, in ambitu ad lævam ingressus Ecclesiæ positum, è terra elevari, & in altum erigi, fecit R.mus Pater Magister Henricus Sylvius, Prior Generalis, anno MDCIII. locum visitans, nè tale monumentum antiquitatis, paulatim pedibus attritum, penitùs periret. Idem deindè Reverendissimus Pater cum Socio *P. Mag. Dominico Provana*, Provinciali Neapolitano, sedulus fuit diu in pervestigandis characteribus dicti lapidis sepulcralis, propter eorum vetustatem & verborum quorumdam abbreviaturas. *Utrumque factum benè, neque succensendum, aut ipsis, aut aliis, qui ejusmodi Epitaphiorum legendorum nullum usum habentes, sumptô, undè minimè oportebat, legendi initiô,* duobus, aut tribus verbis exceptis (quæ, *ut ait apud Lezanam Segerus Pauli*, conjecturare nullus nostrum potuit) *hunc excepere sensum:*

Anno milleno cum bis deno nonageno,
Et terno pleno . . . .
Floribus ornatum virtutum fac tibi gratum,
Rex pie, ſic ratum facies ei famulatum.
Henricus dictus Prior hic, non crimine victus
Horrens conflictus fit dum mite necis ictus
Sereno Octobris fine
Talis memor eſto ruinæ.

Turbato Verſuum ordine naturali, mirum non eſt, ſi confuſus etiam habeatur ſenſus, aut veriùs nullus: hoc mirum, totius Ordinis Generalem perſuadere ſibi potuiſſe, qualemcumque ſic lecti Epitaphii ſenſum fideliter exprimi, ſequenti Paraphraſi, quæ nunc ibidem legitur, ejus juſſu, ſupra tabulam ligneam murô affixâ, rubrôque ac nigro colore Verſibus deſcriptâ.

* habetur *compleverat*

Dum Sol mille ſuô curſu * compleverit annos
Virgineo à partu, centum ſimul & duo luſtra
Et tres exactos, fatalis terminus inſtat,
Octobris, nigrô verè ſignanda lapillô,
Ultima lux. Rapuit virtutum luce coruſcum
Parca ſevera virum: rarâ virtute Priorem
Ordinis agnoſcit ſacri ſententia, nomen
Qui ſibi Carmeli divino munere poſcit,
Atque Urbs fauſta colit ſanctè Boppardia. Saxum
Oſſa tenet. Jacet hîc gelidâ tumulatus arenâ
Virtutum exemplar fulgens Henricus: at aſtra
Mens tenet, & Superum felici ſede locatur.

Hæc Paraphraſis à recentioribus nonnullis ſic producta, tanquam ſi eſſet ipſum anni MCXIII. Epitaphium, magnam nobis principio incuſſit ſolicitudinem. Quamvis enim nulla hîc appareret epitaphiorum ſæculo XII. uſitatorum forma, nec dubitaremus, quin periti rerum judicaturi eſſent, ipſum hoc ſæculo primum eſſe compo-

compositum; apparebat tamen difficulter extorquendam impostura confessio (puto confessionem) *Verum ubi lapis ipse apparuit veris sui ævi Versibus inscriptus, conversa est solicitudo illa in admirationem animorum, usque adeò occupatorum opinationibus suis, ut quidquid imaginando præconceperint, id clamare etiam lapides credant. Lege ergo primò ipsum lapidem, exordiendo a capite, sicut æquum est, & hunc sensum habe.*

Floribus ornatum virtutum fac tibi gratum,
Rex pie, sic ratum facies ei famulatum.
Henricus, dictus Prior Hein, non crimine victus,
Horrens conflictus fit, dum mitem necis ictus,
Anno milleno cum vicinis nonageno
Et trino pleno, prostravit, corde sereno,
Octobris fine, talis memor esto ruinæ.

Enervatio.

706 RESpondeo 1. In quæstione ista de litteris uncatis, & verbis sub notula abbreviatis ante annos circiter sexcentos, frustrà tempus teri, nisi quatenùs ex contextu clarescunt, aut coævorum expositione innotescunt, potiusque sistendum in antiquorum, qui faciliùs, uti viciniùs, hanc nosse potuerunt authoritate, quàm in Recentiorum conjecturis non minùs controversis. Papebrochius autem, pro istis in ipso contextu obscuris, coævos expositores non profert; Boppardienses verò incomparabiliter antiquiorum pro se habent authoritatem, & clara contextus verba de morte *Henrici* ante *annum MCXIV*, ac per consequens ante *annum MCCXXXVIII*. ergo nobis in hoc, & Boppardiensibus in istis Papebrochius cedere debet, nisi contra textum, se, nos, & illos, Andabatarum more, clausis oculis, absque ullius se anterioris authoritate & testimonio, de istis ante sexcentos annos exaratis pugnare velit: ac proindè illi suam expositionem ab authoritate majori contra Papebrochium tueri possunt; nos verò à propria ejus confessione Conventum Boppardiensem *ante annum MCCXXXVIII.* in Europa extitisse, quod nobis contra ejusdem intentum principale sufficit. Si tamen agendum sit solis conjecturis novis, quibus agit Papebrochius, probabiliores adferri posse contendo. Ideoque hanc lapidis sepulchra-

lis Boppardiensis fidelem delineationem , additis pro expositionis facilitate majori supra singula verba numeralibus cyfris , subjicio

Cyfras incipiendo à verbo *Henricus* tanquam Epitaphii materia prima & causa

causa principali, extra adjecimus, ut ad majorem præli, quod talium litterarum usum non habet, commoditatem, verba ista per cyfras designare possimus. Quia autem Papebrochius locô citatô *n.27.* scribit: *commodiorem sensum, si dederit alius, audiemus libenter*, ut nos unà cum Versione consonantiori sensum demus commodiorem.

707 Respondeo 2. (salvô meliori) Versionem Conventûs Boppardiensis non videri satis consonam. *Primò:* quia incipit ab *anno*, Versuum Ordine non servatô. Secundò: quia, dum vertit verbum 18. *is* supra *XX.* in *bis*, & verbum 21. *Z.* in *et*, tollit annos ibidem Prioratûs, & ætatis defuncti, qui defunctorum Epitaphiis omninò convenienter inseruntur. *Tertiò:* prætermittit verba 24. & 25. à quibus multùm pendet. *Quartò:* prætermittit *ci* suprà inter verbum 33. & 35. cujus haberi debet ratio. *Quintò:* verbum 34. vertit *sic*, quod attento *ci* suprà ante *S.* alium habere debet sensum. *Sextò:* verbum 2. vertit *dictus*, cujus, collatione factâ cum terminatione verborum 1.7.9. & 29. non est apparentia. *Septimò:* verbum 4. habet duplex *I.* unum suprà, alterum ad latus, ideoque in *Hic* inconsonanter vertitur. *Octavò:* verbum 6. habet suprà *IR* quo caret *crimine*, in quod vertitur, nec est religioso Epitaphio congruum. *Nonò:* verbum 10. minus congruè vertitur in *fit*, quàm *fuit* attento *mitem* subsequenti. *Decimò:* verbum 12. suprà *E* habet lineolam, cujus ratio in *mite* non reperitur. *Undecimò:* suprà verbum 24. *S.* habetur *ri* & vertitur *sic*, cujus constructionis non est apparentia. Ac tandem verbum 24. & 31. suprà habet duplex *cc*, quod non reperitur in verbo 31. *tritum*.

Respondeo 3. (etiam salvô meliori.) 708
Imprimis verba in Papebrochii Epitaphio carere quibusdam notulis supra verba adjectis, aut eas mutari: nam supra verbum 6. 22. & 28. est *IR.* sive *R.* supra verbum 24. & 31. est *cc.* ipse habet Λ supra verbum 16. omittit *O.*

Deindè verba vertendo mutat: nam in verbo 4. habet *Punctum* loco 1. infrà alterum, & vertit *Hein*, quod contra omne judicium & sensum pugnat, cum *Henrich* Germanicè fit juxta corruptionem plebis *Hein*: ac proindè per ipsum debeat esse, aut *Henricus dictus Prior Henricus*, aut *Henricus dictus Prior Heinrich*, aut *Henricus dictus Prior Hein.* quasi verò ista repetitio non esset superflua, & inepta; tum quia *officium Prioris* ineptè præsupponitur *nomini Prioris*, nec nomen hoc solet sic bis repeti; tum quia in Epitaphiis encomiasticis Latinis ineptè nomina Germanica à plebe corrupta & ridicula miscentur, præsertim inter utrumque nomen Prioris, Latinum unum & alterum Germanicum ità corruptum & ridiculum, posito honorati officii titulo. Verbum 28. incipit per *d.* in sua delineatione, & tamen vertit *virtutum*. Verbum 24. & 25. seu *S.* cum *ci* suprà vertit *sic*, cujus constructionis non est apparentia. Verbum 10. *F.* cum *T.* suprà vertit *fit*, quasi demùm post mortem fieret *horrens conflictus*, & ante non fuisset. Verbum 6. habet *IR.* & vertit *crimine*, quasi verò fuisset anteà de *crimine* accusatus, aut *crimen* præsupponeret *conflictum*. Verbum 18. & 19. seu *XX.* cum *is* suprà, vertit *vicenis*, quasi verò *is* esset suprà positum ad distinctionem vicenis à viginti, & apponi debuisset, si aliud non significaret, *vicenis* aut *viginti*:

ti: accedit, quod *vicenis* plus dicat quàm *viceno, viginti,* aut *bis deno.* Verbo 28. *corde* addit *sereno*, & tamen in Paraphrasi *n. 27.* vult Henricum in horribili conflictu necis immeritæ crudeli ictu prostratum, quæ parum concordant; quia in tali nece non parum difficile *cor serenum*, seu *mens serena*, ac tandem dum vertit verba 18. & 19. seu *XX.* cum *is* suprà in *vicenis*, & 21. *Z.* in *et* tollit annos Prioratûs, & ætatis defuncti, qui Defunctorum Epitaphiis omninò convenienter inseruntur.

Denique Versuum ordinem naturalem non servat: nam adjectiva *ornatum, gratum* & relativum *ei* sine suo substantivo præmittit, nec istis adjectivis & relativo respondet substantivum seu *Henricus*, à quo Versuum ordinem incipere debebat, & prosequi usque ad *sereno*, quod non *cordi*, sed *Octobris fini* adjectivum est, ut statim notavimus; verbis verò *corde* & *sereno* interponere duos primos Versus, ac sic prosequi Versuum ordinem naturalem consideranti patebit: undè in ipsum meritò retorquetur, quod in Boppardienses sic *n. 25.* torquet: *Turbato Versuum ordine naturali, mirum non est, si confusius etiam habeatur sensus, aut verius nullus.* Dicit quidem se *exordiri à capite, ut æquum est:* sed ubi parergum circumcirca est plenum verbis, *caput* est, ubi incipit Versuum ordo naturalis, *ut æquum est*; non verò ubi cuilibet placet.

Nunc difficultas restat in eo, quod nec Boppardiensium, nec Papebrochii Versio contineat *ecT* suprà verbum 24. 709
cum *ec* non reperiantur in verbo *virtutum*, nec *ec-* in verbo 31. *gratum* ob eandem rationem, & obscurissimum sit quid significent, nisi duobus characteribus *ec* bis abundè, quod supponimus, & ipsos vertendo verbum 24. in *virtutum*, & verbum 31. in *gratum* sequemur. Quia verò neutra illorum Versio habet rationem *IR* supra verbum 6. & illud vertunt in *RI* crimine, quod non placet ob rationem datam, præsupponam ad sensum verosimiliorem supra verbum 6. & 22. esse sculptum *I.* pro *E.* ut primum sit *certamine*, secundum *terno.* Videtur quidem Papebrochius, in Versuum pedibus, & verborum quantitatibus in Epitaphiis, quæ sexcentis annis nos præcesserunt, modernorum Poëtarum requirere rigorem; sed ex isto Boppardiensi Epitaphio Versuum ordine naturali imperturbato, videtur manifestum, solam attentum esse Versuum sensum & cadentiam, quod sequemur. Itaque sit

*****

Prima

Prima nostra
Verborum Epitaphii Versio, & Versuum ordo.

[1] Henricus [2] decennis [3] Prior [4] hibi, [5] non [6] certamine [7] victus,
[8] Horrens [9] conflictus, [10] fuit, [11] dum [12] mitem [13] necis [14] ictus,
[15] Anno [16] milleno, [17] cum [18] Boppardiis [19] viceno, [20] nonageno
[21] Ætatis [22] terno [23] pleno, [24] prostituit, [25] corde crucifixo:
[26] Floribus [27] ornatum, [28] virtutum, [29] fac [30] tibi [31] gratum
[32] Rex [33] pie [34] Henrici [35] Salvator; [36] ratum [37] facies [38] ei [39] famulatum
[40] Sereno [41] Octobris [42] fine, [43] talis [44] memor [45] esto [46] ruinæ.

Sic enim non solùm omnes utriusque verborum Versionis & Versuum ordinis Boppardiensium ac Papebrochii præmonstratæ ab eo rationes vitantur; sed naturalis apparet Versuum ordo & congruus verborum sensus, verbum 2. vertendo *decennis*, non verò *dictus*, cum supra notam non habeat, uti alia verba 2.7.9.14. & 26. Verum 4. in *hibi*, non verò in *Hein*, quod ineptissimum inducit sensum, ut vidimus. Verbum 6. *certamine*, cui respondet *conflictus* subsequens, non *crimini*. Verbum 10. in *fuit*, non verò *fit*, ob rationem datam suprà. Verbum 18. *is* supra XX. vertendo *Boppardiis*, non verò *vicenis*, alioqui frustrà esset additum, essetque bis viceno, quod patet esse falsum, uti ostendimus. Verbum 21. *Z*. vertendo in annos *ætatis* nonageno ætatis terno pleno, non verò in *et*, quod alioqui esset frustrà additum, & annos Prioratûs & ætatis tolleret. Inter verbum 25. & 26. *crucem* hieroglyphicè vertendo *crucifixo*, ut sit sensus *corde cruci affixo*, alioqui sensus est imperfectus, cum addi nequeat *sereno*, ut patet ex dictis. Verbum 34. *ei* supra *S* vertendo *Henrici*, non verò *sic*, in quo non est *ei*. Verbum 35. *S* vertendo *Salvator*, cùm non possit esse *sic*, & priora verba exigant addi *Salvator*. Neque est, quod Papebrochius illam Versionem nostram repudiet, ut sui intenti destructivam; quia intentum ipsius est, probare ex Epitaphio Boppardiensi non evinci, Conventum Carm. Boppardiensium præcessisse annum MCCXXXVIII. præcessisse autem, etiam suâ Versione his verbis, *anno milleno cum vicenis nonageno & trino pleno*, concludit.

Nè tamen ista verborum Versio & Versuum ordo non satis Papebeochio

arrideat, sequentem, gratis concessâ Versione *Z.* in *et*, atque etiam Sci in *sic*, subjicio, ut eligat; quia non solùm sequens est Papebrochii & Boppardiensium Versioni verborum, & Versuum ordini accommodatior; sed non minus nostrum contra ipsum evincit intentum, de existentia Conventûs Boppardiensis ante annum MCCXXXVIII. quod nobis sufficit, & manifestè Papebrochius in verborum Versione & Versuum ordine suum tempus impertinenter trivit, cùm in illis nobis concedat, quod prætendimus. Neque ægrè ferre debent Boppardienses, qui in istis magnis obscuritatibus, uti nos conjecturis agere & agi debuerunt, quas tueri esset modernis difficillimum, quidquid absque oppositorum confirmatione suggerat prima apprehensio, quod ipsorum Versionem verborum, & ordinem Versuum, ac Henrici Sylvii quondam Generalis nostri Paraphrasim non propugnem; quia propugnari non possunt, & simul Papebrochii verborum Versio, & Versuum ordo improbabilis impugnari, ut præmissa consideranti patebit. Sit igitur

Secunda

Verborum Epitaphii Versio, & Verborum ordo.

Henricus decennis Prior hibi, non certamine victus,
Horrens conflictus fuit, dum mitem necis ictus
Anno milleno cum viceno nonageno & trino pleno
Prostituit, corde floribus ornatum virtutum,
Fac tibi gratum Rex pie, sic ratum facies ei famulatum
Sereno Octobris fine, talis memor esto ruinæ.

Præmissa tamen de Conventu Coloniensi diversas ingerunt difficultates: quia sistendo in nostra prima Versione, Fundatio Boppardiensis esset antiquior Coloniensi juxta *Sacrarium Erardi 98.* annis, & juxta *Segerum Pauli* 198. annis: sistendo autem in nostra secunda Versione, Fundatio Coloniensis esset antiquior Boppardiensi, juxta *Sacrarium Erardi* 85. annis; recentior verò juxta *Segerum Pauli* 85. annis. Prior tamen Coloniensis in Congressibus à tempore immemoriali præcedit Boppardiensem. Sed difficultas non est tanta, attentis præmissis pro Erardo contra Geleniun, & sistendo in hac ultima Epitaphii Boppardiensis expositione, quæ in *annis* cum aliis Prioribus Conventûs, Henrici Sylvii Generalis, & ipsiusmet Papebrochii convenit, & clarè salvat Conventûs Coloniensis ad Boppardiensem in antiquitate præcedentiam, quam aliis magis discutiendam relinquo, cum nobis necessaria non sit, ad Papebrochium de hac evidenti falsitate & fabula: *finio igitur, & rursum affirmo, Carmelitas*

litas ante annum MCCXXXVIII. nulla in Occidente habuisse Monasteria, convincendum: sed abundè sufficiant tàm præmissa instrumenta *n.448.* ad *450. n. 512.* ad *533.* & *n.682.* ad *698.* Et n.*700. ad 703.* quàm pro Fundatione Florentina, Boppardiensi, & aliis, accedente etiam S. Hieronymi Epistolâ ad Paulinum.

Et istis adminiculis aliis sistere possumus, donec Papebrochius per instrumenta, aut argumenta, præsumptionem illam convicerit falsitatis: intereà Florentini, Boppardienses, & alii plures accumulare poterunt sui Conventûs antiquitatis probationes; quæ modò non urgent, ut patet ex *Enervatione* Teli *I.* & *II.* ac aliorum *Pharetra II.* per totam.

Equidem Papebrochius, non obstantibus de Epitaphio isto præmissis, *n. 26.* relato *suprà n. 56.* illud imposturæ arguit, scribens: *Quamvis enim nulla appareret Epitaphiorum sæculo XII. usitatorum forma, nec dubitaremus, quin periti rerum iudicaturi essent, ipsum hoc sæculo primum esse compositum; apparebat tamen difficulter extorquendam imposturæ confessionem: verum ubi lapis ipse apparuit veris sui avi versibus inscriptus, conversa est sollicitudo illa in admirationem animorum, usque adeò occupatorum opinationibus suis, ut quidquid imaginando præconceperint, id clamare etiam lapides credant.* Quæro 1. Undè probet nullam apparere Epitaphiorum sæculi XII. usitatorum formam in Epitaphio Bopardiensi; cùm non solùm ferè simile reperiatur antiquissimum in Ecclesia nostra Moguntina; sed & ipse suâ Versione testetur inscriptionem circularem esse *de anno milleno cum vicenis nonageno & trino pleno.* quod nobis sufficit ad refellendam ipsius conclusionem: *finio igitur, & rursum affirmo, Carmelitas ante annum MCCXXXVIII. nulla in Occidente habuisse Monasteria*, licèt hoc è contra esse *imposturam*, aliundè *n. 448. & 449.* ac *n. 681. ad 704.* evicerimus. 2. Quinam illi rerum periti, de quibus non dubitarit, quin judicaturi essent, ipsum hoc sæculo esse compositum; cum, ipsô teste, aliud testetur lapidis inscriptio circularis; nec probet, lapidem illum sepulchralem esse ibi hoc sæculo positum; nec præsumi possit Carmelitas Boppardienses per imposturam falsificasse ejus inscriptionem ad quinque sæcula in conspectu totius Civitatis Boppardiensis, nisi convincentia producat testimonia; quia *omnis homo*, præsertim Religiosus, & religiosa Communitas, *haberi debet bonus, quamdiu non probatur malus*, & contra Papebrochium evidenter stent allatæ suprà *n.447.* pro Diplomate Thomæ Episcopi Florentini juris præsumptiones. 3. An non potius, ubi sua lapidis sepulchralis apparuit Versio inscriptionis circularis, converti debeat sua supradicta Conclusio in admirationem sui animi vindicativi usque adeò occupati opinationibus suis, ut quidquid imaginando præconceperit, id negare, etiam contra suam lapidis sepulchralis antiquissimi inscriptionis circularis Versionem, audeat.

****

TELUM III.

711 PApebrochius ibidem *n. 28.* scribit: *Nunc si transeo à versibus circum oram lapidis Boppardiensis positis, atque oculos ad interioris sculpturæ lineamenta converto, nihil minus video, quàm ex Eremo Carmelitana Monachum, qualem priori tomo agentibus de S. Alberto, Carmeliticum Eliam nobis exhibuit vetus pictura Salmanticensis, barbatô insigniter mentò, quod eremitis veteribus maximè proprium; & in carpita, seu cappa barrata, quam esse suæ* Religionis signum, *paulò ante inductam habitus mutationem, pronuntiavit generale Capitulum Lugduni. Ego quidem barras istas in veste Carmelitana antiquiores esse nego Alberto Patriarcha & sæculo XV. ipsi tamen Carmelitæ, dum eas volunt, vel jam indè ab Eliæ temporibus, vel saltèm à sæculo æræ Christianæ septimo usque ad Honorii IV. Pontificatum à sui ordinis Religiosis usurpatas, coguntur, aut easdem in hoc lapide invenire, aut fateri, gratis omninò ab illis credi, Carmelitam fuisse, qui absque barris hic exprimitur, quas ductis transversim lineamentis facilius erat, quam rugas plicasque repræsentare.*

Ut ergò appareat evidentius differentia habitus in lapide expressi, & à Carmelitis pro eo, qui notatur anno MCXIII. prætensi; Salmanticensem Eliam iterum hic colloco, eique ex latere conjungo ectypum cujusdam picturæ, in Ecclesia Carmelitarum Lovanii visendæ: non quidem antiquioris hoc sæculo, sed cui pingendæ præluxisse videtur antiquior alia, ipsique veritati conformior, quàm sint apud Antverpienses & Colonienses expressæ: cùm & hic inveniantur veri nominis barræ, *& vestis cernatur manicata, qualem fuisse Monachorum Palæstinorum supremum habitum, hodierno quoque usu confirmatur, licet* chlamydem *vocet epigraphe, quæ rectius toga diceretur, vel penula. Illa autem Lovaniensis pictura exprimenda etiam hôc locô fuit, ne, ex dictis in Commentario de S. Alberto n. 131. omnium omninò Carmelitarum communis error fuisse credatur, ut, pro barratis cappis majorum suorum, imaginarentur sibi cappas perpendiculariter striatas. Quomodò porrò Lovanienses isti potuerint persuaderi, Ordinem suum in Palæstina, tempore Homar tyranni, septem Monasteriorum millia implevisse, viderint ipsi; haud difficulter agnituri impudentis hyperboles enormitatem, si velint considerare, quantum is numerus excedat collectionem omnium Conventuum, quos nunc habet Ordo totô orbe diffusus.*

Enervatio.

712 REspondeo 1. à libertate Pictorum & Poëtarum ad rei veritatem non esse argumentandum, ut satis patet ex antiquissimis picturis, quibus facies D. Virginis

ginis nigra, & aliis etiam antiquissimis, quibus alba depingitur, non fuit tamen nigra & alba: Franciscani Capucini gestant longam barbam, Minoritæ penè ad cutem tonsam, isti caputium acuminatum, hi rotundum: ista enim rationes externas concernunt, non rei veritatem, quam quærimus. S. Cyrillus Eremita Montis Carmeli *Epistola ad Eusebium Eremitam Montis Neroi, sive libri de processu & variis Regulis Ord. Carm. cap. 2.* sic scribit: *Saraceni autem molestè ferebant, quod nostræ Religionis Professores, veste albâ desuper inducti incederent, cum soli eorum Satrapæ hujusmodi coloris habitu, desuper uterentur; propter quod gestationem pallii albi dictis Professoribus interdixerunt: pro quo Professores prædicti pallium barratum, tunc unanimiter assumpserunt, quod pallium, sicut scis, ex septem partibus duplicis coloris ab invicem distinctis, sed consutis, ipsum totaliter integrantibus, perpendiculariter à collo usque ad talos descendentibus constat.* Librum autem istum contra novitiam Papebrochii crisim suprà *Pharetra I. Telo XIII.* & locis *n. 473.* citatis S. Cyrillo vindicavimus: ibi verò notandum 1. cappas illas barratas fuisse, propter albarum à Saracenis interdictionem, contra usum Ordinis in Palæstina à nostris assumptas, ac proindè ad barratas gestandum nullam fuisse in Europa obligationem. 2. S. Cyrillum non dicere *orbiculariter*, sed *perpendiculariter*; & super hoc, tanquam rei notoriæ testem invocare Abbatem Montis Neroi coætaneum, aiens, *sicut scis*; quibus magis credendum, quàm picturæ Salmanticensi, quæ dat S. Prophetæ Eliæ pallium barratum, quod nunquam gestavit, & capucium, quod demùm fuit pallio additum in Capitulo Generali in Monte Pessulano anno 1287. ut paulò infrà patebit: *Pictoribus atque Poetis* &c. Vide *num. 298. ad 311.*

Respondeo 2. Capitulum Generale Lugdunense demum fuisse celebratum sub annum 1342. mutatio autem cappæ barratæ in purè albam facta est sub Honorio Papa IV. in Capitulo Generali Montispessulani anno 1287. nec apud Lezanam in *Annalibus Ordinis* aliquod Capitulum Generale prius Lugduni celebratum reperio: ergo verum esse non potest, quod scribit Papebrochius: *Cappam barratam esse suæ Religionis signum, paulò ante inductam habitus mutationem pronunciavit Generale Capitulum Lugduni:* quin tamen tale signum fuerit infidelibus Saracenis, post capparum albarum ab illis, contra usum earum prius in Ordine receptum, interdictionem, non nego, ut vidimus *n. 285.* sed hoc nihil ad nos, & cum cappæ barratæ sint à Saracenis per vim sæculo VI. uti ibidem probavimus, invectæ, contra Papebrochium concludit ipsum fallere, dum suprà *Telo* XIX. *Pharetræ I. n. 378. & n. 387.* scribit: *Faciamus initium Historiæ Carmelitanæ in Bertholdo & Brocardo. Telo* XIV. *n. 297. 305. Sic ille* (nempè habitus barratus) *ab Alberto (ut sanè est verosimillimum) præscriptus post Regulam datam.* Et statim in textu: *Ego quidem barras istas in veste Carmelitana antiquiores esse nego Alberto Patriarcha & sæculo XV.* Unde 713

Respondeo 3. Ad hæc verba: *Ego quidem barras istas in veste Carmelitana antiquiores esse nego Alberto Patriarcha, & sæculo XV.* Imprimis Albertum Patriarcham esse mortuum sæculo XII. anno 1214. uti probavimus suprà *n. 65.* Deindè non solùm Albertus illarum in sua Regula mentionem non facit; sed ante 714

 Al-

Albertum plusquam 50. annis S. Bertholdus, & S. Brocardus ejus in Generalatu Successor cappas tulerunt barratas, uti & eorum Prædecessores, ut vidimus *n. 308.* ab anno *642.* (quod Papebrochius sibi contradicens non obscurè innuit suprà *n. 378.* scribens: *& cum de Humari persecutione aliquid ibidem*, anno utique *743.* *ex opinione tum primum invalescente de barratarum capparum auctore* &c. ab anno 642.) vel, cùm Albertus de illis in Regula mentionem non faciat, nunquam tulerunt: tulisse tamen jam etiam ex Papebrochio vidimus, constat ex instrumento n. 693. 695. relato, & manifestum est ex Bulla Bonifacii VIII. in Bullario Cherubini inter Bonifacii Bullas, & *Speculo Ord.* lib. 7. *cap.* 7. ut sequitur: *Dilectis filiis Generali, ac cæteris Prioribus, & Fratribus Ordinis Beatæ Mariæ de Monte* Carmelo *salutem & Apostolicam benedictionem. Justis petentium desideriis dignum est nos facilem præbere consensum: & vota quæ à rationis tramite non discordant, effectu prosequente complere. Sanè lecta coram nobis vestra petitio continebat, quòd olim bonæ memoriæ Latino Hostiensi Episcopo, & Gervasio tituli sancti Martini in Montibus Presbytero Cardinali, significantibus per suas litteras, inter alia continentes, Priori Generali, cæterisque Fratribus vestri Ordinis in Generali tunc instanti Capitulo congregandis, quod felicis recordationis Honorius Papa IV. Prædecessor noster, de Fratrum suorum consilio, eis piâ, & providâ deliberatione concesserat, ut eorum Habitum, sive varietatem ipsius minus decentem, & displicentem quampluribus, in alium decentem commutarent. Idemque Prior Generalis, & Fratres postmodùm in Capitulo congregati prædicto, deliberatione super mutatione hujusmodi præhabitâ diligenti, unanimiter statuerunt: ut ex tunc cæteri Priores, & Fratres ipsius Ordinis, mantellis diversorum colorum, quibus uti consueverant, dimissis, omninò cappis albis, imposterum uterentur. Nos itaque vestris supplicationibus inclinati, quod circa hujusmodi mutationem Habitûs in hac parte providè factum est, ratum, & firmum habentes, id Authoritate Apostolicâ confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communivimus.* Undè

715 Patet 1. Contra Papebrochium barras illas in veste Carmelitana fuisse ante sæculum XV. quia Honorius IV. & Bonifacius VIII. floruerunt sæculo XIII. Patet 2. barras illas esse antiquiores Alberto: quia (præterquam quod mutatio facta in Capitulo Generali in Monte Pessulano an. *1287.* in Festo B. M. celebrato sic à Philippo Riboti *in Speculo Ord. locò citatô* referatur: *Pallium prædictum, Auctoritate dicti Summi Pontificis*, putà Honorii IV. an. *1285.* *& Sedis Apostolicæ dimiserunt, & ad imitationem Fundatorum ac priscorum Professorum hujus Religionis, ipsi eorum successores pallium album, quod dudum* (nota) *à Saracenis compulsi, dimiserant, in Generali eodem Capitulo reassumpserunt.*) Ibid. *cap.* 7. sic præmittitur: *Cyrillus Eremita Montis Carmeli* in Epistola ad Eusebium Eremitam Montis Neroi: *Dum Humar Rex Arabiæ cum ingenti multitudine Saracenorum Terram Sanctam cœpisset, & Christianos in ea degentes suo dominio subjugasset*, (putà anno *639.* uti vindicavimus suprà n. 480. ad 489.) *Saraceni molestè ferebant, quod nostræ Religionis Professores veste albâ induti desuper incederent, cum soli eorum Satrapæ hujusmodi coloris habitu desuper uterentur: propter quod gestationem pallii albi dictis Professoribus interdixerunt, pro quo Professores præ-*

prædicti pallium barratum unanimiter reassumpserunt, cui pallio caputium album addiderunt. Floruit autem S. Cyrillus in Monte Carmelo sub *1173.* & S. Brocardo in Generalatu succesit: Philippus verò Riboti sub annum *1370.* Ex quibus evidenter sequitur, Papebrochium falli, dum scribit: *Ego quidem barras istas in veste Carmelitana antiquiores esse nego Alberto Patriarcha & sæculo XV.* uti & quod *ibidem* præmittit: *cappam barratam esse suæ Religionis signum, paulò ante inductam habitus mutationem, pronuntiavit Generale Capitulum Lugduni.* Quia Capitulum Generale Lugduni demùm celebratum est sub annum *1342.* ac sic post mutationem factam *55.* annis, & Capitulum *Lundunense,* non verò *Lugdunense,* in quo verba ista habentur, celebratum est anno *1280.* ac sic plusquam 290. annis ante sæculum XV. An præterea velit dici *pseudo-Papebrochius* cum propter an. 639. pro 636. S. Cyrillum vocet *pseudo-Cyrillum,* uti locô citatô vidimus? Ipse judicet; qui in re & modo nostrum superat Captum.

716 Respondeo 4. Ad hæc Papebrochii verba: *dum barras istas volunt, vel jam indè ab Eliæ temporibus, vel saltèm à sæculo æra Christianæ septimo usque ad Honorii IV. Pontificatum à sui Ordinis Religiosis usurpatas, coguntur aut easdem in hoc lapide invenire, aut fateri, gratis omninò ab illis credi Carmelitam fuisse, qui absque barris hic exprimitur, quas ductis transversim lineamentis faciliùs erat, quàm rugas, plicasque repræsentare.* Nobis affingere, nos velle, quod ab Eliæ temporibus Carmelitæ gestaverint barras illas, est nimis ridiculum; quia indubiè juxta Apostolum ad Hebræos 11. *Circuierunt in melotis, in pellibus caprinis, egentes* &c. & oppositum patet ex dictis *n. 299. ad 309.* Quod verò à sæculo VII. usque ad Honorium IV. in variis locis gestarint pallium barratum jam concessum est; hinc tamen non sequitur Carmelitas Boppardienses illud gestasse; quia in Palæstina tantum fuerunt coacti per Saracenos pallio albo barras addere, vel pallium alterius coloris assumere, ut statim vidimus: Boppardia autem non est in Palæstina, nec Saraceni tempore fundationis Conventûs Boppardiensis dominabantur Boppardiæ: nec Decretum Concilii Lateranensis inhibens, nè quis de cætero novum Ordinem aut Religionem inveniat, vel habitum novæ Religionis assumat, impedivit, nè extra Palæstinam Boppardienses pallium album resumerent ante illud Concilium, quod demùm fuit anno 1274. propter quod soli illi, qui post illud adhuc pallia barrata gestabant, absque S. Sedis consensu pallia alba resumere ausi non sunt: licèt tamen pallium barratum gestassent in Epitaphio vix aliter exprimi potuissent barræ perpendiculares, quales fuisse patet ex verbis S. Cyrilli relatis suprà *n. 712.* quæ per istud Epitaphium non infirmantur: nec obest Eliæ pictura Salmanticensis; quia uti in carpita, & caputio vestis Eliæ toto cœlo aberrat, ità & in barris orbicularibus, cùm in Conventu Montis Pessulani, Coloniensi &c. depictæ habeantur ante mutationem perpendiculares. De pictura Lovaniensi ab annis circiter 30. à pictore simili illi, qui Salmanticensem pinxit efficta, non sum sollicitus: quia, ut dixi sæpius *Pictoribus atque Poetis,* & ipsemet Papebrochius fatetur non esse conformem Antverpiensi & Coloniensi: in scripto autem infra Lovaniensem picturam legere poterat *cœnobitis* pro *cœnobiis,* ut patet ex contextu, nè impuden-

dentem hiperbolem apprehenderet, sicque potius ille error erat modestè & religiosè excusandus, quàm temerè de impudenti hiperbole ità exaggerandus, cùm etiam Henricus Pantaleon in *Historia Ordinis Joannitarum Rhodiorum lib. 2.* de nostro Ordine loquens scribat: *repullulavit hæc familia brevi in omnibus regionibus Christiani nominis, adeò ut aliquot millia cœnobia hujus Ordinis extare dicantur.* Sed quid dicam? qui Papebrochii in Ordinem satyras & sarcasmos suprà *n. 15. ad 58.* & fabulas *n. 414. ad 446.* benè perpenderit, ipsum non minus in censuris, quàm fabulis nimiùm præcipitem judicabit.

717 Ut tamen appareat *exaggerationis* major, quàm *hiperboles*, impudentia, imprimis oppono ea, quæ Papebrochius legit *Armamentarii Carmeli Parte I. num. 141. & 142.* ubi sic: Leander Granatensis Ordinis S. Benedicti in vita S. Geltrudis *in principio*, de Carmelitarum Religione loquens ait: *Existimo, quod optimè, & verissimè, ad hanc Religionem reduci queant omnia Orientis Cœnobia, omnes Viri illustres sanctitate, & doctrina, qui ex illis prodierunt, omnes Patriarchæ, Archiepiscopi, & Episcopi, qui Orientalem Ecclesiam rexerunt; hi enim quasi omnes Religiosi fuere* &c. Expendat Lector illud *optimè & verissimè.* Et ibidem Trithemius Abbas lib. de laudibus Carmelitarum cap. 12. *Quàm uberes fructus, quamque suaves in Ecclesia Dei odores ager iste Carmelitici Ordinis protulerit, neminem ignorare credimus, qui veterum Historias legit. Nam ut de his interim sileamus, qui in Monte Carmelo sub lege claruerunt, tot sancti Fratres sub gratia in Ordine isto fuerunt, ut penitùs numerare nequeant. Enimverò si quis stellas cœli dinumeret, & hujus Ordinis Sanctos numerare poterit.*

Sed audi nostrum Lezanam Annal. 718 Tom. 2. Apparatûs cap. 7. num. 34. *Liquet autem ex dictis, qualiter meritò, jureque quidam ex nostris dixerint, quondam in Eliano Ordine fuisse septem millia & quinquaginta Cœnobia, & in eis centum, & octoginta millia Monachorum sacris initiatorum, prout ex illis referunt Sabellicus, Continuator belli sacri, Petrus Marturus, & Azor.* lib. 12. Instit. cap. 21, Tom. I. *Non enim loquuntur (ut malè Sabellicus, & alii intellexisse videntur) de tempore novissimo, quo post Ordinis Reformationem sub B. Bertholdo primo Latinorum Generali Priore, Christi duodecimo sæculo, & Aymerico Antiocheno Antistite factam, de qua in 4. tom. dicetur, Eliæ sectatores, à Carmelo Carmelitæ, & è Monachis, seu Anachoretis* Mendicantes Fratres *appellati fuerunt; sed de anteriori illo, quo ante Mahumeti invasionem, Asia, & Africa, Palæstina præsertim, ac maximè Ægyptus Monachorum innumeris coloniis refertissima erant; iis præcipuè quatuor Christi primis sæculis felicissimis, in quibus ante Basilii, & Augustini Monasticas institutiones, Monachi omnes sub uno primo Monastices vexillifero Elia in lege veteri, Joanne Baptista, & Apostolis in nova militabant. Tunc enim præfatum numerum Cœnobiorum, & Monachorum hujus Instituti esse potuisse, in triginta Provinciis, quas aliqui ex nostris recensent, nullus vel mediocriter doctus refragari poterit.*

Undè Azorius suprà relatus ex cap. 719 *21. sic habet:* „ Primò quæritur: an „ vera sint, quæ de ingenti Monacho- „ rum

„ rum veterum multitudine referun-„ tur? Respondeo, vera esse; nam, „ quamvis plerique mirentur, nonnul-„ li dubitent, pauci quidem interro-„ gent, qui fieri potuerit, ut tanta, „ quanta fuisse memoratur, Monacho-„ rum multitudo floruerit; ea tamen ab „ auctoribus fide dignis describitur. A-„ thanasius enim, cùm vitam & Acta „ Antonii commemorat: *Erant*, inquit, „ *Monasteria tanquam tabernacula, ple-„ na divinis choris psallentium, lugen-„ tium, orantium, qui infinitam regio-„ nem quandam, & oppidum à mun-„ dana conversatione sejunctum videban-„ tur incolere.* De Hilarione, qui eo-„ dem tempore in Palæstina, quò An-„ tonius in Ægypto, vivebat; *innume-„ ra*, ait Hieronymus in vita Hilario-„ nis, *Monasteria fundavit*, & de Maca-„ rio, Antonii Discipulo, legimus, eum „ suæ disciplinæ alumnos habuisse „ quamplurimos. De Charitone quo-„ que scriptum est, eum in Palæstina „ plura extruxisse Cœnobia; & Isido-„ rus fertur uno in Cœnobio plusquam „ mille, & in eodem paulò post auctô „ numerô, Apollonius plusquam quin-„ quies millenis Monachis præfuisse. „ In Monte Nitria, qui ab Urbe Alexan-„ drina unius fermè diei itinere dista-„ bat, quingenta Monasteria penè con-„ tigua extitisse dicuntur, quæ omnia „ ab uno Præside, unoque vitæ Magi-„ stro regebantur. Palladiô teste ocu-„ latô, in sua illâ peregrinatione, quam „ scriptam reliquit, Civitas quædam „ fuit, in qua plura erant Monasteria, „ quàm profanæ domus; ita ut omnes „ vici, & omnes anguli, pleni essent „ Monachis, divinas laudes decantan-„ tibus; & idem perhibet se in Urbe „ Memphi, & Babylone innumerabi-lem vidisse multitudinem Monacho- „ rum, qui omnes variis Spiritûs san- „ cti donis fulgebant; & propè Thebas „ se cum Ammonio congressum Patre „ trium millium Monachorum. Item „ Serapionem à se visum testatur, qui „ decies mille Monachos, plurimos ta- „ men domiciliis, aut cellulis divisos, „ gubernabat. Fertur etiam Pacho- „ mius, ut scribit Nicephorus *lib.9. Hi- „ stor. Eccles. cap.14.* variis in domibus, „ modicô intervallô disjunctis, apud „ Insulam in Thebaide, quæ Tabenna „ nominatur, ad septem millia Disci- „ pulorum habuisse, & in qua ipse dege- „ bat, plures quàm mille; quos qui- „ dem omnes, commodioris guberna- „ tionis gratiâ, in quatuor & viginti „ classes, pro Græcarum litterarum nu- „ mero & varietate, distribuit. Scri- „ bit Theodoretus in *Historia Sancto- „ rum Patrum*, infinita fuisse Mona- „ steria in toto Oriente, in Palæstina, „ in Ægypto, in Asia, in Ponto, in Ci- „ licia, Syria, & Europa. Narrat Hie- „ ronymus, in *Paulæ Viduæ Epitaphio*, „ *Epist.27.* cùm ea mulier, studio san- „ ctô illos Patres visendi, deserta adiis- „ set, occurrisse ei turbas innumerabiles „ Dei famulorum; quo spectaculo ità „ delectata est, ut sui sexus oblita, inter „ tot millia Monachorum optaverit ha- „ bitare. In Antinoe Civitate, ait Pal- „ ladius *in Histor. Patrum ad Lausum „ cap. 96.* quadraginta annos versatus „ sum, eô tempore accepi etiam cogni- „ tionem eorum, quæ sunt illuc Mona- „ steriorum. Nam circa Civitatem se- „ dent viri circiter bis mille. Et *cap.52.* „ ait: Apollo Abbas, Pater erat Mona- „ chorum circiter quingentorum. Et „ *cap.7.* scribit in Monte quodam habi- „ tare quinque millia Monachorum. „

„ *cap. 9.* ait: In Monte Nitriæ fuit Abbas, nomine Or, habens Monasterium mille Fratrum; ad quem Abbatem posteà convenerunt tria millia Monachorum. *Hac Azorius* Societatis Jesu, cui, & non Carmelitæ Lovaniensi, partialiter nimium parcit Papebrochius.

720 *His junge, quod Ruffinus Monachos* numero immensos *appellet: & de illis dicat:* sunt enim alii in suburbanis locis, alii per rura, plures autem, & egregii per Eremum dispersi. *In vita etiam S. Ephrosinæ numerantur in uno Monasterio 350. Monachi. Apud Palladium in Monte Nitriæ, non procul à lacu* MARIA *dicto (Essenorum mansione, ut alibi diximus) quinque millia Monachorum. Et apud eundem cap. 23. in Pherme solitudine quingenti. Et apud Joannem Moscum in Scithi quasi ter mille & quingenti. Ac apud Theodorum in Ægypto dicuntur plusquam quinque millia virorum habuisse Monasteria. Idem numerus refertur subditus Abbati Posthumio, cujus vita notata habetur, & alius creditur à Pachomio, de quo suo loco dicetur. Undè Ruffinus relatus cap. 7. inquit, tàm fertilis in Monachatu erat Ægyptus, ut quanti populi haberentur in Urbibus, tanta penè habentur in desertis multitudines Monachorum. De his & aliis, sicut & de innumeris quoque Virginum, seu Sanctimonialium Cœnobiis, ipsarumque Myriadibus, ferè in sequentibus plura.* Ita Lezana *loco citato.*

721 Undè, quod Papebrochius scribit: *viderint ipsi, haud difficulter agnituri impudentis hiperboles enormitatem* &c. Sic in ipsum retorqueo: *viderit Papebrochius, haud difficulter agniturus impudentis suæ exaggerationis enormitatem, si velit perpendere magnam istorum Historicorum, tàm antiquorum, quàm recentiorum authoritatem, & omnes illos, ac inter eos suæ Societatis P. Azorium hiperboles accusare impudentis.* Vide præmissa *num. 93. & num. 212.* & *num. 94.* Clementem Raynerum, ubi omnia ista Monasteria ante S. Benedictum Carmelitarum Ordini attribuit.

Deindè: Ipsum ex propriis verbis 722
in *vita S. Alberti* ad VIII. Aprilis *num. 42.* convinco: sic enim ibi scribit: *Hac cùm dico, nolo sic accipi, quasi intendam negare, ipsum illud exiguum semen decisum fuisse ex vasta aliqua & annosa arbore, quæ (sicut habet Ordinis Carmelitici qualiscumque traditio,) ab Elia quondam plantata fuerit, & legi gratiæ per Apostolos inserta feliciusque revirescens Orientem impleverit Monachis.* Quia negare non potest, quin fuerint antiquitùs plusquam sex millia Eremitoriorum, Cœnobiorum &c. quibus replebatur Oriens.

***

TE-

TELUM IV.

723 PApebrochius equidem, hucusque præmissis non obstantibus *ibidem n. 29.* addit : *Interim ex visis dictisque apparet satis, nihil Carmeliticum videri in lapide Boppardiensi: quem tamen, ut præcipuum solidissimumque suæ in Europa antiquitatis fundamentum ostentant aliqui, majori præjudiciorum tuendorum zelô ducti, quàm rerum veterum cognitione instructi. Quoniam verò de istic sepulto facilius est pronuntiare non fuisse Carmelitam, quàm distinctè definire quis fuerit, optarem plura XI. ac XII. sæculi monumenta sepulcralia in provinciis Rhenanis, earumque vicinia superessent. Vix enim dubito quin Priorum seu Præpositorum sæcularium lineamenta omnia similem ferè habitum repræsentarent. Siquidem paulo post exorti Canonici Præmonstratenses (quos credibile est in principio suo distinctos à sæcularibus fuisse solo colore) haud multum absimili formâ tonsuræ atque vestitus usi sunt, quemadmodum colligere nobis licuit ex antiquis picturis, B. Hermannum Steinfeldensem, sæculo XIII. mortuum, repræsentantibus. Quod si penes Boppardiensem Magistratum adhuc haberentur Actorum post annum millesimum conscriptorum Registra, possemus forsitan tum de hoc Henrico causâque cædis ejus, tum de eo quem ibi Carmelitæ nunc incolunt loco plura distinctioraque docere. Sufficari autem tantisper licebit, Prioratum ibi primò Regularem Benedictinorum Monachorum, deinde sæcularem fuisse Clericorum ; quibus post Henrici cædem dilapsis, uti in talibus frequentissimè contigit, demique successerint Carmelitæ, postquam hi Metis Trevirisque suos jam Conventus constitutos habebant. Horum siquidem mutuæ inter se communicationi opportuna omninò Boppardia erat, via utrimque ferè media.*

Enervatio.

724 REspondeo 1. Papebrochium vel solum recolere debere supra data suis visis & dictis responsa, ut videat se in re certa tricas, & scirpo nodos quærere, nec quidquam esse in lapide Boppardiensi, quod non sit Carmeliticum, attentis, non solum antiqui summi Altaris Conventûs nostri Coloniensis pictura, quam pingi curavit Ven. P. Joannes Vvalranus de Sublobiis ibi post suum Provincialatum anno 1317. Prior, sed & nostrorum ante annum MCCCL. Defunctorum tribus vel quatuor Epitaphiis in Conventu no-

ſtro Trevirenſi poſitis: ideoque quamdiu poſitivè non probat, Canonicos Præmonſtratenſes, Benedictinos, vel alios Religioſos formæ habitus, qualis eſt in lapide, præceſsiſſe Carmelitas in Monaſterio Boppardienſi, in ſuis evaneſcit futilibus conjecturis, præſertim cùm incredibile ſit, tales Canonicos hucuſque in his Partibus florentes, deſeruiſſe, aut vendidiſſe Carmelitis tale Monaſterium, quin alibi in ſuis Annalibus, aut antiquis monumentis iſtiuſmodi alienationis mentionem faciant: undè non Carmelitæ, ſed Papebrochius *majori ſuarum vindiciarum zelò ductus, quàm rerum veterum cognitione inſtructus*, contra antiquiſsimam Conventûs noſtri Boppardienſis Fundationem, ſuam novitiam, abſque ullius alterius authoritate, acuit criſim: quod ſatis ipſe notat, dum addit: *quoniam verò de iſtic ſepulto faciliùs eſt pronuntiare, non fuiſſe Carmelitam, quàm diſtinctè definire, quis fuerit* &c. Diſtinguere tamen debuiſſet inter *facilè pronuntiare*, & *facilè probare*; quia mendacia & calumniæ facilè pronuntiantur, ſed difficulter probantur, nec recipiuntur, niſi efficaciter probentur: non attendit fortè, meliorem eſſe conditionem bonâ fide poſsidentis, quamdiu alterius dominium legitimâ probatione non evincitur: quid ſi quis bona Societatis ſuæ raperet, ex ſolis novitiis conjecturis, abſque ullo alio munimento, vel authoritate? Appareret ſatis, quàm procul rapinam iſtam exploderet, proclamans non licere ſequi in præjudicium Societatis bonâ fide poſsidentis opinionem merè conjecturalem. Undè ſequitur, fundationem Florentinam ab eo Pharetra II. non minus frivolè eſſe impugnatam.

Reſpondeo 2. In his Papebrochii de iſto lapide verbis: *quem tamen ut præcipuum ſolidiſſimumque ſuæ in Europa antiquitatis fundamentum oſtentant aliqui.* ly *ſuæ antiquitatis* eſſe æquivocum & captioſum: etenim ſi hoc ſenſu loquatur, *ſuæ in Europa antiquitatis Religionis*, eſt evidenter falſum, ut patet ſignanter ex *Pharetra II.* contra ipſum de Conventu Florentino & Senenſi præmiſsis, qui pluſquam 200. annis præceſſerunt. Si verò hôc ſenſu, *ſuæ in Europa antiquitatis Conventus Boppardienſis*, diſsimulari poteſt; quia Conventus Boppardienſis hucuſque, nec in ſuo, nec in Civitatis archivio reperire potuit principalius ſolidiuſque ſuæ in Europa antiquitatis fundamentum, eò quod injuriæ tot ſæculorum iſtius Conventus antiquitatis alia monumenta abſumpſerint, ad quod ſufficit, tumultus, ſi verus, & non confictus, de quo ibidem *num. 27.* Papebrochius: Henricus Prior Boppardienſis, *non aliquo ſuo crimine, ſed civili tumultu innoxius occubuit: fuit enim horribilis conflictus hîc Boppardiæ partium adverſarum, quando, anno milleſimò centeſimo decimo tertio ferè exactò, virum mitem, & ſereno, nihilque conſcio corde inter eos verſantem, necis immeritæ crudelis ictus proſtravit, idque in fine Menſis Octobris: quo recurrente, etiam tu viator, talis in hac urbe ruinæ factæ memor eſto, & pro defuncto precare.* Aut Papebrochius iſta ex alio Authore habet; vel ex proprio cerebro. Si ex alio Authore, ex ipſo probat à nobis prætenſam Conventûs Boppardienſis anti- 725

antiquitatem. Si ex proprio cerebro (præterquam quod ipse istius Conventûs antiquitatem propriis verbis confirmet) ex eodem civilem tumultum & horribilem conflictum tunc Boppardiæ contigisse fingit, prout aliàs plura sæpiùs notata.

726 Respondeo 3. Ad hæc Papebrochii verba: *Optarem plura XI. & XII. sæculi monumenta sepulchralia in Provinciis Rhenanis earumque vicinia superessent; vix enim dubito, quin Priorum seu Præpositorum sæcularium lineamenta omnia similem ferè habitum repræsentarent: siquidem paulò post exorti Canonici Præmonstratenses (quos credibile est, in principio suo distinctos à sæcularibus fuisse solo colore) haud multum absimili formâ tonsuræ, atque vestitus, usi sunt.* Paulò infrà: *Suspicari autem tantisper licebit, Prioratum ibi primò Regularem Benedictinorum Monachorum, deindè sæcularem fuisse Clericorum.* Me satis mirari non posse, quod Papebrochius, qui toties pro nostris antiquitatibus requirit Auctores coævos, absque ullius non solùm coævi, sed nequidem moderni, vel etiam coætanei, auctoritate, aut testimonio, impugnet sexcentorum circiter annorum monumentum, per unum *optarem* esse, quod non est, & de eo, quod *optat* esse, quod non est, *vix dubitet* &c. quasi diceret, *optarem* esse alium mundum, qui non est, & *vix dubito, quin Priores, seu Præpositi sæculares* gestarent Carmelitarum cum tonsura, cappa, scapulari & cucullo, seu caputio habitum, prout figura lapidis Boppardiensis repræsentat: quid ad hoc? Numquid hæc insignis est unius Papebrochii certitudo moralis, de qua sola vix dubitatur? Numquid si aliam certitudinem moralem non habeat de suis *Sanctorum Actis*, à Sancta Sede non approbatis, quibus ista inseruit, ea ludibrio exponit? Scire debuit, suum *optarem*, seu *utinam*, nihil ponere in re; nihil autem positum in re, utpotè nihil, fundare non posse moralem certitudinem; & ad hæc suo tempore, si necesse fuerit, illa ipsius *Acta Sanctorum* esse revocanda, quod absit.

Deindè: quæro 1. In quo Auctore legerit *Priorem sæcularem*, cùm sit antiquissimus Regularium titulus, quo verbis Epitaphii interposito, satis etiam excluditur *Præpositus sæcularis*. 2. In quo Auctore legerit Canonicos Præmonstratenses in principio suo gestasse vestes sæculares ab aliis solo colore distinctas, ut dicat, *credibile est*, quod minus fundatum videtur, quàm suum *vix dubito*, cum hoc importet certitudinem moralem, non verò illud? 3. In quo Auctore legerit Canonicos Præmonstratenses habuisse Prioratum Boppardiæ, cujus illorum unus fuerit ibi Prior anno 1113. uti verba sepulchralis lapidis loquuntur? 4. In quo fundet suum *suspicari tantisper licet* &c. Præterquam in eo, in quo fundat suum *vix enim dubito, credibile est, fortè, forsan, videtur* &c. quibus frequentissimè ad nostras evertendum certas antiquitates temerè nititur. 5. Quo sæculo Prioratus Boppardiensis fuerit *sæcularis Clericorum*, & quod, præter suum cerebrum, habeat hujus suæ suspicionis fundamentum? Nullum adfert: valdè tamen temerarium est in rebus injuriosis sui solius cerebri vanitate niti.

Respondeo denique 4. Ad hæc Papebrochii verba: *Suspicari autem tantisper licebit, Prioratum ibi primò Regularem Benedictinorum Monachorum, deindè sæcularem fuisse Clericorum; quibus post Henrici cædem dilapsis, uti in talibus frequentissimè contigit, denique successerint* 727

Carmelitæ, post quam hi Metis Trevirisque suos jam Conventûs constitutos habebant. Horum siquidem mutuæ inter se communicationi opportuna omninò Boppardia erat, via utrimque ferè media. Vix in cautiorem & magis fabulosam legi posse hallucinationem, cum lippis & tonsoribus constet, Boppardiam esse ad Rhenum sitam; Treviros autem & Metas ad Mosellam, à Confluentiæ Urbe infra Boppardiam quatuor horis, ubi Mosella & Rhenus confluere incipiunt, descendendo in linea directissima usque ad Treviros 24. circiter horis, & Treviris Metas in eadem linea 24. ferè horis. Undè, non solùm patet, Boppardiam non esse viam ferè mediam inter Treviros & Metas; sed ècontra Trevirim esse viam ferè mediam inter Boppardiam & Metas. Quid ad hæc, mi Papebrochii? Istam evidentissimam maculam non elues, nisi aut Metas Boppardiæ, à qua 48. horis distant, Treviros Metas, à quibus distant 24. horis, & Boppardiam Treviros, à qua etiã distat 24. horis collocaveris. Numquid vides tuum *suspicari tantisper licet* &c. non minus esse temerarium, quàm tuum *vix enim dubito, credibile est, fortè, forsan, non videtur* &c. quibus frequentissimè ad nostras evertendum certas antiquitates passim niteris? Temeritas ad oculum patet, hæcque confirmat cæteras ipsius similes alias, ac maximè illam, quam *ibidem n. 26.* prænittit scribens: *Hæc Paraphrasis* (utique dicti Reverendissimi) *à recentioribus nonnullis sic producta, tanquam si esset ipsum anni MCXIII. Epitaphium, magnam nobis in principio incussit sollicitudinem. Quamvis enim nulla hic appareret Epitaphiorum sæculo XII. usitatorum forma, nec dubitaremus, quin periti rerum judicaturi essent, ipsum hoc sæculo primum esse compositum; apparebat tamen difficulter extorquendam impostura confessionem. Verum ubi lapis ipse apparuit, veris sui ævi versibus inscriptus, conversa est sollicitudo in admirationem animorum, usque adeò occupatorum opinationibus suis, ut quidquid imaginando præconceperint, id clamare etiam lapides credant.* 1. Quia fingit Recentiores nonnullos Paraphrasim illam sic produxisse, *tanquam si esset ipsum anni MCXIII. Epitaphium*; quandoquidem Lezana in Annalibus Ordinis illam ipsi Henrico Sylvio tribuat, & ipsemet Papebrochius ibidem *n. 24.* ex ipso referat, & *n. 25.* de illa addat: *quæ nunc ibidem legitur ejus jussu supra tabulam ligneam muro affixa, rubroque ac nigro colore alternis versibus descripta.* 2. Quia sine ulla authoritate & testimonio scribit, *quamvis enim nulla hic appareret Epitaphiorum sæculo XII. usitatorum forma*, cùm ipse ibidem *num. 29.* satis insinuet, nulla istius sæculi in Provinciis Rhenanis superesse, aiens: *optarem plura XI. ac XII. sæculi monumenta sepulchralia in Provinciis Rhenanis earumque vicinia superessent.* 3. Quia suum *nec dubitaremus*, fundat in eo, quod non est, nec vidit, nec audivit, prout suum, *vix enim dubito*, de quo paulò ante satis. 4. Quia malè confundit Epitaphium circumcirca lapidem sepulchralem anno MCXIII. sculptum, cum ista *Paraphrasi* Generalis prænominati, cùm omnes Carmelitæ fateantur esse recentiorem illius expositionem, quæ Epitaphio nihil demit suæ antiquitatis, nec verosimiliorem aliam ejusdem expositionem impedit; fatemurque fieri posse, ut periti rerum judicent, Paraphrasim hoc sæculo primum esse compositam, uti nos cum Lezana profitemur: sed id de ipso circumcirca lapidem sepulchralem Epi-

Epitaphio pernegamus: undè patet ad suum: *nec dubitaremus, quin perut rerum* &c. 5. Quia, quod subdit: *apparebat tamen difficulter extorquendam imposturæ confessionem*; est à religiosa modestia & veritate exorbitans, cùm ultrò fateamur Paraphrasim illam esse hujus sæculi; & aliundè ipsemet in anno istiusmodi circumcirca lapidem sepulchralem Epitaphii & Boppardienses conveniant: undè cùm Papebrochius unius Ordinis Generalem propterea valdè temerariè traducat *tanquam impostorem*, ulteriùs responsum non meretur, quàm *væ tibi, væ nigræ dicebat cacabus ollæ*, attentis etiam paulò ante contra ipsum in simili præmissis. 6. Quia sequentia *Verum* &c. vanam ejus sollicitudinem manifestè produnt, siquidem, ut dixi, ipse & Boppardienses, imò & Ordinis Generalis, conveniunt in lapidis sepulchralis anno MCXIII. cujus solius impugnatio servire potuit Papebrochio, attentâ hâc ipsius *ibidem n. 31.* conclusione: *finio igitur, & rursum affirmo, Carmelitas ante annum MCCXXXVIII. nulla in Occidente habuisse Monasteria*: ac proindè manifestè injuriosa est ipsius insultatio, *verum, ubi lapis* &c. & ideò ipsi propria verba repono, & dico, non animos nostros; sed animum Papebrochii, *usque adeò occupatum opinationibus*, hallucinationibus, fabulis & somniis *suis, ut quidquid imaginando*, hallucinando, fingendo, somniando, optando, dubitando, leviter credibilitando, forsitando, temerè suspicando &c. *præconceperit, id clamare etiam lapides credat.*

TELUM V.

728 PApebrochius *ibidem n. 30.* subdit: *Quod idem dictum intelligo de locis, quæ Romæ, Senis, Venetiis habet Ordo; & si quæ sunt alia, quorum veteribus inquilinis factæ donationes, signata privilegia, contractus celebrati in publicis tabulis inveniuntur. Illa enim ut ad se pertinuisse jam tunc probarent Carmelitæ, deberet in ipsis instrumentis, quæ allegantur, inveniri expressior eorum mentio; vel ut minimum ante omnia deberet constare ex certis atque irrefragabilibus testimoniis, aliqua ipsos reverà habuisse Monasteria in occidente ante sæculum XIII. nunc quamdiu id non probant, imò contrarium suadent ipsorummet certiora documenta; licebit nobis, cum bona eorumdem gratia, novitias istas & hoc primum sæculo allegari cœptas antiquitates reprobare. Quod si de singulis nominatim à me causam reddi velint, faciam, ut initio promisi, libens; nunc autem abstineo, ne non tàm docere ipsos origines suas, quàm insultare videar convictis, accumulando exempla nimiæ vel temeritatis, vel credulitatis.*

Enervatio.

729 CONtra 1. *Idem, quod dictum intelligit* Papebrochius *de locis, quæ Romæ, Senis, Venetiis habet* Ordo noster, est, uti *ibid.* præmittit, *ità forsitan & Boppardia isti, quem dixi, Prioratui Benedictinorum Monachorum debet originem primam:* quò ipse virtualiter dicit, in rapina bonorum Ordinis Carmelitarum, bonâ fide possidentium, mihi licet sequi unum *forsitan* seu opinionem merè conjecturalem: quàm autem sententia hæc sit perniciosa Reipublicæ, & contraria justitiæ, non est sapiens, qui non videat: nec vellet, credo, Papebrochius, eam contra suam Societatem practicari, nisi fortè velit, illam non esse aliis contra Societatem in conscientia tutam, secùs Sociis contra alios, quasi in justitia aliquam pro se & suis alibi repererit exceptionem, quod minùs credo: Undè consultiùs hanc Carthagenæ *tom. 4.* Homiliarum *Homil. 2. ad 5.* secutus fuisset sententiam: *Cùm de hac antiquitate sit immemorabilis traditio in tota Carmelitarum Religione, prudenter standum est traditioni, ut ratio ipsa præscribit: nam si, cùm quis possidet rem aliquam, bonâ dumtaxat fide, per triennium, perpetuo gaudet præsidio, ut habetur* q. 16. cap. 6. præscript. *Multò rationabilius Religio habens traditionem* (adde & monumenta antiquissima) *à Prædecessoribus suis per multos annos de antiquitate fundationis illius, præsidio talis antiquitatis debet gaudere.* Vide præmissa n. 447.

730 Contra 2. Ut experiamur, an Papebrochius plusquam unum *forsan* ... habiturus contra Conventûs nostri Senensis anno 797. testimonium authenticum, quod in Archivio Transpontinæ servatur, id refero ex Lezana ad annum 796. n. 8. ut sequitur: *In nomine Dei Amen. Anno salutis nostræ ab Incarnatione millesimo quingentesimo septuagesimo tertio, Indictione secundâ, stylo Senensi, die verò decimâ octavâ Mensis Decembris, tempore Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri D. Gregorii XIII. Summi Pontificis, regnanteque glorioso Principe D. Maximiliano II. Romanorum Imperatore, nec non Serenissimo D. Cosmo Medices Magno Duce Etruriæ dominante, ut Senis publicè fertur: per hoc publicum documentum omnibus manifestum appareat, qualiter requisitus ego Notarius publicus infrascriptus tanquam persona publica, authentica, legalis, & fide digna, ac in Officio publico constituta, ad instantiam, & pro parte admodùm R. P. M. Joannis Baptistæ de Caffardis Senensis S. T. Professoris, Prioris ad præsens Venerabilis Ecclesiæ S. Mariæ de Monte Carmelo in Civitate Senarum vice, & nomine dictæ suæ Ecclesiæ, & Religionis, ut ad æternam rei memoriam, & pro veritatis dilucidatione fideliter exararem, ac exemplarem quasdam Chronicas, & antiquas memorias ex quibusdam antiquis Chronicarum libris & Codicibus, qui reperiuntur in Civitate Senarum penes, & in manibus magnificorum Virorum D. Francisci de Thomasiis, D. Orlandi de Malavoltis, D. Alexandri de Biringucciis, & D. Pyrrhi de Landuccis Nobilium Civium Senensium, collectorum per se, & eorum antenatos Chronicarum, & rerum memoratu dignarum Almæ Civitatis Senarum,*

rum. Volens satisfacere dicti Magistri Joannis Baptistæ Prioris prædicti justæ petitioni & voluntati, ut fas est, ex dictis, & infrascriptis libris authenticis, & fide dignis, & pro talibus communiter habitis, tentis, & reputatis publicâ voce, & fama palam & apertè ab omnibus in dicta Civitate Senarum, exemplavi, sumpsi, & exaravi, infrascriptas Chronicas, & antiqua monumenta de verbo ad verbum, nil addendo, vel diminuendo ex dictis & infrascriptis libris, ut infra designatis, & notatis vulgari sermone, prout jacent, videlicet: Del libro di Chroniche di M. Pirro Landucci di grandezza di foglio con coperta di cuoio rosso, quale comincia. Essendo utile, e piacere li esempii delle buone memorie de gli antichi, massime della sua patria, per questo trattaremo, e per piu per li Senesi, incominciando da primi fondatori di Castelvecchio, e finisce detto libro l'anno 1647. a di 24. di Giugno, venne il Conte Carlo da Montone, furono cavate l'infrascritte parole in folio 12. del detto libro; Cronica Senense copiata per Patritio Patritii. In detto anno del 797. tornaro tutti li Frati di S. Maria di Monte Carmelo alla Chiesa di S. Nicolò la prima volta, e per vn tempo vi stero li Romiti, e poi vi tornaro li predetti Frati, di poi è divulgato dè Mantellini, e per li Mantellini dè fanciulli buttati alla Vergine Maria, ch'era depinta nella faccia, di fuore. Nel predetto anno giunse Carlo Magno a Roma, e purificò la mala fama, che gli era stata posta dal Papa a torto. Il medesimo circa la præsente Cronica di parola in parola apparisce in vn libro di Chroniche di quarto foglio del sopradetto M. Alessandro Biringucci Chronichista in fogl. 18. del libro del sopradetto M. Francesco Thommasi Chronichista antico in quarto foglio, con tavole di legno, scritto di lettera, e carattere antichissimo, quale comincia come di basso. Deus adsit: Anno primo Vrbis condita, jam Civitatis ambitu a duobus indomitis tauris vomere designato, Remus germanus Romuli, &c. e finisce a fol. 181. con l'infrascritte parole. Pisa fu riconciliata da Papa Alessandro, e per questo li Pisani fero lo Spedale nuovo di stagno, e fu dato alle donne d'ogni Santi di Pisa: appare in detto libro in foglio 137. l'infrascritta Cronica. Cronica di Giovanni Bisdomini, a suo tempo nel 1055. nel 1177. in fol. 139. I Frati di S. Maria di Monte Carmelo in Siena havendo disagio, e mancamento d'acqua, & havendo notitia della vena di Diana, sotto Castelvecchio, la quale rigava sotto terra per il loro orto, & havena uscita in Tressa, deliberorno fare vn pozzo per la detta acqua: onde scavorno a canto al loro orto circa 80. braccia, e non trovando acqua di vena, salvo che alle 60. braccia trovarano terra acquidosa in poco luogo verso la via di Maremma: onde ferno vn ponte al pari di detta terra acquidosa, & intraverso scavorno a modo di vn buttino circa a braccia sei, e trovarono vn ramo piccolo di detta vena, onde entroiva in detto pozzo, & era già tramonte il sole, e lasciaro l'opera, e partironsi. La mattina retornando li Maestri all'opra, trovorono, l'acqua essere abbondata sopra il ponte di detto pozzo: onde poi di detta vena si dè l'acqua alla Trinità, e poi si dè l'acqua ad vna fonte a piè le possessioni di detti Frati al servitio dè lavoratori. La medesima Cronica apparisce ancora sotto l'anno 1177. nel libro delle Chroniche del sopradetto M. Pirro Landucci nel suo antedetto libro di Chroniche in fol. 2. & ancora la medesima Cronica apparisce nel libro delle Chroniche del detto M. Alessandro Biringucci sotto detto anno 1177. in fol. 40.

E similimento di M. Orlando Malavolti nel suo libro di Chroniche sotto detto anno 1177. in fol. 30. Et quia ego Pamphilus de Bocciardis de Senis publicus sacris Apostolica, & Imperiali Auctoritatibus, & in Archivio Romana Curia Notarius descriptus, Judexque Ordinarius, & civis Senensis supradictas Chronicas, & monumenta antiqua, ut supra jacent, ex dictis libris respectivè fideliter extraxi, & exemplavi, requisitus, & rogatus ut supra; ideò in fidem, ac robur veritatis ad perpetuam memoriam hoc publicum instrumentum confeci, quod ad cautelam manu propriâ scripsi, subscripsi, signavi, & publicavi ad laudem & gloriam Individua Trinitatis. Locus ✠ Signi. Subdit Lezana ibidem: *Adduntur posteà testificationes alia pro robore dicti instrumenti in eodem Archivio Transpontina reservata.* Vide confessionem Papebrochii n. 503. & 507. ad 513. ac 733. statim: nam per illam sequitur Conventum Florentinum & Senensem, de quo instrumentum istud, esse antiquitatis ferè æqualis.

Prætermitto alias fundationes; quia unum *forsan,* vi cujus illas è Carmelo rapere prætendit, mereri non videtur referendi laborem. Addit quidem: *illa enim ut ad se pertinere jam tunc probarent Carmelita, deberet in ipsis instrumentis, qua allegantur, inveniri expressior eorum mentio, vel ut minimum ante omnia deberet constare ex certis atque irrefragabilibus testimoniis, aliqua ipsos habuisse in occidente ante sæculum XIII.*

731 Contra 1. Isti sunt prætextus pertinaciter eludere volentis per unum *forsan, non videtur, non puto, non apparet,* &c. Vide suprà *n. 586. 587.* omnem justitiam, & bonæ fidei possessionem: nam imprimis Papebrochius suprà *n. 503.* sic scribit: *Lis erat inter Carmelitas Senenses & Florentinos de primatu suorum Conventuum, quos in Tuscia possident, & cùm Senensis locus primas habere in fundatione prætenderet, exhibendo donationem aliquam viris religiosis illius loci factam à Carolo Magno:* cum verò Carolus Magnus sub finem sæculi VII. vixerit ex illo instrumento, ipsomet Papebrochio referente, liquet Carmelitas habuisse Conventum Senis in Occidente ante sæculum XIII.

Contra 2. non apparet, quo zelo requirat, *ante omnia ut minimum debere constare ex certis atque irrefragabilibus testimoniis &c.* Cùm in toto suo contra Historiam Carmelitanam Commentario, ne vel unum tale producat; sed solas conjecturas novitias, argumenta merè negativa, aut fabulas, ut videre est ex præmissis, signanter Pharet. I. Telo XX. & infrà Telo VI. Deindè petii *n.* 634. ut prius probet sua Sanctorum Acta, de quibus ibi, adeò certis & irrefragabilibus constare testimoniis, quod ipsum umquam probaturum diffiteor. 732

Contra 3. Si per similia eludere non pudeat Fundationem Florentinam & Senensem, in qua est expressissima Carmelitarum mentio, nec pudebit alia quæcumque simili dubitantis particulâ eludere instrumenta: nec talia à nobis requireret, aut contra fundationes istas scriberet, si præter aliorum scripta, quæ imprimere didicit, legisset regulas Juris in *c. Cum partium sunt jura obscura, reo favendum est potius, quàm actori.* à fortiori dum jura rei, seu Carmeli jura & monumenta sunt, sub pacifica possessione immemoriali, clara, uti *Pharetra II.* per totam pro Fundatione Florentina, & hîc pro Coloniensi, Boppardiensi, ac Se- 733

Senenſi vidimus; Actoris verò ſeu Papebrochii merè conjecturalia & hujus diei novitia: *odia reſtringi, & favores convenit ampliari.* Valdè odioſum eſt Carmelitis per unius Papebrochii nudas abſque ulla authoritate conjecturas, hujus diei novitias, eludi ſuas fundationes antiquiſsimas. *Non eſt ſine culpa, qui rei, quæ ad eum non pertinet, ſe immiſcet.* Non pertinet autem ad Papebrochium antiquiſsimas Carmelitarum poſſeſsiones pacificas, per ſuas novitias, abſque ulla authoritate conjecturas, quæ rem equidem relinquunt poſſeſſori bonæ fidei, eripere. *Non debet aliquis alterius odiô prægravari.* Vindicta autem Papebrochii, dum *Telorum* ſuorum *Enervationes* Armamentarii *Parte I.* à nobis factas non impetit, ſed fundationes, & alia contra integrum Ordinem noſtrum exagitat per ſuas novitias abſque ulla authoritate ſolidiori conjecturas, *alterius odiô Ordinem prægravat. Non præſtat impedimentum, quod de jure non conſequitur effectum*: meræ autem Papebrochii abſque ulla authoritate conjecturæ, contra tempore immemoriali bonæ fidei poſſeſsionem, de jure non conſequuntur effectum, ac proindè nec illi præſtant impedimentum: prout ipſemet Papebrochius fatetur *Propylæi ad Tom. II. Aprilis* part. 1. n. 4. *Similia hic quoque videor poſſe, ac debere præfari, de fundationibus, donationibus, privilegiis variis acturus, de quibus cùm ſcripta inſtrumenta, vel ab initio nulla fuerint, vel abolita authographa ſint, hodiè dum monſtrantur chartæ, vel potius ficttitiæ, vel à reſcribentibus audacter interpolatæ: ſcilicet antiqua ac juſtæ poſſeſſioni nihil derogatum iri putamus per ejuſmodi chartarum rejectionem.* Sed quid ſi chartas iſtas Papebrochius per meram abſque ulla authoritate conjecturam hujus diei novitiam rejiciat? Hæc de jure non præſtat impedimentum, cùm de jure contra tempore immemoriali bonæ fidei poſſeſſorem non conſequatur effectum: ad quid igitur Papebrochius ſimilibus Ordinem noſtrum exagitat? Stat prò ratione injuſta ipſius vindicta. Vide alias juris Regulas n. 447.

Quamobrem nè Papebrochius in 734
omnes illas Juris regulas adeò turpiter impingeret, debuiſſet, non Ordinem diſparatis, ſed ſuorum *Telorum Enervationes* argumentis ſolidioribus impetere, & ab antiquorum authoritate majori potius, quàm meris dictis conjecturis hujus diei novitiis, antiquiſsimas illas Ordinis Carmelitarum Fundationes impugnare: alioqui meræ contra illas conjecturæ nihil in jure concludunt. Nec obſtat, quod *num. 30.* ſcribit: *ut minimum ante omnia deberet conſtare ex certis atque irrefragabilibus teſtimoniis, aliqua ipſos,* putà Carmelitas, *reverà habuiſſe Monaſteria in Occidente ante ſæculum XIII.* etenim nos (præterquam quod Conventus Florentini, Colonienſis, Boppardienſis, & Senenſis ante ſæculum XIII. inſtrumenta adeò certa & irrefragabilia produxerimus, ut vix ſuis meris conjecturis hujus diei novitiis ea corrodere poſsit) potiori jure ab ipſo jure petimus, ut vel unicum certum atque irrefragabile proferat teſtimonium, quò poſitivè conſtet Carmelitas nulla reverà habuiſſe Monaſteria in Occidente ante ſæculum XIII. Alioqui, quamdiu tale teſtimonium non adferet, ſed meras dictas conjecturas hujus diei novitias, quibus ſatis inſinuat ſe nullum tale reperire potuiſſe, attentô quod noſtra contra illas antiqua efficaciter vindicaverimus documenta, licebit nobis, cum

bona Papebrochii gratia, novitias ejus, & hoc primum die ab eo allegari ceptas, reprobare; ut vindictæ injustæ instrumenta, in quibus, si pergat, pergemus & nos aliam facere omnium suorum in *Acta Sanctorum* tomorum crisim, & bilanci perpendere, an sua monumenta, plerumque *unici authoris*, nec rarò *anonymi*, aut multis sæculis *recentioris*, pondere suo superent antiquissima, quæ produximus; nec nobis deerunt contra sua conjecturæ, si ipsi hæ ad illorum, ut ad horum sufficere prætendit, enervationem sufficiant: *nunc autem abstineo, nè non tàm docere ipsum*, suis conjecturis, absque ulla antiquorum authoritate & solida ratione novitiis, nihil posse evincere contra pacificam bonæ fidei possessionem antiquissimam, & regulas Juris præcitatas, *quàm insultare videar convicto, accumulanti exempla nimiæ vel temeritatis, vel credulitatis*, nam istiusmodi conjecturis contra antiquissima munimenta agendum non est. Vide præmissa suprà *n. 377.* in fine.

TELUM VI.

735 PApebrochius ibidem *n. 31.* sic finit: *Finio igitur & rursum affirmo Carmelitas ante annū MCCXXVIII. nulla in Occidente habuisse Monasteria; & irrefragabilem hujus meæ assertionis testem adduco Jacobum de Vitriaco, qui circa annum MCCXX. post scriptum primum de Historia orientali librum, secundum de historia occidentali composuit, in eoque totam Religiosorum sui temporis institutorum, in Gallia, Teutoniaque præsertim vigentium, varietatem descripturus*, cùm, *inquit*, à priscis temporibus in partibus occidentis duæ tantum fuissent Regularium diversitates, Monachi scilicet nigri, S. Benedicti Regulam profitentes; & Canonici albi, secundum Regulam B. Augustini viventes; postquam peccatis exigentibus, primo modica negligentes paulatim cadere cœperunt, tandem ad tantam dissolutionem plures Regularium Conventus devenerunt, quod viri timorati, & prudentes sub alio habitu, & aliis institutis, Domino militaturi, ab ipsis recesserunt. *Tum sigillatim per capitula totidem progreditur ad describendos Cistercienses, Calatravenses, Valli-Callienses, Carthusienses, Grandimontenses, Tironenses, Præmonstratenses, Arvasienses, San-Victorinos, Prædicatores, Minores, & alios quotquot noverat generum diversorum cœnobitas, absque ulla mentione eorum, quos in oriente viderat, & in primo Historiæ libro laudaverat, ad exemplum & imitationem sancti viri & solitarii Eliæ Prophetæ in Monte Carmelo .... vitam solitariam agentes, in alvearibus modicarum cellularum, dulcedinem spiritualem mellificare: quorum Colonias, si quas tunc habuissent cismarinæ in Gallia aut Teutonia regiones, dubitari non potest, quin earum quoque mentionem fecisset eò locò, ubi ex professò suscepit singulorum Ordinum enumerationem.*

Enervatio.

736 RESpondeo 1. Rursum quidem Papebrochium *affirmare Carmelitas ante annum 1238. nulla in Occidente habuisse Monasteria:* probat autem Lezana in *Annalibus Ordinis* ab authoritate & positivis monumentis ipsos ante annum 1238. habuisse circiter triginta; de Florentino, & Senensi, patet ex dictis n. 447. & 448. de Coloniensi n. 682. ad 698. De Aliis n. 700. ad 703. extantque in Archivio nostri Conventûs Coloniensis instrumenta donationum, eidem factarum, anno 1221. an. 1230. anno 1231. Ipse solô vaniloquiô oppositum affirmat, quasi sufficeret somnia sua imprimere, & sapientes veritatum ac somniorum arbitri, essent somniantibus similes, aut præfatus Lezana, vir Romæ pro sapientissimo habitus, somniasset, dum similia in Annalibus scripsit. Audi equidem, quod subdit Papebrochius: *& irrefragabilem hujus meæ assertionis testem adduco Jacobum de Vitriaco, qui circa annum 1220. post scriptum 1. de Historia orientali librum, secundùm de Historia occidentali composuit, in eoque totam Religiosorum sui temporis institutorum in Gallia, Teutoniaque præsertim vigentium, varietatem descripturus &c. ut suprà.* sed ad hoc argumentum purè negativum.

737 Respondeo 2. Non meis quidem verbis; quia quæcumque Carmelitarum contra suas speculationes novitias argumenta, aut monumenta, ipsi fabulæ videntur, & figmenta; sed præcipuorum è sua Societate Doctorum, Bellarmini lib. 2. de Romanis Pontificibus cap. 8. *Respondeo: nihil concludi ex argumentis ab authoritate negativa; non enim sequitur: Lucas, Paulus, & Seneca, non dicunt, Petrum fuisse Romæ; igitur non fuit Petrus Romæ. Non enim isti tres omnia dicere debuerunt, & plus creditur tribus Testibus affirmantibus, quàm mille nihil dicentibus.* Theophili Raynaudi lib. de Scapulari Parthen. Carmelit. p. 2. q. 1. *Hac argumentandi futilitate, narratio de vita S. Alexii arguetur fabulositatis. Quomodò enim in tam clara luce Christianitatis viventibus, eo tempore, sancto Augustino, & sancto Hieronymo, Paulino, Severo, aliisque innumeris, nemo inventus esset, qui tantum Dei opus, tam insigne exemplar calcati sæculi, vel syllaba exarata attigisset, ante Metaphrastem, tot sæculis posteriorem?* Deindè concludit: *Qui vitam S. Alexii esse figmentum effutiret, non sibilo sanè, sed fustè esset excipiendus: nimirum in iis, quæ antiquâ traditione, per manus acceptâ, nullis unquam perito ac probo in dubium sunt vocata, absurdè ad fidem faciendam exposcitur Scriptor Synchronus.* Præmiserat autem *ibidem* in ferè simili: *mihi universa hæc ratiocinatio planè straminea videtur, & digna, quæ sibilis explodatur. Usi sanè hac argumentandi inanitate Anabaptistæ asseruerunt, narrationem de homine ad piscinam probaticam sanato, fabulosam esse, & a falsario quopiam intrusam in Joannis Evangelium; cùm nulla unquam fuerit Hierosolymis piscina probatica, quod probarunt ducto argumento ex Josephi de ea piscina silentio, ridet eam argumentandi ruditatem Toletus in cap. 4. Joann. annot. 3. simili modo, homo parum sobrius Ulricus Volenus, indè*

probabat: falsum esse Romanum S. Petri Pontificatum, quod S. Lucas, tam minuta de Paulo recensens in libro Actorum, siluerit tamen de S. Petri Romam appulsu, & collocutione cum Paulo, cum quo tamen non potuisset Petrus non agere, si ambo simul Romæ vixissent. Hujus tamen argumentandi insulsitatem, Joannes Fischerus, fuso pro Christo sanguine, quam purpurâ clarior, manifestè revicit. Et ipse Baronius in Martyrologio ad 23. Sept. qui apud Adversarium profertur velut crepido hujus argumenti; rectè observavit S. Lucam in Actis pleraque reticuisse, quæ ex ejus silentio insimulare falsitatis, ridiculum sit ac puerile. Ibidem autem *q. 8.* contra Lanoyum addit: Hoc argumentum &c. *& stramineum est, ac indignum Philosopho, cui in dialecticis rudimentis insonat vulgare effatum de inanitate argumenti ducti ab autheritate negativa.* Attentis tamen præmissis de Fundatione Florentina *Pharetra II.* de Senensi n. 730. de Boppardiensi hâc *Pharet. III.* Et Coloniensi *n. 682. ad 698.* patens est impostura.

738 Respondeo 3. Si Jacobus de Vitriaco sit Testis irrefragabilis assertionis Papebrochii, dum de illa omninò tacet, & nè verbum quidem pro illa scribit, à fortiori erit Testis irrefragabilis nostræ contra ipsum Papebrochium assertionis, quod non fuerit anno 1185. primorum Carmelitarum numerus, uti ex litteris Joannis Phocæ *n. 47.* scribit his verbis: *Innotescit quoque eorumdem primorum Carmelitarum numerus, qui non debet, nimium arctus videri pro tantæ religionis principio, quando nec S. Ignatio, Societatem tam citò, tamque latè diffusam instituenti, plures initio socii fuere, quàm decem.* Accipe ipsius pro nostra assertione testimonium Historiæ Jerosolymitanæ *cap. 51. & 52. Extunc,* utique recuperatâ Jerosolymâ, *sub annum 1124.* quem ibi prosequitur, *cœpit Orientalis Ecclesia reviresccendo florere, & cultus in partibus Orientis ampliari &c. Alii ad exemplum & imitationem S. Viri solitarii Eliæ Prophetæ in Monte Carmelo, maximè in parte illa, quæ supereminet Civitati Porphyriæ, quæ hodie Cayphas appellatur, juxta fontem, qui fons Eliæ dicitur, non longè à Monasterio B. Virginis Margaretæ vitam solitariam agebant, & in alvearibus modicarum cellularum tanquam apes Domini dulcedinem spiritualem mellificantes.* Hic pro anno 1124. Jacobi de Vitriaco argumentum positivum, ibi verò solùm ejusdem negativum. Imò

Nota 1. non dici: *cœpit Orientalis Ecclesia virescendo florere,* sed *revirescendo,* ut virorem primum Saracenorum persecutione ferè exsiccatum, Terræ-Sanctæ recuperatione, resumptum significet. Nota 2. non dici: *Vitam solitariam agere incipiebant,* sed *vitam solitariam agebant,* ut significet in ea perseverantiam, non exordium. Nota 3. ista dici à Jacobo de Vitriaco in decursu anni 1124. *cœpit Ecclesia Orientalis revirescendo florere,* non quod ante non viruerit, & reviruerit; sed quod ante illud tempus revirescentiæ florem non habuerit: eo autem sensu, quo de Ecclesia Orientali, de Carmelitis loquitur; & sicut illa ab initio eo usque in Oriente perseveravit, licet interdum isto flore infidelium persecutionibus contrito, ità & Carmelitæ, qui Christi Ecclesiæ in partibus istis exordienti astiterunt, & cum ea perseveraverunt. Nota 4. dici *in alvearibus modicarum cellularum*; non verò *in alveari modicarum cellularum,* ut plura designentur Monasteria, de quibus 739

bus Gunterus Monachus Cisterciensis *tom. 5. antiquarum lectionum Canisii*, referente Papebrochio, *Ad vitam S. Alberti 8. Aprilis.* n. 48. *Est enim in partibus illis territorium, quod tam moderno usu, quam apud veteres scripturas, Mons Carmeli nominatur, locus omnibus bonis uberrimus, fertilis frugum, vestitus optimis vinetis, oleis, & aliis arborum generibus eleganter consitus, pascuis etiam copiosis exuberans: in hoc Monte sunt tria Monachorum cœnobia* (nota) *distincta ab invicem, & latas possessiones habentia, quibus cœnobiis vel singulis uteretur, vel in unum redactis ipse Abbas & Dominus præsideret: at verò si mallet sui Ordinis Fratribus* (ergo tunc Carmelitæ censebantur alterius Ordinis ab eo, cui ista tria Monasteria *anno 1204.* juxta Papebrochium *ibidem*, offerebantur,) *quàm aliis praesse, cœnobitæ illi* (nota) *ad alia loca satis commodè transferrentur.*

740 Adde non solùm tunc in Carmelo, & extra, fuisse plura Carmelitarum Monasteria, juxta Jacobum de Vitriaco & Gunterum, suprà citatos, sed & juxta S. Brocardi Constitutiones sub annũ 1200. ut infrà videbimus, de quibus Alexander IV. sub annum 1256. in Mari Magno Ordinis in Bulla, *Dilectis Filiis Priori Generali & Fratribus Ordinis gloriosissimæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli* &c. *Lecta coram nobis siquidem vestra petitio continebat, quod Regula vestri Ordinis* &c. *ac etiam secundum Constitutiones ejusdem Ordinis, Prior ipsius, qui pro tempore fuerit, à Prioratûs officio absolvi, & amoveri potest à Diffinitoribus Capituli Generalis* &c. quia ubi fuit Capitulum Generale, imò & Capituli Generalis Diffinitores, de quibus ità statuerunt S. Brocardi *Constitutiones* sub annum 1200. indubiè fuerunt plures Conventus, seu plura Cœnobia, ut per se patet. Sed de his vide suprà *num. 215. & 216.*

Respondeo 4. Jacobum de Vitriaco valdè concisè & breviter scribere de *Regularibus Orientis* in sua *Historia Orientali*; de ipsorum autem Ordine aut Instituto, Regula, aut religiosè vivendi forma; ad loca determinata extensione, aut contradictione, identitate, aut diversitate, exordio, aut continuatione vix quidquam tangere: imò de Aymerico Patriarcha Antiocheno, qui S. Bertholdum primum Carmelitarum Generalem sæculo XI. constituit, & de S. Alberto Patriarcha Jerosolymitano, qui sub initium sæculi XII. illis Regulam tradidit, & sic de multis aliis, omninò tacere: sicut autem ob ipsius de istis silentium, absurdè inferret quispiam: *Ergo nihil istorum fuit in Oriente:* ità & Papebrochius ob ejus silentium de Carmelitis in sua *Historia Occidentali*, absurdè infert: *ergo Carmelitæ non fuerunt in Europa, seu Occidente:* nam Jacobus de Vitriaco suæ Historiæ concisæ & brevi inseruit, quæ voluit, non verò omnia, quæ de Regularibus Orientis & Occidentis referunt alii, & ipse suæ Historiæ, si placuisset, fusiori inserere potuit. Quid si à simili argumentarer sic contra Henschenium & Papebrochium plurimas Sanctorum Vitas & Acta, quæ Bollandus, Henschenius & Papebrochius referunt, tacent alii, qui Sanctorum Vitas & Acta referunt: ergo non fuerunt, sunt recentia figmenta, fabulæ &c. *quia si tales fuissent, dubitari non potest, quin illorum quoque mentionem fecissent, ubi ex professo susceperunt singulorum descriptionem?* Expectabo responsum: quia, præter Bellarminum, Raynaudus Societatis Jesu Doctor celeberrimus, paulò 741

ante

ante citatus, talem meritò explodit argumentationem, scribens: *Ille bellum se argumentatorem ostendit, qui hâc unâ securi magnam partem lucubrationum de vita Sanctorum exciderit, & nominatim quæ ex S. Hieronymo habemus, aliis intacta, in vitam S. Pauli Thebei, & S. Hilarionis, ac narrationem de Malcho, & de muliere septies icta: concidet item vita S. Antonii à S. Athanasio descripta, & inter figmenta reputabitur, quod nemo sanus, aut sobrius dixerit.* Et ad dorsum *Dicatoriæ* tomi XII. *Quod hoc genus argumentationis est? Siluit de ea re unus quispiam: ergo est commentitia, & calumniæ & mordacitatis nomine ableganda. Dialecticorum pueros, quanti sit argumentum ab authoritate negativa, non latet.* Undè manifestum, ex silentio Jacobi de Vitriaco de Carmelitis in sua Historia Occidentali, desumi non posse irrefragabile pro assertione Papebrochii testimonium; sed quale dumtaxat, *nemo sanus, aut sobrius descripserit*, teste suo Raynaudo; aut *stramineum ac indignum Philosopho*, teste eodem suprà *num.* 737. Cum verò illô solô, nec alterius allegatâ alicujus meriti positivâ authoritate suam contra nos suffulciat assertionem, non solum tota ejus novitia contra nos corruit speculatio; sed verendum, nè ipsius Tomi in SS. Acta minoris æstimentur, cùm talia testimonia habeat, & vocet irrefragabilia.

742 Respondeo 5. specialiùs ad hæc Papebrochii verba: *Tum sigillatim per capitula totidem progreditur ad describendos Cistercienses, Calatravenses, Vali-Callienses, Carthusienses, Grandimontenses, Tironenses, Præmonstratenses, Arvasienses, San-Victorianos, Prædicatores, Minores, & alios quotquot noverat generum diversorum cœnobitas, absque ulla mentione eorum, quos in Oriente viderat, & in primo Historiæ libro laudaverat, ad exemplum & imitationem sancti viri & solitarii Eliæ Prophetæ in Monte Carmelo .... vitam solitariam agentes &c.* Papebrochium ibi addere *Prædicatores* inter *San-Victorianos* & *Minores*, quorum Jacobus de Vitriaco nè *nnu* quidem habet in tota sua *Historia Occidentali* primum edita Duaci *anno 1596.* studiò & operâ D. Francisci Moschi, à me sæpiùs lecta & relecta: imò, quod magis est sub initium istius Historiæ, *in vita Jacobi de Vitriaco per Andream Hotum Brug. Reg. Græcæ litteraturæ apud Duacenos Professorem*, hæc lego: *Quæ autem causa, cur B. Dominici, qui in Tolosatibus, Provincia Narbonensi, Hispania & Italia, maximâ famæ celebritate, eâ tempestate, erat nobilis, & Albigeorum, non tàm armorum vi, quàm sermonis efficaciâ domitor, atque adeò Ordinis, eô auspice & auctore, fundati, nulla à Vitriaco, uti B. Francisci, quem vidisse se refert, & cæterorum fiat in Occidua Historia mentio: acutioribus judicandum relinquo.* Et in ejusdem *Additionibus* in fine ejusdem dictæ Historiæ: *Ordo Prædicatorum à beato Dominico in Tolosatibus anno 1203. sub Innocentio III. confirmatus est ab Honorio III. anno 1216. Cujus nullum fieri ab Authore Syncrono mentionem, est, cur miremur. Ordo Minorum à B. Francisco inchoatur circiter anno 1206. sub Innocentio III. confirmatus per Honorium III. anno 1223.* Quid ad hæc mi Papebrochii? Numquid si Carmelita id scripsisset, ipsum *imposturæ* argueres, uti n. 513. & n. 547. arguisti, & quidem temerè, uti *ibidem* probavimus? Taceo equidem obediens Apostolo; *nulli malum pro malo reddentes.* Ad Rom. 12. Ut tamen videat Papebrochius suum à silen-

tio

tio Jacobi de Vitriaco argumentum negativum nihil concludere & stramineum esse, contra nostrum Ordinem.

743 Sic argumentor. Jacobus de Vitriaco eo loco, ubi ex professo suscepit singulorum Ordinum enumerationem (in quo vim ponit Papebrochius, ut patet ex dictis n. 741.) nihil scribens de S. Dominico & Prædicatoribus, non est Testis irrefragabilis, quod illi tunc temporis in Europa non fuerint; sed omninò nullus, & merè negativus, aut alioqui evidenter falsus: atqui majorem rationem habuit nihil scribendi in Historia Occidentali de Carmelitis, quàm de S. Dominico & Prædicatoribus: ergo &c. Major est evidens ex statim dictis. Minor probatur: quia Regula S. Dominici & Prædicatorum fuit confecta & data in Europa, ac decem circiter annis ab Honorio III. approbata & confirmata ante Regulam S. Alberti & Carmelitarum confectam & datam in Oriente: & aliundè illa in sua approbatione & confirmatione passa non est Cardinalium difficultatem, uti Albertina, quod impedire potuit, nè statim post illam Ordinem nostrum laudaret, attentò quod, cùm ortus esset in Palæstina, satis de illo in Historia Orientali *cap. 52.* scripsisset. Consequentia est legitima: & alioqui sequitur absurdissimum, nempè: *Jacobus de Vitriaco non scripsit Honorium III. approbasse & confirmasse Regulas S. Dominici, S. Francisci, & S. Alberti; ergo tres illæ Regulæ non fuerunt ab Honorio III. approbatæ & confirmatæ.* Undè satis patet, quàm futiliter Papebrochius contrà Ordinem continuò similibus utatur argumentis merè negativis, solis suæ rethorices adjectis vaniloquiis, quæ convenientiùs Tyronibus buccinaret. Vide suprà n. 737. simile omninò ejusdem argumentum.

CONCLUSIO.

744 Ista sunt acutiora (de aliis fortè dabitur occasio in quæstionibus de repetundis) RR. PP. Henschenii & Papebrochii, vel saltèm ultimi, in Carmelitarum Historiam & Ordinem *Tela* cum eorum subnexis *Enervationibus*, quæ non solis nituntur argumentis merè negativis, aut conjecturis novitiis, in solo vaniloquio fundatis, quibus, & admixtis ubique injuriosis satyris, sarcasmis, ut vidimus *n. 15.* ad 58. & fabulis, uti *n. 414.* ad *446.* Ordinem nostrum impetunt ipsi, & Clementi X. illudunt Summo Pontifici in sua ei Dedicatoria *Tomi I. Mensis Aprilis* scribentes: *Carmelitarum exordia deducit ex Scriptorum vetustissimorum fide*; ut cautè ipsum præoccupent; atque etiam Amplissimo D. Abbati Monasterii S. Michaëlis Antverpiæ, Viro eruditissimo, in altera *Tomi III.* ejusdem Mensis: *Partem offerimus, inquiunt operis, quod totum vocare poteris tuum, quatenus omne id, quod difficilioris inquisitionis, aut disputationis prolixioris* (utique contra Armamentarii Carmeli Partem 1.) *fuit, prinsquam manum apponeremus extremam, dignatus prægustare legendo, socium quodammodo pii æquè ac curiosi studii teipsum nobis commodasti, maturo discernens judicio, & judicio sincero notans, si quid minus clarè probatum, vel obscurè scriptum invenisses, vel aliâ quâvis causâ refingendum.* Ut non minus cautè suam

ex injurioſis iſtis ſatyris & fabulis in *Pallium* eruditiſsimi aliàs Prælati excuterent maculam. Vide dicta *n. 77.* Sed authoritate, ad ſuam materiam reſpectivè & proportionaliter, S. Scripturæ, torrente SS. Patrum, multitudine & traditione irrefragabili Scriptorum tam antiquorum, quàm modernorum, Bullis, ac Brevibus Apoſtolicis, Breviariis ac Miſſalibus à S. Sede approbatis, antiquiſsimis aliundè indubitatis monumentis & inſtrumentis, ac poſſeſsione immemoriali pacificâ alioqui &c. ità ut iterum aſſerere audeam, Bollandum, Henſchenium & Papebrochium in ſuis duodecim in *Acta Sanctorum* tomis paucas habere Hiſtorias, nondum à S. Sede approbatas, quæ majori ac ſolidiori nitantur authoritate prout evincunt vel ſola contra Pharetræ I. *Telum I.* præmiſſa. Plura taceo, donec ſapientiorum audiverim judicium: quia tamen ſcio, non poſſe ſingula integræ Hiſtoriæ puncta probari authoritate æquè ſolidâ: Proteſtor verè & ſincerè, quod in toto vel in parte quacumque, præmiſſæ à nobis Hiſtoriæ Carmelitanæ, cedam libenter argumentis ab authoritate ſolidioribus, ut ſic non in ſola parte, ſed in toto noſtra ceſſet injuriarum actio, alioqui juſtiſsima, magiſque ſeriò proſequenda, niſi pro injuriis iſtis graviſsimè læſo Ordini noſtro ſatisfecerint; Quia mihi perſuadere non poſſum typis prodiiſſe unquam Commentariolum, & quidem *Actis Sanctorum* inſertum, magis injurioſum & futilem, adverſus religioſum aliquem bonæ famæ Ordinem. Interea me, & omnia quæ ſcripſi, & cum Dei gratia ſcribam, humillimè S. Sedis judicio & cenſuræ ſubjicio.

***

F I N I S.

INDEX
HUJUS PARTIS II.
ARMAMENTARII CARMELI

Unicus numerus, quamvis multiplicatus, ob diversam ejusdem materiæ applicationem, marginalem indigitat.

A

C

pebro-

F. Fa-

F

FAbula. Quod cum proportione oportuit supra *litt. C.* dictum de *contradictionibus*; has habe inter alias, Papebrochii fabulas indigitatas. *n.*73. 143.381.382.389.393.394.396. 403. 409. Adferuntur plusquam triginta duæ à *n.* 413. ad 446. Item *n.* 454. 511. 515. Versu, *sub juramento. n.*679.709. Versu, *Præmissa tamen.*

S. Fabricianus Mart. Ord.Carm.*n.*448

S.Facundus Mart. Ord.Carm.*ibidem.*

Ferrarius. Ejus authoritas suspecta. *n.* 550.552.568

Ferrinus. In anno & Mense, primi lapidis Ecclesiæ Florentinæ jacti, errat. *n.*453

Filii Prophetarum. Ab Elisæo post Eliam instituti, creverunt, & continuarunt usque ad adventum Christi. *n.*84. 86. 87. Postea vocati sunt *Esseni.* ibid. S. Hieronymus illos vocat *suos,* & *Duces* agnoscit. *n.*87. Hos secuti sunt *Paulus, Antonius, Hilarion,* & alii. *ibid.*

Florentia. Exstitit an. 743. quamvis pro majori parte diruta. *n.*589.635

Fœlix, Ord. Carm. *n.*448

Fortè. Adverbium, nil plus addit in re, quàm conditio *Si.* n.586

Fundatio Florentina Carmelitarum, propugnatur à *n.*447. ad 531

Fundationes Conventuum Carm. Florentini ante an. 743. *n.* 519. Senensis an. 797. *n.*437. 730. Coloniensis ante an. 1238. à n. 682. ad 693. Transpontini ante an. 837. *n.* 700. Bopardiensis ante an. 1113. propugnatur à *n.* 704. ad 727

G

P. *Gabriëlis ab Anunciatione* testimonium de dictis ab Henschenio & Papebrochio *n.*521.

P. Gaspar Sanchez, Soc. Jesu. Tenet, tanquam irrefragabile, ob constantem ac perpetuam traditionem, Carmelitas modernos ortum habuisse ab Elia in Carmelo, & tenere hæreditariam ab illo successionem. *n.*91.104

Gelenius. Testatur Carmelitas, an. præsertim 726. variè afflictos ab Iconoclastis, plurimis Martyrio affectis, migrasse in Europam. *n.* 474. 535. Venisse Coloniam an. 1219. *num.* 690. fuisse tamen ibi ante, verosimiliùs. *n.* 691

Genebrardus. Adstruit hæreditariam Carmelitarum ab Elia successionem. *n.* 84

Primus *Generalis* Carmelitarum in unum venientium, fuit S. Bertholdus. *n.* 243. idque per annos 45. *ibid.* Generalium Chronotaxis, vide *Chronotaxis Generalium.* Tres primi Generales cœlitibus adscripti. *n.*352

S. Gereddis Abbatissa, & Mart. Ord. Carm. *n.* 448

Gesneri elogium de Guillielmo de Samuco, & index operum ejus. *n.*152

Godefridus Bullonius. Captâ Jerosolymâ, fecit Decretum, super quadam pietate Carmelitis impendenda. *n.*118. floruit an. 1100. *ibid.*

Gratus Episcopus Cordubensis, Ord. Carm. *n.* 448

Gregorius XI. Confirmavit Decretum Universitatis Cantabrigiensis, in favorem Ord. Carm. editum. *n.* 124. in fine.

Gregorius XIII. Asserit hæreditariam Car-

dum plurium testimonium contra se. 524. Reponuntur ipsis propria verba. *n.* 550. Citant pro se *Vghellum*, cujus fidem enervant. *n.* 558. Injuriam fecerunt *Vghello* producendo ejus literas in *Actis* suis *Sanctorum.* *n.* 565. Si sic examinassent sua *Acta SS.* sicut *Diploma Florentinum*, vix implevissent unum Tomum. *ibid.* Habent fidem variis *Actis SS.* quæ multò minus fundata sunt, quàm Historia Carmelitana, & Diploma Florentinum. à *n.* 566. ad 575. Applicantur ipsis verba Bollandi. *n.* 574. 599. Vghello falsitatis notam inusserunt. *n.* 598. Contendunt phrasim, *Ad futuram rei memoriam*, nusquam inveniri ante sæculum XII; sed convincuntur evidentis falsitatis. *ibid.* & *n.* 600. 601. Contendunt insolens fuisse sæculo VIII. usurpare aliqua cognomina. Item ante sæculum XI. non inveniri in Actis publicis; convincuntur quoad utrumque falsitatis. à *n.* 604. ad 607. Per unum novitium *fortassis, puto*, & similia, impugnant antiquissima monumenta & receptissimas traditiones. *n.* 607. 608. Contendunt titulum, *B. Virginis Mariæ de Monte Carmelo*, non inveniri ante sæculum XIII; convincuntur falsitatis à *n.* 608. ad 611. Recipiunt incomparabiliter minus probabilia in suis *Actis SS.* quàm sint ea, quibus innititur *Diploma Florentinum*, quod explodunt. à *n.* 611. ad 633. Sequuntur *Martyrologium S. Hieronymi manuscriptum*, licet fateantur continere errores. *n.* 616. Monumenta, fœdè vitiata, in uno admittunt, in alio rejiciunt. *n.* 623. Continuò in *Actis SS.* fidem habent Authoribus anonymis, & illam negant, sub nominibus Episcopi, Testium, Notarii Publici, & aliorum, *Diplomati* authentico. *n.* 625. Dicunt *Florentiam* nullam fuisse an. 743; convincuntur falsitatis. *n.* 635. Contendunt usus Cyfrarum in Italia, non dari exempla, nisi sæculo IX. convincitur falsitatis. *n.* 641. 643. Antiquissima monumenta, suis novitiis conjecturis explodunt. *n.* 642. Asserunt Tò *&c.* à paucissimis sæculis cœptum usurpari; convincitur falsitatis. *n.* 653. Dicunt Tabellionatûs signum, nonnisi recentissimè à Notariis apponi solitum; convincitur falsitatis à *n.* 654. ad 661. Diploma Dagoberti arguunt *impostura recentioris*; sed malè. à *n.* 662. ad 669. Pleraque antiquissima Dagoberti Diplomata, variasque Monasteriorum Fundationes, suâ crysi novitiâ, reddunt de impostura suspecta. *n.* 665. Sine necessitate & authoritate fingunt unum Dagobertum II. *n.* 674. Arguunt Carmelitas *extremæ amentiæ* quia non finxerunt; ipsimet, ob multiplices suas fictiones, potius *extremæ amentiæ* redarguendi. *n.* 678. 679. Circa visitationem, delineationem &c. iteratis vicibus, lapidis sepulchralis Boppardiensis, fecerunt magnas expensas, quibus, seclusâ suâ crysi, melius pepercissent. *n.* 704. Comparant *Dominicanam* cum *Carmelita*, differentibus ab invicem, quantum album & nigrum. *ibid.* non prodiit unquam *Commentariolus* magis injuriosus & futilis adversus integrum religiosum Ordinem, quàm iste Henschenii & Papebrochii. *n.* 744. Clementi X. & Abbati S. Michaëlis Antverpiæ, in suis *Dedicatoriis* illudunt. *ibid.*

S. Hieronymus. Filios Prophetarum vocat *suos*, & *Duces* agnoscit. *n.* 87. Ejus

I

Julius

N

Sum-

non facere mentionem, *de ministeriis erga proximum, de studiis, de subordinatione Priorum, de Sanctimonialibus, cantu, & choro* à *n.230.*ad *232.* Negat Aymericum habuisse potestatem Legati Apostolici; refutatur. *n.* 239. Reformationem Ordinis, malè vocat *novellum germen. n. 242.* Asserit Bertholdum accessisse Aymericum pro incolatu suo in Monte Carmeli, sine specie veritatis. *n.*243.244. Malè Carmelitas taxat ob minus congruam annorum supputationem in Historia Ordinis; alioqui ipsemet de eo redarguendus. *n.* 245.246. Ejus Chronologia Generalium Carm. rejicitur à *n.* 247. ad 250. Malè redarguit Scriptores Carmeliticos ex eo, quod invicem in variis contradicant. *n.* 250. futili fundamento scribit, Aymericum Patriarcham Antiochenum, fuisse nullius litteraturæ; & simili fingit S. Cyrillum ignorantem & figulum. *n.* 251. 252. futili etiam fundamento in dubium vocat librum Joannis 44. Patriarch. Jerosol. *n.* 252. non obscurè admittit istum librum. *n.*264. falsò imponit Carmelitis, quod hunc librum, ex unius Philippi Riboti fide offerant. *n.* 260. Vult illum librum esse S. Cyrilli, vel alicujus recentioris; refutatur. *n.* 262. Se & sua *SS. Acta* incautè intricat. *n.* 268. 305. Testimonium Brasichellensis, à S. Sede reprobatum, *gravissimum* vocat. *n.*227. Urgetur ad agnitionem veritatis. *n.*279.280. Ubi ad summum posset culpare translatorem libri Joannis 44. culpat ipsum librum, & Authorem ejusdem. *n.* 284. 288. Applicantur ipsi verba Raynaudi, temeritati ejus congrua. *n.*289.290. Erasmo quoad hanc non absimilis. *ibid.* Solus suspectat librum S. Cyrilli. *n.*292. Ejus calumniosum commentum de Chlamyde Eliæ circulata. *n.* 302. Credit Bergomensi in uno; in alio arguit falsitatis. *n.* 304. Iterum sibi contradicit *n.*305. fingit initia Ordinis Carm. esse obscura. *n.*306. Eliæ & Carmelitis dat vestem undulatam seu barratam, Pontificalem, Archiepiscopalem, & Patriarchalem; sed justa animadversione refutatur. à *n.* 308. ad 313. Ejus, quoad hoc, scomma, non multum absimile scommati Chytræi à P. Canisio explosi. *ibid.* Ipsemet potius *pseudo-Papebrochius fabulator*, quàm Joannes 44. Patriarch. Jerosol. & S. Cyrillus, quos hic sugillat. *ibid.* & *n.* 486. Insultat Carmelitis carmine burlesco; sed obindè agitur reus antiquæ legis. *n.* 311. Salmanticensem S. Eliæ picturam, suis *Actis* inserendo, renovat insolentiam fictam & scandolosam. *n.*312. fatetur mendacium Bergomensis, & interim eum sequitur. *n.* 313. Apertas calumnias, *Actis* suis *Sanctorum* insertas, habet pro *verosimilibus*; & sic *Acta* sua reddit suspecta. *ibid.* Ubi dixit, *Quid ad nos disputationes de nomine*, disputat de nomine. *n.*315. *Antiquum & novum* confundit in unum. *ibid.* Explodit antiqua Ord. Carm. monumenta, per unum *non puto, non videtur, non legitur. n. 320.* fingit nomen, *Fratrum Ordinis B. V. MARIÆ de Monte Carmelo*, tempore Brocardi fuisse ignotum. *n.* 321. Quod non in ejus musæo, nusquam ipsi comparuit. *n.* 329. Continuò impingit in illud adagium vulgare; *plus sapit stultus in domo sua, quàm sapiens in aliena.* n. 330. Domum Dei, in domum diaboli convertit, fingendo, *Oraculum*

traducit; refutatur. *n.*461. fictitiæ ejus glossæ. *ibid.* & *n.* 462. Imposturis addit imposturas. *n.*465. Concedit Jerosolymam captam an. 636. quod ex ipsomet probatur esse falsum. *ibid.* Varii ejus errores ostenduntur ibi consequenter à *n.*467. ad 474. Duos Humaros, 12. annis, distantes ab invicem, conflat in unum. *n.* 470. de persecutione ab Humar, inquit, *nihil legitur*; quod falsissimum esse, probatur. *n.*475.476. Infamis ac injuriosus titulus, quem in suo *Propylæo* præfixit, contra Diploma Florentinum, ipsi reponitur. *n.* 477. Iterum propriis armis confunditur à *n.* 480. ad 485. & *n.* 507. fingit Carmelitas finxisse unum Humarum, & Thomam Episcopum Florentinum, qui non fuerint. *n.*479. 587

Digná animadversione perstringitur super temeritate, quá S. Cyrillum, ob errorem, à se malè prætensum, in supputatione annorum, vocat *pseudo-Cyrillum*. n.487.488. *Peudosissimus* ipse, si S. Cyrillus *pseudus*. *n.*490. Credit falsæ relationi unius Petraccii. *n.*512. fingit horrorem ingrediendi antiquitatem Carmelitanam. *n.*529. Quàm longissimè recedit à modestia suorum Magistrorum Bollandi & Henschenii. *n.*530.531. Arguit Lezanam falsæ imposturæ circa Diploma Florentinum; sed refutatur, & ipsemet ostenditur falsus impostor, ac Censor temerarius à *n.*534. ad 543. Propria ipsius verba ei appropriantur. *n.*548. Nongentorum annorum monumenta, novitiis attestationibus gestit convellere. *n.* 549. Quasi à desperatis, nodum in scyrpo quærit. *n.*564. falsificat attestationem Vghelli. *n.*582. Carmelitas imposturæ & fictitiæ attestationis arguit, per unum *fortè, forsitan, si, nescio, an uspiam sis inventurus, nusquam legitur, nil legitur apud Scriptores*; quæ, si vel hylum valeant, Bollandus, Henschenius, ipsemet *Papebrochius*, & præcipui *Societatis*, facilè probari poterunt, *pseudi, impostores, fabulatores* &c. *n.* 586. Magis ipse *pseudo-Papebrochius*, quàm *pseudo-Cyrillus*, ut vocat *n.*588. Florentiam, *pro majori parte dirutam*, confundit cum Florentia *nulla*. n.589. non videtur legisse Concilia. *n.* 591. 592. 594. Contendit particulam, NOS, non fuisse in usu veteribus Episcopis; ostenditur contrarium *n.*583. 584. Idem contendit de particula, *Miseratione Diviná*; probatur pariter contrarium *n.*591.592. Item Baronium *Thomæ Episcopi Florentini* nomen, primùm prodidisse; cujus etiam contrarium probatur *n.*588. Contendit insuper *Episcopos*, non se *Florentinos*; sed *beati Joannis Episcopos* dixisse; contrarium evincitur à *n.* 594. ad 597. Visionem S. Petri Thomæ, de perpetuitate Ordinis Carm. ab Elia ejus Fundatore olim impetratá, quam post diligentissimum examen, agnoscunt Bollandus & Henschenius, explodit, tanquam *nescio quam*. n. 609. Insigniter excipitur à Coralo Moscheno *n.*680. Contendit Carmelitas ante an. 1238. nulla in Occidente habuisse Monasteria. *n.*681. Convincitur falsitatis à *n.*682. ad 744. Dicit Carmelitas sæculo XIV. primum migrasse in Europam. *n.*698. Convincitur falsitatis desuper à *n.*699. ad 703. & à *n.* 705. ad 743. in ipsum retorquetur, quod in Carmelitas Boppardienses intorquet. *n.*708. sine fundamento & authoritate gestit evertere possessionem Car-

 meli-

TELA PAPEBROCHIANA *adversus Ordinem Carmelitarum, & eorundem* ENERVATIONES.

PHARETRÆ I.

ſuo II. ſuccurrat, anteriores Leonis III. aliorumq; Sum. Pontificum Bullas, quibus ante an. 1226. Carmelitis conceſſerant Indulgentias, omni induſtriâ conatur concutere, & omnes reducere ad Sæculum XI. & XII. *n*. 133. Enervatur à *n*. 134. ad 139

TELUM IV. Libellum Trithemii, *de ortu & laud. Carm.* contendit ab aliquo Carmelita compoſitum, eidemque oblatum, ſub ejus nomine evulgandum. Joannem 44. Patriarcham Jeroſol. vocat *pſeudo-Jannem*, & S. Cyrillum, *pſeudo-Cyrillum*, amboſq; & Carmelitas unà redarguit circa veſtes & pallium Eliæ album: apparitionem quoque Sabachæ, parenti Eliæ, à DD. Dorotheo & Epiphanio teſtatam, relegat ad commenta. *n*. 139. Item S. Dorotheum vocat *pſeudo-Dorotheũ*, & illum, ac S. Epiphanium, cum Carmelitis explodit, & *fabulatores* conclamat. *n*. 140. 141. Enervatur à *n*. 142. ad 151

TELUM V. Negat apud Orientalium rerum Scriptores Latinos, ullam inveniri mentionem Bertholdi & Carmelitici Inſtituti, aut ullam etiam Regulæ, ejuſdem Inſtituti Profeſſoribus, ab Alberto præſcriptæ; ne quidem in Synopſi vitæ ejus apud Vercellenſes ſervata, aut dari meliores de iſtis probationes, quàm illæ ſint. Inſuper contendit VI. *Lectionem*, Officii ejuſdem S. Alberti, eſſe deſumptam ex *Saraceno*, nullius fidei Scriptore, & falsò Sac. Congregationi eſſe oblatas *Orationẽ & Lectiones II. nocturni*, tanquam depromptas ex Officiis Canonicorum Regularium Lateranenſium; cum ſomnium eſſe contendat, iſtos Canonicos de S. Alberto facere Officium. Denique S. Albertum ab eo die, quem ſtatuit Ordo Carm. rejiciendum eſſe in aliũ, nullo ejus cultu; ſed ſolâ morte memorabilẽ. *Enervatur* à *n*. 152. ad 159

TELUM VI. Regulam, ab Alberto traditam, dicit *primariam*; eamque ſeſe non extendiſſe ultra novellum ſub Brocardo in Carmelo germen; in eaq; nihil de miniſteriis erga proximum &c. ſtatui. Enervatur à *n*. 160. ad 200

TELUM VII. Carpit *Lucium Belgam*, & *Epiſtolam* S. Cyrilli, eò quod errent in Chronologia circa S. Bertholdi regimen *n*. 201. Enervatur à *n*. 202. ad 205

TELUM *VIII.* Contendit, ante datam *Regulam*, Ordinis Carmelitici ſemen, fuiſſe exiguum; licet, poſt datam *Regulam*, in ramoſam arborem excreverit; non intendens per hoc negare, quin illud exiguum ſemen, deciſum fuerit à vaſta & annoſa arbore, ab Elia plantata, quæ legi gratiæ per Apoſtolos inſerta, revireſcens Orientem implevit Monachis. Elianum tamen Inſtitutum, ab iſtis propagatum, tandem nominis tanti jus amiſiſſe. Concutit deindè hæreditariam Elianorũ ſucceſsionem; & à Sanctis Ordinis removet *Titulum Ordinis*. Deindè, ſub proteſtatione, quod proceſsionem Ordinis Carmelitici ab Elia ſuô ſilentiô non velit reprobare, Hiſtoriam Carmeliticam explicat pro ſtatu, quem cœpit habere ſub Bertholdo, Brocardo, & Cyrillo *n*. 207. 208. Enervatur à *n*. 209. ad 225

TELUM IX. Ordinis exiguitatem ſub Alberto redarguit ex brevitate *Regulæ*, ab Alberto petitæ, & ex defectu ordinationis alicujus circa *miniſteria erga proximum, ſtudia, ſubordinationem Priorum, regimen Monialium*, circa *Cantum*, & *Chorum*. *n*. 226. Enervatur à *n*. 227. ad 232

PHARETRÆ II.

PHARETRÆ III.

AMICE LECTOR.

NOta, in hoc *Indice*, nullam fieri mentionem *Synopſis*, huic Operi præfixæ, neque ad eam ullibi remitti; tum ne varietas remiſsionum puritati & facilitati, in Indicibus ſummè deſiderabili, nubeculam quandam, uti aſſolet, offunderet; tum quia materia *Synopſis*, cuique ſingulorum *Punctorum*, in ea contentorum, legenti *Titulos* dumtaxat, videbatur nobis per ſe ſatis obvia; tum etiam quia quæ cum alia, in corpore hujus *II. Partis* ARMAMENTARII digeſta, affinitatem habet, ſufficienter in hoc *Indice* indigitatur.

Irrepſerunt quidem hinc indè ſcriptiunculæ quædam & mendæ; ſed quia tales non ſunt, quin ex ipſo contextu facilè erui queant, eas benevolæ humanitati tuæ emendendas reliquimus. Vale, & Authori defuncto benè apprecare.

F I

N

I S.